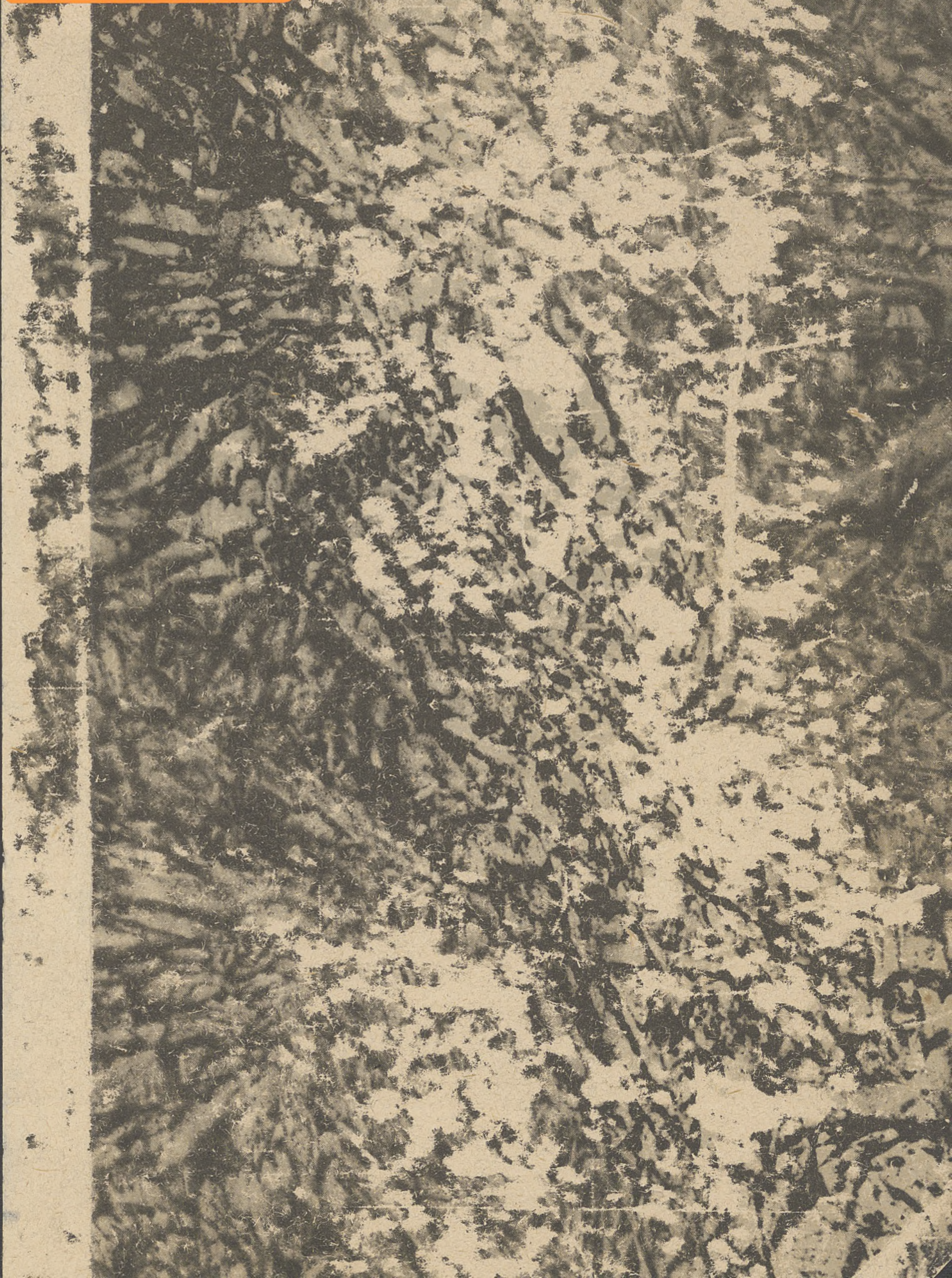

V
B
J
C

AKTA
GRODZKIE I ZIEMSKIE
T. XX.

LAUDA SEJMIKOWE
T. I.

AKTA
GRODZKIE I ZIEMSKIE

Z CZASÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z Archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie

W SKUTEK FUNDACYI

śp. ALEKSANDRA hr. STADNICKIEGO

WYDANE STARANIEM

GALICYJSKIEGO WYDZIAŁU KRAJOWEGO.

TOM XX.

WE LWOWIE.
GŁÓWNY SKŁAD W KSIĘGARNI SEYFARTHA I CZAJKOWSKIEGO.
Z DRUKARNI E. WINIARZA WE LWOWIE.
1909.

LAUDA SEJMIKOWE

TOM I.

Lauda wiszeńskie 1572–1648 r.

OPRACOWAŁ

ANTONI PROCHASKA.

LWÓW, 1909.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

PRZEDMOWA.

I.

Lauda jako źródła historyczne. — Sejmik generalny wiszeński, jego stosunek do chełmskiego i halickiego. — Objawy wzrostu. — Dążenia do najwyższego sądownictwa wojewódzkiego. — Objawy życia parlamentarnego na rokach, na zbrojnych zgromadzeniach szlachty, na okazowaniach — Media militia. — Wzrost sejmikowego życia przez konfederacye ogólne i patrykularne. — Wpływ dyssydentów na rozwój konfederacyi. — Zwiększenie się rodzajów sejmików. — Rozwinięcie się sejmiku deputackiego. — Zwiększenie działalności sejmikowej skutkiem skarbu wojewódzkiego. — Rozszerzenie się sejmiku przez decentralizacyę. — Przyczyny i wzrost tejże. — Sejmik poselski. — Głosowanie. — Instrukcya królewska i instrukcye dla posłów sejmowych. — Rola marszałka. — Senatorowie i brać szlachta. — Mieszczanie. — Miejsce sejmików, zjazdów zbrojnych. — Przesuwanie materyi sejmowych na sejmik. — Kto zwołuje sejmik.

Lauda sejmikowe dwóch województw ruskiego i bełzkiego obejmą swą treścią zarówno jak i treścią pokrewnych sobie aktów tę nową seryą dziesięciotomową Aktów grodzkich i ziemskich od 20 tomu począwszy. Stanowią lauda obfite źródło do poznania przeszłości tych wielkich ziemi Rzpltej. W szczególności samorząd ziemski znajduje w sejmikowych uchwałach odbicie rozwoju, począwszy ob 1572 r., w którym poczęto je wpisywać do ksiąg grodzkich aż do ostatnich czasów Rzpltej. Idzie ten samorząd w parze z rozwojem parlamentarnym z którego wyszedł; sejmik i dalej nie przestaje być piastunem samorządu prowincyonalnego, dozoruje jego organa, prostuje zboczenia, ustanawia lub zwija pewne instytucye, które dla celów politycznych lub społecznych powołuje do życia.

Szybki rozwój życia sejmikowego przypada właśnie na czasy, w których postanowienia sejmikowe wpisywać poczęto do aktów grodzkich. Od r. 1572 możemy już na podstawie laudów śledzić rozwój życia parlamentarnego w czterech jego wschodnich ogniskach, a mianowicie rozwój trzech sejmików województwa ruskiego tj. wiszeńskiego generalnym zwanego, obejmującego ziemie lwowską z powiatem żydaczowskim, ziemię przemyską i wreszcie trzecią sanocką; drugiego sejmiku halickiego dla ziemi halickiej

z powiatem kołomyjskim i trembowelskim i trzeciego chełmskiego sejmiku dla ziemi chełmskiej z powiatem krasnostawskim; czwarte ognisko sejmikowe było w Bełzie dla całego województwa bełzkiego z powiatami lubaczowskim, horodelskim i buskim. Z aktów tych cztérech sejmików poznajemy nadzwyczaj ruchliwe życie ziemiaństwa, śmiałe pochwycenie władzy w czynne ręce, wzrost życia parlamentarnego i upadek, poznajemy organizacyę sejmiku, jego dążenia do rozwoju i decentralizacyjne kierunki oraz i skutki tychże, jego stosunek do innych sejmików, do sejmu i do władz centralnych, słowem całe życie polityczne i społeczne ziemiaństwa znajduje tutaj liczne objaśnienia swej przeszłości dotyczące. Przebiegnijmy pokrótce bodaj ważniejsze momenty, te mianowicie do których lepszego poznania dostarczają nam lauda nowych źródeł a przedewszyskiem do poznania samego sejmiku, jego organizacyi i kierunków rozwojowych.

Rozpoczynamy wydawnictwo zbiorem aktów odnoszących się do sejmiku wiszeńskiego.

Sejmik wiszeński zwano generałem ruskim, gdyż był on dla wszystkich ziem ruskich a więc dla ziemi chełmskiej i halickiej prócz lwowskiej, przemyskiej i sanockiej ogniskiem narad. Najwcześniej oddzieliła się od niego ziemia chełmska i uzyskała jeszcze w XV w. osobne sejmiki, które się odbywały w Chełmie lub Krasnymstawie. W 1563 r. uzyskała ziemia halicka na sejmie zezwolenie odbywania osobnych sejmików w Haliczu, a to za względu „na dalekość jakoteż i na zagęszczenie“ [1]), któryto sejmik odbywać się miał przed generałem, a jak konstytucye z 1581 i 1613 r. opiewają: tygodniem przed wiszeńskim [2]). Były przeto w województwie ruskiem już w 1563 r. trzy sejmiki powiatowe: wiszeński, chełmski i halicki; pierwsze dwa odbywają się równolegle tj. w równych terminach, halicki zaś na tydzień przed wiszeńskim.

Z tych trzech ognisk życia parlamentarnego najważniejszym był sejmik wiszeński, już to dla tego, że tutaj w XV w. odbywał się dla całej Rusi jedyny sejmik przedsejmowy, już to że i do najpóźniejszych czasów obejmował całe trzy obszerne ziemie, wreszcie dla bliskości stolicy województwa a więc i organów centralnego zarządu obszernego województwa. W czasach bezkrólewiów odbywały się w Wisni [3]) a w każdym razie w pobliżu Lwowa lub w samej stolicy [4]) zjazdy generalne, na których zawiązywano konfederacye całego województwa, odbywały się też i inne zjazdy generalne wszystkich ziem ruskich, jak np. z powodu ustanawiania sądu generalnego województwa ruskiego [5]), przy obecności posłów ziemi chełmskiej i halickiej. W każdym jednak razie, lubo nawet zjeżdżały się razem wszystkie ziemie województwa, lubo tworzyły wspólne związki całego województwa, to jednakże ziemie należące do odrębnych już ognisk sejmikowych zastrzegały sobie swoją odrębność, jak to widzimy u ziemian chełmskich w 1572 r. [6]). To też osobny sejmik chełmski 27 lipca 1573 r

[1]) Vol. l. II., 641. [2]) Vol. l. II., 1016 III. 249. [3]) Nr. 23. [4]) Nr. 3, 11, 33. [5]) N. 29.
[6]) Rycerstwo chełmskie, że się społem z woj. ruskiem zjechało, warują to sobie, aby to na potem in sequellam nie szło. Noilles, Henri de Valois III., 240.

zostawił w mocy konfederacyą gliniańską, którą uchwalali także i ziemianie chełmscy. Natomiast sejmik halicki pozostawał w stosunku pewnej zawisłości od generała wiszeńskiego. Wypływa ten wniosek o zawisłości z uchwał sejmikowych halickich [1]), na mocy których ziemianie haliccy w 1575 r. wysyłają posłów na sejmik wiszeński i zapytują jak należy postąpić w sprawie elekcyi, opatrzenia bezpieczeństwa tudzież sądownictwa na czas bezkrólewia, a więc odnoszą się do generała jako do instytucyi wyższej. Zawisłość ta stała się wnet już, bo w początkach XVII w. tylko formalną, i objawiała się przez wysłanie posłów z sejmiku halickiego na sejmik wiszeński lub tylko przez odesłanie odpisu uchwał sejmikowych. I tego jednak później nie czyniono, jak to wypływa z uchwały sejmiku wiszeńskiego z 1636 r. opiewającej, aby obywatele haliccy wykonywali obwarowane konstytucyą prawo, iżby z sejmiku swego artykuły na sejmik wiszeński posyłali.

Pozostawał tedy sejmik wiszeński generalnym tylko dla ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, które jak się przekonamy miały niekiedy swoje odrębne sejmiki, albo na mocy ustawy sejmowej, albo na mocy zarządzenia sejmiku wiszeńskiego. Zapadłe na tych sejmikach uchwały potwierdzał sejmik generalny [2]). Prawa ziemian tych trzech ziemi na sejmiku były równe, każda obiera po dwóch posłów na sejm, a wybór deputata na trybunał idzie koleją, alternatą, co sobie ziemie zastrzegały nawet osobną uchwałą sejmikową [3]).

Podobnie jak sejmiki chełmskie i halickie, jedne wcześniej drugie później, wyłamały się z pod generału wiszeńskiego, począł się i sam generał wyłamywać z pod powagi zjazdów ogólnych, sejmów. Widać to już z uchwał styczniowych 1577 r. konfederacyi lwowskiej postanawiającej, że jeżeli konfederacya generalna w Warszawie nie uwzględni punktów danych posłom w instrukcyi, natenczas pozostają przy swojej konfederacyi. Głównie spotyka się objawy wyłamywania się z pod powagi sejmu na polu skarbowości, jak to widoczna z protestu przeciwko uchwale sejmowej ze strony sanockich ziemian w 1621 r. [4]), z uchwał wiszeńskiego sejmiku zmieniających termin poborów lub też pozostawiających szafunek podatków uchwalonych na sejmie przy województwie [5]). W każdym innym względzie wysoko powagę sejmu po nad powagę sejmiku kładziono w województwie na generale wiszeńskim, który z wszyskiemi sąsiedniemi województwami pozostaje w łączności, wymianie zdań, a nawet stara się o odnowienie zanikającego generału małopolskiego, w Korczynie niegdyś odbywającego zgromadzenie przedsejmowe dla wszystkich prowincyi małopolskich.

---

[1]) Laudum halickie z 28 lipca 1575 r. W instrukcyach wiszeńskich polecano niekiedy posłom referować się do artykułów halickich. Nr. 59 art. 48. [2]) Laudum wiszeńskie z 25 czerwca 1648 r., opiewa: Lauda wszyskie prywatne żiem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej aby aprobowane były, a iż z laudum ziemianie lwowscy postanowili sobie dla pohamowania swawoli, tedy go takiej wagi mieć chcemy, jakoby *tu* wespół na tymże sejmiku postanowione było, gdyż to z ochoty swojej i potrzeby uczynili Ich Mcie. [3]) Nr. 165. [4]) Nr. 131. [5]) Nr. 155 laudum z 11 stycznia 1627 r. i Nr. 158 laudum z 31 sierpnia 1627 r.

Na podstawie aktów zawartych w tomie niniejszym można wglądnąć głębiej w przyczyny wzrostu sejmikowego życia właśnie w latach tutaj objętych, to jest w okresie lat 1572—1648. Jest to okres na który przypada pięć bezkrólewi, a jeżeli weźmiemy na uwagę, że na sam początek okresu od r. 1572—1587 przypadają trzy bezkrólewia, ogółem obejmujące całe trzy lata i jeden miesiąc, zrozumiemy łatwo, że właśnie te bezkrólewia, w których władza przeszła na cały ich przeciąg w ręce szlachty, stały się źródłem wzrostu życia sejmikowego.

Objawy tego wzrostu śledzić można na podstawie zebranych tutaj aktów w kilku kierunkach. Przedewszystkiem w usiłowaniach reformy sądownictwa najwyższego [1]). Sprawa ta poruszona przez szlachtę na licznych sejmikach województwa ruskiego, dała początek uroczyście zagajonemu 28 lutego 1575 r. we Lwowie sądowi generalnemu województwa ruskiego, nad którego poprawą i później jeszcze aż do 2 listopada 1577 r. na sejmikach radzono. Obrady nad ordynacyą niemniej jak i nad poprawą tych sądów zaprzątnęły umysły szlachty na sejmikach, o tyle ważniejszych od innych, że sprawa była żywotną i w całej Rzpltej przez ziemian na sejmikach pilnie obradowaną. Widzimy tutaj w Wisni zgodność dążenia ziemian z resztą szlachty w kierunku złożenia z króla brzemienia najwyższego sądownictwa a niezgodność w szczegółach przy uskutecznieniu zamiaru; widzimy dążenia do unifikacyi królestwa pod względem prawa wymiaru sprawiedliwości, do rościągnięcia tego najwyższego sądownictwa ziemiańskiego w województwie także i na stan duchowny, tudzież i na mieszczaństwo, niemniej jak i przeciwdziałanie duchowieństwa i mieszczan przeciwko tym usiłowaniom ziemian [2]). Działalność ta sejmikowa województw nie poszła na marne, lubo sądy wojewódzkie nie cieszyły się sympatyą ogółu. Myśl ziemian co do reformy podjęto na sejmie i utworzono najwyższe sądownictwo, już nie dla jednego województwa, ale dla całej Korony.

Drugim objawem wzrostu życia parlamentarnego jest usiłowanie szlachty do rozwinięcia samychże sejmików, do rozszerzenia ich kompetencyi. Dotychczasowe sejmiki były tylko elekcyjnymi, obierano kandydatów na sędziego, podsędka, pisarza itp. lub też posłów na sejm, tym ostatnim dawano instrukcyą, nad czem się naradzano. Z ustanowieniem trybunału koronnego przybył jeszcze sejmik deputacki, na którym obierano deputata na trybunał koronny. Ale te sejmiki nie były już wystarczające dla szlachty. Okazuje się to z ruchu szlachty na rokach czy to ziemskich czy grodzkich. Już w XV w. zauważyć się daje na tych zebraniach sądowych pewien ruch ziemiaństwa w kierunku rozwoju życia parlamentarnego. Wypływa to z uchwał zapadłych na tych zebraniach odnośnie do procesu, do kompetencyi niektórych urzędników sądowych itp. Z końcem XVI w. odsyłano już na te roki, jako na ogólniejsze zebrania szlachty, wybór poborcy, lub zatwierdzenie pewnego poboru, a w taki sposób roki stawały się poniekąd zebraniami sejmikowemi, albo też zastępowały w legalny sposób sejmiki. W czasie najazdów nieprzyjacielskich kasztelan lub najstarszy dygni-

[1]) Ob. Nr. 14, 16, 21, 22, 29. [2]) Ob. Nr. 17, 18, 19, 30, 31.

tarz ziemski zwoływał szlachtę na roki ziemskie w celu naradzenia się nad środkami oddalenia niebezpieczeństwa [1]). Tutaj urzędnicy pochodzący z wyborów składają przysięgę, tutaj zakładano protesta gremialne przeciwko nielegalności urzędowania sądowych urzędników [2]) a w ciągu dalszym gromadzono się w koło, wybierano marszałka i wydawano uchwały, wprawdzie tylko objaśniające postanowienia na sejmiku już poprzednio zapadłe, nie mniej jednak ważne i obowiązujące [3]). Sądy i władze odsyłają na sejmiki do rozstrzygnięcia sporne kwestye, jak np. co do kompetencyi jurysdykcyi pewnych urzędników sądowych [4]). Nawet w obec niebezpieczeństwa wewnętrznego zapadają na rokach uchwały doniosłe w skutkach, które starszyzna ziemska uniwersałem do wiadomości ziemian podawała, czego przykład widzimy w uniwersale z 7 marca 1607 [5]), lub też protesta niemniej ważne w skutkach przeciwko powziętym już na generale uchwałom podatkowym [6]), lub wprost postanowienie terminów poboru na całą ziemię jedną np. sanocką, niemniej jak i obiór poborców, z tej racyi, że nie miano innej sposobności do uchwały i obioru jak tylko na kwerelach [7]), gdyż w uniwersale poborowym terminu nie oznaczono.

Z rozmaitych tedy powodów roczki tak ziemskie jak i grodzkie w legalny lub nielegalny sposób zastępują niejako sejmiki; szlachta tutaj zgromadzona daje wyraz swej woli przez dokonanie wyboru lub powzięcie uchwały obowiązującej powiat lub nawet całe województwo. Prawda że były to uchwały dopełniające już poprzednio na sejmiku lub sejmie zapadłe postanowienia, o czem już wyżej wspomniano, lub też uchwały obronę na oku mające. Zdarzało się jednak, że na takich roczkach zakładano gremialne protestacye przeciwko uchwałom sejmowym, jak to np. przeciwko uchwale o okazowaniu Sanoczanie wystąpili [8]). Wtedyto starszyzna ziemska ostro wystąpiła przeciwko takiemu nadużyciu roczków przez braci ziemian, gdyż roczki nie są sejmiki, i byłoby *pessimum exemplum*, gdyby roczki powiatowe sejm poprawować miały [9]). Wniosek tej starszyzny, sformułowany w tem, że wszelkie sejmikowe akcye i postanowienia na rokach są nielegalne i nieważne, był zupełnie prawidłowym, niemniej jednak i ta nagana świadczyła o usiłowaniach ziemiaństwa do rozwinięcia życia sejmikowego poza ramy wskazane przez sejm lub króla.

Objawy dążeń rozszerzenia życia parlamentarnego widzimy także i na zebraniach zbrojnych szlachty. Wojewoda, kasztelan lub w ogóle najstarszy dygnitarz ziemski, w razie niebezpieczeństwa mieli władzę zwołania ziemian pod broń, te zaś zbrojne zebrania uważają się za kompetentne do stanowienia uchwał ściśle dotyczących obrony, jak np. pozostania dalej pod bronią, porządku obozowego itp. Uchwały w tym kierunku, z końca 1575 r. w obozie pod Lwowem zapadłe, mamy w naszym zbiorze [10]).

---

[1]) Nr. 85, 87. [2]) Nr. 53. [3]) Nr. 86. [4]) Ob. protestacyę z roku 1617 wniesioną do grodu lwowskiego C. Leop. 362 p. 254 . . . non praestolatis e conventu particulari Visnensi incolarum territorii leopoliensis communicationibus, ut ipsi ultro promiserant, consiliorum et responsis, tj. w sprawie . . . de competentia iurisdictionis surrogatorialis. [5]) Nr. 79 por. Nr. 117. [6]) Nr. 89. [7]) Nr. 94. [8]) Nr. 131. [9]) Nr. 133. [10]) Nr. 24, 25, 26 cf. Nr. 144.

Zdarzało się jednak że szlachta pod bronią uchwala postanowienia w żadnym stosunku z wojną nie stojące, jak np. pobór, uchwalony przez ziemian sanockich 17 sierpnia 1618 r. [1]). Król oczywiście zniósł uchwałę jako nielegalną [2]). W społeczeństwie jednak szlacheckiem rozwija się coraz bardziej pojęcie o jego władzy prawodawczej nawet w zbrojnem partykularnem zebraniu. Do takich zebrań o wojskowym charakterze należą z dawna praktykowane okazowania szlachty przed wojewodą lub kasztelanem. Władze naczelne ziemskie miały tutaj sposobność przekonać się o pogotowiu i o uzbrojeniu ziemian. Okazowania poszły w zaniedbanie, lecz w obec grozy tureckiej odżyły znowu. Podajemy tutaj cały szereg regestrów okazowań z lat 1617—1638 tak lwowskich jak i przemyskich ziemian, popisujących się u Świętego Krzyża, jako też sanockich odbywających popis pod Sanokiem. Są one ciekawym dokumentem, bo mamy w nich spisy także i owych, którzy nie w pełni używali praw szlacheckich, braci mniejszej uboższej, *media militia*, biorącej udział we wszystkich zebraniach szlacheckich, głosującej, odpowiadającej w sądach ziemskich i prezentującej się w obec kasztelana z kijem, czasem na kobyle, ale częściej z maczugą lub jak dowcipnie pisarz obozowy tutaj zaznacza, wirzchem na podeszwach [3]), mówiący o sobie w Samborszczyźnie [4]), że zeszli na nędzę wskutek nadużycia starostów samborskich, którzy wskazali kmieciom, aby posłuszeństwa dawnym swym panom więcej nie czynili i dwory i folwarki pod się podzielili a któryby (z szlachty) przyszedł albo przyjechał aby zabili . . . ; że drudzy tułając się pod płoty pomarli, wiele ich do Wołoch i do Węgier, niektórzy do Turek wyszli, drugie potracono, powieszano, rozlicznie żebrząc poginęli . . . owa co pirwej do kilka set ich służyło Rzpltej na dobrych koniech, dziś dwadzieścia koni ze wszystkich tych wsi do służby Rzpltej nie wyjedzie, muszą drudzy odrapani o kijach wyniść, bo jem wszystko pobrano . . . Prawie się nad nimi przeklęctwo żydowskie wypełniło, że niewolnicy waszy będą nad wami panować woła ta uboga szlachta samborska [5]).

Już Łoziński w „Prawem i lewem“ wskazał na owe regestra okazowań jako na źródło do dziejów owej drobnej szlachty i trafną podał jej charakterystykę. Odcina się drobna ta szlachta w regestrach od innej szlachty swemi dziwnemi nieraz nazwiskami i przezwiskami. Już imię samo uderza swojem różnorodnem brzmieniem. I tak w rodzinach Kopystyńskich, Bilińskich, Błażowskich, Podwysockich, Brosniowskich, Suleckich spotykamy Ferensów i Faratów, Dziordziów, wśród Czajkowskich, Wartoszów, Stasiów obok Hrycków i Iwanów. Lecz gdy na okazowaniu stawiło się nieraz kilkunastu Jasniskich, Witwickich lub Strutyńskich, łatwo można było wśród nich znaleść kilku a nawet i kilkunastu jednego imienia. Dodawano przeto dawnym zwyczajem ogólno słowiańskim patronimika. I tak np. Czajkowscy dodają sobie do

---

[1]) Nr. 118. [2]) Nr. 119. [3]) Nr. 169 p. 303. [4]) Nr. 7 art. 1. [5]) Nr. 7 art. 2. O wielkiej zawiści chłopów samborskich przeciwko tej szlachcie, obacz instrukcyę sejmikową z 1625 r. Nr. 149 art. 38. Sejmik popierał prośby szlachty samborskiej; jeszcze w 1632 r. poleca sejmik wiszeński desiderata tej szlachty do popierania na sejmie. Ob. Nr. 182 art 48 i 49.

imienia własnego imię ojca lub może ogółem przodka i nazywają się Romanowiczami, Lechnowiczami; Hoszowcy Olizarowiczami, Steciowicami lub też w innej formie: Stecowięta, Jaśkowięta, Jackowięta; ale i ta nazwa jeszcze nie była wystarczającą tam, gdzie jak właśnie w tych rodach kilkakrotnie się zdarzało, parę dziesiątków szlachty stawiło się przed kasztelanem na popisie; dodawano przeto do patronimików jeszcze przezwiska, również charakterystyczne. I tak np. Czajkowscy noszą przezwiska Słoninka, Trunko, Berynda, Zgałat; Hoszowscy: Korobczyk, Hołdysz, Nalewajko, Berehułka, Najdan, Polewodnik; Łozińscy; Cygan, Dzieżka, Sernik; Witwiccy; Krawiec, Kostka, Sieczka itp. A gdy i dodanie przezwiska zdawało się być niewystarczającem dla odróżnienia jednoimiennej tej drobnej szlachty, dodawano jeszcze skąd pochodził osobnik stawiający się na popisie, czy z Łoziny czy z Czajkowic, z Pletenic czy z Uniowa. Patronimiczne również jak i przezwiskowe nazwy noszą nie rzadko typ wschodni, jakby na oznaczenie okazyi, wśród których je nabyto. I tak np. Moskalewicze Jaśniccy nabyli zapewne patronomiczną nazwę od przodka, który może w okazyi moskiewskiej uzyskał przezwisko Moskala. Czajkowscy lub Łozińscy liczący wśród rodu Zgałatowiczów lub też Macedońskich, nabyli zapewne tego o czysto wschodnim typie przezwiska na tułaczce, jako jeńcy tatarscy Turkom zaprzedani, lub wprost jako jeńcy tureccy. Nazwy Miranicz, Hołdysz wskazują również na stosunki, jakie Rzpltą związały z wschodem i na różnorodny element etnograficzny, z którego składała się szlachta kresowa.

Całe zaścianki tej ubogiej szlachty odbywają, według trafnych słów jednej z instrukcyi sejmikowych na tych okazowaniach szkołę rycerską, powoływano ją bowiem w epoce Smoleńska i Chocimia dość częto pod broń, a synowie lub wnukowie owych z kijem lub ptaszą rusznicą popisujących się, stawiali się już w zbroi i konno a niekiedy jako miecznicy, podstarostowie stawali w przednich szeregach, czy to przy popisach na okazowaniach lub też na pospolitem ruszeniu.

Otóż i te okazowania lubo o ich przeznaczeniu całkiem jasno uchwała się wyrażała, stają się polem doświadczeń ze strony szlachty celem rozszerzenia życia sejmikowego. I tak wiemy, że na podstawie uchwały sejmikowej odbywa się na okazowaniach w 1587 r. obiór deputatów na sądy kapturowe [1]). Na okazowaniach pod Sanokiem w 1414 r. zebrana szlachta zanosi protest przeciwko poborom na sejmie uchwalonym, dając wyraz przekonaniom całej jednej ziemi [2]). Z uniwersału wojewody Rusi z 7 listopada 1615 r. dowiadujemy się, jak na okazowaniach pod Haliczem szlachta tameczna utworzyła związek przeciwko kupom swawolnym [3]), słowem i na tych zbrojnych zgromadzeniach szlachta poczyna objawiać swą wolę i dawać jej wyraz w zarządzeniach ogół szlachty ziemskiej obchodzących. Król i sejm miarkują te dążenia niezgodne z duchem konstytucyi i celem okazowań. Wypływa ten wniosek z uchwały sejmowej z 1618 r., która z widoczną aluzyą, na owe wspomniane wyżej

---

[1]) Nr. 38. [2]) Nr. 96. [3]) Nr 102.

protesta Sanoczan opiewa, że „okazowanie na prośby Sanoczan król pozwala, jednak z tym warunkiem, aby jako dawniejsze i świeże konstytucye obwarowały, żadnych tam konsultacyi i deliberacyi rycerstwo nie czyniło.

Najwybitniejszym objawem tych dążeń w kierunku rozszerzenia „konsultacyi“ sejmikowych były konfederacye, które też za największe źródło i za najwalniejszą podstawę wzrostu parlamentarnego życia uważać należy. Jak się z publikacyi niniejszej łatwo przekonać można, na okres czasu nią objętej przypada na same województwo Ruskie ogółem dziewięć konfederacyi; z tych sześć utworzono w czasie bezkrólewiów, a mianowicie w 1572 r. w Glinianach, potem w 1574 tudzież 1575 r. w Wiśni; w 1587 we Lwowie, wreszcie po podwójnej elekcyi dwie jeszcze konfederacye zawiązano, jedną w Rzeszowie 2 grudnia 1587 r. a wtórą we Lwowie 13 stycznia 1588 r. Wszystkie te konfederacye są wojewódzkie a pierwsza, Gliniańska, ma jeszcze obszerniejsze znaczenie, obejmuje bowiem dwa województwa ruskie i podolskie, a że dokonano ją przy bytności posłów wołyńskich i bełzkich, przeto znaczenie jej sięga daleko po za za granice wojewódzkie.

Prócz tych konfederacyi ogólnych na czas bezkrólewia zawartych przez województwo, pojawiają się w niedługim okresie lat, początkiem swym sięgającym rokoszu Zebrzydowskiego, trzy partykularne związki szlachty czyli konfederacye. Pierwszy z tych związków w 1607 r. przeciwko Sienieńskiemu w Przemyślu zawarty; drugi w 1610 zawiązany w Wisni z powodu najazdu Siedmiogrodzian, trzeci w 1611 r. we Lwowie zawiązany z powodu swawoli żołnierstwa.

W każdym z tych związków ziemianie biorą na się władzę egzekucyjną celem poparcia bezpieczeństwa publicznego, wyręczając władze, jako nie mogące już sprostać zadaniu. Co do związków w czasie bezkrólewia zaznaczyć należy, że według pojęć ówczesnych źródło władzy, którym był król, ze śmiercią tegoż bić przestało — władza przechodziła w ręce ziemian, którzy zarówno administracyą jak i sądownictwo sprawują. Rząd tworzą oni wprawdzie z powołaniem się na konfederacyą generalną, ale swój własny w województwie, taksamo jak i własny sąd kapturowy; władza przechodzi „do kupy“, ile województw tyle rządów w Rzpltej. Najwyższe posady obsadza sejmik konfederacki; Hieronim Sieniawski wojewoda Rusi był nominatem szlachty. Sejmik, wprawdzie na czas bezkrólewia, staje się potęgą.

Było nieszczęściem, że na rozwój parlamentaryzmu w czasie bezkrólewiów silny wpływ wywierał dyssydentyzm, bardzo jeszcze podówczas w całej Koronie silny i liczny. Pod wpływem dyssydenckiego tego kierunku jaki zaraz w pierwszem bezkrólewiu się zaznaczył, sama podstawa konfederacyi została skrzywioną, gdyż odwołując się jako do podstawy własnej egzystencyi do konfederacyi zawiązanej w 1438 r. przeciwko husytyzmowi i do jej zasad, wprowadzono pod tą pokrywką zasadę wręcz przeciwną *de dissidentibus*, co natychmiast na całym kierunku rządów musiało się odbić. I tak np. widocznym jest ten nowy kierunek w hasłach wykluczenia elektów z habsburskiego domu, w coraz ściślej sformułowanej zasadzie, że posłowie są mandataryuszami interesów stanowych i to do tego stopnia, że jak mamy dowody, poruczano im cał-

kiem prywatne sprawy do obrony w sądzie sejmowym [1]). Wprawdzie dążenie do rozciągnięcia sądów kapturowych na wszystki stany świadczy o dążeniach do jedności pod względem prawnym i wymiaru sprawiedliwości ale i tutaj towarzyszy tym dążeniom interes stanowy, dlaczego też miasto Lwów lubo zapraszane do wszystkich konfederacyi, uchyla się od dobrodziejstwa sądownictwa kapturowego i stanowczy protest zakłada przeciwko sądom kapturowym [2]). W każdym razie prąd unifikacyjny jaki się zaznaczył w konfederacyach, mimo odrębności rządów w każdem województwie, udziela się całej Rzpltej w ten sposób, iż instytucye powołane do życia przez te województwa, z drobnemi zmianami, są jedne i te same w całej Rzpltej, a tym sposobem mimo różnic partykularnych Rzplta i podczas bezkrólewiów posiada stan silny, zdolny jedność państwową utrzymać, chociażby w imię interesów własnych, stanowych.

Czerpiąc obficie z licznych źródeł wzrostu życia parlamentarnego, wyzyskując każde zebranie ziemiańskie do zwiększenia powagi i znaczenia, sprawili ziemianie, że sejmik musiał urość i liczba zebrań musiała się pomnożyć. Istotnie na czas Stefana Batorego i Zygmunta III przypada wzrost rodzajów sejmików. Jak już wspomniano prócz sejmików elekcyjnych, zwoływanych przez wojewodę był sejmik przedsejmowy, zwoływany przez króla lub z mocy uchwały sejmowej, na którym dokonywano elekcyi posłów, którym to dostarczano wskazówek co do ich działalności na sejmie, i w tym celu spisywano dla nich instrukcye. Od daty ufundowania trybunału lubelskiego tj. od 1578 r. przybywa sejmik elekcyjny deputacki, następnie od 1591 r. sejmik relacyjny, początkowo wraz z deputackim odprawiany [3]), później zaś w terminach odrębnych, na którym posłowie zdawali sprawę ze swej działalności poselskiej.

Sejmik deputacki rozwinął się w zgromadzenie mające na oku daleko więcej materyi aniżeli obiór trybunalskiego deputata. Przestrzegano wprawdzie zasady, że sejmik każdy ma być *ad hunc solum actum* [4]), ale wskutek praktyki, że nagłe sprawy załatwiano na pierwszym zebraniu szlacheckim, chociażby i na roczkach, poczęto i sejmiku deputackiego używać nawet celem uchwalenia poborów jak np. 1609 r. lub pogotowia wojennego i poborów, jak 11 września 1589 r., a widzimy nawet jak sejmik ten debatuje nad środkami uspokojenia ziemi i wysyła w tym celu deputatów do hetmana i króla, jak to było w 1607 r. W r. 1610 na elekcyi deputata dokonano związku przeciwko napastniczym kupom Siedmiogrodzian, pacyfikowano szlachtę jak w 1624 r. słowem prócz elekcyi poborców i szafarzy, prócz słuchania sprawozdań posłów na sejm ten wysłanych, zajmowano się całym szeregiem czynności [5]), w obec których elekcya deputata była nieraz drobną tylko cząstką materyi sejmikowych. Prawda że niekiedy na uchwały zapadłe na takimże sejmiku deputackim nie wszystkie

---

[1]) Ob. Nr. 7. [2]) Nr. 179. [3]) Ob. Nr. 51 art. 1., 5. por. Nr. 133 art. 4. [4]) Król przestrzega tej zasady, jak wypływa z orędzia jego z 10 sierpnia 1617 r. do ziemian województwa ruskiego, w którym oznajmia o przedłożeniach swych sejmowych na sejmikach deputackich mających być wniesionych, a że te sejmiki tylko jednemu aktowi należą, a my niektóre sprawy Rzpltej chcemy przedłożyć, przeto obwieszczamy o tem. Castr. San. 144 p. 1349. [5]) Por. Nr. 83, 90, 91, 98, 99.

godziły się ziemie, niektóre wprost protestowały, jak np. Sanoczanie w 1609 r. przeciwko poborowi uchwalonemu, „gdyż sejmik zwołany był na obiór deputata". Mimo takie protesta sejmik deputacki nie przestał mnożyć materyału do najróżnorodniejszych obrad sejmikowych, zwłaszcza gdy jak w 1643 r. deklarowały ziemie pewne ryczałtowe sumy poborowe i to na lat kilka. Okazała się potrzeba załatwienia kontroli poborów i postanowiono, aby te rachunki odbywały się na sejmiku deputackim [1]). Że uchwałę tę wykonano, widzimy z postanowień sejmiku deputackiego z 1644 [2]) gdzie „ciągnono liczbę" a poborcę sanockiego postanowiono przesłuchać na następnym sejmiku. Tak więc już w czasach króla Władysława IV sejmik deputacki nosi w sobie zarody późniejszych gospodarskich sejmików.

Lecz nie tylko rodzaje sejmików się zwiększają, zwiększa się i zakres ich działalności. Już od prastarych czasów sejmik załatwiał spory w sprawach szlachectwa, teraz prócz tej czynności [3]) zakreśla sobie rozleglejsze pole pacyfikacyi zwaśnionych ziemian i z większym lub mniejszym skutkiem rozwija w tym kierunku działalność [4]). Większe znaczenie pozyskuje sejmik, skoro z początkiem XVIII w. począł się stawać organem skarbowości, z chwilą, kiedy z powodu deklarowania na sejmiku pewnej oznaczonej sumy do skarbu utworzono skarby wojewódzkie, lub kiedy uchwalono żołnierza powiatowego. Wtedyto zajął się sejmik już nie tylko elekcyą poborców ale i szafarzy poborowych i w ciągu dalszym począł wykonywać kontrolę nad podatkiem wojewódzkim. A kiedy w 1613 r. na wzór trybunału lubelskiego powstał trybunał najwyższy skarbowy w Radomiu, w którym szlachta przez deputatów na sejmie obieranych poczęła brać udział, zarysował się temsamem i dalszy wzrost sejmików, dążących już odtąd zarówno do dokonywania elekcyi deputatów radomskich we własnym sejmikowym gronie jak i do zorganizowania sądów skarbowych wojewódzkich. Ale ta decentralizacya pod względem skarbowości przypada na czasy Władysława IV i Jana Kazimierza; tutaj tylko wspominamy, że zarody jej przypadają na czasy Zygmunta III. Podnieść też należy, że przeciwko zbyt pośpiesznemu rozszerzaniu kompetencyi sejmikowej występowała także pewna część konserwatywnej szlachty, zwłaszcza gdy szło o danie wyższych poborów, wtedyto protestowano przeciwko laudum sejmiku wiszeńskiego, z powodu włożonych na sanocką ziemię poborów, gdyż pociągnięto „władzę sejmikową dalej, aniżeli im z sejmu pozwolona była" [5]). W szczególności starano się tutaj o zgodność postanowień sejmikowych z postanowieniami sejmu i dlatego żądano, aby na sejmie pierwiej przedkładano co na sejmikach zamierzono uchwalić, a sejm aby *constitutione publica* dawał swe przyzwolenie, laudom zaś któreby tym warunkom nie odpowiadały, miano niedawać aprobaty sejmowej [6]).

Nie poprzestał sejmik na zwiększeniu niepomiernem swej działalności, on rozwinął się w szerz i począł się decentralizować, nabytki swej potęgi na pomniejsze przeszczepiając ogniska. Do generału województwa ruskiego, jak nazywano sejmik wiszeński

---

[1]) Laudum wiszenskie z 12 maja 1643 r. Nr. 218. [2]) Nr. 221. [3]) Nr. 91, 225. [4]) Nr. 98, 99, 148. [5]) Nr. 125. [6]) Nr. 211 art. 6.

— jak wspomniano — należały trzy ziemie. Każda z nich obiera swych własnych posłów na sejm, którzy jednak będąc posłami swej ziemi, są oraz i województwa przedstawicielami, związani są bowiem jedną wspólną instrukcyą. Na mocy tej instrukcyi jednak każda ziemia dawać mogła odmienne zezwolenie co do poborów, niektóre brały pobory do braci, niektóre zaraz na sejmie zezwalały. Ziemiom które czy to poborcę czy pobory wzięły do braci, naznaczano na sejmie osobny sejmik, najpierw w Wisni, potem już we Lwowie dla ziemian lwowskich, w Sanoku dla ziemian sanockich, w Przemyślu dla ziemian przemyskich, na których uchwalano to, co do braci było wziętem, jak tego mamy dowód w uchwale sejmikowej ziemian przemyskich i sanockich w Wisni z powodu elekcyi poborcy 1607 r. powziętej.

Nietylko różnice ziemian co do poborów wpływają na decentralizacyę sejmiku wiszeńskiego, przyczyniają się do skutku tego inne powody. I tak np. zjazd generalny lwowski w styczniu 1587 składa ziemianom przemyskim tudzież sanockim osobne sejmiki w Przemyślu, drugim w Sanoku tylko dla obioru sędziów kapturowych [1]) zapewne z powodu małej ilości ziemian tamecznych na zjeździe generalnym będących; grały też tu rolę względy terytoryalne, ogromnej odległości Wisni od granic Beskidu, dlaczego też wojewoda zwoływał niekiedy Sanoczan do Sanoka na odbycie narad [2]) a taksamo i inni ziemscy urzędnicy w czasie trwogi czynili, a w końcu i sam sejmik wiszeński powagą swą naznaczał Sanoczanom termin sejmikowy dla odbycia narad nad poskromieniem zbójców w Sanoku, jak tego mamy dowody z czasów późniejszych [3]). W samejże Wisni na sejmiku obradowali niekiedy Sanoczanie w kole osobnem, skoro sprawy ich ziemi były czysto lokalne w żadnym związku z interesami innych ziem nie zostawały, a uchwały które tutaj pod powagą sejmiku wiszeńskiego zapadały, obchodziły oczywiście samychże tylko Sanoczan [4]). Były tedy i różnice lokalne odrębnych interesów, które wpływały na decentralizacyę sejmiku wiszeńskiego, do której założono już w czasach Zygmunta fundamenta, ale która dopiero w czasach Jana Kazimierza silniej się zarysowuje i doprowadza do pewnej decentralizacyi samorządu ziemskiego w województwie. Zaznaczyć należy, że i przeciwko tej decentralizacyi występowano na generale, zwłaszcza gdy król dla swoich celów począł korzystać z różnic tych sejmikowych i osobne sejmiki zwoływać ziemiom. Natenczas bowiem przyrzekano sobie uroczyście na generale, że na przyszłość żadnych osobnych sejmików czynić nie będą i tu w Wiśni sejmikować będą wszyscy razem ... a laudum sejmiku lwowskiego, lubo przez króla złożonego, skasowano [5]). Ale zarządzenia te w czasach, kiedy sejmik wiszeński już się w pełni począł być decentralizować, nie zapobiegły różniczkowaniu dalszemu, dalszej decentralizacyi. Sejmik elekcyjny najważniejszy i najliczniejszy, tu bowiem obierano posła na sejm i dawano instrukcye jak ma głosować na sejmie, dając mu niekiedy ścisły nakaz nieprzyzwalania na

---

[1]) Nr. 33 art. 11. [2]) Nr. 118, 119. [3]) Laudum sanockie z 22 czerwca 1699. Rozprawy i spr. wydz. h. fil. XLIX, 354. [4]) Nr. 229. Laudum sanockich ziemian w sprawie obrony od zbójców. [5]) Laudum wiszeńskie z 26 października 1662 r.

pewne wnioski lub żądania, mające być przedmiotem obrad sejmowych. Na sejmiku tym głosował szlachcic osiadły i nieosiadły, ubogi, byle w województwie przemieszkiwał — tylko wójtom, sołtysom, żołnierzom jako nieszlachcie lub ludziom zawisłym broniono głosu [1]). Kupczenie głosem, targowanie kresek spowodowywało protesta przeciwko elektom. Kandydat na posła musiał oświadczyć chęć przyjęcia funkcyi a co najmniej być przytomnym na sejmiku. Generał składający się z trzech ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej obierał sześciu posłów, po dwóch z każdej ziemi. W rzadkich wypadkach, nie mogąc się zgodzić na kandydatów wybierano większą liczbę, wygadzając mniejszości, jak to w 1593 r. uczyniono, gdy na sejmiku wiszeńskim ziemia przemyska obrała trzech posłów. Dopiero na podstawie uchwały sejmu konwokacyjnego 1764 r. obierano na generale wiszeńskim siedmiu posłów sejmowych; siódmy był obierany z ziemi żydaczowskiej, która przedtem razem z lwowską obierała posłów.

Elekci bywają zazwyczaj dostojnicy lub urzędnicy ziemscy od podkomorzego począwszy a na podstarościm lub komorniku ziemskim skończywszy; musiał być elekt osiadłym w ziemi lub co najmniej w województwie i nie mieć żadnej akcyi kryminalnej przeciwko sobie skierowanej. Także dygnitarzy jak kasztelanów, chociażby z kasztelanii pomniejszych wykluczano od obioru. Natomiast obierano także i szlachtę nieurzędników, jak to spotykamy najczęściej w sanockiej ziemi [2]). Instrukcyą otrzymywał poseł pod pieczęcią marszałka. Zdarzało się niekiedy, że szlachta narzucić i zmusić usiłowała do przyjęcia funkcyi poselskiej przez dokonanie elekcyi mimo woli elekta, natenczas taki elekt wnosił zarówno na sejmiku jakoteż i przed aktami protestacyę [3]).

Głosowano rozmaicie, jednozgodnie *nemine contradicente*, lub też większością głosów [4]). Ten pierwszy sposób zastosowywano zwłaszcza gdy wyborców było mało [5]) nawet do elekcyi poborców, przy której zazwyczaj większość głosów zastosowywano. Vota oddawano publicznie [6]), nie z kartek, gdyż przeciwko takim tajnym głosowaniom protestowano. Głosują tedy najpierw senatorowie, poczem szlachta daje głosy, a skoro zachodzi różnica co do elektów, natenczas szlachta uprasza senatorów do odstąpienia od swego elekta [7]). Przeciwko elekcyi posła na sejm, skoro do niej większość głosów na sejmiku zastosowywano, wnoszono protestacye, jako przeciwko nieważnej z powodu łatwości nadużyć przy tak wielkim zjeździe osób [8]), jaki zazwyczaj z powodu elekcyi posła miał miejsce. Zastosowywano niekiedy i tutaj sposób obioru większością ale tylko wówczas, gdy całe zgromadzenie na taki wniosek się zgodziło; dodać jednakowoż należy, że ostatni ten sposób elekcyi spotyka się na generale wiszeńskim dopiero w 1720 r. [9]). Jednozgodnością obierano zawsze deputatów na trybunał lubelski

---

[1]) Ob. protestacye pod Nr. 57, 58, 107. [2]) Por. Nr. 67, 68. [3]) Ob. protestacyą Feliksa Chodorowskiego z 31 lipca 1574 r. Castr. Leop. 335 p. 1043. [4]) Nr. 97, 106. [5]) Laudum wiszenskie z 1647 r. [6]) Nazywano tę czynność: zwykłe vot obejście; Nr. 82. [7]) Nr. 97 art. 1. [8]) Nr. 58. [9]) Na sejmiku wiszeńskim 1720 r. obrano posłów pluralitate votorum, ale zastrzeżono: iż duplex modus observatur i że jeśliby propter concurrentiam plurium ten sposób effectuari nie mógł, tedy ad pluralitatem votorum praevio tamen omnium assensu condescendere wolno będzie.

i stanowczo występowano przeciwko elekcyi deputata większością głosów dokonanej jako nieważnej [1]).

Na sejmik poselski wysyłał król swego posła z instrukcyą dotyczącą potrzeb Rzpltej nad któremi sejm miał obradować [2]). Instrukcya ta była zazwyczaj ustną. Ziemianie generału wiszeńskiego zażądali w 1634 r. instrukcyi pisemnej celem lepszego i rządniejszego odprawowania sejmików, i aby tę instrukcyę do grodu dwa tygodnie przed sejmikiem podawano, z której wszyscy zaczerpnąwszy informacyę lepiej będą mogli potem radzić [3]). Byli jednak bardzo drażliwi, skoro król chcąc okazać niezadowolnienie swe, w jakiś chociażby najlżejszy sposób uraził szlachtę [4]). Natomiast obranym na sejmiku posłom dawano instrukcyę dotyczącą ich działalności na sejmie. Była ona zazwyczaj „zamierzoną“ tj. ściśle określającą, co i jak poseł, uważany za pełnomocnika województwa, a nie za przedstawiciela narodu w nowożytnym wyrazu tego znaczeniu, miał czynić na sejmie. I tak polecono np. na generale wiszeńskim 7 sierpnia 1628 r. zgodzić się na pobory żądane, ale z tą klauzulą, „że jeśliby potem do jakiej kontrybucyi na zapłatę żołnierzowi przyszło, do żadnych innych podatków nie przystąpimy, ażby się wszystkie inne województwa koronne z nami porównały“. Taksamo czytamy w instrukcyi z 1628 r. że dają zezwolenie na pobory z tą deklaracyą, „że uspokoiwszy ojczyznę do żadnych subsydyów pieniężnych nie przystąpimy, ażby inne województwa w teraźniejszych i dawnych kontrybucyach z nami się porównały“. Były to jak widzimy groźby, ale były też i mandaty bezwarunkowe, jak np. w instrukcyi poselskiej z 1593, by wypłacono koszta poselstwa do Turcyi sprawowanego przez Fredrę, a zanim się to nie stanie, w niwec się nie wdawać; taksamo czytamy w instrukcyi do senatorów ze stycznia 1627 r., że nic tam konkludować posłowie nie mogą, ale namowę swą do nas na sejmik sejm poprzedzający przyniosą, a podobnież nakazano i posłom sejmowym (z 4 czerwca 1640) „by wyrozumiawszy na sejmie sposoby *liberae electionis*, konkluzyej żadnej w tem nie czyniąc na sejmiki, przedsejmowe przynieśli“. Niekiedy instrukcya zachęca do zerwania sejmu, jak to widzimy w instrukcyi wiszeńskiej z 9 grudnia 1636 r. polecającej „aby konstytucyą o konkluzyi sejmowej do skutku przywieść, chociażby przyszło protest założyć i wyjechać zaraz“.

Instrukcye i ogółem akta sejmikowe podpisuje marszałek lecz w pierwszych latach bezkrólewia nie podpisywał on tego aktu sejmikowego, jak to wyraźnie wykazuje akt konferencyi nad Rakiem 1574 r. [5]). Sejmikujący, jak to widzimy z laudum 1 czerwca 1573 uchwalonego, dawali władzę sędziemu przemyskiemu spisać laudum i pieczęcią swą potwierdzić, którego podpis tenże sam walor mieć będzie, jakby przez pp. rady i rycerstwo był uczyniony. Innym razem polecają sejmikujący kasztelanowi lwowskiemu i wojskiemu przemyskiemu podpisać laudum [6]). Dopiero od 1606 r. podpisuje wszystkie akta sejmikowe marszałek zjazdu, nawet podpis jednego lub kilku

---

[1]) quia legibus regni cautum est, ut iudices pro iudiciis trib. regni. lublin. unanimi consensu eligantur. Protest z 11 maja 1658. [2]) Ob. Nr. 113. [3]) Nr. 193 art. 24. [4]) Nr. 231 art. 5. [5]) Nr. 11. [6]) Nr. 23.

z senatorów, jaki zazwyczaj przed tem spotykano w aktach, z dodatkiem „imieniem pp. rad“, nie jest już koniecznością, i z 1411 r. znika z aktów. Szczegół ten świadczy o tem, że właśnie w czasach bezkrólewiów sejmik zdemokratyzował się; a w latach rokoszu Żebrzydowskiego stał się już instytucyą ziemiańską, w której senatorowie dawniejsze swe znaczenie postradali.

Przed rokoszem ważną rolę na sejmiku odgrywali pp. rady. Należeli tu z pp. rad duchowych arcybiskup lwowski i biskup przemyski, ze świeckich wojewoda Rusi i trzej kasztelanowie lwowski, przemyski i sanocki. Stanowili oni osobne koło i osobno naradzali się; szlachta zaś stanowiła odrębne koło i dopiero w początkach XVII w. nastąpiło połączenie obydwóch kół, i od 1603 r. począwszy tak senatorowie jakoteż i szlachta obradują w jednem kole wspólnie [1]). Niepojawienie się starszyzny na sejmiku wcale nie przeszkadza szlachcie do odbycia obrad i postanowień, czego przykład mamy w obradach z 31 grudnia 1375 r. Argumentuje bowiem trafnie szlachta, że sejmik odbywa się *authoritate conventus generalis electionis loco designato et privilegiato* zwołany, a *qui tacet consentire videtur*, także też o IMciach (senatorach) rozumiemy. Duch demokratyczny przenika zgromadzenie, tylko biskup jest panem i bratem naszym, kasztelan chociażby lwowski jest bratem tylko szlachty. Starszyznę zwłaszcza wojskową wybierano podczas pospolitego ruszenia zawsze z grona senatorskiego, a kiedy i tutaj absentować się poczęli panowie rada, zaraz poczęła szlachta z pominięciem senatorów obierać starszyznę *ex nobilitate* [2]). Brak większej ilości szlachty na sejmiku spowodowywał że sejmik limitowano z dodatkiem, że jeżeli się nie zjawią na przyszłem zgromadzeniu, pomimo to akt kończyć będziem, nie bacząc na niebytność niczyją [3]).

Mieszczan zwłaszcza lwowskich zapraszano na sejmiki tylko w czasie konfederacyi lub kiedy obradowano nad ufundowaniem najwyższego sądownictwa wojewódzkiego. Mieszczanie stołeczni obsyłają sejmik, lecz jak potem zajawiają w protestacyi, tylko przysłuchiwali się obradom koła, słuchali czytania wniosków uchwalonych, ale ani byli pytani o zdanie, ani też zezwalali i owszem, przynaglani do zezwolenia na kapturową juryzdykcyę, kilkakroć publicznie zakładali protest, jak to potem i w grodzie oświadczyli [4]). Natomiast do związku konfederackiego, jako do tego, który zapewniał bezpieczeństwo publiczne na czas bezkrólewia, chętnie przystępują mieszczanie. I tak kiedy sejmik wiszeński 1587 r. w listopadzie postanowił pospolite ruszenie pod Rzeszów, celem zapobieżenia walce dwóch elektów, Lwów przez posłów „ofiarował wiarę i stateczność jako w konfederacyi naszej“, a konfederaci Rzeszowscy przysłanym posłom lwowskim oświadczają, że skoro „według dawnej konfederacyi (1464) którą z nami mają i w tym związku z nami być chcą, tedy ich do tego przypuszczamy [5])“.

Zwoływano sejmiki do Wisni, Glinian, Mościsk, Lwowa gdy szło o sprawy całego województwa, a przy obiorze miejsca uwzględniano i życzenie szlachty, jak to

---

[1]) Łubieński, Vita Pstrok. 419. [2]) Laudum chełmskie z 31 października 1667. [3]) Nr. 22. [4]) Nr. 17, 31. [5]) Nr. 45 art. 12.

wypływa z uniwersału wojewody z 9 lutego 1577 r. w którym naznaczył Lwów, jako miejsce ze strony żywności jakoteż wczasów najwygodniejsze, do obrad nad elekcyą deputatów do sądów najwyższych wojewódzkich. W sprawach ściśle powiatu dotyczących zwoływano sejmiki do stolic powiatowych.

Odbywają się sejmiki na miejscach uprzywilejowanych [1]), i tak np. w Wisni odbywają się one w kościele parafialnym, zbrojne zaś nad rzeką Rakiem w dąbrowie Dołhomościskiej; lwowskie odbywano w kościele Franciszkańskim, przemyskie w tamecznej katedrze, sanockie w kościele Franciszkańskim. Obrady trwały niekiedy dni kilka, tylko elekcyjne sejmiki odbywały się w ciągu jednego dnia i przed zachodem słońca musiały być ukończone. Że jednak obrady innych sejmików trwały dni kilka, na dowód tego przytaczamy następujące daty z naszego zbioru. I tak laudum lipcowe z 1574 r. podpisane jest z datą 30 lipca, wiemy zaś, że już 28 lipca protestowali przeciwko uchwałom niektórym rycerstwa mieszczanie lwowscy [2]); sejmik styczniowy 1587 r. zaczął się 7 stycznia a obrady, prawda że konfederackie, ukończono 18 stycznia; sejmik marcowy 1616 r. zwołał król na 8 marca a 12 t. m. podpisał marszałek uchwaloną instrukcyę posłom na sejm daną. Prawodawstwo sejmowe z dawna wzięło w opiekę sejmiki i popierając ich powagę zarządziło, aby na tydzień przed rozpoczęciem sejmiku wszelkie sądownictwo w ziemi było zawieszone, czego i w tutejszem województwie pilnie przestrzegano [3]). Na sejmiki niewolno było zjeżdżać z bronią palną a zwłaszcza wchodzić z nią do koła obrad lub prowadzić z sobą hajduków, tylko na sejmiku zbrojnym odstępowano od tej zasady, ale i tutaj czyniono zastrzeżenie, aby do koła obrad nikt z hajdukiem z rusznicą lub ze strzelbą nie wchodził, czego przystawowie mieli dopilnować [4]). Uchwały zapadłe podpisywali senatorowie imieniem pp. rad i kilku ze szlachty imieniem ziemian, później zaś po 1606 r. sam marszałek. Publikacya uchwał działa się po wszystkich miastach i miasteczkachh przez woźnego, który w dzień targowy w miastach za zleceniem starostów zamkowych publikował artykuły sejmiku wiszeńskiego jak np. z 8 marca 1616 r. na którym z powodu niebezpieczeństwa od Tatar i Wołoch pobór dwójłanowy tj. po kopie z łanu także z miasteczek uchwalono [5]).

Od czasu deklarowania sum poborowych i utworzenia skarbu wojewódzkiego zakres kompetencyi sejmiku znacznie się powiększył. Ziemianie zręcznie przesuwali najważniejsze nawet sprawy państwowe do sejmików, aby nad nimi w kole braci się zastanawiać i aby je potem sejmowi dać do aprobaty. Dostrzeżono powyżej ten objaw z instrukcyi danej posłom sejmikowym na radę warszawską w 1627 r. wysłanym. Z instrukcyi styczniowej 1645 r., gdzie wyraźnie zastrzeżono posłom niepozwalać na

---

[1]) Ob. Nr. 41 art. 2. miejsce uniwersałem opisane, prawem pospolitem i kronikami utwierdzone. Nr. 97 art. 1. zasiedliśmy na zwyczajnem miejscu w kościele (wiszeńskim). [2]) Nr. 12. [3]) Ob. protest z 1617 r tempore discessus e conventione particulari Wisnae celebrata, ubi una septimana ante conventum quaevis iudicia silere debent. C. Leop. 362 p. 2560, 2563, 2564. [4]) Nr. 46 art. 2. [5]) Ob. protestacyę o publikacyi 22 marca 1616 r. dokonaną. Castr. Sanoc. 144 p. 568.

nieproponowane na sejmikach jakieś ciężary, konstytucye, odmiany status wypływa, że generał wiszeński podzielał ogólne dążenie ziemiaństwa, aby wszystkie ważniejsze materye najpierw na sejmikach omawiano.

W szczególności wyrabiano sobie rozszerzenie władzy na polu skarbowości. Przyczyna tego leżała w potrzebach obrony tej ziemi kresowej Rzpltej, którym sejm, zdaniem sejmikujących, nie czynił już w pełni zadość. I tak czytamy w instrukcyi z 5 czerwca 1628 r., iż sejmik waruje to sobie, żeby krajom naszym dostateczna obrona była obmyślona, gdyż inaczej, ponieważ *ordinata charitas incipit a se ipso*, bylibyśmy bliscy obrócić subsidia nasze na żołnierza tych krajów ruskich. Sejmik wiszeński daje nawet dyrektywę podskarbiemu, któremu oddają szafunek zebranych w 1619 r. poborów, żeby te podatki ni nac innego, jedno na obronę krajów ruskich obracali [1]). W 1646 r. przy uchwale czopowego na dwa lata na zaciąg żołnierza zastrzeżono sobie na sejmiku wiszeńskim, że tylko za zgodą sejmiku mają być pieniądze wydawane, a podskarbi koronny submituje się, że chociażby i senat kazał, nie gdzie indziej wydawać powinien, tylko tam, gdzie będzie mens i zgoda wiszeńskiego sejmiku [2]). Gdy jednak na tej drodze rozszerzania kompetencyi sejmikowej żądania stawały się czasami wprost niemożliwe, natenczas sejmik wiszeński ganił tę zdrożność. Deputaci sejmu z 1634 r. wysadzeni do przesłuchania rachunków podskarbiego nie dali temuż pokwitowania, wzięli sobie rzecz tę do braci, tj. chcieli aby podskarbi „posłał na te sejmiki i usprawiedliwił się ze zdania liczby". Sejmik wiszeński słusznie zganił takie żądania, przedstawiając niemożliwość i szkodliwe następstwa wielkiej nielegalności, gdyby podskarbi miał od sejmiku do sejmiku posyłać celem zdania rachunków ze swego szafarstwa. W każdym razie i sejmik wiszeński posuwa się na tej drodze szybkiego rozszerzania swych kompetencyi, że tu z licznych przykładów przytoczymy jeden ważniejszy o doniosłych skutkach. W ladum sejmiku kwietniowego z 1647 r. czytamy, „że gdyby sejmik nie stanął lub obrony nie obmyślano, my sobie *salvam laudi* konstytucyę z sejmu przeszłego aprobacyi na sejmik ten zachowaną, *in casum* nie namówienia opatrzenia pospolitego, *in pleno robore* zostawujemy i sejmik w sześć tygodni po sejmie okładamy". Było to już przesuwanie materyi sejmowych z sejmu na sejmik, prawda że osłonięte koniecznością i obroną a nawet dawniejszem postanowieniem sejmowem. Tak sejmik przesuwa powoli na się władzę zwoływania sejmików, władzę — która jak obaczymy — spoczywała w ręku króla, a którą już przez limitacye sejmików lub przez nieprawne zwoływanie tychże usiłowano osłabić.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że władza zwoływania sejmików spoczywała w ręku króla. Okazuje się to już ze zwoływania sejmików przedsejmowych przez króla tudzież z faktu, że po każdym zerwanym sejmiku, potrzebnem było pozwolenie na nowy sejmik, które dawał król, jak tego dowodzi pozwolenie podobne z 1584 r. [3]). Następnie sam król poucza Sanoczan, którzy zagrożeni przez nieprzyjaciela sejmik zwołali

---

[1]) Nr. 121 art. 3. [2]) Nr. 226 art. 3. [3]) Nr. 32.

w 1618 r. i pobory uchwalili, że z dołożeniem wprzód J. kr. Mci jako pana i głowy tej Rzpltej to (zjednanie) być miało, gdyż rzecz przystojna, według trybu dawnego w tak ważnej sprawie na powagę dostojeństwa J. kr. Mci się obejrzeć, w czem że się pochybiło, nie jest tego rozumienia J kr. Mć, aby za takowym prywatnym zjazdem ten postanowiony podatek mógł mieć skutek swój — słowem król uchyla uchwalenie poboru, gdyż za prywatnym zjazdem, i ponieważ nie wszyscy zezwolili nań, nie może uchwała wziąść swój skutek [1]). Pouczona przez króla szlachta sanocka o tem, gdzie leżało źródło zwoływania sejmików, protestuje niebawem przeciwko sejmikowi wiszeńskiemu z powodu nielegalnego postępowania tegoż: gdyż na sejmie złożono sejmik w Wisni li tylko dla ziemi lwowskiej i przemyskiej a nie dla sanockiej, dlatego też nie można było uchwałami wiszeńskiemi obejmować ziemian sanockich [2]). Okazuje się stąd dowodnie, że szlachta województwa ruskiego wiedziała, że źródłem zwoływania sejmików jest król.

II.

Materyały w laudach do historyi wybitnych rodzin; do historyi szlachty. Zasługi wojenne. Zasługi pokojowe. Tabela marszałków częściej obieranych. Tabela częściej obieranych posłów. Rody najczynniejsze: Ożgowie, Stadniccy, Ustrzyccy, Mniszkowie, Sobiescy, Fredrowie, Drohojowscy, Orzechowscy, Balowie, Dedyńscy, Krasiccy, Ostrorogowie, Żółkiewscy. Rody z XVII. Wojakowscy, Kozłowscy, Morawcowie, Starzechowscy, Dubrawscy, Siecińscy. Rody z końca XVII. w. Marszałkowie i posłowie raz tylko obrani. Rody w czasie rozkładającego się sejmikowania: Ossolińscy, Jabłonowscy, Cetnerowie, Dzieduszyccy, Ogonowie, Rzewuscy, Łączyńscy, Siemieńscy, Wieniawscy, Urbańscy, Jastrzębscy, Zielonkowie, Czartoryscy i Potoccy. Wnioski ogólne z przeglądu tablic. — Materyały w laudach sejmikowych dla historyka prawa.

Na innem miejscu zwrócono uwagę na znaczenie aktów sejmikowych w niniejszym zbiorze zawartych pod względem wpływu sejmików na politykę, wykazano rolę polityczną sejmiku wiszeńskiego w obronie pierwszych bezkrólewiów i w czasach rokoszu Zebrzydowskiego, na jego stosunek do najważniejszych ówczesnych wypadków [3]). Na tem miejscu zaznaczymy, że także i do historyi wybitnych osobistości zawierają sejmikowe akta cenne materyały. W nich to przed oczyma naszemi przesuwają się takie postacie jak Jana Zamojskiego, Stanisława Żółkiewskiego, Chodkiewicza Karola Daniłowiczów, Jazłowieckich, Koniecpolskich, Herburtów a nawet i do dziejów takich wybitnych posłów, jakimi byli Jan Dymitr Solikowski arcybiskup lwowski, Aleksander Trzebieński biskup przemyski itp. znajdzie historyk niejedną cenną datę, na podstawie której głębiej pozna charakter i działalność publiczną tych wybitnych działaczów politycznych. Nawet orędzia dygnitarzy są materyałem pogłębiającym poznanie ich działalności, i niejedno takie orędzie podpisuje dygnitarz trzęsącą już ręką na łożu śmiertelnem a jeszcze zapewnia, że lubo w zeszłych leciech i w złem zdrowiu, to jednak, użyczyli mi Pan Bóg zdrowia, stawić się w pośrodek braci nie omieszkam [4]).

---

[1]) Nr. 119. Porównaj: Z dziejów samorządu ziemi chełmskiej. Przegląd histor. 1908 tom VI. p. 313 uwaga. [2]) Nr. 122. [3]) Ob. Sejmiki wiszeńskie, Kwart. histor. 1903 r. tudzież województwo ruskie i rokosz Zebrzydowskiego. Przewodnik nauk. i liter. 1908. [4]) Nr. 152.

O zasługach ówczesnych dygnitarzy i magnatów tudzież szlachty wspominają nieraz lauda z uznaniem, że tu tylko wspomnimy o kosztach zaciągach tudzież uwięzieniu hetmana polnego Stanisława Koniecpolskiego, o zasługach i więzieniu Łukasza Żółkiewskiego [1]), o takichże Stanisława Stadnickiego kasztelana przemyskiego, który na wszelakich ekspedycyach stawał a nakoniec zdrowiem swem na ekspedyci Smoleńskiej pod bokiem króla IMci zapieczętował [2]); Jana Potockiego starosty kamienieckiego, który nieodmiennie znaczne posługi Rzpltej czynił i zamek na szlaku tatarskim zbudował [3]); Mikołaja Herburta kasztelana przemyskiego [4]); Jana Mieleckiego, który ze znacznym pocztem całe półtora roku służył w wojnie [5]), Mikołaja Potockiego wojewody bracławskiego, który w niewoli pogańskiej cierpiał za Rzpltę [6]), Bąka Lanckorońskiego, który pod Puckiem w dobywaniu i obronie zamku się zasłużył [7]). Wstawiają się ziemianie za mężnym Janem Potockim, za Janem Fredrą i dzielnym rotmistrzem Fredrą [8]), za księciem Jeremim Wiśniowieckim [9]) i wielu innymi. Zaszczytną wzmiankę znajdują i zasługi dyplomatyczne Jędrzeja Fredry, który po kilkakroć do Turek kosztem swym jeździł, Marcina Broniowskiego posła do Tatar i autora Desciptio Tartariae, Sulistrowskiego dwukrotnego posła do Porty, Aleksandra Trzebieńskiego, podkomorzego lwowskiego a później biskupa przemyskiego, posła słynnego do Murada IV w 1634 r. [10]).

Nie zapominają sejmikowi i o zasługach zwłaszcza krwawych braci szlachty, takiego Leśniowskiego Krzysztofa, dawnego żołnierza Ulanickiego, Górskiego stolnika halickiego. Wspomną i o p. Żołędzia krwawych zasługach i więzieniu, które podjął w Turczech [11]), p. Temruka człeka rycerskiego [12]) p. Oryszowskiego hetmana zaporoskiego [13]), p. Mikołaja Strusa i Chocimirskich na posłudze Rzpltej w Moskwie w niewolę wziętych [14]), p. rotmistrza Jana Zaporskiego na różnych ekspedycyach służącego [15]), p. syna rycerskiego Stanisława p. Mikołaja Janickiego, który „nie zsiada z konia, swym własnym kosztem na dwu ekspedycyach służąc“ [16]), Łaszcza strażnika koronnego, który własnym kosztem 800 człeka stawił na ekspedycyę kozacką [17]), Bobowskiego i Różniatowskiego bohaterów z pod Chocima [18]), wojskiego samborskiego p. Grochowskiego bohatera z pod Smoleńska [19]), Rafała Grochowskiego podkomorzego koronnego, który w Moskwie i w innych wojnach przez wiele lat z chwałą służył [20]). I współczucie nad dolą tych bohaterów, lub też litość nad nieszczęściem, w które popadli i swą rodzinę pogrążyli, znajduje w laudach nieraz dobitny wyraz. I tak wspominają one o Andrzeju Zborowskim, który krew przelał na wojnie z Karolem Sudermańskim i siedm lat więzienie cierpiał [21]), o Ludzickim, któremu Tatarzy zniszczyli wszystko, a kiedy był na wojnie, oni mu małżonkę i dzieci w niewolę zabrali [22]); o Krzysztofie Grochowskim, krόremu 1624 r. pogaństwo zabrało w niewolę małżonkę

---

[1]) Nr. 145 art. 13. [2]) Nr. 182 art. 30., Nr. 193 art. 42. [3]) Nr. 59 art. 41. [4]) Nr. 55 art. 40; Nr. 56 art. 37. [5]) Nr. 80 art. 9. [6]) Nr. 149 art. 34. [7]) Nr. 193 art. 87. [8]) Nr. 56 art. 43; Nr. 54 art. 49, 51; Nr. 55 art. 41. [9]) Nr. 207 art. 53. [10]) Nr. 187 art. 2. [11]) Nr. 56 art. 44. [12]) Nr. 34 art. 12 Nr. 55 art. 47. Nr. 55 art. 41. [13]) Nr. 34 art. 15. [14]) Nr. 95 art. 14, Nr. 100 art. 19. [15]) Nr. 105 a. 37. [16]) 193 a. 43. [17]) Nr. 223 a 37. [18]) Nr. 142 art. 33. [19]) Nr. 204 art. 38. [20]) Nr. 223 art. 35. [21]) Nr. 95. [22]) Nr. 105 art. 50.

z sześciorgiem dziatwy, o Prochnickim którego jeden syn w niewoli umarł a drugi ją cierpi [1]), o zasłużonym na wielu wojennych wyprawach Marcinie Skurgiewskim, który małżonkę z niewoli wykupować musi [2]), o Samuelu Dunkowskim, który żadnej wojny nie omieszkał a teraz w niewoli z pogromu wołoskiego jęczy [3]). Niezapomną też i o potrzebie słynnego kresowego rycerza Wrzeszcza, „który z nieśmiertelną chwałą poległ na tem łożu uczciwości, w potrzebie chocimskiej" [4])

Już z tych przykładów wstawiennictwa szlachty widoczna, jak ciężkim a często i niewdzięcznym był chleb rycerski. Nie braknie w laudach jeszcze wybitniejszych przykładów ciężkiej doli rycerskiego zawodu, jak np. wypadki kalectwa, odniesionego na wojnie przez Wojciecha Krępskiego, Samuela Drozdowskiego, Aleksandra Białobrzyskiego, Andrzeja Stana [5]). Współczują też i sejmikujący z tymi, którzy fortuny na wojnie lub przez nią potracili i rzewnie wspominają o Piotrowskiego krwawych zasługach i więzieniu, które przez lat kilka cierpiał a teraz jest w ostatecznym niedostatku [6]). Na innem miejscu czytamy wśród petytów o Piotrze Sieleckim na Cecorze wziętym do niewoli, który przez lat dwadzieścia i kilka był na galerach a teraz prosi o... opatrzenie [7]). Nawet p. wojski Żydaczowski Jan Narajowski, który postarzał się na służbie J. kr. Mci a teraz stracił prawie wszystko [8]), i ten zasługuje na.... opatrzenie.

Wszystko to są daty przypominające historykowi prowincyi objawy miłości ojczyzny ze strony jej obrońców, ich zasługi częstokroć przez współczesnych niewynagrodzone, dzięki którym Rzplta nosiła zaszczytną nazwę przedmurza Europy. Niebraknie w laudach wskazówek, że nietylko krwawe zasługi szlachty ale i innych stanów wysoko ceniono na sejmikach, że tu tylko wspomniemy o męstwie wojennem Gwidyńskiego [9]) lub Walentego Kąkolskiego, który w oczach hetmana i wojsk dzielność swą wyświadczał i za którymi proszono, aby *in album equestris ordinis* byli wpisani [10]).

Drażliwą niezmiernie o honor imienia była szlachta, jak tego dowody wybitne mamy i w naszych laudach [11]), toż gdy który dekretem sądowym honor ten postradał, natenczas ważył życie swe na licznych wprawach wojennych, aby go odzyskać; poczem już i na sejmiku wstawiano się za zasądzonymi banitami (za to np. że bez pozwolenia Rzpltej z chorągwiami wychodzili), aby z łaski króla i z pozwolenia stanów za służbę swą na ekspedycyi moskiewskiej do czci przywróceni byli [12]). Mamy i kilka szczegółowych przykładów wstawiennictwa za tymi, który krwią winy swe ekspiowali. I tak Moszyński będąc skazany na infamią za zabójstwo Kaspra Prusinowskiego przez lat 24 starał się aby znowu na honor męstwem i odwagami zarobił i tę zmazę z siebie zniósł, zdrowie i dostatki swe na ekspedycyi moskiewskiej pod Smoleńskiem, na wycieczkach i szturmach smoleńskich, pod Carowem Zamieściem, pod Klusinem i pod Moskwą potem

---

[1]) Nr. 147 art. 41, 42. [2]) Nr. 200 art. 75, Nr. 204 art. 73. [3]) Nr. 147 art. 40. [4]) Nr. 147 art. 39, Nr. 211 art. 90. [5]) Nr. 209 art. 71, 72. [6]) Nr. 215 art. 67 i Nr. 227 art. 59. [7]) Nr. 223 art. 83. [8]) Nr. 142. [9]) Nr. 114 art. 50. [10]) Nr. 100 art. 33. [11]) Nr. 211 art. 87. [12]) Nr. 187 art. 14.

w ekspedycyi chocimskiej i z Tatary przed wojskiem chodząc i odważnie języków dostając i w innych wojennych dziełach odwagi czynił, dlatego za słuszną rzecz rozumiemy — mówi szlachta na sejmiku — aby mógł uznać clementiam Jego kr. Mci i wszystkiej Rzpltej. Prosić tedy będą za nim pp. posłowie nasi, żeby z niego, na co już p. Janusz Prusinowski, pozostały potomek nieboszczykowski, będąc w żalu swym ukojony pozwala, *constitutione publica* ta infamia zniesiona była *et pristino honori et libertati* był *restitutus* [1]). Także i za Albrechtem Pęcławskim w podobnym wypadku wstawiają się ziemianie.. bo ten „ratując honoru, przez infamię straconego, niósł odważnie zdrowie na ekspedycyi moskiewskiej i chcąc sławy swej poprzeć przedewszystkiem wojskiem kobylice, któremi się nieprzyjaciel otoczył przełamywał, i do szańców assalty czynił . . . aby uznał klemencyę i otrzymał zniesienie infamii" [2]).

Nietylko wojenne zasługi ziemiaństwa, ale bardziej jeszcze jego pokojową działalność obok rozwoju samorządu prowincyi i powiatów poznajemy z laudów sejmikowych wiszeńskich.

Od 1572 r. począwszy przez ciąg dwóch stóleci zawierają akta sejmikowe ważny materyał do poznania tych osobistości, które obok rozwoju samorządu ziemskiego głównie położyły zasługi, a więc nietylko dygnitarzy wojewódzkich, ale bardziej jeszcze ową brać szlachtę, od dwóch wieków już pracującą nad rozwojem parlamentaryzmu w ziemi kresowej wspólnie z pierwszymi, a teraz chwytającą kierunek samorządu i rozwijającą jego instycucye w przyśpieszonym tempie. Całe rody tak bardzo wybitnych jak i mniej wybitnych pracowników na wspomnianem polu poznajemy z naszych aktów, i już z samych zgoła nazwisk zestawić można szkic dziejowy malujący tych, którzy w ciągu dwóch wieków odnosili zasługi bądź w generale bądź też na powiatowych sejmikach, czy to jako marszałkowie zebrań ziemiańskich, lub też jako posłowie na sejm walny, lub wreszcie jako delegaci do króla, do trybunałów, do komisyi sejmowych, granicznych, wojskowych, pacyfikacyjnych. Podajemy tutaj najpierw spis marszałków i drugi spis posłów częściej obieranych, aby unaocznić bogactwo materyału do historyi rodzin ziemiańskich w laudach zawartego, i zachęcić tem niejednego z posiadaczy pamiątek rękopiśmiennych sejmikowych, do odddania ich komisyi niniejszego wydawnictwa dla użytku naukowego.

Oto najprzód tabela marszałków częściej obieranych, tak na generale wiszeńskim jakoteż na powiatowych sejmikach lwowskim, przemyskim i sanockim.

---

[1]) Nr. 182 art. 52. [2]) 193 art. 79.

Wykaz częściej wybieranych marszałków sejmikowych.

Imię i nazwisko oraz godność marszałka	Lata funkcyi marszałkowskiej	Ile razy był marszałkiem
Jan Wojakowski, łowczy chełmski, sekretarz króla, od 1660 r. chorąży przemyski.	1651 23/5, 1651 15/12, 1652 14/6, 1653 4/8, 1654 19/5, 1655 28/4, 1655 13/8, 1655 24/8, 1657 19/1, 1658 21/6, 1660 2/10, 1666 28/9, 1667 7/2, 1670 29/7, 1670 11/8.	15
Piotr Ożga pisarz z. lwowskiej od 1653 podkomorzy lwowski.	1634 26/6, 1640 1/4, 1648 25/6, 1651 20/1, 1653 31/12, 1656 25/8, 1657 10/3, 1657 24/4, 1657 30/5, 1657 25/6, 1664 28/9, 1667 14/12, 1668 23/8.	14
Jerzy Antoni Łączyński, podkomorzyc nowogrodzki, w 1749 kasztelan lwowski.	1713 3/4, 1713 12/9, 1713 6/11, 1713 11/12, 1714 5/2, 1714 5/5, 1714 26/6, 1714 6/8, 1714 11/9, 1715 14/5, 1715 9/7, 1749 16/9, 1753 11/9.	13
Piotr Paweł z Bużenina Mniszek, pisarz grodzki potem pisarz ziemski przemyski.	1649 3/3, 1652 8/7, 1655 13/9, 1656 12/9, 1657 20/3, 1660 27/7, 1662 22/5, 1662 11/9, 1663 11/9, 1665 14/9, 1666 16/8, 1667 12/9.	12
Stanisław Sieciński, pisarz grodzki przemyski, w 1661 podsędek przemyski	1655 8/7, 1656 10/11, 1658 11/4, 1660 13/9, 1661 11/8, 1667 1/10, 1667 31/10, 1669 8/4, 1669 12/6.	9

Imię i nazwisko oraz godność marszałka	Lata funkcyi marszałkowskiej	Ile razy był marszałkiem
Wincenty z Gośniewic Wolski	1709 4/10, 1710 28/7, 1710 16/9, 1710 1/12, 1711 29/1, 1711 11/5, 1711 6/6, 1611 14/9, 1711 5/12.	9
Stanisław Jan Jabłonowski, wojewoda generał ziem ruskich	1668 28/10, 1669 4/2, 1672 18/8, 1672 2/9, 1702 21/7, 1702 5/8, 1702 14/8, 1702 3/9, 1702 1/12.	9
Jakób Maxymilian Fredro, sekretarz król. stolnik lwowski; 1635 r. podkomorzy przemyski.	1632 23/8, 1632 16/12, 1634 13/12, 1635 13/10, 1636 9/12, 1638 27/1, 1643 12/5.	7
Aleksander Jastkowski, sekretarz król. pisarz gr. przem. 1672 podsędek wreszcie 1687 sędzia ziemski przemyski.	1658 25/9, 1667 6/6, 1672 5/5, 1572 25/5, 1672 13/12, 1687 1688 17/5.	7
Stanisław Józef Fredro, kasztelan lwowski.	1708 11/9, 1708 8/10, 1708 5/11, 1709 28/1, 1709 10/9, 1714 21/11, 1722 15/9.	7
Aleksander Trzebieński, pisarz z. lwowski, od 1626 r. podkomorzy lwowski.	1619 14/4, 1621 21/7, 1622 22/12, 1626 15/9, 1629 23/10, 1632 20/2.	6
Franciszek Dubrawski od 1650 r. podkomorzy przemyski.	1642 30/4, 1645 11/1, 1646 13/9, 1647 11/4, 1650 7/11, 1657 3/3.	6
Hieronim Orzechowski, podsędek z. sanocki od 1655 sędzia z. sanocki.	1653 5/5, 1654 11/8, 1655 28/8, 1659 28/2, 1664 15/9, 1664 5/10.	6

Imię i nazwisko oraz godność marszałka	Lata funkcyi marszałkowskiej	Ile razy był marszałkiem
Stanisław Michał Fredro, podstoli podolski od 1675 r. pisarz z. przemyski.	1671 6/3, 1673 6/7, 1675 29/7 1677 1/6, 1679 9/5, 1681 15/9.	6
Jan Świętosławski, referendarz koronny.	1614 15/9, 1615 19/1, 1617 11/9, 1618 2/1, 1618 10/9.	5
Jakób Sobieski, starosta krasnostawski.	1624 24/11, 1625 17/12, 1627 31/8, 1628 5/6, 1632 3/6.	5
Jerzy Wandalin Mniszek, pokojowy króla, 1659 starosta szczerzecki; 1672 r. starosta sanocki.	1650 10/2, 1651 11/9, 1659 7/7, 1672 26/10, 1672 19/11.	5
Maciej Stanisław Ustrzycki, podsędek sanocki i podstarości gr. przemyski, wreszcie 1671 r. sędzia sanocki ziemski.	1657 12/1, 1659 23/6, 1662 23/2, 1666 13/9, 1671 14/9.	5
Mikołaj Rosnowski, podwojewodzy lwowski w 1715 r. marszałek konfederacyi ruskiej.	1703 3/6, 1712 13/9, 1715 9/10, 1716 20/3, 1716 15/6.	5
Jerzy Dzieduszycki, łowczy kor. starosta żydaczowski, w 1704 koniuszy koronny.	1703 18/8, 1703 11/9, 1703 12/12, 1704 29/11, 1704 8/5.	5
Jan Siemieński w 1731 r. podkomorzy lwowski w 1737 r. kasztelan lwowski.	1706 27/7, 1731 5/3, 1733 18/3, 1737 10/9, 1740 13/9.	5
Adam ks. Czartoryski, generał z. podolski.	1761 14/9, 1764 6/2, 1764 23/7, 1764 29/10, 1766 25/8.	5
Stanisław Rzewuski, podstoli bracławski, 1663 r. sędzia z. lwowskiej.	1650 11/9, 1659 15/9, 1662 9/9, 1663 11/9.	4
Marcin Trzebuchowski, podczaszy brzesko-kujawski, 1676 r. stolnik przemyski.	1671 12/6, 1672 20/7, 1676 18/9, 1680 9/9.	4

Imię i nazwisko oraz godność marszałka	Lata funkcyi marszałkowskiej	Ile razy był marszałkiem
Mikołaj Ossoliński, cześnik latyczowski.	1702 8/6, 1702 6/7, 1702 16/9, 1703 8/1.	4
Konstanty Wojciech Jełowicki, stolnik nowogrodzki pisarz nowogrodzki żydaczowski.	1707 28/3, 1707 30/5, 1707 13/9, 1713 11/9.	4
Mikołaj Sołtyk, łowczy podolski; 1739 kasztelan przemyski.	1717 15/3, 1730 12/9, 1734 21/8, 1736 11/9.	4
Józef Drohojowski, kasztelan przemyski.	1765 3/2, 1765 22/4, 1765 9/9, 1766 16/9.	4
Michał Zielonka, podkomorzy lwowski.	1766 15/9, 1766 16/9, 1769 11/9, 1770 14/9.	4
Prokop Raszko.	1587 7/1, 1587 5/11, 1589 14/9.	3
Jan Leszczyński, podsędek sanocki.	1628 12/12, 1631 15/9, 1642 7/1.	3
Tomasz Władysław Grochowski, łowczy sanocki.	1636 14/1, 1637 2/5, 1639 25/8.	3
Andrzej Stano, 1653 r. podkomorzy sanocki.	1647 10/1, 1653 11/3, 1653 10/6.	3
Andrzej Maxymilian Fredro.	1648 27/11, 1649 11/10, 1651 9/5.	3
Bazyli Ustrzycki, komornik ziemski, 1669 r. stolnik przemyski.	1652 12/6, 1662 10/10, 1669 15/5.	3
Jan Stawski, podczaszy lw. podstarości i sędzia przemyski.	1656 10/2, 1665 19/2, 1675 9/9.	3
Stanisław Bal, 1671 r. podkomorzy sanocki.	1670 2/10, 1671 6/10, 1672 14/8.	3

Imię i nazwisko oraz godność marszałka	Lata funkcyi marszałkowskiej	Ile razy był marszałkiem
Lubomirski Hieronim Augustyn, kawaler malt. chorąży koronny.	1678 12/9, 1680 17/12, 1680 30/12.	3
Maciej Józef Ustrzycki.	1696 12/11, 1697 25/2, 1697 22/4.	3
Jan z Bożenina Mniszek, podstoli żydaczow. 1733 podczaszy przzem.	1720 19/8, 1733 10/12, 1734 6/7.	3
Mikołaj Herburt, z Fulsztyna starosta lwowski.	1572 16/10? 1577 19/9.	2
Stanisław Herburt, kasztelan lwowski.	1573 2/2? 1577 26/10.	2
Jan Biejkowski, stolnik lwowski.	1575 16/8, 1587 2/12.	2
Jan Herburt z Fulsztyna.	1588 13/1, 1590 8/2.	2
Kilian Drohojowski, podkomorzy przemyski.	1589 11/9, 1593 31/3.	2
Jan Swoszowski, pisarz z. lwowskiej.	1606 7/7, 1606 31/7.	2
Józef Narajowski, podsędek potem sędzia z. lwowskiej.	1609 14/9, 1613 15/11.	2
Jan Ostrowski.	1627 11/1, 1634 11/9.	2
Remian Wojakowski, podstoli przemyski.	1628 3/1, 1648 6/6.	2
Felicyan Grochowski, pisarz z. przemyski.	1630 4/9, 1632 3/6.	2
Mikołaj Ostroróg, podczaszy koronny starosta buski.	1641 9/7, 1648 4/6.	2
Stefan Bal 1661 r. podkomorzy sanocki.	1648 8/11, 1661 1/9.	2
Jan Maciej Grabia z Łąg, podsędek z. przemyskiej.	1652 11/6, 1653 10/6.	2
Józef z Romanowa Świerski, miecznik halicki.	1653 18/10, 1656 7/6	2

Imię i nazwisko oraz godnosć marszałka	Lata funkcyi marszałkowskiej	Ile razy był marszałkiem
Karol Marek Stadnicki.	1656 18/9, 1656 24/10.	2
Mikołaj Stawski, stolnik sanocki, później chorąży latyczowski.	1661 12/9, 1690 23/9.	2
Kazimierz Lipczyński.	1668 16/4, 1673 5/5.	2
Konstanty Krzysztof ks. Wiśniowiecki.	1669 15/5, 1669 20/8.	2
Michał Rzewuski, pisarz lwowskiej ziemi, starosta chełmski.	1671 15/12, 1676 10/12.	2
Jerzy Bogusław Fredro, kasztelan lwowski.	1673 17/9, 1696 27/7.	2
Mikołaj Ustrzycki, stolnik żydacz. podstarości gr. przem.	1673 29/12, 1674 16/8.	2
Tomasz Leszczyński, podsędek sanockiej ziemi.	1675 29/7, 1675 5/8.	2
Marcin Kącki, starosta przemyski, generał artyleryi.	1675 31/12, 1676 4/1.	2
Stefan Siciński, podstarości gr. sanocki.	1676 14/9, 1677 27/5.	2
Adam Mikołaj Sieniawski, starosta rohat. 1694 wojewoda bełzki.	1682 14/9, 1694 31/12.	2
Stanisław Józef Fredro, wojewoda podolski.	1692 5/5, 1705 15/9.	2
Józef Kazimierz Fredro.	1699 7/5, 1699 1/6.	2
Mikołaj Franciszek Krosnowski, podkomorzy lwowski.	1702 8/6, 1709 20/7.	2
Maciej Kazimierz Urbański.	1711 20/8, 1716 15/9.	2
Felicyan Doliniański, skarbnik ziemi lwowskiej.	1715 12/9, 1715 7/10.	2
Krzysztof Kruszelnicki, podczaszy żydaczowski.	1727 15/9, 1738 5/7.	2

Imię i nazwisko oraz godność marszałka	Lata funkcyi marszałkowskiej	Ile razy był marszałkiem
Józef Grabieński, kasztelan sanocki w 1733 r.	1729 13/9, 1733 5/4.	2
Mikołaj Wieniawski, starosta mogielnicki.	1735 14/3, 1735 9/9.	2
Bazyli Ustrzycki z Unichowa, kasztelan poznański.	1747 27/1, 1748 10/9.	2
Antoni Starzeński, skarbnik poznański.	1751 13/9, 1751 14/9.	2
Antoni Konopacki, skarbnik przemyski.	1754 9/9, 1758 21/8.	2
Stanisław Worzell, wojski kołomyj. podstarości żydacz. 1768 r. sędzia z. halicki.	1756 23/8, 1768 15/7.	2
Józef Tarnawiecki miecznik sanocki; wojski ziemski i podstarosta gr. sanocki.	1766 30/6, 1766 15/9.	2
Józef Potocki, krajczy koronny leżajski starosta.	1767 27/5, 1767 4/6.	2
Antoni Potocki, starosta lwowski.	1767 24/8, 1768 14/9.	2
Gwido Marceli Siedliski, sędzia z. przemyski.	1767 14/9, 1770 11/10.	2
Samuel Lewicki, podsędek przemyski.	1771 19/10, 1772 20/1.	2

Wnioski na podstawie tej tabeli wysnuć się dające podamy poniżej, poznawszy wpoprzód z osobnej tabeli częściej obieranych posłów sejmowych, o ile że dla obu tabel wnioski są wspólne.

Oto tabela częściej obieranych posłów sejmowych generału wiszeńskiego:

Wykaz częściej obieranych posłów.

Imię i nazwisko oraz godność posła	Lata funkcyi poselskiej	Ile razy był posłem
Piotr Ożga, pisarz z. lwowskiej od 1653 r. podkomorzy lwowski.	1626, 1635, 1636, 1637, 1639, 1641, 1648, 1649, 1653 bis, 1654, 1658, 1659, 1665, 1667, 1668.	16
Jan Adam Stadnicki ze Żmigroda, podczaszy krakowski, od 1643 r. podkomorzy sanocki.	1628, 1629, 1630, 1632, 1634, 1636, 1637, 1639, 1640, 1641, 1643, 1648, 1649.	13
Mikołaj Ostroróg, starosta drohobycki od 1640 r. podczaszy koronny.	1627, 1628, 1630, 1632 bis, 1634, 1640, 1641, 1642, 1643, 1648, 1650.	12
Maciej Ustrzycki, podstarości przemyski, podsędek wreszcie od 1668 r. sędzia sanocki.	1654, 1655, 1658, 1659, 1662, 1666, 1668, 1669, 1670, 1672, 1673, 1676.	12
Stanisław Bonifacy Mniszek, starosta lwowski.	1616, 1621, 1629, 1630, 1632, 1634, 1636, 1637, 1638, 1639, 1642.	11
Jakób Sobieski, starosta krasnostawski krajczy kor. wreszcie od 1638 r. podczaszy koronny.	1624, 1625, 1627, 1628 bis, 1629, 1632 ter., 1638.	10
Kasper Wojakowski, podstoli przemyski, od 1658 podsędek wreszcie sędzia z. przemyski.	1651, 1654, 1658, 1659, 1664, 1665, 1666, 1668.	8
Jakób Maksymilian Fredro, stolnik lwowski, od 1634 r. podkomorzy przemyski.	1621, 1632, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638.	7
Aleksander Trzebieński, pisarz z. lwowski od 1622 r. podkomorzy lwowski.	1621, 1622, 1625, 1626, 1628, 1632, 1634.	7

Imię i nazwisko oraz godność posła	Lata funkcyi poselskiej	Ile razy był posłem
Jan Leszczyński, podsędek od 1635 r. sędzia sanocki.	1627, 1629, 1630, 1632, 1635, 1640, 1642.	7
Adam Jan Bal, od 1635 r. chorąży przemyski.	1632, 1634 bis, 1635, 1636, 1637, 1641.	7
Mikołaj Daniłowicz, od 1648 r. podstoli koronny.	1632, 1639, 1641, 1642, 1648, 1649, 1651.	7
Adam Czartoryski, od 1761 r. generał z. podolskich.	1756, 1758, 1761, 1762, 1764 bis, 1766.	7
Stanisław Sieciński, od 1669 r. podsędek, od 1671 r. sędzia ziemski przem.	1664, 1666, 1669, 1670, 1671, 1675, 1676.	7
Andrzej Stano, od 1643 r. podczaszy lwowski od 1652 r. podkomorzy sanocki.	1639, 1642, 1643, 1648, 1651, 1652.	6
Franciszek Dubrawski, podkomorzy przemyski.	1648 bis, 1649, 1650, 1653, 1658.	6
Marcin Madaliński, podczaszy wieluński od 1651 r. starosta przemyski.	1648, 1650, 1651, 1653, 1658, 1664.	6
Jerzy Wandalin Mniszek, starosta sanocki.	1664, 1666, 1668, 1669, 1670, 1675.	6
Aleksander Chodorowski, od 1672 r. stolnik od 1687 r. podkomorzy lwowski.	1666, 1670, 1672, 1678, 1687, 1693.	6
Szymon Wolski, skarbnik sanocki od 1689 r. stolnik halicki.	1672, 1682, 1689, 1693, 1699, 1710.	6
Konstanty Wapowski, miecznik przemyski od 1689 r. chorąży sanocki, w 1701 r. podkomorzy przemyski i stolnik koronny.	1672, 1682, 1689, 1693, 1696, 1701.	6

Imię i nazwisko oraz godność posła	Lata funkcyi poselskiej	Ile razy był posłem
Jan Fredro, podsędek w 1629 r. sędzia przemyski.	1627, 1629, 1632 bis, 1640.	5
Andrzej Maksymilian Fredro, sekretarz królewski.	1648, 1650, 1651, 1652, 1653.	5
Jan Wojakowski, sekretarz królewski w 1653 r. łowczy chełmski w 1659 r. podsędek sanocki.	1648, 1649, 1653, 1655, 1659.	5
Stanisław Rzewuski, podstoli bracławski od 1655 r. sędzia z. lwowskiej.	1652, 1653, 1655, 1659, 1662.	5
Michał Bukowski, podstoli w 1758 r. podczaszy, 1764 r. stolnik sanocki.	1756, 1758, 1764 bis, 1766.	5
Adam Mniszek, starosta mostowski; 1761 r. chorąży koronny.	1748, 1750, 1761, 17[illegible]2, 1764.	5
Jan Szczęsny Herburt, dzierżawca mościcki wiszeński starosta.	1590, 1593, 1615, 1616.	4
Jan Bal.	1621, 1627, 1632, 1634.	4
Wojciech Aleksander Przedwojowski, miecznik w 1634 r. podsędek przemyski.	1626, 1630, 1634, 1635.	4
Remigian Wojakowski, podstoli w 1641 r. podsędek przemyski.	1627, 1628, 1634, 1641.	4
Marcin Trzebuchowski, podczaszy brzesko-kujawski w 1678 r. stolnik przemyski.	1667, 1672, 1678, 1680.	4
Jan Stawski, podczaszy lwowski.	1662, 1669, 1670, 1673.	4
Wojciech Siemieński, dembowiecki starosta, 1761 r. referendarz kor.	1740, 1748, 1750, 1761.	4

Imię i nazwisko oraz godność posła	Lata funkcyi poselskiej	Ile razy był posłem
Jerzy Stano w 1618 r. stolnik sanocki.	1593, 1607, 1618.	3
Piotr Ożga, podsędek w 1707 r. sędzia lwowski, 1618 r. starosta trembowelski.	1597, 1607, 1618.	3
Jan Świętosławski, podkomorzy przem. 1615 referendarz kor. i kozienicki starosta.	1607, 1615, 1618.	3
Adam Lityński.	1624, 1628 bis.	3
Franciszek Mniszek, starosta sanocki.	1628, 1630, 1632.	3
Stanisław Drohojowski.	1639, 1640, 1643.	3
Bazyli Ustrzycki, komornik ziemski przem.	1653 bis, 1665.	3
Marek Sobieski, starosta krasnostawski.	1648, 1649, 1650.	3
Karol Fredro, kasztelan sanocki star. krosnien.	1662, 1666, 1668.	3
Aleksander Jastkowski, miecznik przemyski od 1672 podsędek przemyski.	1669, 1672, 1682.	3
Tomasz Karczewski, podczaszy w 1680 r. chorąży sanocki.	1672, 1673, 1680.	3
Sieciński Stefan, pisarz gr. sanocki potem sędzia ziem. przemyski.	1672, 1675, 1678.	3
Samuel Orzechowski, pisarz z. przemyski.	1687, 1689, 1696.	3
Jerzy Dzieduszycki, starosta żydacz. w 1712 r. koniuszy koronny.	1696, 1699, 1712.	3
Michał Rzewuski, krajczy koronny.	1730, 1733, 1735.	3
Aleksander Morski, cześnik przemyski 1760 r. chorąży przemyski.	1750, 1760, 1764.	3

Imię i nazwisko oraz godność posła	Lata funkcyi poselskiej	Ile razy był posłem
Franciszek Rzewuski, pisarz polny koronny.	1756, 1758, 1762.	3
Aleksander Borzęcki, podstolic litewski starosta dołżański.	1764 bis, 1766.	3
Mikołaj Herburt, starosta lwowski; podkomorzy halicki.	1572, 1587.	2
Jan Biejkowski, stolnik przemyski.	1575, 1590.	2
Jakób Leśniowski, cześnik lwowski.	1587, 1596.	2
Jan Tomasz Drohojowski, starosta przemyski.	1587, 1597.	2
Andrzej Sienieński 1597 r. podkomorzy lwow.	1587, 1597.	2
Marcin Stadnicki.	1593, 1596.	2
Jan Mielecki.	1607, 1616.	2
Jan Dunikowski, podsędek przemyski.	1613, 1618.	2
Marcin Krasicki, starosta bolemowski krajczy królowej.	1613, 1616.	2
Józef Narajowski, sędzia ziem. lwowski.	1615, 1616.	2
Jan Żółkiewski, starosta hrubieszowski.	1615, 1618.	2
Andrzej Bogucki, łowczy sanocki.	1622, 1628.	2
Mikołaj Leśniowski, stolnik sanocki.	1622, 1624.	2
Marcin Morawiec, podsędek lwowski.	1622, 1624.	2
Samuel Humnicki, w 1626 r. podstoli sanocki.	1625, 1626.	2
Stefan Bal, chorąży przemyski	1638, 1648.	2
Stanisław Koniecpolski.	1650, 1653.	2

Imię i nazwisko oraz godność posła	Lata funkcyi poselskiej	Ile razy był posłem
Adam Dzierzek, starosta żydaczowski.	1652, 1653.	2
Hieronim Orzechowski, sędzia z. sanocki	1664, 1665.	2
Konstanty Krzysztof ks. Wiśniowiecki.	1669, 1670.	2
Krzysztof Chodorowski, wiszeński starosta; 1675 r. podkomorzy lwowski.	1671, 1675.	2
Stanisław Fredro, podstoli podolski w 1672 r.	1662, 1672.	2
Remigian Wojakowski, podstoli przemyski.	1672, 1687.	2
Michał Rzewuski, chełmski starosta.	1676, 1782.	2
Jan Wojakowski, chorąży nowogrodzki 1689 r. podczaszy przemyski.	1680, 1689.	2
Jan Stadnicki, chorąży koronny w 1693 r.	1680, 1693.	2
Mikołaj Krosnowski, stolnik potem podkomorzy lwowski.	1696, 1703.	2
Józef Zamojski.	1696, 1701.	2
Wojciech Łoś, podstoli lwowski, podstarości i sędzia gr. lwowski.	1701, 1710.	2
Franciszek Dubrawski, skarbnik sanocki.	1703, 1710.	2
Jan Siemieński, podstoli później podkomorzy lwowski.	1720, 1730.	2
Józef Lipski, chorąży buski potem regent koronny.	1730, 1735.	2
Bazyli Ustrzycki, skarbnik przemyski.	1730, 1748.	2
Bogusław Ustrzycki.	1733, 1750.	2

Imię i nazwisko oraz godność posła	Lata funkcyi poselskiej	Ile razy był posłem
Franciszek Borzęcki, podstoli lit. żydaczowski starosta.	1735, 1740.	2
Dominik Cetner, stocki starosta.	1756, 1758.	2
Józef Cieszanowski, skarbnik sieradzki.	1756, 1758.	2
Michał Mniszek, starosta przystański.	1756, 1758.	2
Roch Wieniawski, cześnik przemyski, potem podczaszy przem. generał major wojsk koronnych.	1762, 1766.	2

Na pierwszy rzut oka, uderza przy porównywaniu tablic, że niektórzy członkowie rodów, później zaś całe rody, z wytężonemi siłami poświęcają się służbie publicznej, posłując lub marszałkując po kilkanaście razy przez cały szereg lat. Przedewszystkiem dwaj zasłużeni członkowie h. Rawicz, Ożgowie, obaj Piotrzy, pierwszy podsędek potem sędzia lwowski a także starosta trembowelski posłuje w latach 1597—1607 a przewodniczy na obradach we Lwowie 1608 r. tudzież tamże r. zawiązuje pod swą laską konfederacyę przeciwko żołnierstwu; drugi pisarz ziemi lwowskiej a później podkomorzy lwowski przewodniczy na sejmikach 14 razy; jego spotyka zaszczyt, jako tego, którego przez ciąg dwóch wieków, z pośród wszystkich obranych, najwięcej razy obdarzono mandatem poselskim na wiszeńskim sejmiku generalnym.

Ród Ożgów wymiera w XVII. w. Ale jeszcze ów Piotr, podkomorzy lwowski, miał towarzysza na sejmy warszawskie w osobie Jana Adama ze Żmigroda Stadnickiego podkomorzego sanockiego, obranego 13 razy posłem na sejm koronny, a więc tylko o trzy razy mniej aniżeli Ożga. Zresztą Stadniccy tak w XVI. w. jak przez ciąg następnego wieku czynni są na sejmikach swego województwa. I tak 1572 r. spotykamy Stanisława jako posła w Wisni obranego, w latach 1590—93 Stanisława ze Zmigroda, w latach 1593—1596 Marcina, w 1618 Marka, w 1632 r. Jana, w 1780—1693 Jana chorążego koronnego, w 1712 r. Kazimierza. Jako marszałków zebrań sejmikowych znamy Jana Adama ze Żmigroda 1635 24/4, Karola Marka przewodniczącego Sanoczanom w 1656 r., Jana Franciszka chorążego koronnego 1695 r. 25/5, Andrzeja Samuela kasztelana lubaczowskiego w r. 1669 26/6.

Działalność Sreniawitów Stadnickich rozciąga się na koniec XVI. i na cały XVII. w.; w drugiej połowie w. XVII. występuje ród Przestrzałów Ustrzyckich, który do końca doby sejmikowania nie małą cieszy się wziętością u ziemian przemyskich i sanockich. Maciej Stanisław Ustrzycki podstarości przemyski, podsędek wreszcie sędzia sanocki w latach 1654—76 był 12 razy obrany posłem. Jako posłów spotykamy też Bazylego komornika ziemskiego przemyskiego w latach 1653—1665, który też trzykrotnie marszałkował w 1669 r. już jako stolnik przemyski; podczas gdy Maciej Stanisław wspomniany sędzia sanocki pięciokrotnie przewodniczył na zgromadzeniach sejmikowych. Jako posła spotykamy w 1617 Aleksandra r. wojskiego samborskiego; w 1671 r. Mikołaja pisarza ziemi przemyskiej; w 1680 r. Marcina stolnika zakroczymskiego; w 1678—87 Mikołaja stolnika żydaczowskiego podstarościego wreszcie starostę przemyskiego, który też dwukrotnie w latach 1673—4 przewodniczył obradom sejmikowym. W 1710 r. posłuje Maciej Ustrzycki chorąży przemyski; w 1730—48 Bazyli skarbnik żydaczowski później przemyski; w 1733—50 Bogusław; marszałkują zaś w tym czasie w 1693 29/4, Tomasz stolnik sanocki, w 1696—97 trzykrotnie Maciej Józef z Unichowa, wreszcie w latach 1747 i 1748 Bazyli z Unichowa kasztelan przemyski.

Od XVI. w. wybitnie występują na sejmikach Mniszkowie począwszy od 1597 r. w którym widzimy czynnego Jana starostę sanockiego. Starosta lwowski Stanisław Bonifacy 11 razy był obrany posłem; w latach 1628—32 spotykamy posłem Franciszka starostę sanockiego, w latach 1664—75 Jerzego Wandalina starostę sanockiego, w r. 1696 Józefa Wandalina starostę sanockiego, w 1733 r. Jerzego Wandalina łowczego koronnego, w 1656—58 Michała starostę przystańskiego, 1748—64 Adama starostę mostowskiego i chorążego koronnego; marszałkowali zaś Jerzy Wandalin starosta sanocki czterokrotnie w latach 1650—72.

Obok tych Mniszków znamy też i Mniszków herbu Porajów w ziemi przemyskiej, z których dwaj głównie położyli zasługi w swej ziemi. Piotr Paweł z Bożenina Mniszek był posłem w 1653—54, był on pisarzem grodzkim później ziemskim przemyskim i musiał się odznaczać niemałą powagą u ziemian, skoro 12 razy obrano go marszałkiem sejmikowym. W 1720 r. obrano posłem Jana z Bożenina Mniszka na sejmiku wiszeńskim; on też przewodniczył zgromadzeniu sejmikowemu a w 1733 r. był obrany marszałkiem konfederacyi ruskiej przy Stanisławie Leszczyńskim.

Wielką popularnością u szlachty cieszył się ród Janinów Sobieskich, a Jakóba Sobieskiego, starostę krasnostawskiego podczaszego koronnego, dziesięć razy z rzędu obierano w Wisni posłem sejmowym. Był on też czterykroć obierany marszałkiem na sejmikach w Wisni. Przed Jakóbem widzimy w r. 1613 posłem Sebastyana Sobieskiego chorążego koronnego, w latach zaś 1648—50 Marka starostę krasnostawskiego a r. 1664 obrano w Wisni posłem Jana chorążego koronnego, późniejszego króla. Jeszcze jeden członek z tej rodziny posłuje w 1701 r. Jest to Jan cześnik koronny i strażnik wojskowy, który też marszałkował sejmikowi wiszeńskiemu.

Do rodów, które przez ciąg dwóch wieków, wzrostu niepomiernego i upadku życia sejmikowego służą wytrwale sprawie publicznej należą przedewszystkiem Fredrowie h. Bończa. Jako posłowie znani są: w r. 1573 Jerzy, w 1624 r. Maksymilian, w 1627—1640 Jan podsędek potem sędzia przemyski; w 1621—1638 Jakób Maksymilian stolnik potem podkomorzy przemyski, w 1648—1653 Andrzej Maksymilian sekretarz królewski, w 1643 r. Stanisław wojski przemyski, w 1652 r. Zygmunt stolnik sanocki tudzież Aleksander cześnik przemyski, w 1667 r. Paweł starosta krośnieński, w latach 1662—1668 Karol kasztelan sanocki, w latach 1662—1672 Stanisław podstoli podolski, w 1673 r. Jerzy Fredro. Marszałkowali zaś na rozmaitych zebraniach sejmikowych: w 1669 r. Karol starosta krośnieński, w latach 1671—1681 Stanisław Michał podstoli podolski potem pisarz z. przemyski; w latach 1692—1705 Stanisław Józef wojewoda podolski, w roku 1679 Jan Maksymilian pisarz z. przemyski, w latach 1673—1696 Jerzy Bogusław kasztelan lwowski, w latach 1708—1722 Stanisław Józef kasztelan lwowski.

Podobnież jak Fredrowie także i Korczaki Drohojowscy brali czynny udział w życiu sejmikowem i to w ciągu całych dwóch wieków. W 1575 r. posłem widzimy Tomasza; w latach 1587—1597 Jana Tomasza starostę przemyskiego, w 1590 r. Kiliana podkomorzego przemyskiego, w 1616 r. Krzysztofa, w 1639—1643 Stanisława, w 1699 r. Jana, w 1750 r. Józefa chorążego żydaczowskiego, w 1764—1766 Jana miecznika przemyskiego. Oczywiście przewodniczyli oni też rozmaitym sejmikom i tak Kilian podkomorzy przemyski dwukrotnie w 1589 r. i 1593 r., Stanisław kasztelan przemyski w 1575 r., Jan Tomasz referendarz koronny i starosta przemyski w 1596 r., Adam w 1694 r., Antoni łowczy sanocki w 1743 r. wreszcie Józef kasztelan przemyski w 1765 r.

Bardzo wcześnie widzimy działających w charakterze posłów sejmowych Okszyców Orzechowskich, i tak w 1575 r. Walentego sędziego z. przemyskiego, w latach 1664—65 Hieronima sędziego z. sanockiego, w latach 1687—96 Samuela pisarza ziemskiego przemyskiego, w r. 1699 Franciszka łowczego przemyskiego. Marszałkami byli w 1573 r. Walenty Orzechowski, w latach 1653—1664 Hieronim podsędek potem sędzia sanocki; w 1683 r. Samuel cześnik kijowski; w 1703 r. Franciszek łowczy sędzia grodzki przemyski i marszałek konfederacyi za Stanisławem Leszczyńskim utworzonej, wreszcie 1725 r. Hieronim kasztelan przemyski.

Znani w ziemi sanockiej Gozdawici, Balowie, dali się też poznać na szerszej arenie działalności publicznej. Obierani byli posłami w 1572 r. Matiasz, w latach 1621—1634 Jan, w latach 1632—1641 Adam Jan chorąży przemyski, w latach 1638—1648 Stefan w r. 1665 Michał, w 1667 r. Stanisław. Marszałkami obierano w 1648—1661 r. Stefana, w 1651 r. Mikołaja, w 1670—1672 Stanisława podkomorzego sanockiego, w 1723 r. Antoniego cześnika przemyskiego. Do tegoż herbu co i Balowie należący Dedyńscy również spotykają się w ciągu dwóch wieków bądź jako posłowie, bądź też marszałkowie sejmików. W rzędzie pierwszych widzimy r. 1575 Józefa podsędka sanockiego, w 1613 r. Stanisława, w 1699 Jendrzeja wojskiego prze-

myskiego; marszałkiem zaś obrano w 1726 r. Marcelego Dedyńskiego. Także i trzeci ród należący do Gozdawitów, Humniccy obejmują działalnością swą dwa wieki. Posłami obierano następujących: w latach 1625 i 1626 Samuela Humnickiego podstolego sanockiego; r. 1678 Jacka podstolego sanockiego, r. 1730 Romana cześnika sanockiego, r. 1733 Adama starostę horodelskiego, r. 1761 Franciszka podczaszego przemyskiego. Marszałkami zaś byli w 1648 r. Stanisław Humnicki wojski sanocki, w 1677 r. Jacek Szymon podstoli sanocki, w 1719 r. Adam starosta horodelski.

Ze słynnego rodu Krasickich h. Rogala posłami byli: w 1575 r. Stanisław stolnik lwowski; 1597 Jan, w 1613 i 1616 Marcin starosta bolemowski i krajczy królowej późniejszy wojewoda podolski; 1634 r. Jan stolnik sanocki, 1766 r. Antoni kasztelan chełmski, który też marszałkował obradom sejmiku przemyskiego 5/11 1764 r.

Na przełomie XVI. i w początkach następnego trzy głównie występują rody, najpierw słynny ród wielkopolski Nałęczów Ostrorogów już w XVI. wieku przyczynia się do rozwoju życia parlamentarnego w województwach wschodnich; w 1593 r. posłem widzimy Jana podczaszego koronnego, w latach 1627—50 wielokrotnie posłuje Mikołaj starosta drohobycki a od 1640 r. podczaszy koronny, który też przewodniczył na dwóch sejmikach w 1641 i 1648 r. podówczas podczaszy koronny i starosta buski. Andrzej Ostroróg starosta drohobycki i garwoliński był marszałkiem sejmikowym w 1661 r. Również głośny z imienia i sławny ród Lubiczów Żółkiewskich dał czterech posłów: w 1575 r. Stanisława, w 1593 r. Mikołaja podkomorzego lwowskiego w 1615—18 Jana hrubieszowskiego starostę a 1624 r. Łukasza starostę kałuskiego. Z rodu Herburtów z Fulsztyna jako posłów znamy w 1572 Jana, w 1572—1587 Mikołaja starostę lwowskiego podkomorzego halickiego, w 1587—90 Jana chorążego lwowskiego, w 1590—1616 Jana Szczęsnego dzierzawcę mościckiego i wiszeńskiego starostę.

Na przełomie działają też Gryfowie Leśniowscy; w latach 1587—1596 posłem obierany Jakób cześnik lwowski; w latach 1622—1624 bywał Mikołaj stolnik sanocki posłem; marszałkowali zaś 1592 r. Jakób podczaszy lwowski i 1607 r. Krzysztof wojski żydaczowski. Wreszcie tutaj zaliczyć należy Siemieńskich h. Dembno, z których dwóch znamy posłów, Mikołaja stolnika sanockiego w 1575 r. i Andrzeja podkomorzego sanockiego, posła z lat 1587—97.

Głównie na wiek XVII. rozciągała się działalność Brochwiców Wojakowskich. W latach 1627—1641 posłuje Remigian Wojakowski podstoli potem podsędek ziemi przemyskiej, w 1648—59 Jan sekretarz królewski, w 1655 łowczy chełmski a 1659 r. podsędek sanocki. Dalej spotykamy posłem w latach 1651—1668 Kaspra podstolego później podsędka wreszcie sędziego przemyskiego; w latach 1673—87 Remigiana podstolego przemyskiego; w latach 1680—89 Jana chorążego nowogrodzkiego a później podkomorzego przemyskiego. Wspomniany wyżej podstoli Remigian marszałkował dwukrotnie, zaś Jan sekretarz królewski w ciągu niemal lat dwudziestu od 1651—1670 r. obierany był 15 razy marszałkiem sejmików, od 1660 r. już

f

jako chorąży przemyski. W końcu widzimy jako przewodniczącego zebrania sejmikowego w 1678 r. Jana Wojakowskiego chorążego nowogrodzkiego.

W pierwszej połowie XVII. w. znani są w sanockiem jako przewodniczący sejmikom Kozłowscy h. Jastrzębiec, a mianowicie w 1618 Mikołaj z Kurozwęk podsędek z. sanockiej i w 1655 r. Stanisław Mikołaj cześnik sanocki. Do Jastrzębców należący ród Wydżgów daje w tym czasie dwóch marszałków, w 1640 r. Jana podsędka lwowskiego, w 1651 r. Ludwika. Równocześnie z Kozłowskimi widzimy na sejmikach działających Ogończyków, Morawców, a mianowicie podsędka lwowskiego Maryana Morawca posła w latach 1622—24, który też marszałkował obradom w 1628 r., podczas gdy Wojciech, podstoli żydaczowski, przewodniczył sejmikowi w 1656 r. Cokolwiek wcześniej od tych dwóch rodów występują Janinowie Narajowscy; Józefa, podsędka lwowskiego potem sędziego, widzimy marszałkiem na sejmikach w 1606 i 1613 r., Mikołaja zaś, sędziego ziemskiego lwowskiego, w 1624 r. Jeszcze wcześniej występują jako przewodniczący zebrań sejmikowych Nieczuje Starzechowscy, a mianowicie w 1575 r. Wojciech, podkomorzy lwowski, a 1610 r. Jan Starzechowski. Z Świętosławskich h. Rola znamy posła z lat 1607—1618 Jana podkomorzego przemyskiego później referendarza koronnego i starostę kozienickiego który dwukrotnie marszałkował w tym okresie na sejmiku w Wisni. Wojciech Aleksander Przedwojowski, miecznik potem podsędek przemyski, posłował czterykroć w latach 1624—35, a w 1634 r. był marszałkiem sejmiku. Jan Ostrowski, starosta Kapinoski, poseł z lat 1624—1628 marszałkował dwukrotnie 1624 i 1634 r. Sławny poseł do Murada IV. Aleksander Trzebieński pisarz z. lwowski potem podkomorzy posłował 7 razy w latach 1621—1634 i sześciokrotnie był w tym czasie marszałkiem. Wapowskich Nieczujów znamy dwóch posłów Stanisława z r. 1594 i Krzysztofa z r. 1622.

Także i Sasów Dubrawskich działalność głównie na wiek XVII. przypada. Posłem był w latach 1648—1658 Franciszek, podkomorzy przemyski, zdaje się w 1637 r. ten Franciszek był podstarościm przemyskim; że marszałkował on na sejmikach w latach 1642 — 1657 od 1649 r. podpisując się podkomorzym przemyskim. W r. 1670 marszałkował Andrzej Michał Dubrawski a w 1710 r. Franciszek Józef skarbnik sanocki, który też w latach 1703—1710 kilkakrotnie posłował. Z Sasów Winnickich znamy w tym okresie jako posłów w 1652 r. Teodora, w 1659 r. Stefana, w 1689 r. Gabryela podstolego żydaczowskiego.

Prawdzice Siecińscy tylko w XVII. w. są znani jako posłowie generału ruskiego. I tak w r. 1625 Marcin podczaszy wyszogrodzki, w latach 1664—75 Stanisław, podsędek potem sędzia przemyski, który wcześniej jeszcze, bo w 1655 r. i później marszałkował jako pisarz grodzki przemyski i ogółem 9 razy przewodniczył zebraniom sejmikowym w ciągu lat czternastu. Marszałkował też dwukrotnie w r. 1676 i 1617 Stefan Sieciński, podstarości grodzki sanocki.

Do powyższego działu parlamentarzystów należą i Nieczuje Wapowscy. Posłem był w 1597 r. Stanisław, w 1622 r. Krzysztof, w latach 1672—1701 Konstanty

miecznik przemyski później chorąży sanocki wreszcie podkomorzy przemyski i stolnik koronny; on to przewodniczył na sejmiku w 1681 r.

Grochowskich Junoszów spotykamy jako posłów i marszałków, a mianowicie Felicyana, pisarza ziemskiego przemyskiego wreszcie podkomorzego przemyskiego jako posła w 1626 a jako marszałka dwukrotnie 1630 i 1632 r.; później zaś Tomasza Władysława łowczego sanockiego, trzykrotnie w latach 1636—1639, posłem, zaś był raz tylko w 1636 r.

Także i Koniecpolscy znani są nietylko jako dzielni rycerze, ale też jako szermierze parlamentarni; posłami byli 1643 Aleksander, chorąży koronny pereasławski starosta, słynny wojownik i syn jego Stanisław, późniejszy kasztelan krakowski, obierany posłem w latach 1650—1653.

W drugiej połowie XVII w. znani są jako posłowie Kuropatniccy h. Nieczuja. Najpierw 1676 r. Hieronim, podstoli podolski, w 1689 r. Janusz sędzia lwowski; marszałkował obradom lwowskim 1668 r. Stanisław a tegoż roku przy ordynacyi kaptura Michał Kuropatnicki Pierwszy z wspomnianych tego rodu, Hieronim, marszałkował w 1662 r.

Krosnowscy, Junosze wkraczają już w wiek XVII. Znany jest jako poseł 1654 r. Wojciech, stolnik podolski, w 1668 r. Olbracht chorąży warszawski, 1696—1703 Mikołaj stolnik później podkomorzy lwowski, w 1701 r. Józef chorąży podolski. Wspomniany Mikołaj a także Franciszek podkomorzy lwowski przewodniczyli obradom lwowskiej szlachty 1702 i 1709 r.

Lahodowskich spotykamy tylko jako marszałków, mianowicie: Andrzeja w 1606 r. i Andrzeja starostę bobreckiego w 1648 r.

Z Korczaków Leszczyńskich znani są posłowie Jan, podsędek później sędzia sanocki, poseł w latach 1627—42 i syn tegoż Tomasz, poseł w 1667 r. Marszałkował pierwszy trzykrotnie w latach 1628, 1631 i 1652 i drugi dwukrotnie w r. 1675.

Pod koniec wieku XVII rozwija krótko działalność ród Korczaków Chodorowskich a mianowicie Krzysztof Chodorowski posłem obrany w 1675 r. Jestto prawdopodobnie starosta winnicki Krzysztof Stanisław, który prezydował na sejmiku obozowym 3/11 1672 r. Posłem obrano też Aleksandra Chodorowskiego stolnika lwowskiego w 1672 r.; był on później podkomorzym lwowskim i przewodniczył zgromadzeniom szlachty na sejmikach w 1684 i 1685 roku. W tymże samym czasie zaznaczył czynność Aleksander Jastkowski h. Rawicz, pisarz grodzki przemyski potem miecznik, potem podsędek, wreszcie sędzia przemyski obrany posłem trzykrotnie w latach 1669, 1672 i 1682, który też wielokrotnie przewodniczył sejmikowym obradom w latach od 1658—1688.

Także i działalność Sreniawitów Lubomirskich przypada głównie na ten okres; posłem widzimy Hieronima, chorążego koronnego; jest to Hieronim Augustyn kawaler maltański, który przewodniczył na sejmikach w latach 1678 i 1680 r. Jako posłów znamy też w 1687 r. Hieronima starostę olsztyńskiego i wreszcie już w wieku XVIII, bo w 1744 r., Stanisława Lubomirskiego.

Kuropatnickich w tym okresie znamy dwóch posłów, Hieronima podstolego podolskiego, obranego w 1676 r. i Janusza sędziego lwowskiego, obranego na sejmiku w 1689.

Z rodu Korczaków Stawskich znamy we wspomnianym okresie jako posłów w 1652 r. Stawskiego podczaszego przemyskiego, w latach 1662—73 Jana podczaszego lwowskiego, w 1693 r. Mikołaja chorążego latyczowskiego. Jan był także podstarościm i sędzią grodzkim lwowskim i przewodniczył sejmowym obradom w latach 1656—75, podczas gdy Mikołaj, stolnik sanocki, marszałkował 1661 r. a inny Mikołaj chorąży latyczowski w 1690 r.

Do okresu przełomowego zaliczyć należy też Ogończyków Trzebuchowskich a mianowicie Marcina podczaszego brzesko-kujawskiego potem stolnika przemyskiego, posła z lat 1667—1680, który też w tym okresie czterokrotnie był marszałkiem sejmikowym, tudzież Adama, stolnika bracławskiego, posła z 1701 r. Zamykają zaś okres trzy głośne imiona a mianowicie: Wiśniowieckich, Zamojskich i Jabłonowskich. Michał Jeremi ks. Wiśniowiecki posłował w 1635 r., zaś w latach 1669—70 posłem obierany był ks. Konstanty Krzysztof; on też marszałkował obradom w Wisni w 1669 r. dwukrotnie; z Zamojskich Jelitów znani są ze swej działalności dwaj posłowie w 1673 r. Marcin, podstoli lwowski, późniejszy ordynat w końcu wojewoda lubelski i podskarbi koronny, a w latach 1696—1701 Józef Zamojski. Z Jabłonowskich znamy Jana, chorążego lwowskiego, posła w roku 1693 i Aleksandra, chorążego koronnego w 1703 r. obranego posłem.

W całym okresie począwszy od 1572 r. aż do końca XVII w. spotyka się w szeregu posłów jako też i marszałków nazwiska raz tylko w spisach zachodzące. Pod koniec XVI w. zachodzą następujący posłowie tej kategoryi. 1572 r. Stanisław Tarnawski; 1575 r. Hieronim Krzeczowski starosta szereszowski i Stanisław Czarnocki sędzia sanocki; w 1587 r. Mikołaj Jazłowiecki sniatyński starosta, Prokop Raszko sędzia z. halicki i Baltazar Stanisławski podkomorzy sanocki. Znany legista pisarz ziemski później podkomorzy lwowski, Jan Swoszowski h. Abdank marszałkował w 1606 r. i był posłem w 1590, 1596, 1607 i 1613 r. W 1596 r. był posłem Spytek Ligęza kasztelan czechowski i Marcin Broniowski. Marszałkowie tego okresu nie są pewni; w 1574 r. przewodniczył Sebastyan Żórawiński podkomorzy halicki, w 1575 r. Jan Biejkowski stolnik przemyski, który w 1587 r. był marszałkiem zjazdu rzeszowskiego, w 1587 8/5 Stanisław Podolecki, stolnik lwowski, a w tymże roku 20 września Jan Jaskmanicki, pisarz ziemski przemyski.

Teraz wymienimy posłów raz tylko zachodzących w ciągu wieku XVII w porządku lat. I tak w 1607 posłuje podsędek ziemi przemyskiej Andrzej Birecki, w 1613 pisarz ziemski sanocki Stanisław Złotnicki, w 1615 r. Samuel Dunikowski i Tarło z Szczekarzewic, w 1621 r. Zygmunt Zabawski i Samuel Światopełk Bolestraszycki, który to ostatni i w 1624 r. posłuje, w 1622 r. Bernat Suchorabski, w 1624 r. Jan Korytko łowczy ziemi przemyskiej, Piotr Bolestraszycki podczaszy przemyski, Wojciech Srzedziński i Jan Wydżga; w 1625 Jan Bogusz w 1626 i 1628 Stanisław So-

biegurski, w 1629 Jacenty Dersniak, w 1643 Aleksander Koniecpolski chorąży koronny peresławski starosta, w 1648 r. podczaszy sanocki Adam Dzierzek i Karol Franciszek Korniakt, w 1648 r. tudzież 1654 r. Bazyli Jaworski, w 1651 i 1655 r. Bieganowski chorąży lwowski, w 1662 r. Adam Żeliborski, w 1655 r. Marcin Bielski, Bełchacki podczaszy wieluński i Maciej Gałecki, podczaszy lwowski, w r. 1672 i 1675 Mikołaj Sieniawski chorąży koronny, w 1675 r. Marcin Kącki starosta przemyski w 1676 r. Lipczyński łowczy przemyski w 1678 i 1682 r. Andrzej Modrzewski podczaszy sieradzki potem starosta przemyski, w 1682 r. Prokop Granowski żytomirski starosta, w 1687 Granowski, starosta lwowski.

Marszałkami raz tylko w jednej rodzinie obranymi były następujące w ciągu całego XVII. w. osobistości: w 1607 r. Andrzej Birecki w 1607 r. Stanisław Kaszowski, h. Junosza, w 1616 r. Jan z Orska Dunikowski podsędek przemyski h. Abdank, w 1621 r. Marcin z Goraja Czuryło h. Korczak, w 1622 Samuel Świątopełk Bolestraszycki, w 1622 r. Stanisław Płaza stolnik przemyski, w roku 1627 i 1634 Jan z Ostrowa Ostrowski, w 1629 r. Stanisław Złotnicki sędzia ziemi sanockiej, w 1634 Paweł Ligęza miecznik przemyski h. Półkozic i Wojciech Aleksander Przedwojowski podsędek ziemski przemyski, w 1643 r., Wojciech Miaskowski h. Bończa w 1648 Rafał Chotecki podstarości przemyski, w 1651 r. Adam Dzierzek starosta żydaczowski, w roku 1652 i 1653 Jan Maciej Grabia z Łąg podsędek ziemi przemyskiej, w roku 1653 i 1656 Józef z Romanowa Swierski miecznik halicki w roku 1656 Stanisław Bełchacki cześnik wieluński; w roku 1657 Jan Białobocki, Mikołaj Farurej z Garbowa tudzież Jan Nehrebecki, wojski żytomirski, w 1662 r. Marcin Widzowski, pisarz ziemski lwowski, w r. 1668 i 1673 Kazimierz Lipczyński, w r. 1675 i 1676 Marcin Kącki, starosta przemyski generał artyleryi kor. w 1679 r. Franciszek Zygmunt Gałecki, starosta bydgoski, w 1682 r. Andrzej Modrzewski, w latach 1682 i 1694 Adam Mikołaj Sieniawski, starosta rohatyński, później wojewoda bełzki i starosta lwowski, w 1685 r. Marcin Goiszewski miecznik, podstarości i sędzia grodzki lwowski, w 1689 r. Franciszek Podolski, podczaszy latyczowski. w 1699 r. Wojciech z Grotkowa Łoś, podstarości i sędzia grodzki lwowski.

Z Augustem II. rozpoczyna się nowy okres w rozwoju parlamentaryzmu; znikają też domy szlacheckie, które ustrój dawny Rzptej za ideał nienaruszalny uważały, a zjawiają się nowe, wnoszące nowe poglądy, nowe ideały. Tutaj należą przedewszystkiem Toporowie Ossolińscy. Wprawdzie Hieronim starosta żydaczowski dwukrotnie posłuje w 1648 r. ale działalność Mikołaja cześnika latyczowskiego a później podczaszego żydaczowskiego przypada na czasy Agusta II. Przewodniczył on na obozowych sejmikach w 1702 r. a w 1712 r. już jako podczaszy był posłem obrany. Znany też jest Józef z Tenczyna Ossoliński, który marszałkował na sejmiku wiszeńskim 7/6 1734 r.

Równocześnie prawie z Ossolińskimi występują Prusowie Jabłonowscy. Jako posłowie występują w latach 1693 r., Jan chorąży lwowski, w 1703 r. Aleksander chorąży koronny; zaś jako marszałkowie Stanisław Jan wojewoda ruski w 1668, 1669 1672 i 1702, tudzież Jan chorąży koronny w 1693 r.

W dalszym ciągu spotyka się ród Cetnerów h. Przerowa, a mianowicie posłów w 1675 Jana szczurowickiego starostę w 1699 r. Aleksandra szczurowickiego starostę, w 1712 r. Franciszka kamionackiego starostę tudzież Józefa; w 1733 r. Jana kuchmistrza koronnego, w 1756—1758 Dominika stockiego starostę; w 1760 Ignacego starostę korytnickiego; marszałków z tego okresu znamy dwóch, Jana starostę szczurowieckiego w 1674 r. tudzież Jana z Czertwic Cetnera, marszałka sejmikowego z 23/2 1712 r.

Także Sasowie Dzieduszyccy we wspomnianym okresie wnoszą nowe myśli do życia publicznego już to jako posłowie, już jako marszałkowie sejmikowi. W latach 1696—1712 znamy Jerzego Dzieduszyckiego starostę żydaczowskiego i koniuszego koronnego jako posła, który w burzliwych latach 1703 i 1704 r. przewodniczył jako duktor na sejmikach obozowych województwa. W 1676 r. posłował Franciszek, starosta żydaczowski, a w 1736 r. marszałkował Józef Franciszek, chorąży lwowski.

Rosnowskich, h. Ogon, znamy jako marszałków a mianowicie w burzliwych latach 1703—1716 marszałka konfederacyi ruskiej Mikołaja Rosnowskiego, podwojewodziego lwowskiego, który był posłem w 1703 r. a w 1730 r. Józefa, łowczego podolskiego.

Natomiast Rzewuscy h. Krzywda wcześniej brali udział w życiu publicznem województwa. I tak znamy Stanisława podstolego bracławskiego a od 1655 sędziego lwowskiego, który w latach 1652—62 pięciokrotnie posłował; w 1661 był posłem Michał pisarz z. lwowskiej, słynny wojownik, późniejszy podskarbi koronny, zaś w 1666 —1682 Michał chełmski starosta; w 1672 Jan cześnik lwowski w 1730—1735 Michał krajczy koronny, w 1648 Franciszek starosta kamionacki, w latach 1756—1762 Franciszek pisarz polny koronny. Jako marszałków znamy też wspomnianych Stanisława, podstolego bracławskiego, w latach 1659—1663 tudzież Michała pisarza z. lwowskiej w latach 1661—1676.

Z rodziny Wolskich h. Nowina, piszących się z Gosniewic, spotykamy jako posła Szymona skarbnika sanockiego w latach 1672—1710, który też przewodniczył sejmikowym obradom w 1676 r. tudzież Wincentego z Gosniewic, który marszałkował na obozowych sejmikach w latach 1709—1711. Posłem województwa był Romuald w 1746 r. Z rodziny Lewickich posłami byli w 1760 r. Ignacy, łowczy lwowski podstarości przemyski i 1762 r. Samuel, podwojewodzy przemyski.

W burzliwych zgromadzeniach poprzedzających konfederacyę tarnogrodzką w latach 1713—1715 przewodniczył obradom podkomorzyc nowogrodzki, późniejszy w 1749 r. kasztelan lwowski Jerzy Antoni Łączyński h. Nałęcz; jest on w 1720 r. posłem jako podwojewodzy lwowski. W czasie bezkrólewia po Auguście znany jest jako przewodniczący obrad i duktor konfederacyi ruskiej w 1734 r. Mikołaj Sołtyk kasztelan przemyski, który jeszcze jako łowczy podolski w 1717 r. przewodniczył sejmikowi i później w 1736 r. spotykamy go jeszcze raz jako marszałka.

Również w tych czasach biorą udział czynny w życiu sejmikowym Siemieńscy h. Leszczyc. Jako posłów spotykamy w 1720—1730 Jana podstolego później podkomorzego lwowskiego, w 1740—1761 Wojciecha, starostę dembowieckiego i refe-

rendarza koronnego. Pierwszy z wpomnianych przewodniczył już 1706 r. obradom sejmikowym, w 1731 r. jako podkomorzy lwowski a w 1733 r. jako marszałek skonfederowanego województwa, wreszcie 1737 i 1740 jako kasztelan lwowski. Spotykamy też później Józefa Siemieńskiego, kasztelana lwowskiego, jako przewodniczącego na sądach skarbowych lwowskich.

Z rodziny Wieniawskich jako posłowie występują w latach 1730—1744 Marcin Aleksander Wieniawski, podczaszy żydacz. sędzia grodzki wreszcie chorąży przemyski; 1735 r. Mikołaj, starosta przemyski, 1762—1766 Roch, cześnik przemyski Pierwszy marszałkował w 1720 r. zaś Mikołaj jako starosta mogielnicki dwukrotnie w 1735 r. wreszcie Marcin Aleksander, chorąży przemyski w 1740 r. a w końcu Roch Józef 23/6 1750 r.

Nieczujów Urbańskich znamy jako przewodniczących obrad sejmikowych a mianowicie Macieja Kazimierza w 1711 r., Macieja 1716, Michała 1735 r. a wreszcie Adama łowczego sanockiego w 1767 r. na sejmikach głównie sanockich.

Także i Jastrzębcy Zielonkowie głównie w XVIII w. występują, jakkolwiek Jana znamy jako posła ziemi lwowskiej z 1667. Natomiast Antoni starosta dołżański posłował w 1748 r. Michał stolnik przemyski w 1764 r. który też kilkakrotnie przewodniczył obradom sejmikowym w latach 1766—1770, od r. 1766 jako podkomorzy lwowski.

Bukowskich, h. Ozorya, spotykamy w sanockiem jako przewodniczących obrad sejmikowych: Jerzego chorążego sanockiego w 1734, Jerzego, łowczego sanockiego w 1741 r. ten był posłem w 1740 r. i Antoniego kasztelana sanockiego w 1760; Antoni 1720 r. sędzia grodzki sanocki i Antoni w 1750 r. podwojewodzy sanocki byli posłami w tych latach obierani; spotykamy wreszcie Michała, stolnika sanockiego 1762 r.

Z rodu Toporów Morskich znamy Aleksandra, posłował w latach 1750—64 jako cześnik, potem chorąży przemyski; tenże marszałkował 1746 r. na sejmiku wiszeńskim; w 1744 r. przewodniczył na sejmiku Marcin Stefan Morski; w 1764 r. przewodniczył w Przemyślu przy ordynacyi kaptura Antoni Morski, kasztelan przemyski, w 1772 r. na sejmiku przemyskim Aleksander Morski, podkomorzy przemyski. Równocześnie z Morskimi widzimy jako marszałków sejmikowych Junoszów Konopackich, z Polkowa się piszących, a mianowicie Antoniego skarbnika ziemi przemyskiej, marszałka zebrań sejmikowych w 1754 i 1758 r. tudzież Barnabę, marszałka w 1762 r.

Zamykają zaś okres ten ostatni dwa rody, które lubo w dwóch przeciwnych kierunkach pracowały, niemniej jednak gorąco zdążały do ideału dobra powszechnego. Adam Czartoryski generał ziem podolskich 1756—66 siedm razy był posłem w Wisni obrany, marszałkował też na obradach wiszeńskich w 1761, 1764 i 1766 r. Z Pilawitów Potockich znani są jako posłowie tego okresu: w r. 1658 Andrzej Potocki oboźny koronny, w 1744 r. Joachim lwowski starosta, w 1760 Ignacy a także równocześnie i Józef starosta leżajski; marszałkowali też konfederacyi ruskiej w latach 1767—69 z kolei Antoni, Józef a wreszcie Ignacy starosta kamionacki.

I w tym okresie, z wielu rodzin, raz tylko zachodzą ich członkowie bądź to jako posłowie bądź też jako marszałkowie. Do takich posłów należą: w 1701 Adam Trzebuchowski stolnik bracławski; w 1703 Mikołaj Giedziński, łowczy koronny i Antoni Jelec podczaszy przemyski, w 1710 r. Adam Jaruntowski stolnik parnawski, podstarości i sędzia grodzki sanocki, tudzież Jan Mrozowicki, podsędek lwowski i podstarości buski; w 1720 Antoni Borzęcki, sędzia przemyski i Jan Gumowski, łowczy lwowski; w 1733 r. Józef Bukowski, chorąży sanocki; w 1735 r. Krzysztof Kruszelnicki, podczaszy żydaczowski tudzież Jan Charczewski, starosta cieszkowski; w r. 1740 Grodzicki skarbnik sanocki, Karol Charczewski porucznik król., Józef Humiecki starosta gajewski, Stanisław Gumowski chorąży sanocki i Piotr Borejko podstoli żydaczowski; w 1748 Wojciech Grabiński; w 1760 r. Stanisław Poniatowski stolnik litewski i starosta przemyski późniejszy król; w tymże roku posłował Józef Skrzetuski starosta mogielnicki; w 1761 r. Antoni Gorzkowski podstoli żydaczowski, Maciej Skorupka podczaszy drohicki; w 1764 Antoni Feliks Łoś wiszeński starosta, Marceli Gwido Siedliski podsędek sanocki i Józef Malicki chorąży sanocki; w końcu Józef Bobowski, cześnik i sędzia grodzki sanocki, obrany posłem w 1766.

Następne rodziny dały raz tylko marszałków w końcowym okresie, a mianowicie w 1704 r. był marszałkiem obrany Stanisław Rogalski wojski rożański; w 1707 r. Józef Franciszek Izdebski łowczy buski, tudzież Konstanty Wojciech z Bożenic Jełowicki, stolnik nowogrodzki, pisarz grodzki żydaczowski, obierany marszałkiem także i 1713 r.; w 1712 r. Jan Ignacy Wasilewski, stolnik łomżyński, narewski starosta h. Rogala, w 1713 r. Jan Skiwski, łowczy ziemi sanockiej h. Lubicz, w 1715 r. Felicyan Doliniański, skarbnik ziemi lwowskiej w r. 1727 Krzysztof Kruszelnicki, podstoli żydaczowski h. Sas, który też jako podstoli lwowski marszałkował na sejmiku 1738 r., w 1729 r. Józef Grabieński, kasztelan sanocki, który też i w 1733 r. marszałkował w 1742 r., Karol Radziejowski h. Junosza, chorąży kowalewski, pułkownik królewski tudzież Józef Gościmirski, cześnik nurski; w 1748 r. M. Cypryan Rokszyc Zapolski, cześnik lwowski, w 1751 r. Antoni Starzeński, skarbnik poznański h. Lis marszałkował dwukrotnie; w r. 1756 i 1758 r. Stanisław Worcell, wojski kołomyjski, podstarości żydaczowski i wreszcie sędzia ziemski halicki; w 1759 roku Józef Malicki h. Junosza, chorąży sanocki; w 1760 r.; Szymon Szeptycki, cześnik ziemi lwowskiej, w 1761 r. Antoni z Krainki Kraiński h. Jelita, cześnik bilski, w 1764 r. Antoni Chojnacki, łowczy żydaczowski, tudzież Adam Cieszanowski; w 1765 r. Bogusław Błoński, kasztelan sanocki; w 1766 r. dwukrotnie Józef Tarnawiecki, miecznik sanocki, potem wojski ziemski i podstarości grodzki sanocki; w 1767 r. Antoni Błażowski, podstoli żydaczowski, tudzież Gwido Marcelli Siedliski, który był i 1770 r. marszałkiem obrany; w 1771 Aleksander Maciej z Kosarzewa Borzęcki, podstoli koronny, tudzież Samuel Lewicki, podsędek przemyski h. Rogala, który to i na sejmiku przemyskim 20. stycznia 1772 r. przewodniczył.

Unaoczniając sobie obiedwie listy tak posłów jak i marszałków w ciągu dwóch stuleci obieranych w Wisni tudzież na innych sejmikach jak lwowskim, przemyskim

i sanockim,—wszakże od 1764 r. począwszy mamy osobne sejmiki deputackie i gospodarskie dla każdej z tych ziemi,—widzimy w nich najznakomitsze imiona, przyszłych królów, wodzów, znakomitych statystów, uczonych legistów, posłów głośnych z nieustraszonego męstwa a obok nich mnóstwo wiejskiej szlachty bez tytułów, bez godności lub piastujących zaledwie najniższe powiatowe urzędy mieczników, podstarościch grodowych i t. p. Stwierdzić należy, że zarówno w liście posłów jakoteż i w liście marszałków spotyka się tęże rozmaitość, takich Trzebieńskich, Fredrów, Mniszków a obok nich Biejkowskich, Kamińskich, Kruszelnickich, a z drugiej strony kasztelanów i podkomorzych i tuż obok nich szlachtę bez tytułu lub podstarościch. Tak było na początku okresu i z bardzo dobremi zmianami utrzymało się do końca. Widoczna stąd, że w całym tym przeciągu dwóch stóleci ani na godność ani na ród nie zważano, obierano tylko takich, którzy całą duszą gotowi byli bronić interesów ziemi i dosłownie spełnić mandat dany im na sejmiku. Także i marszałkami obierano tych, którzy w danej chwili oddani byli interesom ziemi, co szczególniej skonstatować można przy elekcyach duktorów obozowych, lub marszałków konfederackich.

Również i ten wniosek wypływa z porównania list i godności elektów, że dobrze odprawione poselstwo czy marszałkostwo służy elektom za szczebel w posuwaniu się w hierarchii urzędniczej, co bardziej, że kto w Rzpltej chciał wybitniejsze zająć stanowisko, chociaż by był z rodu książecego, jak mamy tego przykłady na Wisniowieckich, musiał odbyć praktykę na sejmikach, zasłużyć się bodaj w jednej ziemi, w jednem województwie, i dać dowód głębokiej znajomości interesów ziemiaństwa. A jakkolwiek elekci bronić mieli interesów przedewszystkiem stanu ziemiańskiego, jednakże nie można odmówić elektorom tego demokratycznego, całę Rzpltę szlachty do jednego poziomu niwelującego ducha wolności, który w elekcie nie chciał widzieć ani oryginalnego legisty ani wielkiego męża stanu, ani znakomitego i wybitnego działacza sejmowego, lecz tylko i jedynie organ ducha i dążeń ziemi, kimbykolwiek elekt był z rodu lub ze swej godności. Prawda że w tej dążności tkwił błąd jednostronności i partykularyzmu, ale pod koniec doby sejmowej widzimy i tutaj zmiany, widzimy i elektów gęstych ze stronnictwa dążącego do reform gruntowych Rzpltej a i elektorowie z końca doby sejmikowania daleko szerzej patrzą i po za interesa stanowe sięgają, aniżeli to było pod koniec XVI w.

Podczas gdy historyk znajduje w laudach tak bogaty materyał do dziejów ważnego i wybitnego sejmiku, do historyi bądź prowincyi całej kresowej bądź też do rodów w niej przez dwa wieki kolejno działających, to i badacz prawa znajdzie tutaj nie mniej cenny materyał do instytucyi prawnych, czy to prawa prywatnego lub karnego lub też przewodu prawnego. Oprócz tego tak różnorodnego prawnego materyału zawierają lauda całe szeregi pomników, odnoszących się do organizacyi sądownictwa kapturowego a nawet ważne pomniki sądownictwa partykularnego, że tylko wskażemy na laudum ziemian sanockich przeciwko zbójcom [1]). Wystarczy rzucić okiem

[1]) Nr. 229.

na indeks rzeczowy, aby się przekonać, że podobnie jak uchwały sejmowe tak też i instrukcye lub uchwały sejmików, stanowiące zresztą podstawę do uchwał sejmowych, zawierają także dla badacza historyi prawa rodzimego ważny, nieraz jedyny w swoim rodzaju materyał.

Lwów, 25 stycznia 1909.

LAUDA

Sejmiku generalnego wiszeńskiego

1572 – 1648.

1.

W Jazłowcu, 12 lipca 1572.

Wojewoda ruski zwołuje ziemian sanockich pod Gliniany na 31 lipca.

Gerzy Jazłowiecki z Buczacza wojewoda ziem ruskich, hetman koronny, lubaczewski, śniatyński, czerwonogrodzki etc. starosta, WWnym urodzonym pp. kastelanom, starostom i innym urzędnikom wszej sliachcie i wszystkiemu rycerstwu województwa ruskiego ziemi sanockiej braciej mnie miłej zdrowia i wszego dobrego od Pana Boga na długie czasy WMiom wiernie mieć życzę. Gdyż nas tak Pan Bóg wszechmogący osierocić raczył panem naszym, że go nam z tego świata wziąć raczył, za którego panowania Korona kwitnęła, a teraz jako nas Pan Bóg przejrzeć raczył, że nas w tem sieroctwie zastawił, iż nam już potomka prawie nie stało, sercem żałościwem płaczliwie tego wzywając tak śmierci pana naszego zeszłego, jako też patrząc na wszystkie niebezpieczeństwa prawie ze wszech stron a osobliwie na kraje nasze, w jakiem niebezpieczeństwie są od nieprzyjaciela, wojska tureckie tatarskie te są sam blisko na granicy województwa wałaskiej, o którem też żadnego postanowienia niemasz. A iż czuję w sobie i powinowactwo swe i przysięgę swą wszej Koronie i ojczyźnie swej, tedy to WMci oznajmiam jako wojewoda ziemie ruskiej, czując to, co nam wszystkim na tem należy, iż na ten czas znaleść nic lepszego nie mogę, tylko to, aby WMć osobami swemi na jedno miejsce w dzień niżej opisany raczyli się wespołek zjechać gotowość swą w domach swych dobrze opatrzywszy, abyśmy tem sroższy i gotowszy ku odparciu nieprzyjacielowi być mogli. A ja też na ten czas być nie omieszkam ludzie rycerskie i ukrainę sam postanowiwszy a tam społu zjechawszy się Pana Boga wszechmogącego uniżonem sercem będziemy prosić wszyscy, aby on z miłosierdzia swego dać raczył nam Ducha swego Świętego, abyśmy zgodnie na ten czas wszyscy o sobie radzili i co Pan Bóg wszechmogący nauczyć będzie raczył co dalej czynić obaczymy i postąpimy. A tak proszę WM pp. i braciej swych wszego rycerstwa ziemie tej, aby WMć raczyli być ad diem ultimam Iulii u Glinian i Gołogór, aczbych i sam rad prędzej był, gdyż to jest niemieszkana, ale się starać będę, jakobym mógł co spokojnego do czasu sam zostawić, tylko aby się to u nieprzyjaciela nie ogłosiło. A z tem daj Panie Boże abym WM wszystkich w dobrem zdrowiu oglądał. Dan w Jazłowcu die XII Iulii anno 1572. Tenże co wyżej ręką własną.

Castr. San. Rel. 317 p. 931—932. Castr. San. 45 p. 344—345.

2.

We Lwowie, 18 lipca 1572.

Uchwała ziemian lwowskich na zjeździe lwowskim.

Actum in castro Inferiori Leopoliensi feria sexta post festum S. Margarethae Virginis anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo secundo.

Ex consensu mfci. Nicolai a Mielec palatini Podoliae Novae civitatis Korczyn Grodecensisque capitanei etc. ac totius nobilitatis terrae leopoliensis die hodierna Leopolim ad affectationem gsi. Nicolai Herburth de Fulstyn capitanei leopoliensis terrarum Russiae glis. praecavendo pericula regni ac de eisdem mutuo consulendc, post mortem et obitum serenissimi Sigismundi Augusti dei gratia regis Poloniae etc. nuper Knyszyni die 7 Iulii hora 18 defuncti, congregatorum, adinventum et constitutum est, ut officium praesens castrense leopoliense omnes et singulas quasvis protestationes, ministerialum relationes, vulnerum protestationes violentiarum sub tempore praesentis interregni animadvertendo istincta nobilitatis praedictae... praecavendo praescriptiones nec non mortem ministerialium et alia necessaria ad acta praesentia castrensia leopoliensia suscipiat et eadem praemissa in acta praefata inducat. Cuius quidem nobilitatis totius affectationi et consensui memoratus supra Nicolaus Herburth de Fulsthyn capitaneus leopoliensis inhaerendo, obtulit se easdem protestationes et ministerialium relationes omnes et singulas nullis exclusis ad acta praesentia suscipere eademque praesentibus inducere mandavit, exceptis tantum recognitionibus sive inscriptionibus, quas ipsa nobilitas totius terrae leopoliensis propter certas rationes iurisdiccionis ad acta suscipere non admisit. Quae praemissa omnia ipse praefatus Nicolaus Herburth de Fulsthin capitaneus leopoliensis provido Stanislao General de Leopoli ministeriali terrae leopoliensis generali publicasse et pro omnibus in universum denunciasse ac proclamare mandavit. Qui ministerialis coram officio personaliter stans, se easdem constitutiones die hodierna in instanti in circulo civitatis leopoliensis publicasse proclamasseque ex mandato capitanei leopoliensis libere recognovit, de quo et relationem ex praemisso idem praefatus ministerialis fecit, super quo memoriale officio est solutum.

Ind. Rel. Castr. Leop. 335 p. 279—280.

3.

W Glinianach, 31 lipca 1572.

Konfederacya Gliniańska województw ruskiego i podolskiego.

1. Gdyż za ześciem z tego świata króla JMci pana naszego powinność królewska, za którą nam sprawiedliwość, pokój pospolity i obronę wedle praw pospolitych jest powinien, aż do obrania sobie wolnie pana innego jest podniesiona, tedy my dygnitarze duchowni i świeccy, urzędnicy, rycerstwo wszystko, miasta województwa ruskiego[1]) i także podolskiego, które to z miłości Rzpltej i dla przyległości, które ma z województwem ruskiem, do Glinian społem dobrowolnie ad diem ultimam Iulii in anno Domini 1572 zjechało się, obmyślawając i stanowiąc dobre i przespieczne Rzpltej województw tych, które tak postanowić zdało się nam. 2. Gdyż wszej Rzptej jako za fundament są prawa, na których stoją i za niemi w porządku są, tedy przy tych mocnie stać pod wiarą i poczciwością naszą obowiązujemy się i ślubujemy, wedle obowiązków świętych przodków naszych uczynionego in anno Domini 1438 w Nowem Mieście Korczynie[2]). A iż widzimy w prawach naszych tak starych przywilejach jako i ponowionych dobrze być opatrzono, aby ziemie wszystkie Korony polskiej, już tu zamykając wszystkie księstwa i państwa do Korony należące, były zawżdy jako w jednem a nierozdzielnem ciele zachowane, tedy przy tym związku wiecznie i z potomstwem swem cale i nienaruszenie zostać chcemy a przeciwko temu, którby to targać chciał, obowiązujemy zawżdy powstać, onego gardła i majętności zbawić, chcąc i za to mieć, iż nigdy nie jest godnym być poczytan synem uczciwym Korony tej, ale wyrodkiem zapomniałym

---

[1]) Co do tytułu miasta ob. Balcer, Geneza trybunału s. 253 uw. 3. [2]) Cod. ep. II. N 248 konfederacya z 25 kwietnia 1438 r. w Nowem Mieście Korczynie zawiązana.

przysięgi, poczciwości, cnoty i dobrej sławy swej i zatem za bezecnego ma być poczytan. 3. Prawem pospolitem to jest opatrzono, aby żaden krzywdy wedle myśli swej nie dochodził, tedy ktobykolwiek pod tym czasem interregni swawoleństwa, gwałty, łupiestwa, najazdy, zastępy, bicia, zranienia, z possessej spokojnej ruszał, wybijał tak majętności duchownych i świeckich, przeciwko takowemu pod wierą naszą i poczciwością powstać chcemy, onego gardła zbawić, imienie zniszczyć, nic nie oglądając się na powinność i krewność takiego, i owszem ktoby takowemu jego wszeteczeństwa uporu pomagał radą, pomocą, tedy za takiego bezecnego jako i tego pryncypała poczytać będziemy i także przeciwko gardłu jego i majętności ku skazie powstać, jako wyżej jest mianowano, będziem powinni. 4. A gdzieby kto przeciwko takiemu postanowieniu wyżej omienionemu co wystąpić się ważył, tedy ukrzywdzony ma to staroście ziemie swej albo podstarościemu oznajmić; a gdzieby starosta negligens był, albo sam ukrzywdził, albo mu też krzywdę uczynił, tedy osobom tym deferowano to być ma, które sobie dobrowolnie ustawiamy, jako lwowska ziemia mianuje na to p. Sebastyana Zórawińskiego podkomorzego halickiego i p. Stanisława Zółkiewskiego, przemyska Jakóba Herborta a p. Stanisława Stadnickiego, sanocka p. Matiasza Balia a p. Stanisława Tarnawskiego, chełmska p. Mikołaja Sienickiego podkomorzego p. Stanisława Orzechowskiego chełmskiego chorążego; halicka p. Mikołaja Kuropatwę a p. Jana Strzeza, kamieniecka p. Mikołaja Tworowskiego na Buczaczu podkomorzego kamienieckiego a p. Stanisława Sroczyckiego wojskiego kamienieckiego, a ci sliachcie wszytkiej to oznajmić mają. A wszakże za dowiedzeniem się dostatecznem, jeśli on który się skarzy krzywdę ma jaką, która jeśli się pokaże, tedy ma być napomnion on, który krzywdę uczynił, a jeśli się nie usprawiedliwi do dnia trzeciego, tedy już wedle tej konfederacyej wszytka ziemia ma się przeciwko niemu ruszyć, za obwieszczeniem osób przerzeczonych, a tam na garle jego i na majętności ma być karan. 5. A niż króla obiorą zgodnie a spólnie, każdy z nas przystojnie zachować się przeciwko ojczyźnie i Rzpltej naszej ma, to jest rady żadnej, porozumienia, praktyk, pieniędzy brania ku zbieraniu wojsk jakich od kogokolwiek, także żadnych wojsk ku szkodzie Rzpltej i confoederatis principibus żaden wieść nie ma przez państwa Korony polskiej dla roztargnienia wolnej elekcyej, także żadnego porozumienia przez listy albo posły elekcyą turbując brać przedsię żadny nie ma, okrom wiadomości i porozumienia wszytkich stanów tak duchownych jako i świeckich i innych do elekcyej należących. A ktoby w jakich pisaniach praktykach przejęt był i to nam przedświadczono było, tedy za hostem patriae ma być poczytan i na garle, majętności ma być karan, którego obojga iż zbawimy, czcią i wiarą naszą obowiązujemy się. 6. Także też gdzieby województwo, ziemia, powiat osobą jaką a) od spólnego obierania pana i spólnej zgody odrywać się chciał, albo też jeden drugiego do obrania uprzedzić, chcemy takowe i takowego mieć za pestiferum membrum rei publicae, objecując pod wiarą i poczciwością naszą ku skazie matętności i gardła takowego i takowych powstać. 7. Objecujemy też pod czcią i wiarą naszą, przestawając przy prawiech swych, iż królowi obranemu dotąd żadnego posłuszeństwa czynić nie mamy, dokądby nam praw, przywilejów publice et privatim wedle praw pospolitych nadanych, także też tych, na których poprawą albo nowych pospolitą uchwałą zgodnie pozwolimy, nie potwierdził i nie poprzysiągł. 8. A przestrzegając, aby ludzie ku trudności albo ku uszkodzeniu jakiemu nie przyśli, pozwalamy tego, aby w województwach ruskiem i podolskiem w grodziech zapisy zastaw, protestacye, kwity, obwody szkód, ran, mężobójstw i innych wszech krzywd przymowane były, także które się osób dotyczą i gruntów b). 9. Jeśliby też kto po śmierci królewskiej do tego czasu kogo ukrzywdził, z possessyej wybił, gwałt jaki uczynił, tedy po obwołaniu edyktu tego, ma być obesłan od starosty, aby za dwie niedzieli nadalej usprawiedliwił się, dosyć uczynił, possessyę zwrócił, czego jeśliby nie uczynił, tedy przeciw jemu postąpiono być ma wyżej opisanym sposobem. 10. A to wszytko cokolwiek w tej konfederacyej jest tak in genere jako in specie opisano, iż sobie cale nienaruszenie w każdym artykule zdzierzemy pod czcią i wiarą naszą c) objecujemy i ślubujemy za się i za potomki swe,

---

a) osoba jaka S. b) także tych, które się osób dotyczą jako i gruntów. Ch. c) pod wiarą i poczciwości naszą. Ch.

dotąd, pókiby wolnie król obrany i koronowany nie był a potem przy prawiech koronnych stać i wedle nich się sprawować będziemy. Na czego wszystkiego pewność i wiadomość pieczęci swe przykładamy z podpisy rąk swoich i do akt grodzkich odsyłamy, aby to było wpisano i po wszytkich zaraz powieciech obwołano. Działo się to w Glinianach na zjeździe pospolitym województw ruskiego i podolskiego, przy bytności posłów bełskiego i wolińskich wojewodztw we czwartek, ostatniego dnia lipca roku Bożego tysiącznego pięćsetnego siedmdziesiątego wtórego. Baltazar Ożga Vicecapitaneus Leopoliensis mp. subscripcit.

Castr. San. Rel. 45 p. 346—348. Castr. Prem. 286. p. 262—265. Castr. Prem. Decr. 766 p. 5—8. Castr. Chelm. 18. p. 145. Druk: Noailles, Henri de Valois III, 160 inn.

4.

W Twierdzy, 5 października 1572.

Wojewoda ruski składa zjazd ziemianom województw ruskiego i podolskiego na 15 października pod Wiśnią.

Miłościwi panowie a bracia mnie łaskawi, daj Panie Boże WMciom dobre zdrowie. Za tym odkładem czasów i miesca sejmu electionis regis mimo uniwersał Knyszyński przez Ich Mć pany wielgopolskie do Łomży ad vigesimam septimam Octobris uczyniony, zdało mi się za rzecz potrzebną z wielu przyczyn, które WMci opowiedziane będą, za prośbą i zdaniem rad koronnych i wiele Ich Mci rycerstwa, którzy się ze mną w niedzielę w domu p. Czuryła zjechali, przed wyjazdem WMci wszech na siem do Łomży złożony, spólny zjazd złożyć wojewodztwu ruskiemu także i podolskiemu w niebytności IMci p. wojewody w tych krajach podolskiego, na dzień czternasty (sic) księżyca Octobra albo jako po polsku zowią października, tj. wigilią ś. Jadwigi między Rodatyczami a Wisnyą na dołhomościskiej dąbrowie, abyśmy wiedzieli w jakim porządku tu krajów naszych odjachać mamy, o czem szerzej za zdaniem WMci stanowić się będzie. A tak upominam i proszę z urzędu mego wojewodzego, aby WMć na ten czas zjechać się raczyli, jakož nie wątpię, że z miłości Rzpltej WMcie to uczynić raczycie, że każdy z WMci tam się stawi. A to obesłanie me albo uniwersał jeden drugiemu raczcie WMcie odsyłać okrom mieszkania a urzędy staroscie aby ich w tem oznajmić nie omieszkiwały, za co proszę i upominam. Dan z Twierdzy die V Octobris anno 1572. Gerzy Jazłowiecki z Buczacza wojewoda ruski ręką własną.

Castr. San. Iuridica 317. p. 949.

5.

Nad Rakiem pod Wisnią, 16 października 1572.

Laudum wiszeńskiego sejmiku o elekcyi viritim.

1. My Mikołaj Herbort z Fulstina starosta lwowski, Gerzy Mniszek z Wielkich Kunczyc krajczy koronny, starosta sanocki, sokalski etc., Woyciech Starzechowski z Starzechowic podkomorzy lwowski, Paweł Korythko podkomorzy przemyski, Jan Sienienski podkomorzy sanocki, Sebastyan Żórawinski podkomorzy halicki, Crzistof Głowa sekretarz, Stanisław Daniłowicz chorąży lwowski, Paweł Skotniczki chorąży halicki, Mathiasz Gorecki chorąży poznański, Walerjy Orzechowski sędzia przemyski, Jeronim Chmieleczki podsędek przemyski, Jan Bieykowski stolnik przemyski, Mikołaj Syenyenski stolnik sanocki, Jakub Herborth z Fulstina, Jan Orzechowski podczaszy przemyski, Stanisław Sliwniczki miecznik przemyski, Stanisław Dersznіak wojski samborski, Stanisław Michaliowski wojski grodecki, Jan

Broniowski koniuszy przemyski dzierzawca Medycki, Bartosz Korytko pisarz lwowski, Baltazar Ożga podstarości lwowski, Viktoryn Kowalski podstarości przemyski, Stanisław Stadnicki ze Zmigroda, Stanisław Drohojowski z Drohojowa, Stanisław Fredro, Jan Fredro, Stephan Fredro, Jerzy Fredro z Plieszowic, Jerzy Drohojowski, Jan Thomas Drohojowski, Kilian Drohojowski z Drohojowa, Sczęsny Chodorowski, Stanisław Zołkiewski, Mikołaj Zołkiewski, Jan Herborth z Fulstina na Bruchnaliu, Piotr Herborth z Fulstina, Stanisław Stadniczki, Marcin Stadnicki ze Zmigroda na Dubiecku, Jan Kowiniczki, Bartosz Czyesaczki, Urban Solomuński, Mikołaj Trzebiński, Jan Dawidowski, Andrzej Dawidowski, Jan Borathinski, Jan Krzeczowski starosta szereszowski, Stanisław Krzeczowski, Paweł Krzeczowski, Stanisław Tharnawski z Tarnawy, Stanisław Michaliowski, Thomasz Grochowski, Stanisław Krasicki, Marcin Krasicki, Jan Jaskmanicki, Mikołaj Jaskmanicki, Andrzej Trojecki, Jerzy Lowiecki, Andrzej Orzechowski, Jerzy Broniowski, Mikołaj Broniowski, Stanislaw Podoliecki, Stanisław Porudeński, Jan Beresczjański, Sebastyan Chmieliecki, Mikołaj Rzeszowski z Zertowa, Andrzej Ramult, Mikołaj Ligęza wojski sanocki, Mikołaj Byalkowski, Bartosz Czyeszaczky, Piotr Porudenski, Stanisław Trzczyenski, Sebastyan Brzesczianski, Urban Solomunski, Józef Wojewodka, Hriczko Bojarski, Jan Porudeński, Sebastyan Krukieniczki, Gabriel Fredro, Piotr Orzechowski [a]), Lucas Orzechowski, Andrzej Błażowski, Kasper Wojakowski, Szczęsny Domaradzki, Szczęsny Tirawski, Jerzy Ujejski, Wojciech Dubkowski, Stanisław Broniowski, Marcin Morawski, Joachim Zaporski, Roman Popiel, Jaczko Turzanski, Iwan Radyłowski, Jakub Przezdziecki, Krzystof Buchowski, Andrzej i Bartosz Bireczcy, Iwan Błażowski, Michał Bracziejowski, Stanisław Krzeczowski, Jerzy Kruszelnicki, Jeronim Chłopicki, Paweł Broszniowski, Hryćko Rytarowski, Andrzej Grochowski, Jan Marcin Chwalowye, Jurek Ptaczek, Stanisław Staniszowski, Jarosz Staniszowski, Mikołaj Wolwanowski, Iwan Kopisteński, Marek Nowosielski i z bracią wszytką urodzeni sliachcice a stan rycerski wojewodztwa ruskiego oznajmujemy wszem którym to wiedzieć należy. Iż my pilnie strzegąc wolności a najwyższej władzej naszego stanu, urodzonych slachciców u którejechmyśmy się z przodków swych porodzili, a której ten jest grunt najprzedniejszy, że nam żaden panować nie może, jedno kogo sobie wolnie za łaską Bożą obierzemy, a tak my zjechawszy się tu na miesce dla obyczaju a porządku obierania króla nowego, biorąc przed się poczciwych a sławnych przodków swych przykłady, widząc też tego być wielkie potrzeby, aby nam w tej sprawie wszytka nasza wolność calie została, takowe postanowienie między sobą pod wiarą i poczciwościami naszemi jednostajnemi sercy namówiliśmy i czynimy. 2. Naprzód na tę elekcyę przyszłą nowego króla, gdzieżkolwiek i kędykolwiek będzie, słusznie wedle praw i zwyczajów naszych starodawnych wszytkiej Koronie i państwom wszytkim do niej należącym złożoną, tak aby do wiadomości nas wszytkich w czas przyść mogła, tedy my wszyscy wyżej mianowani, ludzie stanu wolnego sliacheckiego a rycerskiego, którzyśmy się z poczciwej krwie śliacheckiej porodzili a Rzptej ojczyźnie naszej wszelaką obronę w jej wolności a całości sąśmy powinni, umiłowawszy Rzptę matkę naszą jako prawdziwi a wierni synowie jej a nie wyrodkowie od przodków swych, tak jako ku potrzebie strzegąc pilnie a mocnie praw i wolności swych jechać chcemy i sąśmy powinni, a żaden z nas doma nie ma zostawać okrom tych którzy niemocą są złożeni łożną, albo w domiech swych zapowietrzeni będąc we złem powietrzu mieszkając albo podstarości, którzy są zamków sądowych, albo którzy są na służbie Rzpltej w cudzych stronach i którzy dla nauk i poczciwego ćwiczenia przed tem do cudzych ziem z Korony zjechali, którzyby tedy prze choroby ciężkie prawdziwie i prze zapowietrzone jechać nie mogli, będą powinni na pierwszym zjezdzie naszym po elekcyi przysięgą swą tego dowieść. 3. Któremu to naszemu dobrowolnemu zezwoleniu, jeśliby się który z nas opacznym być pokazał, na tę elekcyę nie jechał (wyjmując ludzie żołnierskie, za pieniądze na ten czas i na potem służąc i granic strzegąc) tedy przychylając się i mocnie przy starodawnym spisku poczciwych przodków swych stojąc, roku pańskiego 1436 nad rzeką Rakiem między Wisznią a Rodatyczami wespołek z woje-

---

a) Orzecki S.

wodztwem podolskim i bełzkim uczynionym [1]), iż przeciwko takowemu powstaniemy ani go mieć za szlachcica sobie równego chcemy, jako tego, który słowa swego poczciwego szlacheckiego rycerskiego zapomniał. 4. Na ten siem tak mam jechać, abyśmy dwa dni przed złożeniem czasu sejmowi na jedno pewne miejsce, we dwu albo we trzech albo we czterzech milach od tego miejsca gdzie będzie siem, my wszyscy zjechali, które takowe miesce IMć pan wojewoda nasz ruski [2]) nam naznaczy, a gdzieby IMć tego uczynić zaniechał, czego o IMci nie dzierzymy, tedy na takowe miesca naznaczenie aby starali się obieramy pany: Mikołaja Herbortha starostę lwowskiego, Wojciecha Starzechowskiego podkomorzego lwowskiego, Jakuba Herbortha, Stanisława Stadnickiego, Matyasza Bala, Stanisława Tarnawskiego, Sebestyana Zorawińskiego podkomorzego halickiego, Pawła Skotnickiego chorążego halickiego. A na ono miejsce zjechawszy się, stamtąd społem wszyscy do miesca złożonej elekcyej jechać mamy. Gdzie abyśmy mieli stanie pewne i słuszne dla wszelakich potrzeb IMć pan wojewoda nasz ruski, za prośbami naszemi, swe staranie raczył objecać uczynić. Gdzieby więc IMć, z jakiejkolwiek przyczyny, tego uczynić zaniechał, tedy urodzeni panowie na to od nas deputowani o to się pilnie starać wczas będą powinni, godząc temu, aby te wszystkie ziemie lwowska, przemyska, sanocka, chełmska, halicka, trembowelska, kołomyjska wespołek a blisko siebie swe położenie i stanie miały, jako jednego województwa. Także też aby wojewodztwa wołyńskie, podolskie, bełzkie społu, a jedno wedle drugiego, jako sobie przyległe, wespołek a blisko siebie były, jakobyśmy wszyscy mogli łatwie społu o wszytkich potrzebach Rzpltej znaszać się. 5. Jadąc na siem do elekcyej każdy z nas, którymkolwiek gościńcem jemu nasnadniejszym z domu swego w drodze i ówdzie już na miescu będąc tak się ma zachować, żeby nikomu gwałtu żadnego nie czynił, nie bił ani ranił ani zabijał, nikomu gwałtem nic nie brał, jedno za słuszne pieniądze. A dla tegoż prosiliśmy IMć p. wojewody naszego ruskiego, żeby na każdą żywność i wszytkie potrzeby pewną ustawę uczynić raczył i do innych wojewodztw Wielkiej i Małej Polski, prosząc o takową ustawę, pewne posły swe posyłamy. A któryby z nas z naszych ziem inak się zachował, przeciwko takowemu za dostatecznym dowodem strony skarzącej ma być postępek wedle naszej gliniańskiej konfederacyej uczynion [3]). 6. Także też przy ukrzywdzonym każdym z nas z naszych ziem a wszelakiego urzędu na każdym miejscu radą, pomocą, podług nawiętszej możności naszej dopomagać i stać objecujemy. Ktemu pod tąż wiarą i poczciwościami naszemi krwie sliacheckiej a stanu rycerskiego i biorąc sobie na świadectwo Pana Boga naszego wszechmogącego, iż we wszytkich sprawach, które tam będą na tym przyszłym sejmie obierania nowego króla, dawając zwłaszcza głosy i zwaliając któryby miał być naszym królem, iż niemamy się nic oględać ani czynić dla objetnic, dla pieniędzy, dla wszelakich darów, dla bojaźni, dla gniewu, dla łaski, dla miłości albo niechęci do kogo, albo dla nadzieje jakiej swej własnej prywaty albo gwoli komu, tylko na to patrząc i tego pilnie a wiernie szukając, coby z dobrem a pożytecznem i sławnem samej Rzpltej wszystkiej było. 7. Także też, iż się nie mamy wdawać w osobne jakiekolwiek szkodliwe traktaty z nikim, a osobliwie z osobami jakimikolwiek cudzoziemskimi albo też i naszymi koronnymi namowy czyniąc albo pisma wypuszczając komu gwoli na jakąkolwiek osobę praktykując, one zalecając i cukrując. Lecz aby taki między nami miał być, nierozumiemy. A gdzieby o kim który z nas co takowego wyrozumiał odnieść do braciej ma, abowiem mamy o wszytkiem jawnie wolnie a spólnie radzić tak, aby każdemu jawnie jaśnie namowy czynić i wotować wolno było, jako nalepiej wedle swego rozumu z daru Bożego będzie mógł a umiał. A ktoby co innego nad dobre pożyteczne i sławne wszytkiej Rzpltej dla swej jakiej prywaty i dla przyczyn wyżej opisanych przed się brał, ma być za bezecnego rozumian i niegodnego, aby z nami zarówno króla wolnie obierać miał. 8. Także objecujemy przy wszystkich wolnościach, przy prawie[illegible] naszych, od największego aż do małego społem wszyscy a jednostajnie, pod wiarą i poczciwoś[illegible]ni nasz[illegible]mi

---

[1]) Konfederacya nad Rakiem z dnia 10. lipca 1436 r. [w Cod. ep. III, appendix N 29 p. 550. [2]) Jerzy Jazłowiecki. [3]) z 31. lipca t. r. ob. wyżej N 3.

mocnie stać do gardł naszych, a to coby ku większej jeszcze wolności a dobremu Rzpltej i lepszemu w niej porządkowi wynaleść poprawić i postanowić się mogło, o to wszyscy starać się mamy i cokolwiek takowego będzie w niczem nieodstępować objecujemy, podług nawiętszej możności naszej. 9. A jako my to wszytko tu na ten czas dla miłości, dla dobrego i ważnych potrzeb Rzpltej ten obowiązek radzi nasię bierzemy i czynić mu dosyć chcemy, toż o wszystkich sliachcicach z poczciwej krwie urodzonych braciej naszej z naszych ziem, których tu na ten czas z nami wespołek niemasz, dzierzemy, iż także jako i my tę powinną miłość Rzpltej skutkiem okażą i służyć jej zechcą a radzić z nami wespołek, aby w najmniejszym punkcie od poczciwych przodków swych jakimi nieprzystojnymi wyrodkami nie pokazali się. A ktobykolwiek z naszych ziem, tu z nami na ten czas nie będąc dla jakich słusznych przyczyn, do tego naszego spisku i obowiązku Rzpltej służyć chciał się przyłożyć, poruczyliśmy urodzonemu panu Stanisławowi Drohojowskiemu, jako na ten czas między nami starszemu, aby takowego imię wpisał, którybykolwiek chciał a o to żądał, i pieczęć jego przycisnął. A iż z pewnemi prośbami w spólnych potrzebach Rzpltej do IMciów panów rad koronnych i do stanu ślacheckiego z poczciwej krwie urodzonych Wielkiej i Małej Polski pewne posły swe, gdziekolwiek onych dosiąc będą mogli, posyłamy, jako do Wielkiej Polski jednego posła prze dalekość drogi urodzonego p. Jana Dawidowskiego, do Małej Polski urodzone pany Wojciecha Starzechowskiego podkomorzego lwowskiego, Krzysztofa Głowę sekretarza, Jana Bieykowskiego stolnika przemyskiego a do wołyńskiej ziemie urodzonego p. Stanisława Żółkiewskiego do Łucka, tedy tym naszym posłom niemogąc wszyscy dać listu wierzącego wielkiej liczby naszej, będąc tu na tem miejscu w dąbrowie pod czasem bardzo niepogodnym, poruczyliśmy urodzonemu p. Walientemu Orzechowskiemu, Stanisławowi Drohojowskiemu, aby takowe listy imieniem naszem za podpisem onych i pieczęciami samych dwu wierzące napisali. A ci posłowie nasi co nam dobrego sprawią, aby nam wszytkim do wiadomości odnieść mogli, panowie deputaci, tu wyżej w każdej ziemi opisani, mają nam złożyć zjazd, jakobyśmy o niem wiedzieć w czas i nań się zjechać mogli. 10. Które to wszystko nasze postanowienie tak jako jest opisane do akt grodzkich lwowskich, przemyskich, sanockich, chełmskich, krasnostawskich, żydaczowskich, halickich i do inszych w ziemiach ruskich, którekolwiek nie są zapowietrzone, i gdy będą od powietrza wolne, mają być przez urodzonego p. Stanisława Drohojowskiego, albo komuby to on z miesca swego zlecił, wwiedzione, także też do bełsczkich i wołyńskich. A ekstrakty tego urząd grodzki do wszech miast i miasteczek niezapowietrzonych ma rozesłać i dać obwołać. A dla lepszego świadectwa pieczęci swe niektórzy jako mogło być czasu krótkiego a bardzo niepogodnego przyłożyliśmy i imieniem swem i wszystkiej braci swej, którzy na ten czas z nami są za spólnem i jednostajnem zezwoleniem, do czego się zawżdy znać nam przyrzekli i pieczęci swe czasu wolniejszego i pogodniejszego przyłożyć obiecali. Stało się na dąbrowie dołhomościskiej dziedzicznym gruncie urodzonego Jana Boratyńskiego nad rzeką Rakiem między miastem Wisznią a wsią Rodatyczami dnia 16 księżyca Octobra. Anno domini millesimo quingentesimo septuagesimo secundo [1]).

Castr. Prem. 286 p. 279—284. Castr. San 317 p. 956—962.

6.

W Baryszy, 22 listopada 1572.

Wojewoda ruski zwołuje sejmik na 13 grudnia w Wisni i oznajmia o niebezpieczeństwie od wschodu.

1. Gerzy Jazłowiecki z Buczacza wojewoda ziem ruskich, hetman koronny, lubaczowski, śniatyński, czerwonogrodzki etc. starosta wszem w obec i każdemu z osobna rycerstwu i obywa-

---

[1]) Por. Orzelskiego, Bezkrólewie I, p. 16.

telom powiatu sanockiego pp. a braciej mnie miłej i łaskawej oznajmuję i przy tem pisaniu swem reces, który mi jest od JMciow pp. rad koronnych za pieczęciami przysłany[1]), temiż słowy za pieczęcią swą przepisany WM posyłam, z czego WMć przypatrzywszy się dostatecznie zrozumieć i wszego sprawę wziąć będziecie raczyli, przy czem też i sejmiki powiatowe namówić raczyli, aby wojewodowie w swych województwach na miejscach zwykłych na dzień św. Łucyej[2]) one odprawowali. Jakoż i mnie zdało się za potrzebną w swem województwie sejmikowi czas i miejsce na tenże dzień św. Luciej na zwykłem miejscu Wiszny złożyć i WM oznajmić, abyście WMć na ten czas do spólnego i nam wszem potrzebnego namówienia zjechać się raczyli. A ja też starać się będę, iż ku temu czasowi między WMie być nie omieszkam i tam na ten czas spólnie namawiać i o wszystkiem się porozumiewać szczerze i statecznie z WMiami rad będę. Tylko proszę abyście WMć pp. starostowie, albo komu to należy, w swych starostwach do ksiąg aktykować i aby to każdemu do wiadomości przyszło publikować roskazali. 2. A iż tę sprawę mam, że Bogdan wojewoda stara się jakoby z ludźmi z Węgier przez ziemie i państwa nasze do Wołoch przyszedł i już jest pogotowiu, jedno drogi czeka, coby ku wzruszeniu przymierza pokoju pospolitego, wedle postanowienia tego, które z dzisiejszym wojewodą wałaskim uczynione mamy, być musiało, a jakoby się to pohamowało i tego prześcia onemu przestrzegło, IchMć pp. Rada to obmyślawają, abyście WMć gotowością i ratunkiem swym, za obwieszczeniem mojem mnie tego dopomóc raczyli, jako WM z uniwersału tego przez Pana Żarnowskiego[3]) od IchMi pp. Rad za pieczęciami mnie oddanego, który też za pieczęcią swą temiż słowy napisany WM posyłam, szerzej zrozumieć będziecie raczyli[4]). A ja pilną pieczę na to mając, co będę o tem pewnego wiedział i co się ponowi WMiom oznajmić nie omieszkam, będąc tego pewien, że WMć mnię w tem pomocą swą opuścić nie będziecie raczyli. To też WMci oznajmuję, że Tatarzyn jeden, który to z dawna jeszcze, za żywota ś. p. Króla JMci statecznie i nam sprzyjaźliwie zwykł czynić, dał mi przez sługę swego z Ordy za pewne znać, iż carz perekopski, jeśli mu strzelcy rusznicznі od cesarza tureckiego, po które tam posłał, przybędą, sami osobą swą do ziemi naszej iść, albo jeśliby tych strzelców stamtąd mieć nie mógł, syna swego starszego z niemałem wojskiem, tymi czasy, skoro jedno ziemia dobrze umarznie a rzeki staną, pewne posłać ma. A tak proszę abyście WMć za gotowością tą, która czasu tego interregni między WM jest i do tego tak gotowi byli, jakobyście WMć z części swych z miłości Rzpltej i ojczyzny swej potężniejsi ku odparciu nieprzyjacielowi temu ku mnie przybyć nie omieszkali. A ja starać się będę, tak jakom to zwykł czynić, nakładów nic nie żałując dla dobrego Rzptej koronnej, jako WMć odemnie wiadomość pewną i prędką mieć będziecie. A na nic pewnego abym WM nie ruszał, wszakże WM pp. starostowie i ktoby jedno z WMiów chciał a do tego chęć miał, słuski swe do mnie przysyłajcie, przez które ja, jeśliby się co przed tym naszym sejmikiem z której strony o nieprzyjacielu ponowiło, WMciom dać znać nie omieszkam a WMcie abyście tem prędszą odemnie wiadomość mieć mogli. Z tem się WM łaskawej przyjaźni i braterskiej miłości zalecam. Pisan w Baryszy die XXII Novembris anno Domini 1572.

Castr. San. Decretor. 317 p. 992—993.

7.

W Sanoku, 29 listopada 1572.

Pełnomocnictwo kilku szlachty z Samborszczyzny dane Mikołajowi Tarle chorążemu przemyskiemu do głosowania na sejmie elekcyjnym ich imieniem niemniej jak i do zastępowania ich w ich krzywdach.

Actum in castro Sanocensi sabbato in vigilia S. Andreae apostoli anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo secundo.

[1]) Z daty w Kaskach 1. listopada 1572. C. San. 317 p. 993 [2]) 13 grudnia. [3]) Jan Sienieński. [4]) Uniwersał z datą w Kaskach 31 października 1572. C. San. 317 p. 1002.

1. Comparens personaliter coram officio castrensi Sanocensi actisque praesentibus nblis. Iaczko Ilnicki de terra et districtu Samboriensi cavendo in praesens pro ratihabitione aliorum nobilium vicinorum suorum hic absentium, videlicet pro Waszil Ilniczki, Fiethko Ilnicki, Iurko Alexandrowicz, Sienko Skoba, Waszil Krol Zanikowicz, Iwan, Chrycz, Pawel, Drużba, Loisz, Iurko Proskurka, Olexa Frolich Zanikowiczowie Ilniczkich ac se pro eisdem in omnibus singulis inscribendo cum sufficientique mandato ab omnibus supra scriptis nobilibus missus, recedendo a terris iuribus et districtibus suis quibusvis propriis, et se una cum bonis generaliter omnibus nullis penitns exceptis successoribusque suis praesenti iurisdictioni castrensi sanocensi quo ad actum hunc plenarie incorporando ac subiciendo, sanus mente et corpore existens publice libere ac per expressum recognovit, quia ipse et alii supradenominati nobiles Ilniczczi dant et concedunt gso. Nicolao Tarlo de Szczekarzowicze vexillifero premisliensi plenam et omnimodam facultatem ad omnia infradescripta agendi ad conventum glem. spectantia, ubicunque locorum indicetur tempore hoc interregni, polonico idiomate scriptam, per eundem Ilnicki ad acta praesentia in carta porrectam tenoris infrascripti: Iż będąc na ten czas podlegli konfederacyej i zezwoleniu pospolitemu na Dąbrowie dolhomosciskiej nad rzeką Rakiem u Wisznie zwolonemu[1]) około jechania na elekcyą do Łomży abo tam gdzie złożona będzie, widząc tak ostre a srogie zezwolenie, któremu aczby bardzo radzi dosyć uczynili, ale prze ubóstwo a upadek swój, który nie od nieprzyjaciela postronnego ale od swego przyrodzonego pana prze okrutną a niepobożną niesprawiedliwość i pobranie wszech gruntów ich jechać ani wyprawić się o czem nie mieli, albowiem wsi własne królowa Bona nasławszy komisarze i starosty swe gwałtem a mocą, nie urzędnie, nie podle prawa im pobrała, odebrawszy wsi osiadłe, serzyny, pasze, przestrzeństwa i wszytek użytek ich, które mieli w gruncie swym podle ich przywilejów opisanym. Starosta Czosnowski przyjechawszy roskazał kmieciom ich, aby posłuszeństwa swym dawnym panom już więcej nie czynili, dwory ich i folwarki pod się podzielili a któryby z nich przyszedł albo przyjechał, aby zabili. Co oni na swe pany bardzo radzi uczynili, że drudzy tułając się pod płoty pomarli, wiele ich do Wołoch, do Węgier, niektórzy do Turek wyszli, drugie potracono, powieszano, rozlicznie żebrząc poginęli, prawie się nad nimi przeklęctwo żydowskie wypełniło, że niewolnicy waszy będą nad wami panować. Owa co pirwej do kilkaset ich służyło Rzpltej na dobrych koniech, dziś dwadzieścia koni ze wszystkich tych wsi do służby Rzpltej nie wyjedzie, muszą drudzy odrapani o kijach wyniść, bo jem wszytko pobrano. A tak i na ten czas więcej się nas zebrać nie mogło ani wyprawić, jeno tych pięć osób, którechmy przy IMci p. chorążym przemyskim p. Mikołaju Tarle wyprawili. Co nietylko że nam imiona pobrano, ale z tymi przywilejmi naszymi, skargami, protestacyami przez trzydzieście sejmów zawżdy nakładając takeśmy się zubożeli, że nędzniejszych sliachciców w polskiej Koronie żadnych nie najdzie. A iż ten to p. Tarło Mikołaj między nami dalej już od dwudziestu lat tak się łaskawie, pobożnie, sprawiedliwie a sąsiedzkie nam zachował, że żaden nań nigdy poskarzyć się nie mógł i zawżdy około ucisków a zniewolenia naszego, które i podziś od starostwa samborskiego cierpiemy, że w tych naszych imionach jako w koryiach zostawszy za kopcy naszymi, z nas biorą dań więtszą niż z chłopów królewskich; pisarkowie, woźnowie, sołtysowie najadą na dom sliachcicowi indicta causa, niepozwawszy, nieprzeparłszy prawem dzieckują, z obór woły dobytek owa gwałtem pędzą, by też na swoim własnym ogrodzie pasł dawaj dań, o co się za nami przeciw kilkom starostom ten p. Mikołaj Tarlo zastawował i o krzywdy nasze w nieprzyjaźń i trudność zachodzi. My tedy wszyscy a zwłaszcza ci, którzy nie duży prze ubóstwo nasze, drudzy prze starość, prze chorobę jechać IMci p. Tarłowi głosy swe jako sliachcicowi na wybieranie króla dawamy, cokolwiek co on tam w tej sprawie stanowić będzie dobremi poczciwemi słowy naszemi przyrzekamy to wypełnić i za wdzięczne przyjąć. K'temu aby nam w Rzpltej o krzywdy nasze jak zdawna zwykł dopomagał dawamy moc zupełną tym zapisem naszym podle przywilejów naszych

[1]) d. 16 października ob. wyżej N 5.

i sprawiedliwości naszej i gruntów nam odebranych dochodzić i objecując to a poddawając się tym zapisem, cobykolwiek on postanowił, na tem wszytkiem przestawać. A gdy nam to odzierzy iż podle przywilejów naszych będą nam grunty nasze wrócone, za pracę staranie i nakład jego, które zdawna o to czynił, tedy jemu naprzód potok Ilniczek ze wszytkiemi wierzchowinami aż do uścia darować mamy. K'temu, że prze dobre wszech nas obywatelów tego kraju zamek murować umyślił w Ilniku na igrowiszczu na paszowisczu naszem spólnem, tedy aby tem chętniejszy do naszych potrzeb był IMć, tę górę i drogę wolną do niej już na ten czas dajemy. A iż to wszytko i kondycye wszystkie wyżej opisane ziścić mamy i potomkowie nasi iścić będą, tym się zapisem pod szkodami ziemskiemi, żadną dawnością tego nie uchodząc, iścimy i zapisujemy. A ten, ktoby tego nie zdzierzał pozwany do grodu abo do ziemstwa do Przemyśla abo do Sanoka będzie powinien dosyć czynić pod szkodami ziemskiemi. Tenebiturque praefatus nobilis Iaczko Ilnicki vel eius successores tenebuntur inscriptionem praesentem castrensem sanocensem ex his actis ad acta terrestria premisliensia vel sanocensia intra decursum unius anni alias intra fatalia iuris litteras portare inducere et inscribere similemque recognitionem facere. Et hoc facere et complere debet cum consensu praedictorum nobilium Ilnickich, pro quorum ratihabitione praesentibus cavet et se inscribit eosdemque Ilnickie ad acta terrestria praefata pro tempore nominato et descripto circa litteras portionem inscriptionis praesentis personaliter adducere et statuere debet et tenebitur aut successores eius tenebuntur. Qui sic per eundem statuti tenebuntur et quilibet eorum seorsum tenebitur super inscriptionem praesentem consentire similemque recognitionem facere et eandem in omnibus punctis articulis approbare et ratificare et hoc sub damnis terrestribus ad simplicem verbi assertionem sine corporali iuramento taxatis in quamlibet condicionem seorsive praefato gso. Nicolao Tarlo et eius successoribus, per ipsum Iaczko Ilnicki toties quocies id opus fuerit ad solvendum succumbendo et transgrediendo. Pro quibus damnis terrestribus ratione praemissorum omnium conditionum non completorum citatus ipse Iaczko Ilnicki vel eius successores citati, per ipsum gsum. Nicolaum Tarlo vel eius successores, ad iudicium terrestre vel castrense sanocense aut premisliense sive ad officia eadem, extunc recedendo a quibusvis terris districtibusque omnibus propriis seque cum bonis omnibus et successoribus suis iurisdictioni et iuri huic ad quod modo praemisso citabitur subiciendo plenarie et inviscerando, in primo citationis termino ut in peremptorio stare, parere, respondere ac pro praefatis damnis terrestribus satisfacere tenebitur et tenebuntur, terminum eundum peremptorium et alios causae terminos nulla re exquisita nec colore excogitato neque iudicialiter neque extraiudicialiter vera vel simplici infirmitatibus non differendo, nec pro maiori, nec ad quietationem sibi ullibi recipiendo, abrenunciando nihilominus iuris omnibus remediis, motionibus, appelationibus et ad easdem prosequendum adcitationibus dilationibusque universis de iure dari et concedi solitis, bello colloquio generali vel particulari conventionibus terrestribus, regalibus impedimentis quibusvis et restium, bellica expeditione, regalibus impedimentis quibusvis pena etiam trium aut novem marcarum peccuniae solutionem eorundem damnorum terrestrium non evadendo, praescriptioni terrestri quavis nulla obstante ac quibusvis generaliter, ita ut generalitas specialitati et e contra specialitas generalitati in nullo in praemissis deroget. Nihilque sibi tam ex praemissis quam aliquid aliud iuridicum et extraiuridicum in subsidium causae suae assumendo, sub solutione eorundem damnorum terrestrium, quibus solutis utique praesenti inscriptioni et obligationi suae satisfacere tenebitur praefatus Iaczko Ilnicki et eius successores tenebuntur tocies, quocies praefatis Nicolao Tarlo et eius successoribus opus fuerit, super quod memoriale positum est. 2. Comparens personaliter coram officio castrensi Sanocensi actisque praesentibus nblis. Masz Mathkowski de terra et districtu samboriensi cavendo in praesens pro ratihabitione aliorum nobilium vicinorum suorum hic absentium ut puta Sienko, Iaczko, Maszik, Andreiowa Sadzanska puerorumque ipsius Waskowic Thol item Iwan, Ihnat, Iaczko, Petro Popowicz fratrumque ipsius Michalkowiętha item Petri Tymkowicz Matkowskich ac se pro eisdem in omnibus bonis suis inscribendo, cum sufficientique mandato ab omnibus suprascriptis nobilibus missus, recedendo

a terris iuribus ac districtibus suis quibusvis propriis et se una cum bonis generaliter omnibus, nullis penitus exceptis succumbensque suis, praesenti iurisdictioni castrensi sanocensi quo ad actum hunc plenarie incorporando ac subiciendo, sanus mente et corpore existens, publice libere ac per expressum recognovit, quia ipse et alii omnes supra denominati nobiles Matkowsczy dant et concedunt gso. Nicolao Tarlo de Sczekarzowice vexillifero premisliensi plenam et omnimodam facultatem ad omnia infradescripta agendi ad conventum generalem spectantia, ubicumque locorum indicetur tempore hoc interregni, polonico idiomate scriptam per eundem Matkowski ad acta praesentia in carta porrectam tenoris infrascripti: Iż będąc na ten czas podlegli konfederacyej i zezwoleniu pospolitemu na Dąbrowie dołhomościskiej nad rzeką Rakiem u Wisnie zwolonemu około jechania na elekcyą do Łomży, abo tam gdzie złożona będzie, widząc tak ostre a srogie zezwolenie, któremu aczby bardzo radzi dosyć uczynili, ale prze ubóstwo a upadek swój, który nie od nieprzyjaciela postronnego ale od swego przyrodzonego pana prze okrutną a niepobożną niesprawiedliwość i pobranie wszech gruntów ich jechać ani wyprawić się o czem nie mieli, abowiem wsi własne królowa Bona nasławszy komisarze i starosty swe gwałtem a mocą nieurzędnie nie podle prawa gmin pobrała, odebrawszy wsi osiadłe, serzyny, pasze, przestrzeństwa i wszytkie użytki ich, które mieli w gruncie swym podlie ich przywilejów opisanym. Starosta Czosnowski przyjechawszy rozkazał kmieciom ich, aby posłuszeństwa swym dawnym panom więcej nie czynili, dwory ich i folwarki pod się podzielili, a ktoryby z nich przyszedł albo przyjechał aby zabili. Co oni na swe pany bardzo radzi uczynili, że drudzy tułając się pod płoty pomarli, wiele ich do Wołoch do Węgier, niektórzy do Turek wyśli, drugie potracono, powieszano, rozlicznie żebrząc poginęli, prawie się nad nimi przeklęctwo żydowskie wypełniło, że niewolnicy waszy będą nad wami panować. Owa co pirwej do kilka set ich służyło Rzpltej na dobrych koniech, dziś dwadzieścia koni ze wszytkich tych wsi do służby Rzpltej nie wyjedzie. Muszą drudzy odrapani o kijach wyniść, bo jem wszytko pobrano, a tak i na ten czas więcej się nas zebrać nie mogło ani wyprawić jedno tych pięć osób, którechmy przy IMci p. chorążym przemyskim p. Mikołaju Tarle wyprawili. Bo nietylko że nam imiona pobrano, ale z tymi przywilejami naszymi skargami i protestacyami przez trzydzieście sejmów zawżdy nakładając takochmy się zubożyli, że nędzniejszych sliachciców w polskiej Koronie żadnych nie najdzie. A iż ten p. Tarło Mikołaj między nami dalej już ode dwudziestu lat tak się łaskawie, pobożnie, sprawiedliwie a sąsiedzkie nam zachował, że żaden nań nigdy poskarzyć nie mógł i zawżdy około ucisków a zniewolenia naszego, które i po dziś od starostwa samborskiego cierpiemy, że w tych naszych imionach jako w koryach zostawszy za kopcy naszymi, z nas biorą dań więtszą niż z chłopów królewskich, pisarkowie, woźnowie, sołtysowie najadą na dom szlachcicowi, indicta causa, niepozwawszy, nieprzeparłszy prawem dzieckują, z obór woły dobytek owa gwałtem pędzą, by też na swym własnym ogrodzie pasł dawaj dani. O co się za nami przeciw kilkom starostom ten p. Mikołaj Tarło zastawował i o krzywdy nasze w nieprzyjaźń i trudność zachodził. My też wszyscy a zwłaszcza ci, którzy nieduży prze ubóstwo nasze, drudzy prze starosty, prze chorobę jechać, IMci p. Tarłowi głosy swe jako slachcicy na wybieranie króla dawamy a cokolwiek on tam w tej sprawie stanowić będzie, dobremi poczciwemi słowy naszemi przyrzekamy to wypełnić i za wdzięczne przyjąć. K'temu aby nam w Rzpltej o krzywdy nasze, jako z dawna zwykł dopomagał, dawając mu moc zupełną tym zapisem naszym podle przywilejów naszych i sprawiedliwości naszej i gruntów nam odebranych dochodzić i obiecujac to a poddawając się tym zapisem, cokolwiek on postanowił na tem wszystkiem przestawać. A gdy nam to odzierzy, iż podle przywilejów naszych będą nam grunty nasze zwrócone, za pracę, staranie i nakład jego, które zdawna o to czynił, tedy pro nunc dawamy jemu bagno wszytko Olenowo na ust Mikulczina a na sypanie stawu jeśli zechce sypać i szychty wszytkie nad niem aż do dzisiejszej osady nad Vsznem rzeką, aby tem chętniej naszej sprawiedliwości dopomógł. A gdy nam da Pan Bóg dojść sprawiedliwości naszej, że nam grunty nasze będą wrócone, tedy jemu zaraz dać mamy i już tym zapisem dajemy Kraszne obadwa i z Synowem, Chaszczowatem, Horbem

aż do Dołżek powierzch do tego potoka na rzekę Smożę ku wielkiemu pławu, od wielkiego pławu przez rzekę Wkiczarę ku Jafelnikowatej Pohary jeden bok, drugi bok z Dolsków idąc Duborem przyszło ku Mogury, z Mogury Kniazikowem putem na wielką Kiczarę ku Vszolny, jako dzierzy Krasznicki z Matkowem granice po Szozylu. A zeszło na dół Moguryanem ku Ilinowi na dół, Iliem na ust Tymrzowa w Smoże, także na górę w Kiczarę aż około zamku jego po wierzch Iafelnikowej Pohary. Tedy aby tem chętniejszy do naszych potrzeb był IMci to wszystko i kondycye wszytkie wyżej opisane ziscić mamy i potomkowie nasi iścić będą i tym się zapisem pod szkodami ziemskiemi itd. jak w poprzednim numerze[1]). 3. Comparentes personaliter coram officio castrensi Sanocensi actisque praesentibus nbles. Wasko Waskowicz, Andrey Michalkowicz Werhizęta Wysoczanscy de terra et districtu Sanocensi cavendo in praesens pro ratihabitione aliorum nblium vicinorum suorum hic absencium, videlicet Andrej Werziha, Fietko Waskowicz, Wasko et Fietko Michalkowięta, Andreae Niedzwiecki uxorisque ipsius, ac se pro eisdem in omnibus bonis suis inscribendo cum sufficientique mandato ab omnibus suprascriptis nblus. Wysoczańskich missus recedendo itd. jak wyżej aż do: A gdy nam to odzierzy, iż podle przywilejów naszych będą nam grunty nasze wrócone, za pracę starania i nakład jego, które zdawna o to czynił, gdzieby im Pan Bóg dał przyść do ich ojczyzny, puszczamy mu osadę nową, którą sadzi Stec Telepianowicz. A iż to wszytko i kondycye wszytkie wyżej opisane ziścić mamy i potomkowie nasi iścić będą, tym się zapisem itd. jak wyżej.

Ind. Inscr. Cast. Sanoc. 45 p. 395—400.

8.

W Wisni, 2 marca 1573.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady i rycerstwo wojewodztwa ruskiego tu do Wisznie na dzisiejszy dzień jako jest postanowienie w Warszawie na przeszłej konwokacyi zjechawszy się, to cokolwiek Warszawie postanowiono i pismem opisano o czasie i miejscu sejmu obierania króla i konfederacyą warując na czasy wieczne pokój wnętrzny i sprawiedliwość porządek jechania na elekcyą i obierania króla, i opatrując obronę pospolitą, do tego wszystkiego zgodnie a skutecznie przystawując dla łatwiejszego wyrozumienia, tak to objaśniamy: 2. Naprzód pobór dać wedla uniwersału lubelskiego Anni 1569[2]) a to wedla takowychże kwitów jako przed tem oddawali pobory z lubelskiej uchwały i ktemu pod taką kondycyą, jeśliże ze wszystkich wojewodztw dadzą, jakoż o tem wątpienia niemasz żadnego, bo już na to Warszawie mało nie wszyscy zwolili[3]). Do tych poborów obrali poborce ze lwowskiej, halickiej, kołomejskiej, trębowelskiej ziem i z ich powiaty p. Korythka pisarza ziemskiego lwowskiego i do ziemie przemiskiej i sanoczkiej i z ich powiaty p. Stanisława Fredra Krakowieckiego. A liczbę poborce Wiszni na sejmiku przed nami wszytkimi czynić będą powinni.

---

[1]) W pewnym związku z tą plenipotencyą stoją zapewne inne zapisy na tym dniu przez Matkowskich zeznane na rzecz chorążego przemyskiego jak np. zastaw pól dworzyszcza przez Masia Matkowskiego, tudzież donacya jego części we wsi Żupanie na rzecz Tarły. Podobna donacya części we wsi Zupanie przez Łukasza Matkowskiego temuż Tarle itp. C. San. 45 p. 401 i nn. [2]) Vol. l. II, 102. [3]) O motywach powzięcia tej uchwały dowiadujemy się ze sprawy przed sądem kapt. przeciwko rajcom lwowskim o niezapłacenie tego poboru toczonej. Castr. Leop. 763 p. 669. Usprawiedliwiają się bowiem oskarzeni w taki sposób: Dobrze jest panie urzędzie pamiętno, co się działo w ruskiej ziemi w Wiszni, że pobory ziemia ruska i podolska postąpili byli a to dla obrony koronnej, gdyż się opisali byli w Glinianach niektóre znaczne osoby rycerstwa, którzy służyli na Podolu, pieniądze zapłacić na pewny czas, jednak nie postanowili tych poborów tak perfecte, żeby je mieli dawać bez uchwały sejmowej, ażby też wszytkie ziemie na to pozwoliły.

3. Sprawiedliwość ludziom ma być czyniona z tego tylko fundamentu ad inscriptiones, jako się kto zapisał. Panowie starostowie mają sądzić i exekucyą czynić usque ad punctum bannitionis a panownie kapturni mają sądzić opisane rzeczy kapturem z tym teraźniejszym dokładem i dostateczną explikacyą, aby o wszystkie krzywdy i szkody, tam magnis quam parvis, nullis exceptis sub hoc tempore interregni sądzili i odprawowali. 4. Jechanie nasze na elekcyą ma być takie, jakie teraz w Warszawie postanowiono, dając wolność każdemu wedle przywilejów electionis ktoby chciał. Jednak ktorzyśmy na szyję uczynili konfederacyą u Dołhomościsk, przy tem zostawamy jakośmy się spisali, abyśmy wszyscy jechali, z takową moderacyą jako jest Warszawie uchwalona, bez tumultu i bez zbroje i drogami i gospodami jako kto chce. 5. Ksiąg leżenie aby było od dzisiejszego dnia za tydzień w każdej ziemi, to jest we lwowskiej, przemyskiej, sanockiej, halickiej tylko ad extrahendum tantum munimenta. A otworzywszy księgi w tych pierwszych powieciech do drugich powiatow jedne po drugich mają leżeć, a to iuxta proclamationes albo obwołania Ich Mci panów starostów. 6. Panowie starostowie sub hoc tempore interregni cokolwiek na opatrzenie zamków pogranicznych i głównych nałożyli, przyznawamy iż to uczynili i za naszą prośbą i upomnieniem, prze ważne przyczyny a potrzeby Rzpltej, i objecaliśmy starać się, aby to każdemu na liczbie było przyjęto, co aby prócz wszelakiego wątpienia i omyłki było, ma się ten wszystek koszt i nakład pokazać za wiadomością obywatelów w onemże starostwie. 7. Cygani którzy prawem pospolitem wywołani, iż złodziejstwa wielkie mieszkając pod niektórymi szlachcicami czynią, przetoż u kogoby byli zastani, aby żaden nie śmiał ich bronić imać starostom sub paenis kapturu w Glinianach postanowionego. 8. A iż na tym sejmie ma być naprawa omnium exorbitantiarum, abusuum, defectuum i tego wszystkiego, cokolwiek się przeciwko prawom a wolnościom naszym działo i teraz dzieje, aby każdy na tym sejmie stawił się i okazał z jakich przyczyn czego kto używał, przeciwko prawom a wolnościom naszym, tak dygnitarze i urzędnicy i którzykolwiek cła albo myta biorą, także też i miasta swemi prerogatywami których przeciwko prawu pospolitemu używał, aby żaden niewiadomością ani absencyą wymówić się nie mógł, co to wszystko do grodu dla aktywowania i obwołania podaliśmy. Stało się to w Wiszni w poniedziałek pirszy po środopostnej niedzieli, to jest wtórego dnia księżyca marca roku pańskiego tysiącznego pięćsetnego siedmdziesiątego trzeciego. Stanisław Herborth kastelan lwowski ręką własną, Jan Herborth kasztelan sanocki starosta przemyski ręką swą. Sebestyan Zorawinski z Chodorowastawu podkomorzy halicki. Jan Boratinski propria subscripsit. Jakob Herburth z Fulsztyna in Mieziniecz. Marcin Czuryło mp. Marcin Wilczek wojski lwowski ręką własną. Stanisław Krasziczki manu propria. Stanisław Drohojowski, Stanisław Fredro z Plyeszowicz ręką swą. Stanisław Tarnawski z Tarnawy ręką własną subscripsit. Ioannes Fredro de Plyeszovycze manu propria. Aleksy Krasyczki wojski przemyski. Jan Beykowski z Biejkowa stolnik przemyski ręką własną subscripsit. Sienienski ręką własną. Stanisław Michaliowski wojski grodeczki. Jerzy Skorutha, Viktoryn Kowalski przemyski podstarości własną ręką subscripsit. Bartholomey Korythko pisarz ziemski lwowski ręką własną. Stanisław Podolyeczki manu propria. Paweł Vylczek ręką własną, Voyciech Mokrzyczki ręką własną subscripserat. Sebastyan Krukienicki ręką własną. Mathiasz Czernyeyowski manu propria. Bartosz Czyeszaczki m. p. Dobrogostius Zapolski m. p. Mikołaj Broniowski m. p.

Ind. Rel. Castr. Prem, 286. p. 277—279. Castr. San. 317 p. 1045—1047. Castr. Prem. Decr. 765. p. 861—864. Castr. Prem Decr. 766 p. 22—25. Druk. Noilles: Henri de Valois III, 274.

9.

W Wisni, 1 września 1573.

Laudum sejmiku wiszeńskiego o sądach na czas bezkrólewia.

1. My panowie rady duchowne i świeckie i wszystko rycerstwo województwa ruskiego, tak jako wedle postanowienia sejmu przeszłego walnego pod Warszawą w roku niniejszym spra-

wowanego na elekcyej na sejmik naznaczony do Vysnie ad indictam diem w roku niniejszym pierwszego dnia września zjechane i zebrane, tedy jakośmy o Rzpltej naszej koronnej i rzeczach pożytecznych a potrzebnych namawiali, też się to na ten sejmik stoczyło około sądzenia panów starostów a panów kapturników, że te dubia w pośrodek nas przyniesione są. 2. Iż panowie kapturnicy rozumieli i przychylali się do przeszłej konstitucyej w Wiśni po konwokacyi uczynionej w tymże roku i ustawionej wtórego dnia księżyca marca[1]), aby panowie starostowie za oną konstytucyą krzywd potocznych nie mieli sądzić jedno panowie kapturnicy ciągnąć do tego paragrafu konstytucyej który się tak poczyna: A panowie kapturni mają sadzić opisane rzeczy kapturem z explikacyą tą, aby o wszytkie krzywdy sądzili i szkody, tam magnis quam parvis nullis exceptis, tedy my spolne rady nasze i namowy około tego długo i uważnie czyniąc, zachowując też pokój pospolity, któregośmy wnet po śmierci króla IMci panu naszym zmarłym przestrzegali w Glinianach[2]), i tę wątpliwość zgodnie tak resolwowali i tak dobrze uważyli i postanowili i teraz niniejszą ustawą postanawiamy umocniamy, aby już tak w tem województwie wedle tej poprawy a postanowienia naszego, to jest we lwowskiej, w przemyskiej, w sanockiej ziemi sądzono było. Nie derogując tedy już konfederacyej kapturu w Glinianach uczynionej i innemu stanowieniu naszemu przez zjeżdżanie nasze tego czasu interregni, i owszem mocnie cale to zachowując tak stanowimy i ustanawiamy, iż wszytkie krzywdy nullis exceptis mają sądzić panowie kapturnicy na zamkach z urzędem grodzkim, to jest z pany starostami, albo w niebytności panów starost z pany ich podstarościami, za admonicyą tylko samą urzędu grodzkiego. Wszakoż jeśliby panowie kapturnicy nie byli praesentes ad causam, które strona chceli mieć, aby ich obwieściła, tedy urząd starości non obstante absentia kapturników ma postąpić in causa i sądzić wedle prawa pospolitego i dekret uczynić, od czego appelacya żadna być nie ma. 3. Wărując to jeszcze tem postanowieniem sejmiku niniejszego, iż wszystkie kauzy, które się sprawują przed urzędem grodzkim czasu tego interregni, które się nie skończyły, a zaczęły się vigore confoederationum, aby się kończyły przed tymże urzędem, in quibuscunque gradibus punctisque iuris dependentibus, choćby zaszła koronacya króla JMci, co Panie Boże daj rychło, tymże postempkiem konfederacyej. 4. A dla lepszej pewności poruczyliśmy to spisać tę konstytucyę naszą, iżechmy odjechać musieli dla potrzeb naszych nagłych, urodzonemu panu Walentemu Orzechowskiemu sędziemu przemyskiemu i moc zupełną dali my wszytkie stany, tak rady Ich Mć jako rycerstwo wszystko, aby na te spisaną przezeń tę naszą ustawę pieczęć swą przyłożył i na nię się ręką swą podpisał, której to pieczęci przyłożenie i ręki jego podpisanie być ważne i jest jako nas panów rad koronnych wojewodztwa ruskiego i wszego rycerstwa i do grodów ad acticandum in acta odesłać jesteśmy poruczyli, aby to postanowienie nasze wszem ku wiadomości przyszło i to mocnie nienaruszenie dzierżane było i u urzędów przyjęto i tak już wedla tego spisanego postanowienia sądzone było. Działo się w Wiśni na zjeździe wszystkich stanów województwa ruskiego die prima Septembris. Anno domini millesimo septingentesimo septuagesimo tertio.

Castr. Prem. 286 p. 285—288. Ind. Rel. Castr. Leop. 335 p. 718—721.

10.

W Wisni, 1 września 1573.

Uniwersał sejmiku wiszeńskiego w sprawie czopowego.

1. My rady koronne i wszystek stan rycerski którzyśmy na ten czas na tym sejmiku w Wiszni byli, oznajmujem wszem wobec komu tego wiedzieć potrzeba, iż na pisanie Ich Mci. pp.

---

[1]) por. wyżej N 8. [2]) por. wyżej N 3.

poborców ziemi ruskiej także też i IMci p. Mikołaja Herborta z Fulsztyna starosty lwowskiego głównego ziem ruskich, którzy od nas żądali deklaracyej na te dwa artykuły niżej opisane, naprzód około czopowego w miasteczkach i we wsiach tak królewskich jako i szlacheckich jakoby się mieli zachować przeciwko karczmarzom i panom ich, którzy namietywane zboże od panów swych warzą ku szynkowaniu i przedawaniu, jeśliże panowie poborcy od takowych słodów czopowe wybierać mają, albo pan starosta jeśli ma z takowymi czynić exekucyą, którzyby takowego czopowego wydać nie chcieli. Tedyśmy to tak deklarowali z namów spólnych i długich, że takowe czopowe tak w miastach jako i we wsiach królewskich i ślacheckich karczmarze są powinni płacić, gdyż w uniwersale tak stoi[1]), że nie od słodu ale a braxatione cerevisiae każdy karczmarz albo szynkarz powinien płacić. K'temu, że to piwo na szynk a nie ku potrzebie panów ich bywa warzono ale i indziej ku szynkowaniu beczkami bywa wywożone. 2. Item na drugi artykuł o Żydy lwowskie, którzy bronią się jakimiś przywilejami, poboru uchwalonego według uniwersatu wydać nie chcą, tedyśmy i to tak deklarowali, że ku tej gwałtownej potrzebie Żydzi są powinni dać pobór przerzeczony, jakoż je znajdujemy być powinni ku płaceniu, wszakoż z tym dokładem, że p. poborca ma mieć baczenie na ich ubóstwo i na pogorzenie a onym łaskę czynić bez wielkiej szkody Rzpltej. Na które obadwa artykuły jeśliby się im kto w czém przeciwił, pp. starostowie winni egzekucyą czynić pod winami w uniwersale opisanymi. A jakośmy się na to sami dobrowolnie zezwolili, żeśmy pobór postanowili, także też i te obydwa artykuły deklarujemy, jako się mają Ich Mci pp. exaktorowie w ruskiej ziemi zachować. A dla lepszej wiary pieczęci swe, którzyśmy je przy sobie mieli, do tego listu przykładamy. Działo się to w Wiszni na sejmiku pierwszego dnia września roku Bożego 1573.

Ind. Rel. C. Leop. 335 p. 717—718.

11.

We Lwowie, 28 lipca 1574.

Konfederacya województwa ruskiego po odjezdzie króla Henryka.

1. My rady duchowne i świeckie rycerstwo, miasta i wszystkie stany duchowne i świeckie województwa Ruskiego[2]) przeglądając niebezpieczności, któreby na Koronę przypaść mogły, a to za odjechaniem króla IMci pana naszego, obyczajem przodków naszych, którzy we wszystkich przypadkach zwykli byli o sobie w kupie radzić i tym podobne postanowienia czynić, zwłaszcza przychylając się do postanowienia i konfederacyej, które były uczynione poześciu z świata króla IMci Zygmunta Augusta pana naszego w Glinianach, w Wiszni, także w Warszawie na konwokacyej, także potem na sejmie elekcyej pod Warszawą uczynione. Przy tych tedy konfederacyach mocnie stojąc tak aprobujemy jako same są w sobie opisane. 2. A iż spraw wiele osądzonych mocą konfederacyej przez nas przedtem tempore interregni w Glinianach także i inszych postanowionych efektu swego mieć nie mogły, częścią za niepotężnością tak obywatelów jako też starostow albo ich urzędów, częścią iż iure victi niektórzy pokazowali się być adeo fortes, że też ziemie ony, w których się trafiły takowe akty, podobno trudno sprostać były mogły, przetoż my zabiegając temu na ten czas, aby sprawiedliwość każdy jednakowo odnosił, tak postanawiamy, aby przeciwko takiemu każdemu, który jest albo był osądzon przez sędzie one, któreśmy na on czas postanowili, a był przez dekret ich bądź to ex controversia partium, bądź też in contumacia partis nalezion ratione cuiuscunque iniuriae et delicti subiectus paenis confoederationis, aby strona ona ukrzywdzona, która za krzywdą swą dekret otrzymała wedle konfederacyej, aby staroście miejsca onego,

---

[1]) Vol. l. II. 850. [2]) Sejmik ten zwołał wojewoda Rusi Jerzy Jazłowiecki na 22. lipca t. r. C. Prem. 291, p. 622.

kędy strona dekret otrzymała, opowiedziała się, z onym dekretem który otrzymała. A tam za takim opowiedzeniem tedy starosta będzie powinien wydać literas patentes temu ukrzywdzonemu, upominając winnego tego jeszcze ex benignitate iuris, aby się usprawiedliwił i dosyć uczynił ukrzywdzonemu do dwu niedziel przed urzędem; a tam gdzieby się nie usprawiedliwił ukrzywdzonemu, tedy takowy jako rebellis et hostis patriae ma być przez dekret pana starosty bannitus et proscriptus de regno et dominiis illi subiectis ex civili causa aż dosyć uczyni, a ex criminali perpetuo pronunciandus i obwołan, non expectata celebratione terminorum castrensium. A od takowej banniciej in criminali nigdy wolen ani przez nas ani na potem przez pana naszego króla IMci nie ma być czynion przez żadne listy, inhibicye ani sublacye. A potem zarazem starosta z onymi deputaty będą powinni wydać litteras patentes wedle potrzeby, jakoby rozumieli, jeśliby tylko dosyć ziemia ona przeciwko onemu nieposłuszemu prawa, abo gdzieby ten iure victus jako prawo pospolite obmawia był adeo fortis, tedy bliższe powiaty a nakoniec wszystko wojewodztwo obwieścić i ruszyć mają przeciwko takowemu. Za którem obwieszczeniem starościnym i deputatów wszyscy, tak pan wojewoda jako i kastellan i ślachta wszytka, obyczajem wojennym, duchowni per idoneas personas, saeculares i miasta obojga stanów ita, ut expeditionem generalem teneant,[a] ruszyć się będą powinni przeciwko takowemu tanquam contra hostem patriae i majętność jego konfiskować, której połowica pro republica a druga stronie ukrzywdzonej wiecznie być ma. Także i rebellem jeśliby skarać[b] mogli, na gardle skarać, a co in civilibus causis, tedy accepta possessione bonorum iure vincenti podać, którą będzie trzymał usque ad sufficientem satisfactionem pro damnis i wolen od banicyej też być nie może za żadnymi listy, aż parti iniuriam patienti pro omnibus satisfaciet. **3.** A ktobykolwiek za obwieszczeniem starościnem z starostą ruszyć się ku takowej exekucyej albo też w tem to ruszeniu exekucyej pomagać nie chciał, taki ma być do grodu onego przez starostę i deputaty pozwan ex delatione strony ukrzywdzonej abo kogożkolwiek, a gdy się pokaże w tem być winien, bądź to in praesentia jego, bądź in contumacia, tedy ma być przez starostę i deputaty bannitus, a dobra jego wszystkie mobilia et immobilia mają być połowicą pro republica konfiskowane, a połowicą delatorowi przysądzone. A gdzieby kto sobie na pomoc chciał brać, że go list obwieszczenia starościnnego i deputatów do ruszenia nie doszedł, tedy od sądu tego, któryśmy postanowili, ma być inkwizycya uczyniona, począwszy od ślachcica, któremu naprzód z zamku list posłan, kędy się ten list obracał a na kim stanął, a kiedy się pokaże, negligentia czyja, przez którą list kogo nie doszedł, tedy takowy suprascripta paena ma być karan. A na takowych innotescencyach ruszenia ma każdy pisać dzień którego onego doszedł, a którego on zasie sam sąsiadowi odesłał, gdyż list takowej innotescencyej jeden drugiemu bliższemu sąsiadowi odsyłać[c] ma. A gdzieby kto wziąść nie chciał, tedy go do grodu ma odesłać, a on, coby go wziąć nie chciał, paenae supra expressae subiacebit, exquisitus tamen per capitaneum et deputatos, wszakże ewazya iuratoria ma iść obwinionemu. A starosty i deputaty, sumienie i poczciwe ich, powinność przeciwko Rzptej i braciej swej obowiązujemy i winę pięciudziesiąt grzywien zakładamy. Także ktoby prawdziwą niemocą zachorzał, takowy ma tego dowieść jasnym dokumentem. Także też ktoby miał przed dwiema sądy na jeden dzień sprawę, takowemu ma być dilacia dana u takowego sądu[d]. A jeśliby kto uczyniwszy krzywdę odniosszy na sobie dekret w przeszłym kapturze extra regnum wyjachał, tam in legatione reipublicae quam in necessitate sua privata, takowy wedle porządku wyżej mianowanego absentia sua non obstante winien się usprawiedliwić ukrzywdzonemu i nań takowa egzekucya ut supra. A ktoby in contumaciam dekret otrzymał też w przeszłym kapturze, temu żeby szła probatio iuramento corporali, że o pozwie nie wiedział. **4.** A od tej wyprawy i ruszenia wyjęci mają być ci, którzy na posłudze Rzpltej i ci którzy extra regnum za potrzebami swemi odjechali, ku których wiadomości to obwieszczenie nie przyszło, także też którzy mają imiona w różnych województwach, gdzieby go

---

a) od wyrazu duchowni tylko w Ch. b) dostać Ch. c) od: gdyż tylko Chełm. d) od: A starosty tylko w Ch.

obwieszczenie w wojewodztwie nie zastało i którzy będą intra et extra regnum na posłudze Rzpltej, i ci też którzy prawdziwą niemocą chorują i złożeni są, wszakże na niniejsze swoje mają wyprawić osoby godne secundum facultates, którzyby na miejsce ich jechali, a tej exekucyej społem z innymi dopomagali i one kończyli. A ktobykolwiek takowemu wywołanemu chciał patrocinare et auxiliari radą i pomocą, takowemuż karaniu bannitionis et confiscationis bonorum podan być ma. 5. Takowy tedy porządek do skończenia exekucyej sprawom osądzonym, począwszy po śmierci króla IMci zmarłego Zygmunta Augusta sławnej pamięci także i po odjechaniu tego teraźniejszego Henrika między sobą ustanawiamy i spólnie uchwalamy, biorąc to na się pod poczciwością i przysięgą swą. A któreby też osądzone nie były jedno zaczęte i niezaczęte po śmierci króla IMci i do tego czasu przypadające i przypadłe krzywdy, te pod rozsądek wszystkie generaliter nullis exceptis parvis, magnis, criminalibus et civilibus sądowi na ten czas postanowionemu, niżej obmienionemu, podajemy i iż podlegają wszem obwieszczamy. Także też o wykupna pań wiennych, któreby po śmierci królewskiej pomarły albo za mąż szły. 6. Sprawy wszelakie ku zapisom tak o długi wszelakie jako i o wszelakie krzywdy i o ich transportacye, te wszystkie iuxta vim et cotinentiam inscriptionum jako się kto zapisał, tak co się za żywota króla IMci zapisy stały, jako i po śmierci aż dotąd i potem, sive ad officium sive ad iudicium parere sunt obligati, usitata forma et processu iuris kończyć się mają usque ad punctum bannitionis przed tymże sądem deputackim, oprócz tych, któreby na apelacyach zawisły; do której bannicyej gdy przyjdzie, tedy iure victus ma być pozwan iuxta usitatum processum przed pana starostę ad banniendum, non expectatis nec celebratis terminis. A po bannicyej, tedy także przeciwko takiemu każdemu postąpić jako się opisało de bannitione. 7. Excypując od tych sądów wszystkie akcye, które się za żywota nieboszczyka króla Zygmunta Augusta w ziemstwie zaczęły, które oprócz co ku braniu pieniędzy niezawisły[a] na ruszeniu i każdego przy jego possessyej zostawując, non derogando quo ad proprietatem fundi in foro competenti in futurum agendi, quod quidem tam de bonis regalibus quam hereditariis rozumiano być ma. 8. A gdzieby się trafiała sprawa o krzywdę ziemską osoby stanu duchownego z świeckim, tedy oficiał actorum albo jego subdelegat ma być do tychże deputatów do takiego tylko aktu przysadzon i wotować ma. 9. Dokładając też tego, iż sub tempore absentiae regis miesczanie, gdzieby się iem gwałt stał w mieście, mają używać statutu Toruńskiego, wszakże pojmanego sądzić nie mają jedno z tymiż deputaty i starostą abo podstarościm. A miesczanie zasię, gdzieby krzywdę komu bądź to szlacheckiego stanu abo prostego uczynili, tak wszystka communitas w obec i urząd, jako też i każdy z nich z osobna, także też e convenso, ktoby communitati, urzędowi i każdemu z nich z osobna krzywdę czynił, mają podlegać rozsądkowi tych sędziów, według teraźniejszego postanowienia, a apelacye od tychże sądów urzędu miesckiego mają iść do sądu tego postanowionego, dokąd iudicia ordinaria nie będą postanowione. 10. A ten sąd na ten czas postanowiony niema inakszym sposobem dekretów czynić, jedno wedle jasnego opisania prawa pospolitego jako verba legum sonant. A gdzieby się casus trafiły, które prawem pospolitem opisane nie są, tedy mają ich sądzić obyczajem tym, któryby się najwięcej przychylał ku prawu pospolitemu a secundum aequitatem et conscientiam. 11. A wszakże najazdy domów zabijania, morderstwa, zranienia[b]), zgwałcenia białych głów, pożogi, rozbicia na dobrowolnych drogach i zastempowania z ranieniem, takowe złe uczynki nietylko dla więtszego pokoju, aby poenis legibus descriptis, ale żeby i poczciwością i banicyą i bonorum confiscatione były karane, tego pozwalamy i tak uchwalamy. 12. Membrany pozwów mają być wydawane okrom wszelakiej zwłoki z grodu pod pieczęcią starościną. A wszakże pozew ma być pisan tak imieniem panów deputatów jako i imienieniem starościnem. A gdzieby się trafiło starostę pozwać, tedy imieniem tylko deputatów pozwan być ma. 13. A od membran i minut nie mają brać, jedno wedle prawa pospolitego pod winą czternaście grzywien, o którą ciż deputatowie sądzić mają. 14. Rok stronom

---

a) które niezawisły Ch. b) zranienia, wybijania z spokojnej posesyi C.

naznaczon ma być peremptorie po położeniu pozwu wedle zwyczaju prawa pospolitego przez tydzień. A rzecz każdy swą ma szczerze, jaśnie, przez prokuratora albo sam przez się a po prostu powiedzieć, okrom zatrudnienia, które zwykło bywać u sądów przez prokuratory czyniąc przewłokę i zatrudnienia sprawiedliwości. **15.** Dekreta panowie deputaty wydawać mają za pieczęciami i podpisem swym. **16.** Sine appellatione sądzić mają dotąd, ażby iudicium jakie ordinarium postanowione było, którem się wszystkie kauzy kończyć mają, albo ki edy króla IMci w Koronie mieć będziem. **17.** Sędziowie mają być w każdej ziemi jako w lwow skiej, przemyskiej, sanockiej, chełmskiej, halickiej, w każdem tej ziemie głównem mieście. **18.** A te deputaty i starostę sumieniem i poczciwością przeciw Rzpltej i braciej swej obowiązujemy i winę pięcidziesiąt grzywien zakładamy, żeby się wedle tego kapturu zachowali we wszystkiem a). **19.** A miejsce zasiadania tego sądu ma być propter iudicii securitatem na zamku tegoż miasta, którą securitatem opatrujemy statuty anni 1507 [1]) także też anni 1538 [2]). **20.** A te sądy mają się począć od dzisiejszego dnia ze dwie niedzieli a potem kontinuować się continue w sześć a we sześć niedziel neque ad praesentiam regis vel ordinaria iudicia. Sędziowie deputowani w każdej ziemi ci być mają, naprzód starosta onej ziemie a do niego po piąci deputatów, z których sześci oni deputaci pisarza jednego między sobą obrać mają z pośrodku siebie do pisania tylko dekretów [3]). Do ziemi lwowskiej: p. starosta lwowski, p. podkomorzy halicki, p. chorąży halicki, p. pisarz Korethko, p. Żółkiewski Stanisław, p. Dziedosiczki Wacław. Do ziemi przemyskiej: p. starosta, p. sędzia przemyski, p. Aleksy Krasiczki, p. Jerzy Fredro, p. Kilian Drohojowski p. Jaskmanicki Jan. Do ziemie sanockiej: p. starosta, p. Bal, p. Józef Dediński, p. Jan Wrobliowski, p. Kreza, p. sędzia. Do ziemie chełmskiej: p. starostę chełmskiego, p. Gorzkcwskiego sędziego ziemskiego, p. Rozwadowskiego, p. Waczesława Uhrowieckiego, p. Hieronima Trojana, p. Jana Wolczka, p. Jana Mogilnickiego b). Do ziemie halickiej: p. starosta, p. Strzesz pisarz, p. Rasko, p. podsędek, p. Kuropatwa. **21.** A gdzieby starosta i dzierżawca albo z tych deputatów który kogo ukrzywdził a in instanti pozwany u sądów nie usprawiedliwił się, tedy takowy ma wstać z miesca swego a inszy deputaci mają onego sądzić i winami omienionemi bannitione et confiscatione karać. Także też ktoby starostę albo deputata ukrzywdził iisdem poenis ma być subiectus. **22.** Księgi ziemskie aby wedle dawnego zwyczaju czasów swoich leżały i na te czasy, których roki miały bywać, także i tego czasu, którego wieca miały być sądzone, dla przyjmowania zapisów, wybierania minut i dla wykupna na gody i dla lapsow przenoszenia z grodów. **23.** Prescripcye żadne fatalia iuris iść nie mają od śmierci nieboszczyka sławnej pamięci króla Zygmunta

---

a) Zamiast a te deputaty itd. czytamy w Ch. którzy sędziowie mają być przysięgli, taką obowiązani przysięgą jaka była opisana na nowe sądy. b) Tylko w Ch. pomieszczono nazwiska deputowanych Chełmach.

[1]) Vol. l. I 363 t. de poena eorum qui etc. [2]) Vol. l. I. 534 t. de securitate iudiciorum. [3]) Brak jednego z deputowanych sędziów był powodem, że sądy nie dochodziły, czego dowodem następna protestacya deputowanych do sądów kapturowych z dnia 3 listopada 1574. Coram officio actisque praesentibus castrensibus leopoliensibus personaliter comparentes gsi. Nicolaus Herburth de Fulstyn Capitaneus Leopoliensis, Paulus Skothniczki Vexillifer Haliciensis, Bartholomeus Korythko Notarius terr. Leop. Stanislaus Zolkiewski, Venceslaus Dziedoszycki deputati confoederatione generali palatinatus Russiae Leopoli laudata et deputati solenniter et per expresse provido Hryczko de Leopoli ministeriali terrestri Leopoliensi ac toti nobilitati coram eisdem astantibus residentes in loco iudicii confoederationali deputatorio in castro inferiori Leopoliensi protestati sunt, quia ipsi die hodierna terminos iudiciales in diem hodiernam cadentes parati sunt ex debito officii sui disiudicare, sed ex quo [non] nulla nobilitas terre Russie ad iudicia praefata consentire altera vero medietas se iudicaturos peciit, ideo ipsi solenni protestatione propter discordiam prefatam precustodiendo conscientias suas et ne videantur aliquid Reipublicae nocere protestati suut, quod non eorum negligentia sed per discordiam nobilium de loco iudicii surrexerunt, qui allegabant, nos non posse iudicaturos propter absentiam ac infirmitatem gsi. Sebastiani Zorawiński Succamerarii Haliciensis unius deputati Leopoliensis, qui propter infirmitatem ac malam valetudinem a deo permissam eo tempore, dum et quando iudicia praefata celebrari debebant adesse Leopoli non potuit, de quo iterum atque iterum supracripti domini deputati de diligentia sua protestati sunt, super quod memoriale officio est solutum. *Castr. Leop. 335 p. 1211—1112. Porównaj takąż samą protestacyą deputatów przemyskich C. Prem. 291 p. 682—683.*

Augusta dotąd, aż króla mieć będziemy abo iudicia ordinaria się postawią. 24. Inscriptiones omnes castrenses, dla nabywania pieniędzy i innych potocznych spraw[a]) któreby się sub hoc tempore działy, protestacye, co wszystko in debito robore zostawiamy vigore huius confoederationis a takowe zapisy mają być ważne i przyjmowane. 25. A iż za przygodami ludzkimi i za złością niespokojnych ludzi i wszystkie prawa się poczęły i poprawowane bywają, bo ludzie experientia edocti zagradzają drogę złym, aby dobrzy w pokoju siedzieć mogli, przeto my też żechmy wiedzieli, że na tym sejmie koronacyej najdowali się ludzie z niektórych województw, którzy nieznając się do tego, aby kiedy w województwie swem na takowe konfederacye z innymi obywatelami onegoż województwa przyzwalać mieli i pod tą barwą za uczynkami swymi swawolnymi rozsądków od deputatów na sobie cierpieć nie chcieli i od króla JMci o to się starali, aby od takich dekretów wolni byli, co snać niektórzy z kancelaryej za pomocą niektórych i rady koronnej odzierżeli, co baczymy być z ubliżeniem sprawiedliwości. A iż konfederacya nąsza dla tego uczyniona jest, aby wcale w mocy swojej zachowana była, dla tego aby źli karani a dobrzy obronę mieli, a tak acz niewątpiemy, że się w naszem województwie takowi nie znajdą, jednak takie postanowienie czynimy między sobą i zgodnie zezwalamy, gdyż ten zjazd wszystkimi jest złożony, a kto na nim tu nie jest, już takiego mamy za to, że z nami wszytko zezwala, jako z tymi, którzy się staramy o dobro Rzpltej. A przeto tę naszą konfederacyę po wszytkich grodziech województwa naszego obwołać posyłamy[b]), i do akt grodzkich wpisać, iżby tak jako nam wszytkim na niej należy, tak aby o niej wszyscy wiedzieli a wedle niej spokojnie się zachowali i ukrzywdzeni wedle niej swoich krzywd dochodzili. 26. Ktemu też to sobie cnotliwemi słowy obiecujemy, gdy posły na przyszły siem obierać będziemy, że iem to statecznie rozkażemy, aby pilnowali tego, gdzieby kto z województwa naszego będąc od sędziów obranych osądzony od króla wolności żądał, abo sędziom jaką trudność zadawać chciał, abo też przeciw tej i przeszłym naszym konfederacyom kiedy potem co mówić chciał, abo ich zruszać chciał, aby się o to statecznie prośbami swemi zastawili u króla JMci i u innych posłów w kole swem. Do tego też używając, aby król JMci to nasze postanowienie intacte nam zostawił, a gdzieby tego uprosić nie mogli, aby w żadne sprawy niewdawając się do nas odjechali a nam listy swymi oznajmili i miejsce ku zjechaniu spólnemu naznaczyli, a my przyrzekamy przysięgami zjachać się na to miejsce i do domów swych nie wracać, aż nad takim złym a niecnotliwym człowiekiem taką exekucyą uczynimy, jako wyżej opisano i od wszech zezwolono stoi, nieoglądając się nic ani na glejty jakie, ani na żadne zakłady. 27. Posłuszeństwo miast królewskich ma być starostom czasu potrzeby niebezpieczeństwa. 28. Rusznic używać żaden nie może okrom w drodze i przeciwko postronnemu nieprzyjacielowi, w mieście ani do żadnego sądu z nimi nie chodzić. A ktoby się tego ważył, przeciwko temu starosta ma używać statutu warszawskiego pośledniego i wedle niego postąpić. 29. Na Wołyń wysyłamy posły swe aby się z nami znieśli i sprawiedliwość społecznie sobie czynili, aby generalis modus iustitiae et iudicii uniformis possit constitui, pana Stanisława Żółkiewskiego. 30. O zbiegłe kmiecie aby sprawiedliwość była czyniona, aby je sobie spólnie wydawali okrom wszelakiej zwłoki. 31. Poborce powinni będą liczbę uczynić na pierwszem zasiedzeniu przed deputaty i ślachtą, którzy na ten czas będą w każdej ziemi, nie za kwity samymi p. hetmana i pisarza polnego abo pana podskarbiego, ale za ukazaniem któremu żołnierzowi i za którą służbę i którego czasu płacili. A ci którzy niewydali poborów mają retenta wydać w ręce tegoż poborce za obwieszczeniem i exekucyą panów deputatów[c]), pod winami w statucie opisanemi, na wtóre zasiedzenie panów deputatów t. j. za cztery niedziele, które pieniądze poborów retentorum nigdziej indziej się mają obrócić, jedno gdzie potrzeba się nawiętsza okaże, a to za zezwoleniem onej ziemi, która te pobory składała. 32. Panowie żołnierze jeśli na Podolu służyć będą i w Rusi, krzywdy żadnej ślachcie i poddanym ich czynić nie mają, ale żywność wszelką mają kupować i płacić, nie wedle

---

a) Dla do spraw tylko w Ch. b) Każemy Ch. c) Za egzekucyą urzędu starościego. Ch.

ustawy, ale wedle targu, tak jako stargują i z targu rzeczami onemi kupionemi żyć mają. Działo się we Lwowie na zjeździe województwa wszystkiego Ruskiego dnia 28 Julii we środę po świętym Jakubie apostole. Anno domini millesimo quingentesimo septuagesimo quarto. Stanisław Słomowski z Czechowa arcybiskup lwowski r. s. Jerzy Iazłowiecki z Buczacza wojewoda ruski r. w. okrom tego artykułu o żołnierze wyżej opisanego. Stanisław Herborth castellan lwowski starosta samborski ręką własną, Stanisław Gostomski kastellan sochaczewski starosta rawski ręką. Stanisław Drohojowski kastellan przemyski zezwalam wyjąwszy na sąd i exekucyą o pobory nie zezwalam, ręką własną; Sebastyan Zorawiński podkomorzy halicki. Jan Herborth kasztellan sanocki i starosta przemyski ręką własną. Stanisław Danielewicz chorąży lwowski ręką swą Jan Hliebowicz kasztellan mienski okrom wykupna z wiana ręką swą. Stanisław Lanckoruński starosta skalski ręką własną. Jan Herborth z Fulsztyna ręką własną. Jan Tomasz a Droiow ręką swą własną. Nicolaus Herborth z Fulsztyna capitaneus leopoliensis manu propria subscripsit. Stanislaus Zochowski notarius castrensis leopoliensis subscripsit.

Castr. Prem. 286 p. 290—301. z nadpisem w którem pomieszczono: quas literas (confoederationis) generosus Sebastianus Zorawinski protunc in convocatione praetacta marsalcus ad officium praesens obtulit. Castr. Sanoc. 318 p. 253—261. Castr. Leop. 335 p. 1031—1041. Castr. Prem. Decret. 767 p. 6—16. Decret. Chelm. księga 2 f. 100. Kopia z 18 wieku w Rp. B. Ossol. 4278 f. 1—10.

12.

We Lwowie, 4 sierpnia 1574.

Rajcy lwowscy zakładają protest przeciwko rościąganiu na nich jurysdykcyi kapturowej.

1. Przed urzędem i akty niniejszymi grodzkimi lwowskimi oblicznie stojąc opatrzny Jan Wilczek woźny generał ziemie lwowskiej, mając wedle siebie slachetnego Józefa Goszczyckiego w sposób relacyej zeznał i do tego zeznania w sądzie i zawsze być się gotowym opowiedział i we środę pierwej a potem w piątek blisko przyszły po święcie Jakuba świętego [1]) tu we Lwowie na zjeździe przed obecnością w kole IchMć pp. rad i rycerstwa województwa Ruskiego jawnie i solenniter raz i kilka świadczono im jest od sławetnych radziec i od wszystkiego pospólstwa miasta Lwowa, że gdy przerzeczeni IchMć pp. rady duchowne i świeckie i rycerstwo w tem województwie ruskiem pod niebytnością i za odjazdem króla IMci do Franciej na zjeździe swym, tu na ten czas we Lwowie złożonym, raczyli stanowić konfederacyą, którą pospolicie zową kaptur, ustawiając między sobą motu suo proprio artykuły niektóre i sądy nowe a k'temu deputując z pośrodku siebie z rycerstwa sędzie albo deputaty pewne, gdzie też i miasta tegoż województwa tymże to sądom swym nowo postanowionym podległe być przykładali i mianowali. Przysłuchiwując się temu w kole onem rajce pomienieni [a]) miasta Lwowa w czas a w godzinę strony swej i strony wszystkich mieszczan opowiedzieli i oświadczyli się z tem naprzód, że o tym skrypcie, który był w kole czytany i o postanowieniu takowych sądów nowych i sędziów do których i miasta przymieszane są nic nie wiedzą, ani około tego byli pytani, ani na to nigdy nie zezwalali i teraz nie zezwalają, ponieważ takowe nowe a dobrowolne konfederacye mają mieć liberum et expressum omnium consensum i mają być ab omnibus quos afficiunt aut tangunt aprobowane. A przeto co co się tu na nie bez pozwolenia i owszem bez wszelkiego pytania i wiadomości ich stanowiło, nosić tego na sobie nie są powinni, a zwłaszcza, że miasta koronne i ich

---

a) pomienili. 1) T. j. 28 i 30 lipca.

mieszczanie jako stanem a kondycyą od rycerstwa są różne, tak też i różne prawa swoje, z których się każdy weseli, od królów IchMciów i od Korony dane i poczwierdzone mają, którem prawem swem tam in praesentia jako et in absentia regis wszystkie miasta i mieszczanie jednostajnie i sami się z sobą sądzić i rządzić i każdemu swemu[a] sprawiedliwość czynić są zwykli. Także i apelacye od nich jednostajnie nigdzie indzie się nieściągają jedno do wyższego prawa krakowskiego, majdeburskiego et ad tribunal regiae Maiestatis, tam praesente quam absente rege ad illius felicem adventum. Jako i niedawno sub interregno po śmierci króla IMci Zygmunta Augusta apelacye w tem mieście ad futurum regem się zawieszali i skoro po koronacyej króla IMci byli odprawowane, tak iż się tem sprawiedliwość nikomu nic nie ubliżyło, przeto byłoby było być wielkiem ubliżeniem praw i zniewoleniem, gdzieby je z praw ich do inszego jakiego, do ziemskiego, (którego oni nie mają, nie rozumieją, ani mu nigdy nie podlegli) wyciągać nad wolą i mimo wiadomość ich przymuszać mieli, zwłaszcza że miasto to osobliwem prawem od wszystkich takowych sądów i sędziów pod wszelakim czasem jest wyjęte starodawna, a k'temu iż wszystkie insze województwa górne, jako krakowskie, sandomierskie i insze po tem odjechaniu króla IMci sobie a na się sądy i artykuły pewne dobrowolnie stanowiąc, miastom koronnym w powieciech swoich pokój dali, nic ich do siebie nie przymieszali, jako je w ich prawie cale i spokojnie zostawili i owszem iem pokój od gwałtów, jako stanowi ubogiemu a słabemu łaskawie opatrzyli. A tak i Lwów będąc też miasto koronne, nie jest powinno inszej kondycyej niźli insze miasta, a zwłaszcza cum praeiudicio iurium suorum, na sobie nosić, gdyż i tego odjechania J. kr. Mci, jako wszytka Korona tak i to miasto za interregnum nie poczyta, pod którym jednak czasem rajcy przerzeczeni lwowscy ofiarowali się z powinności i z przysiąg swych urzędowych, jako to z przodków ich dotąd pokazało się zawsze, wierność swą statecznie królowi IMci p. sw. m. i tudzież wszystkiej Koronie pokazać i dochować a pokój, rząd, sprawiedliwość i obronę miasta tego w takiej opatrzności mieć, ażeby w tem mieście nikomu ani gwałt ani bezprawie się żadne nie stało, czego jako przedtem sub interregno przestrzegali pilnie, iż jednak na on czas o ukrzywdzenie na to miasto poskarzyć się żaden nie może, tak i teraz sub absentia regis tem pilniej podjęli się starania i pilności swej przyłożyć, aby także przy swej sprawiedliwości i przy pokoju pospolitem każdy zachowan był. 2. Na które wszystkie przyczyny i na uprzejmą prośbę pomienionych radziec i mieszczan lwowskich, gdy koło ono rycerskie wypuścić ich z tego nie chciało i owszem krom zezwolenia ich przymuszani i tymże sądom swoim obranym one być podległe wpisowali, tamże w kole onem, ci to pomienioni rajce lwowscy IMiom samym panom radnym duchownym i świeckim i rycerstwu wszystkiemu, którzy tu w ten czas we Lwowie na tym zjeździe byli, razy kilka oświadczyli się publice i solenniter przy tym woźnym i sliachcie mianowanym, iże na to nie pozwalali nigdy ani pozwalają, gdyż to jest ubliżenie przeciwko prawom ich, które to ich oświadczenie takowe w kole onem jest pozwolone. A z tem koła onego odeszli co tenże woźny i z slachtą że tak a nie inaczej było, a iż przy tem będąc to tak widzieli i słyszeli, przed urzędem i u ksiąg niniejszych zeznali, które ich zeznanie imieniem sławetnych radziec i mieszcząn przerzeczonego miasta Lwowa pamiętnem obłożono jest[1]).

Castr. Leop. Rel. 335 p. 1046—1049.

---

a) Memu.

[1]) Na tę protestacyę powołują się mieszczanie w sprawach wytoczonych przeciwko nim ob. np. Castr. Leop. 763 p. 1500. W ziemi chełmskiej, widocznie celem przeszkodzenia mieszczaństwu wnoszenia podobnych protestacyi, zapadło na sejmiku 29 sierpnia 1574 postanowienie, na mocy którego zabroniono starostom przyjmować protestacye przeciw takowym konfederacyom naszym.

13.

Warszawa, 19 września 1574.

Upomnienie konwokacyjnego sejmu dane konfederacyi ruskiej w sprawie zażaleń miasta Lwowa.

My rady duchowne koronne i świeckie na konwokacyej warszawskiej będący wszem w obec i z osobna każdemu komu to wiedzieć należy, a mianowicie IMiom pp. rycerstwu i pp. deputatom albo sędziom konfederacyej ziemie ruskiej oznajmujemy, że na zjeździe tym naszym społecznym sławetni rajce i mieszczanie miasta Lwowa opowiedzieli się nam przez posłańce swe i oświadczyli się solenniter wedle protestacyej, którą też uczynili przed akty grodzkimi lwowskimi, iż oni na konfederacyę i na sądy województwie onem ruskiem po odjechaniu króla IMci i tych czasów postanowione, względem praw przywilejów i wolności ich i dla wiela przyczyn w protestacyej opisanych nie zezwalają, prosząc nas w tej niebytności króla IMci o obronę. A tak my z miesc naszych senatorskich przestrzegając, aby żaden w prawie swem, pod tym zwłaszcza czasem ukrzywdzony nie był, WMć bracią swą miłą w tem napominamy, aby tam ci mieszczanie w prawiech i porządkach swych zwykłych molestowani nie byli, a żebyście się WMć przeciwko nim tak zachowali, jako się zachowują insze województwa przeciwko drugim miastom koronnym, co wierzymy, że to napominanie nasze niniejsze u WMci miesce będzie miało. A dla lepszej wiary tego listu pieczęci swe przycisnęliśmy. Datum Warszawie ex conventione generali XIX die Septembris anno Domini MDLXXIIII.

Ind. Rel. Castr. Leop. 335 p. 1204—1205.

14.

Wisnia, 1 grudnia 1574.

Sejmik wiszeński ustanawia sąd generalny wojewódzki.

1. Sprawiedliwość w rzeczach pospolitych jako jest potrzebna żaden tak tępy nie jest któryby tego nie baczył, gdyż przez niej zgromadzenia ludzkie nie bywają zwane Rzeczami pospolitemi ale łotrowskiem zebraniem, która w Polszcze, iż nam wedle potrzeby nie dochodziła, obmyśliwać ją na elekcyi królewskiej nam przychodziło. A iżby postanowienie gruntowniejsze jej być mogło, artykułami tamże i poprzysiężeniem posłów królewskich potem przez samego króla IMc[i] w Paryżu przed posły naszymi a potem w Krakowie na sejmie koronacyej poprzysiężonymi tośmy sobie cale i nienaruszenie obwarowali. A po długich namowach pokazały się pewne obyczaje czynienia jej, wszakże iż na nie nie jednako się wszyscy zgadzali, do odkładów na drugie[a)] zjazdy nam przychodziło, aż teraz do tego wisieńskiego, na którym my rady i rycerstwo koronne w województwie ruskiem, mając przed sobą postanowienia województw innych, z pilnością uważyliśmy je, potem radziśmy się do tego przychylili, który jest najbliższy prawa pospolitego naszego, a to experientia edocti, że gdy od starych praw i zwyczajów odstąpimy, tedy wszystko się nam trudni, a potem przed się za czasem do nich się wracać musimy. Jakoż i w tym akcie namawiając sprawiedliwość do obyczaju i prawa starodawnego radziśmy się przychylili jako niżej opisano jest. 2. My tedy sposób tych sądów od tego poczynamy i ustanawiamy, iż sądy wszelakie w województwie swojem ruskiem od tego czasu w rezę i klubę swą wstawiamy i wprawiamy t. j. ziemskie, grodzkie, staroście, podkomorskie, komisarskie i generaliter wszystkie

---

b) różne. Lw.

miejskie i inne, od których mócye i apelacye już więcej nie do króla IMci, jako przed tem bywało, ani też na sejm, ale immediate ad iudicium generale ordinarium terrarum Russiae proxime futurum. Także i kauzy które na nowych sądziech nie były sądzone, iż sive per remissionem sive per adcitationem aut alia quacunque via et ratione ad tribunal et iudicium Majestatis regiae dependebant, postanawiamy i składamy, i dlatego już ex nunc sądy deputatów vigore confoederationis podnosimy, a kauzy wszelakie ad forum suum competens odsyłamy, z takim warunkiem, iż kauzy przed tymi deputaty zaczęte pro excessibus et omnibus generaliter iniuriis w kapturze opisanych, w tym sądzie, do którego ante confoederationem według zwyczaju prawa pospolitego należały, za przyzwaniem strony przez aktora do sądu excessui causae et iniuriae należącemu ad paratum terminum, na którym w onem prawie kapturowem zawisła, in eo quo stetit, ma być odprawowana, iuxta exigentiam illius termini, in quo causa stetit, salva tamen appellatione parti sententia gravatae, cui de iure venerit, także też kazusy wszystkie. 3. Na które to tedy sądy deputujemy i obieramy w każdej ziemi województwa ruskiego osoby te: księdza arcybiskupa lwowskiego, gdyż tu z nami mieszka, p. wojewodę ruskiego i kasztelany: lwowskiego, przemyskiego sanockiego, chełmskiego, halickiego; a do tych po trzech deputatów z każdej ziemi, które pro die tertia pierwszych roków albo leżenia ksiąg każda ziemia obrać mają, ludzie bogobojne, dobre, godne, cnotliwe, prawa i zwyczaju pospolitego umiejętne i osiadłe. A z miast do tegoż sądu na tenże czas sądów mają miasta dać także deputaty z pośrodku siebie, po dwie osobie z miast główniejszych ze Lwowa, z Przemyśla, z Krosna, Halicza i oni sami mieszczanie będą[a] ich obierać, a to ad decernendum omnes causas, appellaciones od urzędów wszelakich miejskich, jako niżej opisano jest. A wszakoż deputaci z miast wysadzeni wotować ani bywać mają, jedno in causis spraw ich miejskich. A to się rozumieć ma tylko o tych sprawach, które się trafią między szlachcicami i poddanymi a urzędem i stanem miejskim i ich też poddanymi, tak z prawa ziemskiego jako i magdeburskiego. O takowe wszystkie apelacye nie gdzie indziej, jedno ad hoc idem ordinarium iudicium iść mają a ci deputaci tylko do roku trwać mają. 4. A ci IMci pp. także od rycerstwa deputaci wszyscy, qui iudicio praesidebunt, taką przysięgę na tych sędziach uczynić mają, jako na nowych sądziech, z tym jeszcze dokładem, iż jeden na drugiego taić nie ma, jeśliby wiedział, żeby najmniejszy podarek od kogo wziął i takowego, ktoby jemu samemu albo komu drugiemu co dawał, albo z kim praktykował oznajmić, a taki któryby w tem słusznie był pokazan, ma być z tych sądów zrzucon i potem inhabilis na wszelakie urzędy póki żyw. 5. Jako sądzić mają. Sądzić mają sprawiedliwie wedle opisania prawa pospolitego, Boga i sumienie mając przed oczyma a maior pars votorum in unam sententiam concludet. A gdzieby się też przed nie przytoczyło za okazaniem stron novum emergens, o czemby prawa pisanego nie było, tedy exaudita et conscripta controversia mają odesłać in occluso rothulo na siem expensis partium, a tam na taką sprawę statut ma być uczynion na tymże sejmie de consensu omnium ordinum, a zaś ad tribunal illud także sub sigillo regni ma być odesłan, a z tego dekret ma być uczynion. A w inszych kauzach wszystkich, tedy się tak mają zachować jako wyżej stoi. 6. Naprzód tedy gdyby się trafiła in aliqua causa paritas votorum, mają znowu drugi raz i trzeci puścić per vota, certando rationibus iuri communi consonis, a gdyby za trzeciem wotowaniem było paritas votorum in contrariis, tedy jej już sądzić nie mają, ale spisawszy meritum causae et utrasque iudicum sententias, odłożyć ją na drugie przyszłe sądy, gdy się odmienią ci deputaci. 7. Ci sędziowie sądzić mają wszystkie generaliter kauzy tam criminales jako i civiles, tam ex appellacionibus, motionibus a iudiciis terrestribus, castrensibus, pallatinalibus etiam iudiciis, tum et ab officiis castrensibus, succamerarialibus, commissorialibus, tam iuris terrestris polonici quam etiam et maidenburgensis iuris et cancellariae iudiciis, ex omnibus tribunalibus palatinatus Russiae, a consulibus, advocatis, iudicio exposito et necessario bannito omnium civitatum terrarum Russiae,

---

a) mają. Lw.

tum et iudiciis scultetialibus, tam per controversias quam per occlusos rothulos, tum etiam ex cittationibus regalibus tam contra dignitarios et officiales et ex officio ipsorum tum etiam contra privatas personas civiles et criminales tam iuri terrestri quam maidenburgensi subiectis vel etiam quocumque modo pro capite intentatis, tak że nie mają już miasta żadnemi libertacyami swemi szczycić się, ale sądowi temu mają być podległe in omnibus causis tam magnis quam parvis jako wyżej. 8. Item causas omnes ratione bonorum regalium tam in exemptione quam etiam quovis modo alio introductas inter personas privatas et ratione iniuriarum per tenutarios illatas et ademptionis bonorum post mortem regiam nullo iure ademptorum sądzić mają. Causas vero ratione bonorum nullo iure occupatorum cum maiestate regia et inter quascunque alias personas in quocunque punctu et gradu iuris et in quocunque iudicio regni dependentium et in post intentatarum, quoniam eorum decisio ad universum regni totius corpus pertinet, eas omnes ad futurum et proximum regni conventum generalem reicimus, ad constituendum per omnes regni ordines quo modo et in quo foro repeti debent. 9. Item pro poena sessionis turris omnes et singulas tales causas, quae tam in conventionibus generalibus sive etiam causas post curiam, quae in cancellaria sacrae regiae Maiestatis iudicabantur, które nie są decydowane i które jeszcze mają być intentowane i prosekwowane, wedle prawa pospolitego opisania sądzić mają ex instigatione initygatora niżej opisanego, cum ea declaratione, że sprawa taka gdzieby się trafiła criminalis, takową mają quidem uznawać, jeśliby była mere criminalis a która nie, a gdzie ją uznają mere criminalem mają kontrowersyej przesłuchać i za żądością stron, jeśliby z prawa przyszło, tedy na scrutinium dać, a jeśliby się wszyscy zgodzili na jedną sentencyą, tedy evasionem iuridiciam tam, gdzieby prawo pospolite dopuszczało, a ex scrutinio by się pokazało, skazać. Ale gdzieby już in principali super reo miał być dekret ferowan o poczciwość albo gardło, tedy przesłuchawszy i kontrowersyę spisawszy mają odesłać na on walny sejm blisko potem przyszły cum praefixione termini. A wszakoż ten artykuł wyżej opisany tedy rozumian ma być, gdy króla IMci w Polsce mieć będziem, ale póki króla IMci nie będzie et durante tempore interregni, tedy każdą sprawę takową criminalem, którąby jedno pod tym czasem przypadała, diffinite sądzić mają wedle konfederacyej, nie odsyłając na sejm. A na sejmie takowym sprawy także wszelakie odesłane, sine limitationibus mają być odprawowane, a posłowie o to będą winni solicytować. Sprawa też którąby uznano non criminalem, tedy ją zaraz nie odsyłając ad forum competens civiliter osądzić mają. A do spraw wyżej opisanych pro poena turris p. starosta ma instygatora dać i o to czynić jako na nowych sądziech pod winą tamże jako na nowych sądziech była ustawiona. 10. Item gdzieby też komu in aliqua causa przysięgę skazano, tedy to będzie in arbitrio illius partis komu jurament skażą, bądź u onego sądu skąd się causa wytoczyła, albo tamże onego trybunału, zamierzywszy sobie czas, jakoby do przysięgi mógł cum testibus przyjechać przysięgę odnowić. 11. Miejsce sądów tych we Lwowie na zamku postanawiamy. 12. Pisarze ziemscy do spraw wszystkich tych sądów być mają a wszakoż do spraw niemieckich, tedy ci pp. sędziowie którego obiorą z tych sędziów od miast deputowanych, tedy ma być dla pisania dekretów spraw tych niemieckich. Którzy też pisane tajemnice nie wydawać przysiądz mają a wotować nie mają. 13. Ci sędziowie salaria in duplo mieć mają, pamiętnego groszy decem od dekretu et poenas iudiciarias. A dekretu żadnego pisać nie mają, jedno jako od tych sędziów in scriptis będzie podany i przed stronami ferowany, a sędziowie praesentes koce brać mają, a in absentia iudicum tedy iudicium brać ma. 14. Item extrakty bez wszelakiej odwłoki sub privatione officii wydawać mają, a gdzieby który z ziemskich urzędników także z dygnitarzów umarł, tedy innego ad hunc solum actum sędziowie i szlachta, którzy na ten czas będą, między się obrać mają, jeśliby go król IMć przed tem nie dał. 15. Sądów bezpieczeństwo. Item aby żaden do onego miasta, kędy sędziowie oni obierani będą na sejmiki elekcyej, także też kędy takowe sądy będą z tumultem, zbrojnie, z rusznicami i ze wszelaką strzelbą przyjeżdżać nie śmiał, do sądu aby żaden nie wchodził tylko do wpisania do regestru a ten kogo z regestru nawołają, i to z nie większym

pocztem jedno samoczwart, t. j. z prokuratorem i ze dwiema przyjacioły, bez pachołków nie zbrojnie, bez strzelby, ut supra pod winą w statucie Ioannis Alberti Petricoviae 1496[1]), także i pod winą na nowe sądy a) uczynioną. A takie bezpieczeństwo ci to sędziowie mieć mają, że gdyby którego sędziego po obieraniu jego tak w drodze jako i przez ten czas jako sądzić będzie i dwie niedzieli przed sądy i po sądziech dwie niedzieli zabił kto albo ranił, tedy taki infamis być ma eo facto et bonorum eius medietas successoribus occisi tradi debet praemisso scrutinio. Także u inszych sądów i urzędów bezpieczeństwo rozumiane być ma wedle statutu, w czem wszystkiem egzekucya aby zaraz była. Urząd starości illius loci ma być praesens zawżdy pod utraceniem urzędu, aby ex sententia et decreto iudicum, uti praemissum est, exekucyę uczynił, jeśliby się co od kogo nad opisany porządek wystąpiło, o co już tam bez żadnego pozwu, jedno vigore huius confoederationis sądzony być ma, i starosta negligens officio privari debet per idem iudicium, o co mu jednak apelacya iść ma ad futura iudicia. Przetoż tedy propter dignitatem et securitatem illius iudicii albo sam starosta albo podstarości jego osiadły, gdzieby starosta propter legale impedimentum aliquod być nie mógł, ma być praesens i ma przysiądz, ale votum mieć nie ma. Także też powinne miasta urzędowi wszelaką pomoc dać przeciwko gwałtownikom i tym, którzyby się tej konstytucyej sprzeciwiali, pod winą tysiąca grzywien in eodem iudicio peremptorio exigenda, której połowica staroście a druga onemu sądowi iść ma, którą tenże sąd z starostą peremptorie wyciągać mają za instancyą urzędu onego grodzkiego. Gospody aby starosta rządnie rozdawał wedle konstytucyi anni 1565. A mieszczanie bronić nie mają tego pod winą tysiąca grzywien in eodem iudicio per capitaneum peremptorie exigenda. **13**. Czasy sądow. A sądy takowe począć się mają, gdy się roki odprawią wedle prawa czasów swych opisanych t. j. feria secunda proxima post dominicam Reminiscere, których nie odjeżdżając dosądzić będą powinni. A sądzić po powieciech począwszy tak jako roki sądzają pod winą pięci set grzywien przez pany, a deputaty sto grzywien; które winy mają być iudicio praesidente exigendae ut in eodem iudicio supra. Item niebytność któregokolwiek sędziego albo dwu z nich przeszkadzać tych sądów nie ma, a wszakoż powinien będzie absens przysiądz albo na tych sądziech jeśli do nich przybędzie albo na wtórych, że vera infirmitate aut legali inpedimento occupatus przyjachać nie mógł. Wszakoż o tem ma się każdy opowiedzieć na zasiedzeniu sądu tego a gdzieby się nie opowiedział, tedy już urząd traci a innego na miejsce jego obrać mają. Także też o deputaciech rozumieć się ma. Tam prokurator albo strona poprawić swojej kauzy nie może, jedno ją autentice sędziemu oddać, dillucydować i nic nowego nie przyczyniać. **14**. Dekreta wszelakie mają z pisma dowodzić racye wypisawszy ferować i pisarzom na piśmie ku aktykowaniu oddać a przy wotowaniu żaden, który do sądu tego nie należy, nie ma być. Inhibicyej żadnych nie przyjmować ani kauzy z regestru przypadłej odkładać a zaczętą jeśli deliberacyej potrzebuje mają do trzeciego dnia najdalej skończyć. A wszakoż negotiis reipublicae occupatis tantum dilacya ść ma; si vero actus est personalis, którego prokurator odprawić nie może takowy chorobą prawdziwą zabawiony dilacyę mieć ma, czego na wtórych sądziech dowieść ma przysięgą. Pieczęć ma być z textem: Sigillum iudicii ordinarii generalis terrarum Russiae, nad insignia tej ziemi. A od tych pieczęci mają brać od extraktów po cztery grosze sędziowie. A ta pieczęć ma być chowana przy księgach i nie mają pieczętować jedno in praesentia iudicum. Przy tych sądziech otworzone mają być księgi ziemskie dla wyjmowania extraktów i zapisów przyjmowania. A chowanie tych ksiąg ma być w osobnej skrzyni kędy i pieczęć. Sądy takowe trwać mają aż do ordinarium iudicium generale, od wszystkich województw polskich zgodnie wedle artykułów na elekcyej postanowionch i poprzysiężonych postanowionego. **15**. O pozwach przed on sąd. Gdy kto kogo pozowie sive civiliter sive criminaliter do onego sądu, a to tylko in causis, które na siem et post curiam pertinebant, non habebit terminum peremptorium, ma pozew wedle statutu in

---

[1]) Vol. l. I. 272 t. de armis ad domum iudicii non inferendis. a) Lw. na nowych sądach.

duabus septimanis położyć; a wtóry pozew post poenam contumatiae, które także kłaść ma, jako i pierwsze dwie niedziele przed rokiem. A pozew on ma być sub sigillo terrestri illius terrae in qua citatus est indigena et terrigena. A tytuł tak do sądu ziemskiego jako i do tego ordinarium ma taki być pisan: Nos consiliarii proceres odines et universa nobilitatis terrarum Russiae vigore regis et decreti electionis regis de constituendis iudiciis regni etc. tibi nobili etc. mandamus authoritate attributa, ut coram iudicio terrestri in N. proxime celebrando personaliter compareas. Także też do sądu grodzkiego albo urzędu tytuł starościn napisawszy, vigore regio et decreti electionis regis de constituendis iudiciis regni etc. pisan być ma. **16.** O zapisach protestacyach na owychże sądziech. Zapisy wszelakie, protestacye, rekognicye też mają być przed sądem onym zeznawane, które takiej wagi mają być jako i sejmowe albo ziemskie. **17.** O odpowiedzi. Jeśliby też kto o kim odpowiedź na gardło miał jaką, tedy jej już używać jeden przeciwko drugiemu cztery niedziele przed sądy i przez wszytkie sądy, także i cztery niedziele po sądziech nie ma, aby każdy wolno dla odprawowania sądów jachał et sic deinceps dwie niedzieli przed sejmikiem i dwie po sejmiku, na których obierani będą iudices, a to sub poena infamiae. **18.** O dilacyach. Tego też nie opuszczając, że in termino appellationis ciuslibet przystawając do prawa pospolitego i zwyczajów dawnych dilacya na munimenta żadna niema być dawana ani koncedowana, i owszem już każdy tam in appellatione albo motione cum munitmentis powinien być gotowym, exceptis causis ex cittationibus iuris. Także też kauzy, które ab accessorio przypadać będą, gdyby accessorium odcięte było, tam dylacya ma być dana ad munimenta ad futura iudicia, gdyż przez ten czas tempore interregni zadzierzenie akt wszystkich było. Za którem ukazaniem dilacyej autentice, sąd każdy ziemski powinien księgi otworzyć i munimenta wydać na przyszłych sądziech. A gdzieby też który urząd ksiąg otworzyć czasów zwykłych temere i muniment wydać niechciał, oną szkodę stronie pozwanej victus iure o to nagrodzić powinien będzie, o co peremptorie przed sądem tymże odpowiadać powinien będzie [1]) **19.** O exekucyej tych sądów starostowie te wszystkie dekrety od tych powinni exekwować sub poenis supra descriptis, vilelicet sub privatione officii. A gdzieby też na którym staroście prawo przywiedzione było, tedy vicinior capitaneus tegoż województwa ma exekucyą czynić a powiat on jego i drugi ten, którego ten starosta będzie iurevictus, posłuszni być mają sub poenis legum. **20.** O preskrypcyach. A począwszy od śmierci króla IMci aż do postanowienia sądów teraźniejszych preskrypcye et abusus inscriptionum fatalia żadne iść nie mają. **21.** O urzędnikach umarłych. A gdzieby w której ziemi urzędników których sądowych ziemskich niedostawało, albo pod tym czasem który z nich umarł, tedy pan wojewoda powinien będzie złożyć czas elekcyej w onej ziemi a tam zarazem obrać na miejsce jego osobę jedną, aby urząd był spełna, żeby się nie mieszkało leżenia ksiąg i sądzenia roków. **22.** O rzeczach osądzonych kapturem. A rzeczy wszystkie osądzone kapturem, te wszystkie wedle konfederacyej pośledniej przez nas we Lwowie postanowionej kończyć się mają, wedle opisania konfederacyej i onym exekucyą czynić obowiązujemy się obowiązkiem w tej konfederacyej [a]) opisanym. A sprawy takowe wszystkie mocą konfederacyi osądzone na którymkolwiek stopniu prawnym zostałe mocą zjazdu tego naszego aprobujemy i aby onym starostowie iuxta praescriptum iuris communis et confoederationis exekucyą czynili, sub poenis iuribus et confoederationibus contentis. **23.** A gdzieby się trafiła kauza którego z presidentów iudicio, tedy takowy będzie powinien wstać z miesca swego i przy wotowaniu nie być; także i sędzia każdy, którego sentencya będzie. **24.** Sejmik powiatowy przed sejmem walnym, który ma być pro die 12 mensis Maii w Stężycy, złożyliśmy sobie, któremu sejmikowi IMć pan wojewoda ma nam oznajmić czas i miejsce przez uniwersały swe wedle potrzeby. **25.** Tośmy też postanowili, aby ex nunc wedle potrzeby pan wojewoda, albo IMci urząd czynili exekucyę po-

---

a) P. konstytucyej.

[1]) Artykuł ten, jak to wypływa z laudum chełmskiego z 7 kwietnia 1575 r. zdał się być niepotrzebnym Chełmianom i do sprawiedliwości ludzkiej bardzo szkodny, dlaczego też postanowili: na osobnym zjeździe nad tegoż poprawą, jak wogóle nad wprowadzeniem i poprawą tych sądów wojewódzkich się zastanowić.

winności urzędowi swemu około miar, wag, rzemieślników wszelakich; także też aby mieszczanie przed p. starostą i urzędniki wedle konstytucyej liczby czynili, a pp. urzędnicy ziemscy aby do tego nie omieszkali być sub poenis legibus descriptis. A do tego deputujemy urzędniki ziemskie: chorążego, stolnika i sędziego; a we lwowskiej ziemi iż tam stolnika niemasz, tedy na miejsce pisarza ziemskiego deputujemy et sic in aliis terris. **26.** Na synod do Piotrkowa użyliśmy IMci p. zarnowskiego[1]), który też jest deputowan z województwa sandomierskiego; a k' temu deputowaliśmy IMci p. Krzysztofa Głowę z Przybyszówki sekretarza króla IMci. **27.** Panowie starostowie będą powinni dać obwołać siem ad diem 12 maii w Stężycy in defectu przyjechania króla IMci. **28.** A co się tyczy ruszenia do Tyśmienicy za tymi uniwersałami, które wyszły od starosty i deputatów ziemi halickiej na instygacyą urodzonych Baltazara Ożgi podstarościego lwowskiego, Franciszka Białkowskiego, Krzysztofa Buchowskiego, Tomasza Tarnawskiego, Piotra Pełczyckiego i Jadwigi Raczyńskiej naprzeciwko urodzonemu Krzysztowi Zborowskiemu, o odjęcie każdemu z nich majętności różnych dóbr tyśmienickich, iż przez trudność i zabawienie na tym sejmiku, za żądaniem nas wszech użyliśmy person wyżej mianowanych, aby się to ruszenie względem tego i zabawienia naszego i względem, iż IMci p. Andrzej Zborowski marszałek nadworny koronny obiecał i zapewnił w pośrodku nas tym personom wyżej mianowanym majętności ich przerzeczone w pierwszych dekreciech mianowane wrócić i oddać, prosząc wszech nas, abyśmy się od takiej egzekucyi zatrzymali ab actu zjazdu tego teraźniejszego naszego, za dozwoleniem stron przerzeczonych, do czterech niedziel to ruszenie odkładamy, tym sposobem, iż teto strony wyżej mianowane interea temporis quatuor septimanarum ku odbieraniu majętności dóbr przerzeczonych wedle dekretów pierwszych mianowanych mają posłać woźnego pewnego z dwiema szlachcicami pewnymi, którego woźnego i szlachtę warujemy pokojem pospolitym de securitate vitae illorum, a to za przyrzeczeniem IMci p. marszałka nadwornego koronnego, i dzień obierania majętności i dóbr przerzeczonych naznaczamy ab actu zjazdu teraźniejszego naszego na dwie niedzieli, tj. w pierwszą środę po św. Lucyej die 15 mensis Decembris. A gdzie więc majętność i dobra przerzeczone w dekreciech mianowane wszystkie personom przerzeczonym in toto vel in parte onemu woźnemu i szlachcie dnia wyżej mianowanego spełna oddadzą, tedy ten woźny z tą szlachtą, którego ci ukrzywdzeni do tego poślą, mają rekognicyę uczynić de satisfactione w którymkolwiek grodzie, a tam zaraz starosta halicki albo ten przed którym ta relacya uczyniona będzie, powinien będzie dać litteras patentes relaxationis banicyej. A gdzieby też tenże woźny z szlachtą zeznali, że się w tym ukrzywdzonym wedle tego naszego postanowienia in toto dosyć nie stało na on czas i dzień wyżej mianowany, tedy on starosta będzie powinien do starostw wszystkich oznajmić, a IMć pp. starostowie będą powinni nam generaliter wszystkim, każdy swemu rycerstwu w województwie ruskiem także oznajmić powinien i czas naznaczyć uniwersałem swoim, abyśmy się na czas mianowany ruszyli ku egzekucyej w kapturze opisanej. Za którem obwieszczeniem my generaliter wszyscy obiecujemy pod poczciwościami i przysięgami naszemi na czas ten w uniwersałach mianowany manu forti et armata tanquam contra rebellem et iuri communi inoboedientem ruszyć się i exekucyę tak pierwszemu kapturowi jako i lwowskiemu wtóremu i teraźniejszemu postanowieniu naszemu in toto wykonać i wypełnić. A ten to przerzeczony Krzysztof Zborowski tak długo ma być in bannitione wedle tej konfederacyej i postanowienia teraźniejszego naszego, aż we wszem in toto et in parte dekretom halickim tak pierwszym jako i wtórym dosyć uczyni[2]). **29.** Który to porządek sprawiedliwości i insze rzeczy wszystkie tu postanowione wyżej opisane, objecujemy ślubujemy, przyrzekamy i przysięgamy statecznie, skutecznie i nienaruszenie trzymać, dzierzeć i wedle niego krzywd i szkód swoich dochodzić i we wszystkiem się zachować. Które to postanowienie nasze zgodnie jedno-

---

[1]) Jan Sienienski. [2]) Co do tej sprawy z Krzysztofem Zborowskim ob. Castr. Tremb. 8 p, 297—310, 321—322. Castr. Leop. 335 p. 1197—1201., 1291.

stajnie czynienia sprawiedliwości i inszych rzeczy postanowienia, jako się wyżej opisało, gdzieby więc kto po tem chciał ganić, targać, psować, albo inakszym sposobem i kształtem a niźli tu jest opisano sprawiedliwości swej dochodzić i tych rzeczy postanowionych dzierzećby nie chciał, takowego nie inaczej rozumieć i mieć mamy, jeno pro hoste patriae, ponieważby to psować chciał, na czem salus et incolumitas totius reipublicae zawisła i zasiadła. Warując to jednak i sobie zachowując, żeby zawżdy w tym wyżej opisanym sposobie sprawiedliwości było nam wolno wszystko odmienić i przyczynić i umniejszyć, coby się nam wszystkim zgodnie zdało. Które to nasze postanowienie poruczyliśmy osobom dwiemadziestam niżej opisanym zapieczętować i podpisać a do ksiąg grodzkich sądowych to wpisać, co uczynić zleciliśmy IMci p. staroście lwowskiemu do akt grodzkich lwowskich wpisać a do przemyskich IMci panu sanockiemu staroście przemyskiemu, aby tam stąd każdy wolno sprawy te postanowienia naszego sobie wybierał, także też aby przez IMci pany starosty to postanowienie nasze z rozkazami ich przez woźne obwołano było. Działo się to na zjeździe spólnym województwa ruskiego w Wiszni die prima Decembris anno Domini 1574. Jerzy Jazłowiecki z Buczacza, Stanislaus Herburt castelan lwowski starosta samborski, Stanisław Drohojowski, kasztelan przemyski, Joannes Heburth de Fulsztyn castellanus sanocensis capitaneus premisliensis Jan Dawidowski z Dawidowa, Stanisław Starzechowski de Starzechowicze, Andrzej Sienieński z Sienna, Mikołaj Sienienski z Sienna, Mikołaj Dawidowski z Dawidowa, Jerzy Drohojowski m. p., Baltazar Ożga podstarości lwowski similiter protestor jako pan pisarz, Bartholomeus Korytko notarius ter. leopoliensis cum protestatione dilationis non consentiendo et ad eas post abscisionem accessoriorum ex quo ibidem parati debent esse. M. Gorecki vexillifer poznaniensis, Jerzy Drohojowski, Stanislaus Zochowski notarius castrensis leopoliensis. Nicolaus Herborth a Fulsztyn capitaneus leopoliensis.

Ind. Decr. Cast. Prem. 768 p. 221—242. Castr. Leop. Rel. 335 p. 1249—1263.

15.

We Lwowie, 28 lutego 1575.

Zagajenie generalnych sądów wojewódzkich woj. ruskiego.

Acta sunt haec Leopoli in castro inferiori leopoliensi in iudiciis ordinariis in conventionibus generalibus primum Varschaviae circa electionem serenissimi Henrici dei gratia novi regis Poloniae, demum Cracoviae in coronatione eiusdem tandem Varsaviae in convocatione proxime praeterita, postremo in conventione Vissnensi laudatis et constitutis, feria secunda post dominicam Reminiscere in quadragesima celebratis, anno domini millesimo quingentesimo septuagesimo quinto.

Quae quidem iudicia praefata generalia sicut praemissum est ab omnibus ordinibus regni in praedicta conventione generali regni electionis novi regis Varsaviae propterea, quia serenissimus olim princeps dominus Sigismundus Augustus rex Poloniae existens multitudine causarum forensium ex diversis instantiis ab subselliis iudiciorum et officiorum regni ad maiestatem suam devolutis et devolvi quotidie fere non desinentibus obrutus, ita ut una ipsius sola persona iustitiae hominibus debitae administrandae in tam amplo imperio ex debito suo regali satisfacere non potuit, hominesque in assequenda iustitia negligebantur, unde odia pleraeque exacerbationes oriebantur, saepius in conventionibus publicis cum consiliariis et ordinibus regni ac nuntiis terrarum, ut eo onere tanquam personae suae impossibili levaretur, modusque iustitiae in ultima instantia et celeriori causarum expeditione constitueretur, deliberabat, quod praestare et constituere morte praeventus non potuit. Ut causae itaque ad conventionem regni generalem et personam maiestatis regiae devotutae, deducto ex persona regia hoc onere, celeriori processu quam antea expedirentur, sunt in eodem conventu Varsaviensi ex multa deliberatione iuxta modum et formam, quae visa

foret melior laudata et sancita. Quae quidem deliberatio et constitutio publicitus facta oratoribus serenissimi Galliae olim regis et serenissimi domini Henrici regis electi nominatim inter alias conditiones porrecta et ab ipsis oratoribus medio praestito iuramento sunt subscripta tum etiam eidem serenissimo Henrico regi electo una cum aliis conditionibus, quibus ad regnum vocabatur, per oratores regni ad id destinatos oblata et per ipsum primum Parisiis tandem Cracouiae circa ipsius coronationem suscepta approbata medioque corporali iuramento confirmata, novissime per senatores proceres universamque nobilitatem palatinatus Russiae in conventione Visnensi iuxta modum et formam ibidem generaliter instituta conclusa et conscripta et Varssaviae in publico congressu ex terrarum regni exhibita et producta et universali decreto illius convocationis approbata, demum in publicis conventibus districtuum praefati palatinatus Russiae suscepta et instituta per iudices ad ea modo suprascipto peragenda in conventionibus praefatis unanimiter electos datos constitutos et deputatos, anno et die quibus supra, loco ad id per hoc idem palatinatum Russiae assignato sunt celebrata. Presentibus ibidem mfcis. gsis. et nblus. Hieronimo Sieniawski a Sieniawa camenecensi et haliciensi colomiensique capitaneo, Ioanne Sienienski a Sienno zarnouiensi castellanis Andrea Firlej de Dąbrowicza sandomiriensi, Georgio Incisore regni sanocensi sokaliensique, Ioanne krasnostawiensi et Nicolao lukowiensi Mniszki de Magna Kunczycze, Nicolao Sieniawski a Sieniawa striensi capitaneis, Alberto Starzechowski leopoliensi, Paulo Koritko premisliensi, Sebastiano Zorawinski de Chodorostaw haliciensi succamerariis, Nicolao Naraiowski de Naraiow iudice, Ioanne Brzozdowski de Wolkow subiudice terrestribus leopoliensibus, Petro Piwo pincerna terrae belzensis, Paulo Skotnicki vexillifero haliciensi, Stanislao Michalowski tribuno grodecensi, Nicolao Herburth de Fulstyn et in Dziedzilow herede, Raphaele Ioanne Martino et Prokopio Sieniawskie a Sieniawa, Alberto et Ioanne Kamienieczkie de Kamieniecz, Malchero Paniowski de Panyow, Felice Simone et Iohanne Chodorowskie de Chodorowstaw, Stanislao Żolkiewski, Venceslao Dziedoszycki, Ioanne Czebrowski Wloch nuncupato, Andrea Kucharski de Lahodow, Stanislao Wilzyński, Georgio Christophero et Procopio Czortoryskie de Siemussowa, Christophero et Ioanne Branieczkie, Christophero et Ioanne Kalinowskie, Bartholomeo et Ioanne Belzeczkie de Belzecz, Georgio Ioanne et Alberto Narayowskie de Narayow, Andrea et Petro Klodniczkie de Borynicze, Ioanne et Stanislao Brzozdowskie de Brzozdowcze, Mathia Czernieiowski, Stanislao Lubienieczki, Ioanne Podsosnowski de Podsosnow, Alberto Chomentowski, Ioanne Brudniczki, Christophoro et Ioanne Hermanowskie, et aliisque plurrimis fidedignis nobilibus et ministerialibus terrestribus circa praemissa existentibus. Ad quae iudicia praefata reverendissimus in Christo pater dominus Stanislaus Szlomowski dei gratia leopoliensis archiepiscopus nec non mfci. et gsi. Stanislaus Herburth de Fulstyn leopoliensis, Stanislaus Drohoiowski de Drohoiow premisliensis, Ioannes Sienienski a Sienno et in Gologory haeres haliciensis, Ioannes Herburth a Fulsztyn Sanocensis, Nicolaus Lyssakowski a Lyssakow chelmensis castellani, Stanislaus Danilowicz de Zurow vexillifer leopoliensis, Ioannes Swierski de Romanow tribunus trembovliensis, Ioannes Rychlowski notarius terrestris buscensis, Nicolaus Tarlo de Sczekarzewicze vexillifer premisliensis, Alexius Krassiczki tribunus etiam premisliensis, Stanislaus Starzechowski de Starzechowicze, Ioannes Sienienski a Sienno succamerarius terrae sanocensis, Nicolaus Pelka de Kussienicze, Kilianus Siemuszowski de Siemuszowa, Nicolaus Sienniczki succamerarius, Stanislaus Rozwadowski iudex castrensis chelmenses, Ioannes Dawidowski, Albertus Mokrski et Iacobus Choczimierski nec non etiam Nicolaus Herburt de Fulsztyn capitaneus, Baltazar Ozga viceсapitaneus et Bartolomeus Korytko de Zwinigrod notarius terr. leopolienses iudices omnium districtuum praefati palatinatus Russiae sunt electi et deputati. Qui satisfaciendo constitutionibus praefatis et officiis suis iuxta laudum commune Wisnense illis per senatores ordines ac universam nobilitatem palatinatus praedicti impositis et concessis, unanimiter convenientes primum et ante omnia iuramentum corporale ad sancta Ihesu Christi evangelia iuxta rotham infrascriptam illis pronunciatam multorum nobilium ad iudicia praefata generalia congregatorum, in manus gsi. Nicolai Herburt de Fulsztyn capitanei leopoliensis praestiterunt et quilibet illorum seorsum ex persona sua praestitit

in haec verba: Ja N. przysięgam Panu Bogu, że w tym sądzie nowo uchwalonym i postanowionym do któregom obran i powołan, sądzić będę sprawiedliwie podle prawa koronnego pospolitego pisanego a największego dowcipu mego sąd sprawiedliwie czynić a krzywdę tępić a od tego niedam się uwieść przez żadną przyjaźń albo waśń i też przez żadne dary, którebych za to wziął albo jeszcze kiedy wziąć miał albo się ich kiedy nadziewał, ani też będę rzeczy z kontrowersyi tych między stronami ku temu sądowi należących z nikim przeglądał ani praktykował ani żadnej strony przestrzegał ani żadnemu radził, jedno na tym sądzie sąd sprawiedliwy czynić i radę sądowną i namowę w tajemnicy zachowam nikomu jej nie przenosząc i owszem jeśliby który z towarzyszów moich na sądzie niniejszym siedzących jaki podarek albo objetnicę wziął, albo przestrogę dawał, albo radę jaką dał, objecuję go objawić, tak mi Panie Boże pomagaj. Et ibidem etiam gsi. Nicolaus Herburth de Fulsztyn capitaneus leopoliensis terrarumque Russiae glis., Baltazar Ozga vicecapitaneus, Bartholomeus Korythko notarius terrestris leopolienses satisfaciendo similiter constitutioni praefate Wisznensi in praesentia praefatorum iudicum specialiter et seorsum quilibet illorum ex persona sua praestiterunt corporale iuramentum in hanc rotham: Ja N. przysięgam Panu Bogu, iż wedle postanowienia spólnego wiszeńskiego, w tym sądzie nowo uchwalonym będąc, tajemnic żadnych nie wydam i wiernie przy sobie zachowam, tak mi Panie Boże pomoży. Praestitoque iuramento huiusmodi iudices praefati suprascripti ordineque per districtus iudicum constituta conscripto et per ministerialem terrestrem leopoliensem providum Andream de Stratyn publicato, ut ea omnia suprascripta omnibus quibus interest ad notitiam deducerentur, eidem praefato Andreae de Strathyn ministeriali publice proclamare et publicare in locis publicis demandaverunt. Quiquidem ministerialis praefatus coram actis praesentibus constitutus, ea omnia suprascripta, quae sunt per dominos iudices demandata, iuxta tenorem suprascriptum in locis publicis voce sonorosa publicasse in vim suae relationis ubicunque faciendae recognovit.

Ind. Insc. Rel. Decr. Terr. Leop. 20 p. 1—5.

16.

We Lwowie, [12 kwietnia][1]) 1575.

Laudum sejmiku lwowskiego w sprawie sądu gener. wojewódzkiego.

My panowie rady duchowne i świeckie także rycerstwo województwa ruskiego przychylając się do konfederacyi wiszinskiej blisko przeszłej i owszem onę w cale zostawiając i przy niej mocnie stojąc za złożeniem sejmiku wedle tej konfederacyej wiszinskiej blisko przeszłej przed sejmem walnym pod Stężycą złożonym zjechawszy się spólnie do Lwowa, takeśmy około sprawiedliwości postanowili, namówili i uradzili spólnemi namowami naszymi. Iż gdy nam przypadł zjazd jechania naszego pod Stężycę, tedyśmy też mocą sejmu tego naszego wowskiego na inny czas te sądy odłożyli, tj. ad generalia iudicia regni, ako je sobie na tym to sejmie walnym pod Stężycą namówimy, o co się pilnie starać będziemy. A jeśliby więc to przypadło, żeby się nie zgodzili i inne województwa ad generalia iudicia, tedy my te sądy Wisny napisane, mocą sejmu tego we Lwowie naszego przez nas sprawowanego we wszystkiem w mocy zostawujemy. Na które sądy ku namowom o czasie sądzenia na św. Krzyż[2]) będzie nam powinien złożyć sejmik IMć p. kasztelan lwowski[3]) po sejmie stężyckim na zwykłem miejscu z dawna Wisni, na którym to sejmiku przy-

---

[1]) Sejmik był zwołany na 12 kwietnia do Lwowa Castr. Prem. 768 p. 773. Ibidem p. 776 pod roczkiem z 18 kwietnia czytamy o reklamacyi terminów grodzkich, przemyskich: ob indictam conventionem generalem sub civitate Stężycensi tum ob non determinatam conventionem particularem palatinatus Russiae Leopoli tunc celebratam. W limicie zaś tychże sądów Ter. Leop. 20 p. 915 czytamy, że te iudicia moderna: ad feriam tertiam post dominicam Conductus Paschae proximam (tj. 12. kwietnia) qui dies conventui gli. terrarum Russiae hic Leopoli indictus est transposuimus et distulimus. Balzer Geneza trybunału p. 296, 378 sądzi, że 4. kwietnia odbył się ów sejmik. [2]) t. j. 14. września. [3]) Stanisław Herburt.

szłym wisińskim spólnie zjechanym czas do sądzenia tych spraw wszytkiego województwa sobie za zezwoleniem spólnem radą spólną namówimy postanowimy, z poprawą wszelaką do tej konstytucyej przeszłej wyszinskiej, jako zgodnie się nam będzie zdało nalepiej poprawić i ku dobremu pożytecznemu i odmienić i przyczynić. Które to postanowienie nasze zgodnie jednostajnie czynienia sprawiedliwości i inszych rzeczy postanowienia, jako się wyżej opisało, gdzieby więc kto potem chciał ganić targać i psować, albo inakszym sposobem i kształtem, aniżeli tu jest opisano, sprawiedliwości swej dochodzić i tych rzeczy postanowionych dzierzyć niechciał, takowego inaczej rozumieć i mieć mamy jedno pro hoste patriae, ponieważ by to psować chciał, na czem salus et incolumitas totius Reipublicae zawisła i zasiadła. Stanisław Szlomowski arcybiskup lwowski przyzwalam, aby też we wszystkiem duchowieństwo moje wszytko miało sprawiedliwość ręką swą subscripsit. Mikołaj Mieleczki wojewoda podolski, Stanisław Herborth castellan lwowski ręką swą subscripsit. Hieronim Sieniawski kastelan kamieniecki subscripsit. Jan Herborth kastellan sanocki starosta przemyski. Jan Syenna kastellan zarnowski non derogando uchwale wisnieńskiej własną. Jan Sienieński z Sienna kastellan halicki ręką własną. Sebastyan Zorawiński z Chodorowastawu podkomorzy halicki, Stanisław Danilowicz chorąży lwowski ręką swą żeby nie derogując konstytucyej wyszienskiej krom dilacyi aby była kasowana. Sczęsny Chodorowski z Chodorowastawu nie derogując konstytucyi wysienskiej okrom dilacyej aby była kasowana. Walenty Orzechowski sędzia przemyski z poprawą. Bartolomeus Korytko notarius terrestris leopoliensis. Woyczіech Kamienieczky non derogando uchwale wyszenskiej in minnimo. Jan z Kamiencza non derogando uchwale wyszienskiej. Marcin Kunath, Stanisław Zołkiewski z poprawą. Jan Dawidowski z Dawidowa ręką swą. Thomas Dubrawski podsędek ziemie halickiej. Jan Herburt z poprawą. Jan Zamiechowski ręką swą z poprawą. Stanisław Porudyński z poprawą. Sebastyan Chmielecki ręką własną z poprawą. Mikołaj Żółkiewski własną ręką. Jan Białoskorski. Mathiasz Gorecki chorąży poznański non derogando uchwale wyszienskiej. Jakób Boryszowski ręką własną. Jan z Sienna podkomorzy sanocki własną. Syenieński Mikołaj z Sienna własną subscripsit.

Ind. Rel. Castr. Leop. 336 p. 188—189. Castr. Prem. 292 p. 38—39.

17.

W Bełzie, 20 kwietnia 1575.

Protestacya miasta Lwowa z powodu sądu generalnego wojewódzkiego.

Actum in castro Belzensi feria quarta post dominicam misericordiae proxima anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo quinto.

1. Przed urzędem i akty niniejszymi grodzkimi, bełzkimi stojąc oblicznie opatrzny Jan Wilczek woźny generał ziemie ruskiej, mając wedla siebie szlachetnego Józefa Goscieczkiego i Jana Wolskiego, z nimi społecznie w sposób relacyej swej, którą w sądzie przed urzędem i u sądu każdego w Koronie polskiej uczynić gotowi zeznał jawnie i dobrowolnie, iż na zjeździe Ich Mć pp. dygnitarzów i zacnego rycerstwa województwa ruskiego, który mieli Ich Mć we Lwowie pro feria secunda post dominicam Reminiscere proxima[1]) dla sądów swych przed tem w Wiszni sobie postanowionych w kole a przy obecności Ich Mci, gdy na ten czas spolnie z sobą i też z pany Ich Mć deputaty swymi na one swoje sądy obranymi w zamku niskim lwowskim byli, od sławetnych tamże radziec, mieszczan i pospólstwa wszytkiego miasta Lwowa jest im publice i solenniter oświadczono, że oni przystawając do swych protestacyej, które począwszy skoro po śmierci króla IMci Henrika na zjezdziech przeszłych w tem wojewodztwie ruskim czynili, a mianowicie ad rem

---

[1]) 28. lutego.

praesentem znawiając pośledniejszą protestacyą swą wiszieńską, która jest w Busku do akt grodzkich podana i wpisana, jako z razu na on czas w Wiszni i przed tem nigdy żadnej jurysdykcyej Ich Mciom do stanowienia na to miasto tych sądów i artykułów innych nie przyznawali nie approbowali i nie wdawali się w nie, tak też i na ten czas we Lwowie w niczem ich przyznawać approbować ani się w nie zgoła wdawać chcieli. A to principialiter stojąc przy prawiech, przywilejach, zwyczajach starodawnych, swobodach i dawnościach swoich miejskich, wedla których zwłaszcza to miasto Lwów i mieszczanie a obywatele jego wszyscy i też dobra a grunty ich wszelakie miesckie, także i które są miastu osobliwie przez dekret sejmowy inkorporowane, na jednym tylo własnem ich a pospolitem prawie niemieckiem maideburskiem i na zwykłych tegoż prawa sądziech i postępkach od Ich Mci królów polskich zasadzeni a z innych wszelakich praw i sądów krom samej zwierzchności a stolice króla IMci z dawna wyjęci są. Które to prawa im nie jedna tylo pars vel palatinatibus regni ani też tak jako privatis personis, ale właśnie jako dobrom wszystkiej Rzpltej zupełnej Korony polskiej i jako ciała jednego jednemu członkowi królowie Ich Mć z radami swemi koronnemi nadawszy successive zawsze aże do dzisiejszego króla IMci poprzysięgali, dzierzyli i ostatecznymi konfirmacyami a potem też (gdy więc z kim do tego z kontrowersyii na sejm przychodziło) i dekretami sądowymi mocnie utwierdzili, tak iż tych to praw dekretów a wolności swoich i zwyczajów starych mieszczanie przerzeczeni dotąd w ustawicznem używaniu są i byli zawsze i nie inaczej jedno wedla nich przysięgi także swe królom Ich Mciom i Koronie wszystkiej oddawali, jakož i świeżo niedawno dzisiejszemu królowi IMci oddali. Zaczem salvis iuribus iuramentisque suis praefatis żadnej, a mianowicie takiej jako to jest w prawiech swoich, odmiany sami sobie czynić a tem więcej z prawa i z jurisdicyej i z stanu inszego na się i na to miasto brać albo odnosić nie mogą ani są powinni. Gdyż zwłaszcza w tej zacnej Rzpltej Korony wszytkiej polskiej mimo inne stany, miasta i mieszczanie od rycerskiego stanu, który jest przed nimi przedniejszy, tak są rozdzieleni, że będąc różny od siebie kondycyą prawa takież i wolności i przywileje swe osobne i różne, a nie skąd indziej jedno przed się od głowy jednej, tj. od królów Ich Mci panów swoich i od wszytkiej Rzpltej mają. Przeto in uno et eodem gremio corporeque totius regni wszyscy będąc jako mieszczanie w stanie i w prawie swem zawsze trwać a w inszy stan i w insze prawo wtrącać się nie mogą, także też i panowie Ich Mć rycerstwo onych wsie brać albo do swych praw ciągnąć i daleko więcej prawa im i wolności psować a podnosić albo co na nie sami stanowić privata particularique sua potestate, tj. bez głowy a bez Rzpltej wszytkiej i tudzież bez nich samych niemogą. 2. Co iż jednak Ich Mć stan rycerski tego województwa ruskiego na przerzeczonym zjezdzie swoim wiszienskim sądy i rzeczy swoje stanowiąc miasta też tymże sądom i artykułom i swej niejakiej jurisdikcyej podległe mieć chcą i rozumieją, a mieszczanom i sprawom ich miejskim nad zwykłe ich prawa i postępki extraque competens eorum tribunal regium sędzie niejakie ultimae instantiae u siebie samych i między sobą pokazują, i k'temu co jest więtszego, że też tamże libertacye ich miesckie i wolności psują a podnoszą, niechcąc ich onym zgoła dzierzeć, nadto jeszcze i wiele innych dura quaedam et insueta onera, servitutes, poenas, constitutiones na nie i przeciwko nim w skryptach swoich kładą, ich o to nic nie pytając, immo invitis illis protestantibus, tedy przychylając się tak do pomienionych protestacyi swoich jako naprzednej do praw wolności i do zwyczajów starych miasta tego, a osobliwie mając tę prerogatywę, że to miasto i mieszczanie wszyscy lwowscy i z grunty i z dobrami swemi nie jednemu tylo województwu ruskiemu particulariter ale starodawnym przywilejom wszystkiej Koronie polskiej ad unumque corpus regni et reipublicae sunt uniti addicti et aggregati, dla tych samych i dla innych wiela przyczyn dosyć szeroce w onem kole oblicznie Ich Mciom przez nie in supplici libello opowiedzianych wdać się do takowych sądów nie chcieli i nie chcą, referując się z tem wszystkiem generaliter ad integrum corpus totius coronae et reipublicae regni. A przy tem coby się na ten czas tkło ich spraw i akcyej miejskich z temi wzięli i brali sobie ad iudicia sua antiqua et competentia autoritate videlicet regum et principum totiusque corporis rei-

publicae regni Poloniae per totum regnum non autem particulariter fundata, gdzie oni chcą i są gotowi zawsze każdemu się usprawiedliwić. 3. A tak gdy się z tem wszytkiem mieszczanie przerzeczeni lwowscy ze strony swej oświadczali i gdy Ich Mć pp. deputaci takiej protestacyej na żądanie i na prośbę ich przyjąć nie chcieli a nie tylo do akt mienionych sądów swoich ale i grodzkich lwowskich popisać niedopuścili i zakazali i owszem mimo tę protestacyę potem nad miastem i mieszczany w onych sądziech swoich privatim przywłaszczając one i akcye ich, jako sami zwali, per contumaciam in lucris quibusdam et in evasionibus stanom niektórym incompenter skazowali, tedy i o to i o wszytko in genere et specie przeciwko tymże Ich Mcom pp. deputatom, tak jakoby tu każdy z osoby Ich Mci mianowany był i przeciwko stronom wszelakim w onych takowych sądziecg in tergum eorum postępującym albo cokolwiek pozyskawającym, a nakoniec de nullitate omnium quorumcunque processuum ex quibuscunque causis quomodolibet per quascunque personas contra eosdem seu contra civitatem praefatam leopoliensem ibidem obtentorum vel obtinendorum prawnie i jawnie po kilka kroć verbis expressis świadczyli i protestowali się. Przyczem ten to woźny i slachtą że oblicznie tam byli a iż to nie inaczej jedno tak się dziać widzieli i słyszeli przed urzędem i u akt bełzkich niniejszych, które im najbliższe mogli być województwa ruskiego dobrowolnie zeznali i z osobna z nich każdy zeznał pamiętne do tego od pomienionych radziec i mieszczan lwowskich urzędowi obłożywszy.

Ind. Rel. Castr. Belz. 177 p. 227—230.

18.

W Bełzie, 20 kwietnia 1575.

Protestacya miasta Krosna z powodu sądu generalnego wojewódzkiego.

Actum in castro Belzensi feria quarta post dominicam misericordiae proxima anno domini millesimo quingentesimo septuagesimo quinto. 1. Coram officio actisque praesentibus castrensibus Belzensibus comparens personaliter providus Ioannes Wilczek ministerialis generalis terrarum Russiae una cum nobilibus Iosepho Goscziеczki et Iohanne Wolski, sibi tunc assistentibus, in vim relationis suae ubivis locorum faciendae publice et palam recognovit, quia sibi et praefatis nobilibus ex parte famatorum proconsulis et consulum totiusque communitatis civitatis Croszno per nuntios eorundem Leopoli protunc existentes in celebratione iudiciorum quorundam in castro inferiori leopoliensi per mfcos. et gros. dominos deputatos quosdam assertos residencium, vigore constitutionis cuiusdam in conventu particulari visnensi per senatores et equestrem ordinem palatinatus Russiae laudatae atque constitutae, de qua constitutione visnensi iidem cives crosnenses nihil sciverunt nec ibidem praesentes interfuerunt, in toto solemniter protestatum est, quia ipsi adhaerendo protestationi famatorum civium leopoliensium contra illam assertam constitutionem et contra iudicia eiusmodi tam Visnae quam etiam protunc in praesentia eorum Leopoli factae, eam iurisdiccionem dominorum deputatorum atque iudicia eorum praetensa in toto suscipere et approbare nolunt, cum ex aliis iustis certis legittimisque causis et rationibus communiter a praefata civitate leopoliensi et ab aliis civitatibus protunc allegatis, tum specialiter propter ipsius praetactae civitatis Croszno iura, libertates, privilegia, consuetudinesque antiquas, quae per serenissimos divae memoriae reges ac principes regni Poloniae civitati illi crosznensi ab eius fundatione sunt talia dotata, quod omnes eiusdem cives ac incolae cum suis bonis et fundis civilibus praeter iudicium suum civile maideburgense teutonicum et praeter sacrae regiae maiestatis tribunal atque superioritatem a ceteris quibusvis omnibus iudiciis perpetuo sint exempti atque liberi, allegantes se talium iurium suorum usum ad hoc tempus perpetuum et cofirmationes divae memoriae regum ac principum regni Poloniae ad modernum usque serenissimum

regem dominum Henricum protunc ab eodem regno protunc absentem successive existentium habere iisdemque semper gaudere, ita quod eadem iura et iudicia ipsorum civilia nullo unquam tempore tam mortuo quam absente a regno principe in illa civitate sileant appelationesque ab eorum foro et iudicio civili, quae interponi solent, certos praescriptos et usitatos gradus semper habeant, in quibus gradibus et processibus sui iuris antiquitusque observata consvetudine libenter persistentes, ab iisdem et a iuribus suis praefatis nullo modo discedere volunt, nec etiam si vellent vivente rege ac principe, cui tempore coronationis ad maiestatem suam anno superiori iuraverunt, bona conscientia salvisque iuramentis discedere aut quicquam in iuribus suis praefatis immutare possunt. 2. Et id quidem, ut ex parte iudiciorum quorundam novorum assertorum particulariterque in eo palatinatu Russiae constitutorum, ita ratione [a]) quoque aliarum rerum praetensis articulis constitutionis visnensis descriptarum et contentarum utpote iura, libertates iurisdiccionemque et praerogativas civiles tangentia, quae iura et privilegia ipsi cives et incolae civitatis praefatae Crosnensis non ab una parte reipublicae nec ab uno palatinatu, sed a serenissimis principibus et regibus regni Poloniae et a corona regni totius, cui subsunt, habent. Ad quam quidem coronam regni et ad totum corpus reipublicae una cum praedictis aliis civitatibus sesse recipiebant et receperunt offerendo nihilominus, cuivis de se quaerenti, in foro et iudicio suo competenti, quo ad hoc usque tempus iudicabantur et iudicantur, iustificare se velle, de quo iterum atque iterum sibi praefato ministeriali et nobilibus protestati sunt eamque protestationem sic et non aliter ab ipsis civibus crosnensibus per eorum nuncios factam fuisse idem ministerialis personaliter recognovit ac etiam nobiles eidem adstantes libere attestati sunt, super quo ex parte praefatorum civium crosnensium memoriale officio est positum.

Ind. Rel. Castr. Belz. 177 p. 231—232.

19.

W Bełzie, 20 kwietnia [1]) 1575.

Protestacya miasta Przemyśla z powodu sądu generalnego wojewódzkiego.

1. Coram officio castrensi et actis praesentibus castrensibus Belzensibus constitutus personaliter providus Ioannes Wilczek ministerialis terrestris terrarum Russiae, una cum nobilibus Iozepho Gosczyczki et Iohanne Wolski sibi tunc assistentibus in vim relationis suae per ipsum in locis omnibus faciendae per expressum recognovit. Quia sibi et praefatis nobilibus ex parte famatorum proconsulis et consulum totiusque communitatis civitatis praemisliensis in celebratione iudiciorum in castro leopoliensi per magnificos dominos deputatos protunc residencium, vigore constitutionum in conventu particulari praeterito visnensi per senatores regni ac equestrem ordinem palatinatus Russiae laudatarum atque constitutarum, inhaerendo priori suae protestationi per eosdem cives premislienses ibidem Visznae factae, in toto solenniter protestati sunt, quia ipsi cives premislienses auditis atque bene intellectis scriptis articulis nonnullis per eosdem dominos mfcos. deputatos feria secunda post dominicam oculi [2]) proxima ibidem in prima eorum celebratione iudiciorum sessione spectabilibus et famatis dominis [pro]consuli consulibus civitatis leopoliensis datis et ad notitiam aliarum civitatum in palatinatu Russiae consistensium generaliter deductis, quibus volentes eosdem cives ad eandem formam celebrandorum praefatorum iudiciorum ex iurisdicione propria ipsorum civium absoluta quadam autoritate sua attrahere, contra libertates privilegia praerogativosque earundem civitatum, ex quo civitas praefata Premisliensis sit privilegiata et in iure teutonico maideburgensi, prout et aliae regni civitates fundata atque a

---

a) relatione. [1]) Data wniesienia oblaty do grodu Bełzkiego w nagłówku Nr. 18. [2]) t. j. 7 marca.

iudiciis pallatinorum, castellanorum, capitaneorum et aliis quibusvis officialibus iuris terrestris exempta, tum quia eciam cives illius civitatis simul cum aliis civitatibus regni in statu et ordine suo sint pars quaedam reipublicae et non ad solum palatinatum Russiae sed ad coronam regni totam pertineant, videntes talia iudicia nec a sacra regia maiestate civitatibus esse permissa, nec cum scitu aut consensu earundem civitatum facta fuisse, ipsaque constitutione vyssnensi libertates ipsorum civum quodam modo sublatas fore, ad haec praemissa et ad alia ibidem latius per spectabiles et famatos dominos proconsulem et consules leopolienses coram magnificis dominis deputatis protestata et latius expressa, inhaerendo eorundem protestationi similiter ex parte civitatis premisliensis protestati sunt, eos ad hanc formam novam iudiciorum et ad constitutionem vissnensem praedictam non teneri, propterea quod ius civile, ut in aliis civitatibus regni, ita apud eosdem perpetuum est, et nullo unquam tempore tam mortuo quam absente a regno principe silet, appelationesque ab eorum foro civili, quae interponi solent, non per quempiam alium solummodo per ius supremum maideburgense in castro cracoviensi fundatum primum, deinde per sacram maiestatem regiam post electionem vel redditum ipsius in regnum a tempore fundationis civitatis ipsorum cognoscuntur et deciduntur. In eo itaque usitato processu et antiquitus observata consvetudine persistentes, praesertim vivente rege ac principe, cui iusiurandum tempore coronations maiestati illius praestiterunt, bona conscientia et salvis suis legibus se nullo modo a iuribus suis discedere posse retulerunt. **2.** Et id quidem, ut ex parte iudiciorum talium novorum itaque ratione aliarum rerum in articulis ordinationis praefatae descriptarum et contentarum, utpote iura libertates iurisdictionemque et praerogativas civiles tangentium, quae iura et privilegia civitas premisliensis praefata non ab una parte reipublicae, sed a serenissimis principibus sanctae memoriae regibus Poloniae et a corona regni dotata habet et quae in aliis terris et palatinatibus regni Poloniae, sub id tempus absentiae regiae maiestatis, per ordinationes iudiciorum huiusmodi aliis civitatibus infirmata et sublata non sunt, ideo se et civitatem praefatam premisliensem integre conservari a praefata celebratione iudiciorum magnificos dominos deputatos protunc in castro leopoliensi congregatos et residentes pecierunt, non consencientes insuper neque consentire volentes ad quaevis alia iudicia, nisi ad ea, in quibus resident et in quibus hactenus autoritate regia iudicabantur. De quo iterum atque iterum ministeriali et nobilibus protestati sunt seque cum his omnibus, quaecunque iura libertates iurisdictionem civilem et dudum observatam eorum consuetudinem attinent et tangunt ad futurum conventum regni generalem trahunt et recipiunt, de quo eciam protestati sunt solenniter. Quod ita et non aliter fuisse praefatus ministerialis personaliter recognovit ac etiam praefati nobiles libere attestati sunt, super quod memoriale positum est.

Ind. Rel. Castr. Belz 177 p. 232—234.

20.

W Samborze, 30 lipca 1575.

Kasztelanowie lwowski, przemyski i sanocki składają sejmik w Wisni na 16 sierpnia.

Nasi łaskawi panowie a bracia, wszem w obec WMciom służby nasze braterskie zalecamy z winszowaniem WMci wszego dobrego. Aczechmy czasu niedawnego na pisanie i wskazanie WMciów do nas przez p. Andrzeja Orzechowskiego około złożenia sejmiku powiatowego respons dali, żechmy po ten czas nierozumieli być żadnej potrzeby, z tych przyczyn jako się WM szerzej o tem pisało i dało znać. Wszakże iż rzeczy nowych niemało nastąpiło, a co dalej więcej w Rzpltej naszej sprawy się trudnią, tak iż wielkie wątpliwości między ludźmi się wszczynają, w jakim sposobię a sławię nasza Rzplta jest położona, króla jeśli mamy albo sąśmy bez niego, przetoż

bardzo się nie ku dobremu zanosi. Wyrozumiewamy też z pewnych wieści, które do nas przychodzą, iż w sąsiedztwie bardzo się ludzie mięszają i gotowość wojenna około nich jest wielka, a jako dają znać, że do nas. A tak my z powinności naszej za obowiązkiem, który na sobie Rzpltej nosimy, przestrzegając takowych niebezpieczności, któreby z prędka a nagle na Koronę przyść mogły i dogadzając też w tem wolej i żądości WMciów, mając zwłaszcza na dobrem baczeniu, iż IMć pp. rady koronne porozumiewają się o złożeniu sejmu walnego na elekcyą, na który abyśmy porządnie we zgodzie a miłości jechali, potrzeba się nam rozmówić. Tedy WMciom wszem obywatelom województwa ruskiego sejmik pospolity albo zjazd składamy w Wiszni na zwykłem miejscu ad sedecimam diem Augusti tj. we wtorek po Pannie Maryej Zielnej. A tam za pomocą miłego Pana Boga z WMciami we społek w miłości a zgodzie braterskiej o wszystkich potrzebach i co jest nagłego, potrzebnego i niebespiecznego Koronie radzić i obmyśliwać będziemy. A z tem łasce i miłości braterskiej WM się zalecamy. Datum w Samborze die 30 Iulii anno Domini 1575. Stanisław Herbort kastellan lwowski starosta samborski ręką swą. Stanisław Drohoiowski kastelan przemyski ręką swą subscripsit. Jan Herbort kastelan sanocki.

Castr. Leop. Rel. 336 p. 314—315. Castr. San. Decr. 318 p. 500—501. Castr. Hal. Rel. 93 p. 429—430.

21.

W Wisni, 16. sierpnia 1575.

Laudum sejmiku wiszeńskiego w sprawie sądów nowych generalnych wojewódzkich.

1. My rady duchowne i świeckie województwa ruskiego i wszystko rycerstwo zjechawszy się spólnie na ten sejmik niniejszy takeśmy przeglądając rzeczy potrzebne Rzpltej między sobą spólnie postanowili i radzili: 2. Naprzód iż widząc że śmiałość w ludzie weszła, iż są niektórzy, którzy czasu tego, gdy króla IMci nie mamy, a o inszym panu namowy się dzieją, śmieją się ważyć nad gliniańską konfederacyą praktyki czynić, z postronnymi posły panów tak namowami, zamykaniem się i radzeniem i braniem upominków tak też przez listy, tedy tę to konfederacyę gliniańską wszytkę w mocej swej zostawujemy około śmiałości praktyk nowego pana: iż ktoby taki był, tedy taki każdy subiacet poenis confoederatione glinianensi contentis i za takowego mieć go będziem jako tam w tej to konfederacyej opisano [1]). A jako tę konfederacyę gliniańską wszystką umacniamy, tak i inne konfederacye przez nas na inszych zjezdziech około sprawiedliwościej uczynione, mocą sejmu tego naszego umocniamy approbujemy. 3. I około sprawiedliwości ultimae instantiae, która się nie skończyła, namowa ma być na dzień świętego Krzyża [2]), wedle konfederacyej naszej blisko przeszłej we Lwowie, warując też, aby praescriptio rerum omnium a morte regis Augusti nie szła nikomu tam rerum iudicatarum executionum, jako wszytkim rzeczom inscriptionum et actionum. 4. To też osobliwie warując tą konfederacyą, iż roki ziemskie przeworskie niebyły sądzone prze ten sejmik niniejszy, który na ten czas jest złożon, gdy miały być sądzone roki wedle opisanego prawa w statucie koronnym, iż za ciężkość to sobie mieli panowie obywatele powiatu onego, tedy mocą sejmu tego naszego uradziliśmy i postanowili, aby roki te przeworskie były sądzone we wtorek pierwszy przed Narodzeniem pannej Mariej. 5. Także też roki ziemskie haliczkie [3]) iż nie były sądzone przez sejmik też ten wisinski, tedy mocą tej konfederacyej naszej ustawiamy; aby sądzone byli w Haliczu w poniedziałek pierwszy przed Narodzeniem Pannej Maryej et sic consequenter roki innych powiatów. 6. A pozwy mają być kładzione pod tymże tytułem i za temże kładzeniem

---

[1]) Ob. wyżej Nr. 3. artykuł 5. [2]) tj. 14 września ob. niżej Nr. 22. [3]) Z sejmu halickiego odbytego 28 lipca wysłano posłów na sejmik wiszeński, którym polecono zapytać się w sprawie sądownictwą.

pozwów, które były kładzione na one roki, które nie doszły, ma mieć każdy rok wedle pozwu, nie przypozywając inszymi pozwy. 7. A iż pan sędzia lwowski umarł [1]), tedy pan kasztelan lwowski [2]) winien nam jest złożyć elekcyą na pana sędziego we Lwowie w tydzień przed Swiętym Krzyżem [3]) i praesens ma być sam, a po elekcyej sędziego zaraz tamże we Lwowie mają sobie obywatele lwowskiej ziemie złożyć czas, kiedy się mają sądzić roki lwowskie, a najdalej we dwie niedziele po sejmiku Swiętego Krzyża [4]), gdy tego sądzenia roków we Lwowie potrzebują panowie obywatele ziemi lwowskiej także i w innych powieciech we lwowskiej ziemi. A pozwy mają być pisane pod tymże tytułem jako pierwej pozywano, z tem też opatrzeniem pozwów kładzienia jako o przeworskich, halickich rokach się opisało. 8. Które to postanowienie nasze objecujemy we wszystkich artykulech jego mocnie dzierzeć poczciwemi rycerskiemi słowy naszemi. A ktoby przeciw temu był i to targał albo wywracać chciał, tedy takowego każdego mieć mamy za niedobrego a złego człowieka, przeciwnika ojczyzny naszej. Co wszystko poruczyliśmy osobom niżej podpisanym podpisać i zapieczętować i do grodu odesłać. Działo się to w Wiszny na sejmiku we wtorek nazajutrz po święcie Wniebowzięcia pannej Maryej, roku Bożego millesimo quingentesimo septuagesimo quinto. Archiepiscopus leopoliensis manu sua propria subscripsit. Bieykowski stolnik przemyski ręką swą. Walenty Orzechowski sędzia przemyski ręką własną. Wiktorzyn Kowalski podstarości przemyski subscripsit. Krysztof Kowynniczki ręką swą. Jan Kowinnicki ręką własną, subscripsit. Baltazar Ożga vicecapitaneus castrensis leopoliensis manu propria significat. Stanislaus Zochowski notarius castrensis leopoliensis m. p.

Castr. Leopol. Rel. 336 p. 315—318. Castr. Prem. T. 286 p. 310—311. Castr. Hal. 93 p. 439—440.

22.

W Wisni, 14 września 1575.

Laudum sejmiku wiszeńskiego co do sądów nowych generalnych wojewódzkich.

1. My rady i rycerstwo województwa ruskiego oznajmujemy wszem w obec komu to wiedzieć należy, iż my dosyć czyniąc postanowieniu spólnemu i zgodnemu województwa wszego naszego ruskiego we Lwowie, zjechaliśmy się na dzień Świętego Krzyża do Wysnie dla postanowienia i poprawy sądów ultimae instantiae, jako tam szerzej obmawia reces albo postanowienie nasze lwowskie [5]), czemu jako nam przystało dosyć czynić chcąc, nie inna przyczyna nas od tego odwiedła jedno niebytność wielie IchMciów pp. braciej naszej, a to prze trwogę na ten czas od nieprzyjaciela koronnego rest, którą u siebie poważając zadzierżeliśmy się z dalszem postanowieniem, wszakże to obwarowawszy jakoż warujemy rzeczeniem naszem uczciwem, iż my przy formie namówionej sądów przez nas w Wiszni statecznie stoimy, pod obowiązkiem i warunkiem tam szerzej opisanym i kondycyą tamże poprawy. 2. A iżby nam tą przepełznością dnia Świętego Krzyża te sądy nie pustoszały, tedy sobie składamy sejmik po rozjeździe konwokacyej warszawskiej, która jest złożona ad terciam diem Octobris, z którego gdy posłyszymy o złożeniu elekcyej, tedy to zlecamy i moc dajemy IMci Panu lwowskiemu, jako wojewodze miejsce dzierzącemu, aby nam sejmik złożyć raczył w Wiszni, czas tedy złożywszy jakoby zjechać commode mogliśmy [6]). Na którym sejmiku i sądy stanowić i inne potrzebne rzeczy namawiać przed elekcyą będziemy. 3. A iżby więcej zwłok postanowieniu sprawiedliwości nie było, tedy to rycerskiemi słowy objecujemy zje-

---

[1]) Mikołaj Narajowski. [2]) Stanisław Herburt. [3]) 7. września. [4]) tj. 28. września. [5]) Z 11 kwietnia ob. N 16. [6]) Zwołał sejmik ten kasztelan lw. Stanisław Herburt uniwersałem datowanym w Podhajcach 16 października na dzień 26 października tegoż roku. C. Hal. 93 p. 450.

chać się, a którzy się zjedziemy ten akt kończyć, nic nie bacząc na niebytność czyje. 4. A gdzieby więc prze nieszczęście jakie do tego sejmiku nam nie przyszło, przed się my przyrzekamy uczciwemi słowy postanowienia wiszeńskiego nie odstępować dotąd, ażbyśmy zgodnie jaką już formam postanowili. 5. A iż panowie posłowie nasi, którzy za prośbą naszą do Korczyna jeździć raczyli, przynieśli nam reces tam postanowiony, który niemałej deliberacyej potrzebuje, aby we wszem z prawem pospolitem się zgadzał, tedy na ten czas nie aprobując go ni w czem, odkładamy gi in toto do tego sejmiku naszego po konwokacyej warszawskiej złożonego, aby o nim tam mówiono było i za zgodą naszą spólnie stanowiono. 6. Konfederacye wszytkie po ześciu króla JMci i odjeździe króla Henrika w całości swej zostawujemy pod warunki i pod winami tam opisanymi, co iż sobie cale zdzierzymy dobremi szlachetnemi słowy objecujemy a na lepsze świadectwo pieczęci swe przykładamy i rękami się swemi podpisujemy. Działo się w Wiśni na sejmiku we środę w dzień Swiętego Krzyża roku 1575. Stanisław Herborth kastellan lwowski starosta samborborski ręką własną. Jan z Sienna kasztelan zarnowski tymże obyczajem jako i na recessie lwowskich sądów, swem i Ich Mci imieniem, którzy się jednako podpisali, non derogando uchwale wiśnieńskiej także jako kastelan województwa sandomirskiego, korczyńskiemu, nowomiejskiemu Ich Mci Małej Polski panów postanowieniu przygany nie daję. Stanisław Drohojowski kasztelan przemyski ręką swą subscripsit. Jan Herborth kasztelan sanocki starosta przemyski ręką swą. Jan Herborth z Fulstyna. Jan Thomas a Drohojów. Walenty Orzechowski sędzia ziemi przemyskiej ręką swą[a]), Jerzy Drohojowski ręką swą.

Castr. Leopol. 336 p. 341 inn. Castr. Prem. 292. p. 159—160. z nadpisem: oblata confoederationis visnensis.

23.

W Wisni, 26 października 1575.

Laudum sejmiku wiszeńskiego o obronie ziemskiej i obiorze posłów na elekcyę.

1. My rady i rycerstwo wojewodztwa ruskiego oznajmujemy wszem wobec komu to wiedzieć należy, iż za przepuszczeniem pańskiem na nas nieprzyjaciela za grzechy nasze, za którem spustoszenie srogie krajów naszych przyszło[1]), do Wisznie na miejsce sejmikom zwykłe zjechawszy się dla obmyślenia za pomocą Bożą spraw Rzpltej wielkich, a prawie tych, na których po łasce Bożej nam wszytkim należy, to jest, że nam przyszło razem radzić o jechaniu na elekcyę nowego pana, która jest złożona przez stany koronne w Warszawie na konwokacyej ad VII diem Novembris, do którego czasu od sejmiku naszego niemieliśmy czasu więcej półtorej niedziele, także i o obronie przeciwko tak prędkiemu a prawie nagłemu nieprzyjacielowi, który spustoszenie tak srogie uczyniwszy, jakie w krajach naszych i województwach nam przyległych, za takiemi osiadłościami, jakie na ten czas były, snać nigdy nie stało się, do Wołoch wyciągnał, tamże i po dziś dzień jest, nie przeco inszego, jedno aby zasię pogodę upatrzywszy tem prędzej w Koronę wtargnąć mógł a tamże powtóre z korzyścią wrócić się, o czem pewne wieści mamy, że tak jest. Trzecia sprawa o namowie sprawiedliwości wedle recessów naszych sejmików. Tu każdy baczny rozważyć może, jako wielkie a ważne deliberacye na nas przypadły, o których nie jednemu województwu naszemu tylko, ale wszytkiej Koronie radzić by należało. 2. Jakoż gdybyśmy się obyczajem wojennym przeciwko temu nieprzyjacielowi ruszyli, poruczyliśmy to byli IMci panu sanoc-

a) Dwóch ostatnich podpisów brak we Lw.

[1]) Z powodu tego najazdu w przemyskim grodzie limitowane były dwakroć causae officii, a to 26 września i 2 października; ob. C. Prem. Decr. 769 p. 84, 85.

kiemu[1]) jako staroście ziemie przemyskiej, aby on w niebytności naszej przezpieczeństwa małżonek dziatek, domów i statków naszych przestrzegał a o ponowieniu strony tego nieprzyjaciela nowiny, jego postępków do górnych ziem znać dawał. Jakoż temu dosyć czyniąc oznajmował często IMci panu wojewodzie krakowskiemu[2]), IMci panu sandomirskiemu[3]), IMci p. kanclerzowi koronnemu[4]), IMci p. podskarbiemu[5]), że ten nieprzyjaciel prędkością swą i dawną gotowością ziemie ruskie, podolskie, bełzkie, wołyńskie ogniem, zabraniem ludzi i plonów popustoszył, prosząc i radząc imieniem naszem, aby Jch Mć w to się staraniem swem włożyć raczyli, aby elekcya przyszłego pana u granic temu nieprzyjacielowi przyległych odbywała się. Czego Ich Mć braterskie żałując i sami tego litowali i bracią swą do obrony, aby jechali pobudzali, ofiarując przy tem przez pismo swe do IMci pana sanockiego obmyślenie stateczne i prędkie tak na sejmiku swym prossowskim, który ad XXIII Octobris przypada, jako też na elekcyą zjechawszy się obronę stateczną, tylko prosząc i rady za pewnemi racyami dodawając, abyśmy czasu i miejsca elekcyej oznaczonej nie pomykali ani przekładali. Na ostatek Ich Mć przez pisanie swe sejmiku proszowskiego na sejmik nasz poprawić raczyli kilka dni oczekiwania w Warszawie na nas obiecawszy. **3.** My uważając u siebie i potrzebę bycia naszego na elekcyej, aby nam ta prerogatywa wielka stanu naszego rycerskiego nie upłynęła obierania pana, k'temu na nie odjeżdżając, abyśmy ostatka majętności naszych popiołem nie zastali, takeśmy między sobą acz nie wedle potrzeby, jakoby należało, ale jako być mogło pod tym czasem postanowili, aby z ziem naszych ruskich pewne osoby na elekcyą z zupełną mocą jechały, reprezentując osoby nas wszech, a tam w imię Boże one z innymi obywatelami koronnymi odprawowali, wszakże to ostatecznie warując, aby to na potomne czasy jakiej sekweli nie niosło, żeby kiedy z ziem ruskich tym sposobem przez osoby pewne a nie przez wszytkie obywatele elekcya odprawowana była, co na ten czas potrzeba za nieprzespiecznością od nieprzyjaciela na nas wycisnęła. Mianujemy tedy z ziemie lwowskiej pana Stanisława Żółkiewskiego p. Stanisława Krasickiego stolnika lwowskiego, p. Hieronima Krzeczowskiego starostę szereszowskiego, z przemyskiej p. Walentego Orzechowskiego sędziego przemyskiego, Jana Biejkowskiego stolnika przemyskiego, p. Jerzego Frerda, p. Thomasza Drohoiowskiego; z Sanoczkiej ziemie p. Mikołaja Sienieńskiego stolnika sanockiego, p. Stanisława Czarnockiego sędziego sanockiego i p. Józefa Dedinskiego podsędka sanockiego; z halickiej p. Prokopa Raszka pisarza ziemskiego halickiego, p. Iwana Pletenickiego; z trębowelskiej p. Mikołaja Wilczka, p. Mikołaja Baworowskiego; z kołomyjskiej p. Jakuba Chocimierskiego p. Krzisztofa Błudnickiego, którzy wszyscy na dzień omieniony elekcyej w Warszawie stawić się mają a tam okrom praktyk żadnych jedno pana Boga samego przed oczyma mając a pożyteczne Rzpltej z innymi króla obrać mają, pamiętając na to pilnie, co jest im na sejmiku strony elekta zlecono[6]). **4.** A inni wszyscy obywatele którzykolwiek wojnę służyć są powinni okrom Ich Mci panów rad, którzy osobami swemi na elekcyą jadą i insze onera na sobie z strony starostw swych noszą, wylec obyczajem i gotowością wojenną z domów swych od poniedziałku przyszłego za dwie niedzieli mając na miejsce niżej obmienione pod utraceniem majętności swych, jako ci, którzyby expeditionem bellicam omieszkali: lwowska ziemia u Lwowa, przemyska u Wiśnie u Jaworowa i Grodka; sanocka u Chyrowa; chełmska u Kamionky; trembowelska u Trembowliej, halicka u Halicza; kołomyjska u Kołomyjej. Którym wszytkim leże prefektowie niżej opisani porządnie rozdawać mają, które te w kożdych ziemiach naznaczamy: we lwowskiej ziemi p. Mikołaja Herbortha, p. Jana Białoskorskiego, p. Marcina Kunatha; w przemyskiej p. Marcina Czuryła, p. Stanisława Starzechowskiego, p. Stanisława Stadnickiego ze Zmigroda; w ziemi sanockiej p. podkomorzego i p. chorążego sanockiego p. Christopha Tarnawskiego; w halickiej, trębowelskiej, kołomyjskiego, chełmskiej urzędniki tamecznych ziem. **5.** Którym to prefektom wszelaką uczciwość, posłuszeństwo nie inaczej ma być czyniono, jedno jako hetmanowi na wojnie. Ciż ludzie w ordynku

---

[1]) Jan Herburt z Fulsztyna. [2]) Piotr Zborowski. [3]) Hieronim Ossoliński. [4]) Piotr Wolski. [5]) Hieronim Bużeński. [6]) Chełmska ziemia równocześnie na sejmiku swym w Chełmie uchwaliła viritim podążyć na elekcyę.

trzymać, szykować i do bitwy, jeśli tego potrzeba przyniesie, przywodzić mają, a tego pilnie przestrzegać, jakoby ludzie ubodzy i ślachta ni wczym tak z strony brania żywności jako i krzywd innych uciśnieni nie byli, zaczem kaźń pańska przyśćby musiała. A gdzieby się co takiego trafiło, wnet panowie ciż przełożeni sprawiedliwość uczynić mają, a każdy dekretowi Ich Mci jako hetmańskiemu podlegać ma i onemu dosyć czynić, czego aby się każdy łatwiej uwiarować mógł, tedy wszelaką żywność, jako kto utargować może, brać ma. A iżby też ci co wylegają, uciskani drogością nie byli, tedy nie inaczej płacić będą każdą żywność tak osobom swym jako i koniom powinni, jedno jako która rzecz jest w targu przedniejszego miasta onego powiatu albo ziemie. A gdzieby kto uciśnion, albo ukrzywdzon był a słusznej sprawiedliwości nie odniósł, wolne takiemu będzie krzywdy swej potem prawem pospolitem dochodzić. 6. Ci, których tu na ten czas nie masz albo w Koronie albo w ziemiach, a dzierzawy królewskie albo inne dziedziczne mają, będą powinni secundum quantitatem bonorum poczty stawić. Wszakże niewyciągając ich więcej, jedno jako powinność wojenna niesie, którąśmy nie wedle szacunków imion powinni, ale wedle zdania swego. 7. Podstaroście, burgrabie zamków sądowych i pogranicznych od tej expedycyej wolne czynimy, gdyż będą mieli co z sobą czynić przestrzegając bespieczności ich i powinności swej prawem pospolitem opisanej. 8. A iż do rycerstwa ziem naszych służebnych być wielką potrzebę baczymy, tedy za pozwoleniem już województwa krakowskiego, od czego nie rozumiemy, aby wszytkie inne tak z miłości swej przeciwko nam jako też i za prawem, które pieniądze czwartej części ruskim ziemiom na obronę oddane, tedy te, które są we Lwowie na ratuszu pieniądze, służebnym przez p. hetmana naznaczonym[1]) aby były rozdawane przez p. pisarza polnego[2]) pozwalamy, wszakże nie starostom, którzy z opatrzenia swego od Rzpltej powinni sługi swe mieć, ale innym, tego pilnie doglądając, aby roty i poczty spełna stawiane były. A ci służebni leżeć mają co najbliżej miesc i ślaków niebespiecznych, aby do potrzeby zarazem przybyć mogli zawżdy, dlaczego im leża i żywność wedle postanowienia hetmańskiego nigdzie broniona być nie ma. 9. Granice strażą i spiegi od pana hetmana pilnie mają być opatrzone, aby wczas rycerstwu, które wyleże i innym obywatelom wieść się o nieprzyjacielu pewna dawała, nie trudząc darmo rycerstwa i innych nie trwożąc aż za pewną wieścią. 10. Mieszczanie przespieczności miast pilnie przestrzegać mają a municyej wedle potrzeby poprawować będą powinni. 11. A iż prze spiegi w wielkiej niebespieczności jest Korona, tedy starostowie tego z wielką pilnością przestrzegać mają, jakoby ludzie podejrzani po Koronie nieprzechadzali i o wszystkich wiedzieli, czem się kto bawi z cudzoziemców, a zwłaszcza Cygany, które wedle konstytucyej uchwalonych już, z ziemie wywoływamy. A panowie starostowie obwołać mają rozkazać i te Cygany łapać i na gardle karać, a ktobykolwiek takich bądź to slacheckiego albo prostego stanu bronić chciał, poena mille marcarum pecuniae ma być karan, a którą peremptorie in officio castrensi każdy czynić może, której połowica officio castrensi a połowica parti instiganti cedere ma. 12. To też Ich Mciom, którzy na elekcyą pojadą, pilnie polecamy, aby naprzód tak Ich Mciom panom radom jako i wszytkiemu rycerstwu spustoszenie ziem naszych i niebespieczeństwo, w którem jesteśmy położeni przełożyli, a zatem aby Ich Mść obronę nam stateczną zarazem obmyślеć raczyli, kazawszy na więtszy poczet ludzi przyjęcia pieniądze z Rawy wydać i sami do tego się poborem przyłożyć. A iż tak prędko żołnierz stawić się nie będzie mógł, tedy prosić, aby Ich Mć poczty swe posłać do krajów naszych raczyli, o co z pilnością przed wstępkiem do elekcyej starać się mają. 13. A sprawiedliwości postanowienie wedle recessu lwowskiego i wiszeńskiego in robore zostawiamy, chcąc o niej stateczną namowę mieć na elekcyej de instituendis iudiciis ordinariis, albo więc, gdzieby tam czasu nie było, tedy na sejmiku na swym,

---

[1]) tj. przez polnego hetmana Mikołaja Sieniawskiego, starostę stryjskiego. [2]) Matiasz Gorecki, chorąży poznański, który w myśl laudum chciał pieniądze dawać, lecz, jak się protestacyą zasłaniał, z powodu buntowniczych knowań niektórzy rycerze pieniędzy brać nie chcieli. C. Leop. 336 p. 374—6. Ze zjazdu Jędrzejowskiego, później i Krakowskiego nakazano temuż pisarzowi polnemu sub poena peculatus oddać pieniądze hetmanowi polnemu. Ibidem p. 519—520.

który nam pan wojewoda ruski [1]) złożyć będzie raczył, albo IMć pan lwowski [2]) na miejscu wojewodzym po skończeniu elekcyej za cztery niedziele, który porządek sprawiedliwości, iż sobie postanawiamy pod obowiązkiem wiszeńskiego postanowienia sobie przyrzekamy i objecujemy. 14. A iż to postanowienie nasze, dla prędkości złożenia nam sejmiku przez IMć pana lwowskiego, który czasowi elekcyej folgować musiał, do wiadomości Ich Mci panów województwa podolskiego, bełskiego, wołyńskiego obywatelów przyść nie mogło, abyśmy się z Ich Mciami o tem wyleżeniu z domów naszych znaszać mogli, tedy przedsię prze miłość społeczną braterską dla pana Boga prosimy, aby Ich Mć z nami tymże obyczajem wyledz raczyli, i na pewnych miejscach leżąc, jakoby nam czasu potrzeby przybyć mogli, co Ich Mciom pan Bóg płacić będzie a my odsługować powinni będziemy. A gdzieby też województwa i ziemie mianowane nie wylegli, tedyby i nam przyszło się od tego wyleżenia zadzierżeć. 15. Pograniczni starostowie, którzy w radzie nie siedzą, aby albo na zamkach zostali albo z rycerstwem wylegli pod utraceniem starostwa; a to wyleżenie nasze tedy dwie niedzieli zupełnie być ma. 16. Za taką potrzebą krajów naszych tedyśmy to zlecili panom posłom naszym, aby od propozycyej sejmu tylko trzy niedzielie w Warszawie odprawowali się, dla tego, iż rycerstwa województwa naszego wyległy, aby do nich przybyli tem prędzej. A obrona aby była, jako się napisało, gdzieby starosta ugraniczny był praesens przy zamku, tedy wojski będzie powinien wylec z inszymi. 17. Które postanowienie nasze obowiązujemy się słowy swemi sliacheckiemi zdzierżeć i onemu we wszystkiem czynić dosyć, pod obowiązki w tem postanowieniu opisanemi. Które to postanowienie nasze tedyśmy zlecili IchMciom panom kasztelanom lwowskiemu i sanockiemu a p. Aleksemu Krasickiemu imieniem nas wszech pieczęciami zapieczętować i rękami podpisać. Działo się na sejmiku wiszeńskim die vigesima sexta Octobris anno domini 1575. Stanisław Herbort z Fulstina kasztelan lwowski starosta przemyski subscripsit. Alleksy Krasiczki wojski ziemie przemyskiej ręką swą subscripsit.

Castr. Prem. T. 292. p. 176—179 z nadpisem oblata: confoederationis visnensis; wniósł do oblaty Wiktoryn Kowalski podstarości gr. przem. Castr. Hal. 93. p. 456—460. Castr. Leop. 336. p. 363—371. Castr. Tremb. 9 p. 261—268. Castr. Halic. 93. p. 159—163.

24.

We Lwowie 28 listopada 1575.

Laudum ziemian lwowskich.

1. My rady rycerstwo ziemi lwowskiej takeśmy postanowili, iż jakośmy się do Lwowa według konfederacyi wiszenskiej zjechali i tu dwie niedzieli według konfederacyi przerzeczonej wiszenskiej leżeli, a iż tego być potrzebę baczymy, abyśmy się tu jeszcze dłużej zatrzymali, bo z pewnych wieści o nieprzyjacielu tak z Wołoch jako i z Ukrainy wyrozumieliśmy, że się nieprzyjaciela co i czas spodziewamy, tedyśmy sobie zobopólnie pozwolili jeszcze tydzień we Lwowie mieszkać, konfederacyej wiszenskiej ni wczem nie odstępując i owszem one mocno we wszystkiem dzierzeć obiecując, a potem dalej, będzie li tego potrzeba, wolne o tem mówienie i stanowienie zachowywamy. 2. Które to nasze postanowienie dla lepszej wiadomości do ksiąg grodzkich lwowskich wpisać podaliśmy. Działo się na zamku niskim lwowskim 28 die mensis Novembris anno Domini 1575.

Castr. Leop. Rel. 336 p. 396—397, z nadpisem: oblata per totam nobilitatem terrae leopoliensis.

---

[1]) Jerzy Jazłowiecki. [2]) Stanisław Herburt z Fulsztyna.

25.

We Lwowie 3 grudnia 1575.

Laudum ziemian lwowskich.

1. My rycerstwo ziemie lwowskiej mając konfederacyę wiszeńską przez wszystko rycerstwo w ziemi lwowskiej postanowioną około wyleżenia z domów swych przeciwko nieprzyjacielowi koronnemu dla obrony, żechmy to między sobą postanowili, iż ziemia lwowska jeszcze dwie niedzieli we Lwowie leżeć ma, a gdy przyszli dwie niędzieli, tedy my rycerstwo ziemi lwowskiej, bacząc potrzebę Rzptej dla obrony wedle możności naszej, postanowiliśmy za się i pomknęliśmy czasu wyleżenia do tygodnia tj. do poniedziałku po św. Barbarze blisko przyszłego[1]). Ale iż zasię znowu wieści pewne przyszli o nieprzyjacielu koronnym, że umyślił mocą wtargnąć do Korony a najpierw w kraje ruskie, tedy my nieco wolności swej szlacheckiej na ten to czas odstąpiwszy, znowu postanowiliśmy między sobą i ex nunc postanawiamy, abyśmy ze Lwowa niewyjeżdżali, od przyszłego poniedziałku za dwie niedzieli czekając[2]), czego Panie Boże uchowaj, wtargnienia wedle możności swej od tego nieprzyjaciela. A gdziebyśmy baczyli tego potrzebę i wiadomość nam o tym nieprzyjacielu przyszła, tedy zachowujemy sobie stanowienie pomknienia czasu i inszego potrzebnego stanowienia. 2. A wszakże konfederacyę tę wyszeńską we wszystkich punkciech artikulech i porządek jej umacniamy niniejszem stanowieniem naszem uczwierdzamy a w namniejszem punkcie tej to konfederacyej wyszeńskiej, przez to stanowienie nasze, ni w czem nie derogując wolnościam naszym, którechmy jako i inni obywatele w Koronie przedtem i zawżdy używali też nic nie derogując. 3. Które to postanowienie nasze IMciom pp. prefektom ziemi lwowskiej napisać poruczyliśmy a spisane pod pieczęciami i podpisem ich rąk własnych do urzędu grodzkiego lwowskiego oddać, aby każdy pamiętał i wiedział o tej konfederacyej. Działo się na zamku niskim lwowskim, w sobotę dnia 3 Decembris anno 1575. Marcin Kunath. Jan Białoskorski.

Castr. Leop. Rel. 336 p. 397—398 z nadpisem: oblata constitutionis leopoliensis.

26.

We Lwowie 19 grudnia 1575.

Laudum ziemian lwowskich.

1. My rycerstwo ziemi lwowskiej, mając konfederacyę wiszeńską przez wszystko rycerstwo w ziemi lwowskiej postanowioną, około wyleżenia z domów swych przeciwko nieprzyjacielowi koronnemu dla obrony, żechmy to między sobą postanowili, iż ziemia lwowska jeszcze dwie niedzieli leżeć ma, a gdy przyszli dwie niedzieli, tedy my rycerstwo ziemi lwowskiej, bacząc potrzebę Rzplitej dla obrony, wedle możności naszej postanowiliśmy zasię i pomknęli czasu wyleżenia do tygodnia tj. do poniedziałku po św. Barbarze blisko przyszłego[3]). Ale iż zasię znowu wieści pewne przyszły o nieprzyjacielu koronnym, że umyślił mocą wtarnąć do Korony, a napirwej w ziemie ruskie, tedy my nieco wolności swej szlacheckiej odstąpiwszy, znowu postanowiliśmy między sobą i ex nunc postanawiamy, abyśmy ze Lwowa nie odjeżdżali od dnia dzisiejszego tj. poniedziałku przed św. Tomasza apostoła do dwu niedziel[4]), czekając, czego Panie Boże uchowaj, wtargnięcia wedle możności swej od tego nieprzyjaciela. A gdziebyśmy baczyli tego potrzebę i wiadomość nam o tym nieprzyjacielu przyszła, tedy zachowujemy sobie stanowienie pomknienia czasu i inszego potrzebnego stanowienia. 2. A wszakże konfederacyę wiszeńską we wszystkich, punkciech, artykulech i porządek jej umacniamy niniejszem stanowieniem naszem uczwierdzamy

---

[1]) 12 grudnia. [2]) t. j. od 5 do 19 grudnia. [3]) 12 grudnia. [4]) t. j. od 19 grudnia do 2 stycznia 1576.

a w namniejszym punkcie tej to konfederacyi wiszeńskiej przez to stanowienie nasze, ni w czem nie derogując wolnościom naszym, którechmy jako obywatele insi w Koronie przedtem i zawżdy używali też nic nie derogując. 3. Które to postanowienie nasze IMciom pp. prefektom ziemie lwowskiej napisać poruczyliśmy a spisane pod pieczęciami i podpisem ich rąk własnych do urzędu grodzkiego lwowskiego oddać, aby każdy pamiętał i wiedział o tej konfederacyej. Działo się na zamku niskim lwowskim w poniedziałek dnia 19 Decembris anno Domini 1575. Marcin Kunath. Jan Białoskorski.

Castr. Leop. Rel. 336 p. 401—403. z nadpisem: oblata per praefectos terrae leopoliensis.

27.

W Wisni, 31 grudnia 1575.

Konfederacya województwa ruskiego przy elekcie Stefanie Batorym.

1. My rycerstwo województwa wszytkiego ruskiego tu na ten czas do Wisznie, czyniąc dosyć uchwale i postanowieniu sejmu warszawskiego głównego walnego elekcyej teraźniejszej, zjechawszy się, acz na ten czas Ich Mci panów województwa naszego nie widzimy między sobą, jednak iż ten zjazd albo sejmik nasz jest nam tu w Wiszni złożony authoritate conventus generalis electionis [1]) loco designato et privilegiato et qui tacet consentire videtur, także też o Ich Mci rozumiemy. 2. Przesłuchawszy my tedy od braciej naszy, którzyśmy byli z województwa naszego ruskiego tu z Wisznie na sejm elekcyej w osobach nas wszego województwa do Warszawy wysłali, którzy nam tu na ten czas na piśmie sprawę tę jako z inszemi wszemi województwy i państwy do Korony należącemi, także z radami pewnemi, acz i w tem od niektórych panów rad wielki gwałt in libertate nostra uznali, nam za króla i pana królewnę Jej Mć, a za męża Jej królewskiej Mci IMci p. Stephana Batorego wojewodę siedmiogrodzkiego obrali i tak jako potrzeba tak z rad jako i z rycerstwa osoby pewne po IMci naznaczyli, w czem iż za łaską Bożą z inszemi województwy i państwy na tego jednego, okrom kandydata cesarza IMci [2]) i domu Rakuskiego, na którego my wszyscy z województwa naszego ruskiego tu w Wiszni na sejmiku die 26 Octobris będąc wszyscy jednostajnie nie pozwalaliśmy, zgodzili się. 3. Ktemu to też tamże na tymże sejmie walnym elekcyej, bacząc na ten czas tego potrzebę być wszej Koronie, iż ruszenie pospolite Korony wszej pod Jędrzejów die 18 Januarii jest uchwalone, co wszytko także i pewne artykuły, za którymi pan nasz obrany jest, nam tu na ten czas wszem dostatecznie od braciej naszej pokazano [3]), co my z powinności nas wszech wedle postanowienia pierwszego przez nas wszytkie stany województwa ruskiego naszego postanowionego i obowiązku, w tem to naszem wiszeńskim postanowieniu opisanem, utwierdzonem od braciej naszej wdzięcznie przyiąwszy i onym podziękowawszy, tak na ten czas wedle uchwały sejmu tego walnego warszawskiego około ruszenia pospolitego między sobą postanawiamy, aby każdy, nikogo nie wyjmując kto wojnę służyć powinien, także dignitarii et officiales terrestres sub poena confiscationis omnium bonorum a dygnitarze i urzędnicy wszelacy nietylko utraceniem majętności i dzierżaw, ale też i utraceniem dostojeństw i urzędów, które trzymają, a tam na ten czas wyżej omieniony dia 18 Ianuarii, tak jako wojnę powinien kto służyć stawił się sub poena statuti. 4. O co gdzieby się takim kto pokazał, któryby tego z nami trzymać i równo nieść nie chciał, także też i postanowienie na się wiszyńskie wyżej pomienione tam in toto quam in minnima parte targać, albo mu się w czem przeciwić, albo się od niego odrywał albo się odrywać chciał, gdyż przez nas wszystkie stany jednostajnie i jednomyślnie jest postanowione, także i postanowienie albo reces warszawski

---

[1]) Vol. l. II. 871. [2]) Maxymilian II. [3]) Akt elekcyjny w Warszawie z d. 15 grudnia 1575 r. Vol. l. II. 868 i nn.

mocą tego wiszeńskiego sejmiku z strony województwa naszego targał, albo jako którym sposobem także et quo processu iuris o to czynić z nim, tedy to na ten czas odkładamy do zjazdu tego naszego wszej korony pod Jendrzejów, a tam to wszystko jako z takowymi i przeciwko takim którzyby się pokazali na on czas temu być rebelles i skażce Rzpltej, postępować będziemy mieli, to opatrzymy i postanowimy. 5. A iż na ten czas wojewody ruskiego nie mamy, pod którego sprawami i regimentem tam w tem wyciągnieniu naszem być byśmy mieli, bez którego w rządzie i sprawie trudno byśmy mieli być, przetoż opatrując to w tem prośbami naszemi użyliśmy IMci pana Hieronima Sieniawskiego, kastelana kamienieckiego, żeby IMć raczył na osobę swą wziąć ten urząd województwa ruskiego i powinność wszelaką, która należy na ten urząd, prawem pospolitem opisaną, we wszystkiem wykonywać raczył, a my obiecujemy się wszyscy słowy szlacheckiemi wszelakie posłuszeństwo IMci czynić, a iurisdicyą wszytką całą, która na urząd wojewodzi należy i dochody wszytkie IMci przyznawamy, a gdzieby starostowie temu przeciwni byli, tedy my rycerstwo wszytko tego w Jędrzejowie popierać będziemy [1]), a potem gdy król IMć będzie koronowany przyczynami naszemi w to się włożyć obiecujemy, aby już IMć na tem miescu jako pan cnotliwy, mądry i tego miesca godny został, za tą nas wszech nominacyą. A IMć pan nominat nasz ma się z IMcią panem wojewodą krakowskim [2]) porozumieć kiedy i na którem miescu województwo nasze ściągać się będzie miało. 6. Urzędników wszystkich w prawie pospolitem opisanych około wojny i ciągnienia na wojnę powinności wcale przez każdego z nich mają być exekwowane, aby porządek był we wszystkiem. 7. A iż dla obrony wedle recessu naszego poboru potrzebujemy, tedy niechcąc nic particulatim na województwo same nasze stanowić, odkładamy to do wszytkiej Korony zjazdu pod Jendrzejów, także też zamków i miast pogranicznych opatrzenie i poprawę. 8. A iż czasy przychodzą, których ludzie sprawy swe zwykli jeden z drugim odprawować, także też i roki exemptionum sądzone bywają a jeden drugiemu się iścić i płacić, jeden od drugiego pieniędzy z ręku dostawać, co iż teraz za taką potrzebą nas wszech ruszenia temu się dosyć uczynić nie może, przetoż za taką potrzebą, dla tak potrzeby pilnej Rzpltej tak opatrzyć musieliśmy, iż to żadnemu nic wadzić nie ma ani na tem szkodować, aż po rozjechaniu zjazdu Jendrzejowskiego dwie niedzieli, a tam każdy obligacyej swej i wszelaki[emu] zapisowi dosyć będzie powinien czynić, juxta vim et continentiam inscriptionis. A roki też nowoletnie albo leżenie ksiąg exemptionum, tedy to na tym zjeździe Jendrzejowskim opatrzymy, aby żaden nie szkodował, a do tego czasu dwie niedzieli po rozjeździe Jendrzejowskim generaliter omnia iura tam terrestria quam castrensia silere debent. 9. Królewnę Jej Mć i IMć pana Batorego wojewodę siedmiogrodzkiego za króla nam obrane wedle recessu warszawskiego publikować zarazem rozkazaliśmy. Co wszystko my obowiązujemy się, stojąc mocnie przy pierwszej konfederacyej naszej wiszeńskiej obowiązkiem słów naszych ślacheckich dzierżeć i wypełnić, obowiązkami w tej konferacyej opisanymi. 10. A iż też na ten czas żołnierza tym krajom potrzeba, abyśmy krajów tych dla nieprzyjaciela nie ogolili, tedy wzywamy przez pisanie swe IMć p. Mikołaja Sieniawskiego, hetmana polnego koronnego, aby IMć te żołnierze, które teraz za pieniądze Rzpltej służą, na tę ćwierć roku zatrzymał, gdyż na ten czas pieniędzy nie mamy, a my wszyscy obywatele województwa ruskiego authoritate conventus istius nostra fide IMci objecujemy iścić się, że tę ćwierć lata żołnierzom przerzeczonym po piętnaście złotych na koń, to jest wedle warszawskiego przypowiedzenia rycerstwa wszytkiego będzie zapłacone, o co my wszelakie staranie w Jendrzejowie czynić będziemy i pobory swymi do tego przyczynimy się i te żołnierze, które służą, od tego Jendrzejowskiego ruszenia wolne czynimy. 11. A poruczyliśmy posłom lwowskim wzywać p. Constantego [3]) a pieniądze gotowe na obronę a w imionach królewskich niech leżą, na cochmy się wszyscy jednostajnie zgodzili. 12. A ktoby chciał tę konfederacye i postanowienia nasze targać

[1]) Zarządzenie to sejmiku potwierdził zjazd andrzejowski na dniu 1. lutego 1576 Castr. Leop. 336 p. 535 i np. [2]) Sebastyan Mielecki. [3]) T. j. Konstantego Korniakta mytnika Rusi i dzierzawę Szczerzeckiego.

albo się im przeciwić także i temu postanowieniu i obraniu pana nam przeciwić się, przeciwko takiemu każdemu obowiązujem się obowiązkiem słów naszych slacheckich powstać, jako się przez nas wszytkie w Jendrzejowie namówi i postanowi. 13. Które to teraźniejsze postanowienie nasze aby się żaden niewiadomością tego niewymawiał, tedyśmy to zlecili IMci p. Alexemu Krasickiemu wojskiemu przemyskiemu, aby to we wszystkich powieciech, gdzie roki sądzone bywają, obwołać rozkazał, i tego relacye do ksiąg grodzkich wpisać dał, także i to postanowienie nasze do ksiąg grodzkich wwieść. Czego wszytkiego dla pewności poruczyliśmy Ich Mciom panom a braciej naszej z pośrodku siebie obranej, po trzech osób z każdej ziemie, rękami się swemi do tego aktu podpisać pieczęciami zapieczętować. Działo się w Wiszni, na sejmiku, przez uniwersał recessu sejmu warszawskiego walnego elekcyej złożonego, die ultima Decembris anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo quinto. Wojciech Starzechowski podkomorzy lwowski ręką własną [a]. Jan Sienienski z Sienna podkomorzy sanocki ręką własną. Mikołaj Sienieński z Sienna stolnik ziemie sanocki. Stanisław Danylowicz chorąży lwowski ręką własną. Szczęsny Chodorowski z Chodorowa subscripsit. Stanisław Stadniczki ze Zmigroda ręką swą. Kasper Maczejowski. Borathinski z Borathina subscripsit. Iozeph Didenski podsendek sanocki. Prokop Rasko pisarz ziemie halickiej subscripsit. Tomasz Dubrawski podsędek halicki ręką swą. Jan Skarbek.

Castr. Leop. Rel. 336 p. 449—454. Castr. Prem. 292 p. 223—227. Castr. Hal. 93 p. 511—514; Castr. Sanoc. 318 p. 582—586.

28.

W Hnizdyczowie, 9. lutego 1577.

Wojewoda ruski [1]) naznacza ziemianom sanockim termin elekcyi deputatów na sąd generalny województwa ruskiego na 18 marca we Lwowie.

Wielmożni miłościwi panowie a bracia, panowie kastelanie, dignitarze i wszystko rycerstwo ziemi sanockiej, łaski miłego pana Boga zdrowia i wszech fortun WMciom wiernie życząc. Tak jako tempore interregni było zgodne i jednostajne postanowienie WMci wszech około sądów ultimae instantiae, które według konfederacyej sub interregno uczynionych król IMć nam konfirmować raczył, przeto ja temu wszystkiemu podlegając z powinności urzędu mego, aby WMci ni na czem nie schodziło i też za żądaniem i upomnieniem WMci, żeby te sądy efekt swój wzięły, WMciom wszem oznajmuję, iż tym pomienionym sądom albo elekcyi deputatów składam i naznaczam WMciom czas w pierwszy poniedziałek po środopostnej niedzieli [2]) a miesce we Lwowie. Aczbym był rad zdaniu i pisaniu WMci, tak około miesca żeby było w Mościskach, jako i około czasu, żeby we dwie niedziele w post wstąpiwszy dogodził, ale za żądaniem i napomnieniem inszych pp. braciej a obywatelów powiatu halickiego, kołomyjskiego i trembowelskiego, którzy też na ten zjazd znieść się wszyscy z WMciami na jedno miesce umyślili, którzy byliby temu żadną miarą nie uczynili, gdybym był według pisania i zdania WMci ten zjazd na ten czas i na to miesce złożył, bo roki halickie teraz się odprawują a trembowelskie w tydzień wstąpiwszy w post przypadają, a ledwie się za tydzień jako wszyscy tu są odprawią, na które wielkie potrzeby swe panowie bracia mają, tom uczynił, co proszę aby WMci wszech nie obrażało, a mianowicie żem we Lwowie miesce złożył, na które tak strony żywności jako wczasów WMci inszego miesca godniejszego nie baczył i pewienem tego, że to WMcie odemnie z chęcią przyjąwszy, na ten czas i na to miesce pomienione znieść się będziecie raczyli a tę sprawę przedsięwziętą za pomocą miłego Boga konać. Zatem się łasce WMci braterskiej WMściom zalecam. Datum w Hnizdyczowie dnia 9 Februarii Anno domini 1577. WMci powolny brat i sługa Hieronim Sieniawski ręką własną.

Juridica actor. Castr. Sanoc. 318. p. 878.

---

a) Tylko Lw. [1]) Por. wyżej Nr. 27 artykuł 5. [2]) 18 marca.

29.

W Wisni, 19 września 1577.

Sejmik wiszeński uchwala ordynacyą sądu gen. województwa ultimae instantiae.

1. My rady koronne dygnitarze urzędnicy i rycerstwo wojewodztwa i ziem ruskich wszytkich oznajmujemy i do wiadomości wszem komu to należy wiedzieć przywodzim, że my przystawając do konstytucyi generalnej wszej Korony polskiej sub interregno około sądów uczynionej, także też do konfederacyi pierwszej wojewodztwa swego ruskiego, którą iudicia ultimae instantiae sobieśmy uradzili, namówili i postanowili, także i innym drugim konfederacyom, a) za którymi to sądy do tego czasu odkładaliśmy, którą konstytucyą i konfederacyę król JMć pan nasz dzisiejszy przysięgą swą i listowną konfirmacyą poczwierdził, także też i konstytucyą generalną sejmu krakowskiego na koronacyi swej za zezwoleniem wszech stanów mocne i ważne deklarował być i konstytuował, zjechawszy się tu na dzień dzisiejszy do Wisznie na sejmiku przeszłym wyszeńskim, za spólną namową i postanowieniem ziem wszytkich tego województwa także i przez uniwersał JMci p. wojewody naszego ruskiego [1]) mocą tego postanowienia przeszłego sejmiku wisninskiego do wszytkich ziem województwa ruskiego wydany i naznaczony, ku poprawie obyczajów tych sądów zjachawszy się, za spólnemi namowami zgodnie i jednostajnie porządku tych sądów i wedle konfederacyej lwowskiej rozjazdu b) z przeszłych sądów generalnych lwowskich ultimae instantiae uczynionej takeśmy poprawiliśmy i postanowili. 2. Naprzód iż te sądy obyczajem i porządkiem pierwej przez nas postanowionym sądzone i odprawowane być mają na temże miejscu na zamku niższym lwowskim, gdzie się poczęły dotąd, aż insze miejsce spólnie sobie obierzemy i naznaczymy. 3. Ceterum to tak deklarujemy i postanawiamy, że już appelacye wszystkie i ruszenia od wszelakich subsellii wedle pierwszej ordynacyi, nie gdzie indziej, jedno na tych sądziech odprawowane i sądzone być mają. A niema to nic obstare, że kto indifferenter albo ruszył albo appelował lubo na wieca albo na siem lubo też post curiam do króla JMci, albo pozwem, albo jakim przypozwem pozwał przypozwał i rok naznaczył indifferenter, tedy na takie appelacye, ruszenia, remissye, limitacye albo jakie c) pozwy przypozwy nie gdzie indziej mają roku patrzeć, jeno w sądzie ultimae instantiae. A jeśliby kto taki był, tam actor quam cittatus, któregokolwiek stanu i kondycyej człowiek, żeby extra ipsa iudicia ultimae instantiae gdzieindziej roku patrzył i dekreta jakiekolwiek otrzymywał lubo kondemnacye in lucro vel in evasione aut quovis modo alio, taki każdy poenis confoederationis subiacere debet i k' temu amittet illam totam suam causam, a starostowie i urząd inszy wszelaki takim dekretom otrzymanym extra iudicia ipsa ultimae instantiae gdzieindziej exekucyej czynić nie mają, sub privatione capitaneatus et omnium damnorum propter hoc alicui illatorum recompensatione et solutione, o co każdemu starosta ma się usprawiedliwić peremptorie coram eodem iudicio ultimae instantiae. A in futurum już ab omnibus subselliis mocye i appelacye być nie mają, jedno ad ista ordinaria iudicia, sin secus iudices ich przyjmować nie mają. 3. Item in causis mere criminalibus, iż ma być remissya pro ferenda sententia do króla JMci, tedy już gdy już taka limitacya d) będzie, in illo termino król JMć — z takiej kauzy, którą iudicium illud ultimae instantiae być kryminałem uzna, niema civilem czynić, ale ją criminaliter już odprawić. 4. Item pozwy i przypozwy wszytkie, któreby fatalibus nie upadły, sub titulo procerum wydane, mają mieć miejsce u sądu, ale ex nunc sub titulo regio pisane być mają. 5. Item dilacya wedle pierwszej uchwały iść ma ad munimenta, sed de cetero na drugich sądziech te odprawiwszy introdukcye e), wedle prawa pospolitego dilationibus opisanego iść mają. (6.) Item Żydowie nie gdzie

a) także i do innych pierwszych konfederacyi Ch. b) przy rozjezdzie z Ch. c) advocatiae Ch. i P. d) remissya Ch. e) introductas causas Ch.

[1]) Hieronim Sieniawski.

indziej tak ex appellationibus, motionibus, jako też ex citationibus sądzeni być nie mają, jedno na tychże sądziech ultimae instantiae i tam mają być każdemu człowiekowi chrześciańskiemu prawi iuris ordine. 7. Item exekucye starostowie czynić mają być powinni wedle prawa dekretów tych sądów ultimae instantiae sub poena privationis officii, o którą przez kogokolwiek pozwany peremptorie in iudicio ipso ordinario respondebit. A starosta pozwany tam będzie powinien pokazać, iż nie omieszkał in omni punctu to, co powinien exekucyej czynić. 8. Item ci co a) na przeszłych sądziech odnieśli jakiekolwiek dekreta dilationis, conservationes terminorum ad futura iudicia, tedy na tych przyszłych sądziech roku mieć nie będą, aż na drugich, które będą post determinationem praesentium et omnium causarum ex omnibus terris disiudicationem b). 9. A żeby żaden niebył upośledzon w obieraniu tych deputatów, tedy czas i miejsce obierania ich we Lwowie lwowskiej ziemi, w Przemyślu przemyskiej, w Chełmie chełmskiej ziemi, w Sanoku sanockiej ziemi, w Haliczu halickiej ziemi dzień diem decimam Octobris tj. feriam quintam post nunc instans festum Sancti Francisci naznaczamy i mianujemy, ani ma być więcej tych deputatów jedno po trzech z każdej ziemi. 10. A JMć pp. rady na tych sądziech już ex sua vocatione senatoria siedzieć nie mają, tylko gdzieby który pro deputato był obrany, i to żadnego z rad inszego województwa pro deputato obierać nie mają. 11. Item z Krasnego Stawu, miasta chełmskiej ziemie, też mają być deputaci jako i z inszych miast ruskich w pierwszej ordynacyi mianowanych. 12. A starostowie to mają kazać in foris publikować i obwołać i do wiadomości wszem przez uniwersały przywieść. 13. A przedtem tydzień aby księgi otworzone w każdej ziemi i powiecie były, żeby dwie niedzieli w każdym powiecie leżały, a w której ziemi są powiaty, tedy w jednym pierwej, potem w drugim, aby każdy z nich wybierał co mu potrzeba. 14. A tym to sądom ultimae instantiae dzień i czas ich na miejscu wyżej opisanem naznaczony dzień 24 Octobris tj. czwartek pierwszy przed świętem Simonem Judy blisko przyszłym. 15. Na który dzień się deputaci wszyscy ze wszystkich ziem zjechać do Lwowa mają i uczyniwszy przysięgę wedle pierwszego postanowienia zasieść i sądzić będą powinni. 16. A jeśliby z której ziemie województwa ruskiego albo deputatów nie obrano, albo obrawszy, lubo wszyscy lubo który z nich by nie przyjechał, albo umarł, tedy to non debet impedire ipsa iudicia, i owszem szlachta, która na on czas we Lwowie będzie, in locum absentis mają inszego deputata albo deputaty z którejkolwiek ziemie obrać. 17. A jeśliby interea temporis albo siem albo wojna zaszła, żeby sądzić, albo począwszy już sądzić, tych sądów dokończyć nie mogli, tedy przedsię zjachać się mają na dzień naznaczony deputaci, przysięgę uczynić a limitować one sądy in aliud tempus competens, na który czas powinni się zaś zjachać, sądzić i sądy kończyć będą albo je znowu limitować, toties quoties opus fuerit. A jeśliby impediment wyżej opisanych przyczyn był, aż tych wszytkich sądów dokończą, ale okrom impedimentu powinni będą te sądy kończyć, nie odjeżdżając. 18. A tym porządkiem sądzić mają ziemie, jako która po której idzie; począwszy od lwowskiej, przemyską, sanocką, chełmską, halicką, ażeby się ludzie darmo nie trawili, gdy już dosądzać jednej ziemie będą, tedy mają oznajmić do starosty sądowego onej ziemie, której sądy przypadać będą c) listem swym otworzystym tydzień przed tem, że tę ziemię poczną sądzić tego a tego dnia, a ten list dać do ksiąg wwieść, aby się każdemu w tem wolno dowiadować było, aby się potem aliqua ignorantia kto in iudiciis nie wymawiał, która żadnemu d) iść nie ma. 19. A na potomne czasy tedy te sądy być mają zawżdy poczynane w dzień ten, jako wieca lwowskie przypadają prawem pospolitem opisane we Lwowie, albo tam, gdzie potem sobie miejsce insze za spólnem zezwoleniem namówimy. 20. A elekcya deputatów w każdej ziemi ma być dwie niedzieli przed tym czasem na miejscach wyżej opisanych zawżdy czyniona, do czego ex nunc te czasy sobie naznaczamy. 21. Item gospody, tak jako w pierwszem postanowieniu naszem jest opisano starosta rozdawać ma, a renuentes cives temu wedle pierwszej konfede-

---

a) ci którzy Ch. b) et districtibus w Ch c) od onej w Chł. d) za damnum Ch.

racyi poena toties quoties, co teraz przydawamy, mają być karani. 22. A jeśliby się kto taki któregokolwiek stanu kondycyej sexus eminentiae człowiek nalazł, któryby tam in toto, quam in parte te sądy burzyć, ganić, rozrywać, impedyować którymkolwiek kształtem prawnym, nieprawnym a), słownym i listownym i innym wszelakim chciał i rozrywał i burzył a imby podlec i eis parere nie chciał a sądu sobie inszego szukał i gdzie indziej rozsądek praw swych otrzymawał extra ipsa iudicia ordinaria, exceptis his, któreśmy iudicio regio zostawili, taki ma być pro hoste patriae rozumian i poena infamiae et confiscationis bonorum karany tamże przez dekret onego sądu ultimae instantiae za każdego człowieka instygacyą być ma. A in ea sola causa żadna remissa do króla JMci na siem być niema a starostowie z nami temu powinni będą exekucyą czynić. 23. Tem tedy niniejszem postanowieniem i poprawą onej pierwszej ordynacyi sądów ono pierwsze postanowienie a onem pierwszem teraźniejsze approbujemy, umacniamy i one złączamy i wiecznie mieć moc i władzę przyznawamy i to wszystko co się pierwej postanowiło i teraz poprawiło, pod wiarą, czcią naszą z potomki naszymi wiecznymi czasy trzymać, dzierzeć, wypełniać przyrzekamy i objecujemy. Na co wszytko pewnym osobom deputatom naszym to pierwej przeczytawszy i zgodnie na wszystko się namówiwszy i zezwoliwszy zapieczętować i podpisać i do grodu poruczyliśmy. Działo się w Wiśniej na zjezdzie generalnym województwa ruskiego i ziemi jego wszystkich we czwartek przed świętem św. Matheusza apostoła i ewangelisty tj. 19 Septembris anno Domini 1577. Mikołaj Herburt z Fulsztyna starosta lwowski swem i imieniem JMów pp. rad manu sua significavit. Walenty Orzechowski sędzia ziemski przemyski. Jan Biejkowski z Biejkowa stolnik przemyski, Józef Dydyński podsędek sanocki, Wiktoryn Kowalski poborca ziemi przemyskiej, Paweł Orzechowski z Orzechowa posłany od ziemi Chełmskiej, Stanisław Rozwadowski poseł ziemi chełmskiej, Stanisław Zochowski notarius castrensis leopoliensis, Baltazar Ozga vicecapitaneus Leopoliensis.

Castr. Hal. Rel. 94 p. 515—521; Castr. Prem. Rel. 293 p. 252—257; Castr. Chelm. Rel. Prot. Obl. et Decr. ks. 21 fol. 208. Castr. Trembovl. 305 p. 145 i nn.

30.

We Lwowie, 2 listopada 1577.

Protestacya kapituły lwowskiej z powodu nielegalnie obranych deputatów na sąd generalny woj. ruskiego.

Actum in castro inferiori leopoliensi sabato post festum Omnium Sanctorum anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo septimo.

Ministerialis terrestris glis. regni Poloniae et terrarum Russiae providus Andreas de Strathin una cum nobilus Jacobo Trzciensky et Nicolao Sweykowsky, secum coram praesenti officio castrensi leopoliensi personaliter comparentibus, publice et per expressum recognovit, quia ipse ministerialis cum eisdem nobilibus continuis diebus inordinatae electionis deputatorum usque ad praesentem diem feriam secundam diem et festum sanctorum Simonis et Iudae applorum. praesens aderat ipsoque est sollenniter atque ipsis nblus. protestatum in facie omnium Leopoli congregatorum in haec quae sequuntur verba: 1. Iż tu nie wedle porządku opisanego obrano deputaty w pierwszej ziemi lwowskiej, bo ci, którzy byli na rok deputatami wieloroczny nie mogli być, a ci są urodzeni Jan Swirski wojski trembowelski, Jan Rychlowski podsędek ziemie lwowskiej na ten urząd wsadzeni, acz osoby godne, ale nie wedle opisanego porządku obierani byli na to miesce.

---

a) H. prawym i nieprawym.

Na które sądy nowa elekcya była, bo też nowe kauzy przypadli od wszystkich sędziów ziemskich grodzkich i urzędowych ze wszystkich ziem nie jedno stare ale też i nowe kauzy sądzić mieli, przeciw czemu in prima electione tu we Lwowie p. Mikołaj z Sienna opowiedał się i protestował i wiela[a] innych i to we czwartek przeszły powtóre na zjechaniu to opowiedał. A k'temu i ta druga przyczyna nie mniejsza, iż na ten dzień 24 Octobris, tj. na czwartek przed świętym Simonem Iudą nie zjechali się ze wszystkich ziem w powieciech legitime obrani jedno dwa, jedno ze lwowskiej ziemie urodzony p. Sebastyan Zorawinsky podkomorzy halicki, a drugi Jerzy Fredro w przemyskiej ziemie, a ze trzech całych powiatów żadnego nie było, prócz [z] sanockiego IMć pan zarnowski[1], który iż był przed tem w inszem województwie w ziemie sandomierskiej deputatem obrany, a k'temu dla swych spraw, które tu miał w tym sądzie nie małe wymówił się, gdyż i tu i tam sądom i sprawom swym zdołać nie mógł. Na które miesce i na dzień wyżej mianowany mieli się zjechać wszyscy, którzy byli w ziemiach obrani wedle ordinacyej i czasu złożonego, a jeśliby z której ziemie województwa ruskiego albo deputatów nie wybrano, albo obrawszy bądź to wszyscy kądź którzy z nich z onej ziemie żeby nie przyjechał albo umarł, tedy nie miało impedire ista iudicia, i owszem slachta, która tu na ten czas przeszły we Lwowie zjechała się była, in locum absentis mogła inszego deputata albo deputaty z którejkolwiek ziemie z pośrodka siebie obrać. Ale iż tu nie z jednej ziemie ale ze wszystkich ziem deputatów nie było, impediebat to ipsa iudicia że się zacząć nie mogły. A wżdy oni z niektórymi na ten porządek opisany nie dbając, nad wolą drugich, zwłaczając dzień za dzień aż do poniedziałku święta świętych Simona Iudy apostołów[2], aż by się było co więcej slachty zjechało, z tych, co po opisanym czasie zjechali się, sami się z pomocą drugich obierali przeciw konstytucyej wisneńskiej. 2. Także i ta nie mniejsza przyczyna, iż Ich Mć pp. deputaci chełmskiej ziemie dali znać, że jadą jako legitime obrani, a wżdy mimo ordynacyą wisnieńską jeden drugiego stanowiąc, sine mutuo consensu aliorum nobilium se iuxta ordinationem conservari petentes electionem facere volentium, na miesce ich dali się obirać, owszem gdyby byli insi spełna legitime obrani, absentia Ich Mci prepediować by się byli sądy nie mogli wedle uchwały wisneńskiej pierszej, która tu poślednią nie psowała i owszem elucidatio prioris w niedzielę, po czasie naznaczonym, gdy się już drudzy bracia nasi rozjechali obrali, co się działo i przeciw temu porządkowi, iż nie dnia czwartkowego, ale niedzielnego, z tych którzy się po czasie naznaczonym do Lwowa zjeżdżali, obierali. A co naniebespieczniej stało się, że ludzi rozsądku w prawie nie mające i zwyczajów prawnych nie wiadomi, velis nolis przyjaciel przyjaciela, a nie ze spólnego zezwolenia, z postrachem ludzkim, nasadzali. Bo dla tego z różnych ziem uchwalona elekcya deputatorum była, aby ku skazie ludzkiej z jednej ziemie albo z jednego gniazda ludzi albo nieprzyjaźliwych sobie nasadzano, jako się to przeciw porządkowi wisnienskiemu dzieje. Ale oni się na to gwałtownie i z chciwością nasadziwszy, przywłaszczając sobie postanowienie wisnieńskie, że i na ordynacyą i na persony do elekcyej należące względu nie miawszy, deputaty obierali inordinate, przeto przeciw temu nieporządnemu obieraniu, które się stało in tumultu reclamantibus multis przodkiem IMć ksiądz arcybiskup[3]) i z kolegami swymi biskupy i z kapitułami inhaerendo remissioni seu limitationi conventus thorunensis, qua spiritualium libertas et causae sunt eliberatae et exceptae ratione decimarum ab ordinationibus, tumque et sine consensu status spiritualis primas partes in regno habentis statutis contraveniendo factae, którzy się ratione decimarum ex foro exkludują, że im też deputatów ex statu spirituali między swe deputaty nie przyjęli. 3. Także i z inszych i z tych przyczyn wyżej opisanych świadczyli się, przyczem stali i oświadczali się wiele zacnych ludzi obywatelów tego województwa i ku niemu należący o to, iż to obieranie takowe deputatów nie wedle opisanej konstytucyej ani wedle dobrego porządku było, nie chcąc zostać winni zacnej braci w tem swej, gdzieby który albo którzy, przez taką skwapliwość

a) zuiela.
[1]) Sienieński Jan. [2]) 28. października. [3]) Jan Sienieński arcybiskup lwowski.

albo nieuważenie chełmskiej ziemie i innych ziem, ubliżeniem siebie rozumiał albo rozumieli, że na to IMć ksiądz arcybiskup i z wielem rycerstwa nie pozwalali i owszem się opowiedał i oświadczał a przy IMci wiele zacnych ludzi przeciw tym deputatom, którzy sunt illegitime obrani. Tak się też opowiedali i poświadczali, żeby im potem z nimi z osobna o to czasu swego czynić i mówić, tak samym jako i innym, było wolno. A gdy się te rzeczy wykonywali, już po elekcyi tych swych, jako je oni zową, deputatów, znowu p. Wilczyńskiego obrali dnia poniedziałkowego, mimo pirwszą publikacyą o poniedzieli, przeciw temu się także IMć ksiądz arcybiskup i wiele innych opowiedziało i świadczyło, iż się i to, jako i insze rzeczy, przeciwko porządkowi opisanemu działo, gdyż IMć ksiądz arcybiskup et ex statu saeculari i insze rycerstwo niechcieli ani chcą, ni w czem derogując ordynacyej, tylko iżby się wedle onej elekcya ta była odprawiła, a co się dzieje, to mimo ordynacyą się dzieje. Z czem IMć ksiądz arcybiskup z inszymi solenniter się protestując odszedł. Zaczem oni uporu obiecawszy przestać, mieli się namawiać, aby była ta kontrowersya między nami do wielkiego koła odłożona, odszedłem z inszymi i to jako wyżej objawił i świadczył się i też przy tej protestacyi stoi, która Wisni jest uczyniona per capitulum przed tem na zjezdzie.

Ind. Rel. C. Leop. 337 p. 383—386 z nagłówkiem: Protestatio Capituli Leopoliensis contra deputatos.

31.

We Lwowie 20 grudnia 1577.

Protestacye rajców lwowskich przeciwko ustanowieniu sądów ultimae instantiae, pociąganiu ich do tej iurysdykcyi i reprotestacya starosty.

Actum in castro inferiori leopoliensi feria sexta in vigilia Sancti Thomae Apostoli anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo septimo.

1. Ad offcium actaque praesentia castrensia leopoliensia personaliter veniens providus Joanes Vilczek ministerialis terrestris leopoliensis glis. habens penes se nobiles Josephum Gosczіczki et Casparum Ponyathowski in vim fidelis suae relationis palam recognovit, quia in conventione palatinatus Russiae visnensi, per ordinem equestrem ad decimam nonam diem mensis Septembris anno eodem ob iudiciorum novorum prima die mensis Decembris anno 1574 ibidem laudatorum constitutorumque elucidationem celebrata, nomine famatorum proconsulis consulum advocati totiusque communitatis civitatis leopoliensis, per certos nuncios ad id specialiter missos, est sibi publice solenniterque protestatum. Quod sicut tunc, quando ordinariis iudiciis palatinatus Russiae civitates subiacere atque iuri terrestri incorporare ordo equestris volebat, denuntiabant sese ad hiusmodi iudicia, salvis iuribus privilegiis praerogativis constitutionibusque suis civilibus, per serenissimos olim sacrae maiestatis regiae antecessores reges Poloniae civitati leopoliensi liberaliter concessis et fundatis, per ipsamque sacram regiam maiestatem modernam dominum dominum suum clementissimum sacrosancte confirmatis, nullo modo consentire neque se ipsis iudiciis subicere seu incorporare, in omnibus causis et actionibus civilibus, tam publicis ex officiis suis quam et privatis, velle ac posse neque id sibi ex aliqua iusta et ligittima ratione licere publice protestabantur, ita eciam et nunc firmiter iisdem suis prioribus protestationibus exceptionibusque, tam hic Visnae quam eciam ubivis locorum factis actisque castrensibus connotatis inhaerendo, easdemque in omnibus punctis clausulis et articulis conservando, approbando, confirmando iterum atque iterum protestati sunt allegatis iudiciis pallatinatus Russiae se non posse subicere. Tametsi ex illis omnibus causis et rationibus in praescriptis suis prioribus protestationibus et exceptionibus plane expressis, tamen ex ea maxime causa, quod sacra regia maiestas in comitiis palatinatus regni proxime celebratis civitates omnes suas ab huiusmodi iudiciis excipere suoque proprio regio iu-

dicio reservare dignata est manifeste literis suis regiis declarando civitatem leopoliensem personas bona ipsius huiusmodi iudiciis unius palatinatus Russiae subiacere non posse, iuxta eiusdem civitatis iura et priviligia, nec subesse debere, sine consensu regiae suae maiestatis et reipublicae tum etiam sine consensu eorundem civium proprio. Ex his itaque et aliis plurimis rationibus nomine civitatis leopoliensis sibi in eadem conventione visnensi protestatum esse praefatus ministerialis recognovit, cuius recognitionem memorati nobiles attestati sunt, super quo a praedictis proconsule consulibus advocato et scabinis totaque communitate civitatis leopoliensis memoriale positum est.

2. Coram officio et actis praesentibus castrensibus leopoliensis comparens personaliter providus Joanes Wilczek ministerialis terrestris generalis terrarum Russiae, habens penes se nobiles Josephum Goscziczki et Casparum Poniatowski, in vim relationis suae fidelis ubivis locorum coram quovis officio faciendae, ultro palam et verbis expressis recognovit. Quia pro eo tempore, dum iudices ad iudicia nova seu ordinaria palatinatus Russiae electi et deputati in eisdem iudiciis in arce inferiore Leopoliensi iuxta confoederationem conventionis particularis visnensis proxime celebratae residerunt ac iurisdictionem suam iudicialem fundaverunt, per famatos proconsulem consules advocatum scabinos totamque communitatem civitatis leopoliensis est illis publice ac solenniter protestatum, quod ipsi sicut antea in omnibus convocationibus regni atque conventionibus particularibus visnensibus, in quibus nobilitas palatinatus Russiae post mortem piae memoriae serenissimi olim Sigismundi Augusti Poloniae regis eiusmodi iudicia inter se ac pro se ipsis constituebant denuntiabant ac semper solenniter protestabantur, se in eiusmodi iudicia nequaquam ingerere aut ad ea consentire, ob certas rationes et causas in eisdem suis protestationibus expressas velle ac posse, ita et nunc eisdem prioribus omnibus et posterioribus protestationibus suis firmiter inhaerendo, nec ab eis vel latum ungvem discedendo iterum atque iterum palam et per expressum protestati sunt. Quod ipsi prout ad nullum aliud ius praeter suum maydburgense, in quo ex antiquo sunt privilegiati et quo a iure ordinis equestris sunt seiuncti, non consentiunt nec consentire possunt, ita etiam neminem alium iudicem aliudque tribunal praeter sacrae regiae maiestatis dominum dominum sui clementissimum tribunal agnoscunt neque agnoscere possunt. Quae quidem sacra regia maiestas tanquam supremus iudex omnes causas et actiones iuris ipsorum ad hanc usque diem iudicare et ulterius eorundem instantias decidere dignatur. Qui eciam ex proxime praeteritis comitiis thorunensibus regni omnes actiones iudiciarias et iudicia ordinaria per palatinatus celebranda universalibus litteris suis remittens iudicio suo regio, causas iuris teutonici maydburgensis reservare et specialiter excipere, eo qui sequitur modo, dignatus est: Excipimus a praesenti remissione ac iudicio nostro regio reservamus citationes et actiones contra capitaneos et alios quosvis officiales ex officio institutos et instituendos nec non causas iuris teutonici maydburgensis et culmensis, quas quidem nos iuxta terminorum suorum exigenciam post curiam iudicaturi sumus etc.[1]). In quibusquidem comitiis sua maiestas regia cum illustrissimo senatu suo etiam decernere ac declarare dignata est civitatem leopoliensem sicut et caeteras regni civitates nulli alteri iudicio praeter maiestatis suae regiae aut suo maydeburgensi proprio subesse usurpareque iurisdiccionem neminem iudicum in personas civium maiestatis suae tum et bona eorum posse sine consensu eiusdem maiestatis et reipublicae tum etiam illorum proprio, cum et omnes regni civitates in caeteris palatinatibus eiusmodi iudiciis non astriguntur neque praemuntur. Ex his itaque aliisque antea allegatis rationibus alios aliquos iudices seu deputatos praeter sacrosanctum regiae maiestatis tribunal, salvis iuribus privilegiis et praerogativis

---

[1]) Ob. królewską deklaracyę z daty Torunii 20 die m. Decembris 1576; pomieszczona jest w oblacie C. Lep. 337 p. 386—387. Porównaj także mandat króla do starosty lwowskiego adresowany, z daty 7 listopada 1577 w Malborgu datowany, z zakazem exekwowania wyroków sądu gener. wojewódzkiego ruskiego przeciwko mieszczanom lwowskim C. Leop. 337 p. 559—561, tudzież mandat królewski z daty 1 grudnia r. 1577 w Toruniu datowany do starosty lwowskiego zakazujący exekwować wyroki sądu wojew. gener. w sprawach mieszczan, podlegających sądom magdeburskim i królowi C. Leop. 337 p. 561—564.

suis civilibus salvoque inprimis toties allegato sacrae regiae maiestatis tribunali consentire non potuerunt nec hucusque possunt, quod praefatis ministeriali et nobilibus solenniter publice iterum protestati sunt. Quam quidem protestationem cum peterent ad acta iudiciorum praefatorum suscipi, idque ipsis per eosdem dominos iudices deputatos denegatum esset, eidem ministeriali et nobilibus de actis sibi prohibitis protestati sunt. Ex qua causa ad acta praesentia castrensia leopoliensia eandem suam protestationem inscribi curaverunt. Circaque omnia praemissa praesentem fuisse praedictus ministerialis recognovit, quam ipsius recognitionem nobiles recensiti attestati sunt. Quam recognitionem ministeriali firmatam cives leopolienses ad acta praesentia suscipi et inscribi petierunt, quod eis est concessum. 3. Ministerialis terrestris glis. providus Ioannes Wilczek de Leopoli cum nobilibus Iosepho Gosczickzi et Casparo Poniatowski in vim relationis suae fidelis ubique locorum faciendae recognovit. Protestatum sibi esse solenniter nomine et ex parte famatorum proconsulis, consulum, advocati et scabinorum atque totius communitatis civitatis leopoliensis feria tertia post festum omnium sanctorum proxima in castro inferiori leopoliensi coram iudiciis ordinariis palatinatus Russiae in et contra mfcum. Nicolaum Herborth capitaneum leopoliensem glem., quia ipse pendente termino advocationis omnium causarum et iniuriarum inter praedictam civitatem et praenominatum capitaneum leopoliensem coram sacra maiestate regia impetrata, apud eandem sacram maiestatem regiam eiusdem termini ad trigesimam diem post iceptionem proxime futurorum comitiorum limitatione, contraveniendo mandatis suae maiestatis regiae, eosdem consules et cives leopolienses extra forum eorum proprium et competens ad iudicia ordinaria evocat atque contra eosdem in eisdem iudiciis nescitur quid novum attentat et intentare permittit, cum ipsi cives neque ex bonis neque ex officiis neque ex personis suis sint ullo modo cognitioni et iudiciis terrestribus subiecti. Quod facit in contemptum litterarum et mandatorum sacrae maiestatis regiae et in damnum et praeiudicium eiusdem civitatis leopoliensis, occasione quorum omnium tam sibi ipsis, quam instigatori sacrae maiestatis regiae, salvas et illaesas reservaverunt aciones. Quod sic et non aliter fuisse idem ministerialis recognovit nobilibus praefatis id ipsum in toto attestantibus[1]). 4. Et hic ibidem coram gso. Baltazaro Ozga vicecapitaneo leopoliensi in officio residendi actisque praesentibus castrensibus leopoliensibus personaliter stans ministerialis terrestris glis. providus Ioannes Wilczek de Leopoli cum nobilibus Iosepho Gosczickzi et Casparo Poniatowski in vim relationis suae fidelis ubique locorum faciendae recognovit, protestatum sibi esse solenniter feria tercia post festum omnium Sanctorum proxima in castro inferiori leopoliensi coram iudiciis ordinariis pallatinatus Russiae ultimae instantiae ex parte mfci. Nicolai Herborth de Fulstin capitanei leopoliensis in et contra famatos proconsulem, consules, advocatum et scabinos totamque communitatem civitatis leopoliensis, quia advocationes omnium causarum et iniuriarum inter civitatem leopoliensem per praefatos proconsulem et consules leopolienses allegant nihil contra ius commune valere possunt nihilque ipse mfcus. contra autoritatem regiam et contemptum mandatorum sacrae maiestatis regiae facit, sed ius suum vigore confoederations terrarum Russiae per sacram regiam maiestatem approbatae tuetur et vigore eiusdem in iudiciis ultimae instantiae procedit. Quod sibi ibidem praefatus ministerialis ex parte dicti capitanei leopoliensis protestatum esse recognovit de quo et relationem expressam huiusmodi fecit, nobilibus praefatis id ipsum attestantibus.

Ind. Relat. Cast. Leop. 337 p. 576—581.

---

[1]) Równocześnie protestowali ciż rajcy lwowscy przeciwko Mikołajowi Pieczychojskiemu, Hinkom, Janowi Sienieńskiemu, Klemensowi Klusowi z Wyżnian i Franciszkanom lwowskim o pozywanie ich do forum niekompetentnego. Ind. Rel. C. Leop. 337 p. 581—585.

32.

W Grodnie, 25 listopada 1584.

Król Stefan zwołuje ponownie sejmik w Wisni na 20 grudnia, gromiąc ziemian za zerwanie.

Stephanus dei gratia rex Poloniae Magnus dux Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae etc. Transsilvaniae princeps.

Reverendissimo reverendis magnificis generosis et nobilibus universis et singulis terrarum Russiae senatoribus, praefectis, dignitariis caeteraeque nobilitati universae sincere et fideliter nobis dilectis gratiam nostram regiam. Reverendissimi, reverendi, magnifici, generosi nobiles sincere nobis dilecti. Non libenter intelleximus cum superioribus diebus conventum Visnensem edixeramus, ac vero quia armis insolitis vim ac seditionem prae se ferentibus contra leges eo venissent, infectum eum ob id fuisse. Etsi autem ita observari sciamus, ut qui vocati non venerint alios, quominus quae statuenda sint statuant, impedire non possint, quemadmodum tamen omnibus aliis rebus libenter ostendimus, quanti earum terrarum nostrarum nobilitatem faciamus, quae ad omnes barbarorum impetus excipiendos prae ceteris maxime exposita est, ita in hac quoque praetermittere voluimus, quin abundantioris amoris nostri erga eam testificandi causa conventum restauraremus, eumque ad diem vigesimam mensis Decembris denuo edicimus[1]). Hortamus igitur mandamusque omnibus et singulis, ut ad praefatam diem pro se quisque conventum eum obeat, ita autem obeat, ne ullis in vel cum armis insidias et seditionem aut violenciam prae se ferentibus eo veniat causamque quo denuo conventus ipse quemadmodum ante solvatur ullam praebeat, secus pro gratia nostra ac paena in legibus constituta nemo faciet. Grodnae die XXV mensis Novembris anno domini MDLXXXIV regni nostri anno nono. Stephanus rex.

Ind. Decr. Castr. San. 322 p. 599.

33.

We Lwowie, 7. stycznia 1587.

Konfederacya województwa ruskiego.

1. Gdyż za ześciem z tego świata króla IMci pana naszego powinność królewska za którą nam sprawiedliwość, pokój pospolity i obronę według praw pospolitych jest powinien, aż do obrania sobie wolnie pana innego jest podniesiona, tedy my dygnitarze duchowni, świeccy, urzędnicy, rycerstwo wszytko, miasta województwa ruskiego, które tu z miłości Rzpltej do Lwowa społem dobrowolnie ad diem septimam Ianuarii in Anno Domini 158 septimo zjechało się[2]), obmyśliwając i stanowiąc dobre i bezpieczne Rzpltej województwu temu, które tak postanowić zdało się nam. 2. Gdyż wszech Rzptych jako za fundament są prawa, na których stoją i za nimi w porządku są, tedy przy tych mocnie stać pod wiarą i poczciwością naszą obiecujemy, i ślubujemy, wedle obowiązku s. przodków naszych uczynionego in Anno Domini 1438 w Nowem mieście Korczynie[3]), salva quoque confoederatione generali warschoviensi de dissidentibus in

---

[1]) Sejmiku tego uchwał nie mamy w księgach grodzkich. Natomiast znane jest wotum chorążego lwowskiego Jana Herburta, miane na tym sejmiku ob. Czuczyńskiego Dyaryusze sejmowe 1585 r. Wyd. kom. h. ak. Umiej. t. 60. p. 404—417. [2]) Zjazd zwołał wojewoda Stanisław Żółkiewski orędziem dat. z Winnik 23. grudnia 1586 r. celem obmyślenia bezpieczeństwa na czas interregni, zwłaszcza gdy te kraje doznały ręki pogańskiej. C. Tremb. 97. p. 846. [3]) Konfederacya ta w Korczynie 25 kwietnia 1438 r. zawiązana. Cod. ep. II. N. 248.

religione [1]), którą cale we wszystkim zachowujemy i do niej iuxta illius continentiam przystawamy. A iż widzimy w prawach naszych tak w starych przywilejach jako i ponowionych dobrze być opatrzono, aby ziemie wszystkiej korony polskiej, już tu zamykając wszytkie księstwa i państwa do Korony należące, były zawżdy jako w jednem a nierozdzielnem ciele zachowane, tedy przy tym związku, wiecznie, z potomstwem swem, cale i nienaruszenie zostać chcemy, a przeciwko temu, któryby to targać chciał obiecujemy zawżdy powstać, onego gardła i majętności zbawić, chcąc gi za to mieć, iż nigdy godnym nie jest poczytan być synem uczciwym tej Korony, ale wyrodkiem zapomniałym ojczyzny swej, przysięgi poczciwości [a]), cnoty i dobrej sławy i zatem za bezecnego ma być poczytan. 3. Prawem pospolitem to jest opatrzono, aby żaden krzywdy wedle myśli swojej nie dochodził, tedy ktobykolwiek pod tym czasem interregni swowoleństwa, gwałty, stupra, raptus, incendia, depraedationes viarum, rozboje, invasiones domesticas, diffidationes, duella, violentias, ratione vulnerum vel homicidiorum et omnium in universum criminalium causarum, quarum cognitio conventui competeret, expulsionum violentarum tam spiritualium quam saecularium personarum, a nie inszych tylko a morte regis usque ad coronationem novi regis. 4. A iż niektórzy z braciej naszych skarżą się o rozbój przez poddane, tedy także o uczynienie sprawiedliwości mają się sprawować coram iudiciis confoederationum panowie ich. 5. A ktoby taki był nalezion, któryby scelus takie sub hoc tempore uczynił, tedy ma być pozwan do tych sędziów niżej mianowanych pod ich pieczęcią. A pozew ma być położon ante terminum we dwie niedzieli; pozwy pod tytułem ich wydawane być mają, vigore confoederationis praesentis. Sądzić mają we trzy a we trzy niedzieli a poczynać się mają od actu tego kaptura za trzy niedziele. Miejsce tym sądom lwowscy sędziowie we Lwowie, przemyscy w Przemyślu, haliccy w Haliczu, sanoccy w Sanoku, chełmscy w Chełmie mają mieć na zamkach, gdzie sądy przedtem odprawowane były tempore felicis regiminis regis demortui. Wszakże te sądy mają ustać niedziel cztery ante electionem a także po elekcyej we cztery niedziele mają sądzić, modo ut praemittitur, aż do koronacyej. 6. A przed tymi sędziami ma być terminus peremtorius, ita tamen, że ci sędziowie exekucyej nie mają extendować, aż będzie condemnatus ad satisfaciendum przypozwany, a to zabiegając, aby każdy de termino certam notitiam miał; wszakże się to dumtaxat de causis in contumatiam otrzymanych rozumieć będzie. A tych, którym ad notitiam pozwy dojdą i zaraz staną, tedy ex sententia iudicum ma być zaraz sprawiedliwość iuxta demeritum rei uczyniona actori. Wszakże ten terminus concitatorius, iż się propter unicam ignorantiam postanawia, niczem inszem tylko sola negativa ma być zniesion, a zaraz in instanti być praw tamże będzie powinien, Cognitio tamen ex scrutiniis zaraz de facto będzie czyniona; a tam kto ex scrutiniis winien zostanie, albo ewazya albo konwikcya temu ma być skazana. 7. A gdy już będzie ktokolwiek iudicio tych sędziów przesądzon convictus et condemnatus, iure et forma, jako się wyżej spomniało, tedy mają uniwersały do wszech stanów onej ziemie rozpisać, rationem sententiae suae loci et diei expeditionis et personarum victoris et victi dawszy do starosty onej ziemie odesłać. A starosta ma i będzie powinien te uniwersały rozesłać, jako wici rozsyłane były, i one in locis publicis dać obwołać. A my wszyscy za pierwszemi jako za ostatniemi wiciami będziem się powinni ruszyć more bellico, tak jako contra hostem patriae, onego gardła i majętności zbawić. A gdzieby się który nie ruszył i za takiem obwieszczeniem nie jechał, tedy on actor i iure victor, wziąwszy pewną sprawę i świadectwo od tych sędziów kapturowych, ma absentem tanquam rebellem do tegoż sądu kapturowego przypozwać pro damnis inde secutis, które iuramento likwidowawszy zyskać ma a zaraz do exekucyej odesłać, którą loci capitanei, gdy iurisdycya ich się otworzy, trybem swym, iuxta praescriptum statuti, more aliarum rerum iudicatarum exekwować będą powinni. A wszakże od tego ruszenia mają być wolni ci, którzy są w prawie pospolitem od

---

a) powinności w T. [1]) Mowa tu o konfederacyej gen. warszawskiego 28 stycznia 1572 r. Vol. leg. II, 841.

wojny pospolitej eliberati, na swe miestce jednak mają posłać. 8. A ktoby takowemu iure victo criminaliter condemnato post convictionem factam pomocen być chciał radą, pomocą, tak przechowując go jako i defendując, tedy similiter, jako się wyżej mianowało, simili paena jako i suus principalis ma być karan i temuż sądowi ma subiacere, 9. A jeśliby też którego sędziego causa przypadła, tedy ten jako in privata sua actione, a negotio iudiciorum ma supersedować, a drudzy sądzić go mają wedle wyższego postanowienia. 10. Dla których odprawowania sądów naznaczamy i obieramy IchMci pany do lwowskich sądów i halickich ziem spólnie naprzód: IMci p. halickiego [1]), p. sędziego ziemie halickiej, p. podsędka lwowskiego [2]), podstolego halickiego [3]), p. Andrzeja Sienienskiego, p. Gabriela Swierskiego, p. podstarościego trębowelskiego, p. Jana Swoszowskiego, którzy obiedwie ziemie tu już spólnie we Lwowie sądzić mają, bądź to wyżej napisano, że w powieciech swych sądzić mieli. 11. A iż przemyska i sanocka ziemie dla pewnych przyczyn sobie tu sędziów obrać nie mogli, tedy autoritate huius confoederationis tylko do samego obrania tych deputatów składa się czas oboim ziemiom w Przemyślu, u fary w kościele we środę po święcie nawrócenia św. Pawła blisko przyszłą, a tam się o miestcu i czasie sądów zgodzić mają, bądź to jest niżej napisano, że miał p. podkomorzy sanocki czas elekcyej ziemi swej złożyć. 12. Do sądzenia spraw duchownych, ratione expulsionis violentae, dwu z kapituły przydać mają panowie duchowni, jakoż już mianowali księdza Zahowskiego a) i księdza Wierzbińskiego, którzy more aliorum przysiądz mają. 13. O których wszech cnocie i szczerości rozumiemy, którzy przysięgli wszyscy być mają, gdyż im poczciwości i gardł naszych powierzamy. Rotę sędziów trybunalskich przy pierwszej sesyej przysięgać będą, z tym dokładem, że diligentes in officiis suis będą, a k'temu, iż się absentare a iudicio et executione rei iudicatae, okrom samej choroby, nie mają. 14. Autoritatem ich równą z trybunalską czynimy i do sądu ich jako i do trybunału cum hac securitate et numero będą przychodzić. 15. A iż panów obywatelów ziemie sanockiej tu na ten czas w pośrodek nasz mało się stawiło, za pewnemi przyczynami, które są w kole naszem opowiedziane, tedy ci którzy są praesentes, niechcąc się od województwa swego odrywać i życząc sobie także rządu i przespieczeństwa jeden od drugiego, żądali, aby to w tej konfederacyej włożono było, iż p. podkomorzy sanocki [4]) zarazem (gdyż kastellana na ten czas nie mają) ma oznajmić przez pisanie swe o tym kapturze, i czas i miesce do zjechania się w Sanoku naznaczyć, a to dla obierania sędziów na konfederacyą, na które b) tu trudnoby się zebrać mieli w tak male z tamtej ziemie ludzi. 16. A w tym czasie niż króla obiorą, zgodnie a spólnie, każdy z nas przystojnie zachować się przeciwko ojczyźnie i Rzpltej naszej ma, to jest rady żadnej, porozumienia, praktyk, pieniędzy brania ku c) zbieraniu wojsk jakich od kogożkolwiek, także żadnych wojsk ku szkodzie Rzptej i confoederatis principibus żaden wieść niema przez państwa Korony Polskiej dla roztargnienia wolnej elekcyej. Także żadnego porozumienia przez listy albo posły, elekcyą turbować brać przed się nie ma, okrom wiadomości porozumienia wszystkich stanów, tak duchownych jako i świeckich i innych do elekcyej należących. A ktoby w takich pisanych albo praktykach Rzpltej szkodliwych przejęt był, i to nań przeświadczono było, tedy za hostem patriae ma być poczytan, na gardle i majętności ma być karan, którego obojga, iż go zbawimy, czcią i wiarą naszą obowiązujemy się. 17. Także gdzieby województwo, ziemia, powiat, miasto osobą jaką i miejscem od spólnego obierania pana i spólnej zgody odrywać się chcieli, albo też jeden drugiego do obierania uprzedzać, chcemy takie i takowego za pestiferum membrum Rzpltej mieć, objecując pod wiarą i poczciwością naszą ku skazie majętności gardła takowego i takich powstać. 18. Temu wszystkiemu zabiegając i do skutecznej exekucyej przywodząc to nasze postanowienie, ktoby chciał infringere, tedy wolno będzie komukolwiek takowego do tych sędziów kapturowych deferować z swej ziemie, którzy wszystkim sędziom tego województwa oznajmiwszy, mają się in-

a) Zuchowskiego P. b) Którą Lw. c) a P.

[1]) Mikołaj Herburt. [2]) Wiktoryn Kowalski [3]) Benedykt Narajowski. [4]) Baltazar Stanisławski.

simul zjachać do Lwowa i onego in praesentiam suam pozwać i sądzić go publice tanquam hostem patriae. 19. A gdy będzie convictus i condemnatus mają także per universales litteras wszytkim nam oznajmić i tak się ruszyć będziem powinni, poczciwościami i wiarą naszą się obowiązując, jako contra hostem patriae. A jeśliby się znalazł tak możny, któregoby mocy województwo nasze podołać nie mogło, tedy do innych panów braciej naszej województw inszych bliższych dać znać mamy, aby ich auxilio moc takiego zwyciężonego prawem zniszczona być mogła. A ktoby się też nalazł, żeby albo complex takiemu być chciał i jemu suprascripto modo auxilio et consilio był, albo więc za obwieszczeniem panów kapturników przeciwko takiemu się nie ruszył, tedy także przeciw temu paenae confiscationis bonorum extendowane być mają, które iuxta statuta Rzpltej cedere debent. 20. A iż w przeszłe interregna doznaliśmy wiele złego za kurrentami privata autoritate i do nas i od nas biegających, pozwalamy i objecujemy, aby żaden posłów od postronnych panów przymować i od nas posyłać się nie ważył i z nimi komunikować bądź i per internuntios nie śmiał, czego starostowie będą powinni przestrzegać i każdego imać, co i każdemu też choć i niestarostom wolno będzie. 21. Także extraneum militem żaden przymować do Korony niema, i owszem, tak ci, którzy byli przy królu IMci jako też i przy inszych osobach aby byli odprawieni, co sobie pod tąż konfederacyą objecujemy. 22. A przestrzegając aby ludzie ku trudności albo ku uszkodzeniu jakiemu nie przyśli, pozwalamy tego, aby w województwie ruskiem w grodziech zapisy, donationes, resignationes, zastawy i protestacye, kwity, obwody szkód, ran, mężobójstw i innych wszech krzywd przymowane były, także któreby się osób i gruntów dotykały. 23. Aczbychmy sobie tego życzyli, aby każdy etiam in causis civilibus sprawiedliwość odniósł, jednak aby się nie transformowały kauzy w wyżej mianowanych sądziech, ustanawiamy, aby krzywdy wszytkie sub interregno uczynione civiliter, terminum peremptorium pro primis terminis post coronationem w każdej ziemi celebrandis miały, aby zwłoka nie była refugium ludzi swowolnych. 24. Posłów cudzoziemskich aby non ad privatas personas tylko ad publicos conventus sylano. A co się dotyczy krewnych, dziatek, którzy je mają w cudzych ziemiach albo powinne, tedy i do tych bez wiadomości i świadecznych listów panów kapturników niema żaden słać. 25. Mieszczanie jeśli żeby gwałt z nich który miał, tedy osiadłego w mieście ani na przedmieściu imać nie mają, ale go przed kapturniki pozwać, a jeśliby co takiego nieosiadły zbroił, tedy za wiadomością urzędu zamkowego mają go pojmać, a wszakże niemają go sądzić, jedno ci kapturnicy, przysadziwszy do tego urząd grodzki i dwóch mieszczan z rady miejskiej. 26. Iż też bracia nasi niektórzy województwa tego mają po innych województwach majętności i dzierżawy swe, tedy gdyby któremu z nich gwałt w innem się województwie stał, mamy przy tym bracie naszym pod wiarą naszą statecznie wszytcy stać i wziąć to wszytcy za publicam omnium nostrum iniuriam in publicis conventibus, tak posłowie nasi na konwokacyej, jako i my, którzy będziemy na elekcyej. 27. Objecujemy też pode czcią i wiarą naszą przestawając przy prawach swych, iż królowi obranemu dotąd żadnego posłuszeństwa czynić nie mamy, dokądby nam praw przywilejów publice i privatim wedle praw pospolitych nadanych, także i tych, na których poprawę albo nowych, pospolitą uchwałą, zgodnie pozwolimy nie potwierdził i nie poprzysiągł. 28. A to wszytko cokolwiek w tej konfederacyej jest tak in genere jako in specie opisane, iż sobie cale i nienaruszenie w każdym artykule zdzierżeć i do skutku rzeczonego przywieść pode czcią i wiarą naszą objecujemy i ślubujemy za się i potomki nasze dotąd, pókiby wolnie król nie był obran i koronowan, a po tem przy prawiech koronnych stać i wedle nich się sprawować będziemy. Działo się to we Lwowie na zjeździe spólnym województwa ruskiego die 7 mensis Jannuarii anno Domini millesimo quingentesimo octuagesimo septimo. Prokop Raszko. Jan Sieneński kasztellan lwowski, hrodelski etc. starosta. Ioannes Fredro de Pleszowicze castellanus premisliensis mp. Stanisław Włodek kasztellan kamieniecki, halicki kołomyjski starorosta mp., Mikołaj Herborth kasztellan haliczki starosta lwowski mp., Ioannes Thomas Drohojowski starosta przemyski, Wojciech Starzechowski, Kilian Drohojowski podkomorzy ziemi przemyskiej ręką mp. Jakób Leszniowski podczaszy lwowski, Jan Herbort chorąży lwowski, Mikołaj Jazłowiecki

z Buczacza, sniatyński i czerwonogrodzki starosta mp. Paweł Skotnicki chorąży halicki, Krzysztof Łysakowski ręką własną. Choczimirski Wojciech ręką swą, Stanisław Podphilipski mp.

Ind. Rel. Castr. Leop. 345. p. 643—649. Castr. Tremb. 97 p. 866—876. Castr. Prem. 303 p. 3—11 i Castr. Sandec. 97 p. 866. Castr. Sanoc. Rel. 323 p. 1935—1943: Fasc. Cop. Castr. Prem. 5 p. 159—172.

34.

We Lwowie, 7 stycznia 1587.

Instrukcya dana posłom woj. ruskiego na konwokacyą.

1. Instrukcya pp. posłów ziem ruskich na konwokacyą warszawską na dzień 2 miesiąca lutego złożoną, dana od panów rad i rycerstwa tychże ziem ruskich na zjeździe lwowskim dnia 7 miesiąca stycznia roku pańskiego 1587. Panowie posłowie stawiwszy się w Warszawie na dzień konwokacyej naznaczony, starać się będą, aby jako takowy zjazd i zebranie konwokacyej głównej a) i generalnej wszej Korony według prawa a mianowicie statutu króla Zygmunta pirwszego do tego samego należy i służy, żeby czas i miejstce na niem elekcyej był złożon i naznaczon, tak niemieszkanie i bez odwłok temu dosyć aby się stało, a czas naprzód jako najprędzej był do tego aktu złożon, gdyż na tem jako wszytkiej Rzpltej tak osobliwie ziemiom ruskim wielce należy, dla pericula i niebespieczeństw, które niejedno od Tatarzina, ale jako słyszeć i wiadomość przychodzi i od Turczyna bardzo imminent. Przeto wszelaką o tem pieczą mieć będą, aby nic się złożenie temu czasu nie przedłużyło i nie omieszkiwało tej sprawie, tak jednak miarkując i sposobjając ten czas, aby słuszne intervallum temporis i do ogłoszenia i przewiedzenia tego do wiadomości wszem i do odprawienia tych rzeczy i zjazdów, które zwykły czas elekcyi uprzedzać, zostać mogło. Wszak jest sposób i zwyczaj a nakoniec i prawo jako sejmy składają i jakie intervalla są do złożenia sejmików i samego sejmu i rozgłoszenia ich, tego tedy sposobu i prawa w tem naznaczeniu czasu teraz użyć mogą. **2.** O miestce starać się będą, aby jako Wielkie Księstwo Litewskie jednako do tej sprawy z Koroną należy, które miejsca swe do zjazdów wszelakich z Koroną w Lublinie i w Parczowie uprzywilejowane miewało, tak żeby też którekolwiek z tych miesc sprawie tej naznaczone było, w czem pilnie przełożą to braciej naszej wszytkiej i zgromadzeniu tam temu, że jeśli kiedy, tedy tych czasów barzo na sparze są kraje ruskie a za niemi, czego Boże uchowaj i dalszych by doległo. A tak za zgromadzeniem się na miestce bliskie wszytkiej Korony, stanie to za nawiększe wojsko, a takie jakie za pieniądze być nie może, i zatem już i nieprzyjaciel nie tak by był śmiały o co się kusić, jako za się gdzieby odległe miestce było, tedy by te kraje nasze zostały obrażone i nieprzyjacielowi na wolą zostawione, zaczem wolna elekcya nietylko przerwana ale i zgubiona być mogła. Czas i miejstce gdy będzie naznączone, starać się będą panowie posłowie o to, co do tegoż electionis aktu należy, aby generalis confoederatio ze wszech ziem zezwoleniem była uczyniona, którąby się obwarowało, żebyśmy szczerze candide i sine fuco przystępowali do tej elekcyej, gdyż wiele nam na niej należy, bo jakiego sobie pana obierzemy, takiego mieć będziemy. Przeto żeby, jako się tu już było namówiło, generali consensu wszech ziem opatrzono było, aby w tym czasie, niż króla obiorą, zgodnie i spólnie każdy zachować się przeciw ojczyźnie i Rzpltej był powinien, to jest żeby żaden rady, porozumienia, praktyk, pieniędzy brania ku zbieraniu wojsk jakich od kogożkolwiek, także żadnych wojsk ku szkodzie Rzpltej i confoederatis principibus przez państwa Korony polskiej dla roztargnienia wolnej elekcyej wieść nie śmiał. Także żadnego porozumienia przez listy albo posły elekcyą turbować okrom wiadomości i porozumienia wszytkich stanów

---

a) P. spolnej.

tak duchownych jako i świeckich i innych do elekcyej należących nie czynił, także aby żadne województwa, ziemia, powiat, miasto osobą jaką i miestcem od spólnego obierania pana i spólnej zgody odrywać się nie chcieli. Także żeby też jeden drugiego do obierania pana i spólnej zgody uprzedzać nie śmiał; więc też aby żaden posłów od postronnych panów przyjmować i od nas posyłać się nie ważył i z nimi komunikować bądź i per internuntios nie śmiał. Do tego aby żaden extraneum militem do Korony przymować i przywodzić nie śmiał, i jeśliby się którzy przy jakich osobach naleźli, aby ich zarazem odprawili. 3. A gdzieby więc wszej Korony konsens na taką konfederacyą nie przystąpił, tedy my się też sami nie chcemy tem wiązać, który artykuł tak sobie eadem autoritate warujemy jako konfederacyą, sub fide et honore, i dla lepszej pewności tego do akt grodzkich lwowskich tą naszą instrukcyę podawamy. 4. Sprawiedliwość in causis civilibus, inscriptionibus et quibusvis aliis contractibus, że tu doma niemogła być namówiona, przeto, że za tem vinculum, które ziemie koronne z sobą mają, wiele spraw tutecznych ziem obywatelów z inszych także ziem i województw obywatelmi zachodzi a insze województwa nam przyległe nie opatrzyli tego, mają tedy panowie posłowie o to się starać, żeby tam na tym zjeździe generalnym consensu communi było to obwarowano, jakoby sprawiedliwość takowa według biegu dawnego prawa pospolitego dochodzić wszędzie mogła, aby zatem i ludzie snadnie rzeczy swe explikować umieli, które za impedimentem sprawiedliwości trudnić się zwykły. A gdzieby tego tam nie otrzymali, mają to sobie panowie posłowie na zjazd ziem tutecznych odnieść, żeby się to więc doma między nami samymi, gdyby inszy nie chcieli, postanowić mogło. 5. Przełożą potem pp. posłowie braciej wszystkiej i zgromadzeniu tamtecznemu, jakie krajom tutecznym niebezpieczeństwa nalegają i imminent, już nie jedno jako się wyżej mianowało od Tatarzyna, którego świadomi są wszytcy, co w przeszłe interregna z wielkim i do tych czasów naszym żalem uczynili, ale i od Turczyna, jako nas sprawa dochodzi i jako samo podobieństwo ukazuje, gdyż mu nie zażyło jeszcze i głęboko menti insedit, co się było niedawno od naszych w jego państwach stało, do czego wetowania podobno nie będzie chciał okazyej opuścić. A tak, że my sami podołać tak możnym nieprzyjaciołom nie możemy, a za naszem periculum inszych wszech też następuje, prosić aby nie opuszczali nas a ratunek nam dali i obronę krajom naszym rządną, któraby non afficeret dóbr i osób szlacheckich od żołnierza jako przedtem było, tam namówili, co pilno a pilno urgere u IchMci wszech. 6. Przytem starać się mają panowie posłowie, aby te waśnie i privata odia, które między sobą mają zacne stany i osoby pewne, przez wszystkie stany koronnę porównane i zatarte były, albo więc, jeśliby to niemogło być, do pewnego czasu publica fide et autoritate ujęte i zahamowane, gdyżby za temi waśniami na wszytkę Koronę summa pericula i zginienie nas wszytkich przypaść mogło, jeśliby się im wczas nie zabiegło. 7. Te rzeczy wszytkie sprawować będą panowie posłowie ze wszelaką wiarą i pilnością. 8. To też mieć na pieczy będą, aby się tam odprawowali co najprędzej, bo mora jest nam szkodliwa i dwu niedziel aby się najdalej nie bawili i niemieszkali ale w tym czasie starali się i insze sollicitowali, żeby wszystko, co temu zjazdowi należy, wzięło według potrzeby swój skutek. 9. Za IMcią księdzem arcybiskupem lwowskim[1]), którego zasługi znaczne są, a miasto opatrzenia wzięte mu beneficia jego, k'temu od prawa jego, iż jest secundus in ordine senatorio inter spirituales, od koronacyej konstytucyą prze nieopatrzność odstrychniony, starać się o to, jakoby i nagrody służb swych a mianowicie opactwo sulejowskie i ten urząd przy nim ostał. 10. Za Imcią panem Starzechowskim pp. posłowie przyczynić się mają, aby IMci suma z dzierżawy Medynieckiej i z Sambora była zapłacona. 11. Przytem za panią Jankuliną wojewodziną wołoską przyczynić się mają, jakoby jej te wsi, które miała z łaski J. Kr. Mci, przywrócone były, aby opatrzenie jakie słuszne miała. 12. Także i za panem Temrukiem prośbę i przyczynę swą mają do wszech stanów przyczynić, jakoby za swoje znaczne posługi opatrzenie miał. 13. O Kamieniec aby był opatrzon prosić. 14. Za IMci pana lwowskiego[2]) zasługi, według kon-

[1]) Jan Dymitr Solikowski. [2]) Jan Sienieński.

stitucyej Andrzejowskiego zjazdu, aby IchMć pp. posłowie upomnieli się u Rzpltej, także i okrutne zamordowanie syna Jego Mci, jakoby mógł co prędzej pomsty krwie rozlania prawem pospolitem dojść, będą się powinni starać. 15. Za panem Oryszowskim[1]) aby mu służba była nagrodzona prosić. Prokop Raszko ręką własną. Jan Sienienski kasztelan lwowski horodelski starosta, z tym warunkiem prawa pospolitego, non derogando prawu swemu. Stanisław Włodek kasztelan kamieniecki halicki kołomyjski starosta. Mikołaj Herborth z Fulsztyna kasztelan halicki lwowski etc. starosta. Constanty książe Ostrowski, z tym warunkiem, jako się w instrukcyej podało posłom na konwokacyą, tylko przez głosy; ręką. Nicolaus Żółkiewski succamerarius leopoliensis. Kilian Drohojowski podkomorzy przemyski ręką. Mikołaj Herbort z Fulsztyna podkomorzy halicki. Baltazar Stanisławski podkomorzy ręką swą. Mikołaj Jazłowiecki z Buczacza starosta śniatyński. Jan Drohojowski starosta przemyski. Jan Herbort z Fulsztyna chorąży lwowski. Gerzy Sthrusz Bracławski Winnicki starosta. Wojciech Starzechowski. Jakub Leszniowski podczaszy lwowski. Wojciech Chocimirski ręką. Stanisław Podphilipski subscipsit.

Ind. Rel. Castr. Leopol. 345 p. 650—653; Castr. Prem. Rel. 303. p. 13—19 Jurid. Castr. San. 323 p. 1943—1949.

35.

We Lwowie, 7 stycznia 1587.

Dygnitarze i rycerstwo na zjeździe lwowskim objecują wytoczyć na sejmie elekcyjnym krzywdę Broniowskich z powodu nieprawego odjęcia starostwa potylickiego.

Na zjeździe teraźniejszym we Lwowie, który był złożon ad diem septimam Ianuarii roku pańskiego tysiąc pięćset ośmdziesiątego siódmego, przed nami radami duchownemi i świeckimi i rycerstwem województwa ruskiego skarzyli się panowie Jerzy, Mikołaj, Krzistof Broniewscy, imieniem swoim i brata swego pana Marcina Broniewskiego, na p. Jana Płazę starostę lubaczowskiego o to, że im odjął wójtostwo potilickie, które przodkowie ich i oni sami od świętej pamięci króla Albrachta przywilejem nadane spokojnie trzymali. A tak biorąc tę krzywdę jako publicam, gdyż się gwałt przywilejom dzieje, a zwłaszcza takim, które już dawno in pacifica possessione byli, obralichmy z pośrodku sobie IMć p. Jana Tomasza Drohojowskiego starostę przemyskiego, IMć p. Mikołaja Żółkiewskiego podkomorzego lwowskiego, żeby imieniem na wszech napomnieli p. starostę lubaczowskiego[2]), aby pp. Broniowskim to wszystko co wziął przywrócił, tak jako ich in pacifica possessione przed tem zastał. Czego gdy p. starosta lubaczowski za napominaniem pp. braciej naszej od nas posłanych nie uczynił, tedy na przyszłej elekcyej, gdzie będziem wszyscy, objecujemy to pp. Broniowskim, że krzywdę ich jako publicam przed wszytkie rady i rycerstwo koronne przełożymy i prosić o dalszy postempek będziemy. Na co rękami się naszemi podpisujemy za się i za drugą bracią swą i pieczęci swe przykładamy i do ksiąg grodzkich lwowskich aktykować kazaliśmy. Ioannes Demetrius Solikowski archiepiscopus leopoliensis. Stanisław Żółkiewski wojewoda ruski ręką. Jan Sienieński ręką. Ioannes Fredro de Pleszowice castelanus premisliensis. Mikołaj Herburth kasztelan halicki starosta lwowski. Jan Zamojski kanclerz i hetman subscripsit. Constantin xiąże ostrowskie. Stanisław Włodek kasztelan kamieniecki. Jan Tomasz Drohojowski, Wojciech Starzechowski, Mikołaj Jazłowiecki z Buczacza. Mikołaj Herburth podkomorzy halicki ręką. Rafał Sieniawski. Stanisław Lanckorunski starosta skalski. Jakub Leśniowski podczasy lwowski, Jakub Uchański starosta Drohobyski. Erasmi Herburth.

Ind. Rel. Castr. Leop. 345 p. 777—778. Do oblaty wniósł ten akt Jerzy Broniowski do grodu lwowskiego 7. kwietnia 1587 r.

---

[1]) Jan Oryszowski h. Prawdzic, którego król Stefan mianował hetmanem Zaporoża. [2]) Jan Płaza.

36.

We Lwowie, 19 stycznia 1587.

Podkomorzy sanocki przypomina termin obioru sędziów kapturowych.

1. Baltazar Stanisławski z Stanisławic podkomorzy ziemie sanockiej w niebytności na ten czas kasztelana sanockiego tak z powinności swej urzędu swego sanockiego podkomorskiego IMć pp. obywatelom rycerstwu wszytkiemu ziemie sanockiej, którzy na zjezdzie teraźniejszym we Lwowie pro septima Ianuarii ad decimam octavam eiusdem mensis, jako się skończył, byli. 2. Za wezwaniem IMci p. Żółkiewskiego wojewody ruskiego, którego za listem króla JMci na województwo ruskie danym za wojewodę ruskiego wszytkie powiaty na tym zjezdzie lwowskim przyjęły oznajmuję, iż z łaski Bożej kaptur zgodnie wszytkie powiaty województwa ruskiego sobie uchwalili i posły z instrukcyą autentice pewną ze wszytkich powiatów ziemie ruskiej na tę konwokacyą obrali, który kaptur i z instrukcyą autentice do grodu sanockiego odsyłam dla tego, aby WMć każdy wiedząc o tem, ekstrakt sobie tego wszytkiego wziął z grodu sanockiego. 3. A iż prze pewne przyczyny IMć pp. obywatele rycerstwa tak ziemie przemyskiej jako i sanockiej nie mogli się zgodzić nie sądzić kaptura tego teraźniejszego we Lwowie uchwalonego, przeto za zgodą wszech pp. obywatele rycerstwo przemyskiej i sanockiej ziemie na tym zjezdzie będący, autoritate tego zjazdu wszytkiego, złożyli sobie czas i dzień do obierania sędziów kaptura tego pro die vigesima octava Januarii anni praesentis w Przemyślu t. j. w pierwszą środę po św. Pawle, gdzie każdy i sprawy swe na ten czas, które ma, w Przemyślu odprawić może. Proszę abyście WMć tego czasu zamieszkać nie raczyli, wiedząc co na tem należy, a ten uniwersał mój jeden drugiemu odsyłać bez omieszkania raczyli. Jabym WM. na ten czas do towarzystwa rad pomógł, ale IMć pp. bracia WM sanockiego powiatu na konwokacyą służyć mi sobie roskazali, gdzie służyć WM uprzejmie strzegąc praw i wolności jadę, z chęcią porzuciwszy potrzeby swe. A tem łasce się WM wszem pp. i braciej mej pilnie zalecam, życząc WM, abym WM wszech sprawiwszy i przyniosszy WM wszytko dobre wedle zlecenia w łasce Bożej i dobrem zdrowiu rychło oglądał. Datum we Lwowie decima nona Januarii anno domini millesimo quingentesimo octuagesimo septimo. Baltazar Stanisławski podkomorzy sanocki.

Castr. Sanoc. 323 p. 1949—1950.

37.

W Przemyślu, 28 stycznia 1587.

Elekcya deputatów na sądy kapturowe z ziemi przemyskiej.

1. Działo się w Przemyślu w kościele u fary we środę po Nawróceniu św. Pawła blisko przeszłą roku Bożego 158 septimo, na zjeździę spólnym wszytkiej ziemie przemyskiej we Lwowie na zgromadzeniu wszytkiego województwa ruskiego 7 die Ianuarii anno praesenti celebrato naznaczonym. 2. Przychylając się do postanowienia lwowskiego, według któregośmy byli powinni na dzień dzisiejszy do Przemyśla dla obierania deputatów na sądy confoederationis nostrae zjechać i tu o miescu o czasie sądów mówić, tedy czyniąc temu dosyć, my dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo ziemie przemyskiej i powiatów do niej należących obraliśmy deputaty swej ziemi na te sądy Ich Mci pany: Jana Bieikowskiego stolnika przemyskiego, Walentego Fredra podczaszego przemyskiego, p. Stanisława Krzeczowskiego wojskiego grodeczkiego, p. Andrzeja Biereczkiego z Biercze, którzy mają się zjechać do Lwowa na trzy niedziele od aktu dzisiejszego do drugich deputatów inszych ziem województwa ruskiego i tam zarazem powinni uczynić przysięgę według

roty w konfederacyej opisanej, a potem sądy na tamtemże miescu temporibus assignatis z drugimi spólnie iuxta praescriptum confoederationis odprawować. Jednak ich iurisdicya dotąd ma trwać, dokądby z konwokacyej tej, która jest złożona Warszawie pro die secunda Februarii anno praesenti, za zdaniem wszytkiego województwa ruskiego jaki inszy sposobniejszy i lepszy modus sprawiedliwości nie był postanowion. Jan Fredro z Plieszowic kastelan przemyski. Kilian Drohojowski podkomorzy przemyski, Jan Kostka, Jan Tomasz Drohojowski starosta przemyski, Walenty Orzechowski sędzia ziemie przemyskiej, Stanisław Stadniczki ze Zmigroda, Jan Pieniążek z Kruzlowej podstoli ziemie przemyskiej. Marcin Łyczko stolnik sanocki. Kosthka subscripsit. Andrzej Fredro z Plieszowic. Stanisław Stadniczki. Matusz Dunkowski z Orzka. Wojciech Lutosławski miecznik przemyski. Stanisław Derszniak z Rokitnicze. Andrzej Baranowski z Marcinkowa. Alexander Orzechowski. Florian Suchorabski. Remian Orzechowski subscripsit.

Ind. Rel. Castr. Prem. 303. p. 73—75. Fasc. Cop. Castr. Prem. 5. N 199.

38.

W Zalesiu, 17 marca 1587.

Podkomorzy sanocki objaśnia ziemianom sanockim postanowienia konwokacyi.

1. Oznajmuję komu o tem wiedzieć należy a zwłaszcza IMć pp. obywatelom ziemie sanockiej, iż odsyłam kaptur generalny do akt grodzkich sanockich autentice na konwokacyej teraźniejszej uchwalony, o którym dla tego WMci oznajmić mi się zdało, abyście WMć wiedząc o onym, ekstrakty sobie wyjąć kazali, w którym okazowanie w Wisni dla tego z inszemi ziemiami postąpiło się, abyście WMć deputata na excessy i exorbitancye jednego z województwa ruskiego społem obrali, bo ex laudo publico po jednemu z województwa deputata obrać mają na to na tych okazowaniach. Chełmska i halicka ziemie przez dalekość w ziemiach swoich okazowanie mieć będzie, ale się deklarowali; iż na tym deputacie przestaną, którego w Wisni da li Bóg obierzem, także i na to ruszenie pospolite na elekcyą którzy się dwie niedzieli przed elekcyą do Warszawy zjechać mają. 2. Druga przyczyna dlatego, abyśmy się w kupie porozumieli, jeśli pospolitem ruszeniem albo nie na elekcyę jechać mamy, jakoż jest wiele województw, którzy pospolitem ruszeniem chcą jechać, przeto gdyby było okazowanie w ziemiach osobne każdej ziemie, trudnoby i deputata jednego obrać i na to pospolite ruszenie porozumieć się mieli. A żeby nam tutius ruszeniem pospolitem jechać przyszło, uprosiłem to u Rzpltej, aby tu rota żołnierzów w Sanoku była, którą za instancyą moją przypowiedzieli, gdyż pieniędy w skarbie gotowych nie było IMci p. radomskiemu [1]), a do tego wybrańce wszystkie w sanockiej ziemi przy tej rocie mieć IMci kazali dla obrony ziemie sanockiej. Którą rotę IMć p. radomski teraz swemi pieniądzmi dla dobrego Rzpltej wywodzi do czasu, aż do skarbu pieniądze przyjdą. Ostatek WMciom da li Bóg na okazowaniu ratio się wszystkiego da, jako się WMciom służyło, chociem invitus na to poselstwo jechał był. Proszę tedy, aby to oznajmienie moje jeden drugiemu WM odsyłać raczyli. Zatem łasce się WM wszem zalecam. Datum w Zalieszyu 17 Martis anno Domini 1587. Baltazar Stanisławski z Stanisławic podkomorzy sanocki.

Castr. San. Decr. 323 p. 1963—4.

---

[1]) Jerzy Mniszek.

39.

We Lwowie, 1 kwietnia 1587.

Wojewoda ruski naznacza rycerstwu ruskiego województwa zjazd na 12 maja we Lwowie.

Stanisław Żółkiewski wojewoda ziem ruskich IchMciom pp. radom, dygnitarzom, urzędnikom i rycerstwu województwa ruskiego panom a braciej moim miłościwym i łaskawym. Acz i z sławy i od niektórych przyjaciół swych, skoro po dokonaniu konwokacyi miałem wiadomość o tem, co się na niej ustanowiło, jednak iż in forma authentica to tam postanowienie nie doszło mnie było, nie chciałem w rozsyłanie uniwersałów, których tam w tem postanowieniu zmianka jest uczyniona wdawać się. Jeśliby się co omieszkało, proszę abyście WMć niedbałości mojej przyczytać tego nie raczyli, gdyż skoro jedno wziąłem do urzędu IMci p. starosty lwowskiego tę wiadomość, tegoż dnia z tymi uniwersały wedle powinności swej nie chciałem omieszkać do WMci. Iż tedy na przeszłej generalnej konwokacyej zgoda na to jest Ich Mci pp. rad i pp. posłów ziemskich, abyśmy dla potrzeby i wszelakich Rzpltej przypadków po wszytkiej Koronie okazowanie w województwach swych i ziemiach mieli, a iż za uchwałą tamtej konwokacyej generalnej czas do okazowania naznaczony jest dzień ósmy maja, miejsce województwu temu ruskiemu ziemiom lwowskiej, przemyskiej, sanockiej w Wisni, halickiej w Haliczu, chełmskiej u Chełma, pewienem iż WMcie stawić się nie zaniechacie wszyscy w ziemiach swych, czyniąc w tem dosyć uchwale zjazdu konwokacyej, o której uchwale kto będzie potrzebował dostatecznej sprawy, się może..... dosławszy do grodu. Bo tak rozumiem, że Ich Mć pp. posłowie, którzy byli na konwokacyą od WMci posłani, to postanowienie do akt posłali. A nawet i potrzeba Rzpltej sama wyciska to na nas, abyśmy przed tem elekcyej widzieli się w kupie i radzili, jako o inszych rzeczach tak też o tem, jakobyśmy ten klejnot wolne obranie pana potomstwu naszemu oddali wcale, jakośmy go wzięli z rąk przodków naszych. A iżem sam dnia dzisiejszego we Lwowie zastał kilka z Ich Mci pp. rad i wielu urzędników ziemskich i rycerstwa, z którymi w tych sprawach Rzpltej konferowałem, za radą tedy Ich Mci sam wszytkich zdało mi się też to WMci oznajmić, gdyż nam będąc wszystkim jednego województwa spólnie o sobie i o swem dobrem radzić potrzeba, aby skoro po odprawieniu tego okazowania na swem miejscu, odprawiwszy do domu insze impedimenta niepotrzebne, raczyli się wszyscy na jedno miejsce do Lwowa pro die 12 Maii zjechać, a tam spólnie abyśmy wszyscy z województwa ruskiego namówili o jechaniu, stanowieniu i porządku na te elekcyą, gdyż różno w jednem województwie będąc, trudno mamy zgodnie potrzebnie o tem i o innych rzeczach potrzebnych Rzpltej radzić. Wszakże nie chciałem WMci onerować, na zdanie to i baczenie WMci przepuszczam. Z tem się WMci łasce i miłości zalecam. Datum Leopoli dia prima Aprilis anno Domini millesimo quingentesimo octuagesimo septimo.

Ind. Rel. Castr. Leop. 345 p. 774 - 775.

40.

W Wisni, 8 maja 1587.

Laudum koła prokonwokacyjnego na sejmiku wiszeńskim.

1. My urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej którzyśmy się tu w Wisnie ad diem octavam Mai, zjechali podług konfederacyej generalnej na konwokacyej warszawskiej zgodnie od wszelkich stanow koronnych duchownych i świeckich i wielkiego księstwa litewskiego uchwalonej, oznajmujemy wszem wobec i każdemu, komu to wiedzieć

należy, że dnia wyżej opisanego według tej konfederacyej odprawiliśmy okazowanie, lwowska ziemia przed panem chorążym lwowskim[1]), przemyska przed panem stolnikiem przemyskim[2]), sanocka przed panem podkomorzym sanockim[3]), gdyż insi dygnitarze, urzędnicy wszyscy do tego aktu odprawienia nie przybyli, a tych wyżej mianowanych wszyscy zgodnie do tego naznaczyliśmy i obrali podług konfederacyej warszawskiej. 2. To okazowanie odprawiwszy słuchaliśmy panów posłów naszych od nas na konwokacyą warszawską posłanych, którzy to wszytko cokolwiek na tej konwokacyej od wszech stanów uchwalono jest nam oddawszy rationes służb swych statecznie i przystojnie przytem też oddali, za co od nas podziękowanie i pochwałę, jaka ludziom uczciwym i dobrym sługom Rzpltej należała, odnieśli. 3. A pochwaliwszy te konfederacye i contenta jej, wszytkie przy nich mocnie stojąc, ad executionem illius procedowaliśmy tym sposobem, żeśmy naprzód użyli i obrali i deputowali IMci pana Jana Bieykowskiego stolnika ziemie przemyskiej na korrekturę praw i trybunału secundum continentiam confoederationis, którzy stawiwszy się w Warszawie, pro die in confoederatione assignata, tam z drugimi deputaty pilne staranie o tem czynić będą, jakoby tę sprawę Rzpltej barzo potrzebną na elekcyą zgotować mogli i do każdego województwa sub censuram oddać. 4. A iż przerzeczony p. stolnik przemyski ma na sobie włożone munus sędztwa kapturowego we Lwowie z ziemie przemyskiej, tedy odsądziwszy te jurydykę, która we Lwowie w przyszłą środę przypada, od drugiej jurydyki, która za trzy niedziele przypadnie, wolen być ma, gdyż zatem następować będzie czas jechania na korrekturę na co deputowan jest, przetoż onego od sądzenia tej juridiki wolnym czynimy. 5. A iż nam to panowie posłowie nasi odnieśli, za zgodą na to wszech stanów koronnych na konwokacyej warszawskiej będących, abyśmy wszyscy in genere jechali na elekcyą przyszłą, co nam panowie posłowie multis et gravibus rationibus z namowy omnium ordinum pokazali, i my też bacząc tego być nagłą i gwałtowną potrzebę Rzpltej, tedy wszyscy wobec i każdy z osobna za spólnem zezwoleniem naszem przyrzekamy i objecujemy i obowiązujemy się sub paena mille marcarum na elekcyą przyszłą każdy jechać i tam tak długo trwać, ażbyśmy za Bożą pomocą spólnie i zgodnie króla pana sobie obrali, o którą penę forum każdy urząd i sąd w województwie naszem naznaczamy in primo termino tanquam peremptorio odpowiedać, każdemu ktobykolwiek jedno chciał takiego każdego pozwać wolno mu to być ma, etiam extra terram et districtum. A egzekucya takich spraw taka ma być i pod takim warunkiem, jako dekretów trybunalskich. 6. A iż nie mogło to być, abyśmy się na to wszyscy podpisać mogli, jednak wszytkich konsens do tego przystąpił, a gdzieby się też znalazł kto taki, któryby tym konfederacyom lwowskiej i warszawskiej w czemkolwiek także i temu teraźniejszemu zwoleniu naszemu vigore confoederationum praefatarum uczynionemu kontradikować chciał, czego słusznie salva conscientia et honestate uczynić niemoże żaden, tedy sub paenas confoederationum praefatarum także pod tę winę tysiąca grzywien podlec ma. 7. Porządek w ciągnieniu na tę elekcyą i pokój wszelaki także i prze wszytek czas elekcyej i w odjechaniu nazad objecujemy i przyrzekamy taki zachować i pod takiemiż winami i obowiązki, jakie są spisane w konfederacyej warszawskiej na elekcyą króla Henryka uczynionej[4]). A tam da li Bóg zjechawszy się, tedy albo tym dygnitarzom i urzędnikom, którym to należy, albo więc gdzieby nam contrarii byli, tedy tym urzędnikom ziemskim, przed którymiśmy się tu w Wisny okazowali, rząd i sprawę województwa ruskiego i ziem w nich będących zlecimy, tych wszytkich wymując z jechania na tę elekcyą, których prawo pospolite z tego o ruszeniu pospolitem uczynione wyjmuje 8. Ziemia sanoczka iż do tego czasu w powiecie swoim sędziów kapturowych nie miała, przetoż eodem praenominato die czyniąc dosyć konfederacyom lwowskiej i warszawskiej, aby między sobą osoby pewne obrali i deputowali na sądzenie spraw kapturowych, które sądy eodem modo et autoritate securitateque w Sanoku na zamku odprawować mają, jako w tych konfederacyach wyżej

---

1) Jan Herburt z Fulsztyna. 2) Jan Biejkowski. 3) Baltazar Stanisławski. 4) Vol. I. II. 853 t. porządek na sejmie walnym do obierania króla.

mianowanych jest opisano. 9. Co wszytko dla więtszej mocy i pewności rękami własnemi podpisawszy i pieczęci swe przycisnąwszy, daliśmy do akt grodzkich lwowskich i zidaczowskich przez pana Stanisława Podoleckiego stolnika lwowskiego a na ten czas marszałka tego zjazdu naszego, a do przemyskich przez p. Krzysztofa Lisakowskiego, a do sanoczkich przez p. Wojciecha Herburta inserować, prosząc i napominając Ich Mci panów starosty i podstaroście, aby z urzędu i powinności swojej to nasze postanowienie in foris publicis publikować kazali, aby do wiadomości wszech przyść mogło. Działo się to u miasta Wisnie w polu nad rzeką Rakiem die octava Maii roku pańskiego 158 septimo. Stanisław Podoleczki stolnik ziemi lwowskiej marszałek zjazdu tego wisińskiego imieniem swem i innych wszytkich, którzy się tu nie podpisali a drudzy wpisać dali manu propria. Baltazar Stanisławski podkomorzy sanocki. Kaspar Stanisławski, Wojciech Starzechowski. Jan Herburth z Fulstina chorąży lwowski. Jan Bieykowski stolnik ziemie przemyski ręką propria. Piotr Biejkowski chorąży czerski. Stanisław Herborth ręką swą. Erazm Herburth z Fulstina manu propria. Stanisław Tarnawski chorąży ziemie sanockiej ręką swą. Jakub Leśniowski podczaszy ziemie lwowskiej. Jendrzy Taranowski. Czar: s s s s. R. S. Jan Didinski manu propria. Zygmunth Tarło. Jan Kamieniecki ręką swą. Adam Pieczichoyski. Jan Zabawsky z Zabawy k. z(iemi) s(anockiej) własną. Jan Rembowski ręką własną. Stanisław Podoleczk i stolnik ziemie lwowskiej mp. Jan Kamienieczki[a], Jan Daniłowicz z Żurowa, Mikołaj Daniłowicz z Żurowa. Jan Czerniejowski mp. Joseph Didinski ręką własną. Sebastianus Konarski notarius terrestris sanocensis m. p. Jeronim Chmielecki podsędek ziemie przemski. Stanislaus Kunath[b]. Jakub Semp podstoli ziemie lwowskiej. Krzisztof Lesniowski D. Z. m. ip. Rachwal Dzidosiczki. Mikołaj Łowcziczki[c]. Korithko. Stanisław de Zwinigrod. Marczin Kunath. Wojciech Herburth z Fulstina. Jan Herburth z Fulstina, Stanislaw Węglinski. Piotr Broniowski ręką swą. Stanisław Srokowski. Stanisław Trzebiński. Marczin[d] Kączki ręką swą. Jerzi Pelka lowczi sanocki. Jan Troieczki. Sebastyan Kawieczki. Krzisztof Broniowski ręką swą. Marczin Maliawski, Stanisław Rzecziczki. Sebastyan Kawieczki[e]. Mikołaj Kawieczki. Waczlaw Naraiowski. Jan Naraiowski. Andrzej Dawidowsy. Jerzy Michaliowski. Korithko Piotr. Andrzej Porudzinski. Lucas Tirawski. Remian Orzechowski. Mikołaj Didinski. Jan Klodniczki. Jan Braciejowski. Wojciech[f] Rogalski, Sebastyan Lieszczinski. Sebestyan[g] Zaboklic zki, Piotr[h] Maliawski. Jan Bzoszki[i] Szczekoczina. Florencz Piczek. Michał Chomentowski. Jakub Dębinski. Piotr Braciejowski, Wojciech Richłowski. Jan Chomentowski. Kasper Kadlubski ręką swą. Stanisław Krzeczowski wojski grodeczki ręką swą. Piotr Radilowski. Jan Pakoszowski. Simon Wybranowski[j]. Roslaw Sewiczki[k] ręką swą. Mikołaj Gierziński. Simon Dubrawski. Voyciech Kuropatniczki. Joseph Mathczinski z wojewodztwa belskiego. Sebestyan Jodlowsky. Mikołaj Pakoszowsky. Jerzi Stano ręką własną. Stanisław Pobydzinsky. Jan Bobolya ręką swą. Gerzi Pobydzinsky, Jerzi[l] Broniowsky. Andrzej Sluzowsky. Stanisław Studzinski, Jan Dębiczki, Piotr Stogniew, Jan Swoszowsky mp. Piotr Wiszel. Wojciech Kuropatnicki. Stanisław Broniowski. Jerzy Wiczkowsky. Jozef Marczynski[m],

Castr. Sanoc. Rel. 323 p. 2002—5006. Castr. Prem. 303 p. 346—351. Castr. Leop. Rel. 345 p. 833—838.

---

a) Kamienski S. b) Konarski S. c) Łomzicki S. d) Maciej w Przem. e) tylko S. f) tylko w Przem. g) Stanisław w Przem. h) tylko w Przem. i) Bzowski w Przem. j) tylko S. k) Szienieczki w Przem. l) dwa ost. wyrazy tylko w Przem. m) tylko S.

41.

Pod Wisnią, 8 maja 1587.

Protest przeciwko uchwałom sejmiku wiszeńskiego, tudzież przeciwko uchwałom konwokacyi warszawskiej.

1. Sprawa krótce wypisana, która się toczyła pod Wisnią w polu na zgromadzeniu trzech ziem województwa ruskiego: lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, die 8 mai anno Domini milesimo quingentesimo octuagesimo septimo. 2. Naprzód przyjechał IMć p. wojewoda ruski [1]) z wielkim pocztem ludzi szlacheckich lwowskiej ziemie, do którego przyjechał IMć pan przemyski [2]) z IMcią p. starostą przemyskim [3]) i z p. podkomorzym [4]) i z p. sędziem [5]) i prawie ze wszystkimi urzędniki ziemskimi i sliachtą ziemie przemyskiej i stanęli nad rzeką Rakiem po tej stronie kędy pole gołe było. Wszyscy mieli poczty ozdobne i zbrojne z kopijami, z bębny, z trąbami, jako do potrzeby wojennej. Stali długo czekając na drugą bracią swą z sanockiej ziemie, którzy na inszej stronie rzeki Raka, tam gdzie ludzkie oziminy byli z poczty stali. Za tym przyjechał p. Pileczki z pocztem IMci p. lwowskiego [6]) czynił obmowę i list przy tem oddał, żeby się był IMć pan lwowski osobą swą rad do IchMci stawił, by mu było złe zdrowie nie przeszkodziło, wszakże jednak poczet swój posłał, a w tym się deklarował, że na wszystkiem, cokolwiek IMć p. wojewoda postanowić będzie raczył, jako główny senator województwa tego, na tem przestać jest gotów. Gdy tedy już w kupie był IMć pan wojewoda z pany kasztelany zjazdu naznaczonego z inszymi bracią swą posły z pośrodku siebie wysłali, prosząc innych drugich, aby do IMci p. wojewody, którzy na tamtej tam stronie rzeki stali i do Ich Mci pp. senatorow i urzędnikow ziemskich, jako do głowy swej, przyjechać i spólnie konsultacye czynić raczyli. Gdy im to odniesiono przysłali swoje posły z tem: »że o wojewodzie żadnym nie wimy ani wiedzieć chcemy, gdyż p. wojewoda non suo modo et ordine do województwa przyszedł; p. kasztelana przemyskiego, jako tu na tym zjeździe senatora główniejszego prosimy, aby do nas przyjechał, a z nami pospołu radził; my na tamtę stronę jechać nie możemy, bo tu gdzie stoimy i pierwsze zjazdy pierwszych interregna odprawowane bywali i teraz uniwersałem jest opisane. Więc to miejsce na którym stojemy prawem pospolitem, kronikami i zwyczajem dawnym jest utwierdzono, a gdzieby tedy indziej co postanowiono było, wszystko by to pro nullitate actus reputowano być musiało, czego przestrzegając prosimy, aby nam IMć pan przemyski za złe mieć a do nas raczej na zwykłe miejsce przybyć raczył. 2. Na które poselstwo koło owo rozmówiwszy się spólnie taki respons przez IMci p. starostę przemyskiego dali: IMć pan wojewoda ruski niebędzie się tego na tym placu nikomu sprawował, jakim sposobem do województwa przyszedł, bo przyszedł do niego dobrze, godnie, recto modo et ordine a nie per ambitionem, co po tem znać, że przywilej króla IMci ś. p. dobrze przed śmiercią królewską z mniejszej kancelaryej otrzymawszy nie zarazem się z nim odkrył, czego więc niemogą ci ścierpieć, którzy się o to starają, znaliawszy onemu się radują, co wszystko IMć p. wojewoda już pierwej we Lwowie na zjezdzie generalnym województwa ruskiego jaśnie a dowodnie okazał i omnem suspicionem wygładził tak, że IMci wszystko a całe województwo uprosiło, aby IMć według przywileju swego na województwie tem przestał a nieprzyjacielowi swemu i oku zazdrościwemu okazyi nie podawał. Więc na co wszystko województwo przyzwoliło, możeżto teraz vigesima pars in dubium wokować a przywileje nas wszystkich łamać? Gdyż ta krzywda nie tak dalece IMci pana wojewodę privatim jako nas publice dolegać musi, bo za p. wojewodzinym uniwersałem zjazd całego województwa naszego we Lwowie odprawował się, za jego uniwersałem kaptur lwowski postanowion jest, za jego uniwersałem posłowie na konwokacyą warszawską obrani, za jego uniwersałem i tuśmy się zjechali.

---

[1]) Żółkiewski Stanisław. [2]) Jan Fredro z Pleszowic kasztelan Prz. [3]) Jan Tomasz Drohojowski. [4]) Kilian Drohojowski. [5]) Walenty Orzechowski. [6]) Jan Sienieński.

Kto tedy województwa IMci nie przyznawa, niechaj kapturu lwowskiego, niechaj koowokacyej warszawskiej, niechaj zjazdu tego nie przyznawa, niechaj wszystkie acta interregni z gruntu wywraca; co gdy uczyni, azaż w tem jaką krzywdę albo szkodę JMć p. wojewoda odniesie, jedno nimi samże będziemy bez rządu, bez sprawiedliwości, bez konfederacyej, bez naznaczenia czasu elekcyej. Nawet i tuśmy darmo przyjechali, jeśli wojewody swego nie przyznawamy a swej głowie prawa łamać będziemy. Dosyć ci się już praw łamać poczęło, dosyć się już na złe zaniosło, jużby czas dać temu pokój ani kogo w jego dostojeństwie nie ruszać. Ale tak winy błąd raz pojęty, że nigdy po jeden kroć nie wykroczył a), ale co raz to dalej jako pożarem idzie; złamano hetmańskie prawo, już chcą i wojewodzie swemu złamać; jeśli złamią wojewodzie, popsują i nasze wszystkie tak publica jako i privata, już nie tylko grunty i dochody ale i osoby i sliachectwa nasze zniewolić i w niwecz obrócić mogą. Co się miejsca tyczy, przyznawamy to IchMciam, że indzy niemoże być stanowiono tylko na tem miejscu, gdzie jest uniwersałem naznaczono i gdzie zwyczaj sam ukazuje, ale jechać tam niemożem do tych ludzi, którzy w osobie wojewody naszego prawa nasze łamią a porządku i posłuszeństwa mieć niechcą. Ostrzegamy i tego, aby za takiemi słowy ich, któreby do IMci p. wojewody mówili, IMć słusznie obrażon nie był, zaczemby według ich mowy odpowiedając przyść mogło między nami do rozlania krwie. A też i tego baczyć niemożemy, żebyśmy mieli in loco incompetenti stanąć, gdyż pod Wisnią w polu u rzeki Raka, u której bywali pierwsze zjazdy stoimy. A iż na drugiej stronie rzeki to nic nie waży i owszem ludzkiej szkodzie i przeklęctwu ludzkiemu w tem się dogadza. Przetoż prosimy, aby IchMość dismembracyi tych nieczynili a do wojewody swego przyjechali a jeśliby kto privatam inimiciciam miał i ten ją na ten czas albo na stronę niech odłoży, albo więc do osoby samej niech mówi, Rzpltej nie zawodząc, ani jej na części targając. Z nas każdy i sprawę o sobie dać i sprawiedliwości swej obronić będzie gotów, jeśli tego potrzeba ukaże, tak jako dobremu przystoi«. 3. Z tym responsem odjechawszy przyjechał p. podkomorzy sanocki [1]), p. podczaszy lwowski [2]), p. Michaliowsky [3]), posłowie na konwokacyą posłani, żeby IMć p. wojewoda i z drugimi IchMciami do tamtej kupy przyjechał chcąc poselstwa, które mieli na konwokacyą oddać. Powiedziano im, »że od nich poselstwa przyjmować nie jest rzecz potrzebna, bo każdy z nas ma w domu tę konwokacyę warszawską, wie z nas każdy z czem przyjechali i co za niewolą na nas przynieśli, deklarować tego nie trzeba długiemi słowy. Sami jako mądrzy osądzą, jako nam niepomału winni, wziąwszy od nas limitatam potestatem, siła rzeczy nad instrukcyą, nad propozycyą księdza arcybiskupią, nad prawo, nad wolności postanowili, tego co im było zlecono nic się nie tknęli a inszych wedle swej myśli nakładli przeciwko instrukcyej, w której tylko pięć artykułów wyjęli, i przeciwko prawu Zygmuntowemu, którego się nam w instrukcyej trzymać kazano. Więc by nie co inszego tylko to, że nad instrukcye czego inszego się ważyli, tedy dosyć rem exempli mali do nas przyniosli, że nam drudzy posłowie na potem będą nosić, co będą chcieć, a my będziem skakać jako nam zagrają. Nie zadawamy tego panom posłom aby to scientes et volentes uczynili, ale raczej nieszczęściu swemu et iniquitati temporum albo factioni adversae przyczytamy, lecz żebyśmy tem mieli uszy swe nabijać, co jest z obrazą wolności naszych, tego nie uczynimy, niech to z łaski IchMci będzie. Bo się jednak godziło pp. posłom wszystkim tak uczynić, jako jeden uczynił IMć p. Krasiczki wojski przemyski, który na żadną rzecz oprócz naznaczenia czasu miejsca elekcyej nie pozwolił, wszystkiem protestował, tego tedy i rozumimy, miłości w Rzpltej zalecamy i uprzejmie IMci dziękujemy«. Na to jeden z posłów rzekł, »że żaden cnotliwy ganić tego nie może cośmy z Warszawy przynieśli«. Powiedziano im na to, »iż to wszystko koło cnotliwe a o tych sprawach nie wiem, by miał iudicium dawać ani się samego zalecać, ale ci, którzy WMci na ten urząd byli powołali, ciby o tem świadectwa dać mieli; my takich rzeczy słuchać nie możemy, bo jeślibyśmy my co słusznie ganili a WMcie tak popędliwie odpowiadali, niewim coby innego z tego było, jedno zamieszanie a krwie rozlanie«. Z tem oni odjechali, a drudzy

a) wykroczyły L. [1]) Baltazar Stanisławski. [2]) Żółkiewski Mikołaj. [3]) Jerzy Michałowski.

na to miejsce od tamtej kupy przyjechali odnosząc to, »że gdzieby do nich nie przyjechali, tedy się okazować mieli przed starszymi, którzyby się w tem kole znaleźli«. Odpowiadano im, »że IchMciam wolno czynić co chcą, my jakośmy nie na okazowanie przyjechali tak się też okazować nie będziemy«. 4. Po takiej odprawie przyjechali znowu, od których p. Swossowski [1]) prosił, »aby IMć pan wojewoda z drugimi IchMciami do nich przybył, jeśli nie dziś tedy jutro, bo też już wieczór, na tem polu stać niemożemy ponieważ wieczór nadchodzi; objecując że Imci panu wojewodzie strony województwa nic nie rzeczemy, okazować się też nie będziemy, bo siła między nami takich jest, którzy tego okazowania nie przyznawamy. Strony zawaśnienia prywatnego nic nie spomniemy i owszem się w pokoju zachowamy a o trzech tylko artykułach mówić będziemy, to jest o sprawiedliwości, o obronie i którym sposobem na elekcyą mamy jechać. Na co my odpowiedź przez IMci pana sędziego przemyskiego [2]) koło to dało taką: »Przed sądem salamonowym zalecona jest ona białogłowa, która wolała syna swego żywego do przeciwnej strony utracić, aniżeli na poły przeciętego u siebie mieć; my też będąc z własnymi synmi Korony tej matki naszej, która nas przez tak wiele lat wychowała i do sławy dobrej między innemi królestwy krześciańskiemi na wieki podała, niechcemy jej przeciętej widzieć, raczej wolemy chociaż starsi miesca młodszym ustąpić a matki swej sukcesyami targać niedopuszczać. Jutro tedy rano o godzinie dziesiątej stawiemy się IchMciom panom braciej swej na tamtem miejscu gdzie teraz Ich Mci są, a tam o tychże trzech artykułach pomienionych, które są najpilniejsze a w konwokacyej opuszczone, będziem namowy czynili«. Z tem się posły ich odprawiło, co gdy im odniesiono obiedwie kolie rozjechali się. 5. Nazajutrz przyjechał IMć pan wojewoda ze wszystką kupą wczorajszą na miejsce to, gdzie tamta kupa dnia wczorajszego stała, do którego wiele sliachty ze lwowskiej ziemie, którzy wczoraj w inszem kolie byli, i część sanockiej ziemie przyjachało; uczyniwszy koło czekali chwilę długą na drugie. Potem po godzinie wyjechali tamci z Wiśnie a widząc już IMci p. wojewodę na ich wczorajszem miejscu, niechcieli ku niemu postąpić, ale tuż nad przedmieściem stanęli i koło osobno uczynili, z którego dosyć nierychło przysłali posły swoje do IMci p. wojewody, »aby IMć p. wojewoda i z inszymi drugimi do ich koła przyjechał, posłów na konwokacyą obranych poselstwa przesłuchał a potem o dalszych potrzebach, które są w konwokacyej warszawskiej opisane [3]), namowy czynił, przypominając to, iż jako oni bez IMci p. wojewody, tak też IMć p. wojewoda bez nas nic stanowić nie może«. Odpowiedziano im i swoje posły do nich z tem posłano: »pomnimy dobrze wczorajsze namowy które się między nami per internuncios działy, pomniemy z czemeśmy się pro finali rozjechali; myśmy na tem miejscu gdzie stoimy do zupełnej kupy stawić się a o trzech rzeczach, to jest o sprawiedliwości i obronie i którym sposobem na elekcyą jachać namowy spólne czynić, IchMcie zaś nam ani poselstwa tego ani rozerwania żadnego spominać nie mieli; teraz widzimy co innego, jedna że IchMć z nami na zwykłem a podanem miescu nie stoją, druga że co innego nad umowę wczorajszą o słuchanie poselstwa wnoszą, którego my słuchać nie możemy nie potrzebujemy, raczej prosimy, aby Ich Mcie do nas jako do braciej swej na to miejsce, którego się wczora dopierali przyjachać a o tych artykulech pomienionych mówić raczyli«. 6. Po takiej odprawie przyjachali znowu posłowie pytając, jeśli IMć p. wojewoda i koło jego przy konwokacyej warszawskiej stoi?. Na co odpowiedź odnieśli, »że przy konwokacyej staćbyśmy nabarziej chcieli, nie możemy, gdyż widziemy, że wszytko złe w niej znajduje się, a też insze województwa jej nie przyjęli, bo przeciwko niej i przeciwko temu okazowaniu protestacye poczynili, jako starsi senatorowie tych województw poznańskiego, sierackiego, kaliskiego, inowłocławskiego, mazowieckiego, płockiego, bełskiego i innych, których na ten czas protestacye autentice mamy«. Z tą tedy deklaracyą i z temi protestacyami posłali koło to do nich, aby im dla lepszej wiary autentice te prote-

---

[1]) Jan Swoszowski. [2]) Walenty Orzechowski. [3]) Ob. uchwały konwokacyi warszawskiej z 7 marca 1587, Vol. l. II p. 226 i nn.

stacye innych województw czytane i pokazane były. Ale to u nich nic nie ważyło, ledwo poselstwa wysłuchali a protestacyej ani widzieć chcieli. Gdy tak na respons długo czekali, tym czasem widząc dzień się skłaniając ku wieczorowi a responsu żadnego od koła drugiego nie mając, konkludowali między sobą trzy artykuły, o których według wczorajszego postanowienia dziś mówić mieli. Naprzód około sprawiedliwości tak postanowili, aby była taką, jaka była pod pierwszem interregnum, gdyż też i Henryk i Stefan królowie nasi świętej pamięci acta omnia interregni in perpetuum aprobowali i konfirmowali, o czem szerzej w konstytucyej koronacyej króla Stephana anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo sexto. 7. Potem zgodzili się i o obronie, aby była stara, prawem dawnem opisana ani w czem nieodmienna, jako była i bywa przy królach panach naszych a pieniądze z kwarty według opisania konstitucyej pierwszych tak Zygmunta Augusta jako i Stefana. Potem jako jachać na elekcyą, wszyscy sobie społem jechać rzekli i objecali dobremi słowy dla zadzierzenia praw i wolności naszych, na których zgubę nasadzili się niektórzy kandydaci praktykami i przekupieństwem swem, wszakże widząc prawo, w którem expresse stoi, że ma być wolne obiranie kożdego pana, przetoż strzegąc najmniejszej obrazy prawa, nie chcemy żadnej peny kłaść, jeśliby który dla swych trudności, którą kożdy mieć musi jechać nie mogli, raczej chcąc widzieć, aby kożdy commune bonum z chęci swej a nie z musu pomnażali. A iż też to było za pierwszych interregna, żeśmy tu w domu swym, w województwie, jadąc na elekcyą kandydaty, któreśmy być baczyli z szkodą swą, wyrzucili, zdało się nam wszytkim, aby te teraz wszytkie kandydaty, którzyby byli zgubą wolności i praw naszych odrzucili. Więc widząc przed oczyma ludzkimi nastraszliwsze dwa, jeden z domu rakuskiego a drugi z węgierskiego, przetoż konkludujemy, aby ci dwaj zarazem wyrzuceni byli a na elekcyą ani proponowani. W tych tedy rzeczach konkludowawszy namowy posłał z nimi posły swe do drugiego koła, które jednak posłom ledwie respons dało i to nic conclusive nie powiedziało, tylko do obrony powiedzieli, że się nam stara podoba, przyłożywszy retenta poborowe, jednak powiedzieli, że poselstwa posłów z konwokacyej chcą słuchać a potem nie o tych artykulech proponowanych, ale o rzeczach w konwokacyej opisanych mówić będziemy, dokładając i tego, że gdzie IMć pan wojewoda i tamto koło konwokacyą warszawską in parte przymować a in parte odrzucać będzie chciał, tedy my jej też przyznawać in toto nie chcemy«. Tak odprawiwszy posły wieczór zaszedł. 8. A za temi koło to, które było przy IMci panu wojewodzie, protestacyą spisawszy i rękoma niektórych siebie podpisawszy i pieczęciami swemi podpieczętowawszy przecz pojechali a protestacyą zlecili deputatom do akt grodzkich województwa ruskiego oddać[1]), której protestacyej słowa te są: 9. Mościwy panie wojewodo ruski, mościwi nasi pp. i bracia! Przykładem drugich województw i ziem Korony polskiej w których jedni in recenti drudzy zaś w swoich ziemiach wszytko co niepotrzebnego a ku zniewoleniu prawa było znieśli, przywodzą nas wiele przyczyn do tego, że akt konwokacyej przeszłej stanowienia przyznawać nie możemy. Więc jakośmy tu nie w obyczaj powinności, ale w obyczaj miłości braterskiej do kupy przyjechali, tak też przyjechawszy nie chcemy się tym tam rzeczom poddawać jakośmy powiedzieli z wiela przyczyn, ale krótkości i miejscu temu folgując, to na ten czas przy-

---

1) W grodzie przemyskim f. 4 post Asc. Christi wniesiona do akt. ob. Castr. Prem. 303, p. 322 i następne, z takiem umotywowaniem protestujących: Do urzędu i akt niniejszych grodzkich przemyskich przyszedłszy osobą swą Piotr Klofhasz podał jest do urzędu niniejszego imieniem Ich Mci panów dygnitarzów urzędników także i rycerstwa niżej opisanych także też i innych wiele protestacyą generalną niżej opisaną przez Ich Mci pany dygnitarze urzędniki i rycerstwo niżej opisanę także inych wiele, którzy się tamże społecznie z Ich Mciami świadczyli i podpisać i pieczętować tęż protestacyą byli gotowi, jedno iż dla niesposobności miejsca, do którego nie mogli przidź przed IMcią panem wojewodą ruskim i przed inszymi dygnitarzami na zjeździe u Wiszni w polu ósmego dnia maja blisko przeszłego uczynioną z podpisami i pieczętowaniem Ich Mci panów dygnitarzów urzędników i rycerstwa niżej opisanych, którą to protestacyą prosił, aby urząd niniejszy przyjął i do akt niniejszych wpisać rozkazał. Urząd tedy niniejszy obaczywszy rzecz słuszną być, protestacyą tę przyjął i do akt niniejszych wpisać rozkazał, której słowa te są: Mościwy panie wojewodo ruski i nasi mościwi panowie i bracia itd. jak niżej w artykule 9 do 11 włącznie.

pomniemy. 10. Naprzód, że według statutów naszych żadna konstytucya nikogo nie obowiązuje tylko ta, która jest z konsensem omnium ordinum regni, dlaczego gdy siem bywa składan, bywa propozycya na sejmiki, a) aby wszyscy wiedzieli co na nim ma być traktowano, a tu tylko kilka rzeczy ksiądz arcybiskup proponował, a siła ich nad to wniesiono. Więc jeśli przy królu sejmy wiele razów się rozrywały, paucis ex equestri ordine reluctantibus, chociaż dwojstan Rzpltej, to jest osoba króla IMci i senat na jedno się zgadzali, daleko więcej teraz, gdzie z konwokacyej przeszłej i senatorów koronnych tylko sześć b a posłów ziemskich także niewiele i z tychże drudzy odjechali i stan duchowny przy konkluziej nie został, a jeden się nominat i w radę nieprzysięgły i do powinności swej biskupiej nieprzyjęty i to cum cautela podpisał. To cokolwiek jest per paucos ceteris invitis et protestantibus ku skazie naszej uczyniono, nikogo niemoże obowięzać, że to tam stanowiono nad instrukcyą posłom naszym daną, gdyż byli od nas nietylko cum limitatione facultatis ale też i temporis posłani, a niemoże nic być periculosius et gravius, jeno gdy na ludzie wolne kto co illis invitis stanowi. Jakoż jednak poseł nasz oddając ten akt warszawski protestował się, że na żadną rzecz nie pozwalał, tylko na to, z czem od nas był posłany, gdzie czas i miejsce elekcyej naznaczono, gdyż też dalej według instrukcyej wszytkiego województwa ruskiego więcej otrzymać nie mógł. 11. A nad te instrukcye nasze siła w tym akcie warszawskim nakładziono, a do tego że wszystkie prawie contenta tych akt warszawskich są zgubą wolności naszych i z szkodą Rzpltej. Bo ci, którzy to tam na nas stanowili, urzędy koronne jednym pobrali a drugim podali, więc też drugich, których w prawie niemasz przyczynili, senatorskie koło polżyli, posły ziemskie pogwałcili, deputaty do kwarty przeciwko konstytucyi nowe dali, gdyż mają trwać od sejmu do sejmu, sumpty nieznośne na Koronę włożyli, zjazdu ku oddawaniu poselstwa zwykłych czasów nie naznaczyli a tego oto na okazowaniu, aby się ludzie tem prędzej w takich trudnościach nie postrzegli, postanowili, okazowanie to nad prawo i nad zwyczaj uchwalili i wszech rzeczy przeciwko prawu i wolności naszej nakładli. Przetoż my, mając na baczeniu prawo i wolność nasze, to wszytko cokolwiek jest w tym akcie warszawskim oprócz elekcyej ku uszczirbku praw uczyniono nie przyznawamy, wierząc też to i sobie objecując o WMciach wszech, że WMść będziecie raczyli tejże wolności swej wszyscy równo przestrzegać i pomagać. O czem wszytkim tu się przed WMcią mościwy p. wojewodo świadczymy i dalej, abyś to WMć ku przestrodze dygnitarzom urzędnikom i rycerstwu podać raczył, tę protestacyą swą na pismie WMci oddawamy, a potem do grodu dla więtszej pamiątki oddamy. Działo się w Wiszni w polu ósmego dnia maja, roku pańskiego 158 septimo. Stanisław Żółkiewski wojewoda ruski. Ioannes Fredro de Plieszowice castellanus premisliensis. Jan Tomasz Drohojowski starosta przemiski. Kilian Drohojowski podkomorzy ziemie przemyski imieniem swem i siestrzeńca swego IMci p. Herburta jako opiekun od króla IMci; Nicolaus Zolkiewski succamerarius leopoliensis; Stanisław Zolkiewski. Jan Jaskmaniczki pisarz ziemi przemyskiej ręką swą. Stephan Fredro. Jan Borathinski chorąży przemyski. Marcin Krasicki wojski przemyski. Stanisław Krasicki oboźny. Bartosz Bierecki ręką swą. Valentinus Orzechowski sędzia ziemie przemyskiej. Mateus Dunkowski ex parte palatinatus Russiae subscribo, e parte pallatinatus lublinensis de bonis Kolczim lustravi coram officialibus. Alexander Orzechowski. Stanisław Dunkowski. Jakób Orzechowski. Andrzej Bierecki ręką. Jrzi Kormanicki. Jeromin Orzechowski. Jan Orzechowski. Piotr Dunkowski z Orska. Jan Fredro z Pliessowicz manu propria. Marcin Czurilo ex parte bonorum palatinatus Russiae subscribo ex parte vero bonorum Blaskowa Dembowa in pallatinatu cracoviensi lustravi coram officialibus. Jan Brzescziansky. Walenti Polotinski rotmistrz Rzpltej. Sebaśtyan Brzescianski manu propria. Tomasz Zolkowski camerarius terrestris premisliensis. Petrus Blazewski. Jan Kucharski z Lahodowa. Jan Drohojowski. Ex parte mea. Nicolaus Ostrowski de Ostrow vicecapitaneus premisliensis manu propria subscripsi, verum in diversis palla-

a) Sejmiku lw. b) P. część.

tinatibus et districtibus habens bona sui patris et filii minoris nomine, coram domino Kiliano Drohojowski succamerario premisliensi et officialibus aliis lustravi. Sigmunt [a]) Chmieleczki. Jakub Ostrowski [b]). Jan Orzechowski. Jerzi Czartoryski ręką swą. Gabriel Zamiechowski własną. Andreas Pruchniczki, Wojciech Narajowski. Stanisław Chmielecki. Walenty Chmielecki. Prokop Czartoryski, Piotr Kleofas z Kuzienic ręką swą. Zbozny Skoruta z Młodaticz ręką swą. Adam Buchowski. Samuel Dunkowski z Orska. Piotr Hermanowski. Christof Kuczkowski. Jarosz Hermanowski. Gerzy Grochowski. **12.** Tamto też koło nic nie sprawiwszy zarazem się rozjechało, z których jedni którzy byli quieti nie zsiadając z koni do domów się rozjechali a drudzy przedcie w miasteczku w Wisny zostali na noc, a tam dopiero w niedzielę oni, co pierwej ob incompetentiam loci na drugą stronę rzeki przejechać nie chcieli, z miasteczka nie wyjeżdzając, do kościoła się ześli, a co pierwej przyznawali, że jedna strona nad drugą stanowić nic nie mogła, konstytucye jakieś postanowili a ruszenie pospolite adhibitis paenis peccuniariis postanowili. Jakub Szistowski. Wojciech Wilyezinski [1]).

Ind. Rel. Castr. Leop. 345 p. 865—877. Sama protestacya rozpoczynająca się od słów: Mościwy p. wojewodo ruski a kończąca się podpisami protestujących, znajduje się we fragmencie w Fasc. Cop. Castr. Prem. 5 p. 211—214, a w całości w Ind. Rel. Castr. Prem. 303 p. 322—327 z nadpisem: Oblata protestationis generalis visnensis contra convocationem varschaviensem. Podpisy protestujących są w nieco odmiennym porządku aniżeli w oblacie gr. lwowskiej umieszczone. Na uwagę zasługuje umotywowanie protestujących wniesienia protestu do oblaty w aktach grodu przemyskiego, jak to w uwadze wyżej str. 68 zaznaczono. Fragment zawierający końcowe artykuły i podpisy zawarty jest w Fragm. Querell. Castr. Leop. 757 p. 403—406.

42.

Pod Wisnią, 8 maja 1587.

Ziemianie sanoccy obierają kapturowych sędziów.

1. My urzędnicy i obywatele wszyscy ziemi sanockiej którzyśmy się tu zjechali pod Wisznię, czyniąc dosyć postanowieniu konwokacyi warszawskiej, nie mając do tego czasu sędziów kapturowych, tedyśmy się tu obrali zgodnie, życząc sobie tego, aby każdy ukrzywdzony sprawiedliwość mógł mieć, a mianowicie te osoby pewne obraliśmy sędziami. A naprzód IMci p. Jerzego Mniszka kasztelana radomskiego starostę naszego sanockiego, p. Pełkę Jerzego łowczego sanockiego, p. Jana Zabawskiego, p. Jerzego Sthana, p. Jana Tyrawskiego z Zawadki. A jeśliby IMć pan radomski tego na się nie przyjął, tedy jednak ciż przecz wyżej mianowani sędziowie będą mieć moc te sprawy kapturowe sądzić. **2.** Którzy będą powinni w Sanoku się zjachać i przysięgę nazajutrz po św. Trójcy odprawiwszy sądzić te sprawy kapturowe, za taką przysięgą i porządkiem, jaką sobie lwowska i przemyska ziemia postanowiła. Na które to postanowienie zgodne pieczęciśmy przyłożyli i rękami swemiśmy się podpisali i IMci p. chorążemu sanockiemu oddać to postanowienie nasze do grodu sanockiego zleciliśmy. Działo się to pod Wisnią octava Maii anno Domini millesimo quingentesimo octuagesimo septimo. Baltazar Stanisławski podkomorzy sanocki, Stanisław Tarnawski chorąży ziemi sanockiej..., Józef Dedeński, Jerzy Pełka łowczy sanocki, Jan Pełka.

Castr. San. Rel. 323 p. 1998—1999.

---

a) Zbigniew P. b) Orłowski P.

[1]) Na końcu aktu pomieszczone są nazwiska famulusów Stanisława Żółkiewskiego wojewody ruskiego a mianowicie Jakuba Szistowskiego i Jakoba Wilyezinskiego, którzy z polecenia swego pana akt powyższy do ksiąg grodzkich lwowskich wnieśli i tamże oblatowali, na dniu 30 maja 1577 r. jak to urzędownie zaznaczono.

43.

W Wisni, 20 września 1587.

Laudum sejmiku wiszeńskiego o wyruszeniu zbrojnem pod Wiślicę.

1. My rady i część rycerstwa województwa ruskiego, którzyśmy się z chęci swej, będąc tego być gwałtowną potrzebą Rzpltej na dzień dzisiejszy tu do Wisniej zjechali, widząc i uważając niebezpieczeństwa, w których Rzplta nasza a osobliwie kraje nasze ruskie, za tak żałośnem rozjechaniem naszem i braciej naszej z Warszawy, jakiem nas Pan Bóg pokarał, są położeni, przykładem swym pierwszym i zacnych przodków swych, których własnymi potomkami a nie wyrodkami być się poczuwamy, chcąc sobie i potomstwu swemu przez ten środek zwykły, który nam jeszcze Pan Bóg z łaski swej zostawić raczył, wolności i swobody krwią, pracą i niezmiernym kosztem nabyte, zatrzymać i niebezpieczeństwom dalszym tak postronnym i wnętrznym Rzpltej naszej zabieżeć, zezwoliliśmy się niektórzy z rzeszy[a]) zgromadzonej, którzy obiecaliśmy to sobie słowy swemi sliacheckiemi ruszyć się wszyscy pod Wiślicę na dzień szósty Octobra, abyśmy społu z drugą bracią inszych województw tam zgromadzonych communicatis consiliis et unanimiter Rzpltą ojczyznę naszą od upadku, do którego się nachyliła ratowali, całości praw wolności naszych, jako się nam w więtszej gromadzie zdać będzie, ostrzegli. 2. A iż nas experientia docuit, że w takich niebezpieczeństwach napewniejsza salus reipublicae położona jest wielkiem mnóstwie ludzi rycerskich, prosimy i wzywamy IchMciów panów braciej naszej, tu niebędącej, nikogo w tem nie onerować, aby i oni z powinności swej slacheckiej i z miłości ojczyzny, w tak bliskim upadku, w jakim przed tem nie bywała, położonej, toż uczynić i ratować jej nam pomoc raczyli. Co żeby do wiadomości Ich Mci przyszło, ten spisek nasz do grodów rozsyłamy, aby go urzędy Ich Mciów pp. starostów do wiadomości Ich Mci pp. braciej naszej niebędącej przywiedli. 3. Dla której rzeczy pewniejszego świadectwa to pismo przez nas rady tu będące i marszałka koła rycerskiego Jego Mci p. Jana Jaskmanickiego pisarza ziemskiego przemyskiego jest podpisane i podpieczętowane, także i niektórych IchMci pp. braciej stanu rycerskiego. Działo się na zjeździe Wiszienskim die 20 Septembris anno Domini 1587. Stanisław Żółkiewski wojewoda ruski własną ręką mp. do Wislicze jechać. Ioannes Fredro de Plieszowice castellanus premisliensis mp. Mikołaj Herborth z Fulstyna starosta lwowski powinność swą wcale zachowując, którą zamkowi i miastu lwowskiemu wedle przysięgi swej powinien. Mikołaj Żółkiewski podkomorzy lwowski mp. Kilian Drohojowski podkomorzy ziemi przemyskiej ręką swą. Welenty Orzechowski sędzia ziemie przemyski jechać ale vigore confoederationis varsaviensis przy Swedzie. Kasper Wasiczyński wojski lwowski ręką swą. Jan Lanczinsky pisarz g. h. przy władzej i podpisie pana marszałka naszego. Floryan Szuchorabszky z Szuchoraby mp. ad auxilium patriae. Jan Herborth z Fulsztyna chorąży lwowski vigore protestationis contra nominationes Swedi et Maximiliani jechać. Andreas Blazowski z Błażowa mp. Stanisław Dąbrowski podstarości lwowski cum ea subscriptione ut magnificus dominus castellanus[b]). Sigmunt Poradowski mp. subscripsit. Wojciech Skalski mp. subscripsit. Prokop Raszko ziemski halicki sędzia mp. Stefan Fredro z Plieszowic. Wiktorzyn Kowalski jeśli będzie mógł. Marcin Czuryło. Scibor, Wasiczyński. Mikołaj Ostrowski tak jako pan sędzia. Andreas Prochnicki mp. Prokop Prochnicki. Mathus Dunikowski z Orska. Piotr Dunikowski z Urska[c]). Krzysztof Łysakowski vigore protestationis contra nominationes Swedi et Maximiliani. Bartosz Biereczki rękę swą subscripsit, Andrzej Biereczki ręką swą, Andrzej Fredro z Plieszowic ręką swą. Jan Jaskmanicki pisarz ziemski przemyski, marszałek natenczas koła rycerskiego Wiszni na sejmie.

Castr. Prem. 303 p. 504—505. z nadpisem: oblata literarum conventionis visnensis de motione bellica. Castr. San. Rel. 323 p. 2048—2050. Castr. Bełz. Rel. 183 p. 559—560.

---

a) S. części. b) S. capitaneus. c) tylko S.

44.

W Wisni, 5 listopada 1587.

Laudum sejmiku wiszeńskiego o zbrojnem wyruszeniu pod Rzeszów.

1. My rady urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego zwłaszcza z powiatu lwowskiego, przemyskiego i halickiego, którzyśmy się tu do Wiśni na dzień dzisiejszy za obwieszczeniem IMci p. Mikołaja Herbortha z Fulstina kasztelana halickiego starosty lwowskiego z miłości Rzpltej zjechali, widząc gwałt w wolnościach naszych od braci naszej niektórej województw niektórych, że nąm nietylko dwu panów (odpchnąwszy nas od wolnego wybierania pana) nad prawa nasze dali, ale jeszcze jakieś stanowienia de expeditione bellica tum paenis de iure sancitis[1]) na nas bez nas śmieli uczynić, chcąc abyśmy ich onego przedsięwzięcia popierali, tłumiąc tem krzywdę naszą, którą od nich cierpim in libera electione regis, przetoż abyśmy temu zabieżeli, objecujemy sobie dobremi słowy stawić się wszyscy a wszyscy ad diem 23 Novembris na miescu w Rzeszowie i koło Rzeszowa i tamże jakobyśmy się z drugą bracią swą inszych województw porozumieć a temu złemu zabieżeć mogli radzić spólnie chcemy, niewątpiąc nic i o drugiej braci naszej, której tu na ten czas niemasz, że jako synowie prawdziwi koronni, pomniąc na wolności swe, w których nas i ich przodkowie nasi nabywszy krwią swą zostawili, aby tego nie utracili, że będą chcieli równo z nami tam się stawić a zdrowia i kosztów swych nie żałując o to się oprzeć i zastawić, gdyż nam prawie o wszytko idzie. 2. A iż nas to doszło z uniwersałów braci naszej wyżej mianowanych, że już koronacya króla jednego ad diem 15 Novembris złożona jest, a druga zaś strona czasu i okazyej swym elektem czeka, bojąc się aby nam tem do końca praw naszych nie złamali a niewolej na nas nie wciągnęli, stąd zarazem wyprawujemy z pośrodku siebie bracią naszą urodzone pany p. Wojciecha Starzechowskiego, p. Prokopa Raszka sędziego ziemie halickiej, p. Stanisława Podolieczkiego stolnika ziemie lwowskiej i p. Piotra Korythka do Ich Mci, upominając w tem Ich Mci, aby się z tą koronacyą zatrzymali, ażbyśmy też w kupie zjechawszy się o sobie i wolnościach swych mogli radzić. 3. Którejże to braciej naszej zleciliśmy, aby IMci p. wojewodę ruskiego upomnieli, żeby on z powinności swej do nas pospołu z inszymi senatormi województwa ruskiego stawił się i z nami o tychże wolnościach naszych radził i bracią naszą drugą, którzy już naprzód wyjechali, to nasze postanowienie im obwieściwszy napomniał, aby się do nas zjechali a spólnie o wolnościach swych i naszych radzili, rozumiejąc to i o drugiej braciej naszej z inszych województw, którzy także z domów swych ruszyli się, że nie będą od tego, aby też z nami konsultacyej swej nie mieli znosić i radzić, abyśmy do tego upadku, do którego się bardzo zaniosło, nie przyśli. 4. A jeśliby IMć p. wojewoda nasz, nam braciej swej w tak wielkiej a nagłej potrzebie, chciał taką niechęć pokazać a do nas nie raczył przybyć, tedy my do kupy zjechawszy się inszego wodza chcemy sobie obrać dla rządu i sprawiedliwości czynienia. 5. A iż z łaski swej za prośbą naszą IMć ksiądz arcybiskup lwowski[3]) i z IMcią panem haliczkim starostą lwowskim[4]) objecali się nam stawić na ten zjazd, tedy też nie wątpiemy w drugich Ich Mościach panach senatorach, przykładem Ich Mości, że toż uczynią, wyjmując z tego ruszenia mieszczany lwowskie, którzy też nam przez swe posłańce wiarę i stateczność swą jako w konfederacyej naszej ofiarowali, gdyż nam wszytkim na tamtem miejscu siła należy. 6. A tych panów posłów naszych prosimy, aby nam nie omieszkiwali dawać znać, na dzień wyżej mianowany, którego się zjechać mamy do Rzeszowa, o wszytkiem co się tam będzie działo. 7. A to nasze postanowienie do grodów lwowskiego, przemyskiego, halickiego, trembowelskiego, żydaczowskiego rozsyłamy dla prędszego braciej naszej obwieszczenia, przez Ich Mci pp. starosty i urzędy Ich Mciów, prosząc Ich Mci pp. starostów jako braciej naszej, aby Ich Mcie

---

[1]) Por. Voll. leg. II. 1090 na zjeździe wiślickim postanowionó pospolite ruszenie na miejsce, które hetman wyznaczy. [2]) Stanisław Żółkiewski. [3]) Jan Dymitr Solikowski. [4]) Mikołaj Herburt z Fulszyna.

z urzędów swych to do wiadomości wszytkich nieomieszkanie przywodzić raczyli i na miejscach pospolitych obwoływać kazali, czemu ku pewności pieczęciśmy swe przycisnęli i rękoma podpisali. Działo się na zjezdzie wisnińskim w Wisni dnia 5 miesiąca Novembra roku Bożego 1587.

Ioannes Demetrius Solikowski archiepiscopus leopoliensis. Mikołaj Herborth z Fulstina kastelan halicki. Prokop Rasko. Stanisław Podolecki stolnik ziemie lwowskiej. Wojciech Starzechowski. Erazm Herborth z Fulstina ręką swą. Wiktorzyn Kowalski podsędek ziemie lwowskiej. Jan Daniłowicz z Żurowa ręką swą. Piotr Korythko. Mikołaj Daniłowicz. Wojciech Kuropatnicki ręką swą. Jan Zapolski surogator buski ręką swą. Urban Salomonsky i za brata swego Marcina. Andrzej Dawidowski. Piotr Kierdy imieniem braci. Sigismundus Poradowski notarius castri leopoliensis manu propria. Jerzy Czartoryski ręką swą i imieniem braci swej rodzonej. Wojciech Ostrowski. Wojciech Lipniczki. Paweł Wilczek. Jan Wilczek. Casper Goslawski ręką swą. Jendrzej Szuszyczki ręką swą. Stanisław Nathkowski, Walenty Bogusławski. Jan Charbiczki. Jan Vlinski z przemyskiej ziemi ręką swą. Józef Drozenski. Roman Putiatyczki. Stanisław Fredro. Krzysztof Fredro. Stanisław Kobyleczki. Andrzej Putiatyczki. Paweł Dubrawski. Marcin Cchoteczki [a]). Jadam Błudniczki. Ostafi Kunath z przemyskiej ziemi imieniem swem i za brata swego Andrzeja [b]) Kunatha mp. Bieniasz Narajowski podstoli halicki. Jakób Rudzki. Stanisław Kaweczki. Jan Ramult z ziemie przemyskiej ręką własną. Jerzy Narajowski stolnik haliczki. Sebastyan Doleczki. Hieronim Kempski. Stanisław Budek jechać do Krakowa albo pod Kraków. Dobrogost Zapolski jechać do Krakowa albo pod Kraków. Wojciech Borkowski. Wojciech Skalski propria [manu] Samuel Krowiczki. Valenty Rokiczki. Jan Brzoski. Piotr Lychowski. Piotr Ostrowski. Jakób Wilczinski.

Ind. Rel. Castr. Leop. 345 p. 1024—27. Castr. Prem. Rel. 303 p. 551—554.

45.

W Rzeszowie, 2 grudnia 1587.

Laudum sejmikowe ruskiego województwa z postanowieniem konfederacyi.

1. My rady koronne urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego, którzyśmy się tu za obwieszczeniem z uchwały przeszłego zjazdu Wiszenskiego dla dalszego Rzpltej i o sobie obmyślawania tu do Rzeszowa zjechali, uważając i przypatrując się tak żałośnemu i skaradnemu Rzpltej zawiedzeniu, które acz sprawiedliwie za grzechy nasze od pana Boga wszechmogącego, ale jednak przez niektórą bracią naszą jako przez środek jaki na nas przyszło, którzy w tym akcie znacznym wolnej i spokojnej elekcyej, na który wszystek świat patrzał, krzywd i obraz swych do czasu słusznego ustąpić Rzpltej w tem folgując nie chcieli, za czem w niezgodzie i w rozerwaniu nietylko dwóch królów nam obrali, ale onych wojski cudzoziemskiemi i z braciej naszej z obu stron zebranemi do Korony wprowadziwszy, mocą a rozlewaniem krwie na stolicy koronnej tej posadzić usiłują, a male na tem mając, ku więtszemu zniewoleniu nas, którzyśmy spraw takich nie pomagali, jedni paenam de expeditione bellica sancitam na nas bez nas ustawując, wiciami jakiemiś niezwyczajnemi i prawu przeciwnemi nas obsełają, nadto correcturam iurium, modum electionis, poprawę trybunału i insze sprawy Rzpltej wszystkim jednako należące przez deputaty jakieś, o których my z województwa naszego nie wiemy ani wiedzieć chcemy, stanowią i konkludują, drudzy poczciwości, gardła majętności nasze wszystkie, władzą i zwierzchność nad nami et omnia regalia elektowi swemu podali, chcąc nas te obie stronie isto terrore do tego przywieść, abyśmy im tej żałośnej traiedie; pomogli. Co wszystko my bacząc być nietylko z ujmą prawa pospolitego i zgubą wszystkich z gruntu wolności naszych, ale też z upadkiem podobno i zginie-

a) Choythko P. b) Andriana P. c)

niem korony tej ojczyzny naszej, patrząc zwłaszcza i na electas personas i na okoliczności ich i na statum rerum nostrarum, to najdujemy u siebie, że będą li dalej i z extremis [a]), jako się zaczęło, przedsięwzięcia swego popierać, którabykolwiek strona wiktoryą otrzymała, że nie już koniec ale dalej się to wytoczyć i dłuższą nędzą i utrapieniem nas uwikłać (a strzeż Boże) do ostatniego upadku i zginienia przywieść musi. 2. Które wszystkie niebezpieczeństwa i angarie jeśli których krajów koronnych i państw do Korony należących, pewnie nas województwa ruskiego obywatelów najwięcej dolegać muszą, który pogaństwu wszystkiemu prawie jako w paszczece siedzimy, a tem więcej, żeśmy są tanquam oves sine pastore od wszytkich odbieżeni et praedae hostium expositi, granica otwarta i ogolona, kwarta przeciw prawu jasnemu indziej obrócona żołnierz sprowadzony, wojewody i inszych rad przy sobie nie mamy, a jeszcze dla prędszego i pewniejszego zginienia naszego, żon, dziatek i majętności naszych odbiegać nam rozkazują. 3. Abyśmy tedy tym wszystkim wyżej pominionym niebezpieczeństwom zabieżeć i ten ogień zapalony według powinności i sił naszych gasić i drugim ojczyznę miłującym do tego pochop dać mogli, także i onera wszystkie servitutis wyżej pomienionej z siebie abyśmy złożyli i znieśli, te drogi i sposoby do tego zgodnie między sobą znaleźliśmy i namówili. 4. Naprzód do obudwu Ich Mci elektorów posyłamy prosząc i upominając Ich Mci, aby jako panowie chrześcijańscy wszystkimi cnotami z urodzenia i ćwiczenia ozdobieni, od tak gwałtownego przedsięwzięcia i krwi chrześcijańskiej i braciej naszej spólnie przelewania nietylko siebie ale i promotory i adherenty swoje baczeniem swem pańskiem et authoritate sua odwiedli i zahamowali a Korony tej, która wszystkiemu chrześcijaństwu zawżdy szczytem i murem od pogańskiej mocy bywała i być może, do takiego upadku nie przywodzili, owszem raczej aequis et iustis rationibus et censensu nostro quam armis parricidialibus et cruenta manu gubernacula regni dochodzili. 5. Z tejże miary i do Ich Mci panów braciej swej, którzy utrique adhaerent parti, napominając aby się obaczyli a do końca niebyli tymi, przez któreby wieczny upadek na Koronę przyjść miał pisaliśmy. 6. Pisaliśmy także i do królowej Jej Mci i do księżej biskupów IchMci i do panów rad i rycerstwa W. ks. Litewskiego, aby nam tej intencyej naszej pomoc raczyli. 7. Pisaliśmy też, a osobliwie IMci księdza arcybiskupa gnieznieńskiego jako primasa, serio upominając, aby przykładem onych sławnych antecessorów swoich patrem patriae być się okazał, tak rozbiegłe koła autoritate sua pohamował, między elekty obiema stronami zawaśnionymi do czasu słusznego rozjął, wszystkiej Koronie i W ks. Litewskiemu zjazd generalny niemieszkając aby złożył, na którym za pomocą Pana Boga wszechmogącego, takie media znaleść by się mogły, któremiby to srogie zaburzenie uspokojone i ku pocieszniejszemu jakiemu końcowi przywiedzione być mogło. 8. Czego jeśliby ani elektowie Ich Mci, ani adherentowie ich na perswazyą IMci księdza arcybiskupa i drugich Ich Mci także i prośbę naszą uczynić nie chcieli, a przy intencyach swych upornie stali, albo żeby też IMć ksiądz arcybiskup w to się wdać z drugimi i nam zjazdu generalnego złożyć nie chciał a przyszłoby już to iudicatum i przejrzane karanie boskie cierpieć i czekać jakiego takiego exitu tych spraw, tedy my jednak przykładem cnotliwych przodków swych, których własnymi potomkami a nie wyrodkami być się czujemy, abyśmy onus servitutis tej obojej strony, które na nas kłaść chcą z siebie złożyli, a tak szkodliwego exemplum in sequela nierządnej elekcyej gwałtownego przyścia na królestwo i takiej władzy factionibus aby et imperare et iura dare wszystkiej Rzpltej mogli na się i na potomstwo swe nie wywlekli, naprzód przed panem Bogiem i wszystkim światem oświadczamy się przeciwko tym wszystkim wyżej pomienionym, jako nieprawnym i gwałtownym posępkom braciej naszej i to sobie pode czcią wiarą i sumieniem naszem przed panem Bogiem świętobliwie ex nunc przyrzekamy, iż temu wszystkiemu, co się wyżej pomieniło, podlegać niechcemy ani będziemy, do żadnej z tych stron przywięzować się ani krwią braciej naszej rąk swych pomazować nie będziemy, w każdym gwałcie i zniewoleniu z przerzeczonych stron albo

a) P. externis.

fakcyej uchwał wyżej wspomienionych, gdyby na jednego albo na wszystkich prawym albo jakimkolwiek wymyślonym sposobem rozciągać chciano, przy sobie stać do gardł i majętności swych, i jeden drugiego nie odstępować objecujemy dotąd, ażby te wszystkie onera wszytkie errata i stanowienia wyżej pomienione przez wszytkie stany wszej Korony i wielkiego księstwa litewskiego do tego należące na sejmie generalnym, według prawa pospolitego zaraz po koronacyej złożonym publico decreto z nas i z potomstwa naszego zniesione byli. 9. Co wszystko aby swój efekt brało i aby każdy, któryby był impetitus, wiedział, do kogoby w tej mierze uciec się miał, przetoż dla zwoływania nas do kupy w takowych przypadkach i inszych potrzebach województwa naszego starsze między sobą obraliśmy Ich Mci pany: Wielmożnego p. Mikołaja Herbortha z Fulstina kastellana halickiego starostę lwowskiego, IMci p. Jana Herbortha z Fulstina chorążego lwowskiego i IMci p. Andrzeja Sienieńskiego z Sienna, co IchMość na się za prośbą naszą dobrowolnie przyjąć raczyli i będą powinni albo jeden z IchMci, do któregoby taka wiadomość i skarga przyszła, nas wszystkich obwieszczać, czas i miejsce gdzie tego potrzeba ukaże do spólnego wszystkich zjechania oznaczyć, a my przy krzywdzie i takiem zatrudnieniu każdego osobami swemi jechać i przy nim stojąc onego bronić, aby żadnej peny ratione praemissorum na sobie i majętności swej nie odnosił będziemy powinni, a to pod obowiązkiem wyżej opisanym i pod winą dwóch tysięcy grzywien, o którą peremptorie in primo termino na trybunale pozwany, od tego który by był impetitus ma odpowiadać i onemu bez dilacyej wszytkich prawnych zapłacić, w czem sobie recedendo a iure communi terrestri, ius privatum et forum obieramy. 10. To jednak warując, że kogoby uniwersał obranych starszych albo jednego z nich in palatinatu Russiae nie zastał, tedy iuramento corporali absentiam ipsam a palatinatu similiter et veram infirmitatem evadere będzie mógł; wszakże vere infirmus nihilominus poczet swój wedle możności i powinności do onej kupy posłać będzie powinien. 11. A takowa wina wyżej pomieniona i forum o nie ściągać się też ma i na Ich Mci starszych od nas obranych ratione neglecti officii et muneris od nas commissi. 12. A iż panowie mieszczanie lwowscy jako i na przeszłym zjeździe wiszenskim tak i teraz przez posłańce swe opowiedzieli się, że według kofederacyej dawnej, którą ziemiami ruskiemi mają, i w tym związku z nami być chcą, tedy ich do tego przypuszczamy a). 13. Niebezpieczeństwa krajów naszych warując, abyśmy bez rządu i wszelkiej opatrzności od rąk pogańskich tak marnie nie ginęli i w majętnościach naszych szwanku jakiego i opustoszenia nie wzięli, tedy przykładem naszym w przeszłych interregnach nic zdrowszego nie rozumielibyśmy, jako wszystkiego województwa ruskiego i drugich przyległych na jedno miejsce lubo w ziemiach swych wyleżenie, lecz przez niebytność tu wiela braciej województwa naszego, dogadzając w tem fraterno amori na nie tego stanowić na ten czas nie chcemy, ale mocą zjazdu tego wszystkiemu województwu ruskiemu, którzyby upatrując te wszystkie interna et externa pericula, od nich wolnymi być pragnąc w tym związku z nami być chcieli, inszy zjazd ad primam diem Ianuari pode Lwowem a schadzka u Barnadinów w kościele składamy, niezaniechiwając i drugich przyległych nam województw jako bełzkiego, z którym konfederacyej jesteśmy, także podolskiego i wołyńskiego, w czem do Ich Mci piszemy, pewni będąc, że Ich Mć przypatrzywszy się dobrej intencyej naszej, która za sobą internam et externam securitatem nasze ciągnie i sami do niej się przychylić a do nas na ten zjazd przybyć albo przez posły z nami się porozumieć ac mutuis consiliis et auxiliis o sobie i o nas radzić nam pomódz będą raczyli. 14. Do którego bezpieczeństwa i obrony krajów naszych i tę nieposlednią drogę znajdujemy, aby ten żołnierz za perswazyą i pomocą IMci p. podkomorzego halickiego, jako starszego ich do tego zjazdu naszego zatrzymany był, gdzie da Pan Bóg w więtszej kupie i z innemi przyległemi województwy taki modus znaleść się będzie mógł, jakoby Ich Mć pp. żołnierzów nie tylko zapłata pewna ale i nagroda za poczciwe usługi Ich Mci obmyśleć się od nas mogła. Przetoż w tem zaraz do IMci p. podkomorzego i do

a) Artykuł 12 w Przemyskich brakuje.

Ich Mciów pp. żołnierzów piszemy i posyłamy. 15. A ktoby[a] na ten zjazd lwowski przyszły z braciej naszej osobą swą do nas nie przybył a do tego związku naszego przywiązać się i nam pozwalać nie chciał, tedy my też takiego każdego, gdyby ratione praemissorum co nań przyszło, w swym tym związku mieć nie chcemy. 16. Jakoż na przyszłym zjeździe lwowskim o tem mówić chcemy, jakoby ci, którzy z nami społem wolności spólnej popierać nie chcą ale uczynić to byli powinni, a z nami nie ulegali. 17. K'temu tymże Ich Mciom pp. starszym obranym dajemy facultatem na tym zjeździe lwowskim czynienia wszelakiego rządu i gdyby kto co pod tym czasem zbroił sprawiedliwość czynić. 18. Miasto w pokoju od zjazdu tego być ma, a gospody na przedmieściach rozdawane być mają przez urząd IMci pana halickiego[1]. 19. Pewniśmy tego o Ich Mci panach starszych tak województwa naszego ruskiego jakoteż i województwa wołyńskiego, podolskiego i bełzkiego, a w niebytności Ich Mci pp. starostów o urządziech Ich Mci, jakoż Ich Mci o to pilnie prosimy i żądamy, że to postanowienie nasze bez wszelakiego omieszkania Ich Mci wszystkim w jurisdicyach swych do wiadomości przywieść i po mieściech i miasteczkach to ogłosić będą raczyli. Czemu ku pewności do tego postanowienia naszego pieczęci swe przyłożyliśmy, a niektórzy tylko rękami swemi podpisali. Do tego zleciliśmy to IMci panu podsędkowi lwowskiemu[2], aby to postanowienie nasze per oblatam do grodu lwowskiego także p. Krzysztofowi Łysakowskiemu, p. Andrzejowi Porudyńskiemu do grodu przemyskiego, p. Andrzejowi Ziromskiemu do grodu sanockiego, p. Janowi Zapolskiemu do grodu halickiego, p. Piotrowi Boreczkiemu podczaszemu halickiemu do grodu trembowelskiego, p. Jerzemu Czartoryskiemu do grodu zidaczowskiego oddać i tego Ich Mć dojrzeć mają, aby to do ksiąg wpisano publikowano i do wiadomości wszem przywiedziono było będą powinni. A IMci p. halickiego użyliśmy w tem, aby te uniwersały do grodów przerzeczonych województw odesłać raczył. Działo się i skończyło w Rzeszowie w środę bliską po św. Andrzeju, roku pańskiego milesimo quingentesimo octuagesimo septimo. Jan Bieykowski s Biey(kowa) stolnik przemyski własną, jako marszałek zjazdu tego rzeszowskiego ruskiego; Joannes Demetrius Solikowski archiepiscopus leopoliensis manu sua excepto sangvine. Mikołaj Herborth z Fulstina kasztelan haliczki starosta lwowski ręką; Jan Herborth s Fulstina chorąży lwowski; Prokop Raszko, Stanisław Podolieczki stolnik ziemie lwowskiej manu propria; Jakub Leśniowski podczaszy ziemie lwowskiej; Wojciech Starzechowski. Piotr Boreczki podczaszy halicki m. p. Jan Kosthka ręką. Jerzy Michałowski imieniem pana Woyciecha Czieklińskiego, Wiktoryn Kowalski podsędek lwowski ręką własną. Stanisław Herborth z Fulstina ręką własną. Erasmi Herborth z Fulstina ręką swą. Kasper Vasiczinski wojski lwowski, Jan Wolski, Andrzej z Sienna ręką swą i imieniem pana Gabryela Rozna. Kasper Zukowski sługa od IMci pana sędziego lwowskiego. Jerzy Naraiowski stolnik halicki Braniczki. Benedykt Narajowski podstoli halicki. Albertus Liutoslawski gladifer t(errae) p(remisliensis). Scibor Wasiczyński. Jan Wasiczyński ręką własną. Gabriel Swierski imieniem swem i pana Krzysztofa Swierskiego i pana Lagiewnickiego dzierzawce Niedzielisk. Wojciech Kuropatnicki. Krzisztof Łysakowski z Łysakowa. Stanisław Stadnicki imieniem swym i szwagra swego p. Jakuba Sempa podstolego lwowskiego, Jan Jabłonowski, Marcin Kunath. Jerzy Sczuczki swem i Ich Mci pp. Polianowskich trzech imieniem. Kasper Krzeczowski z Siennowa. V. Salomonski ręką własną. M. Wiszel. Jan Hinek. Gabryel Zamiechowski ręką swą. Jerzy Michałowski imieniem ojca swego i pp. Kierdejow za zleceniem IMci. Mikołaj Jaskmaniczki na Wroblowiczach przez sługę swego. Stanisław Krzeczowski z Sienowa. Piotr Malawski. Ostapiej Kunath ręką swą. Krzysztof Walenty Oparsczy i Słonsczy. Stanisław Wojewodka. Stanisław Budek. P. Janowski imieniem siostry swej. Krzysztof Kowieniczki, Mikołaj Richcziczki imieniem pana Walentego Zamiechowskiego. Zigmunt Poradowski ręką własną. Stanisław Ostrowski z Kawska. Andrzej Dawidowski i od pani Bidlowskiey. Jerzy Czartoryski. Jan Klodniczki. Jan Zapolski surrogator buski imieniem też paniej Drogomieszowej. Jarosz Kempsky, Jan Widzowski. Jakub Czebrow-

---

a) lw. aczby. [1]) Mikołaj Herburth z Fulsztyna starosta lwowski. [2]) Wiktoryn Kowalski.

ski. Jan Czebrowski. Gabryel Krzeczowski z Siennowa. Sebastyan Krukieniczki. Stanisław Fredro. Krzisztof Fredro. Paweł Bronisz. Marcin Pruchniczki. Jan Vlinski ręką swą. Walenty Dolinianski. Bartosz Ritarowski. Gabriel Jelowieczki. Jan Dluski. Stanczik Stanisław Krzeczowsky. Roman Linski imieniem swem i braciej swej. Mikołaj Chlopeczki imieniem Maxymiliana Chlopeczkiego ojca swego. Andrzej Vobczinski od pana Wojczecha Narajowskiego, Wojciech Ostrowski ręką swą. Hriczko Bojarski i Wasko. Krzysztof Chłopeczki ręką swą. Bernat Prochniczki, Jan Swierski z Romanowa. Jan Ramulth i za JMci pana Mikołaja Jaskmaniczkiego. Andrzej Zeromski. Jan Pruchenski. Wojciech Rembertowski ręką własną. Piotr Ostrowski. Jerzy Choythko. Marcin Choythko. Vespazyan Kleparski. Sebastyan Kaweczki, Jan Obriczki; Andrzej Czechowski. Jerzi Romer. Casper Sobiegorski. Prokop Miękiczki. Hieronim Chlopeczki. Hubiczki Wojciech. Mikołaj Kaweczki. Korithko Stanisław ze Swinigroda[a]) sam od siebie i od JMci paniej matki swej. Wojciech Starzechowski imieniem Andrzeja Czernieiowskiego. Michał Szimberk. Wawrzyniec Barwa. Jerzy Czartoryski imieniem pani Helzbyty Ozdziney, p. Stanisława Streptowskiego[b]), Stanisława Wrzeszcza, Mikołaja Ozgi, Philipa Wrzescza, Caspra Baliczkiego, Stanisława Jezowskiego za listem ich. Matwiej Drohomireczki. Ihnat Korczinski. Ostapko Ihnat Skolski[c]), Maycher[d]) Bieykowski imieniem IMci p. Piotra Bieykowskiego chorążego czerskiego. Balczer Czertumir[e]). Valenty Hasman Het. Paweł Wilczek. Mikołaj Wilczek. Wacław Sliwniczki. Stanisław Stapkowski. Andrzej Sokolniczki ręką. Andrzej Sluzowski, Łukasz Miaszkowski. Jan Trzebniski manu propria. Andrzej Porudinski. Jakub Baranowski. N D Krempski. Walenty Rembertowski. Fedor i Iwan Szeptyccy, Stanisław Porudyński z Porudna ręką ręką własną. Marek Blizinski manu propria. Paweł Brzodowski. Jakub Czarnowski ręką swą suo et Joannis fratris sui. Ramulth ręką swą. Piotr Szuslowski. Stanisław Sluzowski. Waczlaw Sliwniczki. Jakub Sloskowsky, Stanisław Skidalowicz Budek decrepita aetate domi laborans per Adamum Lapanowski missum consentio. Joseph Marczinski. Janusz Luter. Jan Lagiewniczki. Jan Bielawski. Jan Rożniatowski. Jerzy Tąmbczyński[f]). Jakub Rozniatowski. Sebastyan Rozniatowski. Jakub Raczyński, Jan Golda. Jakub Widzinski manu propria. Jan Kruszyński imieniem Jana Sługockiego z dzierzawy Taranowicz i Gajów. Stanisław Ruszkowski. Teofil Babski. Jakub Krasnopolski z przemyskiego powiatu. Jerzy Niezwojowski. Jan Bonieczki imieniem Piotra Braciejowskiego. Jan Boniecki imieniem Stanisława Chlopeczkiego. Mikołaj Kawieczki, Adam Lapanowski imieniem pana Stanisława Walawskiego subscribo. Jan Morawski. Andrzej Chizowski. Stanisław Natkowski. Paweł Trunek Czaykowski imieniem swojem i braci swej. Wacław Stradomski imieniem brata swego Walentego chorego, z rozkazania jego i matki swej. Marcin Draminski[g]) imieniem brata swego Bartosza chorego za rozkazaniem jego. Stanisław Kobyleczki imieniem brata swego Jana. Piotr Dworzycki ręką swą. Jan Dworzycki manu propria. Jakub Wierczinski ręką swą. Jan Ramulth od Jej Mci paniej Karniowskiej. Rachwal Ostrowski. Jakub Glinka. Andrzej Potoczki. Bartosz Wierczinski ręką swą. Stanisław Jezierski. Iwan Łozinski i imieniem braciej swej i stryow. Jerzy Kopecz od paniej Białoskorskiej podczaszynej halickiej. Krzistof Kowaliowski od pani Helżbiety Manasterskiej. Mikołaj Konieczki. Marcin Konieczki m. s. Wojciech Błotnicki. Jan Wrona sam i imieniem braciej ręką. Piotr Wrona. Nikołaj Niwiński sam i imieniem swagrów swych ręką własną. Stanisław Cholowski. Jan Chodeczki. Wojciech Pęgowski. Stasz Berezniczki. Pop Iwan z Łąki. Jaczko Luczki. Sanbor Iwan z Wolkowa. Jaczko z Wolkowa. Iwan Roman Sieleczki. Andrzej Roman Zozański. Piotr Winniczki, Piotr Lubienieczki ze lwowskiego powiatu. Feydko Ilniczki z Ilnik. Steczko Baranieczki. Iwanko Podhorodecki. Makuchon Feytko. Mikołaj Tatumier. Roman Putaticzki. Iwan Lesko Putaticzki. Steczko Dubrawski. Jan Liubienieczki. Andrzej Putaticzki. Roman Sieleczki. Kiszka Zozanski Andrzej Putaticzki. Iwan Dubrawski. Piotr Borysławski. Jerzy Choythko Krzistof Fredro z Bienkowej W... nie. Jan Budek. Andrzej i Sienko Borislawscy. Stanisław Fredro

a) Zwinigroda P. b) Stapkowskiego P. c) Skalski P. d) Malcher P. e) Czertomir P. f) Trabczyski P. g) Drabinski P.

z Bienkowej Wiśni. Marcin Choythko. Iwan Vniaticzki Piotrow syn. Steczko i Iwan Horodyski. Fedor Iwan Jaczkowięta. Feydko Miskowicz. Iwan Pawłowicz. Hryćko Stupnicki. Ostafiej Wolosiecki z Rybotycz ręką własną. Andrzej Sadkowski. Wasyl Biernatowicz. Jacz i Prokop Czuliewicze. Fedko Pawlikowicz. Kuźma Andrykowicz, Timko Kalsowicz a) Popielyowie. Stefan Maliowicz, Roman Klejtkowicz, Maćko Dziurdziowicz z bracią swą. Greytko Dziordziowicz. Feydko Czeplicz, Paweł Sielecki. Machnowicz Iwan z bracią swą. Iwan Michalowicz z Czajkowic. Lesko Mikitycz. Wasko Tymkow syn od braciej swojej Tymkowicz. Wasko Czajkowski Misiowicz. Ilko Czajkowski od braciej swej i od ojca. Hryć Bieliński od braciej, Hrycz Czajkowski od braciej swej i od ojca. Lukasz Tymkowicz od braciej swej. Feydko b) Czajkowski Turzianski c) Kusczenta z bracią swą. Andrzej Jaworski z bracią Horoskowiczowie. Ihnatko Turzinski Feydczinowicz Jaworscy bracia. Iwan Turzanski z Plazowa. Zacharko Kropiwniczki. Stanislaus Czaykowski i bracia. Hriczko i Feydko Bereżanscy. Nasko Biczkowicz. Jaczko Lochnowicz. Luczka Wilniczki. Jaczko Ilniczki z Turki Ribcziczy d) z Pawłem ojcem. Miszkowicz. Staś Ilniczki. Piotr Jaworski. Dziordz Sulecki e). Torzansczy f) z bracią swą. Hriczko Iwaszkowicz Kulcziczki. Iwanko Waczinicz Kulcziczki. Roman Taraszowicz Kulcziczki. Hriczko Michalkowicz g) Kulcziczki. Hriczko Misiowicz Kulcziczki. Maczko Waskowicz Kulcziczki. Iwanko Smiotanczin Kulcziczki. Stecz Ihnatowicz Luczki. Paweł Bilinski Stasyowicz imieniem swem i braciej swej. Szemasz Steczko Zuaniowicz. Łukasz Czajkowski i od braciej swej Czajkowski Iwan i z bracią. Adam Wierzbięta. Biernath Naydakowski z Naydak i od wdowy Derodcziney z Czaykowic wdowy Ilnickiej. Mikołaj Woliczki. Jakub Hordeka. Kloszka z Blazowa, Roman Popiel. Hriczko Horbanicz Kropiwniczki. Zacharka Vhriczki. Hriczko Podliesieczki. Andrzej Zubal Stanisław Starziczki. Antoni Jasienieczki z przemyskiego powiatu. Hriczko Dawidowicz. Dmitr Jaworski z Turki. Andrzej Kakowski. Pohoreczki z Kolbaiowicz. Vasko Jaworski Dmitrowicz Taren z Mirosczowa h). Andrzej i) Kolodrub Popieliowski. Witwicz z Miriszczowa Kalinowski. Valenti Witwicz z Wolkowa. Jan Morawski. Mikołaj Kalinowski. Jan j) Podoliesieczki. Iwan Hede i Siemania. Vasil Czolhanski. Drach Czolhanski, Jerzy Romer z Chiszowa k) z przemyskiego powiatu. Iwan Popielowski l) Petelczicz. Sienko Borislawski. Iwan Turzański. Casper Sobiekurski m), Stanislaw Waliawski. Piot Brosniowski Olechnowicz. Feydko Turzański. Misko Popiel. Klim Stiborowicz Olechnowicz. Stanisław Popielowski, Andrzej Krukowski w Lowczach, Steczko Miskowicz. Prokop Miekiski z Miekisza z bełskiego województwa ręką swą. Iwan Kropiewniczki n) z przemyskiego. Syn Feydkow. Samuel Krowiczki za potomki nieboszczyka Oparskiego Stanisława. Wojciech. Skalski ręką swą. Łukasz Paczkowski. Feydko Kalnofoyski. Valenti Oparski. Francz Rembertowski. Andrzej Nouosziczki. Olechno Nouosziczki. Iwan Blazowski acz pisać nie umie lecz podpisał za niego Stefan Radilowski i pieczęć swą przyłożył. Iwan Tustanowicz Jaczkowicz. Stefan Radilowski przy panu Iwanie Blazowskim jako przy opiekunie ręką swą. Feydko Maczko. Ilias Wasko Kalnofoysczi. Hriczko Manastirski Ray, a iż sam do klastora wstąpił od lat kilku, tedy strony Lewka Baczinskiego przy panu Iwanie Blazowskim, na którego majętność przypada po jego żywocie. Iwan Karwiczki personaliter, a iż sam pisać nie umie, tedy się podpisał za niego Stephan Radilowski. Hriczko Czołhanski o). Stephan Radilowski. Ihnat Radilowski Dawidowicz. Łukasz Błażowski od ojca swego. Iwan Manasterski r. s. Stanisław Blazowski z Sosicz. Iwan Szozanski, Iwan Turzanski Loiów syn. Andrzej Turzanski. Jozeph Sachnowicz Kosniczki imieniem ojca swego ręką swą. Mikołaj Kalski ze lwowskiego powiatu dziedzic w Sziborowcze ręką swą. Andrzej Podwysocki z lwowskiego powiatu Rozwadowskiego syn. Krzistoph Fredro m. p. Steczko Dobrzinski. Jaczko Dobrzinski. Iwan Dobrzinski. Wasko Dobrzinski. Iwanko Paczlawski. Andrzej

---

a) Kalczewicz P. b) Chwetko P. c) Kurziensczy P. d) Ribczycz P. e) Szuleczki P. f) Wransczy P. g) Tarassowicz P. h) Mistrzowa P. i) Jendrzej P. j) Jwan P. k) Krzyszowa P. l) Popielowicz m) Sobiegurski. n) Kropiwniczki. o) Czołowski P.

Paczlawski. Jaczko Paczlawski. Iwan Baczinski Pukszin z przemyskiego powiatu. Paweł Nahuiowski i za Mikołaja ojca i za bracią Stanisława Jana i Krzysztofa Nahujowskich. Petrus Klodniczki iudex castrensis zidaczoviensis. Adam Bludniczki. Wawrziniec Barwa. Zbożny Kłodniczki i za bracią swą Tomasza Marka Klodniczkich. Jan Swierski. Vasko Winniczki z Vroza. Mikołaj Kunath z Miloszowicz, Stanisław Naraiowski sługa od Czestolowskiej Doroty z Korowienki. Adam Hasman a) Hede, Melchel Asman, Hriczko Ordiniecz. Iaczko Dmitrowicz. Feydko Dmitrowicz. Iwan Stapkowski. Kost Hordinski b). Rachwal Brzozdowski ręką swą. Stanisław Czemierzinski. Krzistoph Iablonski. Matias Srokowski ze Srok. Ianus Jablonowski. Valerian Rokiczki ręką swą. Wladislaw Czebrowski. Stephan Drohomiski. Jerzi Dubrawski. Iuchno Ortinski c). Stanisław Sulaticzki od ojca swego Iuchna Sulaticzkiego. Paweł Stupniczki d), Stanisław Dąbrowski vicecapitaneus leopol. et causarum officii iudex. Sigismundus Poradowski notarius castr. Leop. m. p.

Ind. Rel. Castr. Leop. 345 p. 1046—1059. Castr. Prem. 303 p. 571—582. Fragment tego laudum w Castr. Leop. Rel. 615 p. 1599—1602.

46.

We Lwowie, 1 stycznia 1588.

Artykuły z postanowień sejmiku lwowskiego.

1. Naprzód aby każdy o tem wiedział, iż na godzinę szesnastą Ich Mć tu do kościoła schodzić się i consilia swe zaczynać mają, ponieważ dzień krótki a rozchodzić się Ich Mciom będzie potrzeba przed godziną dwudziestą i trzecią, o której miasto zamykać będą. 2. Do tego koła aby każdy pacifice inermis bez hajduków et sine tumultibus przyjeżdżał, z rusznicą ani żadną strzelbą tak do koła jako i do miasta aby żaden nie chodził, do czego przystawowie od Ich Mci panów starszych mają być naznaczeni. 3. Miasto wedle konfederacyej aby w pokoju zachowane było, ażeby armatim i z tumulty do niego nikt nie chodził, ponieważ każdy ma gospody na przedmieściu i tamże potrzeb każdy dostanie za pieniądze. 4. Potrzeby aby każdy kupował jako stargować będzie mógł, aby się w tem nikomu gwałt nie dział. A ktoby przeciwko wyżej opisanym artykułom wystąpił, tedy ma podpadać sub iudicium Ich Mci panów starszych w Rzeszowie obranych, których zjazdem teraźniejszym aprobujemy, którzy in delinquentes animadvertować mają iuxta ius scriptum et iuxta qualitates excessuum [1]).

Castr. Leop. 345 p. 1084.

47.

We Lwowie, 13 stycznia 1588.

R. Konfederacya lwowska, z odwołaniem się na rzeszowską z pełnomocnictwem dla wymienionej i podpisanej starszyzny zwołania szlachty na wypadek potrzeby przeciwko nieprzyjacielowi. Podpisani arcybiskup lwowski Jan Dymitr Solikowski, Mikołaj Herburt z Fulsztyna kaszte-

a) Aszman P. b) Ordinszki P. c) Orticzky P. d) tylko w Przem.

[1]) Artykuł ten, uchwalony in conventione leopoliensi per proceres et ordines totamque nobilitatem pallatinatus Russiae, został ogłoszony i obwołany czterokrotnie przez woźnego na dniu 4 stycznia 1588 r. tak na rynku ja-[illegible] w przedmieściach, jak o tem świadczy urzędowa zapiska. Laudum jednak pochodzi z dnia 1 stycznia na ten [illegible] dzień zjazd rzeszowski (ob. wyżej N. 45 art. 13) naznaczył zjazd zbrojny pode Lwowem a schadzkę u Ber-[illegible]nicki ze [illegible] p. 2169.

lan halicki starosta lwowski, Jan Herburt z Fulsztyna chorąży lwowski marszałek konfederacyi i około 250 szlachty wypisanych na pięciu stronicach[1]).

Castr. Prem. 304 p. 1—6 zupełnie zniszczone i przez połowę już wykruszałe kartki; data wypisana słowami: Działo się to i skończyło trzynastego dnia stycznia r. p. 158 octavo. W lwowskich aktach, do których polecono wnieść i wpisać akt ten konfederacyi, z powodu defektów niema jego oblaty.

48.

We Lwowie, 14 marca 1588.

Oświadczenie starosty lwowskiego o rozwiązaniu konfederacyi.

1. Actum in castro inferiori leopoliensi feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxima anno Domini milesimo quingentesimo octuagesimo octavo. In terminis querellarum castr. leopol. coram mfco. Nicolao Herborth a Fulsztyn castellano haliciensi capitaneo leopoliensi celebratis et gso. Stanislao Dąbrowski vicecapitaneo leopoliensi. Praesentibus revssmo. in Christo patre et dmno. domino Ioanne Demetrio Sulikowski Dei gratia Archeppo. leopol. Venceslao Wiganowski officiali leopoliensi, Iacobo Wierzbienski praeposito premisliensi et leopoliensi canonico, mfco. Nicolao Herborth palatino Podoliae, Stanislao Lanczkoronski capitaneo skalensi, Nicolao Zolkiewski succamerario leopoliensi, Victorino Kowalski subiudice leopoliensi, Andrea Sienienski, Georgio Czartharyski, Andrea Dawidowski, Stanislao Krzeczowski tribuno grodecensi, Stanislao Podoleczki dapifero leopoliensi, Ioanne Herborth vexillifero leopoliensi, Petro Orzeczki, Paulo Jaczimirski tribuno buscensi, Nicolao Vulwanowski camerario leopoliensi, Gabriele Zamiechowski, Andrea Podhoreczki, Procopio Wrzeszcz, Gabriele Swierski, Ioanne Mankowski notario terr. zydaczoviensi, Gabriele Dobrosolowski, Ioanne Kucharski, Nicolao Lodzynski, Ioanne Goreczki, Andrea Bronowski, Adamo Hasman, Alexandro Orzechowski, Andrea Suski notario premisliensi et aliis quampluribus, nec non Ioanne Gorski ministeriali leopol. in quorum omnium praesentia. 2. Przed urzędem i akty niniejszemi grodzkiemi lwowskiemi przy bytności i zgromadzeniu wiele ludzi slacheckich i urzędników województwa ruskiego Wny Mikołaj Herborth z Fulsztina kastelan halicki starosta lwowski opowiedział i oświadczył się, wszytkim to do wiadomości przywodząc, iż mając już do urzędu swego oddane przez króla IM praw i wolności slacheckich wszytkich dostatecznie we wszytkiem także też pactorum conventorum poprzysiężenie i do tego jeszcze dostatecznie obwarowanie przez króla IMci, iż jeszcze na przyszłym sejmie to czego by była potrzeba do poprawy i wolności slacheckich, obiecować raczy dostateczne uczwierdzenie i poprawę, jako o tem konstytucye sejmu koronacyej obmawiają, przetoż to wszytkim i każdemu z osobna do wiadomości przywodząc, aby żaden nie oczekawając jakich dalszych wedle konfederacyi przez nas przed koronacyą I. kr. Mci uczynionej zjazdów do powinności swej, która wedle postanowienia sejmu przeszłego jest na was włożona przystępował, opowieda i oświadcza się i wszytkim do wiadomości przywodzi, i to aby do wiadomości wszytkim przyszło w akta wpisać daje, a sam do powinności tej, która jest nań i urząd jego włożona, przystępuje i onej dosyć zarazem czyni, a konfederacyą tę wyżej pomienioną z siebie imieniem swem i innych składa. 3. In quorum omnium praesentia po złożeniu tej konfederacyej z siebie i po nawróceniu się do powinności swej iuramentum iuxta statuta regni

---

[1]) O udziale szlachty w obydwóch konfederacyach rzeszowskiej i lwowskiej mamy ciekawe współczesne świadectwo: Wojciech Ponętowski założył w grodzie lwowskim 15 stycznia 1588 r. protestacyą, że lubo nie mógł pod[illegible]sać rzeszowską i lwowską konfederacyą, to jednakże wiernie przy niej [illegible] chce i ponosić jej ciężary. Castr. [illegible] 345 p. 1111.

tum et constitutionem coronationis praesentem cum officio suo videlicet gso. Stanislao Dąbrowski vicecapitaneo leopoliensi, gso. Sigismundo Poradowski notario quoque castrensi leopoliensi obedientiaque serenissimo Sigismundo tertio regi Poloniae etc. per se et officium secundum constitutionem praesentem in conventu coronationis Cracouiae laudatam ordinationem ac praescriptum delata legitime praestitit.

Castr. Prem. Querell. 775 p. 1—2.

49.

W Sanoku, 16 marca 1588.

Protestacya Piotra Biejkowskiego chorążego czerskiego o nieuznawaniu konfederacyi rzeszowskiej i jego przysięga obedyencyjna.

Actum in castro sanocensi feria quarta post dominicam Reminiscere quadragesimae proxima anno Domini 1588.

Urodzony Piotr Biejkowski z Byeykowa chorąży ziemie czerskiej opowiedział się przed urzędem tutecznym, że aczkolwiek urodzony Malcher Biejkowski podpisał się na konfederacyą rzeszowską imieniem jego w Rzeszowie, ale iż on przed tem w Nowem mieście Korczynie króla IMć polskiego Zygmunta III pana swego przez pocałowanie ręki przywitał i onego sobie za pana przyznał, tedy też jako nie chciał tak i teraz nie chce podlegać tej konfederacyej. A iż też będąc urzędnikiem ziemskim ziemie czerskiej powinien wedle konstytucyej sejmu koronacyej przysięgę uczynić królowi IMci, coby rad uczynił w urzędzie grodzkim onej ziemie czerskiej, ale że go tu konstytucya zaszła w ziemi sanockiej, gdzie więcej przemieszkiwa niż tam, obawiając się, aby czasu zamierzonego nie uchybił, tedy tu tę przysięgę przed urzędem tutecznym przyjechał uczynić i uczynił, według roty opisania przysięgi w konstytucyach sejmu walnego koronacyej w Krakowie spisanej [1].

Castr. San. Iuridica 323 p. 2119.

50.

W Przemyślu, 18 marca 1588.

Stolnik przemyski, konfederat rzeszowski i lwowski, objaśnia powody swej opóźnionej obedyencyi królowi.

Actum in castro premisliensi feria sexta ante dominicam quadrasimalem Oculi proxima anno domini milesimo quingentesimo octuagesimo octavo. Stanąwszy oblicznie przed urzędem i akty tutecznymi grodzkimi przemyskimi urodzony Jan Biejkowski z Biejkowa stolnik ziemie przemyslskiej, jeden z konfederatów przemyskich [a] i z lwowskich województwa ruskiego, opowiedział się jest przed p. Bogiem i ludźmi i urzędem tutecznym, że acz po śmierci ś. p. króla Stephana nie rozumiał nikogo być sławniejszym i z lepszem i pożyteczniejszem Rzpltej i spokojem pospoli-

---

a) Rzeszowskich P.

[1]) Tegoż dnia Andrzej Stadnicki z Dubiecka i Samuel Stadnicki z Dąbrowki otrzymali pozwy o crimen perduellionis ad instantiam s. r. maiestatis cum consiliariis et deputatis ordinis equestris C. S. 323 p. 2120. Skutek tej akcyi widoczny jest w tem, że już 23 marca złożyli przysięgę obedyencyjną Stanisław Tarnawski chorąży ziemi, Stanisław Czarnecki sędzia ziemski, Jerzy Pełka z Grabownicy łowczy sanoccy, jakoteż starosta nowomiejski Jan Stadnicki ze Zmigroda. Ibidem p. 2169.

tym pewniejszym nad króla IMci polskiego dzisiejszego Zigmunta trzeciego, jakož i przed tem nigdy i ostatnie we Lwowie na zjezdzie nie był przeciwny osobie króla IMci, jednak iż z inszymi konfederaty za przyczynami słusznymi do tego czasu posłuszeństwa nie oddawał królowi IMci, oczekiwając aby mógł z inszymi widzieć przysięgę I. kr. Mci na prawa i na wolności koronne, konfirmacyą iurium, pactorum conventorum, korekturę praw także i korekturę trybunału, modum electionis regis, co nigdy na żaden zjazd posyłano nie było na pismie województwie ruskiem, jako więc się przed tem zachowało, k'temu się też spodziewając i rozumiejąc, że się to skończyć na sejmie koronacyej nie mogło, dla rozróżnienia pod ten czas animuszów ludzkich, ale aż na przyszłym sejmie walnym, za rozesłaniem tych wszytkich rzeczy sub censuram stanu rycerskiego na sejmiki powiatowe. Lecz żem już widział przysięgę króla IMci i konfirmacyą iurium a k'temu, iż contra intentionem et propositum zaszła asperitas constitutionis et paenarum illi appositarum, aby tego czasu w konfederacyi opisanego nie czekając, każdy urzędnik ziemski poddaności J. kr. Mci i posłuszeństwa przez przysięgę oddali, zaczem też już konfederacyej do skutku wedle jej opisania trudno przywieść, tedy niźli im do takowej przysięgi przychodzi ut supra, opowiada się solenniter, że na nim nic nie schodziło do dosyć uczynienia konfederacyej tej, ale to na ten czas czyni, gdyż ujzrał przysięgę królą IMci potwierdzenie praw, i do czego go austeritas constitutionis przyciąga i z tej miary też, że nigdy inszego pana i króla Koronie i sobie nie życzył ani chciał, na koniec ani myślił mieć, jeno króla IMci dzisiejszego Zygmunta trzeciego.

Ind. Rel. Castr. Leop. 345 p. 1248—1249. Ind. Rel. C. Prem. 304 p. 468—469 powyżej zapiski o złożonej przez Biejkowskiego przysiędze wierności.

51.

W Wisni 11. września 1589.

Uchwały sejmiku wiszeńskiego.

1. My dignitarze urzędnicy i wszytko wojewodztwa ruskiego rycerstwo, którzyśmy się na teraźniejszy sejmik wedle uchwały sejmów walnych naznaczony zjechali, wszem w obec i każdemu z osobna do których wiadomości to nasze postanowienie przyjydzie oznajmujemy. Iż my dosyć czyniąc powinności sliacheckiej a jako mogąc w tych czasiech od nieprzyjaciela pogańskiego zatrwożonych opatrując, przyjąwszy od panów posłów swych, którzy byli na przeszły sejm warszawski od nas obrani sprawę wszytką sejmową [1]), postąpiliśmy do dalszego opatrzenia Rzpltej swej sposobem niżej opisanym. 2. Naprzód J. kr. Mci n. m. p. dziękujemy, iż raczy mieć pieczą i obmyślawanie o potrzebach Rzpltej. A iż w niedostatku i obnażeniu skarbu pospolitego widzimy, że i zabieganie niebespieczeństwu i opatrowanie potrzeb Rzpltej trudno się bez naszego do tego przyłożenia mogłoby subsistere, acz za tym gwałtem, który teraz obalił się osobliwie na te kraje, pobór z województwa naszego na przeszłym sejmie uchwalony musieliśmy ukazać na zabieganie praesenti necessitati niebespieczeństwu. 3. Lecz iż jeszcze dalszego niebezpieczeństwa na Rzpltę się spodziewamy, którego zabieganie bez jego królewskiej Mci jako bez głowy nietylko trudne ale i niepodobne, prosimy aby Jego kr. Mść do Korony jako naprędzej pospieszyć się raczył a sejm, jako być może najrychlej, tu gdzie pobliżej w tych krajach złożyć nam raczył i abyśmy z kupy przy J. kr. Mci jako przy głowie radzili o zabieżeniu periculis, które imminent na Rzpltą. 4. A przy tem to J. król. Mci objecujemy, iż na tych sejmikach, które uprzedzają sejm walny, habebitur od nas ratio potrzeb i Rzpltej i J. kr. Mci proponowanych a osobliwie od długów żołnierskich o oswo-

[1]) W myśl postanowienia sejmowego 1589 r. V. l. II. 1272 posłowie mieli zdawać sprawę ze spraw sejmowych na elekcyi deputackiej.

bodzeniu ekonomii samborskiej, co prosimy, aby IM. p. poseł z zaleceniem wiernego poddaństwa i uniżonych służb naszych Jego kr. Mci odniósł. 5. Po tem obraliśmy deputata na sądy trybunalskie Jego Mć pana Jana Herburta z Fulsstyna chorążego lwowskiego, człowieka w Rzpltej naszej dobrze zasłużonego i do tego urzędu godnego. 6. Przychylając się też do konstytucyei warszawskiej [1]) naznaczamy deputatowi swemu na korekturę praw obranemu Jego Mci p. Janowi Byeykowskiemu stolnikowi przemyskiemu opatrzenie albo salarium z łanu po dwa grosza, które każdy szlachcic na przyszły ś. Marcin ma oddawać, wedle kwitu podymnego, w kancellaryach grodzkich za ręcznymi kwity, od których kwitów pisarze nie mają nic brać. O któregoto salarium niewydanie starostowie będą czynić egzekucyą in officio castrensi jako o swe podymne. A ten deputat ma zarazem na ten akt do drugich kolegów gotować się i jechać a po tem tę korekturę na główny sejmik wisseński, który będzie przed przyszłym sejmem złożony, powinien przynieść, i one sub censuram nas wszytkich podać. 7. Poseł do Turek niechajby na granicę jako narychlej się stawił, a iż za tem zatrząśnieniem agitur de pactis et foederibus które w ręku jego są, po tem też jako poseł wielki za tem zatrudnieniem aby nie był przymuszony do przysiąg jakich niezwyczajnych abo szkodliwych Rzpltej, prosimy IMć p. hetmana koronnego [2]), który wie wszystkie consuetudines pod takim czasem przypadające, aby raczył z uchronieniem absenciej króla IMci per internuntium z strony tego wtargnienia expostulować i o pośle wielkim oznajmić. 8. Item od IMci p. hetmana przyjąwszy wdzięcznie omnem solicitudinem et curam, którą pokazał teraz na sejmie, prawie że divino spiritu te pericula, które nade krwią i ciałem swem widzimy opowiedał, a niemogąc im obviare protestacyą swą publice uczynił, prosimy aby nie do protestacyej, którą uczynił, ale raczej do zwykłej miłości swej ku Rzpltej przychylić się raczył, z tych krajów aby się nie odchylał, zamki pograniczne aby wedla rady swej opatrzył, a my jako do tych potrzeb, tak też i do obozu talibus rationibus IMci p. hetmana roborujemy. 9. Naprzód pobór ten, który mamy u szafarzów, co go jednokolwiek jest, rozkazujemy szafarzom naszym, aby na żołnierza cunctis rationibus jako to wiele wystarczyć może pieniądze dawali et fortem imperatorem ad propulsandam iniuriam aby czynili. W czem my teraźniejszym spiskiem pany poborce i pany szafarze od winy konstitucyej warszawskiej [3]) warujemy, tak iż cokolwiek z tych poborów pp. szafarze wydadzą na żołnierze, którego do tak gwałtownej potrzeby IMć p. hetman przyjmuje, że to wszytko panowie dygnitarze i urzędnicy województwa naszego na liczbie przyjmą i kwity dadzą, co im ex nunc zlecamy. Także i tysiąc złotych, które IMć ksiądz arcybiskup lwowski [4]) na tę potrzebę jadąc do inszych województw na wyprawę wziął, panom szafarzom przyjąć zlecamy, z których panom szafarzom od tychże dygnitarzów i urzędników kwit ma być dany. 10. Interim jednak, cokolwiek IMci p. hetman pieniędzy swych na żołnierza wyłoży, tedy z tych poborów, ile ich z województwa ruskiego stawać będzie, że mu się to wróci, w tem go ubespieczamy. 11. A iż żołnierza tak prędko mieć nie możemy, którzyby do tak prędkiej i nagłej potrzeby przybyć mógł, tedy my z dobrej woliej swej objecujemy się stawić do potrzeby tej; my cośmy gotowi zaraz idziemy, a cośmy nie gotowi, jako najrychlej być może nadalej za tydzień wyjedziemy i drugich pozostałych braciej, aby toż też uczynili, prosimy. Prosimy też IMć p. hetmana, aby żołnierza w krajach naszych sub disciplina miał, aby ludzie naszy i my sami podwodami i inszymi angariami nie byli onerowani. Działo się w Wissni na sejmiku województwa ruskiego obierania deputata na trybunał die 11 Septembris roku pańskiego 1589. Mikołaj Herburth kastelan przemyski, Jan Drohojowski kastellan sanocki r. w. Jan Tom. Drohojowski z Drohojowa starosta przemyski r. s. Kilian Drohojowski podkomorzy ziemi przemyskiej marszałek na zjeździe wissenskiem dla obierania deputata r. s. Baltazar Stanisławski z Stanisławicz podkomorzy sanocki, Woyciech Herburth z Folstyna, Mikołaj

---

[1]) Vol. l. II, 1271. [2]) Jan Zamojski. [3]) V. l. II, 1313. [4]) Dymitr Solikowski.

Herburth z Fulstyna, Balcer Lessniowski łowczy lwowski r. s. Piotr Bal z Hoczwie, Jerzy Stano, Stanisław Dunikowski, Krzysztof Lyssakowski.

Castr. Leop. Rel. 346 p. 672—675. Castr. San. 324 p. 827—831.

52.

We Lwowie, 14 września 1589.

Uchwały sejmiku lwowskiego.

1. My rady koronne, urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego, którzyśmy się tu na dzień dzisiejszy na to miejsce żjechali, częścią za uniwersały pewnych Ich Mci panów dygnitarzów i hetmana koronnych częścią też mocą zjazdu wiszeńskiego blisko przeszłego obierania deputata na sądy trybunalne, na którym będąc rzekliśmy sobie na dzień dzisiejszy tu się stawić a to dla namów spólnych wszytkiemu województwu ruskiemu ku poratowaniu ukrainy i braciej swych, za którym i nam samym w sąsiedztwie będącym tegoż incendium ostrzegać się potrzeba, mając o tem pewną sprawę, że potężny nieprzyjaciel koronny Turczyn na granicy z wojski leży, upatrując commoditatem a większych posiłków swych oczekawując na to godzi, aby państwa koronne wojował, bracią naszą krew chrześciańską ku myśli swej srogiem krwie przelaniem i wieczną niewolę utrapił, czemu my zabiegając, abyśmy za pomocą Chrysta Pana do takiego szwanku i Korona do obelżenia wiecznego nie przyszła, za wszystkich Ich Mci jednostajnem pozwoleniem takeśmy postanowili. 2. Naprzód postanowienie wiszeńskie Ich Mci panów dygnitarzów i rycerstwa braciej naszej[1]), które jest Rzpltej, i nam wszytkim bardzo potrzebne, postanowione, spólnem zezwoleniem naszem umacniamy et in suo robore zostawujemy, objecując przy niem zawsze przestawać i ni w czem go nie wzruszać i onemu pro fide nostra podlegać, Jego Mci p. hetmana koronnego[2]) prosząc, aby jako przed tem zwykł, tak na ten czas i hoc imminenti periculo ojczyznę i dobro Rzpltej staraniem swem, za spólnym ratunkiem naszym za pomocą Bożą obmyśliwał. Do czego pobór wszytek ku przyjęciu żołnierza i iure belli praesidia providendo, według zdania IMci p. hetmanowego, którego to dowcipowi zleciliśmy, jako w wiszeńskiem postanowieniu opisano jest naznaczamy, i panom poborcom rozkazujemy, aby ex nunc pobory sub paena peculatus wydawali i w tem omieszkania nie czynili, o co urząd grodzki instygować ma. 3. A jeśliby co z swych własnych IMć p. hetman wyłożył, to albo z reszty kwarty, co ma być z Rawy przywieziona, albo z tychże poborów, gdy wybrane będą, IMci dać pozwalamy, a jeśliby w naszem województwie poboru nie stawało, tedy z inszych województw o to się starać będziemy, aby się to wszytko IMć wróciło, co by IMć wydał. 4. Do tego jeszcze sami osobami swemi, jako kto będzie mógł, ruszymy się, armaty albo pewne poczty poślemy, które pod posłuszeństwo IMci panu Hetmanowi, jako disciplina militaris requirit, ex nunc zlecamy, ofiarując się być gotowi pro salute reipublicae piersi swych nadstawić, jako potrzeba ukaże. 5. A iż czasu pewnego nie wiemy, jako rychło ten nieprzyjaciel do przedsięwzięcia przystąpi, gdyż jeszcze za Dniestrem wojska ma, użyliśmy w tem IMć p. hetmana, aby nas uniwersały obesłał na ten czas gdy tego ukaże potrzeba, a my pogotowiu w domiech swych będąc objecujemy się/za obwieszczeniem IMci tam się stawić, jako nam naznaczono będzie. 6. A iż żołnierza więcej ku tej potrzebie przyjęliśmy aniźli go tu bywało w tych krajach przed tem, za czemby nie mieli żywości wedla potrzeby i stanowisk, gdyby tylko według konstytucyej in bonis regalibus być mieli, a przeto tedy pro hac vice tantum i potrzeby tej, nie odstępując na potem w niczem konstytucyej, pozwalamy żołnierzowi etiam in bonis spiritualium et nobilium personarum żywność brać, jednak żeby też w tem żołnierz zacho-

---

[1]) Ob. wyżej Nr. 51. [2]) Jan Zamojski.

wał postanowienia swe, jakośmy mu modum przez pewne deputaty nasze spisali, żeby angariej żaden stan w majętności niemiał. Co jeśliby żołnierz nie strzymał a przeciw temu postanowieniu naszemu kogo ukrzywdził, ma być o to do IMci p. hetmana deferowany. 7. A iż osoby I Kr. Mci w tej potrzebie Rzpltej wielce potrzeba jest, użylichmy w tem IMci p. Jana Drohoyowskiego kasztellana sanockiego, aby do króla IMci jechał i to nam u Króla IMci sprawił, czego ma szerzej w tej mierze od nas specialem informationem. 8. Do IMci też p. posła[1]) list nasz dawany z upomnieniem, aby IMć tej posługi do Turek Rzpltej omieszkiwać nie raczył. A ponieważ o wszytkich nas idzie, potrzeba też tego, żebyśmy mutuis auxiliis temu zabiegali, piszemy do Ich Mci p. senatorów urzędników i obywatelów podolskich, żeby się z nami w tej mierze zrównali, pobór województwa swego, aby na potrzebę te obrócili, to jest na żołnierza i opatrzenie zamków ukrainnych wedle zdania IMć p. hetmana koronnego, jakoż to o Ich Mciach rozumiemy, że równo z nami wszytko pociągnąć będą chcieli. I k'temu Pana Błażowskiego aby w tem napominali, żeby kupcowi cudzoziemskiemu nad uniwersał strony małmazyej krzywdy nie czynił, to jest, żeby nie brał od nich jedno po cztery złote, a drugie cztery, aby tam wyciągane były, gdzie ją przedawać będą, od tego co kupi; także, żeby rękojemstwy zabraniać kupcom do dóbr śliacheckich jeździć niezwyczajnemi przeciw wolnościam śliacheckim nikogo nie onerował. 9. A to postanowienie nasze zleciliśmy pewnym osobom podpisać i podpieczętować, jako Jego Mci p. Herbortowi kastellanowi przemyskiemu staroście lwowskiemu ex dignitariis, a z ziemie lwowskiej IMci p. chorążemu halickiemu, z ziemie przemyskiej IMci p. Erasmowi Herbortowi, z ziemie halickiej IMci p. podkomorzemu halickiemu a z ziemie sanockiej IMci p. podkomorzemu sanockiemu. Datum na zjeździe we Lwowie die 14 Septembris 158 nono. Mikołaj Herborth kasztelan przemyski Baltazar Stanisławski podkomorzy sanocki, Prokop Raszko, Paweł Skothniczki, Erasmus Herborth.

Castr. Leop. Rel. 346 p. 687—690.

53.

W Przemyślu, 23 stycznia 1590.

Protestacya i reprotestacya z powodu legalności obioru i urzędowania podsędka i pisarza ziemskich przemyskich.

Actum in Premislia in terminis terrestribus feria tertia post festum sanctae Agnetis Virginis proxima anno Domini milesimo quingentesimo nonagesimo per gsos. Ioannem Iaskmaniczki iudicem, Nicolaum Ostrowski subiudicem Ioannem Laczinski notarium terrae premisliensis celebratis. Presentibus mfcis. gsis. et nblibus. Ioanne Drohoiowski castellano sanocensi, Kiliano a Drohoiow succamerario, Ioanne Pieniązek de Kruzlowa subdapifero, Casparo Woiakowski, Andrea Krukowski, Ioanne Brześcianski, Casparo Sobiekurski, Andrea Suski notario castrensi premisliensi, ministeriali terrestri palatinatus Russiae provido Alberto Szocha et aliis quamplurimis testibus fide dignis:

Do sądu i do akt ziemskich przemyskich przyszedłszy urodzony Jan Pieniązek z Kruzlowej podstoli ziemie przemyskiej swem i onego rycerstwa także IMci pp. dygnitarzów niżej napisanych imieniem przynieśli protestacyą swą, którą na początku zasiedzenia sądów teraźniejszych uczynili, prosząc aby była do akt ziemskich wpisana, której tenor jest taki: 1. Nasi najłaskawsi panowie sądowi! Z żałością tego używamy, iż niektórzy z IchMci pp. braciej naszej, którzy wespół z nam na elekcyej każdego z WMci będąc i zgodnie na każdego z WMci z nami zezwalając, także też po oddaniu listów króla JMci WMciam na urzędy przy pierwszem oddaniu przysięgi i sądzeniu

---

[1]) Paweł Skotnicki.

roków przeszłych zgodni będąc i prawie prośbami swemi przyciskając o to, abyście WMcie te urzędy, którym na ten czas czynicie dosyć, za co my WMciom wielce dziękujemy, na się wzięli, za co spólnie od nas wszystkich i od Ich Mci dziękowanie i wszelaką wdzięczność błogosławieństwo odnosiliście. Za co godno było i jest Panu Bogu dziękować, że nam tak ludzi zacnych i godnych z braciej naszej do sprawiedliwości swej podać raczył, czemu, iż się teraz IMć sprzeciwiają i sprawiedliwości spólnej zwłokę rozerwanie uczynić chcą, nie mając prawa ani sprawiedliwości przeciwko WMiom pp. i braciej naszej, tedy my też z osób naszych WMć prosimy, abyście WMcie tym ich kontradykcyom nieprawym miesca dawać nie raczyli i owszem s powinności swej zasiadali i sądzić raczyli. A gdziebyście też więc WMć sądzić nie chcieli i dali się uwieść tym perswazyom IMci, tedy się my też wszyscy WMciom opowiadamy i świadczymy, iż szkód swoich i zmieszkania sprawiedliwości naszej musielibyśmy przeciwko WMciom prawem dochodzić. Także się też oświadczamy przeciwko IMciom pp. braciej naszej, którzy tę sprawiedliwość rozerwać chcą, iż oni słusznej przyczyny niemając do WMci, nam zagradzają sprawiedliwości nasze. Którą protestacyą i przemowę, prośbę naszę prosimy, abyście też WMcie do akt swoich przyjąć raczyli i one poważywszy, jako słuszna, do sądzenia roków przystąpić raczyli. Na cośmy się rękami swoimi podpisali. Jozeph Dedenski podsędek sanocki ręką własną. Jan Pieniązek z Kruzlowej podstoli ziemie przemyskiej. Stanisław Chociwski sędzia rawski ręką własną. Stanisław Tarnawski chorąży ziemie sanockiej. Paweł Skotnicki chorąży halicki. Florian Suchorabski. S. Suchorabski. Matheus Dunikowski. Piotr Dunikowski łowczy ziemie przemyskiej. Marcin Krasicki wojski przemyski. Drohojowski. Stanisław Chmielecki Stanisław Dersniak, Marcin Czuryło. Gasper Wojakowski. Piotr Porudeński. Stanisław Szochowski. Jan Troyecki. Stanisław Chmielecki. Stanisław Buchowski. Lenart Karwowski. Martinus Łyczko de Rychlicze dapifer terrae sanocensis. Raphael Lyczko. Andreas Suski notarius castri premisliensis. Wawrzyniec Mniowski. Andreas Blażowski. Stanisław Krasiczki Siecina obożny JKr. Mci. Jacobus Skorkowski. Christopherus [Lanck]orunsky[a]). Rafal Bolianowski. Mikołaj Ramult. ks. Paweł Zaiączkowski archidiakon przemyski sekr. JKr. Mci. ks. Maciej Wyszemierski kanonik i oficyał przemyski. Adam Laurentius Loieczki cantor premisliensis. ks. Stanisław Myszkowski[b]) kanonik przemyski. Jan Andrzej Prochnicki. Mikołaj Kunat. Jan Dobrzynyczki. Jakub Dobrzyniecki. Joannes Pyenyązek de Kruzlowa subdapifer terrae premisliensis. Jakub Dobriniczki.

2. A tuż zarazem urodzony Mikołaj Ostrowski podsędek i Jan Lanczinski pisarz ziemski przemyski zasadziwszy na miesca swe urodzonego Jana Pieniąszka z Kruzlowej podstolego ziemie przemyskiej, który to zasadzenie swe na miesca urzędów na się przyjął, świadczyli się przed niniejszym sądem i akty ziemskimi przemyskimi, iż acz z powinności urzędowej, z której nikomu akta bronione być nie mają, przyjęli społu z urodzonym Janem Iaskmanickim sędziem ziemskim przemyskim przeciw sobie protestacyą od dwu osób W. Jana Drohoiowskiego z Drohojowa kastelana sanockiego i Kiliana z Drohojowa podkomorzego ziemie przemyskiej przy pierwszem zasiedzeniu swem uczynioną, jednak tem przyjęciem jej do akt, tego co się w niej zawiera, nie przyznawają, i owszem opowiedzieli się i na każdym należnym placu to pokazać są gotowi, że nic przeciw prawu nie trzymają. A jako będąc jednostajnie od wszech obrani i od króla JMci własnym porządkiem konfirmowani na przeszłych rocech, bez wszelakiej czyjejkolwiek kontradykcyej, i owszem za pilnem żądaniem i usiłowaniem obywatelów tutejszych, k'temu z wdzięcznością i kontentowaniem się ich, (między którymi i niektórzy z Ich Mciów teraz świadczących się znajdują) dla odprawowania sprawiedliwości ludzkiej od kilku lat w tej ziemie zatrzymanej przysięgi na urzędy swoje oddali i miesca swe zasiedli, tak i teraz na opozycyą Ich Mci, którzy różnymi sposobami zatrudnione sprawy swe i nie małą liczbę ich na teraźniejszych rocech akty tutecznymi przeszłych roków pokazują się mieć, nie oglądaiąc się ale przychyiając się do powinności swej i instancyej

a) Christopherus Czartoryski P b) Mieszkowski P.

większej części rycerstwa zgodnej prawu do siebie uczynionej do wykonywania urzędów swych przystąpili, gotowi będąc słuszność jako jurysdiciej tak i postępku swego na własnym placu ukazać. 3. Dla wielkich i ważnych przyczyn dnia dzisiejszego protestacya uczyniła się przeciw podsędkowi[1]) i pisarzowi ziemskiemu de incompetentia iudicii eorum, nie dla prywaty jakiej ani ex rancore, ale widząc to być z prawa pospolitego, że dwa urzędy sądowe, od których apellacya idzie stać nie mogą, ex istis rationibus, gdyż sędzia z podsędkiem jednę przysięgę ma. A iż dalej prawo opisane mówi: Iudex cum subiudice per se iudicent, dalej: Iudices capitanei ne sint, ergo subiudex et vicecapitaneus ne sint, co każdy rozumieć ex intentione legis et statuti może, bo tak statut mówi: Quia quodlibet officium habet sua negotia, które nie mogą być więtsze jako z sądu ziemskiego i grodzkiego, jakoż się to i teraz trafiło, że pod tym aktem dzisiejszym, kiedy roki przypadły, tedy oboje officium i na zamku i na dole exekwował, do tego nieodsądziwszy kwerel akt zapisali w ziemstwie, limitując do godziny 18, ku krzywdzie i szkodzie ludzi szlacheckich. I jużby to tak poszło in sequelam zniewoleniem nas wszystkich, której niewoli strzegli się nasi przodkowie w tem, aby inszy sądził w ziemstwie a inszy w grodzie egzekucyą czynił, która wolność na osobach sądu teraźniejszego łamie się nam, że nas jeden w ziemstwie sądzić i tenże egzekucyę w grodzie czynić chce. Nie przyznawając competentiam iudicii świadczy się nas wiele de nullitate actus praesentis et de gravamine i forum mieć chcemy z tymi urzędniki, którzy jeden podstarostwo i podsędkostwo dzierzy, drugi pisarstwo ziemskie i grodzkie zostawując sobie forum na trybunał i na siem de interpretatione legum. Jan Drohoiowski kasztelan sanocki r. w. Kilian Drohojowski podkomorzy ziemie przemyskiej. Piotr Slostowski dzierzawca Medenicki. Piotr Bal z Kothwicz. Stanisław Dunikowski. Boiarski.

Ter. Prem. Liber Transport. 162 p. 17—23, tudzież Ind. Decr. Ter. Prem. 289 p. 1—10 Porządek protestacyi tu odwrócony; nasamprzód idzie nr. 3 potem 2 a na sam koniec 1.

54.

W Wisni, 8 lutego 1590.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Działo się w Wiszni na sejmiku głównym województwa ruskiego die octava Februarii anno domini milesimo quingentesimo nonagesimo.

2. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego którzyśmy się na dzisiejszy dzień zjechali, obrawszy zgodnie posły z koła swego na sejm walny warszawski, to jest ze lwowskiej ziemie Ich Mć pp. p. Jana Herbortha z Fulstyna chorążego i p. Jana Szwoszowskiego pisarza ziemie lwowskiej, z przemyskiej ziemi Ich Mć pany p. Jana Szczęsnego Herburtha z Fulstina dzierzawcę mościskiego i wiszyńskiego, p. Kiliana Drohoiowskiego z Drohojowa podkomorzego ziemie przemyskiej, z sanockiej ziemie Ich Mci pana Jana Biejkowskiego stolnika przemyskiego i p. Stanisława Stadnickiego ze Zmigroda, którym zleciliśmy pewne artykuły na pismie podane z tą instrukcyą: 3. Naprzód J. kr. Mci n. m. panu podziękować za miłościwe obmyślawanie spraw Rptej a obmowę z strony drogi inflanckiej od króla IMci przyjąwszy, upomnieć się, jeśli się temu dosyć stało tak z osoby króla IMci samego, jako i z osoby króla IMci szwedzkiego, dlaczego tę drogę król IMć podjąć raczył. 4. IMci też p. hetmanowi koronnemu[2]) dziękować i wdzięczność za tę czynność, prace, obmyślowanie i koszty, które czynił w przeszłe niebespieczeń-

---

[1]) Mikołaj Ostrowski był w latach 1591—2 podsędkiem ziemi przemyskiej a zarazem podstarostą i sędzią causarum officii. [2]) Jan Zamojski.

stwa Rptej, i jeśliby co pieniędzy wydał na te potrzeby także i na żołnierze, z których uczynienie sprawiedliwości na urzędzie IMci nic nie schodziło, żeby to zarazem wrócono było. Lecz iż za odjazdem króla IMci i za nierychłem posła do Turek wybraniem skoda tak wielka krajom naszym i wszytkiej Koronie niebespieczeństwo przyszło, dowiedzieć się mają panowie posłowie, kto tego był przyczyną. Jednak, jeśliby dalsze niebespieczeństwo od tego nieprzyjaciela było, z innemi województwy i stany wynaleść pewny i potężny odpór przeciw iemu, wszakoż bez pomiaru i szacunku. 5. A iż Tatarzyn naprędszy i nabliższy nieprzyjaciel często w kraje nasze inkursie czyni, przetoż prosić króla IMci, aby tym paktom, które z nim mamy, dosyć czynił i pewny pokój z nim postanowił. 6. Widzimy i drugie nie mniejsze niebespieczeństwo od arcyksiążęcia Maxymiliana, który transakcyi dosyć nie uczyniwszy bez przysięgi wszedł i tytuł sobie królewski uzurpuje, przetoż niech się starają, aby stąd Rzplta w dalsze niebespieczeństwo nie przyszła, ażeby spes wszelaka rakuskiemu domowi odcięta od nas była. Przy tem też starać się mają, żeby Liubowla zamek ugraniczny, przez Niemce pusto oddany, był opatrzony, i ten żołd który starosta tameczny na żołnierskie ludzie wydawa, aby był jemu zaraz zapłacony. 7. A iż też moskiewski ku szkodzie Rzptej porozumienie bierze z Tatarzynem i z innymi sąsiady koronnymi, przeto znieść się z innemi województwy, aby Rzplta żadnego discrimen stąd nie odniosła i jeśli się będzie iustum bellum zdało a z innymi sąsiady pokój, tedy przeciw niemu wojnę podnieść. 8. Niżowce nietylko konstytucyą hamować, ale też dojdzieli z Turkiem pokój, naleść im obyczaj i zabawy, aby nas z Turkiem znowu nie powadzili. 9. Żołnierz kwarciany aby w obozie ustawicznie zawarty był z obmyśleniem zapłaty i żywności bez krzywdy szlacheckiej. 10. Blokaus czemu zburzony dowiedzieć się, a starać się, żeby na swem miejscu restaurowany był, albo obyczaj taki znaleść, przez któryby Ryżanie ad officium redacti byli. 11. Dowiedzieć się skąd panów litewskich przeciwko nam taka nieżyczliwość, że nas w takiem niebespieczeństwie nie tylko nie ratowali, ale listów naszych otwierać i odprawować nie chcieli. Dowiedzieć się i tego, czemu z koronnymi sąsiady przymierze insciis nobis biorą, skąd moskiewski przyjaźnią ich pochytrzywa, więc i czemu statuty nowymi uniej przeciwnymi naród polski z państwa litewskiego exkludują [1]). 12. Modum interregni namówić i bez niego nieprzyjeżdżać, modum autem electionis jeśli będą mogli namówić, niezawierając go, aby go do nas odnieśli. 13. A iż na małżeństwie króla IMci wielce Rzpltej należy, prosić króla IMci aby cum consensu Reipublicae małżonkę sobie bez dalszego obmieszkania wziął. 14. A iż kró IMć skarzy się na niedostatki skarbowe, tedy tego poprzeć dla lepszego rządu i dostatku, aby starostowie z dóbr królewskich trzy części do stołu króla IMci spełna oddawali; aby ekonomie nieboszczyka sławnej pamięci króla Stephana przywrócone były. 15. Aby około króla IMci rządny szafunek był; 16. Aby jurgelty wedle przeszłej konstytucyej kasowane były. 17. Aby liczba z przeszłych poborów uczyniona była i tu nam z pełna odniesiona była a reszta aby się z pełna wróciła. 18. Aby kwarta na obronę krajów naszych ex dominiis regno subiectis spełna dochodziła a forum o niewydanie jej na trybunale było. 19. Naleść obyczaj, żeby dobra króla IMci w pięciukroć sto tysięcy zastawione, były wykupione i trzy części z nich aby do stołu IMci dochodziły. 20. Skarb koronny tykociński, złoto, srebro i klejnoty, aby rewidowany i spisany był i uczynić inkwizycyą i rekuperacyą tego, jeśli co z niego ubyło. 21. Pactis conventis, które król JMC poprzysiągł, aby się dosyć działo; nie przejeżdżać bez tego i IchMć pp. senotory, aby temu pomogli, upomnieć. 22. Pieczęci niezwykłe, które się przy królu IMci znajdują, aby nie były, a przywileje, listy, jeśliby się jakie pod temi pieczęciami znalazły, aby nullitatis vitio subiectae były; więc i urzędnicy, którzyby się w tem niedozorni pokazali, aby byli karani. 23. Cudzoziemcy aby przy królu JMci, nie byli ani radzili [a]). 24. Konstytucya Henrykowa około mieszkania senatorskiego

a) Rządzili P. w F. Cop.

[1]) Zdaje się że słowa te odnoszą się do postanowień sejmu 1589 o Inflanciech Vol. I. II, 1262 i nn.

przy boku króla IMci, aby in executionem przywiedziona była, ażeby w niej contra negligentes paenae, forum i aktora postanowiono. Urzędnicy też koronni, aby obecnie przy królu IMci mieszkali jako są powinni, inszy którzy z Polaków i Litwy dignitates od panów postronnych mają, by w senacie i w kole poselskiem miejsca nie mieli. **25.** Recesy sejmów przeszłych aby in executionem przywiedzione były. **26.** Zadworne pozwy aby na szlachtę wydawane nie były a ażeby paena na delatora więtsza ustanowiona była et modus repetendae paenae namówiony był. **27.** Wielu ich pilnuje roków nie kładąc pozwów; przetoż znaleść obyczaj taki, żeby się to impune nie działo. **28.** Exempcye bonorum obligatoriorum, aby wedle zwyczaju i statutu wielkopolskiego w grodzie odprawowane były. **29.** Regestry prywatnymi aby duchowne osoby na grunty szlacheckie nie dochodziły, a jeśliby na to jakie dekreta zaszły, aby do kompozycyej odłożone były. **30.** Prawa i przywileje miastom dane, aby wolnościom szlacheckim i prawu pospolitemu nic nie derogowały i owszem aby były kasowane i potem nie dawane; także i contuberniorum et fraternitatum ordines aby zniesione były, także i monopolia aby się w Koronie nie działy. **31.** A iż konstytucye około ustawy wojewodziej przedających rzeczy, k'temu wag i miar, choć wiele napisanych jest, skutku swego nie biorą, postanowić paenae na niedbałe urzędy wojewodze, staroście i miesce i forum każdemu o to na trybunale inter causas officii opisać. **32.** Składne wina według starodawnego zwyczaju konstytucyi przeszłej aby do województwa krakowskiego przywrócone były, okrom czopowego, które im antiquitus należy. **33.** Miesce uprzywilejowane sądom ziemskim i ksiąg chowanie we Lwowie, Przemyślu dezygnować a czasy przełożyć wedla namowy [1]), także i bezpieczeństwo około sądów namówić, aby tamże securitas była ukazana cum executione perfecta. Poprawę trybunału lubo per correcturam iurium, o którą się starać, lubo teraz uczynić, jeśliby czas zniósł. **34.** Strony dóbr dziedzicznych, aby król IMć za dworem bez sejmu nie sądził i exekucya na ruskie ziemie wedla konstytucyej krakowskiej aby się nie ściągała. W czem iż się uskarzają panowie Stadniccy, że mimo to prawo konstytucyą i statuta dawne odsądzeni są za dworem dóbr swoich dziedzicznych Szannik, prosić aby o tem kognicya na teraźniejszym sejmie była [2]). **35.** Stan duchowny wielki podatek złożył in quem finem, exquisite trzeba się dowiedzieć. **36.** Protestacyą Ich Mć panów urzędników ziemskich na zrewidowanie ceł duputowanych ukazać, ponieważ żaden szliachcic z listy swymi na myto i cło nie stawił ani opowiedział się. **37.** IMci p. wojewody ruskiego [3]) frimark na dobra króla IMci Bucykow [4]) cum consensu omnium ordinum regni na przeszłym sejmie uczyniony, ponieważ się do konstytucyej nie włożył prosić i starać się mają pp. posłowie, aby na przyszłym sejmie do konstytucyej był wpisany. **38.** Konstytucya koronacyej króla IMci koło posażenia białych głów, aby była deklarowana, quota pars eas inter fratres concernere debet [5]). **39.** Ponieważ też to publicam tangit pacem et securitatem, aby bracia nasi różnej sentencyi do jednego poratowania Rzpltej w kupę zbiegali się, przeto prosić mają pp. posłowie za IMcią p. Stadnickim Stanisławem, człowiekiem zacnym i Rzpltej zasłużonym, żeby za zasługi swe, które znacznie za króla Stefana i teraz pod tem tureckiem niebezpieczeństwem czynił, to jedno otrzymał, aby od konstytucyi de guera uczynionej wolny został. Sprawy IMci p. sanockiego [6]) w których jest na rocech ziemskich przemyskich pod posługami Rzpltej i legacyą swą do króla JMci pozdawan, aby były relaxowane sejmową konsytytcyą. **40.** Czas do liczby słuchania poborów wybranych, ponieważ dla powietrza upłynął, starać się mają panowie posłowie, aby inszy na sejmie był naznaczony. **41.** Doznaliśmy tego, iż za nierządnem odprawowaniem spraw sejmowych w kole poselskiem wiele czasów niepotrzebnych trawić się zwykło, tak iż wszytka sześć niedziel niewiedzieć jako upływa a wszytka moles spraw sejmowych na ostatni dzień a czasem na ostatnią

---

[1]) Por. Vol. I. II 1338 t. roki ziemskie lwowskie. [2]) Dobra Saniki w powiecie mościskim odjęte Stadnickim, nadał 1609 r. Zygmunt III w stuletnią dzierżawę Hieronimowi Gostomskiemu wojewodzie poznańskiemu. [3]) Mikołaj Herburt. [4]) Zapewne Bucniów, na południe od Tarnopola, bo ten był miasteczkiem i starostwem niegrodowem w ziemi halickiej. [5]) Vol. I. II 1212 t. o posażeniu sióstr. [6]) Jan Drohojowski.

godzinę obala się. Zaczem cum indignitate et cum exiguo effectu sejm się kończyć i zawierać zwykł, przetoż starać się, aby modus pewny i dispositio bene ordinata odprawowania spraw sejmowych w kole poselskiem była namówiona et publico laudo in perputuum utwierdzona. 42. A iż po te czasy postulata nasze Rzptej naprawę w sobie zamykające, panom posłom od nas na sejmy walne zalecone rzadko effectum brały, obowiązujemy pany posły nasze, aby stateczność i wiarę swą Rzpltej całą w tem oddali, aby te wszytkie proposita sobie od nas zlecone, na których powinność króla IMci Rzpltej przysięga obowiązana i rząd około osoby i dworu króla IMci tudzież i inszej Rzptej i nam specialiter potrzebne usilnie staraniem swem do skutku przywodzili i bez tego wszytkiego tudzież i bez recessu sejmowego i konstytucyej pod pieczęcią koronną do nas nie przyjeżdżali. 43. Tak jak za króla nieboszczyka i tempore interregni i na sejmie przeszłym prosiliśmy przez pany posły nasze, żeby to IMć ksiądz arcybiskup nasz lepsze opatrzenie mieć mógł, tedy i teraz tem więcej, i za zniszczeniem tej trochy włości IMci przez nieprzyjaciela koronnego, prosić serio będą powinni, jakoby w tej sprawie objetnica króla IMci i Rzptej skutek już na tym sejmie wziąć mogła. 44. Za IMcią p. wojewodą podolskim [1]) prosić, żeby sprawiedliwość nieodwłoczną odniósł o haniebne zamordowanie syna jego i o najazd na majętność Bukowsko od Humieńskiego Węgrzyna. 45. Za IMcią panem przemyskim [2]) prosić króla IMci, aby król IMć raczył to opatrzeć, skądby ten sumpt był IMci zapłacon, który tempore interregni wyłożył na opatrzenie miasta i zamków lwowskich ludźmi i inszemi potrzebami, aby wcale tego dochował od tych, którzy adversae partis byli, a tego miesca dostawać byli umyślili. 46. Za IMcią p. Korycińskim, który przy nieboszczyku p. Struszie od Tatarów na ciele szwank odniósł i z więzienia pogańskiego świeżo wyszedł, prosić króla IMci, aby na tego utrapienie i koszt pomnieć raczył, jeśli nie czemś większem, tedy wżdy tem, aby tam ta ugraniczna majętność, w której mieszka, i która jest assiduis incursionibus tartaricis podległa, była mu na wieczność daną. 47. Za IMć p. Temrukiem, człowiekiem rycerskim i Rzpltej bardzo potrzebnym przyczynić się, aby był w Koronie zadzierżany i dobrze za posługi swe opatrzon. 48. Za IMcią p. Fridrem [3]) człekiem godnym, który po kilka kroć do Turek swym kosztem jeździł prosić króla IMci o nagrodę. 49. Za IMcią panem Janem Potockim pisarzem polnym także się przyczynić mają. 50. Także za IMcią p. Marcinem Sienienskim w pokoju J. kr. Mci od cudzoziemskiego człeka zranionym; 51. także za IMcią p. Broniowskim [4]) człekiem Rzpltej i królestwu polskiemu przez wszytek wiek swój zasłużonym, aby za swe uczciwe posługi nagrodę odniósł. 52. Także za IMcią p. Tomaszem Żołendziem przyczynić się, aby król IMć na jego dawne posługi Rzpltej potrzebne pomnieć a jego w łaskę, do której się ucieka, przyjąć raczył. 53. Także za p. Herburtowskim człekiem rycerskim, aby za swoje dawne i teraźniejsze, które czynił przeciw pohańcom, posługi nagrodę odniósł. 54. Panów Lityńskich sprawa z p. starostą lubaczowskim albo z instygatorem, z którą się już dawno powłaczają, prosić, aby była na tym sejmie skończona. 55. Collegium Jarosławskie, na którym nam i dziatkom naszym wiele należy, aby było libertowano, tak jak jest Nieswieskie, na przyszłym sejmie. 56. Sprawa pp. Ritharowskich i Rogozińskich o Radochoń, aby była na tym sejmie skończona. 57. A iż na tych miastach pogranicznych wiele należy, do których czasu trwóg pogańskich ucieczkę swoję mamy, a mianowicie do Lwowa, Przemyśla, Kamieńca, przeto starać się mają panowie posłowie, aby dla lepszej obrony lepiej opatrzone były. 58. Także za miastem halickiem, Krosnem, Buskiem, Sanokiem, Wisznią, Mościskami przyczynić się mają, aby im J. kr. Mć jaką łaskę pokazać raczył. 59. A iż naród szliachecki jako w wiele rzeczach tak i w tem od miasta Lwowa angarie cierpi, że Żydom wszelakiej kupiej zakazują, aby sami drożej wedla wolej swej przedawali, tedy prosić mają panowie posłowie, aby król IMć te sprawy bez odwłoki osądzić a Żydy nie tak dla nich,

---

[1]) Jan Sieniński. [2]) Jan Fredro. [3]) Jędrzej Fredro. [4]) Pewnie mowa o Marcinie Broniowskim, posłującym do Tatar sekretarzu królewskim i autorze: Tartariae descriptio.

jako dla dobra Rzpltej i nas wszytkich wedla przywilejów ich przy wolnych kupiach towarach tureckich i wszelakich inszych zachować raczył, zwłaszcza że też oni wały sprawują i do mieskiej obrony równo z drugimi mieszczany pociągają. Mikołaj Herburt z Fulsztyna wojewoda ruski. Jan Herburt C. C. Drohoiowski referendarius regni. Sigismundus Poradowski.

Castr. Prem. Rel. 306 p. 379—391. Fasc. Cop. Rel. Castr. Prem. 5 p. 329—340.

55.

W Wisni, 7 sierpnia 1592.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. Działo się w Wisni na sejmiku powiatowym województwa ruskiego dnia siódmego miesiąca sierpnia roku pańskiego 159 wtórego[1]). My rady duchowne i świeckie i wszytko rycerstwo województwa ruskiego na sejmiku teraźniejszym zgromadzone, oznajmujemy wszem wobec i każdemu z osobna, iż my przychylając się do praw i zwyczajów dawnych obralichmy posły z pośrodka siebie na sejm walny koronny w Warszawie na dzień siódmy Septembra złożony Ich Mciów pp. a bracią swą, ze lwowskiej ziemie p. Jana z Fulstina Herbortha chorążego, IMć p. Jakuba Leśniowskiego podczaszego lwowskiego; z przemyskiej ziemie IMć p. Jana Sczęsnego Herburta starostę mosczyskiego, IMć p. Stanisława Stadnickiego ze Zmigroda, IMć. p. Jerzego Stana, którymeśmy instrukcyą i artykuły niżej pisane zgodnie podali. 2. Naprzód dziękować J. Kr. Mci panu n. m. panowie posłowie z pany kolegami swymi mają za miłościwe a prawie ojcowskie staranie i obmyślanie o nas wiernych poddanych swych a osobliwie za fortunnem panowaniem swem nad nami z Turkiem, z Tatary, z moskiewskiemi i z inszymi nieprzyjacioły postronnymi uspokoić nas raczył. 3. A iż suspicye o króla JMci od nas o odjechanie rozsiały się były po Koronie, zaczem cudzoziemskie praktyki mianowicie domu rakuskiego nastąpiły i w ludziach postrach uczyniły, że wielom tak z pp. rad jako i z stanu rycerskiego ludziom do tego przychodzić musiało i dla porozumienia społecznego i zabiegania takim rzeczom zjazdy sobie czynili, teraz za złożeniem sejmu walnego koronnego będąc na sejmiku wiszinskim z posła instrukcyej J. Kr. Mci także i z rozmów i deliberacyey spólnych tę sprawę in utramque partem dobrze pojęlichmy, zaczem poruczamy pp. posłom, aby naprzód imieniem naszem królowi JMci podziękowali, iż nam o tych suspicyach znać dawszy łasce i mieszkaniu z nami wiernymi poddanymi także i w innych rzeczach konfidencyą czynić raczy. 4. Powiedzieć przy tem mają, aby się król JMć obrażać nie raczył, iż ludziom wielu przychodziło do tego, iż do tych suspicyej myśli swe przykładali, a dla zatrzymania całości władzy króla JMci pana swego, jako też przespieczeństwa Rzpltej ojczyzny swojej, w czem wszystkiem jednak aby się lepiej uchroniła dignitas et integritas JKMci i Rzpltej nie są od tego, na co też król JMć przez posła w instrukcyej swej znać daje i pozwala, aby inkwizycya tych i wszelakich praktyk i praktykantów na sejmie, niżby się jakie inne deliberacye zaczynali czyniona i do skutku przywiedziona była, tym sposobem, jako się będzie wszystkim stanom na sejmie zdało. 5. A jeśliby kto chciał rozrywać tę inkwizycyą, tedy pp. posłowie mają się przychylić do tych posłów inszych województw, którzyby tej inkwizycyej popierać chcieli. A jeśliby się kto praktykantem pokazał, tedy takowego skarać, ochraniając jednak w tem dostojeństwo i przełożeństwo króla JMci samego, któremu nad sobą długo fortunnego panowania życzymy. A o praktyki postronne i wewnętrzne i praktykanty zleciliśmy pp. posłom, aby obyczaj uskromienia i zniesienia ich z innymi posły wynaleźli i do egzekucyej przywiedli. 6. Zleciliśmy też panom posłom, aby z drugimi stany koronnymi znaleźli obyczaj, jakiby stan szlachecki miał postępek mieć, gdyby się gwałt i niebespieczeństwo wolnościom jego i Rzpltej dziać kiedy miało. 7. Mają na tym sejmie proces

[1]) Zwołanie sejmiku na 7. sierpnia, sejmiku Korczyńskiego solito modo, a sejmu walnego 6. września. C. Leop. 348 p. 443.

namówić i zawrzeć contra violatores confoederationis inter dessidentes de religione utrique parti servientem, a z tych, którzy zbory zburzyli, którejkolwiek by kondycyej był, aby sprawiedliwość dostateczna nieodwłóczna była uczyniona. 8. Na tymże sejmie pilność uczynić mają, aby compositio inter status skutek swój wzięła i jeśliby czas niezniósł, tedy się starać, aby prędki a osobny sejm dla tego król JMć złożyć raczył. 9. Ratunek skarbowi J. kr. Mci z reszt poborowych, k'temu funt gdański i ryski i cło u Nogatu, czwarty grosz od małmazyi i muskateli i wina, jeśli się na to województwa zgodzą, pozwalamy. 10. Aby na składziech województwa krakowskiego wina ze składu ruskiego województwa nie hamowano a paena i forum na tych poborców, którzyby k'temu kontradikowali, aby była namówiona. 11. Oprawa królowej JMci, za spólnym konsenzem wszech stanów, aby była namówiona i uczyniona, pozwalamy. 12. Klejnoty po królu JMci ś. p. Auguscie pozostałe mają być przez rewizory z koła senatorskiego i rycerskiego wedle starych regestrów i inwentarzów nowych rewidowane, a jeśliby się w nich przez którekolwiek osoby cuiuscumque status et conditionis wina pokazała na tymże sejmie, aby się takowy usprawiedliwił, a te które są pobrane, aby były do skarbu wrócone i na potem aby bez wszech stanów nie były ruszane. 13. Prawa i zwyczaje, któreby były w czem naruszone mają być ze wszystkiemi stany upatrzone i w ryzę swą ustawione. 14. Pana podskarbiego urząd, jeśliby w czem naruszony był, i insze urzędy opatrzyć i w zyczajnem prawie porządek wyprawić. 15. Grawamina pruskie starać się aby były zniesione, któreby prawu pospolitemu nie deregowały. 16. Obywatelom ziemie Inflanckiej porządek prawa namówić i Ryżany[1]) uspokoić. 17. Kozacy niżowi, u których swawoleństwo jest szkodliwe w porządek posłuszeństwa wprawić. 18. Obronę krajom ruskim, podolskim porządną z inszemi województwy namówic i przez nie nie przyjeżdżać. 19. Konstytucya obok mieszkania rady koronnej przy boku króla IMci aby była w egzekucyą przywiedziona i paena super absentes postanowiona. 20. Podkomorzego koronnego urząd, aby według starych zwyczajów był zachowan, na którego bytności przy osobie J. Kr. Mci wiele należy. 21. De luxu[s] abrogatione pozwalamy z innemi wojewodztwy porozumiewać się. 22. Na criminalia nie pozwalamy aby miały być po sejmie sądzone. 23. Na poprawę trybunału pozwalamy porozumiewać się z województwy inszemi, a osobliwie aby czas naznaczony był, do któregoby lubelski trybunał sądzony był, a na ten czas tegoroczny trybunał aby od sądów swych dla powietrza i dla sejmu supersedował a osobliwie, aby te partacye tak wielkie tak od panów trybunalistów, jako i od sądu ziemskiego lubelskiego i od pisarza nie były. Starać się też mają aby trybunał województw ruskich, podolskich, wołyńskich, bracławskich, kijowskich, Lublina odległych, były do Lwowa przeniesione. 24. Starać się mają pp. posłowie, aby król IMć nie dawał dóbr Rzpltej dzieciom tym, których ojcowie żywi są, a synom swym Rzpltej[2]) niezasłużonym prawa nie wyjednywają. 25. Aby opieki przez ojca dzieciom swym zapisane, tutoriami z kancelaryi I. kr. Mci wydanemi, nie były psowane. 26. O podymne, aby urzędy grodzkie infra annum prawem czynili i forum na trybunale in secus facientem postanowić. 57. Ustawy wojewodze aby mieszczanie trzymali, in deffectu aby forum na trybunale mieli. 28. Konstytucya o rozbójnikach województwa ruskiego i podolskiego aby była deklarowana. 29. Konstytucya o nawigacyi rzeki Wisłoka aby była zniesiona, gdyżby stąd więtsza szkoda była, gdyby na placu została. 30. Jeśliby też kto śmiał się wybierać czopowego niźli jest w konstytucyej o pisarzu, starać się by na takiego paena i forum na trybunał uchwalona była. 31. Deklaracya statutu Alexandrowego de paenis uchwalonego także i konstytucya de sponsione fidei także uczyniona była. 32. Konstytucya około różnic sanockiej ziemie a węgierskich granic przeszłego sejmu, aby była ad effectum przywiedziona. 33. Statuta de securitate comitiorum particularium, aby były in executione przywiedzione. 34. Starać się też mają, aby do korektury statutu i konstytucyej koronnych, przez pana Sarnickiego spisanych, deputaci prawa naszego umiejętni na tym sejmie wysadzeni byli, którzy obaczywszy, jeśliby co było pochwały godnego, aby to wszystkim stanom do aprobowania podali,

---

[1]) irzannie P. [2]) Rzplta P.

aby mogła być ta korektura do druku podana i sam pan Sarnicki[1], aby za swoją pracę Rzpltej gdzie nagrodę miał. 35. Prosić I. kr. Mci za IMcią panią Hlebowiczową wojewodziną trocką, aby łaskawie była wysłuchaną liczby deputackiej wielkiego księstwa litewskiego i te rozchody, które są wydane z rozkazaniem króla IMći Stephana na potrzeby wojenne i inne Rzpltej były przyjęte, a dotąd aby strach na IMć paniej wojewodzinej trockiej uczyniony, przez pany deputaty zniesiony był. 36. Za Ich Mć p. Myskowskiemi przyczynić się do Jego kr. Mci, aby ta summa, którą był nieboszczyk ks. biskup krakowski antecessor ich, królewskiej Mći pożyczył, zapłacona była. 37. Za potomki nieboszyka p. Pieniążka[2]) kawalera przyczynić się, aby im abo starostwo, które im odjęto, przywrócono było, albo im suma ich była przywrócona. 38. Za IMcią p. sądeckim[3]) taktże, aby mu summa była przywrócona. 39. Za IMcią p. wojewodą podolskim[4]) przyczynę uczynić także. 40. Także za IMcią p. Mikołajem Herburtem kasztelanem przemyskim przyczynę uczynić, aby za znaczne posługi swe nagrodę odniósł. 41. Za IMcią p. Janem Herburtem chorążym lwowskim; także za IMcią p. Stanisławem Stadnickim na Łańcucie; także za IMcią p. Christophem Lieśniowskim wojskim zidaczowskim; także za IMcią p. Jędrzejem Fredrem dworzaninem króla IMci; także za IMcią p. Ostrowskim starostą dynamońskim, za IMcią p. Fredrem rotmistrzem J kr. Mci, także za IMcią p. Polanowskim, także za IMcią p. Broniowskim dworzaninem J kr. Mci, także za IMcią p. Chrząstowskim, za IMcią p. Herburtowskim i p. Błażowskim, aby im było polne okno przywrócono, które na ich granicy od króla IMci wykopano; za p. Trembrukiem człowiekiem Rzpltej zasłużonym, aby mu posługi jego były nagrodzone. 42. Za IMcią p. Dydyńskim prosić, aby mu była rewizya od króla IMci na ustawienie cła wydana i list na konfirmacyą tego cła, gdyż jest bardzo wszystkim tamta naprawa potrzebna, za jego wielkim nakładem, który uczynił i czynić musi. 43. Za IMć p. Leśniowskim, wojskim żydaczowskim, także jako za p. Dydeńskim i oto za mieszczany radimniskimi także i otoż za mieszczany lwowskimi prosić, aby mieli ratunek a pomoc od Rzpltej, jakoby wałów, które wielkim sumptem zaczęli dokończyć mogli. 44. Za Żydy lwowskimi prosić, aby mieli wolność kupie wszelakie odprawować bez przekazy mieszczan lwowskich. 45. Za pp. Zdroyczem i Hieremią, Wołochy, ludźmi dobrymi, Rzpltej zasłużonymi, aby byli pro indigenis przyjęci. 46. Za Humejowskim Humieniem przyczynić się aby był odprawion w sprawie swej z p. Olańskim. 47. Za pany Lityńskimi także, aby byli odprawieni w sprawie z p. starostą lubaczowskim[5]). 48. Za mieszczany krośnieńskiemi, aby im było wojtostwo przywrócone. 49. Za p. Skniłowskim przyczynę uczynić, aby mu była rewizya dana et konfirmowana. Ioannes Demetrius Solikowski appus. Leop. salvis ecclesiae iuribus spt. Laurencius Goślicki similiter epus. Premisliensis, Mikołaj Herborth z Fulstina kastellan ziemie przemyskiej. Jan Thomas Drohojowski referendarz koronny. Mikołaj Żółkiewski. Stanisław Podoleczki stolnik ziemie sanockiej. Jan Szczęsny Herborth. Jan Herburth z Fulsztyna, Woycziech Solikowski r. s. Mikołaj Ostrowski, Jrzi Michałowski, Andrzey Napolski, r. s. Raphal Straptowski, Andrzey z Sienna r. s. Jakob Liesniowski marszałek tegoż sejmiku wisneńskiego.

Castr. Prem. Rel. 308 p. 1196—1201.

56.

W Wisni, 31 marca 1593.

Uchwały sejmiku wiszeńskiego.

1. Działo się w Wyszni na sejmiku powiatowym województwa ruskiego dnia 31 marca 1593. My rady duchowne i świeckie i wszytko rycerstwo województwa ruskiego na sejmiku te-

[1]) Sarnickiego statuta wyszły w Krakowie 1594 r. [2]) Zapewne Prokopa Pieniążka starosty wendeńskiego Vol. I. II, 1340. [3]) Joachim Ocieski. [4]) Jan Sienieński. [5]) Jan Płaza.

raźniejszym zgromadzone przesłuchawszy propozycyej króla IMci do nas przez posła swego uczynionej i zgodnie artykuły niżej opisane panom posłom zleciwszy, życzylibyśmy tego, aby J. kr. Mść z nami obecnie mieszkać raczył, gdyż ta Rzplta bez przedniejszego członka swego, to jest bez J. kr. Mci za zdrową rozumiana być nie może. A królestwo dziedziczne szwedzkie aby objęte i sprawowane być mogło bez obecności J. kr. Mci, o co usilnie pp. posłowie nasi imieniem naszem J. kr. Mci prosić mają, aby pewnymi środki J. kr. Mść bez odjazdu swego królestwo dziedziczne otrzymać chciał. Jednak, jako sami chcemy, aby prawa swobody i wolności nasze od J. kr. Mci nam wcale zachowane były, tak bez odjazdu in pactis conventis J. kr. Mci in hoc casu śmierci pana ojca J. kr. Mci dozwolonego bronić nie chcemy i owszem wszelaką pomocą i życzliwością naszą ratować chcemy i będziemy. Jeśliby też inaczej być nie mogło a odjechać by król IMć musiał, rok cały nadłużej J. kr. Mci tam mieszkać pozwalamy, który liczyć się ma od wsiedzenia na morze; jednak jeśliby chorobą Boże uchowaj nad czas zamierzony J. kr. Mć tam zadzierzał się, nie będziemy razem za interregnum rozumieć i te warunki o odjeździe z obu stron równe bedą, aż się rzeczy pewnej wywiemy od tych, którzy z J. kr. Mcią auctoritate conventus posłani będą. Wszakże wtem zniosą się, że ażeby J. kr. Mć korony tej pewien był, mają pp. posłowie nasi starać się, aby uchwałą sejmową warowano było, że do czasu naznaczonego J. kr. Mci czekać będziemy, i ktoby pod tym czasem mocą kogo na królestwo prowadził, pro hoste patriae miany i karan być ma, contra quem omnes sub honore et conscientiis nostris consurgemus ac paena infamiae ac colli. A jeśliby kto bunty jakie i praktyki prowadzić chciał, tedy przeciwko takowemu wedle konstytucyi coronationis de crimine laesae maiestatis postanowion postępek być ma. Pod tym jednak czasem absencyi J. kr. Mci ziemia zwarta być ma, czego starostowie pograniczni sub paenis przestrzegać mają. Wszakże jeśliby komu potrzeba przypadła wyjechania albo wysyłania z Korony, tedy z wiadomością starosty pogranicznego to każdy uczynić może[1]). **2.** Mają na tym sejmie proces namówić i zawrzeć contra violatores confoederationis inter dissidentes de religione utrique parti serviens, a z tych, którzy zbory zburzyli którejkolwiekby kondycyej byli, aby sprawiedliwość dostateczna i nieodwłoczna była; także i kompozycyą inter status namówić wedle artykułu przeszłego sejmu. Subsellia aby szły zwykłym obyczajem i obieranie deputatów. **3.** Od J. kr. Mci zaś pp. posłowie mają takowe upewnienie wziąć, że J. kr. Mć na czas naznaczony do nas się wróci i nam do śmierci królować będzie; potem że nam sukcessora żadnego żadnym kształtem dawać ani przyznawać nikt nie będzie i tam zaraz one konstytucye de non sufficiendis novo successoribus poprawić. **4.** Około opatrzenia Krakowa, Lubowli, Kamieńca panowie posłowie mają się na sejmie cum omnibus ordinibus regni namówić i statecznie warować i jeśli się to wszytkim zdać będzie, aby żołnierz być miał, aby rotmistrze polacy przysięgą dla dotrzymania miast i zamków J. kr. Mci i Rzpltej obowiązani byli; także i Ukraina wszytka, której gdzie żołnierz otwarty przyjęty być ma, który z starego żyć ma jako z nowego będzie, ten co na Podolu będzie, w obozie lecie ma leżeć a zimie bez angaryi na Ukrainie, to jest wojewodztwiech kijowskiem, podolskiem i bracławskiem. **5.** Klejnoty aby zaraz przy bytności i widzeniu pp. posłów naszych ziemskich do rąk p. podskarbiego i skarbu koronnego oddane były. O pieczęci koronne i w. ks. litewskiego także i władzach pieczętarskich gdzie pod niebytność J. kr. Mci być ma cum omnibus ordinibus namówić i postanowić. **6.** Z kwarty liczba aby zaraz na początku sejmu była, także i z poborów krakowskich i innych podatków przeszłych J. kr. Mci i Rzpltej pozwolonych. **7.** Na niżowe swawoleństwo aby ostra konstitucya uczyniona była i uchwała sejmowa zastanowiona. **8.** Estonia i inszych wedle pakt upomnieć się. **9.** To wszytko i insze niżej opisane artykuły oprawiwszy i obwarowawszy ratować J. kr. Mć na te potrzeby, acz bardzo utrapieni częstymi podatki i ciężarami Rzpltej, poborem wedle namowy sejmowej pozwalamy. **10.** Oprawę Jej kr. Mci wedle prawa

[1]) Porównaj co do tego artykułu: Sentencya albo zdanie IMci ks. arcyb. Stanisława Karnkowskiego na sejmie warsz. r. pańskiego 1593. Pisma St. Karnk. wyd. bibl. Turowskiego, str. 33 i nn.

i zwyczajów dawnych uczynić pozwalamy, tak jednak, aby w Koronie i Litwie naznaczona była, wyjąwszy castra et principaliora zamki ukrainne, salvo iure possessorum modernorum. Wszakże uczyniona tylko trwać ma, jeśli król IMć nam do śmierci panować będzie. 11. Upominki Tatarom aby były oddane i [ich] zawżdy dochodzić mają. 12. A iż krajom naszym, niebespieczeństwu podległym, na domowej sprawiedliwości wiele należy, starać się ante omnia o to mają, aby trybunał województw naszych we Lwowie sądzony był, wedle sposobu tu między nami namówionego. 13. Wina cenę uczynić taką, że młode po trzy grosze a stare po cztery grosze tylko szynkować a nie drożej sub paenis centum marcarum maią, którego wina beczek podwojewodzi doglądać sub paenis ma. A małmazya po cztery grosze, o co forum na trybunale. 14. Aby na składzie województwa krakowskiego wina do składu województwa ruskiego nie hamowano a paena i forum na tych poborców, którzy by temu kontradykowali, aby była namówiona. Prawa i zwyczaje któreby były w czem naruszone, mają być ze wszytkimi stany opatrzone w ryzę w swą stawione. 15. Gravamina pruskie starać się aby były zniesione, któreby prawu nie derogowali pospolitemu a oni z nami aby równo ciągnęli i co zatrzymali i poboru co nie dali aby oddali, jakośmy my dali. Obywatelom ziemie inflanckiej porządek prawa namówić i rozdawanie dóbr wiecznością i urzędów także i Ryżany uspokoić. 16. Podkomorzego koronnego urząd aby według starych zwyczajów był zachowan, na którego bytności J. kr. Mci wiele należy. 17. De luxu abrogando pozwalamy z innemi województwy porozumiewać się; o podymne aby urzędy grodzkie infra annum prawem czyniły i forum na trybunał super secus facientes postanowione było. 18. Ustawy wojewodze aby mieszczanie trzymali, in defectu aby forum na trybunale mieli a monopolium forum naznaczyć. 19. Konstytucya o rozbójnikach województwa ruskiego i podolskiego aby była deklarowana. 20. Konstytucya o nawigacyi rzeki Wisłoka aby była zmieniona, gdyżby stąd więtsza szkoda była, gdyby na placu swem została. 21. Jeśliby też kto śmiał wybierać czopowego dalej niźli jest w konstytucyi opisano, starać się, aby na takiego paena i forum na trybunał uchwalono było. 22 Deklaracya statutu Alexandrowego de servis uchwalonego także i konstytucya de sponsione fidei aby była uczyniona. 23. Konstytucya około różnic sanockiej ziemie a węgierskich granic przeszłego sejmu aby była ad effectum przywiedziona. 24. Starać się też mają, aby do korektury statutu i konstytucyej koronnych deputaci prawa naszego umiejętni na tym sejmie wysadzeni byli, którym czas i miejsce i nakład namówić. Glejty i zakłady aby były zniesione inter compares. 25. Konstytucya o legierach na składziech aby była in executionem przywiedziona, forum, paenae et executionem postanowić. 26. Konstytucya o adherenciech coronationis arcyksiążęcia Maximiliana, aby penitus była zniesiona także i o żołnierzach. 27. De incompatibilibus officialium konstytucyą anni millesimi quingentesimi quinquagesimi declarować. 28. Szlachciców już nie kreować, tylko za zalecaniem sejmików powiatowych a forum wywiedzienia szlachectwa do ziemstwa znowu redukować, o czem i statut temere obiectae ignobilitatis deklarować. 29. Woźny generał koronny aby na Wołyniu kładł pozwy graniczne, między Wołyniem a koronnymi województwy aby przez komisarze były odprawione. 30. Granice przez komisarze usypane aby in dubium przez pozwy nie były wokowane i owszem in contrarium facientes winę immunitatem actus irrogować a o warunku przyczynienia granic tak na starostę jako i na szlachcica paenam i forum postanowić. 31. Interesse od pieniędzy ode sta po dziesięci złotych a nie więcej brać, secus facientes aby paena amissionis pecuniae byli karani. 32. Okazowanie postanowić i generalną obronę sub absentia J. kr. Mci, jeśliby uchowaj Boże na nas co od koronnych nieprzyjaciół przypadło, panowie posłowie na sejmie namówić mają i wszytkie pericula rei publicae warować. 33. Modum electionis et interregni, jeśli czas zniesie namówić. 34. Rewizya aby król IMć sądził wedla prawa a jeśliby nie mogły być osądzone, tedy sposób znaleść, któremuby koniec mógł być uczyniony. 35. Rewizye graniczne dokąd trwać mają postanowić. 36. Salarium urzędnikom ziemskim grodzkim i trybunalskim zamierzyć i winę centum marcarum włożyć. 37. Za IMcią panem prze-

myskim [1]) o nagrodę starać się mają. 38. Za IMcią p. Stanisławem Stadnickim sedulo włożyć się i prosić króla IMci panowie posłowie mają, aby nagrodę służb swych dosyć znacznych odniósł; suma pewna z poborów i jurgelt dwa tysiąca złotych aby IMci był wrócony, jakoby IMć zawżdy do dalszego opatrzenia dochodził, czego tak poprzeć i w niwco się nie wdawać ażby go doszło. 39. Za IMcią p. chorążym lwowskim [2]), którego zasługi wiele razów się upominają teraz panowie posłowie ostateczne opatrzenie starać się mają. 40. Za IMcią p. Jendrzejem Fredrem, który kosztem swym dwie drodze tureckie odprawił i wiele dobrego Rzpltej staraniem swem uczynił starać się mają, aby IMci nagroda była dana, a przynajmniej Usczie aby pieniądzmi skarbu króla IMci było mu wykupione, a niż się to nie stanie pierwej, w niczecz się nie wdawać, albo z poborów. 41. Za IMcią p. wojskim żydaczowskim [3]) starać się o nagrodę i o o to, aby zapłata zasłużona IMci doszła z poborów i do czego inszego nie przyczepiono. 42. Miesczanie tak prywatni jako i communitates, którzy dobra ziemskie wiecznością albo zastawą trzymają, aby szlachcić mógł wykupić nulla praescriptione obstante a na potomne czasy żeby na zastaw dóbr ziemskich nie dawali. 43. Za pany Broniewskimi, żeby im dano sześć tysięcy zł. z poborów dla zapłacenia długów tych, które nieboszczyk brat ich ich na potrzebę Rzpltej jeżdżąc do Tatar, zadłużywszy się, na co ma rekognicyą od cara tatarskiego, że mu gwałtem pobrano i został winien, żeby mu były zapłacone i na służby jego wzgląd miał król IMć. 44. Za p. Tomaszem Żołędziem, żeby król IMć, mając wzgląd na zasługi krwawe jego i więzienie, które podjął w Turczech służąc Rzpltej, naprzód do łaski swej pańskiej przyjąć raczył a potem nagradzając jurgelt na starostwie śniatyńskim dać mu raczył zł. dwa tysiąca z ruskich poborów, o które petycye pp. posłowie starać się mają, aby efekt swój wzięli, do czego inszego pierwej nie przystępując. 45. Prosić J. kr. Mci, za IMcią p. wojewodziną trocką [4]), aby z łaski króla IMci w trudności swej była uspokojona. 46. Za Ich Mciami pp. Lanczkorońskimi prosić, aby ich król IMć przy tej majętności dziedzicznej, o którą zapozwani od instygatora za dworem zostawić raczył, albo raczej, iż ta majętność tak bardzo starostwu skalskiemu przyległa, iż bez niej ledwieby miasteczko Skała ustać dla małości gruntu nie musiało, która jest IMci p. wojewodzie ruskiemu człowieku Rzpltej znacznie i dobrze zasłużonem dana, starać się o to pilnie mają pp. posłowie, aby frymarkiem IchMć pp. Lanczkoronckim za to co inszego dano było, tak jakby się Ich Mć obiema stronom dogodzić mogło. 47. Za IMcią p. wojewodą Podolskim [5]) starać się mają, aby w daninie swej był uspokojony. 48. Za Ich Mć pary Thęczynskiemi staranie uczynić, aby dług ojca Ich Mć, który jest paktami przez króla IMci uczyniony, aby był uiszczony i zapłacony. 49. Za Ich Mć pany Struszy prosić, aby darowizna i przywileje ich od brata IMć dane i Rzptej tej pozwolone w konstytucye koronne był wpisany. 50. Za pp. wołoskimi Stroyczem Jeremią i Łukaszem Stroyczem, aby im król Imć indigenatum in Republica opatrzenie dać raczył. 51. Za p. Krzysztofem Fredrem rotmistrzem inflanckim przyczynić się, aby petycya jego u króla IMci i Rzpltej miejsce miała. 52. Za p. Janem Ostrowskim starostą dinamonckim także. 53. Za p. Sempem podstolim lwowskim starać się aby był uspokojony ode Lwowian w granicach swych przez pany komisarze usypanych. 54. Za p. Szarnickim, aby od króla IMci opatrzenie miał. 55. Za żołnierzmi samborskimi, którzy są mandaty króla IMci pozwani aby od nich wolnymi byli. 56. Za pp. Lithińskimi także, aby byli z panem starostą lubaczowskim od pozwów intrygatorskich wolni. 57. Za p. Jerzym Dydyńskim, aby mu król IMć na myto bardzo wszystkim potrzebne rewizyą dać raczył konfirmacyą. 58. Za p. Skniłowskim także o rewizyą. 59. Za miastem Lwowem województwa naszego głównem starać się pilno, aby mogło mieć ratunek i pomoc od króla IMci i Rzpltej, jakoby municyej i wałów, które wielkim sumptem potrzebuje zaczęli, dokończyć mogło. 60. Za miastem Przemyślem starać się z pilnością, aby angariae, które mają od mieszczan Lwowskich w hamowaniu wszelkiej kupie, także i od Żydów przemyskich, strony murowania bużnicze, z nich

---

[1]) Mikołaj Herburt. [2]) Jan Herburt. ([3] Krzysztof Leśniowski. [4]) Hlebowiczowa [5]) Jan Sieniński.

zniesione były. **61**. Za miastem Buskiem przyczynić się aby mieli inkorporacyą wójtowstwa swego. **62**. Za Krosnem także o inkorporacyą wójtowstwa ich. **63**. Za Samborem staranie uczynic, aby jaki ratunek mieć mogli przez opustoszenie żołnierskie. **64**. Za Jaworowem, aby król IMć rewizyą na myto bardzo potrzebne dać raczył. **65**. Za Radymnem także o rewizyą na myto. **66**. Za Niżankowicami także o rewizyą na myto. **67**. Hamując am[b]icyą ludzką, dogadzając temu, aby co raz to więcej obywatele koronni experientiam w sprawach Rzptej brać mogli a co największa wszelkim korupcyom zabiegając, mają Ich Mć pp. posłowie na tym sejmie przez konstytucyą, sposób obierania posłów na sejmie okryć i zaraz przysięgę na też posły włożyć, żeby dwakroć raz po raz posłem jeden bywać nie mógł, chybaby zgoda wszech na którego absque omni contradictione przystąpiła obwarować. **68**. Na który sejm obraliśmy posły cum limitata facultate Ich Mć pp. Jana z Ostroroga podczaszego koronnego, Mikołaja Żółkiewskiego podkomorzego lwowskiego ze lwowskiej ziemie; z przemyskiej IMci p. Stanisława Stadnickiego także Ich Mć pp. Adama Stadnickiego Żmigrodu i Jana Szczęsnego Herbuta, też zgodnie z sanockiej Marcina Stadnickiego i Jerzego Stana. A iż nam do większej liczby posłów przyszło niż zwyczaj niesie, to jest, że obrano trzech z powiatu Przemyskiego miasto dwu, zlecamy pp. posłom naszym, aby w kole poselskiem omnino starali się, żeby żaden z nich ruszany nie był a i sami żeby tego in dubium nie wokowali i w kole poselskiem w diskwizycyą tego przywodzić nie dopuszczali, a na potem, aby to nie było obwarować. **69**. Pleban aby in bonis nobilium [gdy] z kolacyi szlacheckiej bywa dawany pro cohaerede nie był rozumiany, postanowić. Johannes D Solikowski appus. Leopol. excepta confoederatione et salvis iuribus ecclesiae mp. M. Herburt z Fulstyna wojewoda ruski ręką swą własną. Stanisław Żółkiewski kastellan lwowski hetman polny sp. Jan et J[ohannes Thomas] a Droiow referendarius Regni C. mp. Kilian Drohoiowski podkomorzy ziemi przemyskiej marszałek na zjeździe Wiszinskim zgodnie zleconym od Imć pp. rad i rycerstwa województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 309 p. 746—759.

57.

We Lwowie, 28 lutego 1596.

Protestacya ziemian lwowskich przeciwko elekcyi posła na sejm.

1. Przyszedszy do urzędu i akt niniejszych grodzkich lwowskich urodzony Piotr Ożga podsędek ziemi lwowskiej i Jan Trzebiński, obywatele województwa ruskiego powiatów lwowskiego i żydaczewskiego, imieniem wszystkich obywatelów ziemie lwowskiej na sejmik wysznieński powiatowy przed sejmem głównym warszawskim pro die vigesima tertia Februarii złożony zgromadzonych, świadczył się tak, jako w kole między bracią w Wiszni wszystkich powiatów przed zawarciem i opowiedzeniem przez marszałka posłów opowiedzieliśmy się, iż niektórzy z braciej naszych na ten zjazd i sejmik powiatowy przyjechawszy in armis et cum armis seditionem prae se ferentibus hajduki i sługami osadziwszy koło, in praeiudicium sentencyi naszych wolnych, na poselstwo się podobno dopominając, intencyi swych nagotowali, dla impediowania spraw reipublicae wójtów sołtysów i sług swych rękodajnych i sliachty, u nas nigdy niesłychanej nieosiadłych i przed tem nie bywających i nie widzianych w koło nasadziwszy, one na woziech swych przywieźli, onych żywili, a dla dopięcia liczby więtszej jeden drugiemu głosy dogadzał i ich użyczał, którzy informati na propozycyą króla IMci nie dawszy sentencyej z kartek posły mianowali. **2**. Co gdyśmy obaczyli i wiele braciej naszych do domów swych, ludzi znacznych, ile pod ten czas ostatni mięsopustu, rozjechało się już było, więc i drudzy dla zabieżenia niebespieczeństwa przeciwko Kozakom z miłości ku ojczyźnie z IMcią panem lwowskim hetmanem polnym [1]) ruszyli

[1]) Stanisław Żółkiewski.

się, widząc opresyą znaczną i fakcye widome i szkodliwe złą sekwelę za sobą niosące, opowiedzieliśmy się, że na te posły takim procesem obrane zezwolić nie możemy, czego nie uporem ani praktyką jaką ku zatrudnieniu spraw Rplbcae uczynioną ale samą rzeczą słuszną popieraliśmy. 3. Napierwej zmowę znaczną z kartek i z pisma deprehendowaliśmy jednego z tych posłów in facie omnium ręką jego pisaną ukazaliśmy, gdzie prosi jednej osoby, aby go ci mianowali, których dla tego był z sobą przywiózł, a on go też swoim mianować kazał. Potem i znaczni szlachcice, iż ich o toż proszono zeznawali. 4. Więc szlachcice nam nieznajomi, na sejmiku nigdy nie bywali, we lwowskiej ziemi osiadłości nie mający, nominacyą posłów lwowskich czynili; do tego wójtowie, sołtysi, których jest servile officium, IMci p. czechowskiego[1]) senatora a pana swego mianowali, który in senatorio ordine powinność swoją inszą ma, a wedle prawa do obierania posłów ziemskich należy, ale posłem od nas contradicentibus nobis być nie może, gdyż panom wielkim, senatorom, starostom sądowym o potencyą i liczbę osób nie trudno, co i w inszych powieciech się działo, ale to illos afficere ma a nie nas, tuszym że i ci takimże sposobem uczynią. Gdyśmy już nakoniec racyami nie mogli od przedsięwzięcia IMci p. czechowskiego odwieść a widzieliśmy że IMć circa pluralitatem złym przykładem i postępkiem ku skazie wolności naszych na opressyą dobrych i wolnych ludzi introdukowaną stoi, poselstwa odstąpić nie chce, wszyscy obywatele ziemi lwowskiej zgodnymi prośbami IMci prosiliśmy, aby IMć na sobie przykładu złego zwyczaju nie wnosił i autorem namówienia prawa o tem nie był, nas nie turbował, nie rozrywał, a raczej aby sam nominował któregoby szlachcica chciał z ziemie lwowskiej, na tego przypaść gotowiśmy byli. 5. Co gdy nam nie poszło, bojąc się na potem, aby nami nie kupczono i kresek u braciej naszych młodszych nie targowano, nadewszystko do suspicyej nam taka chęć do służby Rzpltej przychodzić musiała, protestationem solennem uczyniliśmy, posłów mianowanych nie publikowaliśmy a in ista confusione et inordinata electione obranych nie chcemy i na nie pozwolić nie mogliśmy. 6. Gwałt ten nasz do J kr. Mci pana n. m. opowiadając odesłaliśmy, prosząc J kr. Mci o inszy sejmik dla obierania tylko posłów, na artykuły wszystkie pozwalając, a mianowicie zgadzając się z propozycyą króla IMci p. n. m. uniżenie jako panu swemu, i pomazańcowi Bożemu dziękujemy, za obmyśliwanie o nas i Rzpltej naszej dobrem, potem IMciom pp. hetmanom[2]) i rycerstwu wszystkiemu podziękowanie publiczne uczynić, których pracą dzielnością i czynnością sława koronna, szczęściem J. kr. Mci nieprzyjaciel pociechy nie odniosł, ziemia wołoska zatrzymana jest i rzeczy w swej mierze z nieprzyjacioły koronnymi z pogany i z chrześciany zatrzymane są na skończenie i zawarcie ligi gruntowne, tak jako się na przeszłym sejmie namówiło pozwalamy. A o obronę krajów naszych dostateczną prosimy, na co i pobór równo z drugiemi województwy pozwalamy, gdyżeśmy my periculis magnis expositi są. Zatrzymanie wołoskiej ziemi także i pakt z pogany, zniesienie kozackiej swej wolej, namowę o sejmowych postanowieniach w moc zupełną panom posłom dajemy, i o to prosimy, aby to wprzód inszemi rzeczami sejmu imo propozycyą i niebezpieczeństwa nasze nie impedijując konkludowano było. A jeśliby czem inszem te rzeczy trudnić chciano, albo którą z tych mijano, opowiedamy się, że na żadną rzecz ani pozwalamy ani pozwolimy. Jakoż i na początek sejmu opowiedzenie to nasze posłaliśmy przez posły nasze IMć pp. Jakóba Leśniowskiego podczaszego i Jana Szwoszowskiego pisarza ziemie lwowskich bez wszelakiej kontradykcyej zgodnie na sejmiku przeszłym wiszeńskim obrane, gwałtu sobie i wolności swej uczynić nie damy, dufając temu, że i ci nominacyej swej odstąpią a nas i posłów naszych w dalszych postępkach trudnić nie będą.

Castr. Leop. 350 p. 195—196, oblata wniesiona feria quarta ipso die Cinerum 1596. A.

---

[1]) Mikołaj Spytek Ligęza kasztelan Czechowski starosta żydaczowski. [2]) Jan Zamojski h. w. kor. Stanisław Żółkiewski h. polny.

58.

W Sanoku, 20 marca 1596.

Protestacya sanockich ziemian przeciw elekcyi posła na sejm.

1. Przyszedłszy oblicznie urodzony Szymon z Humnisk Humniczki do akt niniejszych grodzkich sanockich imieniem wszystkich obywatelów ziemi sanockiej na sejmik w Wisni powiatowy itd. zgodnie z protestacyą ziemian lwowskich z 28 lutego 1596 ob. wyżej Nr. 57 aż do: więc szlachcice nam nieznajomi na sejmiku nigdy niebywali w sanockiej ziemi osiadłości nie mający posłów sanockich czynili. Do tego wójtowie sołtysi, których jest officium servile, urodzonego pana Marcina Broniowskiego[1]), osiadłości żadnej w ziemi sanockiej nie mającego; druga, tenże p. Marcin Broniowski sedycye czynił sejmy z inszymi w Toruniu składał, od nichże tu u nas posłem był z Torunia, przeciwko wolnościom naszym i prawu Rzptej. Gdyśmy ich od przedsięwzięcia nie mogli że odwieść i widzieliśmy, że circa pluralitatem złym przykładem i postępkiem ku skazie wolności naszej a na oppressyą dobrych i wolnych ludzi introdukowaną poselstwa odstąpić nie chcieli, wszyscy obywatele ziemi sanockiej zgodnemi prośbami prosiliśmy i napominaliśmy, aby złego zwyczaju i przykładu nie wnosili, nas nie turbowali i nie rozrywali. **2.** To gdy nam nie poszło, bojąc się na potem, aby nami nie kupczono i kresek u braciej naszej młodszej nie targowano, nadewszystko do suspiciej nam taka chęć do służby Rzptej przychodzić musiała, protestationem solennem uczyniliśmy, posłów mianowanych nie publikowaliśmy a in iniusta confusione inordinata electione obranych niechcemy i na nie pozwolić nie mogliśmy. **3.** Gdyż i zwyczaj jest, że konkludując przy artykulech posły obrane piszą i mianują, co teraz nie zachowało się i ten gwałt nasz do J. Kr. Mci p. n. m. opowiadając odesłaliśmy, prosząc J. Kr. Mci o inszy sejmik dla obierania posłów tylko, na artykuły wszytkie pozwalając, a mianowicie zgadzając się z propozycyą króla IMci p. n. m. uniżenie jako panu swemu i pomazańcowi Bożemu dziękujemy za obmyśliwanie o nas i o dobrem Rzpltej naszej, potem za skończenie i zawarcie ligi gruntownie, tak jako się na przyszłym sejmie namówiło, pozwalamy a obrony krajom naszym zwłaszcza niebezpieczeństwom podległym bliżej nie odmawiamy i poboru na obronę, będzieli zgodnie od wszystkich państw koronnych i w. ks. Litewskiego wydany pozwalamy, jednak moderacya jego ma być, jeśli tylko na obronę a nie na wojnę ma być złożon. Wołoskiej ziemie, także i pakt z pogany, zniesienie kozackiej swywolej, namowa o sejmowych postanowieniach w moc zupełną pp. posłom dajemy i o to prosimy, aby to wprzód inszymi rzeczami sejmu imo propozycyą i niebezpieczeństwa nasze nie impediując konkludowano było. **5.** A jeśliby czem inszem te rzeczy trudnić chciano albo którą z tych mijano, opowiedamy się, że na żadną rzecz ani pozwalamy ani pozwolimy, jakoż i na początek sejmu opowiedzenie to nasze poślemy gwałtu sobie i wolności swej uczynić nie damy, dufając temu, że i ci swej nominacyej odstąpią i nas w dalszych postępkach trudnić nie będą. Symon Humnicki imieniem swem i braciej swej, mianowicie tych, którzy byli na sejmiku wisinskim pro die 23 Februarii i z pośrodku siebie IMć p. Marcina Stadnickiego do J. kr. Mci wyprawili ręką własną.

Castr. San. Ins. et Rel. 23 p. 1818—1821; protestacyą wniesiono pod dniem 20 marca 1596 r.

---

[1]) por. wyżej Nr. 35.

59.

W Wisni, 20 stycznia 1597.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm dana.

1. My rady i rycerstwo, którzyśmy się tu do Wisznie na ten sejmik nam od J. kr. Mci złożony [1]) zjechali, artykuły takie posłom naszym na sejm walny zgodnie obranym spisane dajemy. Naprzód widzimy wielką łaskę Bożą nad ojczyzną naszą, że w takich zapałach około ojczyzny naszej i w samej ojczyźnie, raczy przecie ojczyznę naszą nie jedno w całości zachować, ale i zwycięstwy ozdabiać, za co Jego świętej Miłości podziękowawszy, podziękujemy też J. kr. Mci n. m. panu, za którego pobożnością Pan Bóg i ojczyznie naszej tak błogosławić raczy, za obmyślawanie o dobrem Rzpltej, że wszytkie niebespieczeństwo opatrować i nam przekładać raczy. 2. Dziękujemy też IMci p. hetmanowi wielkiemu koronnemu [2]), iż za jego pracą i obmyśliwaniem nieprzyjaciel koronny żadnej w niej szkody nie uczynił. 3. Dziękujemy też IMci panu lwowskiemu [3]) że swawoleństwo kozackie przewagą z niebespieczeństwem swem zniósł. Zaraz też pp. posłowie zalecić rycerstwo J. kr. Mci mają i prosić, aby J. kr. Mć łaską i szczodrobliwością swą zasługi ich nagrodzić raczył. 4. Iż J. kr. Mść w propozycyej swej raczy nam albo przystąpienie do związku z pany chrześciańskimi albo zawarcie pokoju z cesarzem tureckim przekładać, dajemy tedy panom posłom plenariam facultatem ze wszytkiemi stany, na sejmie przyszłym, tak strony ligi jeśliby do niej przyszło, jako i strony pokoju namawiać i stanowić, także o obmyśliwaniu i opatrzeniu bezpieczeństwa Rzpltej ze wszystkich stron, tego dokładając, aby Rzplta na sumptus, któreby na sejmie były niepotrzebne uznane, nie była wyciągana ani w dług zawodzona. 5. Iż uchwały sejmowe rozrywane bywają, przetoż pp. posłowie nasi starać się o to mają, aby jako hostis patriae był każdy taki karan, który zgody wszytkich rozrywać się waży, i owszem odcinając okazye do kontrowerzyej o uchwałach sejmowych, opatrzyć konstytucyą, aby sejmowe uchwały, które robur firmitatis mieć mają, pp. posłowie z pieczęciami i podpisami rąk przynajmniej kilkunastu senatorów i posłów ziemskich, a osobliwie pieczętarza i marszałka poselskiego, do województw swych odnosić i do grodu per oblatam podawać aby byli powinni. 6. Obrona i umocnienie Krakowa aby na tym sejmie uradzona była, panowie posłowie starać się mają. 7. O sprawach królestwa szweczkiego, od posłów, którzy tam z przeszłego sejmu posłani byli, zrozumiawszy, mają ze wszystkimi stany się zgadzać. 8. Około zachowania w dyscyplinie ostatka kozaków Ich Mci, panowie hetmani [4] koronni pewnichmy, że drogę Rzpltej podadzą, a z Nalewayka, za inkwizycyą ekscesów jego, aby była egzekucya. 9. Ludzie religiej greckiej albo ruskiej aby przy swych ceremoniach zostawieni byli, oprócz kalendarza, na którym siła należy krajom ruskim dla poddanych i jarmarków. Jednak do Turek do swych patriarchów ani patryarchowie tu do nich nie mają posłańców posyłać bez wiadomości J. kr. Mci, a to dla uchronienia się od szpiegów nieprzyjacielskich. 10. Jani i Didaskal aby byli na sejmie stawieni i sprawowali się z tego co im zadadzą. 11. A iż się uskarzają Ich Mść pp. bracia diversae religionis z strony niedochodzenia krzywd swych, przeto starać się panowie posłowie o to mają, aby za zgodą i uważeniem wszech stanów koronnych ta rzecz na tym sejmie koniec swój wziąć mogła, wprzód jednak tej rzeczy nie puszczając. 12. O tumult gdański, przez który dignitas J. kr. Mści i wszytkiej Rzpltej niepomału jest urażona wiele zacnych ludzi na ten czas przy królu IMści będących urazy swe odnieśli, a zwłaszcza IMć pan

---

[1]) Sejmik zwołany był przez króla na 15 stycznia do Wisni a główny w Korczynie na 27 stycznia. C. Leop. 350. p. 949. O niepokojenie sejmiku przez żołnierstwo ob. protestacyą niżej Nr. 60. drukowaną też u Barwińskiego, Dyaryusze sejmu 1597 r. p. 389 i nn. [2]) Jan Zamojski. [3]) Stanisław Żółkiewski. [4]) Jan Zamojski h. w. Stanisław Żółkiewski h. polny.

przemyski[1]), włożyć się w to serio mają, żeby to auctoritate conventus inpunitum a) nie zostało. **13.** Estonia i insze zamki aby do Korony przywrócone były, prosić pilnie mają pp. posłowie, także paktom konwentom od Jego kr. Mci aby się dość stało. **14.** Lustracya dóbr J. kr. Mci i Rzpltej według konstytucyej aby sejmu przyszłego doszła pilnie się starać mają, żeby stąd pożytki Rzpltej augmentum swe brały. **15.** Skarb koronny aby był rewidowany i do niego zniesiono czego by nie dostawało. A urząd podskarbiego koronnego aby wcale był zachowany, także i urząd podkomorzego koronnego aby był konferowany człowiekowi takiego urzędu godnemu, którby przy J. kr. Mci obecnie przemieszkiwał. **16.** Acz IMć p. hetman polny[2]), który był między nami z tem się opowiedał, że każdemu ukrzywdzonemu, który się na żołnierze przed nimi skarzyli, czynił i czynić jest gotów sprawiedliwość, jednak pp. posłowie mają postanowić pewny i prędki sposób od ucisków żołnierskich. **17.** Sprawy sejmowi albo inszemu sądowi należące, aby za dworem wyciągane nie były, i peny in secus facientes i na instigatora żeby były podniesione. **18.** Aby w dekretach trybunalskich tak wielka i częsta waryacya nie była, opatrzono być ma, zwłaszcza aby pisarz trybunalski każdego dekretu rationes pisał w dekrecie, i inszym exorbitancyom trybunalskim zabieżeć, a prosić pilnie, aby nasze województwa nie w Lublinie ale we Lwowie swój trybunał odprawowały, dla wiela przyczyn, które panowie posłowie przełożyć będą umieli i powinni. **19.** Konstitucya około rozgraniczenia Podgórza i Pokucia z jedne strone a węgierskich krajów z drugą stronę, tudzież około uczynienia sprawiedliwości z tegoż sąsiedztwa ukrzywdzonym żeby ad effectum przywiedziona była. **20.** Granice od dóbr królewskich przez komisarze usypane także i od miast króla IMci legitime uczynione, o które wiele ludzi impetycye prawne za dworem się dzieją, aby nigdy bądź przez pozwy et inhibitiones bądź przez jakie osoby in dubium wokowane nie były. A jeśliby co dzierzawca dóbr królewskich contra praescriptum komisyej odjął, aby się to sine quavis praescriptione przywróciło. **21.** Temu zabieżeć, aby po te czasy niebespieczne śpiegowie przez Koronę nie przechodzili i mają szukać sposobów, aby się temu obyczaj znaleść mógł, żeby ludzie obcy w Koronie się nie bawili śpiegując spraw i postępków koronnych, praktykując z ludźmi i pany obcymi. **22.** Ziemia inflancka iż jest po niemałej części daninami cudzoziemców zawiedziona i onerowana i niektórzy wieczności sobie wyjednali, pilnie się o to starać mają, aby autoritate sejmu tego te wszystkie daniny cudzoziemców zniesione były. **23.** Około ustaw i szafunku należy to urzędowi wojewodzemu i starościemu, iż się nierządy dzieją, za którem pretia rerum et victus podniosły się bardzo, tak że ludzie nie mniej od rzemieśników, kupców i targami bardzo są ściśnieni i co raz to wyżej cena każdej rzeczy idzie, opatrzyć to mają pp. posłowie, aby od tego czasu z urzędem wojewodzym i starościm urzędnicy ziemscy, których do tego aktu dosiądz urząd będzie mógł, ustawy dwakroć do roku o świętym Wojciesze i o świętym Marcinie czynić byli powinni w mieście i miasteczkach króla IMci, których ustawy mieskie do exekucyej przywiedzione być mają sub paena centum marcarum, o które forum coram officio castrensi proprii districtus. **24.** Panowie senatorowie aby obecnie przy królu IMci mieszkali wedle konstitucyej sub privatione officii, których mieszkania porządek opisany być ma, a pokojową pieczęcią aby żadne sprawy i bez pieczętarzów koronnych odprawowane nie były. **25.** Monopolia mieskie znieść, które są przeciwne prawu pospolitemu a z monopolistą forum ad privationem bonorum omnibus coram officio castrensi proprii districtus. **26.** Sprawy de bonis nullo iure receptis aby sądzone były króla IMci pp. posłowie prosić mają. **27.** Zamki i miasta ukrainne aby municyami opatrzone były, których żeby nie dawano amodo, jedno z powinnością obecnego mieszkania i poprawą zamków, gdyż się tym sposobem i desolacyej ich zabieży i swowoleństwu ukrainnemu. **28.** Wielkie kalumnie zagęściły się in causis realibus, które nie kładąc pozwu zdawają i extra proprium forum ewokują ludzie; namówić się mają pp. posłowie, aby statuta de calumniatoribus uczynione in essentia rei,

---

a) in posterum P.

[1]) Stanisław Krasicki. [2]) Stanisław Żółkiewski.

actoris et fori objaśnione i dostatecznie postanowione były. **29.** Nova emergentia in causis civilibus także i remissye na sejm od trybunału aby dochodziły i decyzye swe brały. Proces teraźniejszy barzo długi jest i instancye, zaczem sprawiedliwość się przewłóczy i do decyzyej i samej rzeczy rzadko przychodzi, zaczem starać się mają panowie posłowie, aby był skrócony. **30.** Konstytucyą 1588 o więzieniu szlacheckiem uczynioną [1]) deklarować, aby się na słudzy slacheckiego rodu pro aliquo excessu patrato przeciwko panu jego nie extendowała. **31.** Woźny generał koronny, żeby w województwach kijowskiem, wołyńskiem, bracławskiem kłaść mógł pozwy o zbiegłe kmiecie, w czem dilacye żeby nie były czynione o prawdziwej niemocy, której jeno raz używać mają. **32.** Iż wielkie depaktacye, które się na myciech wodnych dzieją, starać się mają, aby takowy proces był namówiony na nie dostateczny. **33.** O depaktacyach w kancelariach aby pewna ustawa była wiele od czego płacono być ma, i paena in secus facientes. Diminucyom i szkodom Rzpltej, które na poborach się dzieją, zabieżeć mają pp. posłowie. **34.** Opatrzenia miast Lwowa, Sambora, Przemyśla, Halicza, Żydaczowa, Sanoka i inszych aby byli starać się trzeba. **35.** Iż się wiele inordinate i z ubliżeniem wolności w obieraniu posłów ziemskich dzieje, mają pp. posłowie obyczaj i porządek tego obierania namówić i postanowić tego strzegąc, aby nie wszytko jedni, ale wedle cnót i godności ludzie do tego sposobni obierani byli, wolnie bez tumultów i praktyk sedicyej i oppressyi wszelkich. **36.** Roki ziemskie w województwie ruskiem aby na insze czasy przełożone były. **37.** Konstytucya o rozdawaniu wieczności żeby była do effektu przywiedziona, gdyż siła ludzi zasłużonych może tem J. kr. Mć opatrzyć, co niektórzy privata auctoritate gruntów Rzpltej posiedli. **38.** Starostowie ukrainni, którzy mają bojary przy starostwach opatrzeć, żeby je byli powinni do wojska przeciwko nieprzyjacielowi koronnemu stawić. **39.** W prośbach od wiela ludzi w koło nasze wniesionych zleciliśmy pp. posłom naszym, aby się serio do króla IMci włożyli. A naprzód za IMcią p. Andrzejem Fredrem, który kosztem swym w legacyach do Turek jeździł i teraz na posłudze Rzpltej w wojsku jest, aby nagrodę za posługi odniósł swoje na tym sejmie ante omnia. **40.** Za pany Miękickimi prosić króla IMci, aby sprawa ich na tym sejmie osądzoną była. **41.** Za p. starostą kamienieckim [2]), który zdawna nieodmiennie Rzpltej znaczne posługi czynił i zamek na szlaku tatarskim zbudował, przyczynić się mają pp. posłowie, aby nagrodę uczciwą odniósł. **42.** Za p. podkomorzym halickim [3]) aby nagrody od Jego kr. Mci za ustawiczne służby odnieść mógł, za panem Górskim, stolnikiem halickim, człekiem rycerskim i zasłużonym przyczynić się do króla IMci o szkody białocerkiewskie. **43.** Także za p. Hornostajem o szkody, które tamże na posłudze Rzpltej bardzo wielkie odniósł. **44.** Za p. Temrukiem; za p. Kaszowskim; za p. Ulanickim; za p. Dubrawskim; za p. Streptowskim; za p. Raiskim. **45.** Za p. Stefanem Batorym i za p. Lepszynim aby byli za indigeny do Korony przyjęci. **46.** Za p. Popielami o rewizyą ich żup solnych dziedzicznych. **47.** Ktoby dobra Rzpltej za swoje dziedziczne uzurpował, aby o tem kognicya była na tym sejmie, także o zatajonych listach. **48.** W innych rzeczach mają się pp. posłowie referować do artykułów halickich. **49.** Za IMcią p. woinickim [4]) intercessyą uczynić do króla IMci **50.** Za miastem Przeworskiem o rewizyą. **51.** Za p. Herburtowskim człekiem rycerskim o nagrodę. **52.** A na sejmy posły obraliśmy Ich Mć pp. Andrzeja Sieninskiego z Gołogór podkomorzego, p. Piotra Ożgę podsędka ziemie lwowskiej ze lwowskiej: pana Tomasza Drohojowskiego z Drohojowa referendarza koronnego starostę przemyskiego, p. Jana Krasickiego z Siecina z przemyskiej; p. Jana Mniszka starostę sanockiego, p. Stanisława Wapowskiego z sanockiej ziemi [5]). Dan w Wiszny XX Januarii anno Domini millesimo quingentesimo

---

[1]) V. l. II p. 1214. [2]) Jan Potocki. [3]) Prokop Raszko. [4]) Piotr Myszkowski. [5]) Byli to posłowie senatorskiego koła, podczas gdy koło szlacheckie obrało Stanisława Stadnickiego z Łańcuta, Stanisława Stadnickiego z Oziemli, Jakóba Sienińskiego wojewodzica podolskiego, Korytkę, Bala, Jana Świętosławskiego pisarza ziemi przemyskiej. Na sejmie były długie spory o tych posłów. Obacz Barwiński Dyaryusze sejmowe z roku 1597. SS, rer. Pol. XX, 3 i nn. 87 i nn.

nonagesimo septimo. Iohannes Demetrius Solikowski appus. leop. excepto articulo confoederationis m. p. Jerzy Mniszek wojewoda sandomierski m. p. M. Herburth z Fulsztyna wojewoda ruskį ręką swą własną jako IMć ks. arcybiskup. Stanisław Żołkiewski kastellan lwowski hetman polny manu propria, Kilian Drohojowski podkomorzy ziemi przemyskiej ręką swą. Herburt z Fulstyna m. p. Jan Thomas Drohoiowski imieniem Ich Mci pp. braciej r. s. Referendarius regni starosta przemyski. Jan Thyrawski m. p., Stepan Janusz Mniszek starosta sanocki, Sigmunt Poradowski podstarości lwowski r. w. Krzysztof Borchowski łowczy ziemi przemyskiej m. p., Wacław Grochowski, Mikołaj Walawski, Walenty Rembierthowski, Jan Krasicki s Siecina r. w. Wawrzyniec Wyszel m. p. Jan Orzeczki, Stanisław Los Januszowski m. p.

Castr. Prem. Rel. 313 p. 77—85. Z tegoż drukował Dr. E. Barwiński Dyaryusze sejmowe r. 1597. Kraków 1907 p. 384 i nn. z podaniem sygnatury fałszywej.

60.

W Przemyślu, 21 stycznia 1597.

Protestacya szlachty przemyskiej z powodu nadużyć żołnierzy, również jak i przeciw poborom na sejmie przyszłym.

Acta sunt haec Premisliae in positione iudiciaria actorum terrestrium feria tertia post festum sanctorum Fabiani et Sebastiani martyrum proxima anno Domini milesimo quingentesimo nonagesimo septimo.

Nobilitas palatinatus terrarumque Russiae ad iudicium praesens et acta terrestria premisliensia in positione actorum eorundem iudiciaria praesidentibus gsis. Ioanne Iaskmaniczki de Iaskmanicze iudice, Remigiano Orzechowski de Orzechowcze subiudice et Ioanne Swientosławski de Swientosław notario nec non Nicolao Zoltowski et Joanne Lubikowski camerariis terrestribus premisliensibus personaliter veniens eiusmodi protestationem infrascriptam manibus suis subscriptam in parata copia ad acta praesentia terrestria premisliensia porrexerunt. Cuius protestationis tenor est talis:[1]) 1. Rycerstwo i obywatele ziemie i województwa ruskiego niżej mianowani, przychylając się do protestacyej naszej przez nas samych, którzyśmy tu na ten czas są praesentes, tak i wiele innych obywatelów województwa ruskiego, których teraz niemasz, na przeszłym sejmiku wiszeńskim pro die decima quinta Januarii nam od J. kr. Mci złożonym zgromadzonych, przeciwko braciej naszej pp. żołnierzom rycerskiego stanu ludziom uczynionej, tęż protestacyą naszę, tak imieniem swem jako i pomienionych braciej naszej obywatelów województwa tutecznego praesentium et absentium na pismie do sądu tutecznego ziemskiego przynosimy i onę do ksiąg podajemy protestując się żałośnie przeciwko przerzeczonym żołnierzom braciej naszej tak młodszym jako i starszym, iż oni nie mając żadnego względu na naszę szlacheckę równą z nimi kondycyą i wolności spólne, w których się równo z nami porodzili a do tego będąc sługami Rzpltej stipendio Rplcae conducti, mając i biorąc swoj żołd i wiedząc że prawem pospolitem ludzie szlacheccy od leży stacyej i angaryej wszelkich są i mają być wolni, wielkie i nieznośne krzywdy, grabieży, pożogi, gwałty, mordy, najazdy i znaczną opressyą w wolnościach naszych nam czynią, stacye z ludzi szla-

---

[1]) Co do tej protestacyi ob. Dyaryusze sejmowe z roku 1597 str. 6 i 7 (wydaw. kom. histor. ak. Umiej. Nr. 64). Stadnicki z Łańcuta omawiając znaczenie jej na sejmie mówił dalej: my tedy ludzie szlacheccy, odszedłszy od koła kędy żołnierz był, insze koło szlacheckie wedle onegoż kościoła na tymże cmyntarzu uczyniwszy i tam obrawszy sobie marszałka na posły swe, bracią swą, nie żołnierza tu do WMci posłali, abyśmy domowe urazy szlacheckie donieśli, na co pewne podpisy ludzi zacnych szlacheckich, braci naszej, nie żołnierza mamy i prosim, aby stojąc przy prawdzie przy wolnościach szlacheckich nas przy sobie t[illegible]m electos WMc[illegible] [illegible]awić raczyli.

checkich od królów IMciów panów naszych za znacznemi cnych przodków naszych zasługami z nas i poddanych naszych zjęte i złożone sobie dawać imperiose rozkazują, na majętności nasze najeżdżają i bydła poddanym naszym zajmują, listy otworzyste rozpisują i tak jawne servitutis iugum na karki nasze wkładają, co szerzej okazać na swym placu pp. posłom naszym zleciliśmy. Imo to wszytko i na sejmik przeszły wisnenski cum armis et in armis z chorągwiami rozciągnonemi przyjachawszy, nam in consultationes nostras publicas tumultuose wdzierali się i aklamacye i dalsze progresy z uszczerbkiem praw i wolności pospolitych czynili i teraz tem więcej z sejmiku się rozjechawszy, trapią nas i bracią naszę grabieżami i angariami i wyciąganiem stacyi od nas i poddanych naszych gwałtownem. 2. W czem wszytkiem widząc jawny gwałt i opressyą wolności naszych pp. posłom naszym od nas tj. rycerstwa zgodnie obranym zleciliśmy to i zlecamy, aby J. kr. Mć imieniem nas obywatelów ziem województwa tego uniżenie prosili, aby J. kr. Mć te żołnierze, które IMć p. hetman w krajach naszych położył, ex nunc znieść i takową niewolę z nas złożyć miłościwie raczył i nas z tej opressyej wyjął, ani więcej tych żołnierzów dzierzeć i fidem publicam onerować nie dopuszczał, gdyż wiele jest sposobów innych i samem prawem opisanych, którymi obrona i bespieczeństwo koronne opatrzono być może, oświadczając się przy tem jednostajnie wszystcy, że jeśliby pobor albo podatek wnieść na nas kto chciał, okrom zawarcia ligi, ani o niem wiedzieć chcemy ani mu podlegać. Orzechowski Roman podsędek ziemski przemyski m. p. Wojciech Humnicki podsędek sanocki, Jrzy Didiński stolnik ziemie sanockiej. Ja Jan Stadnicki starosta nowomiescki r. s. Jerzi Stano z Nowotańca r. w. Piotr Bal mp. Jan Bobola r. s. Jakób Lowieczki, Irzy Sląski, Samuel Sienienski, Samuel Włodek, Lukasz Sienienski, Andrzej Trzeciesky mp. Iwan Popiel Romanowic, Marcin Rytarowski, Wojciech Seraphinowski, Mierzinsky subscripsit. Mikołaj Domaradzki mp. Samuel Domaradzki mp. Jan Domaradzki mp. Jan Humniczki, Jerzi Romer. Jan Lowieczki z Wojciechowa, Piotr Trzecieski, Andrzej Dubrawski. Jas Chlopeczki m. p. Teodor Popiel r. s. Alexander Kopystenski sam za się imieniem Jachna Kopysteńskiego, Michał Lityński, Stanisław Fredro z Biejkowej Wiśnie, Stanisław Chmieleczki r. s. Christoph Pielnieczki, Iwan Blazowski, Martin Blażowski, Phedko Waczowicz Matkowski, Wasko Czernieczki, Stephan Cieszkowski r. s. Piotr Malawski Philipowic r. s. Stanisław Nadkowski, Andrzej Nowoszycki, Sebastyan Wysokinski, Andrzej Ustrzicki, Piotr Skorodeński, Wojciech Pęgowski mp. Maciej Litinski r. s. Fedor Mayniczki r. w. Iwan Staromieszki r. w. Piotr Czernieczki, Jerzi Septiczki, Semion Staromieszki, Wasiel Litinski, Łukasz Lityński, Wasko Winniczki, Paweł Baczinski, Malcher Malinowski, Gabriel Pobiedzinski, Piotr Ortyński, Hryczko Tatomir Allexander Blazewski, Staś Bereznicki, Ioannes Turzański.

Terr. Prem. 62 p. 1039—1041. Druk. E. Barwiński, Dyaryusze sejmowe z roku 1597 p. 389.

61.

We Lwowie, 17 i 19 kwietnia 1602.

Protestacya ziemian lwowskich przeciwko staroście z powodu nieprawidłowego ustanowienia surogata i reprotestacya starosty.

Actum in castro inferiori leopoliensi feria quarta post dominicam Conductus Paschae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo secundo.

1. Ad officium et acta praesentia castrensia leopoliensia personaliter veniens gsus. Albertus dapifer leopoliensis, Georgius Hermolaus Białoskorscy fratres germani, suo ac totius nobilitatis, terrae leopoliensis nominibus, protestati sunt in eo contra illustrem mfcum. Georgium Mniszek de Magna Kunczice palatinum sandomiriensem loci praesentis capitaneum ex eo. Quod ipse nedum

finibus regni profectus eisdem ac aliae nobilitati quendam assertum surrogatorem gsum. Ioannem Zapolski camerarium succamerarialem leopoliensem, eo sub quo Zidaczoviae termini terrestres zidaczouienses tempore in absentia nobilitatis Zidaczoviam ob imminentiam futurorum terminorum celebrationem congregatorum expediri debebant, in loco iudiciorum ipsis celebrandorum suffecit, atque sine pronuntiatione ministerialis rothae idem surrogator iuramentum praestitit, qui quidem sentientes se esse in ea causa valde gravati offerunt se in foro fori iure acturum. **2.** Et sic ibidem in continenti nblis. Ioannes Ossowski, famulus illustris et mfci. palatini sandomiriensis locique praesentis capitanei nomine eiusdem mfci. domini reprotestatus est limitationem terminorum terrestrium zidaczouiensium per iudicem terrae leopoliensis[1]) intercessisse, prout de eo gsus. Ioannes Swoszowski notarius terrestris leopoliensis, protunc negotiis Reipublicae distentus, tam in determinatione iudiciorum terrestrium leopoliensium, quam et in officio praesenti sollennem denuntiationem, praesentibus multis nobilibus ad eadem iudicia congregatis fecit, proinde consequenter ad iudicia eadem zidaczoviensia ignaros non esse congregatos declaravit. Pronuntiationem autem rothae quantum attinet, id legibus expressum est, quin lecturam scientes pronuntiationem iuramentorum per ministerialem praestandorum debere egere, nihilque interest quominus lectura aliqua id praepediat, cum gsus. Ioannes Zapolski, lecturam bene sciens, ipsemet ex libro statutorum regni iuramentum iudicis cuiuslibet terrestris sibi legat. **3.** Actum in castro leopoliensi sabbato post dominicam Conductus Paschae proximo anno Domini millesimo sexcentesimo secundo. Accedens officium actaque praesentia leopoliensia personaliter gsus. Petrus Ozga iudex terrae leopoliensis protestatus est, quia ipse inhaerendo protestationi, de actu feria quarta post dominicam Conductus Paschae proxime praeterita per gsos. Albertum dapiferum leopoliensem, Georgium Hermolaum Białoskorskie suo ac totius nobilitatis universitatis terrae leopoliensis nominibus, in et contra illustrem mfcum. Georgium Mniszek de Magna Kunczice palatinum sandomiriensem loci praesentis capitaneum factae, postquam resciverit eam protestationem esse ratione gsi. Ioannis Zapolski in surrogatiam iudiciorum capitaneatus leopoliensis exequendorum suffectionis illiusque iuramenti super eodem officio suo praestiti, praecavendo illegalitati hac in parte eiusmodi suam solennem protestationem fecit.

Ind. Rel. Castr. Leop. 355 p. 1858—1859 i 1864.

62.

W Przemyślu, [28 stycznia] 1603.

Szlachta ziemi przemyskiej składa manifestacyą z powodu ucisku religii greckiej.

1. Do sądu i akt niniejszych ziemskich przemyskich przyszedszy pp. rycerstwo województwa ruskiego nabożeństwa greckiego którzy się tu do Przemyśla na sądy leżenia ksiąg dzisiejszych zjechali, to jest Ich Mć pp. Iwan Marcin Ferens Błazowscy, Iwan Mikołaj Chłopeccy, Andrzej Ustrzycki, Paweł Iwan Piotr Wasyl Lityńscy, Alexander Fedor i Sienko Szeptyccy, Iwan Hrehory Zeliborski, Iwan Theodor Piotr Hrycko Popielowie, Iliasz Jerzy Rytarowscy, Ihnat Stefan Bogdan Iwan Jendrzej Hrycko Radyłowscy, Wasko Jerzy Sienko Winnicki, Iwan Manasterski, Iwan Jacko Jachim Fedko Michajło Stecko Hrycko Turzańscy, Iwan Dubrawski, Fedko i Hrycko Stanisław Mikołaj Tatumirowie, Stecko i Juchno Iwan Ortyńscy, Alexander Roman Jacko Juchno Andrzej Hrycko Kopysteńscy, Roman Iwan Zozańscy, Piotr Dmitr Andrzej Stefan Janusz Wasko Iwan Czernieccy, Teodor Bojarski, Wasko Rogozinski, Demian Tyszkowski, Piotr Winnicki, Andrzej Ihnat Iwan Sienko

[1]) Piotr Ożga.

Hrycko Konstanty Komarnicki, Andrzej Skorudeński, Hrycko Ilko Iwan Uruscy, Stanisław Teodor Hoszowscy, Stefan Bradkowski, Iwan Krinicki, Sienko Borysławski, Abram Hrehory Matiasz Nowosieleccy, Teodor Michajło Fiedko Kalnofoiscy, Iwan Staromiescki, Maciej Jaworski, Paweł Terlecki, Iwan Niehrebecki, Semian Zatwarnicki, Iwan Wysoczański, Iwan Terlecki, Choma Maitkowski, Jendrzej Hurko, którzy Ich Mć imieniem swem i inszej wszytkiej braci swej stanów szlacheckich województwa ruskiego religiej greckiej manifestowali się w obyczaj protestacyej takowy czynienia. 2. Iż jakośmy przed tem wielekroć na sejmikach powiatowych artykuły strony krzywd, angarii wielkich gravamin w religiej naszej greckiej odnaszali, więc i strony wolności używania nabożeństwa i dóbr cerkiewnych, także podawania osób na dobra cerkiewne Ich Mciom pp. posłom swoim zlecali i na sejmiech przeszłych walnych tak przez nie jako i przez zacnych wiele osób popierali, co żadnego skutku dotychczas nie wzięło, tak teraz przychylając się do artykułu od nas na blisko przeszłym sejmiku województwa ruskiego w Wisniej IMciom pp. posłom naszym strony tychże wyżej mianowanych rzeczy podanego i deklaracyej naszej tamże na sejmiku oświadczamy się, iż jeśliby nam pp. posłowie województwa ruskiego naszego tego artykułu konstytucyą i prawem pospolitem nie przynieśli, my do żadnych uchwał bądź poborowych bądź inszych powinni być nie chcemy. Co i tamże w koło IMci pp. posłów województw wszytkich koronnych na sejmie teraźniejszym tę manifestacyą naszę deklarować osobom pewnym IMciom pp. braci naszej zleciliśmy, na co wyżej mianowani rękami się swymi podpisali.

Terr. Prem. Ind. Insc. et Rel. 68 p. 1125—1126; *oblatowano pod roczkiem, o ile dojść można, 28 stycznia r. 1603.*

63.

W Przemyślu, 14. kwietnia 1603.

Protestacya Stanisława Stadnickiego starosty zygwulskiego posła ziemi przemyskiej przeciwko postanowieniom sejmowym.

1. Magnificus Stanislaus Stadnicki de Zmigrod et in Lanczuth heres capitaneus zigvultensis, nuntius terrae premisliensis pro conventu generali Cracouiensi proxime praeterito particulari conventione visnensi ex consensu totius nobilitatis una cum caeteris collegis suis electus et deputatus, veniens personaliter ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia premisliensia ius legationis suae et rationem gestae provinciae reddens, solennem fecit ratione infrascriptorum protestationem et manifestationem. Inprimis contra officium castrense cracouiense integrum pro non suscepta a se ad acta capitanealia cracoviensia postridie determinationis conventus ratione infrascriptorum facta protestatione, quam hoc idem officium castrense cracouiense suscipere et actis connotari temere recusavit. 2. Cuius quidem protestationis defectum supplendo et in locum illius nunc demum protestatus est contra indebitam ac iuri communi contrariam citraque omnium ac praesertim palatinatus Russiae nuntiorum consensum litterarum universalium super publicam proximo conventu laudatam contributionem servientium editionem, quod multa inconvenientia et iuribus regni antiquisque libertatibus nobilitatis polonicae contraria p.... in eis literis praeter consensum ordinum privato quoque modo et ratione conscripta. Ac inprimis protestatur contra laudum quoddam, quod vim publicae constitutionis sapere videtur de depositoriis vini ungarici[1]), in quibus scilicet oppidis et locis debeant deponi, specialiter autem, quod in oppido Iordanow, in quo nunquam antea vina deponebantur nunc deponi debeant, super quod non modo vel consensus fieret

---

[1]) Konstytucye te nie są ogłoszone w Vol. leg. gdzie tylko uniwersał poborowy jest pomieszczony Ib. II, 1575 i nn.

aliquis, sed ne mentio ulla fuit de oppido isto, quod laudum citra legem publicam, super quam nullus consensus ne nominatio quidem fecit, subsistere non potest, siquidem in literis universalibus nihil aliud praeterquam ipsa contributio contineri debet. 3. Iterum protestatus est contra magnificum Ioannem Firlej thesaurarium regni, quod ille contra consensum nuntiorum et in derogationem iurium et in detrimentum thesauri Reipublicae arrogaverit sibi eam libertatem, ut sibi liberum esset omnes proventus sive contributionem ab omnibus liquoribus in depositoriis omnium locorum arendare distrahere et quoquo modo eadem contributione pro velle et libitu suo disponere, quae quidem thesaurarii facultas in literas universales praeter textum et voluntatem eiusdem protestantis et aliorum multorum nuntiorum est aposita. 4. Item protestatus est contra tributum ad fortalicium Fordan ab iis, qui frumenta Gedanum defluitant pendendum et exigendum, de quo non modo ullus consensus sed ne mentio quidem facit immo solennis protestatio ibidem contra praemissa [a] in instanti tanquam in causa libertatis nobilium regni laedente a plurimis nuntiis facta agitataque fuit. 5. Item protestatus est contra insolitum modum praestandi per exactorem iuramenti, siquidem de eo ea per ordines regni et praesertim nuntios multos ratio inita fuit, ut non alius modus et solennitas circa expeditionem iuramentorum sit, quam qui fuit. Item protestatus est contra laudum de faciendis in contributione ducillorum auctionibus, siquidem ea rex maximo incommodo publico aerario esset, cum auctionum ratio circa exactores potius quam circa Rempublicam remaneret. 6. Protestatus quoque est ad extremum contra gsum. Ioannem Ulinski exactorem citra consensum nuntiorum terrarum Russiae, imo citra scitum omnium nuntiorum nominatum et in litteris universalibus positum [1]), cum gsus. Remigianus Orzechowski subiudex terrae premisliensis exactor contributionum publicarum in conventione regni anno praesenti Cracouiae laudatarum ex omnium nuntiorum consensu sit prius nominatus et in literis universalium inscriptus. 7. Quam quidem suam protestationem gestae rei publicae negotii idem mfcus. protestans petiit in ea forma, prout patet, ad acta per officium praesens castrense capitaneale premisliense suscipi, atque eisdem inseri, cui quidem rei uti iustae et convenienti officium praesens castrense capitaneale premisliense actis sibi pro re bene gesta in frequentissimo nobilitatis premisliensis terrae coetu gratiis annuentibus eundem suscepit et actis connotare mandavit.

Castr. Prem. Rel. 319 p. 497—499.

64.

W Przemyślu, 14 kwietnia 1603.

Protestacya ziemian przemyskich przeciwko mianowanemu na sejmie poborcy z oświadczeniem, że tylko do rąk Remigiana Orzechowskiego składać będą podatki.

1. Nobilitas terrae premisliensis pro terminis quaerellarum et causarum officii hodiernis congregati unanimi consensu personaliter comparentes, inhaerendo protestationi per mfcum. Stanislaum Stadnicki de Zmigrod capitaneum zigvultensem nuntium terrae premisliensis pro conventu generali cracouiensi proxime praeterito electum inhaerendoque relationi eiusdem simul cum gso. Ioanne Swiętoslawski notario terr. premisliensi collega suo in praesentia sui factae, solenniter protestati sunt, quod prout parati sunt secundum laudum publicum contributionem in conventu proxime praeterito laudatam ad tempus praefixum benivole dare et extradere, ita protestantur nulli alio exactori praeterquam gso. Remigiano Orzechowski subiudici terrae premisliensis per nuntios terrarum Russiae legitime et unanimi consensu electo et in literis universalibus manu propria ge-

---

a) promissa P.
[1]) Vol. I. II. 1591.

nerosi Felicis Kriski marsalci nuntiorum terrestrium in conventu cracouiensi congregatorum subscripto nominato et expresso, eandem contributionem velle dare [1]. 2. Quod si gsus. Remigianus Orzechowski in praeiudicium libertatum regni per aliquem ab officio exactoratus repulsus fuerit, protestantur se nullam contributionem penitus extradere, quod totum negotium et suam intentionem per loci capitaneum renunciandam, quam primum sacrae Regiae Maiestati commiserunt. Actum in castro premisliensi in terminis quaerellarum et causarum officii feria secunda post dominicam misericordiae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo tertio. Drohojowski P. Z. przemyski. Andrzej Fredro W. Z. P. Samuel Trojecki D. P. T. Jan Tursko Dunkowski. Paweł Zielinski. Krzysztof Rej stolnik lubelski dzierzawca dóbr białobockich. Stanisław Pegowski. Jakub Orzechowski podstoli przemyski, Jan Bukowski, Hieronim Herman. Jan Fredro łowczy ziemi przemyskiej. Jan Popiel. Adam Bukowski. I. Lierzynski. Porudenski. Stanisław Chmielicki. Samuel Dunikowski, Teodor Popiel. Jan Orzechowski, Stanisław Węglinski, Lurzinski, Andrzej Stamnicki. Adam Mielecki. Wierzbięta. Zygmunt z Urska Dunkowski. Walerian Morawski, Stanisław Broniowski. Daniel Boriszowski. Jan Czarnocki. Stanisław Sziczinski. Jan Bielinski, Stanisław Bielinski, Jan Trojecki. Jan Jaskmanicki sędzia ziemie przemyskiej, Waszil Winnicki, Andrzej Widżga. Stanisław Morawski, Sebastian Krukienicki, Stanisław Piotrowski, Alexander Kopystyński, Stefan Radilowski, Stanisław Stadnicki starosta zigwulcki, Alexander Kluphas. Lu. Juchnowski. Fedko Kopistenski, Stanisław Swatopelk z Zawadi. Бережницкий рукою власную. Krzistof Chlopicki, Jakub Volicki, Sienko Bacinski, Stefan Winnicki iż pisać nie umieli za uproszeniem. Hricko Kulczicki, Wasko Kulczicki, Hrehori Kulczicki, Iwan Kulczicki. Piotr Brosniowski, Maciej Winnicki, Mikolaj Chomentowski, Alexander Grochowski z Grochowiec, Mikołaj Ustrzycki, Maciej Chojnacki, Maciej Latosz... Andrzej Zeromski. Mikołaj Podlodowski. Stanisław Boratinski. Wojciech Boratinski. Teodor Kopystynski. Teodorus Septicki. Stanisław Zamiechowski. Jan Parznicki, Gabriel Smogozowski. M. Balicki. Stanisław Wojewodka. Valenty Niesmierski, Mikołaj Ramult. Ferens Piczek. Mikołaj Domaracki, Lunart Karwowski. Krzistof Boratinski. Jan Bistrzejowski.

Castr. Prem. Rel. 319 p. 499—500.

65.

W Przemyślu, 15 kwietnia 1604.

Starosta przemyski do ziemian przemyskich w sprawie złożonej elekcyi na urząd podsędka ziemskiego.

Mości panowie a bracia, uprzejme służby me zalecam w łaskę WMciom m. m. pp. i braciej. Upatrując potrzebny WMciom wszytkich zwłaszcza pod ten czas sądów trybunalskich jako o pierwszą elekcyą czyniłem staranie tak i o tę drugą czynię staranie na podsędka tym uniwersałem [2], a to się w łasce Bożej i za pomocą Bożą zjedziemy. A iż roki ziemskie nas doiść nie

---

[1]) Poborcą ziemi przemyskiej był obrany na sejmie Jan Uliński V. l. II p. 1591. Starosta przemyski Drohojowski nie chciał go dopuścić do złożenia przysięgi na wierne spełnianie urzędu i dopiero na wyraźny rozkaz królewski z dnia 18. marca 1603 r. złożył Uliński w 10 dni później w grodzie przemyskim przysięgę. Ob. C. Prem. 319 p. 412 i 439. Por. wyżej protestacyą Stadnickiego Nr. 62 punkt końcowy. Do retentorów podatkowych należał Jerzy Mniszek wojewoda sandomierski, jako dzierżawca Samborszczyzny, Alexander ks. Ostrogski wojewoda wołyński właściciel Przeworszczyzny, Stanisław Stadnicki z Łańcuta, Jan Tomasz Drohojowski starosta przemyski z całego starostwa; nadto Kilian Drohojowski, Andrzej Fredro, Samuel Trojecki, Jan Szczęsny Herburth. Castr. Prem. 320 p. 87—96.

[2]) Wojewoda ruski Stanisław Jaxa Golski uniwersałem z daty na Barze 6 marca 1604 rozpisał elekcyą podsędka, który to urząd zawakował za postąpieniem Orzechowskiego byłego podsędka na urząd sędziego, na dzień 14. maja. C. Prem. 320 p. 827.

mogą za skończeniem czasu, piszę do IMci p. Remigiana Orzechowskiego sędziego, p. Jana Swiętosławskiego pisarza ziemskich przemyskich, prosząc aby raczyli księgi otworzyć; posłałem do nich o tem rozkaz albo mandat J. kr. Mci, gdy sędziemu gwałtowne potrzeby przypadną, zwykli za takimi mandatami księgi otwierać. Druga p. podsędek pari honore z drugimi kolegami, jednak więcej coś na sędziego i pisarza należy; trzecia, jeśli go potrzebuje, konsens swój o tem albo zadanie swe na przyszłych kwerelach, które za pomocą Bożą będą sądzone, raczcie WMć dać do IMci pp. sędziego i pisarza, obawiając się aby nie uczynili jakiego skrupułu w tem ksiąg otwieraniu. Powtóre się łasce WMci m. m. pp. i braciej i staranie i obmyślawanie me, jako ja rozumiem, dla wczasu WMci potrzebne zalecam. Dan na Przemyślu dnia piętnastego kwietnia roku tysiącznego sześćsetnego czwartego. WMci m. m. pp. życzliwy zawżdy sługa i brat powolny Jan Tomasz Drohojowski z Drohojowa, referendarz koronny starosta przemyski.

Ind. Rel. C. Prem. 320 p. 828.

66.

W Przemyślu, 14 maja 1604.

Ziemianie przemyscy przedkładają królowi kandydatów na urząd podsędka ziemi.

Najaśniejszy miłościwy królu panie a panie nasz miłościwy! Poddani waszej miłości i wierni W. kr. Mci p. n. m. urzędnicy ziemscy i rycerstwo wszytko ziemie przemyskiej, którzyśmy się tu na dzień dzisiejszy do Przemyśla zjechali za listem i uniwersałem IMci p. wojewody ruskiego,[1]) za postąpieniem na sęstwo ziemskie IMci p. Remiana Orzechowskiego dla obrania podsędka ziemie przemyskiej na ten czas wakującego, czyniąc tedy dosyć prawu pospolitemu o obieraniu sądowych opisanemu, obraliśmy z pośrodka siebie na ten urząd podsędkostwa cztery osoby, IMć pp. p. Jendrzeja Biereckiego, p. Jana Ulińskiego, p. Jendrzeja Czechowskiego, p. Jendrzeja Suskiego pisarza grodzkiego przemyskiego, których W. kr. Mci n. m. p. według opisania prawa z zaleceniem naszego wiernego poddaństwa naszego prezentujemy, prosząc W. kr. Mć n. m. p. abyś nam W. kr. Mć jednego z tych przeczeczonych według upodobania swego pańskiego dać raczył. A z tem powtórne wierne poddaństwo i posługi do łaski W. kr. Mci zalecamy. Dan w Przemyślu die 14 Maii 1604.

Ind. Rel. Castr. Prem. 320 p. 1004—1005.

67.

W Sanoku, 28 grudnia 1604.

Protestacya imieniem ziemian na sejmiku wiszeńskim 14 grudnia zgromadzonych o obiorze posłów na sejm i danej im instrukcyi.

Actum in castro Sanocensi feria tertia post festum Nativitatis Christi anno eiusdem millesimo sexcentesimo quarto.

1. Urodzony Piotr Chrząstowski przyszedłszy do ksiąg grodzkich sanockich imieniem swej i braciej swych ziemie lwowskiej przemyskiej i sanockiej w Wisni na sejmiku powiatowym quatuordecima die Decembris,[2]) zgromadzonych świadczyli się, iż tak jakośmy zgodnie obrali pany posły

---

[1]) Stanisław Jan Golski. [2]) Na ten dzień zwołał król sejmik przedsejmowy a w Korczynie generalny sejmik na 5 stycznia 1605 r. uniwersałem z dnia 27 września 1604 w Krakowie datowanym. Castr. San. 141 p. 703.

nasze na sejm przyszły warszawski, tj. z ziemie lwowskiej urodzone pany Piotra Ożgę sędziego i Jana Szwoszowskiego pisarza ziemskich lwowskich, z przemyskiej Stanisława Stadnickiego na Łańcucie starostę zygwultskiego, Samuela Trojeckiego stolnika przemyskiego starostę medyckiego, z sanockiej Krzysztofa Drohoiowskiego, Stanisława Czepielowskiego i uprosiliśmy Ich Mci, aby na sejm jechali, którym artykuły podpisane i zapieczętowane z atestacyą prawdziwą opressyej naszej slacheckiej daliśmy i zleciliśmy Ich Mciom, aby prawu pisanemu, na którem wolności i swobody nasze fundowane są strzegli, bespieczeństwo domowe, sądów i sejmików namówili, obronę naszę po punkcie wojny infllanckiej zgodnie z inszymi stany; namówili, zgwałcenie wolności naszej na tym sejmiku J. kr. Mci odnieśli i we wszystkiem wedle instrukcyej naszej się sprawili. 2. A jeśliby na sejmie blisko przyszłym ci posłowie nasi w wątpliwość jaką przywiedzeni byli, a kto inszy przez gwałt wdarszy się w poselstwo, nas czasem, głodem, niewczasem, strachem, na koniec mocą od tego odsadzając, na nas co postanowić chciał, a jakośmy się w Wisni pp. senatorom i posłom króla IMci p. n. m. opowiedzieli, co i posłom swym przed królem IMcią opowiedzieć roskazaliśmy, tak i to oświadczenie nasze do ksiąg podawamy, że pod żadną rzecz, którąby bez posłów naszych imo nas uchwalona była, podpadać nie będziemy, ani na żaden podatek i konstytucyą pozwalamy, które oświadczenie do ksiąg tutecznych dla pamięci podawamy, co i przyjęto.

Ind. Rel. Castr. San. 141 p. 789—790.

68.

W Przemyślu, 11 stycznia 1605.

Protestacya przeciwko wyborowi Herburta na posła sejmowego uczyniona na sejmiku wiszeńskim z 14 grudnia 1604.

Actum in castro premisliensi feria tertia post festum SS. Trium regum proximo anno Domini millesimo sexcentesimo quinto.

Generosus Stanislaus Korytko de Pohorce coram officio actisque praesentibus castrensibus premisliensibus personaliter stans tali modo recognovit. Quia prout id ex necessitate iuris publici censuit, quominus homines aliquibus causis privatis in comitiis regni expediendis impediti publicis muneribus utpote nuntiorum terrestrium perfungantur, ita etiam dum conventui praeterito particulari visnensi ad electionem nuntiorum, pro comitiis generalibus visnensibus congregato, personaliter interfuisset ac per aliquot homines senatorii ordinis ob disparitatem articulorum ab aliis nobilibus seiunctos et segregatos nominationem atque electionem in nuntium terrestrem gsi. Ioannis Felicis Herbulth attendisset, huic nominationi et electioni contradixit eidemque publice, uti cui privatae lites secum ratione guerrae[a]) pro iudiciis comitiorum proxime incidendis intercedunt et cui nulla possessio in terra leopoliensi, ex qua nuntii terrestris munus suscipere nitibatur, serviat, reclamavit et omnino non consensit. Itaque dum idem gsus. Herbolth hucusque hanc sui electionem legittimam esse arbitratur, nec ultro hoc munus nuntii ipsi ad praesens incompatibile remittit, immo temere sibi arrogat, proinde hac etiam protestatione idem gsus. Stanislaus Korythko eidem ipsius electioni contradicit ab eodem munere eundem arcet, reclamat et omnino non consentit, hac sua solenni protestatione in praemissis mediante.

Ind. Rel. Castr. Prem. 321 p. 50—51.

---

a) guerrente.

69.

W Przemyślu, 30 maja 1605.

Protestacya posła ziemi przemyskiej z powodu pewnych nieprawidłowości na sejmie.

Actum in castro premisliensi feria quarta post dominicam quadragesimalem Iudica proxima anno Domini millesimo sexcentesimo quinto.

Przyszedszy do ksiąg grodzkich przemyskich urodzony Stanisław Stadnicki ze Żmigroda na Łańcucie starosta zygwulski poseł z ziemie przemyskiej z sejmiku wiseńskiego na sejm walny koronny w Warszawie niedawno odprawowany obrany, na którym sejmie między inszemi powinnościami ta jedna na posły ziemskie jest prawem pospolitem włożona, aby liczby, szóstego dnia po zaczęciu sejmu, podskarbiego koronnego i wielkiego księstwa litewskiego z kwarty i z poborów wysłuchali i skutecznie dojrzeli, aby te prowenty nad opisane prawo szafowane nie były. Której powinności acz się dosyć przez mię i insze kolegi moje działo i deputaci na słuchanie liczby z koła poselskiego dani byli, jednak tej liczby nam nie reformowali ani była przez deputaty dostatecznie wysłuchana, i owszem gdy iuż na skończeniu sejmu nasi deputaci niektórzy defekty tej liczby ukazując, chcieli ją nam reformować, czasu nie było słuchać tej liczby ani jej relacyej wysłuchać mogliśmy, w czem i deputatom naszym, aby jej nie podpisywali roskazaliśmy i przeciwko niej najdostateczniej, gdy przeciwko prawu wiele jako mamy [wiadomość] .. prawie rozszafowano jest z kwarty i z poborów świadczyliśmy się, i tu przyjechawszy to oświadczenie do ksiąg grodzkich przemyskich imieniem i panów kolegów m͞ych podaję A jeśliby p. podskarbi kwit jaki otrzymał, iż jest bez woli i wiadomości naszej świadczę się solenniter suo et collegarum nomine przeciwko niemu. Niemniej też i przeciwko temu, gdyby p. podskarbi [1]) za jakimi kontraty zapłacił z dochodów Rzpltej p. Remianowi Orzechowskiemu sędziemu ziemskiemu przemyskiemu dług jakiś nieboszczyka brata jego, a to względem prośby, którą wnosił przez niektóre osoby do króla IMci, gdyżem się ja z tem zaraz przed królem IMcią oświadczał i opowiedział, że na to zgody pp. posłów nie było, opowiedam i świadczę się z kolegami swymi.

Ind. Rel. Castr. Prem. 321 p. 435.

70.

W Dembowcu 30 lipca 1605

Starosta lwowski zwołuje szlachtę powiatu lwowskiego zbrojno na 30 sierpnia do Lwowa.

Wiadomo czynię komu o tem należy wiedzieć a zwłaszcza Ich Mć pp. obywatelom powiatu lwowskiego, iż król IMć zabiegając dalszym niebespieczeństwom szkodom i swawoleństwom, które się od ludzi niektórych pod tytułem żołnierskim zgromadzonych, za najazdami gwałtownymi tak dóbr króla IMci jako i ludzi stanu szlacheckiego około Lwowa dzieją, roskazać mi raczył pierwej ustnie a potem i przez uniwersały swe [2]), które mi publikować roskazał, abym z Ich Mciami pp. senatormi i pp. starostami przyległymi zniosszy się z powinności też mej starostwa lwowskiego

---

[1]) Jan Firlej. [2]) Z daty w Krakowie 21 lipca 1605 C. Lp. 360 p. 1051.

tym rzeczom zabiegał[1]). W czem acz bym się był rad o czasie z WMciami porozumiał, lecz iż się te rzeczy z nieuszanowaniem dostojeństwa J. kr. Mci i z wielkiem niebespieczeństwem Rzpltej i z przymnażaniem szkód szerzą, bacząc być zabiegania tym rzeczom zwłokę niebespieczną, a wiedząc WMci być chętne do zabiegania temu, zdało się przez dalszej przewłoki czas do zgromadzenia się we Lwowie dzień 30 Augusti naznaczyć. A tak rozumiejąc, że inszy Ich Mci pp. starostowie według uniwersałów króla IMci na ten będą sposobni, nie wątpię, że też Ich Mcie stawiwszy się to coby było z ochroną dostojeństwa J. kr. Mci, wolności naszych, tak wielkim szkodom i swawoleństwom zabiegając, uczynić będą raczyli[2]). Dan w Dembowcu die 30 Julii anno 1605. Jerzy Mniszek wojewoda sandomierski.

Castr. Leop. Rel. 360 p. 1052—1053. Castr. San. 141 p. 1156.

71.

W Wisni, 13 lutego 1606.

Uchwała sejmiku wiszeńskiego.

1. My rycerstwo i obywatele ziem ruskich na sejmiku wiszniehskim zgromadzeni[3]) oznajmujemy, iż odprawiwszy namowy spólne na propozycyą J. kr. Mci artykuły zgodnie i wolnie namówione, daliśmy Ich Mciom pp. posłom naszym od nas obranym, których prosiliśmy, aby nad te artykuły od nas dane nic stanowiono nie było. 2. A iż nad zdanie nasze przez niektóre Ich Mci pany bracią naszę przyczyniono jest, aby o daninach... i formach, consensu omnium ordinum accedente, na sejmach rozdanych inkwizycya była i te daniny i przywileje od J. kr. Mci ludziom dobrze zasłużonym dla wielkich potrzeb zachodzących dane podniesione były, widząc iż to prawem pospolitem warowano jest, a na niektóre daniny konstytucye sejmowe i dekreta J. kr. Mci i trybunalskie zaszły, na drugie też zamiary instancye i artykuły J. kr. Mci i wszystkich stanów koronnych otrzymane są, opowiedzieliśmy się pp. posłom naszym, aby te daniny które są konstytucyami i powagą sejmową także dekretami J. kr. Mci i trybunalskimi utwierdzone, nie były in dubium wokowane ani podnoszone, świadcząc się przed nimi, że my na to konsensu swego jako prawu przeciwnego dać nie możemy, aby też oni, wiedząc voluntates i intentiones nostras, na to nie pozwalali. Datum na sejmiku wiszieńskim die tredecima Februarii roku tysiąc sześćsetnego szóstego. Jan Zamoyski arcybiskup lwowski opat płocki m. p. Andrzey Lahodowski mp., Jan Dzierzek podsędek lubelski. Zygmunt Błażowski z Błazowa. Andrzej Błażowski mp. Krzysztof Swierski. Władisław Spławski. Jan Swoszowski mp. Jerzy Steblowski, Andrzej Napolski r. w. Brodeczki Balcer r. s. Balcer Hrodyczki mp. Jan Jaszynsky, Jan Germeiowski mp.

Castr. Leop. Rel. 361 p. 300—301.

---

1) Równocześnie pod datą powyższą wydał i Stanisław Mniszek starosta sanocki uniwersał zwołujący ziemian sanockich na 30 sierpnia zbrojno do Lwowa, celem zapobieżenia krzywdom, jakie sprawują chorągwie kozackie, tytułem żołnierskim, uciskami w tamecznym kraju. C. San. 141. p. 1156. 2) Dnia 10 września wydał już starosta uniwersał grożący karami tym, którzyby owych żołnierzy przechowywać się ważyli. C. Leop. 360 p. 1094—5. 3) Sejmik ten zwołany był uniwersałem królewskim dat. z Krakowa 19 grudnia grudnia 1605. Naznaczono sejmik do do Wisni na 13 lutego, sejmik do Korczyna na 23 lutego a sejm walny na 7 marca 1606 r. C. San. 141 p. 1494.

72.

W Przemyślu, 19 maja 1606.

Protestacya kilkunastu szlachty przemyskiej przeciwko zwołaniu na 3 czerwca sejmiku wiszeńskiego.

1. My rycerstwo województwa ruskiego, którzy wziąwszy wiadomość o uniwersałach strony sejmiku wisnieńskiego na trzeci dzień miesiąca czerwca blisko przyszły złożonego, tuśmy się zbieżeli, swem i inszej braciej naszej którzy tu przybyć nie mogli imieniem, protestujemy się i oświadczamy, że o tym sejmiku wiedzieć nie chcemy, naprzód z tej miary, iż jest prawom naszym i zwyczajom przeciwny, gdyż pp. posłowie naszy, co i protestacya ich świadczy, nie brali sobie strony poboru do nas, ale go pozwolili na obronę Rzpltej do rąk szafarzów naszych, których sobie obierzemy, jako opiewa protestacya IMci p. Stanisława Stadnickiego starosty zygwulczkiego, którą uczynił przed królem IMcią, senatem i kołem poselskiem i wwiódł ją do akt grodzkich czerskich. 2. Więc i dla tej drugiej przyczyny o tym sejmiku wiedzieć nie chcemy, że ze złej rady (jako i wiele inszych rzeczy) wyniknął, to jest aby zjazd lubelski, dla zabieżenia i tym złym radom i skutkom ich, za któremi ostatnia zguba praw i wolności naszych następuje, na zjeździe przeszłym stężyckim uchwalony, rozerwać i nas pomięszać a te rzeczy, które się w Stężycy odkryły, tak jako to już na sejmie uczyniono, zatłumić i zatrzeć, czego ci, którzy na kożdym placu one pokazać a co najwięcej świadków niewinności swej mieć sobie życzyć zwykli. 3. Przetoż bacząc się dobrze w tych rzeczach i powtóre protestujemy się, że o tym sejmiku wiedzieć nie chcemy i owszem kożdego takiego, któryby nań (a nie raczej pod Lublin) przybył i stanowić co na nas tam ważył się, za nieprzyjaciela praw i wolności naszych mieć go chcemy [1]). Czego dla tem więtszej pewności i wagi tę protestacyą z podpisami rąk naszych do ksiąg grodzkich sanockich, gdyż na ten czas grodzkie przemyskie zamknione są podajemy. Działo się w Przemyślu dnia 19 maja roku 160-szóstego. Stanisław Stadnicki starosta zygwulczki r. s. Samuel Trojeczki stolnik przemyski. Stanisław Krzyński, Mikołaj Krzyński. Remian Wojakowski. Paweł Zieliński. Piotr Porudyński. Jan Chłopiczki. Józef Jordan. Prokop Uliński. Jan Lipniczki. Mikołaj Jordan. Stanisław Czepielowski. Christof Boratyński. Stanisław Porudyński. Konstanty Zamojski. Jan Fredro.

Castr. Sanoc. Rel. 141 p. 1839—1840.

73.

W Zarszynie, 20 czerwca 1606.

Surogator sanocki wzywa szlachtę powiatu do Sanoka na 27 czerwca.

Wielmożni miłościwi a mnie wielce łaskawi panowie i bracia. Po zaleceniu służb moich powolnych i zawżdy życzliwych w miłościwą łaskę WMci m. m. pp. Zdało mi się za rzecz słuszną i bardzo potrzebną oznajmić to WMciom m. m. pp., iż dnia onegdajszego, będąc w kilku milach od domu swego po różnych miescach u Ich Mci pp. braciej i sąsiadów swych, obywatelów ziemie

---

[1]) O agitacyi przeciwko królowi w ziemi sanockiej świadczą same księgi. Gdy mianowicie wpisano do księgi uniwersał króla z 26. kwietnia 1606 r. zakazujący przyjmować do ksiąg i wpisywać uniwersały rokoszan, którymi ci zamierzali wzruszyć uchwały sejmowe i ubliżyć zwierzchności królewskiej, pisarz grodzki umieścił nad uniwersałem królewskim napis: Litterae sacrae maiestatis privatim scriptae — i uniwersały rokoszan wpisywano dalej w akta. C. San. 141 p. 1769.

sanockiej, byłem o to sollicytowany od Ich Mci, abym jakimkolwiek pisaniem swojem przywiódł do wiadomości WMciom m. m. pp. summum desiderium Ich Mci, id est, że sobie tego bardzo życzą, aby się z WMciami swymi m. pp. na dzień pewny zjechać mogli na miesce jakie, na to naznaczone, i tam o tem, co widzą ex opposito na placu tymi czasy szkodliwego i niebespiecznego, z WMciami komunikowali. Co widząc, iż non ex malo fonte Ich Mciom to poszło, a iż sam timor periculi, który jest maior ipso periculo do tego Ich Mci pobudził, że więc też i pisanie przyjechawszy do domu mego Ich Mć kilku ludzi zacnych do tego wiodące u siebie zastawszy i upatrzywszy to, z żalem wejrzawszy w to, na co często postękawać nam przychodzi, jako nas Pan Bóg w tem samem cieszyć nie chce, iż tak długi czas aż dotąd kastellana ani inszych urzędników w ziemi naszej nie mamy, albo więc chociaj są, tedy ich rzadko kiedy tego nawiętsza potrzeba nam praesentes nie mamy, którzyby nas wżdy, kiedy tego sama necessitas expostulat do kupy zwoławszy, a jako ze snu wzbudziwszy i za ucha wrzasnąwszy napomnieli i do wszelkiej ostrożności, zaczem do nalezienia sposobów, którymibyśmy pericula imminentia tanquam firmis obstaculis uśmierzyli, abyśmy tak o sobie radząc za pomocą Bożą ostatniego paroksyzmu, któregośmy bliscy, wolnymi być mogli. Co Deo favente łacno otrzymamy, gdy w tych rzeczach przykładem cnych przodków naszych sobie in charitate postąpimy, nie czekając na łożach naszych nieprzyjacieli ani też sobie tego lekce ważąc, co nie dawno przeszłymi czasy z bracią naszą w krajach podolskich żałośnie się toczyło. Nostra enim res agitur paries cum proximus ardet. A co więtsza, iż to jest luce meridiana clarius, że tenże to nieprzyjaciel tem się jeszcze nie kontentuje, ale znowu zamysły swoje na to sadził, jakoby jeszcze więcej krwie krześcijańskiej szablą swoją rozlewał, i w niewolą zabrawszy z rąk do rąk do więtszej zaprzedawał. Mam tedy za to, że nie masz żadnego slachcica między nami takiego, że już z tego barzo żałośnego ognia exarsit flamma sub sidera, któryby tego nie widział. Zaczem restat, abyśmy tym wyżej mianowanym przyczynom i niebespieczeństwom u siebie miesce dawszy i lekce ich na swe złe nie ważąc a prośbie tej wiela z Ich Mci pp. obywatelów in hoc passu dogadzając, zjechali się na miesce pewne. O co ja WMci m. m. pp. i braciej uniżenie swem i inszych tego pragnących imieniem proszę, abyście się WMć do Sanoka stawić raczyli od dnia dzisiejszego za tydzień, gdzie też eodem die kwerelle przypadają. Tam da Pan Bóg zjechawszy się te już prawie placowe niebespieczeństwa i insze nowe co dzień następujące oczom swoim wystawiwszy a do Pana Boga się sercem wprzód ucieksz y i onego samego pro auxilio et consilio sobie wziąwszy, to za pomocą jego świętą szczęśliwie namówili, jakobyśmy w domiech naszych bespiecznie się z tem wszytkiem, czego nam Pan Bóg z hojności błogosławieństwa swego świętego użyczyć raczył wysiedzieć mogli etc. Niemniej i to animadvertendum, że się nam nie godzi sicco pede praeterire wejrzeć pilno i chcieć pewnej wiadomości dostać jeden od drugiego o tamtym zjeździe braciej naszej pod Lublinem, a przynajmniej gdzieby jeszcze nil certi o konkluzyej do wiadomości WMciom nie przyszło, z pośrodku swego kilku wysłali, awo by ich jeszcze na tem tam miejscu zastawszy o nas, za deklaracyą naszą, w tem upewnili, żeśmy tego pozostania doma na ten czas nie z żadnej gnuśności uczynili, ale propter legalia impedimenta, co łacno nacta occasione, jeśli w którym widoku, tedy w naszym werifikować. A zatem otrzymamy to, że nic secus o nas Ich Mć rozumieć nie będą mogli, ani się w namniejszem podobieństwie nie pokażemy być wyrodkami przodków naszych. Co wszytko niech podpada censurae salvoque et meliori iudicio WMciów m. m. pp., którym powtóre samego siebie i służb moich zawżdy wszelaką powolność i życzliwość w miłościwą łaskę WM m. m. pp. pilnie a pilnie powtóre oddawam. Datum z Zarszyna 20 Iunii anno Domini 1606. WMci m. m. pp. brat życzliwy i służyć zawsze gotowy. J. Zabawski z Zabawy surrogator sanocki.

Castr. San. Rel. 141 p. 1892—1895.

74.

We Lwowie, 5 lipca 1606.

Wojewoda ruski zwołuje szlachtę pod Wisnię na 30 lipca.

IMciom pp. m. m. pp. radom dygnitarzom urzędnikom i wszytkiemu rycerstwu województwa ruskiego m. m. pp. i braciej służby me braterskie zaleciwszy. Wiadomość czynię, iż będąc we Lwowie na rocech teraźniejszych ziemskich po św. Janie odprawowanych, kędy wiele tak Ich Mć pp. senatorów jako pp. urzędników ziemskich i ludzi szlacheckiego stanu zastałem i tam zszedszy się wniesiono w pośrodek nas pismo zjazdu lubelskiego, którem nas bracia nasi na zjazd albo rokosz jakiś nowym i niezwykłym obyczajem pro sexta Augusti pod Sandomierzem złożony wzywają, królowi IMci panu naszemu i senatowi wszytkiemu braciej naszym starszym stanąć privata authoritate rozkazują, tamże wolności naszych spólnych i prawa poprawować chcą, winy ciężkie i przykre wolnościom slacheckim in absentes zagrażając złożyli. Na koniec jako rzeczą samą okazywano, iż niektórzy z Ich Mci tych, którzy te zjazdy składają, ludzi cudzoziemskie do Korony bez wolej i wiadomości króla IMci wwiodszy wielkie wojska mają i z nimi bespiecznie sub signis militaribus pod panowaniem króla IMci po Koronie chodzą, ludzi uciskają i na ten zjazd sendomierski z nimi przyjechać chcą. Aby tedy na nas imo wolą i wiadomość naszę czego szkodliwego i przeciwnego wolnościom naszym nie wniesiono i Rzpltej w niebezpieczeństwo nie zaciągano, za zgodną radą Ich Mci pp. senatorów i za instancyą stanu rycerskiego rozumiem rzecz być potrzebną, żebyście się WMcie pod Wiśnią u rzeki Raka jako naprędzej tj. na dzień trzydziesty lipca zjechali, gdzie też i ja w pośrodek WMci stawić się i wszytko co będzie z dobrem Rzpltej zatrzymaniem swobód i wolności naszych chętliwie rad WMciom pomagać chcę i będę. A Ich Mć in armis są i wojska za uchwałą zjazdu lubelskiego przyjmują i gotowi będąc na pewnych miejscach czasu tego czekają, rozumiem że i my jako ludzie narodu slacheckiego in armis stawić się mamy a tem bardziej, iż pewna wiadomość jest, iż i Turcy i Tatarowie po tej stronie Dniepru w polu pogotowiu leżą i tak sławią, iż w kraje nasze wtargnąć chcą, którym wstręt uczynić żołnierzem kwarcianym, bo go nie wiele, niepodobna rzecz. Nam tedy samym w kupie być zdrowszą rzecz i nabespieczniejszą rozumiem, jakoż z Ich Mciami pp. wojewodami podolskim i bełzkim porozumiewam się, którzy takowe uniwersały do obywatelów województw swoich wysłali, i na toż miejsce i czas Ich Mć wedle dawnych związków naszych wzywają, abyśmy w kupie będąc spólną radą pomocą i gotowością naszą tam externis periculis quam internis zabiegali. Pewienem tego, że jako ludzie zacni i animuszów wielkich, do tego ochotnie porwać się będziecie raczyli i to uczynicie, co będziecie rozumieli być z bespieczeństwem Rzpltej, całością praw i wolności swej a z ochroną dostojeństwa J. kr. Mci p. n. Pewienem i tego o baczeniu WMciów m. m. pp., że jako z chęcią i dla zatrzymania wolności swych i dla odporu dania nieprzyjacielom Krzyża Swiętego ten trud i pracę podejmiecie, tak i w jechaniu idąc skromnie bez czynienia szkód i krzywd ludziom ubogim i spokojnie między sobą, zapomniawszy wszelkich obraz, jeśliby jakie były między WMciami, zachować się będziecie raczyli i starawszy się w rządzie takim, jako jest na okazowaniu zwykły i w prawie pospolitem opisany być będziecie raczyli i chcieli. Zalecam przy tem powtóre służby me do łaski WMci m. m. pp. i braci. Dan we Lwowie piątego dnia lipca roku pańskiego tysiąc sześćset szóstego. Stanisław Golski ziem ruskich wojewoda na Barze starosta.

Ind. Rel. Castr. San. 141. p. 1931—1933. Castr. Leop. Rel. 361 p. 987.

75.

We Lwowie, 7 lipca 1606.

Postanowienia koła szlachty lwowskiej.

1. My rady duchowne i świeckie i wszytko rycerstwo którzyśmy się na roki ziemskie lwowskie po świętym Janie sądzone zjechali i pod ten czas zeście z namową w sprawach Rzpltej potrzebnych między sobą mieli, napierwej widząc w jakiem niebespieczeństwie Rzpta jest [a] tak od domowych mieszanin jako i od postronnych nieprzyjaciół, rozumieliśmy to być rzecz napotrzebniejszą, aby IMć p. wojewoda ruski [1]) uniwersały do grodów województwa naszego wysłać raczył a nam zjazd generalny jako naprędzej złożył i do IMć pp. wojewód podolskiego [2]) i bełzkiego [3]) posłał [i] toż oznajmił, prosząc IMć, aby IMć uniwersałami swymi IMć pp. bracią naszę na ten czas i miejsce wezwać raczyli do spólnego ratunku Rzpltej ojczyzny naszej wedle dawnych związków i przykładów przodków naszych i nas samych. Co IMć p. wojewoda ruski chętnie rad uczynił i zaraz uniwersały wysłać raczył i sam w pośrodek nas stawić się objecał. Toż i od IMci p. wojewody bełzkiego, który też praesens z nami być raczył odnieśliśmy, jakoż i od obywatelów województwa bełzkiego posły ludzie zacne porozumiewając się z nami mieliśmy, takoweż chęci od IMci pana kamienieckiego [4]), który z wielką chęcią do IMci p. wojewody podolskiego jechać i z IMcią porozumieć się, żeby i IMć w pośrodek nas stawić się raczył i uniwersałami bracię naszą obsyłał, w których chęciach nie wątpiemy, że z nami spólnie wspierać Rzptą konserwując praesentem statum jej i przeciwko nieprzyjaciołom Krzyża Świętego stanąć będą chcieli. Do których list osobny dziękując IMciom za tę łaskę daliśmy. 2. Po tem wiedząc, iż posłowie nasi na sejmie przeszłym pobór na obronę Rzpltej i poborcę urodzonego p. Andrzeja Lahodowskiego człeka zacnego dali, który już na urząd swój przysięgę uczynił, tegoż i my mocą tego zjazdu, bośmy obranie jego sobie w artykulech wyszienskich byli reserwowali, aprobujemy i pobór ten i czopowe jako narychlej wydać objecujemy, ale z tą deklaracyą, którą i sam pan poborca na się przyjął, aby tego poboru nie wydawał nikomu, ale wybrane na ratuszu lwowskim miał aż do tego zjazdu generalnego ad trigesimam Julii złożonego, który potem, jako się wszytkim nam zdać będzie i jako się niebespieczeństwo od Krzyża obrócony będzie, jako jest złożony i uchwalony na obronę Rzptej. 3. O toż prosiliśmy i IMć p. wojewodę bełzkiego starostę halickiego, aby takowymże sposobem w ziemie halickiej przykładem naszym postąpiono było. O toż i Ich Mć pp. posłów bełzkich prosimy, aby takowyż pobór dać raczyli i sami z sobą i poborem jako i my Rzpltą wsparli. O toż i IMć pp. województwa podolskiego bracią naszę, którzy tu z nami byli prosimy i prosiliśmy, a sami dobrymi cnotliwemi słowy szlacheckimi rzekliśmy i objecali na ten zjazd pro posse suo stawić się i zdrowiem i wszytkiemi dostatkami swymi Rzpltą wspierać jako dobrym i miłującym ojczyznę swą należy. Nie wątpiemy w chęci i miłości drugich IMć pp. braciej naszych, za obwieszczeniem uniwersału IMci p. wojewody ruskiego tegoż nam pomogą i tę ochotę naszę na dobrą stronę przyjąwszy nie dopuszczą w tak szkodliwych mięszaninach Rzpltej zginąć i siebie, wolnymi będąc, do zniewolenia przywieść. 4. Posłaliśmy i do króla IMci p. n., mając wiadomość, iż do Korony wojska cudzoziemskie wwiedzione są i po państwach koronnych pod chorągwią chodzą, prosząc, aby temu, jako pan i głowa nasza, bez którego wolej i wiadomości dziać się to niema, zabiegał. Więc po tem naszem przedsięwzięciu dajemy znać królowi IMci niechcąc i tych zjazdów bez wolej J. kr. Mci czynić, od którego nie tylko konsenzu ale i rady rekwirujemy i uniżenie prosić roskazaliśmy. 5. A to nasze

---

a) po: jest, stoi i aby.

[1]) Stanisław Golski. [2]) Mikołaj Jazłowiecki. [3]) Stanisław Włodek z Hermanowa. [4]) Jakób Pretwicz.

zdanie do ksiąg grodzkich lwowskich podaliśmy ręką marszałka naszego i naszą podpisane. Działo się we Lwowie dnia siódmego lipca anno Domini millesimo sexcentesimo sexto. Jan Zamojski arcybiskup lwowski opat płocki. Alexander Chodkiewicz hrabia wojewoda trocki, Stanisław Golski ziem ruskich wojewoda, Stanisław Włodek wojewoda bełzki, Stanisław Żołkiewski kasztelan lwowski hetman polny, Jan Ostrorog kasztelan poznański, Jakób Preiffiez kasztelan kamieniecki. Adam Sieniawski, Sebastyan Sobieski, Jan Swoszowski pisarz ziemski lwowski marszałek koła na ten czas we Lwowie zgromadzonego imieniem wszytkiego rycerstwa.

Castr. Leop. 361 p. 987—989.

76.

Nad Rakiem pod Wisnią, 31 lipca 1606.

Laudum zjazdu województwa ruskiego.

1. My rada i rycerstwo, którzyśmy się pod Wisnią u rzeki Raka podług dawnego przykładu przodków naszych czasu wielkiego na Rzpltą niebespieczeństwa zwyczaju zjechali, będąc pobudzeni i przestraszeni zjazdy Ich Mci pp. braciej naszej, które oni mimo wiadomości J. kr. Mci pana naszego i nasze zwyczaje w prawiech opisane układają i na nich authoritatem plus quam comitialem sobie uzurpują, czem iż prawo pospolite i porządek w Rzpltej naszej zwyczajny pomięszany jest i wolność się pospolita gwałci, że w równej wolności będąc bez nas na nas, co się Ich Mciom zda stanowią, a obawiając się, aby w co szkodliwszego Rzpltej i nas nie zaciągniono, zwłaszcza iż się zjazdy swe przez uniwersały po grodziech publikują i na nie winami pograżając ludzi zwoływają, wojska niemałe z cudzoziemców na nie wiodąc, co gdy nas doszło pod sądzeniem roków ziemskich lwowskich, przy bytności i za radą Ich Mciów pp. rad duchownych i świeckich prośbami naszemi użyliśmy Ich Mciów pp. wojewod ruskiego[1]), podolskiego[2]) i bełzkiego[3]), aby nam Ich Ich Mć more et exemplo maiorum zjazd generalny przez listy swe złożyli. Co iż Ich Mć uczynić raczyli wielce Ich Mciom za to dziękujemy[4]). 2. Dosiągali Ich Mć w tem i konsensu J. kr. Mci pana naszego, aby ten zjazd J. kr. Mć na dobrą stronę od nas przyjąć raczył, nietylko od nas miłościwie przyjęto jest, ale i przez posła swego IMci p. starostę drohobyckiego[5]) ten zjazd J. kr. Mć assensu suo aprobować raczył, wzywając nas do siebie, abyśmy pobliżu będąc, tak z J. kr. Mcią panem naszym jako z Ich Mciami pp. radami z inszą bracią swą mogli o bespieczeństwie Rzpltej naszej o dostojeństwie pańskiem, które jest złączone z całością i zdrowiem Rzpltej i o uspokojeniu i zamięszaniu Rzpltej radzić. Widząc tedy gwałtowną potrzebę a poczuwając się być ludźmi wolnymi i wiernymi panu swemu, jako tu na zjazd pod Wysnią, tak i do J. kr. Mci pana swego jachać gotowiśmy. 3. Posyłamy jednak posły swe do Ich Mci pp. braciej naszej pod Sendomierz, bo się nam samym stawić sam nie zdało dla wielkich przyczyn, ale to nadewszystko, że Ich Mć ludzie cudzoziemskie przy sobie mają a niektórzy posłuszeństwo J. kr. Mci wypowiedzieli, prosząc ich, aby i oni depositis armis odprawiwszy wojska cudzoziemskie, którzy nad wiadomość i wolą J. kr. Mci granice koronne prześli i wielkie szkody braciej naszej czynili i czynią, o czem też w kole naszem od braciej naszej oskarzenie było, z nami spólnie u J. kr. Mci pana swego przykładem przodków swych paccate i prośbami domawiali się, czego Ich Mciom radzi pomożemy i k' woli temu do J. kr. Mci jedziemy. 4. Jeśliby też Ich Mć prośbom naszym miesca dać nie chcieli, czego jednak o Ich Mciach jako o braciej swej nie rozumiemy i owszem pewnichmy są, że słuszne i braterskie prośby nasze miejsce u Ich Mci będą miały, nam nielza i z tem się opowiadamy, że my nie życząc tego, czegośmy pewni, że Ich Mć pp. bracia postrzegać będą, żeby zmaza jaka niestateczności przy zacnej sławie

---

[1]) Stanisław Golski. [2]) Mikołaj Jazłowiecki. [3]) Stanislaw Włodek. [4]) Wojewoda ruski Stanisław Golski uniwersałem z 5 lipca t. r. we Lwowie datowanym zwołał szlachtę; obacz wyżej Nr. 74. [5]) Mikołaj Daniłowicz.

narodu naszego przylgnąć albo zostawać miała, przy statecznej wierze, którąśmy J. kr. Mci panu swemu powinni sub fide honore et conscientia nostra zostawamy, z tem się deklarując, iż jako teraz tak i na potem zawżdy tego wszystkiego, czego potrzebuje wolność nasza szlachecka i prawa nasze od J. kr. Mci nam świętobliwie poprzysiężone zwyczajnym w Rzpltej porządkiem upominać się chcemy i będziemy, iterum atque iterum Ich Mć pp. braciej naszej prosząc, aby na nas bez nas nic stanowić nie raczyli, coby wolność naszę z Ich Mciami spólną zachodzić miało. 5. A iż insze ziemie w województwach tych na sejmie uchwalony pobór poborcom oddać pozwoliły i już go wydawać poczęły, tedy i obywatele ziemie przemyskiej pobór pozwolony wydawać się deklarują, który jako najprędzej do poborce wydać powinni wedle uniwersału na sejmie spisanego, a obrócony być ma na potrzebę Rzpltej tam, kędy zdanie J. kr. Mci będzie. 6. Wiedząc jednak, jako male habita jest dignitas J. kr. Mci pana naszego, którego salus jest salus Reipublicae, k' temu że wojska cudzoziemskie przywiedzione są, drugie na granicach węgierskich ukazują się, prosiliśmy gorącymi instancyami JW. p. IMci p. Stanisława Żółkiewskiego kasztelana lwowskiego hetmana polnego, któremu custodia et defensio finium regni ze wszystkich stron incumbit, żeby się IMć żołnierzem, który na ten czas zebrany jest ku granicom od Węgier bliżej króla IMci przymknął i provideat securitatem Reipublicae i króla IMci, któremu żołnierzowi na zapłatę pobory województw naszych naznaczamy, kędy i my z IMcią chętnie radzi jedziemy i zdrowia nasze przy IMci poniesiemy. Działo się pod Wisnią u rzeki Raka 31 dnia lipca roku Bożego tysiąć sześćsetnego szóstego. 7. Które postanowienie Ich Mć pewnym osobom z pp. braciej naszej z podpisem deputatów i marszałka koła naszego do ksiąg grodzkich przemyskich oddać poruczyliśmy. Jan Zamoyski arcybiskup lwowski opat plocky mp. Alexander Chotkiewicz wojewoda trocky r. s. Stanisław Gulsky wojewoda ziem ruskich r. w. Stanisław Włodek wojewoda bełzki mp. Adam Stadniczky z Zmigroda kasztelan przemyski k. starosta. Stanisław Zołkiewski kasztelan lwowski hetman polny mp. Jakub Pretwicz kasztellan kamieniecki r. s., Wawrzyniec Trzczinsky kasztellan rawsky, Jan Gulsky kasztellan halicki, Jan Swoszowski pisarz ziemie lwowskiej marszałek koła rycerskiego, Adam H. Sieniawski mp., Jan Daniłowicz k. k. Sebastyan Sobieski C. S., Jan Potocky z Potoka S. H. G. P., Jerzy Zolczinski z Zolczyna zidaczewski starosta r. s. Mikołaj Daniłowicz starosta drohobycki. Jakób Potocki z Potoka białolanski starosta. Piotr Ozga sędzia ziemie lwowskiej. Jan Pieczihoysky łowczy ziemie lwowskiej. Kalinowski Valanty winnicki starosta. Mikołaj Kuropatwa stolnik ziemie halickiej. Woiciech Białoskorski, Mikołaj Czerniejowski, Adam Zeromski, Mikołaj Strus Sko starosta chmielnicki. Jan Czerniejowski, Stanisław Lewiecki. W. Strzyz. Jan Wolski pisarz grodzki halicki. Alexander Zborowski. Jan Gratus hrabia z Tarnowa. Chocimierski Wojciech lubecki etc. starosta. Mikołaj z Goraja ręką swą. Czuriło Mikołaj z G. Mikołaj Kopiczinski. Constanti Corniakt. Nadkowski z... Jan Potocki. Piotr Kruszkowski. Mikołaj Narajowski miecznik ziemie lwowskiej. Jan Zarszinski. Andrzey Brześciansky. Samuel Golanowski. Maciej Ludzicki. Iohannes Swientoslawski P. z. P. Józeph Narajowski podsędek ziemie lwowski. Adam Tyrawski podsędek ziemie halicki. Narajowski z Narajowa, Jerzy z Krzikowa Szczucki, Jakób Koriczinsky. Marek Stogniew, Olbricht Koniecki. R. Dziaduszicki z Dziaduszy. Stanisław Milesky z Milek P. R. Bernath Prochnicky, Stefan Drohojowski, Andrzej Drohojowski, Andrzej Lipski, Woyciech Makowiecki z Dorzina, Rafał Ostrowski, Casper Wielzinsky, Jan Ulinsky, Prokop Pieniążek z Kruzlowej, Andrzey Fredro, Mikołaj Magnuszewski z Magnuszowa, Maciej Konieczki, Andrzej Blazowski, Piotr Sieciński, Maciej Jasiensky, Adam Czolucky, S. Kasiansky, Andrzej Zaboklicki, Stanisław Kowalsky, Tomasz Potępski, Maciej Latorz. Jerzy Dziatkowsky. Marcin Chomentowski, Bochdan Demkowicz Lozinsky, Mikołaj Kurzansky. Jan Kurzansky, Mikołaj Bulday [1]).

Castr. Prem. Rel. 322 p. 107—110.

---

[1]) Podpisy świadczą, że nie był zjazd ów nielicznym, jak to utrzymywał Henryk Schmitt w Rokosz Ze-

77.

W Krakowie, 26 [października] 1606.

Zygmunt III wzywa poborcę sanockiego do oddania poborów na zapłacenie żołnierza w myśl uchwał sejmiku wiszyńskiego.

Urodzonemu Rafałowi Humnickiemu poborcy ziemie sanockiej wiernie nam miłemu [2]).

Zygmunt III z łaski Bożej król polski, wielkie książe litewskie, ruskie pruskie, mazowieckie, zmodzkie, inflanckie i szwedzki, gotski, wandalski dziedziczny król. Urodzony wiernie nam miły. Na przeszłym zjeździe generalnym województwa ruskiego pod Wisnią na dzień XXX Juliusza złożonym, obywatele województwa pomienionego z chęci swej do poratowania ojczyzny w tak gwałtownych potrzebach pobór na zapłacenie żołdu temu żołnierzowi, który i na ten czas dla zastanowienia granic koronnych jest na Ukrainie, postąpili i on jako mamy wiadomość po większej części do rąk W. T. już wydali. Żądamy przeto i chcemy to mieć po wierności twej, abyś pieniądze, którekolwiek masz z tego poboru przy sobie, tam gdzie postanowienie zjazdu wisienskiego ukazuje, na zapłacenie żołdu zasłużonego i na zatrzymanie w dalszej służbie tak potrzebnego żołnierza, dla bespieczeństwa i obrony tych tam krajów niemieszkanie oddał, dogadzając w tem intencyom obywatelów tamecznych i tak gwałtownej Rzpltej potrzebie. Życzymy przy tem W. T. dobrego od Pana Boga zdrowia. Dan w Krakowie dnia XXVI (sic) roku MDCVI panowania królestw naszych polskiego XIX, szwedzkiego XIII. Sigismundus rex.

Castr. San. Rel. 142 p. 64—65; data roczku, pod którym umieszczono oblatę, jest 16 listopada 1606 r. wnosić przeto należy, że odezwa powyższa wydaną była w październiku.

78.

W Przemyślu, 3 lutego 1607.

Konfederacya szlachty przemyskiej przeciwko Jakubowi Sienieńskiemu.

1. Rycerstwo i obywatele ziemi przemyskiej, zjechawszy się tu do Przemyśla (które w tym żalu nietylko dla sądów ale i dla głównych odpraw inszych doroczni czas mają), o żadnych niebespieczeństwach i niepokojach wnętrznych nie myśląc, zjechali, i temiż odprawami nas i majętności nasze zachodzącemi zabawili się, wziąwszy żałośną wiadomość i skargę o nasłaniu IMći p. Stanisława Dersniaka w Rokitnicy przez p. Jakuba Sienińskiego wojewodzica podolskiego, który dnia dzisiejszego pod odprawowaniem roków ziemskich w kilkadziesiąt człeka tak konnych jako i pieszych do dworu rokitnickiego manu armata podjechawszy i dwór jego zamkniony zastawszy, pod zabawieniem się tu z nami IMci p. Dersniaka, z jednymi zwłaszcza pieszymi przez parkany się łamał a z drugimi wrota wybił, stróża jednego zabił z rusznice a dwóch postrzelił, w dom potem mieszkany wpadszy do skarbca się dobił, srebro i inne sprzęty i armatę gwałtem zabrał, potem i do pokojów dobił się tamże połupienie uczynił, córeczkę jednę IMci p. Dersniakównę postrzałem

---

brzydowskiego str. 204 uwaga. Na p. 205 podaje Schmitt treść instrukcyi, danej posłom wysłanym do rokoszan pod Sandomierz, której w aktach archiwum niema.

[2]) Poborca ten 17 lutego 1607 r. protestował się w grodzie sanockim tak przeciwko ziemianom sanockim jakoteż i przeciwko mieszczanom Krosna z powodu nieuiszczania czopowego i składnego winnego, również jak i z powodu omijania składów z uszczerbkiem skarbu królewskiego. C. San. 142 p. 142—144. Delata retentorów ibidem p. 229—231.

z rusznice przeze drzwi zranił, dom zakrwawił etc. 2. My tedy przeszłymi domowymi nieszczęsnymi przykłady i trwogami ukarani będąc a idąc torem cnych i dzielnych przodków naszych, którzy przy każdem gwałceniu praw, swobód i pokoju pospolitego uciekali się ad mutuas et unitas vires suas, ponieważ nam maiestas et authoritas J. kr. Mci p. n. i prawa tudzież exekucya labefaktowana jest et misere fluctuatur ta Rzplta nasza, obowiązujemy się dobrem sumieniem, wiarą, cnotą, szlachectwem i poczciwościami naszemi, iż w tej sprawie przy IM p. Dersniaku bracie naszym, tudzież przy JW. p. Adamie Stadnickiem kasztelanie kaliskim i staroście naszym a ramieniu J. kr. Mci, którego o proces dalszy w tej sprawie prosiliśmy i prosimy, także i sami przy sobie i przy każdym z nas z osobna do gardł i majętności naszych stać i popierać tej krzywdy na każdym placu aż do dościa statecznej exekucyej będziemy. 3. I ktoby nas od tej zgody naszej rozrywać chciał, tak też ktoby się na potem do takiegoż excessu wdać i domy i wsi szlacheckie najeżdżać, pokój pospolity gwałcić chciał, przeciw takiemu wszyscy powstaniemy i popierać krzywdy każdego chcemy sub fide et honore nostris, nie folgując w tem ani krewności, ani przyjaźni. Na większą pewność podpisaliśmy się rękami naszemi z przyłożeniem pieczęci. Działo się na zamku przemyskim dnia 3 miesiąca lutego roku pańskiego tysiącznego sześćsetnego siódmego. Adam Stadnicki ze Zmigroda kasztelan kaliski, przemyski, bełzki, stryjski starosta. S. Stadnicki ze Zmigroda kasztelan przemyski, Stanisław Wapowski, Jerzy Dzieduszycki na Sokołowie kasztelan lubaczowski, Orzechowski Remian sędzia ziemski przemyski, Andrzej Bierecki podsędek ziemski przemyski, Jan Swiętosławski P. Z. P. Jakób Orzechowski podstoli przemyski, Jan ze Żmigroda Stadnicki, Wojciech Herburth z Fulsztyna, Jan Krasicki z Sieczyna dworzanin J. kr. Mci, Remian Wojakowski z Wojakowej, Prokop Pieniążek z Kruzlowej, M. Kirzinski, Marcin Bilina z Leszczyn, Wojciech Boguski, Olbrecht Grochowski, Wacław Grochowski, Leonart Karwowski, Krzysztof Borątyński z Boratyna, Andrzej Zamojski, Konstanty Zamoyski, Mikołaj Witowski, Stanisław Brzuski, Stanisław Dersniak z Rokietnicze, Jan Ulinski z Uliny, Krzysztof Piasecki, Jan Żukowski, Jan Rosocki, Mikołaj Magnuszowski, Stanisław Budek, Wojciech Skalski ręką swą, Jakub Brzoski, Andrzej Fredro z Pleszowic, Jerzy Stano.

Castr. Prem. Rel. 323 p. 258.

79.

We Lwowie, 7 marca 1607.

Manifest dygnitarzy i slachty we Lwowie zebranych.

1. My rady duchowne i świeckie urzędnicy i wszytko rycerstwo, którzyśmy się tu do Lwowa pod czas sądzenia kwerel dla spraw swoich zjachali Ich Mciom pp. radom urzędnikom i wszem obywatelom województwa ruskiego i podolskiego bełzkiego służby chęci powolności nasze braterskie zalecamy. 2. Miłościwi pp. bracia! Gdyśmy się tu do Lwowa zjachali dla spraw naszych sądowych, doszło ręku naszych pismo od niektórych pp. obywatelów wielgopolskich w Kole die 14 Februarii napisane i po wszytkiej Koronie z w. ks. litewskiem publikowane, które nie bez wielkiej żałości przeczytawszy widzimy, że niektóre osoby i upornego przedsięwzięcia swego ojczyznę do widomego upadku wiodą i słowy łagodnemi wolność słodząc nas wszytkich do wiecznej niewoli a Rzpltą do upadku prowadzić chcą. 3. Bo kto uprzednie zjazdy z tym teraźniejszym kolskim złączywszy zdrowem okiem, kto w przyszłe sieradzki i jendrzejowski, na które tam pismem kolskiem zawołano własnym rozsądkiem wejrzy, snadnie to obaczyć może, że wszytkie fundamenta Rzpltej wzruszywszy novum statum et formam Reipublicae stanowić zamyślają i onej zginieniu strzeż Boże naszemu fundamento zakładają. Albowiem zjazd ten przyszły jendrzejowski sejm od króla IMci wedle prawa za prośbą wszech stanów koronnych porządnie złożony podnosząc większej

władzy niż sejm mieć chce, sprawy na niem wszytkim stanom należące, nie wiem jakiem prawem odprawować myślą, a owo krótko mówiąc J. kr. Mć pana i zwierzchność naszę z państwa i władze złożywszy [a]) i wszystek statum Reipublicae odmieniwszy sami armati nas inermes, co wiedzieć w co, a bodaj nie w niewolą wprowadzić chcą. 4. Przypatrzywszy się tedy tym i wielu inszym okolicznościom widzimy wielkie swoje i Rzpltej niebespieczeństwo, które ani miłością ojczyzny, ani powolnością J. kr. Mci p. m. ani słusznością pozwolonych pod Wiślicą artykułów, ani na ostatek powagą złożonego sejmu może być zahamowane, że tedy tu we Lwowie [za] spólną radą o zabieżeniu [b]) tak strasznemu Rzpltej niebespieczeństwu rzecz najzdrowsza i najsłuszniejsza się to nam zdała, abyśmy WMciom n. m. pp. i braciej jako ci, do których to wiadomości pierwiej przyszło oznajmili, pilnie przytem prosząc przez miłosierdzie Boże, przez miłość ojczyzny, żebyście się WM. przypomniawszy sobie spisy, konfederacye, kaptury przez przodki nasze na takowe przypadki nasze uczynione, jako i przez nas w tych opłakanych czasiech pod Wysznią a potem pod Wiślicą dla ochronienia spokojnego panowania J. kr. Mci i zatrzymania praesentis status Reipublicae napisane, do zagąszenia tego straszliwego zapału, jako na gwałt z gotowością jako może być największą bieżeli. 5. Żeby czas i miejsce dla zjachania się i dalszych namów WMciom wszem wiadomo było naznaczyliśmy pod Wisznią nad rzeką Rakiem w dzień dwudziesty trzeci marca, na który czas i sejmik od J. kr. Mci złożony jest, gdzie my sami się da Pan Bóg stawimy i WMciów n. m. pp. i braciej, żebyście WMć i na to miejsce i na dzień stawić się raczyli, prosimy. Rzecz gwałtowna Mciwi panowie, rzecz wielkiego niebespieczeństwa a prawie upadku pełna, zaczem nie wątpimy, że dla p. Boga, dla ochrony majestatu Jego kr. Mci, dla zatrzymania wolności swych uczynić to będziecie raczyli. 6. A widząc że tam na prędkości swej a niegotowości naszej wszytko sadzą, prosilichmy IMci p. hetmana polnego [1]), aby na takowe [c]) niebespieczeństwa pilne oko mieć raczył i jeśliby co tak gwałtownego i nagłego przypadło, żeby i nas i WMciów przez listy swe obwieszczał, obiecawszy to IMci, że gdzieżkolwiek IMć nam stawić się naznaczy, porozumiawszy się o tem z IMcią p. wojewodą ruskim [2]), którego na ten czas między nami nie było, prze odległość, by też i ten czas wyżej mianowany uprzedzając chętnie się stawiemy. 7. A którzyby tak prętko prze dalekość drogi na czas od IMci naznaczony stawić się nie mogli, tedy przedsię w domu nie zostając i w nim niewoli nie czekając, na czas i miesce od nas naznaczone stawiwszy się, tam gdzie tego najpilniej czas i miejsce [d]) pokaże, iść i nas w poparciu zatrzymania całości Rzpltej i wolności spólnej opuścić nie będą raczyli. Datum we Lwowie die 7 Martii roku pańskiego tysiąc sześćsetnego siódmego. Jan Zamojski arcybiskup lwowski opat płocki. Stanisław Włodek wojewoda bełzki. Jan Ostrorog castellan poznański, Stanisław Żółkiewski kasztelan lwowski hetman polny koronny, Jakób Pretficz kasztelan kamieniecki. Jakób Potocki z Potoka białokamieński starosta, Zygmunt Poradowski surogator lwowski, Piotr Ożga sędzia ziemie lwowskiej, Mikołaj Kuropatwa stolnik ziemie halickiej, Adam Tyrawski podsędek ziemie halickiej, Jan Swoszowski pisarz ziemie lwowskiej, Andrzej Bełzecki, Krzysztof Leśniowski wojski zydaczowski, Jerzy z Krzykowa Szczucki, Mikołaj Kurzański, Jan Udrycki, Marcin Skarzewski, [e]) Mikołaj Kazanowski, Samuel Mniowski z Pilchowicz, Jakób Koryciński, Piotr Swirsky, Mikołaj Rudzinski [f]), Samuel Starzechowski. Jan Trzebinski. Stefan Zaporski. Krzysztof Broniowski, Jan Soliski. Mikołaj Kossakowski, Jan Księżopolski, Zacharias Wengrzynowski komornik ziemie lwowskiej, Stanisław Czepielowski.

Castr. Hal. Rel. 111 p. 776—779. Castr. Leop. 362 p. 1795—1799. Castr. Bełz. 196 p. 1342—1346. Castr. Tremb. 106 p. 1260—1263.

---

a) zraziwszy B. b) że tedy aż do zabieżenia niema w B i T. c) dalsze T. d) rzecz sama T. e) Kurzienski T. Skarczewski B. f) Radzinski B.

[1]) Stanisław Żółkiewski. [2]) Stanisław Golski.

80.

W Wisni, 27 marca 1607.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Artykuły na sejmiku wisnienskim generalnym od króla IMci na dzień 27 marca złożonym [1]) i odprawowanym zgodnie namówione i pp. posłom niżej mianowanym na sejm przyszły poruczone, to jest Ich Mciom pp. ze lwowskiej ziemie IMci p. Piotrowi Ozdze sędzemu, panu Janowi Swoszowskiemu pisarzowi ziemskiemu lwowskim, z przemyskiej IMci p. Janowi Swiętosławskiemu podkomorzemu, IMci panu Andrzejowi Biereckiemu podsędkowi ziemskiemu przemyskim; z sanockiej IMci p. Janowi Mieleczskiemu z Mielca, IMci p. Jerzemu Stanowi. 2. Wyznawszy z przystojną wdzięcznością, jako całej wiary poddanym należy, ojcowskie J. kr. Mci o dobrem Rzpltej naszej obmyśliwanie i postępek przeciw niektórym braciej naszej w tem zamieszaniu Rzpltej, jako nam to król IMć w instrukcyi swej oświadczyć raczy łaskawie, dziękujemy za to J. kr. Mci panu n. m., opowiadając się, że jakośmy zawżdy wiarę naszę przykładem przodków naszych przeciw panom swoim zachowali, tak i teraz tejże wiary dotrzymać a przy sławie, zdrowiu i dostojeństwie J. kr. Mci, przy całości Rzpltej, zachowując in toto praesentem statum ojczyzny naszej, nam od przodków naszych podanej, sławę i zdrowie i dostatki nasze odważyć sąśmy gotowi. Przyznawamy i to, że się nam od króla IMci dosyć się nam stało, według artykułów w Wiślicy namówionych, którymi się jako na fundamencie starych praw i swobód naszych chcemy kontentować i dalej jeszcze nam ofiarować się raczy J. kr. Mć w instrukcyej swojej w tem wszytkiem, coby do poprawy i do pomnożenia praw i wolności naszych należało, na coby się stany wszytkie zgodzili na sejmie, to wszytko ochotnie uczynić będzie raczył. Za co także J. kr. Mci dziękujemy, pewni tego będąc, że nam to skutkiem samym oświadczać i wypełniać będzie raczył, o co pilnie i uniżenie J. kr. Mci prosimy i poruczamy to pp. posłom naszym, aby przerzeczone artykuły wislickie i to, coby jeszcze ku temu zgoda sejmowa zamknęła, in volumen legum publicarum było wpisano. 3. A włożywszy na wagę contenta wszytkiej instrukcyej J. kr. Mci, ad interna et externa pericula ściągające się i temi wnętrznemi niepokojami i perturbacyami i upatrując pod ten czas zatrudniony wielką mollem negotiorum publicorum, za którą chodzi diversitas consiliorum [a]), obralichmy z pośrodku siebie pp. posły nasze, ludzie w sprawach Rzpltej tej biegłe i godne, dawszy im plenariam facultatem do konkludowania konsultacyi sejmowych w tem wszytkiem, co praesentem statum Rzpltej, dostojeństwo pańskie, całości praw i wolności pospolitych tudzież pokój rząd i obronę pospolitą zachodzi, to im mianowicie zleciwszy, aby się praw dawnych nam od przodków naszych zostawionych dzierzyli i odmiany in forma et statu seu statibus Reipublicae nie przynosili, wyswobodzenie braciej naszych i krzywdę wielka koronną od narodu moskiewskiego podjętą pilnie pp. posłom naszym zalecamy. 4. Correctura iurium, aby koniecznie na tym sejmie doszła starać się sedulo maią pp. posłowie nasi, która do ukrócenia tylko procesu prawnego, z oznaczeniem słusznych salaria bez depaktacyi a do dochodzenia exekucyej ściągać się ma. 5. Niepomału nas ten zupad braciej naszej obchodzi, za którym nie tylko pokój pospolity i zgoda wewnętrzna wzruszona jest, ale i wrota nieprzyjaciołom koronnym otworzone są, et in summo discrimine rerum versamur. Prosimy J. kr. Mci, aby w tem ustawać z IMć pany senatory nie raczył, żeby ich do zgody spólnej przywiodł, ażeby się sejmem tanquam remedio ordinario, dawszy pokój męszaninom i zaciągom

---

a) conciliorum H.

[1]) Uniwersałem dd. w Krakowie 7 lutego 1607 r. sejm warszawski zwołany na 7 maja C. Leop. 362 p. 1788. Silny wpływ na postanowienia tego sejmiku wywarł uniwersał królewski z dnia 26 lutego 1607 r. Castr. Prem. 323 p. 373—378.

nowym et armis depositis kontentowali, nie pretendując sobie wspólnej Rzpltej większej nad nas wolności i prerogatyw, i uchwał bez nas na nas i bez zwierzchności naszej prywatnem zgromadzeniem się nie czyniąc, gdyż takie ich postępki discrimen braciej a za tem zgubę Rzptej pretendują. Bo zatem, gdzieby się a proposito suo powściągnąć nie chcieli i na dostojeństwo kr. J. Mci na prawa i pokój pospolity tumultuarie, jako poczęli, następowali, nam nielza, jedno Bogu i wszytkiemu światu się oświadczywszy, uciec się do tego, co oppressia taka od siebie równych i w równości swobód wyciąga. 6. I niebędąli dbali na napominanie J. kr. Mci i nie zechcą deponere arma et abstinere ab tumultibus, prosimy króla IMci, aby o ich dalszych zamysłach IMci panu wojewodzie naszemu ruskiemu [1]) quam primum dawać znać raczył, do którego my też stąd wysyłamy, aby się bliżej nas do Lwowa przymknął i tam na oznajmienie króla IMci czekał authoritate praesentis conventus. A my obowięzujemy się sub fide et honore et conscientia, sub paenis de expeditione bellica sancitis, iż zarazem za uniwersałem IMci p. wojewodzinym do króla IMci się zgarniemy in armis, jako powinność nasza szlachecka niesie i tam się obrócimy, kędy potrzeba ukaże, abyśmy sobie i ojczyznie swej non desimus. 7. A iż nam IMć pan hetman [2]) praesens tu między nami dał na to konsens i o tem, że J. królewska Mć rozesłać raczył listy przypowiedne panom rotmistrzom, sąśmy z tego kontenci i prosimy IMci p. hetmana, aby się z tem wojskiem tam obrócił za pierwszem oznajmieniem J. kr. Mci, gdzie necessitas et pericula pokażą. A my żołnierzowi temu zapłatę z poboru naznaczamy, który nietylko jeden, ale ileby potrzeba było radzi, propter salutem patriae, pozwalać dajemy moc pp. posłom naszym i już zaraz poborcę z pośrodku siebie obieramy i mianujemy do lwowskiej ziemie IMć pana Jana Kopystyńskiego; do przemyskiej JW. p. Stanisława Michałowskiego, do sanockiej IMć p. podsędka sanockiego. 8. Miejsce odprawienia roków i leżenia ksiąg ziemskich przemyskich ratusz w Przemyślu aby z sejmu było naznaczono poruczamy pp. posłom [3]), a rokie trzecie żeby w Stryju się odprawowali po przeworskich we dwie niedziele. Sanockiej ziemie roki czwarte ziemskie przynieść mają pp. posłowie, osobliwie im to zalecając, aby nam przynieśli obostrzenie praw około bespieczeństwa domowego i zabronienia prywat, wojny domowej około tumultów, gwałtów, raptów osób wolnych opiece cudzej zwierzonych. 9. Wiadome są nietylko nam ale i światu wszytkiemu wielkie merita i przewagi IMci p. Chodkiewicza hetmana litewskiego; prosimy uniżenie J. kr. Mć n. m. pana, aby miłościwe baczenie na tak zasłużonego i potrzebnego człowieka w Rzpltej naszej mieć raczył i na tym sejmie nic dalej nie odkładając dać mu raczył wedle jego zasług nagrodę. A przytem za IMcią p. Janem Mieleckiem, który czas wielki własnym sumptem swoim znacznymi pocztami Rzpltej służy i teraz całe półtora lata w Inflanciech nie zjeżdżając służył zdrowie i majętność swe ważył, pilnie a pilnie króla IMci prosimy, aby opatrzenie od króla IMci odniósł i przystojne praemium zasług swoich. Za IMcią p. wojskim zydaczowskim [4]) intercessye nasze na wielu sejmach czynione, iż nie biorą efektu, prosimy J. kr. Mci, aby już dalej zwłok w nagrodzie za posługi swe nie odnosił, i przystojne praemium zasług swych, czego pp. posłowie nasi sollicite poprzeć mają. Za p. Hermanowskim intercessią pilną uczynić mają pp. posłowie, aby wedle pierwszej zgody naszej miał summę pięćset zł. z poboru zaległych retent, gdyż tych retent na których mu naznaczone były, niestało. Pana Choteckiego sprawa około frymarku, aby na tym sejmie koniec swój wzięła starać się mają pp. posłowie. 10. Prośbę przedmieszczan lwowskich około zaczętej municyi, także i mieszczan przemyskich i rohatyńskich zalecać promowować mają pp. posłowie u króla IMci i Rzpltej, wszakoż z ostrzeżeniem wiernych szafunków z prowentów ich i z liczby onych. Które to artykuły pan marszałek nasz IMć p. Krzysztof Liesnowski wojski zydaczowski i Ich Mć pp. deputaci podpisali rękami swemi. Działo się w Wiśni na sejmiku generalnym, roku pańskiego tysiąc sześćsetnego siódmego, dnia wyżej opisanego. J. Z. x. arcybiskup lwowski opat płocki [5]). Adam Stadnicki ze Żmigroda kastellan kaliski prze-

---

[1]) Stanisław Golski. [2]) Stanisław Żółkiewski. [3]) Vol. leg. II 1628 [4]) Krzysztof Leśniowski. [5]) Jan Zamojski.

myski, kolski, stryjski starosta. Stanisław Żołkiewski kasztelan lwowski hetman polny. Kristoph Liesniowski wojski zydaczewski na ten czas marszałek koła rycerskiego w Wisni imieniem Ich Mciów ręką swą.

Castr. Hal. 111 p. 806—810. Castr. Sanoc. 142 p. 203—207.

81.

W obozie pod Warszawą, 28 czerwca 1607.

Wojewoda ruski zwołuje rycerstwo do obrony króla i wolności przeciwko rokoszanom

1. Stanisław Golski ziem ruskich wojewoda barski starosta. Acz rozumiem iż do tych czasów wiadomo WMciom jest, jaki postępek na tym sejmie przeszłym w przywiedzeniu do skutku, praw i swobód naszych stany wszytkie przedsięwzieli i z jaką chęcią i gorącą gotowością króla IMć pana naszego do dosyć uczynienia prośbom i postulatom naszym zastaliśmy, tak iż puściwszy nam cug samym, wszytek czas sejmowy na to nam dać raczył, abyśmy i prawa stanowili i defektów w nich, jeśli jakie są poprawowali, i to coby do uspokojenia teraźniejszego Rzpltej potrzebnego upatrzono być mogło uczynili, ofiarując i deklarując się, iż wszytkiemu od[a] nas podaniu pożytecznemu i sposobnemu prawom i wolnościom naszym i całości Rzpltej in toto dosyć uczyni. Jakoż całe sześć niedziel zszedłszy się Ich Mć pp. senatorowie z kołem poselskim obojga narodu, znosząc artykuły wiślickiego i sędomirskiego zjazdów, konstytucyi potrzebnych wiele zgodnie, bez aklamacyej, bez oppressyej, z dobrym rozmysłem i uważeniem za zgodą wszytkich stanęło. A nadewszytko praktykom i absoluto dominio dostatecznie i warownie, a co w ludziech nawiętszą bojaźń czyniło i tych mieszanin przyczyną było, zabieżano jest. Elekcya, która jest fundament wolności naszych utwierdzona jest[1]). Panowania króla IMci prawem opisane i wedle potrzeby wyrażone jest. Potem chcąc i tym mięszaninom koniec uczynić i wewnątrz zapał niezgod a fundamentis tollere, osoby pewne do znoszenia i uspokojenia umysłów rozróżnionych naznaczone były, którzy i traktatów z tymi, którzy z wojski pod sejm nastąpili i teraz milę tylko od króla IMci p. n., któremu dla ognia z Warszawy ustąpić przyszło, armati jako do potrzeby stoją, zażywać chcieli i dawane były tak przez Ich Mć pp. senatory przednie jako i przez deputaty do znoszenia się okazye. 2. Ale to nie miało u nich miejsca, owszem skoro czas sejmowy expirował i facultas naznaczonym osobom stała, nie kontentując się ani zawarciem sejmu, przeciwko któremu żadnej protestacyej nie było, ani satysfakcyą i powolnością pańską, którą wszytkie stany uznały i przyjęli ją, bez nas wolnej Rzpltej równej i jednakiej wolności zażywając, posłuszeństwo królowi IMci p. n. koronowanemu nieporządnie przeciwko prawom naszym wypowiedzieli i tak autoritatem extraordinariam, następując na wolność i prawa WMciów, sobie przywłaszczyli uniwersały jakieś, które winy na WMciów ludzie wolne kładą porozsyłali, do swej sentencyej przez mus wiodą i złożywszy pana, przy którego dostojeństwie zawżdyście się WMć opowiadali i jego panowie krwią swoją oblaliście, zelżywszy stan narodu naszego, niedotrzymawszy mu przysiąg, do obrania inszego przez gwałt, także bez nas przystępują. I tak uprządszy sobie zatrzymanie i pretekst dochodzenia wolności, panu swemu wiarę a nam wolność i prawa gwałtem złamać i zepsować chcą i tego co na pana kładli niedowiodszy, sami to czynią. Iż tedy WMciom samym należy radzić o wolnościach swych stojąc przy dostojeństwie pana swego koronowanego, któremu i WMciom gwałt się stał i dzieje, jako WMcie szerzej z uniwersałów króla IMci[2]) wiedzieć raczycie i zabiegać niebespieczeństwu

---

a) P. do.

[1]) Vol. l. II 1595. Najpierwej warunek wolnej elekcyi taki czynimy. [2]) Uniwersał króla z tejże daty co i uniwersał powyższy w C. Leop. 362 p. 2231—35.

Rzpltej, w którem teraz wszyscy jesteśmy, będąc sam przy królu IMci praesens a widząc tak gwałtowny i prędki niespodziewany upadek ojczyzny i wolności WMciów, wiedząc tę być powinność moją [1]), WMciom m. m. pp. i braciej przez uniwersały oznajmić zdało mi się, prosząc WMciów i upraszając jako brat i sługa WMciów przez miłość ojczyzny, przez miłe zakłady i wczasy WMciów, przez związek, który WMciów z panem swym i z ojczyzną miłą mieć raczycie, przez słodkie i krwią nabyte wolności WMciów, abyście WMcie temu gwałtowi zabiegać chcieli a obmyślawając dalszą obronę nie dali panu i wolnościom swym gwałtu równej sobie braciej czynić. Chciejcie poratować nie tylko króla pana swego, ale sławę narodu naszego i wolności swe a nie dajcie się WMć dalej tym ludziom zwodzić, i owszem wiarę tę, którąście WMć przy J. kr. Mci panu swym na rokoszu i wszędzie opowiadali, żadnej w panowaniu jego odmiany nie chcąc, rzeczą teraz samą w skutku pokażcie, czekając wiadomości odemnie w domach swych, jeśliby co gwałtowniejszego nastąpiło na pana i wolności nasze spólne. Zalecam przy tem chęci i miłość moją braterską z służbami moimi do łask WMći m. m. pp. i braciej. Datum w obozie pod Warszawą die 28 Junii anno 1607. WMci m. m. pp. i braciej przyjaciel i sługa Stanisław Golski.

Castr. Rel. Leop. 362 p. 2213—2215. Castr. Prem. Rel. 323 p. 776—778.

82.

W Wisni, 8 sierpnia 1607.

Laudum szlachty przemyskiej i sanockiej na elekcyi poborcy w Wisni zebranej [2]).

1. My rady urzędnicy ziemscy i rycerstwo przemyskiej i sanockiej ziemi, którzyśmy się tu na dzień dzisiejszy ósmy miesiąca sierpnia za uniwersałem i postanowieniem sejmu przeszłego warszawskiego na obieranie poborców do poborów na przeszłym sejmie warszawskim zjechali, aczkolwiekeśmy byli na przeszłym sejmiku powiatowym wisnieńskim, jako na pobory pozwolili, tak też i poborcę do wybierania ich ze wszytkich trzech ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zgodnie obrali i mianowali, jednak że się na przeszłym sejmie warszawskim woliej nas wszytkich z przemyskiej i sanockiej ziemie niewiedzieć przez którą przyczynę nie dogodziło, że nam dwiema ziemiom albo powiatom poborców w uniwersale nie włożono, a na dzień dzisiejszy obranie ich naznaczono [3]), tedy my, którym zawżdy nie ciężko jest dla całości Rzpltej i dostojeństwa króla IMci p. n. m. nietylko raz ale i ile potrzeba jachać i o całości Rzpltej radzić, nie obzierając się na żadne koszty swe, zjechaliśmy się tu do Wisnie na miejsce sejmikom i zjazdom zwykłe, i tam zwykłym sposobem obraliśmy za marszałka koła swego IMć p. Andrzeja Biereczkiego podsędka ziemskiego przemyskiego. 2. A potem za zgodnem wszytkich wot obiściem, obraliśmy z pośrodku siebie posły do króla IMci p. n. m., tj. IMć pp. p. Stanisława Derszniaka z Rokitnice i p. Jakuba Dobrzinieckiego, którym zleciliśmy, aby przy oddaniu wiernego posłuszeństwa królowi IMci od nas wiernych poddanych J. kr. Mci przy zaleceniu uniżonych posług naszych królowi IMci imieniem nas wszytkich winczowali zdrowia dobrego i panowania fortunnego nam wiernym i uniżonym poddanym swym ku rozszerzaniu nieśmiertelnej sławy Korony naszej. Przy tem dziękować mają J. kr. Mci, że J. kr. Mć p. n. m. za pomocą i łaską Boga wszechmogącego, za staraniem swem i stawieniem na szańc zdrowia swego, ten niebespieczny i straszliwy ogień w Rzpltej zapalony, po wielkiej części Rptą naszę uspokoić a nas z wielkiego i ciężkiego żalu wyzwolić raczył. A przy

---

[1]) Ob. wyżej Laudum z 27 marca punkt 6. [2]) Przeciwko uchwałom sejmiku tudzież postanowieniu poborów wniósł protestacyę Stanisław Stadnicki starosta zygwulski, tej jednak sąd ziemski sanocki nie dopuścił wnieść do aktów; obacz Castr. San. 142 p. 406—408, a to w skutek zakazu starosty przemyskiego Adama Stadnickiego (ob. Ib. p. 393). [3]) Vol. l. II, 1656.

tem prosić mają J. kr. Mci, aby J. kr. Mć z tejże dobroci i opatrzności swej pańskiej dalsze bezpieczeństwo nasze i wszytkiej Korony naszej obmyślawać i wykonywać raczył. 3. A żeśmy na przeszłym głównym sejmiku wyszyńskim obrali byli poborcę do tych poborów, tedy i teraz naszę wolę powtarzamy i zgodnie obieramy tych, co byli pierwej obrani, to jest z przemyskiej ziemi IMć p. Stanisława Michałowskiego a z sanockiej ziemi IMć p. Rachwała Humniczkiego podsędka ziemskiego sanockiego, o których cnocie i sumieniu rozumiemy, że jako się na te urzędy nie wtrącali, tak na nich z pożytkiem Rzptej i pochwałą swą do czasu naznaczonego siedzieć i one odprawować będą. 4. A dla pewniejszej wiary tego zgodnego postanowienia naszego użyliśmy z pośrodku naszego siedm osób deputowanych, aby do niego pieczęci swe przyłożyli i rękoma swemi imieniem nas wszytkich podpisali. Działo się w Wisni die et loco ut supra octava die mensis Augusti anno Domini millesimo sexcentesimo septimo. Adam Stadnicki ze Zmigroda kastellan kaliski kolski przemyski stryjski starosta, Andrzej Biereczki marszałek na ten czas zjazdu wiszińskiego na elekcyą poborców ziemie przemyskiej i sanockiej, Jan Fredro łowczy ziemie przemyskiej, Gerzy z Goraja Czuriło, Hieronim Orzechowski z Orzechowic, Mikołaj z Goraja Czuriło, Stanisław Karsowski; clementia regnant reges iuribus retinentur regna. Stanisław Łapiński.

Castr. Prem. Rel. 323 p. 1019—1021. Castr. Sanoc. 142 p. 366—368.

83.

W Wisni, 10 września 1607.

Sejmik deputacki przedkłada królowi życzenia i uchwały swoje.

1. Odprawa na poselstwo J. kr. Mci przez IMć ks. Sułowskiego sekretarza swego na sejmiku elekcyej deputata w Wiszniej dnia dziesiątego Septembra roku tysiąc sześćsetnego siódmego odprawowane zgodnie namówiona i temuż IMci x. sekretarzowi ku odniesieniu J. kr. Mci dana. 2 Jako wszytek od początku aż dotąd postępek i cierpliwość J. kr. Mci n. m. p. w tak ciężkich i żadnymi środkami niepohamowanych zapędziech jest nam i statecznej przeciw panu naszemu wierze naszej dobrze oświadczony i żadna przy nas o tem, J. kr. Mć dosyć i nad miarę obchodzić się raczył łaskawie i cierpliwie, wątpliwość nie zostawa, tak i deklaracyą tę i opisanie wszytkich z obu stron procesów z wdzięcznością jako więtsza być może przyjmujemy od J. kr. Mci i zaraz dziękujemy, że nas o tem wszytkiem uczynić raczył wiadomych, tem więtszą w nas ku sobie zatrzymawać J. kr. Mć raczył chęć i uprzejmość w oddaniu sobie posług naszych wiernych i przestrzegania dostojeństwa i całości panowania swego [1]). Czego jako przed tem J. kr. Mć doznać raczył po nas, tak i na potem zawżdy dozna i gotowych przeciw każdemu na J. kr. Mć następującemu zastanie. 3. Dalej iż finalnego uspokojenia Rzplta potrzebuje tak od wnętrznych jako i zewnętrznych nie tak odkrytych jako pewnych niebespieczeństw i prosimy o to J. kr. Mci, aby uprzątanie ich skutecznie obmyślawać raczył, znosząc się z Ich Mciami pp. senatory i hetmany swymi tudzież z urzędami swymi grodzkimi tak, żeby już kiedy ojczyzna nasza od takich ciężkości

---

[1]) Mowa tu o deklaracyi króla co do praktyk zagranicznych, o które nikt w oznaczonym terminie na sejmie króla nie oskarżył, datowanej z obozu pod Warszawą 26 czerwca 1607. C. Leop. 362 p. 2236, niemniej jako orędziu królewskiem z 25 czerwca datowanym, w którym opisując tok rokowań nadaremnych, aby rokoszan przywieść do upamiętania, uwiadamia, że wystąpi przeciwko nim zbrojno. Ibidem p. 2250. Orędzie to podpisane także przez Stanisława Golskiego wojewodę ruskiego, Jakuba Pretficza wojewodę podolskiego, Stanisława Żołkiewskiego hetmana p. k., Piotra Ożgę sędziego lwowskiego r. Jana Swoszowskiego pisarza, Jana Łahodowskiego. Następne orędzie z daty pod Iłżą 10 lipca 1607. C. Prem. 323 p. 1097 i nn z oznajmieniem, iż rokoszanie podpadają, jako wrogowie i zdrajcy ojczyzny banicyi i konfiskacyi dóbr i z nakazem publikowania starostom tegoż uniwersału.

wytchnąć sobie mogła. 4. A osobliwie iż ziemia nasza ruska wielkie od niektórych odnoszą uciśnienia przez chowanie hominum armatorum, z którymi pomykając się po majętnościach J. kr. Mci i ludzi szlacheckich szkody wielkie i krzywdy czynią, na zjazdy publicznie następują, dział i kopii intra domesticos parietes z urazą prawa pospolitego używają, przez co publica et domestica securitas cierpi gwałt, pilnie o to J. kr. Mci prosimy, aby w to prędko i serio wejrzeć raczył i nas od takiego niepokoju i ciężkości oswobodził, mając auctoritatem prawa pospolitego w ręku swych. 5. Do czego i my przykładając się a innego modum nie widząc, użyliśmy zgodnie IMci pana kaliskiego starosty przemyskiego[1]) ile z strony ziemie przemyskiej, IMci p. kastelana przemyskiego[2]) względem ziemie sanockiej, aby Ich Mć porozumiawszy z IMcią p. hetmanem[3]) a dosiągszy J. kr. Mci rady, nam te securitatem opatrzyli i służebnych ludzi na to obmyślili, jakoby ziemie tego ciężaru takiego pozbyć i Rzplta od nich tudzież i dalszych, jeśliby jakie extrinsecus nie daj Boże pericula następowały, uciszyć mogła by, nam też więc znowu sobie de suo uczynić ciężko, nacośmy są gotowi, o co tem pilniej a pilniej J. kr. Mci prosiemy. 6. A ci ludzie służebni, których Ich Mć chować będą, żywności z dóbr J. kr. Mci dosiągać mają. 7. My zaś, ile z nas należy, pobór uchwalamy, radzi wydamy na czas opisany. 8. To się jednak waruje, że starostowie i urzędy ich ni za kogo swymi pieniądzmi zakładać nie mają, choć to jest włożono w uniwersale sejmowym i do dalszego obmyślawania o pokoju i obronie Rzpltej porządkami w prawie opisanemi nie pozostaniemy. 9. Za deputata do trybunału koronnego obraliśmy z pośrodku siebie IMć p. przemyskiego kasztelana, człeka de Republica optime meritum. 10. Do kompozycyej inter status do Warszawy na S. Marcin obrany także jest od nas wszytkich zgodnie IMć p. Jan Swiętosławski, podkomorzy nasz przemyski a do korektury praw ten to elekt dawny IMć p. pisarz lwowski[4]) od nas naznaczony jest. 11. To tedy wszytko, co czasowi i miescu temu należało odprawiwszy, J. kr. Mci naszemu m. panu wierność poddaństwo i służb naszych pilnie oddajemy. Działo się w Wiszni na sejmiku elekcyei deputackiej anno et die quibus supra. A. Stadnicki ze Zmigroda kasztelan kaliski przemyski starosta. Stanisław Stadnicki ze Zmigroda kasztelan przemyski. Jan Swiętosławski podkomorzy ziemie przemyskiej. Andrzej Fredro z Pleszowic. Gierzy Stano z Nowotańca stolnik sanocki. Szymon Humnicki V. Z. S. Andrzej Ligęza. Stanisław Kaszowski marszałek na ten czas IMci zgromadzonych na sejmiku w Wisni.

Castr. Prem. Rel. 323 p. 1285—1286.

84.

We Lwowie, 13 września 1607.

Protestacya kilku szlachty z powodu nieprawidłowego postępowania surogata lwowskiego i reprotestacya tegoż.

Actum in castro leopoliensi feria quinta post festum Nativitatis beatae Mariae Virginis proxima anno Domini millesimo sexcentesimo septimo.

1. Ad officium et acta castrensia surrogatorialia castrensia leopoliensia personaliter veniens nobilis Mathias Bogusz nomine gsorum. [Chri]stoferi Podoleczki tribuni samboriensis, cum quo specialiter decretum remissionis ad comitia regni tribunalitium ratione infrascriptorum intercesserat, Christopheri Liesniowski tribuni zydaczoviensis aliorumque nobilium territorii leopoliensis, specialiter vero principalis sui gsi. Sebastiani Kuropatnicki, quorum hic nomina expressa non sunt nominibus, inhaerendo protestationi sub actu hesterno contra gsum. Sigismundum Poradowski

---

[1]) Adam Stadnicki. [2]) Stanisław Stadnicki. [3]) Stanisław Żółkiewski. [4]) Jan Swoszowski.

surrogatorem leopoliensem factae eamque meliorando[1]), nec non nblis. Ioannes Nekrasowicz illustrium et mfcorum. Constantini palatini Kiioviae, Ianussii castellani cracouiensis ducum in Ostrog generosique Ioannis Przilepski vicecapitanei vlodomiriensis principalium suorum nominibus, quibus cum et decretum remissionis et protestationis ratione infrascriptorum antea cum eodem surrogato intercesserant, praefati Bogusz protestationem reiterando, illique atque suae anterius factae insistendo, solenniter contra gsum. Sigismundum Poradowski surrogatum castrensem leopoliensem protestati sunt ideo, quia ipse ausus est iurisdictionem surrogatorialem per decreta remissionis ad comitia regni pro decisione et suspensione tribunalitia lublinensia, eo in passu promulgata in dubium vocatam, ancipitem et uti perplexam inhibitam, non expectato tempore comitiorum decreto tribunalitio assignato, non expectata decisione per sacram regiam maiestatem et ordines regni de competentia iurisdictionis suae fienda et declaranda, non praestolatis e conventu particulari visnensi incolarum territorii leopoliensis communicationibus eo in passu, ut ipsi ultro promiserant, consiliorum et responsis, in absentia totius nobilitatis territorii leopoliensis, quae nonnulla ob conventum praefatum visnensem die secunda ab actu praesenti expeditum[2]), nonnulla inscia et anteactorum iudiciorum eiusmodi iuxta usum his locis observari solitum limitationibus assecurata, quaedam metu imminenti aurae pestiferae perculsa eo locorum pervenire non poterant, verum in praesentia circa actum tantum nobilium Stephani Goreczky, Petri Wilkotarsky, Pauli Lasky, Stanislai Wengiersky, qui in hoc territorio possessionati non sunt, sub horam vigesimam tertiam contra leges regni praecipitanter temere exercere et terminos castrenses iudiciales incompetenter praesumptuose, in gravamen et praeiudicium principalium et aliorum sententia ipsius aggravatorum, offerentes principales ratione praemissorum cum eodem gso. Sigismundo Poradowski iure acturos.
2. Et hic ibidem stans gsus. Sigismundus Poradowski surrogator capitaneatus leopoliensis, locato in locum suum gso. Zacharia Wengrzinowski camerario actorum terrestrium leopoliensium reprotestatus est ministeriali regni gli. provido Andrea Stratinio contra praefatam partem protestantem se iure et facultate sibi concessa processisse et iuri communi non contravenire, immo vero loco tempore competentibus, nobilitate instante et urgente ea iudicia celebrare et debito officii sui teneri, protestationes vero temere facientes non prosunt nec a debitis ac oneribus decretis tribunalitiis impositis neminem liberantur, praesertim cum partes eaedem personaliter non protestantur et per alias personas protestationem imposuerunt, quae in terminis praesentibus actiones non habent, sed tantum procurator in favorem unius partis easdem protestationes temere iniuridice infert, de quo iterum atque iterum ministeriali suprascripto protestatus est, rationes suas omni tempore et loco offerendo se daturum iuri communi non contraventurus, prout et antea de his rationes et probationes sufficienter dedit.

Ind. Rel. Castr. Leop. 362 p. 2564—2565.

85.

W Hoczwi, 13. listopada 1607.

Podkomorzy sanocki zwołuje szlachtę powiatu do zjechania się na przyszłe roki sanockie.

Piotr Bal z Hoczwie podkomorzy ziemie sanockiej wszem w obec IMciom pp. obywatelom sanockiej ziemi m. m. pp. i braciej powolne służby me w łaskę WMci oddawszy wiadomo czynię, iż będąc użyty od Ich Mci niektórych jako przez listy Ich Mci tak i teraz w Hoczwi przy oddaniu

[1]) Protestacya ta pomieszczona w C. leop. 362 p. 2560 [2]) tj. 10 września ob. numer poprzedni.

posługi ostatniej ciału slachetnie urodzonego p. Woiciecha Kroguleckiego, niedawnych czasów zamordowanego, abym WM m. m. pp. i braciej jeszcze raz przez ten list mój solicytował i prosił o zjechanie się do kupy dla dalszego obmyślawania bespieczeństwa nas wszytkich, tedy dosyć czyniąc żądaniu Ich Mci proszę WMci m. m. pp., abyście się WMć do Sanoka na te przyszłe roki grodzkie na dzień 27 Novembra zjechać raczyli. Co iż WMcie dla dobra spólnego uczynić będziecie raczyli nie wątpię. Pisan w Hoczwi dnia 13 Novembra roku pańskiego tysiąc sześćset siódmego. Piotr Bal z Hoczwie podkomorzy sanocki.

Castr. San. 142 p. 456—457.

86.

We Lwowie, 10 stycznia 1608.

Deklaracya ziemian na rokach ziemskich lwowskich zebranych co do poborów.

1. My rady duchowne i świeckie urzędnicy i wszytko rycerstwo któreśmy się tu do Lwowa na roki ziemskie po Trzech Królach przypadające zjechali. 2. Tak jako na sejmiku wyszeńskim deputackim obrani są poborcy do wybierania poborów w województwie naszem ruskiem i zlecono im jest, aby te pobory na zapłacenie żołnierzów kwarcianych obrócone byli, tak i teraz przystawając do intencyej naszej, która takoważ była i takie posłowie naszy zlecenie mieli, żeby tym [ludziom] służebnym w krajach naszych będącym a nie in[acz jeno] z poborów od nas pozwolonych zapłata od poborców dana była. 3. Którą intencyą zgadzając się z poruczeniem naszem na sejmiku wiszeńskim posłom oddanym do wiadomości wszem w obec przywodzimy i zleciliśmy panu poborcy naszemu, aby te pobory na zapłatę żołnierzom kwarcianym dane były, w czem i konsens nasz do IMci pana podskarbiego posłaliśmy i od wszelakich trudności pana poborcę naszego zastępować [a] będziemy. 4. Które postanowienie nasze do ksiąg grodzkich oddaliśmy rękami Ich Mć pp. senatorów podpisane a imieniem rycerstwa urodzony p. Piotr Ozga sędzia ziemie lwowskiej marszałek nasz. Działo się we Lwowie we czwartek po Trzech Królach roku tysiącznego sześćsetnego ósmego. Jan Zamosczki arcybiskup lwowski opat płocki mp. Alexander Chodkiewicz, Stanisław Zółkiewski kasztelan lwowski hetman polny koronny. Jakob Pretficz wojewoda podolski r. s. Stanisław Włodek wojewoda bełzki. Piotr Ożga sędzia ziemi lwowskiej.

Castr. Leop. Rel. 363 p. 118—119.

87.

W Stężnicy, 4 sierpnia 1609.

Podkomorzy sanocki zwołuje ziemian sanockich na 11 sierpnia do Sanoka.

Wszem w obec IMciom pp. obywatelom powiatu sanockiego mym miłościwym pp. i braciej. Miłościwi pp. i bracia, powolne służby moje do łaski WMci m. m. pp. pilno zalecam. I żal wielki który mam z tak częstego niewinnej krwie szlacheckiej rozlania, i niektórych Ich Mci perswazya przywodzi mię do tego, że WMci m. m. pp. i braciej do kupy używać muszę, abyśmy o zabieganiu tym niebespieczeństwom, które się co dzień szerzą, radzić i namawiać mogli. Godna rzecz jest zaprawdę Mciwi pp. użalić się nad bracią naszą, którzy tak straszną i sromotną śmier-

---

a) odstępować L.

cią z postradaniem wszytkiego dobra i utciwego zbioru i z barzo żałośnem i opłakanem żon i dziatek osieroceniem z tego świata schodzą. Proszę tedy żebyście się WMć raczyli zjechać do Sanoka na ten bliski wtorek po Swiętym Wawrzyńcu, kiedy już i roki ziemskie zwykły być sądzone, czas mym zdaniem sposobny jest. Powtóre powolne służby moje do łaski WMci m. m. pp. pilno zalecam. W Stężnicy 4 Augusti 1609. Powolny sługa i brat WMci m. m. pp. Piotr Bal z Hoczfie podkomorzy sanocki.

Ind. Rel. C. San. 142 p. 1246.

88.

W Wisni, 14 września 1609.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady duchowne i świeckie urzędnicy i rycerstwo na sejmik deputacki na dzień zwyczajny do Wisnie zgromadzeni przesłuchawszy posła J. kr. Mci p. n. m. przez którego J. kr. Mć pan nasz staranie i obmyśliwanie swoje o pomnożenie sławy narodu naszego i rozszerzenie państw koronnych przełożyć nam raczył [1]), jaśnie a prawie na oko baczymy, iż acz zawżdy na pilnem staraniu J. kr. Mci tak o bespieczeństwie i całości Rzpltej jako i o pomnożeniu sławy i fortuny tej nic nie schodziło, osobliwie jednak teraz, za taką okazyą, którą sam Bóg prawie podaje nietylko do rekuperacyej tego, co za przodków J. kr. Mci świętej pamięci królów polskich od Korony jest oderwano, ale też do nabycia i przyłączenia do Korony wszytkiej tak szerokiej i obfitej moskiewskiej ziemi prawie gorącą miłość przeciwko ojczyźnie naszej w podjęciu tej wojny J. kr. Mć nam pokazać raczył. Bo przypominawszy niewinne i srogie krwie braciej naszej które się przez zdradę moskiewską stało, nuż więzienie posłów koronnych, w czem nie tylko pactis, które między nami intercesserant, ale communi per totum orbem terrarum iuri gentium gwałt się stał, a zaś nas powinny żal i tak jawna krzywda do zemsty pobudziła, a to J. kr. Mć bacząc, iż communicatis suffragiis cum ordinibus regni nie mógłby tak, jako prędko sam czas potrzebował, na wojnę się wybrać, porozumiawszy się z Ich Mciami pp. senatormi nagle prawie odważywszy zdrowie i dostatki swoje puścił się na wojnę. My tedy nie mogąc tej wdzięczności w sobie taić, naprzód J. kr. Mci p. n. m. za te wszytkie prace i starania, które dla ojczyzny naszej podejmować raczy uniżenie dziękujemy, życząc tego wiernie, aby Pan Bóg J. kr. Mć w dobrem zdrowiu z sławnem zwycięstwem do nas przeprowadzić raczył. 2. Do tego znaczną wiarę naszę przeciwko J. kr. Mci i zwykłą przeciwko ojczyźnie naszej miłość oświadczając i na poparcie wojny tej jednostajnie i zgodnie wszyscy pobór takiż, jako był na sejmie blisko przeszłym uchwalony, wedle uniwersału do którego się in toto referujemy pozwalamy, który na św. Jendrzej [2]) blisko przyszły oddać objecujemy. 3. Do którego wybierania i poborcę zarazem mianujemy ze lwowskiej ziemie p. Krzysztofa Leśniowskiego wojskiego zydaczowskiego, z przemyskiej IMci p. Jana Fredra łowczego przemyskiego, do sanockiej IMć p. Wojciecha Humnickiego, sędziego sanockiego, którzy to pp. poborcy, zwyczajną na pierwszych rokach ziemskich albo grodzkich przysięgę uczyniwszy, pobory wybrać i IMci p. podskarbiemu koronnemu zupełnie oddać mają. 4. A iż ten pobór extra ordinarie pro hac vice tantum podjąć zwyczajnym czasem, bacząc tak nagłą potrzebę Rzpltej, pozwalamy, tedy też to sobie warujemy i słowy dobremi objecujemy, że na potem do żadnych poborów nie przystąpimy ani wzmianki czynić o nich będziemy dotąd, ażby i te województwa, które do tego czasu

---

[1]) Uniwersałem z dnia 12. lipca 1609 w Wilnie datowanym C. San. 142 p. 1261 zapowiedział król wysłanie posłów na sejmiki deputackie i wezwał szlachtę do powolności przedłożeniom tychże posłów. Por. Castr. leop. 364 p. 1043. [2]) 30 listopada. Uniwersał poborowy V. l. II, 1688.

siła poborów zatrzymali, one statecznie do skarbu oddali i z nami się porównali. Gdyż to rzecz niesłuszna jest, abyśmy my, jednym tylko członkiem Rzpltej będąc, totius corporis molem mieli na sobie dźwigać. 5. Przetoż zgoda nasza aby tem prędzej do wiadomości wszech przyszła, z podpisem jednego z Ich Mciów pp. senatorów i p. marszałka koła naszego do akt grodzkich powiatowych oddać i w akta grodzkie inserować poruczyliśmy. Działo się w Wisni w poniedziałek w dzień podniesienia ś. Krzyża roku pańskiego tysiącznego sześćsetnego dziewiątego. Adam Stadnicki ze Zmigroda kasztelan kaliski przemyski starosta m. p. Marcin Stadnicki ze Zmigroda kastellan sanocki. Józef Naraiowski podsędek ziemie lwowskiej marszałek koła rycerskiego.

Castr. San. 142 p. 1287—1289. Castr. Prem. Rel. 325 p. 1373—1375. Castr. Leopol. Rel. 364 p. 1138—1141.

89.

W Sanoku, 6 października 1609.

Ziemianie sanoccy protestują przeciwko uchwalonym na sejmiku wiszeńskim poborom.

1. Acta sunt haec in Sanok in terminis terrestribus sanocensibus feria tertia post festum S. Michaelis archangeli proxima anno Domini millesimo sexcentesimo nono.

2. Ich Mć pp. obywatele sanockiej ziemie zjechawszy się na roki ziemskie sanockie teraźniejsze za wiadomością, która Ich Mć doszła, że na sejmiku wisinskim deputackim blisko przeszłym pozwolono pobór królowi IMci z sanockiej ziemie na potrzebę J. kr. Mci moskiewską [1]), bez wiadomości i pozwolenia Ich Mciów, gdyż ten sejmik wiszinski jest postanowiony na obieranie deputata nie na stanowienie poborów, stojąc mocnie przy wolnościach swych IMć oświadczają się, że na to postanowienie nie pozwalają ani p. poborcy przysięgać nie dopuszczają i poboru takowego nie wydadzą, o co zaraz i drugi raz oświadczają się. Praesentibus inibidem gsis. et nblus. Petro succamerario sanocensi et Mathia Balie de Hoczew, Stanislao Wielopolski dapifero terrae cracouiensis, Georgio Sthano de Nowothaniecz dapifero terrae sanocensis, Christophero Drohojowski a Drohojow, Ioanne Zabawski de Zabawa, Martino Zbigneo et Samuele Szienienskie, Iohanne Humnicki, Ioanne Bączalski, Seuerino Krzykawski burgrabio castrensi sanocensi, Paulo Dedenski, Christophero Swichowski, Andrea Pelka, Petro Sepichowski, Martino Bilina, Gasparo Chrząstowski, Remiano Krzesz, Andrea Ustrziczki, Ioanne Tirawski, Stanislao Parul, Andrea Zurowski, Mathia Czelinski et aliis quam plurimis circa praemissa contributionem non consentientibus imo contradicentibus.

Prot. Rel. Ter. San. 20 p. 135—136. Ind. Ins. Rel. Decr. Ter. San. 13 p. 1072.

90.

W Wisni, 15 września 1610.

Laudum sejmiku wiszeńskiego w sprawie obrony od Siedmiogrodu.

1. My rady duchowne i świeckie i rycerstwo województwa ruskiego na sejmik elekcyej deputata na trybunał koronny tu do Wisni zgromadzeni, poczuwając się w tak wielkim urazie

---

[1]) Por. Nr. 88 punkt drugi.

i gwałcie, który wiele braci naszych ludzi slacheckich obywatelów ziemie przemyskiej od wojska kilku tysięcy ludzi p. wojewody siedmiogrodzkiego [1]) w tych blisko przeszłych dniach, jeśli za jego samego wiadomością i rozkazaniem albo nie jeszcze nie wiemy, wiedzieć jednak od pp. posłów naszych do niego wysłanych będziemy, odniosło, kościoły i dwory szlacheckie hostiliter wybrane i splądrowane są, pobitych i poranionych tak slacheckiego jako i prostego stanu ludzi, białogłowy uczciwe i zacne obelżone, plony, bydła, stada zabrane i co jeno mógł złośliwy i jadowity nieprzyjaciel uczynić gwałtownie i sromotnie uczynili a uczyniwszy rozbójniczym zwyczajem uciekli i wyszli, zaczem pacta, które Korona z ziemią siedmiogrodzką z dawna ma, i własne upewnienia tegoż p. wojewody siedmiogrodzkiego królowi IMci p. n. i niektórym Ich Mciom pp. senatorom na zachowanie pod niebytność J. kr. Mci pokoju z Koroną uczynionego dane, zgwałcone i ruszone są, z wielkim żalem naszym a tych to braci naszych krzywdą i bolem nieutulonym [2]). 2. Aby tedy przy nas jako dobrych ojcach i przy ojczyznie naszej królestwa tak sławnego dedecus żadne i ignominia żadna nie zostawała, ile od tak ludzi lekkich, bierzemy to wszytcy pro publica et communi iniuria nostra et totius Reipublicae nostrae i gdzie się tym to braci naszej i każdemu z nich z osobna a wprzód J. kr. Mci p. n. i Rzpltej wszytkiej zaraz za świeża nie stanie dosyć za tem poselstwem naszem i ci którzy winni są pokarani nie będą na zdrowiu swem z nagrodą szkód dostateczną, tedy my wszytcy i każdy z nas de personis nostris ślubujemy i przyobiecujemy to sobie mutuo et invicem sub fide honore et conscientiis nostris zdrowia i dostatki nasze ważyć na to, aby ci bracia nasi sprawiedliwość swoję odnieśli i każdy z nich odniósł, tudzież i Korona wszytka satysfakcyą. 3. A gdzieby tego nie odnieśli albo zwłokę jaką mieli, my wszytcy pod niewątpliwą braciej naszej z inszych ziem i województw spólnego ratunku nadzieją i też viribus nostris et animis mutuis tak się z Ich Mciami kolligujemy, że póki nas stawać będzie, mścić się tego chcemy, na zdrowiu i majętnościach ich wszytkich extrema tentować nie zaniechamy. 4. A żeby się to w lepszym porządku i równem od każdego z nas posłuszeństwem, któreśmy tu sobie poczciwemi słowy naszemi slacheckiemi rzekli i ślubili odprawowało, użyliśmy w tem Ich Mć pp. senatorów i urzędników naszych IMci pp. wojewody ruskiego [3]) jako namiestnika hetmańskiego i IMci pana kaliskiego starosty przemyskiego [4]), dając w tem zupełną moc i władzę Ich Mciom obiema, i za oddaleniem IMci p. wojewody ruskiego samemu IMci panu kaliskiemu, aby Ich Mć bądź spólnie bądź różno za pierwszą wiadomością o nieuczynieniu sprawiedliwości od p. wojewody siedmiogrodzkiego lub też za jakiem drugiem swawoleństwa tego następowaniem uniwersałami swoimi nas obwieścili. 5. Za którymi my zarazem, nic nie mieszkając, pod cnotami naszemi slacheckiemi takim dostatkiem, jaki każdemu z nas Pan Bóg dać raczył, ruszymy się armati, uti contra hostes patriae, jako nalepiej i naporządniej i dostateczniej będzie mógł każdy z nas i tam się stawiemy na miejsce i na czas, gdzie nam Ich Mciowie obadwa, bądź IMć pan kaliski sam, wiadomość naznaczyć będzie raczył. W ciągnieniu jednak i przemieszkiwaniu z pocztami naszymi szkody nikomu czynić nie mamy i owszem każdy się ma kontentować swoją domową expedycyą nikogo nie krzywdząc. 6. Wszakoż ktoby się nie stawił za oznajmieniem Ich Mci albo samego IMci p. kaliskiego do tej potrzeby na miejsce i czas naznaczony, lubo jej omieszkał umyślnie, takiego pro hoste patriae mieć będziemy i jego in vita et bonis eius zepsować i w niwec obrócić przyobiecujemy, i nakoniec w związku tym statecznie trwać póty, póki potrzeba pokaże i pókiby te niebespieczeństwa nie ustały przyrzekamy sobie, sub eadem fide honore et conscientiis. 7. Na większą pewność spis ten nasz niektórzy przez się i przez p. marszałka koła naszego podpisaliśmy i pieczęci nasze do niego są przyłożone. Działo się w Wisni na sejmiku elekcyej deputackiej w po-

---

[1]) Betlen Gabor. [2]) Z powodu tego najazdu uniwersałem d. 1 września r. 1610 w Jarosławiu datowanym Stanisław Wapowski kasztelan przemyski, w porozumieniu ze starostą przemyskim, zwołał szlachtę zbrojną na ratunek pod Przemyśl. C. Pr. 326 p. 1740—41. Uniwersał starosty z 3 września ibid. p. 1739. [3]) Stanisław Golski. [4]) Adam Stadnicki kasztelan kaliski i starosta przemyski.

niedziałek bliższy po narodzeniu Panny Mariej roku MDCX. Ioannes Zamoiski archieppus leopoliensis. Adam Stadnicki ze Zmigroda kastellan kaliski przemyski starosta. Jan Swientosławski referendarz koronny m. p. Jan z Mielca Mielecki r. w. Jan Starzechowski marszałek koła rycerskiego swem i drugich IMci imieniem. Józef Narajowski P. Z. m. p. Łukasz Opaleński starosta leżajski. Jan Swosowski pisarz ziemie lwowskiej. Jan Fridro łowczy przemyski. Jan Sobiekurski wojski samborski m. p. Jakób Orzechowski podstoli ziemie przemyskiej. Jendrzej Stano podstoli ziemie sanockiej. Andrzej Fridro wojski ziemi przemyskiej. Olbrycht Grochowski. Nicolaus Grochowski a Grochowcze. Iwan Popiel przez wyżej mianowane zbójce złupiony. Jan Ulinski podstarości przemyski. Mikołaj Magnuszowski. Remian Wojakowski. Jakób Dobriniecki. Stanisław z Didnie Didinski. Prokop Pieniążek z Kruzlowej, Jan Droboth z Ciemiernik. Jan Parznicki. Andrzej Soieczki, Stanisław Michałowski. Woiciech Białoskorski. Andrzej Chłopecki. Hieronim Hermanowski z Grochowic. Jan Parznicki. Wojciech Białoskorski. Andrzej Szłopecki. Andrzej Drohojowski. Teodor Kopystenski imieniem braciej, Jan Korytko, Teodor Popiel od Węgrów splądrowany. Alexander Bilinski, Alexander Szeptycki, Piotr Prokop z Uliny Uliński, Teodor Boiarski. S. Zeleński. Stanisław Porudenski, Stanisław Cieklinski. Bartosz Trzecieski. Andrzej Urbański. Lubom w Wisni na sejmiku nie był za obesłaniem od Ich Mciów pp. rad i braciej, na tamtym zjeździe zgromadzonych, te Ich Mciów w tem Rzpltej przypadku i krzywdzie radę i konkluzyą approbuję. J. Ostrorog wojewoda poznański.

Castr. Prem. Rel. 326 p. 1741—1744 i powtórnie 1744—1747; podpisy uczestników uzupełniają się.

91.

W Wisni, 15. września 1610.

Sejmik wiszeński odkłada na prośbę Komarnickiego wywód szlachectwa do przyszłego sejmiku deputackiego.

1. My rady i rycerstwo koronne duchowne i świeckie województwa ruskiego, którzyśmy się tu do miasta Wisnie na sejmik dla obierania deputata sądom trybunalskim według uchwały sejmowej przypadającej zjechali, wszem w obec i każdemu z osobna, komuby to wiedzieć należało, a mianowicie Ich Mciom pp. deputatom sądów trybunalskich lubelskich wiadomo czynimy, iż w pośrodku nas i koła naszego rycerskiego oblicznie stanąwszy szlachetny p. Andrzej Komarnicki, dziedzic dóbr wsi Klimcza za daniną od króla IMci teraźniejszego n. m. p. dzierzawca slachcic starożytny z urodzenia w ziemi w powiecie naszym przemyskim będącej, żałobliwie uskarzał się i oświadczał przed nami pośrodku koła naszego rycerskiego przeciwko urodzonemu p. Walentemu Gromadzkiemu, który mimo wszelaką słuszność targnął się nań na obelżenie kondycyej jego slacheckiej a to za wydaniem pozwu na trybunał przeszły lubelski, w którym pozwie mianował go być nieszlachcicem. 2. W której sprawie sąd główny trybunalski przychylając się do prawa pospolitego nakazał jest, aby ten to p. Komarnicki uczynił wywody wyświadczenia o urodzeniu swem slacheckiem na pierwszym sejmiku od aktu dekretu trybunalskiego przypadającym. 3. Któremu dekretowi trybunalskiemu ten to p. Komarnicki dosyć czyniąc, gotów się był z powinnymi swymi tu pośrodek koła naszego rycerskiego stawić. 4. Lecz iż za nieszczęsnym przypadkiem teraźniejszym, który tak z nagła na kraje nasze ruskie powiatu przemyskiego przypadł, a to za wtargnięciem nieprzyjaciela postronnego z ziemie węgierskiej, którzy nieodpowiednie wpadłszy w kraje nasye ruskie, część ziemie przemyskiej domów wiele slacheckich połupili i splądrowali, złupili i w niwec obrócili, osób wiele slacheckich pozabijali, małżonki córek i służebnic wiele salvo pudore pogwałcili, między którymi wiele braciej i powinnych jego bliskich jest zamordowanych, tudzież

i on sam w domu swym ze wszytkich dóbr swych ruchomych także i z praw i przywilejów i inszych dokumentów do tej sprawy należących jest zdarty i obnażony, zaczem tak skutecznie do oddania wywodu urodzenia szlachectwa swego pod ten czas przyść nie mógł, o czem ledwie i nie wszyscy tego miesca swego przypadku mamy dostateczną wiadomość, przeto ten to pan Komarnicki ochraniając tego, aby mu się jako ubliżenie w prawie o wywodzenie slachectwa uczynionem nie stało, stanąwszy w pośrodku koła naszego rycerskiego żałobliwie i z płaczem o tem nieszczęśliwym przypadku, który go czasów niedawnych zarówno i z drugimi Ich Mciami pp. bracią naszą potkał, uskarzał i oświadczał się, prosząc, aby ten wywód slachectwa i danie dostatecznego świadectwa i urodzenia i kondycyej swej slacheckiej na blisko przyszły sejmik elekcyi także deputata był odłożony. 5. Którego prośbie jako słusznej my dając miesce, o tym nieszczęsnym przypadku, tak jako jest wyżej napisano, iż się tak nie inaczej stało atestacyą dajemy, i te sprawy jego na sejmik teraźniejszy przypadający do blisko przyszłego sejmiku elekcyej także deputata odkładamy. 6. Co dla lepszej wiary i pewności IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego imieniem nas wszytkich podpisać i zapieczętować poruczyliśmy. Działo się w Wisni w poniedziałek po narodzeniu Panny Maryi bliskiej. Roku pańskiego tysiącznego sześćsetnego dziesiątego. Jan Starzechowski marszałek koła rycerskiego.

Castr. Prem. Rel. 327 p. 782—784.

92.

We Lwowie, 13 stycznia 1611.

Konfederacya szlachty lwowskiej przeciwko kupom swawolnym.

1. My rady koronne duchowne i świeckie i wszytko rycerstwo ziemie lwowskiej którzyśmy się za uniwersały JW. p. Gerzego Mniszka wojewody sendomierskiego starosty naszego lwowskiego, wedle konstytucyej warszawskiej sejmu przeszłego o zahamowaniu ludzi swowolnych uczynionej wydanem, pro die 13 mensis praesentis tu do Lwowa zjachali, acz widzimy, że za listy IMci p. wojewody ruskiego[1]), który w niebytności J. kr. Mci p. n. m. starszym nad wojskiem kwarcianym jest, te kupy swowolnych ludzi, którzy po majętnościach naszych, także po dzierzawach J. kr. Mci i miesckich pod chorągwiami z aparatem wojennym szkody niemałe czyniąc swowolnie chodzili rozbiegły się, jednak iż choć malum non esset sublatum i może jeszcze recrudescere a potem i nas tem bardziej doledz i Rzpltę pod czas niebytności J. kr. Mci w niebespieczeństwo wdać, podziękowawszy IMci p. wojewodzie sendomierskiemu za to, że IMć powinności swej starościej dosyć uczynił, prosiliśmy i dalej, aby IMć w niej nie ustawał i owszem omnem curam et diligentiam do tego przyłożył, jakoby takowe kupy znowu tu w jurysdykcyej IMci nie bywały i nas i majętności naszych nie szkodzili. Gdyż wedle praw dawnych a tem więcej z teraźniejszego sejmu konstytucyej[2]) dostatecznie jest władza o urząd J. kr. Mci obwarowany, na IMć powinność jest włożona, aby takową swąwolę, która contemnit leges et magistratus, contemnit dignitatem et authoritatem principis, turbat tranquillitatem publicam, peccat publice contra leges hamował, do czego i my chęci nasze i gotowość wszelaką ofiarowaliśmy. 2. A iżby to stateczniej uważniej i pożyteczniej być mogło, użyliśmy, zaś IMć pp. senatorów panów i braciej naszych starszych, którzy tu z nami na ten czas być raczyli, aby Ich Mć w tym procesie auxilio et consilio byli i z IMcią

---

[1]) Stanisław Golski. [2]) Vol. II l. 1664 i 1688 tit. O ludziach swawolnych.

o zabieganie takowemu niebespieczeństwu się znosili. 3. Posłaliśmy z pośrodku siebie do IMci p. wojewody ruskiego, któremu zawiadowanie bespieczeństwa koronnego od J. kr. Mci zlecone jest, aby też IMć na to oko mieć raczył i IMci w tem wedle powinności sobie zleconej wspierał. 4. A nadto użyliśmy i uprosiliśmy JWnych i urodzonych Ich Mć pp. Adama Hieronima z Sieniawy podczaszego koronnego starosty jaworowskiego, Jana Daniłowicza krajczego koronnego starosty bełzkiego, Mikołaja Daniłowicza podskarbiego nadwornego starosty chełmskiego, Stanisława Kamienieckiego z Kamieńca podkomorzego, p. Ożgę z Ossy sędziego, Józefa Narajowskiego podsędka, Jana Swoszowskiego pisarza ziemskich lwowskich, Krzysztofa Leśniowskiego wojskiego zydaczowskiego i Jana Łahodowskiego, którzy nam in hoc casu et periculo Reipublicae chęć swoją ofiarowali, żeby Ich Mć z Ich Mciami pp. senatorami o tem wszytkiem radzili, jeśliby to niebespieczeństwo i skupienie ludzi swawolnych tak wielkie było, któremuby IMć p. wojewoda sendomierski a starosta nasz ex brachio suo capitaneali podołać nie mógł, tedy i my, obwieszczeni będąc, wedle konstytucyej przeszłego sejmu za wiadomością Ich Mci przez IMć p. wojewodę, objecujemy i przyrzekamy sobie słowy dobremi i rycerskiemi stawić się każdy z nas wedle przemożenia swego na miejsce od Ich Mci złożone i takową swą wolę znosić i hamować. 5. I jeśliby w tym procesie i hamowaniu takowych kup przeciwko prawu zebranych, ktokolwiek zabit albo zraniony był, albo do więzienia wzięty, czemu wszyscy i każdy z nas z osobna jako wspólnej krzywdzie zabiegać będzie powinien tak, aby o to żadnej trudności tak urząd starości jako i miejski i każdy z nas, gdyż się to w obronie i prawa pospolitego i dostojeństwa J. kr. Mć dóbr i osób naszych dziać będzie, nie odnosiło, a zwłaszcza, iż takowi wszyscy, którzy do takowego skupienia ludzi (bądź wielkich albo małych kup) się zaciągają i na taki hultajski żywot się wydają, szkody i gwałty czynią, są pro hostibus patriae konstytucyą deklarowani. 6. A iż miasto J. kr. Mci Lwów ma z nami dawne związki i konfederacye, tedy i oni przykładem przodków swych z nami się zniosą i my ich też do takowego związku przyjmiemy i jako my im, tak i oni nam do tego wszytkiego, coby należało do uspokojenia i zatrzymania pokoju spólnego, pomocni być chcą i my im będziemy. 7. W zjeżdżaniu się jednak i w ciągnieniu żadnych szkód jeden drugim czynić nie mają i owszem skromnie i statecznie zachować się będziemy, żadnych tumultów nie czyniąc. 8. Który związek nasz i przyrzeczenie trwać będzie do zwrócenia się szczęśliwego J. kr. Mci p. n. m., którego jako na każdym placu tak i w tem postanowieniu naszem dignitatem et authoritatem regiam sartam et tectam mieć chcemy. Co praesentes rękami naszemi podpisaliśmy, a o tych co na ten czas z nami nie byli, tak rozumiemy, iż nam do tego wszytkiego dopomódz będą raczyli z miłości braterskiej Działo się we Lwowie pod rokami ziemskimi lwowskimi. Jan Zamojski arcybiskup lwowski m. p. Gerzy Mniszek wojewoda sandomierski. Stanisław Włodek wojewoda bełzki. Stanisław Kamieniecki podkomorzy lwowskiej ziemie. Jan Ostrorog. Alexander Chodkiewicz wojewoda trocki. Jerzy książe Wisniowieckie kasztelan kijowski. Daniłowicz krajczy koronny. Mikołaj Daniłowicz podskarbi nadworny koronny starosta chełmski. S. Żurawiński. Adam Prusinowski podkomorzy włodzimierski. P. Ozga sędzia ziemie lwowskiej marszałek na ten czas koła rycerskiego imieniem swem i wszytkich Ich Mci których tu podpisów nie masz dla odjazdu. Jan Swoszowski pisarz ziemie lwowskiej. Mikołaj Kuropatwa stolnik z. halickiej. I. Zienierowski. Bazyli Stroicz. Marcyan Morawiec komornik graniczny ziemie lwowskiej. Zygmunt Poradowski podstarości lwowski. Paweł Skotnicki. Bartosz Kalinowski. Sebastyan Mankowski. Zacharyasz Węgrzynowski komornik ziemski lwowski i zydaczowski. Balcer Brodziski. Woyciech Urbański z Urbanic mp.

Castr. Leop. Rel. 365 p. 1459—1463.

93.

W grodzie przemyskim, 31 sierpnia 1611.

Relacya woźnego o pozwie na sejm walny z powodu znieważenia biskupa grecko-katolickiego na sejmiku wiszeńskim 13 września 1610.

1. Actum in castro premisliensi feria quarta post festum decolationis S. Ioannis Baptistae proximo anno domini millesimo sexcentesimo undecimo.

2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia sanocensia veniens personaliter ministerialis regni generalis providus Gasper Gorecki de Zorawicza officio praesenti notus publice recognovit, quia mandatum sacrae regiae maiestatis autenticum pro comitiis regni generalibus Varsaviae proxime celebraturis editum[1], terminum in se sextam diem ab inchoatione prima exclusa, vel dum causae huiusmodi iudicabuntur, ex parte instigatoris sacrae regiae maiestatis et reverendi in Christo patris Athanasii Krupecki episcopi premisliensis et samboriensis ritus graeci actoris, super nobiles Ioannem Chłopecki uti principalem facti inscripti, Martinum Rytarowski, Theodorum Jurzinski, Andream et Ioannem Sozańskie, Ioannem, Paulum, Ioannem, Nicolaum, Lucam, Adamum, Wasilium et Samuelem Michaelemque Litynskie, Theodorum, Alexandrum, Andream, Gabrielem Hiacyntum Kopystynskie, Wasilium Terlecki, Stefanum et Bogdanum Radyłowskie, Martinum, Alexandrum Farafonlum Blazowskie, Ioannem Georgium Paulum Poźneki, Martinum Jasienicki, Theodorum Thatumir, Demetrium Burda, Demetrium Sidorski, aliosque omnes in protestatione eo nomine facta specificatos, quorum hic nomina pro expressis habentur, facti infrascripti cooperatores, de persona ac bonis omnibus citatos pro eo. 3. Quia ipsi spretis legibus divinis et authoritate, qua fungitur praedictus episcopus posthabita, in levipendium divinum ac pacis publicae, qua quisque ubique seu potissimum in loco iudiciorum quorumvis et conventuum assecuratus est, ausi sunt die decima tertia Septembris in anno millesimo sexcentesimo decimo, dum idem actor pro comitiis particularibus deputati eligendi ad oppidum Wisnia ad iustificandam et expurgandam innocentiam suam in iis, in quibus eum tam per se quam per diversas subministratas personas passim locis diversis tam verbis quam litteris privatis et universalibus sinistre insimulaverunt rescivisset, extunc citati anticipando iustificationem ipsius tumultus et seditiones excitavere, vim et manus violentas inferre eidem actori circa quamvis occasionem huiusmodi pacifico conati sunt, quinimmo primum vi et violenter aggressi ipsius hospitium in oppido praedicto Wisnia, in platea circa ecclesiam ritus graeci situm, ex officio ipsi concessum, in quo pro tempore praesens aderat, ad illud fores fenestras ac illarum tegumen concusserunt bombardasque in illum globo onustas multoties exploserunt. Hisque non contenti in graviorem contumeliam praedicti episcopi circum circa currum ipsum ante hospitium hoc existentem baculis et scopo crucibus ligneis refertum et repletum, timore Dei postposito, in levipendium signi victoriosae crucis infecerunt et imposuerunt, verbis inhonestis bonum nomen ipsius laeserunt laceraverunt insultaverunt, inscriptionem nominis ipsius in foribus hospitii sputis, illusionibus et multis ignominiis opprobriis afficientes securibus percusserunt et fores secaverunt. 4. Qui episcopus taliter ab ipsis tractatus, violentos conatus eorum et propositum effugere intendens, dum ex hoc oppido saluti suae consulens discedere coactus est, extunc ipsi excitatis clamoribus in currum ipsius impetuose insultum baculis lapidibus et sclopetis fecerunt, quinimmo unus eorum videlicet Sozański bombardam praeparavit et pulvere ac globo onustam versus currum ipsius vicibus aliquot explosit, sicque eum fugere ex eodem oppido, pace publica sub tempus comitiorum assecurata, coegerunt, contumelia, dedecore ac omni ignominiae nota, quae procul a viro

---

[1]) Ob. mandat ten w Castr. Sanoc. 143 p. 209; sejm był na 23 września naznaczony.

bonae famae abesse debent, non tantum verbis iniuriosis et bonam famam laedentibus, sed etiam et facto dedecus omne in se continentibus, affecerunt et commaculaverunt eoque facto in paenas legum inciderunt, ad quas decernendas citantur, alias prout idem mandatum praemissa in se latius continet, sabbato proxime praeterito in coemeterio circa ecclesiam sancti Ioannis Baptistae ritus graeci Praemisliae existenti posuit et positionem ipsius mandati Theodoro Tatumir poponi iuxta iuris formam publicavit.

Ind. Rel. Castr. San. 143 p. 281—283.

94.

W Sanoku, [około 6 lutego] 1612.

Protestacya ziemian sanockich, ich uchwała w sprawie poborów i elekcya poborców.

1. Gsus. Ioannes Zabawski de Zabawa, per nobilitatem terrae sanocensis sub celebratione terminorum praesentium in templo Fratrum Franciscanorum vigore constitutionis in proxime praeteritis comitiis generalibus regni pro eligendis exactoribus contributionum publicarum ibidem laudatarum [1]) congregatam in marschalcum electus et deputatus, ad iudicium et acta praesentia terrestria sanocensia personaliter veniens, nomine dignitariorum officialum ac totius nobilitatis solenniter protestatus est, praecavendo eorundem indemnitati, ob non extraditionem praefatam contributionum publicarum in proxime praeteritis comitiis laudatarum. 2. Cum ad hoc usque tempus nullae publicae conventiones nobilium in hoc districtu fuerint, in quibus exactores contributionum harum eligere potuissent, nec tempus eligendorum exactorum in eisdem constitutionibus expressum fuerit, iam vero sub celebratione horum terminorum terrestrium congregati eiusmodi ordinationem extradendarum contributionum constituerunt, ut prima contributio ab hinc ad dominicam Oculi [2]) proxime venturam extradatur, secunda a festo S. Ioannis Baptiste proxime itidem venturo ad festum S. Bartholomei [3]) proxime venturi, tertia a festo S. Luciae ad festum Purificationis Beatae Mariae Virginis [4]) in anno millesimo sexcentesimo decimo tertio venturum extradatur. 3. Ad exigendas vero eiusmodi exactiones exactores de medio sui, videlicet pro exactione primae contributionis gsum. Albertum de Humniska Humniczki iudicem, pro exactione alterius gsum. Raphaelem Humniczki subiudicem, pro exactione vero tertiae contributionis gsum. Stanislaum de Bledow Zlotniczki notarium terrestres sanocenses eligerunt et constituerunt. Qui omnes suprascripti exactores in praesentia nobilium ibidem congregatorum iuramentum super fidelem exactionem praestiterunt.

Terr. San. Inscr. 14 p. 721—722; roczek nie jest podany, akta bowiem w tym tomie są poprzerzucane.

95.

W Wisni, 15 listopada 1613.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm dana.

1. Instrukcya Ich Mciom pp. posłom na sejmiku wiszeńskim die 15 Novembris anno 1613 na sejm walny warszawski pro die 3 Decembris uprzedzającym [5]), na tenże sejm od nas posłanym Ich Mciom pp. Sebastianowi Sobieskiemu chorążemu koronnemu, Janowi Swoszowskiemu podko-

---

[1]) Vol. l. III. 64. [2]) 25 marca. [3]) tj. od 24 czerwca do 24 sierpnia. [4]) tj. od 13 grudnia 1612 do 2 lutego 1613 r. [5]) Uniwersał króla z daty w Warszawie 23 października 1613 C. L. 367 p. 414.

morzemu ziemie lwowskiej, Marcinowi Krasickiemu staroście bolemowskiemu, Janowi Dunkowskiemu podsędkowi ziemie przemyskiej, Stanisławowi Złotnickiemu pisarzowi ziemie sanockiej, Stanisławowi Dedyńskiemu od nas wszytkich zgodnie obranym dana. 2. My rady koronne duchowne i świeckie urzędnicy ziemscy i rycerstwo na sejmik wiszeński powiatowy pro die 15 Novembris anni Domini 1613 zgromadzone, przesłuchawszy wielebnego ojca IMci ks. Łukasza Dydeńskiego sekretarza J. kr. Mci do nas od J. kr. Mci p. n. m. posłanego, jakośmy przez wszytek czas szczęśliwego panowania J. kr. Mci pana n. m. obfitej łaski mądrej rady usilnej pracy i starania, nie tylko w zatrzymaniu całości bespieczeństwa Rzpltej i w zachowaniu praw i swobód naszych, ale też w rozszerzeniu państw, pomnożeniu sławy ze znaczną odwagą i zdrowia i wszytkiego co być może miłego w świeżą wojnę moskiewską doznawali, tak i teraz ustawiczna myśl staranie J. kr. Mci o uspokojenie albo raczej oswobodzenie nasze z tak ciężkiego a nigdy przedtem niedoświadczonego jarzma, które na nas Pan Bóg sic merentibus peccatis nostris włożyć raczył, na oko prawie widzimy, pokazować w tem J. kr. Mć ojcowską przeciwko synom miłość, powinność dobrego i pobożnego króla przeciwko poddanym swoim raczy. Widzieć to bowiem J. kr. Mć raczy, jako to jest niebespieczna i zginienia strzeż Panie Boże bliska Rzpltej choroba, zważać mądrze raczy, jako jest in libera Republica nocivum i zaraźliwe hoc virus, ale i my, assidua edocti experientia jako karkom naszym to jarzmo ciężkie, zamilczeć nie możemy. Nie można nam cierpieć szkody przez nieprzyjaciela koronnego, popustoszenia majętności, pobranie wiele naszej krwie sąsiedzkiej i prostego stanu ludzi w niewoli pogańskiej, nie nowina żołnierz zostający kwarciany, którego dostatkami naszymi ustawicznie żywimy, nie nowina i extraordinarius miles, który za zaciągiem postronnych przyległych sąsiad to do Wołoch to do Multan to do Węgier, w naszych krajach zbiera się, od nas się wyprawuje. Wszytko to z wielką ciężkością i utrapieniem naszem dziać się zwykło. Ale większego ciężaru i niewoli nad ten nie doznaliśmy, poganin bowiem wyrwawszy się w jaką część krajów naszych, porwawszy co czasem z korzyścią czasem też szkodą swoją, wraca się prędko, ten żołnierz ustawicznie z nami mieszka, żołnierz kwarciany albo ten, który do sąsiad zagranicznych wychodzi, stacyami tylko a podwodami nas trapił i to albo u hetmana [1]) albo u sądu prawem kto chciał krzywdy i szkody swej doszedł; na tego nie tylko skarzyć ale i powiadać krzywd swoich nie chcemy. Straszne nam zaraz weście ich w nasze kraje było szkodliwe i z wielką pustoszenia majętności naszych, tak pierwszy pod Wołoczyskami jako i drugi pod Grudkiem obozy, potem tak w ciągnieniu jako i na leżach wielkie i nieznośne tak żywnością jako i pieniężnej wyciąganie stacyej, ciężkie i teraz straszne mieszkanie ich z nami, ponieważ domy nasze u nich namiotami a kraje nasze obozem prawie są. Uniżenie tedy J. kr. Mci p. n. m. dziękujemy i pp. posłowie podziękować mają imieniem naszem, że żądościom i prośbom naszym dogodzić raczył a ten sejm ad hunc solum actum, aby nas z tej niewoli wyswobodził, złożyć raczył. Prosimy aby do końca J. kr. Mć miłe o nas staranie i pieczą o uspokojeniu naszem mieć nie zaniechał. Na który sejm, przychylając się do wolej J. kr. Mci p. n. m., posyłamy posły nasze, dając plenariam facultatem namowy z innemi województwy, aby statecznie wejrzeli we wszytkie komputy przeszłych poborów percept i expens i retent i tak wiele, ile będzie potrzeba ukazywała, na zapłacenie tak stołecznemu jako smoleńskiemu żołnierzowi iuxta proportionem powiatów naszych pozwolili. 3. O to jednak pp. posłowie nasi ante omnia J. kr. Mci i wszytkich stanów prosić mają per viscera misericordiae Jesu Christi, aby wżdy w tak ciężkiem utrapieniu i zniszczeniu znacznem naszem użaliwszy się nas, abyśmy na ten czas od wszytkich podatków wolni byli i przynajmniej abyśmy połowicę mniej dali niż insze województwa, które tego co my nie ucierpieli, a nawet niektóre województwa w przeszłych poborach nie zrównały się z nami i aby się zrównały mają tego pp. posłowie nasi pilno poprzeć; i sanocka ziemia aby czopowe in anno millesimo sexcentesimo nono, którego nie

---

[1]) Stanisław Żółkiewski.

wydali, aby oddali wedle czasu. A jeśliby już inaczej być nie mogło, żebyśmy i teraz pobory dać musieli, tedy chcemy, aby się nie do skarbu ale tylko na zniesienie tego żołnierza obróciły. A jeśliby do tego przyszło, żeby Żydowie pogłówne dać musieli, tedy aby go pan podskarbi [1]) nie arendował, ale aby go sami poborcy wybierali; na Ormiany jednak nie pogłówne, ale równy z inszymi kupcy podatek postanowić mają i jużeśmy obrali szafarza IMci p. Samuela Trojeckiego stolnika ziemie przemyskiej, ukazawszy mu salarium takie, jakie insze województwa na przeszłym sejmie swoim pozwolili. Do tego poborcę oraz obraliśmy ze lwowskiej ziemie slachetnego... Marcikowskiego przeszłego poborcę, z przemyskiej ziemie IMci p. Pawła Zielinskiego, z sanockiej ziemi IMci p. Rachwała Stadnickiego podsędka sanockiego. **4.** A iż pp. konfederatom przed skończeniem sejmu wychodzi ta ćwierć, na którą wzięli po zł. trzydziestu i już nas przez posły swe obesłali, pytając nas, skądby żywności, nim zapłata dojdzie ich, dosiągnąć mieli, tedy pp. posłowie sposób dosiągania żywności, gdyż widzimy, że tej ćwierci satysfakcya nie stanie się im, z inszymi województwy o nim namówili zaraz na początku sejmu, i jeśliby się to zdało, żeby sobie przynajmniej na niedziel sześć, a jeśli nie chcą, na miesiąc po dziesięć zł. wzięli, dlatego aby majętności nasze do końca zniszczone nie były. Przecie jednak posłaliśmy posły swoje do nich IMci p. Jana Szczęsnego Herburta Dobromilskiego mościskiego starostę, Józefa Narajowskiego sędziego ziemie lwowskiej, Jana Gratusa Grabię z Tarnowa, Jana Czerniejowskiego, prosząc aby posły swoje na sejm przyszły cum plenaria facultate posłali traktować o zapłacie swojej z stanami i aby cierpliwie bez skwirku naszego i wybierania stacyej czekali zapłaty swojej, jeśliby pod ten czas nagłe jakie niebespieczeństwo na kraje nasze napadło, siłami i gotowością swoją bronili. **5.** Iż na tej wojnie moskiewskiej siła się krwie naszej polskiej wylało, i koszty wielkie podjęły się, aby tego tak ledajako nie odbiegając porozumiawszy się z inszymi stany prosić J. kr. Mci, aby cum dignitate sua securitatem Reipublicae lub przez te osoby, które są w zatrzymaniu, lub inszymi traktatami uspokoić się mogło. **6.** Obronę tak koronnych jako i W. ks. litewskiego granic lub pospolitem ruszeniem lub powiatowym żołnierzem obwarować mają, nieznosząc jednak zwyczajnego kwarcianego żołnierza i Księstwo litewskie, aby też swego kwarcianego żołnierza miało i nań kwartę pozwoliło starać się mają. **7.** Zjazd we dwie niedziel po sejmie jeśliby tego potrzeba Rzptej pokazowała a insze też wszytkie województwa sobie złożyły, pp. posłowie nam przywieść mają. **8.** Okazowanie ziemiam naszym lwowskim pod Gliniany, przemyskiej pod Medyką, sanockiej u Sanoka na poniedziałek po niedzieli środopostnej w roku przyszłym, wszakoż na potem inszych po sobie bieżących lat w tydzień po sejmiku deputackim bywać ma, wedle konstytucyej przeszłego sejmu konstytucyą obwarować mają [2]). **9.** Warunek około żołnierzy wszelakich konfederacyej aby na potem nie bywali namówić mają, i aby na nich żadnych assekuracyej nie dawano. **10.** Bracia nasze religiej greckiej aby w pokoju wedle prawa de consuetudinibus approbatis zachowani byli, a processy prawne, ratione religionis, aby z nich zniesiono konstytucyą warować. **11.** Skrócenie processu prawnego przez IMci p. Jana Swoszowskiego podkomorzego lwowskiego, iż na przeszłym sejmie bez wiadomości pozwolenia stanów zniesiono [3]), starać się mają, aby na uznanie stanów było przypuszczono, a ten, który to privatim podał, aby był karan. **12.** IMć ks. biskup przemyski [4]) dobrze Rzpltej zasłużony będąc, szczupłą cnot i zasług swoich nagrodę odniósł i to w tej tak wielką desolacyą przez to powszechne wszytkich nas jarzmo cierpi, że też nietylko na posługę cum dignitate senatoria ale też i na przystojne wychowanie ledwie prowent biskupstwa tego wystarczyć może, przeto pp. posłowie Ich Mciom pp. senatorom o przyczynę do króla IMci i sami J. kr. Mci prosić mają, aby to biskupstwo opactwem jakiem poratować raczył. **13.** Rozumie województwo nasze, że najwięcej należy J. kr. Mci panu n. m., na prawdziwej miłości poddanych J. kr. Mci, zatem chętnie słyszeli prośbę IMci p. Jana Szczęsnego Herburta, który prosił, aby J. kr. Mć żadnym

---

[1]) Stanisław Warszycki. [2]) Vol. l. III 195. [3]) Sejm pozwolił 1611 r. drukować proces skrócony Swoszowskiego V. l. III f. 2, a 1613 r. zniesiono proces. V. l. III, 163. [4]) Stanisław Rogala Siecinski.

przeciwnym o jego życzliwości powieściom wiary dawać nie raczył, kiedykolwiek co przeciwnego o nim udanoby do króla IMci, aby raczył roskazać J. kr. Mć któremu urzędnikowi swojemu znieść się z nim o takiej powieści. Dufa Panu Bogu i szczerości swojej, że żadne przeciwne o jego ku szczęsnemu panowaniu J. kr. Mci powieści nie ostoją się, gdyż on prawdziwie miłujący wszytką Rzpltę, głowę Rzpltej, J. kr. Mć prawdziwie poważa. Tę prośbę jego Ich Mć pp. posłowie odnieść a Ich Mć pp. senatorowie staraniem swem wesprzeć powinni będą. 14. Iż IMć p. starosta chmielnicki[1]) na znacznej Rzplte posłudze stolice moskiewskiej statecznie dotrzymując samym głodem wymorzony w więzieniu jest nad umowę wzięty, prosić J. kr. Mci mają pilnie o wyswobodzenie tak jego samego jako i p. Chocimirskiego i inszych przy nim będących. 15. Aby Ich Mć pp. Grochowscy w żalu swoim o zabicie brata ich rodzonego, w cudzej ziemi na posłudze J. kr. Mci będącego, ukojeni byli, żeby krew niewinna rozlana o pomstę do nieba nie wołała, prosić J. kr. Mci, aby wedle prawa skrutatory na inkwizycyą dostateczną mężobójcę i necis huius przydać raczył. 16. Podług konstytucyi anni 1576 o pożytkach na granicach slacheckich którebysiękolwiek pokazały i oknach solnych uchwalonej, aby mandaty król IMć kiedykolwiek jakokolwiek wydanemi, ani inszymi sposposobami wszelakimi przez kogokolwiek, stan slachecki nunc et in posterum w używaniu pożytków gruntowych i warzeniu soli, także na targach swobodnych przedawania jej prepediowany nie był, sub paenis legibus expressis. 17. O nobilitacyą Kiryła Zawadowskiego, jeśli przez hetmana nie inne wojenne urzędniki będzie zalecany, prosić J. kr. Mci. Którą to zgodną namowę i artykuły nasze dla lepszej wiary IMci p. Józefowi Narajowskiemu sędziemu ziemie lwowskiej marszałkowi naszemu podpisać i zapieczętować zleciliśmy. Jozeph Narajowski sędzia lwowskiej, marszałek koła rycerskiego.

Castr. Prem. Rel. 329 p. 1579—1587. Uchwały wnieśli do oblaty obrani na tymże sejmiku wiszeńskim dnia 19 listopada posłowie Stanisław Drohojowski i Samuel Swiętopełk z ziemi ruskiej na sejmik generalny nowokorczyński.

96.

W Sanoku, 10 marca 1614.

Protestacya ziemian sanockich z powodu okazowania tudzież przeciwko uchwalonym na sejmie podatkom.

1. Actum in castro sanocensi feria secunda post dominicam Laetare quadragesimalem proxima anno Domini millesimo sexcentesimo quatuordecimo.

2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia sanocensia venientes personaliter generosi et nobiles terrae sanocensis incolae Gaspar Stanislawski de Stanislawicze pocillator terrae sanocensis, Iacobus Sienienski a Sienno pallatinides Podoliae suo et mfcorum. Petri Fierlei de Dąbrowica castellani biecensis nomine, Samuel et Nicolas a Sienno fratres germani Sienienscy, Christopherus Grochowski, Thomas Zaporski, Andreas Ustrzycki, Mathias Czelinski, Ioannes Giebultowski, Ioannes Kowalski suo et gsorum. Raphaelis Humniczki subiudicis terrae sanocensis, Georgii, Michaelis, Ioannis et Abrahami Polanskich, Georgius Zolczynski nomine gsae. Catharinae de Baranow Tyrawska matris suae sortis villae Wołoska Tyrawa dominae advitalitialis, Andreas Bunikowski famulus gsae. Zophiae de Stanislawicze Mieleczka villarum certarum in terra sanocensi tenutricis aliique multi gsi. et nobiles, suo et reliquorum nobilium nominibus protestati sunt officio praesenti, quia ipsi satisfaciendo laudo communi in proxime praeteritis comitiis varsaviensibus

[1]) Mikołaj Strus z Komorowa. Por. Vol. I. III, 188 t. suspenzya spraw star. Chmielnickiego.

sancito[1]) ad faciendam conscriptionem vulgo na okazowanie in vim expeditionis generalis bellicae pro die hodierna in Sanok cum apparatu quisque bellico convenerunt legibusque regni eo nomine sancitis satisfacturos se offerunt atque de eo praesentem suam diligentiam faciunt. 3. Nihilominus suprascripti gsi. et nbles. terrigenae sanocenses suo et aliorum nobilium incolarum terrae huius protestati sunt contra litteras universales contributionis publicae in iisdem proxime praeteritis comitiis laudatae, rationae iniustae extorsionis donativae a scultetis nobilium et a poponibus ritus graeci et a synagogis eorum nec non ratione extorsionis per quinque florenos a singulis centum florenis in deposito existentibus, de quo iterum atque iterum protestantur.

Ind. Rel. Castr. Sanoc. 143 p. 1168—1169.

97.

W Wisni, 15 września 1614.

Laudum sejmiku deputackiego wiszeńskiego.

1. My rycerstwo i obywatele, którzyśmy się dla elekcyej deputata do Wisnie na dzień zwykły, to jest na poniedziałek po narodzeniu Panny Maryej pierwszy inermes stawili, chcąc dosyć czynić powołaniu swemu szlacheckiemu i wolności od przodków naszych nam podanej o elekcyej deputackiej, zasiedliśmy na zwyczajnem miejscu w kościele i obraliśmy zgodnie marszałka do rządu czynienia IMć p. referendarza koronnego[2]) i potem sentencye nasze libere per suffragia distributa [da]wali się, w których gdy IMć pp. senatorowie sentencye swe [dawali] na IMć p. halickiego kolegę swego[3]), nasze głosy stawały i szły na IMć p. wojskiego zydaczowskiego[4]) człowieka statecznego i w prawie [biegłego], a który żadnego zaciągu prawnego niema niskim i spokojnie w domu swym i w Rzpltej żywie. Prosiliśmy aby IMci pana halickiego, który na sejmik nasz dopiero przyjachał i sprawy prawne kryminalne i proste swe i małżonki swej ma, zaniechać raczyli a raczej na naszym elekcie mianowanym przestali. 2. Nie idzie nam o to, abyśmy IMć pana halickiego człowieka zacnego, rodowitego i godnego z tego zrażać mieli, ale o to, aby trybunalskie sądy odprawować się mogły spokojnie, zgodnie, bez wszelakich kontencyi i aby deputaci, którym na zgodzie i miłości wiele należy in partium stadia nie rozdzielali się, a elekt nasz, aby sądów, nie będąc distractus ani sejmem ani sprawami swemi, od czego IMć p. wojski immunis est pilnował, a ktemu o to najbardziej, aby liberae voces nasze slacheckie oppryınowane potentia et pluralitate sententiarum ziemie przemyskiej, gdyż na naszę lwowską ziemię alternata jest, nie były. Którą elekcyą naszą prawdziwą dajemy elektowi naszemu, prosząc IMć pp. deputatów, aby przypatrzywszy się wolnościom i prawom naszym IMć p. wojskiego, szlachcica spokojnie obranego, in collegium suum przyjąć raczyli, na cośmy się podpisali i pieczęci swe przycisnęli. Działo się w Wisni na sejmiku w poniedziałek po narodzeniu panny Maryej pierwszy, roku tysiącznego sześćset czternastego. J. Swoszowski podkomorzy lwowski. Stanisław Mniszek starosta lwowski. Jozeph Narajowski sędzia ziemie lwowskiej. Samuel Trojecki stolnik lwowski. Jan z Orska Dunikowski podsędek przemyski. Marcyan Morawiecz podstarości lwowski. Zygmunt Chamiec pisarz grodzki lwowski. Stanisław Kurzanski, J. Łagiewnicki z Naprostowa, Alexander Zaleski. Samuel Czernieowski, Wiktorzyn Kuropatnicki, Zygmunt Poradowski, J. Plata. Mikołaj Głębocki, Krzysztof Wysel, Samuel Niemsta, Jan Sluzowski.

Castr. Leop. Rel. 368 p. 1826—7.

---

[1]) Vol. l. III 194 o okazowaniu. [2]) Jan Swiętosławski. [3]) Stanisław Lanckoroński. [4]) Krzysztof Leśniowski.

98.

W Wisni, 15 września 1614.

Odezwa sejmiku do Konstantego Korniakta.

1. My rady i rycerstwo na teraźniejszy sejmik wisnieński elekcyi deputackiej zgromadzeni IMci p. Konstantemu Korniaktowi oznajmujemy, iż jakośmy przed tem albo wielka część nas, na zjeździe przeszłym pod Medyką obecnych, za skargą żałośną JW. p. IMci p. kaliskiego przemyskiego etc. starosty[1]) o gwałty i mordy IMci od WMci poczynione, z pośrodku siebie niektórych Ich Mci pp. i braciej naszej, mianowicie IMci p. Samuela Trojeckiego stolnika, IMci p. Jana Dunikowskiego podsędka, IMci p. Piotra Kowinnickiego pisarza ziemskich przemyskich, IMci p. Szczęsnego Herbultha z Fulsztyna Dobromilskiego mościckiego wisnińskiego starostę, IMci p. Gerzego Czurila z Goraja, IMci p. Jana Fredra z Pleszowic i inszych IMci do WMci posyłali, gorąco opowiadając spólny nas wszytkich żal z takiego postępku WMci, którym prawo i pokoj pospolity, ile pod taki zjazd summa securitate prawem warowany zgwałcony jest, i IMć pan kaliski, brat nasz będąc człowiekiem zacnym i starostą miejsca tamtego sądowym, kontempt nieuszanowanie i uraz wielki odniósł. Napominaliśmy przy tem, abyś się WMć w tem zaraz poczuwał i do postępku przeciw sobie, jaki prawo pospolite ukazało nie pobudzał, w czem acz byli submissye WMci, żeś objecował dosyć uczynić we wszytkiem IMci p. kaliskiemu żałośne IMci serce ukoić, honor, mordy, krwie przelania, krzywdy i szkody policzyć wedle wynalazku Ich Mci zwyż mianowanych panów i braciej naszych, lecz że słowa tylko a nie rzecz sama zaszły i takeś WMć do tego czasu zaniedbał, wiedzieć należy WMci, że nas to po staremu zachodzi i żal i krzywdę IMci pana kaliskiego za spólne z sobą mamy. Napominając powtóre WMci, abyś WMć IMci pana kaliskiego uspokoił pierwej niż okazowanie przyszłe pod Medyką nastąpi, do czego tychże IMci pp. i braciej naznaczamy i z osobna ku Ich Mciom authoritate sejmiku teraźniejszego przydawamy Ich Mciów pp. wielmożnego p. Jana Swiętosławskiego referendarza koronnego starostę koziennickiego marszałka koła naszego, IMci p. Gerzego Stana stolnika sanockiego, IMci p. Jana Kaszowskiego łowczego ziemie przemyskiej, IMci p. Gerzego Czuryła, IMci p. Andrzeja Drohojowskiego, którzy wszyscy zjechawszy się do Krukienic ad diem 1 Octobris przed okazowaniem wynaleść mają sposób uspokojenia IMci pana kaliskiego od WMci i na pismie go nam na przerzeczony zjazd przyszły pod Medyką przynieść, a gdziebyś WMć przystąpić do tego uspokojenia upornie nie chciał, tedy przeciw WMci wedle prawa nastąpi postępek, jakiego uczynek WMci pod on czas był i jest godzien. 2. W czem przestrzegamy i wiadomego czynimy WMci, żebyś WMć wymówki żadnej nie miał. A nad to, iż jako słyszymy cudzoziemców WMć przy sobie bawisz i drugich nawodzić chcesz, napominamy, abyś ich WMć zarazem rospuścił, niepokojem szkód i krzywd ludziom nie czynił, prawem się pospolitem kontentował, bo inaczej przyszłoby tem goręcej przystąpić przeciwko WMci. A teraźniejszą zgodą i namowę naszę posyłamy do WMci Ich Mciów pp. i braciej naszej Ich Mciów pp. Jana i Stanisława Koritków z Pohorecz, IMci p. Jana Kaszowskiego, przez których responsa WMci czekać będziemy. Na więtszą pewność zgodę tę naszę jednostajnę Ich Mciom pp. senatorom także i IMci p. marszałkowi teraźniejszemu koła naszego podaliśmy i do podpisu i pieczętowania. Dan w Wisni na sejmiku elecyi deputackiej w pierwszy poniedziałek po narodzeniu Panny Mariej roku 1614. Jan Swiętosławski referendarz koronny marszałek tego sejmiku.

Castr. Prem. Rel. 330 p. 1541—1543.

---

[1]) Adam Stadnicki,

99.

W Sanoku, 3 października 1614.

Protestacya K. Korniakta przeciwko zarządzeniu sejmiku wiszeńskiego.

1. Actum in castro sanocensi feria sexta ante festum sancti Francisci Confessoris proxima anno Domini milllesimo sexcentesimo quatuordecimo.

2. Do urzędu i akt niniejszych grodzkich sanockich przyszedłszy oblicznie urodzony Kasper Rzecki jako imieniem swem tak imieniem innych obywatelów powiatu przemyskiego a mianowicie Konstantego Korniakta opowiedział się i protestował urzędowi z tem, że jako wiele obywatelów województwa tegoż ruskiego tak z senatorów dygnitarzów i urzędników ziemskich jako i innych braciej stanu slacheckiego, na sejmik blisko przeszły wisnienski elekcyej deputackiej zgromadzonych, ozywali się z tem i jawnemi kontradykcyami swemi hamowali to, aby niektórzy z Ich Mci pp. obywatelów ziemie przemyskiej na ujmę zwierzchności J. kr. Mci, na ujmę wolności spólnych prawa pospolitego, z prywatnych raczej rankorów swych i porozumienia się przed tem przeciwko wzwyż mianowanemu p. Korniaktowi, na ten czas w Wiśni niebędącemu, zgromadzono manu forti et armata nie bez opressyi wielu ludzi tamże będących, przyjachawszy nazajutrz już po elekcyi deputackiej, dla której tylko samej a nie dla żadnych inszych zwłaszcza tak szkodliwych ojczyznie konsultacyi prawo pospolite ten czas oznaczyło, po rozjachaniu się więtszej prawię części obywatelów województwa tego głosy i aklamacye pewne na to sobie przysposobiwszy, uniwersału albo raczej spisku jakiegoś prywatnego, nomine et authoritate conventus publici on okrywając [1]), nie wydawali ani wysyłali, gdyż tem samem, mimo pohamowanie zajątrzenia dawnego, które się z prywatnego jakiegoś rankoru i zapału między przerzeczonemi IMcią p. Korniaktem a WIMcią panem kaliskim [2]) niepomału w tych krajach zażarzyło, więtszą okazyą do dalszych tumultów i zbierania kup niepotrzebnych (jako to w ochronieniu zdrowia i substancyej swej każdy czynić zwykł), za takową komminacyą niezwyczajnych jakichsi exekucyi i konsurrekcyi dać mogą a zatem i wzruszenia pokoju pospolitego, którego ochrona i zatrzymanie cuivis bono civi in Republica najwięcej cordi esse debet, jawną przyczynę nierozmyślnym i porywczym takowym swym postępkiem ukażą. Tak ponieważ mimo to wszytko uniwersał przerzeczony i spisek jakiś authoritatem dictatoriam i jakiegoś absoluti imperii in iubendo sobie przywłaszczający, przerzeczeni niektórzy obywatele ziemie przemyskiej, acsi nomine publico publikowany, wydali i w dom przerzeczonego p. Korniakta przez niektórych z pośrodku siebie posłali, tedy aby to nic wolności i prawu pospolitemu nie deregowało i aby to in sequellam na potem nie szło i aby to każdy wiedział, iż jeśli na takowe rzeczy bądź ordinaria iuris publici bądź też i extraordinaria przerzeczonemu IMci p. Korniaktowi remedia szukać i do nich się uciekać przyszło i aby snać z tej miary do jakiego ubliżenia i detrimentu na wolności stanu swego na osobie i substancyej swej nie odnosił, tedy uczyniwszy wprzód takową manifestacyą i opowiadanie swoje i ono ad notitiam publicam przywiodszy, non alio quopiam animo et intentione quam defendendi sui et suorum causa do tego przystępować będzie musiał, zostawując integram repetitionem rationum czasu przystojnego królowi IMci i Rzpltej, kto takowych sedycyi powodem i przyczyną będzie et de innocentia sua iterum atque iterum protestando.

3. Którą protestacyą acz imieniem tegoż IMci p. Konstantego Korniakta do akt grodzkich przemyskich (tak jako i do inszych różnych grodów) zanieść chciał, ale iż jej urząd tameczny przyjąć nie chciał,

---

[1]) Ob. numer 98. [2]) Adam Stadnicki.

przeto uczyniwszy solennem przeciwku niemu protestationem tę protestacyą do akt grodzkich sanockich zanoszę, którą urzad przyjął. Kasper Rzecki.
Ind. Rel. Castr. San. 143 p. 1618—1620.

100.

W Wisni 19 stycznia 1615.

Instrukcya sejmiku wiszenskiego posłom na sejm dana.

1. Instrukcya Ich Mciom pp. p. Józefowi Narajowskiemu z Narajowa sędziemu lwowskiemu, p. Janowi Zółkiewskiemu z Żółkwiej hrubieszowskiemu staroście z ziemie lwowskiej, p. Janowi Swiętosławskiemu z Swiętosławia referendarzowi koronnemu kozinieczkiemu staroście, p. Sczęsnemu Herburtowi z Fulstyna na Dobromilu wisnińskiemu mościńskiemu staroście z ziemie przemyskiej p. . . . Tarłowi z Szczekarzowicz p. Samuelowi Dunikowskiemu z Orska z ziemie sanockiej na sejm blisko przyszły walny koronny warszawski na sejmiku wisienskiem województwa ruskiego na dzień dziewiętnasty miesiąca stycznia roku 1615 złożonym obranym posłom dana[1]). 2. Jako zawżdy województwo nasze powinną wdzięczność królowi IMci panu swemu przy każdej okazyi okazanej sobie i Rzpltej łaski oświadczało, tak daleko więcej teraz poselstwo i propositią taką łaski J. kr. Mci a pociechy naszej pełną odniósłszy, czyniemy powinne królowi IMci p. n. podziękowanie z uprzejmej wiary i chęci naszej ku J. kr. Mci ofiarowaniem za pilne o całości i bespieczeństwie Rzpltej ojczyzny naszej obmyśliwanie i za wszytkie prace i starania około uspokojenia blisko przeszłem zatrudnieniu i zatrwożeniu jej wielkiem tak wnętrznem jako i zewnętrznem podjęte a osobliwie, iż nam J. kr. Mć praw rządu pokoju sprawiedliwości i obrony w klubę swą wprawienie, czego cum desiderio Rzplta czekała, miłościwie objecować i pozwalać raczy, za co i powtóre pilnie dziękując prosimy uniżenie, aby już na tym sejmie ta miłościwa objetnica IMci efekt swój wzięła a Rzplta po tak ciężkich raziech i niewczasiech swoich doskonałe uleczenie i ukojenie odniosła. 3. Wielka była licencya żołnierza skonfederowanego który jako afflixit Rempublicam długo to w pamięci u wszytkiej ojczyzny będzie zostawało, w czem iż na przeszłym sejmie stanęła uchwała i modus, jako ten żołnierz w komputach swych i w rozwiedzeniu kup miał się z Rzpltą zachować w konstytucyej opisany jest i Ich Mć panowie komisarze pewni, tąż sejmową uchwałą, na tę transakcyą byli mianowani. Jednak iż znieważeniem tamtej uchwały [2]), kwoli której assekuracya tym skonféderowanym żołnierzom była dana, niezachowali się ani obeśli Rzpltą, tak jako tam było postanowiono, i pewnych prowentów, które wybrali ad rationem służby swej nie przyjęli ani ich potrącili i kwarty nie oddali, o którem ich z Rzpltą obeściu jest od Ich Mci pp. komisarzów do ksiąg trybunalskich lubelskich podana attestacya, zlecamy pp. posłom naszym, aby w tem, w czem przeciw tamtej uchwale przeszłego sejmu deliquerunt byli się powinni sprawić, także i ludziom szlacheckim i komu się od nich szkody stały okrom stacyej aby respondowali in foro competenti z przykładem i obwarowaniem dostatecznem, aby się nikt potem takowych ausus ważyć nie śmiał. 4. Jest i to, że prawa i wolności nasze wielką mają w sobie deprawacyą, przez kontempt prawa i licencyą ludzką ustały magistratus w czynieniu sprawiedliwości i egzekucyi, rządu i pokoju niemasz, prawa i ostrość jego ni w czem, wiele jest kryminałów, które do osądzenia prze wielkość sejmowych trudnościej i spraw nie przychodzą, na trybunale zaś takie zagęszczanie spraw, że się województwa aż w kilka lat obchodzą, który trybunał nie pomału gromadami i kupami assistencyi swych do sądów nie należących potentiores zatrudniają, processy, przewody prawne,

---

[1]) Uniwersałem z 17 listop. 1614 zwołał król sejm na 12 lutego do Warszawy 1615 r. a sejmik w Wisni na 19 stycznia C. Leop. 368 p. 1971. [2]) Vol. l. III 165. Naznaczenie zapłaty żołnierzom; 168 asekuracya.

dekreta i res iudicatae żadnej egzempcyi nie mają, zlecamy pp. posłom naszym, aby o tem wszytkiem z stany koronnymi zniosłszy się prawem obwarowali sposób jaki należy i opisali, jakoby sądy kryminalne odsądzać się a ukrzywdzeni prędko sprawiedliwość odnosić mogli, także by i to prawem opatrzyli i modum obwarowali odsądzenia prędszego spraw na trybunał przypadających. A mianowicie aby do obudwu trybunałów na każdy rok duplicati iudices byli obierani, którzyby na obudwu miejscach w Piotrkowie i Lublinie continuo do nowej elekcyi sądzili a do trybunału, w jakiej liczbie assystentów kto przyjeżdżać ma, aby i to prawem było opisane, a nad opisaną liczbę aby się nikt większym poczcie stawić nie ważył na tamten plac żeby prawem było warowano. Tudzież i elekcye deputatów na trybunał, żeby bez tumultów odprawowane były w równych szlacheckich ludzi wolności i prerogatywie a absentes aby nie byli obierani. Do tego aby po swej deputacyej nikt nie mógł być deputatem obranym aż we cztery lata, choćby w inszem województwie albo powiecie był obrany i takowy aby na trybunale między inszymi deputaty miejsca nie miał. 5. Co się tyczy rządu i pokoju wewnętrznego który i przez ludzi swawolne z urazą praw dawnych i nowych uchwał sejmowych był znieważony, mają się starać pp. posłowie nasi, aby pax publica tak była prawem et paenis severioribus warowana, jako by nikt na potem motus intestinos czynić arma prohibita summere, guerras movere, chorągwi podnosić, tak cudzoziemskich jako i domowych ludzi kupić nie śmiał ani się ważył, inkludując w to i konstitucye annorum 1609 et 1611 [1]), naznaczając o to forum na trybunale, którego tamte konstytucye nie miały. 6. Correctura iurium i skrócenie procesu z pewną egzekucyą aby doszła i namówiona była i potem do efektu przywiedziona starać się o to mają pp. posłowie nasi a mimo tę korekturę processu prawa wszytkie, które z kluby swej wypadły, aby na tym sejmie były naprawione i w ryzę swoję wprawione. A jeśliby na tym sejmie dla inszych spraw Rzpltej i trudności to się sprawić nie mogło, aby na tymże sejmie były pewne osoby mianowane tak z senatu jako i ex ordine equestri, miejsce i czas pewny naznaczywszy, którzyby tę naprawę praw namówili i spisali a potem na sejm blisko przyszły do uważenia ją stanom koronnym przynieśli z obowiązkiem przysięgi, którąby stany koronne na tym sejmie przyszłym namówiły. 7. Osobliwie iż na porządnej konkluzyej sejmów i konsultacyej sejmowych wiele Rzpltej należy, także szukać sposobów pp. posłowie nasi mają porządnego zawierania uchwał sejmowych, aby na schyłek sejmu i konkluzyą jego na tumulty i exklamacye sprawy wielkie Rzpltej nie przychodziły ani się w nich zawierały, a multo minus konstytucye sejmowe na górze w izbie senatorskiej zawarte po dokończeniu sejmu odmieniane nie były i nic się do nich nad to, co sejm zawarł, nie przyczyniało, mają się około tego pp. posłowie nasi z inszymi stanami znosić a konstytucye, zgodą wszech stanów zawarte, aby pod sejmem drukowane i równo z skończeniem sejmu żeby wydrukowane, podpisane i zapieczętowane były, tak żeby je pp. posłowie z sobą przywieść mogli. 8. Strony niebespieczeństw pogranicznych tak koronnych jako i W. księstwa litewskiego namówić pp. posłowie nasi z inszymi stanami porządną i dostateczną obronę i starać się mają, aby ją od wszytkich in universum stanów i województw zgodnie pozwoloną i uchwaloną nam przynieśli, tego postrzegając, ne quid detrimenti Respublica patiatur; podwyższenia kwarty koniecznie nie pozwalając. 9. Tatary ująć potrzeba upominkami zwykłymi, żeby się to skrzydło Turczynowi oderwało, a te upominki z składnego winnego odprawione być mogą, od których mamy tę wiadomość, że tym upominkom wydołać może. 10. Okazowanie z warunkami do niego należącymi przynieść nam pp. posłowie nasi mają i prawem je warować z tą deklaracyą, jeśli wszytkie województwa i wszytkie powiaty nullo excepto i na jeden dzień na nie pozwolą po wszytkiej Koronie, dokładając i tego, że kiedy się slachcic w jednym powiecie ukaże, w drugim się powiecie ukazować nie będzie powinien. 11. Kozackie swawoleństwo iż gorę wyniosło i Rzptą o takie pericula przywodzi pilnie się o to starać mają pp. posłowie nasi, aby ich in ordinem re-

---

[1]) Vol. l. II, 1664 III, 3 Deklaracya bezpieczeństwa publicznego.

digere i kondycye przez Ich Mć pp. komisarze świeżo nam podane auctoritate Rzpltej wszytkiej i sejmu blisko przyszłego żeby były aprobowane i na nie do trzymania włożone, z obostrzeniem dalszego in casu nieposłuszeństwa ich przeciwko nim postępku. **12.** A osobliwie i to potrzebną być baczymy ad praecavenda wzwyż mianowane et alia quaevis incidentia in posterum pericula, aby na sejmie blisko przyszłym pewna liczba person z Ich Mci pp. senatorów tudzież i koła poselskiego była namówioną, którzyby w ziemiach swoich obrani na niedziel cztery po sejmie przyszłym przemieszkiwać przy królu IMci mają, na wszelakie strony na pericula przypadające pilno pokładając, onym mature radą swoją przy królu IMci zabiegać i Rzptą we wszytkiem przestrzegać tak, jakoby o uraz jaki strzeż Boże nie przyszło, ażeby po nich sejm od sejmu w tejże liczbie insi następowali i przy królu IMci mieszkając munus to consilii odprawowali. Którzy także mają być przysięgą obowiązani i mieszkać byli powinni przy królu IMci pod winą na pp. senatory, przy królu IMci do mieszkania obowiązane, konstytucyą opisaną. A potem ci pp. deputaci liczbę muneris administrati na sejmiku deputackim czynić będą powinni. **13.** Wielkie zasługi i odwagi zdrowia i dostatków IMci p. wojewody kijowskiego hetmana koronnego [1]) maximam meruerunt gratitudinem w Rzptej naszej, jako z pierwszych tak i z tej novissime odprawionej szczęśliwie usługi w zastanowieniu i oddaleniu wojsk pogańskich od granic koronnych, mają to efficere pp. posłowie nasi, aby wszytko koło poselskie przystojną IMci in publico theatro wdzięczność oświadczyli, podziękowali i przyczynili się do króla IMci spólnie, żeby J. kr. Mć condigno praemio IMci ornare i łaski swej pańskiej chęć i wdzięczność Rzptej wieczną pamiątkę w domu IMci zostawić raczył. A z osobna, iż IMć de suo na zniesienie konfederatów przyłożył się summą trzydziestu tysięcy zł. in fidem publicam, prosić mają J. kr. Mci, aby to IMci oddano było i fides publica aby była eliberata. **14.** IMci panu krakowskiemu [2]), który wielką liczbę ludzi swych wojennych na komissyą, słabości zdrowia swego i kosztom nie folgując, przybył i wojsku króla IMci ludźmi swymi pomocnym był, także i inszym Ich Mć pp. komisarzom, którzy się praesentes tam stawili, także i drugim Ich Mciom którzy się do wojska J. kr. Mci z ludźmi swymi stawili i pożytkami swymi kupieli, tamże in teatro publico mają podziękować pp. posłowie nasi. **15.** Wielkie gwałty i najazdy na domy szlacheckie dzieją się obywatelów ziemie sanockiej od Węgrów, starać się mają pp. posłowie nasi, aby komissya przeszłymi sejmami namówiona ad effectum przyszła, ażeby król IMć posła swego wyprawić raczył do cesarza IMci dla przywiedzenia prędkiego tej komissyej do skutku. A iż pp. komisarze aby byli w komissyą włożeni co i pierwej i paena na tych, którzy by się nie zjachali, żeby była opisana i forum o nie na trybunale ukazane. **16.** A iż czasu nie bardzo dawnego wojsko z siedmiogrodzkiej ziemie, zebrawszy się pod kilkadziesiąt chorągwi wpadło tu w granice nasze i wiele ludzi szlacheckich i prostego narodu pomordowali domy slacheckie i wsi złupili, depopulacyą wielką uczynili, prosić o to mają pp. posłowie nasi J. kr. Mci, aby przez poselstwo swe rekwirować raczył sprawiedliwości z nich od wojewody siedmiogrodzkiego [3]), żeby temu swowoleństwu tak wielkie facinora impune nie poszły a ludzie ukrzywdzeni słuszną nagrodę wzięli. **17.** Wielkie się zadrożenie dzieje i precia rerum barzo wyniesione są dla nieczynienia ustaw przez urzędy wojewodze, którzy nam dawali tę sprawę, że się to nie nimi ale urzędami miesckimi dzieje; mają pp. posłowie nasi dostateczną egzekucyę namówić z obostrzeniem pen i naznaczenie forum na trybunał. **18.** Surrogacya na sejmie przeszłym ex consensu omnium ordinum regni JWP. p. IMci p. Adamowi Stadnickiemu wojewodzie bełzkiemu, przemyskiemu etc. staroście na pewną osobę osiadłą w ziemie przemyskiej dana, zlecamy pp. posłom naszym instancyą uczynić, aby była IMci dla opatrzenia niesposobnego zdrowia pozwolona i in volumen legum wpisana przykładem inszych osób. **19.** Więzienie tak długie i ciężkie IMci p. starosty chmielnickiego [4]) człeka w Rzptej naszej tak z przodków swych, jako i przez się samego wielce zasłużonego

---

[1]) Stanisław Żółkiewski. [2]) Janusz ks. Ostrogski. [3]) Betlen Gabor. [4]) Mikołaj Strus z Komorowa.

także i inszych ludzi zacnych, którzy pospołu z nim są do więzienia wzięci, bardzo nam jest wszytkim żałośne, prosić mają pp. posłowie nasi J. kr. Mci, aby oswobodzenie ich na tym sejmie obmyśleć raczył i nieżałował Moskwy, która jest w więzieniu, dać za nich na zamianę. **20.** Ludzie religii greckiej brać nasza iż nie są uspokojeni w prawach swych, na każdym zjeździe wnoszą swoje kwerimonie, pilnie się starać mają pp. posłowie nasi, aby król IMć z stanami cognitionem praw ich uczyniwszy na tym sejmie, authoritate conventus uspokoić ich raczył, i aby sposób tego ich uspokojenia był na tym sejmie namówiony i oni przy prawach swych, ile ważnych, żeby byli zachowani. A procesy na popach w dobrach królewskich i slacheckich w trybunale otrzymane aby nullius valoris były; żeby tak panom jako i popom tam te procesy praeiudicium żadnego nie przyniosły. **21.** Trybunalski sąd bierze bezprawnie salaria sędziom należące, to jest koce, mają się odnosić pp. posłowie, aby im to uchwałą sejmową było prohibitum. **22.** Wielka się szkoda dzieje Rzptej przez złą monetę; starać się mają pp. posłowie nasi pilnie o to z obostrzeniem praw, aby już więcej takowa zła moneta w menicach kowana nie była, w czem i urzędy skarbowe napomi- nane być mają. **23.** W wielką drogość weszły wina węgierskie, że się wiele ludzi nietylko stanu slacheckiego i miejskiego ale i Żydostwo nad dawne konstytucye waży po nie jeździć za granice do Węgier, gdzie je Węgrowie doma jako chcą przedają; mają pp. posłowie nasi prawa pierszego i konstytucyi przeszłych statecznie poprzeć i obostrzyć go, aby się nikt potem tego nie ważył za granice po wina jeździć, ale żeby Węgrowie sami tu z niem do Korony przyjeżdżali i podług tamtych praw pierwszych zachowali. **24.** Obywatele niektórzy bracia nasi uskarzali się, że księża podnoszą na nich mesznego, przyczyniając liczbę łanów nad stare kwity; mają się starać pp. posłowie nasi i prawem to obwarować, aby stan szlachecki w tem nie by angariowany, ale żeby wedle starych kwitów, liczby łanów nie przyczyniając ani tej pensyej podnosząc, to meszne wybierane były i dziesięciny, na któreby funduszu nie ukazano abo dekreta o nie dotąd nie zaszły, aby o nie nie pozywano i ich nie wyciągano i świadectwa prywatne poddanych i którychkolwiek osób aby żadnej wagi nie miały. **25.** IMć p. Andrzej Zborowski, człek z przodków swych i zasług nietylko ich ale i swoich zacny, będąc na posłudze J. kr. Mci i Rzptej, przy odnoszeniu wielu razów na ciele swem i przelaniu krwie swej, wzięty był do więzienia przez książe sudermańskie Carolusa, w którem więzieniu przez lat siedm pokutował z uszczerbkiem zdrowia i dostatku swego, prosić mają pp. posłowie nasi z drugiemi województwy, aby król IMć na zasługi, bole i skody jego mieć raczył miłościwe baczenie. A iż nam województwo sendomirskie pewnych retent poborowych pozwoliło, żeby król IMć od tego być nie raczył, bądź żeby skąd inąd nagrodę posług swych odniósł i zapłatę żołdu zasłużonego. **26.** Doszło nas to, że niektóre persony decreta przeszłego trybunału lubelskiego znosić et authoritatem sądu tak wielkiego chcą convellere i przeciwne jakieś dekreta w Wielkiem księstwie litewskiem na obywatela tutecznego IMci p. wojewodę podolskiego [1]), który tam żadnej posesyi nie ma ani mieszkania i uczynku żadnego nie popełnił, czynić chcą, serio to zlecamy pp. posłom naszym, aby na sejmie przyszłym stanęli statecznie przy powadze trybunału koronnego i starali się o to, jakoby ni w czem ta authoritas od nikogo naruszona i decreta trybunalskie in dubium rewokowane nie były, bobyśmy to za urazę i za opresyą wolności i praw naszych poczytać musieli. Raczej prosimy przez pp. posły nasze J. kr. Mci i starszych braci pp. senatorów, aby authoritatem suam wstąpieniem i ujęciem spraw między tymi ludźmi zacnymi interponowali i o uspokojeniu ich starali się propter publicam tranquillitatem. **27.** Zamek kamieniecki na Podolu nietylko bardzo jest opustoszały ale i w opatrzeniu et in ferendis muneribus capitanealibus tak obnażony, że ledwo kilka albo kilkanaście poddanych swoich ma, wszytkie wsi i folwarki do niego należące oddane są w ręce różnych possessorów, tak iż starosta tameczny teraźniejszy nie ma czem ani zamku tak potrzebnego opatrować, ani sustentamentu swego starościego

---

[1]) Stanisław Lanckoroński.

skąd wziąć. Na którym zamku iż wiele Rzptej należy, jako na jednej od Wołoch i Turek porcie, pilnie się o to starać mają pp. posłowie nasi u wszytkich stanów, żeby król IMć provisionem competentem dać raczył IMci p. staroście kamienieckiemu, bądź przez przywrócenie wsi odeszłych, z nagrodą inszą possessorom tamecznym, bądź też skąd inąd, by tylko był sufficiens do zatrzymania i opatrywania zamku tego i ciężarów swych starościch a osobliwie i o samą naprawę zamku tego usilnie J. kr. Mci pp. posłowie nasi prosić mają; także o prowizyą i o naprawę zamku sanockiego pilne staranie uczynić mają pp. posłowie. **28**. Człowiek wielkich zasług IMć p. Alexander Gosiewski referendarz litewski poszkodzony jest bardzo w zbiorze i dostatku swym i małżonki swej przez gwałtowne nasłanie na dom jego od konfederatów wojska sapieżyńskiego, pod ten czas prawie, kiedy on posługą króla IMci i Rzptej był zabawiony, przyłożyć się mają do tego intercessyą swą pp. posłowie nasi, aby sprawiedliwość słuszną przez rozsądek J. kr. Mci sejmowy z tych, od których jest ukrzywdzony, odniósł. A iż się to stało za regimentu nieboszczyka p. Zaliwskiego, postrzec mają tego pp. posłowie, aby p. Pobidziński człowiek uczciwy i niewinny przymieszywan do tego nie był. **29**. Za IMcią p. starostą felinskiem czynić mają pp. posłowie nasi z stanami koronnymi i z powinnymi jego, żeby z więzienia i rąk pogańskich mógł być wyswobodzony. **30**. Wniósł w pośrodek nas IMć p. kawaler Nowodworski sposób przyczynienia kawalerów maltańskich z narodu naszego polskiego bez uszczerbku prowizyej ludziom zasłużonym należących, który sposób rozumiemy że i na sejmie będzie od niego wniesiony. Przypadamy radzi nań i zlecamy to pp. posłom naszym, aby się koło tego z inszymi województwy znosili i zgadzali, z tą jednak kondycyą, aby po odprawieniu kursów tamtych wojennych i wzięciu krzyża tu w Koronie królowi IMci służyli i Rzptej i tak do opatrzenia przychodzili. **31**. Za p. Ulanickim dawnym i dobrze zasłużonym żołnierzem przyczynić się mają pp. posłowie nasi, aby król IMć na zasługi jego miłościwe baczenie mieć i nagrodzić mu je raczył. **32**. Zabit jest okrutnie zacny i Rzptej godny slachcic p. Mikołaj Grochowski, o którego głowę bracia jego prawem czynią; prosić mają króla IMci pp. posłowie nasi, aby sprawę tę sądzić raczył i dał skrutatora swego bądź tu w Koronie bądź ad locum facti, gdzie się bratom zdać będzie, i listy swoje onym do tego potrzebne, żeby scrutinium wywieść i sprawiedliwość odnieść mogli. **33**. Zalecone nam są w pośrrodku koła naszego przez IMci p. hetmana koronnego zasługi p. Walentego Kąkolskiego, który w potrzebach wielu w oczach IMci p. hetmana i wojsk króla IMci dzielność swą wyświadczył; prosić mają pp. posłowie nasi króla IMci, aby go in album equestris ordinis i nobilitacyą jemu dać raczył authoritate sejmu przyszłego. **34**. Za p. Raznem bojarzynem moskiewskim wnieść mają prośbę pp. posłowie nasi do króla IMci, aby J. kr. Mć mając ną to baczenie, że on ojczyznę swą opuściwszy in partes króla IMci poszedł, zdrowiem swem służył i dotąd służy przy IMci p. hetmanie, trwając w swoim effekcie przeciw królewiczowi IMci statecznie, dać mu raczył z łaski swej pańskiej opatrzenie; aby już w ojczyźnie naszej, miasto swej, której on odbieżał domicilium swoje miał; także za drugimi tamtegoż narodu, którzy przy królu IMci albo przy królewicu IMci dostatecznie trwają, żeby J. kr. Mć mieć raczył na nie miłościwe baczenie, aby dla nędze i niedostatku nieprzychodzili ad ultimam cladem et egestatem. **35**. Uchwałą sejmu ostatniego zatrudniły się niepomału sprawy ludzkie wyciąganiem po pięci zł. od sta poboru od tych, którzy ludziom zbiory i pieniędzmi swemi dogadzają; starać się o to mają pp. postowie nasi, aby ta uchwała zniesiona była i nikt eo nomine nie był inkwietowany. **36**. Za Ich Mciami pp. Miękickimi prosić mają pp. posłowie nasi, aby król IMć sprawę ich, którą z panią z bratową swą mają, sądzić raczył nieodzwłocznie na tym sejmie, o toż i druga strona prosi. **37**. Za potomkami nieboszczyka Jakuba Dobrzynieckiego w roku 1613 poborcy, mają wnieść prośbę pp. posłowie nasi do króla IMci, aby na pogorzenie niemałej części Jarosławia, przez które stała się wielka diminucya w czopowem, także jeśliby strzeż Boże w tym czasie, póki arenda jego nie ekspiruje takowe przypadki na miasta przyszły, żeby z przyszłego czopowego nagroda onemu była uczyniona według kontraktu z skarbem postanowionego. **38**. Wielki niewczas dzieje się ludziom do miasta Lwowa przyjeżdzającym dla złych i nienapra-

wnych dróg około tego miasta; mają to pp. posłowie nasi prawem obwarować z założeniem pen na miesczany lwowskie, aby około miasta złe drogi naprawowali i dobry przejazd do niego czynili; toż się o przemyskiem mieście rozumieć ma. **39.** Wiele na zamkach pogranicznych Rzptej należy; starać się o to mają pp. posłowie nasi u króla IMci, aby opatrzenie i naprawę zamków pogranicznych obmyśleć raczył. **40.** Mają też pp. posłowie nasi wnieść prośbę do króla IMci za IMcią p. Piotrem Balem podkomorzym sanockim, człekiem zacnym i Rzptej zasłużonym, aby J. kr. Mć authoritate conventus składne na wino w mieście jego Woronikowie (sic) dać i przywilej na nie z kancellaryej swej wydać rozkazać raczył, inszym składom i prawom ich nie derogując. **41.** Za IMcią panią Podolecką przyczynić się mają pp. posłowie nasi do króla IMci, aby na nię o zabicie syna jej, który na posłudze Rzptej zginął, miłościwe baczenie mieć raczył. **42.** Mają też uczynić instancyą pp. posłowie nasi za IMcią p. Podoreczkiem sędzią buskim, aby rewizya jego authoritate conventus była approbowana. **43.** Uskarzali się też w kole naszem pp. Popielowie obywatele ziemie przemyskiej, że żupa kotowska na ich gruncie dziedzicznym stanąć miała, w czem mienią się mieć krzywdę wielką; mają wnieść pp. posłowie nasi za nimi do króla IMci prośbę, aby w prawa ich i położenie tamtej żupy kotowskiej wejrzeć rozkazać raczył, jeśliby się to pokazało, żeby w tem krzywdę mieć mieli, aby J. kr. Mć na nich miłościwy wzgląd mieć i to im nagrodzić raczył. **44.** Mają też tego pp. posłowie nasi na sejmie ostrzec, aby ekspektatywy nikomu nie były dawane, ale żeby dożywocia każdego w cale zostawały, także i dożywocie IMci p. Marcina Wielzinskiego na wójtostwie buskiem, aby cum derogatione iuris jego nikomu nie było konferowane. **45.** Starać się mają pp. posłowie nasi o inkorporacyą łanu roli pewnego i zagrodników kilku, których IMć p. Herburt starosta mościski mieszczanom mościskim pozwolił i na to prawo swoje dał. To wszytko działo się w Wiesniej na sejmiku generalnym dnia i roku wyżej opisanego. Które wszytkie artykuły zleciliśmy IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i zapieczętować. Jan Swiętosławski referendarz koronny sejmiku tego marszałek z roskazania wszytkich Ich Mciów m. p.

Castr. Prem. Rel. 331 p. 71—83.

101.

W Wisni, 21 stycznia 1615.

Sejmik wiszeński kwituje szafarza i poborców z oddanych pieniędzy poborowych na zapłatę wojsku moskiewskiemu.

My rady i rycerstwo koronne województwa ruskiego na sejmik powiatowy do Wisznie na dzień 19 stycznia zgromadzone wiadomo czynimy, komu to wiedzieć należy, iż IMć p. Samuel Troiecki stolnik ziemie przemyskiej, szafarz do poborów sześci na blisko przeszłym sejmie uchwalonych, pokazał w kole naszem liczbę dostateczną przez urodzonych p. Pawła Zeleńskiego z Zelanki przemyskiego, Mikołaja Morakowskiego lwowskiego, Złotnickiego sanockiego poborców we Lwowie, przed IMć pp. komisarzami sejmu blisko przeszłego do tego naznaczonymi, przy bytności swej uczynioną, także i kwit dostateczny od Ich Mći zupełnego oddania poborów sześci i nowych podatków na tymże sejmie uchwalonych na zapłatę wojsku moskiewskiemu skonfederowanemu we Lwowie za wiadomością swą oddanych[1]). Przychylając się tedy [do] kwitu IMciów pp. komisarzów, IMci p. stolnika szafarza także i pomienionych p. poborców przemyskiego, lwowskiego, sanockiego z zupełnego dosyć uczynienia z potomkami ich kwitujemy i czasy wiecznymi wolnymi czynimy. Na co dla więtszej pewności IMć p. referendarz koronny imieniem koła naszego jako marszałek sej-

---

[1]) Kwit ten z daty we Lwowie 14 kwietnia 1614 w Ter. Pr. Inscr. 82 p. 651—652.

miku naszego przy pieczęci swej podpisuje się. Działo się w Wiśni dnia 21 stycznia roku pańskiego tysiąc sześć set piętnastego. Jan Swiętosławski referendarz koronny sejmiku tego marszałek za wolą i zleceniem wszytkiego koła.

Terr. Prem. Ind. Rel. 82 p. 656—657.

102.

W Olesku, 7 listopada 1615.

Wojewoda ruski wzywa rycerstwo sanockie, aby w porozumieniu z kasztelanem swoim przedsięwzięli środki zaradcze z powodu plądrujących ziemię halicką kup zbrojnych.

Jan Daniełowicz na Olesku wojewoda ziem ruskich bełzki korsuński czehryński starosta. JWnym, Wnym urodzonym IMciom pp. senatorom dygnitarzom urzędnikom i wszytkiemu rycerstwu województwa ruskiego osobliwie ziemie sanockiej moim m. pp. i braciej po zaleceniu służb moich braterskich wiadomo czynię. Po tem świeżem spustoszeniu, które się w państwach Rzpltej przez cara tatarskiego, żal się Panie Boże, stało, nie zostawała insza nadzieja po Panu Bogu, jeno żeby ludzie wojną utrapieni pokojem jakożkolwiek ratować się mogli. Ależ nad wszytko spodziewanie wielkie kupy ludzi i różnych krajów, zebrawszy się ku uściu państwa koronne i dobra ludzi prywatnych sposobem prawie nieprzyjacielskim plądrują i pustoszą. Zaczem obywatele ziemi halickiej zgromadziwszy się pod Halicz na dzień okazowania w konstytucyej mianowany, zniosszy się naprzód sami sobą i spis pewny uczyniwszy przysłali posły swe do mnie, którzy przełożywszy to, iż Dumna Helżbieta, Heremia Mogiły hospodara niegdy wołoskiego pozostała małżonka, wziąwszy przed się posadzenie syna swego Alexandra na państwie wołoskiem, te wojska w ziemię halicką przywiodła, chcąc je [a]) w państwa wołoskie synem swym wprowadzić. Zaczem nietylko strach wojny tureckiej na Rzpltą tam tych krajów pewnego spustoszenia od narodów [b]) pogańskich i wołoskich na nie padł, ale i od tych ludzi swowolnie zebranych już ostatnią zgubę prawie krajów swych widząc, żądają mnie i urzędu mego napominają, abym onym według powinności prawem pospolitem na mię włożonej, był ratunkiem i pomocą. Ja widząc powinność swoję, wiedząc że ten zaciąg nietylko aby miał być za pozwoleniem króla IMci, ale owszem jest nad spodziewanie [c]) i zakaz, jako to i z inszych w tej mierze wydanych uniwersałów i z tych teraźniejszych świeżo do grodów od J. kr. Mci p. n. m. podanych jawnie znaczy się, tem ochotniej radbym powinności mej i żądaniu gorącemu braci naszej Ich Mci pp. obywatelów halickich dogodził, a nie mając jedno ten jeden sposób, który jest w prawie pospolitem na taki przypadek opisany, daję o tem znać WMciom m. m. pp. i braciej, prosząc i napominając z urzędu mego, żebyście WMć m. m. pp. wszyscy powinności prawem opisanej i możności swej manu forti et armata zjechać się raczyli na miejsce sobie w takich rzeczach zwyczajne. O czem z IMcią p. kasztelanem swoim raczcie się WMć zmówić. Ja też sam pro die 16 Novembris do Lwowa w pośrodek Ich Mci pp. Lwowian, na który dzień Ich Mciom złożyłem zjazd, użyczyli Pan Bóg zdrowia stawić się, a stamtąd cokolwiek w tej sprawie ponowy będę miał i do czego się rzeczy zanosić będą dać znać WMci m. m. pp. i braciej i zrozumiewać się z WMciami nie zaniecham. A zatem powtóre służby swe braterskie oddaję łasce WMci m. m. pp. i braciej. Datum w Olesku 7 Novembris anno Domini 1615. Ręką swą.

Ind. Rel. Castr. San. 144 p. 402—403. Ind. Inscr. Castr. Chelm. 44 p. 413.

---

a) się z synem swym w państwa wołoskie wprowadzić C. b) najazdów C. c) zapowiedzenie C.

103.

W Rymanowie, 15 listopada 1615.

Kasztelan sanocki zwołuje ziemian na 1 grudnia do Sanoka.

Marcin ze Zmigroda Stadnicki kastelan sanocki. Ich Mciom pp. dygnitarzom urzędnikom i wszytkiemu rycerstwu ziemie sanockiej zaleciwszy naprzód służby me braterskie WM. m. m. pp. i braciej uniwersał ten od IMci p. wojewody ruskiego [1]), który mnie do rąk 14 Novembra dopiero przyszedł, WMciom m. m. pp. i braciej posyłam, z którego WMcie zrozumieć będziecie raczyli wielkie i gwałtowne niebezpieczeństwa Rzptej. A iż ten uniwersał rozumiem dla odległości miejsca prędzej [a]) do wiadomości mej, zatem też i WMci przyść nie mógł, zaczem nie podobna rzecz, abyście się WMć do Lwowa do drugich Ich Mci stawić mogli, proszę tedy abyście się WMcie do Sanoka na dzień 1 Decembra na kwerele zjechać raczyli. W tem się Wciom stawić, użyczyli Pan Bóg zdrowia, chcę a cokolwiek chęci i pomocy WMcie w takowym razie Rzpltej ofiarować będziecie chcieć a czas do tego potrzebować będzie, jam służyć WMciom gotów. Zaczem służby me braterskie łasce WMci m. m. pp. i braci oddaję. Z Rymanowa 15 Novembris in anno 1615. Idem qui supra manu propria.

Ind. Rel. Castr. San. 144 p. 402.

104.

We Lwowie, 3 grudnia 1615.

Wojewoda Rusi zwołuje szlachtę sanocką na zjazd do Sanoka celem dania ratunku ziemianom halickim.

Jan Daniełowicz na Olesku wojewoda ziem ruskich, bełzki korsuński czehryński starosta. JWni, Wni m. dp. bracia! Przy oddaniu braterskich służb moich. Żadnemu WMci tajne nie są niebespieczeństwa i szkody, które po kilka raz swieżo Rzplta ojczyzna nasza odniosła. Zaczem i teraz obawiając się, aby ta kupa ludzi wszytkich nie mała, która swawolnie do Wołoch weszła, czego większego na sobie nie przyniosła, albo więc i sama jakokolwiek zwróciwszy się nie uczyniła, bo gdy wchodzili w ziemię wołoską doznało siła ludzi a mianowicie ziemia halicka wielkie spustoszenie od nich, tak że tylko w tem różni od Tatar byli, że ludzi nie brali a wsi nie palili. Co widząc Ich Mć tej [b]) to tam ziemie, spisawszy się przeciwko tym swawolnikom, jako wszelakiemu inszemu niebespieczeństwu zabiegając, które ich najbliższe jest, manu forti et armata, nie folgując ani zdrowiu ani dostatkom swym ani czasowi do obozu niesposobnemu, pod Haliczem skupiwszy się położyli, przysłali posły swe po kilka razów do IMci p. hetmana i do mnie, abyśmy IMciów z powinności braterskiej ratowali. Każdy z nas ex privato suo esse co mógł to czynić chętnieśmy IMciom ofiarowali, ale iż możność moja nie jest taka, abym privatim IMciów ratować mógł, uciekłem się do tego, co mi prawo pospolite i powinność urzędu mego każe. A tem jeszcze goręcej, gdym usłyszał potężność wielką przy tym tam Tomży Tatar, Multan, Siedmiogrodzian i Wołochów, rozesłałem uniwersał po wszytkiem województwie ruskiem, czego i do ziemie sanockiej uczynić nie zaniechałem i uniwersały te swoje do rąk IMci pana sanockiego [2]) dyrygowałem i wiem to, że IMć jako senator wielki i cały publikować ich nie zaniechał. A ziemie lwowskiej

a) proczy S. b) tych to tam ziem Ch.[1]) [1]) Jan Daniłowicz ob. Nr. 102. [2]) Marcin Stadnicki.

zjazd pierwszy pro die 16 Novembris, drugi pro 1 Decembris do Lwowa złożyłem. Napierwszym co się sprawiło do rąk IMci pana sanockiego odesłałem, rozumiem że WMci m. m. pp. i braci doszło. Na tym drugim, gdzie wielka kupa ludzi zacnych i przednich była, dobremi, cnotliwemi, szlacheckiemi słowy rzekliśmy sobie wszyscy nemine excepto, a drudzy Ich Mć i ja pierwszy skrypt nasz lwowski podpisali się, że skoro i wielkie niebespieczeństwo skądkolwiek nadchodziło, że Ich Mć wszytcy z obwieszczeniem mojem na czas i miejsce, gdzie odemnie mianowane będzie, zjechać się mają manu forti et armata, jako kto będzie mógł napotężniej. Przy tem oznajmuję, zdało mi się i prosić WMciów m. m. pp. abyście się WMć raczyli zjechać ad diem 29 Decembris do Sanoka, i jako bracia nasza namówiwszy się, równo z nami Rzpltą ojczyznę naszą, prawie chwiejącą się i tę bracią naszę pany Haliczany ratować. Pewienem tego, że to WMć m. m. pp. dla miłości ojczyzny swej uczynić będziecie raczyli. Oddając się przy tem powtóre służbami memi łasce WMci m. m. pp. ze Lwowa die 3 Decembris anno Domini 1615. Ręką swą.

Ind. Rel. Castr. San. 144 p. 427—428. Ind. Rel. Castr. Chelm. 44 p. 423.

105.

W Wisni, 12 marca 1616.

Uchwała poborowa i instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Artykuły na sejmiku wisnienskim [1]) Ich Mciom pp. posłom IMci p. Stanisławowi z Wielkich Kunczyc Mniszkowi lwowskiemu staroście, IMci p. Józefowi Narajowskiemu sędziemu lwowskiemu ze lwowskiego, IMci p. Marcinowi Krasickiemu krajczemu królowej JMci, przemyskiemu lubomskiemu bolemowskiemu, IMci p. Janowi Szczęsnemu Herbultowi mościckiemu wiszniańskiemu etc. starostom z przemyskiego, IMci p. Janowi Mieleckiemu i p. Krzysztofowi Drohojowskiemu z sanockiego powiatów zgodnie na sejm walny warszawski przyszły obranym podane. **2.** Naprzód pp. posłowie nasi zwykły i nieodmienny województwa tego afekt ku J. kr. Mci p. n. m. a tudzież stateczną chęć i wiarę naszę oświadczyć mają i opowiedzą, iż się z dobrego zdrowia J. kr. Mci wielce cieszymy i aby w niem jako najdłużej Pan Bóg J. kr. Mć z przezacnem potomkiem chować raczył wiernie życzymy. A przyjąwszy wdzięcznie et cum debita reverentia poselstwo teraźniejsze J. kr. Mci i podziękowawszy za wszytkie przestrogi, o tak wielu i wielkich niebespieczeństwach na Rzpltą ojczyznę naszę oraz przypadających, które i sami na oko widzimy, idziemy ochotnie do zabiegania im, których iż taka jest molles, że im sami wydołać i pojedynkiem odporu dać nie możemy, ani się nam dla związków naszych z inszemi województwy i stany koronnymi godzi, przychodzi nam tam repentinis et gravibus periculis folgując udać się ad minus consvetum remedium i podać to dufliwie wierze i zwierzyć się pp. posłom naszym, aby na onym placu sejmowym, gdzie wszytkie stany zgromadzone będą, z inszemi wszytkiemi województwy około tego się znosili i ante omnia sposoby obrony prędkiej granic i bespieczeństwa koronnego ze wszytkich stron obmyślili, a z taką pilnością et tam mature et prospere, jakoby Rzplta albo część która jej, strzeż Boże, o szwank jaki i upad nie przyszła. My, ile się nas tyczy, a rozumiemy iż nikogo bardziej jako nas ta calamitas zachodzi, bośmy bliżsi są nad insze tego ognia i o nas najwięcej idzie, od wszelkich sposobów obrony, którąby się całości i bespieczeństwa Rzpltej gruntownie opatrzyć mogło, nie będziemy i owszem chętnie radzi na wszytko to, coby było ex re et commodo ac securitate patriae nostrae pozwalamy z całością jednak praw i swobód naszych tudzież i zwyczajów, których przestrzegać mają pp. posłowie nasi. **3.** A nieopuszczając jednak prędkich sposobów obrony, ile w tak

---

[1]) Jak z publikacyi tych artykułów w Sanoku 22 marca dokonanej widoczna, sejmik zwołany był na dzień 8 marca C. San. 144 p. 560.

nagłem niebespieczeństwie od Wołoch i Tatar, które w tym czasie, póki się sejm nie skończy, przypaść i Rzptą zajść może, zgodziliśmy się na to jednomyślnie i objecujemy to sobie sub fide honore et conscientiis nostris, iż od dzisia dnia, to jest od dnia dwunastego marca nadalej do niedziel piąci inclusive dwa pobory łanowe z ziem naszych całych lwowskiej [1]), przemyskiej i sanockiej, miasta, miasteczka wszytkie z sobą rachując złożymy i zniesiemy i powinniśmy już ex nunc sub paena banitionis wedle uniwersałów w przeszłych konstytucyach opisanych, która paena na wszytkich in universum i na każdego z osobna obywatela ziem tych, tam in praesentes quam in absentes, także i na miasta i miasteczka autoritate zjazdu dzisiejszego ściągać się ma. I już ex nunc poborców zgodnie między sobą obieramy i mianujemy; ze lwowskiej ziemie urodzonego Teodora Terleckiego, z przemyskiej IMci p. Jana Dunikowskiego podsędka przemyskiego, z sanockiej IMci p. Simona Humnickiego wojskiego sanockiego, którzy pp. poborcy na wierne i sprawiedliwe wybieranie poboru tego obojego i obrócenie tam, gdzie ad praesens naznaczamy, za niedziel dwie w grodziech swych ziem przysiąc mają, to jest, iż nigdziej indziej obrócić się nima, tylko na przyjęcie żołnierza i na teraźniejszą obronę, z wolą i wiadomością J. kr. Mci. Którym żołnierzom pp. poborcy dawać będą te pieniądze za kwitami albo rekognicyami IMci p. hetmanowymi i tenże żołnierz wszytek pod władzą IMci p. hetmana koronnego [2]) byś ma i tam będzie obrócony na obronę krajów naszych. A z poborów tych obudwu pp. poborcy na przyszłym sejmiku przedsejmowym liczbę tu w kole czynić będą powinni. To pp. posłom naszym specifice zalecając, żeby te pobory dwa, które teraz dajemy, ad rationem przyszłych poborów albo sposobów obrony potrącone były, a ta teraźniejsza nasza uchwała aby koniecznie autoritate sejmu zaraz na początku jego, choćby insze województwa nie chcieli utwierdzona była, i paena bannitionis na tych, coby omieszkowali z wypłaceniem tego poboru, to jest na bracią naszę, założona i potem egzekwowana była [3]). 4. Lecz iż sejm jeszcze opodal, do którego się liczy niedziel sześć i tenże weźmie czasu swego niedziel sześć, potem i ogłoszenie uchwały sejmowej nie zaraz do uszu ludzkich dojdzie i tak to wszytko kilkanaście niedziel wziąć musi, a w ten czas, czego strzeż Boże, mógłby wpaść nieprzyjaciel i siła złego naczynić pierwej niż się Rzplta w gotowość swą zaweźmie, prosimy o to J. kr. Mci p. n. m., aby tym tu krajom naszym co najprędszą jaką securitatem obmyśleć raczył. Okrom inszej rozumiemy i tę, żeby listy i poselstwa swe do Ich Mci pp. senatorów w krajach tych przemieszkiwających i znaczne posiłki swe domowe mających w skok rozesłać raczył, nie pomijając w tem IMci p. wojewody kijowskiego hetmana koronnego jako ordinarium magistratum, któremu o wojskach zawiadować et defensio finium regni należy, aby IMć przerzeczony dla miłości swojej ku ojczyźnie pod takiż czas jej niebespieczny posiłki swe pod władzą i regiment J. kr. Mci pana hetmana quam primum zgromądzili, porozumiawszy się z IMcią o miejsca i czasy. Zaczemby IMć p. hetman póki Rzplta czego lepszego i potrzebniejszego sejmem nie postanowi; mógł in omnes partes Reipublicae securitati prospicere, nie odrywając jednak Ich Mci pp. senatorów samych bytności na sejmie, dla dodania rady tem gruntowniejszej, okrom IMci p. hetmana, którego presentią tu blisko potrzebną bardzo być rozumiemy. 5. Żołnierz kwarciany iż rospusczony jest nie bez obrażenia granicy i bespieczeństwa koronnego, pilniej prosimy, abo jako najprędzej przyjęty znowu był i na Ukrainie zaprowadzony a przeszła kwarta, kędy by się podziała, dowiedzieć się mają. 6. Rozumiemy i to być rzecz bardzo potrzebną i prosimy o to J. kr. Mci p. n., aby to miasto i zamek Kamieniec podolski ex nunc był jako najlepiej muniowany i wszelakim dostatkiem ludzi armaty i żywności opatrzony; także i insze zamki co sposobniejsze ukrainne mianowicie

---

[1]) Pobór ten dwojga łanowego z ziemi lwowskiej, uchwałą sejmową potwierdzony, wyniósł ze wsi 8.127 K 22 gr., z miast i miasteczek 5.354 zł. 2 gr.; ze wsi żydaczowskiego powiatu 1.947 zł. i gr. 13, z miasteczek 389 zł. 25 gr. Razem 15.819 zł. i 2 gr. z czego na salarium 263 zł. 19½ groszy. C. Leop 374 p. 1034—1035. [2]) Stanisław Żółkiewski wojewoda kijowski. [3]) Sejm przychylił się do wniosku i potwierdził w całości pobór i uchwałę. Vol. l. III 320.

przemyski, sanocki, żydaczowski, gdyż jest spustoszony przez przeszłego p. starostę, i aby ich przynamniej pod ten czas pp. starostowie nietylko opatrzyli, umocnili, ale i dotrzymali respectu beneficii accepti od Rzpltej. 7. Tatarom upominki żeby jako naprędzej posłane były, aby się skrzydło to pogańskie tymi upominkami zahamować mogło prosimy J. kr. Mci i na potem, skądby zapłata być mogła, obmyśleć mają. 8. Komissya albo poseł aby zaraz na początku sejmu był do cesarza tureckiego [1]) wyprawiony, którýby Rzpltą justifikował i o pokój i bespieczeństwo, wedle pakt które Korona z nimi ma, traktował, prosimy J. kr. Mci. 9. A gdy przyjdzie na sejmie da p. Bóg zbierać i wynajdować sposoby obrony wojennej, mają tego postrzegać pp. posłowie nasi, aby od ciężaru tego, który zachodzić musi dla obrony Rzpltej, żaden stan i żaden człowiek cuiuscunque conditionis nie ulegał, a mianowicie wójtowie uprzywilejowani w dobrach J. kr. Mci i Ich Mci pp. duchownych, miasta, kupcy, Ormianie, Szoci, Żydowie. 10. Feudales regni Ich Mć wszytcy aby poselstwami authoritate sejmu dosięgani byli i auxilia od Ich Mci z prośbą, aby in tanta necessitate Reipublicae zażywając beneficia jej, onę ratowali bądź ludźmi bądź pieniądzmi ad erarium publicum, nie mieszając w to kwarty zwykłej od księcia IMci pruskiego [2]) do Rawy należącej, która swym trybem ordinarie iść ma. 11. Moskwa iż komissyą pogardziła i do wojny się bierze, jeszcze przecie nie opuszczając środków do ugody albo transakcyi, aby ad extrema z nimi nieprzychodziło, nie będzie bez tego, jako się dali słyszeć, iż posły swe na sejm przyślą, będzie okazya znowu wrócić się z nimi do traktatów przez drugą komissyą; na którą przyjdzie więtsze siły pp. komisarzom sposobić, aby ten nieprzyjaciel insultów żadnych ad contemptum króla IMci p. n. i Rzpltej nie czynił, przyczem bytność samego królewicza IMci Władysława potrzebną być rozumiemy, aby ich auctoritas królewica IMci do powinności i tej którą już oddali przysięgi, i czynienia jej dosyć przywieść mogła i zaraz królewicza IMci auspicia wesprzeć się godzi, czego i chętnie życzymy i siły nasze ofiarujemy, jeśli na to zajdzie konsens wszytkiej Rzpltej. Także i strony puszczenia posłów moskiewskich mają się zgadzać stanami koronnymi, wszakoż tak, aby na Rzpltą mollem belli nie zaciągnęli. 12. Zapłata żołnierzom smoleńskim, inflanckim i litewskim poślediej przyjętym, także zamków inflanckich i bespieczeństwa ich opatrzenie, aby na sejmie opatrzone było i porównanie w poborach przeszłych i ciężarach wszytkich aby z Ich Mciami pp. litewskimi pewne i gruntowne doszło zlecamy pp. posłom naszym, chcąc statecznie powinnych związków i miłości braterskiej Ich Mciom dodzierzeć. A iż liczby pp. podskarbich koronnego [3]) i W. ks. litewskiego [4]) na przeszłym niedoszłym sejmie czynione okazały retentów różnych przez cztery kroć sto tysięcy zł. citra vel ultra, tedy tego pp. posłowie nasi dojrzeć pilnie mają, aby te retenta na teraźniejszą Rzpltej potrzebę obrócone były, i gdzieby ich do skarbu obudwóch nie wybrano, trybunał znowu taki, jako się w Radomiu in anno 1613 odprawował, uchwalony żeby był. 13. Okazowanie mają tymże trzem ziemiom przynieść pp. posłowie nasi cum paena de expeditione bellica sancita a na dzień jeden w każdej ziemi złożyć czas po siemie niedziel trzy z kondycyą, iż ci podlegać temu okazowaniu nie będą powinni, których dawno prawo wyjęło, to jest urzędniki dworne i dwór króla IMci, za listami jednak króla IMci. 14. Strony ratunku królowi IMci p. n. do rekuperowania dziedzicznego królestwa J. kr. Mci swedzkiego, poczuwamy się w tem, że naród nasz zwykł zawsze panów swych miłować, dignitatem ich tueri i każdą krzywdę królów panów swych za swe zwykł poczytać, pogotowiu i ratunku denegować, w tak jasnem wszytkiemu światu wiadomem ukrzywdzeniu, nie umielibyśmy. Lecz iż tak złe czasy i główne z kilku stron w raz jeden niebespieczeństwa na Rzpltą naszą z wielkim ciężarem i utrapieniem naszem gwałtownem napadły, pod którémi dźwignąć się nam i ten raz ratunek odprawić trudno, chęć całą naszę na inszy da Pan Bóg czas szczęśliwszy królowi IMci ile z nas być może ofiarujemy. 15. Swawola kozacka in tantum crevit, że mimo pakta koronne z cesarzem tureckim w ziemie jego swawolnie i nad wolę i owszem nad

---

[1]) Achmet I. [2]) Albrecht Fryderyk. [3]) Stanisław Warszycki. [4]) Hieronim Wołowicz.

zakaz króla IMci wpadają, miasta plądrują i tym sposobem przymierze targają i nas samych w niwec obracają a z osobna wołoską ziemię wojują i pustoszą, skąd Rzplta in maximum discrimen et periculum przychodzi. Prosimy J. kr. Mci, aby authoritate sejmu przyszłego powściągniona ta swawola była i Kozacy ci, aby in ordinem byli redacti egzekucyej postanowienia Ich Mć pp. komisarzów, które roku przeszłego uczynili. **16.** Ważyli się tego prywatni ludzie, że przeciw woli i zakazom króla IMci p. n. tudzież i przeciw prawu samemu wojska prywatnie zebrawszy ausu temerario do Wołoch weśli, ziemie tamte pustoszyli, ludzi wiele pomordowali i na państwo tamto hospodarczyka[1]) wedle myśli swej wsadzili, czem wielkie niebespieczeństwo na Rzplta zaciągnęli. Prosimy J. kr. Mci, aby serio animadvertować raczył, żeby się tym przykładem nikt na potem tego czynić nie ważył, a kiedyby szkód swoich dochodzić mieli ci Ich Mć, którzy są ukrzywdzeni, niechaj to sejm deklaruje. Książąt kurlandzkich postępek jako gwałtowny, iura et conditiones feudi niepomału zachodzący, bardzo się nam nie podoba i godną rzecz jest, aby w to stany wszytkie pilno wejrzeli, żeby na majestat i jurisdykcyą króla IMci i Rzpltej żadne a beneficiariis nie zachodziły contemptus et abusus, jednak opportunitate et rationibus temporis recte servatis. **17.** Rozrywanie sejmów, które jedna albo kilka person czynić zwykły, iż jest bardzo szkodliwe prawom i wolnościom naszym, gdyż jedno to jest nawiętsze i najlepsze ad omnia Reipublicae commoda et incommoda et ad omnes necessitates remedium, wolne konsultacye i konkluzye wszytkich stanów na sejmie, starać się o to mają pp. posłowie nasi, aby na takich, którzyby to temere czynili prawo ostre cum paenis uchwalone było i zaraz modus conclusionis consultationum publicarum żeby był namówiony. **18.** Niemniej i to rzecz jest prawu i pokojowi pospolitemu szkodliwa, że z tumultami wielkimi przyjeżdżają na sejmy cum signis et armis bellicis, skąd zwierzchności J. kr. Mci, prawu i pokojowi pospolitemu uraz, zagęszczenie wielkie i zadrożenie żywności dzieje się, a niektórzy armis i takimiż tumultami do poselskiej izby przychodzą, miesca pp. posłom ziemskim zastępują i onych uciskają, pilne o tem staranie czynić mają pp. posłowie nasi z inszemi województwy porozumiawszy się, aby tak wielki i znaczny zjazd sejmowy tudzież i miejsce koła poselskiego żadnymi tumultami non obrueretur. **19.** Na elekcyej deputatów trybunalskich, która wszytkim wolna być ma, dzieją się te praeiudicia, że zgromadno niektórzy przyjeżdżają dla więtszej liczby głosów, czem się libertas electionis ludzież i pokój uraża, naleść temu sposób mają pp. posłowie nasi z inszemi województwy, aby in posterum elekcye te trybem swym szły a na nie żeby nikt nie przyjeżdżał tumultuarie sub paenis. **20.** W trybunale przez zagęszczenie spraw i leniwe sądy pp. deputatów niedochodzą województwa ledwie w lat kilka, z wielkiem sprawiedliwości ludzkiej omieszkaniem i ukrzywdzeniem, zatem znieść się mają około tego pp. posłowie nasi z inszemi województwy i sposób znaleść, aby taka iustitiae tarditas w sądzie tym, od którego każdy największej czeka pociechy, nie była, a przy tem i tak wielkie depaktacye w sądzie tym żeby się nie działy. **21.** Bracia nasi religiej greckiej wnoszą na zjezdziech naszych i na teraźniejszym sejmiku wnieśli urazy swe, odzywając się do praw i przywilejów swoich dawnych i do konstytucyej im na religią i prawa ich służących; zlecamy pp. posłom naszym, aby pilnie instancyą i starania takie na sejmie przyszłym czynili, jakoby do uspokojenia przyszło i prawa ich wcale zachowane były, a procesy, które przeciwko popom od księdza Krupeckiego otrzymane są, aby penitus zniesione były. Ich Mć różnej religiej bracia nasi szukają także i żądają uspokojenia swego, starać się będą pp. posłowie nasi, jakoby pokój prawem Ich Mciom był warowany, prawom kościoła rzymskiego katolickiego w niczem nie derogując, a proces utrique parti serviens żeby był namówiony[2]). **22.** O złą monetę dawno Rzpta amarikuje a żadnej w tem odmiany niemasz i poprawy i owszem co raz to gorszą robią z wielką szkodą i zelżywością Rzpltej, prosimy króla IMci pana

[1]) Konstantego Mohiłę. [2]) Przeciwko władyce Atanazemu Krupeckiemi jak w ogólności przeciwko unii bardzo stanowczo i ostro występowała szlachta ruska ziemi przemyskiej; obacz ich protest przeciwko temuż władyce z 1610 r. Ter. Prem. 75 p. 1779.

naszego, aby koniecznie te złe monety zniesione były a insza dobra i poczciwa moneta żeby była robiona, co iż się po części ausu temerario privatorum quorundam dzieje prosimy, aby się w tem urzędy pp. podskarbich Ich Mci poczuły i niecierpiali tego, i ci, którzykolwiek zajeżdzają do cudzych ziem dla sposobienia fałszywych pieniędzy, takowi mają być imani przy pieniądzach przez starosty i ich urzędy, o co nie mają być inkwietowani od stanu slacheckiego. 23. Konstytucyą anni 1588 o egzekucyi zamkowej [1]) w krajach ruskich i podolskich deklarować ma sejm. 24. Podkomorzowie wszytcy ziemscy aby miesca swoje zasiadali według prawa dawnego przed starosty sądowymi, a księgi podkomorskie aby chowane były przy księgach ziemskich i żeby bywały ich leżenia pod rokami ziemskimi. 25. Najduje się wiele takich, którzy nie będąc w stanie szlacheckim in paritate urodzeni uzurpują sobie klejnot szlachectwa koronnego i wieszają się w prerogatywy i swobody szlacheckie, chcąc actualiter prawa i wolności naszych z nami zażywać, nie oglądając się w tej mierze na ostrość prawa pospolitego. Zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby koniecznie uchwała ostrzejszego prawa i penami większemi była na takich animadvertowana. 26. Na wzgardę prawa pospolitego już nie tylko ludzie szlachetni ale i Żydowie jęli się do Węgier po wina jeździć i tam je skupując potem ich na składzie i na inszych różnych miejscach przedawają jako chcą. Reasumujemy konstytucyą anni 1611 o winach [2]), w której zakazano jest wszytkim i każdemu z osobna, aby się nie ważył za granicę dla win jezdzić i zlecamy pp. posłom naszym, aby koniecznie ta reassumpcya stanęła i peny były podniesione nemine excepto ani na privatos usus sub paena duorum millium marcarum pol. szlachcie, a miesczanom i Żydom pod straceniem onego wina ad cuiusvis instantiam mają odpowiedać w grodzie na kwerelach własnego powiatu. 27. Dla niedochodzenia komisyej od Węgier, obywatele ziem naszych wielkie odnoszą krzywdy, urazy i szkody z węgierskiej strony, pilnie to pp. posłom naszym zlecamy, aby koniecznie komissya sejmu blisko przyszłym nietylko uchwalona ale i do skutku subsequenter przywiedziona była. Naprzód żeby J. kr. Mć posła swego umyślnie dla tego samego wysłać raczył do cesarza IMci, o czasie i o samych panach komisarzach tudzież i o pewnem zjechaniu ich porozumiewając się, bo gdzieby ta komissya dochodzić nie miała, nie przyszłoby jedno udać się ad repressalia, coby potem mogło wielki niepokój jeśli nie wojnę jaką wzniecić, w czem pilnie i gorąco postąpić mają pp. posłowie nasi. Także i na pp. komisarze, jeśliby się który nie stawił, paena ma być umówiona. Komisye graniczne, które się in pleno numero pp. komisarzów iuxta praescriptum konstytucyej anni 1588 odprawiły albo odprawować będą, aby żadnym sposobem wedle przeszłych praw i konstytucyej wzruszane nie były. 28. Około ustaw urzędom wojewodzim należących iż negligentia i zadrożenie wielkie we wszytkiem się dzieje, dla różnych między tymże podwojewodzym a miesckimi urzędami differencyi, starać się mają pp. posłowie nasi, aby prawo o tem dostateczniejsze nie mijając konstytucyi anni 1565 [3]), ale tego czegoby jej nie dostawało przydawszy i objaśniwszy, uchwalone było. A miara korców albo kłód we wszytkich powiatach województwa naszego ruskiego aby jednakowa była, podług miary powiatowej miasta sądowego grodzkiego, jednak w oddawaniu sepnego kościołom należącego miary nie odmieniając. 29. De bonis nullo iure receptis, iż się sądzenie nie dzieje na sejmie wedle praw i konstytucyej dawniejszych, starać się mają pp. posłowie aby sądzenie to dochodziło. 30. Za tak gwałtownemi następującemi niebespieczeństwami na koronę polską, za słuszną rzecz zdało się nam, aby Żydowie miasto kontribucyej, którą do skarbu dają, pogłówne wydawali po wszytkiej koronie i W. księstwie litewskiem po czerwonemu złotemu od jednej głowy, którego arendować pp. podskarbiowie nie mają; a tego pogłowia wydawanie przy poborze do rąk pp. poborców być ma a weryfikacya tego ma być przez wojskich tych ziemi i urzędy ziemskie. Działo się w Wisni na sejmiku powiatowym die 12 martii anno 1616. Jan z Orska Dunikowski podsędek ziemski przemyski, marszałek na ten czas koła wisznieńskiego.

---

[1]) Cf. Vol. l. II 1230 s. 47 i 48. [2]) Vol. l. III 7. [3]) Vol. l. II 685—690.

Petyta.

31. Iż na tem wiele nietylko naszym krajom ruskim ale i Rzpltej wszytkiej należy, aby IMć ksiądz arcybiskup lwowski, jako primas krajów naszych pro dignitate mógł tak wysokie miesce zasiadać a sto dostatku z arcybiskupstwa tego niemasz, usilnie pp. posłowie nasi starać się o to mają, żeby J. kr. Mć chciał mieć rationem miejsca tego i opactwo albo co takiego inkorporować chciał z miłościwej łaski swej, 32. Zaszło rozgraniczenie i decyzya w różnicach między IMcią ks. biskupem przemyskim [1]) a IMcią p. Stanisławem Płazą od gruntów kościoła lubaczowskiego dzierzawy dóbr J. kr. Mci, iż [zaszła] stron obudwu zgoda i bez wszelakiej dóbr króla IMci i Rzptej ujmy i szkody, prosimy J. kr. Mci i stanów wszytkich, aby to rozgraniczenie i decyzya autoritate sejmu konfirmowane było. 33. Dajemy Ich Mciom pp. posłom za artykuł, aby przełożywszy J. kr. Mci i Rzptej merita JW. Mci p. Stanisława Żołkiewskiego wojewody kijowskiego hetmana koronnego, iż w ciężkiem razie Rzpltej w niedostatku pieniędzy na zapłacenie konfederatom ad fidem publicam pożyczył trzydzieście tysięcy zł.; dziesięć już przez W. IMć p. Mikołaja Danielowicza podskarbiego nadwornego koronnego są zapłacone a dwadzieścia się mu jeszcze winno, prosić J. kr. Mci i Rzpltej, aby na tym sejmie eliberowana była fides publica i IMci żeby zapłacono. 34. Iż za tem nieszczęśliwem wtargnieniem poganina w kraje nasze miasto Felsztyn dosyć znaczne JMci pani wojewodziny ruskiej jest w niwec spalone, starać się mają pp. posłowie nasi, jakoby mogli do czasu dalszego niżeli jest w prawie opisany libertacyą otrzymać. 35. Żałośna sprawa Ich Mci pp. Grochowskich już na dwóch sejmikach przedkładana była o zamordowanie niewinne brata Ich Mciów na posłudze J. kr. Mci, dotąd w żalu swoiem nie są utuleni, przeto zlecamy pp. posłom naszym i za artykuł dajemy, aby staranie pilnie uczynili u króla IMci, żeby z miłościwej łaski swej autoritate sua sekretarza przydał za skrutatora, gdyż crimen patratum est extra regrum. 36. Za Ich Mciami pany Władysławem Zygmuntem i Stanisławem Stadnickimi, którzy na rocech blisko przeszłych ziemskich przemyskich publikowani są od woźnego za infames, a woźny ten tylko ad quaevis iuris necessaria niemianując na co i dla czego przydany był, wnieść mają pilną prośbę pp. posłowie nasi, aby król IMć deklaracyą dekretu swego i kognicyą o ważności tej infamiej uczynić raczył. 37. Wniesiona była prośba za p. Janem Zaporskim rotmistrzem J. kr. Mci, który przepędziwszy wiele lat na służbie J. kr. Mci i Rzpltej dotąd nijakiej konsolacyi nie odniósł, prosić mają pp. posłowie, aby król IMć z miłościwej łaski swej chciał mieć rationem odważnych posług jego i kosztów, które na różnych ekspediciach czynił. 38. Za p. Cieklińskim, p. Slawskiem i p. Białoskurskiem, p. Zaikowskiem, którzy miłosierdzia i łaski szukają, zdrowia swe na usługę Rzpltej ofiarując, prosić mają pp. posłowie nasi, z dokładem, aby jako się sami podejmują przyjęli kondycyą zasługowania Rzpltej z odwagą zdrowia iuxta praescriptum króla IMci i IMci p. hetmana. 39. Pan Pobiedziński iż zapozwany na sejm od króla IMci także od Imci p. referendarza W. ks. Lit., a iż już te sprawy upadły w areszt, a on tu obecnie będąc między nami dawał dostateczną sprawę niewinności swojej, prosimy o to króla IMci p. n. i stanów wszytkich i samego IMci p. referendarza, aby sprawą tą nie był aggravatus, ale aby tam dochodził rzeczy swych, gdzie i kiedy zostały, a on jaśnie oświadczył fidem suam in Rempublicam. 40. Otrzymana jest infamia na panu Rytarowskim o zabicie p. Wyslia, a iż się już ze stroną pojednał, na co i pozwolenie sejmu przeszłego zaszło, o czem attestacyą IMci p. marszałka poselskiego przeszłego sejmu pokazał, mają mu do tego pomoc pp. posłowie nasi, aby z niego ta infamia zniesiona była, na co i strona pozwala, 41. Wniesiona była prośba od Ich Mciów pp. Mieleckich, by sprawa ich de suppositione partus na sejmie sądzona była, w czem pp. posłowie nasi pilną instancyą do króla IMci uczynić mają. 42. IMć p. Hieronim Miękicki mając już dawne pozwolenie na wywiedzenie rewizyi na myto majętności swej dziedzicznej w Swidnicy i Kochanowce, którą już odprawił a konfirmacyi na to

---

[1]) Stanisław Rogala Sieciński.

jeszcze nie otrzymał, starać się mają pp. posłowie nasi u króla IMci, aby mu konfirmacya dana była. 43. Z wielu przeszłych sejmików miewali pp. Popielowie bracia nasi obywatele ziemi przemyskiej od nas petitum swoje, aby żupy ich kotowskie dziedziczne były im przywrócone, w której sprawie na przeszłym sejmie J. kr. Mć pan nasz miłościwy rewizyą w tej mierze pozwolić im był raczył, lecz za niedojściem sejmu nie stanęła; poruczamy tedy i teraz pp. posłom naszym, aby instancyą pilną do J. kr. Mci uczynili, jakoby ta rewizya w takowej sprawie na tym sejmie była dana. 44. Roki ziemskie sanockie iż nie wcześnie przypadają uskarzali się obywatele ziemi sanockiej; starać się mają pp. posłowie, aby tym porządkiem dochodziły: pierwsze feria tertia post Nicolai, drugie feria terfia post Iacobi, trzecie feria tertia post Iubilate, czwarte feria tertia post Michaelis. 45. Zakonniczki lwowskie reguły Benedykta mają wielkie ciężary około naprawowania drogi i gościńców majętności swej a myto nie wielkie, prosić mają pp. posłowie, aby im myto przyczynione było. 46. Niedawnymi czasy miasto Grodek Pan Bóg ogniem nawiedził, zaczem i kościoł zgorzał, który do tego czasu restaurowany nie jest; starać się mają pp. posłowie nasi, żeby król IMć interponował auctoritatem suam do IMci p. starosty grodeckiego, aby jeśli nie czem inszem tedy przynajmniej drzewem do wypalenia cegły z lasów grodeckich był ratowany. 47. Za następieniem na kraje wołoskie niebiespieczeństwa i niepokojów ustąpić musiał stamtąd IMć ksiądz biskup wołoski tu do Korony, a mieszkając z nami kondycyej swej przystojnego pożywienia niema, prosić tedy pp. posłowie mają, aby J. kr. Mć z miłościwej łaski swej niedostatek jego chciał opatrzeć. 48. Iż klasztor OO. Dominikanów w mieście króla IMci Mościskach, w starostwie IMci p. Herbulta, prawie żadnej fundacyej niema a na murowanie kościoła i klasztoru i na pomnożenie chwały Bożej nakład wielki zakonnicy czynią, pan Herbult starosta tameczny łan roli ze trzema zagrodnikami w prawie jego zawarty tym zakonnikom puszcza, prosić mają pp. posłowie J. kr. Mci i stanów, aby na to to miłościwie pozwolić raczył. 49. Dla nienaprawy dróg i gościńców około miasta Lwowa, na co mieszczany lwowscy od przedmieszczan tamecznych znaczne kontrybucye biorą, a przejazdy są bardzo złe i szkodliwe z niewczasem wielkim, a pod czas z szkodą ludzką, zalecamy pp. posłom naszym, aby prawo o to stanęło, żeby się takie niedbalstwo in futurum nie działo. 50. A iż inszym wielom ale mianowicie IMci p. Ludzickiemu slachcicowi znacznemu za wpadnięciem poganina w kraje nasze nietylko majętność w niwec zniesiono, ale quod summum et praecipuum est, cara pignora jako małżonkę miłą i dziatki w niewolę pogańską zabrano, prosić mają pp. posłowie nasi J. kr. Mci, aby chciał mu być ratunkiem miłościwym. 51. Miasto Przemyśl do tych czasów nietylko według potrzeby nie jest obwarowane, ale część wielka mało nie połowica muru około miasta nie stanęła dla niedostatków, jako nam przełożono, i wielkiego tak przez konfederaty jako z inszych miar zniszczenia, należy na tem obywatelom ziemie przemyskiej, żeby to miasto opatrzone było, gdyż inszych zamków murowanych nie mając, tam podczas niebespieczeństwa albo inkursiej nieprzyjacielskich żony dzieci i substancye swoje znosić zwykli; zlecamy to pp. posłom naszym, aby pilną około tego instancyą uczynili, żeby król IMć na poratowanie tego miasta bądź z przeszłego czopowego, które jeszcze nie wydane jest, bądź skądinąd sumę jaką naznaczyć raczył. 52. Wniesiona prośba było od miasta Sanoka króla IMci, aby obywatele miasta tamecznego mogli być od podwód według dawniejszych przywilejów nadanych wolni, o co staranie czynić mają pp. posłowie nasi. 53. Miasto Sol króla IMci wniosło prośbę swą do króla IMci, aby składne winne mieć mogli w mieście swem, o co się starać pp. posłowie mają. Działo się w Wisniej na sejmiku powiatowym ziemi przemyskiej 12 marca anno Domini 1616. Jan z Orska Dunikowski podsędek ziemi przemyskiej marszałek na ten czas sejmiku wisnienskiego na dzień 8 Martii od J. kr. Mci złożonego.

Castr. Sanoc. Rel. 144 p. 553—565. Castr. Prem. Rel. 332 p. 458—472.

106.

W Wisni, 12 marca 1616.

Świadectwo marszałka sejmiku wiszeńskiego o elekcyi posła.

Przy obieraniu pp. posłów na sejmiku wisnienskim zaszła kontradykcya Ich Mć pp. senatorów także IMci p. krajczego królowej JMci p. starosty przemyskiego[1]) przeciwko IMci p. Szczęsnemu Herbultowi staroście mościskiemu, a to z tej miary, że mandatem J. kr. Mci pozwany jest na sejm, który w kole pokazowany był. Co Ich Mcie uczynili ducti legibus publicis, atoli iż pluralitate votorum przeszedł IMć p. starości mościski JMć p. referendarza koronnego[2]) czterema głosów, który był także mianowany z ziemi przemyskiej. Co iż tak a nie inaczej było, o tem swoją taką atestacyą daję. Działo się w Wisni die 12 marca anno 1616. Jan z Orska Dunikowski podsędek ziemie przemyskiej marszałek sejmiku wisieńskiego na dzień 8 marca od J. kr. Mci złożonego.

Castr. Prem. Rel. 332 p. 472—3.

107.

W Przemyślu, 14 marca 1616.

Protestacya starosty przemyskiego[1]) przeciwko obiorowi J. S. Herburta posłem na sejm.

Usłyszawszy iż niektórzy Ich Mć, przy mianowaniu pp. posłów ziemskich na sejm, mianowali też za posła z ziemie przemyskiej IMci p. Jana Szczęsnego Herbulta z Fulstina starostę mościskiego i wisnienskiego po kontradykcyej IMci księdza arcybiskupa lwowskiego[3]) i inszych Ich Mci, ja też jako starosta w jurysdykcyi swej, w której ten IMć p. Herbult jest, przestrzegając prawa pospolitego nie mogłem pozwolić na nominacyą IMci na to poselstwo i zaraz kontradykowałem tej nominacyej JMci p. Herbultowej i teraz kontradykuję, iż IMć posłem żadną miarą być nie może, bo ma actionem criminalem na sejm blisko przyszły od instygatora króla IMci i Rzpltej, czego in verificationem produkowana i czytana zaraz jest autentyczna tego pozwu relacya z grodu przemyskiego przyniesiona, w którą inserowany jest pozew ten de verbo ad verbum[4]). A to położenie pozwu uprzedziło nietylko sejm, do którego jeszcze niedziel sześć, ale i sejmik teraźniejszy. Prawa tedy tak starego divi Sigismundi regis jako i pośledniejszego konstitucyej anni 1601[5]) przestrzegać protestor, że chocia między nami posłami tenże IMć p. Herbult w artykulech wisnieńskich jest mianowany, przecież pro approbato nuntio terrae premisliensis niema być miany i rozumiany, ale tylko że cztery kreski nad IMci p. referendarza koronnego[6]) miał, i póki się IMć p. Herbult, o to co jest pozwany, nie sprawi, i nie zniesie z siebie obiectiones criminales, posłem być nie może, czego mnie i drudzy Ich Mć tamże zaraz pomagali i równo ze mną kontradykowali. Co wszytko urzędowi swemu zapisać rozkazałem.

Castr. Prem. Rel. 332 p. 473—474.

---

[1]) Marcin z Siecina Krasicki. [2]) Jan Swiętosławski. [3]) Jędrzej Prochnicki. [4]) Wspomniany Herburt pozwany był pozwem królewskim z daty Varsaviae f. 2 post festum trium regum 1616 z powodu założenia w Dobromilu bez zezwolenia królewskiego drukarni i wydrukowania kilku książek z obrazą Rzpltej i przodków J. kr. Mci (Pr. Castr. 332 p. 419—420). Ustęp najważniejszy tejże cytacyi opiewa: et quod maius est in tua officina plerosque libellos in contumatiam divorum praedecessorum nostrorum imprimi curas in nonnullis autem libris a te editis Rempublicam hanc nostram in depressionem maiestatis dignitatisque nostrae et ad dedecus ignominiamque gentis suae carpis. [5]) Vol. l. II 1523 o obieraniu posłów. [6]) Jan Swiętosławski.

108.

W Sanoku, 22 kwietnia 1616.

Protest szlachty sanockiej przeciwko uchwalonym w Wisni poborom.

Actum in castro sanocensi feria sexta post dominicam Misericordiae proxima anno Domini millesimo sexcententesimo decimo sexto.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia sanocensia personaliter venientes gsi. Nicolaus Dydeński de Dydnia et Martinus Skorgiewski, nomine suo et caeterorum infrascriptorum nobilium et incolarum terrae sanocensis eiusmodi solennem protestationem ad acta praesentia fecerunt: Iż na przeszłym sejmiku wisnienskim [1]) Ich Mć niektórzy obecni magno conatu contra mentem drugich Ich Mci obecnych, którzy bez wielkich assystencyej przyjechawszy, a pluralitate vocum Ich Mci zgromadzonych, (którzy ludzi na sejmikach przeszłych wisnieńskich niewiadomych z sobą naprowadzili,) byli zagłuszeni, pobór dwój przed sejmem uchwalili i prywatnymi starostów i podstarościch grodzkich uniwersałami ludzi prostych a bojaźliwych, aby pod winy prawem pospolitem opisane nie podpadali, do wydania ich na dwie niedzieli przed sejmem przymuszają. My tedy ludzie slacheccy, którzyśmy się od tego sejmiku propter legalia impedimenta absentowali, tę protestacyą przez brata naszego urodzonego p. Mikołaja Dydeńskiego i p. Marcina Skorgiewskiego do grodu sanockiego wnosim. A naprzód oświadczamy się Bogu, naprzedniejszemu stróżowi i opiekunowi wolności i swobód naszych, opowiadamy się i braciej naszej ludziom stanu rycerskiego, którzy przez afektu sądzić będą słuszność naszę, podawamy to nakoniec pamięci posteritatis nostrae, aby to jim constaret, że te swobody któreśmy z rąk świętych przodków naszych wzięli intergerrime et sacrosancte, ile z nas być może, dotrzymać chcemy. Przytem iż mamy rationem naprzód zwierzchności króla IMci p. n. m., którego maiestati ubliżają, co sobie regales praerogativas przywłaszczają pisania uniwersałów poborowych, która rzecz Panu i głowie Rzpltej naszej samemu competit, mamy wzgląd i autoritatem prawa pospolitego, którego żaden sejmik partykularny, ale wszytkie regni ordines na sejmie stanowić mają, mamy i naświątobliwe zwyczaje swoje, przodków naszych i nasze własne, którzy na przyrodzonym rozumie rządząc się, skutkiem i exekucyą prawa nie poprzedzają. Gdyżby to i przyrodzeniu samemu rzecz przeciwna była, żeby effectus causam suam poprzedzać miał. Mamy nakoniec rationem swobodnej wolej naszej, iż bez nas na nas invite nikt stanowić nic nie może. A jeśliby kto chciał praesumere, że nam w tem besprawie uczynić może, dla absencyi naszej na sejmiku, tedy barzo się na tem mylił, co acz siła rzeczy jawnie ukazać się może, ale na tej jednej niech ten ma dosyć, iż pod jednakowy ciężar tak stanu rycerskiego jako i koła senatorskiego ludzie strony oddawania kontrybucyej podpadać mają. A iż ta uchwała sejmikowa senatora absentem afficere nie może, tedyć ani szlachcica żadnego prywatnego senatora non afficit z tej przyczyny, iż nie jest de necessitate prezentować się na sejmiku, bo sejmik nie ma czynić nic inszego, jedno posły na sejm obrać a materyą suppeditare sejmowym deliberacyom. Ma senator w radzie miesce swoje tractare Rempublicam, slachcic zaś każdy na siem jechać nie może, posłom to obranym zleca. To by też absurdum było, by kto chciał z tej powinności, pod którą slachcic podpada, senatora excypować, a wyjąłby go eo casu, kiedyby slachcic z sejmikowej uchwały pobór dał, a senator nie byłby powinien jeno z sejmowej uchwały dać, a takby deterior conditio slachcica była, iż coby senator dał dwa tylko pobory, onby dał cztery. Przeto opowiadamy się z tem, że jako nie pozwalamy na to, tak malo exemplo na potem na takie stanowienia partykularne nie pozwolimy z tych zwyż pomienionych przyczyn, co nie in vim tego

---

[1]) Ob. N. 104 art. 3

czynimy, abyśmy sławie J. kr. Mci całości Rzpltej bespieczeństwu nie mieli chętnie życzyć dostatków naszych, którzy i krew naszę ochotnie za zdrowie J. kr. Mci i całość ojczyzny naszej poniesiemy. I gdy z sejmu pp. posłowie w konstytucyach i uniwersale zwyczajnym pobory, nie tylko te dwa ale i więcej nam przyniosą, wydamy je i naszę powolność w tem oświadczymy, dlatego nie chcemy abyśmy mieli przydawać materyej czyjej ambicyi. Nierząd w Polsce mścić, prawo i zwyczaj łamać, co przed Bogiem piaculum a przed ludźmi wstydby urodziło. Na które swobodne i zgodne oświadczenie rękami się własnemi podpisujemy. Wojciech Lesczyński z Leśny, Krzysztof Bukowski z Bukowa, Paweł Dydeński z Dydnie. Zbigniew Sienieński, Andrzej Jazwiecki z Jazwie, Abram Otwinowski z Lesnika, Piotr Zborzyński. Jan Pobidzienski z Pobiedna, Wojciech Grądzki. Hieronim Cebrowski. Jan Dydenski. Jan Humnicki, Andrzej Dydeński, Jakub Rzeczki, Konarski Adam z Konar. Marcin z Korgiew Skorgiewski. Mikołaj z Dednie Dedenski.

Ind. Rel. Castr. Sanoc. 144 p. 636—638.

109.

W Sanoku, 31 lipca 1616.

Manifestacya kilku ziemian sanockich o zadośćuczynieniu konstytucyi o okazowaniu.

Actum in castro sanocensi die ultima Iulii anno Domini millesimo sexcentesimo decimo sexto.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia sanocensia personaliter venientes gsi. Petrus Bal de Hoczew succamerarius terrae sanocensis, Ioannes Romer de Czyszow, Andreas Zarszynski, Martinus Dobrynicki, Petrus Ul satisfaciendo constitutioni regni in proxime praeteritis comitiis generalibus varsaviensibus[1]) manifestati sunt officio praesenti de lustratione sancita; in loco et tempore, videlicet ultima Iulii id est die hodierna, comparuerunt et parati erant eidem constitutioni in toto satisfacere nec obstare posse tardiorem adventum, videlicet horam unam ante occasum solis, quando quidem nullo publico iure declaratum est, praefatam lustrationem de bene esse actum unius diei. Ideo iterum atque iterum de diligentia sui protestati sunt neminem tamen culpando immo libenter agnoscendo magnificum Martinum de Zmigrod castellanum sanocensem ab inde officio suo satisfecisse. Petrus Bal podkomorzy ziemi sanockiej. Jan Romer. Andrzej Zarszynski. Piotr Ul. Marcin Dobrynicki który pisać nie umie.

Castr. San. Rel. 144 p. 788.

110.

W Sanoku, 1 maja 1617.

Regestr ziemian sanockich na okazowaniu pod Sánokiem.

Actum in castro sanocensi feria tertia post dominicam Rogationum proxima anno Domini millesimo sexcentesimo decimo septimo (2 maja 1617).

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia sanocensia personaliter veniens nobilis nblis. Ioannes Drobot camerarius actorum terrestrium praemisliensium nomine mfcorum. et gsorum. incolarum sanocensium obtulit officio praesenti castrensi sanocensi regestrum infrascriptum

---

[1]) Vot. l. III, 279.

occasionis die hesterna id est prima die mai sub oppido Sanok expeditae, petens illud ab officio praesenti suscipi. Quod regestrum officium praesens ad affectationem praedicti offerentis suscepit et in acta inscribere mandavit, cuius regestri tenor est talis: Imiona Ich Mć pp. obywatelów ziemie sanockiej, okazia w r. 1617. Jej Mci pani Woynicka. IMci pana sanockiego poczet. IMć p. stolnik sanocki Stano z IMcią p. bratem. IMć p. podczaszy sanocki. IMci p. sędziego sanockiego poczet. IMci p. podkomorzego przemyskiego i p. podsędka przemyskiego poczet. IMci p. starosty dolinskiego poczet. Ich Mć pp. Sienienscy Samuel, Mikołaj, Marcin, Zbigniew poczet stawili. Paniej podkomorzynej sanockiej poczet. P. Andrzej Bogucki poczet. Ich Mć pp. Balow młodszych poczet. Ich Mć pp. Zabawscy rodzeni. Ich Mć pp. Pobidzinscy 4. IMci p. Jana Stadnickiego z Bachorca poczet. P. Jaminski poczet. P. Paweł Dydenski. P. Mikołaj Dydenski. P. Buchowski. P. Ul. P. Jan Pobidzenski. P. Otfinowski. P. Grądzki. P. Dydenska poczet. P. Krzysztof Grochowski poczet. P. Skorgiewski Marcin. Jej Mć p. Kisczyna poczet. P. Jazwiecki. P. Bukowski. P. Stanisław Sikorski poczet. P. Brzeski. P. Remian i Jan Bobolowie. P. Woiciech Lesczynski. P. Woiciech Lesczynski synowiec. P. Jan Romer poczet. J. Jan Baczalski. P. Jan Humniecki. P. Czarnocki. IMci p. sędziego krakowskiego poczet. Jej Mć p. Jordanowa poczet. P. Andrzej Dmitr Ustryccy. P. Polański poczet. IMć p. Kamienski. Ich Mć p. Chrząstowscy. P. Jarosz Pakoszowski. P. Stanisław Domaradzki. Panowie Rosinscy. S. Stanisław Miłkowski. P. Terlecki. P. Kanafolski. P. Adam i Stefan Dwerniccy. P. Gołecki. Panowie Dębiccy 4. P. Wybranowski. P. Skarbek poczet. P. Stanisław Tyrawski. IMć p. Słupecki poczet. P. Swiechowski Mikołaj. P. Kowalski. P. Jan Tyrawski. P. Jan Giebułtowski. Pp. Konarscy Stanisław i Adam. P. Mikołajczewski. P. Pakoszowski. P. Krzesz. P. Chwalinsky. P. Wojciech Pakoszowski. Jej Mci paniej Mieleckiej poczet. P. Rojowski Piotr. Pp. Odrzechowscy Janusz i Andrzej. P. Iwan Czerniecki. Adam Dwernicki. P. Siansky. P. Tyszkowski. P. Dubrawski. P. Stefan Dobrzanski. P. Drobot. P. Pełczycki. P. S. Klofas. P. Uleski Sebastian. Jej Mci p. Pobiedzinskiej Barbary poczet. P. Stanisław Orzecki poczet. Piotr Firlej z Dąbrowice kasztelan wojnicki. Jerzy Stano stolnik ziemi sanockiej. Kasper Stanisławski z Stanisławic podkomorzy ziemie sanockiej.

Ind. Rel. Castr. Sanoc. 144 p. 1164.

111.

We Lwowie, 5 lipca 1617.

Wojewoda ruski zwołuje ziemian sanockich zbrojno pod Gliniany na 25 lipca.

Jan Daniełowic na Olesku wojewoda ziem ruskich, bełzki korsuński starosta. Jaśnie Wielmożni, Wielmożni Mościwi pp. i bracia. Zaleciwszy braterskie służby moje łasce wszech WMci m. m. i łaskawych pp. Patrząc na tak gwałtowne i nagłe niebespieczeństwo, które Rzpltę ojczyznę naszą zachodzą, wielka kupa Ich Mci pp. obywatelów ziemie lwowskiej i zydaczowskiej na roki lwowskie zjechawszy się, rzekliśmy sobie pro die 25 Julii pod Gliniany armata manu stawić się, i tam gdzie dalej potrzeba Rzpltej ukaże, zniosszy się z królewiczem IMcią i z IMcią p. hetmanem [1]), ojczyznę ratować i onę piersiami naszemi zastawiać się. A iż zawsze w takich niebespieczeństwach województwo to wszytko coniuncta manu zwykło odprawować służby Rzpltej, użyli mię, abym jako imieniem Ich Mciów tak i z powinności urzędu mego oznajmił to WMciom i prosił, abyście też WMć uczynić raczyli a zniosszy się z IMcią panem sanockim kasztelanem [2]) swoim, albo jeśliby IMć kędy oddalił się, z urzędnikiem którym, kędy jako najbliżej nas przybliżyć się na ten czas raczyli, żeby znosząc się sobą mogliśmy ojczyznę ratować. Nie wątpim, że z miłości swej

---

[1]) Stanisław Żółkiewski. [2]) Stanisław Wapowski.

ku ojczyznie uczynić to WMć będziecie raczyli. Ja z też z osoby swej pod Glinianami będąc jako wszem WMciom m. m. pp. tak i każdemu z osobna służyć gotów będę, oddając przy tem i powtóre z służbami memi łasce wszech WMciów m. m. pp. i braci. Ze Lwowa 5 Julii anno 1617. Ręką swą [1]).

Castr. San. Rel. 144 p. 1292—1293. Insc. Rel. C. Chelm. 45 p. 262.

112.

Z Glinian, 27 lipca 1617.

Wojewoda ruski zwołuje województwa zbrojno na 7 sierpnia pod Kozowę.

Jan Daniłowicz na Olesku wojewoda ziem ruskich bełzki korsuński starosta. Jaśnie Wielmożni, Wielmożni miłościwi pp. i bracia! Przy zaleceniu służb moich braterskich wiadomo czynię, iż podług rzeczenia naszego na rokach lwowskich zjechaliśmy się pod Gliniany. Tam wziąwszy doskonalszą wiadomość od IMci p. hetmana [2]) o niebespieczeństwach od pogan na Rzpltą ojczyznę naszę następujących, spisawszy się kto czem ojczyznę ratować może, rzekliśmy sobie stawić się pro die 7 Augusti forti et armata manu pod Kozową, a stamtąd gdzie potrzeba i wiadomość od p. hetmana ukaże i dalej pomknąć się prosim sam wszyscy WMciów n. m. pp. i braci, abyście i WMcie z miłości swej ku ojczyznie jednym członkiem z nami będąc toż uczynić raczyli, a my za wiadomością od WMciów i porozumieniem się pod Kozową WMciów czekać będziem, oddając się i powtórnie służbami mymi łasce WMci m. m. pp. i braci. Na co dla lepszej pewności pieczęć swą przycisnąć rozkazałem i ręką się swą podpisałem. Z Glinian die 27 Julii anno Domini millesimo sexcentesimo decimo septimo. Ręką swą.

Castr. San. Rel. 144 p. 1325.

113.

W Wisni, 11 września 1617.

Laudum sejmiku deputackiego [3]).

My rady dygnitarze i urzędnicy koronni... i wszyscy obywatele województwa ruskiego ziemi lwowskiej przemyskiej i sanockiej do Wisnie na sejmik elekcyej deputackiej dnia dzisiejszego zgromadzeni wszem w obec i każdemu z osobna a osobliwie IMć pp. deputatom przyszłym koronnym czynimy wiadomo, iż zjechawszy się tu do Wiśnie na dzień i sejmik dzisiejszy w wielkim

---

[1]) Podobnyż uniwersał wydał wojewoda 6 lipca z Mikłaszowa C. Leop. 371 p. 736. [2]) Stanisław Żółkiewski. [3]) Król wysłał na ten sejmik posła swego, mówi bowiem w orędziu swem z 13 sierpnia, iż lubo te sejmiki deputackie jednemu tylko aktowi należą, a my pod ten czas niektóre Rzptej potrzeby chcemy uprzejmości i wierności waszej przełożyć, zdało się nam o tem przez uniwersały nasze obwieścić i żądać, abyście się na ten sejmik stawili i za przełożeniem przez posła naszego potrzeb teraźniejszych Rzpltej, do tego się przychylili, o co oni wyciągać będą... C. L. 371 p. 842. Widocznie król żądał czopowe drugie do czopowego jednego na sejmie warszawskim przeszłym uchwalonego, co np. sejmik chełmski równocześnie się odbywający uchwalił, ale sejmik wiszeński widocznie odmówił. Natomiast zajął się sejmik uspokojeniem ziemian, jak to wypływa z protestacyi Jana i Alexandry z Małynia Fredrów przeciwko Maxymilianowi Przerębskiemu kasztelanowi zawichojskiemu. Protestujący powołują się na tę okoliczność, że szlachta na sejmiku będąca, uważając spór za sprawę bardziej publiczną aniżeli prywatną, celem pogodzenia stron wysadziła celem załagodzenia sporu: kasztelanów przemyskiego Stanisława Wapowskiego, tudzież sanockiego Marcina Stadnickiego, stolnika przemyskiego Samuela Trojeckiego a wreszcie i wspomnianego Jana Swiętosławskiego referendarza koronnego. Castr. Prem. Rel. 334 p. 528.

konkursie ludzi stanu slacheckiego dla obrania z pośrodku siebie deputata na trybunał przyszły koronny, tak nam w tem Pan Bóg pofortunił z łaski swej świętej, żeśmy zgodnie et nemine ac ne uno quidem contradicente obrali między sobą za deputata naszego województwa ruskiego IMć p. Stanisława Bonifacyusza Mniszka z Wielkich Kunczyc starostę lwowskiego, człowieka urodzeniem cnotą i rosprawach dexteritate et experientia dzielnego, którego WMci n. m. pp. i braciej prezentujemy i abyście WMć JMci miejsce między sobą jako wolnie i w zgodzie obranemu dać raczyli pilnie prosimy z zaleceniem braterskich służb naszych. Dan w Wisni na sejmiku elekcyej deputackiej w pierwszy poniedziałek po narodzeniu Panny Naświętszej Mariej w roku Bożym tysiącznym sześćsetnym siedmnastym. Jan Swiętosławski referendarz koronny marszałek sejmiku tego imieniem wszytkiego koła.

Castr. Leop. Rel. 371 p. 882.

114.

W Wisni, 2 stycznia 1618.

Instrukcya sejmiku posłom na sejm dana.

1. Instrukcya z sejmiku wisnienskiego pp. posłom zgodnie na sejm blisko przyszły obranym i posłanym to jest IMpp. ze lwowskiej ziemie p. Piotrowie Ożdze trebowelskiemu, p. Janowi Żołkiewskiemu rubieszowskiemu starostom, z ziemie przemyskiej IMpp. Janowi Swiętosławskiemu referendarzowi koronnemu kozinickiemu małogoskiemu etc. staroście, Janowi z Urska Dunikowskiemu podsędkowi ziemie przemyskiej, z sanockiej ziemi IMciom pp. Jerzemu Stanowi stolnikowi sanockiej ziemie, Markowi ze Zmigród Stadnickiemu dana. 2. Naprzód o dobrem zdrowiu J. kr. Mci p. n. słysząc cieszymy się i Panu Bogu za to dziękujemy, życząc i winszując królowi IMci w dalsze lata takiegoż dobrego zdrowia i wszelakiego błogosławieństwa na pociechę i ozdobę tem większą Rzptej ojczyzny naszej. Dziękując przy tem pokornie Majestatowi Boskiemu za świątobliwe miłosierdzie i Opatrzność jego nad nami i ojczyzną naszą, że ją on sam w tak wielkich niebespieczeństwach ab ultimo paene interitu zachować i nam jeszcze czasu o całości jej użyczyć raczył. 3. Pilne o niebespieczeństwie Rzptej obmyślawanie J. kr. Mci przyznawamy jesteśmy go wdzięczni i dziękujemy za nie, a iż pod ten czas tak wielkie z kilku razem stron pericula na wszytką Rzptą napadły, o których particulariter radzić bez inszych stanów i województw podług związków nasz ych nie możemy, a okrom tego świeże w oczach mamy częste bardzo albo raczej ustawiczne inkurzye tatarskie, dewastacye krajów podolskich i Pokucia, zniesienie niemal do gruntu Ukrainy, zabranie w niewolę pogańską tak wiele krwie slacheckiej braciej naszej z żonami i dziatkami, a co największa niepewny z cesarzem tureckim pokój, co wszytko żal i postrach wielki nam przynosi, a zatem jako na te, tak i na drugie niżej dotknione pericula patrząc, potrzebujemy pilnej i mądrej a ostrożnej o sobie rady, przeto prosimy naprzód J. kr. Mci jako pana i obrońcę naszego, także IMciów pp. senatorów i wszytkich innych stanów, aby o bespieczeństwie i całości Rzptej ojczyzny spólnej na sejmie przyszłym tak radzić raczyli, ne quid detrimenti Respublica capiat. 4. Zlecamy pp. posłom naszym, dając im in eo facultatem, aby się o tych wszytkich niebespieczeństwach, które już na oko widzimy i któreby jeszcze nastąpić mogły ze wszytkiemi województwy, z Wielkiem księstwem Litewskiem znosili, ratunki słuszne i dostateczne, któreby takiem niebespieczeństwom wydołać mogły i inną obronę ad securitatem nostram, tak jakoby Rzpta w całości swej została przynieśli, idąc w tem za zgodą wszytkich stanów a nas, o których najwięcej i najpierwej idzie, nie zostawując bez obrony, jednak się nie skwapiając ad extrema belli offensivi, i owszem wszytkich modos et rationes szukając, jakobyśmy z tak wielą oraz nieprzyjacioł a zwłaszcza z ce-

sarzem tureckim[1]) w wojny nie zachodzili i inszych nowych wojen nie przyczyniali, a z tymi się województwy zgadzając, które na większe ratunki pozwalać będą; a tego dokładając, aby było wolno radzić o sobie, gdzieby insze województwa ratować naszej Rzpltej nie chciały. 5. Pakta które IMć p. hetman koronny[2]) z Kanderbaszą za radą i informacyą króla IMci społecznie z IMciami pp. senatory, na ten czas w obozie będącymi, obecnie nie mając na ten czas jedno tę unicam optionem pokoju albo wojny uczynił, podobają się nam, ponieważ się do starych pakt referują[3]). A strony Kozaków rozumiemy być bardzo potrzebne uciechę ich żołdem dorocznym, aby sługami i żołnierzami króla IMci i Rzptej tudzież w posłuszeństwie J. kr. Mci i pod regimentem pp. hetmanów koronnych zostawali w liczbie nie większej, jedno jako IMcie pp. komisarze do tego od króla IMci deputowani naznaczyli i z kondycyami przez IMciów postanowionymi, a zwłaszcza aby jurysdykcye ich wszelakie zniesione były, a jurysdykcya sama wprzód króla IMci potem pp. hetmanów koronnych i pp. starost, pod którymi przemieszkiwać będą, cała zostawała, o czem finalna i gruntowna ma być na sejmie namowa, pobór z tego wyjmując. 6. Dziękujemy zatem IMciom pp. hetmanom za odwagę zdrowia IMci dla zdrowia i całości Rzptej i za wielkie prace i pilność i staranie około zatrzymawania pokoju z pogaństwem a bez rozlania krwie i bez zaciągnienia w dalszą wojnę, także IMciom pp. senatorom urzędnikom koronnym i wszytkich IMciom ludziom szlacheckim pp. i braciej naszej, którzy z chęci i miłości swej ku ojczyźnie zbieżeli się do IMci pana hetmana z posiłkami swymi na ratunek ojczyznie i o niej tak społecznie radzili i gotowi byli propriis pectoribus zastawić się o nię. Zlecamy pp. posłom naszym, aby takąż wdzięczność naszę IMciom wszytkim na sejmie publice oświadczyli i podziękowali. 7. Tatarom żołd albo upominki, za którymi tak częste i wielkie infestacye od nich stanąć mogą, aby obmyślone i dawane zawżdy były pilnie J. kr. Mci i wszytkich stanów prosimy, aby to już skutecznie prawem uchwalone było poborów do tego niepokładając. 8. A żeby się tem prędzej i gruntowniej pokój z cesarzem tureckim jako i z Tatary utwierdził, rozumiemy być bardzo potrzebne jako najprędsze wysłanie posła wielkiego, człowieka cum authoritate et in rebus bene versatum do cesarza tureckiego nowo nastałego, dla potwierdzenia pakt z Koroną i od Wołoch, tak dawnych jako i tych pośledniejszych. Gdzie ten, kto będzie posłany, postrzegać tego ma jako najbardziej i starać się, aby zawżdy chrześcijanina i dobrego człowieka na hospodarstwo wołoskie ex pactis podawano, jeśliby więc ius conferendi albo ad minus praesentandi otrzymać nie mogło. 9. Wojna moskiewska, acz nie jest bez wielkiego ciężaru Rzptej, trudnościami swemi z wielu miar i niebespieczeństwy po ten czas ścieśnionej, jednak mając pierwszy i przedniejszy respekt na honor i sławę Rzpltej, także na honor i dignitatem królewicza IMci jako krwie pana naszego, tudzież na tak wielki zaciąg, który się już stał i osławę przed wszytkim światem, k'temu przestrzegając, aby odbieżeniem tego zaciągu nie przychodziło do większego zatrudnienia i dalszej a daremnej, której nie życzymy, królewicowi IMci osławy, poruczamy pp. posłom naszym, aby spólnie z inszemi województwy ratunek, który ex nunc królewicowi IMci pozwalamy namówili i uchwalili taki, jaki się wszytkim stanom i województwom zgodnie będzie zdał, nie opuszczając liczby z szafunków przeszłymi poborami królewiczowi IMci pozwolonymi, z pewną wiadomością kędy się obróciły i wiele in retentis zostać mogło. A iż nie wszytkie województwa jednako i zarówno tych poborów i czopowego wydały i wiele tego przy nich zostało, jako od skarbu będzie ukazano, pilnie to zlecamy pp. posłom naszym, aby się tego domowili tam gdzie należy, żeby się z nami koniecznie porównały i od dalszych także ratunków królewicowi IMci nie były. 10. Nastąpienie zamorskie na ziemię inflancką potrzeba koniecznie reprimere i w czas nieprzyjacielowi dać wtręt, aby się dalej nie pomykał i zamków nie posiadał, mają się pp. posłowie nań o sposobach z innemi województwy znosić i czego ta sprawa [wymaga] skutecznie obmyśleć, nie zaniechiwając tego dowiedzieć się, przecz starostowie i dzierzawcy zam-

---

[1]) Osman. [2]) Stanisław Zólkiewski h. w. kor. [3]) Traktat w Jarudze we wrześniu 1617 zawarty, buszyńskim zwany.

ków tamecznych opatrzności takiej, jakiej potrzebują i praesidia iusta, prowenty biorąc, na nich nie mają i czemu je tak liedajako opuszczają. 11. Do wnętrznych zaś commoda et incommoda idąc, iż w tem wielką nierówność od Ich Mciów braciej naszej wszytkiem księstwem litewskiem i ziemie inflanckiej ponosimy, że kwarty z dóbr króla IMci i Rzpltej dawać nie chcą, tak jako ją koronni dzierżawcy dają, poruczamy pp. posłom naszym, aby się za to serio ujęli z inszemi województwy koronnemi i domawiali, jakobyśmy zarówno pociągali in oneribus et commodis Reipublice. 12. W Prusiech także nie dawają podług osiadłości poborów równo z nami, jedno summae pewne, która nie koresponduje liczbie włok podług uniwersałów poborowych, a z osobna kilkadziesiąt, to jest około siedmdziesiąt wsi niemniej albo więcej, uległo w pomorskiej ziemi od płacenia poborów, o czem skarb dobrze wie, domówić się tego mają pp. posłowie pospołu z inszemi województwy, aby takiej diminucyi skarb Rzptej nie cierpiał i równość in oneribus ferendis była od wszytkich jednako zachowana. 13. Zwykło wiele ludzi upraszać nomine zasług dąrunki z poborów i retentów ich, przestrzegać tedy mają pp. posłowie i opponować się, aby nikomu takie donatywy od IMci króla i od województw nie były pozwalane i dawane. 14. Prawo o wydaniu wakancyej, zaraz na początku sejmu żeby egzekwowane było, poprzeć mają pp. posłowie nasi. 15. Drugie prawo de bonis nullo iure receptis, pilnie prosimy, aby do skutku swego było przywiedzione. 16. Compositio inter status, aby doszła, poprzeć jej mają pp. posłowie nasi podług konstytucyej przeszłych. 17. Wyszła książka p. t. Annales Orzechovii, Vita Kmitae, nie bez urągania temere wielu przednich familii, mają to sprawić pp. posłowie nasi, aby authoritate sejmu była obliterowana i paena na drukarzy, którzyby się ważyli sine consensu króla IMci i senatu privata authoritate famosa scripta drukować, uchwalona. 18. Dla wielkiej ostrości i surowości prawa przeciw żołnierzom hamują się ludzie od służby Rzpltej; starać się mają pp. posłowie, aby ta ostrość authoritate sejmu publicando była umoderowana, żeby to exercitium militare nie gasło i Rzplta miała zawsze robur swoje. 19. Okazowania iż ziemia lwowska nie chce, nie mają być do niego powinni, ale ziemia przemyska i sanocka zostawa przy tej powinności i prawie, na co mają pp. posłowie przynieść obostrzenie prawa, to jest forum do trybunału i paena de expeditione bellica na instancyą każdego, kto o to będzie chciał pozwać. 20. Od trybunału mamy angarią w inangariach pen wielkich i ciężkich także i pamiętnego nad prawa i słuszność, a co większa tak daleko zaciąga recentia crimina, że już grodom ich articulos i jurysdykcyą odjął a do siebie kauz grodzkich sądy obrócił; starać się mają pp. posłowie, aby laudo publico przy tem samem tylko zostawał trybunał, co sądowi jego prawo wyraźnie pozwoliło, nie pociągając nadto dalej władze swej z granic komisarskich, aby trybunał nie znosił dekretami swymi efficere mają pp. posłowie nasi, aby to było authoritate sejmu deklarowano. 21. Prokuratorowie aby byli przysięgli według dawnego prawa prosimy, gdyż wiele na tem należy tym, od których sprawy odprawują. 22. Konstytucya blisko przeszła o plenipotencyach [1]) agrawuje nas barzo, bo okrom tego ciężaru, że dla niej każdy przejeżdżać się musi do grodów albo ziemstwa, ale i ozwać się na niekładzione pozwy nikt nie może nomine absentis, kiedy go wzdawają, ob defectum plenipotentiae i kiedy kto ma w różnych jurysdykcyach majętność swą, z ciężkością mu przychodzi plenipotencyami i tam i sam dogadzać. Prosimy tedy, aby taka moderacya w nich była, żeby je tylko w sprawach do zapisów było potrzeba zapisować. 23. I w drugiej konstytucyej o znoszeniu banicyej [2]) niemniejszej moderacyej potrzebujemy, to jest żeby nie jeździć dla relacyej kładzenia pozwów ad cassandum do dalszych grodów, jedno tam, gdzie będzie miał bliższą actor iurevicens possessyą swą, a relacya tam ma być zeznawana, gdzie dobra na których pozew położą consistunt. 24. Prawo de labore proprio aby deklarowane było, gdyż niektórzy na cudzych grunciech gwałtem robiąc i siejąc, kiedy ich pozwą, zabraniają wizyi jej, respectu laboris proprii, a w tem grunty

---

[1]) Vol. l. III, 276. [2]) Vol. l. III, 276.

cudze posiadają. 25. Bracia nasi panowie religii greckiej od czasu dawnego szukają i proszą od nas suffragia naszych, żeby już tandem w tem wszytkiem, w czem są ukrzywdzeni, uspokojeni byli, przy prawiech, przywilejach i zwyczajach swych starodawnych aby zostali, za słuszną rzecz poczytamy i zezwalamy na to, aby pp. posłowie nasi pilne i gorące staranie w kole poselskiem jako w senacie i u J. kr. Mci czynili i domówili się tego, jakoby ci bracia nasi byli ukontentowani i choćby insi pp. posłowie nie chcieli instancyej swej czynić, tedy nasi sami pp. posłowie pilne staranie czynić, na górę z tem do J. kr. Mci prośbą instancyą swoją iść mają, gdzie w procesach na nich otrzymanych zniesienie mają efficere. 26. IMć także bracia nasi pp. dissidentes in religione, iż ustawicznie urgent processu utrique parti służącego, podług recessu w konstytucyach opisanego, tudzież i compositionem inter status, poruczamy pp. posłom naszym, aby się starali o to oboje pospołu z inszymi stany, żeby to do skutku przyszło. 27. Pozwy zadwornie także i sejmowe o granice, przez komisye skończone, aby nie były wydawane i które sądy wydane, aby zniesione były domówić się mają pp. posłowie nasi i peny na to założyć. 28. W uniwersałach poborowych pośledniejszych wiele przypisują trybutow nowych nad dawniejsze uniwersały, mają to efficere pp. posłowie nasi, aby ze wszytkich uniwersałów jeden ordynaryjny wedle dawnego zwyczaju był konfirmowany, według którego in posterum wybierane by miały być pobory, z tym dokładem, aby z browarów szlacheckich i duchownych od szynkowania piw z gumien pańskich wywarzonych czopowe wybieranie nie było. 29. Dla prędszego odsądzenia spraw trybunalskich pilnie się mają starać pp. posłowie naszy, in quantum będzie mogło być, aby dwoiści pp. deputaci tak do Piotrkowa jak i do Lublina obierani byli i po całym roku i tam i tam sądzili. 30. O chowanie ksiąg ziemskich i podkomorskich lwowskich, za prośbą braciej naszej obywatelów tej ziemie, aby na ratuszu miejskim albo w zamku lwowskim dolnym odtąd było, starać się mają pp. posłowie nasi. 31. Armata zamku żydaczowskiego iż zniesiona jest z miesca swego przez p. starostę przeszłego, starać się mają pp. posłowie nasi, aby na tożż miesce przywrócona była, z prośbą do króla IMci, żeby tak ogołocony zamek był prowidowany i sustencya większa i naprawa tego zamku aby obmyślona była. Insze zamki barzo opustoszałe żeby restaurowane były i lepiej prowidowane, jako sanocki i halicki i górny lwowski, grodecki, ale inprimis zamek Kamieńca podolskiego, na którym Rzpltej siła należy, który jako naprędzej takiej prowizyej potrzebuje, czego poprzeć mają pp. posłowie nasi. 32. Konkluzya sejmowa aby opisana była i dochodziła koniecznie mają się pp. posłowie starać. 33. Bracia nasi obywatele ziemi sanockiej dla niedochodzenia komissyi od Węgier wielkie krzywdy, nabiegania na wsi i domy swe i poddanych swoich odnoszą, i sprawiedliwości z tamtej strony nie czynią żadnej; pilnie się mają pp. posłowie nasi starać, aby z sejmu przyszłego komissya ta doszła, ażeby J. kr. Mć posła swego do cesarza IMci[1]) authoritate sejmu wysłać raczył, aby także z strony swej komisarze dali, czas i miejsce naznaczyli, na którą komisyą zjechać się mają pp. komisarze naznaczeni z sejmu przyszłego sub paena. 34. Za IMcią p. Gratusem Tarnowskim, człowiekiem rycerskim i dobrze królowi IMci i Rzpltej zasłużonym, pilnie J. kr. Mci prosimy, aby miłościwą łaskę i baczenie swe pańskie mieć nad nim raczył i zasługi IMci nagrodził. 35. Poddawamy pilną i gorącą prośbę naszę do J. kr. Mci p. n. m. za IMcią p. wojskim zydaczowskim[2]), człowiekiem przez wszytek wiek swój dobrze Rzpltej zasłużonym, który z młodości swej aż do siwego włosa nie przestając służyć królom IMciom pp. swym i dzisiejszemu szczęśliwie królowi IMci p. n., za którym uniżenie prosimy, aby z miłościwej łaski króla IMci nagrodę za pracowite służby i odwagi swe odniósł, żeby tym przykładem insi ludzie szlacheccy chęć ku służbie Rzpltej brali. 36. Za IMcią p. wojskim lwowskim[3]) aby to residuum, które mu po ześciu nieboszczyka p. podkomorzego lwowskiego[4]) z łaski IMci darowano było, a skarb je do siebie wziął, było mu z skarbu wydane, prosić mają pp. posłowie nasi. 37. Po skończeniu

[1]) Matyasz. [2]) Krzysztof Leśniowski. [3]) Jan Kurzański. [4]) Jan Swoszowski.

i namowie artykułów sejmikowych, mają być zarazem, niż tydzień wynidzie, podawane do grodów przyległych, aby wedle nich liczbę swą pp. posłowie in posterum czynili. 38. A gdzieby do podatków jakich in vim defensionis Rzpltej tj. do poborów i czopowego przyszło, obieramy tu zaraz sobie poborców z ziem naszych, mianowicie ziemie ziemie lwowskiej urodzonego p. Marcina Staniszewskiego, do ziemie przemyskiej p. Jana Dunkowskiego podsędka ziemie przemyskiej, do sanockiej ziemie urodzonego p. Rachwała Humnickiego sędziego ziemskiego sanockiego, z tym dokładem, aby od kwitów nie więcej jedno po groszu jednemu pp. poborcy brali sub paena. 39. Mieszczanie lwowscy uskarzali się w kole naszem, że się kupcom do Turek i z Turek towary prowadzącym zabierania towarów ich dzieją, skąd i kupiectwa ustawają i składy, zatem miasto niszczeje; starać się mają pp. posłowie nasi, aby prawo na to i z winami ostrzejszemi postanowione było. 40. A mieszczanie też drogę circumcirca przy mieście naprawować mają sub paena, o którą każdemu wolno będzie pozwać forum naznaczywszy; toż o naprawie dróg około Przemyśla przez miesczany tameczne mają efficere. 41. Żydowie, aby podług praw i zwyczajów extra forum suum ewokowani nie byli gdzie indziej, jedno do sądu wojewódzkiego, a oni według praw temi tylko mają handlować rzeczami, co im prawo pozwoliło, inszych handlów i urzędów na się nie biorąc.

P e t y t a.

42. Za IMcią p. podczaszym koronnym, który o rewizyą na mosty sumptem IMci i pracą niemałą w Brzeżanach zbudowane, słusznie i według prawa prosi, starać się mają pp. posłowie aby pozwolona była. 43. IMć p. starosta wschowski wniósł skargę i pilną w krzywdzie swej prośbę, za słuszną poczytamy, aby w to wejrzeli pp. posłowie i do króla IMci instancyą uczynili. 44. Wnieśli skargę w pośrodek nas IMcie pp. Sienińscy wojewodzicowe podolscy, że impediment i molestią prawną odnoszą od p. instygatora koronnego o majętność swą dziedziczną Radoszyce, prosić mają pp. posłowie nasi króla IMci, aby w sprawę IMci wejrzawszy, przytem coby IMciom słusznie należało zachowani i na tym sejmie uspokojeni byli. IMć pp. Podlodowscy dobra zafrymarczone ich właśnie dziedziczne mają także infestacyą od p. instygatora koronnego, pilnie się za to wziąć mają pp. posłowie nasi, aby ta kommutacya jako legitima ex consensu omnium ordinum regni praemissis revisionibus et subsecuta confirmatione sejmu wszytkiego otrzymana, nie była wzruszana. 45. Za p. Kulczowskim podstarościm zydaczowskim, któremu Tatarowie małżonkę wzięli pilnie się przyczynić mają pp. posłowie nasi z prośbą do J. kr. Mci, aby z więzienia tatarskiego wykupiona była tak i insi więźniowie ludzie slacheccy. 46. Za IMcią p. Wojciechem Swierskim, jako człowiekiem dobrze zasłużonym, pp. posłowie wnieść mają prośbę do J. kr. Mci i do stanów, żeby mu dana była wiecznością dziedziczną na ten czas od Tatar spustoszone Dobesławce, przy samej Ukrainie leżąca, albo więc do sta lat w używanie jemu i potomkom jego pozwolona. 47. Za p. Podhorodyńskim podsędkiem chełmskim intercedować mają pp. posłowie, aby w sprawie jego i dobra pewne dekreta trybunalskie sądem nadwornym nie były naruszane. 48. Także za p. Horodyńskim, na którym paena infamiae skazana jest i dobra jego iure caduco oddane, aby restitutus był ad honorem et bona sua prosić pilnie mają pp. posłowie nasi. 49. Za p. Waleryanem Stawskim, za p. Cieklinskim, za p. Jajkowskim pilnie intercedować mają do J. kr. Mci i do wszytkich stanów pp. posłowie nasi, aby ad honorem suum przywróceni byli i paena infamiae aby z nich zniesiona była, ponieważ wielkie mają świadectwa od IMci p. hetmana i od wielu IMciów pp. senatorów, że pod ten czas niebespieczeństw od pogan zdrowiem i kosztem swym służyli Rzpltej i w potrzebach byli jako p. Stawski wpadł był w ręce pogańskie i więzienie ciężkie podjął. 50. Za p. Gwidyńskim człowiekiem rycerskim i Rzptej zdawna zasłużonym pilnie prosić i starać się mają pp. posłowie nasi, żeby mu indygenat był dany et in album equestris ordinis był przyjęty. Za żołnierzmi uścieckimi włożyć się mają pilnie pp. posłowie nasi do króla IMci i do stanów, aby paena infamiae na nich in contumatiam per modum recentis criminis na nich iudicio

nostro niesłusznie i nieprawnie uczyniona była zniesiona i w czemby mieli od osób niektórych krzywdę, jako się uskarzają, aby za miłościwą łaską J. kr. Mci poratowani byli, gdyż po te przeszłe czasy służyli Rzpltej in omni occasione następów pogańskich, osobliwie pod ten czas podeścia z wojski pod granice koronne wojsk tureckich. **51**. Za p. Pobidzińskim prosić mają IMć pp. posłowie nasi, żeby z nim J. kr. Mć w sąd swój zachodzić nie raczył i od pozwu instygatorskiego na sejm wydanego uczynić go raczył wolnym, gdyż z wielu miar dexteritatem swoję okazał Rzpltej i królowi IMci panu swemu. **52**. IMć p. starosta doliński z chęci i miłości swej przeciwko Rzptej podejmuje się zbudować fortecę przy miasteczku Dolinie, także i mieszczanie dolińscy, będąc toties lacessiti i poszkodzeni od Tatar, podejmują się około miasteczka swego mocny i warowny posypać, zalecić to mają pp. posłowie nasi królowi IMci, aby za to był ukontentowany. **53**. Za p. Mieleckim starać się mają pp. posłowie o aprobacyą rewizyej na myto we wsi Kochanówce. **54**. Za zakonnikami Franciszkanami grodeckimi prosimy J. kr. Mć p. n., aby im tę miłościwą łaskę i pobożność swą okazać raczył, żeby też pensyej dosyć małej, która im od starost grodeckich była pozwolona i darowana zachowani byli. **55**. Za p. Wilkowskim, aby mu przywilej inszy na miejsce zgubionego był od króla IMci dany i wzdanie podniesione było pilne staranie pp. posłowie nasi czynić mają. **56**. Za IMcią p. podsędkiem Dunkowskim przemyskim o libertacyą z urzędu swego obywatelom naszym prosić pilnie J. kr. Mci pp. posłowie nasi, za p. Brzostowskim człowiekiem rycerskim i zasłużonym, który sobie w Sanoku kupił plac, żeby także libertowany był plac ten prosić mają pp. posłowie nasi. **57**. Za IMcią p. chorążym kijowskim wnieść mają pp. posłowie nasi prośbę do J. kr. Mci, aby na zasługi jego mieć raczył baczenie miłościwe i onemu z łaski swej pańskiej nagrodził. **58**. Za IMcią p. podkomorzym lwowskim[1]) o rewizyą na myto, także i za IMcią p. Łukaszem Boguckim prosić mają pp. posłowie. **59**. Za pp. Popielami mają mając prosić pp. posłowie, aby im J. kr. Mć grunty do żupy kotowskiej zaiste nagrodzić miłościwie raczył, tak jako im to przed tem z łaski J. kr. Mci było obiecano. **60**. Za mieszczany stryjskimi przyczynić się mają pp. posłowie nasi, aby przy przywilejach swych od świątobliwych przodków J. kr. Mci nadanych zachowani byli i wioska Zapłatyn na ich gruncie posadzona, którą za opressyą zakupić musieli, aby miasteczku ich i prawu miejskiemu była inkorporowana a oni municyą, to jest wał około miasteczka usypać chcą, ostrzegszy gruntów J. kr. Mci zamkowych, które są w possessyej starosty teraźniejszego. **61**. Także za miesczany trębowelskimi przyczynić się mają pp. posłowie nasi na zaczętą municyą, to jest wał około miasta opatrowanie, za miasteczkiem pogorzałem Wisnią, także i za miastem Sniatynem i Kołomyją prosić mają pp. posłowie nasi króla IMci, żeby przy libertacyej prawem pozwolonej zachowani byli. Działo Wisniej na sejmiku die secunda Ianuarii anno Domini millesimo sexcentesimo decimo octavo. Jan Swientosławski referendarz koronny marszałek koła tego m. p. Samuel Swatopelk m. p.

Castr. Prem. Rel. 334 p. 37—57

115.

W Sanoku 1 maja 1618.

Regestr szlachty sanockiej na okazowaniu spisany.

Według konstytucyej roku Pańskiego 1616 na sejmie walnym koronnym warszawskim uchwalonej o okazowaniu tj. pro die prima Maii[2]), iż każdy powinien się stawić sub paenis w konstytucyej opisanych, Ich Mć tedy pp. obywatele niżej opisani stawili się jedni bytnością swą a dru-

[1]) Krzysztof Broniowski. [2]) Vol. leg. III, 279.

dzy z pocztami swymi na miejsce zwykłe, na którem się po naznaczeniu w konstytucyej przedtem stawiali przed W. p. Marcinem ze Zmigroda Stadnickim kasztelanem ziemie sanockiej i IMcią p. Kasprem Stanisławskim podkomorzym także ziemie sanockiej tj. prima die Maii in anno millesimo sexcentesimo decimo octavo. Na który czas W. IMć p. Marcin ze Zmigroda Stadnicki kasztelan ziemie sanockiej z urzędu swego, także IMć p. Kasper Stanisławski z Stanisławic podkomorzy sanocki stawiwszy się, osoby te które praesentes były, jako i te których imieniem różni opowiedali się naprzód tedy spisali: IMć p. podkomorzy sanocki, IMć p. chorąży sanocki [1]) przyjaciela przysłał. IMć p. podkomorzy przemyski przyjaciela przysłał. IMć p. podsędek sanocki [2]) sam osobą swą był i poczet stawił. IMć p. pisarz sanocki. IMć p. Paweł Dedenski. IMć p. Woiciech Grondzki. IMć p. Marcin Sienienski poczet stawił. IMć p. Mikołaj Lesiowski sam był. IMć p. Mikołaj Sikorski sam był. IMć p. Matiasz i Zygmunt Zabawscy sami byli z poczty. IMć p. Adam Konarski sam był. IMć p. Wojciech Pakoszewski sam był. IMć p. Abram Polański sam był. IMć p. Janusz Wisłocki sam był. Ich Mć pp. Adam i Stefan Dwerniccy sami byli, IMć p. Jakub Klofas poczet stawił a chorobą się wymówił. IMć p. Gabriel Kalnofoiski. IMć p. Jan Pobiedzinski przyjaciela przysłał i chorobą się wymówił. p. Hościsławski nie był, przyjaciela przysłał. IMć p. Jan ze Zmigroda Stadnicki poczet stawił którego chorobą wymiano. IMć p. Jan Humnicki poczet stawił. P. Sebastian Romer. Pp. Jędrzej Janusz Odrzechowcy. P. Dimitr Skorodeński sługę przysłał. p. Paweł Brzeski. p. Matiasz Rojewski na miejsce p. brata swego p. Piotra. Roiewski. P. Jan Romer. IMć p. Boguski łowczy ziemie sanockiej poczet stawił i sam nie był. P. Jan Rosinski chorobą się wymówił. Od IMci p. Adama Stadnickiego, który jest minorennis poczet stawiono. IMć p. Jan Bobola. P. Stanisław Promieński. p. Piotr Ul... p. Adam Buchowski przyjaciela przysłał. P. Jendrzej Janowski. P. Kasper Pletynicki. P. Bartosz Jamieńsky. P. Stanisław Czarnocki. P. Jan Giebułtowski. P. Jan Pełczycki. P. Jan Tyrawski, p. Stanisław Konarski nie był poczet stawił. P. Samuel Mikołajczewski. Ich Mć pp. Piotr i Przecław Chrząstowscy, sami nie byli, poczet stawili mając sprawę w Bieczu. P. Mikołaj Pełka, P. Stefan Wybranowski. Pp. Piotr, Andrzej, Stanisław, Jerzy Dębiccy mając swoje sprawy na trybunale sami nie byli, poczet stawili. Pp. Dobrzańscy, p. Tomasz Zaporski chorobą się wymówił, poczet stawił. p. Gabriel Domaradzki poczet stawił, sam dla złego zdrowia się nie prezentował także p. Tomasz Wisłocki. A iż wiele obywatelów powiatu sanockiego in contemptum legum nie stawili się, przeto ten regestr per oblatam do grodu sanockiego podają z podpisem rąk swoich: Marcin Stadnicki ze Zmigroda kastellan sanocki. Kasper Stanisławski z Stanisławic podkomorzy ziemie sanockiej.

Ind. Rel. C. San. 144 p. 1716—1717.

116.

W Rymanowie, 30 lipca 1618.

Kasztelan sanocki zwołuje szlachtę na dzień 8 sierpnia zbrojno do Sanoka.

Marcin ze Zmigroda Stadnicki kaszteln sanocki etc. Upatrując tak gwałtowne niebespieczeństwo, które na ojczyznę naszą przez to pogaństwo usilnie następuje, zaczem securitas Rzpltej także niebespieczeństwo zdrowia naszego i domów naszych jest in summo periculo, aczci na pierwszych rumorach wiadomości niebespieczeństwa, które się imo uszy wszech nas ocierały, (poczuwając się w powinności swej) nie zaniechywałem, tak pierwszym jako i wtórym uniwersałem WMciom m. m. pp. i braciej obwieszczając, abyście WMcie do Sanoka zjechać się raczyli i wsze-

---

[1]) Samuel Sienieński. [2]) Mikołaj Kozłowski.

laką gotowość niebespieczeństwa wspólnie obmyśliwali, teraz iż już jawne niebespieczeństwo otarło się ledwie nie rzekę o oczy wszech WMci, jako wiele krwie miłej braciej siostr z miłemi dziatkami poszło w niewolą pogańską i IMć pan chełmski strażnik zdrowiem to swojem zapieczętował, ja nie widzę aby to już pokojowi naszemu koniec być miał, jeżliż kiedy tedy teraz oczekiwa miła ojczyzna nasza in tanta afflictione miłości gorącej WMciów, abyście WMć pozostałej braciej naszej pro posse nostro stawić się iem ratunkiem nie omieszkali, ochłodę oni znać wziąwszy miłości braterskiej po nas oni skutecznie aby doznali WMci m. m. pp. i braciej prosząc, nie wątpię, abyście WMcie przykładem miłych przodków swych, którym zawsze krwią i zdrowiem ojczyznie swej miło służyć było, w teraźniejszym razie się takimiż stawili. Nie wątpiąc tedy nic o chęci wszech WMciów proszę, abyście WMć od tej środy za tydzień tj. ad diem octavam Augusti do Sanoka zjechać się raczyli a tam spólnie naradziwszy się na plac niebespieczeńswa (i w jakich poczciech) kędy zdanie WMciów i miejsce niebespieczeństwa się ukaże, ruszyć się nie omieszkali. Na ten czas zwykłą (sic) usługi WMciom oddawam. Dan na Rymanowie die 30 Julii Domini 1618. WMciów uprzejmy przyjaciel i sługa idem qui supra.

Castr. San. Rel. 144 p. 1933—1934.

117.

W Olesku, 12 sierpnia 1618.

Wojewoda ruski wzywa ziemian sanockich do broni i pozwala zjazd złożyć.

Jan Daniłowicz na Olesku wojewoda ziem ruskich korsuński czehryński starosta. O niebespieczeństwach, które od nieprzyjaciela Krzyża Swiętego już prawie na Koronę nastąpiły WMciom m. m. pp. oznajmować nie trzeba, bo są już dobrze wszem wiadome tak z J. kr. Mci, IMci p. kanclerzowych jako i innych uniwersałów. A to i znowu teraz powtarzam tego z powinności urzędu mego prosząc i napominając, abyście WMć w tem nagłem ojczyzny niebespieczeństwie onę ratowali i piersiami się swemi o nię zastawiać chcieli a do wojska J. kr. Mci jako najprędzej kupić się raczyli, gdzie i ja lubom to ustawiczną i bardzo ciężką gorączką jest od Pana Boga złożony, by mię Pan Bóg troszeczkę pokrzepić raczył z czeladką swą, którą już gotową mam stawić się tak do usługi ojczyzny jako i wszech WMciów m. m. pp. nieomieszkam. A raczcie WMć sobie trybem Ich Mć pp. przemyślan zjazd kędy złożyć i tam skupiwszy się do wojska J. kr. Mci jako najprędzej garnąć się, gdzie mnię już pewnie, bym się miał na noszach nieść kazać, zastać będziecie raczyli[1]). Na co dla lepszej wiary pieczęć swą przycisnąć roskazałem i ręką się swoją podpisał. Z Oleska 12 Augusti anno 1618. Ręką swą subscripsit.

Castr. Rel. San. 144 p. 1938. Castr. Prem. Rel. 335 p. 1480.

118.

W Sanoku, 17 sierpnia 1618.

Uchwały zjazdu ziemian sanockich i ich poselstwo do króla.

1. My rady koronne i rycerstwo ziemi sanockiej zjechawszy się do Sanoka za obwieszczeniem W. IMci p. Marcina ze Zmigroda Stadnickiego kasztelana sanockiego, w tak wielkich nie-

[1]) Całe to zdanie w P. opuszczone.

bespieczeństwach a prawie już na karki nasze następujących nieprzyjaciół, gdyż nietylko iż poganin, o którym że znowu idzie wiadomość mamy, za pierwszym zabiegiem niezliczoną liczbę braciej w niewolą bez wszelakiej obrony zabrawszy, majętności i dostatki zniszczy, nas w pograniczu zostawił, za których zwróceniem się, strzeż Boże, w domach naszych niebespieczeństwo widzimy, lecz i nad to drugie a bliższe niebespieczeństwo ziemie naszej, o którem wiadomości mamy, iż nie mała liczba Sabatów, przy których aby Turcy ze Sklonie i Cygani być mieli twierdzą, w ziemię naszą a zatem i dalej w inne państwa koronne zabiegi swe usiłują i kupami swymi ściągają się mil kilka od granic naszych, zaczem ledwie nie w ostatnim upadku zdrowia domów i dostatków naszych przychodzi nam przykładem naszych pod tak wielkie niebespieczeństwo ojczyzny udać się do najprędszego sposobu obrony, któryby mógł być jakiemkolwiek wsparciem tak srogich i gwałtownie następujących na nas i ojczyznę naszą nieprzyjaciół, a inszego sposobu nie widząc, przychodzi się nam z domów naszych ruszyć, zabiegając temu, abyśmy sami z domami naszymi i poddanymi, którymeśmy obronę powinni, na ostatnie zniszczenie nie przyśli, dla czego czas naznaczyliśmy stawić się pod Sanokiem wszytcy podług zwykłego okazowania na dzień czwarty Septembra. Za którem ruszeniem aczbyśmy życzyli sobie stawić się w pośrodek braciej naszej województw inszych, jednak mając w domu niebespieczeństwo przychodzi nam o sobie radzić i niebespieczeństwu domowemu zabiegać. Gdy się tedy tak sposobem okazowania stawimy, tedy tak zaraz pobór jeden każdy z sobą przywieść i oddać ma, jeśli J. kr. Mć z dóbr stołu swego wydać roskaże i Ich Mć pp. duchowni zwykłe wydadzą do rąk IMci p. Pawła Dydeńskiego na ten czas poborcą od nas obranego, który podług potrzeby ziemie naszej na tamtym placu ukazanej szafowany być ma. 2. A iż tak nawalnemu nieprzyjacielowi, posiłków z inąd nie widząc, siła nasza aby wydołać miała powątpiewamy, przychodzi nam do J. kr. Mci jako pana i głowy naszej z uniżonemi prośbami posły swe wyprawić, aby J. kr. Mć pan nasz miłościwy, obmyślawanie o nas miawszy, utrapionej ojczyźnie naszej od p. Boga sobie powierzonej zginąć nie dał. Przytem pp. posłowie nasi uniżenie J. kr. Mci prosić mają, aby ten pobór dzierzawcom dóbr J. kr. Mci wydać zaraz roskazać raczył i list do J. kr. Mci księdza biskupa przemyskiego [1]) dać raczył, żeby także z dóbr duchownych zwyczajnym sposobem wydawany był w powiecie naszym. 3. A obawiając się, aby niebespieczeństwo jakie wielkie na ziemię naszą pod czasem okazowania naszego nie nastąpiło, tedy wprzód IMci panu sanockiemu [2]) pilnie podziękowawszy ze zwykłej swej miłości przeciwko ojczyźnie i nam czułością swą i ratunkiem onę wspiera, a przy tem prosimy, aby za wiadomością, strzeż Boże, nieprzyjaciela w kraje nasze, uniwersały swymi nas obesłał i miejsce naznaczył, a my słowy szlacheckiemi objecujemy według gotowości swej bieżeć de ratunku zdrowia i chudob naszych. 4. Do tego iż jest tak ogołocony zamek i jurydyka sanocka, że tylko siedm chłopów do roboty, którzy żadnej straży odprawować nie mogą, prosić mają uniżenie posłowie nasi J. kr. Mci p. n. m., aby J. kr. Mć listy swe posłać raczył do dzierzawców tych dóbr stołu swego królewskiego, których kiedykolwiek dzierzawy należały do zamku sanockiego, aby pro hac vice za oznajmieniem IMci pana sanockiego, gdyby urgens necessitas w tych czasiech była, na gwałt takowy do zamku się sanockiego na obronę stawili i aby na potem J. kr. Mci opatrzenie obrony zamku tego aby ruiny więtsze nie były obmyśleć raczył, mając wzgląd na to, że ten zamek jest ostatnie refugium ziemie naszej i na nim prawa i przywileje majętności nasze są zachowane. A z tem teraźniejszem zgodnem postanowieniem naszem do J. kr. Mci p. n. m. posyłamy z pośrodku koła naszego obranego posła p. Andrzeja Ustrzyckiego, który wedle osobnej instrukcyej od [a]) nas danej tę zgodę i petita imieniem naszem J. kr. Mci referować ma. Które nasze postanowienie rękami naszymi podpisujemy. Działo się w Sanoku 17 Augusti anno Domini 1618. Mikołaj z Ciechanowcza Kiska wojewoda derpski. Marcin Stadnicki ze Zmigroda kastellan sanocki. Samuel z Sienna Sien-

---

a) do.

[1]) Stanisław Sieciński. [2]) Marcin Stadnicki.

nienski chorąży ziemie sanockiej. Stanisław Złotnicki pisarz ziemie sanockiej. Zbigniew Sienieński. Marcin z Sienna Sienienski. Jan Bal z Hoczwie. Matiasz Zabawski z Zabawy. Tyrawski. Jan Zawadzki. Andrzej Ustrzycki z Unihowa. Zygmunt Zabawski. Michał Polański. Stanisław Szalewski. Gabriel Sikorski. Adam Konarski. Jan Kowalski z Kowalewa. Simon Zaporski z Zaporza. Piotr Dembicki z Izdebek. Stefan Wybranowski. Adam Dwernicki z Ternowy. Imiona zaś Ich Mci, tych, którzy generalnem pismem swem jako i prywatnymi listami tę zgodę naszę in toto aprobowali te są: Piotr Chrząstowski. Jan Zaporski. Jan Giebułtowski. Stanisław Dunikowski, Stanisław Lissowski, Stanisław Sikorski, Adam Goreczkowski, Stanisław Klophas z Struszewicz. Mikołaj Lesiowski, Wojciech Falencki. Wojciech Leszczyński, Jan Domaradzki, Paweł Dedeński, Marcin Skorgiewski, Paweł Brzeski, Piotr Izdebski, Mikołaj Pełka, Piotr Dedeński, Marcin Chronowski, Stanisław Tyrawski. Jakub Klophasz. Andrzej Chotecki, Jendrzej Rynkowski, Tobiasz Gieralt, Krzysztof Zaporski, Tomasz Młodzianowski z Karniowa. Jan Krzesz. Marcin Pobidzinski, Janusz Czernieczki, Stanisław Glinka. Marcin Baliczki. Mikołaj z Kurozwąk Kozłowski podsędek ziemi sanockiej marszałek na ten czas koła zjazdu sanockiego.

Ind. Rel. Castr. San. 144 p. 1968—1972.

119.

W Warszawie, 28 sierpnia 1618.

Odpowiedź króla na poselstwo ziemian sanockich.

Respons od Jkr. Mci p. Andrzejowi Ustrzyckiemu od obywatelów rycerstwa ziemie sanockiej posłowi w Warszawie dnia XXVIII sierpnia roku pańskiego 1618. 1. Opowiedzenie wiernego poddaństwa i przy dobrem w długi wiek zdrowiu panowania winszowanie, które p. Andrzej Ustrzycki poseł imieniem rycerstwa ziemie sanockiej w Sanoku zgromadzonego do J. kr. Mci przyniósł wdzięcznie i miłościwie J. kr. Mć przyjmować raczy. Przyczem ochotę teraźniejszą obywatelów ziemie sanockiej do zabieżenia zmysłom nieprzyjacielskim jak J. kr. Mść pochwalać raczy, tak i tego życzy, aby wszystkim następującym niebezpieczeństwom trybem i porządkiem dawnym, jako prawo pospolite jest opisane, także i wedle dawnego zwyczaju tej Rzptej zabiegać się mogło, które, gdy się pomijają, gdy się nowych sposobów zażywa, szkodliwym przykładom droga się otwarza. Widzi to J. kr. Mć, że rycerstwo ziemie sanockiej postrachami tymi, które tak o następujących niebezpieczeństwach od pogan jako i od Węgier, o kupieniu się jakiechsi ludzi przy granicach koronnych przychodziły, poruszeni zjachali się do gromady, ale jednak z dołożeniem wprzód J. kr. Mci jako pana i głowy tej Rzptej to być miało, gdyż rzecz była przystojna według trybu dawnego w tak ważnej sprawie na powagę dostojeństwa J. kr. Mci, aby za takowym prywatnym zjazdem ten postanowiony podatek mógł mieć skutek swój, bo i nie wszystkich obywatelów tamecznych jest to pozwolenie i nie każdy takowemu postanowieniu jako prywatnemu będzie chciał podlegać, a co największa czas ścisły do wykonania tego przedsięwzięcia obywatelów tamecznych, już tym czasem nieprzyjaciel ten (jeśliby, czego strzeż Panie Boże, nastąpił znowu na państwo nasze) praeda onustus z pola zjeżdżać będzie, już pora wojenna minie, niźliby te podatki do kupy zebrane i na żołnierza obrócone były. Co uważając u siebie J. kr. Mć życzy, aby, poniechawszy wybierania tego poboru, rycerstwo tameczne samo z chęci i ochoty swojej obróciło się do ratunku ojczyzny, gdyby tego potrzeba okazowała i każdy w domu swoim żeby był pogotowiu na obronę, nie patrzając w tej mierze na aequalitatem, ale jako kto przemoże na danie wstrętu nieprzyjacielowi. Co się tknie niebezpieczeństwa do Węgier nie rozumie Jkr. Mć, aby pod ten czas obawiać się trzeba było jakiego periculum od tej tam ściany, bo i od samego pana wojewody siedmiogrodzkiego[1])

---

[1]) Betlen Gabor.

i od p. Forgacza palatino Hungariae i od inszych sobie w tem tam królestwie życzliwych ludzi miał Jkr. Mć upewnienie, że nic takowego nam nie myślą i owszem z całą przyjaźnią i z dobrem sąsiedztwem Jkr. Mci się opowiadają. Nie trzeba jednak temu tak dufać i na to się spuszczać, aby gotowość i ostrożność obywatetów tamecznych ustawać przeto miała, gdyż in bello nihil tuto contemnitur. Lubo tedy na tę lubo na ową stronę rzeczy pójdą, życzy J. kr. Mć, aby ziemie sanockiej obywatele, jako przyleglejszy tym tam krajom, pilne na sąsiady swoje oko mieli, jeśliby co pewnego i gruntownego w tej mierze postrzegli, aby nie mieszkając króla JMci o tem obwieścili a J. kr. Mć pro posse nie zaniecha zabiegać takowym i inszym niebezpieczeństwom. 2. Okazowanie, iż J. kr. Mć baczyć raczy, że in Septembri nie jest wczesne, bo już pora wojenna mijać będzie, a to jednak dogadzając Jkr. Mć żądaniu obywatelów tamecznych pozwalać go wedle postanowienia raczy, z tą przestrogą jako i dawniejsze i świeże konstytucye obwarowały, aby tam żadnych konsultacyi żadnych deliberacyi rycerstwo nie czyniło. Zamek sanocki, na którym obywatelom tamecznym wiele zależy, iż nie jest tak opatrzony, żeby, strzeż Panie Boże, sile pogańskiej mógł resistere, raczy Jkr. Mć według afektacyi obywatelów tamecznych pozwalać na to, aby dzierżawcy dóbr od tamtego starostwa odłączonych, spólnymi siłami poddanych, do tego z dzierzaw swoich zgromadziwszy czasu niebezpieczeństwa na obronę zamku tamtego stawili się, o czem Jkr. Mć listy do nich rozkazał z kancelaryej swej wydać. Dalej J. kr. Mć jako o wszystkich częściach Korony tej pod ten czas niebespieczny tak obmyśliwa, jakoby od najazdów nieprzyjacielskich mogły być bezspieczne, jakoby obywatele wszyscy w pokoju dostatków swoich zażywali, tak i o ziemi sanockiej nie pośledniejsza jest J. kr. Mci sollicitudo, życzy jednak, aby na to się nie spuszczając tameczni obywateli byli w domach swoich we wszelakiej gotowości i ostrożności, tak jako i powinność ich szlachecka, mienie i całość ojczyzny a bespieczeństwo ich własne potrzebuje. Ofiarować przy tem Jkr. Mć raczy łaskę swoją pańską, jako wszystkim wespół obywatelom tamecznym tak i każdemu z osobna, z powinszowaniem spokojnego pod panowaniem swojem swobód zażywania. Na własne J. kr. Mci rozkazanie.

Ind. Rel. Castr. San 144 p. 2082—2084.

120.

W Wisni 10 września 1618.

Sejmiku deputackiego atestacya w sprawie wywodu szlachectwa tudzież protestacye z tą sprawą złączone.

1. My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego a ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na dzień i sejm dzisiejszy elekcyej dorocznej deputata na trybunał przyszły tu do Wisnie zgromadzeni, czynimy wiadomo wszem wobec i każdemu z osobna komu wiedzieć należy, iż się na tym zjeździe albo sejmiku elekcyej deputackiej stawił przed nas obecnie niejaki pan Łukasz[a]), jako się on zwie Czelaticki, z opowiedaniem, iż podług odkładu na łońskim sejmiku tutecznym deputackim i podług dekretu trybunału wileńskiego chciał wywodzić szlachectwo swoje, a z drugiej strony p. Wacław Jasieński sługa IMci p. Alfonsa Laczkiego, podkomorzego wileńskiego, imieniem pomienionego pana swego stanął także praesens i opowiedział się cum protestatione, że wywodu tego szlachectwa gotów był attentować i przysłuchać się mu, lecz iż przerzeczony pan Łukasz Czelatycki nie był gotów i świadków częśsi podług prawa koronnego z ojca, z matki, z dziadów i pradziadów z obojej liniej nie stawił, mówiąc, że ich na ten czas prezentować nie mógł i za nimi się brał do drugiej elekcyej przez rok, czemu strona druga

a) W nagłówku nazwany Łukasz Skrzypek.

p. Jasiński imieniem pana swego kontradykował i o utracenie tego beneficium prawnego protestował się. Zatem Ich Mć wszyscy pod ten czas zgromadzeni, za niegotowością p. Łukaszową supersedowali od tego wywodu i na [to][a] attestacyą swoję dali zgodną, z podpisem i pieczęcią p. marszałka koła swego. Działo się w Wisni na sejmiku deputackim w poniedziałek bliski po Narodzeniu Panny Maryej w roku tysiąc sześć set ośmnastego. Jan Swiętosławski referendarz koronny sejmiku w Wisni marszałek imieniem wszystkich Ich Mców. 2. Et in continenti coram eodem praesenti castrensi capitaneali officio personaliter stans praefatus nblis. Ioannes Osmolski. quemadmodum in conventione particulari visnensi electionis dominorum deputatorum nunc peracta, ratione praefati gsi. capitanei duneborgensis contra eundem Czelatycki protestatus est, ita et ad praesens in officio praesenti protestatur contra eundem in eo, quia ipse inhaerendo decreto iudicii ordinarii tribunalis regni vilnensis tum et citationi per ipsum Czelatycki ad attentandum probari per ipsum suam nobilitatem contra gsum. Alphonsum Łączki (sic) extraditae, insuper et reiectioni conventus palatinatus Russiae electionis dnorum. deputatorum anno proxime praeterito ad conventum proxime expeditum factae, paratus erat eductionem nobilitatis eidem Czelaticzki modo praemisso iniunctae et genealogiae atque prosapiae ex praedecessoribus ipsis, prout se obtulerat deducturum attentare. Verum quoniam idem Czelatycki non sulum anno praeterito in probationibus defuit, ob quem defectum reiectionem causae suae ad praesentem conventum[b]), anno praeterito obtinuit, attamen et ad praesens prout et anno praeterito nullos affines, agnatos et consangvineos statuerat et ad praesens non statuit, ideo idem protestans de praefati domini sui diligentia et de ipsius succubitione in causa atque suis probationibus defert, tituloque nobilitatis, quo nunquam gaudere potuit privatione iterum solenniter protestatur, quam suam protestationem et diligentiam idem actis officii praesentis suscipi peciit, quod ab officio praesenti obtinuit. 3. Comparens personaliter coram officio et actis praesentibus castrensibus capitanealibus praemisliensibus nblis. Lucas Czelatycki famulus illustris et mfci. Christopheri Radziwil ducis in Bierze et Dubinki Campiductoris exercitus Magni ducatus Lithvaniae protestatus est sollenniter in et contra gsum. Ioannem Alphonsum Lacki: obiecerunt sibi ignobilitatem. Paratum se in eodem moderno conventu particulari Visnensi ad praesens peracto eandem genalogiam[c]) deducere offerebat, verum eorum cognatorum suorum, quos ex genalogia[d]) sua ad terminum praesentem idem statuturus erat, publice nempe militia et castris prope Haliciam sitis occupatos, suam propinquitatem secum frequentia nobilitatis causa[e]) deducendi genealogiam expediendam comparere et adesse non poterant, idcirco non suae deductionis aliquam negligentiam, sed motus publici rationem[f]) sibi obstitisse iterum atque iterum est protestatus, offerendo se omnimodam in sui deductione expedienda operam adhibiturum nec eandem, quousque legittimo ordine finita fuerit intermissurum, de quo praesentem apud acta fecit manifestationem.

Ind. Rel. Castr. Prem 335 p. 1564—1566. Wniesiono pod roczkiem z dnia 11. września 1618 r. Nagłówek protestacyi opuszcza się.

121.

W Wisni, 11 kwietnia 1619.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My dygnitarze urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego na sejmik pro die XI Aprilis tu do Wisnie za uniwersałem Jkr. Mci p. n. m. zgromadzeni[1]) wszem w obec i każdemu z osobna

a) tę b) dotem stoi: indigens palatinus praesens c) analogiam d) analogia e) corona f) rationum.

[1]) Uniwersał króla dd. z Warszawy 17 kwietnia (sic) 1619 r. C. Leop. 372 p. 323.

mianowicie Ich Mciom pp. obywatelom ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej oznajmujemy, iż przychylając się do postanowienia sejmu przeszłego[1]), z którego pp. posłowie województwa naszego wzięli sobie pobór jeden łanowy i drugiego trzecią część to jest groszy dziesięć, także też i obieranie pp. poborców do braci, uważając w tem i przeszłe wielkie desolacye krajów naszych przez pogany i przyszłe niemniejsze z wielu miar następujące na nas i tutecznie kraje nasze od Tatar upatrując niebespieczeństwa więc i na zgodę Ich Mciów pp. braciej naszych niektórych górnych województw patrząc, którzy użaliwszy się takowego miserabundum statum rerum nostrarum na obronę naszą pozwolili de facto dwa pobory łanowe i trzeciego część trzecią[2]), tedy my i podanemu J. kr. Mci p. n. m., które przez posła swego w pośrodek nas wnieść raczył i przezpieczeństwu swemu niechcąc deesse, pozwoliliśmy hactenus i unanimi consensu pozwalamy ten drugi łanowy pobór i trzeciego poboru część trzecią, to jest groszy dziesięć ad instar drugich województw do opisanego czasu w uniwersale sejmu blisku przeszłego oznaczonego wydać te in toto dwa łanowe i trzeciego część trzecią, in defectu contraventionis pod uchwałą sejmu tegoż i obowiązki jego we wszystkiem accomodując. 2. Do których wybierania z ziemi lwowskiej urodzonego p. Marcina Stamirowskiego z przemyskiej urodzonego p. Remigiana Wojakowskiego podstolego tamecznego a z sanockiej urodzonego p. Tomasza Zaporskiego poborców obieramy i termin przysiąg ich według prawa przed księgami grodzkimi ziem tych etiam in absentia officialium castrensium dla ścisłości czasu jako najprędzej naznaczamy. 3. Których poborów szafunek JWIMci p. podskarbiemu koronnemu[3]) z uwagą J. kr. Mci p. n. m. zlecamy, z tym jednak dokładem, żeby się te nasze mianowania i zgodnie pozwolone poborowe podatki ni nacz innego, jedno na obronę krajów naszych ruskich obracali. Co aby każdemu w tych ziemiach lwowskiej, przemyskiej i sanockiej województwa ruskiego tem prędzej do wiadomości doszło, ten uniwersał rękami IW. IMci p. wojewody ruskiego i IMci p. Alexandra Trzebińskiego pisarza ziemskiego sanockiego i marszałka koła naszego podpisany i pieczęciami Ich Mców zapieczętowany do akt grodzkich per oblatam podać i we wszystkich tych trzech ziem grodach publikować rozkazujemy. Dan w Wisni dnia jedenastego miesiąca kwietnia roku tysiącznego sześćsetnego dziewiętnastego. Daniłowicz wojewoda ruski. Alexander Trzebiński pisarz ziemie lwowskiej marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Prem. Rel. 336. p. 802—806. Castr. Pr. Fasc. Cop. 7. p. 1379. Castr. Leop. Rel. 372 p. 383—485. Castr. San. 145 p. 623—625.

122.

Sanok, 19—23 kwietnia 1619.

Siedm protestacyi sanockich ziemian przeciwko uchwałom sejmiku wiszeńskiego, tudzież protestacya poborcy o gotowości wybierania poboru w myśl laudum wiszeńskiego sejmiku.

1. Actum in castro Sanocensi feria sexta ante dominicam Iubitate proxima anno Domini millesimo sexentesimo decimo nono. Do urzędu i akt niniejszych grodzkich starościch sanockich obliczenie przyszedszy WIMć p. Marcin za Zmigroda Stadnicki kasztelan sanocki solenniter przed tym to urzędem grodzkim sanockim protestował się, iż nie będąc na sejmie blisko przeszłym sejmik ziemi sanockiej, tylko lwowskiej i przemyskiej złożony[4]), a na blisko przeszłym sejmie pobór jeden jest uchwalony na żołnierza powiatowego, a teraz w Wiśni na sejmiku lwowskiej i prze-

[1]) Vol. l. III, 355 Ziemia sanocka nie brała drugiego poboru do braci, przeto i sejmik rozpisany na 11 kwietnia jej nie obejmował. Ob. protestacye pod Nr. 122. 123 i 125. [2]) np. sejmik chełmski z 5 kwietnia uchwalił dwa pobory łanowe i trzeciego część trzecią, by wyprawić na Ukrainę żołnierza powiatowego. [3]) Mikołaj Daniłowicz. [4]) Vol. l. III. 355.

myskiej ziemi służącym [1]), sine consensu nostro pobór drugi i trzeciego trzecia część jest uchwalony a żołnierz powiatowy i szafunek poboru na sejmie uchwalony jest zniesiony, więc i poborca mimo deklaracyą w uniwersale powiatu naszego jest obrany i iurament jego in absentia officii castrensis sanocensis mimo opisanie uniwersału teraźniejszego jest mu naznaczony, tedy przeciwko temu laudum z Wisnie tu do akt grodzkich sanockich podanego powtóre protestował się, offerendo se tych poborów według tego laudum wydawać tylko tam, gdzie sejm naznaczył na żołnierza powiatowego, ofiarując się i drugi pobór dać, tj. z łanu po złotemu także na powiatowego żołnierza, jednak dosyć czyniąc uchwale sejmowej sukkolektora, któryby pobór wybierał, najdalej trzech dni tu do grodu sanockiego prezentować ofiarował się. 2. Do urzędu i akt grodzkich starościch sanockich obliczenie przyszedszy urodzony Mikołaj Kozłowski podsędek ziemie sanockiej solenniter przed tym to urzędem grodzkim sanockim protestował się, iż on przychylając się do postanowienia sejmu blisko przeszłego o poborach uczynionionego do rąk Wp. Marcina Stadnickiego ze Zmigroda kasztelana sanockiego albo sukkolektora IMci naznaczonego, za który według konstytucyi żołnierz powiatowy przyjęty ma być, protestując się, jeśliby siebie laudum z sejmiku wiszeńskiego, do którego ziemia nasza sanocka pro hac vice nie należała, tj. pro die undecima Aprilis anni praesentis uchwalone, nie przyjmując go ani poborcę, gdyż w uniwersale pobieranie i szafowanie poboru jest opisane, offendo se nihilominus równo z inszymi obywatelami jeśli będą wydawać drugi pobór dać, do szafunku tegoż, jako w uniwersale opisano, na powiatowego żołnierza. 3. Do urzędu i akt grodzkich starościch sanockich oblicznie przyszedszy urodzeni Wacław Stano z Nowotańca, Łukasz Białobrzeski, Jan Giebułtowski, Piotr Chrząstowskį i Stanisław Domaradzki solenniter przed tym to urzędem grodzkim sanockim protestowali się, iż oni przychylając się do postanowienia sejmu blisko przeszłego o poborach uczynionego, do rąk W p. Marcina Stadnickiego ze Zmigroda kasztelana sanockiego albo sukkolektora od IMci naznaczonego, za który według konstytucyej żołnierz powiatowy przyjęty ma być, protestując się, jeśliby jakie laudum z sejmiku wieszeńskiego, do którego ziemia nasza sanocka pro hac vice nie należała, tj. pro die undecima Aprilis anni praesentis uchwalone, nie przyjmując go ani poborcę, gdyż w uniwersale odbieranie i szafowanie poboru jest opisane, offerendo se nihilominus równo z inszymi obywatelami, jeśli będą wydawać drugi pobor, dać do szafunku tegoż, jako w uniwersale jest opisano na powiatowego żołnierza. 4. Do urzędu i akt grodzkich starościch sanockich obliczenie przyszedszy urodzony Tomasz Zaporski z Zaporza, poborca na blisko przeszłym sejmiku w Wisni pro die undecimia Aprilis z sejmu blisko przeszłego województwu tutecznemu ruskiemu złożonym, przez dygnitarze urzędniki i obywatele województwa ruskiego zgodnie de unanimi consensu obrany, czyniąc dosyć urzędowi swemu, który nań IchMcie włożyli i on rad nie rad przyjąwszy, tu do grodu sanockiego dla oznajmienia i obwieszczenia wszem obywatelom ziemie sanockiej jako i czasu niedawnego zaraz odprawiwszy wedle konstytucyi anni millesimi sexcentesimi tredicimi tu przed księgami tutecznymi grodzkimi sanockimi, wedle tego laudum sejmiku wisnienskiego, kazał woźnemu tu w mieście Sanoku na miejscach zwykłych i w inszych miasteczkach publikować, aby te podatki które są tak na blisko przeszłym sejmie warszawskim jako też na wzwyż pomienionym sejmiku wisneńskim uchwalone, do niego jako poborce przysięgłego oddawane były. Ale usłyszawszy tu w grodzie sanockim, że IchMcie WIM p. Marcin Stadnicki kasztelan sanocki, także urodzeni Mikołaj Kozłowski podsędek ziemie sanockiej, Wacław Stano z Nowotańca, Łukasz Białobrzeski, Jan Giebułtowski, Piotr Chrząstowski i Stanisław Domaradzki na przeciwko temu laudum wisnenskiemu i tym podatkom i przeciwko pomienionemu poborcy przed urzędem grodzkim sanockim zanoszą, jakoż i zanieśli protestacye, ofiarując się tych podatków albo raczej poborów do rąk przerzeczonego poborcy nie oddawać ale do rąk IMci pana sanockiego na powiatowego żołnierza, tedy ten to urodzony Tomasz Zaporski przed urzędem i aktami grodzkimi sanockimi obli-

[1]) Ob. N. 121.

czenie stojąc praecavendo indemnitati suae i w tym urzędzie swym pilność swą oświadczając, iż gdyby się za tymi protestacyami i inszy pp. obywatelowie sanoccy niechcieli wydawać tych podatków, które jest gotów sprawiedliwie według przysięgi swej wybierać, żeby nie był od króla IMci i skarbu o te podatki rekwirowany iterum atque iterum oświadcza się i protestuje. 5. Actum in castro sanocensi sabbato ante dominicam Iubilate proximo anno domini millesimo sexcentesimo decimo nono. Do urzędu i akt grodzkich starościch sanockich oblicznie przyszedszy urodzony Paweł Dedeński solenniter przed tym to urzędem grodzkim sanockim protestował się, iż on przychylając się do postanowienia sejmu blisko przeszłego o poborach uczynionego do rąk W p. Marcina Stadnickiego ze Zmigroda kastellana sanockiego albo sukkolektora od IMci naznaczonego, za który według konstytucyi żołnierz powiatowy przyjęty ma być protestując się, jeśliby jakie laudum z sejmiku wiseńskiego, do którego ziemia nasza sanocka pro hac vice nie należała, tj. pro die undecima Aprilis anni praesentis uchwalone, nie przyjmując go, ani poborcę, gdyż w uniwersale odbieranie i szafowanie poboru jest opisane, offerendo se nihilominus równo z inszymi obywatelami, jeśli będą wydawać drugi pobór, dać do szafunku tegoż, jako w uniwersale jest opisano, na powiatowego żołnierza. 6. Actum in castro sanocensi feria secunda post dominicam Iubitate proxima anno domino millesimo sexentesimo decimo nono. Do urzędu i akt grodzkich starościch sanockich oblicznie przyszedszy urodzony Rachwał Humnicki z Humnisk, sędzia ziemie sanockiej, solenniter przed tym to urzędem grodzkim sanockim protestował się, iż on przychylając się do postanowienia sejmu blisko przeszłego o poborach uczynionego, do rąk W p. Marcina Stadnickiego ze Zmigroda kastellana sanockiego albo sukkolektora od IMci naznaczonego, za który według konstytucyej powiatowy przyjęty ma być, protestując się, jeśliby jakie laudum z sejmiku wisneńskiego, do którego ziemia nasza sanocka pro hac vice nie należała t. j. pro die undecima Aprilis anni praesentis uchwalone, nie przyjmując go ani poborcę, gdyż w uniwersale obieranie i szafowanie poboru jest opisane, offerendo se nihilominus równo z inszymi obywatelami, jeśli będą wydawać drugi pobór dać do szafunku tegoż, jako w uniwersale jest opisane na powiatowego żołnierza. 7. Actum in castro Sanocensi feria tertia post dominicam Iubitate proxima anno Domini millesimo sexcentesimo decimo nono. Do urzędu i akt grodzkich starościch sanockich oblicznie przyszedszy urodzeni Matiasz i Zygmunt Zabawscy, Jan Piotr i Samuel Balowie i Wojciech Pęgowski solenniter przed tym to urzędem grodzkim sanockim protestowali się, iż oni przychlając się do postanowienia sejmu blisko przeszłego o poborach uczynionego, do rąk W p. Marcina ze Zmigroda kastelana sanockiego albo sukkolektora od IMci naznaczonego, za który według konstytucyej żołnierz powiatowy przyjęty ma być, protestując się, jeśliby jakie laudum z sejmiku wisnenskiego, do którego ziemia nasza sanocka pro hoc vice nie należała, t. j. pro die undecima Aprilis anni praesentis uchwalone, nie przyjmując go, ani poborcę, gdyż w uniwersale odbieranie i szafowanie poboru jest opisane, offerendo se nihilominus równo z inszymi obywatelami, jeśli będą wydawć drugi pobor dać do szafunku tegoż, jako w uniwersale jest opisano, powiatowego żołnierza.

Liber mixtus ex fragm. C. Sanoc. 145 p. 640, 633—635, 636—627, tudzież 646—648.

123.

W Rymanowie, 22 kwietnia 1619.

Kastelan sanocki wzywa szlachtę do składania podatku według uchwały sejmowej (a nie sejmikowej).

Marcin ze Zmigroda Stadnicki kastelan sanocki wszem obywatetom ziemie sanockiej wiadomo czynię, iż z uchwały sejmowej powinność ta jest na mnie włożona,[1]) więc i za prośbą Ich

[1]) V. l. III. 355.

Mć pp. braci na sejmiku wyszyńskim przed sejmem blisko przeszłym nie zbraniałem się usługi tej, abym żołnierza powiatowego za pobory ziemie naszej sanockiej wyprawić nie miał, tedy chcąc mej tej powinności przez uchwałę sejmową na mię włożonej dosyć uczynić, do wiadomości WMciom przywodzę prosząc, abyście WMcie ten pobór do rąk sukkolektora mego Wojciecha Szebińskiego bez omieszkania według uchwały sejmowej wydawali. A iż Ich Mć pp. braciej nie mała liczba jest, którzy mię solicytują, abym tego żołnierza powiatowego równo z drugiemi województwy i powiaty wyprawił, a widząc, że jeden pobór ziemie naszej sanockiej na sto koń usarza na dwie ćwierci zapłata nie wydoła, a niebespieczeństwa na Rzptę następujące tego potrzebują, aby przynajmniej żołnierz dwie ćwierci w obozie był, tedy patrząc in pericula na Rzptę przychodzące, więc i chcąc się porównać z inszemi wojewodztwy i powiaty submitują się i drugi pobór z łanu po złotemu wydawać, co ja z mej osoby życząc puszczam na zdanie WMciom m. m. pp. i braciej, gdyż co do szafunku mego oddane będzie za to zupełnie żołnierza przyjmę i liczbę da Bóg na sejmiku deputackim uczynię. A dla lepszej wiary pieczęć z podpisem ręku mej przyciśnięciem roskazał. Datum Rimanoviae die 22 Aprilis anno Domini 1619. Idem qui supra manu propria.

Liber mixtus ex fragm. C. Sanoc. 145 p. 644 — 645.

124.

W Sanoku, 1 maja 1619.

Regestr ziemian sanockich na okazowaniu pod Sanokiem.

Actum in castro sanocensi feria quarta post dominicam Cantate proxima, hoc est die prima Maii, anno Domini millesimo sexcentesimo decimo nono.

Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia sanocensia personaliter veniens gsus. Joannes Drobot camerarius actorum terrestrium premisliensium nomine mfcorum. et gsorum. incolarum sanocensium obtulit officio praesenti castrensi sanocensi regestrum occasionis infrascriptum die hodierna actu praesenti descriptae sub oppido Sanok expeditum, petens hoc idem ab officio praesenti suscipi, cuius offerendae affectationi officium praesens annuendo regestrum praefatum suscepit et in acta praesentia ingrossari mandavit. Cuius tenor sequitur talis: IMć Pan Sanocki [1]) praesens, IMć p. podkomorzy sanocki [2]) praesens, IMć p. chorąży sanocki [3]) praesens. IMci p. podkomorzego przemyskiego poczet. IMci p. podczaszego sanockiego i krakowskiego poczet. IMci p. podsędka sanockiego [4]) poczet. IMci p. Jakuba Sieniawskiego wojewodzica podolskiego poczet. IMć. p. Mikołaj Sieniawski sam był. IMciów pp. Marcina i Zbigniewa Sieniawskich poczty. IMć p. Waleryan Giebułtowski praesens. IMć p. łowczego sanockiego [5]) poczet. IMć p. Jan Kamieński praesens. IMć p. Jarosz Pakoszowski praesens. IMć p. Zygmunt Zabawski praesens. IMć p. Jan Giebułtowski praesens. IMci p. starosty dolińskiego poczet. IMć p. Stanisław Orzecki praesens. IMć p. Zygmunt Stadnicki praesens. IMć pani Jamińska wdowa parę koni. IMci p. Adama Stadnickiego na Lesku poczet tanquam minorennis. IMć p. Strzyzowski praesens. IMć. p. Stanisław Tyrawski łysy. IMć p. Maciej Czelinski. IMć p. Rossowski praesens. IMć p. Brzeski praesens. IMć p. Wojciech Pęgowski praesens. IMć p. Adam Buchowski praesens. IMć p. Piotr Ul praesens. IMć p. Jan Bobola praesens. IMć p. Paweł Dedeński praesens. IMć. p. Jendrzej Dedeński praesens. IMć p. Woiciech Grądzki praesens. IMć p. Piotr Chrząstowski praesens. IMć p. Marcin Pobidzinski praesens. IMci p. Krzysztofa Bukowskiego poczet. IMć p. Seweryn Sobieski praesens. IMć p. Mikołaj Pełka praesens. IMć p. Zacharyasz Korzeniowski praesens. IMć p. Piotr Dębicki praesens swem i pp. braciej imieniem. Imć p. Jana Humnickiego poczet. IMć p. Jan Mężyński praesens. IMci p. Stadnickiego

---

[1]) Marcin Stadnicki. [2]) Kasper Stanisławski. [3]) Samuel Sienieński. [4]) Mikołaj Kozłowski [5]) Jerzy Bogucki.

Bachorzeckiego poczet. IMć p. Tomasz Zaporski poborca praesens. IMć p. Piotra Roiowskiego poczet. IMć p. Janusz Wisłocki praesens. IMć p. Janusz Odrzechowski praesens. IMć p. Wojciech Pakoszowski praesens. IMć. p. Wojciech Lesz czyński praesens. IMć p. Tomasz Leszczyński praesens. IMć p. Mikołajczowski praesens. IMć p. Janowski Stanisław i Andrzej praesentes. IMć p. Janusz Pełczyc ki praesens. IMć p. Stefan Wybranowski praesens. IMć p. Worytki poczet. IMć p. Gabriel Kanafoiski pieszo. IMć p. Andrzej Pełka praesens. IMć p. Stanisław Czarnocki praesens. IMci p. Tyrawskiego z Rospucia poczet. IMć p. Adam Mieszkowski praesens. IMć p. Samuel Białobrzeski praesens. IMć p. Jan Kowalski praesens. IMć p. Mikołaj Lesiowski praesens. IMć p. Gabriel Sikorski swem i IMć p. ojca swego imieniem praesens. IMci p. Jana Rosińskiego poczet. IMci p. Adama Goreczkowskiego poczet. IMci paniej Marcinowej Mieleckiej poczet. IMci paniej Balickiej poczet. IMć p. Stanisław Glinka praesens. IMci p. Jana Zaporskiego poczet. IMci p. Andrzeja Choteckiego poczet. IMci p. Jana Krzesza poczet. IMci p. Wojciecha Faleńskiego poczet. IMć p. Jan Swichowski praesens. IMci p. Mikołaja Swichowskiego poczet. IMci p. Adama Dwernickiego poczet. IMć p. Stanisław Miłkowski praesens. IMć p. Sebastyan Uleski praesens. IMci p. sędziego sanockiego poczet. IMci p. Bielanowskiego chłopiec w wozniczej iezdzie. IMć p. Drobot komornik ziemski przemyski praesens. IMć p. Tomasz Wisłocki praesens. IMć p. Jendrzeja Zielonki poczet. IMć p. Seweryn Krzykawski podstoli sanocki praesens. IMć p. Zołczyński pisarz grodzki sanocki praesens. P. Stefana Dwernickiego poczet. Marcin Stadnicki kasztelan sanocki. Po podpisie IMć p. Adam Konarski. IMć p. Szymon Zaporski praesens. IMć p. Jan Zurowski praesens.

Liber mixtus ex fragm. Castr. Sanoc. 145 p. 657—660.

125.

W Sanoku, 10 maja 1619.

Protestacya ziemian sanockich przeciwko laudum sejmiku wiszeńskiego.

Actum in castro sanocensi feria sexta post dominicam Rogationum proxima anno Domini millesimo sexcentesimo decimo nono.

Przyszedszy obecnie do urzędu i akt grodzkich sanockich urodzeni Marcin Skorgiewski i Jan Dedeński swem i niżej podpisanych osób imieniem solenniter się tak protestowali. Iż J. kr. Mć z sejmu blisko przeszłego sejmik w Wisni dwom tylko powiatom tj. lwowskiej i przemyskiej ziemi złożyć raczyła[1]), a Ich Mć którzy się tam zjechali, pominąwszy intencyej sejmowej J. kr. Mci, pobór drugi i trzeciego część nobis non consentientibus owszem nam in tergum, których uniwersał sejmikowy non afficiebat, na ziemię sanocką włożyli, dalej pociągając swej władzy niźli im z sejmu pozwolona była. Przeto de plano tego drugiego poboru i trzeciej części trzeciego, jakośmy nie powinni nie wydamy, w czem nas tak konstytucya sejmu przeszłego i uniwersał poborowy jako i sejmikowy wesprze. A iż IMci Pana sanockiego[2]) przedtem, potem i szlachciców niektórych ziemi sanockiej obywatelów protestacya[3]) u tychże akt grodzkich jest obecnie uczyniona przeciw nieporządnemu obraniu poborce sanockięgo i mimo deklaracyę sejmową o naznaczeniu mu przysięgi sine praesentia urzędu grodzkiego sanockiego, a zatem ofiarował się IMć p. sanocki swego sukkolektora podać własnego[4]), my tedy consulendo indemnitati nostrae wedle prawa stojąc przy powadze sejmowej, której żadna insza autoritas znosić nie może, więc i przy wolnościach naszych, które bez nas na nas stanowić nic nie pozwalają, bacząc do tego, iż kasztelan ziemie naszej trzyma się nauki sejmowej, protestujemy się, że jako temu poborcy w Wisniej obranemu tego to poboru jednego wydawać słuszną nie rozumiemy, tak zaś sukkolektorowi kasztelańskiemu da-

[1]) Vol. l. III. 355. [2]) Marcin Stadnicki. [3]) por. wyżej Nr. 122. [4]) por. Nr. 123.

waćeśmy gotowi i będziem, z tą nad dwie pomienione protestacye melioracyą, iż jeden tylko pobór od sejmu aprobowany wydany. Wojciech Grąndzki, Andrzej Dedenski, Jan Mężyński. Jakub Klophas, Sewerin Sobieski, Jan Dedenski, Tomasz Żołądź, Jan Skarbek, Marcin Skurgiewski.

Liber mixtus ex frag. Castr. Sanoc. 145 p. 681—682.

126.

W Wiszni, 9 września 1619.

Sejmik wiszeński kwituje poborcę sanockiego z sumy poborów wybranych 4550 zł.

My rady i rycerstwo województwa ruskiego na ten czas do Wiszni na elekcyą deputata na sąd główny trybunalski obieranie zjechawszy się, wiadomo czynim wszem w obec komuby to wiedzieć należało, iż za artykułem i zleceniem posłom przeszłym na ten sejm przyszły roku tysiąc sześćset dziewietnastego będącym, stanął pobór w ziemi sanockiej jeden na żołnierza powiatowego, którego poboru wybierania wiadomość i dozór WJMci p. Marcinowi Stadnickiemu ze Żmigroda kastelanowi sanockiemu według konstytucyej należy, tedy na to życzliwości przeciwko Rzpltej nic na IMci panu sanockim nie schodziło i owszem ku pilnemu wybieraniu tego poboru podał za sukkolektora urodzonego p. Wojciecha Lityńskiego [1]), którego wybierania sum IMć pilnie doglądając a nic nad kwity stare według wybierania wszystkich przeszłych poborców nie dopuszczając wyciągać, a to znaczną sumę pod tysiąc zł. nad oddawanie do skarbu przeszłych poborców ukazał, iż oni takowe pobory wybierając, nigdy takowa suma skarbu nie dochodziła. Widzimy w tem wielką szkodę Rzpltej w tak ciężkich przeszłych poborach a nie pojedynkiem ale wielką liczbą w przeszłych czasiech bywających wielka się szkoda działa. Tedy na ten czas za takowe okazanie sprawiedliwego oddawania do skarbu przychodzi nam IMci p. sanockiemu pilnie dziękować. I chcąc tego, aby insi na potem według tego regestru IMci liczba czyniona bywała, który do akt grodzkich sanockich z podpisem ręki IMci podany będzie. A iż z tego teraźniejszego poboru, jako z percepty tak i z distributy naznaczono jest z sejmu przeszłego IMci tu przed nami w kole liczbę czynić, tedy ukazawszy na ten czas własnej istotnej summy zł. 4550 percepty, której wybrał, ukazał też i wydatek wedle tejże konstytucyej na rotę powiatową ziemie sanockiej, która jest dana od J. kr. Mci IMci p. Hieronimowi ze Żmigroda Stadnickiemu wojewodzicowi bełzkiemu, na którego chorągiew dał IMć pan sanocki za kwitami IMci p. wojewodzica tę sumę zupełna wybraną zł. 4550 z czego my IMci jako rzeczy prawnie i słusznie danej kwitujemy i wiecznymi czasy wolnym czynimy. A iż zostaje jeszcze reszta, która dotąd nie jest dobrana, tedy którą gdy dobierze sukkolektor IMci, iż ziemia sanocka zupełny szafunek tego poboru przy sobie zostawiła, tedy onej do skarbu wnosić nie ma, ale ją do dalszej decyzyi naszej na potrzebę Rzpltej, gdzie się więc poda, za wiadomością naszą oddać będzie IMć powinien, a na ten czas kwit ten z podpisem IMć p. Mikołaja Kozłowskiego podsędka ziemi sanockiej, marszałka na ten czas koła naszego dajemy IMci panu sanockiemu. Wisni, w poniedziałek pierwszy po narodzeniu Panny Maryi roku tysiąc sześć set dziewiętnastego. Mikołaj Kozłowski, podsędek ziemie sanocki marszałek na ten czas wiszneński.

Castr. Sanoc. Rel. 148 p. 59—60.

---

[1]) Por. N. 123 gdzie czytamy Wojciecha Szebińskiego

127.

We Lwowie, 28 września 1620.

Wojewoda ruski w myśl postanowienia wiszeńskiego zwołuje ziemian do broni przeciwko Turkom.

Jan Daniłowicz na Olesku wojewoda ziem ruskich, korsuński czechrinski etc. starosta. Braterskie służby moje w łaskę WMm. m. pp. pilnie zaleciwszy. Rozumiem że żadne Ich Miów m. m. pp. tajne nie są niebespieczeństwa na Rzpltą ojczyznę naszą od wojsk tureckich i tatarskich. zachodzące, którzy już tak prawie na tę utrapioną ojczynę naszą paszczeki swe rozdarli, Bo nic inszego tylko wszelkiego niebespieczeństwa ledwo nie ostatniej zguby spodziewać się trzeba, gdyż wojska swe wielkie do państw Rzpltej, o których już jest pewna wiadomość, nagotowawszy iść kazali. Zaczem na uczynienie wtrętu tak gwałtownie przypadającego niebespieczeństwa, rycerstwo i obywatele województwa ruskiego na sejmiku wisieńskim będące, zgodnie taki sposób obrony na prędce namówili, aby Ich Mć pp. lwowianie pod Lwów, Ich Mć przemyślanie pod Przemyśl, a Ich Mć pp. sanoczanie pod Sanok pozjeżdżali się i tam o całości ojczyzny o zatrzymaniu wolności wszystkich innych cara pignora raczyli, na mię tę prowincyą, abym to przez uniwersały moje do wiadomości WMciów wszystkich podał, włożywszy. Ja tedy z powinności urzędu swego WM. m. m. pp. pilnie upominam i jeno proszę, abyście się WMcie za tymi uniwersałami mymi do kupy pode Lwów ad diem septimam Octobris zjechać raczyli i tam niebespieczeństwo ojczyzny i tego co komu jest miłego piersiami swymi coniunctis viribus z Ich Mć pp. żołnierzami królą IMci pułku IMci p. krajczego koronnego, do których też uniwersał swój posyłam, zasłonili. Uczynicie to WMć przykładem przodków swych zacnej krwie polskiej, za co Pan Bóg zapłatą i J kr. Mć nagrodą będzie WMciom. Gdzie i ja w pośrodek WMciów m. m. pp. stawić się i pospołu dobra ojczyzny obmyśliwać nie zaniecham. Co aby tem prędszy wiadomości WMciów doszło do grodu podać roskazałem, na co dla lepszej pewności ręką się swą podpisuję i pieczęć swą przycisnąć roskazałem. Datum we Lwowie die 28 Septembris anno 1620; ręką swą.

Frag. Castr. San. 146 p. 75 — 77.

128.

W Sanoku, 8 października 1620.

Kasztelan sanocki, uwiadamiając ziemian o postanowieniach zapadłych w Sanoku, zwołuje do broni przeciwko Turkom.

Marcin Stadnicki ze Zmigroda kasztelan ziemie sanockiej JWnym, Wnym, urodzonym IMć pp. obywatelom ziemie sanockiej swym m. pp. i braci po zaleceniu służb moich wiadomo czynię. Iż za wydaniem uniwersału od JW. IMć p. wojewody ruskiego, [1]) w którym nam znać dał o nagłem niebespieczeństwie ojczyzny i żałosnem szwanku wojska koronnego w Wołoszech, złożyłem był według urzędu mego WMciom m. m. pp. i braci na dzień dzisiejszy zjazd do Sanoka, żebyśmy się spólnie namówili, jako mamy w tym takowym razie ojczyznę i miłą bracią naszą w wielkiem niebespieczeństwie będącą ratować. Na który czas stawiło się Ich Mci niemało, wiele też WMciów nie przybyło, czegośmy bardzo żałowali, boby nam trzeba spólnie w takowych terminach sobie pomagać. Gdyśmy jednak co się namieniło konsultowali, przyniesiono nam świeży uniwersał od J. kr. Mci i list do mnie prywatny napominając, abyśmy się jako najprędzej z inszymi powiatami

---

[1]) Jan Daniłowicz ob. Nr. 127.

w jako najsposobniejszej potędze ku Kamieńcowi Podolskiemu pośpieszali, który uniwersał jakowy jest WMciom pospołu z tym moim posyłam. Namówiliśmy się tedy i postanowiliśmy sami zobopólnie w jakiej kto może miłości ojczyzny najlepszej gotowości ruszyć tam, kędy nam IMć p. wojewoda ruski ukaże ciągnąć, i naznaczyliśmy czasy zjeżdżania się jednym, którym bliżej pod Sanokiem pro die 13 Octobris, a drugim Ich Mciom przyleglejszym pod Chyrów pro die 15 eiusdem mensis, kędy ja da Pan Bóg z Ich Mciami sam pod Sanok zgromadzonymi stawić się i wespół się złączywszy dalej przykładem drugich powiatów powodem będę. Przetoż proszę WMiów m. m. p. p. i braci, abyście WMć, poniechawszy na czas gospodarstwa i zabaw domowych, niechcieli w domach swych czekać nieprzyjaciela i być nieczułymi ku poratowania ojczyźnie, ale raczej z miłą bracią o całość jej zastawić się i wedle tego postanowienia naszego na czasy i miejsca naznaczone zjechać, o czem nie powątpiewając ten uniwersał ręką moją podpisuję i pieczęć przyciskam. Dan w Sanoku die 8. Octobris. Anno 1620 ręką swą.

Frag. Castr. San. 146 p. 81—82.

129.

Sanok, 13 października 1620.

Kasztelan sanocki powtórnie ogłasza o postanowieniach zapadłych w Sanoku i wzywa do obrony przeciwko Turkom.

Marcin ze Zmigroda Stadnicki kastelan ziemie sanocki. Po zaleceniu służb moich w łaskę WM m. m. p. p. braci do wiadomości podaję, iż za pierwszymi uniwersałami IMci p. wojewody ruskiego [1]) i moimi, jakoście się WMć byli stawili do Sanoka i konkludowali na dzień dzisiejszy z gotowością swoją przeciwko nieprzyjacielowi koronnemu stawić się tam, gdzieby za ponowieniem o niebespieczeństwach potrzeba okazała się, tedy za stawieniem się z wrodzonej miłości ku ojczyźnie wielu IMć na dzień dzisiejszy do Sanoka, za wzięciem o nieprzyjacielu koronnym pewnych wieści, które WMciom do wiadomości przywodzę, że Ich Mć pp. hetmani [2]) w ciężkiem od pogan oblężeniu ratunku od nas wyglądają, którzy strzeż Boże jeśliby obóz stracili, ten poganin który na nich trzyma się, jużby bezpiecznie w kraje nasze wpadł, nam gdybyśmy nie byli gotowi kupić się nie dopuszczał i owszem bespiecznie jako sobie objecuje u nas by zimował. Drugie zaś niebespieczeństwo upatrujemy za udaniem, aby Gabor Betliem od wojska cesarza IMci porażony był... z ziemie i z inszych miejsc ludźmi swawolnymi... czasach naszych sposabiają, którzy kędykolwiek ruszać się będą, zawczasu pewnie obawiać się trzeba, żeby przykładem niedawnego czasu złupienia kraju samborskiego i nasze kraje na łup zechcą puścić. Takowym tedy niebezpieczeństwom zabiegając postanowiliśmy, aby od jutrzejszego dnia za tydzień tj. pro die 21 Octobris do obozu między Szczawne a Kulaszne stawić się WMć raczyli w gotowości jako przeciwko nieprzyjacielowi, gdzie i ja WM. m. m. p. p. już czekać będę, pilnie prosząc, aby dla obrony chwały Boga Najwyższego, dla ojczyzny praw i swobod naszych, aby te cara pignora, które nam Pan Bóg dał, obronę od brzydkiego tego pogaństwa miały. Niech wżdy miłość ojczyzny przodków naszych martwa w nas nie będzie, niech ten poganin, któremu ojcowie nasi straszni byli, nam hańbę wieczną z tej . . . nie uczyni, niech nasze konsultacye i spisawania w pośmiech i na zgubę naszą na dodawanie serca większego poganom nie obracają się, którym one nie są tajne. Czego będąc po WM. m. m. p. p. pewny, jakośmy sam niemało nas będących stawić się słowy dobrymi objecali, i tam ex re consilium capiemus, gdzie potrzeba Rzpltej ukaże za namowami WMciów zechce się postąpić. Działo się w Sanoku die 13. Octobris anno 1620. Marcin Stadnicki ze Zmigroda kastellan sanocki.

Frag. Castr. San. 146 p. 89—90.

---

[1]) Jan Daniłowicz. [2]) Stanisław Żółkiewski i Stanisław Koniecpolski h. p.

130.

W Wisni, 5 stycznia 1621.

Sejmik wiszeński wybiera poborców.

1. My rady urzędnicy i obywatele województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, zjechawszy się w niemałej frekwencyi do Wiśnie na sejmik pro 4 Januarii na sejmie przeszłym walnym przez wszytkie stany zgodnie uchwalonym [1]), a wziąwszy relacyą i rationem poselstwa od Ich Mć pp. posłów, którecheśmy byli na przeszły sejm wysłali z sejmiku wiszeńskiego i to co należało do uważenia z relacyej Ich Mciów trutinowawszy, przystąpiliśmy do elekcyej i obierania poborców do tych ośmi mianowanych i pozwolonych na sejmie poborów. A mając tego maximas considerationes, a osobliwie, aby żadnego omieszkania w ekspediowaniu swem pp. poborcy nie czynili, ile że pierwsze cztery pobory od Trzech Królów ad diem 2 Februarii wydane być mają, a drugie na świątki także wybrać i oddać naznaczono, ostrzegając jakowej retardacyej wybierania poborów a życząc aby jako najprędzej obrona stanęła krajom naszym barzo nagle potrzebna, przyszło nam w zgodzie obrać do kożdej raty poborów i czopowego jednego po jednemu poborcy, jako ze lwowskiej ziemie do pierwszych czterech poborów i z innemi akcydencyami w uniwersale sejmu teraźniejszego mianowanemi a czopowego w roku teraźniejszym 1621 naznaczonego mianowaliśmy urodzonego p. Teodora Terleckiego wojskiego grodeckiego. A do drugich czterech pośledniejszych poborów, które początek wybierania mają od ś. Wojciecha, urodzonego p. Łukasza Lubienieckiego i czopowego drugiego, które przypadać będzie roku 1622. 2. Z przemyskiej ziemie także do pierwszych czterech poborów i z innemi akcydencyami urodzonego p. Felicyana Grochowskiego pisarza ziemskiego przemyskiego i czopowego w roku teraźniejszym 1621 należącego obraliśmy. A do drugich czterech pośledniejszych poborów obraliśmy urodzonego p. Piotra Swiatopełka podczaszego przemyskiego i czopowe które przypadać będzie w r. 1622. 3. Sanockiej ziemie także do pierwszych czterech poborów i z innemi akcydencyami urodzonego p. Jerzego Boguckiego łowczego sanockiego i czopowego w roku teraźniejszym 1621 należącego obraliśmy [2]). A do drugich czterech pośledniejszych poborów obraliśmy urodzonego p. Wojciecha Romera i czopowego, które przypadać będzie w r. 1622. Tych tedy Ich Mciów mianowawszy i w zgodzie obrawszy, tę naszę transakcyą i obiór pp. poborców IMci p. marszałkowi na ten czas koła naszego podać per oblatam przez obywatela każdej ziemie do swego grodu, pieczęć przycisnąć i imieniem naszem podpisać zleciliśmy, za której podaniem pp. poborcy do pierwszych poborów naznaczeni, każdy w grodzie swym przysięgę odprawić ma, a do pośledniejszych poborów, gdy czas wybierania przypadać będzie, przysiąc powinni będą. Dan w Wisny die 5 Januarii anno 1621. Marcin z Goraja Czuryło marszałek sejmiku wisnienskiego.

Castr. San. 146 p. 637—639.

131.

W Sanoku, 9. lutego 1621.

Protestacya posłów sejmowych ziemi sanockiej przeciwko uchwale sejmowej o miejscu okazowania.

1. Coram generoso Samuele Sienieński de Sienno succamerario terrae sanocensis ad suscipiendam manifestationem infrascriptam subdelegato et actis praesentibus terrestribus sanocensibus

---

[1]) Vol. l. III 406. [2]) Podskarbi koronny Mikołaj Daniłowicz, mając według uchwały sejmowej w swej dyspozycyi czopowe, zlecił je 20 lutego t. r. wybierać w sanockiem Jakubowi Jaskmanickiemu C. San. 146 p. 745. Bogucki protestował się, że szlachta temere nie chce składać podatków. Ib. p. 699.

personaliter comparentes, generosi Nicolaus Kozłowski iudex terrae sanocensis, nuntii eiusdem terrae ad comitia regni varsoviensia proxime praeterito in conventu particulari visnensi deputati, solennem protestationem fecerunt in eum modum. 2. Naprzód jakośmy iam facultatem nie mieli od WMciów pp. i braciej na sejmiku generalnym przeszłym przed sejmem pro die 4 Januarii, abyśmy miejsce okazowania mieli odmieniać, tak i konsenz nasz, aby odmiana onego miała być nie był i owszem kontradykowaliśmy temu, jako w poselskiej izbie tak i w izbie senatorskiej przed J. kr. Mcią, domawiając się, aby według zwyczaju i prawa pospolitego pod Sanokiem było, z tymi warunkami, jakie są o tem w tej konstytucyi, okrom samego miesca, co iż p. marszałek przeszły poselski o ziemi sanockiej tę ekscepcyą, aby pod Sanokiem okazowanie stanęło, wymazał, tedy jako jeno konstytucye do wiadomości nam przyśli [1]), solenniter się protestujemy przeciwko miescu okazowania. Mikołaj Kozłowski sędzia ziemie sanockiej. Gerzy Stano chorąży ziemie sanockiej.

Terr. Sanoc. Inscr. 14 p. 283.

132.

W Sanoku, 9 lutego 1621.

Ziemianie sanoccy protestują przeciwko uchwale sejmowej o miejscu okazowania.

1. Zjechawszy na roki sanockie niżej podpisani Ich Mć tę swoją manifestacyą przy protestacyej posłów ziemie sanockiej [2]) czynią, iż z sejmu przeszłego Ich Mć pp. posłowie nasi przynieśli nam sejmik na czas pewny po sejmie prędko, dla konkludowania pewnych punktów w potrzebach Rzpltej złożony, o którym ani nas uniwersałem według zwyczaju obwieszczono, ani konstytucyi do grodu naszego z wieca nie przyniesiono, a gdybyśmy lubo przez uniwersał lubo przez wczesne konstytucye do grodu podane wiadomość byli wzięli, nie omieszkali byśmy byli stawić się tam i wedle prawa rationem poselstwa od IMci pp. posłów naszych wziąć i gdziebyśmy byli wiedzieli o odmianie miejsca okazowania, prawem dawno warowanego pod Sanokiem, zaraz nie zaniechalibyśmy się przeciwko niemu ozwać. Co iż i posłowie nasi przeciwko temu protestowali się, że nad konsenz ich wymazano, którzy tak jako i ziemia lwowska excypowali byli sanocką ziemię, o czem szerzej protestacya ich świadczy, tedy my przy tej protestacyi stojąc prawa dawnego o miejscu okazowania pod Sanokiem trzymamy się. 2. Jednak okazowania sposób i paenas teraźniejszą aprobując, przeciwko miejscu tylko przy protestacyi posłów naszych protestujemy się, bo nietylko że to napisano przeciwko prawu, ale też i różne inne pericula i impossibilitates są, że pod Wisnią popis ziemie naszej być nie może [3]). Naprzód ziemie węgierskiej niebespieczeństwa od granic naszych, do tego czas jest tak wpisany, gdy największa wód i rzek bywa resolucya, między którymi w górach jest ziemia nasza położoną, zaczem złe przejazdy, wody, mianowicie rzeka San, która jest navigabilis, bystra, mostów żadnych nie cierpiąca, która gdy zbierze, tedy nie tylko gdzie indziej, ale pod Przemyślem gdzie najspokojniejsza bywa, choć objazd Sanoczanom dalszy, przewóz prześcia żadnym sposobem do Wisni nie dopuszcza nas, do tego Sanoczek, Oslawa, Strwiąż, Wisłok i innych wiele, jako na wiosnę bywa, nikomu z domu nie pozwala wyjechać. A przy tych tak niesposobnych drogach i przejazdach dalekość miejsca jest przyczyną, albowiem nam jednym po piętnastu, drugim po dwudziestu mil przez tak złe przejazdy do Wysnie przychodziłoby jachać. 3. Też jest na tym to sejmie dziewiątego poboru trzecia część łanowego na poprawę zamku sanockiego na nas jest postanowiona [4]), z czegośmy i przodkowie nasi jako z innych powinności sąśmy wyzwoleni, samo tylko podymne po nas jest postanowione na znak supremi dominii, tedy

---

[1]) Vol. l. III 364. [2]) Ob. N. 131. [3]) Vol. l. III, 365 postanowiono na sejmie, że okazowanie ma być na miejscach, gdzie się sejmiki partykularne odbywają, w poniedziałek przewodni. [4]) Vol. l. III, 406.

my pro hac vice, widząc niebespiecznie czasy, pozwalamy tego dziewiątego poboru łanowego trzecią część na poprawę zamku sanockiego, z tym warunkiem, aby in posterum bez zupełnego na sejmiku pozwolenia nikt na potem nie śmiał przynosić i pozwalać takowych prawom i wolnościom naszym przeciwnych podatków jakimkolwiek sposobem nazwanych. Marcin Stadnicki ze Zmigroda kastellan sanocki, Samuel z Sienna Sienienski podkomorzy ziemie sanockiej, Franciszek Mniszek z Wielkich Kunczyc starosta sanocki, Mikołaj Swichowski podsędek ziemie sanockiej, Stanisław z Błędowa Złotnicki pisarz ziemie sanockiej. Jan Bal z Hoczwie, Mikołaj z Sienna Sienienski, Stanisław Orzecki, Marcin z Sienna Sienienski, Tomasz Zaporski, Andrzej Dzięciołowski, Gaspar Rosocki, Samuel Kochanowski, Stanisław Sienienski, Stanisław Krzecoski, Sewerin Krzikowski podstarości sanocki.

Ter. San. Ind. Inscr. 14 p. 281—283.

133.

W Sanoku, 16 kwietnia 1621.

Reprotestacya szlachty sanockiej z powodu protestacyi o miejscu okazowania.

1. Actum in castro premisliensi feria sexta post festa solennia sacri Paschatis proxima Domini millesimo sexcententesimo duodecimo primo.

2. Ad officium actaque praesentia capitanealia premisliensia personaliter venientes generosus Georgius Biereczki obtulit officio praesenti per illustrem et magnificum Stanislaum de Radochonce Wapowski castellanum premisliensem tum et generosos Stanislaum Prominski, Sigismundum Podolski, Samuelem de Głogowa Koszowski, Christoferum Rzeszowski, Mathiam Baczyński, Ioannem Piwko, Andream Głowiński et per se offerentes suo et totius communitatis terrae sanocensis nomine infra seorsum factam et inscriptam manuque ipsorum subscriptam, petens eandem ab officio praesenti suscipi, quam officium praesens ad affectationem eiusdem offerentis suscepit et actis suis connotari fecit, cuius tenor est talis. 3. Iż w każdej Rzpltej najwyższa kondycya ludzi tych, którzy między znieważającymi prawo pospolite żyjąc, sami sunt tenaces legum observatos, poczęto w tej Koronie nie życząc sobie tej nierówności cierpieć, a stojąc przy prawie pospolitem na blisko przeszłym sejmie uchwalonem, które nakazuje tam się wszytkim obywatelom okazować w województwach swoich, gdzie się sejmiki odprawować zwykły [1]), my obywatele ziemi sanockiej przeciwko protestacyej na blisko przeszłych rokach sanockich uczynionej [2]) reprotestujemy się, całość naszę i indemnitatem w tem warując i ostrzegając, iż sami nie pod Sanok, jako oni umyślili, ale pod Wisnią stawić się chcemy. 4. Ponieważ ta protestacya z wielu miar nieporządnie uczyniona jest, bo porządek taki miał być zachowany, iż panowie posłowie nasi tak mieli na sejmie kontradykować huic laudo publico, coby byli wzięli ten skutek, by [sejm przy] ich stał kontradykcyej, który się stał panów Lwowian, ponieważ jednaka jest pp. posłów wszytkich authoritas. Jednak, jeśliby było aliquo fato tej kontradykcyej nie przyjmowano, tamże w grodzie warszawskim albo w najbliższym którym inszym mieli pp. posłowie, jako publicae na on czas personae, protestacyą uczynić. Ktemu miała być uczyniona przed publikacyą konstytucyi od pp. posłów, bo publikacya już zawiera drogę protestacyom i [nadaje] prawu powagę, bo inaczej nigdyby prawo nie miało swej pewności, kiedyby każdego czasu rozszerzone być mogło. Ta protestacya na rocech uczyniona jest nie a publicis personis, któreby do tego aktu właśnie należały, ale od prywatnych, którzy swojem tylko mianem nie powszechnem czynić to mogli. Tam to też zgromadzenie na rocech za powszechne być

---

[1]) Vol. l. II 364. [2]) Por. Nr. 122, 125.

rozumiane nie może, bo tam placu nie było konzultacyom de statu Reipublicae, na który się litigantes tylko personae mięszać zwykły i ich tam acta nic tym derogować nie mogą, którzy w domu zostają, bo roki nie są sejmikami. Było by też to pessimum in Republica exemplum, gdyby roki powiatowe sejm walny koronny poprawiać i z błędu arguere miały. Sejm przyszły da Pan Bóg może to korrygować, si quod erratum na tym przeszłym est. Panom posłom, jeśli go też w czem commiserunt, ganić to na deputackiej elekcyi, gdy rationem swojej vilicationis dawać zwykli. Tymczasem prawo pospolite świętobliwie godzi się trzymać bonis civibus, przeciwko któremu żadnego diskursu nie masz, diskurs na diskurs być może. A więcej w Rzpltej na powadze praw niźli na wczasiech wszelakich prywatnych należy, który niewczas tem znośniej nam być ma, iż jest spólny z wszytkiemi inszemi województwy. 5. Protestujemy się przytem i przeciwko temu, aby trzecia część prac tego poboru na poprawę zamku sanockiego służąca w inszym szafunku być miała jeno w szafunku pp. sądowych ziemskich, podług tejże uchwały sejmowej, z tychże wyżej pomienionych racyej [1]). In quorum fidem rękami się własnemi podpisujemy imieniem nas samych, mając na każdem miejscu równąż w tem authoritatem IMciom tym, którzy to na rocech przeszłych sanockich odprawowali, wzywamy z pośrodku siebie IMć p. Jerzego Biereczkiego, aby imieniem naszem tę reprotestacyą naszę podał do akt grodu przemyskiego uczynioną, jako nas jeno prędko o tej protestacyej sanockiej wiadomość doszła. Działo się w Denowie dnia 14 kwietnia roku tysiącznego sześćsetnego dwudziestego pierwszego. Stanisław Wapowski z Radochonic kasztelan przemyski. Stanisław Promieński. Zygmunt Podolski. Gierzy Bierecki. Samuel z Głogowy Koszowski. Krzysztof Rzeszowski. Matiasz Buczynski. Jan Piwko. Andrzej Słowiński.

Castr. Prem. 339 p. 751—753.

134.

Pode Lwowem, u św. Krzyża w polu 19 kwietnia 1621.

Regestr ziemian lwowskich i powiatu żydaczowskiego na okazowaniu.

Regestr okazowania IMć pp. obywatelów ziemie lwowskiej i zydaczowskiej, którzy się pode Lwowem w polu u św. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodnej niedzieli roku tysiąc sześćset dwudziestego pierwszego, podług konstytucyej sejmu warszawskiego blisko przeszłego roku 1520 uchwalonej popisowali, a to przed JW p. IM p. Janem Daniłowiczem na Olesku wojewodą ziem Ruskich buskim korsuńskim czehryńskim starostą przy bytności IMć pp. urzędników. Naprzod IMć p. Aleksander Chodkiewicz wojewoda trocki dzierzawca gołogorski nie był sam praesens na popisie ale poczet swój przez sługi swe stawił. IMć p. wojewoda ziem ruskich buski korsuński czehryński etc. starosta [2]). IMć p. Jan Łahodowski kasztelan wołyński będąc sam na ten czas chorym poczet stawił. IMć p. Jerzy Dziedoszycki kasztelan lubaczowski. IMć p. Piotr Ozga referendarz koronny starosta trembowelski. IMć p. Mikołaj Sieniawski krajczy koronny, IMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek starosta lwowski. IMć p. Jerzy Zołczyński starosta zydaczowski będąc sam na ten czas chorym poczet stawił. IMć p. Erazmi Domaszewski starosta łukowski nie był sam tylko poczet swój przez p. Andrzeja Bronikowskiego sługę swego stawił z Snowicza. IMć p. Krzysztof Broniowski podkomorzy lwowski. IMć p. Ferdynand Myszkowski starosta grodzki sam nie był ale tylko poczet swój przez p. Zygmunta Gembińskiego sługę swego stawił. IMć p. Mikołaj Narajowski sędzia ziemie lwowskiej będąc na ten czas deputatem z powiatu lwowskiego jest osobą swą w Lublinie, poczet stawił. IMć p. Prokop Sieniawski rotmistrz króla IMci IMć p. Mikołaj

---

[1]) Vol. l. III 406. cf. wyżej Nr. 132 art. 3. [2]) Jan Daniłowicz.

Ostrorog wojewodzic poznański sam osobą swą na popisie nie był ale poczet swój przez sługi swe stawił. IMć p. Krzysztof Sienienski wojewodzic podolski będąc sam na ten czas chorym poczet swój przez IMć pp. Alexandra i Andrzeja Sienieńskich synów swych stawił. IMć p. Jakób Sobieski wojewodzic lubelski. IMć p. Jan Żółkiewski starosta hrubieszowski będąc sam na ten czas w więzieniu pogańskiem poczet swój przez IMć p. Waleryana Slaskiego stawił. IMć p. Łukasz Żółkiewski dworzanin J. kr. Mci także będąc sam na ten czas w więzieniu pogańskiem zatrzymany poczet swój przez p. Jana Kłopotowskiego stawił. IMć p· Alexander Bałaban starosta winnicki także będąc sam na ten czas w więzieniu pogańskiem zatrzymany poczet swój przez p. Jerzego Steblowskiego sługę swego stawił. IMć p. Jędrzej Cetner podczaszy ziemie lwowskiej będąc na ten czas sam w Wołoszech, dla wyswobodzenia IMci p. starosty hrubieszowskiego tudzież i IMci p. Alexandra Cetnera brata swego rodzonego, poczet przez sługi swe stawił. IMć p. Mikołaj Ozga łowczy lwowski. IMć p Stanisław Głębocki podstoli ziemie lwowskiej. IMć p. Marcyan Morawiec podsędek ziemie lwowskiej. IMć p. Adam Podfilipski podsędek ziemie kamienieckiej. IMć p. Stanisław Janicki miecznik ziemie lwowskiej. IMć p. Alexander Trzebiński pisarz ziemie lwowskiej. IMć p. Ferdynand Piasecki pisarz ziemie buskiej. IMć p. Jan Kurzański wojski ziemie lwowskiej. IMć p. Jan Narajowski wojski zydaczowski. IMć p. Teodor Terlecki wojski grodecki i poborca lwowski. IMć p. Jan Zaliwski podstoli ziemie lwowskiej będąc sam na ten czas chorym poczet swój stawił z Mirysczowa. IMć p. Alexander Zaleski podstarości lwowski. IMć p. Stefan Czołhanski podwojewodzy lwowski, IMć p. Kamieniecki podwojewodzy halicki, IMć p. Jan Wolski pisarz grodzki lwowski będąc sam na ten czas chorym poczet stawił. Imć p. Jakub Kiełczowski podstarości zydaczowski będąc sam chorym poczet swój stawił. IMć p. Stanisław Tyszkowski pisarz grodzki zydaczowski. IMć p. Jan Paprocki podstarości buski. IMć p. Baltazar Urbański pisarz grodzki buski. IMć p. Jan Glinka sekretarz króla IMci. Imć p. Stefan Przedrzymieski vicesgerent lwowski, IMć p. Rachwał Dziedoszycki, IMć p. Stanisław Korytko z Pohorec, IMć p. Szymon Kopyczynski, IMć p. Alexander Brzozdowski, IMć p. Jan Kuropatnicki, IMć p. Sebastian Dawidowski, IMć p. Stanisław Jasmanicki. IMć p. Jan Starzyński, IMć p. Jan Boczkowski z Boczkowic, IMć p. Piotr Polanowski, IMć p. Stanisław Kowalski z Błothnie, IMć p. Marcin Stamirowski, IMć p. Marcin Słupecki, IMć p. Jakób Bobowski, IMć p. Krzysztof Wasicziński, IMć p. Mikołaj Brzozdowski, IMć p. Jerzy Brzozdowski, IMć p. Jędrzej Brzozdowski, IMć p. Mikołaj Gidziński. IMć p. Jan Drozęcki. IMć p. Jan Karsza, IMć p. Waleryan Slaski, IMć p. Stanisław Wielogorski, IMć p. Jędrzej Marchocki. IMć p. Krzysztof Wolwanowski, IMć p. Piotr Karwowski, IMć p. Krzysztof Szyczycki, IMć p. Adam Gidziński, IMć p. Alexander Gidziński, IMć p. Florian Olewiński, IMć p. Krzysztof Poniatowski. IMć p. Krzysztof Balicki, IMć p. Wacław Dubaniowski, IMć p. Jan Gdeszyński, IMć p. Adam Dobrzynski, IMć p. Kasper Wazynski, IMć p. Filip Rykowski. IMć p. Piotr Miliewski, IMć p. Adam Rykowski, IMć p. Marcin Krasuski. IMć p. Mikołaj Janicki. IMć p. Adam Sokolnicki. IMć p. Piotr Sokolnicki będąc na ten czas w więzieniu pogańskiem poczet swój stawił. IMć p. Jakób Trzcinski z Tartakowa. IMć p. Piotr Kirzynski, IMc p. Marcin Lipinski, IMć p. Jan Brzuchowski, IMć p. Jan Garlinski. IMć p. Paweł Zawadzki, IMć p. Jan Starzynski, IMć p. Stanisław Chełkowski, IMć p. Jan Olencki Czurylo, IMć p. Jerzy Branicki z Branice. IMć p. Jakub Sikorski, IMć p. Piotr Chruślicki. IMć p. Stanisław Krogulecki. IMć p. Woiciech Klieniowski, IMć p. Piotr Czaikowski. IMć p. Krzysztof Poniatowski, IMć p. Jan Birkowski. IMć p. Piotr Lurenowicz, IMć p. Jan Zuliński. IMć p. Jan Koniecki. IMć p. Mikołaj Koniecki, IMć p. Kasper Koniecki, IMć p. Sebastian Chocimirski, IMć p. Szymon Gosławski, IMć p. Wojciech Swierski, IMć p. Jędrzej Podsędkowski, IMć p. Krzysztof Swierski, IMć p. Jędrzej Swierski, IMć p. Łukasz Lubieniecki, IMć p. Piotr Pruszkowski, IMć p. Jakób Swoszowski, IMć p. Rafał Swirski, IMć p. Wojciech Dawidowski, IMć p. Grzegorz Ostrowski, IMć p. Stefan Drohojewski. IMć p. Wojciech Gurski z Dziewiątnik, IMć p. Jędrzej Przedzymierski. IMć p. Paweł Przerzymierski, IMć p. Krzysztof Kazanowski, IMć p. Franciszek Wrzeszcz. IMć p. Zygmunt Wrzeszcz, IMć p. Marcin Slonczewski, IMć p. Jacko Dubrawski, IMć p. Paweł Czajkowski, IMć p. Maciej Lu-

bowski. IMć p. Maciej Gasperski, IMć p. Stanisław Zgorzelski, IMć p. Jan Skotnicki z Brzozdowic, IMć p. Stanisław Czartoryski, IMć p. Mikołaj Stogniew, IMć p. Maciej Baginski, IMć p. Mateusz Włodkowski, IMć p. Bartosz Swirski, IMć p. Jan Giedziński, IMć p. Grzegorz Podwysocki, IMć p. Lorens Podwysocki, IMć p. Jędrzej Wielogorski, IMć p. Walenty Klinski, IMć p. Adam Klinski, IMć p. Jakób Dambski, IMć p. Jan Wydzga, IMć p. Jan Sowinski, IMć p. Alexander Paczynski, IMć p. Mikołaj Włynski, IMć p. Alexander Ciemierzynski, IMć p. Alexander Narajowski, IMć p. Władysław Cebrowski, IMć p. Stanisław Dobraczyński, IMć p. Jakób Smarzowski, IMć p. Joakim Krawszowski, IMć p. Piotr Nassilowski, IMc p. Mikołaj Ozygalka, IMć p. Tymoteusz Wiercinski, IMć p. Maciej Swiencicki, IMć p. Jakob Swięcicki, IMć p. Malcher Wierzbicki, IMć p. Jan Warszawski, IMć p. Jarosz Chmielecki, IMć p. Jan Witwicki wójt glinianski, IMć p. Wojciech Streptowski, IMć p. Mikołaj Korytowski. IMć p. Sebastyan Nycz z Garczar sam nie był i nie stawił się na popis tylko poczet przez p. Jana Kulackiego sługę swego stawił. IMć p. Łukasz Olesnicki, IMć p. Samuel Pomorski, IMć p. Jan Konarzewski, IMć p. Jan Poniatowski, IMć p. Wojciech Władysław Wiczkowski. IMć p. Tomasz Potępski, IMć p. Hieronim Potępski, IMć p. Szymon Bielecki, IMć p. Jędrzej Czołhański, IMć p. Jan Strzemię, IMć p. Jan Słąpkowski, IMć p. Jan Leszczynski, IMć p. Jan Nassilowski, IMć p. Bartosz Lesczyński, IMć p. Jakób Kalinowski, IMć p. Samuel Mysliborski, IMć p. Iwan Witwicki z Swienciwodzic, IMć p. Mikołaj Wilczek z Lubienia. IMć p. Maciej Zrzelski. IMć p. Marcin Wilczek z Lubienia, IMć p. Mikołaj Napolski, IMć p. Jan Sokolnicki, IMć p. Jerzy Platha, IMć p. Remian Wyszel, IMć p. Jan Podhorecki sędzic buski. IMć p, Jan Olszowski. IMć p. Pan Jan Rosnowski będąc sam na ten czas chorym poczet tylko przez sługę swego stawił Jana Bieleckiego. IMć p. Prokop Popiel. IMć p. Malcher Zlobocki, IMć p. Stefan Piesczarowski, IMć p. Alexander Podolski, IMć p. Wojciech Babinski, IMć p. Wojciech Chylinski, IMć p. Piotr Trąbczyński, IMć p. Piotr Oleski, IMć p. Stanisław Narajowski, IMć p. Jan Zaremba, IMć p. Jan Poniatowski, IMć p. Jędrzej Sulowski, IMć p. Wojciech Myslinski, IMć p. Piotr Wrzeszcz, IMć p. Marcin Wisłocki z Putatycz, IMć p. Hieronim Sladkowski, IMć p. Krzysztof Slawencki, IMć p. Piotr Gaiowski, IMć p. Wasko Balicki, IMć p. Krzysztof Balicki, IMć p. Fedor Balicki, IMć p. Hrehory Balicki, IMć p. Kasper Nowosielski z Nowosielec, IMć p. Jędrzej Nowosielski z Nowosielec, IMć p. Mikołaj Bilinski, IMć p. Bartosz Wrzeszcz, IMć p. Kasper Nartowski, IMć p. Stanisław Wrona, IMć p. Stanisław Krogulecki, IMć p. Tobiasz Krzywiecki, IMć p. Piotr Pawłowski, IMć p. Sebastyan Korytko Zwinigrodzki, IMć p. Jendrzej Widzowski, IMć p. Hrehory Medynski, IMć p. Wojciech Goliański, IMc p. Jan Widzowski, IMć p. Adam Narajowski, IMć p. Jędrzej Hoszowski, IMć p. Iwan Sambor, IMć p. Marcin Oparski swem i pana brata swego imieniem, IMć p. Mikołaj Chodubowski, p. Eliasz Szamlicki, IMć p. Woiciech Ozygalka, p. Wojciech Skulski, p. Iwan Hoszowski, IMć p. Stanisław Macieiowski, IMć p. Adam Czołhański, IMć p. Andrzej Czołhański, IMć p. Mikołaj Czołhański, IMć p. Stefan Zeliborski, IMć p. Prokop Tyssarowski, IMć p. Jendrzej Tyszarowski, IMć p. Jendrzej Bratkowski, IMć p. Jan Korycki, IMć p. Filip Guyski, IMć p. Jan Szamborski, IMć p. Marcellin Glinski, IMć p. Kasper Biernacki, IMć p. Marcin Paczewski, IMć p. Łukasz Ostrolęcki, IMć p. Stanisław Domanski, IMć p. Olbrycht Woisza, IMć p. Jan Czerniakowski, IMć p. Jan Bogusz, IMć p. Dzierzek Dzik, IMć p. Mikołaj Hostynski, IMć p. Bartosz Wronowski, IMć p. Gabriel Przegalinski, IMć p. Piotr Zarzecki, IMć p. Wojciech Trzaskowski, IMć p. Mikołaj Czernieiowski, IMć p. Jan Węglinski z Milatycz, IMć p. Krzysztof Izdebski, IMć p. Ferens Podwysocki, IMć p. Wojciech Podwysocki, IMć p. Wojciech Wolski, IMć p. Sebastian Kącki, IMć p. Olbrycht Odrowski rotmistrz króla IMci. p. Teodor Lubieniecki, IMć p. Kasper Niedzwiecki, IMć p. Maciej Niedzwiecki, IMć p. Kasper Dobrzycki. p. Iwan Turzanski, IMć p. Jęndrzej Czernecki, IMć p. Jan Chruszecki, IMć p. Jan Kłopotowski. IMć p. Jędrzej Kłopotowski, IMć p. Jędrzej Malicki z Mirisczowa. IMć p. Stanisław Rzeczycki z Brodów, p. Szymon Bobrecki z Polanej, IMć p. Jan Arczyhowski, p. Jan Bobrecki, IMć p. Wojciech Mogalinski, IMć p. Marcin Grabianka, IMć p. Wojciech Sierchowski, IMć p. Szczęsny Zawisza, p. Siemion Medynski, p. Jerzy Rudnicki, IMć p. Jakub Cebrowski, IMć p. Jędrzej

Narajowski, IMć p. Piotr Sokołowski, IMć p. Walenty Glinski, IMć p. Stanisław Zamojski. IMć p. Adam Ruczki, IMć p. Gabriel Plonowski, p. Marek Turzanski z Wolanch, p. Jan Popiel z Grodka, p. Iwan Skulski, pan Sien Zaplatynski Kostrubacz, p. Jakob Hordynski. p. Jan Węzyk, p. Mikołaj Sulatycki, p. Jan Jurkowski, p. Sienko Lozinski z Gałatowic, p. Teodor Srokowski, p. Wojciech Srokowski, p. Wasko Srokowski, p. Fedko Srokowski, p. Jaremko Srokowski, p. Mikołaj Kalnofoiski, p. Wasil Medynski z Mirisczowa, p. Sien Horodyski z Czaikowic. p. Stanisław Nowosielski. p. Stanisław Maminski. IMć p. Jendrzej Rogozinski. p. Tomasz Kozłowski z Jasniszcz. p. Demian Jasniski. p. Jendrzej Bratkowski z Nowosielec, p. Siemion Zapłatyński. IMć p. Paweł Kurowski z Wonylowa. p. Mikołaj Łozinski z Uniowa. p. Fedko Andruszkowicz Jasniski. p. Hrehory Bratkowski z Rudnik. p. Ferens Podwysocki z Podwysokiego. p. Jendrzej Bratkowski z Rudnik, p. Iwan Bratkowski z Rudnik, p. Piotr Bratkowski z Rudnik, IMć p. Stanisław Kurowski. IMć p. Sebastyan Nankowski będąc na ten czas chorym nie był na popisie, ale poczet stawił. IMć p. Woiciech Domaradzki, IMć p. Bernat Suchorabski z Boiancza sam nie był na popisie bo jest w Lublinie na trybunale, jednak przez sługi swe poczet stawił. IMć p. Stanisław Konarski, IMć p. Seweryn Szczygielski, IMć p. Tomasz Rokotowski IMć p. Krzysztof Odrzywolski, IMć p. Stanisław Rogalski sam na popisie dla choroby swej nie był ale poczet przez sługi swe stawił. p. Piotr Chruslicki, IMć p. Adam Zaleski, IMć p. Stanisław Turobolski, IMć p. Stanisław Zurowski, IMć p. Maciej Czepowski. p. Alexander Wroblowski, p. Siemian Hoszowski, p. Iwan Stasiowicz Hoszowski, p. Fedor Iliaszowicz Hoszowski, p. Stecz Hołdyszowicz Hoszowski, p. Roman Sowicz Hoszowski, p. Jendrzej Łukaszowicz Hoszowski, p. Paweł Siemiginowski, p. Maciej Kubarycz Hoszowski, p. Hrycz Szarkowicz Hoszowski, IMć p. Krzysztof Błażejowski. IMć p. Woiciech Srzedziński z Koropicza, IMć p. Marcin Miłocki z Dubia, IMć p. Jan Łycki, IMć p. Marcin Buczkowski będąc na ten czas sam chorym poczet swój stawił. IMć p. Woiciech Dzierzanowski. IMć p. Jan Pieszkowski, IMć p. Tomasz Gliniecki, IMć p. Woiciech Stawski woit troscianski, IMć p. Mikołaj Janikowski, IMć p. Woiciech Urbański z Bilki, IMć p. Paweł Worytko, IMć p. Krzysztof Dmochowski. IMć p. Adam Dzierzek, IMć p. Seweryn Wasiczynski, będąc na ten czas z IMcią p. starostą sendomierskim w służbie nie stawił się do popisu, ale poczet swój stawił. IMć p. Mikołaj Kroplinski, IMć p. Maxymilian Łączowski, IMć p. Bartosz Naraiowski swem i braciej swej imieniem. IMć p. Jan Chodecki z Skawska, IMć p. Jan Terlecki wojt mikołajowski, IMć p. Stanisław Krobanowski wojt tuczempski sam praesens dla choroby swej na popisie nie był, ale poczet przez sługę swego stawił. p. Jan Czaikowski, IMć p. Andrzej Kossinski, IMć p. Gabriel Nasilowski, IMć p. Marcian Lesczynski woit fierlejowski dla choroby swej na popisie nie był, ale poczet swój przez sługę swego stawił. p. Gabriel Przedzymieski, IMć p. Jerzy Steblowski, IMć p. Marcin Leszki, IMć p. Stanisław Osleski, IMć p. Marcin Borkowski ze Srok, IMć p. Mikołaj Swiderski z Nieczykowa, IMć p. Piotr Glinski, IMć p. Marcin Malinowski, IMć p. Stanisław Choinski, IMć p. Stanisław Dmochowski, IMć p. Piotr Zarzynski, IMć p. Jakub Broczkowski, IMć p. Szymon Butlewski, IMć p. Marcin Dluzynski, IMć p. Rafał Skarbek, IMć p. Sebastyan Kurzański, będąc sam na ten czas w Wołoszech dla wyswobodzenia IMci p. starosty hrubieszowskiego na popisie praesens nie był, ale poczet swój przez sługi swe stawił, IMć p. Jakób Raczynski, Ich Mć panowie raicy lwowscy z dóbr ziemskich Zubrze i Sichowa dziedzice. Sławetny p. Toros Bernatowicz miesczanin i Ormianin lwowski wsi Krzywczyc w powiecie lwowskim zastawnik. Od pań wdów poczty stawione: Jej Mć p. Sobieska chorążyna koronna wdowa przez sługi swe stawiła, Jej Mć p. Wojciechowa Makowiecka podkomorzyna halicka wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła, Jej Mć p. Janowa Czernieiowska podkomorzyna lwowska wdowa poczet przez sługi swe stawiła, Jej Mć p. Janowa Czepowska sędzina lwowska wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła, Jej Mć p. Katarzyna z Wiznian Kuropatnicka wdowa poczet swój przez sługi stawiła, Jej Mć p. Zofia Sokolnicka wdowa poczet swój przez sługi stawiła. Jej Mć p. Helżbieta Lissowska woitowa grodecka wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Katarzyna Tarnowska wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Katarzyna Bie-

niecka Marcinowa wdowa poczet swój od siebie samej jako i od syna swego małego i lat nie mającego przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Lwa Poradowska Zygmuntowa wdowa poczet swój tak od siebie samej jako i od synów swych przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Zofia Drożencka wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Zofia Wyzdzyna z Romanowa wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Helzbieta Nahuiowska wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Helżbieta Narajowska wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Jendrzejowa Rogalska Zofia wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła, Jej Mć p. Mikołajowa Chocimierska z Zelechowa wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Katarzyna Łagiewnicka wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Weronika Koraczowa wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Wojciechowa Sczuczyna wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła, Jej Mć p. Samuelowa Czernieiowska wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Janowa Iskrzyna wdowa poczet swój swem i synów swych imieniem przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Katarzyna Mikołajowa Kopyczynska podsędkowa halicka wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. JejMć p. Nastazia Stefanowa Bratkowska z Rudnik wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Stanisławowa Natkowska wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Cieklinska z Ciemierzyniec wdowa poczet swój przez sługi swe stawiła. Jej Mć p. Chmielowska alias Nieprzycka swem i syna swego imieniem, który jest w służbie z J. kr. Mcią poczet swoj przez sługi swe stawiła.Jej Mć p. Alexandrowa Rozniatowska pod niebytność IMci p. małżonka swego, który jest na ten czas w pojmaniu i więzieniu tatarskiem poczet stawiła. Jej Mć p. Katarzyna Łącka wdowa poczet swoj przez sługi swe stawiła. Pani Jachna Beryndzyna Czaikowska wdowa piechotą z kiiem P. Nastazia Rudnicka wdowa pieszo z kiiem. p. Matiaszowa Krechowiecka wdowa pieszo z kiiem. Szlachta piesza. p. Ferens Biliński. p. Wasko Połęcz Podwysocki, p. Matys Podwysocki. p. Wasko Szperka Podwysocki. p. Kondrat Srokowski. p. Iwan Czaikowski. p. Wasko Czaikowski. p. Jan Jastrzębski. p. Stanisław Medynski. p. Dymitr Łuczki. p. Stefan Podlesiecki. p. Jerzy Podlesiecki z Nowosielec. p. Iwan Rudnicki. p. Fedor Czerkaski. p. Paweł Słoninka Czajkowski, p. Łukasz Medynski, p. Ferens Podlesiecki, p. Ihnat Berynda Czaikowski, p. Roman Berynda Czaikowski. p. Iwan Podlesiecki, p. Stefan Podlesiecki, p. Konstanty Czołowski. p. Fedor Trunkowicz Czajkowski, p. Szymon Trunkowicz Czaikowski. p. Iwan Szankowicz Czajkowski. p. Iwan Trunkowicz Czaikowski, p. Sienko Horthynski. p. Piotr Pohorecki, p. Hrycko Pohorecki. p. Jarosz Pohorecki, p. Fedor Pohorecki, p. Łukasz Tymkowicz Czajkowski. p. Iwan Tymkowicz Czaikowski. p. Stecz Tymkowicz Czajkowski. p. Stefan Popiel. p. Jan Winnicki. p. Teodor Winnicki, p. Prokop Winnicki, p. Stefan Winnicki, p. Jacko Winnicki. p. Hryczko Berynda Czaikowski, p. Mikołaj Paska Czaikowski. p. Fedor Trunkowicz Czaikowski, p. Liess Trunkowicz Czaikowski. p. Iwan Skulski. p. Jac Skulski z Nowosielec, p. Paweł Ilnicki. p. Iwan Podlesiecki. p. Danko Podlesiecki. p. Paweł Tymkowicz Czajkowski, p. Fedko Daszkowicz Czajkowski, p. Grzegorz Podhorodecki z Podwysokiego. p. Sien Czaikowski z Podwysokiego. p. Fedko Słoninka Czaikowski. p. Jerzy Sambor z Bokowa, p. Jakob Sadowski z Wołkowa. p. Jendrzej Podlesiecki. p. Wasil Medynski z Mirisczowa p. Fedko Podlesiecki. p. Ilko Podlesiecki z Nowosielec. p. Iwan Dziszka Łozinski. p. Iwan Czernichowicz Łozinski. p. Kondrat Zerebecki. p. Fedor Bilinski z Czaikowic. p. Jędrzej Paska Czajkowski. p. Hrycko Mikitycz Czaikowski. p. Iwan Ilnicki z Stryjaniec. p. Hrynko Ilnicki, p. Łukasz Balko. p. Jurek Ilnicki. p. Jędrzej Horodyski z Czaikowic, p. Jędrzej Rozwadowski z Podwysokiego. p. Wasil Skulski z Vciechowic. p. Fedko Berynda Czajkowski. p. Jacko Hortyński z Pohorecz. p. Jan Tymkowicz Czajkowski. p. Stanisław Tymkowicz Czajkowski. p. Jacz Misiowicz Czaikowski, p. Ihnat Strutynski. p. Jan Podlesiecki. p. Stefan Podlesiecki. p. Fedko Witwicki. p. Hryc Mikitycz Lesiow syn Czaikowski. p. Iwahno Sulatycki. p. Jacz Biliński. p. Iwan Turzański. p. Mikołaj Turzański. p. Jac Winnicki z Pletenic. p. Iwahno Balko z Pletenicz. p. Fedko Borodczak Daszkowicz Czaikowski. p. Prokop Horodyski syn Jendrzejow z Czaikowic, p. Walenty Koracz. p. Prokop Romanowicz Czaikowski. p. Iwan Romanowicz Czaikowski.

p. Paweł Romanowicz Czaikowski. p. Sien Konkowicz Czaikowski. p. Jacko Berynda Czaikowski. p. Iwan Przedrzymierski. p. Mikołaj Przedrzymierski. p. Fedor Przedrzymierski. p. Paweł Przedzymierski, p. Iwachno Przedzymierski Switajło, p. Stanisław Białobrzeski z Przedzymiech. p. Piotr Przedzymierski. p. Warchomiej Czaikowski. p. Lies Popiel z Czaikowic. p. Stecko Daszkowic Czaikowski, p. Fedko Daszkowic Czaikowski. p. Sien Berynda Czaikowski, p. Wasko Berynda Czaikowski. p. Jendrzej Daszkowic Czaikowski, p. Ferens Tymkowicz Czaikowski. p. Lies Witwicki z Pletenicz, p. Jurko Pohorecki z Jasmiszcz. p. Fedko Andruszkowicz Jasnicki, p. Wasko Parczewic Czaikowski, p. Ilko Słoninka Czaikowski. p. Iwan Balko z Pletenicz. Iwan Bilinski pop z Czaikowic. p. Sienko Winnicki z Czaikowic. p. Ilko Newerecki z Zendowicz. p. Stefan Zapłatynski z Ostałowic. p. Hryc Skulski z Poruczyna. p. Ihnat Korczynski z Mirisczowa. p. Stanisław Daszkowicz Czajkowski, p. Lesko Balko z Pletenicz, p. Jacko Czerkaski, Iwan Kossinski krawiec z Czaikowic, dzierzawca dóbr pewnych we wsi Czaikowicach, na których ma zł. 96. p. Fedko Czerkaski z Mirysczowa. Wasil Hołowczak miesczanin grodecki, który trzyma od pp. Swistkow część pewną łanu pola dóbr ziemskich. p. Tomasz Snikurowicz Witwicki. p. Stanisław Krasowski. p. Paweł Zwierzchowski. p. Ihnat Hołubowicz Witwicki, p. Hryc Mirowicz Witwicki. p. Wasko Koczkowicz Witwicki, p. Ihnat Siemiginowski. p. Mikołaj Siemiginowski. p. Jacko Siemiginowski, p. Łukasz Wołkowicz Witwicki. p. Ilko Hryzdzowicz Witwicki, p. Jacko Bidynowicz Witwicki. p. Wasil Mirowicz Witwicki, p. Stecz Mirowicz Witwicki, p. Wasil Witwicki, p. Lawer popowicz Witwicki, p. Fedko Kruszelnicki, p. Hawrylo Mirowicz Witwicki. p. Kuryło Koczanowicz Witwicki. p. Fedor Koczanowicz Witwicki, p. Ławer Witwicki. p. Maciej Bidynowicz Witwicki. p. Iwan Bidynowicz Witwicki. p. Jacko Bidynowicz Witwicki. p. Jendrzej Pieczunczak Witwicki, p. Stecko Bidynowicz Witwicki, Mis pop Witwicki. p. Iwan Prokopowicz Witwicki. p. Demko Koczanowicz Witwicki. p. Mis Ihnatowicz Witwicki. p. Prokop Baranowicz Witwicki. p. Paweł Baranowicz Witwicki. p. Hrycz Baranowicz Witwicki, p. Ihnat Ilnicki, p. Stanisław Koczkowicz Witwicki. p. Philip Wasiutowicz Ilnicki. p. Piotr Dydowicz Ilnicki. p. Jussyp Malenowicz Witwicki. p. Ihnat Lawrowicz Witwicki. p. Hrycz Gemlowicz Witwicki. p. Fedko Juchnowicz Krechowiecki. p. Siemion Hołdyszowicz Hoszowski. p. Marko Berehulczyn Hoszowski. Pop Hoszowski. p. Wasil Łukaczowicz Hoszowski. p. Anton Hoszowski. p. Paweł Hoszowski. p. Iwan Hoszowski. p. Fedor Hoszowski. p. Ihnat Siemiginowski, p. Sien Witwicki. p. Iwan Łukaczowicz Hoszowski, p. Ihnat Hoszowski. p. Fedor Hoszowski. p. Andrzej Krechowiecki. p. Fedko Hoszowski. p. Roman Kleczkowicz Hoszowski, p. Hrycz Petrenczycz Hoszowski. p. Piotr Hoszowski, p. Stecz Hoszowski Iwaskowięta. p. Wasil Hoszowski. p. Fedor Stasiowicz Hoszowski. p. Maciej Stasiowicz Hoszowski. p. Piotr Hoszowski, p. Hrycz Kubarycz Hoszowski. p. Iwachno Hoszowski. p. Mis Hoszowski. p. Iwan Kaninka Witwicki z Witwice, p. Jendrzej Witwicki. p. Iwan Witwicki. p. Piotr Witwicki. Pop Roztocki Tloka. Actum et datum ut supra Daniłowicz wojewoda ruski mp.

Oryg. z pieczęcią wojewody w Ind. Rel. Castr. Leop. 374 p. 343—369

135.

W Sanoku, 19 kwietnia 1621.

Regestr szlachty sanockiej na okazowaniu pod Sanokiem.

Actum in castro sanocensi feria secunda post dominicam Conductus Paschae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo primo.

Regestrum nobilitatis ad actum solum occasionis congregatae. Mfcus. Martinus a Zmigrod Stadnicki castellanus sanocensis. Gsus. Samuel Sienienski succamerarius sanocensis. Mfcus. Franciscus Mniszek capitaneus sanocensis. Gsus. Stanislaus Sieczynski dapifer terrae dobrzinensis. Gsus.

Simon Humniczki tribunus sanocensis. Gsus. Stanislaus Złotnicki notarius terrae sanocensis. Gsus. Stanislaus Fierley pallatinides lublinensis. Gsus. Georgius Zolczynski camerarius granicialis sanocensis ex possessione in districtu premisliensi et sanocensi habita. Gsus. Albertus Romer. Gsus. Martinus Sienieński. Gsi. Andreas et Zbigneus Stadniccy de Solina. Gsus. Sigismundus Zabawski. Gsa. Magdalena Zabawska. Gsus. Ioannes Domaradzki. Gsus. Maximilianus Czieczersky. Gsus. Martinus Wysoczky. Gsus. Sigismundus Dunikowski. Gsus. Albertus Strupczowski. Gsus. Ioannes Giebultowski. Gsus. Stanislaus Szamota. Gsus. Ioannes Bobola. Gsus. Albertus Grądzki. Gsus. Hieronimus Krolewski. Gsus. Dobeslaus Lesky. Gsus. Mathias Czelinski. Gsus. Ioannes Kaminski. Gsus. Martianus Chrząsc. Gsus. Stanislaus Wlostowski. Gsus. Petrus Szepichowski. Gsus. Nicolaus Sienienski. Gsus. Iacobus Szaniawski. Gsus. Ioannes Klęp. Gsi. Petrus, Preclaus, Ioannes, Cyryllus Chrząstowsczy fratres germani. Gsus. Samuel Jaworski. Gsus. Hieronimus Pakoszowski. Gsus. Albertus Pakoszowski. Gsus. Petrus Roiewski. Gsus. Sebąstianus Rusinowski. Gsus. Florianus Geborski. Gsus. Ioannes Slasky. Gsus. Nicolaus Wierzbieta. Gsus. Mathias Roiewski. Gsus. Ianus Odrzechowski. Gsus. Martinus Kanofolsky sistit famulum. Gsus. Ioannes Pobidzinski. Gsus. Ioannes Skarbek. Gsus. Albertus Pobidzinski. Gsus. Severinus Krzykawski vicecapitaneus sanocensis. Gsus. Valerianus Zolczynski notarius castrensis sanocensis. Gsus. Andreas Kozierowski camerarius actorum terrestrium sanocensium. Gsa. Grodzyczka obligatoria possessor statuit famulum. Gsa. Zophia Starzechowska famulum statuit. Gsus. Hieronimus Gostwiczki. Gsus. Venceslaus Wodzinski. Gsus. Stanislaus Domaradzki. Gsus. Andreas Dedenski. Gsus. Paulus Dendenski infirmus statuit famulum. Gsus. Thomas Zaporski. Gsi. Paulus, Stanislaus, Andreas, Georgius Dębiczcy. Nblis. Ianus Wisloczki. Gsus. Martinus Skorgiewski. Gsus. Nicolaus Dzierzanowski. Gsus. Ioannes Bielanowski. Gsus. Ioannes Zadorski. Gsus. Ioannes Zurowski. Gsus. Albertus Zurowski Rotmistrz dictus. Gsus. Alexander Rebertowski. Gsus. Michael Wolski. Gsus. Ioannes Humniczki. Gsus. Stanislaus Chylinski. Gsus. Christoferus Grochowski. Gsus. Paulus Sachoczki. Gsus. Ioannes Dwernicki filium statuit. Gsus. Iacobus Kobierski. Hsa. Helizabeth Bączelska famulum statuit. Gsus. Andreas Zurowski. Gsus. Petrus Szyslowski. Gsus. Ioannes Rudniczki. Gsa. Catharina Wegliczka vidua statuit famulum. Gsus. Valentinus Przezdziecki. Gsus. Stanislaus Gumowski. Gsus. Mathias Lowieczki. Gsus. Petrus Branski. Gsus. Ioannes Zaporski. Gsus. Nicolaus Lessiowski. Gsus. Andreas Zielonka. Gsus. Albertus Pegowski. Gsus. Christoforus Zaporski infirmus statuit famulum. Gsus. Stanislaus Orzeczki. Gsus. Valerianus Giebultowski. Gsus. Venceslaus Stano. Gsi. Ioannes, Petrus, Samuel Balowie. Gsus. Albertus Bobola succamerarius premisliensis infirmatur, statuit famulos. Gsus. Ioannes Lesczynski. Gsus. Albertus Lesczynski Nicolaum filium statuit. Gsus. Ioannes Męzynski statuit socerum. Gsus. Andreas Brzesciansky. Gsus. Gaspar Rososky. Gsus. Remigianus Tishowski. Gsus. Nicolaus Siedliski tum et a gsis. Andrea et Ioanne Siedliskich fratribus famulos statuit. Gsus. Nicolaus Pelka. Gsus. Stanislaus et Ioannes Kraszowscy. Gsus. Ioannes Blotniczky. Gsus. Thomas Lesczynski. Gsus. Iacobus Kloffas. Gsus. Matheus Kloffas. Gsus. Gabriel Jutrowski. Gsus. Samuel Mikolaiczowski vigore iuris se.. famulum statuit. Gsus. Stefanus Wybranowski. Gsus. Thomas Wierzeiowski. Gsus. Ioannes Parul. Gsus. Andreas Zaporski. Gsus. Michael Stanislawski. Gsus. Alexander Klofass. Gsus. Ioannes Swichowsky. Gsus. Petrus Ostrowski. Gsus. Nicolaus Zamoiski. Gsus. Andreas Topolski. Gsus. Mathias Mroczek Severinum filium statuit. Gsus. Severinus Sobieski. Gsus. Andreas Konopaski. Gsus. Samuel Krzesz. Gsus. Ioannes Krzes. Gsus. Tobias Gieralt. Gsus. Christoferus Buchowski. Gsus. Albertus Falenczki infirmatur famulum statuit. Gsus. Mathias Poplawski. Gsus. Ioannes Tyrawski statuit filium Ioannem. Gsus. Ioannes Witowski. Gsus. Ioannes Pierszowski. Gsus. Paulus Wilkotarski. Gsus. Ioannes, Adamus Stadnicki minorennis statuit famulum. Gsus. Zacharias Korzeniowski. Gsus. Ioannes Kochanowski. Gsa. Anna Herbultowa famulum statuit. Gsus. Albertus Wolkowic. Gsus. Mathias Zatwardnicki. Gsus. Stanislaus Dubrawski. Gsus. Georgius Dubrawski. Gsus. Adamus Dwerniczki. Gsus. Georgius Bogucki. Gsus. Petrus Ul. Gsus. Stanislaus Malchowski. Gsus. Stanislaus Bobreczki. Gsus. Gabriel Domaradzki filium statuit. Gsus. Ioannes Kopystynski. Gsa. Ma-

ruchna Dwernicka famulum statuit. Gsus. Petrus Izdebski. Gsus. Martinus Pobidzienski. Gsus. Petrus Kuczkowski. Gsus. Albertus Zawisza. Gsus. Kasper Kicki. Gsus. Stanislaus Tyrawski Erasmum filium statuit. Gsus. Iaczko Dwernicki. Gsa. Zophia Parznicka famulum statuit. Gsus. Ioannes Pelczicki. Gsus. Victorinus Sokolnicki. Gsus. Albertus Kraszowski. Gsus. Gabriel Sikorski. Gsus. Petrus Chmielowski. Gsus. Stanislaus Zarszynski. Gsus. Stanislaus Glinka. Gsus. Martinus Konopacki. Gsus. Christoferus Strzeleczki. Gsus. Stanislaus Uleski. Gsus. Andreas Choteczki. Gsus. Ioannes Pierecki. Gsus. Lucas Hoscislawski filium Paulum statuit. Gsus. Ioannes Iaroczki. Nblis. Sienko Dwernicki. Gsus. Procopius Studzynsky. Nblis. Demetrius Szanrowski. Gsus. Petrus Piersiczki. Gsus. Stanislaus Zakrzewski. Gsus. Stanislaus Chronowski. Gsus. Albertus Kowalowski. Gsus. Ioannes Romer. Gsus. Andreas Bzowski. Gsus. Georgius Bebnowski filium Ioannem statuit. Nblis. Mathias Zatwardnicki. Nblis. Stas Dobrzanski. Gsus. Christoforus Bierecki. Gsus. Samuel Stadnicki. Gsus. Alexander Polanski. Gsus. Martinus Chrzanowski. Gsus. Andreas Janowski. Nbles. Ostaphko, Stas, Bielasz Dobrzanscy. Gsus. Stanislaus Czarnocki. Gsus. Lucas Bialobrzeski. Gsi. Adamus et Samuel Bialobrzescy. Gsus. Alexander Gyzowski. Gsus. Nicolaus Strzyzowski. Nblis. Nicolaus Dobrzanski. Nblis. Constantinus Dobrzanski. Gsus. Venceslaus S'ano vexillifer terrae sanocensis. Alexander et Samuel Stanowie statuerunt famulum. Gsus. Preclaus Dedensky. Gsus. Maximilianus Opacki statuit famulum. Gsus. Nicolaus Swichowski subiudex terrae sanocensis. Gsa. Catharina Faliszowska statuit famulum. Gsus. Demetrius Dwernicki. Nblis. Fedor Zatwardnicki. Gsus. Petrus Raciborzenski. Gsus. Nicolaus Kozlowsky iudex terrae sanocensis. Gsus. Iacobus Cieszanowski. Gsus. Alexander Stadnicki. Nblis. Falendy Dobrzansky. Gsus. Abram Polansky. Gsae. Zophia Dedenska vidua de Niewiesthka famulum statuit. Gsus. Olbrycht Szostyersky. Gsus. Gabriel Kanafolsky. Gsus. Stanislaus Kowalski. Gsus. Stanislaus Kiczynski. Gsus. Georgius Humnicki, Gsus. Adamus Goreczkowski. Gsus. Ioannes Kowalski. Gsus. Demetrius Ustrzicki. Gsus. Gaspar Pleteniczki. Gsus. Petrus Rosinski. Gsus. Ioannes Rosinski. Gsus. Baltazar Ciecierski. Gsus. Petrus Zborzenski. Gsus. Thomas Przestrzelski. Gsus. Andreas Ustrzycki infirmus famulum statuit. Gsus. Ioannes Kloffas. Gsus. Ioannes Tyrawski Zawadzky Cornelium filium statuit. Gsa. Helisabeth Humniczka filium Petrum statuit. Marczyn Stadnicki ze Zmigroda castellan sanoczky mp. Samuel z Sienna Sienienski podkomorzy ziemie sanockiej.

Frag. Castr. San. 146 p. 1045—1051.

136.

W Wisni, 21 lipca 1621.

Sejmiku wiszeńskiego instrukcya dla posłów na sejm.

1. Instrukcya Ich Mciom pp. Stanislawowi Bonifaciusowi Mniszkowi staroście lwowskiemu, Alexandrowi Trzebińskiemu pisarzowi ziemie lwowskiej, Samuelowi Swatopełkowi Bolestraszyckiemu, Jakubowi Maximilianowi Fredrowi, Janowi Balowi, Zygmuntowi Zabawskiemu posłom na sejm walny warszawski pro die 23 Augusti od J. kr. Mci złożony na zjeździe i sejmiku wisnieńskim w jakiejkolwiek frekwencyi dla niedojścia listów sejmikowych obranym[1]). **2.** Naprzód Ich Mć pp. posłowie nasi podziękowawszy J. kr. Mci p. n. m., że w tak ciężkim razie następującej wojny tureckiej według intencyej sejmu walnego warszawskiego i Rptej potrzeby złożyć nam raczył te sejmiki, żałośnie J. kr. Mci i stanom wszytkim tak okrutne spustoszenie, dewastacyą naszę przełożyć i o obronie ojczyzny i krajów naszych z Ich Mciami znosić się mają. **3.** A że nam

---

[1]) Sejmik w Wiśni orędziem królewskiem datowanem w Warszawie 15 czerwca 1621 r. zwołany był na 21 lipca, sejmik główny korczyński na 9 sierpnia Castr. Leop. 374 p. 507.

J. kr. Mć p. n. m. i zgodna mens sejmu przeszłego na obronę ojczyzny i odprawę tak potężnego nieprzyjaciela pospolite ruszenie do uważenia naszego przekłada, primum et ante omnia znosić się będą pp. posłowie nasi ze wszytkimi stanami o pospolitem ruszeniu, które aby nam porządne i dogodne Rzplta odstąpiwszy dwuniedzielnego stanowiska i leżej, także też i płacej marcarum super hastam do nas koniecznie przynieśli i bez niego nie przyjeżdżali starać się pilnie mają, tego postrzegając, aby na divisionem belli, gdyż unitis viribus przeciw tak potężnemu nieprzyjacielowi stanąć potrzeba, nie pociągali i na one nie pozwalali. 4. A pospolite namówiwszy ruszenie, że nervum belli in omnem eventum przysposobić będzie potrzeba, zlecamy pp. posłom naszym, aby w podatkach według ugody sejmu postępowali i więcej nie pozwalali jedno na co communis consensus ordinum zajdzie, warując i tego, aby jako i tych jeśliby pospolite ruszenie namówione nie było, nie pozwalali, i nic nowego i prawu pospolitemu przeciwnego nie przywozili. 5. Liczba z poborów przeszłych aby była na początku sejmu w izbie poselskiej a nie gdzie indziej odprawowana domagać się będą pp. posłowie, którą nam aby likwidowaną i ręką marszałkowską podpisaną do nas przynieśli sedulo to onym zlecamy. 6. A że się nam swawolne dobrze dały znać chorągwie, aby się więcej po Koronie albo ojczyznie nie włóczyli, zniosą się z tymiż stanami pp. posłowie, jeśliby kto ważył się takowe kupy zbierać i z nimi się po Koronie włóczyć, taki ma być ipso facto infamis cum complicibus, na co wedle dawnych praw egzekucya ma być wyciągana. 7. O egzemptach i suspensach własna deklaracya i eksplikacya na sejmie przeszłym nie stanęła; zlecamy pp. posłom, aby na tym sejmie do zapisu expens i tych szkód, które po konsenzie sejmu przeszłego ludzie swawolni uczynili, żadne nie szły egzempty i suspenzy. 8. Ponieważ ten sejm propter impendentes casus skracać się musi, już nam nie od recessu, według konstytucyi, ale od tych nagłych Rzptej potrzeb zaczynać sejm przyjdzie, reces na drugi sejm, da li Bóg odkładamy. 9. Panowie religii greckiej że jeszcze nie są totaliter uspokojeni, tak w krajach naszych jako i w województwach kijowskiem i wołyńskiem, prosić będą pp. posłowie nasi J. kr. Mci, aby onych effective z łaski swej pańskiej miłościwie ukontentował i tandem uspokoił. 10. Okazywania według dawnego zwyczaju i prawa na miejscach swych pro die in constitutione sejmu przeszłego expressa aby się odprawowały satagent pp. posłowie nasi. 11. Uskarzali się też nam bracia nasi na ludzie obce i cudzoziemce, którzy przez koronne państwa przejeżdżając do cudzych państw i nieprzyjaciela, przeciwko ojczyźnie praktykują i w ojczyźnie naszej pacem publicam mięszają; mają gorąco prosić pp. posłowie J. kr. Mci, żeby takowi ludzie bez wiadomości J. kr. Mci i starostów ukrainnych do państw koronnych nie chodzili. A jeśliby jaki przypadkiem albo chytrością weśli, aby bez wiadomości króla IMci i senatu przy boku J. kr. Mci będącego wypuszczani tantisper z granic nie byli, póki o niewinności swojej statecznie sprawy nie dadzą. 12. Miasta koronne iż calculum sufficientem podług konstytucyej nie odprawują, owszem różnych w tem zażywają ekscepcyi, mają się starać pp. posłowie, aby na to sposób był wynaleziony. 13. Należy na tem wyprawie wczesnej i prędkiej wojennej, tak żołnierzom jako obywatelom województwa naszego i inszych, aby w każdym mieście i przedmieściach mianowicie we Lwowie dostatek było rzemieślników, piekarzów, rzeźników etc. i inszych; mają się pp. posłowie starać, aby temu snadny sposób namówili i obmyślili. 14. Pogłówne żydowskie aby bez wszytkich arend i kontraktów przez poborce były wybierane zniosą się z stanami pp. posłowie nasi. 15. Szos aby w miasteczkach i w miastach tak J. kr. Mci jako duchowsych i slacheckich wybierany był w województwie ruskiem jako i w innych województwach podług uniwersału anni 1591 et anni 1613 pp. posłowie nasi starać się mają. 16. Upatrując bracia nasi, że w czopowem może się znaleść wielka i znaczna aukcya, zlecają to pp. posłom, aby się z tem z stany znieśli i certitudinem kwoty namówili i obmyślili. 17. Mają też i tego dojrzeć, aby pp. poborcy wielkimi nas egzakcyami od kwitów nie aggrawowali, ale się słusznem albo raczej jednem salarium kontentowali nie multiplikując ich. 18. Starać się będą pp. posłowie nasi, aby w miastach tych, kędy się iuridica i publiczne akty odprawują żołnierskie chorągwie nie stawały. 19. Supplicibus i tym co łaski J. kr. Mci i poratowania żądają, mają prze-

strzegać pp. posłowie, aby się nic z publicznych podatków nie odrywało. **20.** Jeśliby co takowego mimo wolą i wiadomość pp. posłów naszych w konstytucye wleść miało, będą powinni pp. posłowie nasi lubo tąmże na sejmie, lubo zwróciwszy się do domu protestacyą uczynić.

Petita.

21. Za IMcią księdzem arcybiskupem lwowskim[1]) wniosą prośbę gorącą tak do J. kr. Mci jako do wszytkich stanów, aby mając wzgląd na jego tak wielkie spustoszenie i zubożenie, postrzegając w tem i dignitatem jego, jako przedniejszego krajów naszych senatora i pasterza, nie dali mu frigore et fame perire, ale łaską swą i szczodrobliwością J. kr. Mci wsparli niedostatki jego. **22.** Zamek wysoki lwowski zalecą gorąco królowi IMci i dostatecznie przyłożywszy wszytkie potrzeby prosić będą, ipsa rei necessitate exposcente, aby poratowany był łaską króla IMci. Zalecą także pilność i czułość IMci p. starosty lwowskiego[2]) i przełożywszy onego spustoszenie, pilnie prosić będą, aby go J. kr. Mć z łaski swej pańskiej znacznie wesprzeć raczył. **23.** IMci p. starosty halickiego[3]) przełożywszy za ojczyznę więzienie i utrapienie wyniosą znaczne jego zasługi i przewagi, z gorącą prośbą, aby J. kr. Mć regia munificentia utrapionego więźnia podźwignął raczył i przywilej na starostwo sniatyńskie dla poratowania onego z kancellaryi swej nieodwłocznie wydać do rąk Jej Mci paniej starościnej roskazał. **24.** IMci p. starostę zydaczowskiego[4]) i zamek jego, o który częsty pogański impet się opiera, przełożą królowi IMci; także zniesienie przez miecz pogański i ogień miasta Zydaczowa opowiedzą J. kr. Mci i prosić będą, aby jako J. kr. Mć p. starostę poratował i niebespieczeństwu zamku chciał succurrere tak miastu temu w jego affectacyi miłościwie stawić się raczył. **25.** Służby i przewagi p. Piotra Lermonta kapitana króla IMci przypomną królowi IMci i prosić gorąco będą, aby jego exactam aetatem i emerita stipendia wielu inszych przychylając do służby ojczyzny regaliter zachować i pocieszyć raczył. **26.** Panów Podlodowskich sprawy zalecamy pp. posłom naszym, aby z braterskiej miłości starali się tandem o uspokojenie Ich Mci i pilną intercessyą do króla IMci onych wzmogli. **27.** IMć p. Łapiński brat nasz i potrzebny civis Reipublicae, mając syna swego na tej Rzptej usłudze w ręce pogańskje dostałego, prosi łaski J. kr. Mci, aby go czemkolwiek do wyswobodzenia onego poratować raczył, o co pilnie mają wnieść instancyą pp. posłowie nasi. **28.** O miasta mianowicie Przemyśl, Grodek, Mościska, Wiśnią, Nowy Sambor, Jaśliska będą się starać pp. posłowie nasi, aby wedle affectacyi z onych każdego, pilnie samemi do J. kr. Mci zanieśli prośby. Actum w Wisni 21 Julii anno Domini 1621. Alexander Trzebiński pisarz ziemi lwowski, marszałek sejmiku wisnienskiego.

Castr. Prem. Rel. 339 p. 1419—1427.

137.

W Wisni, 13 września 1621.

Kasztelan lwowski zwołuje szlachtę do zbrojnego stawienia się pode Lwowem.

Marcin Krasicki na Krasiczynie kasztelan lwowski przemyski lubomski bolemowski etc. starosta wszem w obec i każdemu z osobna komu to wiedzieć należy a mianowicie Ich Mciom pp. obywatelom ziemie i powiatu lwowskiego oznajmuję, iż ja przychylając się do prawa pospolitego koronnego i do uniwersału wici trzecich przez J. kr. Mć p. n. m. na pospolite ruszenie wydanych więc i do uchwały sejmiku naszego wisnienskiego die 13 Septembris blisko odprawionego w Wisni przez obywatele województwa ruskiego a czyniąc powinności dosyć na urząd mój pra-

---

[1]) Jędrzej Prochnicki. [2]) Stanisław Bonifacy Mniszek. [3]) Mikołaj Strus ob. Vol. l. III 427 titulo Surogacya halicka. Por. o nim Kobierzycki: Historia Vladislai Pol. et Sueciae regis, Dantisci 1655 p 704. [4]) Jerzy Zołczyński.

wem pospolitem włożonej, sam pro die vigesima nona Septembris stawię się WMciom m. m. pp. pod Lwowem, kędy WMci dłużej nad dni cztery prawem pospolitem opisanych czekać nie będę mógł, gdyż pode Lwów według uniwersału J. kr. Mci na czas oznaczony spieszyć się muszę, prosząc przy tem WMci m. m. pp. i braciej, abyście się WMcie z taką jaka jest prawem oznaczona powinnością i gotowością, tj. konni zbrojno i z kopiami i z inszym rycerskim orężem stawić raczyli. A przy tem WMci przestrzegając i surowo napominając, abyście się WMcie w ściąganiu się spokojnie zachowali, krzywd i besprawia nikomu nie czynili a pogotowiu gwałtów, ale żywności i innych potrzeb za pieniądze dostawali, alias gdzieby się kto tak swawolny znalazł, przeciwko temu, za ukrzywdzonego delacyą, tak jako mnię prawo pospolite uczy postąpić gotowem. A żeby ten mój uniwersał do wiadomości wszytkich WMci przyszedł, on z podpisem i przyciśnieniem pieczęści mojej do akt lwowskich grodzkich odsyłam prosząc, aby według prawa pospolitego publikowany do Ich Mciów pp. obywatelów rozsyłany był, w czem Ich Mć pp. urzędników proszę i napominam. Działo się w Wisni dnia 13 miesiąca września roku pańskiego tysiącznego sześćsetnego dwudziestego pierwszego. Marcin Krasicki kasztelan lwowski przemyski starosta.

Ind. Rel. Castr. Leop. 374 p. 714—715.

138.

We Lwowie, 11 października 1621.

Wojewoda ruski szlachtę samborską i drohobycką, która się 4 października pod Samborem na pospolite ruszenie stawiła, uwalnia od tegoż ruszenia [1]).

Jan Daniłowicz z Zurowa wojewoda ziem ruskich korsuński etc. starosta wiadomo czynię komu to wiedzieć należy, iż ja przychylając się tak do ustnego roskązania J. kr. Mci jako i do prawa pospolitego więc też na pilnem baczeniu mając teraźniejsze inkurzyą tatarską, która w krajach ruskich głęboko szerząc się obywatelów tychże to krajów, osobliwie traktu tatarskiego i drohobyckiego funditus zniosła i zniszczyła i którzy impety dosyć znaczne na sobie odnieśli, tedy tem pisaniem slachtę i obywatele pomienionego województwa ruskiego traktu samborskiego i drohobyckiego, którzy dla przerzeczonej inkurzyej nie mogąc pro die quarta Octobris konstytucyami naznaczony tu pod Lwów przybyć do Sambora zgromadzili się byli, od tego pospolitego ruszenia et a paenis contra absentes ab hac expeditione generali constitutionibus regni sancita wolnych czynię, której to slachty i obywatelów imiona niżej są opisane: pan Stanisław Kurzański. p. Maciej Kowinicki. p. Gabriel Pireczki. p. Prokop Laskowski. p. Jan Łyczko. p. Marcin Łyczko. p. Jakub Jaskmanicki. p. Jan Chotecki. p. Jan Pasznicki. p. Wojciech Pasznicki, który ma w powiecie przemyskim i radomskim. p. Andrzej Chotecki. p. Jan Boskowski. p. Jan Chłopecki. p. Wojciech Strzyżowski. p. Jakub Nawocki. p. Alexander Chłopecki p. Jan Michałowski. p. Jadwiga Tosowska. p. Stanisław Slawkowski. p. Marcin Jasinski. p. Teodor Winnicki Waskowicz. p. Samuel Slonski. p. Jadam Jaczowski. p. Wojciech Dzierzanowski. pani Narajowska sędzina lwowska. pani Zofia Kowennicka pisarzowa przemyska. p. Mikołaj Prudowski. p. Jarosz Turowski. p. Adam Dobrynicki

[1]) W X. t. Akt. G. Z. podano treść aktu dotyczącego tegoż pospolitego ruszenia datowanego pod Zieniowem pod Gliniany 20 października 1621 r. który jednakowoż nie dotyczy wojewody ruskiego. Jest to bowiem fragment świadectwa złożonego w grodzie przez Jana Lahodowskiego kasztelana wołyńskiego, że na skutek skarg poddanych okolicznych, nakazał był inkwizycyą czynić z obu stron »jakoż i wozy i insze lico najdowało się. A w tem ku południowi p. Hoiski podkomorzy włodzimierski uniwersał rozjachania od J. kr. Mci przysłał, który skoro na stole położono a jam nie postrzegł a bracia go przeczytali, zaraz i mnie i pp. urzędnikom, okrzyk uczyniwszy, posłuszeństwo wypowiedzieli i sądzić się nie dali ani parere decreto. Zaczem p. Ostrowski przed nami protestował się i salvam actionem IMci i poddanym IMci zostawił... C. Leop. 374 p. 933.

który ma w powiecie płockiem i przemyskiem. p. Jan Chłopicki. p. Alexander Biliński. p. Ferens Kopystynski. p. Zofia Pobiedzinska. p. Andrzej Kopystynski. p. Alexander Szeptycki. p. Piotr Pruszkowski. p. Malcher Nowoszycki. p. Iwan Manasterski. p. Andrzej Turzarski. p. Iwan Popiel Romanowicz. p. Olbrycht Krakowski. p. Mikołaj Rosnowski. p. Stanisław Zbiiowski. p. Wacław Brzuski. p. Iwan Horodyski z bracią Steczkowięty. p. Piotr Otoczki. p. Łukasz Wysoczanski. p. Jan Rudnicki który ma w powiecie sanockim i przemyskim. p. Jan Kraiowski z panią Anną Kraiowską matką swą. p. Michał Orłowski. p. Stefan Błazowski Thelepka. p. Paweł Szeptycki. p. Iwaszko Komarnicki. p. Mikołaj Szeptycki. pani Skurkiewska Stoianiecz. p. Skurkowska wdowa Stoianiecz. p. Hrycko Turzanski Buczeykowicz. p. Konstanty Komarnicki. p. Hrehory Jasiewicki Konstantynowicz. p. Matiasz Chłopicki. p. Piotr Błazowski. p. Hryc Kulczycki Zykałowicz. p. Piotr Stapkowski. p. Wawrzyniec Sczucki. p. Marek Wybrostanski który ma w powiecie przemyskim i sanockim. p. Iwan Błazowicz Ihnątkowicz. p. Iwaszko Wysoczański Weryzycz. p. Mikołaj Kryniczki Adamowicz. p. Piotr Wysoczanski Waskowicz. p. Sienko Horzynski. p. Bazili Manasterski. p. Kozma Bilynski. p. Piotr Blazowski. p. Daniel Zraski. p. Paweł Manasterski. p. Stanisław Zwierzalski. p. Rafał Bilinski. pani Barbara Czebrowska. p. Fedor Biliński. p. Wasil Tustanowski. p. Paweł Matkowski. p. Jan Kowalowski. p. Piotr Bandrowski. p. Jan Prylwieczki. p. Fedor Ilwiczki. p. Sien Ilwiczki. p. Farat Błazowski. p. Iwan Jasiewicki. p. Jan Dobrzanski. p. Iwan Wysoczański Weryzycz. p. Mikołaj Hordynski. p. Hrycko Hordynski. p. Łukasz Kulczycki Michałkowicz. p. Teodor Dobrzanski. p. Tymofiej Kulczycki. p. Andrzej Wysoczanski. p. Iwan Komarnicki. p. Ihnat Komarnicki. p. Hrycko Komarnicki. p. Hrycko Sozanski. p. Iwan Strypnicki. p. Wasko Monasterski Popowicz. p. Wacław Grabowski z Sozany. p. Stefan Radylowski. pani Maryną Wolanska. p. Iwan Dobrzanski z Sozaniej. p. Paweł Kulczycki. p. Paweł Sieteczki. p. Mikołaj Zoltowski. p. Alexander Kulczycki. p. Hrehory Kulczycki Iliaszowicz. p. Iwan Sozański. p. Jankowski. pani Stanisławowa Wysokynska. p. Iwan Horodyski. p. Iwan Nawowski. p. Mikołaj Borkowski. p. Mikołaj Sawicki. p. Hrehory Popiel. p. Piotr Stupnicki. p. Jan Mascinski. p. Sienko Topolnicki Popowicz. p. Piotr Piatkowski. p. Piotr Dulpawski. p. Iwanowicz Taseczki. p. Melko Jaworecki. p. Ihnat Radyłowski. p. Stecko Jawornicki. p. Marcin Sulowski. p. Heliasz Jaworski Justylowicz. p. Marcin Błazowski. p. Wasko Komarnicki. p. Szczęsny Wasilkowski. p. Jan Boguski z Jawory. p. Mikołaj i Fedor Hoszowscy stry z synowcem. p. Jan Wysokinski. p. Dimitr Pohorecki z Kołbaiowicz. p. Paweł Tustanowski. p. Hrehory Turzanski. pani Chłopicka. p. Piotr Stupnicki Kozbel. p. Tymko Matkowski p. Jan Parzniowski. p. Andrzej Sozański. p. Andrzej Zajączkowski. p. Piotr Ilwiczki Popowicz. p. Iwasko Jaworski Kosakowicz. p. Andrzej Jaworski Sienkowicz. p. Jaczko Kulczycki Tymkowicz. p. Hrycko Matkowski. p. Maciej Jaworski Horoskowicz. p. Iwan Bilinski. p. Iwan Jaworski Pirkowicz. p. Wasil Jaworski Petraszowicz. p. Hryc Matkowski Jezulicz. p. Roman Matkowski Jezulicz. p. Iwan Uruski Obiedelka. p. Dymitr Matkowski Skibanowicz. p. Wasko Matkowski Petrasowicz. p. Fetko Kołtunowicz Matkowski. p. Hrehory Błazowski. p. Paweł Będczynski. p. Stefan Blazowski. p. Dawid Horodyski. p. Iwan Kulczycki Popowicz. p. Łukasz Sieleczki Machnowicz. p. Hrycko Sieleczki Hotycz. p. Stas Sielecki. p. Stefan i Wasko Czerniecczy. p. Iwan Bilinski z Matkowa. p. Prokop Winnicki Muszowicz. p. Sebastÿan Bylinski. p. Fedko Horodyski z Horodyni. p. Wasko Stupnicki. p. Ferens Błazowski. p. Iwan Kulczycki Hryczkowicz. p. Jaczko Kulczycki Iwanowicz. p. Dimitr Komarnicki Motylowic. p. Mikołaj Libokowski. p. Stanisław Nieswiastowski. p. Fetko Horodynski Czobotowicz. p. Jaczko Horodyski Czobotowicz. p. Ferens Sieniasz. p. Tymko Kropiwnicki. p. Ferens Dobranski. p. Mikołaj Turzanski Piotrowicz. p. Stefan Czernicki, p. Łukasz Jodłowski. p. Jędrzej Wolski. p. Iwan Ilinski Rybczyc, p. Hrycko Ilinski. p. Iwan Horodynski. p. Iwasko Jaworski Kosaczowicz. p. Steczko Turzanski Kochanowicz. p. Fedko Sielecki Mirowicz. p. Iwan Błazowski Sofczyc. p. Leonty Chłopeczki. p. Hrycko Turzanski Lylowicz. p. Iwan Winnicki Daszkewicz. p. Fetko Horodyski Czobotowicz. p. Łukasz Grabicki. p. Mikołaj Suchodolski. p. Andrzej Jaworski Chorosko. p. Jaczko Sozanski. p. Mikołaj Błazowski. p. Stanisław Kulczycki. p. Łau-

renty Baczynski z Sozani. p. Jan Stawkowski. p. Wasko Sozanski z Prenikowicz. p. Wawrzyniec Targonski. p. Macko Kulczycki Ilwicz. p. Sienko Smietanski Kulczycki. p. Piotr Hordynski Antoniowicz. p. Maciej Horzęga. p. Wacław Łepkowski. p. Roman Baczynski z Kulczyc. p. Maciej Alexander Bartkowski. A dla lepszej wiary i pewności imiona te pomienionych obywatelów tak z samborskiego i drohobyckiego wzwyż napisane ręką moją podpisałem i pieczęcią zapieczętowałem. Działo się we Lwowie dnia jedenastego miesiąca Octobris anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo primo. Jan Daniłowicz wojewoda ruski.

Ind. Rel. Castr. Leop. 374 p. 926—932.

139.

W Przemyślu, 20 stycznia 1622.

Elekcya poborcy w ziemi przemyskiej.

1. My dignitarze urzędnicy i wszytcy obywatele powiatu i ziemie przemyskiej na dzień dzisiejszy XX stycznia uniwersałem J. kr. Mci na elekcyą poborcy do wybierania poborów dwóch na blisko przeszłym sejmie warszawskiem pozwolonych [1]) i laudo publico uchwalonych tu do Przemyśla pod odprawowanie roków grodzkich przemyskich zjachawszy się, naprzód według uniwersału J. kr. Mci poborcę urodzonego p. Wojciecha Alexandra Przedwojewskiego pisarza grodzkiego przemyskiego nemine contradicente zgodnie obraliśmy, który praestito super hoc idem munus suum na odprawowanie teraźniejszych roków grodzkich i kwerel przemyskich iuxta nexum constitutionis iuramento pobory te wybierać, a wybrawszy do rąk JW. IMci pana podskarbiego koronnego oddać będzie powinien. 2. A iż praefixia płacenia tych poborów konstytucyą sejmu przeszłego oznaczona dla nierychłego obierania poborcy już ekspirowała, przeto za zgodą spólną nas wszytkich czas wybierania taki stanowimy, iż exakcya poboru tego zarazem de praesenti po odprawieniu iuramentu przez p. poborcę a patrząc na tak ardua negotia i onera Reipublicae, tedy te podatki pomienione przez nas i poddane nasze mają być ad diem ultimam Februarii proxime venturam wydane. 3. A ktoby ich na ten czas przez nas oznaczony nie wydał ma subiacere peny in litteris universalibus constitutionibus regni descriptis, o które iuxta praescripta litterarum universalium p. poborca albo jego sukkollektor czynić będzie powinien. A dla lepszej wiary i pewności tę elekcyą naszę IMci p. Samuelowi Swiętopełkowi Bolestraszyckiemu marszałkowi koła naszego ręką jego podpisaną i pieczęcią zapieczętowaną do akt grodzkich przemyskich per oblatam podać zlecilichmy. Działo się to w Przemyślu die 20 mensis Januarii anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo secundo. Samuel Swatopełk marszałek elekcyi.

Castr. Prem. Rel. 340 p. 66—69.

140.

W Sanoku, 4 kwietnia 1622.

Regestr ziemian sanockich na okazowaniu pod Sanokiem.

Actum sub oppido Sanok feria secunda post dominicam Conductus Paschae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo secundo.

Regestrum nobilitatis ad actum solum occasionis congregatorum. Magnificus Martinus Sta-

---

[1]) Vol. l. III 434.

dnicki castelanus sanocensis. Franciscus Mniszek de Magna Kunczyce capitaneus sanocensis. Magnificus Chrisoferus Wapowski filius mfci. Stanislai Wapowski castelani premisliensis nomine magnifici parentis sui. Gsus. Joannes Turopolski. Noblis. Jacobus Golanski nomine matris suae. Noblis Christoforus Bystreiowski. Gsus. Samuel Sienienski succamerarius terrae sanocensis. Gsus. Nicolaus Sienienski. Noblis Venceslaus Łuczenski. Od pana Andrzeja Pełki sługa, Od IMci p. sędziego słudzy bo sam chory. Gsus. Valerianus Giebułtowski. Gsus. Joannes Humnicki. Gsus. Christoferus Grochowski. Gsus. Hieronimus Bączalski. Od IMci p. Gabriela Biereckiego sługa. Gsus. Stanislaus Czarnocki. Gsus. Petrus Rojewski. Gsus. Albertus Kraszowski. Gsus. Mathias Zabawski. Gsus. Joannes Domaradzki. Gsus. Nicolaus Swiechowski subiudex terrae sanocensis. Gsus. Joannes. Swiechowski. Od IMci paniej Janowej Zabawskiej sługę stawiła. Gsus. Joannes Giebułtowski. Gsus Martinus Giebułtowski. Gsus Paulus Brzeski. Gsus. Nicolaus Pełka. Gsus. Christoferus Kański Od IMci p. Skorkiewskiego Zakrzewski, powinny jego. Gsus. Stanislaus Szamota. Gsus. Stanislaus Chrzanowski. Od p. Mikołaja Stryżowskiego sługa. Od IMci p. Adama Stadnickiego z Leska słudzy byli. Sługa od IMci p. Justowej Romerowej wdowy. Gsus. Joannes Królewski nomine parentis. Gsus. Joannes Tyrawski de Rospucie. Gsus. Albertus Romer. Gsus Mathias Brzostowski imieniem swojem i Michała brata swego. Gsus Janus Romer. Gsus. Sebastianus Romer. Gsus Mathias Roiewski. Gsi. Petrus et Przeclaus Chrząstowsczy a od p. Jana sługa bo sam chory. Gsus. Albertus Lesczenski villae Lesna haeres. Gsus. Johannes Lesczeński villae Mchawa obligatorius possessor. Gsus. Joannes Kamienski. Gsus. Martinus Ulatowski. Gsus. Petrus Branski. Gsus Stanislaus Kamienski, Gsus. Stanislaus Siemienski nomine gsi. Martini Siemienski parentis sui. Od p. Walawskiego Marcina syn Chrystof, Gsus. Alexander Zdrowiecki. Gsus. Gabriel Jutrowski. Gsus Martinus Kalnofoiski. Gsus. Andreas Dzięciołowski. Gsus. Stanislaus Borkowski nomine parentis sui. Gsus. Alexander Robertowski. Gsus. Martinus Siedliski. Gsus. Florianus Lękorski. Gsus. Nicolaus Wierzbięta. Gsus. Stanislaus Złotnicki notarius terrae sanocensis. Gsus. Andreas Pokuszki. Słudzy IMci p. podczaszego krakowskiego. Gsus. Bartolomeus Stoiowski Gsus. Joannes Bobola. Gsus. Janussius Odrzechowski. Gsus. Andreas Dedenski. Gsus. Joannes Błotnicki. Gsus Andreas Bszowski. Od IMci paniej stolnikowej sanockiej p. Dedenski sługa. Gsus. Tobias Gierałt. Gsi. Andreas Petrus Stanislaus et Georgius Dębiczczy. Gsus. Gabriel Sikorski. Gsi. Petrus et Janusz Miszczowscy. Gsus. Andreas Janowski. Gsus. Nicolaus Dzierzanowski, Gsus Valerianus Znamierowski. Gsus. Andreas Bonkowski. Gsus. Joannes Zruchowski. Gsus. Joannes Śląski. Gsus. Stanislaus Promiński. Gsus. Albertus Pobidzinski. Gsus. Mathias Czelinski, Gsus. Samuel Włostowski. Gsus. Valerianus Zolczynski notarius castrensis sanocensis. Gsus. Alexander Glinski. Gsus. Thomas Mosciszowski. Gsus. Andreas Podolski. Gsus. Joannes Podolski. Gsi. Hieronimus et Albertus Pakoszowscy. Gsus. Joannes Krogulecki. Gsus. Joannes Dedenski nomine gsae. Dedenska, consortis Pauli Dedenski viduae relictae. Gsus. Stanislaus de Zmigrod Stadnicki a gso. Joanne Krzesz famulus. Gsus Valerianus Chodolski. Od p. Jana Brylinskiego sługa. Od p. Piotra Raciborskiego sługa. Od IMci p. Stanisława Orzeckiego sługa. Gsus. Christoferus Zaborowski. Gsus. Petrus Ramult. Od IMci p. Alexandra Stadnickiego sługa. Nobilis Martinus Chrąnowski. Gsus. Andreas Janowski filius Stanislai Janowski. Od IMci p. Zygmunta Dunkowskiego sługa. Gsus. Joannes Bębnowski. Nobilis Joannes Dwernicki filius Stephani Dwernicki. Od Jej Mci p. Parznickiej sługa. Od p. Adama Buczkowskiego sługa. Gsus. Stanislaus Bębnowski nomine parentis sui. Od Jej Mci p. Starzechowskiej sługa. Od Jej Mci p. Polanskiej sługa. Od p. Jana Pobidzinskiego sługa. Jej Mci p. Faliszowskiej sługa. Gsus Venceslaus Stano. Gsi. Samuel Petrus Balowie. Od IMci p. Jana Bala słudzy. Gsus. Baltazar Ciecierski. Gsus. Samuel Krzesz. Jej Mć p. podkomorzyna sanocka Balowa poczet stawiła. Od Jej Mci p. Drohojowskiej z Niebysczan poczet. Gsus. Joannes Pełczycki. Od p. Piotra Ostrowskiego sługa. Gsus. Christoferus Biereczki. Od IMci p. Adama Orzeckiego sługa. Gsus. Joannes Gołeczki. Gsus. Petrus Izdebski. Gsus. Stanislaus Kiczynski. Gsus. Petrus Kuczkowski nomine parentis sui Petri Kuczkowski. Noblis Joannes Ogonowski. Gsus. Andreas Pobidzinski nomine parentis sui Mar-

tini Pobidzinski. Noblis. Albertus Brzezicki nomine Alberti Wołkowicz. Od p. Konopackiego Marcina sługa. Nblis. Mathias Padlowski nomine Martini Baliczki. Od p. Ferensa Odrzechowskiego sługa. Nblis. Andreas Domanski nomine Ipoliti Rokosz. Od p. Walentego Przesdzieckiego sługa. Gsus. Marcianus Izdebski de palatinatu Cracoviensi. Od IMci p. Jana Romera sługa. Nblis. Stephanus Dobrzanski Białasz. Gsus. Venceslaus Wodzinski. Gsus. Joannes Skarbek. Gsus. Stanislaus Tyrawski. Gsus. Samuel Mikołaiczowski. Gsus. Stephanus Wybranowski. Od IMci p. Gerzego Zolczynskiego sługa. Od IMci p. Adama Worytka sługa. Christopherus Gryszkowski. Od p. Piotra Ula sługa. Konstanty Olszewski. Gsus. Andreas Zaporski. Od Jej Mci p. Tomaszowej Zaporskiej sługa. Nblis. Nicolaus Mniszkowski nomine Gaspari Mniszkowski parentis sui. Gsus. Albertus Pęgowski. Gsus. Thomas Lesczenski. Gsus. Gabriel Kalnofoiski. Gsus Seuerinus Sobieski. Gsus. Albertus Zawisza. Gsus. Joannes Parul. Gsus. Petrus Rosinski. Gsus. Andreas Konopacki. Gsus. Adamus Goreczkowski. Gsus. Alexander Klofasz. Gsus. Johanes Klofasz. Gsus. Joannes Jarocki. Nblis. Laurentius Zaszczeth famulus gsae. Annae Dedenska consortis relictae olim gsi. Joannis Dedenski. Nblis. Laurentius Chyzowski famulus gsi. Stanislai Kraszowski. Gsus. Christopherus Bukowski, Gsus. Stanislaus Malczowski. Gsus. Jacobus Domaradzki nomine gsi. Gabrielis Domaradzki parentis sui. Gsus. Joannes Kraszowski. Nblis. Nicolaus Tarnowski nomine gsi. Andreae Ustrzycki tanquam infirmi. Gsus. Simon Zaporski. Gsus. Nicolaus Lesiowski. Nblis. Stanislaus Glinka. Nblis. Andreas Kowalski famulus gsi. Andreae Choteczki uti infirmi. Nobilis Zacharias Zamoiski suo et nblis. Nicolai Zamoiski uti indivisi fratres. Nblis. Stephanus Choszczewski nomine gsae. Mariannae Dwernicka consortis relictae. olim gsi. Adami Dwernicki relictae viduae. Nblis. Iwan Liminski famulus gsi. Demetrii Bandrowski uti infirmi. Nblis. Albertus Luczki famulus gsi. Christopheri Zaporski uti infirmi. Od IMci p. Wojciecha Bobole podkomorzego przemyskiego ten poczet stawił. Alexander Polanski nomine gsorum. Michaelis et Abrahami fratrum suorum germanorum. Od IMci p. Szymona Humnickiego woiskiego sanockiego syn jego, IMć p. Stanisław Humnicki. Gsus. Georgius Dubrawski. Gsus. Stanislaus Dubrawski. Nblis. Mathias Zatwarnicki. Gsus. Zacharias Korzeniowski. Od IMci p. Stanisława Włostowskiego sługa. Nblis. Christoferus Strzelecki. Od p. Chylińskiego Stanisława sługa. Nblis. Valerianus Chrodubski. Od IMci pp. Stadnickich Solinskich ci poczet stawili. Marcin Stadnicki ze Zmigroda kasztelan sanocki.

Fragm. Castr. Sanoc. 148. p. 166 — 171.

141.

Pod Wisnią, 7 kwietnia 1622.

Marszałek szlachty na okazowaniu z przemyskiej ziemi pod Wisnią zebranej, zakłada manifestacyę z powodu nieznacznej ilości zebranej szlachty podając jej regestr [1]).

1. Actum in castro premisliensi feria quinta post dominicam Conductus Paschae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo secundo. Gsus. Ioannes Suatopelk obtulit officio praesenti literas lustrationis seu monstrae iuxta constitutiones regni per terrigenas palatinatus Russiae et districtus premisliensis expeditae et per gsum. Stanislaum de Msticzow Płaza dapiferum terrae Praemisliensis et pro tunc marsalcum terrigenarum terrae praemisliensis ad peragendam et expediendam eandem monstram congregatorum simulque et regestrum eorum terrigenarum

[1]) Na dniu 5 kwietnia na życzenie szlachty, zjeżdżającej się do Przemyśla, aby wziąść udział w okazowaniu, sędzia ziemski Jan Ulinski, wraz z podsędkiem Andrzejem Drohojowskim i Felicianem Grochowskim pisarzem odwołali sądy ziemskie, i odwołanie to w formie manifestacyi wnieść polecili do aktów grodzkich przemyskich C. Pr. C. Pr. 340 p. 702—703

pro tunc ibidem praesentium conscriptum manu eiusdem gsi. Płaza subscriptum et sigillo obsignatum, petens praemissa omnia ab officio praesenti suscipi, quibus officium praesens visis illaesis omnique suspicionis nota carentes eosdem ad affectationem eiusdem offerentis suscepit et actis connotavit quarum tenor est talis. 2. Stanisław ze Mstyczowa Płaza stolnik ziemie przemyskiej marszałek na ten czas od ich Mciów pp. braciej tu będących a w regestrze osobnym wypisanych zgodnie obrany czynię wiadomo, iż my inhaerendo constitutionibus o okazowaniu publicznem sancitis a osobliwie anni millesimi sexcentesimi vigesimi[1]) legem hanc adimplendo stawiliśmy się tu pod Wisznią na miesce wspomnioną konstytucyą opisane, a to w polu nad rzeką nazwaną Rakiem, gdzie i takroczne i inne przedtem niektóre okazowania obywatelów ziemi i powiatów przemyskich bywały odprawowane, a iżeśmy inszych IMć pp. obywatelów tej to ziemie przemyskiej nie zastali, tak IMć pp. senatorów jako i IMć pp. urzędników i inszych IMciów przybycie usque ad horam solitam oczekiwaliśmy, przeto ja praecavendo indemnitati suae jako też i IMciów na ten czas tu zgromadzonych eiusmodi comparitionis tu naszej manifestacyą tę napisawszy, onę przez IMci p. Jana Swatopelka Bolestraszickiego (używszy w tem z pośrodka siebie IMci) do akt grodu przemyskiego inserować podałem, którą to manifestacyą, jako i regestr tych osób IMć de nominibus et cognominibus, którzy się ad praesentem actum iuxta exigentiam et praescriptum legum stawili, in evidentius testimonium maioremque rei gestae fidem ręką moją podpisałem i pieczęcią swoją zapieczętowałem, ażeby to oboje IMć p. Bolestraszycki mianowany do akt nadalej intra quatriduum podał IMci użyłem. Działo się pod Wisznią nad rzeką Rakiem w poniedziałek przewodni roku pańskiego tysiąc sześć set dwudziestego wtórego. Idem qui et supra manu propria. 3. Regestr IMciów którzy się na okazywanie pospolite pod Wisznią na miesce i czas w patencie mym opisany zjechali i prezentowali: IchMć p. Jan Swatopelk Bolestraszycki i p. Jakub Bobowski. Panowie p. Mikołaj i Piotr Jacimirscy z Marmuzowicz, p. Zigmunt Płaza starościc lubaczowski imieniem IMci paniej matki swej, p. Karniewski na Rakowej dziedzic, p. Zbigniew Miękicki, p. Alexander Miękicki, pani Anna z Goraja Kierzynska przez sługę swego p. Marcina Szczepanowskiego, pani Zofia Chotkowska przez sługę swego, a mianowicie p. Poniatowskiego, p. Kasper Krzeczowski, p. Jan Kaszowski imieniem swem i IMci paniej Janowej stryjanki swej, p. Bernat Prochniczki, p. Andrzej Krzeczowski, p. Walerian Dobek, p. Marcin Wisłocki, p. Jan Łos, p. Siemian Krynicki Jaroszowicz, p. Mikołaj Krinicki Iwanowicz, p. Jan Jaszowski, p. Jan Chmielowski, p. Wojciech Krakowski, p. Andrzej Krinicki, p. Wasko Hortinski imieniem paniej matki swej, p. Iwan Krinicki Jaroszowicz, p. Andrzej Michalowski, p. Sień Kalnofolski z Krinice p. Fedor Hortinski, p. Hricko Winnicki, p. Mikołaj Krinicki Ilaszowicz, p. Iwan Iarlamowski, p. Marcin Krupka, p. Ignacy Rogozinski, p. Stanisław Choitko imieniem IMci p. Marcina Choitka pana ojca swego, p. Wojciech Gembski, p. Grzegorz Dobrzanski, p. Wojciech Domaradzki. p. Jakub Kosiorowski, p. Stanisław Wisniowski, p. Jan Strzemię, p. Grzegorz Brzemienski, p. Jędrzej Chrząstowski, p. Stanisław Bratkowski, p. Adam Stupnicki, p. Prokop Winnicki, p. Iwan Winnicki, p. Jan Malski, p. Krzysztof Zieleński, p. Jan Dunkowski, p. Mikołaj Dubrawski, p. Stanisław Dubrawski przez sługę swego z wójtostwa stryjskiego p. Jan Jakubowski przez p. Augustina Wietrzykowskiego, p. Roman Dubrowlanski, p. Jan Slowikowski, Stanisław ze Msticzowa Płaza ręką swą.

Castr. San. Ind. Rel. 340 p. 733—736.

---

[1]) V. l. III. 365.

142.

W Wisni, [przed 22 grudnia 1622].

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm walny dana (oblatowana 22 grudnia 1622 r. w gr. lw.).

1. Instrukcya IMciom pp. posłom na sejm walny koronny warszawski Alexandrowi Trzebinskiemu podkomorzemu lwowskiemu, Mikołajowi z Zimnej wody Lesniowskiemu stolnikowi sanockiemu, Marcianowi Morawcowi podsędkowi lwowskiemu, Andrzejowi Boguckiemu łowczemu sanockiemu, Krzysztofowi z Radochoniec Wapowskiemu, Bernatowi Suchorabskiemu. 2. Podziękowawszy naprzód pp. posłowie naszy in facie Reipublicae Panu Bogu wszechmogącemu, że on z miłosierdzia świętego tonącą ojczyznę naszę z ostatniej wyrwał zguby, w oczu świata wszytkiego nie tylko zasromał tak srogiego i pysznego tyrana, ale też i zniosł dziwnym sposobem zamieszawszy rady i siły jego, dziękować będą i J. kr. Mci p. n. m., iż on z ojcowskiej przeciwko wiernym poddanym swym i państwom sobie od Pana Boga powierzonym miłości naprzód królewica IMci Władysława n. m. p. primogenitum suum, jako antesignanum, do wojsk swych posłał, potem i sam devoto corpore, nie folgując latom i zdrowiu spracowanemu i z rycerstwem koronnem przeciw nieprzyjacielowi nienaruszony do tych spraw czas bieg ruszywszy się, fama nominis sui i wojsk swoich sześcia otomańskiego z drogi swej zepchnął, zwycięstwa jego zastanowił moc i potęgę ważył z wielką Reipublicae ozdobą i nieśmiertelną swoją sławą. Podziękują i królewicowi IMci Władysławowi n. m. p., który świątobliwych przodków swych naśladując vestigia, z dzieciństwa prawie swego przywykszy contuberniis militaribus, tot specimina odwag i męstwa swego oświadczywszy i w tem tak nagłem i niezwyczajnym ojczyzny naszej niebespieczeństwie poszedł w oczy nieprzyjacielowi i pożądany a prawie niespodziany pokój in sinum J. kr. Mci i tej zacnej ojczyzny deposuit. Niezapomną zacnych J. kr. Mci p. wojewody wilinskiego manibus, wyniosszy wielkie dzieła jego i podjętą na służbie Rzpltej śmierć pia memoria parentabunt, IMci p. podczaszemu koronnemu [1]) odwagi, trudy, prace, hosti gloriam confecti belli przyznawszy, IMć pp. komisarzom także sedulitatem, fidem, odwagę zdrowia i dostatków przyczytawszy sedulo podziękują i wdzięczność naszę braterską opowiedzą. 3. Dał by to był Pan Bóg, aby było i wojsko J. kr. Mci po tak wielkich pracach i dziwnych męstwach swoich, przyjąwszy w ojczyźnie pożądany pokój, do tak ciężkiego i szkodliwego Rzptej związku nie przychodziło. Ale że ani sacra ojczyzny spólnej matki naszej, ani majestat principis, ani iura sanguinum i związki nasze braterskie nie miały swojej wagi, pochwalać im tego nie możemy, żałując tego, że praeter maiorum instituta, contra moram disciplinae, przeciw prawu pospolitemu, biorą się w szkodliwych związkach za swobody na panu, na ojczyźnie, malo exemplo rzeczy już zwykle wyciągają, sollicite et ante omnia pp. posłowie naszy initis ze wszytkiemi stany rationibus starać się będą, aby się kiedy takowym związkom zabieżało. Ugadzając jednak temu, aby fides principis, senatu zacnego i inszych subdelegatorum, którzy około rozwiedzienia tej kupy pracowali in integro zostawała, zlecamy pp. posłom naszym, aby wedle umowy i obowiązków IMci wzwyż mianowanych wszytko na sejmie communi consensu stwierdzono było, ciężar obligationum zniesiony i lex amnistiae et indemnitatis nunquam in posterum abrogandae in volumen nowych konstytucyi wpisana była. Punkta ich jednak w propozycyi króla IMci podane puszczamy pod uwagę sejmową, życząc raczej, aby to powodem stanów koronnych, niżeli motu wojsk, którym i takowa rzecz non competit, jeśli co prawem określić należy, obwarowano było. 4. Że ludzie i kupy swowolne mimo zakaz prawa pospolitego, zniewagę J. kr. Mci złośliwie ze-

---

[1]) Stanisław Lubomirski.

brawszy się tak po Koronie chodząc jako i za granicę wyszedłszy wielkie motus intra[a]) et extra uczyniwszy, starać się będą pp. posłowie naszy, aby podług ostrości prawa pospolitego in defectu executionis urzędów każdemu nad takowym exekucya wolna była, z tem się do zdania stanów pp. posłowie przychylać się będą. 5. Lisowczyków jednak imię ma być proscriptum i ktobykolwiek takowem imieniem nazywać się miał, ipso facto żeby był infamis warują to pp. posłowie naszy. 6. Nie przepominają bracia naszy i Kozaków Zaporowskich, że się na tę wojnę i usługę Reipublicae stawili; pochwalają im tę ochotę, ale że mimo dawny zwyczaj wyrośli z proporcyej ciała swego a przybrawszy większe kupy do siebie, niżeli się z nimi na przeszłych komisyach postanowiło, wielkie przykrości starostom i obywatelom województw kijowskiego i bracławskiego czynią, szlachtę bracią naszę najeżdzają, małżonkami, dziećmi, majętnościami ich nieprzystojnie porządzają, a co straszniejsza rzecz jest, kościołami i które szafunkowi Rzpltej i króla IMci należą, ad libitum disponują, patrocinium religionis przed się biorą, morza nie zaniechiwają, zniosą się pp. posłowie z województwy wszytkiemi i sposób namówią, aby te początki w większe progressus nie pośli i Rzpltej nie zatrudnili. 7. Słuszna i za to J. królewskiej Mci podziękować, że z dobrotliwej natury swojej poglądając w przeszłe trudne Rzptej czasy, w których kwerele stanu szlacheckiego ukojone i insze Rzpltej potrzeby uprzątnione być nie mogły, na teraźniejszym sejmie wszytko to pomiarkować i uspokoić objecuje. Podziękowawszy tedy pp. posłowie naszy w pierwszej pamięci będą mieli ludzie religii greckiej i przekładając częste ich prośby i zjazdów naszych intercessye, o skuteczne na tym sejmie wedle konstytucyi anni 1607 uspokojenie gorąco J. kr. Mci prosić będą. 8. Niebespieczeństwa ab extra zachodzące bardzo poruszają bracią naszę, kamień by był nie człowiek, kogo by te incommoda belli przerażać nie miały; my obywatele ruscy horum pars magna sumus, jedni i dziś w ciemnościach i okowach pogańskich do pana Boga wołają, drudzy od ran i razów ledwie żywi zostawają, inszy popiołem i z majętnościami swemi przypadli, ubóstwo, srogie powietrze pożarło ostatek, miejsca same squallore obsita, że jedno w nich pallor a horror inhabitat. Aby wżdy jakie kiedy odnieśliśmy lepszych czasów nadzieje, prosić będą pp. posłowie naszy J. kr. Mci, in quantum humanae patiuntur rationes, aby z pp. radami swymi zabiegał hisce extraneis bellis, Tatary zwykłymi ujmował upominkami, Turkom zatrzymaniem Kozaków i bronieniem morza dodzierżywał postanowionego pokoju, Moskwę zwykłemi komissyami czynieniem nieodwłocznej sprawiedliwości, pogranice ordinario praesidio i czułą strażą zatrzymywał. 9. O inflanckiej wojnie że nie wiemy, przec, mając dobre subsidia, w takie przyszła angustias i ostatnią zgubę, zlecamy pp. posłom dowiedzieć się, czem się stało, że ta prowincya, na którą tak wielkie koszta i krwie braciej naszej ojczyzna ważyła, z wielkim żalem naszym pod władzę nieprzyjacielską weszła. Niemniej będą prosić pp. posłowie króla IMci, jeżeli jeszcze supersunt media poratowania i rekuperowania tej zacnej prowincyej, aby ich pokostował, folgując ubóstwu i zniszczeniu koronnemu, w której już ledwie nie połowica podatków za zniszczeniem nieprzyjacielskiem zaginęła. 10. Jeżeliby też ten zapęd wojny traktatami i suspensione armorum ująć się nie mógł, lecamy pp. posłom naszym, aby się w podatkach z województwy inszemi znosili, którzy jeśli tylko jeden pobór pozwolą i my jeden pozwalamy, jeżeliby też województwa poborów więcej pozwolili i my, jako zniszczeni, połowice tego pozwolić posłom naszym dopuszczamy, jedno żeby też J. kr. Mć ante omnia omnia bespieczeństwo krajom naszym statecznie opatrzył i hetmanom swoim sedulam curam pogranicza naszego zlecił a potissimum straż dla wszelakich przestrog w Sniatynie obmyślił i miejsce to tam fortyfikować roskazał. 11. Nie mniejszą jest ubóstwa naszego przyczyną pomięszanie i podniesienie ceny pieniędzy, które że nietylko incertam possessionem rerum nostrarum powszechnie uczyniło, kontrakty ludzkie potrudniło, ale i sam defekt drobnej monety groszów i szelągów już ad extremam famem i przelewania krwie niewinnych znacznie ludzi różnej

---

a) extra. L.

kondycyej przywodzi, uskarzywszy się in facie pp. posłowie tak wielkiego niewczasu i zubożenia, zniosą się z województwy i króla IMci supplikować będą, aby paterne wprawiwszy w rząd rem nummariam mature trudnościom, które stąd urość mogą, zabieżał, obostrzywszy karę ad instar praw dawnych na takowych, którzy rem pecuniariam impediunt dla zysków swoich, lubo dla zysków swoich spuszczając lubo wywożąc i inszymi sposoby pieniądze zatracając. Dojrzą i tego, aby żadna cudzoziemska moneta do Korony nie wchodziła prócz czerwonych złotych a talerów dobrych, których cena ma być konstytucyą warowana. A jeśliby się kto takowego excessu ważył, namówić mają pp. posłowie, aby ad instantiam każdego plebeius w grodzie o garło i konfiskacyę bonorum a szlachcic o konfiskacyą tylko dóbr podpadał. 12. Przyszła i sól do niezwyczajnej sumy, bez której jako bez piątego żywioła trudno żyć ludzie mają, uchybiają oni i zmniejszają wiarę, zwykłe depaktacye czynią; satagent pp. posłowie, zniosszy się z IMcią p. podskarbim, bez którego wiadomości rozumiemy dzieje się to, aby się to do swego porządku jako najprędzej przywróciło a cena tej soli aby pewna była, starać się będą pp. posłowie, aby z sejmu z pośrodku poselskiej izby zaraz lustratorowie, którzy iuxta taxationem przysięgać będą, bez omieszkania od J. kr. Mci zesłani byli. 13. Uciążają się też bracia nasi, że z pogranicza węgierskiego częste się im dzieją utarczki, wielkie szkody, różnorodne niebespieczeństwa, czemu iż bez zwyczajnych komisyej na czynienie obustronnych sprawiedliwości zabieżeć się nie może, prosić mają pp. posłowie, aby J. królewska Mć zniosszy się z cesarzem IMcią [1]) wymógł to na cesarzu IMci, aby pewne komisarze i czas naznaczył, toż i J. królewska Mć swej strony uczynił, aby na każdy rok komisye i sprawiedliwości obostronne dochodzili. 14. Correcturas iurium, o którą stan rycerski dawno nalega, że z wielką winą sprawiedliwości do tych czas nie dochodzi, starać się będą pp. posłowie nasi, aby na tym sejmie za sposobem namówionym skutek swój wziąść mogła i prawo koronne in compendium zebrane było. 15. Należy i na tem niemało, aby żaden nad prawa zwyczajne, in volumine legum wyrażone, nie pociągał swoich prerogatyw i wolności handlów, najmów i kupi kazanych nie zażywał, co iż od niemału ludzi tak swoich jako i cudzoziemskich kupców ludzi i Żydow dzieje się, zlecamy to pp. posłom naszym, aby prawa stare in eo passu z obostrzeniem kary contra excedentes w exekucyą przywiedzione były. 16. Też i o cechach zlecamy pp. posłom, aby konstytucya piotrkowska anni 1550 do exekucyej przywiedziona i wina wyraźna postanowiona była. 17. Warowano też to było wiele razów prawem pospolitem, aby po zawarciu egzekucyi w ziemi ruskiej i podolskiej około dóbr króla IMci żadnym pretextem obywatele nie byli pociągani. A że mimo to postanowienie majętności ojczyste, dawnemi possessiami i dyspozycyami utwierdzane, niektórzy prawnem pociąganiem zatrudniają, prosić będą pp. posłowie króla IMci, aby więcej żaden z obywatelów pretextem żadnym o dobra swe nie był turbowany, zalecając im potissimum sprawę IMci p. podkomorzego sanockiego [2]), w której aby deliberationem expedire i dekretem swym definire J. kr. Mć raczył wedle świętobliwych dekretów antecessorów swych sollicite pp. posłowie króla IMci prosić będą. 18. Indemnitates młodych ludzi konstytucyą województwa sendomirskiego zlecamy pp. posłom, aby przynajmniej naszemu województwu z sejmu tego przyniesione byli, z obostrzeniem prawa i kary przeciwko tym, którzy się przy młodzi na zgorszenie ich bywają i do wszytkiego złego ich przywodzą. 19. Iż zagęszczenie konstytucyi nowych niskąd inąd nie pochodzi, jedno że co raz o jednęż rzecz stan rycerski na sejmikach expostulować musi, a to najwięcej per incuriam magistratuum dzieje się, starać się mają pp. posłowie, aby przykładem dawnych spraw negligentia magistratus założeniem winy, privatione officii za dwojakiem przekonaniem obostrzona była. 20. Uskarżają się też bracia, że ludzie obcy, indigenatum nie mający, majętność, miasta, zamki pograniczne kupują, nietylko cum praeiudicio obywatelów, ale i cum discrimine Reipublicae, aby się temu zabieżało, obostrzą dawne prawo pp. posłowie i aby do effektu przywię-

---

[1]) Ferdynand II. [2]) Samuel Sienieński.

dzione było starać się będą. **21.** Rozsyłanie uniwersałów do obywatelów ziemi naszych, jeżeli grodowi czyli komu inszemu należą, mają nam w tem deklaracyą sejmową przynieść pp. posłowie, dla tej przyczyny, że się często i elekcye poborców i insze bez wiadomości obywatelów odprawują. **22.** Bez mostu na Sanie rzece pod miastem Przemyślem uciążają sobie pp. obywatele ziemi przemyskiej i sanockiej, mają to puścić pp. posłowie nasi pod decyzyą J. kr. Mci i prosić o to, aby uznał wynalazkiem swym pańskim, komu budynek i reparacya mostu przynależy. **23.** Panowie deputaci trybunalscy że się zwykli od sądów swych absentować, zlecamy pp. posłom warować to konstytucyą, aby byli pilni sądów swoich i na pierwszych sesyach zasiadali. **24.** Zwyczajem sejmów dawnych poruczamy to pp. posłom naszym, aby się pilnie dowiedzieli, gdzie się te, któreśmy świeżo dali, podatki obrócili. A jako inszych województw posłowie rationes liczby braciej swej przynaszać zwykli, tak i pp. posłowie nasi, aby też nam ten calculum z poborów i z aukcyi pieniędzy ręką marszałka podpisany przynieśli pilnie zlecamy. **25.** Trybunały aby prędzej dochodziły a sprawiedliwość ludzka odwłoki nie miała mają się koło tego zachodzić pp. posłowie. **26.** Że się bardzo terminy takty w różnych sądach zgęściły, żeby przez kartki nie były dawane ani infamiae bez scrutinium na osiadłego skazowane były, dojrzą tego pp. posłowie nasi. **27.** O zbiegłe chłopy obostrzyć mają konstytucyą pp. posłowie. **28.** Konstytucya de pretiis rerum aby do skutku przywiedziona była starać się mają. **29.** Iż się Lisowcykowie wracają, prosić króla IMci mają, aby J. kr. Mć z urzędnikami swymi wojskowymi zniósł się i wcześnie temu zabieżał. **30.** Po wina aby szlachcic ani kupiec nie jeździł i na składzie mieszczanin któryby wina przywiózł przez sześć niedziel nie omieszkał, więc i beczki aby według dawnego zwyczaju były konstytucyą to według praw dawnych pp. posłowie warować mają.

Petita.

31. Za IMcią ks. arcybiskupem lwowskim[1]) jako prymasem naszym sollicite pp. posłowie J. kr. Mci supplikować będą, aby habita ratione tak srogiego spustoszenia arcybiskupstwa lwowskiego przez nieprzyjaciela Krzyża świętego także i opactwa przez pospolite ruszenie i inne kupy swowolne, iret consultum stanowi jego, a nie dali in hac aetate w takim defekcie, mimo kondycyę i powagę senatorską, ostatek wieku in hisce angustiis prowadzić i dla swojego zniszczenia w arcybiskupstwie swem przy swych kościołach nie mieszkać. **32.** IMci księdza biskupa przemyskiego[2]) znaczne merita wielkie i wysokie służby przełożą pp. posłowie nasi J. królewskiej Mci a ukazawszy spustoszenie biskupstwa jego przez inkurzye tatarskie, Lisowczyki i powietrze teraźniejsze, prosić będą uniżenie, aby J. kr. Mć i na teraźniejsze nasze prośby i na pierwsze sejmików naszych intercessye, opactwo mogilskie do biskupstwa tego tak zniszczonego inkorporować miłościwie z łaski swej pańskiej raczył. **33.** IMci p. starosty lwowskiego[3]) i zacnych przodków jego wielkie merita godne są znacznej łaski, IMci mimo dawniejsze przysługi ta pod te teraźniejsze czasy IMci sedulitas i cum dispendio fortunarum czułość więc i zubożenie przez rękę pogańską starostwa lwowskiego samo za sobą prosi króla IMci, ale i pp. posłowie pilnie o to się włożą, aby J. królewska Mć miał nań miłościwe baczenie i wsparł go łaską i szczodrobliwością swoją pańską. IMci p. staroście halickiemu[4]), litując tak wielkich i ciężkich przypadków jego na służbie Rzpltej podjętych, radzi dajemy intercessyę swoją i suppliciter J. kr. Mci prosimy, aby ostatek ten okupu, który za siebie dać powinien, miłościwie skarbu swego konferować mu raczył. IMć p. wojski zydaczowski[5]) starzał się już na służbach J. kr. Mci, a straciwszy prawie wszytko niema nic, czemby się ucieszył, szczodrobliwości króla IMci zlecamy pp. posłom, aby za nim pilną do króla IMci wnieśli intercessyą. IMci p. Bobowskiego z młodości aż do tych lat podeszłych wiadome są J. kr. Mci służby, które nietylko chorągwie wodząc na posłudze J. kr. Mci odważnie czynił, ale

---

[1]) Jędrzej Prochnicki. [2]) Jan Wężyk. [3]) Stanisław Bonifacy Mniszek. [4]) Mikołaj Strus. [5]) Jan Narajowski.

i w tych ekspedycyach kosztem swym własnym znacznie i potrzebnie pod Chocimem przy wojsku J. kr. Mci służył. Nie wątpimy, że przypomniawszy to wszytko sobie J. kr. Mć służby i lata jego szczodrobliwością pańską swą ucieszy. IMci p. Rozniatowskiego także dawne służby odwagi koszty i ciężkie więzienie które mężnie przy nieboszczyku ś. p. IMci p. kanclerzu [1]) zostawając podjął, zalecą pp. posłowie J. kr. Mci. A jeśliby co więcej za dzielne jego sprawy uprosić nie mogli, o wrócenie okupu który za się dał pilnie prosić będą. Iż IMć p. stolnik przemyski [2]) na staw wrocowszki w dzierzawie swej wielki koszt ważył, skąd znaczna aukcya do kwarty przybyła, prosić pp. posłowie J. kr. Mci będą, aby według rewizyi impensa ta IMci nagrodzona była. IMci p. wojskiego sanockiego [3]) człowieka wielkiego między nami zachowania z żałośnego jego przypadku wielki żal przełożą, a suplikowawszy J. kr. Mci, aby ex benignitate regia rigor dekretu umiarkować i miłościwie kondonować przypadek ten raczył wszyscy uniżenie J. kr. Mci p. n. m. prosimy. Za panem Wrzyscem, za p. Miękickim, za p. Popielem pilnie będą prosić pp. posłowie J. kr. Mci. Sprawę ks. plebana wiszyńskiego i OO. Dominikanów mościskich wyraźnie przełożywszy J. kr. Mci za nimi pilnie prosić będą. Nie przepomną mieszczan przemyskich, mościskich, wiszeńskich a ukazawszy ich angarie, aby ich J. kr. Mć ucieszył, pilnie żądać będą. Nie zapomną i IMci ks. władyki przemyskiego, za którym sollicite intercessyą wniosą naszę do króla IMci. Alexander Trzebiński podkomorzy lwowski, sejmiku wiszeńskiego marszałek.

Castr. Leop. Rel. 375 p. 1959—1970.

143.

W Sanoku, 24 kwietnia 1623.

Regestr ziemian sanockich na okazowaniu [4]).

Actum sub oppido Sanok feria secunda post dominicam Conductus Paschae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo tertio coram mfco. Martino a Zmigrod Stadnicki castellano sanocensi.

Od IMci p. starosty sanockiego poczet. Gsus. Samuel Sienienski succamerarius terrae sanocensis. Albertus Bobola succamerarius terrae premisliensis. Gsus. Nicolaus sanocensis Marcus cracouiensis pocillatores et Stanislaus Stadniczczy in Zmigrod haeredes. Gsus. Sigismundus Stadnicki de Zmigrod in Lanczuth sortis suae haeres. Gsus. Valerianus Zolczynski vicecapitaneus sanocensis. Gsus. Georgius Zolczynski camerarius granicialis terrae sanocensis. Gsus. Stanislaus Siecinski de Sieczyn dapifer terrae dobrzynensis. Gsus. Petrus Chrząstowski. Gsus. Ioannes Skarbek. Gsus. Ioannes Tyrawski. Gsus. Stanislaus Gumowski. Gsus. Ioannes Farurej. Gsus. Martinus Malawski. Gsus. Petrus Kołaczkowski. Gsus. Iohannes Stanisławski capitaneus szydlouiensis. Gsus. Valentinus Przesdziecki. Gsus. Stanislaus Chrzanowski. Gsus. Albertus Kraszowski. Gsos. Paulus Wilkotarski. Gsus. Stanislaus Kowalski. Gsus. Samuel Białobrzeski. Od IMci p. Mikołaja Sienienskiego sługa bo sam chory, sługa IMć p. Sweykowski. Nblis. Albertus Wilczek famulus gsi. Samuelis Lubowiecki infirmi. Nblis. Thomas Łodzinski famulus gsae. Zophiae Dobrynicka viduae. Nblis. Andreas Polixa. Gsus. Albertus Romer de Chyzow. Gsus. Mathias Roiowski. Gsus. Andreas Janowski. Nblis. Valentinus Grzybowski famulus gsi. Andreae Orzechowski uti infirmi. Nblis. Christoferus Strzałkowski. famulus gsi. Stephani Bobowski uti infirmi. Nblis. Albertus Zawisza famulus gsae. Heduigis Dedenska consortis relictae olim gsi. Pauli Dedenski. Gsus. Samuel Kwilinski. Gsus. Bartolomeus Stoiowski. Gsus. Ioannes Gorzkowski. Gsus. Andreas Drogocki. Gsus. Demetrius Ustrzycki. Gsus. Sta-

[1]) Stanisław Żółkiewski. [2]) Stanisław Plaza. [3]) Kłodnicki? [4]) Współczesny regestr szlachty lwowskiej i żydaczowskiej na okazowaniu pod Lwowem brakuje, jest tylko wzmianka w protokole C. Leop. Prot. 630 p. 280.

nislaus Cieklinski. Nblis. Iacobus Bankowski nomine parentis sui Andreae Bankowski. Gsus. Nicolaus Morawski. Gsus. Petrus Mysczowski. Gsus. Dobeslaus Cieklinski. Nblis. Ioannes Prokopowicz. Nblis. Stephanus Bielski famulus gsae. Zophiae Dedenska consortis relictae olim Stanisla i Dedenski. Gsus. Ioannes Kamienski in Iskrzynia tenutarius. Nblis. Nicolaus Wardenski. Stanislaus Janowski famulus gsi. Georgii Krasicki vexilliferi haliciensis poczet stawił. Gsus. Ioannes Grzybowski. Gsus. Petrus Ramult. Gsus. Ioannes Klofasz. Gsus. Alexander Polanski suo Michaelis et Abrahami Polanskich fratrum suorum nomine. Gsus. Baltazar Ciecierski od IMci p. Stanisława Wapowskiego kastellana przemyskiego poczet stawił. Gsus. Christoferus Bystreyowski. Gsus. Petrus Dedenski suo et gsi. Andreae Dedenski nomine fratris indivisi. Gsus. Stanislaus Chodupski tenutarius oppidi Wielopole. Gsus. Paulus Loziatynski. Gsus. Petrus Strasz. Gsus. Nicolaus Lesiowski. Gsus. Stanislaus Czebrowski. Nblis. Christoferus Dąbrowski famulus gsi. Martini Wisłocki uti infirmi. Gsus. Andreas Sławinski. Nblis. Adamus Bobrowski. Nblis. Paulus Krzesz nomine parentis sui. Gsus. Stanislaus Rzuchowski. Gsus. Christoferus Zaborowski. Od p. Krzysztofa Vieiskiego sługa, bo sam chory. Nblis. Andreas Mniszkowski nomine parentis sui. Od p. Błażeja Gnatowskiego sługa Stanislaus Kulikowski. Gsus. Nicolaus Zamoiski. Gsus. Stanislaus Glinka. IMć p. Stanisław Szamota ten sługę stawił. Gsus. Gabriel Domaradzki nomine parentis sui Gabrielis Domaradzki. Gsus. Ioannes Witowski. Gsus. Andreas Herbult de Fulstyn. Gsus. Albertus Grądzki. Gsus. Gabriel Domaradzki. Gsus. Ioannes Jaroczki. Gsus. Christoferus Jarocki. Nblis. Theodorus Ustrzycki nomine parentis sui Iwan Ustrzycki. Od Jej Mci p. sendzinej sanockiej Kozłowskiej poczet stawiono. Nblis. Iwan Ustrzycki Waskowicz. Od Jej Mci p. Tomaszowej Zaporskiej sługa i od p. Łękorskiego Floriana sługa. Gsus. Georgius Ptaczek. Od p. Iwana Kopystynskiego z Arlaniowa sługa. Gsus. Ioannes Domaradzki. Gsus. Hieronimus Pakoszowski. Gsus. Stanislaus Domaradzki. Gsus. Lucas Białobrzeski. Gsus. Mathias Czelinski. Gsus. Laurentius Swierkocki. Gsus. Andreas Konopacki. Gsus. Martinus Konopacki. Nblis. Stanislaus Wołkowic. Gsus. Christoferus Brzostowski. Gsus. Ioannes Zaporski. Gsus. Simon Zaporski. Gsus. Ioannes Bobola. Gsus. Martinus Chrzanowski. Gsi. Andreas et Nicolaus Pełkowie. Gsus. Martinus Balicki. Gsus. Andreas Chotecki. Gsus. Gaspar Rosocki. Gsus. Stanislaus Orzecki. Gsus. Georgius Bierecki. Gsus. Petrus Jarocki. Gsus. Andreas Zaporski. Gsus. Ioannes Tyrawski de Rospucie. Gsus. Andreas Podolski. Gsus. Georgius Buchowski nomine parentis sui. Gsus. Paulus Dubrawski nomine gsi. Georgii Dubrawski parentis sui. Nblis. Iwan Niestrzanski. Nblis. Christoferus Lisowski. Nblis. Christoferus Strzelecki. Nblis. Iwan Niestrzanski imieniem slachetnego Jacka Zatwardnickiego opowiedział go że zapowietrzony, który dla tej samej przyczyny nie mógł stanąć. Gsus. Adamus Orzecki in Iutrylow haeres. Gsus. Ioannes Pobiedzinski. Nblis. Ioannes Rosinski. Gsus. Alexander Gizowski. Gsus. Zbigneus Stadnicki de Zmigrod suo et aliorum fratrum nomine. Nblis. Mathias Popławski. Gsus. Christoferus Faliszowski. Gsus. Ioannes Zielonka. Nblis. Albertus Mezynski. Gsus. Ioannes Chrząstowski. Gsus. Nicolaus Wierzbięta. Od IMci p. Wacława Stana poczet. Gsus. Albertus Pakoszowski. Gsus. Petrus Branski. Gsus. Martinus Ulatowski. Gsus. Petrus Fierlej de Dabrowicza nomine suo et fratrum suorum. Gsus. Marcianus Giebultowski. Gsus. Ianusius Romer nomine parentis sui. Gsus. Samuel Jaworski. Fsus. Stanislaus Roiowski nomine parentis sui gsi. Petri Roiewski. Gsus. Alexander Zdrowiecki. Gsus. Christoferus Bukowski. Gsus. Ioannes Piereczki. Gsus. Ioannes Gębicki de palatinatu sandomiriensi. Gsus. Ioannes Rebertowski. Gsus. Venceslaus Wodzinski. Gsus. Ioannes Humnicki. Gsus. Nicolaus Gostwicki. Nblis. Martinus Studzienski famulus gsi. Alberti Strupczowski. Gsus. Ioannes Giebułtowski. Gsus. Ioannes Klęp. Gsus. Nicolaus Swiechowski subiudex terrae sanocensis. Gsus. Sigismundus Dunkowski. Gsus. Stanislaus Szachnowicz. Gsus. Stephanus Wybranowski. Gsus. Ioannes Swiechowski. Gsus. Alexander Rebertowski. Gsi. Ioannes et Stanislaus Kraszowscy. Gsus. Ioannes Parul. Gsus. Stanislaus Malczowski. Gsus. Andreas Dębicki. Gsus. Petrus Zohowski. Gsus. Ioannes Pełczycki. Gsus. Ioannes Januszowski. Gsus. Albertus Pęgowski. Od Jej Mci p. Parznickiej Walenty Malenski sługa jej. Gsus. Venceslaus Humnicki. Gsus. Alexander Klofasz. Gsus. Iacobus Klofasz. Gsus. Michael Pelczicki. Gsus.

Samuel Wlostowski. Gsus. Matheus Klofasz. Gsus. Andreas Wlostowski nomine gsi. Stanislai Wlostowski fratris sui infirmi. Nblis. Martinus Kostecki famulus nblis. Ioannis Kowalowski infirmi. Gsus. Andreas Włostowski. Nblis. Ferens Terlecki, nblis. Paulus Hoscislawski nomine parentis sui. Nblis. Petrus Zatwarnicki. Gsus. Simon Humnicki tribunus terrae sanocensis. Gsus. Stanislaus Złotnicki notarius terrae sanocensis. Gsus. Ianussius Odrzechowski. Gsi. Mathias et Sigismundus Zabawscy. Gsus. Tobias Geralt. Nblis. Adamus Grzybowski famulus Stanislai Sikorski infirmi. Gsus. Iacobus Wolski Zbrozek. Gsus. Gabriel Sikorski. Gsus. Ioannes Bielanowski. Gsus. Ioannes Czechowski. Gsus. Ioannes Zatorski. Gsus. Ioannes Ogonowski. Gsus. Iosephus Garbowski. Od IMci p. Stanisława ze Żmigroda Stadnickiego na Lesku poczet stawiono. Gsus. Stanislaus Czarnocki. Gsus. Ioannes Romer. Gsus. Stanislaus Prominski. Gsus. Martinus Pobidzinski. Gsus. Petrus Chmielowski. Gsus. Simon Brylinski. Gsus. Ioannes Zurowski od p. Mikołaja Dzierzanowskiego ten poczet stawił jako chory. Od Jej Mci p. Dedenskiej stolnikowej sanockiej sługa. Gsus. Gabriel Kalnafoiski. Nblis. Nicolaus Lubochorski. Nblis. Albertus Zurowski dictus rotmistrz. Nblis. Iwan Dwernicki od Jej Mci p. Starzechowskiej poczet. Nblis. Jacko Dwernicki. Nblis. Dmitr Sandrowski od p. Andrzeja Zurowskiego sługa. Gsus. Martinus Sienienski. Gsus. Hieronimus Krolewski od IMci p. Zbigniewa Sienienskiego bo sam chory. Nblis. Zabriel Falecki. Nblis. Albertus Zurowski. Nblis. Iacobus Kobierski. Nblis. Ioannes Tyrawski Strzyszka famulum statuit. Nblis. Albertus Niedzwiedzki famulus gsi. Pauli Rozłucki. Gsus. Valerianus Giebułtowski. Gsus. Fridericus Dedenski od IMci p. Leskiego sługa. Gsus. Stanislaus Dedenski. Nblis. Dmitr Iwankowic Dwernicki od p. Stanisława Łysakowskiego sługa bo sam chory. Gsus. Petrus Humnicki. Gsus. Hieronimus Bączalski. Gsus. Hieronimus Wielopolski. Gsus. Ludovicus Białynski. Gsus. Christoferus Grochowski. Gsus. Ioannes et Samuel Balowie. Gsus. Samuel Krzesz. Od Jej Mci p. podkomorzyny sanockiej Balowej poczet stawiono. Gsus. Stanislaus Drohoiowski nomine suo fratrum et matris nomine. Gsus. Petrus Izdebski. Gsus. Christoferus Birecki. Gsus. Gabriel Iutrowski. Gsus. Victor Sokolnicki. Gsus. Paulus Brzeski. Gsus. Albertus Zawisza. Gsus. Severinus Sobieski. Gsus. Ioannes Zabawski. Gsus. Ioannes Kroguleczki. Gsus. Albertus Leszczyński in Lesna haeres. Gsi. Stanislaus et Georgius Dębyczczy. od IMci p. Piotra Dębiczkiego sługa, od Jej Mci p. Krzesowy sługa. Gsus. Ioannes Lesczynski in Mchawa obligatorius possessor. Gsus. Petrus Kuczkowski. Gsus. Sebastianus Rusinowski. Gsus. Ioannes Bębnowski. Gsus. Stanislaus Dubrawski. Gsus. Martianus Izdebski. Gsus. Maximilianus Opacki. Gsus. Adamus Jezierski. Nblis. Stephan et Ostaphi Dobrzansczy. Nbles. Ferens et Iaczko Dobrzansczy. Od p. Wodzinskiego Stanisława sługa. Od p. Adama Worytka sługa. Gsus. Stanislaus Kroguleczki. Gsus. Nicolaus Lesczenski. Gsus. Andreas Dzięciołowski. Gsus. Sebastianus Uleski od Jej Mci p. Stanisławskiej podkomorzyny sługa. Gsus. Stanislaus Chylinski. Gsus. Stanislaus Zarszyński. Nblis. Petrus Obrępski famulus mfcae. Barbarae Zielinska castellanae plocensis nomine eiusdem mfcae. dominae suae. Gsus. Samuel Mikołaiczowski. Gsus. Gaspar Chomentowski. Nblis. Thomas Brożycki nomine generosae Anna Goreczkowska viduae. Marcin Stadnicki ze Żmigroda kasztelan sanocki m. p.

Fragm. Castr. Sanoc. 148 p. 459—465.

144.

We Lwowie, 24 lipca 1623.

Uchwała senatorów i szlachty na zjeździe we Lwowie.

1. My rady rycerstwo województwa ruskiego zjechawszy się do Lwowa pro die trigesima quarta Iulii przez uniwersały IMci p. wojewody ruskiego dla zabieżenia następującego od hana ta-

tarskiego nieprzespieczeństwa zawołani[1]) postanawiamy i stwierdzić to sobie pod obowiązki i cnotą slachecką objecujemy, że za uniwersałem IMci p. wojewody naszego na miesce od IMci naznaczone manu armata stawić się będziem powinni i tam w kupie póty zostawać, póki Pan Bóg od tego pogaństwa Rzpltę i ojczyznę naszę nie uwolni, na co się rękami swemi podpisujemy. Jan Daniłowicz wojewoda ruski buski etc. starosta, Stanisław Zorawiński kastellan bełski, Mikołaj Sieniawski krajczy koronny, Stanisław Mniszek starosta lwowski, Jakób Sobieski wojewodzic lubelski, Mikołaj Narajowski sędzia, Marcin Morawiec podsędek, Piotr Ozga pisarz, Andrzej Cetner podczaszy, Stanisław Janicki urzędnicy ziemie lwowskiej, Alexander Bałaban, Rafał Dziedoszycki z Dzieduszyc, Krzysztof Wasiczyński, Wojciech Swierski z Romanowa, Krzysztof Swirski z Romanowa, Marcin Stamirowski, Jan Wydżga, Alexander Cetner, Piotr Polanowski, Philip Rykowski, Marcin Krasuski, Mikołaj Staninski, Stanisław Trzebuchowski, Gabryel Przedżymirski, Olbrycht Odorowski, Wojciech Stawski, Malcher Zebrzydowski, Wacław Dobaniowski, Stanisław Kilian Boratynski, Stanisław Korytko z Pohorzec, Maciej Zrzelski, Władysław Czerniejowski.

Castr. Hal. Rel. 121 p. 1223—1224. Oblatowano dnia 27 lipca z oblaty grodu lwowskiego z 24 lipca 1623 r.

145.

W Wisni, 9. stycznia 1624.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya Ich Mciom pp. posłom ziemie lwowskiej przemyskiej i sanockiej p. Marcinowi Morawcowi podsędkowi ziemie lwowskiej, p. Łukaszowi Zółkiewskiemu staroście kałuskiemu, p. Wojciechowi Srzedzińskiemu, p. Adamowi Lityńskiemu, p. Janowi Korytkowi łowczemu przemyskiemu, p. Samuelowi Swatopełkowi na sejmiku wyszynskim pro die nona Ianuarii in anno millesimo sexcentesimo vigesimo quarto od J. kr. Mci złożonym na sejm[2]). 2. Naprzód mają Ich Mć pp. posłowie podziękowanie przystojne uczynić J. kr. Mci za ojcowskie o nas obmyśliwanie i za złożenie sejmiku teraźniejszego z ofiarowaniem wiernego poddaństwa z powinszowaniem zdrowia dobrego i długo szczęśliwego panowania. Uważając nie z samej tylko instrukcyej króla IMci ale więcej ex quotidiana experientia (nasyciwszy się ich prawie do ust i one po dziś dzień połykając) utrapienia i niebespieczeństwa od pogan, za któremi zniesione Podole z Pokuciem, Ukraina splądrowana, województwa naszego ruskiego i inszych już prawie większa połowica w niwec obrócona i ustawiczny gemitus w łykach pogańskich krwie chrześcijańskiej braci i poddanych naszych, w czem wszytkiem po tak wiele sejmików i sejmów żadnej rzetelnej obrony nie odnieślichmy, tak od J. kr. Mci p. naszego jako od innych Ich Mci braci naszej, a to złe nas in dies eo magis praemit et angit i co dzień ostatniej naszej zguby wyglądamy. Przeto od tego własnego utrapienia i niewoli naszej konsultacye nasze zaczynamy i Ich Mciom pp. posłom naszym to zlecamy et serio iniungimus, aby oni do żadnych spraw i konsultacyi sejmowych dotąd, póki nam statecznej obrony od tego poganina nie namówią z innymi stanami koronnymi bracią naszą (którym pewnichmy, iż te desolacye i utrapienia nasze i dalsze tak nas jako i Ich Mciów samych niebespieczeństwo cordi będzie) nie przestępowali i pobaczali, że Ich Mć (czego nie rozumiemy) do tego miećby się nie chcieli, aby praemissa protestatione w żadną rzecz nie wdając się, do domu odjechali. Wszakże

[1]) Wobec trwóg zwoływali kasztelanowie przedtem jeszcze rycerstwo i tak kasztelan przemyski Stanisław Wapowski zwołał był pod Próchnik na 2 lipca rycerstwo swego powiatu. C. Prem. 342 p. 602—603. [2]) Uniwersałem z dnia 15 listopada 1623 w Warszawie datowanym zwołał król ten sejmik przedsejmowy na 9 stycznia. C. San. 148 p. 601—602.

będąc z Ich Mciami in hac Republica nostra utrius corporis membra, pewnichmy o miłości braterskiej innych województw, że nas nietylko salubribus consiliis ale też i sufficientibus praesidiis in hac Reipublicae communi calamitate effectualiter ratować będą. Tedy in eo passu dajemy zupełną władzę pp. posłom naszym, aby o dostatecznym sposobie obrony krajów naszych cum ordinibus regni skutecznie się namówili i co ex re et necessitate krajów naszych utile videbitur, konkludowali. 3. A gdy już skuteczna obrona krajom naszym mianowana i rzeczą samą utwierdzona zostanie, tedy Ich Mć pp. posłowie o przywrócenie Inflant, jeśliby ta prowincya przez komisarze zobopólne hucusque jeszcze zatrzymana nie była, z innymi Ich Mciami znosić się mają i sposób taki znaleść, aby ona jako najprędzej sine tamen ullo praeiudicio obrony naszej przywrócona być mogła, tego ostrzegając, abychmy się w inną wojnę nie zaciągnęli. Przypomniawszy i to J. kr. Mci p. n. m. który nam per olim piae memoriae serenissimum Stephanum regem Poloniae cum regno conventa et per sacram regiam maiestatem in felici coronatione eius iuramento confirmata obronę ab incursionibus hostium finitimorum suo sumptu powinien, dlaczegośmy jej przez ten czas nie mieli, i tak wielką a nieoszacowaną szkodę odnieśli, prosząc przy tem, aby się to nam in futurum nie działo. 4. Swawoleństwo domowe, które nas w tych czasach ze dwóch miar obeszło, jedno od domowej swej woli ludzi złych na to wyuzdanych, którzy swem a na ostatek prawem pospolitem się nie kontentując domy szlacheckie plądrują i łupią, suppellectilia i dobra wszelakie ludzi spokojnych, tak w domach jako i po drogach modo praedae et spolii zabierają, o które crimina, acz już w powiecie przemyskim przez IMci p. starostę przeciwko niektórym osobom według konstytucyi o tem opisanemi postępek zaczął się, także drugie swawoleństwa Lisowskiego, którzy tumultuarie do Korony wszedszy, tak wiele wiolencyi i szkód nieoszacowanych ledwie nie z ostatnią zgubą ojczyzny naszej porobili, acz na to oboje konstytucye dosyć dostateczne z przeszłych sejmów stanęły, jednak aby peny większe tak przeciwko starostom jako i przeciwko szlachcie, aby to prawo do egzekucyej skutecznej przywiedzione było, i każdy za obwieszczeniem starosty na ten akt stawić się był powinien, Ich Mć pp. posłowie z innymi namówić to mają [1]). 5. A iż wiele do obrony Rzptej na mennicy koronnej należy, przeto Ich Mć pp. posłowie domówić się tego mają, aby komissya na to przeszłym sejmem naznaczona do effektu przywiedziona była, więc i o to, aby mennica Żydom arendowana nie była. 6. Aby Kozacy w dobry porządek i posłuszeństwo byli wprawieni a państw cesarza tureckiego nie infestowali i aby ta komissya zaczęta effekt swój wziąć mogła, także aby żołnierz kwarciany z pełna byli w służbie na Ukrainie i pieniądze te, nie gdzie indziej, tylko na tę obronę obracane były. 7. Przy tem, ponieważ się ten tu szlak nowy pokucki za którym siedzimy pogaństwu otworzył, prosić J. kr. Mci o to, aby nam osobnego strażnika dać et stipendio opatrzeć J. kr. Mć raczył. 8. Zamek przemyski jest bardzo spustoszony i wielkiego kosztu na restauracyą potrzebuje, na którym wiele krajom naszym, ile pod takie teraźniejsze czasy należy, przeto prosić o to króla IMci, aby pensye, które są prawu pospolitemu przeciwne, któremi starostwa sądowe onerowane być nie mają, z tego starostwa poznosiwszy, one na restauracyą miejsca tego obrócić raczył. Także zamek lwowski, ponieważ prowenta starostwa tego przez świeży ogień i częste inkurzye pogańskie są zniesione, prosić, aby piechotą przez J. kr. Mć był opatrzony. Więc i o to, aby J. kr. Mć przywilejów żadnych na grunty opalone zamkowej jurysdykcyi należące mieszczanom lwowskim dawać nie raczył. 9. Żydzi po wszytkiej Koronie i W. księstwie litewskiem aby pewną sumę na okup ludzi chrześciańskich z rąk pogańskich złożyli. 10. Sól, której drogość in immensum poszła, aby według dawnego zwyczaju przedawana była. 11. A iż prawo jest, że się sejm od recessów zaczynać powinien, jednak na ten czas dogadzając potrzebom tak nagłym Rzptej, iż temu dosyć stać się nie może, przeto pp. posłowie mają tego ostrzec, aby te sprawy wszytkie, które są w recessie nie upadły, ale wcale do drugiego sejmu odłożone były,

---

1) Ob. Vl. l. III 463 tit. Postanowienie na domową obronę względem swywolników.

także i uspokojenie religii greckiej. 12. Roki lwowskie, które się odprawowały post dominicam Laetare, iż są zniesione, znowu ich reasumować.

Petita.

13. Za JW. Mcią p. Stanisławem Koniecpolskim hetmanem polnym koronnym prosić gorąco J. kr. Mci p. n. m., żeby z miłościwej łaski swej pańskiej, na odważne posługi koszty i więzienia IMci respektując nagrodą stateczną i łaską swą pańską ukontentować raczył. 14. Tymże sposobem za IMcią p. Łukaszem Żółkiewskim starostą halickim prośbę do J. kr. Mci wnieść, żeby także na odważne zasługi IMci więzienia i koszty z miłościwej łaski swej respektować raczył. 15. Także za IMcią p. wojewodzicem bracławskim [1]), za IMcią p. Krasickim, za p. Stefanem Narajowskim, za p. Kłodnickim, za p. Wrzeszczem, za p. Gierlińskim, za p. Łapińskim, za p. Nahujowskim, za OO. Dominikany mościskimi mają Ić pp. posłowie nasi według każdego affektacyi i żałob Ich Mciów niżej (sic) położonych prośbę swą do J. kr. Mci wnieść. Mikołaj Narajowski z Narajowa sędzia ziemski lwowski marszałek natenczas sejmiku tego.

Castr. Prem. Rel. 343 p. 159—164.

146.

W Sanoku 15 kwietnia 1624.

Regestr ziemian sanockich na okazowaniu pod Sanokiem.

Actum in Sanok feria secunda post dominicam Conductus Paschae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo quarto.

Magnificus Martinus a Zmigrod Stadnicki castellanus sanocensis. Gsus. Samuel Sienienski succamerarius sanocensis. Gsus. Nicolaus Sienienski. Gsus. Mathias Zabawski de Zabawa. Gsus. Samuel Krzesz. Gsus. Samuel Włostowski notarius castrensis sanocensis. Gsus. Ioannes Skarbek. Gsi. Adamus et Stanislaus Orzeczczy. Gsus. Georgius Biereczki. Gsus. Samuel Dunkowski. Gsus. Stanislaus Tyrawski. Gsus. Samuel Mikołajczowski. Gsus. Mathias Cielinski. Gsus. Laurentius Swierkoczki. Gsus. Ioannes Witowski. Gsi. Petrus Andreas Stanislaus et Georgius Dębiczczy. Gsus. Samuel Kochanowski. Gsus. Albertus Kraszowski. Gsus. Christoforus Bukowski. Gsus. Mathias Lesniowski. Gsus. Florianus Łękorski. Gsus. Stephanus Wybranowski. Gsus. Ioannes Przedwojowski. Gsus. Ioannes Klophasz. Gsus. Albertus Dybowski. Gsus. Stanislaus Kowalski. Gsus. Albertus Romer. Gsus. Ioannes Birko. Gsus. Ioannes Kowalski. Gsi. Petrus et Mathias Roiewscy. Gsus. Baltazar Ciecierski. Gsus. Ioannes Bielanowski. Gsus. Ioannes Fredro nomine matris suae. Gsus. Ioannes Piotruski. Gsi. Stanislaus et Ioannes Kraszowszczy. Gsus. Ioannes Parul. Gsus. Petrus Mysczowski. Gsus. Paulus Zaklika. Gsus. Ioannes Polixa. Gsus. Petrus Gnoinski. Gsus. Petrus Strasz. Gsus. Georgius Buchowski nomine parentis sui. Gsus. Andreas Bankowski. Gsus. Samuel Dobriniczki nomine matris suae. Gsus. Ioannes Ianuszowski. Gsus. Venceslaus Wodzinsky. Gsus. Ioannes Grzybowski. Gsus. Georgius Stano vexillifer terrae sanocensis. Gsus. Simon Humnicki tribunus terrae sanocensis. Gsus. Martinus Sienienski. Gsi. Samuel et Ioannes Balowie. Gsus. Hieronimus Buczalski. Gsus. Petrus Humniczki. Gsus. Nicolaus Humniczki nomine parentis sui gsi. Georgii Humniczki. Gsus. Christoferus Biereczki. Gsus. Ioannes Domaradzki. Gsus. Alexander Domaradzki nomine parentis sui. Od Jej Mci p. Starzechowskiej sługa. Gsus. Adamus Bal nomine matris suae. Od IMci p. Zbigniewa Sienienskiego sługa. Gsus. Hieronimus Wielopolski de districtu pilsnensi. Gsus. Iohan-

[1]) Mikołaj Potocki.

nes Kroguleczki. Gsus. Samuel Stadniczki. Gsus. Ioannes Pobidziński. Od IMci p. Stanisława Fierleia wojewodzica lubelskiego poczet. Gsus. Ioannes Gembiczki. Gsus. Stanislaus Czarnoczki. Gsus. Ioannes Iaroczki. Gsus. Petrus Jaroczki. Gsus. Petrus Dedenski. Gsus. Ioannes Goreczkowski. Gsus. Simon Brilewski. Gsus. Nicolaus Brzezicki. Nblis. Martinus Konopacki. Gsus. Ioannes Rosinski. Nblis. Stanislaus Wolkowicz. Gsus. Albertus Pobidzinski. Gsus. Andreas Jaroczki. Nblis. Venceslaus Dwerniczki nomine parentis sui. Gsus. Martinus Ulatowski. Gsus. Gaspar Zdanowski. Gsus. Felix Wilkotarski nomine parentis sui. Gsus. Ludovicus Stoiowski. Gśus. Nicolaus Krzywieczsky. Gsus. Alexander Zdrowieczski. Gsus. Thomas Mosciszowski. Gsi. Stanislaus et Ioannes Dedensczy fratres germani. Od IMci p. Marcina Ruszla sługa. Od p. Marcina Kalnofoiskiego sługa. Gsus. Stanislaus Chrzonowski. Gsus. Martinus Chrzonowski. Gsus. Sigismundus Przerępski gladifer siradiensis. Gsus. Adamus Victor. Gsus. Ioachimus Zakrzewski. Gsus. Thomas Mościszewski. Gsus. Andreas Konopaczki. Gsus. Andreas Zaporsky. Nblis. Valerianus Znamirowski. Gsus. Ioannes Krzesz. Gsus. Nicolaus Klofasz parentis sui nomine. Gsus. Petrus Zatwarniczki. Od IMci p. Jana Farureia sługa. Gsus. Stanislaus Chylinski. Gsus. Albertus Pakoszowski. Gsus. Ioannes Zurowski. Gsus. Hieronimus Pakoszowski. Gsus. Petrus Kuczkowski. Od p. Andrzeja Zurowskiego sługa. Od IMci p. Hieronima Krolewskiego sługa. Gsus. Ioannes Kamienski. Gsus. Albertus Pęgowski. Od p. Lisakowskiej sługa. Od p. Jana Romera sługa. Od Jej Mci p. Krzysztofowej Stadnickiej poczet. Gsus. Gabriel Iutrowski. Gsus. Georgius Dubrawski. Gsus. Stanislaus Dubrawski. Gsus. Gabriel Kalnafoiski. Gsi. Ioannes Stanislaus Bębnowszczy. Gsus. Victorinus Sokolniczky. Od IMci p. pisarza ziemskiego sanockiego sługa. Od p. Mateusza Klofasza sługa. Od p. Marcina Wysockiego sługa. Od p. Adama Worytka sługa. Gsus. Stanislaus Chrostowski. Gsus. Iohannes Humniczki. Gsus. Petrus Chmielowski. Gsus. Daniel Rogowski. Gsus. Ioannes Zadorski. Od paniej Przesdzieckiej sługa. Gsus. Petrus Saraczyn. Od IMci p. starosty dolińskiego poczet. Od paniej Tomaszowej Zaporskiej sługa. Od p. Jana Tyrawskiego z Rospiezą sługa. Nblis. Ioannes Niestrzanski. Od p. Stanisława Warzyckiego sługa. Gsus. Andreas Chrząszczewski nomine parentis sui. Od p. Bernarda Czepielowskiego sługa. Od p. Janusza Odrzechowskiego sługa. Od p. Stanisława Kwilinskiego sługa. Od p. Alexandra Znamirowskiego sługa. Nblis. Florianus Zołtowski. Gsus. Sigismundus Zabawski de Zabawa. Od Jej Mci paniej Polanieckiej poczet. Od p. Krzysztofa Brzostowskiego sługa. Gsus. Hieronimus Nagorski. Gsus. Venceslaus Pelka. Gsus. Iacobus Kobierski. Od p. Adama Sepichowskiego sługa. Gsus. Blasius Gnatowski. Gsus. Christoferus Zaborowski. Od IMci p. starosty szydłowskiego poczet. Gsus. Gaspar Chlopiczki. Gsus. Albertus Zawisza. Gsus. Albertus Falenski. Od p. Marcina Pobidzinskiego sługa. Od IMci p. Adama ze Zmigroda Stadnickiego poczet. Gsus. Petrus Zborzenski. Od p. Augustina Sokolnickiego sługa. Gsus. Stanislaus Krogulecki. Gsus. Gabriel Sikorski. Gsus. Paulus Brzesky. Gsus. Ioannes Giebultowski. Gsus. Christoferus Grochowski. Od p. Golanskiej z Bratkówki sługa. Gsus. Petrus Izdebski. Gsus. Stanislaus Kicinski. Gsus. Maximilianus Soleczky. Gsus. Ioannes Lesczensky subiudex terrae sanocensis. Od p. Jana Turopolskiego sługa. Od p. Słowianskiego Andrzeja sługa. Od p. Krzysztofa Uiejskiego sługa. Gsus. Stanislaus Chomentowski nomine parentis sui. Gsus. Albertus Karsky. Od pani Adamowej Dwernickiej sługa. Od p. Jacka Dwernickiego sługa. Od p. Dmitra Dwernickiego sługa. Od JMci p. Kozłowskiej sędziny sanockiej poczet. Od p. Tobiasza Gieralta sługa. Od p. Andrzeja Choteckiego sługa. Od p. Dmitra Sandrowskiego sługa. Od p. Andrzeja Ustrzyckiego sługa. Od IMci p. Andrzeja Herbulta. Gsus. Albertus Mezenski. Gsus. Ioannes Zielonka. Gsi. Ioannes, Petrus, Przecslaus Chrząstowski. Gsus. Mathias Poplawski. Od p. Jaczka Zatwardniczkiego sługa. Gsus. Stanislaus Tyrawski nomine parentis sui Ioannis Valentini Tyrawsky. Gsus. Christoferus Jaroczki. Gsus. Iosephus Garbowski nomine matris suae. Od pani Teofili Konarskiej sługa. Gsus. Fridericus Dedenski. Gsus. Nicolaus Pelka. Gsus. Andreas Pelka. Gsus. Andreas Podolsky. Gsus. Martianus Giebultowski. Gsus. Alexander Gizowski. Gsus. Ioannes Biereczki. Gsus. Martianus Purzecski. Gsus. Hieronimus Raczkowski. Od Jej Mci paniej Drohojowskiej poczet. Gsus. Stanislaus Dedenski. Gsus.

Nicolaus Swiechowski iudex terrae sanocensis. Gsi. Christoferus et Stanislaus Wlostowscy. Gsus. Ioannes Swiechowski. Gsus. Andreas Wlostowski. Od pani Dedenskiej wdowy sługa. Od pani Dedenskiej stolnikowej sanockiej. sługa. Gsus. Christoferus Strzelecki. Nblis. Stanislaus Waszynski. Gsus. Alexander Klophasz. Gsus. Andreas Bzowski. Nblis. Ostaphi Nieszowiat Dobrzanski. Nblis. Falendy Dobrzanski. Nblis. Stecz Bielasz. Gsus. Andreas Bonkowski. Gsus. Christoferus Faliszowski. Gsus. Alexander Rembertowski. Gsus. Velerianus Giebułtowski. Gsus. Albertus Mietelsky. Gsus. Albertus Leszczensky in Lesna haeres et Thomas Lesczenski. Gsi. Petrus et Venceslaus Humniczczy. Od IMci p. Jana Czuryła poczet. Od IMci p. podkomorzego przemyskiego poczet. Gsus. Stanislaus Malczewski. Od p. Petryckiego sługa. Gsus. Sebastianus Uleski. Gsus. Samuel Jaworski. Gsus. Stanislaus Kamienski. Gsus. Nicolaus Wierzbięta. Od p. Stanisława Sikorskiego sługa. Gsus. Stanislaus Glinka. Gsus. Basilius Brilewski. Gsus. Stanislaus Szamota. Gsus. Ioannes Bobola. Gsus. Iohannes Ogonowski. Od p. Woiczecha Grądzkiego sługa. Gsus. Christoferus Bystreiowski. Od paniej Krzeszowej sługa. Od p. Sewerina Sobieskiego sługa. Gsus. Ioannes Wolski gsi. Falenski famulus. Gsus. Ioannes Prominski nomine parentis sui. Gsus. Petrus Branski. Gsus. Simon Zaporski. Od p. Mikołaja Lesiowskiego sługa. Gsus. Ioannes Zaporski. Od p. Maxymiliana Wysockiego sługa. Marcin Stadnicki ze Zmigroda kasztelan sanocki m. p.

Fragm. Castr. Sanoc. 148 . 1245—1249.

147.

W Wisni, 24 listopada 1624.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego dla posłów na sejm.

1. My rady dygnitarze i rycerstwo województwa ruskiego zjechawszy się na sejmik wysninski pro die 26 Novembris od J. królewskiej Mci p. n. m. naznaczony, obraślimy z pośrodku siebie pp. posłów z lwowskiej IMć p. Jakuba Sobieskiego starostę krasnostawskiego, p. Jana Wydżgę, z przemyskiej p. Jana Ostrowskiego starostę kąpinoskiego i p. Maxymiliana Fredra, z sanockiej p. Mikołaja Leśniowskiego stolnika sanockiego, p. Piotra Bolestraszyckiego podczaszego przemyskiego, którymeśmy zlecili, aby przy oddaniu wiernego poddaństwa J. kr. Mci p. n. m. uniżenie podziękowali za to obmyśliwanie, które J. kr. Mć o ojczyznie naszej a państwie od p. Boga sobie powierzonem z miłościwej łaski swej czynić nie przestaje. Podziękują in facie Reipublicae i IMci p. hetmanowi za czułe odważne i szczęśliwe dzieła jego, któremi jako go Pan Bóg do ojczyzny, dla której i więzienie tak ciężkie cierpiał, z miłosierdzia swego świętego przywrócić raczył, znacznie sławę narodu naszego u pogaństwa nad nato napodźwignął. Prosić zaraz J. kr. Mci p. n. m. będą, aby za tymi tryumfami, które on szczęśliwie w ojczyznę swoję wnosi, przybywało mu też ozdoby i nagrody z miłościwej łaski J. kr. Mci. Podziękują także i tym IMciom, którzy mu tych snać wojennych i usług Reipublicae z ochoty swej znacznie pomagają, zalecą merita ich J. kr. Mci i wszytkiej Reipublicae. 2. Na spokoju jako tym opłakanym krajom naszym wiele należy, życzylibyśmy żeby suspicia i łzy nasze, by to być mogło ponieśli Ich Mć pp. posłowie do wszytkiej Reipublicae, której żeśmy też członkiem są, lubo przez karę Bożą tot calamitatibus nadwątlonej, jednak że nam ojczyzna matka jest, do niej sami in extremis aerumnis wzdychać musimy i ad hunc solum actum absolutam potestatem pp. posłom naszym dajemy, aby lub defensivo, którego bardziej sobie życzymy, lub offensivo bello tatarskie te inkurzye pohamowane były i żeby nam kiedyśkolwiek nie na papierze, ale w rzeczy samej gruntowna i skuteczna obrona obmyślona była. Do czego jakiekolwiek stany koronne subsidia obmyślą, a my z tych popielisk naszych szczerze przyłożyć się chcemy i de suo dać się deklarujemy i o to Ich Mci pp. braci naszych górnych województw prosimy, aby bez zwyczajnego więc do braci odkładania braterskiem sercem ulitowawszy

się nad biedą naszą ochotnie do ratunku naszego powodem być chcieli, pomniąc na vicissitudinem rerum humanarum, żeby za oziembleniem strzeż Boże około obrony naszej starali i taż calamitas do nich się nie obróciła, gdyż już z żalem naszym i województwz nasze, które niedawno w tak głębokim pokoju kwitnęły, są poszarpane. Zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby w najprzedniejszej konsideracyej obronę naszę mając, rzetelnych sposobów, które humanitus być mogą, szukali, żeby bespieczeństwo ostatka tych krajów naszych skutecznie obwarowane było. A żeby te subsidia, które postanowione będą w dyspozycyej powiatów naszych były, tak jednak, aby sub paena infamiae et confiscationis bonorum ad instantiam instigatoris na każdym trybunale tak na piotrkowskim jako i lubelskim forum naznaczono było szafarzom i poborcom, jeżeliby in officio suo w tem negligentes byli i pieniędzy tych nie odwozili do p. podskarbiego i pp. komisarzom z koła poselskiego przyległych, gdyż życzymy tego, aby dla lepszego i prędkiego porządku na pewnym i wczesnem jakiem miescu tak podskarbi jako i komisarze rezydowali pod ten czas, kiedy te podatki do nich będą złożone. Jakośmy są bliżej w [szyje] tureckiej za tą swawolą kozacką i za takiem posła p. Kielczenskiego J. kr. Mci nieuszanowaniem i zatrzymaniem, dobrze to upatrujemy, przeto życzymy, aby przy inszych sposobach ad terrorem tego pogaństwa pospolite ruszenie porządne wcześne sine divisione według dawnych praw i statutu uchwalone było. 3. Widzimy też rzecz potrzebną, aby ad danda belli consilia, jako na moskiewską J. królewskiej Mci tak i na chocimską ekspedycyą już się stało, skrypt był prywatny ręką IMci ks. arcybiskupa gnieznieńskiego, jako prymasa, i marszałka koła poselskiego podpisany, którego jeden egzemplarz aby in archivo regio zostawał a drugi przy IMci ks. arcybiskupie, ażeby w tym skrypcie liczba i porządek wojska także apparatus belli był opisany i naznaczeni z koła poselskiego przysięgli komisarze, którzyby z IMć p. podskarbim koronnym, de impensis belli zawiadowali i rationem tego wszytkiego Reipublicae na przyszłym sejmie dali. Bo żeby komisarze hetmanowi przydani byli, nie upatrujemy żeby to było ex re Reipublicae, gdyż w każdej wolnej Republice, jako w greckiej i rzymskiej bywało, rząd wojenny przy hetmanie samym, jako przy jednej głowie bywał. 4. Tak wielka J. kr. Mci p. n. m. krzywda a stracenie dziedzicznego państwa, którego dla nas właśnie ustąpić raczył, nie może być nam niemem J. kr. Mci poddanym, jeno bardzo żałośna i sromotna także Inflant niemal wszytkich strata, tak hojną krwią naszą oblanych, wielkiej u nas konsideracyej i słusznej być ma. Wyciąga to na nas i powinność nasza przeciwko J. kr. Mci, który nam tu tak szczęśliwie panować raczy, wyciąga i sam honor, wyciągają i przykłady przodków naszych, [abyśmy] ujęli się za krzywdę J. kr. Mci, który sprawować to państwo swoje, częstokroć i głowę swą pańską na różne niebespieczeństwa za całość ojczyzny naszej wnosił i tu się u nas w wielkich pracach i trudach tych lat, których my jako najwięcej życzymy, doczekać raczył. W wielkiej u nas jest cenie spes et fortuna najaśniejszego J. kr. Mci potomstwa a świętobliwej krwi Jagiełłów cnych panów naszych, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby się w tem z drugiemi województwy znieśli i do powszechnej wszytkich zgody consilia swe stosowali, niechcąc zostawać od wszytkich postremi życzliwości i w mierze przeciwko panu swemu, tak jednak, aby się wprzód obronie krajów naszych dogodziło. 5. Kozacka swawola jakie Reipublicae za sobą niebespieczeństwo przynosi dobrze to upatrujemy, jeśliby nam do wojny z pogany nie przyszło, życzymy, aby komissyą, a potężną i w poskromienie i dobry rząd wprawieni byli, jeśliby zaś Respublica imprezy swoje z poganinem mieć chciała, życzymy tego, aby ukontentowani na tę wojnę zaciągnieni byli. 6. Lisowczykowie, dolendum nomen w ojczyźnie naszej, iż z kup się swoich rozjechali i starszych swych wydali i miłosierdzia u J. kr. Mci i Reipublicae żebrzą, żeby zaś i Kozakom i Tatarom wojska z nich nie przybywało, jako to infames umieją, nie sąśmy od tego, żeby nie byli do łaski J. kr. Mci n. m. p. i do czci przywróceni; na wieczną jednak pamięć et in horrorem posteritatis, aby znaczna paena na nich była postanowiona, przestrzegać tego mają pp. posłowie. Jeżeliby Respublica ćwierci jakie darmo służyć kazała nie życzymy omnino, żeby się kupą chorogwiami do obozu ściągali, ale żeby się pod różne chorągwie zaciągali a imiona ich, żeby przy pisarzu polnym wiele ex actis

varsaviensibus w regestrze były i on żeby tego przestrzegał, który się pokaże infamis darmo ten ćwierć służył. Zlecamy pp. posłom naszym, aby ad extirpandum fomitem tą swywolą, ponieważ nic i tak surowe konstytucye nie pomagają, seriae legationes tego sejmu od J. kr. Mci i od stanów koronnych wyprawione były ad vicinos principes, żeby takowych ludzi sine consensu totius Reipublicae nie zaciągali. 7. Lubo to pp. posłowie nasi nawiększy i naprzedniejszy wzgląd na obronę krajów naszych mieć mają, jednakże nam wspólnie wszytkim i ojczyzna i wolność krwią przodków naszych nabyta i nam z rąk do rąk od nich podana od przodków J. kr. Mci i samego króla IMci świątobliwie nam poprzysiężona nader miła być musi, gdy województwa drugie wnosić to będą, coby aggravaret prawa, immunitates i swobody, coby w recessach exorbitować się pokazało, w domówieniu się i oni pośledni być nie mają. 8. Częstokrcć i na sejmiki nasze i na sejmy walne wnoszą skargi swoje Ich Mć pp. bracia nasi religii greckiej, że się im w wolnościach i prawach i w nabożeństwie ubliżenie wielkie dzieje; serio tedy Ich Mć pp. posłowie włożyć się w to mają, żeby na tym sejmie ukojeni i cale uspokojeni byli w prawach swych, które tu J. kr. Mć zastać raczył. 9. Wniesiona jest także do nas skarga od ojca władyki lwowskiego na mieszczany lwowskie, iż jako oni nam sprawę dają, wtrącają się w duchowną jego jurysdykcyą a do cerkwie z ramienia swego gwałtem nastąpiwszy popy, czego nigdy nie bywało, podają i samego jeszcze ojca władykę extra forum za dworem pociągają. Prosić Ich Mć pp. posłowie J. kr. Mci i wszytkiej Rzpltej, aby w tej mierze trudniony i za dworem pociągany nie był, żeby J. kr. Mć interposita maiestate sua, jako król i pan nasz, onym to czynić więcej serio zakazać raczył. 10. Mennica, która dawnemi prawami przodków J. kr. Mci i za samego J. kr. Mci panowania rożnemi konstytucyami dobrze jest obwarowana jako nieoszacowaną Rzptej szkodę czyni, żeby większej i postronny nieprzyjaciel czynić nie mógł, a im dalej tem bardziej praescindit nervos Reipublicae niemasz szlachcica tego, żeby nietylko to wiedział ale i sam na sobie nie czuł, i lubo to eo respectu, żeby lepsze pieniądze bite były i pienięd̨zy cena na tak dwuletnim sejmie znacznie zniżona jest i deputowani na to z koła poselskiego komisarze porządek około bicia lepszej namówili, to wszytko jednak żadnego pożytku nie czyniło, bo jeszcze niemal gorsze niż pierwej pieniądze z żalem i szkodą naszą bardzo się po wszytkiej Koronie zagęściły. Wszytkiego tedy starania pp. posłowie przyłożyć mają, żeby more institutoque maiorum według dawnego prawa w mienicach prawem pospolitem naznaczonych dobre pieniądze bito. 11. Takąż szkodę cierpi Respublica i ex pretiis rerum żadnego fruktu nie widzi laudi publici tak dwuletniego sejmu i komisyej lubelskiej, przestrzegać tego pp. posłowie będą, żeby stan szlachecki a plebeis, od kupców i rzemieślników nie był tak angariowany i któreby jeno sposoby podane były do zabieżenia huic interno malo, chwycą się ich pp. posłowie nasi. Przestrzegą i tego, aby wojewodze i podwojewodze urzędy według dawnych praw i zwyczajów Reipublicae in suo robore zostawały. 12. Soli, którą Pan Bóg za wielki klejnot ojczyźnie naszej na różnych miejscach dał, cena coraz to bardziej excrescit, choć to o tem tak wiele konstytucyej jest pisanych i na każdym niemal sejmie bywają gorące od różnych województw do J. kr. Mci postulata, a iż jest prawie elementum jedno, bez którego ludzie żyć nie mogą, jako najbardziej consulent w tem communi bono pp. posłowie nasi. 13. Okazowanie, które dla gotowości jest potrzebne, życzymy żeby było wprawione w kluby swoje i w porządek dobry, jako aparat wojenny potrzebuje, gdyż teraz na jakąś komedyą bardziej poszło. Włożą się też w to pp. posłowie nasi, aby z lwowskiej przemyskiej i sanockiej ziemi prima martii in posterum okazowanie było. 14. Trzymając się i dawnego prawa i starych zwyczajów, rzecz widzimy bardzo być potrzebna, aby sejmik korczyński nie był zaniechany i owszem aby pp. posłowie małopolskich województw nań się zjeżdżali nprzejme tego życzymy. 15. Dawno to upatrujemy, że wielka by stąd kontrybucyej aukcya była, gdyby pomiar łanów sprawiedliwy był, ażeby nie według starych kwitów, ale tak, jako się od poddanych pobór wybiera dawany Reipublicae był, jeżeliby tedy to od drugich stanów trutynowano i przyjęto było, nie mają też być od tego pp. posłowie nasi. 16. Życzymy, żeby pogłowie żydowskie sprawiedliwiej niż teraz się dzieje wybierane było, żeby na to osobni

byli pisarze skarbowi przysięgli. **17.** Także i z Angliej po staremu falendysze dość na składy przywożą, a na składach onych szerokość w długość obracają, prosimy J. kr. Mci, aby strażnik by poddany przysięgły, i tego sprawiedliwie przestrzegać ma. **18.** Arcybiskupstwa lwowskiego intrata, jako przez inkursye tatarskie spustoszona jest wiadomo to nam dobrze, a iż tu jest każdy arcybiskup pierwszy senator nasz i na tak wysokim stołku przy boku J. kr. Mci, słuszna rzecz jest ad tuendam eius dignitatem (o co prosić J. kr. Mci i stanów koronnych panowie posłowie będą;) żeby publica lege do tego arcybiskupstwa zawsze znaczne jakie opactwo w spokojniejszych krajach inkorporowane było. **19.** Ponieważ bez żołnierza Respublica obejść się nie może, jeśli inszych nagród za krwawe zasługi ich ojczyzna nie obmyśli, przynajmniej słuszny victum et amictum, jako tym, których na posługę swoją zaciąga, providere im powinna. **20.** A że pretia rerum w taką górę poszły, disciplina tak srogo za szczęśliwem IMci p. hetmana[1]) regimentem nastąpiła, aequissimo iure im podwyższenie żołdu debetur, do czego starania swego pp. posłowie przyłożą. **21.** Exempty tym, którzy się na tę ekspedycyą przeciwko poganinowi lub zaciągli lub z ochoty stawią, aby według dawnych praw i zwyczajów i konstytucyej o tem ostatniej, teraźniejszą też konstytucyą obwarowane były; tedy dokłada ius, żeby tak od hetmana jako i z kancelaryej króla IMci wydane exempty zakonne własne były. **22.** Komisya węgierska że nie doszła, ziemia sanocka niemałą stąd szkodę ponosi, o którą się teraz starać mają pp. posłowie. **23.** Uważając in Republica merita i fidem Ich Mć pp. Mochyłów, na państwie mołdawskiem będących, zlecamy Ich Mć pp. posłom, aby J. kr. Mć p. Piotra Mohyłę województwa mołdawskiego[2]), który torem przodków swych na posługę Reipublicae swym się kosztem stawił non contemnenda manu przeciwko nieprzyjacielowi Krzyża świętego, gorąco królowi IMci zalecili dla pobudzenia w nim do dalszej Reipublicae usługi. **24.** Są też synowie nieboszczyka sławnej pamięci hospodara wołoskiego in captivitate turcica, prosić także mają IMć pp. posłowie króla IMci, aby condignam rationem in ista ich calamitate mieć raczył. **25.** W miastach sądowych, kędy się roki grodzkie i ziemskie sądzywają, dla jakiegokolwiek wczasu szlachty braci naszej, których większa część za tem spustoszeniem tatarskiem z dziećmi i żonami swemi i sprzętem wszytkim domowym w mieściech mieszkają, aby rotom leże dawane nie były włożyć się mają w to pp. posłowie. **26.** Iż sami wiemy co należy na securitate miast głównych J. kr. Mci, a mianowicie w mieście Lwowie, kędy różnych ludzi stek bywa, jednakże słowo to według statutu toruńskiego »iniuriam« pociągają sobie mieszczanie lwowscy, z uciążeniem stanu szlacheckiego, żeby zaś to słowo latius rozumianie i za małą jaką rzecz droga krew szlachecka nie cierpiała, będą się starać pp. posłowie, aby konstytucyą jaką rzetelniejszą appendix ta określona była. Węzłowe także jakieś posiedli niezwyczajne, na które sobie ad male narrata mieszczanie lwowscy przywilej otrzymali, wszech stanów ludzi obciąża. Utyskuje i na to stan szlachecki, [że] piechotę mają, czego przedtem nie bywało i teraz minus im potrzeba być, widzą i życzą, aby ten koszt raczej na poprawę i obronę miasta był obrócony. Monopolia plebei zboża mianowicie sobie czynią, czem i ubożą i głodzą te kraje. A iż uchowaj Boże wojny tureckiej tuby się

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Wspomniany Piotr Mohyła był obecnym w Wiśni podczas tego sejmiku, a starania jego o poparcie wotów szlacheckich nie obyly się bez przygody, czego świadectwem protestacya ze strony Samuela Swiatopełka Bolestraszyckiego przeciwko Janowi Fredrze, synowi niegdy Andrzeja wojskiego przemyskiego, na dniu 9 grudnia 1624 r. do grodu przemyskiego wniesiona. Bolestraszycki opowiada o Frzedrze, że ten nie pomnąc na to, iż jako poseł od króla wysłany na sejmik koronę zastępował, napadłszy na gospodę, do której Piotr Mohyła był Swiatopełka zaprosił, ciął tegoż ostatniego szablą po twarzy, i gdyby obecni w gospodzie goście Mohyły, a mianowicie Maxymilian Przerębski kasztelan sieradzki i referendarz koronny i Marcin Stadnicki kasztelan sanocki nie byli go uspokoili, natenczas sejmik wśród bójki i rozlewu krwi byłby zerwany, o ile że więcej jak trzysta szabel było gotowych do pomsty, którą jednak zażegnał Swiatopełk, ze względu na to, że Fredro był w charakterze posła królewskiego tudzież ze względu, by z powodu prywaty nie zrywano publicznych obrad. Z protestacyi wypływa także, że podczas obrad szlachta udawała się do swych gospod, jużto żeby spisać artykuły, jużto celem załatwienia spraw prywatnych. C. Pr. 343 p. 1637—1639.

nam najbardziej na commeatum dla wojsk przechodzących i dla prowadzenia porządnego wojny zdobywać trzeba, przeto pp. posłowie nasi inibunt rationes, jakoby temu ostrem prawem zabieżeć. 27. Żałobliwie się wielu IMć pp. braci naszych uskarżało na wielką mieszczan samborskich insolencyą, że wielka praeiudicia wielkie angarie przeciwko wolnościom szlacheckim od nich ponoszą, aby surowem jakiem prawem ta ich wyuzdana insolencya pohamowana była i ukojeni w żalach swych byli bracia nasi, także i na te ekscessy komisarze naznaczeni, potrafić w to pp. posłowie nasi mają. 28. Za niemniejszą angarią być sobie poczytają szlachta bracia nasi, jako się nam niektórzy skarżyli, że in executione rei iudicatae za dworem appelacya była, w czem ne quid detrimenti capiant libertates immunitates nostrae przestrzegać tego pp. posłowie będą. 29. Za tą bliskością nieprzyjaciela Krzyża świętego, jako koczowiska swoje Wołoszech pomyka się, już tu prawie Ukrainą stały kraje nasze, przeto prosić J. kr. Mci i Rzptej pp. posłowie mają, żeby osobny drugi strażnik pokucki był naznaczony. 30. Zachodzą snać między IMcią p. marszałkiem W. ks. Litewskiego [1] a między nadwornym koronnym pod niebytność zwyczajnie na ten czas IMci p. marszałka wielkiego koronnego [2] o rządy przyszłego sejmu contentiones, życzymy aby te uspokojone były i władzą J. kr. Mci jako najwyższej zwierzchności naszej i authoritate senatus, jako kollegów Ich Mci. 31. Na zamku ukrainnym zydaczowskim siła i krajom naszym i obywatelom należy, do którego poprawy a pogotowiu budowania, iż non sufficiunt szczupłe bardzo dochody IMci p. starosty zydaczowskiego, mają o to pp. posłowie Rempublicam wszytką supplikować, żeby ten zamek publiciis impensis lub restaurowany lub nowo zbudowany był. W tejże konsideracyi ma być pp. posłów poprawa lwowskiego, przemyskiego i sanockiego zamku. 32. Ich Mć pp. posłowie uniżenie prosić mają J. kr. Mci za IMcią p. podkomorzym sanockim [3], aby J. kr. Mć onego przy dekretach i prawach ś. p. Zygmunta Augusta wcale zachować na majętności Zagonyskach [4]) raczył, która już jest tak wiele lat in deliberatione J. kr. Mci, i dla której ustawicznie na sejm jeżdżąc dla pilnowania tej sprawy, wiele zawsze traci. 33. Dobra ziemskie wieś Juriów Kąt w powiecie halickim pp. Jerzemu i Malchrowi Paniowskim antecessorom p. Malchra Zebrzydowskiego, illorum legittimi successores per commutationem przez ś. p. Zygmunta króla Starego wziętej do starostwa dolińskiego przyłączone, za które dobra miano dać wiecznością pomienionym pp. Paniowskim Dobrotwór, Siedlec i Łany do starostwa kamioneckiego należące, przytem też i pensyą doroczną z żup dolińskich respectu commutationis postąpioną, na co prawa i dyspozycyą tudzież approbacyą pośledniejszą tychże dyspozycyej na wyżej pomienioną kommutacyą służących ś. p. króla Augusta p. Zebrzydowski pokazował, iż do tych czas ad debitam exequutionem te prawa nie przyśli, in possessionem wyżej pomienione dobra Dobrotwór, Siedlec, Łany pp. Paniowskim antecessorom p. Zebrzydowskiego nie są podane, pensya doroczna z żup dolińskich po te wszytkie lata zatrzymana, słusznie tedy te dobra Dobrotwór, Siedlec i Łany z zatrzymaną ab actu commutationis pensyą p. Zebrzydowskiemu mają być in possessionem iuxta privilegia oddane, albo żeby sublata commutatione onych dóbr Juriów Kąt dziedzicznych przerzeczonemu p. Zebrzydowskiemu cum refusione proventuum, które po te wszystkie lata ad fiscum regium brano, były restytuowane.

P e t i t a.

34. Potomkowie sławnej pamięci nieboszczyka IMci p. podskarbiego [5], aby po uczynieniu dostatecznej liczby, której ostatek na tym sejmie odprawić chce, kwit generalny J. kr. Mci i Rzptej prosić mają pp. posłowie. 35. Zalecić także mają wielkie posługi, odwagi, łaski, trudy nieprzestanne, które IMć p. Mikołaj Potocki wojewodzic bracławski w ojczyźnie naszej z wielką sławą swoją czynić nie przestaje, nie mając respektu ani na fortunę swoję, którę tak bardzo od nieprzyjaciela Krzyża świętego nadwyrężoną ma, prosić gorąco J. kr. Mci i Rzptej będą, aby też jego

---

[1]) Piotr Wiesiołowski. [2]) Mikołaj Wolski. [3]) Samuel Sienienski. [4]) może Zagorzycach? [5]) Mikołaja Daniłowicza † 1624.

wdzięczności i Reipublicae deterior conditio nie była od drugich IMciów, który także z nimi za całość ojczyzny więzienie cierpiał. **36.** Dobrze są wiadome i samemu J. kr. Mci zalecone zasługi i odważne służby IMci p. starosty kałuskiego, prosić usilnie będą, aby J. kr. Mć w podawających się okazyach miłościwe nań baczenie mieć raczył. **37.** Znaczne są zasługi IMci p. Symona Kopycińskiego, który teraz świeżo w potrzebie swank odniósł halickiej, prosić będą pp. posłowie, aby przy inszej nagrodzie przywilej na Petrików od J. kr. Mci otrzymać mógł. **38.** Służy i IMć p. Małyński od dawnych czasów za niemałym kosztem swym roty prowadząc, odniósł także swank w cecorskiej expedycyej, cierpiał i ciężkie więzienie; godne też są i p. Rozniatowskiego zalecenia zasługi, prosić będą za temi ludźmi rycerskiemi pp. posłowie króla IMci, aby im tak pracowite i mężne zasługi ich z miłościwej łaski swej nagrodzić raczył. **39.** Potomstwo sławnej pamięci nieboszczyka p. Wrzescza, który z nieśmiertelną sławą swą poległ na tem łożu uczciwości w potrzebie cecorskiej, otrzymało było miłościwą J. kr. Mci obietnicę w petitum swem na tak dwuletnim sejmie, ale że go w tem trudnią do tego czasu, prosić pp. posłowie będą, aby J. kr. Mć, mając na krwawe zasługi ojca ich wzgląd, pieniądze z skarbu wydać im roskazać raczył. **40.** W pamięci są u J. kr. Mci i wszytkie Reipublicae zasługi nieboszczyka IMci p. Samuela Dunkowskiego na różnych expedycyach ojczyźnie pokazane i koszty w prowadzeniu rot podjęte, syn także jego p. Samuel Dunkowski... per aetatem licuit żadnej expedycyej nieomieszkał i teraz nie omieszkiwa i w więzieniu z pogromu wołoskiego, prosić będą pp. posłowie, aby J. kr. Mć miłościwe oko mieć nań raczył. **41.** Godny jest wielkiej kommiseracyej IMć p. Krzysztof Grochowski, któremu tego lata pogaństwo wzięło małżonkę z pięciorgiem dzieci, prosim uniżenie, aby J. kr. Mć, jako pan miłosierny i dobrotliwy politowanie mieć raczył i na okup z miłościwej łaski swej ratować go raczył. **42.** Takąż prośbę wnosi IMć p. Próchnicki, któremu syn jeden w więzieniu umarł a drugi p. Jan Pruchnicki jeszcze tę niewolą cierpi. **43.** IMć p. Narajowski sędzia lwowski i sam z siebie dobrze Reipublicae zasłużony i potomstwo do tego ma, aby ojczyźnie służyło, prosić za synem jego p. Stefanem Narajowskim będą, aby miłościwe baczenie J. kr. Mć mieć nań raczył. **44.** Prosić będą J. kr. Mci, aby rewizya na most w Rubieszowicach na rzece Wiarze w majętności p. Zieleńskiego na gościńcu tak wielkim i wszytkim obywatelom potrzebna aby dojść mogła. **45.** Także prosić będą o rewizyą na żupy kotowskiej w majętności pp. Popielów, na którą J. kr. Mć pozwolił i kazał mu się znieść z żupnikiem ruskim. **46.** Prosić także będą za miastem przemyskim, aby obrona jego także dobrze obwarowana była i te domy, które się dla obrony zniosły ze szkodą swoją, aby wolne od podatków zostawały; także aby Żydzi do obrony miasta tego dla spólnego bespieczeństwa we wszytkim równo z chrześcijany ciągnęli. **47.** Prosić będą za miastem Radymnem funditus od pogaństwa zniesionem o prolongacyą libertacyi także o libertacyą miasta Bobrkiej. Datum w Wisniej die 29 Novembris anno Domini 1624. Jakub Sobieski starosta krasnostawski marszałek sejmiku wisnynskiego.

Castr. Prem. 343 p. 1606—1618. Koniec, zawierający petita, w Fasc. Cop. Castr. Prem. 10 p. 1377—1378.

148.

W Przemyślu, 10 grudnia 1624.

Manifestacya Cieciszowskiego przeciwko Stadnickim z powodu zerwania postanowionej przez sejmik wiszeński ugody z kasztelanem sanockim.

1. Actum in castro premisliensi feria tertia post festum Conceptionis beatissimae virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo quarto.

2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia premisliensia personaliter veniens generosus Petrus Cieciszowski, suo aliorumque inimicitias ab infrascriptis personis passorum nominibus, sollenniter et gravi cum querella in et et contra generosos Vladislaum et Stanislaum de Zmigrod Stadnickie olim generosi Stanislai de eadem Zmigrod Stadnicki capitanei zygvultensis filios quaestus et protestatus est ideo, quod ii post multas sibi protestanti aliisque personis in diversis terris et districtibus illatas iniurias, quibus acta multifarie referta variaque iudicum subsellia pro ferenda tandem innocentibus ope implorata sunt, per motus populi commoti vel potius famae suae, quam pessimam factis suis contraxerant, consultum iri cupidus, sese simulantes, dantes in comissis praecibus suis devincti magnifici Martini Stadnicki castellani sanocensis patrui sui, ut honori aestimationique ipsorum mederetur, dum idem generosus castellanus sanocensis rem sero agere eos aestimans furibundae iuventuti anteriora tribueret, in posterum autem cum annis mores immutaturos eos confideret, onus hoc in se nepotum suorum alacriter susciperet atque commodissimum tempus esse ratus, in frequentia permultorum equestris conditionis virorum, qui eum hoc in passu iuvare possent, id aggredi in comitiis visnensibus proxime praeteritis pro eligendis ad iudicia publica supremis iudicibus habitis, huic negotio sedulo insudaret eoque rem deduceret, ut in eodem conventu visnensi plurimis senatoriis aliaeque conditionis viris nobilibus intercedentibus idemque cum ipso efflagitantibus dies compositionis cum nepotibus eiusdem magnifici castellani sanocensis ineundae pro decima mensis Decembris proxime praeterita Praemisliae assignaretur securitasque conventus eidem per omnes pro conventu visnensi congregatis permitteretur et constitueretur. 3. Die eodem finiendarum iniuriarum causa assignato provenientes praenominati generosi Vladislaus et Sigismundus Stadniccy filii, non naturam mutantes, redeuntes ad ingenium, vilipensis eiusdem magnifici patrui sui studiis totisque amplissimorum virorum laboribus floccifactis, nulla reverentia legum publicarum statutorum et constitutionum regni decretorum atque sanccionum patriarum contra gverricos contraque Lisouianos lege publica pro hostibus patriae vel perpetuo infamibus declaratis eorumque fautores et promotores, contra homines licentiosos et assassinos violentiarumque quarumvis patratores ac denique contra quosvis praescriptorum et damnatorum tutores defensores et susceptores laudatorum immemores, divinaqua et humana iura susquedeque habentes, in contrarium ac contemptum pragmaticarum legumque quorumvis ac novissimae in comitiis visnensibus suprascriptis factae assecurationis ausi sunt, eo potissimum tempore, quo omnes quoscunque offenderant concordiam cum iis facere destinarant, cum plurimis utpote Ioanne Victor, nobilibus Hiacinto Didensky, Rokocki, Nicolao Boruchowsky, Zamoissky, Andrea Czehucky, Wrynsky, Czahosky, Iacobo Gągalsky, Wisniowsky, Stanislao Czarnowsky, Mikuła, Ioanne Napiorkowsky, Czechowsky, Podczasky, Kwiatkowsky, Jandrowsky, Birus, Vsinowsky, Bialecky aliisque permultis partim Lisovianis partim infamibus legemque publicam postponentibus, partim denique talibus, qui nullius dominorum stipendiis anniversariis addicti nonnisi committendorum facinorum ergo operam suam praestare consveverant, hominibus licentiosis et exlegibus circiter quingentis, quorum ipsi nomina et cognomina melius norunt, cum quibus totam Silesiam contra pacta et federa cum iis inita hostili modo pervagati eosque domi suae in Lancut aggravandorum concivium suorum causa allicerant fecerant, omnique affatorum genere non secus ac probos prosequuti sunt expansis vexillis tormentis bombardis omnibusque armis in conventibus haberi portarique prohibitis contra praescriptum iuris omissi, cum clamore tymphanorum lato coelo non nisi mortem reboante, ad locum pace publica et noviter consensu omnium in praefatis comitiis visnensibus congregatorum terrigenarum assecuratum venire eandemque pacem turbare et violare. Ratione quorum omnium se atque alios omnes, qui iniuriam passi sunt, cum ipsis tam principalibus quam eorum asseclis iure acturos officio praesenti obtulit et manifestatus est.

Castr. Prem. Rel. 343 p. 1654—1657.

149.

W Wisni, 17 grudnia 1625.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm dana.

1. My rady dygnitarze i ryeerstwo województwa ruskiego zjachawszy się na sejmik wiszeński pro die 16 Decembris od J. kr. Mci p. n. m. nam złożony, obraliśmy z pośrodka siebie pp. posłów, ze lwowskiej IMci p. Alexandra Trzebińskiego podkomorzego lwowskiego, p. Jakuba Sobieskiego starostę krasnostawskiego, z przemyskiej p. Macieja Siecinskiego podczaszego wyszogrodzkiego, p. Jakuba Ostrowskiego starostę kapinoskiego; z sanockiej p. Jana Bogusza, p. Samuela Humnickiego, którymeśmy zlecili, aby przy oddaniu służb naszych najniższych i wiernego poddaństwa J. kr. Mci p. n. m. uniżenie J. kr. Mci podziękowali za obmyśliwanie o całości ojczyzny tej naszej a państwa sobie od Pana Boga powierzonego, o którem J. kr. Mć z wrodzonej dobrotliwości swojej ojcowskiej staranie czynić i mieć raczy. 2. Podaną mamy prawie z rąk do rąk od cnych przodków naszych singularem gratitudinem przeciwko potomstwu królów Ich Mci panów naszych, którą iż królewicz IMć Władysław provocavit wielkiemi na wszytkie strony świata sławnemi odwagami w tej ojczyźnie naszej, nie możemy jeno venerari w królewicu IMci wysokie cnoty J. kr. Mci i merita, które prawie z laty J. kr. Mci samego in sinu ojczyzny naszej rosły, w której się rodzić i wychować raczył. Powinszowawszy tedy przez p. marszałka koła poselskiego J. kr. Mci odprawienia tak dalekiej peregrinacyej, z wielką swą u różnych monarchów i narodów chrześciańskich ozdobą, także i szczęśliwego do nas zwrotu włożyć się pp. posłowie nasi mają, aby Rzplta wdzięczną się zasług J. kr. Mci i odwag pokazawszy, tak statum życia J. kr. Mci opatrzyła w podawających się okazyach, jakoby i przykład z nas wdzięczności ku potomstwu królów Ich Mci panów naszych u obcych narodów zostawił i sera posteritas w uszanowaniu krwi królewskiej przodków się swoich pamięci nie wstydała. 3. Starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby in facie Reipublicae IMci p. wojewodzie sandomierskiemu hetmanowi polnemu koronnemu [1]) od stanu rycerskiego przez p. marszałka na ten czas koła rycerskiego podziękowano za te wszytkie koszty odwagi i teraźniejsze szczęśliwe dzieło jego, w którem Pan Bóg za pobożnością i szczęśliwem panowaniem J. kr. Mci p. n. m. a przy odwadze i rostropnej sprawie IMci wszytką Rzpltą i ojczyznę naszą w uskromieniu tak wyuzdanej swej woli kozackiej pobłogosławić raczył. Podziękują także Ich Mciom pp. komisarzom i inszym Ich Mciom, którzy przy pocztach znacznych osobami swemi na oddalenie tak znacznego od Rzpltej niebespieczeństwa stawili się, także i tym Ich Mciom, którzy absentes znaczne kupy i pułki ludzi swych z miłości ku ojczyźnie i ochoty ku służbie Rzpltej posłali. Uniżenie prosić J. kr. Mci będą, aby na tych wszytkich, w podawających się okazyach miłościwe baczenie mieć raczył, których acz IMć p. hetman specifikować i sam nie zaniecha, jednak interveniente absentia IMć p. marszałek poselski ma to odprawić. 4. Przy tak znacznej i dawnej J. kr. Mci p. n. m. dziedzicznem państwie J. kr. Mci krzywdzie, boleć nas musi wiernych poddanych J. kr. Mci successus ten Gustawa z odjęcia inflanckiej ziemie, która za ś. nieśmiertelnej pamięci króla Augusta, wuja J. kr. Mci, supplices manus dedit ojczyźnie naszej a za panowania tak króla IMci ś. pamięci Stefana jako i Jego kr. Mci p. n. m. szczęśliwie nam panującego hojną krwią obojga tych narodów polskiego i litewskiego rekuperowana jest. Niemniej i to nas afficere ma z świątobliwych związków uniej przodków naszych z Koroną Polską a W. księstwem litewskiem, że nieprzyjaciel ten już się w Wielkie księstwo litewskie wdarłszy i dalej sobie drogę toruje; dajemy tedy w tem absolutam protestatem pp. posłom naszym, aby zniósszy się z woje-

---

[1]) Stanisław Koniecpolski.

wództwy drugiemi, dla wiary ku panu, dla miłości przeciw ojczyźnie i dla potrzeby Rzpltej, by najciężej sobie uczyniwszy lubo facultates nasze tak częstemi nieprzyjaciela Krzyża ś. inkurzyami zniesione są i w pierwszych Rzpltej raziech impari ratione województwa drugie z nami pociągały, omnes rationes ineant, aby cum decore Reipublicae a sławą tych obojga narodów naszych nietylko wcześnie zaczętą, ale za pomocą Bożą a sprawiedliwością J. kr. Mci p. n. m. skończoną szczęśliwie była ta wojna. 5. Doznawało od dawnych czasów chrześcijaństwo, że lubrica fides pogan zawsze bywała i lubo to za tem uskromieniem swej wolej kozackiej, żadnej do nas przyczyny iusti belli nie mają, jednak że u nich fides in armis, dowierzać im nie chcemy, i pp. posłom naszym zlecamy, aby w to się u stanów Rzpltej włożyli, żeby przynajmniej jeśli większych praesidia Rzplta nie obmyśli, wojsko tak roczne, które teraz w służbie jest, (nie umięszając go) zaciągnione na to lato było, gdyż i dla tak świeżej z Kozaki rosprawy, nim tak wyuzdane swawoleństwo musztuk ten nowy sobie posmakuje, tem samem i do końca ochełznać ich trzeba. 6. Widzimy jawnie daremny koszt Rzpltej w wybrańcach, którzy zgłodzeni, strudzeni a co większa nie ćwiczeni do wojska przychodzą. Satius być rozumiemy, co się wybrańcy wyprawują, na miejsce ich choć mniej służałą piechotę zaciągnąć, albo żeby około ćwiczenia na włości ich sposób a) inakszy niż teraz jest laudo publico na tym sejmie był ustawiony. 7. Słuszna rzecz jest, ponieważ Tatarowie do tych czasów prae se ferunt pactorum fidem, aby im i od nas dotrzymana była, bo to jest vitae humanae vinculum, którego nieprzyjacielowi największemu dotrzymać potrzeba; włożyć się przeto pp. posłowie nasi mają, aby żołd zwyczajny i na ten rok i zawsze (póki oni stronej swej pacta trzymać będą) dochodzić mógł onych. 8. Potrzebę tego Rzpltej być rozumiemy, aby ordynacya ta przez IMci p. hetmana i Ich Mci pp. komisarze wojska J. kr. Mci zaporoskiego podana albo in volumen legum (jako ordinacya ziemie inflanckiej) inserowana, albo speciali constitutione tak in toto approbowana była, że we wszytkich punktach od Rzptej dosyć się im działo. A jeśliby też oni refragari wolej J. kr. Mci i wszytkiej Rzpltej chcieli, aby vigore tejże konstytucyej pro hostibus patriae et rebellibus deklarowani byli [1]). 9. W podziwieniu wielkiem nam jest księcia brandenburskiego feudatorii et beneficiarii Reipublicae [2]) to spowinowacenie i z odkrytymi J. kr. Mci i Rzpltej nieprzyjaciołmi i z tymi, o których przyjaźni suspecta fides u Rzptej i u J. kr. Mci jest; jeżeliby za podaniem J. kr. Mci stany koronne i województwa drugie chcieli poczuć się w tem, toż słusznie afficere ma i województwo nasze, jako niepoślednią część Rzpltej w tej ojczyznie naszej. 10. Na Lisowczyki (których imię dosyć przez prawo pospolite zmazane jest, a przecie się z ojczyzny naszej wygładzić nie może,) inszego do końca remedium nie upatrujemy, aby gdy się wielkie kupy i półki ich kupić będą, za oznajmieniem Ich Mci pp. starostów, w których by się to jurisdikcyej dziać miało, wojsko Rzptej ich gromiło, jeśliby na ten czas z nieprzyjacielem koronnym zabawy nie miało. A gdyby luźni tacy ludzie, choćby też i osiedli byli, bez służby Rzpltej i panów swoich pocztami się swymi kupić poczynali, ludziom szkody, krzywdy i bezprawia czynili (initiis obstando) aby takich wolno było każdemu szlachcicowi (wziąwszy słuszny dokument, że są luźni i ludziom zbrodniami swemi ciężcy, przykrzy) impune znosić. Ci jednak z wojska lisowskiego, którzy teraz na posłudze J. kr. Mci i Rzpltej za attestacyami IMci p. hetmana odwagę swą oświadczyli, godni są, aby według konstytucyi sejmu przeszłego do czci przywróceni byli. 10 a). Zlecamy pp. posłom naszym, aby wszytkich sposobów szukali, jakoby w pieniądzach tych tak nieoszacowanej szkody Rzplta więcej już nie ponosiła, do czego zniżenie pieniędzy rozumiemy być potrzebne, o które prosimy. A jeśli zniżone pieniądze będą, tedy deputaci tak z senatu jako i z koła poselskiego do próby, jako ma być wszelka moneta bita, naznaczeni być mają. 11. Lubo to już i p. Bóg chleb, którego drogością nabardziej kupcy allegowali, tańszy z łaski swej dać raczył, a przecie po staremu in pretiis rerum nieoszacowaną szkodę wszech stanów tej kondycyej ludzie ponoszą, pilnie się tedy pp. posłowie

---

a) dozor L.

[1]) Por. Vol l. III, 493 Aprobacya ordynacyi kozaków zaporoskich. [2]) Jerzy Wilhelm.

nasi w to włożą, aby już tandem aliquando rzetelna moderacya taksy przez komisarze uchwaloną i do druku podaną była. 12. O soli, która jest alimentum vitae humanae, żeby i w tem województwo nasze poślednie nie było, zlecamy pp. posłom naszym, aby się z drugiemi województwy znosili. 13. Z wielkim żalem naszym i z strachem kaźni srogiej Bożej o mężobójstwach, rozbojach raptach, które się między bracią naszą dzieją słyszymy. Starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby jako najsurowsza i najprędsza executio na takie zbrodnie prawem pospolitem sejmu teraźniejszego wynaleziona była. 14. Nie życzymy sobie, aby bracia nasi, krew szlachecka extra regnum, u tych mianowicie, których aperta przeciwko Rzpltej nieprzyjaźń albo suspecta przyjaźń jest służyć mieli, mając i teraz tak wiele okazyi do służby ojczyzny swej, dlatego chcielibyśmy, aby im to speciali lege ex consensu Reipublicae zabroniono było. 15. Wielka jest Rzptej stąd szkoda, że niektórzy poborcy, jako i J. kr. Mć p. n. m. w instrukcyej swej proponować nam raczył, retenta poborowe zatrzymywają i niemi zyski prywatne i sromotne cum publico detrimento sobie czynią. Dojrzeć tego pp. posłowie nasi serio powinni będą, aby trybunał radomski był instituowany na dochodzenie tych retent, które z tak rocznego sejmu pokazane były i aby dla prędszej egzekucyej duplicata paena na poborcę ustanowiona była a in posterum, któryby się ważył crimen takie committere, żeby był paena peculatus ukarany. 16. Wielkie się kupcom naszym a poddanym J. kr. Mci od Bethlen Gabora praeiudicia i zabierania dzieją, w czem aby nomine J. kr. Mci i wszytkiej Rzptej legacya do niego była wysłana uprzejmie życzymy. Nie mniej i dawno pożądanej komissyej między węgierską a sanocką ziemią, o którą tak często na sejmach województwo nasze stany sollicituje. 17. Nie żyje nikt w tej Rzptej, któremu by nie miała być nieustawającej pamięci króla Stefana wielka przeciwko manes jego i pozostałym domu jego observantia; prosi krew jego zacna a z zacnej krwie matki syn, z domu Ich Mci pp. Kostków u nas tu w Polszcze urodzony i wychowany, IMć pan Jędrzej Bathory, aby do indigenatu w tej Rzpltej przypuszczony być mógł, gorąco za IMcią prożbę wniosą Ich Mć pp. posłowie nasi. 18. Wnosimy to często na sejm, aby dla oppressyi stanu szlacheckiego interpretacya statutu toruńskiego który też miastu J. kr. Mci Lwowu służy, w tym punkcie mianowicie: de iniuria publica, taka publica lege stanęła, żeby nazbyt zaś a statu plebeio in praeiudicium equestris ordinis pociągane te słowa nie były, o co i teraz pp. posłowie starać się mają. 19. Za rzecz i to słuszną być rozumiemy, aby dla lepszego rządu ratione calculi, który więc i w miastach J. kr. Mci magistratus powinien czynić, paena iniuncta jaka była, jeżeliby takowej liczby czynienie albo mere zaniedbanie albo perfunctorie odprawowane było. 20. Ewokacya extra forum dobrze stanowi szlacheckiemu prawem pospolitem obwarowana, którą jeśliby się trafiło, plebeis kiedy transgredi, słuszność sama pokazuje, aby przynajmniej podlegli byli winie tej, którą pospolite prawo na stan szlachecki włożyło. 21. Starać się o to mają pp. posłowie, aby w miastach J. kr. Mci swowola taka, któraby majestat J. kr. Mści i zwierzchność obchodziła pohamowana była, o co i na miesczany lwowskie IMć p. starosta lwowski skargę żałośną do koła zanosił. 22. Siła należy na tem krajom naszym pogranicznym, aby tak jako i na inszych pogranicznych miastach i zamkach, tak też i na zamku lwowskim, na który Rzplta osobliwy respekt mieć powinna sumptibus Reipublicae piechota chowana była, o co się pp. posłowie nasi serio domawiać mają. 23. Iż przeciwko konstytucyi anni 1609[1]) i inszym pośledniejszym na swawolniki ustawionym, według których przeciwko pewnym osobom i kupom swawolnym, prawem pospolitem zakazanym, na egzekucyą z powiatem przemyskim, do którego i ludzie kwarciani za roskazaniem IMci p. hetmana przybyli, postąpił był IMć pan lwowski[2]), jako na ten czas starosta przemyski, o czem z przeszłych sejmików artykuły na sejmy wychodziły, uczyniona jest o inwazyą kryminalna protestacya, tak na samego IMci pana lwowskiego jako i na wiele osób stanu szlacheckiego, którzy się na tę egzekucyą za uniwersałem króla IMci stawili, za-

---

[1]) V. l. II 1664. [2]) Marcin Krasicki.

szły już w tem processy prawne, starać się tedy pp. posłowie mają, aby ci wszyscy przez konstytucyą od dalszych akcyi i processów eo nomine intentowanych uwolnieni byli, gdyżby to in posterum wielkie obstaculum było brachiis regalibus do karania swej wolej, a mianowicie w ziemi przemyskiej, kędy się już rozboje i różne insolencye barzo zagęściły. **24.** Zachodzi na każdym sejmiku alterkacya między IMcią p. starostą lwowskim a IMcią p. podkomorzym lwowskim o preeminencyą miejsca na sejmikach, w czem iż Ich Mci każdy pro sua parte konstytucyą anni 1613 pociąga [1]), życzymy tego, aby authoritate Reipublicae, cuius est leges quas condit interpretari ta między Ich Mciami kontrowersya koniec swój na tym sejmie wzięła. **25.** Iż za częstemi inkursyami pogańskiemi wiele obywatelów tych krajów privilegia i dispozycye na majętności swe potracili a co większa już niektórzy, mianowicie p. podkomorzy sanocki [2]) o wieś dziedziczną Targowiska i Lężany, także i potomkowie nieboszczyka p. Korniakta o wieś dziedziczną Radochonce [a]) są od instygatora koronnego na sejm pozwani, przeto starać się mają pp. posłowie o to, aby konstytucyą tym krajom służącą przynieśli taką, iż żaden szlachcic nie powinien privilegia pokazować, ale kogo in possessione ta konstytucya zastała, aby in futurum o dobra swe turbowany nie był, a ci którzy są teraz pozywani, aby od processów i od akcyi uwolnieni byli. **26.** Miasta w województwie ruskiem, jedne przez pogaństwo, drugie przez fortuitos casus ogniem zniesione, mianowicie Jarosław, Radymno, Leżajsk, Bóbrka, Krzywcza, Niebylec, Niżankowice i insze wszytkie aby były od wszelakich kontrybucyi authoritate conventus do lat pięciu uwolnione. **27.** Dzieje się w tem nierząd wielki i szkoda Rzpltej, co jawno jest wszytkim, iż kupcy sukna, które z Angliej do Korony przywożą, tu w Koronie na kołowrotach wyciągają, szerokość ich w długość obracając, czem nietylko same sukna psują, ale też i szkodę niemałą ojczyźnie a sobie zyski wielkie przywodzą. Przeto namówić mają sposób pp. posłowie, aby król IMć miastom zakazał i na to superintendenty swoje naznaczył, a ktoby się tego ważył, aby był paena confiscationis towarów karany. Także szerokość falendyszów i inszych sukien, które w Koronie robią, ma być konstytucyą opisana i paena contra delinquentes naznaczona. **28.** Żydzi iż przeciwko starym prawom omne genus mercaturae szkodząc w tem chrześcianom exercent, słuszna by rzecz, lege publica chciwość ich takową pohamować i sposób mercandi opisać, czemby tylko handlować mieli, paenas contra delinquentes naznaczywszy.

Petita.

29. Consulendo pietati, którą wszytkie na świecie królestwa i państwa stoją, prośbę swą do stanów Rzpltej pp. posłowie nasi wniosą za pannami zakonnemi reguły św. Benedykta, które są przy kościele Trójce św. na Zasaniu w Przemyślu na bardzo szczupłym gruncie i dochodach fundowane, aby im prawa na łan rolej z łąką i folwarkiem rzeczonym kruzelowski tamże na Zasaniu w Przemyślu, co oni własnym sumptem swym kupili authoritate comitiorum utwierdzone stanęły i aby ad immunitates ecclesiasticas te dobra przypuszczone były. **30.** Wniosą także prośbę swą do Rzpltej za pp. bracią naszą religiej greckiej, aby bez prepedycyej w prawach i wolnościach swoich, do których się biorą, wcale zachowani byli. **31.** Wniesiona jest do koła naszego skarga od ojca władyki lwowskiego przeciw mieszczanom lwowskim, jakoby umarłych przez miasto do grobu z ceremoniami religiej greckiej zwykłemi przypuszczać nie chcieli, z Sakramentem Naświętszym z świecami do chorego zabraniali zapalonemi, jakoby cerkwie im zamykali, popy z ramienia swego im podawali, inszych popów do więzienia sadzali, prosić będą pp. posłowie uniżenie J. kr. Mci, aby authoritate sua regia te między niemi dissensiones uspokoić raczył. **32.** Prosić gorąco pp. posłowie będą, aby na szkody żołnierzów, które w koniach nastrzelanych i nazabijanych w tej z Kozakami wojnie podjęli z Rzpltą, miłościwe baczenie J. kr. Mć mieć raczył.

---

a) Radoczodzce P. Radochowice hr.

[1]) Vol. l. III 180. [2]) Samuel Sienienski.

33. Wniosą także prośbę za IMcią p. miecznikiem koronnym [1]), aby sprawa ta z IMcią p. podskarbim koronnym [2]), którą IMć przez list swój do koła naszego proponował od J. kr. Mci diskwirowana i sądzona była na tym sejmie. 34. Prosić także będą, aby sprawa IMci p. starosty halickiego [3]) z IMcią p. starostą winnickim sądzona była. Wniesiona i tak rok była w kole naszem prośba IMci p. Mikołaja Potockiego wojewody bracławskiego, człowieka przy młodych leciech swych wielkiej odwagi z srogim uszczerbkiem dostatków swoich na kożdą Rzpltej usługę, aby kondycya IMci per infortunium na posłudze Rzptej w więzieniu będącego, nie była też od Rzptej et praemio deterior, gorąco i teraz pp. posłowie nasi do J. kr. Mci i wszytkiej Rzpltej za IMcią prośbę ponowią. 35. Pamiętna jest nam w tej Rzpltej wielka przeciwko niej życzliwość godnej pamięci onych Mohiłów, Hieremia wołoskiego a Siemiona Multańskiego hospodarów, którego syn IMć p. Piotr Mohiła wojewodzic multański w młodym wieku swym na wojnie chocimskiej niemałym kosztem i odwagą zdrowia swego ochotę swoją do służby Rzpltej oświadczyć raczył, też i teraz za podanemi okazyami nieść ofiaruje, pilnie go J. kr. Mci i Rzpltej zalecą pp. posłowie nasi i prosić uniżenie będą, by go J. kr. Mć w miłościwej łasce swej pańskiej i zwykłej, którą ten dom znał zawsze protekcyej chować raczył. 36. Często z sejmiku naszego uniżoną prośbę do J. kr. Mci wnosimy za potomkami sławnej pamięci IMci p. Jarosza Wrzeszcza rotmistrza J. kr. Mci, których i dotąd o przebranie pewnej sumy turbują. Odniosła już była anno 1622 izba poselska od J. kr. Mci w tej prośbie swej miłościwą objetnicę, o którą i teraz uniżenie prosimy, aby potomstwo tak zasłużonego człowieka za krew cnego ojca swego, którą położywszy tam głowę swoją za ojczyznę hojnie rozlał w tym domowym żalu swoim tę pociechę łaski i szczodrobliwości J. kr. Mci odnieśli. 37. Prosić także będą za IMcią p. Stefanem Narajowskim synem IMci p. sędziego ziemie lwowskiej [4]), który z drugimi in eadem calamitate więzienia był i teraz w wojsku J. kr. Mci kosztem i odwagą służbę J. kr. Mci zdrowia kontynuuje. 38. Żałosną skargę wnosili do koła naszego niektórzy pp. bracia nasi p. Adam z Litynia Lityński i p. Jędrzej Turzański, iż niedawnych czasów naszedłszy nocnym obyczajem na dwory ich szlacheckie we wsi Turzy poddani J. kr. Mci ze wsi Isay i Niedzielny, do ekonomiej samborskiej należących, dwory porozbijali, drzwi, okna wysiekli, wszytko złupili, bydła, owce, konie i wszytkie sprzęty domowe zabrali i chłopów porozbijali. Zaszedł mandat od J. kr. Mci do Ich Mciów pp. rewizorów, sprawiedliwości jednak onym czynić nie chcą. Prosić będą pp. posłowie nasi, aby J. kr. Mć na uczynienie skutecznej sprawiedliwości ukrzywdzonym i dla uspokojenia w granicach komisarze zesłać raczył, jako o tem jest już mandat J. kr. Mci. 39. Iż przez tak częste od nieprzyjaciela gminu wielkiego pospolitego ludzi zabrania, pozostali od żon swoich poddani nasi i żony od mężów swoich ani gospodarstwa swego porządnie sprawować i panom swoim dostatecznie powinności oddawać nie mogą, wniosą od województwa naszego prośbę pp. posłowie do IMć xięży biskupów, aby od nas eo nomine Ojcu Swiętemu supplikowali, aby jego Swiątobliwość ex paterna indulgentia indultu tego dispenzy in contrahendis matrimoniis między poddanymi naszymi czas skrócić raczył. 40. Żydów w mieście Przemyślu większa liczba niż chrześcian a domy skupując prawie już do rynku zaglądają, których czasu niebespieczeństwa do obrony ratunku przystojnego nie masz, ani prochami, ani strzelbą, ani osobami swemi do municyej nie chcą się przykładać. Wnosili prośbę swą do nas, abyśmy też do J. kr. Mci reiterowali, żeby ci Żydzi czasu trwogi regimentowi miejskiemu podlegali i równo się z nimi na municye miejskie składali. 41. Domki niektóre miastu podżogą będące, za pozwoleniem Ich Mciów pp. stanu szlacheckiego, funditus czasu niebespieczeństwa zniesiono, z których czynsz pewny zamkowi należał i kapitule przemyskiej. A iż to dla bespieczeństwa pospolitego się stało, prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci, aby wejrzawszy na tak strapione miasto rekompenzę IMci panu lwowskiemu [5]) także i kapitule naznaczyć raczył, a miasto aby zatem od prawnych postępków uwol-

[1]) Jan Zebrzydowski. [2]) Hermolaus Ligęza. [3]) Łukasz Żółkiewski. [4]) Mikołaj Narajowski. [5]) Marcin Krasicki.

nione zostawało. Działo się w Wiszni 17 Decembris anno 1625 [a]). Jakób Sobieski starosta krasnostawski marszałek sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Prem. Rel. 344 p. 1—9; Castr. Leop. Rel. 377 p. 515—523; Castr. Sanoc. Rel. 149 p. 446—451; Fasc. C. Cast. Prem. 8 p. 1551—1564.

150.

We Lwowie, 20 kwietnia 1626.

Regestr ziemian na okazowaniu pode Lwowem.

Regestr okazowania i popisu IMć pp. obywatelów i slachty powiatów lwowskiego i zydaczowskiego, którzy się pode Lwowem w polu u św. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodnej niedzieli roku pańskiego tysiąc sześćset dwudziestego szóstego podług konstytucyi sejmu warszawskiego w roku 1620 uchwalonej popisowali albo przed JW. p. IMć p. Janem Daniłowiczem na Olesku wojewodą ziem ruskich buskim korsunskim czehrynskim starostą i przy bytności Ich Mć pp. urzędników. IMć p. wojewoda ziem ruskich buski, korsunski, czehrynski starosta. IMć p. Jerzy Dziedoszycki kasztelan lubaczowski, IMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek starosta lwowski. IMć p. Mikołaj hrabia Ostrorog wojewodzic poznański starosta drohowyski. IMć p. Alexander Trzebinski podkomorzy lwowski. IMć p. Mikołaj Narajowski sędzia lwowski. IMć p. Marcyan Morawiec podsędek ziemie lwowskiej. IMć p. Piotr Ozga pisarz lwowski ziemski. IMć p. Mikołaj Ożga łowczy lwowski. IMć p. Mikołaj Oski imieniem Jej Mci p. referendarzowej koronnej. IMć p. Teodor Terlecki wojski grodecki. IMć p. Marcin Truskolaski miecznik lwowski. IMć p. Skopowski imieniem IMci p. Sieniawskiego chorążego koronnego chorego. IMć p. Alexander Zaleski podstarości lwowski. IMć p. Mikołaj Czuryło. IMć p. Jan Bogusz. P. Jan Boczkowski. P. Olbrycht Odorowski. P. Maciej Czopowski sam za się i potomków rodzonego swego. IMć p. Mikołaj Strzemecki imieniem IMci p. Jakuba Sikorskiego chorego. IMć p. starosta krasnostawski, że jedzie z pocztem swym w chełmskiej ziemi. P. Stanisław Głoskowski opowiedział, że p. Zygmunt Podolski chory. IMć p. Hieronim Chmielecki. P. Łukasz Paprocki. P. Wojciech Myskowski. IMć p. Adam Podorecki imieniem ojca swego chorego IMci p. sędziego buskiego. P. Wojciech Truskolaski. P. Mikołaj Narajowski. P. Wojciech Strzeptowski. IMć p. Alexander Lastowiecki imieniem IMci p. starosty zydaczowskiego na ten czas chorego. IMć p. Stanisław Głębocki podstoli lwowski. IMć p. Mikołaj Kochanowski. IMć p. Stanisław Głoskowski. P. Jan Strzemię. P. Marcin Strzelecki. P. Jachym Krauszowski. Pan Ciecieszowski, nie było go. P. Mikołaj Korytowski. P. Adam Narajowski imieniem ojca swego. P. Mikołaj Pokutyński. P. Jan Bieikowski. P. Marko Wysłobocki. P. Jendrzej Sienienski. P. Mikołaj Jacimirski. P. Wiktorzyn Kuropatnicki. P. Malchier Wierzbicki. P. Jan Rożniatowski. P. Szymon Lozinski. Jej Mć p. Katarzyna Kuropatnicka syna i sługę swego stawiła. P. Jan Jordan. P. Szymon Lozynsky. P. Woiciech Czeski syn za ojca. IMć p. Jan Podoski kasztelan raciąski czeladź swą przysłał. P. Stanisław Kochowski. P. Mikołaj Sulatycki. IMć p. Mikołaj Stogniew. p. Stanisław Krogulecki. P. Wojciech Sowinski syn imieniem matki swej. P. Mikołaj Walicki syn imieniem matki swej. P. Piotr Melech Lozynski. P. Jan Rącka. P. Jan Bojarski. P. Jan Sliwowski. P. Alexander Kowalski. P. Stanisław Szuliszewski. P. Adam Naraiowski. P. Maciej Gaszparski. P. Jan Bieikowski z województwa wołyńskiego. P. Jan Dunkowski. P. Paweł Kurowski. P. Maciej Uruski. P. Szymon Olewiński. P. Wojciech Jaruntowski. P. Jendrzej Pomorski. P. Piotr Moszynski. P. Jerzy Brozdowski. P. Stanisław Domanski. P. Jan Obertynski. P. Stanisław Tyrawski. Stefan Mazało imieniem IMci

---

a) die decima sexta Anno millesimo sexcentesimo vigesimo sexto. Lw.

p. Abrama Sieniuty. p. Marcin Krowanowski imieniem stryja swego Stanisława Krowanowskiego chorego. p. Paweł Wyszel. p. Dawid Wolski. p. Jan Srokowski. p. Stanisław Kawecki. p. Mikołaj Kanofoyski. p. Mikołaj Srokowski. p. Samuel Pomorski. pan Goliszewski Jerzy. p. Jan Zaliwski. p. Jan Zulinski. p. Dmitr Łucki. Stanisław Medlinski. p. Kilian Nowicki. p. Ostafi Trylewski. p. Iwan Turzanski. p. Andrzej Podlesiecki. p. Gabriel Swiencicki z powiatu sanockiego. p. Fedor Czajkowski. p. Iwan Winnicki. p. Sien Winnicki. p. Iwan Czajkowski Szatkowicz. p. Michał Swaryczewski Jackowicz. p. Wasko Podwysocki. p. Stecko Czajkowski. p. Fedko Czajkowski Daszkowicz. IMć p. Szczęsny Wilczek. IMć p. Laszcz Mikołaj. IMć p. Marcin Wilczek. IMć p. Stanisław Poradowski swojej i braciej swych Zygmunta i Szczęsnego jako niedzielnych imieniem. p. Mikołaj Koniecki sam i imieniem synowców swych jako opiekun. p. Kasper Koniecki. p. Stanisław Askmanicki. p. Piotr Karwowski. p. Stefan Galecki. p. Gabriel Przegalinski. p. Grzegorz Ostrowski. Iwachno Sulatycki. Fedor Czajkowski. p. Marcin Radominski imieniem IMci p. Mikołaja Maciejowskiego, który na ten czas odjechał do Polski. p. Jan Bogusz wojt złoczowski. p. Maciej Zrelski. Fedko Swaryczewski. p. Wojciech Gorski. p. Jendrzej Podsędkowski. p. Mateusz Włodkowski. p. Jakub Kruszynski. Jan Lozynsky. p. Jan Kaczkowski imieniem IMci p. Stanisława Czepielowskiego dawno chorego. IMć p. Krzysztof Cebrowski imieniem ojca swego. IMć p. Nazaryusz Bułdy. p. Jan Ludkiewicz imieniem p. Franciszka Wrzesscza. p. Wojciech Swierski. p. Jendrzej Brzozdowski. p. Krzysztof Wolwanowski. p. Mikołaj Czerniejowski. p. Wojciech Golianski. p. Jakob Golianski. p. Alexander Łastowiecki. p. Alexander Narajowski. p. Jan Brozowski. p. Marcin Kotowski imieniem Jej Mci p. Janowej Mierskiej. p. Piotr Paszkowski imieniem Jej Mci p. Czerniejowskiej podkomorzynej lwowskiej. p. Tomasz Kuczkowski imieniem Jej Mci p. Samuelowej Czerniejowskiej. p. Jan Domanski imieniem Jej Mci p. Teofili Konarskiej. p. Jendrzej Widzowski. p. Wojciech Kliomowski. p. Jan Drogomer. p Jan Sawinski. p. Mikołaj Drogomier. p. Andrzej Przedzymierski. p. Wojciech Hubicki. p. Piotr Kanofoiski. p. Bartosz Męcikowski, p. Piotr Lurynowicz. p. Gabriel Białozor, p. Jacko Dubrawski. p. Andrzej Kakowski. Tomasz Czaiński imieniem IMci p. Piotra Polanowskiego, który na ten czas brał lekarstwo we Lwowie. IMć p. Mikołaj Janicki. IMć p. Mikołaj Janicki drugi. IMć p. Łukasz Oleśnicki. IMć p. Piotr Oleśnicki. IMć p. Zbozny Oleśnicki. IMć p. Szymon Chodorowski. IMć p. Jan Chodorowski. Marcin Kowiecki imieniem Jej Mci p. sędziny podolskiej. p. Stanisław Zaleski. p. Jędrzej Bzicki. IMć p. Jan Oleśnicki.' Jan Malkowski imieniem Jej Mci Choinskiej. Szymon Trembicki imieniem Jej Mci p. Krzysztofowej Janickiej. p. Kuźma Biliński z przemyskiego, p. Bartłomiej Gostynski. IMć p. Mikołaj Brzozdowski, IMć p. Adam Strzelecki. IMć p. Seweryn Gruszecki. p. Marcin Krasuski. p. Stanisław Szystowski. p. Stefan Drohojowski. p. Jakub Poniatowski, p. Stanisław Nowosielski. p. Stanisław Głoskowski. p. Krzysztof Aekelski, pan Mikołaj Karwowski imieniem paniej Kopystynskiej podsędkowej. p. Wojciech Myślinski. p. Ferens Podwysocki. p. Wasko Podwysocki. p. Jan Starzynski opowiedział się że chory. p. Sebastyan Kurzanski. IMć p. Stanisław Kurzanski. p. Sebastyan Grabowski imieniem Jej Mci p. Katarzyny Bienieckiej. p. Marcelian Glinski swem i stryja swego p. Walentego Glinskiego który w więzieniu. p. Jan Dąbrownicki. p. Jędrzej Rozwadowski. p. Piotr Swaryczowski. p. Bazyli Wisłobocki. p. Jerzy Rozniatowski. p. Wojciech Pacławski stawił się imieniem ojca swego zastrzelonego. p. Jędrzej Malicki. p. Stanisław Bratkowski. p. Jan Winnicki. p. Alexander Sulatycki. p. Piotr Ostrowski. p. Ferens Jasinski. p. Iwan Kociński. p. Adrzej Czaikowski Daszkowic. Jacko Popiel. p. Mikołaj Czołhański. p. Ostafiej Czołhanski imieniem ojca swego p. podwojewodzego chorego. p. Jan Dmochowski. Jarosz Swiderski imieniem p. Jana Dąbskiego chorego. p. Krzysztof Skulimowski. p. Jan Worobecki. p. Kasper Wartynski. p. Stefan Podlesiecki. p. Jan Podlesiecki. p. Semia Hoszowski. p. Walenty Klinski za brata swego Adama Klinskiego który jachał na pogrzeb żony swej. IMć p. Filip Rykowski. IMć p. Adam Dzierzek. p. Filip Koyski. Iliasz Cownikasz, Piotr Czerkaski. p. Iwan Hoszowski Sowicz. p. Benedykt Swiatski. p. Wasil Skulski, p. Iwan Kropczycz Hoszowski. p. Wojciech Piasecki sam i imieniem IMci p. Ferdynanda Piaseckiego pisarza ziemskiego buskiego rodzo-

nego swego chorego. Szymon Kamienski imieniem p. Marcina Grabianki za się nie był. p. Stanisław Maminski. p. Stanisław Koniecki. IMć p. Adam Komorowski, IMć p. Adam Nieprzecki. IMć p. Gabriel Swiadzki z sanockiego. IMć p. Wawrzyniec Piaskowski. IMć p. Stanisław Czartoryski. IMć p. Paweł Chodorowski, IMć p. Mikołaj Mnichowski, p. Stanisław Wielogorski. p. Jendrzej Wielogorski. Jakób Dabrowski imieniem pana swego Ludwika Ozygałki chorego. Mikołaj Karwowski sługa Jej Mci paniej Barbary Czołhańskiej imieniem. p. Jan Widzowski, Hrehory Balicki. Fedor Balicki, Wasko Balicki. p. Jan Ostrowski. p. Stanisław Wrona. Wasko Kostkowicz Witwicki Hatało. IMć Wydzga. IMć p. Krzysztof Kaznowski. IMć p. Siedlicki. p. Gabriel Czarnołęski imieniem p. Krzysztofa Chrzeszyckiego wuja swego chorego. Fedko Czajkowski Lechnowicz. IMć p. Maximilian Łachowski pisarz grodzki lwowski. p. Mikołaj Gełcza imieniem paniej matki swej. p. Jan Widzowski imieniem paniej Zofiej Skotnickiej wdowy z Brzozdowiec; tenże za panią Wojciechową Narajowską. p. Jerzy Rudnicki imieniem ojca swego chorego. p. Jakub Oyczanowski. p. Maciej Rzewnicki z powiatu halickiego do Lublina na ten czas jadąc. p. Kasper Nowosielski komornik ziemski lwowski. p. Jakób Borkowski. IMć p. Gabriel Sieprowski imieniem ojca swego chorego. p. Stanisław Bogucki. p. Maciej Jastrzębski. p. Stefan Podlesiecki. p. Adam Dobrzynski. IMć p. Alexander Brzozdowski. Tymko Rozwadowski, Fedor Winnicki, Stefan Czaikowski. p. Piotr Pohorecki. Prokop Horodyski imieniem ojca swego Jędrzeja Horodyskiego. Jakub Zagorski, Wojciech Sokołowski imieniem p. Wojciecha Dawidowskiego pana swego, który w pilnych sprawach na trybunał jachał. p. Jarosz Waidolt i p. Mikołaj Siedmioracki złotnik ruscy lwowscy imieniem totius magistratus z dóbr Zubrzy i Siechowa. IMć p. Jakub Poniatowski imieniem p. Zofiej Kiełczowskiej córki swej wdowy. Jakób Jakubowski imieniem p. Fedora Bilinskiego z Krechowicz. p. Samuel Myśliborski imieniem p. Koraczowej wdowy i za siebie sam, p. Walerian Sułowski. Fedko Czaikowski Słoninka. p. Sebastyan Kuczezworowski imieniem IMci p. Stanisława Firleja wojewodzica lubelskiego, który jachał na pogrzeb księdza arcybiskupa gnieznieńskiego. Piotr Rzewuski imieniem paniej Margarety Rzewuskiej wdowy. p. Jerzy Podrysicki. Fedor Zornicki. Sayka Jasinski. Iwan Jasinski. p. Jan Sikorski imieniem ojca swego Jakóba chorego. Iwan Boiarski sam i imieniem Marusny Bratkowskiej wdowy. Mikołaj Swarczowski. Maciej Podwysocki. Jan Gołowski imieniem ojca swego starego. Jan Rogowski. Marcin Kruszka. Ilko Zerebecki. Mikołaj Przedzymierski. Gerzy Pohorecki. Dmitr Pohorecki. p. Marcin Wronowski. p. Adam Rzeczycki. Matiasz Czułowski. Matiasz Dobrzanski. Jan Ilnicki. Kasper Chroslinski. Wacław Zapłatynski sam za się i Humiena Uniowskiego jako niedzielnego. Jan Rybczowski od matki swej Mariej Trzaskowskiej wdowy. Tomasz Handlowski. Jacko Siemiginowski. p. Gabriel Kościszenski na oczy niewidomy stawia czeladnika z koniem. p. Jan Strzemię, Roman Dubrowlanski, Sien Hoszowski. Jan Romaszkowic od p. Bernatowica z dóbr Krzywczyc, Jan Rosiel, Marko Turzański, Prokop Winnicki, Ilko Nawerecki, Teodor Srokowski sam za się i imieniem synowca swego Wojciecha w więzieniu u Tatar także i imieniem paniej Jastrzębskiej wdowy. IMć p. Jan Strzemię imieniem IMci p. Ferdynanda Myszkowskiego margrabi starosty grodeckiego stawił piechoty pięćdziesiąt, samego IMci nie było. Paweł Horodyski. p. Tomasz Rokotowski, Hrehory Swarczowski, Les Skolski, Jac Skolski, Iwan Baczynski, Piotr Podlesiecki, Wasko Łącki, Wasko Kruszenicki, Jan Czerkaski, Stefan Łagiewnicki, Andrzej Bratkowski, Iwan Bratkowski, Piotr Bratkowski, Wasko Czaikowski Kunkowicz, Piotr Hoszowski Misiewicz, Michajło Strutynski, Wasko Zerebecki Kunaszew, Wasko Kanofoiski z Jasniszcz, Paweł Czaikowski, Iwan Łozinski z Jasniszcz, Hrycko Przedzymirski, Stanisław Czajkowski. Kunasz Zerebecki, Staś Medrynski, Jerzy Podlesiecki, Iwan Batko, drugi Ławer Sieczka Witwicki sam i imieniem brata swego Prokopa jako niedzielonego. Ihnat Ławrowicz Witwicki, Tomasz Witwicki z bratem swym niedzielnym. Ihnat Hołubowicz Witwicki. p. Stanisław Milewski sam i imieniem rodzonego swego chorego. Hawryło z Rostoczek Witwicki, Gabriel Laskowicz imieniem Jana Czaykowskiego vicesgerenta lwowskiego, który jachał na roki do Przemyśla, Fedko Duszkowic Czajkowski, Marko Kruszelnicki, Paweł Czajkowski, Łukasz Czajkowski; tenże i za brata swego

którego Tatarowie wzięli Iwana. Hryc Mykitycz Czaykowski, Les Czajkowski Thomanowicz, Roman Czaykowski, Mikołaj Czajkowski, Kunasz Srokowski z Czajkowic, Berynda Tymko Czajkowski, Leś Czajkowski Trunko, Iwan Zapłatynski, Jac Biliński, Ławer Witwicki Koczkowicow, Ihnat Czajkowski, Wasil Przedzymierski z Loziny, Stefan Czajkowski, Wasko Witwicki, Mikołaj Podlesiecki. Piotr Łozinski Zgałatowicz. Jacko Łozinski Zgałatowicz, Mis Witwicki, Roman Mordalewicz, Jacko Łozinski Czernikowicz, Jusip Witwicki Maleniowicz. Iwan Hoszowski Andronikowicz, Marko Hoszowski Olezarowicz, Iwanko Hoszowski Szostakowicz. Iwan Hoszowski Hłnatkanowicz, Fedor Hoszowski Hłuchanowicz, Andrzej Hoszowski Maszewicz, Hryc Hoszowski Petrowicz, Ihnat Hoszowski Kleczkowic, Sień Hoszowski Olizarowicz, Stec Hoszowski Olizarowicz, Maciej Hoszowski Hubarzyc, Jan Hoszowski Lesiowicz. Hryc Hoszowski Sieckowicz, Roman Hoszowski Poliwankowicz, Jan Ilnicki imieniem braciej Stanisława i Iwana niedzielnych i sam za się, Wasil Hoszowski Łukaszewicz, Maciej Hoszowski Staszewic, Kost Hoszowski Saraczyc, Iwan Hoszowski Popowicz, Andrzej Krzeczowiecki, Fedor Hoszowski Straszewic, Fedor Winnicki z Czajkowic, Iwan Ilnicki, Andrej Cieszycki, Demko Witwicki Michajłowicz, Jan Witwicki Michajłowicz, Jurko Ilnicki, Paweł Przedrzymierski. Anton Hoszowski Kubarzyc, Petro Witwicki Mirowicz, Jusip Zurakowski. IMć p. Alexander Giedzinski. IMć p. Konstanty Giedzinski. IMć p. Jerzy Zamojski. p. Marcyan Oscirowski imieniem IMci p. Marcyana Giedzińskiego chorego i starego. IMć p. Andrzej Lazniowski. p. Stanisław Rzeczkowski. p. Stanisław Tyszko imieniem paniej Jaroszowej Giedzinskiej wdowy. IMć p. Wojciech Srzedzinski. p. Rafał Walawski imieniem matki swej wdowy. Stefan Przedrzymirski. IMć p. Jan Witwicki. Iwan Przedrzymirski Doszowicz. Jacko Ortyński, tenże imieniem braciej Sienka i Jacka chorych. Stefan Czajkowski Berynda. Fedko Czajkowski Berynda. Stanisław Witwicki za ojca swego Witwickiego chorego, Jacko Czajkowski Berynda, Ilko Czajkowski Słoninka, Mikołaj Czajkowski Paszko, Paweł Czajkowski Słoninka, Iwan Witwicki Piecznaczyc, Iwan Witwicki Bidunowicz, Jendrzej Witwicki Posiowicz, Jurko Witwicki Fedorowicz, Hryc Witwicki Murowicz, Iwan Czajkowski Iwaszkowicz, Iwan Witwicki Prokopowicz, Iwan Kosinski. IMć p. Piotr Skorkowski. IMć p. Glinka, p. Krzysztof Swiencicki, Zachariasz Łozinski, Sien Czajkowski imieniem ojca swego chorego, Jendrzej Jasnicki. IMć p. Tomasz Potępski. IMć p. Stefan Potępski. IMć p. Mikołaj Białoskorski. Iwan Łoziński Czernik, Mikołaj Czajkowski Iwaszkowic. Stefan Przedrzymirski swem i brata swego imieniem Jana niedzielonego, Iwan Popielowski. Piotr Zornicki, Ioan Zornicki. Iwan Przedrzymierski, Małgorzata Białobrzeska imieniem męża swego Stanisława Białobrzeskiego, który szedł na miejsca święte. Hrycko Lozinski Ihnatowicz. p. Mikołaj Kozicki imieniem JMci p. Walentej Kalinowskiej wojskiej halickiej wdowy. Ludwik Wyszyński imieniem ojca swego chorego, Stefan Loziński Jarmołowicz, Sayko Lozinski Ihnatowicz, Prokop Witwicki, Hryc Witwicki, Iwan Witwicki Juskowic, p. Jan Kamieniecki z Kosowa, p. Jan Iżycki, p. Jan Osędowski imieniem matki swej, p. Hyancenth Dubrawski, IMć p. Maciej Swięcicki, Sien Krzywicki. Iwan Krzywicki. Paweł Bronowski swem i imieniem pani matki swej. p. Stanisław Jaruntowski. p. Stanisław Zaleski. p. Hieronim Zaleski. IMć p. Jan Kłodnicki. IMć p. Krzysztof Kłodnicki, IMć p. Filip Kłodnicki z przemyskiego. IMć p. Mikołaj Rosciszewski z przemyskiego, IMć p. Piotr Narajowski z przemyskiego, p. Adam Sutkowski, p. Krzysztof Wisniowski z przemyskiego. p. Marcin Myślinski z przemyskiego. p. Mikołaj Zukowski z przemyskiego. p. Prokop Putatycki. p. Mikołaj Janikowski. p. Iwan Putatycki. p. Mikołaj Złobecki. p. Wojciech Stawski. p. Stanisław Tyszkowski podstarości zydaczowski. p. Wojciech Sierchowski. p. Wojciech Piotrowski. p. Jakub Borowski. p. Jakób Swięcicki. p. Bartosz Cygański. Jan Osendowski imieniem matki swej. p. Adam Komorowski p. Adam Komorowski, p. Adam Nieprtecki, p. Mikołaj Ozygalka, p. Jan Chrostecki, p. Marcin Rzeczycki, p. Gabriel Krasuski, p. Paweł Wujankowski sam nie był, bo dla pieniędzy do Warszawy odjeżdżał dla żołnierzów, pòczet jednak stawił. IMć p. Krzysztof Wasiczynski, IMć p. Wojciech Stawski. p. Jakob Bernatowicz z Krzywczyc. p. Gabriel Nasilowski. p. Bartosz Olszewski, p. Wojciech Jaruntowski. p. Samuel

Pomorski. p. Kasper Niedźwiedzki. p. Maciej Niedzwiedzki. p. Jan Kłopotowski. p. Daniel Niedzwiedziowicz Witwicki. Paweł Batko. p. Malcher Zebrzydowski. p. Jan Bochenski imieniem Jej Mci p. Zofiej Wysokinskiej wdowy. Mikołaj Łozinski z Pletenic. IMć p. Jakub Kazimierz Piasecki z powiatu krasnostawskiego. Jan Startowski.

Ind. Rel. Castr. Leop. 377 p. 811—819.

151.

W Sanoku, 20 kwietnia 1626.

Regestr ziemian sanockich na okazowaniu pod Sanokiem.

Actum sub oppido Sanok feria secunda post dominicam Conductus Paschae anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo sexto.

Regestrum nobilitatis ad actum solum occasionis congregatae. Mfcus. castellanus sanocensis [1]). Gsus. Samuel Sienienski succamerarius. Gsus. Venceslaus Stano. Od IMci p. Adama Stadnickiego poczet. Mfcus. Nicolaus Lesniowski castellanus cechouiensis. Gsus. Petrus Chrząstowski. Gsus. Hieronimus Krolewski. Gsus. Paulus Brzeski. Gsus. Albertus Romer. Gsus. Petrus Roiewski. Gsus. Mathias Roiewski. Gsus. Ioannes Giebułtowski. Gsus. Stanislaus Bogusky. Gsus. Stephanus Wybranowski. Gsus. Georgius Boguski. Gsus. Stephanus Wybranowski. Gsus. Georgius Boguski gsi. Sigismundi Zabawski famulus. Gsus. Andreas Zurowski. Gsus. Ioannes Zurowski. Gsus. Baltazar Ciecierski. Gsus. Martinus Sienienski. Gsus. Georgius Biereczki. Gsus. Albertus Krasowski. Gsus. Martinus Konopaczki. Gsus. Andreas Choteczki. Gsus. Stanislaus Wolkowicz. Gsus. Andreas Konopaczki. Gsus. Ianus Romer. Gsus. Stanislaus Kamienieczki. Gsus. Ioannes Droboth camerarius terrae premisliensis. Gsus. Paulus Lopatynski. Gsus. Ioannes Humniczki. Gsus Ianussius Odrzechowski. Gsus. Petrus Ramult. Gsus. Adamus Chrząszczewski. Gsus. Georgius Humniczki. Gsi. Victor et Augustinus Sokolniczczy. Gsus. Stanislaus Bobreczki. Ioannes Lesniowski. Gsus. Nicolaus Brzezicki. Gsus. Hieronimus Baczalski. Gsus. Petrus Kuczkowski. Gsus. Martianus Purzeczki. Gsus. Matheus Klofasz. Gsi. Pauli Łosiatynski famulus. Gsus. Mathias Czelenski. Gsus. Przeclaus Chrząstowski. Gsus. Stanislaus Drohojowski gsi. Stanislai Czarnocki famulus. Gsus. Tobias Gieralth. Gsus. Andreas Wlostowski. Gsus. Stanislaus Dedenski. Gsus. Ioannes Piwko. Gsus. Sigismundus Krasowski gsi. Ioannis Czurylo Oleczky famulus. Gsus. Joannes Przedwoiewski. Gsus. Stanislaus Domaradzky. Gsus. Venceslaus Humniczki. Gsus. Petrus Strasz. Gsus. Ioannes Dedensky gsi. Alexandri Romer famulus. Gsus. Andreas Jaroczki. Gsi. Andreas et Simon Zaporscy. Gsus. Fredericus Dedenski. Gsus. Ludovicus Stoiowski. Gsus. Stanislaus Prominski. Gsus. Andreas Dedenski camerarius terrae sanocensis. Gsus. Martianus Giebultowski. Gsus. Samuel Krzesz. Gsus. Ioannes Krzesz. Gsus Stanislaus Zlotniczki iudex terrae sanocensis. Gsus. Sigismundus Dunkowski notarius terrae sanocensis. Gsi. Alexander et Samuel Stanowie. Gsus. Valerianus Giebułtowski. Gsus. Stephanus Bobowski. Gsi. Stanislaus et Iohannes Kroguleczczy. Gsus. Laurentius Swierkoczki. Gsus. Stanislaus Humniczki nomine patris sui tribuni sanocensis. Gsus. Petrus Humniczki. Gsus. Venceslaus Pelka. Gsus. Ioannes Bębnowski. Gsus. Albertus Pęgowski. Gsi. Petrus Andreas Stanislaus et Georgius Dębiccy. Gsi. Hieronimi Giebułtowski famulus. Gsus. Iohannes Rosinski. Gsus. Stephanus Uleski. Gsi. Albertus et Thomas Lesczenscy. Gsus. Nicolaus Zamoiski. Gsus. Gabriel Kalnofoiski gsi. Stanislai Glinka famulus. Gsus. Nicolaus Lesiowski. Gsus. Nicolaus Lesczynski. Gsus. Simon Brylewski. Gsus. Nicolaus Ternowski. Gsus. Procopius Studzienski. Gsus. Sbigneus Stadniczky. Gsus. Sa-

---

[1]) Marcin Staduicki.

muel Stadniczky. Gsi. Ioannis Bal famuli. Gsi. Samuelis Bal famuli. Gsus. Olbricht Krukowski. Gsus. Iosephus Garbowski. Gsus. Iohannes Krzesz. Gsus. Severinus Sobieski. Gsi. Nicolai Sienienski famuli. Gsus. Alexander Klofas. Gsus. Martinus Baliczki. Gsus. Alexander Gizowski. Gsus. Martianus Wysoczki. Gsus. Hermolaus Tyrawski. Gsus. Iohannes Bobola. Gsus. Nicolaus Pelka. Gsus. Iohannes Tyrawski. Gsus. Stanislaus Kowalski. Gsus. Christoferus Bystryjowski. Gsi. Martinus, Ioannes Albertus Pobidzinscy. Gsus. Bernardus Czepielowski. Gsus. Martinus Kalnofoiski. Gsus. Alexander Rebertowski. Gsus. Petrus Chmielowski. Gsus. Albertus Męzynski. Gsus. Samuel Mikołajczewski. Gsus. Ioannes Piotruski. Gsi. Georgius et Stanislaus Dubrawsczy. Gsus. Ioannes Witowski filius Ioannis Witowski nomine parentis sui. Gsi. Victorini Zdunowski famulus. Alexander Starzeczki famulus gsi. Gabrielis Swieciczki. Gsus. Adamus Ruskowski. Gsus. Petrus Zborzenski. Gsus. Adamus Soleczki. Gsus. Stanislaus Bębnowski. Gsus. Stanislaus Chrzonowski. Gsus. Albertus Gorski. Gsus. Iohannes Zielonka. Gsi. Sebastiani Rusinowski famulus. Gsus. Stanislaus Secinski. Gsus. Caspar Chomętowski. Gsus. Andreas Polixa. Gsi. Georgii Zolczynski camerarii granicialis terrestris famulus. Gsus. Gabriel Sikorski. Gsus. Stanislaus Zakrzewski. Albertus Faleczki gsi. Hieronimi Nagorski famulus. Gsae. Goreczkowska viduae famuli. Gsae. Kozłowska iudic. terrae sanocensis famuli. Gsus. Nicolaus Wirzbięta. Gsus. Hieronimus Pakoszowski. Gsus. Albertus Pakoszowski. Gsus. Ioannes Gninski. Gsus. Martinus Lissakowski. Gsus. Gabriel Jutrowski. Gsi. Andreae Herburth famuli. Gsus. Ioannes Jaroczki. Gsi. Ioannis Mieleczki famuli. Stanislaus Zarszenski. Gsus. Petrus Jaroczki. Gsus. Stanislaus Malczewski. Gsus. Ioannes Domaraczki. Gsus. Ioannes Zarzewski. Gsus. Petrus Izdebski. Gsus. Gabriel Domaradzki. Gsus. Iacobus Zaremba. Gsae. Chrzonowska viduae famulus. Gsae. Parznicka Zophiae famulus. Gsus. Albertus Grądzki. Gsus. Paulus Domaradzki. Gsus. Andreas Brzowski. Gsus. Petrus Zatwarnicki. Gsus. Hieronimus Rososki nomine Gaspari Rososki parentis sui. Gsus. Georgius Buchowski. Gsi. Thomae Grochowski famuli. Gsus. Iohannes Tyrawski. Gsi. Ioannis Frarurej famulus. Gsae. Annae Przezdziecka famulus. Gsi. Hiacinti Dedenski famulus. Gsi. Ioannis Zaporski famulus. Gsus. Ioannes Lodzinski. Gsus. Ioannes Skarbek. Gsus. Christoferus Faliszewski. Gsus. Ioannes Bielanowski. Gsus. Stanislaus Szachnowic famulus gsi. Ioannis Turopolski; famulus gsi. Andreae Slawienski; famulus gsi. Iacobi Wolski; famulus gsi. Alexandri Znamierowski, gsus. Stanislaus Chylinski. Gsus. Jaczko Zatwarniczki. Gsus. Dmitr Dwerniczki Iwankowic. Gsus. Ioannes Zabawski. Gsi. castellani polanecensis famuli. Gsus. Ioannes Pireczki. Gsus. Jaczko Dwerniczki. Gsae. Barbare Bączalska famulus. Gsae. Zophiae Mieleczka famuli. Gsus. Christoferus Bukowski. Gsus. Gaspar Chlopiczki. Gsi. Alberti Zawisza famulus. Gsi. Thomae Groczki famulus. Gsi. Sebastiani Machowski famulus. Gsus. Ioannes Wysloczky. Gsi. Pauli Krasowski famulus. Gsi. capitanei dolinensis famuli. Gsi. Alberti Dzielinski famulus. Gsi. Stanislaus et Paulus Kamodzinski. Gsus. Andreas Roszkowski gsae. Herbultowa viduae famulus. Gsus. Petrus Uleski gsae. Dedenska viduae famulus. Gsae. Magdalenae Klofasowa famulus. Gsus. Dmitr Szandrowski famulus gsae. Marinae Dwernickiej; famulus gsae. Katherinae Jezierska. Nobiles Ostafiej Stec Bielasz Feledy Luczka Dobrzanscy. Gsi. Ioannis Pełczycki famulus. Gsus. Michael Pełczyczki. Gsus. Iacobus Krasniewski. Gsi. Sebastiani Prusinowski famulus. Gsus. Andreas Blotnicki. Gsus. Mathias Bidziensky. Gsus. Maximilianus Opacki famulus gsi. Christoferi Biereczki; famulus gsi. Lucae Osękowski, famulus gsi. Nicolai Lubochorski; famulus gsae. Korythkowa viduae; famulus gsi. Stanislai Sobiekurski; famulus nobilis Dmitr Dwerniczki famulus. Marcin Stadnicki ze Zmigroda kasztelan sanocki m. p.

Ind. Rel. Castr. Sanoc. 149 p. 605 poczem 626—627 wreście 624—626.

152.

W Żółkwi, 21 sierpnia 1626.

Wojewoda ruski wzywa rycerstwo województwa na dzień 3 września pod Wiśnię.

Jan Daniłowicz na Olesku wojewoda ziem ruskich buski korsuński czehrynski etc. starosta. Przy zaleceniu służb moich braterskich. Iż WMciom moim miłościwym panom tajno nie jest, jakie ze wszytkich stron niebespieczeństwa na Rzpltę ojczyznę miłą naszę nadchodzą, której jeśli kiedy tedy teraz, patrząc niemal na ostatnią zgubę jej rękę podać trzeba, lubo to wiedziałem, że pilna tego była potrzeba zabiegać tym niebespieczenstwom ojczyznej, nie chciałem być jednak pierwszym abym się z tem porywać miał, wiedząc komu z prawa pospolitego właśnie należy rozsyłać uniwersały. Lecz ductus authoritate inszych górnych województw i radą IMci pp. senatorów ruskich kolegów moich, a nadewszystko, iż nie jest to nad wolą J. kr. Mci pana i głowy naszej, wszem w obec i kożdemu z osobna WMciom m. m. pp. do wiadomości odnoszę, że tym uniwersałem moim naznaczam diem 3 Septembris zjechania się wszytkich ziem województwa ruskiego a miejsce pod Wisnią nad rzeką Rakiem, gdzie zwykli przodkowie nasi wizye [a] swoje odprawować i z tego tam miejsca Rzpltą ojczyznę i pany swe ratować. Proszę tedy WMciów m. m. pp. i braci, abyście się WMć na ten czas tam stawić raczyli forti et armata manu przeciwko nieprzyjaciołom Rzpltej i J. kr. Mci, a tam namówiwszy się spólnie, gdzie potrzeba Rzpltej i J. kr. Mci ukaże stawić się nie omieszkiwali. Ja lubo to w zeszłych leciech swych i we złem zdrowiu, stawić się w pośrodek WMci m. m. pp. i braci, użyczyli mi Pan Bóg zdrowia, nie omieszkam, oddając się przy tem z służbami memi łasce WMciów m. m. pp. i braci. Dan w Żółkwi die 21 Augusti w roku 1626. Jan Daniłowicz wojewoda ruski B. K. C. mp.

Ind. Rel. Castr. Prem. 346 p. 2338—2339. Castr. San. Rel. 148 p. 1466—1467.

153.

W Przemyślu, 28 sierpnia 1626.

Kasztelana przemyskiego uniwersał do rycerstwa ziemi przemyskiej w sprawie orędzia wojewody z 21 sierpnia.

Stanisław z Radochoniec Wapowski kasztelan przemyski etc. Gdyśmy się za uniwersałem IMci p. wojewody ruskiego na elekcyą podsędkowską na dzień wczorajszy zjachali, zaszedł nas od IMci uniwersał drugi [1]), którym pod te niebespieczeństwa Rzpltej następujące napomina nas do gotowości wojennej i wzywa na dzień 3 września nad rzekę Rak nazwaną. Lecz IMć bracia impossibilitatem rei upatrując, zlecili IMci p. Janowi Drohojowskiemu, na ten czas marszałkowi koła swego, aby imieniem Ich Mci listem przełożył to IMci p. wojewodzie, iż wziąwszy ten uniwersał IMci 27 Augusti, nie było podobna stawić się ad diem 3 Septembris na miejsce naznaczone. Mnię też użyli Ich Mć, abym tym moim uniwersałem o zgodzie wszech nas obwieścił i Ich Mć bracią w domach swoich pozostałą, którzy na tej elekcyej nie byli, a tak wszem w obec i każdemu z osobna narodu szlacheckiego braci obywatelom ziemie przemyskiej przy zaleceniu służb moich braterskich z powinności mej napominam i proszę, abyście WMć na dzień 15 Septembra na toż miejsce od IMci p. wojewody naznaczone za Wiśnią nad Rakiem zjachać raczyli manu forti et

---

a) zjazdy S.

[1]) Ob. Nr. 152.

armata. Tam i consilium o powrocie naszym wedle potrzeby Rzpltej uczynimy i oraz sejmik przedsejmowy odprawimy. Na co dla większej wiary i pewności ręką się własną podpisuję z przyłożeniem pieczęci mojej. W Przemyślu die 28 sierpnia roku 1626. Stanisław Wapowski kasztelan przemyski.

Ind. Rel. Castr. Prem. 346 p. 2341—2342.

154.

W Wisni, 15 września 1626.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya na sejm walny warszawski [1]) Ich Mć pp. posłom naszym Alexandrowi Trzebinskiemu podkomorzemu, Piotrowi Ożdze z Ossy pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu, Felicianowi Grochowskiemu pisarzowi ziemskiemu, Wojciechowi Przedwojewskiemu miecznikowi przemyskiemu, Samuelowi Humnickiemu podstolemu sanockiemu, Stanisławowi Sobiegurskiemu... ziemie sanockiej na sejmik wisienski pro die decima quinta Septembris zgromadzony. Słusznie zawsze J. kr. Mci p. n. m. przy powinszowaniu dobrego w długie lata zdrowia i ofiarowania wiernego poddaństwa naszego, kiedy na same tylko kraje województw naszych fortuna wojenna i ręka nieprzyjacielska ogniem i mieczem sciągała zażartość swoję, dziękowali za obmyślawanie i wspór taki, jaki na ten czas rationes Rzpltej ponosiły, niemniej i teraz kiedy i insze części państw ojczystych niebespieczeństwa i następy zdradliwe nieprzyjaciół różnych doczuli, dziękować będą Ich Mć pp. posłowie nasi, że J. kr. Mć nie folgując latom i zdrowiu swemu, ruszył się z osobą swą pańską na uczynienie wstrętu nieprzyjacielowi temu i zastanowił bieg zamysłów jego, które niechybnie insolescenti fortuna jako najdalej viscera Rzptej interneciva hostilitate pożerać chciały. 2. A iż, ostatniem prawie zniszczeniem krajów naszych wyćwiczeni, wiemy, jakie są incommoda belli i co za skutki za sobą ponoszą, litując podalszej braciej naszej, na których takowegoż szczęścia los powrócił się, braterskie onych dolegliwości za naszę poczytywamy zgubę i stratę tamtę za swoję rozumiemy i onych wedle zwyczajów Rzpltej, ile nadwątlonych sił i sposobów dostawa, ratować chcemy. 3. Zlecamy to tedy pp. posłom naszym, aby oni pożałowawszy hanc vicissitudinem fortunae i zguby przedniejszych fortec i portów prowincyi tamtej, znieśli się z górnemi i wszytkiemi innemi województwy a in communi radząc o rekuperowaniu tak znacznych części Rzpltej, wszelkich sposobów szukali, jakoby się i ten nieprzyjaciel zdradliwy nie cieszył i amissa pod władzę Rzpltej i panowanie J. kr. Mci przywrócić mogli. Co żeby tem snadniej skutek wziąć mogło, plenariam potestatem dajemy pp. posłom naszym umawiać się i zawierać wszytko, coby było ex re et commodo totius Reipublicae, to jednak specialiter warując, aby w podatkach, którym już non sufficimus, nie więcej nad inne województwa sub nullitatis vitio nie pozwalali i bespieczeństwo krajów tutecznych, którym największa zawsze moles periculorum imminet i na insze województwa zlewa nic nie ubliżało, a mianowicie wojsko kwarciane, prawem pospolitem województwom naszym uprzywilejowane, żadnym wymyślnym sposobem stąd zwodzone ani zmniejszone nie było, warujemy, owszem, upatrując magnitudinem periculi od obojej Ukrainy, do tego wojska z osobna proporcyonalne praesidium przyczynione było. 4. A jeżeliby przyszło za zgodą stanów do pospolitego ruszenia, nie mają tego odstępować pp. posłowie nasi, aby te sześć województw: kijowskie, ruskie, wołyńskie, podolskie, bełzkie, bracławskie od ściany swej oderwane nie były, warując od ściany węgierskiej

[1]) Uniwersałem z 30. lipca 1626 rozpisany był sejm na 13. października a sejmik na 15. września C. Leop. 377 p. 1492. Jednakże już 12. września uniwersałem datowanym z pod Grudziądza król sejm przełożył na 10. listopada, a to z powodu wtargnięcia do Prus Gustawa Adolfa. C. San. 150 p. 62—63.

pp. posłowie naszy to niebespieczeństwo, które na ten czas periclitatur i rozrywa siły Rzpltej, podadzą sub trutinam wszytkich stanów, jeżeli pogranice tego zamku od ludzi narodu węgierskiego bespiecznie używane być mogą, gdzie pod czas szable błyszczącej się stamtąd ultra citroque Węgrowie przejeżdżający się nietylko słusznie nam są formidolosi, ale i świeża wiara i postępek feudalis principis nauczyć nas może, jako mamy alienae fidei initia żebyśmy a perfidia tuti zostawali. 5. A żeśmy i przed tem bespieczeństwa zamku lwowskiego Rzpltej J. kr. Mci zawsze zalecali i teraz pp. posłowie nasi starać się będą, ażeby z tych podatków, które z tych to ziem uchwalone będą, praesidium miescu temu, na którego bespieczeństwie siła, ile pod ten czas należy, zniosszy z stanami skutecznie obmyślili. 6. Uraża i to stanu szlacheckiego ludzie nie pomału, iż mimo nieznośne kupiectwa i nad wszytkie słuszność wyniesione pretia rerum, które łakomstwo ludzi mieskich sine fine et sine modo podnosi, statutem toruńskim pociągając go inusitata libidine na stan szlachecki, siła niewinnych onym przykrywa, o wielką zniewagę a nawet periculum honoris, famae, co nawiększa zdrowia przywodzi, sollicite będą się starać pp. posłowie, aby za zgodą stanów albo restringowany był ten statut, albo finaliter deklarowany, jako et in quibus casibus tak straszna stanowi szlacheckiemu surowość tego prawa ma być pociągana. Alexander Trzebieński podkomorzy lwowski marszałek sejmiku wisieńskiego.

Ind. Rel. Castr. Leop. 377 p. 1532—1534.

155.

W Wisni, 11 stycznia 1627.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady urzędnicy i wszytko rycerstwo na sejmik wiszyński od J. kr. Mci p. n. m. nam złożony na dzień jedenasty miesiąca stycznia w roku tysiąc sześćsetnym dwudziestym siódmym zgromadzeni postanawiamy [1]). Doczekawszy nieszczęsnych czasów, które undique Rempublicam miłą ojczyznę naszę premunt, a nie chcąc jej decesse, o zatrzymaniu i całości onej, nie żałując zdrowia i dostatków naszych, radzić nam przychodzi. Za zgodą tedy wszytkiego zjazdu sam zgromadzonego daliśmy zgodnie namówioną odprawę IMci p. posłowi od króla IMci p. n. m. do nas na ten sejmik zesłanemu w te słowa. 2. Najaśniejszy miłościwy królu panie panie nasz miłościwy! Oddawszy wierne poddaństwo i uniżone posługi nasze w miłościwą łaskę W. kr. Mci p. n. m. przy dobrem zdrowiu i szczęśliwem panowaniu długo fortunnych i szczęśliwych lat zażywać. Uważywszy panowie rady i koło rycerskie zjazdu wiszyńskiego niebespieczeństwa potrzeby i niedostatki Rzpltej przez p. posła W. kr. Mci p. n. m. nam przedłożone i widząc tak strapioną i zewsząd ściśnioną i poszarpaną ojczyznę swoją, dziękują uniżenie W. kr. Mci p. n. m. za ojcowskie o jej poratowaniu obmyślawanie. 3. A lubo kraje nasze są zniesione i w popiół obrócone, nigdy jednak w ratunku Rzpltej nie ustawające i teraz wiedząc powinność swoję, tak do W. kr. Mci pana n. m., jako do ojczyzny miłej ciężko sobie czyniąc, na podatki te poborów dwóch na sejmie pozwolonych a czterech od posłów ziemskich z owych krajów na sejmiki do braci wziętych pozwoliliśmy, które podług czasu w konstytucyej mianowanego przez poborce już obrane wybierane będą. 4. Sąśmy też całej nadzieje, że zwyczajna miłość i obmyślawanie W. kr. Mci pana naszego m. o dobrem i pokoju wszytkiej Korony naszej, pogotowiu krajów naszych strapionych, a uniżona prośba i powolność nasza wymoże to na W. kr. Mci panu n. m., iż kraje owe, ustawicznemu niebespieczeństwu podległe, obroną zwyczajną, prędką i potężną opatrzone będą. Co my za uniżoną

---

[1]) Uniwersałem datowanym w Nieszawie 6. grudnia 1627 zwołał król ten sejmik na 11. stycznia, z powodu że na ostatnim sejmie posłowie województwa ruskiego podatki wzięli do braci. C. San. 150 p. 142.

prośbą naszą od W. kr. Mci p. n. m. odniosszy, Pana Boga prosić za szczęśliwe panowanie i długi wiek W. kr. Mci p. n. m. powinni zostajemy, o czem wszytkiem p. posłowi W. kr. Mci p. n. m. dała się dostateczna wiadomość. Oddajemy przy tem wierne poddaństwo i uniżone służby nasze w m. łaskę W. kr. Mci p. n. m. Data w Wisni die undecima Ianuarii anno millesimo sexcentesimo vigesimo septimo. Waszej kr. Mci p. n. m. wierny poddany i naniższy sługa Jan Ostrowsky marszałek sejmiku wiseńskiego. 5. A iż na to wszytko, co się w liście do J. kr. Mci p. n. m. wyraziło, jednostajna wszytkich zgoda stanęła, mianowali z pośrodku siebie zaraz do wybierania tych podatków poborców urodzonych: ze lwowskiej ziemie p. Zaliwskiego, z przemyskiej p. Marcina Fredra, z sanockiej p. Jana Leszczyńskiego podsędka ziemie sanockiej. 6. A upatrując pp. poborcy, iż sejmik późno złożony był, zaczem krótki czas do wybierania i potem do skarbu oddania tak wielkich podatków, wnieśli to w koło nasze, aby dłuższy czas do wybierania tych exakcyej naznaczony był. Za zgodą tedy wszytkiego koła przydłużylichmy czasu dwie niedziele drugie, to jest, iż w uniwersale poborowym naznaczono po wyjściu sześciu niedziel po sejmie, że we dwóch niedzielach po tem podatki na sejmie pozwolone wybrane i do skarbu oddane być mają, zjazd nasz mimo te dwie niedziele, zgodnie pozwolił drugie dwie niedziele pp. poborcom do wybierania tych exakcyi, tak iż czas na sejmie naznaczony jest do wybierania poborów dwuniedzielny, oni czteroniedzielny mieć będą. Co iż zgodnie pp. poborcom na zjeździe naszym pozwolono jest, od skarbu żadnej trudności ponosić nie będą mogli. 7. A żeby uchwała sejmiku naszego powagę miała swoję, zlecilismy p. marszałkowi koła naszego, aby z podpisem ręki swej do grodów do tego sejmiku należących tę uchwałę sejmiku naszego podał i żeby wszędy aktywowana i publikowana była. Data w Wiśni dnia jedenastego Ianuarii anno domini millesimo sexcentesimo vigesimo septimo. Jan Ostrowski, marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Prem. 346 p. 1464—1466. Castr. Leop. Rel. 378 p, 1790—1792. Castr. San. 150 p. 175—176.

156.

W Wisni, 11 stycznia 1627.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego deputatom do Warszawy na obmyślenie nowych subsidyów.

1. Instrukcya Ich Mciom pp. deputatom p. Janowi z Leśnej Leszczyńskiemu podsędkowi ziemie sanockiej, p. Felicianowi z Grochowiec Grochowskiemu pisarzowi ziemie przemyskiej do Warszawy dana na dzień piętnasty marca w roku millesimo sexcentesimo vigesimo septimo. 2. Patrząjąc na nieszczęsne czasy, które Rzplta ojczyzna nasza ze wszytkich stron cierpi, i jako ją długo Pan Bóg w tem utrapieniu mieć będzie chciał trudno wiedzieć, a ludzie ubodzy przez tak częste kontrybucye w wielkiem są uciśnieniu i dolegliwości, którzy sami tylko na obronę Rzpltej krwawą pracą swoją podatki składając dawać muszą. Iż tedy są niektórzy z Ich Mci, którzy nowy jakiś sposób poratowania gruntownego Rzpltej upatrują, posyłamy z pośrodka siebie Ich Mci pp. deputatów bracię naszę, którym dajemy moc, aby podług konstytucyej na tym sejmie przeszłym uczynionej [1]) z Ich Mciami pp. senatory na to z sejmu naznaczonymi i kolegami swymi z inszych województw na to deputowanymi znosili się i sposób namówili, habita ratione sposobności do przyjmowania wielu calamitates krajów naszych, tak jednak, iż tam nic konkludować nie mogą, ale tę swoją namowę tu przynieść w pośrodek nas na przyszły sejmik sejm poprzedzający powinni, a tu potem uważywszy namowy i deliberacye Ich Mci, jeśli się z prawem pospoli-

[1]) Vol. l. III 523 tit. Deputaci na obmyślawanie sposobów nowych subsidiorum.

tem i wolnościami naszemi zgadzać będą, na nie podług zdania naszego pozwolimy i pp. posłom naszym na sejm przyszły, da li Bóg, in vim conclusionis vel abrogationis poruczymy. Data w Wiśni dnia jedenastego Ianuarii roku pańskiego millesimo sexcentesimo vigesimo septimo. Jan Ostrowski z Ostrowa marszałek sejmiku wyszeńskiego.

Castr. Prem. Rel, 346 p. 1462—1463. Castr. Leop. Rel. 378 p. 1792—1793.

157.

Pod Lwowem, 12 kwietnia 1627.

Regestr ziemian na okazowaniu pode Lwowem.

Regestr okazowania IMciów pp. obywatelów ziemie lwowskie i zydaczowskiej którzy się pode Lwowem w polu u Św. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodnej niedzieli roku Pańskiego 1627 podług konstytucyej sejmu warszawskiego roku 1620 uchwalonej popisowali a to przed JW. p. IMcią p. Janem Daniłowiczem na Olesku wojewodą ziem ruskich buskim korsunskim czerkaskim starostą i przy bytności IMć pp. urzędników w prawie opisanych.

IMć p. wojewoda ziem ruskich buski korsunski czehryński starosta personaliter, IMć p. Jerzy Dzieduszycki kasztelan lubaczowski dla choroby nie był personaliter, ale poczet swój przez p. Jana Straszowskiego sługę swego do popisu stawił. IMć p. Mikołaj Sieniawski krajczy koronny personaliter. IMć p. Stanisław Bonifacius Mnisek starosta lwowski personaliter. IMć p. Władysław Miszkowski starosta grodecki poczet stawił. IMć p. Jakub Sobieski starosta krasnostawski personaliter. IMć p. Alexander Trzebinski podkomorzy ziemie lwowskiej personaliter. IMć p. Marcyan Morawiec podsędek ziemie lwowskiej personaliter. IMć p. Piotr Ożga z Ossy pisarz ziemie lwowskiej sam nie był ale poczet stawił, IMć p. Jan Kurzanski wojski ziemie lwowskiej personaliter. IMć p. Korytko łowczy ziemie lwowskiej był personaliter. IMć p. Stanisław Głębocki podstoli ziemie lwowskiej personaliter. IMć p. Alexander Zaleski podstarości lwowski pisarz grodzki lwowski personaliter. IMć p. Firlej z Dambrowice sam personaliter na popisie dla choroby swej nie był, ale poczet swój przez p. Jana Wojciechowskiego sługę, swego do popisu stawił. IMć p. Marcin Stamirowski podczaszy ziemie lwowskiej dla choroby swej na popisie personaliter nie był, ale poczet swój do tego popisu przez p. Jana Stulskiego sługę swego stawił. IMć p. Mikołaj Ostrorog wojewodzic poznański personaliter. IMć p. Paweł Wojankowski sekretarz króla IMci personaliter. IMć p. Jakub Sobieski z Derewny sam personaliter dla choroby swej na popisie nie był, ale poczet swój przez p. Jana Jurkiewicza do popisu stawił. IMć p. Krzysztof Kłodnicki personaliter. IMć p. Jerzy Brzozdowski personaliter. IMć p. Jendrzej Brzozdowskl personaliter. IMć p. Adam Sudkowski z Borinicz personaliter. IMć p. Stanisław Zaleski personaliter. IMć p. Woiciech Piasecki z Pietrcza personaliter swem i IMci p. Jana Ferdynanda Piaseckiego pisarza ziemi buskiej brata swego rodzonego na ten czas chorego popisał się i poczet od IMci p. pisarza buskiego do popisu stawił. IMć p. Jan Glinka sekretarz króla IMci sam do popisu nie stawił się, bo odjechał w pilnych sprawach tak swoich jako i pp. Bagińskich małych, których jest opiekunem, do Lublina na trybunał; jednak tak od siebie samego p. Glinka jako i od pp. Baginskich małych poczet do tego popisu przez sługę swego p. Jana Iwanowskiego stawił. IMć p. Wojciech Srzedzinski nie był sam na popisie bo chory, jednak do tego popisu poczet swój przez p. Jana Wolskiego sługę swego stawił. IMć p. Jan Bocskowski z Wolchuch personaliter, IMć p. Jan Kamieniecki na ten czas chory personaliter nie był, jednak poczet swój do tego popisu przez p. Jana Jasinskiego stawił. IMć p. Sebastyan Kurzajski personaliter. Jej Mć pani Walenta Kalinowska z Miriscowa poczet do tego popisu stawiła. IMć p. Jan Chludzinski personaliter. IMć p. Jan Izyczki woit oleski personaliter. IMć p. Wojciech Chludzinski personaliter. IMć p. Jendrzej Kakowski z Mitulina personaliter. IMć p. Jan

Wydzga z Dmitrowicz personaliter. IMć p. Alexander Bałaban starosta trembowelski iż na ten czas jest deputatem z Halicza, na trybunał lubelski jachał, jednak poczet swój stawił. IMć p. Maciej Czepowski personaliter. IMć p. Samuel Pomorski personaliter. IMć p. Adam Orchowski pisarz grodzki buski personaliter imieniem IMci p. Kaspra Orchowskiego podsędka buskiego ojca swego. Jej Mć p. Zofia z Dubia Orchowska pisarzowa grodzka buska poczet swój do tego popisu przez p. Remiana Bykowskiego sługę swego stawiła. IMć p. Jan Paprocki podstarości buski sam do popisu dla choroby i starości swej personaliter nie był, jednak poczet swój przez p. Kolankowskiego sługę swego do popisu stawił. IMć p. Krzysztof Odrzywolski s Przystań personaliter. IMć p. Stanisław Korytko z Pohorec personaliter. Jej mć p. Katarzyna Bieniecska alias Lipnieska z Rgodzyczan w domu swoim i Janów Bienieskich dziedziców z Rodzyczan dziatek swoich małych poczet do tego popisu przez p. Sebestiana Grabowskiego sługę swego stawiła. IMć p. Mikołaj Janikowski s Ptiatycz personaliter. IMć p. Walenty Klinski personaliter. IMć p. Ostafi Tryleski z powiatu buskiego sam personaliter dla popisu iż na oczy i na gościec chory nie mógł przybyć ale p. Domanskiego sługę swego z pocztem popisał, który się już popisał. IMć p. Jan Sgadkowski dzierzawca Ostalc personaliter. IMć p. Kasper Niedzwiecski personaliter. IMć p. Jan Kłopotowski z Dubia personaliter. IMć p. Maciej Niedzwiecski z Dubia personaliter. IMć p. Jan Zaliwski komornik ziemie lwowski poborca personaliter. Jej Mć p. Ewa z Naraiowa Ozdzyna referendarzowa koronna wdowa poczet swój przez p. Stanisława Wyssokinskiego do popisu tego stawiła. IMc p. Andrzej Lahodowski personaliter. IMć p. Stanisław Czarthorynski personaliter, IMć p. Marcin Chotecki. IMć p. Mikołaj Kochanowski rotmistrz króla IMci. IMć p. Teodor Terlecki wojski grodecki personaliter. IMć p. Stanisław Zydaczowski na ten czas sam chory, jednak poczet swój przez p. Alexandra Slastowieckiego stawił. Jej Mć p. Jendrzejowa Czołhanska wdowa poczet swój stawiła przez p. Jana Misiowskiego sługę swego. IMć p. Mikołaj Czerniowski personaliter. IMć p. Krzysztof Wolwanowski personaliter. IMć p. Geronim Gruszecki personaliter. IMć p. Jan Drogomirz stary personaliter. IMć p. Jan Andrzej Marchocki personaliter. IMć p. Mikołaj Brzozdowski personaliter. IMć p. Wladislaw Czebrowski personaliter. IMć p. Krzysztof Czebrowski personaliter. IMć p. Maciej Zrzelski personaliter, IMć p. Andrzej Lazniowski personaliter. IMć p. Adam Stapkowski personaliter. IMć p. Wladislaw i Fraczysek Wrzesciowie personaliter. IMć p. Wojciech Hubycski personaliter. IMć p. Stanisław Krogulecski personaliter. IMć p. Stefan Lagiewnicki personaliter. IMć p. Terlecki personaliter. IMć p. Hieronim Zaleski imieniem swem i Jej Mci p. Zofii z Choczymirza małżonki swej personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Tarniotkowski personaliter. IMć p. Stanisław Jasmanicki personaliter. IMć p. Marcin Lipinski personaliter. IMć p. Marcin Wronowski personaliter. IMć p. Jakub Sykowski personaliter. IMć p. Adam Rzeczycki personaliter. IMć p. Jakub Skrzelecki personaliter. IMć p. Adam Podhorecki personaliter, IMć p. Mikołaj Janicki personaliter, IMć p. Mateusz Suski personaliter, IMć p. Alexander Naraiowski personaliter, IMć p. Mikołaj Pokutynski personaliter, IMć p. Zbozny Olesnicki personaliter, IMć p. Jan Chodorowski personaliter, IMć p. Jan Mikołaj Łozinski personaliter, IMć p. Jan Olesnicki sam do popisu personaliter nie był, bo do Lublina na trybunał iachał, jednak poczet swój przez p. Jana Wolskiego sługę swego stawił. IMć p. Bartosz Menczykowski, IMć p. Wojciech Rusiecki personaliter. IMć p. Szymon Chodorowski na ten czas sam chory jednak poczet swój przez p. Stanisława Lisowskiego stawił. IMć p. Grzegorz Ostrowski personaliter. IMć p. Alexander Laslowiecki, IMć p. Jan Ostrowski personaliter. IMć p. Jan Wichowski personaliter. IMć p. Ferens Podwisocki personaliter, IMć p. Hieronim Sliadkowski personaliter. IMć p. Wojciech Golianski personaliter. IMć p. Stanisław Głoskowski sam chory, jednak przez p. Krzysztofa Gloskowskiego syna swego poczet stawił, IMć p. Andrzej Siedliski personaliter imieniem swem i Ich Mci pp. Mikołaja Marcina i Jana Siedliskich braci swej rodzonych, którzy jeden chory a drugi na trybunał lubeski do prawa jechali. IMć p. Mikołaj Drogomirz personaliter. IMć p. Marcin Krasuski personaliter. IMć p. Ferens Podwisocki personaliter, IMć p. Marek Wyszobocki chory, jednak poczet swój przez Jana Skrzieskiego sługę swego stawił. IMć p.

Lubaczowski chory jednak poczet swój przez p. Jana Starczowskiego sługę swego stawił. IMć p. Jan Racki personaliter, IMć p. Szczęsny Rzewuski personaliter. IMć p. Szczesny Wylczek personaliter. IMć p. Piotr Wystemp personaliter. IMć p. Stanisław Szystowski personaliter, IMć p. Alexander Podobsky personaliter. IMć p. Nikodem Kurowski personaliter. IMć p. Marcin Sielecki personaliter. IMć p. Stanisław Niegocski personaliter. IMć p. Woiciech Grodecki personaliter. IMć p. Kasper Wazynski personaliter. IMć p. Jerzy Platha personaliter. IMć p. Woiciech Streptowski personaliter. IMć p. Nazariusz Budłej personaliter. IMć p. Piotr Moscynski personaliter, IMć p. Jendrzej Pomorski personaliter. IMć p. Krzysztof Kurzański sam nie był, bo chory, jednak poczet swój przez p. Tomasza Skarbka siestrzeńca swego stawił. IMć p. Zygmunt Swierski podsędek halicki personaliter. IMć p. Krzysztof Kasnowski personaliter. IMć p. Piotr Sokolnicki personaliter. IMć p. Jan Chroscynski personaliter. IMć p. Jan Obertynski personaliter, IMc p. Kilian Boratynski personaliter swem i Jej Mci p. małżonki swej popisał się. Ich Mcie pp. Alexander i Andrzej Sieniejscy sami nie byli, już odjechali do Kamienca na roki, jednak poczet swój przez Woiciecha Niegockiego i Marcyana Sielecskiego stawili do popisu. IMć p. Szymon Bielecski personaliter. IMć p. Malcher Wirzbicki personaliter, IMć p. Mikołaj Macieiowski wesele córce swej sprawuje dziś i dla tego sam już nie był, jednak poczet swój przez p. Marcina Radomskiego stawił. IMć p. Ferens Podwysocki personaliter. IMć p. Jakób Golianski personaliter. IMć p. Stanisław Charlinski personaliter. IMć p. Jendrzej Rogalski personaliter. IMć p. Kasper Wilczynski na ten czas chory barzo jednak poczet swój przez Olbrychta Sokolinskiego sługę swego stawił. IMć p. Jan Kaczkowski personaliter. IMć p. Mikołaj Ludwik Ozygałka ociec i synem na ten czas chorzy, jednak poczet swój przez Jakuba Dubowskiego sługę swego stawili. Jej Mć p. Woiciechowa poczet stawiła przez Jana Słomskiego sługę swego. IMć p. Tomasz Rokolhowski personaliter. IMć p. Krzysztof Mislinski. IMć p. Mikołaj Machniowski sam nie był personaliter i swem także p. Władysława Machniowskiego brata swego rodzonego małego z Drohowicz z powiatu halickiego poczet stawił. IMć p. Piotr Karwowski personaliter. IMć p. Mikołaj Sulatycki personaliter. IMć p. Wojciech Gursky z Dziewiątek personaliter. IMć p. Stanisław Wielogorsky personaliter. IMć p. Alexander Brzozdowski personaliter. IMć p. Jakub Kraszynski personaliter. Ich Mć pp. mieszczanie lwowscy p. Jarosz Waidolth i p. Malcher Paskowicz suo et aliorum consulum leopoliensium piesi byli i poczet stawili. IMć p. Jan Konarsky z Czernicze personaliter swem i braci swej młodej popisał się. IMć p. Jan Uminski z powiatu brzeskiego kujawskiego personaliter. IMć p. Piotr Mielewski personaliter. IMć p. Filip Rykowski personaliter. IMć p. Wojciech Myślinski personaliter. IMć p. Jakub Swięcicki personaliter. IMć p. Krzysztof Swięcicki personaliter. IMć p. Gabryel Przegalinski personaliter. IMć p. Wojciech Rudnicky personaliter. IMć p. Mateusz Włodkowski sam na ten czas chory, jednak przez p. Jana Włodkowskiego syna swego poczet stawił. IMć p. Jan Podosky kastelan raciąsky sam personaliter nie był dla odległości swej, jednak przez p. Adama Moyskiego poczet stawił. IMć p. Adam Komorowski sam nie był dla choroby jednak poczet swój przez p. Floryana Rajewskiego stawił. Dzierzawca Odrowski IMć p. Wawrzyniec Piaskowski sam chory na ten czas, jednak poczet swój przez p. Mikołaja Piaskowskiego syna swego stawił. IMć p. Olbrycht Odrowski na ten czas jest w Prusiech w obozie J. kr. Mci w wojsku, służy w rocie IMci p. starosty kamienieckiego, jednak poczet poczet swój przez sługę swego Szymona Darskiego stawił. IMć p. Jerzy Cieklinski z Ueiechowicz swem i pani Anny Odrowskiej alias Kłodnickiej personaliter był i poczet stawił. IMć p. Jan Sowiński z Dublian personaliter. IMć p. Iwan Turzanski z Mirisczowa personaliter. IMć p. Michał Sierchowski z powiatu inowrocławskiego. IMć p. Jakub Poniatowski Swariczowa personaliter. IMć p. Stanisław Tyskowski podskarbi zydaczowski personaliter. IMć p. Bartosz Okłowskl dzierzawca faszczowski swem i pani Zofii małżonki personaliter. IMć p. Krzysztof Checholski personaliter z Orpina. IMć p. Marcilian Glinski personaliter swem i p. Walentego Glinskiego na ten czas w ordzie zatrzymanego w pojmaniu. IMć p. Bartłomiej Gorlinski personaliter. IMć p. Marcyan Wysłocki personaliter. IMć p. Simon Bobrzecki personaliter. IMć p. Stanisław Wielogorski. IMć p. Jendrzej

Wielogorski personaliter. IMć p. Jan Zuliński personaliter. IMć p. Jastrzembski personaliter. P. Tomasz Kozłowski z Jasniszc. P. Fedko Zornicki z Jasniszc personaliter pieszo, p. Iwachno Sulatycki z Nowosielec personaliter pieszo. Slachetny p. Jan Rzewuski personaliter. Slachetny p. Maciej Rzewnicki z Hnilcza z powiatu halickiego slachcic personaliter. Slachetny p. Bartosz Swiechowski z Przedrzymiech personaliter. Slachetny p. Jan Birkowsky z Babicz personaliter. Slachetny Wojciech Wyszomirski personaliter. P. Jerzy Zamojski z Liasiatycz na ten czas chory, jednak poczet swój stawił przez p. Jana Kocskowskiego sługę swego. Pan Hieronim Chmielecki z Kunina wojt sam personaliter nie był na popisie, bo odjechał do Lublina dla spraw swych i p. Stefana Chmielecskiego brata swego, jednak poczet swój przez p. Mikołaja Kunickiego sługę swego stawił. IMć p. Stanisław Kowalski z Błotnic personaliter. IMć p. Tomasz Strzelecki sam na popisie personaliter nie był odjechał, do Lublina na trybunał, jednak poczet swój przez Jana Wąsowskiego sługę swego stawił. IMć p. Stanisław Poradowski personaliter imieniem IMci p. Sczęsnego Poradowskiego personaliter. IMć p. Zygmunt Poradowski brata swego rodzonego, który jest w wojsku na Ukrainie na ten czas z IMcią p. Stefanem Chmieleckim. IMć p. Kasper Kowiecki personaliter. IMć p. Andrzej Baczynski personaliter. IMć p. Zbigniew Korniecki personaliter. IMć p. Woiciech Sowinski personaliter z Podkamienia swem i paniej Barbary Nartowskiej matki swej wdowy popisał się i poczet stawił. IMć p. Andrzej Grabocsky z Bereznicza i z Bratkowicz personaliter. IMć p. Stanisław Maminski z Hehorowa personaliter. IMć p. Kasper Nowosielski komornik ziemski lwowski personaliter. IMć p. Piotr Lozynsky Melechowicz personaliter. Slachetny Prokop Łozinsky Dzieszowicz personaliter. IMć p. Jendrzej Gieszziosky personaliter. Slachetny p. Maciej Winsky z Przybina personaliter. Slachetny Siemin Hoszowski sam personaliter nie był na popisie bo chory,. jednak poczet swój przez p. Jana Hoszowskiego syna swego do popisu stawił. Slachetny Piotr Przedrzyminsky personaliter. Slachetny Jędrzej Przedrzyminsky z Dustanowa sam personaliter dla choroby nie był, jednak poczet swój, przez p. Jerzego Przedrzyminskiego syna swego stawił. IMć p. Jan Grabianka z Suchej Woli sam personaliter nie był do popisu, bo jest na wojnie w Prusiech, jednak poczet swój przez p. Wojciecha Głembockiego sługę swego stawił. Jej Mć pani Weronika Koroczowa z Rudy poczet swój przez p. Samuela Mysliborskiego stawiła do popisu. Item slachetny p. Samuel Myśliborski sam personaliter. Slachetny p. Piotr Lozonski z Galatowicz personaliter. Slachetny p. Piotr Kalinowski sam na ten czas jest chory jednak poczet swój przez p. Simona Kalnofoiskiego syna swego stawił. Slachetny Maciej Kasporski z Balicz personaliter. Slachetny Ihnat Czaikowski Brinda personaliter piechotą. IMć p. Adam Dzierzek personaliter popisał się. Jej Mć p. Zofia Skotnicka z Brzozdowic wdowa poczet stawiła przez p. Stanisława Pieczochojskiego sługę swego. Jej Mć pani Zofia Czernieiowska podkomorzyna lwowska wdowa z Krupska, swem i Ich Mci pp. Czerniejowskich synów swoich młodych imieniem poczet przez p. Winiarskiego do popisu stawiła. IMć p. Woiciech Dawidowski sam personaliter dla popisu nie stawił się, bo odjechał na roki kamienieckie dla spraw swoich, jednak poczet swój przez p. Samuela Łopinskiego stawił. Jej Mć p. Jadwiga Podfilipska sendzina kamieniecka wdowa poczet swój przez p. Marcina Kowiecskiego do popisu stawiła. Jej Mć p. Anna Walicska ze Psar wdowa poczet swój przez p. Mikołaja Walicskiego syna swego do popisu stawiła. Slachetny p. Stefan Galecski personaliter. Slachetny p. Lurynowicz Balicz na ten czas sam chory, jednak poczet swój przez Kasperskiego Macieia sługę swego stawił. Slachetny Łukasz Medynski z Nowosielec personaliter. IMć p. Jendrzej i p. Wiktoryn Kuropatnicey bracia rodzeni sami da popisu nie stawili się; iż p. Jendrzej na ten czas chory, a IMć p. Wiktoryn Kuropatnicki po potrzebnych sprawach swych jechał na trybunał do Lublina, jednak poczet swój przez p. Jana Wierzewskiego i p. Macieja Zokonskiego sług swoich stawili. Jej Mć p. Justina Makowiecka z Wyzniar podkomorzyna halicka wdowa poczet swój przez p. Jana Strzizanskiego stawiła do popisu. IMć p. Wojciech Sieprowski personaliter. Slachetny Stefan Podlesiecki pieszo. IMć p. Andrzej Podsedkowski personaliter. IMć p. Jan Witwicki wojt glinianski personaliter. IMć pp. Jendrzej i Alexander Podolski bracia rodzeni na popisie nie byli, iż są na potrzebie

króla IMci w Prusiech, jednak poczty swe przez p. Pawła Kłopotowskiego do popisu stawili. IMć p. Paweł Trunko Czaikowski personaliter. Slachetny Jacz Skulski z Nowosielec personaliter pieszo. Slachetny Stasek Medynski z Nowosielec personaliter pieszo. Slachetny Dmitr Luczki z Nowosielec personaliter pieszo. Slachetna Wincenta Swaryczowska wdowa z Waryczowa imieniem swem i p. Bazylego Swariczowskiego syna swego, na ten czas w Prusiech wojsku króla IMci będącego, poczet swój przez p. Iwana Waszowskiego sługę swego stawiła. Slachetna pani Alexandrowa Rozniatowska wdowa poczet swój przez p. Stanisława Wysinskiego do popisu stawiła. Slachetni Wasko i Macko Podwysoczenscy bracia stryjeczni z Podwysokiego personaliter popisali się. Slachetny Dawit Skulski z Nowosielec personaliter pieszo. Slachetny p. Jacz Czerkaski z Mirisczowa personaliter pieszo. Slachetny Iwan Skulski z Zaskowa personaliter, slachetny Wasil Skulski z Uciechowic personaliter. Slachetny Alexander Skulski z Borstowa personaliter. Slachetny Tymko Rozwadowski z Podwysokiego. Slachetny Jendrzej Rozwadowski z Podwysokiego personaliter. Slachetny p. Andrzej z Nowosielscy personaliter. Slachetny p. Jendrzej Malicski z Mirisczowa personaliter. Slachetny p. Jerzy Trzciansky ze wsi Rokitcz slacheckich popisał się sam personaliter. IMć p. Adam Naraiowski z Duszanowa personaliter. Slachetny p. Piotr Lieczyszowski z Zaderenza sam personaliter nie był, bo do Lublina jechał na trybunał dla spraw swych, jednak poczet swój przez p. Pawła Lubienieckiego sługę swego stawił. Slachetny Iliasz Samlicski personaliter na popisie nie był bo chory, jednak poczet swój przez p. Szymona Samlicskiego syna swego do popisu stawił. Jej Mć p. Katarzyna Kopiczynska podsędkowa halickiego wdowa poczet swój do popisu przez p. Mikołaja Garwonskiego sługę swego stawiła. IMć p. Mikołaj Gidinski personaliter. IMć p. Konstanty Gidzynski personaliter. IMć p. Alexander Gidinski personaliter. IMć p. Mikołaj Czolhanski personaliter. IMć p. Prokop Tyssarowski personaliter. IMć p. Stefan Zeliborski personaliter. IMć p. Iwan Winnicki. IMć p. Ostafi Czołhanski personaliter. IMć p. Basili Swariczowski personaliter. IMć p. Iliasz Kyrnicki personaliter. Slachetny Basili Wislobocski personaliter. Slachetny p. Jerzy Rozniatowski personaliter. Slachetny p. Hrehory Balicki personaliter. Slachetny p. Iwan Korczynski personaliter. Slachetny Alexander Balicki personaliter. Slachetny p. Alexander Sulatycki personaliter. Slachetny p. Piotr Swariczowski sam personaliter do popisu nie mógł być dla starości swej, jednak poczet swój przez p. Jana Huminskiego sługę swego stawił. Slachetny p. Alexander Balicki personaliter. Slachetny p. Mikołaj Brozniowski personaliter. Slachetny p. Jan Starzynski sam personaliter do popisu dla choroby swej nie przybył, jednak przez p. Szczęsnego Łodzynskiego poczet swój do popisu stawił. Slachetny p. Popiel z Grodka z protopopstwa sam personaliter dla choroby na popisie nie był, jednak syna swego z pocztem Alexandra Popiela do popisu personaliter stawił. Slachetny p. Jerzy Goliszowski personaliter. Slachetny p. Marek Turzanski sam dla popisu dla choroby swej nie był, jednak p. Mikołaja Terleckiego siostrzeńca swego do popisu z pocztem stawił. Slachetny Fedko Berenda Czajkowski personaliter pieszo. Slachetny Fedko Tymkowicz Czajkowicz pieszo personaliter imieniem swem i braci swej małej niedzielnych. Slachetny Wasko Czaikowski pieszo personaliter Kuckowicz swem i matki swej wdowy popisał się. Slachetny Jacko Popiel Czaikowicz personaliter pieszo. Szlachetny Ilko Czaikowicz Słoninka personaliter pieszo swem i braci swej niedzielnej popisał się. Slachetny Fedko Czaikowski Daskowicz personaliter pieszo swem i braci swych niedzielnych małych pieszo. Slachetny Roman Berynda Czaikowski pieszo personaliter imieniem swem i braci swej niedzielnej. Slachetny Prokop Horodyski z Czaikowicz swem i p. ojca swego starego imieniem popisał się. Slachetny Leś Czaikowski Romanowicz imieniem swem i matki swej wdowy popisał się. Slachetny Paweł Romanowicz Czaikowski imieniem swem i braci swej rodzonej młodych popisał się. Slachetny Stefan Czaykowsky personaliter. Slachetny Paweł Czaikowski imieniem swem, ojca swego starego Czaikowskiego z Czaikowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny Stecko Lechnowicz z Czaikowicz personaliter pieszo imieniem swem i braci swej niedzielnej popisał się. Slachetny Jacko Popiel z Czaikowic z części[a)] dumiń-

a) s czesni L.

skiej pieszo personaliter. Slachetny Paweł Czaikowski imieniem Fedka Beryndy Czaikowskiego syna swego chorego personaliter pieszo. Slachetny Stecko Czaikowski Jackow syn personaliter pieszo. Slachetny Stecko Czaikowski Winnicki sam personaliter pieszo. Slachetny Stecko Winnicki z Czaikowic sam personaliter pieszo. Slachetny Iwan Trunkowicz Czikowski imieniem swem i matki swej starej wdowy pieszo personaliter. Slachetny Fedor Srokowski z Czaikowic imieniem swem i ojca swego starego pieszo personaliter. Slachetny Tymko Czaikowski Berenda swem i matki swej wdowy imieniem personaliter pieszo. Slachetny Iwan Winnicki swem i p. Prokopa Winnickiego z Czaikowic ojca swego starego pieszo personaliter. Slachetny Iwan Winnicki syn Szana personaliter pieszo. Slachetny Fedko Winnicki imieniem swem i ojca swego starego pieszo personaliter. Slachetny Jan Czaikowski vicesgerent lwowski, p. Czaikowskiego w Czaikowicach będącego w ordzie długo, sam personaliter był z pocztem. Slachetny Paweł Horodynski z Czaikowic personaliter pieszo. Slachetny Mikołaj Czaikowski personaliter pieszo. Slachetna pani Jastrzemska wdowa poczet swój stawiła przez Fedora Witwickiego sługę swego. Slachetny p. Stefan Przedzyminski personaliter. Slachetny Sien Medynski z Mirisczowa personaliter. Slachetny p. Paweł Przedrzyminsky personaliter. Slachetny Chwedor Przedrzyminski pop personaliter pieszo. Slachetny Iwan Przedrzyminski personaliter pieszo. Slachetny Iwan Zerniski z Przedzemiech personaliter pieszo. Slachetny Mikołaj Przedzyminski pieszo personaliter. Slachetny Hricz Przedrzymiensky z Rokitnej personaliter pieszo. Slachetny p. Wasil Przedrzyminski z Loziny sam personaliter popisał się od siebie i od pani Anny Dawidowskiej Przedrzyminskiej z Loziny poczet stawił przez sługę swego. Slachetny Piotr Przedrzyminski sam personaliter pieszo. Slachetna pani Marancia Bialobrzeska z Przedrzymiech wdowa poczet swój pieszy stawiła przez p. Stefana Przedrzyminskiego sąsiada swego. Slachetny Iwan Przedrzyminski Piotrowicz sam personaliter pieszo. Slachetny p. Jerzy Czolowski z Dobrzan personaliter. Slachetny p. Stanisław Witwicki swem i p. ojca swego chorego imieniem personaliter był i poczet stawił. Slachetny Tomasz Witwicki personaliter. Slachetny p. Ławer Siecka Witwicki personaliter. Slachetny Hryc i Prokop Witwiccy bracia rodzeni personaliter popisali się konno. Slachetny Hryc Witwicki Iwachowicz personaliter. Slachetny Hric Witwicki Paronowicz personaliter. Slachetny Prokop Witwicki Siecka personaliter. Slachetny Iwan Witwicki Siecka personaliter. Slachetny Iwan Witwicki Michałowicz personaliter. Slachetny Ihnat Witwicki Ławrowicz personaliter. Slachetny Ihnat i Kuryło Witwicki Iwanowiczowie bracia rodzony personaliter popisali się na koniech. Slachetny Waśko Witwicki Jendrzejowicz z Rozna personaliter. Slachetny Sienko Witwicki Koczanowicz personaliter. Slachetny p. Stecz Mirowicz Witwicki personaliter. Slachetny Hric Mirowicz Witwicki personaliter. Slachetny Marko Filipowicz Witwicki personaliter. Slachetny Jan i Koicki Witwicze personaliter. Slachetny Jan Krassowski z Witwicze personaliter. Slachetny Mikołaj Witwicki personaliter. Slachetny Hryn Witwicki personaliter. Slachetny Iwan Bachowicz Witwicki personaliter. Slachetny Tomasz Jussypowicz Witwicki personaliter. Slachetny Hryc Witwicki imieniem swem i p. Waska Prokopowicza Witwickiego brata swego stryjecznego poczet stawił i popisał się. Slachetny Lawro Witwicki Koczkowicz personaliter sam i ojca swego Hawriła chorego poczet stawił. Slachetny Daniło Witwicki z Plebenicz personaliter. Slachetny Iwan Witwicki Juskowicz sam na ten czas chory jednak poczet przez Jakuba Licza stawił. Slachetny Hawryło Stasiowicz Kotowicz Witwicki personaliter. Slachetny Fedyna Siemiginowski z Witwicz personaliter. Slachetny p. Michailo Strutynski Berlicz personaliter. Slachetny Wasko Krusielnicki z Borzowa personaliter. Slachetna pani Agnieszka Choinska wdowa z Lipowicz poczet swój przez p. Adama Kielczowskiego sługę swego stawiła. Slachetny p. Maciej Balko z Zayskowa personaliter. Slachetny Iwan Hoszowski Sowicz personaliter. Slachetny Roman Hoszowski Sowicz personaliter. Slachetny Iwan Korolczy Hoszowski personaliter. Slachetny Hricz Hoszowski Stakowicz personaliter. Slachetna pani Katarzyna Giedinska Jaroszowa wdowa poczet swój przez p. Gabriela Giedinskiego syna swego stawiła; także i sam p. Gabriel Gidynski personaliter popisał się. Slachetny Jarosz Dubrowski z Podwysokiego personaliter popisał się. Slachetny p. Jerzy Stephanczicz Hoszowski personaliter. Slachetny p. Andrzej Hoszowski Sienkowicz-Korobczyc personaliter popi-

sał się. Slachetny Marek Olizarnicz personaliter. Slachetny Iwan Hoszowski Hlacharowicz personaliter. Slachetny Stecz Hoszowski Olizarowicz personaliter. Slachetny Prokop Hosowski Siemiginowski personaliter. Slachetny Maciej Hosowski z Hoszowic sam na ten czas chory, jednak poczet swój przez Piotra Hoszowskiego syna swego stawił. Slachetny Sien Hoszowski Olizarowicz sam na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Konstantego Hoszowskiego syna swego stawił. Slachetny Jendrzej Rozwadowski z Podwysokiego personaliter. Slachetny Pietro Hoszowski Stefanczicz personaliter. Slachetny Ihnat Hoszowski Siemiginowicz na ten czas sam chory, jednak poczet swój przez Koska syna swego do popisu stawił. Slachetny Anton Olizarowicz Hoszowski personaliter. Szlachetny Konstanty Hoszowski Korobczyc personaliter. Slachetny Andrzej Hoszowski Poliwajnikowicz swem i p. Romana Hoszowskiego Naliwajkowicza ojca swego chorego poczet stawił, slachetnego Iwana Hoszowskiego. Sarkowicz imieniem swem i Piotra Sarkowicza ojca swego na ten czas chory personaliter z pocztem popisał się. Slachetny Mikita Hoszowski Maszowicz na ten czas chory, jednak poczet przez sługę swego Stefana popisał się pieszo. Slachetny Wasko Hoszowski sam personaliter. Wasko Witwicki swem i Andrzeja Witwickiego z Borzowa ojca swego personaliter popisał się. Slachetny p. Piotr Swariczowski z Wielyza personaliter. Slachetny Hryn Czaikowicz Berenda personaliter. Slachetny Paweł Czaikowski Sloninka personaliter. Slachetny Piotr Pohorecki personaliter. Slachetny Jakub Pohorecki personaliter. Slachetny Dmitr Pohorecki personaliter, slachetny Jacko Pohorecki personaliter. Slachetny Kunasz Zerebecki Czaikowicz personaliter. Slachetny Mikołaj z Waskowicz z Lozny Czaikowski personaliter. Slachetny Lies Czaikowski Waskowicz Trunko personaliter. Slachetny Iwan Kosinski z Czaikowicz personaliter. Slachetny Iwan Jackow Bisuwicz Witwicki personaliter. Slachetny Jacko Hortynski z Pohorecz personaliter. Slachetny Siemion Hortynski z Pohorecz personaliter. Slachetna Marianna Trzaskowska wdowa z Dobian poczet swój pieszo tj. Iwana chłopa pieszo do popisu stawiła. Slachetny Andrzej Bratkowski personaliter. Slachetny Piotr Bratkowski personaliter. Slachetny p. Michailo Stronthynski personaliter. Slachetny Paweł Zerebecki z Jasniszcz personaliter. Slachetny Iwan Zerebecki z Jasniszcz personaliter. Slachetny Iwan Woloszowicz Jasniski swem i matki swej wdowy imieniem personaliter popisał się. Slachetny Walozowicz Jasniski imieniem swem i matki swej wdowy personaliter. Slachetny Waśko Kaylnophoyski z Jasniszcz, imieniem swem i matki swej wdowy personaliter. Slachetny Stephan Zerebecki z Jasniszcz imieniem swem i Konaska ojca swego chorego personaliter. Slachetny Iwan Lozinski Guntowicz z Jasniszcz personaliter. Slachetny Sienko Lozinski Zgalatowicz z Loziny personaliter. Slachetny Prokop Dziska Loziński z Łoziny personaliter. Slachetny Iwan Lozinski z Hnatowicz personaliter. Slachetny Lawer Lozinsky Ziemkowicz personaliter. Slachetny Andrzej Loziński z Jasniszcz personaliter. Slachetny Zachariasz Łozinski Dziskowicz personaliter. Slachetny Jacko Czaikowski z Loziny swem i ojca swego chorego popisał się pieszo personaliter. Slachetny Stefan Łyczykowskiego z Łozina personaliter. Slachetny Piotr Zorniski z Łozyny personaliter. Slachetny Mis Lozynsky z Łozyna personaliter. Slachetny Jacko Łozinski Czernikowicz personaliter. Slachetny Iwanszko Jarmołowicz Lozynski personaliter. Slachetny Wasko Popielowski z Lozina personaliter pieszo. Slachetny Siemion Jasnicki Lesiowicz personaliter. Slachetny Ilko Zerebecki z Rokitnej personaliter. Slachetny Roman Morholawicz Zerebecki personaliter. Slachetny Mis Turzanski z Miriszowa personaliter. Slachetny Iwan Strutynski z Mirisczowa personaliter. Slachetny Mis Bilinski z Mirisczowa personaliter. Slachetny Jacz Biliński z Mirisczowa personaliter pieszo. Slachetny Iwan Balko z Pletenicz personaliter pieszo. Slachetny Fedko Balko z Pletenicz swem i Iwana brata ojca swego starego personaliter pieszo. Slachetny Ilko Kowereczki Zendowicz personaliter pieszo. Slachetny Iwan Ilnicki Stryanicz personaliter pieszo swem i Jurka Ilnicskiego brata swego chorego. Slachetny Hryc Jarmolinski Stryanicz personaliter. Slachetny Hryc Krempski Stryanicz personaliter pieszo. Slachetny p. Jan Teodor Srokowski pieszo. Slachetny Jan Srokowski ze Srok personaliter pieszo. Slachetny Fedor Hoszowski z Hluchanowicz personaliter. Slachetny Iwan Czaikowski Judaskowicz personaliter. Slachetny Gabriel Kopystynski z Bor-

szowa na ten czas chory ślepy na oczy na popisie nie był, ale Dawida Witwickiego stawił, który się imieniem onego popisał się. Slachetny Iwan Sewko Czaykowsky na ten czas sam chory na popisie nie był, ale pieszo Iwana chłopa swego stawił. Slachetny Liesc Witwicki z Plethowicz. IMć p. Piotr Nasiborski sam do popisu personaliter nie mógł być bo chory, jednak poczet swój do popisu przez p. Jana Hossowskiego stawił. IMć p. Gabriel Nasilowski sam personaliter do popisu nie był, odjechał do Lublina na trybunał, jednak poczet swój przez p. Jana Janiszowskiego stawił. IMć p. Tomasz Pothempski personaliter. IMć p. Mikołaj Białoskorski personaliter. Slachetny p. Wawrzyniec Podwisocki z Łuczan dzierżawy swej na ten czas personaliter. Slachetny p. Jurko Rudnicki z Turzey sam personaliter nie był dla choroby, jednak poczet swój do popisu przez p. Jana Witwickiego sługę swego stawił. Jej Mć pani Anna Czieskowska wdowa z Łahodowa swem i pp. synów swych młodych niedzielnych poczet swój stawiła. IMć p. Andrzej Oczecki z Lipowicz na ten czas sam chory, jednak do popisu poczet swój przez Jana Wolskiego sługę swego stawił. IMć p. Gabriel Krasuski na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Jana Turkowskiego sługę swego stawił. Jej Mć p. Anna Janicka wdowa Jana (sic) nieboszczyka p. Krzysztofa Janickiego poczet stawiła swój przez p. Stanisława Izbinskiego sługę swego. Slachetny Stefan Szubicz Łozinski na ten czas chory i nie mógł być na popisie jednak Ihnata sługę swego na miejscu swem stawił. Slachetny Jarosz Srokowski ze Srok personaliter. IMć p. Stefan Potempsky personaliter popisał się. Jej Mć pani Piotrowa Kirzyńska wdowa swem i synów swych młodych nierozdzielnych poczet przez sługę swego stawiła. Jej Mć p. Zofia z Bydłowicz Piotrowa Polanowska wdowa poczet swój przez Jana Iwankowskiego sługę swego na popisie tam stawiła. Jej Mć p. Eufrozyna Chodkiewiczówna Sieniawska chorążyna koronna wdowa poczet swój przez p. Jarosza Kossowskiego sługę swego do popisu stawiła. IMć p. Maciej Swiencicki z Przemiwłok poczet swój do popisu przez p. Jana Swiencickiego syna swego stawił. Slachetny Jacz Hoszowski Liesiewicz personaliter pieszo. Slachetny Maciej Kubaricz Hoszowski personaliter popisał się pieszo. Slachetny Wasil z Porka Hoszowski i Stecko Androjohowicz Hoszowski na popisie dla choroby swej obaj nie byli, jednak pieszo Iwana i Hrycza sług swych do popisu stawili. Slachetny Andrzej Kurochowiecki z Hoszowa sam personaliter; slachetny Andrzej dla choroby nie był do popisu, ale Lawra sługę swego pieszo do popisu stawił. Slachetny Piotr Witwicki z Hoszowa dla choroby swej nie był personaliter, ale Stefana sługę swego pieszego do popisu stawił. Slachetny Wasil Witwicki Iwachnowicz, iż jest chory na popisie nie był, ale na swem miejscu Iwana Witwickiego syna swego pieszo stawił. Slachetny Andrzej Piegonczak Witwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny Fedor Gliecko Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jacz Witwicki Ocichowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Torosz Bernatowicz Ormianin lwowski, dzierzawca wsi Krzywczyc personaliter popisał się. Slachetny Maciej Kubaricz Hoszowski personaliter pieszo był i pieszo popisał się. Ich Mć pp. Alexander i Marek Lachodowski bracia rodzeni na popisie personaliter nie byli, gdyż do Lublina na trybunał w pilnych sprawach swych jachali, jednak przez p. Simona Stoinskiego i Waleryana Sulowskiego sługi swego do tego popisu poczty swe stawili i popisali się. IMć p. Krzysztof Wasiczynski personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Łaszcz z Milatycz swem i Jej Mci paniej małżonki swej imieniem personaliter popisał się. Slachetny Eliasz Krynicki z Krzynicze personaliter. Jej Mć pani Zofia Zebrzydowska alias Zebrzydowska Malcherowa wdowa poczet swój przez p. Stanisława Sulskiego sługę swego na popis stawiła. IMć p. Florian Olewinski sam personaliter był. IMć p. Adam Rogalski sam na ten czas chory na popisie nie był, jednak poczet swój przez Jana Wysokinskiego sługę swego do popisu stawił. Slachetny Wacław Zapłatynski z Borszowa personaliter nie był na popisie. IMć p. Stanisław Boxicky z powiatu krasnostawskiego personaliter osobą swą stawił się na popis. IMć p. Krzysztof Przerembski personaliter popisał się. IMć p. Jerzy Bazyli Branicki z Holobnosowa był sam personaliter na tym popisie osobą swą. Slachetny Paweł Zurakowski z powiatu halickiego był personaliter. IMć p. Gabriel Przedrzyminski był personaliter. Slachetny Stanisław Studzieniecki z powiatu halickiego był personaliter. IMć p. Michał Poniatowski

z powiatu halickiego był personaliter. IMć p. Woiciech Mysłowski z Dawidowa sam nie był na popisie bo jechał do Radomia na roki w pilnych sprawach swych, jednak imieniem swem i Jej Mci paniej macochy swej z Dawidowa poczet przez p. Selskiego sługę swego do tego popisu stawił. IMć p. Piotr Rozniatowski z powiatu halickiego był sam personaliter. IMć p. Simon Kopiczynski nie był sam na popisie, na ten czas w pilnych sprawach swych do Lublina na trybunał lubelski jechał, jednak poczet swój przez Stanisława Izbinskiego sługę swego stawił. Slachetny Petrasz Berezowski z powiatu halickiego personaliter był. Slachetny Jan Nehrebecki z Jasniszcz personaliter popisał się. Slachetny p. Piotr Chroslinski z Łotatnik z powiatu przemiskiego personaliter popisał się.

Ind. Rel. Castr. Leop. 378 p. 2277—2304.

158.

W Wisni, 31 sierpnia 1627.

Instrukcya sejmikowa posłom na sejm.

1. My rady dignitarze i obywatele województwa ziem ruskich, zjechawszy się na sejmik od J. kr. Mci p. n. m. nam pro die 31 Augusti w Wiszni złożony [1]), obrawszy zgodnie z pośrodka siebie Ich Mci pp. posłów braci naszej z ziemie lwowskiej IMć p. Jakuba Sobieskiego starostę krasnostawskiego, IMć p. Mikołaja Ostroroga starostę drohowyskiego; z przemyskiej ziemie p. Remiana Wojakowskiego podstolego, IMć p. Jana Fredra podsędka ziemie przemyskiej; z sanockiej ziemie IMć p. Jana Lesczyńskiego podsędka sanockiego, IMć p. Jana Bala, zleciliśmy im, aby przy oddaniu wiernego poddaństwa naszego J. kr. Mci p. n. m. powinszowali przy długo fortunnem zdrowiu szczęśliwego panowania nad państwy tej Rzpltej J. kr. Mci p. n. m. z woli Bożej i za wolnymi głosami naszymi powierzonemi. Uniżenie przytem J. kr. Mci p. n. m. podziękują, iż J. kr. Mć, przy zwykłem o całości ojczyzny naszej obmyśliwaniu, te prace, trudy, koszty w podeszłem wieku swym, jako i w pierwszej pruskiej expedycyej z królewicem IMcią Władysławem oświadczyć znacznie raczył, też i teraz miłościwą łaskę swą i ojcowski afekt przeciwko nam wiernym poddanym swym i okazować i obiecować raczy. 2. Podziękują uniżenie J. kr. Mci p. n. m., iż w instrukcyej swojej do nas podanej miłościwie objecać to raczył, że co będzie służyło do wprawienia w rząd praw i wolności starożytnych, w tem J. kr. Mć p. n. m. ukontentować Rzpltą będzie raczył. Uniżenie tedy i pokornie J. kr. Mć p. n. m. prosimy, aby J. kr. Mć publica postulata, które concernunt prawa swobody i wolności nasze, tak od przodków J. kr. Mci miłościwie jako od J. kr. Mci samego świątobliwie nam poprzysiężone, i które izba poselska z uniżoną prośbą swą po kilka sejmów już wnosiła, do szczęśliwego i porządnego skutku ex benignitate sua i za teraźniejszą objetnicą swoją przywieść raczył. Przyczyni tem J. kr. Mć do wielkich tryumfów swych i ten nie mniejszy zwyciężonych serc i animuszów wiernych poddanych swych zostawi, post sera fata nieśmiertelne imię swoje w tej ojczyźnie naszej i przeciwko świątobliwemu potomstwu swemu nie ustawający w tej Rzpltej affekt coalescet i starodawna między poddanymi a panem konfidencya, za której przywróceniem i sejmowe konsultacye i wszytkie sprawy Rzptej snadniej i felicius niż po te czasy bywało succedent. 3. Podziękują IMci p. hetmanowi [2]) n. m. p. i cnemu rycerstwu tamtemu za trudy i odwagi za spólną ojczyznę podjęte. Niesąśmy i od tego, lubo w dostatkach naszych exhausti, aby za zgodą województw drugich i ćwierć darowna pozwolona im była. Zalecą J. kr. Mci i Rzpltej i IMci p. chorążego bracławskiego [3]) czułość i odwagę i szczęśliwe za

[1]) Uniwersałem z dnia 12 lipca 1627 sejm walny naznaczony był w Warszawie na 12 października, sejmik powiatowy w Wiśni na 31 sierpnia, a sejmik główny w Korczynie na 22 września. Castr. San. Rel. 150 p. 647.
[2]) Stanisław Koniecpolski. [3]) Stefan Chmielecki.

łaską Bożą nad tem ukrainnem wojskiem regimentowanie i uniżenie J. kr. Mci prosić będą, aby w podawających się okazyach miłościwe baczenie nań mieć raczył. Godna rzecz jest braterskiego podziękowania naszego tak wielka praca i sedulitas IMci p. podkomorzego sandomirskiego[1]), który się in alendo exercitu na toruńskim sejmie podjąwszy, z wielką pochwałą swoją a wdzięcznością naszą braterską dosyć, lubo to z wielkim kłopotem swoim, prowincyej na się wziętej uczynić raczył. 4. Życzymy tego, aby declaratio p. marszałka poselskiego[2]) na toruńskim sejmie ponowiona i od nas była, że my szczęśliwem panowaniem J. kr. Mci p. n. m. contenti i starożytnych a potem za samego J. kr. Mci potwierdzonych praw de libera electione sacrosancte się trzymając o żadnych substitutach myśleć i wiedzieć nie chcemy. Życzymy i tego, aby według responsu J. kr. Mci p. n. m. na tymże sejmie toruńskim izbie poselskiej danego, objawione były nam jakieś machinacye, któremiby mieli niektórzy concives nasi i siebie i cny naród nasz contaminare, gdyż jakośmy ten nieoszacowany klejnot a w wolnym narodzie u wszytkiego świata podziwienia godny inviolatam fidem przeciwko królom panom naszym od przodków swych wzięli, tak ją i następującym wiekom i posteritati nostrae oddać chcemy. 5. Iż niektórzy Ich Mć pp. senatorowie z W. księstwa Litewskiego sine consensu J. kr. Mci i Rzpltej za niektórych zamianą zamków inducias z Pontusem uczynili i nam to jest w wielkiem podziwieniu, ponieważ świątobliwy unieј związek nas unum corpus mieć chciał, słuszna było w tem, aby arbitrio Pana i Rzpltej dependere; upominać się tedy serio IMć pp. posłowie będą rationes u Ich Mciów, czemu się to stało i tego ostrzegą, aby się od Ich Mciów nic na potem takiego nie działo, coby dismimembrationem saperet. 6. Widzimy to i sami, że ta wojna pruska nervum belli wielkiego potrzebuje, który i my tu zamierzać trudno mamy; deesse jednak ojczyźnie naszej w tak cieżkim razie i zwykłej naszej ku niej miłości nie chcemy i pp. posłom naszym aby się do zgody drugich województw mieli zlecamy, to sobie warując, aby drugie województwa, które nam podatków na sejmie uchwalonych umknęły, z nami się teraz porównały, gdyż to jest anima libertatis aequalitas. I słuszność sama ukazuje, abyśmy jednej matki synowie będąc, jednako ją miłowali we wszytkiem zarówno publicum bonum promowując. 7. Szafunek jednak tych pieniędzy przy sobie zostawujemy, nie dlatego, abyśmy podatków naszych Rzpltej umykać chcieli, coby u nas plus quam sacrilegium było, ale abyśmy tem pewniejsi zostawali w szafunkach podatków naszych. To jednak mieć chcemy, aby gdzie potrzeba Rzpltej ukaże, za oznajmieniem IMci p. hetmana te pieniądze od pp. poborców na nich obrócone były, to sobie po IMci panu hetmanie naszym m. p. objecując, że jeśliby jakie periculum znaczne immineret krajom naszym, na obronę tej ściany obrócić się IMć będzie raczył. Pp. poborcom naszym według konstytucyej zwyczajne salarium naznaczamy. Starać się też pp. posłowie mają, aby uniwersał ad normam uniwersału 1613 porządnie spisany dla tego był, aby nie zagęszczając tak częstymi uniwersałami konstytucyej i drugie na potem, jeśliby jakie kontrybucye były [a]), do niego się stosowały. Czopowe aby nie przez arendy chodziło, ale tak jako i pobory w miastach J. kr. Mci, duchownych i szlacheckich wybierane były, za rzecz do aukcyej podatków Rzpltej bardzo potrzebną być rozumiemy, i aby sami poborcy w miastach J. kr. Mci pobory i czopowe wybierali, nie respektując na żadne przywileje i dekreta. A gdy o takiem wybieraniu czopowego zgoda stanie, słuszna rzecz jest i potrzebna, aby i na wybieranie czopowego peculiare iuramentum pp. poborcy uczynili. Salarium także jako i od poborów bywa, aby im naznaczone było za rzecz także słuszną być poczytamy. Wnieść i to pp. posłowie mają o składnem winnem i o czwartym groszu, żeby także nie arendowane ale jako najporządniej wybrane było. Toż i o pogłównem żydowskiem rozumiemy. 8. Czytane nam były novitates niektóre od Ich Mci pp. braci naszych na deputacyej warszawskiej postanowione, na które my jako nie przypadamy, tak aby ich nam pp.

---

a) jeśli będą jakie kontrybucye L.

[1]) Krzysztof Ossoliński por. Vol. l. III 522 titulo: prowiant wojsku pruskiemu. [2]) Marcin Żegocki sędzia ziemski wschowski.

posłowie nasi nie przynosili zlecamy. **9.** Warujemy też sobie, aby tak ostrego o tem prawa przestrzegając retenta poborowe publicis largitionibus rozdawane nie były. **10.** Prosić Ich Mciów pp. duchownych zwyczajnym sposobem nie zaniechają pp. posłowie nasi, aby ad hoc sacrum bellum torem idąc antecessorów swoich świątobliwych i przykładami świeżymi, gdzie po kilka kroć już tę miłość Rzptej oświadczyli, sumą się jaką znaczną i teraz przyłożyć raczyli. **11.** Zawarcie ziemi do prędszego skończenia tej wojny jest bardzo potrzebne, czego aby pp. posłowie nasi gorąco popierali zlecamy i Ich Mci pp. braci W. księstwa Litewskiego, aby prosili, żeby według objetnicy swej na toruńskim sejmie zgodzie województw koronnych nie kontradykowali. **12.** Za słuszną i to rzecz być rozumiemy, by o podaniu nieprzyjacielowi niektórych zamków pruskich seria inquisitio na tym sejmie się stała, gdyż Rzpltą naszą deteriorem od drugich mieć nie chcemy, gdzie cnota i męstwo swoje praemium a ignavia i zdrada swoje paenas odnosi. **13.** Życzymy tego, aby milicya pedestris w ojczyźnie naszej w porządek dobry wprawiona kiedy być mogła, o czem z drugiemi województwy serio znieść się pp. posłowie mają, gdyż za tem ćwiczeniem moglibyśmy się potem i bez cudzoziemskich wojsk, z większą dobrze ochroną nervi belli, cum maiore Reipublicae dignitate obeść. **14.** Nie sąśmy od tego, aby w tak gwałtownej Rzpltej potrzebie i cudzoziemskie wojska piesze zaciągnione nie były, takim jednak sposobem, aby dobrze więtsza liczba wojska polskiego była i ludzie tacy, aby równo z narodem naszym regimentowi IMci p. hetmana immediate podlegali, Rzptej naszej i J. kr. Mci przysięgę oddawali, co i po tych od cesarza IMci [1]) posłanych ludziach omnino et necessario mieć chcemy. Także aby zamki, któreby za łaską Bożą od nas rekuperowane były in praesidium nie cudzoziemcom ale szlachcie braciej naszej podawane były. To sobie warujemy i w tych wszytkich punktach około zaciągu żołnierza cudzoziemskiego, aby securitatem et dignitatem Reipublicae i sławy cnego za łaską Bożą narodu naszego pp. posłowie nasi, summa fide et diligentia przestrzegali jako napilniej im polecamy. **15.** Około wybierania wybrańców wielki się nierząd dzieje, na co aby na tym sejmie b) rewizorowie deputowani byli, żeby z łanów bona fide, tak w dobrach J. kr. Mci jako i w duchownych, wybrańce wydawano, i wszytkie na tym sejmie prawa, tak za sławnej pamięci króla IMci Stephana jako i za szczęśliwego panowania J. kr. Mci około wybrańców postanowione reasumowano, starać się o to pp. posłowie mają. **16.** Około okazowania, acz wszytkim województwom i ziemiom potrzebne jest, ale województwu i ziemiom naszym napotrzebniejsze, aby się jako naporządniej odprawowało, gdyż niebespieczeństwa najbliższiśmy są i spiegów pełno nieprzyjacielskich mamy, aby tedy kożdy slachcic, nie tylko co bona hereditaria ma, ale i arendarze i zastawnicy, powinny był kożdy osobą swą armata manu, jako do potrzeby stawić się, a którzyby sto substancyi nie mieli, żeby się konno stawili, aby pieszo z rusznicą, szablą, i aby paena na takowych, coby się absentowali exceptą legalitate, nie quingentarum marcarum, ale in paenam o niestawienie się na pospolite ruszenie kommutowana była gorąco urgere tego pp. posłowie nasi mają. A jeśliby drugie województwa przyjąć tego nie chciały, województwo nasze jednak tej konstytucyej domagać się dla siebie będzie. **17.** Lubo to Turcy zwyczajnym sposobem swoim serviendo tempori, od Persa będąc przyciśnieni, pokój i przyjaźń z nami prae se ferunt, ubespieczać się przecie in lubrica fide niebespieczna, bo i budowanie tych zamków na tamtych nad Niprem uroczyszczach hostilem ich animum ukazuje, i za tem żadnej securitatem od tatarskich inkurzyi sobie objecować nie mamy. Przeto życzymy, aby od J. kr. Mci poważnego jakiego człowieka do Porty posłano, opowiadając się z tem, iż to na grunciech Rzptej przeciwko paktom zamki stawiają, w czem jeżeli od Kozaków turbowani będą, trudno Rzplta zahamować ich w tem będzie mogła, których to w sąsiedztwie nabardziej afficit. Potrzebna rzecz jest i to, aby tenże poseł i to przypomniał, iż przeciwko paktom nad kupcami i sługami naszymi wielkie się szarpaniny od Turków dzieją. **18.** Legacye od panów postronnych do króla IMci gdy

---

a) z tego sejmu L.

[1]) Ferdynand II.

przychodzą, mianowicie w sprawach, które wszytkie Rzpltą concernunt, aby odprawę swoję z dołożeniem się, jeśli to nie podczas sejmu się trafi, przedniejszych pp. senatorów odnosiłv, ostrzegą tego pp. posłowie nasi. **19.** Kwarta aby według dawnego prawa nie gdzie indziej jeno na obronę Ukrainy naszej obrócona była, gorąco się w to włożyć pp. posłowie mają. Jeśliby się to okazało, aby i teraz z kwarty pieniądze na inszą potrzebę nie na wojsko ukrainne obrócone były, aby tego pp. posłowie na liczbie p. podskarbiemu nie przyjmowali fidem, ich w tem obwięzujemy, nie mniej i w tem, aby tego przestrzegali, żeby iustus exercitus, jeśli się tam to wojsko nasze z Prus tak prędko nie wróci, na obronę krajów naszych był namówiony, i wybrańcy aby tu byli obróceni. **20.** Wolność zarówno nam z Ich Mć pany braci województw górnych miłą jest, drogie i u nas starożytne prawa, lecz iż widzimy inter tot Reipublicae pericula divisionem belli teraz być potrzebna, jeśliby do pospolitego ruszenia przyszło, prosimy Ich Mciów, aby pro hac vice tantum nie byli od tego, pp. posłom naszym zlecamy, aby się z posłami województw kijowskiego, wołyńskiego, podolskiego, bełzkiego, bracławskiego ziemią halicką i chełmską się zniosszy, ineant rationes, jakoby te województwa, strzeż Boże ingruens periculum na kraje nasze, z województwami i kasztelaniami swemi w gotowości przy wojsku Rzpltej stanęli. **21.** Bolejemy na to, że sejmy, które vetera instituta Reipublicae za jedne lekarstwa na swe urazy mieć chciały, częściej się nam w złą niźli w dobrą krew obracają, czego między inszymi wielką przeszkodą być rozumiemy, że nie mamy certum modum consultationum et conclusionum publicarum; w czem aby się Rzplta i dla drugich na potem sejmów i teraz obaczyła pp. posłom naszym zalecamy. **22.** Aczkolwiek to jest inter alia publica postulata po kilka razy od koła poselskiego włożone, jednak i teraz, dogadzając w tem gorącej prośbie Ich Mciów pp. braciej naszej religiej greckiej pp. posłom naszym zlecamy, aby się w to włożyli, żeby przy starodawnych prawach, przywilejach i wolnościach swych cale zostawali. **23.** Mennica aby przy starożytnych prawach o niej uczynionych w rezę swoję wprawiona była na tym sejmie, nie spuszczając na jakie extraordinaryjne okrom sejmu około tego deputacye, gorąco się w to pp. posłowie włożyć mają. **24.** Pretia rerum, te jako Rzeczpospolitą afficiunt i stan szlachecki jawnie ubożą, kożdy na sobie i największy i najmniejszy doświadczył. Iniungimus to tedy pp. posłom naszym, aby się omni conatu w to włożyli, żeby na insze też także deputacye z sejmu nie spuszczając, tej deliberacyej na tym sejmie, rzetelną około tego namową i konkluzyą, do komissyej się lubelskiej stosując, uczynili, i to co postanowią, aby in volumen legum równo z drugiemi konstytucyami inserowane było. Także i podwojewodzy aby po wszytkiej Koronie przysięgli byli. **25.** Trybunału poprawę w wielu rzeczach potrzebną być upatrujemy. A iż województwa kijowskie, wołyńskie, bracławskie sprawami swemi i potem conservat swoich wielką remoram czynią województwom koronnym, że ledwie w kilka lat dochodzą sprawiedliwości, dla prędszego sprawiedliwości dościa ten sposób być rozumiemy, aby ten przyczynek trybunału według konstytucyej millesimi sexcentesimi vigesimi tertii[1]), co rok na te ich tylko odsądzenia sprawy obrócony był, a jeżeli jakie insze sposoby proponowane na zabieżenie tej sprawiedliwości zwłoki województwom naszym będą, aby i od nich pp. posłowie nasi nie byli. Ich Mć pp. duchowni także aby jako i świeccy czwartego roku tylko deputatami obierani byli i aby od spraw swoich kapituł, gdy się odprawować będą, tak jako i świeccy od spraw swoich, wychodzili, salva tamen paritate votorum Ich Mciom życzymy. Oto też pp. posłowie nasi pilno się starać mają, aby konstytucyą to warowano, żeby pod sądy i dekreta trybunalskie, te tylko sprawy podpadały, które są i przy instytucyej trybunału za świętej pamięci króla IMci Stefana i potem inszemi konstytucyami ocerklowane, ażeby pp. deputaci z dekretów praw nie czynili na nas bracia swoje, którzyśmy nie są in lite; co sobie teraz in appendice dekretu z IMciem p. Samuelem Bolestraszyckim usurparunt, bo te maiestatem et potestatem tylko sama w sobie Rzplta w zgromadzeniu trzech stanów na sej-

---

[1]) Vol. I. III. 454 tit. trybunału lub el. przyczynienie.

mach zostawiła. **26.** Tumulty podczas trybunałów ob diversitatem religionis aby aliqua peculiari lege zachowane były i tego życzymy. **27.** Wielka i w sercach naszych nieustawająca pamięć jest imienia ś. p. króla IMci Stephana pana naszego, godne są i manes i dom jego wielkiego po dziś dzień u nas poszanowania, zaczem jakośmy przed tem pp. posłom naszym zlecowali, tak i teraz zlecamy, aby się o indigenat IMci p. Andrzeja Batorego z wielkimi tu u nas domami spowinowaconego i który teraz de Republica bene meretur starali. **28.** Mieszczanie lwowscy obciążliwe stanowi szlacheckiemu wyciągają kontrybucye, węzłowe, workowe i sztukowe, w czem iż prywatny od J. kr. Mci przywilej otrzymali, aby i kasowany i drugi także przywilej, w którym inserowane są kontrybucye na municyę lwowską, także aby kasowany był ostrzegą tego pp. posłowie nasi, niemniej i tego, aby się przez nich wojewodzym a) i starościnym urzędom żadne praeiudicia i praepedycye nie działy i na delinquentes aby paena postanowiona była. **29.** Jako z jednej strony securitatem J. kr. Mci w miastach głównych widzimy być potrzebną, tak z drugiej strony nie życzymy, aby nazbyt extendowana in gravamen stanu szlacheckiego była, przeto o komment paragrafu tego »Cuiusvis iniuriae« w statucie toruńskim wyrażonego starać się będą [1]. **30.** Uskarzali się niektórzy pp. bracia nasi na wielką insolencyą mieszczan samborskich, która aby pohamowana była włożą się w to pp. posłowie nasi. **31.** Laszek, lubo to szlacheckiego zamku ale przedniej województwa ruskiego i pogranicznej od Węgier fortecy przez syna nieboszczyka pana Humanajego cudzoziemca trzymanie, wielkie nam inconvenientia i żale czyni, gdyż Węgrowie tam się przejeżdżając leją krew szlachecką i przeciwko prawu pospolitemu sine consensu Reipublicae składy sobie winne czynią, wniosą tedy to pp. posłowie nasi i urgere omnino tego będą, aby ten p. Humanaj nie będąc indigena, przeciwko prawu dóbr dziedzicznych nie trzymał, ale ich koniecznie alienował. **32.** IMć p. starosta trębowelski [2]) znaczną zamku trębowelskiego restauracyą czyni, na którą aby mu rewizorowie sejmu naznaczeni byli, także rewizorowie na most we wsi Rubieszowicach IMci p. Pawła Zieleńskiego pp. posłom zalecamy. **33.** Iż w sąsiedztwie od Węgier wielkie się praeiudicia obywatelom koronnym dzieją, włożą się w to pp. posłowie nasi, aby komisya między Koroną a ziemią węgierską effekt swój wzięła. **34.** Wielkie w tem stan szlachecki ma gravamen, że bywa często turbowany od p. instygatora koronnego o dobra dziedziczne, jako to potomkowie sławnej pamięci IMci p. Korniakta o Radochonce b) majętność dziedziczną, toż się dzieje IMci p. podkomorzemu sanockiemu o Targowiska i Leżany, włożą się w to pp. posłowie nasi, aby więcej inquietowani possessores tych dóbr nie byli.

P e t i t a.

35. Uniżenie J. kr. Mci p. naszego prosimy za IMcią p. Sulistrowskim, który przy inszych dawnych swoich zasługach już to drugi raz poselstwo do Porty chwalebnie et in rem Reipublicae odprawił, aby J. kr. Mć p. n. m. w podawających się okazyach miłościwe baczenie mieć nań raczył. **36.** Prosimy i za piechotą kamieniecką, która jest in praesidio ordinario, aby in augendo stipendio ich, pewny wzgląd był. **37.** Często prośbę swą pp. Popielowie do koła naszego i na sejmie wnoszą o rewizyą w majętności ich na żupy kotowskie, co aby do skutku przyść mogło, prosić będą Ich Mć pp. posłowie. **38.** Prosić i o to będą, aby p. Popiel z rankoru prywatnego porucznika swego o wyjechanie z wojny chocimskiej, w czem i attestacyą ma słuszną na ten czas rotmistrza swego, restytuowany do czci był. **39.** Także aby consentiente parte Ich Mć panowie Kłodniccy infamią przykryci, do czci przyjść mogli. **40.** Mościska o aukcyą na mycie drugiego

---

a) L. podwojewodzym. b) Radochowce P.

[1]) Zapewne miano tu na myśli de captivatione nobilium in civitatibus statutu toruńskiego; Vol. l. I, 396.
[2]) Alexander Bałaban.

półgroszka do Koła naszego prośbę swą wnieśli. Jakób Sobieski starosta krasnostawki marszałek sejmiku wyszyńskiego r. s. w.

Castr. Prem. Rel. 347 p. 159—170. Oblatowano 3 września 1627 r. Castr. Leop. Rel. 378. p. 2954—2964.

159.

W Wisni, 3 stycznia 1628.

Uniwersał marszałka sejmiku wiszeńskiego w sprawie poborów.

1. Ja Remian Woiakowski podstoli ziemie przemyskiej marszałek sejmiku wisnienskiego pro die 3 Januarii z sejmu walnego warszawskiego naznaczonego wiadomo czynię, iż za zgodą spólną IMci na ten sejmik wiśnieński zgromadzonych, widząc gwałtowne potrzeby teraźniejsze Rzptej i dług zaciągniony wojsku pruskiemu, pozwoliliśmy zgodnie poborów łanowych cztery, które do nas pp. posłowie wzięli równo z inszemi województwy[1]. 2. Czas ich wybierania naznaczamy ab octava martii ad secundam Aprilis sub paena constitutionum. 3. A szafunek tych czterech jako i sześciu na sejmie uchwalonych poborów przy ziemiach naszych zostawać ma, z taką jednak deklaracyą, że jeśliby przez niedoście traktatów ta wojna pruska w dalszy zaciąg poszła, lub żeby zupełnej zapłaty zaciągnionego już długu wojsku pruskiemu nie dostawało, tedy za zniesieniem się skarbu Rzpltej z pany poborcami naszymi bez odwłoki pobory te nasze obrócone być mają. Dla wiadomości tedy prędszej obywatelów uniwersał ten swój do grodów lwowskiego, przemyskiego, sanockiego odesłaćem roskazał. Działo się w Wisni die 3 Januarii anno Domini 1628. Remian Wojakowski podstoli ziemie przemyskiej marszałek sejmiku wiśnieńskiego.

Castr. Leop. 379 p. 8—9. Castr. Prem. Rel. 347 p. 702. Castr. San. Rel. 150 p. 822—823.

160.

Pod Lwowem, 24 kwietnia 1628.

Regestr ziemian lwowskich i zydaczowskich na okazowaniu pode Lwowem.

Regestr okazowania Ich Mci pp. obywatelów ziemie lwowskiej i zydaczowskiej, które się pode Lwowem w polu u Sw. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodnej niedzieli w roku millesimo sexcentesimo vigesimo octavo podług konstytucyej sejmu przeszłego w Warszawie in anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo septimo uchwalonej in armis przed IMcią p. Alexandrem Trzebinskim podkomorzym ziemie lwowskiej i urzędnikami do takowego popisu w prawie koronnem opisanymi w niebytności JW. p. IMci p. Jana Daniłowicza na Olesku wojewody ziem ruskich korsunskiego czehrynskiego etc. starosty, którego na ten czas we Lwowie Pan Bóg chorobą złożyć raczył, popisali:

Naprzód JW. IMć p. wojewoda ruski, buski korsunski czehrynski starosta, przez sługi swe poczet swój in armis stawił. WIMć p. Jerzy Dziedoszycki sam osobą swoją personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Podoski kasztelan raciąski na Podkamieniu dziedzic nie był sam na popisie ale przez p. Nowosielskiego sługę swego poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek z Wielkich Kunczyc był sam osobą swą na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Alexander Trzebinski podkomorzy ziemie lwowskiej sam osobą swoją był per-

---

[1]) Vol. l. III 573.

sonaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakób Sobieski starosta krasnostawski sam personaliter osobą swą był na popisie poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Ostrorog wojewodzic poznański starosta drohowyski sam osobą swą był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Naraiowski sędzia ziemie lwowskiej sam dla choroby swojej na popisie nie był, jednak przez IMci p. Stefana Naraiowskiego syna swego in armis poczet swój stawił. IMć p. Marcin Stamirowski podczaszy ziemie lwowskiej sam osobą swą na popisie personaliter był i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Marcian Morawiec podsendek ziemie lwowskiej sam osobą swoją był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Ozga pisarz ziemi lwowskiej sam osobą swoją personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Lanckoronski chorąży lwowski sam osobą swą był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Zaleski podstarości lwowski sam osobą swą personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Maxymilian Lachowski pisarz grodzki lwowski był osobą swoją personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Glinka łowczy ziemie halickiej sekretarz króla IMci osobą swą był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Alexander Bałaban trembowelski rohatynski etc. starosta sam nie był na popisie, albowiem jachał na trybunał lubelski, który ma na dzień dzisiejszy prawne sprawy swe z różnymi osobami w remissach przypadające, jednakże poczet swój przez p. Jana Sumlanskiego i p. Jerzego Steblowskiego sług swoich in armis stawił. IMć p. Stanisław Firlej z Dąbrowice wojewodzic lubelski sam osobą swoją był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Łychowski sędzia ziemie halickiej sam osobą swą na popisie nie był, bo jest deputatem z powiatu halickiego na trybunał lubelski obrany od braci i odjachał na trybunał, jednak poczet swój przez p. Wojciecha Słowikowskiego sługę swego in armis stawił. IMć p. Zygmunt Swierski podsędek ziemie halickiej był sam osobą swą personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Ferdynand Piasecki pisarz ziemie buskiej dziedzic na Prełoczu był sam osobą swą personaliter na popisie i poczet swój stawił. IMć p. Mikołaj Janicki był sam osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Łukasz Dzierzek był sam osobą swą na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Grzegorz Piotrowski był sam osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Jej Mć p. Eufrozyna Sieniawska chorążyna koronna wdowa na Gołogorach dziedziczka swem i IMci p. Hieronima Sieniawskiego syna swego małego poczet in armis przez pp. Jana Wrolskiego i Woiciecha Kocholskiego sług swoich na popis stawiła. IMć p. Jan Zaliwski komornik graniczny lwowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Dziedoszycki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jerzy Zamoyski personaliter osobą swą był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Prochnicki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Dworzycki był personaliter na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Drohoiowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Krzeczowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Telinski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Kochanowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Wydzga z Dmitrowic był sam personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Podolski był sam osobą swą na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Seweryn Gruszecki był sam osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Czysiecki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Ostrowski był na popisie personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Grzegorz Ostrowski był osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Sułkowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Głoskowski ze Zmigroda będąc na ten czas chory, jednak do popisu przez p. Chrystofa Głoskowskiego syna swego poczet swój in armis stawił. IMć p. Walenty Telinski na ten czas

chory na popisie nie mógł być sam, jednak poczet swój do popisu in armis przez p. Stanisława Sadkowskiego sługę swego stawił. IMć p. Krzysztof Skurkowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Sielecki był na popisie personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcian Chronowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Pokutynski był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Zaleski był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Nazarey Buldej był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis imieniem swem i p. brata swego rodzonego młodszego z majętności... stawił i popisał się. IMć p. Adam Goraiski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swoj do popisu in armis stawił. IMć p. Marcin Chotecki nie był sam na popisie, ale poczet swój in armis przez syna swego do popisu stawił. IMć p. Stanisław Chruslinski był osobą swą na popisie personaliter i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Bartłomiej Gorlinski arendarz z Laszek był swą osobą personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć Chrystof Cebrowski był sam personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Władysław Cebrowski nie był na popisie dla choroby swej, jednak poczet swój in armis przez Jana Sulskiego sługę swego do popisu stawił. IMć p. Stanisław Krogulecki był na popisie personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Bartosz Mierkowski był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Lipinski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Kasper Rosnowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. Slachetny Jacko Winnicki był na popisie osobą swą personaliter na koniu z pułhakiem i szablą swą. Slachetny Mikołaj Lozinski był na popisie personaliter osobą swą z pułhakiem i szablą. IMć p. Adam Dzierżek był na popisie personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Szystowski był na popisie in armis osobą swą personaliter i poczet swój stawił. IMć p. Wacław Cykowski na popis przez pachołka swego Jana Swichowskiego poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Krasuski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Kraiewski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wiktorzyn i p. Jendrzej Kuropatniccy bracia rodzeni byli na popisie osobami swemi personaliter i poczty swoje in armis stawili. Ich Mć pp. Alexander i Jendrzej Sienienscy z Pomorzan bracia rodzeni byli obadwa na popisie personaliter osobami swemi i poczty swoje obaj in armis stawili. IMć p. Jerzy Plata był na popisie osobą swą personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Przybysławski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Rudnicki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój stawił. IMć p. Krzysztof Kazanowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Mysliwski na popisie był personaliter osobą swą i poczet swój in armis swojem i IMci p. małżonki swej stawił. IMć p. Maciej Zrzelski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawł. IMć p. Kasper Koniecki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Rzeczycki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Florian Olewinski był osobą swą na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Sulatycki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. Jej Mć p. Malchrowa Zebrzydowska wdowa poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Sliwskiego sługę swego stawiła. IMć p. Jendrzej Milewski był na popisie personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. Jej Mć p. Janowa Czernieiowska podkomorzyna lwowska wdowa poczet swój na popis in armis przez p. Stanisława Owalskiego sługę swego stawiła. Jej Mć p. Samuelowa Czerniejowska wdowa poczet swój do zapisu in armis przez Jana Sulskiego sługę swego stawiła. Ich Mcie panny Kłodnickie z Rozurca poczet swój do zapisu przez Jana Osinskiego sługę swego porządnie stawili. Ich Mć pp. Alexander i Stanisław Lastowieccy bracia rodzeni byli personaliter na popisie i poczet swój in armis stawili. IMć p. Marcin Wronowski był osobą swą na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. Jej Mć p. Janowa Skotnicka z Brzozdowiec wdowa

poczet swój in armis przez p. Jana Okolskiego sługę swego na popisie stawiła. Jej Mć p. Stanisławowa Konarska wdowa imieniem swem i synów swych poczet in armis do popisu przez p. Worskiego sługę swego stawiła. IMć p. Stanisław Stawski był osobą swą na popisie personaliter i poczet swój do popisu in armis stawił. IMć pp. Stanisław i Zygmunt Poradowscy bracia rodzeni personaliter osobami swemi byli na popisie i poczty swe in armis stawili. IMć p. Jan Terlecki był na popisie osobą swą personaliter na koniu z pułhakiem i szablą. Ich Mć pp. Jan i Piotr Brzozowscy bracia rodzeni na popisie byli osobami swymi personaliter i poczty swe in armis stawili. IMć p. Jan Sowinski na popisie był personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Ludwik Ozygałka był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Skulimowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Ostrowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. Jej Mć pani Wojciechowa Naraiowska wdowa poczet swój in armis przez p. Wojciecha Suleckiego sługę swego stawiła. IMć p. Piotr Kalnofoiski był osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Widzowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Hieronim Sladkowski był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jendrzej Widzowski był osobą swą na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. Jej Mć p. Ozygalczyna z Przemiwolk wdowa poczet swój do popisu niniejszego przez p. Wąsowskiego sługę swego in armis stawiła. IMć p. Krzysztof Sumlanski był na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i szablą. IMć p. Mikołaj Łaszcz był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Klodnicki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Wilczek był na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Naraiowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Blendowski był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Skurkowski był personaliter osobą swoją na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Giedzinski był na popisie personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakub Sikorski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Gąsiowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakób Kłodnicki był na popisie osobą swoją personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Gąsinski był sam osobą swą na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Borkowski był sam osobą swoją personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Samuel Pomorski był sam osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Sokolnicki był sam osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Pieczychoyski był sam osobą swoją personaliter i poczet swój in armis na popisie stawił. IMć p. Tomasz Potempski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Potempski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Bazyli Branicki był na popisie osobą swoją personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Rzeszowski był na popisie osobą swoją personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Rzeszowski był na popisie osobą swoją personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Smykowski był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Sziprawski był osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jendrzej Łaźniowski był osobą swoją personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakub Skrzelecki był na popisie osobą swą personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Gabryel Woiakowski był osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Lanczkorunski chorąży lwowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Paweł Wojakowski S. T. Z. dzierzawcy Kamionki był personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Teodor Terlecki wojski grodecki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Kurzanski wojski lwowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Wasiczynski był personaliter na popisie i poczet swój in armis sta-

wił. IMć p. Mikołaj Brzozdowski personaliter na popisie był i poczet swój in armis stawił. IMć p. Dawid Swierski był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Hieronim Chmielecki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Kilian Boratynski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Melchior Wierzbicki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jendrzej Marchocki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jendrzej Błendowski był personaliter i poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Maciej Czopowski był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Czartoryski był na popisie personaliter i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Mikołaj Mnichowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jendrzej Gluzicki s Treptowa był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Drogomir był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Tyszkowski podstarości zydaczowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Korytko z Pohorecz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Hubicki był personaliter na popisie i poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Stefan Lagiewnicki był personaliter na popisie i in armis poczet swój stawił. IMć p. Joachim Krausowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Uborowski imieniem IMci p. Jerzego Błendowskiego na ten czas chorego poczet stawił in armis i popisał się. IMć p. Zbożny Olesnicki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. J... Podhorecki sędzia buski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Wyslep był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Sulatycki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Brzozdowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Woiciech Jastrzębski był na popisie personaliter i poczet swój na popisie in armis stawił. IMć p. Jan Borzkowski z Wolczic personaliter był na popisie i poczet swój in armis ukazał i stawił. IMć p. Wojciech Gorski personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił z Dziewiątnik. IMć p. p. Stanisław Kowalski z Błotnej personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Dunikowski z Orska był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Obertynski był personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Rączka był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Milewski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Milewski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. p. Prokop Tysarowski był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Czołhański był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Ostafi Czołhański był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Bazyli Wysłobocki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Jaruntowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Czerniejowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Tomasz Strzelecki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Golianski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Podsędkowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakób Rudnicki z powiatu krasnostawskiego imieniem p. Stanisława Rudnickiego ojca swego chorego personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Jędrzej Wielogorski imieniem IMci p. Stanisława Czepielowskiego chorego poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Glinka z Duszaiowa był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Dubrawski imieniem IMci p. Jaczinkta Dubrawskiego brata swego stryjecznego na ten czas chorego poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Przedrzymieski arendarz lahodowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Paweł Zurowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Drogomir był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Łukasz Suski z Czerleniowa i z Suska był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Mosczinski był personaliter na popisie poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Pomorski był personaliter na popisie i poczet swój

in armis stawił. IMć p. Jan Tyszkowski imieniem IMci p. Jana Brzuchowskiego, który na ten czas jest w Lu . . . . w pilnych sprawach Jej Mci p. chorążyny . . . . posłany, poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Winnicki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Szyszycki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Wolwanowski z Brzozdowiec był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Bartosz Walicki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Radiliowski imieniem IMci księdza Józefa Przeczkowskiego dziedzica wsi Ostrowa poczet do popisu in armis stawił. IMć p. Kasper Wazinski z Pohorylec i z Liaszek był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jakub Kruszinski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wacław Orlicki z Jastrzembkowicz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Włodkowski z Pohorylec był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Teliszewski imieniem IMci p. Stanisława Krobanowskiego wójta grodeckiego na ten czas chorego poczet in armis stawił. IMć p. Jakób Golianski z Brzeziny był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Gabriel Przegalinski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Wisłocki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Grodzicki imieniem IMci p. Szczęsnego Wilczka na ten czas chorego poczet in armis stawił. IMć p. Jan Zbikowski imieniem IMci p. Krzysztofa Swiecickiego na ten czas chorego poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakób Zagorski Spomaniaty arendarz był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Witwicki wojt glinianski personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Koniecki z Putennic był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wacław Zapłatynski z Borszowa był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Przedżymieski z Nowosielecz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Maciej Wuiski z Przybynia był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jendrzej Podlesiecki z Nowosielecz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Czajkowski z Czajkowicz vicesgerent lwowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Szczęsny Rzewuski z Wolcuch był personaliter na popisie i poczet swój tudzież i brata swego rodzonego Marciana młodszego in armis stawił, jako niedzialnych majętności, a IMć p. Franciszek Tyski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Malicki z Mirysczowa był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Lurynowicz z Balicz był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Iwan Turzanski z Ostałowicz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Galeczki z Sudkowicz z przemyskiego powiatu był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakub Waryzanski zastawnik tadański był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Wielogorski z Sierzanic był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Wielogorski z Dulib był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Sebastyan Zienbecki imieniem IMci p. Olbryehta Odrowskiego na ten czas chorego poczet in armis stawił do popisu. IMć p. Jerzy Cieklinski z Uciechowicz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Walenty Rychłowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marek Potocki imieniem Jej Mci p. Jadwigi z Trykli małżonki IMci p. Stanisława Gabriela Zborowskiego starosty hrodelskiego poczet stawił in armis. IMć p. Jan Wyslep z Kotuzowa z powiatu halickiego był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Zakrzewski z Chodorowego stawu był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Kasper Nowosielski komornik ziemski lwowski. IMć p. Jędrzej Nowosielski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Nowosielski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Valerian Sułowski z Dmitrza był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Przedrzymieski z Przedrzymiech był personaliter. IMć p. Jakub Swiecicki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Smaryczewski z Wielkiza był personaliter na

popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Chechelski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Grzybowski z Brzezia zastawnik był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Kochanowski arendarz zastawny był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Sowinski zastawnik z Podkamienia był personaliter na popisie i poczet swój i paniej Barbary Kroguleckiej wdowy matki swej stawił i popisał się. IMć p. Maciej Rybinski z Bliszkowicz z powiatu przemyskiego był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Kruszyński był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Krzywkowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Zulinski z Drohowic był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mateusz Włodkowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Switerski arendarz z Dulib z powiatu przemyskiego był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jędrzej Bzicki zastawnik z Lipowicz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Białoskorski z Włodymirc był personaliter na popisie i poczet swój stawił. IMć p. Krzysztof Kuczkowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Nahuiowski imieniem IMci p. Piotra Nahuiowskiego z Kropiwnika z powiatu przemyskiego poczet do popisu od p. ojca swego stawił. IMć p. Jan Chroscinski dzierzawca rokitnicki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Iwan Bilinski pop z Czaikowicz był personaliter na popisie pieszo. Szlachetny Floryan Przedrzymieski z Loziny swojem i małżonki swej Anny Łozińskiej popisał się personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Rybczowski z Dobrzan imieniem swem i paniej Małgorzaty Dobrzanskiej wdowy matki swej był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. Slachetny Zygmunt Lesczynski imieniem p. Marciana Lesczynskiego ojca swego na ten czas chorego wójta firlejowskiego poczet stawił i popisał się. Slachetny p. Tomasz Kozłowski z Jasnisc był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. Slachetny Teodor Srokowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Iwan Malicki z Kosteniowa był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. Slachetny Stefan Witwicki z powiatu halickiego z Bokowa i Sumlan był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. Slachetny Jurko Ilnicki był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Matiasz Korczinski z Pletenicz arendarz popisał się personaliter pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Fedor Zorniski z Jasnisc popisał się z szablą z pułhakiem pieszo. Slachetny Wasko Przedrzymiski z Loziny popisał się personaliter pieszo z szablą z pułhakiem. Slachetny Hrehory Witwicki popisał się personaliter i był na popisie na koniu. Slachetny Iwan Witwicki Perznaczek był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. Slachetny Lawer Witwicki Sieczka był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. Slachetny Iwan Krasowski z Witwicy był personaliter na popisie pieszo z szablą i z rusnicą. Slachetny Ihnat Witwicki Lawrowicz z Wytwicy personaliter popisał się pieszo z szablą i z pułhakiem. Slachetny Janusz Hoszowski Stasiewicz był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. Slachetny Piotr Przedrzymieski Waskiewicz był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. Slachetny Hryc Woloskowicz Jasnicki z Jasniscz popisał się pieszo z szablą i z pułhakiem. Slachetny Prokop Łozinski Dzieszka był personaliter na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem popisał się. Slachetny Iwan Wołoskowicz był pieszo z kijem na popisie personaliter. Slachetny Simon Łozinski z Galatowicz personaliter był na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Roman Hoszowski imieniem Antona Hoszowskiego Gabrycza ojca swego na ten czas chorego popisał się pieszo z kijem personaliter. Slachetny Fedor Hoszowski Kleczkowicz był na popisie personaliter z szablą i pułhakiem pieszo. Slachetny Kuz Feremphi Strzyganiec był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Wasil Zerebecki z Jasniscz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jan Boninski z Swaryczowa był personaliter na popisie na koniu miał szablę i pułhak. Slachetny Jan Czerkaski z Mirisczowa był pieszo personaliter na popisie z szablą i z pułhakiem, który sam i brata swego Piotra Czerkaskiego z majętności nierozdzielnego

popisał się. IMć p. Paweł Giedzinski z Zendowicz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Marcin Goślicki Janczyna arendarz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Iwan Łozinski Czernik z Łoziny był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Marcin Goliszowski z Janczyna był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. Slachetny Semion Zapłatynski z Borszowa był personaliter na popisie i konia na popis z pułhakiem i szablą do popisu stawił. Slachetny Wasil Brosniowski z Bohowa był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. Slachetny Samuel Łozinski imieniem IMci p. Ostafia Trylowskiego z Buska poczet stawił i imieniem onego jako chorego na ten czas popisał się. Slachetny Jarosz Srokowski ze Srok był na popisie personaliter i stawił in armis poczet do popisu. Slachetny Siemion Jasnicki, był na popisie personaliter i stawił konia z pułhakiem i z szablą do popisu. Slachetny Wasko Jasniski był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Mikołaj Czaikowski był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Suyko Jasniski z Jasniscz był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jan Witwicki Popowicz był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stefan Strutynski Berlic był na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Michał Strutynski Berlicz był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Bratkowski był personaliter na popisie miał konia pułhak i szablę. Slachetny Jaczko Baraniecki z Bratkowicz był personaliter na popisie. Slachetny Roman Hoszowski z Hoszowa był personaliter na popisie z pułhakiem i szablą. Slachetny Stecz Holdycz Hoszowski był personaliter na popisie z pułhakiem i szablą. Slachetny Iwan Hołdysz Hoszowski był personaliter na popisie pieszo z szablą z pułhakiem. Slachetny Wasil Smerecha Swaryczowski był personaliter na popisie i poczet stawił in armis. Slachetny Hrehory Swaryczowski był personaliter na popisie i poczet stawił in armis na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Stecz Andronikowicz Hoszowski był pieszo na popisie z pałaszem personaliter. Slachetny Jendrzej Krechowiecki z Hoszowa był personaliter na popisie pieszo z szablą i z pułhakiem. Slachetny Fedor Dolinianski z Bratkowicz był personaliter na popisie pieszo z kijem. Slachetny Hrehory Rudnicki z Bratkowicz był personaliter pieszo z szablą i z pułhakiem. Slachetny Sien Koczanowicz Witwicki z Hoszowa był personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Skulski z Zaskowa był na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Alexander Skulski z Borszowa był personaliter na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jendrzy Sienkowicz Hoszowski był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jendrzej Balko z Pletenicz był personaliter na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Iwan Baczynski z Nowosielecz był personaliter na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Dmitr Podoreczki z Kolbaiowic był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Piotr Zgałatowicz Łozinski personaliter był na popisie na koniu z pułhakiem i z koniem. Slachetny Piotr Melechowicz Łozinski był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Szayko Łozinski Szołdra był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Tymko Rozwadowski był na popisie pieszo personaliter z pułhakiem i z szablą. Slachetny Wasko Podwysocki z Podwysokiego był personaliter pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Antoni Medynski z Mirysczowa był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Sien Czaykowski z Podwysokiego Sgankowicz był na popisie pieszo personaliter z pułhakiem i szablą. Slachetny Stefan Putatycki z Putatycz był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Jaczko Jasniski Paskowicz z Jasniszcz był na popisie pieszo personaliter. Slachetny Mikołaj Turzanski z Myryscowa był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Wasil Witwicki z Nowosielecz był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Iwan Strutynski z Myryszczowa był na popisie personaliter pieszo na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Łozinski Szołdra z Jasniszcz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Roman Morhulewicz Jasniski z Rokitnej był na popisie personaliter z pułhakiem i szablą. IMć p. Gabriel Krasuski był persona-

liter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Stawski wójt z Troscianic był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. Slachetny Mikołaj Swaryczewski Tulikowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Zahariasz Lozinski Dzieszkowicz był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stefan Jarmułowicz Łozinski z Łoziny był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Wasko Krzeckowic Witwicki był na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Hrycz Lawrowicz Witwicki był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Lawer Lewkowicz Witwicki był personaliter na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Wasil Popowicz Witwicki był na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jan Czwłoski z Dobrzan swem i paniej matki swej wdowy i braciej swojej młodszej niewydzielnej był na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Wasko z Borszowa Kruszelnicki był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Wasil Skulski był personaliter na popisie z pułhakiem i szablą na koniu. Lawer Suszycki z Podwysokiego był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Iwan Zornicki z Przedrzymiech był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Hrycko Kalnofoyski z Jasnyszcz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Wasko Lozinski Popielowicz był personaliter na popisie z szablą i z pułhakiem. Slachetny Hrycko Łozinski Ichnatowicz z Łoziny był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stefan Sieleczki Czaykowski z Łoziny był personaliter na popisie z szablą i z pułhakiem. Slachetny Daniło Witwicki z Pletenicz był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Iwan Zapłatynski z Ostałowicz był personaliter na popisie pieszo z szablą z siekierką i z ptaszą rusznicą. Slachetny Hryc Samlicki imieniem Ilka Szamlickiego ojca swego na ten czas chorego i starego popisał się pieszo personaliter z rusnicą i z szablą. Slachetny Matiasz Podwysocki z Podwysokiego był personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jendrzej Jasniski był personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Hrehory Skulski z Poruczyna był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Lawer Łozinski był na popisie personaliter pieszo z szablą i z pułhakiem. Slachetny Jaczko Czaykowski, imieniem Szienia Czaykowskiego ojca swego starego na ten czas chorego w Łozinie mieszkającego, pieszo personaliter z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Piotr Zornicki z Łoziny był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Ferens Baraniecki z Pletenicz był personaliter na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Ferens Brosniowski z Poruczyna był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jerzy Sniemiginowski z Czaykowicz był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jacz Skulski z Nowosielec był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. IMć p. Jan Stawinski imieniem IMci p. Piotra Kurzańskiego z Zołtaniec, który na ten czas jest z IMcią p. Stanisławem Daniłowiczem wojewodzicem ruskim w cudzej ziemi do popisu tego poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Nahujowski z Drohowicz był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakub Kazimirz Piasecki z powiatu krasnostawskiego był na popisie i poczet swój in armis stawił. Sławetny Mikołaj Siedmiradzki i Jarosz Waydolt rajcy lwowscy imieniem swem i inszych pp. radziec lwowskich kolegów swoich wsi Zubrze i Sichowa dóbr ziemskich byli na popisie osobami swymi personaliter i poczet do popisu in armis stawili. Sławetny p. Jarosz Bernatowicz Ormianin lwowski dierzawca wsi Krzywczyc dóbr ziemskich na popisie był personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Poniatowski imieniem IMci p. Jakuba Poniatowskiego ze Swaryczowa ojca swego na ten czas chorego na tym popisie poczet in armis stawił i popisał się za p. ojca. IMć p. Stanisław Osieczki z Saranczuk był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Zeliborski był na popisie osobą swoją personaliter i poczet swój do takowego popisu in armis stawił. IMć p. Mikołaj Głembocki imieniem IMci p. Stanisława Glembockiego podstolego ziemi lwowskiej p. ojca swego na ten czas chorego we Lwowie i starego do popisu in armis poczet stawił i od p. ojca swego personaliter popisał się. IMć p. Jan Kamieniecki z Nosowa był na popisie

personaliter i poczet swój in armis stawił do popisu. W. pani Ewa z Naraiowa Ozdzyna referendarzowa koronna wdowa poczet swój do popisu in armis przez p. Wolskiego sługę swego stawiła i popisała się. Jej Mć p. Katarzyna Bieniecka Marcinowa z Rzeczycan wdowa, imieniem swojem i szlachetnych Jerzego i Pawła Bienieckich synów swoich małych niewydzielnych wsi Rzeczycan dziedziców, poczet swój do popisu in armis przez szlachetnego p. Jana Grabowskiego sługę swego stawiła i popisała się. Jej Mć pani Katarzyna z Baworowa Jakubowa Bobowska wdowa swem i Ich Mci pp. Bobowskich synów swych małych dziedziców bruchnalskich jeszcze nieoddzielnych poczet in armis do popisu stawiła i popisała się. Jej Mć p. Zofia Szekerzynska Zygmuntowa Wrzeszczowa z . . . ledowa wdowa swem i szlachetnych pp. Władysława i Piotra Mikołaja Jarosza Wrzeszczów synów swych w majętności nieoddzielnych i nietrzymających poczet swój in armis przez p. Jana Nowaczyńskiego sługę swego stawiła i popisała się. Jej Mć p. Małgorzata Wojciechowa Urbańska wdowa przez slachetnego p. Swirskiego sługę swego poczet swój in armis stawiła i popisała. Jej Mć p. Katarzyna Podfilipska, małżonka nieboszczyka IMci p. Łukasza Oleśnickiego, wdowa imieniem swem i dziatek swych niedzielnych poczet swój przez p. Jana Skowyrzynskiego sługę swego in armis stawiła i popisała się. Jej Mć p. Anna Walicka ze Psar wdowa swem i p. Mikołaja Walickiego syna swego, który na ten czas jest w Prusiech poczet swój przez p. Stanisława Osmolskiego sługę swego stawiła in armis. Jej Mć p. Helzbieta Krzysztofowa Klombowska wdowa poczet swój in armis do popisu przez p. Marcina Mietelskiego sługę swego stawiła. IMć p. Wojciech Streptowski z Streptowa na ten czas chory barzo, jednak do popisu poczet swój in armis przez p. Jendrzeja Lagowskiego sługę swego stawił i popisał się in armis. Jej Mć p. Katarzyna Kopyczyńska podsędkowa halicka wdowa poczet swój do popisu in armis przez p. Mikołaja Karwowskiego sługę swego stawiła. IMć p. Jan Ossendowski personaliter był na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Kłopotowski z Dubia był na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Orchowski pisarz grodzki buski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Srzedzinski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Kasper Niedzwiecki był na popisie personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Złobocki z Dulia swem i p. małżonki swej imieniem personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Odrzywolski był na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił z Przystan. IMć p. Stefan Odrzywolski z powiatu radomskiego był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakub Borowski był personaliter na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Kakowski z Milatina był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakób Izicki wojt oleski był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Gabriel Nasilowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakób Bączalski z M . . . był na popisie personaliter osobą swą i poczet swój in armis stawił. Jej Mć p. Helżbieta Samuelowa Czerniejowska wdowa z Brzeziny swem i p. Jana Czerniejowskiego syna swego małego poczet swój in armis stawiła przez p. Michała Bukowieckiego do popisu. IMć p. Kasper Orchowski sędzia ziemski buski był na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Paprocki podstarości buski był na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jendrzej Lahodowski na ten czas odjechał do Lublina na trybunał w sprawach swych prawnych, które ma na remissach z IMcią p. starostą trembowelskim na dzień dzisiejszy w Lublinie, na popisie teraźniejszym nie mógł być personaliter, jednak poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Piotr Cieszycki był personaliter na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Kamieniecki z Nosowa był na popisie osobą swą i poczet swój in armis stawił. Slachetny Paweł Trunko Czaykowski był osobą swą na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Fedko Czaykowski Berodczak Daskowicz był personaliter osobą swą na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Sltchetny Prokop Horodyski z Czaykowicz imieniem swem i Andrzeja Horodyskiego ojca swego chorego i starego był personaliter pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Sienko Winnicki z Czajkowic był osobą swą

na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Hryc Czaykowski Mielitycz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Szlachetny Paweł Rexanowicz Czajkowski był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Szlachetny Iwan Czajkowski Szawko był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Szlachetny Mikołaj Czajkowski Pasko był personallter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Szlachetny Warchomi Malitycz Czajkowski był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Szlachetny Iwan Czajkowski Berynia był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i szablą. Szlachetny Fedko Słoninka Czajkowski był personaliter na popisie z szablą i z pułhakiem. Slachetny Roman Czajkowski Berinda Sas personaliter osobą swą pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Winnicki z Czajkowicz imieniem swem i Prokopa Winnickiego ojca swego na ten czas chorego i starego był osobą swą na popisie i na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jan Trylinski z Czajkowic był personaliter osobą swą na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stanisław Czajkowski Tymkowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Paweł Tymkowicz Czaykowski był osobą swą na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iliasz Czajkowski Słoninka był personaliter na popisie osobą swą pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stefan Czaykowski Berynda był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Tymko Czajkowski Berynda był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Ihnat Czaykowski Berynda był personaliter na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Łukasz Czaykowski Tymkowicz był personaliter na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Czaykowski Trunkowicz swem i paniej Anny Czajkowskiej matki swej wdowy personaliter był na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Alexander Czaykowski Romanowicz swem i matki swej Anny Czajkowskiej wdowy był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Paweł Romanowicz Czaykowski był personaliter na popisie imieniem swem i braciej swojej młodszej nieoddzielnej pieszo z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Fedko Berynda Czajkowski był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Fedor Trunko Czajkowski był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Hryczko Czajkowski z Mikitycz był na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Wasko Kunkowicz Czajkowski był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Fedor Tymkowicz Czajkowski był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jacko Berynda Czajkowski był personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Fedor Trunko Czajkowski Pawłowicz był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jendrzej Daszkowicz Czajkowski swem i braciej swej młodszej nierozdzielnej był osobą swą na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stec Liechnowicz Czajkowski był personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Les Czajkowski Trunkowicz Waszkowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jacko Popiel z Czajkowic był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Kunasz Zerebecki z Czajkowicz był personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jakub Pohorecki z Kolbajowicz był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jacko Pohorecki z Kolbaiowicz był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Marek Kruszelnicki z Zaszkowa był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Paweł Bilinski z Peruzyna był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą, który imieniem swem i Wasila Bilińskiego ojca swego chorego i starego popisał się. Slachetny Stefan Winnicki z Czajkowicz był na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Łukasz Medynski z Nowosielecz imieniem swem i Jakuba Medyńskiego ojca swego chorego i starego popisał się pieszo personaliter z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stefan Podlesiecki z Nowosielecz był personaliter na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Mis Podlesiecki był personaliter na popisie na koniu z muszkietem i z szablą. Slachetny Stefan Podlesiecki był personaliter na popisie na koniu z muszkietem i z szablą. Slachetny Jan Podlesiecki Kopacz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny

Ferens Podlesiecki Misiowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stefan Podlesiecki Misiowicz był personaliter na popisie z szablą i z pułhakiem popisał się. Slachetny Dmitr Łucki z Nowosielecz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stas Bilinski Misiowicz swem i brata swego małego personaliter był na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą ze wsi Nowosielecz. Slachetny Dawid Skulski z Nowosielec był personaliter na popisie na koniu z pełhakiem i z szablą. Slachetny Wasko Czajkowski Trunkowicz był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą i popisał się porządnie. Slachetny Waszko Hortynski z Hortynicz z przemyskiego powiatu był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Grzegorz Podlesiecki z Przemyślan był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Paweł Słoninka Czaykowski był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Czajkowski Iwaszkowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jacko Popiel z Czaikowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Paweł Przedrzymieski Fedorowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Przedrzymieski Fedorowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Fedor Przedrzymieski, pop z Przedrzymiech, był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Mikołaj Przedrzymieski Fedorowicz był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jendrzej Przedrzymieski z... usczawa na ten czas chory stawił konia do popisu z pułhakiem i z szablą przez p. Pawła Przedrzymieskiego synowca swego i popisał się. Slachetny Gabriel Przedrzymieski z Przedrzymiech popisał się pieszo z szablą i z pułhakiem. Slachetny Mikołaj Drohomireski z Buscza personaliter był na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Bazyli Swaryczewski z Swaryczowa na ten czas chory, jednak poczet swój in armis do popisu swem i p. brata swego młodszego rodzonego, który służy w wojsku pruskim imieniem, przez p. Stanisława Zurakowskiego sługę swego stawił. Slachetny Kondrat Srokowski z Czajkowic był na popisie osobą swą na koniu z pułhakiem i z szablą popisał się. IMć p. Hieronim Zaleski swem i Jej Mci p. małżonki swej z Chocimierza ze wsi Zendowic Uciechowic i inszych personaliter był na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Paweł Adam Zaleski z Krynice personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Zaleski zastawnik hlibowicki był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Swaryczowski był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Paweł Czaykowski Trunkowicz był osobą swą na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i szablą popisał się. IMć p. Piotr Karwowski z Koniuszek, na ten czas chory, stawił poczet swój do popisu przez p. Wojciecha Drozdowskiego powinnnego swego in armis. IMć p. Stanisław Kurzański był osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Sebestian Kurzański był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Drozdowski z Bylicy z powiatu przemyskiego swem i p. Stanisława Drozdowskiego brata swego rodzonego, który na ten czas w wojsku w Prusiech służy, w majętności nierozdzielnej tudzież i paniej matki swojej imieniem jako wdowy Zofiej Drozdowskiej był na popisie osobą swą i poczet in armis stawił. Jej Mć p. Anna Drogomirzowa Kleniowska wdowa swem i dziatek swych małych p. Kliniowskich imieniem poczet in armis do popisu przez p. Jana Rogowskiego stawiła do popisu. IMć p. Krzysztof Poniatowski arendarz wierczanski na ten czas chorym będąc na popisie nie mógł być, jednak poczet swój do popisu in armis przez slachetnego Jana Kliniowskiego sługę swego stawił. IMć p. Stanisław Wisniowski, służąc na ten czas w Hodaynie IMci p. staroście stryjskiemu odjechał na komisyą wołoską między IMcią p. Tyszkiewiczem a hospodarem i dla tego na popisie nie był, jednak poczet swój in armis przez p. Stanisława Hustrego sługę swego do popisu stawił z Dubrowlan. Stanisław Hrehory Medynski z Przybynia był personaliter osobą swą na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetna Anna Czaykowska Waskowa wdowa stawiła poczet swój konia z pułhakiem i z szablą przez p. Przestrzelskiego pachołka swego na popis teraźniejszy. Slachetny Jan Kazinski komornik ziemski halicki był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił.

Slachetny Mikołaj Janikowski z Putatycz był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Fedor i Wasko Balicki bracia rodzeni z Balic byli personaliter na popisie na koniach z pułhakami i z szablami i popisali się. Slachetny Hryc Czajkowski był na popisie personaliter pieszo z pułhakiem i szablą. Slachetny Mikołaj Czajkowski był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Fedko Berindka Czajkowski był na popisie personaliter pieszo z rusznicą i z szablą. Slachetny Ilko Słoninka Czajkowski hył na popisie personaliter osobą swą pieszo z pułhakiem, z szablą i z siekierką popisał się. Slachetny Fedko Słoninka Czaikowski był personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. IMć p. Paweł Chodorowski z Bienkowej Wisni, będąc na ten czas chory sam nie był na popisie, ale imieniem swem i paniej małżonki swej poczet in armis stawił przez p. Wąsowskiego sługę swego. IMć p. Wojciech Chludzinski był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawi.. Slachetny p. Ferens Podwysocki był osobą swą na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Wasko Podwysocki był osobą swą na popisie personaliter na koniu z szablą i z pułhakiem popisał się. Slachetny Jacko Pudlowski był na popisie osobą swą principaliter na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Fedko Medynski osobą swą był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Hrehory Witwicki z Witwice był personaliter osobą swą na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Szymon Bobrecki był personaliter osobą swą na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Semion Hoszowski był na popisie osobą swą personaliter na koniu z pułhakiem i szablą. Slachetny Stanisław Szumlanski był osobą swą personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jendrzej Szumlanski był personaliter osobą swą na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Woiciech Jastrzembski z ziemie sochaczewskiej był osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Roman Hoszowski Sowicz był na popisie personaliter osobą swą na koniu z pułhakiem i z szablą. Iwan Hoszowski Korabczic był personaliter na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Lukasz Paprocki był na popisie osobą swą na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Stanisław Boguski był sam personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą popisał się. IMć p. Jan Kamionomoyski kył na popisie osobą swą i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Łukasz Lubieniecki wojski zydaczowski na ten czas chory i stary, jednak poczet swój in armis przez IMci p. Mikołaja Lubienieckiego syna swego stawił. IMć p. Alexander Brzozdowski był sam osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Brzozdowski był sam osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Krzeczowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Krzeczowski był sam personaliter na popisie z pocztem. IMć p. Jan Szczytycki był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Strzelecki był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Symon Brolecki był sam personaliter osobą swą na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. IMć p. Mikołaj Zloza był personaliter osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Paweł Kurowski był sam osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Jej Mć p. Koraczowa wdowa poczet swój in armis przez p. Wojciecha Gniewskiego sługę swego stawiła. Slachetny p. Komarski sam nie był na popisie dla swej choroby ale poczet in armis przez Jana Wolskiego sługę swego stawił. Slachetny p. Jerzy Machnicki sam osobą swą personaliter był na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Jej Mć p. Giedzinska wdowa poczet swój do popisu przez p. Jana Orczinskiego sługę swego in armis stawiła. IMć p. Jan Garlinski był na popisie sam osobą swoją i poczet swój in armis stawił. IMć p. Paweł Zawadzki był sam personaliter osobą swoją na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakub Kazimierz Piasiecki z powiatu krasnostawskiego personaliter popisał się. Slachetny Hrehory Balicki sam personaliter na popisie osobą swoją był na koniu z pułhakiem i z szablą. IMć p. Adam Nieprzecki był sam osobą swoją personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Slacbetny Maciej Gasparski sam personaliter osobą swoją na popisie był na koniu z pułhakiem i z szablą. IMć wikaryowie lwowscy, wsi Miedzyrzycza w powiecie zydaczowskim dzierzawcy, poczet swój

do popisu in armis przez p. Jana Orlinskiego stawili. Slachetny p. Adam Dobrzynski sam był osobą swoją personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny p. Andrzej Rozwadowski był sam personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Mis Hoszowski Zieniewicz był personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Teodor Winnicki był sam osobą na popisie personaliter na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Krzysztof Miedzborski był sam personaliter na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem popisał się. Slachetny p. Jan Popiel był osobą swą na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny p. Marek Turzanski był sam osobą swoją na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jachim Słonkowski był sam osobą personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Jej Mć p. Maryna Walawska wdowa poczet swój przez p. Stanisława Woytowskiego sługę swego in armis do popisu stawiła. Slachetny Lies Witwicki hył sam personaliter osobą swą na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetna Marancza Srokowska wdowa poczet swój do popisu Jana Wąsowskiego sługę swego na koniu z szablą i z pułhakiem stawiła. Slachetny Piotr Misnowicz Hoszowski sam personaliter osobą swoją pieszo z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Jurko Hoszowski sam personaliter osobą swą pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jac Kubarycz Hoszowski sam personaliter osobą swoją pieszo z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Andrzej Bratkowski osobą swoją na popisie był personaliter na koniu z szablą i z pułhakiem popisał się. Slachetny Hrehory Bratkowski sam personaliter był na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny p. Marek Wisłobocki sam personaliter był osobą swą na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem popisał się. Slachetny p. Stanisław Nowoszycki sam personaliter był osobą swoją na popisie na koniu z szablą, z pułhakiem i z siekierką popisał się. Slachetny p. Tomasz Rokotowski sam personaliter osobą swą był na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny p. Jendrzej Łozinski personaliter był osobą swą na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem popisał się. Slachetny p. Prokop Łozinski sam personaliter był osobą swą na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem popisał się. Slachetny p. Wiszimirsky dzierzawca z Kulikowa był sam personaliter osobą swą na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Iwan Witwicki Swięciwoda sam był osobą swoją personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny p. Ilnicki z Hoszowa sam był na popisie osobą swą personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny Iwan Witwicki z Witwice sam był osobą swoją personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i szablą popisał się. Slachetny Stanisław Ilnicki z Rostoczek sam był osobą swą personaliter na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Juszkowic Witwicki z Rostoczek sam był osobą swą personaliter na popisie na koniu z szablą i z pułhakiem. Slachetny Iwan Krechowiecki z Witwice sam był personaliter osobą swą na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Prokop Gembowic Witwicki sam był personaliter osobą swą na popisie pieszo z szablą i z pułhakiem. Slachetny Hryc Gembiowic Witwicki sam był osobą swoją pieszo personaliter na popisie z pułhakiem i szablą. Slachetny Hryc Baranowicz Witwicki sam był osobą swą pieszo z pułhakiem i z szablą na popisie. Slachetny Jan Giehthy z Witowic sam był osobą swoją personaliter na popisie z szablą i z pułhakiem pieszo. Slachetny Hawrylo Mentoszewicz Witwicki sam był osobą swoją personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jan Jaszowic Witwicki sam był personaliter osobą swoją na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Halko Wyszypczyc Witwicki sam był personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Wasko Kikowicz Witwicki sam był osobą swoją personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Szlachetny Iwan Mirowicz Witwicki sam był osobą swą personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i szablą popisał się. Slachetny Sien Mirowicz Witwicki sam był personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą na popisie. Slachetny Iwan i Wasil Ilniccy z Witwice sami byli osobami swemi pieszo z pułhakiem i z szablą na popisie. Slachetny Jacz Lewkowicz Witwicki sam personaliter był pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Mis Ihnatowicz Witwicki sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Iwan Bydynowicz Witwicki sam personaliter był pie-

szo ut supra na popisie. Slachetny Jacko Bydynowicz Witwicki sam personaliter był pieszo ut supra na popisie. Slachetny Malenowicz Witwicki sam personaliter ut supra na popisie. Slachetny Stecz Mirowicz sam personaliter pieszo ut supra był na popisie. Slachetny Wasil Krechowiecki z Witwice sam personaliter był pieszo ut supra na popisie. Slachetny Iwan Mikolczyszyn Witwicki sam personaliter był pieszo ut supra z pułhakiem i z szablą na popisie. Slachetny Michaiło Koczanowicz Witwicki sam był osobą swą personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Kost Pilipowicz Witwicki sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Łukasz Wolkowycki z Witwicze sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Iwan Hołubowicz Witwicki sam był osobą swą personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Wasil Iwachnowicz Witwicki sam był osobą swą personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Hrycz Mirowicz Witwicki sam personaliter osobą swą był na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Demko Koczanowicz Witwicki sam był personaliter ut supra na popisie. Slachetny Hawrilo Koczkowicz Witwicki sam był personaliter osobą swą pieszo ut supra na popisie. Slachetny Jan Siemiginowski z Rostoczek sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Iwan Dmitrowicz Witwicki z Rostoczek sam był osobą swą pieszo z pułhakiem i z szablą na popisie. Slachetny Olexa Sluszarzowicz Witwicki sam był personaliter osobą swą pieszo ut supra na popisie. Slachetny Andry Masiewicz Hoszowski sam był personaliter osobą swą pieszo z pułhakiem i z szablą na popisie. Slachetny Iwan Morozowicz Hoszowski sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Iwan Lukaszowicz Hoszowski sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Wasil Spiczka Hoszowski sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Fedor Balicki Hoszowski sam personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Iwachno Szostakowicz Hoszowski sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Prokop Siemiginowski z Hoszowa sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Hnat Siemiginowski z Hoszowa sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Hryc Siemiginowski z Hoszowa sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Iwan Swieczkowicz Witwicki sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Kost Saredrycz Hoszowski sam był personaliter pieszo ut supra na popisie. Slachetny Tomasz Sinhurowicz Witwicki sam był personaliter osobą swą pieszo na popisie z pułhakiem z szablą i z siekierką popisał się. Slachetny Marek Hoszowski Berchułka sam był osobą swą personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Maciej Kubarycz sam był osobą swoją personaliter pieszo z pułhakiem i z szablą na popisie. Slachetny Hryc Sawkowicz Hoszowski sam był osobą swą na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Jendrzy Witwicki z Borszowa sam jest na ten czas chory i stary, ale na swem miejscu Waskę Witwickiego syna swego do popisu z pułhakiem i z szablą pieszo stawił. Slachetny Stefan Witwicki z Rostoczek sam personaliter był osobą swą pieszo z pułhakiem i z szablą na popisie. Slachetny Sien Hoszowski Holdyszowicz sam był osobą swą na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Wasil Witwicki z Hoszowa był osobą swą personaliter na popisie z pułhakiem i z szablą pieszo. Slachetny Mis Hoszowski Ochomicz był osobą swą pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Mis Szarkowicz Hoszowski był osobą swoją personaliter pieszo na popisie z pułhakiem i z szablą. Slachetny Iwan Hluchanowicz Hoszowski był osobą swą personaliter na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Fedor Hluchanowicz Hoszowski był personaliter osobą swą na popisie pieszo z pułhakiem i z szablą. Slachetny Wojciech Machnowski na ten czas chory nie mógł sam być na popisie, jednak stawił na koniu p. Grąskiego sługę swego z pułhakiem i z szablą. Slachetny p. Wasil Krzechowiecki Bronkowicz z Krechowicz był sam osobą swą na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny Michailo Swaryczowski Ferenskowicz na ten czas sam chory i na popisie nie mógł się dla wielkiej swej choroby osobą swą personaliter stawić, jednak slachetnego Iwana Dąbrowskiego sługę swego na koniu z pułhakiem i z szablą na miejscu swem do popisu stawił, który się popisał porządnie. Jej Mć p. Wojciechowa Chroscikowska wdowa imieniem swem i dziatek swych małych przez p. Chalskiego sługę swego do popisu niniejszego poczet swój in armis stawiła. IMć p. Maciej Stawski przez sługę swego p.

Jana Wolskiego poczet swój in armis stawił, ale sam nie był. IMć p. Maciej Swiecicki będąc na ten czas w Korsuniu, nie był sam na popisie, ale poczet swój in armis przez p. Jana Swiecickiego syna swego stawił. Slachetny p. Nosowski sam personaliter na popisie osobą swą był na koniu z pułhakiem i z szablą. Slachetny p. Janicki arendarz nagorzanski był na popisie osobą swą personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą. IMć p. Piotr Chroslicki arendarz letatnicki z powiatu przemyskiego był sam osobą swą na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny p. Jerzy Steblowski powiatu kołomyjskiego był osobą swą na popisie na koniu z pułhakiem i z szablą. Jej Mć p. Justina Makowiecka podkomorzyna halicka wdowa poczet swój in armis przez p. Jana Słonskiego sługę swego stawiła. Slachetny Wojciech Balinski był sam osobą swą na popisie personaliter na koniu z pułhakiem i z szablą popisał się. Slachetny p. Hrehory Dobrzanski z Łastowek z powiatu przemyskiego będąc stary i chory poczet swój in armis przez slachetnego p. Andrzeja Dobrzańskiego syna swego do popisu stawił i według prawa popisał się. Slachetny p. Stanisław Zurowski sam personaliter był na popisie i poczet swój z pułhakiem i z szablą. IMć p. Jakub Brachowski z powiatu krakowskiego był personaliter na popisie i popisał się in armis. Slachetny p. Jan Sarnecki personaliter był na popisie i popisał się na koniu z pułkakiem i z szablą. P. Jan Drzemsz dzierzawca wsi Porsznej sam był na popisie i popisał się in armis.

Ind. Rel. Castr. Leop. 380 p. 2565—2604.

161.

W Wisni, 5 czerwca 1628.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego dla posłów na sejm.

1. My rady dignitarze i obywatele województwa ziem ruskich zjechawszy się do Wisni na sejmik od J. kr. Mci p. n. m. pro die quinta Iunii nam złożony [1]), obraliśmy z pośrodku siebie na sejm walny warszawski posłów IMć pp. ze lwowskiej ziemi Alexandra Trzebińskiego podkomorzego lwowskiego, Jakuba Sobieskiego starostę krasnostawskiego; z przemyskiej ziemi Jana Ostrowskiego starostę kapinoskiego, Adama Lityńskiego; z sanockiej ziemi Andrzeja Boguskiego łowczego sanockiego i Stanisława Sobiegurskiego, któremeśmy zlecili, aby przy oddaniu wiernego poddaństwa naszego i powinszowaniu przy dobrem zdrowiu szczęśliwego panowania J. kr. Mci podziękowali od nas J. kr. Mci za zwykłe obmyślawanie o całości państw sobie od p. Boga przez wolne głosy nasze powierzonych, IMci p. hetmanowi [2]), że wojsko w Prusiech na służbie J. kr. Mci i Rzpltej będące, w takim, jako nam J. kr. Mć oznajmić raczył, rozruchu authoritate sua uspokoił i do poczekania zapłaty w posłuszeństwie powinnem przywiódł. 2. Podziękują także IMciom pp. komisarzom za prace i koszty podjęte w komisyej pruskiej ziemi przeszłej. 3. Starać się o to mają pp. posłowie, aby zaraz na początku sejmu około tego stany się jako najpilniej zachodziły, żeby gotowych pieniędzy na zapłatę wojsku temu ad fidem publicam kontraktami jakiemi IMć p. podskarbi dostał [3]), gdyż w czasie tak krótkim, jaki jest od konkluzyej da Bóg szczęśliwej sejmu ad ultimos dies Augusti, niepodobna rzecz jest humanitus, aby subsidia na tamtem miejscu z tak szerokich i przestronnych tej Korony państw stanąć mogły. 4. Widzimy to sami, że ordinaria poborów subsidia sufficere zniszczonych poddanych naszych nie mogą tak gwałtownym Rzpltej potrzebom teraźniejszym, że jeśliby się tedy ad alia extraordinaria subsidia insze wszytkie województwa zgodnie rzuciły, i pp. posłowie nasi od zgody ich alieni być nie mają, żadnego jednak osobnego cię-

---

[1]) Uniwersałem datowanym 20 marca 1628 r. w Warszawie, sejm walny był na 27 czerwca, sejmik w Wiszni na 5 czerwca a sejmik główny w Korczynie na 19 czerwca zwołany C. Leop. 379 p. 507. [2]) Stanisław Koniecpolski. [3]) Hermolaus Ligęza.

żaru na ziemie województwa naszego nie wnaszać, gdyż to jest summa aequitas, abyśmy w wolnej Rzpltej zarówno wszyscy pociągali. Jeśliby też te wzwyż mianowane extraordinaria subsidia województwa górne do braci na sejmiki sobie dali, i pp. posłowie nasi zarówno sobie z nimi postąpią. 5. Wiadomo jest wszytkiej Rzpltej, jako kraje nasze tot calamitatibus zniszczone będąc, nigdy Rzpltę w podatkach by największych deserere nie zwykli, co i przeszłego sejmu znacznie oświadczyli dziesięć poborów dawszy, tylko z kilką inszych jako mamy wiadomość województw, nie może być jeno nam bardzo załośna rzecz, że w tem convellitur aequalitas anima libertatis, przeto jeśliby ad ordinaria subsidia na tym sejmie przyszło, ostrzegać tego pp. posłowie powinni będą, w czem ich strictissime obowiązujemy, aby się te województwa ziemie i powiaty, które podatków z przeszłego sejmu umknęły, z nami porównali, a skoro się porównają in hoc residuo pp. posłowie nasi do zgody się województw mieć będą i obranie poborcy na sejmik do Wisni we dwie niedzieli po sejmie wezmą. 6. Wielkie upatrujemy defecta w przeszłej liczbie, życzymy tedy, aby konstytucyą określone były te wydatki, które ex aerario Reipublicae wydawać każdy podskarbi powinien będzie, bo tak i liczba snadniej pójdzie i kożdego urzędnika skarbowego observantia legis do tego przyciśnie, żeby na żadne insze sumpty nie obracał pieniędzy Rzpltej. 7. Potrzebną i to rzecz widzimy, żeby było osobne publicum munus prawem obwarowane zawiadowanie o prochach i armacie, gdyż w cudzych ziemiach zacni pospolicie ludzie na tym urzędzie bywają i naznaczywszy mu pewne salarium lepszy by był tych prochów szafunek i liczba z nich i z knotów exacter, na co w liczbie zwykli kłaść tak wielkie sumy. 8. Widzimy i to być bardzo potrzebną lege cavere, żeby z kożdego sejmu, gdzie nie zajdzie kwit p. podskarbiemu liczby, powinni byli pp. posłowie do grodów swoich inserować. 9. Do poparcia tej wojny z Gustawem piechoty jako najwięcej trzeba, a iż wielka liczba cudzoziemców i bardzo kosztowna i periculosa by Rzpltej była, podadzą to ad trutinam stanom koronnym pp. posłowie nasi, żeby z dóbr duchownych Rzpltej, slacheckich, miasta także i kupie nie excypując, z łanów według poborowych kwitów teraźniejszych, lub z dziesięci lub z piętnastu, jako zgoda sejmowa nastąpi, piechotę wyprawować porządnie cum certa pulveris et plumbi mensura, także i knotów z rydlami i motykami pewna ich liczba pro hac vice tantum. 10. A iż szlachty siła dobra swoje dziedziczne mają onerowane wyderkafami, excypując w tem wyderkafy kościelne zastawami i prostymi długami i różnymi kontraktami, zaczem wyprawić z łanów piechotę, na których tylko titulum dziedzictwa mają a za kim inszym intrata z nich idzie, ciężkoby przyszło z nich wyprawiać, tedy ci kredytorowie co długi na takowych majętnościach mają, żeby powinni byli do dziedzica w tem stawieniu piechoty przyłożyć iuxta proportionem sumę postanowiwszy, z wieluby tysięcy pieszego stawić był powinien. 11. Życzylibyśmy, aby armentaria rusznicznе publicis sumptibus były na to wystawione, z którychby mogli rusznic porządnych jednej miary za pieniądze ci pieszy dostawać. 12. Strony postulatów wojska W. księstwa Litewskiego, o których była zmianka w instrukcyej J. królewskiej Mci, do zgody województw drugich stosować się będą pp. posłowie nasi. 13. Niemały stąd żal ponosimy, że lubośmy dziesięć poborów dali z wielkiem uciążeniem naszem i naszych poddanych i kwarta przeszłego roku przeciwko prawu pospolitemu jest z tych krajów gdzie indziej obrócona, a przecie żołnierzowi temu naszemu kwarcianemu trzy ćwierci winno, zaczem trudno i on ma in disciplina trwać z wielkiem krajów naszych niebespieczeństwem i nie może jeno się ludziom przykrzeć, czego siła obywatele krajów naszych już doznali, warujemy tedy to sobie, aby obrona krajom naszym sufficiens obmyślona była, gdyż inaczej, ponieważ ordinata charitas incipit a se ipso, bylibyśmy bliscy obrócić subsidia nasze na żołnierza tych krajów naszych ruskich, o czem się pp. posłowie nasi zniosą z pp. posłami ziem i województw niebespieczeństwom tym od pogan przyległych. 14. Gdańsk fidelis civitas Rzpltej, aby w rzeczy samej gratitudinem od Rzpltej i ratunek słuszny odniósł, włożą się w to pp. posłowie nasi. 15. Jeżeliby reassumere tractatus i do nich się albo ad inducias chciał mieć nieprzyjaciel, tedy de modo et conditionibus, ile patitur status Rzpltej naszej naszej, tylko stany same zawarszy się z sobą, quam secretissime te rzeczy traktować by mieli, co aby et in

aliis sejmu tego consiliis publicis obserwowano było wielce sobie życzymy. 16. Ci co wybierają czopowe aby także jako i poborcy przysięgli byli wielka słuszność jest, czego się pp. posłowie nasi domagać mają, także i tego, czego tak wiele razów z sejmików naszych afektujemy, aby czopowe po arendach nie chodziło. 17. Taxa, i ta do obrony i do wojny siła należy, aby na tym sejmie efekt swój skuteczny po tak nieoszacowanych szkodach naszych wzięła, postarają się o to jako napilniej pp. posłowie nasi. 18. Wniósł prośbę do koła naszego książe IMć Radziwił p. hetman polny o zapłacenie długu swego kilką konstytucyej aprobowanego, także i o praesidium i obronę zamku swego birzańskiego pogranicznego, na którym siła tamtej ukrainie W. księstwa Litewskiego należy, a onego w tamtem spustoszeniu privatis sumptibus bronić nie zdoła, rozumiemy też to o IMci, że z powinności swej hetmańskiej nie ustawając będzie ją chciał i w tych Rzpltej niebespiecznych czasiech oświadczyć [1]. 19. Hospodar IMć wołoski [2]) z wielu miar ma swoje in Rempublicam nostram merita, a iż wniósł prośbę do koła naszego o indygenat, nie godziło się nam inaczej, jedno i jego samego i tę prośbę jego Rzpltej przez posły nasze zalecić i za nim J. kr. Mci i stanów prosić. Jakub Sobieski starosta krasnostawski marszałek sejmiku wisninskiego.

Castr. Prem. Rel. 347 p. 2121—2126; Castr. Sanoc. Rel. 150 p. 1252—1256; Castr. Leop. Rel. 379 p. 800—805.

162.

W Wisni, 7 sierpnia 1628.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dignitarze i rycerstwo województwa ziem ruskich lwowskiej przemyskiej sanockiej, zjechawszy się na sejmik z sejmowej uchwały nam w Wiśni pro septima Augusti naznaczony przeczytawszy cum sollicita nostra magestatu pańskiego observantia list IMci króla [3]) p. n. m. przez IMci pana lwowskiego [4]) nam podany i przesłuchawszy relacyej Ich Mci panów posłów naszych, do tejeśmy się przychylili, lubo exhausti w dostatkach naszych przez inkursye nieprzyjacielskie i w tem wielce ukrzywdzeni, że po tak wiele razy na spólny ojczyzny ratunek przecieśmy nie są od drugich województw i ziem porównani, co się łacno uniwersałem pokazać może. 2. Atoli cedendo bono patriae, której wszytko powinniśmy i te cztery pobory do nas wzięte pozwalamy [5]), z takim jednak dokładem i oświadczeniem przed Bogiem, J. kr. Mcią, ojczyzną i potomnemi czasy, że jeśliby za umknieniem, czego ominari nie śmiemy, województw i ziem niektórych podatków na sejmie uchwalonych, do związków jakich żołnierskich przyszło, tedy i my conscientias nostras, któreśmy oddać innocenter ojczyźnie powinni, w tem exonerujemy. 3. A jeśliby potem do jakiej kontrybucyej i podatków na zapłatę temuż żołnierzowi [przyszło], wszytko to sobie szlacheckimi słowami objecujemy i przyrzekamy, że do żadnych podatków nie przystąpimy, ażby się wszytkie insze województwa koronne i ziemie z nami według uniwersału teraźniejszego sejmu porównali, na co się rękami naszemi podpisujemy. Wisni na sejmiku die septima Augusti. Anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo octavo. Marcin Krasicki kastellan lwowski przemyski starosta. Stanisław Mniszek starosta lwowski. Jakub Sobiesky starosta krasnostawski. Jan Ulinsky sędzia ziemie przemyskiej. Mikołaj z Goraja Czuryło stolnik sanocki. Samuel Humnicki podstoli sanocki. Jan Fredro z Pleszowic podsędek ziemie przemyski. Andrzej Boguski łowczy sa-

---

[1]) Por. Vol. l. III 584 tit. Długi W. ks. Lit. [2]) Miron Bernawski ob. Vol. l. III 615 i niżej N. 163 art. 29
[3]) Z daty w Warszawie 19 lipca t. r. w którym przypominając, że na 7 sierpnia przypada sejmik celem uchwalenia podatków, których uchwałę ziemia sobie na ten sejmik rezerwowała, posyła konstytucye sejmowe. C. Pr. 347 p. 2483. [4]) Marcin Krasicki. [5]) Vol. l. III 600.

nocki. Felician z Grochowiec Grochowsky pisarz ziemie przemyski. Wojciech Alexander Przedwojewski miecznik przemyski, Walenty Askmaniecki, Jan Ostrowsky z Ostrowa pokojowy króla IMci. Paweł z Bobrku Ligęza. Alexander Zaleski podstarości lwowski. Marcin Fredro z Pleszowic. Jan z Siecina Krasicki. Marcin Borkowski pisarz grodzki przemyski. Stanisław z Vrska Dunikowski. Andrzej Sladnicki ze Żmigroda. Gaspar Maksymilian z Dobrzyniec Dobrzyniecki. Krzysztof Buchowski. Marek Jaskmanicki. Stanisław Cieklinski z Cieklina. Andrzej Dubrawski. Stanisław Sobiegurski z Sobiegorska. M. Nowoszilecky, Jan Drohojowski. Jan z Młodatycz Skoruta. Alexander Fredro. Krzysztof Susky. Sebastyan Korytko. Hieronim Zalesky. Krzysztof Skorkowski z Skorkowic. Stanisław Łowiecki. Piotr Septycky, Jan Słostowski. Adam Strzelecki. Alexander Mirzkowski. Jan Krajowski. Jan Boguski. Samuel Malawski. Remian Wyszel. Jan Goreckowski. Jarosz Chłopecki. Andrzej Michałowski. Marcian Morawiec podsędek ziemie lwowski marszałek sejmiku teraźniejszego.
Castr. Prem. Rel. 347 p. 2566—2568. We lwowskich C. Leop. 379 p. 1091 nie wciągnięto.

163.

W Wisni, 12 grudnia 1628.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego dla posłów na sejm.

1. Instrukcya Ich Mciom pp. posłom IMci p. Jakubowi Sobieskiemu krajczemu koronnemu staroście krasnostawskiemu, IMci p. Mikołajowi Ostrorogowi staroście drohowyskiemu ze lwowskiej; IMci p. Remigianowi Wojakowskiemu podstolemu przemyskiemu, IMci p. Adamowi Lityńskiemu z przemyskiej; IMci p. Franciszkowi Mniszkowi staroście sanockiemu, IMci p. Adamowi Stadnickiemu z sanockiej ziemi od nas obywatelów województwa ruskiego, na sejmik w Wiszni pro die 12 Decembris anno 1628 nam przed sejmem walnym złożony zgromadzonych, obranym dana. 2. Ich Mć pp. posłowie nasi po oddaniu wiernego poddaństwa i uniżonych posług naszych ofiarowaniu, powinszować mają J. kr. Mci p. n. m. dobrego zdrowia i szczęśliwego nad państwy Rzpltej naszej z woli Bożej a za wolnemi głosami naszemi sobie powierzonemi z nieśmiertelną sławą w długi wiek panowania i nad nieprzyjacioły J. kr. Mci, które w obmyśliwaniu całości i pokoju ojczyzny naszej zewsząd prawie nieprzyjacioły obtoczony podejmować raczy. Podziękują też IMci p. hetmanowi [1]) n. m. p. i wszytkiemu rycerstwu wojska pruskiemu za wszelkie trudy prace i harowania na tej wojnie pruskiej podjęte, także za oczekiwanie w posłuszeństwie zapłaty swojej. 3. Uważając niebespieczeństwa, które ojczyzna nasza od księcia sudermańskiego [2]) i z inszych stron, które nam J. kr. Mć w instrukcyej swojej miłościwie przełożyć raczył, zachodzące, zleciliśmy pp. posłom naszym, aby oni zniosłszy się z inszemi województwy zarówno gruntowną Rzpltej obronę, quod cum utilitate et dignitate Reipublicae, z ochroną całości praw i swobód naszych videbitur, namówili i postanowili, tak jednak, aby nam nic osobnego in subsidiis extraordinarie nad zgodę wszytkich województw i ziem ex iis prorsus nemine excepto nie przynosili i one cięższych nad insze nie zaciągali, co IchMć pro conscientia et fide in Rempublicam debita wykonać mają. A consilia bellica aby secreto dla wiadomości nieprzyjaciela konkludowane były życzymy. A jeśliby ad ordinaria subsidia poborowe przyszło, tedy pp. posłowie nasi, zniosszy się z województwy temi, którzy się z nami w ośmnastu poborach porównali, a gdyby w obiecowaniu poborów województw tych i ziemi, czego nie życzymy i nie spodziewamy się, inaequalitas była, tedy dobrze większą część województw tych pp. posłowie nasi sequi mają. A gdyby też województwa te brały sobie na sejmik, i nasze toż uczynić mają. A na tych sejmikach jeśliby do nich przyszło, żeby ni o czem

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Gustaw Adolf.

jedno de subsidiis mówili, gdzie po te czasy bardzo nas to omyliło i siła województw i ziem branych do braciej podatków umknęli, a województwo nasze nigdy, skąd miłe iuvamen ojczyzna nasza miała, a my i tak tot calamitatibus exhausti tylkośmy uszczerbek znaczny w dostatkach naszych odnosili z żalem naszym, ponieważ ojczyznę miłować, ratować jednakośmy wszyscy powinni. Życzymy i tego aby te województwa i ziemie, które się z nami porównali z pany posłami naszymi modum ineant, aby ta wolnościom naszym i ojczyźnie szkodliwa inaequalitas auctoritate sejmu była naprawiona i to mieć chcemy, aby do szafunku tych podatków, jako do przeszłych komisarze z senatu i koła poselskiego deputowani byli z taką deklaracyą naszą, że uspokoiwszy za pomocą Bożą od tak ciężkiego razu ojczyznę naszą, in posterum do żadnych pieniężnych subsidia nie przystąpimy, ażby insze województwa i ziemie w teraźniejszych i dawnych kontrybucyach z nami się zrównali. 4. Aczkolwiek żadne wojsko bez ludzi różnych nacyej być nie może, wszakże honorificentius et tutius propter varios respectus każdej Rzpltej mniej cudzoziemskiego a więcej swego narodu mieć ludzi; tego i my życzymy w wojsku tem pruskim, aby mniej cudzoziemców niżeli narodu naszego ludzi było; którego jako wiele potrzeba a przytem i koszt wojenny przez deputaty z senatu i z koła poselskiego naznaczonymi przy IMci p. hetmanie, ma być gruntownie namówiono dla porządniejszego tych rzeczy postanowienia. 5. Praesidia miast i zamków koronnych aby ludziom cudzoziemskim zlecane nie były, ale ludziom koronnym obojga narodów; także i strony prochów i kul i municyej wojennych w regestrach skarbowych wielką widzimy impensę. Życzymy, aby dla lepszego prowiantu i szafunku był nad armatą starszy naznaczony człek narodu szlacheckiego, polskiego i litewskiego, biegły, w tem przysięgły i salariatus. 6. Iż kurfirszt[1]) IMć dotąd, jako mamy wiadomości, trwa jeszcze in neutralitate z nieprzyjacielem, która neutralitas Rzpltej, której on jest princeps vasallus, jest szkodliwa i jemu samemu et ducatui Prussiae, jako to znać z progressów nieprzyjacielskich, nie bardzo użyteczna, życzymy tego, aby pp. posłowie nasi włożyli się w to z stany koronnymi, jakoby on deposita neutralitate iniret societatem belli z nami jako pewnymi przeciwko temu nieprzyjacielowi. 7. A jeśliby zgoda stanów wszytkich na pospolite ruszenie stanęła, tedy i my też lubo odlegli piersiami naszemi stawić się przeciwko nieprzyjacielowi na czas na sejmie naznaczony i miejsce naznaczone powinni będziemy, ostrzegając tego, aby securitas krajów naszych, niebespieczeństwom różnym podległych, dostatecznie opatrzona była, o co się Ich Mć pp. posłowie pilnie starać mają. I luboby na pospolite ruszenie powszechna zgoda nastąpiła, kraje nasze nietylko aby nie były ogołocone z praesidium ordynaryjnego kwarciannego wojska, ale i supplement dostateczny obmyślany był z subsidyej nie województw tylko przyległych niebespieczeństwom ale i wszytkich, gdyż Rzpltej ściana jest. A iż mamy tę wiadomość, że książęcia IMci krakowskiego[2]) ludzie nie w takim porządku i liczbie do wojska chodzą, jako ordynacyej powinni są, tedy przestrzec pp. posłowie mają, aby się tej ordynacyej dosyć działo. A namowy około pospolitego ruszenia, jeśliby jakie były tam na sejmie, tedy się pp. posłowie nasi do zgody powszechnej wszytkich województw stosować mają. 8. Wielką ujmę Rzplta w obronie od nieprzyjaciela dla niesprawiedliwego wysyłania wybrańców ponosi; pp. posłowie starać się o to mają, aby wybrańcy podług starych lustracyi i rewizyi zupełnie wysyłani byli i paena na rotmistrze, którzy zwykli za okupem sobie prywatnie danym i różnymi inszymi sposoby wybrańce służby wojennej uwalniać, była namówiona, także i u Ich Mci pp. duchownych o pozwolenie z dóbr ich wybrańców starać się mają pilnie pp. posłowie nasi. 9. A ponieważ ten sejm nawięcej dla namówienia gruntownej obrony i dania odporu nieprzyjacielowi złożony jest, tedy zalecamy to pp. posłom naszym, aby nadewszystko wprzód z inszemi województwy namówili sposób poparcia wojny pruskiej, a cokolwiek czasu zbędzie od namowy, przed inszymi artykułami od nas podanymi starali się o to u J. kr. Mci, aby J. kr. Mć exorbitancye na przeszłych sejmach namawiane uspokoić ra-

[1]) Jerzy Wilhelm. [2]) Janusz ks. Zbaraski.

czył, jako to nam już w punkcie de libera electione objecać raczył lubo diplomate lubo konstytucyą znowu utwierdzić. Co aby do skutku przyszło i incompatibilia obojga stanu aby uspokojone były starać się pp. posłowie mają. 10. Także i minca aby w rezę swą wprawiona post tot postulata nasze była i tak dobre pieniądze bito, jako na początku panowania J. kr. Mci; w uspokojeniu drugich exorbitancyej tę naprzód pp. posłowie przed się wezmą, gdyż i na przeszłym sześćniedzielnym sejmie konstytucyą już to jest warowano, że się dalej ta ordynacya mincy zwłóczyć nie ma[1]. 11. A iż też pp. bracia nasi religiej greckiej żałośnie się w kole naszem uskarzali, iż dotąd przez tak wiele sejmów w religiej swej uspokojenia nie mają i owszem wielkie ubliżenie w przywilejach, w prawach i swobodach swoich od J. kr. Mci przysiężonych, także w podawaniu beneficyi cerkiewnych cierpią, tedy pp. posłowie nasi włożą się, aby to jedno między postulaty publicznemi na sejmach często wniesione, było już uspokojone. 12. Crimina perduellionis aby wprzód przed inszemi sprawami sądzone były poprzeć tego pp. posłowie nasi mają. 13. W uniwersałach poborowych wielkie perplexitates najdują się, które trudności niemało stanom szlacheckim i miesckim także i samym poborcom do wybierania poborów czynią. Jeśliby tedy z tego sejmu do jakich podatków poddanym naszym przyść miało, zlecamy to pp. posłom, aby uniwersał poborowy porządnie et dilucide absque omni perplexitate był opisany, którym na popy ruskie już wielkimi podatki znędznione, nie więcej na potem tylko jedną kopę płacy, choćby poborów nawięcej uchwalono było, od samej cerkwie nie ma być wkładano, prócz łanowego, które iuxta quantitatem et proportionem bonorum, jako który na wiele rolej siedzi, przykładem inszych kmieci poddanych podług starych kwitów płacić mają; donatyw żadnych choćby włożone potem na popy były płacić nie mają. 14. A iż w dobrach naszych znaczne przez nieprzyjaciela desertacye najdują się, które po czteroletniej inkursyej tatarskiej nie osiadły, tedy na takie desertata łanów, któreby poddanymi nie były osadzone, aby poddani nasi przy każdym poborze uchwalonym w grodzie przysięgę uczyniwszy podług onej pobór płacili, wyjąwszy role na folwark wzięte, o co też ma być przysięga uczyniona. 15. Ponieważ na przeszłym sejmie contra mentem sejmiku i posłów naszych z łanów pustych i na folwark wziętych w uniwersale poborowym płacę postanowiono[2], tedy starać się pp. posłowie mają, aby ten punkt w uniwersale, jeżeli do tego przyjdzie, nie był wpisany, a pp. posłowie nie mają się rozjeżdżać po sejmie, aż pierwej konstytucye sejmowe i uniwersał jeśliby też był poborowy spisane będą i do grodu podane. 16. Rachunek IMci p. podskarbiego[3]) powinni będą z sejmu pp. posłowie nasi przywieść z sobą i do grodu podać. 17. Pp. poborcy wielkie depaktacye od kwitów zwykli czynić, przetoż pp. posłowie dołożyć tego w uniwersale mają, aby poborcowie tylko groszy trzy od jednego kwitu chociajby kilka poborów w sobie zamykał brali, gdyż mają insze salaria, a jeden kwit wszytkiemu miastu generalny, także wszytkie wsi, dawać powinni i jako od jednego brać po groszy trzy mają. 18. Mają też pp. posłowie prawa o retentach poborowych, aby nikomu retenta poborowe rozdawane ale na zapłatę tylko żołnierzowi obrócone były uczynionego poprzeć i aby onemu dosyć się działo pilno się upomnieć. A jeżeliby kto ważył się takowe retenta upraszać, aby eo ipso facto infamis zostawał, jako o tem konstytucya uczyniona szerzej opiewa i aby była ponowiona i lepiej obostrzona starać się o to pp. posłowie mają. A IMć p. podskarbi z tych retent aby rachunek uczynił dojrzeć pp. posłowie pilno mają. 19. Pogłówne żydowskie aby już więcej nie arendowane ale sprawiedliwie a capitibus i pilnie wybierane było a sposób około tego, więc ktoby ich pisać i liczyć miał, na sejmie pp. posłowie starać się o to mają. 20. Pretia rerum exoticarum, acz nierozumiemy aby nim się czerwone złote i talery zniżą i one się zniżyć miały, jeżeli jednak stany na ustawienie ich sposób wynajdą, którыby nie był z uciążeniem i szkodą naszą, jako pod ten czas nam się działo, tedy do takowych środków pp. posłowie nasi przychylić się mają. A deputaci do takowej taksy z sejmu

---

[1]) Vol. l. III, 545 o mincy. [2]) Vol. l. III, 588. [3]) Hermolaus Ligęza.

naznaczeni, aby wedle roty w prawie wyrażonej nemine excepto przysięgali, a któryby nie przysiągł, aby nie miał miejsca między nimi et sententiam dicere non possit sub paena infamiae. **21.** Taksa zaś rerum domesticarum przez urzędy podwojewodze i grodzkie przysięgłe w województwach swych po mieściech i miasteczkach postanowiona być ma, do której wina należeć mają, gdyż zawsze szacunkowi podwojewodzemu podlegały. A jeśliby kto w dobrach naszych ziemskich i króla IMci ustawy tych urzędów pretextu privatorum privilegiorum podlegać nie chciał, aby był powinien w grodzie na kwerellach sine appelacione o to sprawować się i paenam centum marcarum luere a ta też paena cum eodem foro respondendi ad instantiam cuiusvis tam contra ementem quam contra vendentem przeciwko ustawie czyniącemu służyć ma; któremu prawu aby dobra Ich Mciów pp. duchownych podlegały pp. posłowie starać się pilno mają. **22.** Taksa ostatnia de pretiis rerum w Lublinie postanowiona czemuby do druku podana nie była wywiedzieć się pp. posłowie mają, ponieważ koło poselskie objetnicę takową na przeszłym sejmie odniosło. Bacząc też wielkie inconvenientia konstytucyej sejmowej, że w niej cum indignitate Reipublicae z wielkim niewczasem J. kr. Mci senatu i posłów ziemskich poważne consilia sejmowe, na których siła Reipublicae zawisła, zawierane bywają, zlecamy pp. posłom naszym, aby zniosszy się z inszemi województwy sposób naleźli, jakoby takowe inconveniens nie najdowało się. **23.** Niemałe stąd zwłoki na sejmach bywają w sprawiedliwości stanowi szlacheckiemu, iż regestru sejmowego porządnego nie masz, przetoż starać się mają pp. posłowie consulendo bono communi, aby regestra sejmowe introligowane były, w które sprawy każdego porządkiem, jako kto poprzód wpisować będzie, przyjmowane być mają, i z regestrów porządnie sposobem trybunalskim przywołane. A decreta sejmowe aby ex scripto pronunciowane były. **24.** Nowe praxes przeciwko starym prawom i zwyczajom bardzo się zamnożyły, iż akty komissarskie, między dobry J. kr. Mci ziemskiemi uczynione, także dekreta trybunalskie podług tych komissyi zachodzące, pozwy zadwornymi i sejmowymi bywają in dubium wokowane; w czem iż się wielkie uciążenie dzieje stanowi szlacheckiemu i prawa pospolitego naruszenie, mają się o to pp. posłowie starać, aby constitutione publica zawarta była droga instygatorowi koronnemu i komukolwiek, który pozwy zadwornymi abo też sejmowymi chciał akty komissarskie wedle prawa uczynione i insze stąd pochodzące iudicata labefaktować i wzniżać z założeniem peny piąciu set grzywien na instygatora i delatora i naznaczenie forum in iudicio tribunalitio inter causas officii. **25.** Lustracye dóbr króla IMci aby się maiori confidentia odprawowały, starać się o to mają pp. posłowie aby jedni ustawicznie lustratorowie nie byli. Pisarze też skarbowi aby przy pp. lustratorach przysięgli bywali. **26.** Komisya od Węgier aby do skutku przyszła prosić o to pp. posłowie króla IMci mają. **27.** A iż saletra koronna do prowentów króla IMci należy, którą aby król IMć na potrzebę teraźniejszą Rzptej obrócić raczył pilnie pp. posłowie króla IMci o to prosić mają. **28.** Doszła nas też wiadomość, jakoby cudzoziemiec jaki Fesel miał sobie przywilej otrzymać, pretekstem którego saletrę zakupować przewozić i innym przepuszczać waży się, iż tak ausus jego z wielką krzywdą jest prowentów szlacheckich i ujmą i monopolium sapit, przeto pp. posłowie sedulo starać się mają, aby ten był karan i paena infamiae et confiscatione bonorum, o co forum na trybunał ad instantiam cuiusvis inter causas officii ex speciali regestro. A in posterum żeby lege caveretur, aby żaden takich przywilejów nie śmiał sobie wyjednywać, a dałliby kto eo nomine proces na sobie przewieść, takiemu glejty z kancellaryi aby nie były wydawane i każdemu żeby takiego wolno było imać i egzekucyą z niego sobie uczynić. **29.** Wielą sposobów testyfikowana jest obywatelom ziem ruskich przyjaźń hospodara IMci wołoskiego [1]), za którym pp. posłowie intercedować mają do J. kr. Mci i Rzpltej, aby do swobód koronnych przez indigenat publiczny był przypuszczony, kondycyej jednak bene merendi de Republica i oddania przysięgi fidelitatis Koronie nie opuszczając. **30.** A iż wiele na tem należy Rzpltej, aby

---

[1]) Miron Bernawski ob. Vol. I. III 615.

cudzoziemcy municyej i dóbr ziemskich w Koronie przed indygenatem sobie pozwolonym nie kupowali, przez to abowiem i prawo zniewagę cierpi i Rzplta zwłaszcza blisko granic niebespieczeństwo ponosi, ktoby się na potem tego ważył nie mając indygenatu quocumque modo et iuris titulo dobra ziemskie trzymać, aby one tracił, a ten co trzyma takowym sposobem, aby był powinien zbyć sub confiscatione bonorum do roku. Co jako najlepiej aby konstytucyą obostrzono było, starać się pp. posłowie mają. **31**. Iż urzędy grodzkie zwykły większą aniżeli onym należy z prawa pospolitego dawaniem taktów ludziom szlacheckim osiadłym przywłaszczać sobie władzę, starać się o to mają pp. nasi posłowie, aby konstytucyą to było, aby ich władza po zadaniu taktu durantibus iudiciis suis et in circumferentia miasta tylko rościągały się, non derogando nic inszym konstytucyom o ludziach swawolnych uczynionym. **32**. Starać się też o to pilnie pp. posłowie mają, aby sól, którą w województwie ruskiem mamy, certo et iusto pretio, tak jako dawno bywało, ludziom stanu szlacheckiego przedawano było, o czem jest wiele praw. A Żydzi aby w żupach ani arendarzami ani żadnymi inszymi dozorcami i dispozytorami nie byli i solami nie handlowali; miara aby była sprawiedliwa i zawsze jednaka od grodu cechowana. **33**. Jest to i konstytucyami dostatecznie warowano, aby dekreta trybunalskie w swej powadze zostawali; a iż na zniesienie dekretów trybunalskich od urzędu miejskiego przemyskiego na IMci p. podczaszego przemyskiego [1]) na sejm jest mandat wydany, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby ten mandat cum contentis był zniesiony i peny na evocantes quingentarum marcarum in iudicio tribunalitio repetendarum były założone. **34**. Miesczanie aby w miastach i przedmieściach drogi naprawowali sub paena ducentarum marcarum, o którą w trybunale proces de theloneo descriptus sprawować się powinien. **35**. Prywatne cła i myta także i węzłowe albo jakiekolwiek insze egzakcye, które sobie miasta niektóre niesłusznie uzurpują, aby zniesione były, którymi ludzie różnego stanu angariowani bywają.

P e t i t a.

36. Odnieść pp. posłowie nasi mają do króla IMci prośbę za p. Bolestraszyckim podczaszym przemyskim, aby mu myta w Ursku majętności jego, na które rewizyą odprawił, pozwolone było. **37**. Panny zakonne samborskie, iż we wsi ich Brześcianach, przez którą ustawicznie sól króla IMci przechodzi, z intraty tej wioski sufficere żadną miarą nie mogą w naprawowaniu bardzo złej drogi przez błota i trzęsawice tameczne, skąd i szlachcie braciej naszej wielki się niewczas dzieje, prosić J. kr. Mci, aby im in maiori numero niż przedtem było certam quotam soli z żup solskich wyjednać mogli, żeby stąd koszt miały do naprawowania tej drogi. Także IMci p. sanockiemu [2]) ad Rytarowiec, gdyż spólna między Ich Mciami tej drogi jest naprawa. **38**. Za p. Jędrzejowskim pp. posłowie prośbę swą wnieść mają, aby we wsi jego w Grodowicach dla złego przejazdu na myto rewizya od króla IMci była dana. **39**. Także rewizyą na most i drogę, na gościńcu przemyskim do Rubieszowic IMci p. Zielińskiemu, prosić pp. posłowie mają aby była od J. kr. Mci dana. **40**. Też aby IMć p. łowczy sanocki [3]) otrzymał na poprawę mostów na błotach belickich i Rogużna na gościńcu przemyskim bardzo potrzebny. **41**. Za pp. Popielami intercessyą wnieść, aby rewizya na żupy kotowskie, sobie od J. kr. Mci pozwolona, już teraz dojść i stanąć mogła. **42**. Także za p. Rehorem Popielem, podług petitum przeszłego sejmu i sejmiku, prosić, aby in casu suo infelici na tym sejmie da Pan Bóg uspokojony mógł być. **43**. Za rozerwaniem starostwa sanockiego urzędnicy IMci p. starosty krościńskiego zabraniają z lasów górnych, które są wielkie, wożenia drzewa i gontów na naprawienie miasta i zamku sanockiego, skąd nietylko miasteczko sanockie pograniczne przez ogień zubożone, w którem zjazdy slacheckie dla sądów i sejmików bywają, wielkie spustoszenie cierpi dla niebudowania domów i parkanów, ale i zamek

---

[1]) Bolestraszycki. [2]) Marcin Stadnicki. [3]) Andrzej Boguski.

sanocki na naprawę mostu i przykrycia murów dla zabraniania tychże drzew i gontów nie może być dostatecznie opatrzony, przyczynić się mają pp. posłowie do J. kr. Mci, aby mandatem swoim IMci p. starostę krościńskiego upomniał, żeby drzewa i gontów miastu temu nie bronił; także nad przywileje dawne mieszczanom sanockim w ich pożytkach nie przeszkadzał. **44.** Mieszczanie drohobyccy przez nieprzyjacielskie inkurzye popaleni, aby w czopowem i w poborach dalszą folgę mieć mogli przyczynić się mają pp. posłowie, gdyż wiele placów pustych i wiele ich gwoli parkanom poznoszonych jest, na których parkan około miasta stanął. Jan Leszczyński z Leśny podsędek ziemi sanockiej marszałek koła sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Prem. Rel. 347 p. 3303—3316. Rękopis Bibl. Oss. 3566 f. 1—5 v.

164.

W Sanoku, 30 kwietnia 1629.

Regestr ziemian sanockich na okazowaniu pod Sanokiem 23 kwietnia odbytem.

Actum in castro sanocensi feria secunda post dominicam Misericordiae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo nono.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia sanocensia personaliter veniens nblis. Ioannes Podgorski nomine mfcorum. et gsorum. incolarum terrae sanocensis obtulit officio praesenti castrensi capitaneali sanocensi regestrum infrascriptum occasionis seu lustrationis alias okazowania feria secunda post dominicam Conductus Paschae proxime praeterita sub oppido Sanok expeditae, manu gsi. Samuelis de Sienno Siennienski succamerarii terrae sanocensis subscriptum, petens id ab officio praesenti suscipi, quod officium ad affectationem praedicti offerentis suscepit et in acta praesentia ingrossari admisit, cuius tenor est talis. Roku 1629 IMć pan przemyski [1]). IMć p. starosta sanocki [2]). Poczet Jej Mci paniej sanockiej przeszłej. Sługa Jej Mci p. Polanieckiej. Poczet Jej Mci p. Mieleckiej Marcinowej. IMć p. podsędek. IMć p. pisarz ziemski. IMć p. Herborth. IMć p. Wapowski Krzysztof. IMć p. Bal Jan. IMć p. Adam Stadnicki. IMć p. Bal Samuel. IMć p. Adam Bal. IMć p. Oswięcim. IMć p. Brzeski. IMć p. Pęgowski. p. Bobola Jan. P. Stano Alexander. P. Stano Samuel. P. Mikołaj Farurej. Od IMci p. starosty szydłowskiego sługa. P. Purzecki Marcian. P. Woiciech Lesczynski. IMć p. Gumowski. P. Solecki Adam. P. Witowski Jan. P. Jerzy Humnicki. P. Stanisław Kicinski. P. Stanisław Czarnecki. P. Kazimierz Turski. P. Stanisław Malczowski. P. Adam Urzecki. P. Mikołaj Lesczynski. P. Paweł Wilkotarski. P. Jędrzej Jarocki. P. Sebastyan Rusinowski. P. Mikołaj Sienieński. P. Strasz Piotr. P. Jędrzej Orzechowski. P. Piotr Kuczkowski czeladnik od pani Zofiej Sczuckiej. P. Stanisław Wiecky. P. Jędrzej Janowski. P. Jędrzej Pełka. P. Andrzej Bzowski. P. Jan Krogulecki. P. Balcer Ciecierski. P. Sebastian Wirzbięta. P. Mikołaj Wierzbięta. P. Jan Kamienski. P. Piotr Pełczycki czeladnik od p. Grabarskiego. P. Samuel Jaworski. P. Alexander Rebertowski. P. Hieronim Nagorski. P. Walerian Giebułtowski. P. Mikołaj Giebułtowski. P. Jędrzej Zurowski. P. Stanisław Domaradzki. P. Mikołaj Gostwicki. P. Stanisław Chylinski. P. Jarosz Bączalski. P. Samuel Krzesz. P. Jakub Domaradzki. P. Stefan Bobowski. P. Jan Pietruski. P. Wojciech Pakoszowski. P. Jarosz Raczkowski. P. Anna Pakoszowska czeladnik był. P. Bernat Czepielowski. P. Adam Chrząszczowski. P. Marcian Giebułtowski. P. Tomasz Lesczynski. P. Mikołaj Pełka. P. Marcin Sienienski. P. Pobiedzinski Jan. Czeladnik p. Piotra Humnickiego. Czeladnik Jej Mci p. Dedynskiej. P. Wawrzyniec Swirkocki. P. Jerzy Alansy. P. Marcin Dedenski. P. Piotr Chrząstowski. P. Przecław Chrząstowski. P. Jan Chrząstowski. P. Sebastian Ra-

---

[1]) Stanisław Wapowski. [2]) Franciszek Mniszek.

ciborzyński. P. Jędrzej Topolski. P.Olbrych Krukowski. P. Stanisław Waszynski. P. Stanisław Tyrawsky. P. Jan Wolski. P. Jakub Wolski. P. Krzysztof Bystrejowski. P. Piotr Branski. P. Jan Kaczkowski. P. Marcin Krzesz. P. Piotr Dydenski. P. Jan Zielonka. P. Tomasz Grodzki. P. Jan Lesniowski sługę posłał. P. Gabriel Swięcicki. S. Stanisław Dębicki. P. Jan Ciepliński. P. Sikorskiego czeladnik. P. Jędrzej Dydenski. P. Dydenska stolnikowa posłała czeladnika. P. Odrzechowska z Odrzechowej. P. Krzeszowa czeladnika posyła. P. Sebastian Uleski. P. Stanisław Bobrecki. P. Wacław Stano czeladnika posłał. P. Samuel Bieniakowski. P. Jerzy Dubrawski. P. Stanisław Dubrawski. P. Fryderyk Dydenski. P. Piotr Dębicki p. Andrzej Dębicki, ci sami przybyć nie mogli. P. Piotr Chmielowski. P. Alexander Gizowski. P. Piotr Pirecki. P. Krzysztof Bobola. P. Stanisław Drohoiowski. P. Mikołaj Lesiowski, p. Szymon Zaporski ci dwa za Sanem. P. Jędrzej Dunkowski. P. Wacław Wodzinski. P. Stanisław Chrustowski. P. Piotr Hiracki. P. Maciej Lipski. P. Szymon Brylinski. P. Andrzej i pan Stanisław Błotniccy. P. Gabryel Kanafolski. P. Ferens Odrzechowski. P. Adam Pełka. P. Jachym Kiedrzynski. P. Jan Turopolski. P. Bieliński z pocztem IMci p. Tekielego. P. Matiasz Roiowski czeladnika. P. Andrzej Sławiński. P. Jan Pirszowsky. P. Marcin Ruszel. P. Woiciech Zawisza. P. Wojciech Krasowski. Pani Janowa Humnicka czeladnika. P. Kasper Chłopicki. P. Alexander Gurski czeladnik. P. Stanisław Szachnowicz. P. Bazyli Brylinski. P. Alexander Lasocki. Pani Anna Fredrowa. P. Łukasz Osękowski. Pani Goreczkowska syną posłała. Pani Bystreiowska czeladnika posłała. P. Krzysztof Bukowski. P. Stanisław Krzykawski. P. Marcin Pobidzinski. P. Maciej Mroczek. P. Paweł Trębecki. P. Franciszek Sąchocki. B. Adam Ruszkowski. Pani Dzielinska czeladnika. Pani Katarzyna Łozinska czeladnika. Pani sędzina Kozłowska. Pani Dwernicka. Pani Warzycka Jadwiga czeladnika. P. Woiciech Grądzki czeladnika. P. Iwan Niestręsky. P. Jakub Krasniowski. P. Jakub Kobierski. P. Jacko Moszczanski. P. Stanisław Faryszynski czeladnika. P. Wojciech Kłoskowski. P. Jerzy Kleczynski czeladnika. P. Piotr Jarocki czeladnika. P. Ramult. Pana Marcina Wysockiego czeladnik. Paniej Samuelowej Stadnickiej czeladnik. Pani Golińska czeladnika. P. Olexa Dobrzański. P. Jarosz Dobrzanski. P. Maxymilian Cieciersky syna posłał. P. Krzysztof Podgrocki. P. Wawrzyniec Olborski. P. Jan Czuryło za Sanem czeladnik. Pani Celinska wdowa czeladnika. P. Przecław Laticzynski. P. Marcin Kanafolsky. P. Samuel Lubowiecki. IMć p. Walerian Sobiekurski. P. Halszka Strzelecka czeladnika. P. Alexander Hoscisławski. IMć p. Stanisław Krosnienski czeladź przysłał. P. Seweryn Mroczek. P. Piotr Zborzynski. P. Zdrowski. Samuel z Sienna Sienienski podkomorzy sanocki ręką swą.

Ind. Rel. Castr. Sanoc. 150 p. 1931—1935.

165.

W Wisni, 10 września 1629.

Uchwała sejmiku wiszeńskiego deputackiego.

1. My dignitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego którzychmy się na dzień dzisiejszy tu do Wisnie na obranie deputata według prawa pospolitego zjachali, i onegośmy z powiatu lwowskiego zgodnie obrali, iż w roku przeszłym według alternaty obierania deputata na ziemię sanocką przypadającej, dla niezgody o marszałka deputat z powiatu sanockiego nie stanął, tedy, żeby się na potem o tej elekcyej alterkacye zniosły, assekurujemy tem pisaniem Ich Mć pp. obywatelów ziemie i powiatu sanockiego, że gdy według zwyczaju przypadnie alternata na powiat Ich Mciów sanocki sine ulla contradictione powiatu lwowskiego i przemyskiego, ta alternata Ich Mciów mijać nie ma, ale jako teraz ze lwowskiego, na przez rok z przemyskiego, trzeciego zaś roku z sanockiego zwyczajnie deputat obierany potomnie zawżdy będzie. **2.** A jeśliby z jakiej miary albo niezgody z którego wyżej mianowanych powiatów elekcya deputata nie stanęła, tedy

ta kadencya już nie temu powiatowi, którego deputat nie stanął, ale po tym następującemu służyć ma. Na co dla lepszej wiary ten skrypt ręką IMci p. Stanisława Złotnickiego sędziego ziemie sanockiej marszałka koła naszego podpisujemy, który skrypt secundum arbitrium Ich Mci do grodu lubo do wszytkich lwowskiego, przemyskiego, sanockiego od któregokolwiek z Ich Mciów ma być podany. Działo się to w Wiśni na sejmiku elekcyej deputackiej die 10 Septembris 1629. Stanisław Złotnicki sędzia ziemie sanocki marszałek braciej na sejmik wiszyński obierania deputata zgromadzonych.

Castr. San. Rel. 150 p. 2521—2522. Ręk. B. Ossol 3566 f. 5 v. — 6.

166.

W Wisni, 23 października 1629.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya IMć pp. posłom naszym na sejmik wisiensky pro die vigesima tertia Octobris zgromadzonym ze lwowskiej ziemie IMci p. Jakubowi Sobieskiemu krajczemu koronnemu krasnostawskiemu etc. staroście, IMci p. Stanisławowi Bonifacyuszowi Mniszkowi lwowskiemu etc. staroście; z ziemie przemyskiej IMci p. Janowi Frydrowi sędziemu przemyskiemu, IMci p. Jacentowi Dersniakowi; z sanockiej ziemie IMci p. Janowi Lescinskiemu podsędkowi sanockiemu, IMci p. Adamowi ze Zmigroda Stadnickiemu na sejm przyszły koronny obranym. 2. Niemasz takiego człowieka, któryby urodziwszy się w tej zacnej Koronie ojczyznie swej nie miał życzyć, aby progres wojny pruskiej albo felici victoria albo zawarciem perpetuae pacis mógłby był być dokończony. Ale że fortuna Rzpltej traktatami sexannalium pactorum do tego czasu tak tę wojnę zadzierżała, nie sąśmy od tego, aby Rzplta te pacta przez komisarze nasze postanowione ratyfikowała i na tym sejmie przyszłym approbowała. 3. Podziękujem przy tem J. kr. Mci p. n. m., że w tej sędziwcści swej i z potomstwem swem królewskiem na wszelkie trudy i pericula wojenne osobę swą pańską odważyć raczył. Podziękują i potem IMci p. wojewodzie sendomirskiemu [1]) i IMciom pp. komisarzom pruskim [2]), że przy odwadze zdrowia, kosztów, na tamtym placu Rzpltej ojczyźnie swej zacnie usłużyli. Niemniej i IMci p. wojewodzie ruskiemu [3]) za tak znaczną przysługę podziękują, którą Rzpltej w rozgromieniu pogaństwa tego uczynić raczył, także i tym IMciom, którzy z ochoty swej tak osobami jako też posłaniem znacznych kup ludzi swych spólnie z IMcią p. wojewodą na tej posłudze Rzpltej pracowali. Zalecą J. kr. Mci i IMć p. chorążego bracławskiego [4]) zwykłą czułości odwagę, którą zawsze J. królewskiej Mci i Rzpltej oświadcza i w teraźniejszej ekspedycyej i pogromie pogańskim znacznie oświadczył. 4. A lubo inducye z nieprzyjacielem stanęli, jednak iż felix Respublica, która tempore pacis parat bellum, mają wnieść pp. posłowie naszy prośbę do króla IMci, aby jeżeli in decursu unius anni perpetua pax nie stanie, na pierwszym sejmie serio i gorąco ineantur rationes prowadzenia potężniej i porządniej post expiramentum indutiarum wojny, pendentibus jednak indutiis, życzymy, aby na miejscach potrzebnych praesidia były piechoty, mianowicie polskiej przy kapitanach polskich i dla mniejszego kosztu i dla ćwiczenia, którym officerów cudzoziemskich, wiernych i w dziele rycerskim biegłych, dla samego tylko ćwiczenia przydanych życzymy. Zapłatę ante omnia wojsku Rzpltej obmyśleć mają pp. posłowie naszy. Cudzoziemskie wojsko lubo contra mentem Reipublicae tak wielkie było zaciągnione, jednak iż nam przedsię operam swoje z rozlaniem krwie praestitit, dla słuszności samej i zatrzymania całości honoru i sławy naszej u obcych narodów nie sąśmy od tego, aby porachowawszy

---

[1]) Stanisław Koniecpolski hetman w. k. [2]) Vol. l. III 603 tit. komisarze do zapłaty wojsku prus. i infl. [3]) Stanisław Lubomirski. [4]) Piotr z Rudomina Dusiacki.

się słusznie prowiant, jako się w ich wojsku zachowuje potrąciwszy jako najprędzej zapłacono było. O to jednak z stanami zniosą się pp. posłowie nasi, aby na potem lege perpetua, dla wielkich konsyderacyi i respektów nam wolnym narodom służących jako naostrożniej warowano było, ad normam konstytucyi anni millesimi sexcentesimi vigesimi tertii, o podnoszeniu wojen, ażeby na potem wojska cudzoziemskie sine consensu Reipublicae zaciągane nie były. **5.** Wojsku także naszemu za krwawe odwagi onych zapłatę jako najprędzej z porachowaniem pilnem i słusznem przez pany komisarze mają obmyśleć pp. posłowie nasi. **6.** Pewniśmy byli tego, że tak wielkie i niezwyczajne podatki nasze, któreśmy z miłości przeciwko ojczyźnie na sejmie przeszłym złożyli i na zupełne dwie lecie obmyślili, mieli sufficere potrzebom Rzpltej, przeto pp. posłowie nasi exactissimam rationem retentorum, perceptorum, expensarum z uchwalonych na przeszłym sejmie podatków u skarbu i u IMciów pp. komisarzów in publico wziąć mają i rewersały do grodów odnieść będą powinni, a gdy to liquide na tamtym placu sejmowym patebit, że takowe podatki uchwalone i zapłacie wojskowej i zatrzymaniu praesidiorum i obronie naszej ukrainnej niewystarczą, dopiero pp. posłowie nasi w obmyślawaniu dalszych subsidia do zgody powszechnych stanów przychylać się będą, tego najwięcej zwyczajnie przestrzegając, aby nic osobnego nad zgodę wszytkich województw nam nie przynosili. **7.** Jako trzeba przestrzegać bespieczeństwa krajów naszych i w teraźniejszym razie doznaliśmy, zaczem gorąco pp. posłowie nasi o to się ujmą, aby ta wszytka ściana nasza od pogaństwa jako najbespieczniej obwarowana była, bez czego iniungimus, aby pp. posłowie nasi bez rzetelnej i potężnej obrony nie przyjeżdżali. **8.** Rozumiemy też niemałą być diminucyą czopowego, iż miodowe czopowe od inszych contra mentem sejmu oderwano, które aby tamże kędy przywrócone było mają się starać pp. posłowie nasi, jednak ea lege, jeśliby non pateret znaczniejsza z arendy niżeli z wybierania aukcya. Także przeciw mentem Rzpltej donatywę kupiecką maioribus tylko civitatibus należącą, której werifikacya na sejmie przyszłym ma być namówiona, na miasteczko mniejsze nie tylko królewskie ale i szlacheckie zaciągniono i taksy na nie prywatne założono, co iż i authoritatem sejmu i wolność naszę afficit, dojrzą pp. posłowie nasi, iż gdy tej sumy na kupce włożonej enucleabitur ratio, aby tego nie przyjmowano, co na te miasteczka włożono, i któreby tego miasteczka nie wydały, a mianowicie nasze szlacheckie, aby na nie prawnymi procesami więcej nie następowano. **9.** A iż wnosili IMć pp. obywatele ziemi sanockiej, że uniwersały sejmikowe teraz przez nierychłe posłańce nie doszli grodu sanockiego, mają się starać pp. posłowie, aby na potem takowe uniwersały do grodów wcześnie odsyłane były. **10.** Iż abjuraty sejmem przeszłym są warowane, o które impetycye prawne od poborców zachodzą, mają się starać pp. posłowie, aby takowe processy authoritate publica zniesione były a poborców nie trudniąc aby skarb to od nich bez wszelkich impetycyi i zatrudnienia przyjmował. Actum et datum Wisniae vigesima tertia Octobris anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo nono. Alexander Trzebinski podkomorzy lwowski marszałek sejmiku wisienskiego.

Castr. Leop. 380 p. 3516—3519. Castr. Prem. 348 p. 1999—2004 Fasc. Cop. Castr. Prem. 9 p. 1709—1711. Ręk. Bibl. Oss. 3566 f. 9—10 v.

167.

Pod Lwowem, 8 kwietnia 1630.

Regestr ziemian na okazowaniu pod Lwowem.

Regestr okazowania IMć pp. obywatelów ziemie lwowskiej i zydaczowskiej, którzy się pode Lwowem w polu u Św. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodnej niedzieli w roku 1630, podług konstytucyej sejmu w Warszawie in anno Domini 1627 uchwalonej, in armis przed IMcią p. Alexandrem Trzebińskim podkomorzym ziemie lwowskiej i urzędnikami w prawie koronnem do takiego popisu opisanymi w niebytności JW. p. IMci p. Stani-

sława Lubomirskiego hrabi na Wisniczu wojewody ziem ruskich, sendomirskiego, spiskiego, białocerkiewskiego, dobczyckiego, grybowskiego, etc. starosty popisowali:

Naprzód. W. IMć p. Jerzy Dziedoszycki kasztelan lubaczowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek z Wielkich Kunczyc starosta lwowski był sam personaliter osobą swą na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Alexander Trzebinski podkomorzy lwowski był osobą swą personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Ostrorog wojewodzic poznański starosta drohowyski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jerzy Rzeczycki starosta urzędowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Naraiowski sędzia ziemie lwowskiej na popisie sam dla starości swej nie był, jednak poczet swój do popisu in armis stawił. Mć p. Marcyan Morawiec podsędek ziemie lwowskiej był personaliter i poczet swój in armis na popisie stawił. IMć p. Marcin Stamirowski podczaszy ziemie lwowskiej sam na popisie nie był, jednak poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Piotr Ozga pisarz ziemie lwowskiej personaliter był sam na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Zaleski podstarości lwowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Maxymilian Lachowski pisarz grodzki lwowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakób Sobieski krajczy koronny starosta krasnostawski poczet swój przez sługi swe do popisu in armis stawił. IMć p. Alexander Bałaban trembowelski rohatynski etc. starosta dla choroby swej na popisie nie był, jednak poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Glinka łowczy halicki nie był sam na popisie, jednak poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Kamienieniecki z Nosowa personaliter był sam na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Marchocki z Ciemierzyniec był sam na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Boczkowski z Wołczuch był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Gabriel Przedrzymieski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Miastkowski stolnik podolski kamieniecki był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Firley wojewodzic lubeski był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił do popisu. IMć p. Marcin Truskolaski miecznik ziemie lwowskiej był sam personaliter na popisie i poczet in armis swój stawił. IMć p. Kasper Wilzinski był sam personaliter i poczet stawił. IMć p. Jan Kurzanski wojski lwowski był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Dzieduszycki był personaliter na popisie. IMć p. Jan Ferdynand Piasecki pisarz ziemski buski był sam personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław i Sebastyan Kurzanski byli personaliter na popisie i poczet in armis stawili. IMć p. Krzysztof Kurzanski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Andrzej Krzeczowski był personaliter na popisie i poczet stawił na popis. IMć p. Seweryn Gruszecki był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Janicki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Jaminski syn nieboszczyka p. miecznika był na popisie personaliter i poczet stawił in armis. IMć p. Jachim Krauszowski był sam personaliter na popisie i poczet stawił in armis. IMć p. Mikołaj Białoskorski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Walenty Jeleński był personaliter na popisie i poczet stawił. IMć p. Prokop Tyssarowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Lubieniecki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Fredro był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Szystowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Grzegorz Piotrowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Strzemię był personaliter na popisie i poczet stawił in armis. IMć p. Andrzej Podsętkowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jakób Kruszyński był prsonaliter na popisie i poczet stawił. IMć p. Piotr Cziszycki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Baczinski był personaliter na popisie. IMć p. Kasper Wazinski był personaliter na popisie i poczet stawił. IMć p. Zygmunt Swirski podsędek ziemie halickiej był personaliter na popisie i poczet stawił. IMć p. Jakob Skrzelecki pisarz grodzki buski był sam persona-

liter i poczet stawił in armis. IMć p. Jan Łętkowski personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Prokop Winnicki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Alexander Naraiowski był personaliter na popisie. IMć p. Szymon Olewnicki syn IMci p. Floriana Olewnickiego imieniem p. ojca swego na ten czas chorego był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Dobraczynski popisał się przez sługi swoje in armis. IMć p. Alexander Łastowiecki był personaliter. IMć p. Jan Brzozowski był personaliter. IMć p. Stanisław Łastowiecki był personaliter. IMć p. Stanisław Winnicki był personaliter. IMć p. Włodkowski imieniem p. Mateusza Włotkowskiego p. ojca swego na ten czas chorego był personaliter na popisie. IMć p. Alexander Błęndowski był personaliter. IMć p. Mikołaj Łaszcz był personaliter IMć p. Krzysztof Wasiczyński z pocztem popisał się in armis. IMć p. Mikołaj Cetner był personaliter. IMć p. Wojciech Stawski wójt trościański był personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Zygmunt Leszczyński wójt firlejowski był personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Widzowski był personaliter i poczet stawił. IMć p. Teodor Winnicki z Czajkowicz był personaliter swem i braciej swej rodzonej nierozdzielnej na popisie. IMć p. Jędrzej Nowosielski był personaliter. IMć p. Stanisław Wielogorski był personaliter. IMć p. Andrzej Wielogorski był personaliter. IMć p. Andrzej Kłodnicki syn p. Piotra Kłodnickiego z powiatu przemyskiego był personaliter. IMć p. Paweł Woiakowski sekretarz J. kr. Mci po posługach J. kr. Mci jachał do Baru do IMci p. hetmana, jednak poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Jędrzej Błędowski swem i ojca swego starego personaliter popisał się. IchMć pp. Marcin i Mikołaj Siedliscy bracia rodzeni personaliter popisali się i poczet in armis stawili. IMć p. Jan Grzybowski z Byczyny personaliter popisał się. IMć p. Jędrzej Nowosielski był personaliter na popisie. IMć p. Paweł Broniowski był personaliter na popisie. IMć p. Wasil Wisłobocki był personaliter na popisie. IMć p. Stefan Giedzinski był personaliter. IMć p. Mikołaj Ostrowski był personaliter. IMć p. Stanisław Strzyzowski był personaliter. IMć p. Jerzy Mochnacki był personaliter. IMć p. Krzysztof Miedzyborski był personaliter. IMć p. Kirili Swierski sam nie był na popisie dla choroby, jednak poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Marcin Wilczek był personaliter na popisie. IMć p. Sczęsny Wilczek był personaliter na popisie, IMć p. Jan Rączka był personaliter na popisie. IMć p. Wojciech Chludziński był personaliter na popisie. IMć p. Wojciech Golianski był personaliterr na popisie. IMć p. Stanisław Jarmułtowsk był personaliter na popisie z Brzeziny. IMć p. Andrzej Lazniowski był personaliter na popisie. IMć p. Iwan Turzański z Ostałowicz był personaliter. IMć p. Jan Kłodnicki z Borinic nie był na popisie, bo stary i chory, jednak poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Adam Rzeczycki z Brodów personaliter był. IMć p. Wojciech Kloniowski był personaliter. IMć p. Jan Przedrzymirski był personaliter na popisie. IMć p. Miedzyborski był personaliter na popisie. IMć p. Jan Chodorowski z Bodzanowa personaliter był na popisie. IMć p. Jan Kłopotowski był personaliter na popisie. IMć p. Remigian Wyszel z Lesniewicz na ten czas jest w Lublinie na trybunale w sprawie swej z IchMć pp. Kalinowskimi, jednak poczet swój in armis do popisu stawł. IchMć pp. Maciej i Kasper Niedzwieccy personaliter popisali się. IMć p. Alexander Balicki był personaliter na popisie. IMć p. Alexander Lahodowski na ten czas chory, jednak poczet in armis do popisu stawił. IchMć pp. rajcy lwowscy z Zubrze personaliter byli in armis, poczet swój do popisu stawili. IMć p. Andrzej Łahodowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Bratkowski z Rudnik był personaliter. IMć p. Piotr Bratkowski był personaliter na popisie. IMć p. Piotr Putatycki był personaliter na popisie. IMć p. Alexander Przedrzymierski był personaliter. IMć Mikołaj Glembocki imieniem IMci p. Stanisława Głembockiego podstolego lwowskiego na ten czas chorego i starego był personaliter i popisał się jako za ojca swego. IMć p. Jan Szczytnicki był personaliter i popisał się. IMć p. Szczęsny Łomzicki był personaliter i popisał się. IMć p. Gabriel Borkowski z Bratkowej był personaliter. IMć p. Andrzej Krinicki był personaliter. IMć p. Dmitr Macedonski był personaliter. IMć p. Jan Kozłowski był personaliter. IMć p. Andrzej Gieszkowski był personaliter. IMć p. Hrehory Bratkowski był personaliter. IMć p. Marcin Reczinski był perso-

naliter. IMć p. Mikołaj Lanckoronski chorąży ziemie lwowskiej poczet swój in armis do popisu przez sługi swe stawił. IMć p. Alexander Brzozdowski był personaliter. IMć p. Gerzy Brzozdowski był peronaliter. IMć p. Andrzej Brzozdowski był personaliter. IMć p. Sowiński był personaliter na popisie z Dublan. IMć p. Piotr Milewski był personaliter i poczet stawił. IMć p. Jędrzej Milewski był personaliter i poczet stawił. IMć p. Piotr Turzański był personaliter. IMć p. Stanisław Milewski był personaliter. IMć p. Filip Rykowski był personaliter i poczet stawił. IMć p. Wacław Rykowski był personaliter. IMć p. Marcin Krasuski był personaliter z Zawadowa. IMć p. Piotr Kacki był personaliter. IMć p. Kasper Ostroławski był personaliter. IMć p. Filip Gujski był personaliter. IMć p. Tomasz Potempski był personaliter. IMć p. Stefan Potempski był personaliter. IMć p. Wojciech Sieprawski był personaliter. IMć p. Hieronim Sladkowski był personaliter. IMć p. Jakub Sikorski personaliter był. IMć p. Andrzej Rucki był personaliter. IMć p. Marcin Lipinski był personaliter. IMć p. Adam Sułkowski na ten czas chory, jednak poczet swój in armis przez sługi swe stawił. IMć p. Jan Wisłocki był personaliter. IMć p. Teodor Winnicki z Czajkowic był personaliter. IMć p. Jakób Kakowski był personaliter. IMć p. Jan Winnicki był personaliter. IMć p. Mikołaj Czołhanski był personaliter. IMć p. Hrehory Hoszowski był personaliter. IMć p. Jendrzej Ostrowski był personaliter. IMć p. Gerzy Cieklinski z Dobrzynia był personaliter. IMć p. Zachariasz Winnicki był personaliter. IMć p. Jerzy Ostrowski był personaliter. IMć p. Samuel Czołhanski był personaliter. IMć p. Stefan Zeliborski był personaliter. IMć p. Stefan Łagiewnicki był personaliter. IMć p. Alexander Sulatycki był personaliter. IMć p. Mikołaj Maciejowski nie był sam personaliter, ale poczet in armis stawił do popisu przez sługi swoje. IMć p. Hrehory Kalnofoiski z Jaszniszcz był personaliter. IMć p. Siemion Srokowski ze Srok był personaliter P. Michailo Strutinski był personaliter. p. Sien Strutinski był personaliter. p. Hrehory Bratkowski był personaliter. p. Andrzej Bratkowski był personaliter z Rudnik. p. Piotr Bratkowski był personaliter. p. Prokop Łozinski był personaliter. p. Jacko Popiel z Czaikowic personaliter. p. Stefan Podlesiecki z Nowosielec był personaliter. p. Andrzej Bratkowski był personaliter z Bereznicy. p. Jan Ilnicki z Hoszowa był personaliter. p. Jac Czerkaski z Miriszczowa był personaliter. p. Wasil Witwicki z Nowosielec był personaliter. p. Mikołaj Łozinski z Uciechowic był personaliter. p. Łukasz Medynski z Nowosielec był personaliter. p. Masko Filipowicz Witwicki był personaliter. p. Jacko Witwicki Bydanowicz był personaliter. IMć p. Wojciech Kochanski był personaliter na popisie. IMć p. Gerzy Koniecki sam i brata swego młodszego niedzielni personaliter popisał się imieniem. Jej Mć p. Anna Stefanowa Czołhańska wdowa z Pukienicz poczet swój in armis do popisu stawiła. p. Piotr Zgałat Łoziński personaliter był na popisie. IMć p. Walenty Klinski był personaliter. IMć p. Jan Brzuchowski był personaliter. IMć p. Adam Klinski był personaliter. IMć p. Jan Dąbski był personaliter. W. Jej Mć p. Zofia na Żółkwi Daniłowicowa wojewodzina ruska wdowa swem i IMci p. Stanisława Daniłowica wojewodzica ruskiego syna swego imieniem poczet swój in armis przez sługi swe stawiła do popisu. Jej Mć p. Zofia Skotnicka Janowa wdowa z Brzozdowiec poczet swój przez sługi swoje in armis stawiła. Jej Mć p. Weronika Koraczowa z Rudy wdowa poczet swój in armis do popisu stawiła. p. Jan Birkowski z Balicz personaliter był na popisie. p. Maciej Gasparski z Balicz personaliter popisał się. p. Jędrzej Malicki z Mirisczowa był personaliter. p. Iwan Malicki z Ostałowicz był personaliter. IMć p. Jan Dobrzański arendarz kaminecki sam nie był na popisie, ale poczet in armis do popisu przez swoje stawił. p. Chwet Balko z Mirisczowa był personaliter. p. Wojciech Trzaskowski z Dobrzan swem i braciej swej także paniej matki swej wdowy był personaliter. IMć p. Adam Kalinowski ze Snowica nie był sam na popisie, ale poczet swój przez sługi in armis stawił. p. Fedor Czaikowski Waskowic był personaliter. p. Leś Czaikowski Trunkowic Waskowic był personaliter. IMć p. Tomasz Kliniowski swem i paniej Anny Kloniowskiej matki swej wdowy był personaliter na popisie. IMć p. Jan Zulinski był na popisie personaliter. IMć p. Hieronim Zaleski swem i Jej Mci paniej małżonki swej imieniem personaliter popisał się. p. Wasil Spiczka Hoszowski personaliter popisał się. p. Mis Chomic Hoszowski personaliter popisał się. p. Hrehory Skulski z Ostałowicz był

personaliter. IMć p. Gabriel Krasuski z Trościńca był personaliter. IMć p. Jan Kaczinski komornik ziemski halicki personaliter był. IMć p. Stanisław Osiecki personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Czołhański personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Kuropatnicki swem i IMci p. Wiktorzyna Kuropatnickiego podstarościego buskiego brata swego rodzonego, który jest deputatem z powiatu halickiego na trybunał lubelski obrany popisał się personaliter i poczet. Pan Andrzej Kuropatnicki in armis stawił. JMć p. Anna Piotrowa Polanowska wdowa poczet swój przez sługi swe in armis do popisu stawiła. IMć p. Piotr Lorenowicz personaliter był na popisie. IMć p. Piotr Chrostecki personaliter był na popisie. IMć p. Maciej Podwysocki personaliter był na popisie. IMć p. Stefan Putatycki z Putatycz był personaliter. p. Marko Kruszelnicki z Ostałowic personaliter był. p. Mis Podlesiecki z Nowosielec był personaliter. p. Kost Hoszowski Misiowicz Sar dyc był personaliter. p. Fedor Hołdyszowic Hoszowski Lazainowicz był personaliter. p. Sien Winnicki z Czaikowic był personaliter. p. Fetko Czerkaski z Miriszczowa był personaliter. p. Stefan Czaikowski z Czaikowic personaliter był. p. Iwan Stichiniec Witwicki był personaliter. p. Ilko Newerecki z Zendowic był personaliter. p. Roman Morholewic Zerebecki z Rokitnej był personaliter. Pani Jadwiga Płazina Jerzina wdowa poczet swój przez sługi swe in armis do popisu stawiła. JMć p. Zofia Pomorska Samuelowa wdowa poczet swój przez sługi swe do popisu stawiła. IMć p. Jan Chrostecki z Nawozu był personaliter. IMć p. Krzysztof Wirzchowski był personaliter. p. Heliasz Czaikowski z Czaikowicz był personaliter. p. Stec Holoisz Hosowski był personaliter. p. Piotr Podlesiecki z Nowosielec był personaliter. p. Łukasz Czaykowski Berinda był personaliter. p. Piotr Hosowski Sarkowicz był personaliter. p. Jan Witwicki Święciwodzic był personaliter swojem i p. Iwana Święciwody Witwickiego ojca swego imieniem popisał się personaliter. p. Dmitr Łucki z Nowosielec był personaliter. p. Iwan Szkalski z Zaskowa był personaliter. p. Iwan Balicki z Balic był personaliter. p. Iwan Morzowic Hoszowski personaliter był. p. Fedor Hosowski był personaliter. p. Paweł Tuczapski był personaliter i popisał się. p. Paweł Trunkowicz Czajkowski był personaliter. p. Fedor Dobroławski z Bratkowic był personaliter. p. Fedor Tymkowicz Czaykowski był personaliter. p. Hric Hoszewski Petranczik był personaliter. p. Stanisław Nowoszicki z Bereznice był personaliter. p. Jac Popowic Witwicki był personaliter. p. Andrzej z Rostoczek Witwicki był personaliter. p. Andrzej Korobczic Hoszowski był personaliter. Pp. Iwan, Andrzej, Kost Hoszowski bracia rodzeni personaliter popisali się. p. Hawrilo Ilkowic Witwicki był personaliter. p. Hric Sarkowic Hoszowski był personaliter. p. Iwan Czaykowski Trunkowicz swem i brata swego Fedora jeszcze w dobrach niedzielni popisał się personaliter. Pp. Prokop i Iwan Sienkowicz Witwiccy bracia rodzeni byli na popisie personaliter i popisali się. p. Stefan Czaykowski z Zaszkowicz był personaliter. p. Iwachno Szostakowic Hoszowski był personaliter. p. Dawid Skulski z Nowosielec był personaliter. p. Iwan Hataliowicz Witwicki był personaliter. p. Sien Hoszowski Koczanowicz był personaliter. p. Wasil Popowicz Witwicki był personaliter. p. Iwan Zapłatyński z Ostałowicz był personaliter. p. Iwan Mirowicz Witwicki był personaliter. p. Jacko Hortinski z Pohorecz był personaliter. p. Iwan Preczenczik Witwicki był personaliter. p. Iwan Siemiginowski był personaliter. p. Kost Witwicki Misiowicz swem i brata swego rodzonego Lesia imieniem niedzielni personaliter popisał się. p. Michaiło Witwicki Koczanowicz był personaliter. p. Jurko Witwicki Fedorowicz był personaliter. Iwan Biliński z Czaikowic pop był personaliter. p. Stanisław Bilinski z Nowosielec był personaliter. p. Iwan Witwicki z Mirisczowa był personaliter. p. Witwicki Ihnat z Mirisczowa był personaliter. p. Iwan Rudnicki z Mirisczowa był personaliter. IMć p. Kasper Nowosielski komornik ziemski lwowski był personaliter i popisał się. p. Stanisław Nowosielski był personaliter. p. Jan Gruszecki z Nowosielec personaliter był. p. Abraham Wolski z Nowosielec był personaliter. p. Kuriło Witwicki z Mirisczowa był personaliter. p. Hric Koczkowicz Witwicki był personaliter. p. Stanisław Strutenski z Koszteniowa był personaliter. p. Jurko Ilnicki z Stryhaniec był personaliter. p. Stanisław Maminski z Hrehorowa był personaliter. p. Sen Medynski z Mirisczowa był personaliter. p. Daniło Witwicki z Pletenicz był personaliter.

p. Ilko Kruszelnicki z Zaszkowa był personaliter. p. Paweł Tymkowicz Czaykowski był personaliter. p. Ihnat Berinda Czaykowski był personaliter. p. Jędrzej Czaykowski Berinda był personaliter. p. Jacz Popiel z Czaykowic personaliter był. p. Ihnat Horodyski z Czaykowic był personaliter. p. Andrzej Szenkowicz Czaykowski był personaliter. p. Piotr Czerkaski z Mirisczowa był personaliter. p. Fedor Hoszowski Stasiowicz był personaliter z Hoszowa. p. Mis Sienkowicz Hoszowski był personaliter. p. Tomasz Snihurowicz Witwicki swem i brata swego Hrica niedzielni imieniem personaliter popisał się. p. Iwan Berinda Czaykowski był personaliter. p. Paweł Romanowicz Czaykowski był personaliter. p. Hryc Mirowicz Witwicki imieniem swem i p. Steca Witwickiego ojca swego personaliter popisał się. p. Andrzej Nowosielski był personaliter. p. Gerzy Czołowski z Dobrzan personaliter popisał się swem i braciej swej niedzielnych imieniem. p. Jac Czechowic Witwicki z Witwice personaliter popisał się. IMć p. Paweł Zawacki z Woli zaderewickiej sam na popisie dla złego zdrowia swego nie był, jednak poczet swój in armis na popis stawiłł. JejMć p. Helżbieta Janowa Kaszowska wdowa poczet do popisu in armis przez sługi swoje stawiła. p. Teodor Zerebecki z Rokitnej personaliter był. IMć p. Kasper Niedwicki personaliter był na popisie. IMć p. Jan Jezicki wojt oleski popisał się in armis. IMć p. Jan Paprocki był i popisał się personaliter. IMć p. Stanisław Koritko z Pohorec był personaliter na popisie i poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Stanisław Rola komornik graniczny lwowski personaliter był na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Wydzga był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis do takowego popisu stawił. IMć p. Małgorzata Jordanowa z Remyczowiec wdowa poczet swój in armis przez sługi swe do popisu stąwiła. IMć p. Gerzy Steblowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Wojciech Gorski z Dziewiątnik był personaliter na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Kilian Stanisław Boratynski personaliter był na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Łukasz Rozniatowski był personaliter na popisie. IMć p. Krzysztof Cebrowski był personaliter na popisie. IMć p. Krzysztof Złotnicki sam na popisie nie aył ale czeladź swoję in armis do popisu stawił. JMć p. Anna Jakubowa Bobowska wdowa imieniem swem i dziatek swoich małych poczet przez sługi swe do popisu stawiła. IMć p. Woiciech Sowinski personaliter popisał się. IMć p. Marcin Kobanowski personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Krobanowski sam na popisie nie był, ale czeladź swoję do popisu in armis stawił. p. Paweł Czaykowski sam personaliter był na popisie. IMć p. Jacko Dubrawski sam na popisie nie, był jednak poczet swój in armis przez p. Piotra Dubrawskiego brata swego in armis do popisu stawił. p. Andrzej Balko personaliter popisał się. p. Iwan Ilnicki personaliter popisał się. JMć p. Katarzyna z Ossy Kopyczyńska podsędkowa halicka wdowa poczet swój do popisu in armis przez sługi swoje stawiła. p. Roman Sowicz Hoszowski personaliter był na popisie. p. Jan Winnicki personaliter był na popisie. p. Iwan Hoszowski personaliter był na popisie. IMć p. Andrzej Pomorski na popisie dla złego zdrowia swego nie był, jednak przez sługi swoje na popis poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Malawski personaliter był na popisie. IMć ks. Józef Przeczkowski z Ostrowa proboszcz lwowski poczet swój do popisu in armis przez sługi swe stawił. IMć p. Jakob Zagorski personaliter popisał się. Jan Hryc Medynski personaliter popisał się. p. Piotr Tyszkowski personaliter popisał się. JMć pani Wojciechowa Narajowska wdowa poczet swój in armis do popisu przez sługi swoje stawiła. p. Ferens Podwysocki był personaliter na popisie. p. Macko Podwysocki był personaliter na popisie. p. Gerzy Trzcinski swem i p. Jana Kozłowskiego imieniem personaliter był i popisał się. p. Jan Kakowski był personaliter na popisie. JMć p. Janowa Rzewuska wdowa poczet swój in armis przez sługi swe do popisu stawiła. IMć p. Jan Grabianka sam nie był na popisie, jednak czeladź swoję do popisu in armis stawił. IMć p. Jan Strzemię nie był na popisie, jednak poczet swój in armis przez p. Wojciecha Strzemię synowca swego do popisu stawił. IMć p. Alexander Podolski sam na popisie nie był, ale czeladź swą in armis do popisu stawił. p. Tymko Rozwadowski był na popisie personaliter. IMć p. Alexander Sienien-

ski z Pomorzan dla złego na ten czas zdrowia swego na popisie nie był, jednak poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Stanisław Kowalski sam personaliter był na popisie i poczet swój in armis do popisu zacny stawił. IMć p. Jan Działowski był personaliter na popisie. IMć p. Jakób Mielicki nie był na popisie, ale czeladź swoję do popisu in armis stawił. IMć p. Friczowski na popisie nie był, jednak czeladź swoję na popis stawił. p. Iwan Strutinski z Mirisczowa był personaliter na popisie. JMć p. Czerniejowska podkomorzyna lwowska wdowa poczet swój przez sługi swe in armis do popisu stawiła. p. Lawrin Suszicki z Podwysokiego był personaliter na popisie. IMć p. Krzysztof Wolwanowski z Brzozdowiec był personaliter na popisie. IMć p. Jakub Swięcicki był personaliter na popisie. IMć p. Maciej Swięcicki był personaliter na popisie. IMć p. Stanisław Rogalski był personaliter na popisie. IMć p. Mikołaj Czeski nie był sam na popisie, jednak czeladź swoję in armis na popis stawił. IMć p. Jan Przedrzymieski był sam na popisie personaliter. p. Lawer Sieczka Witwicki był sam na popisie personaliter. IMć p. Marcin Krzeczowski na ten czas chory i stary nie był na popisie, jednak poczet przez sługi swe in armis stawił. IMć p. Mikołaj Służewski był sam personaliter na popisie. p. Ferens Podlesiecki z Nowosielec był personaliter na popisie. IMć p. Stanisław Chełchowski nie był na popisie, ale czeladź swoją in armis stawił do popisu. p. Maciej Kubarïcz Hoszowski sam był personaliter. p. Jan Szkulski sam był na popisie personaliter. p. Jan Czaikowski sam był na popisie personaliter. IMć p. Krzysztof Kruszyński był na popisie personaliter. p. Toros Bernatowicz Ormianin lwowski dzierzawca wsi Krzywczyc personaliter popisał się na popisie in armis. p. Mikołaj Czajkowski był personaliter na popisie. IMć p. Ludwik Ozygalka był personaliter na popisie. IMć p. Alexander Sulatycki personaliter był. IMć p. Piotr Zakrzewski dla złego zdrowia nie był na popisie, jednak do popisu czeladź swą in armis stawił. IMć p. Walerian Odrowski swem i IMci p. Olbrychta Odrowskiego ojca swego starego imieniem personaliter popisał się. p. Stecz Hoszowski Andrikowicz był personaliter na popisie. JMć p. p. Katarzyna Łukaszowa Oleśnicka wdowa poczet swój in armis do popisu stawiła. IMć p. Jan Chodorowski był personaliter na popisie. IMć p. Mikołaj Czerniejowski był personaliter na popisie. IMć p. Stanisław Jasmanicki był personaliter na popisie. IMć p. Brzozdowski był sam personaliter na popisie. IMć p. Jakub Golianski był personaliter na popisie. IMć p. Władysław Cebrowski był personaliter na popisie. IMć p. Mikołaj Mnichowski był personaliter na popisie. Jej Mć p. Stanisławowa Tyszkowska podstarościna zydaczowska wdowa poczet swój in armis przez sługi swoje do popisu stawiła. Ich Mć pp. Stanisław i Zygmunt Poradowscy bracia rodzeni byli personaliter na popisie in armis. IMć p. Zbozny Olesnicki sam personaliter na popisie był i popisał się in armis. IMć p. Wacław Dobaniowski był personaliter na popisie. IMć p. Krzysztof Szyszicki był personaliter na popisie. Jej Mć Drogomierzowa Janowa wdowa poczet swój przez p. Alexandra Drogomierza syna swego in armis stawiła, który imieniem swem i paniej matki swej popisał się. IMć p. Stanisław Piraski był personaliter na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. Ich Mć pp. Grzegorz i Jan Ostrowski personaliter byli i popisali się. IMć p. Stanisław Oski personaliter był na popisie. IMć p. Paweł Swirski imieniem swem i IMci p. Wojciecha Swirskiego podstarościego kamienieckiego ojca swego starego personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Andrzej Młodecki personaliter był na popisie. IMć p. Łukasz Paprocki personaliter był na popisie. IMć p. Andrzej Kakowski personaliter był na popisie. IMć p. Jan Garlicki personaliter był i popisał się. Jej Mć p. Piotrowa Karwowska wdowa poczet swój in armis przez sługi swoje do popisu stawiła. IMć p. Krzysztof Strokowski sam na popisie nie był, ale poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Wojciech Dziersnicki sam personaliter był na popisie. IMć p. Piotr Skorkowski personaliter popisał się. IMć p. Maciej Keskowski był personaliter na popisie. Ich Mć pp. Jan i Adam Podhoreccy bracia rodzeni byli personaliter na popisie i poczty swe stawili. IMć p. Jan Brukowski personaliter popisał się. IMć p. Władysław Czernieiowski personaliter był na popisie. IMć p. Jan Komonski był personaliter na popisie. IMć p. Samuel Przyłuski był personaliter na popisie. IMć p. Piotr Sokolnicki był personaliter na popisie. IMć p. Jerzy Siemiginowski był per-

sonaliter na popisie. IMć p. Stanisław Krogulecki był personaliter na popisie. p. Fedor Bratkowski był personaliter na popisie. IMć p. Piotr Mosczczyński był personaliter na popisie. IMć p. Andrzej Kruszelnicki był personaliter na popisie. IMć p. Stanisław Wisniowski był personaliter na popisie. IMć p. Bartosz Mencikowski był personaliter na popisie. IMć p. Teodor Terlecki wojski grodecki personaliter popisał się. Jej Mć p. Katarzyna Chrząstowska poczet swój in armis przez p. Grabackiego na popis stawiła. p. Jendrzej Pohorecki personaliter był na popisie. IMć p. Stanisław Dobrski personaliter popisał się. IMć p. Maciej Zrzelski był personaliter na popisie. IMć p. Nikodem Kurowski na ten czas chory, jednak poczet swój in armis przez sługi swe na popis stawił. IMć p. Jerzy Rozniatowski personaliter popisał się. IMć p. Adam Dobrzinski personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Kuropatnicki imieniem IMci p. Wiktorzyna Kuropatnickiego poostarościego buskiego ojca swego, który na ten czas jest deputatem do Lublina z Halicza i odjachał do Lublina na trybunał, popisał się personaliter. IMć p. Adam Dobrzinski popisał się personaliter. IMć p. Stefan Drohojowski nie był sam na popisie, jednak czeladź in armis popisała się od niego. IMć p. Jan Drohojowski nie był sam na popisie, jednak in armis czeladź imieniem onego popisała się. p. Janusz Nalewajko Hoszowski personaliter popisał się. p. Andrzej Skorzewski personaliter popisał się. p. Andrzej z Podwysokiego Rozwadowski popisał się personaliter. IMć p. Marcyan Męzinski personaliter popisał się. IMć p. Matiasz Othrega personaliter był i popisał się. p. Fedko Czaikowski Borodka był personaliter na popisie. IMć p. Jan Polanowski Skończak sam na popisie że jest chory nie był, jednak przez p. Józefa Łaczinskiego poczet swój in armis do popisu stawił i popisał się. p. Kunasz Zerebecki był personaliter na popisie. p. Prokop Horodyski swem i Andrzeja Horodyskiego ojca swego starego imieniem popisał się personaliter. p. Mikołaj Turzanski był personaliter na popisie. IMć p. Stanisław Glinka był personaliter na popisie. IMć p. Stanisław Glinka był personaliter na popisie. p. Fetko Czaikowski Daskowic był personaliter i popisał się p. Marek Hoszowski Olizarowicz był personaliter na popisie. IMć p. Andrzej Hoszowski Masiowicz był personaliter na popisie. p. Iwan Witwicki Jaskowicz z Rostoczek był personaliter. p. Hrehory Podlesieczki był personaliter i popisał się. p. Stefan Zapłatynski był personaliter na popisie. p. Wasil Skulski był personaliter na popisie. p. Stefan Podlesiecki Kubarzyc był personaliter. p. Stefan Przedrzymierski był personaliter na popisie. p. Joachim Słonkowski był personaliter na popisie. p. Stanisław Loinski nie był na popisie bo chory, jednak czeladź swoję in armis na miejscu swem do popisu stawił. p. Stefan Podlesiecki Gladyszowicz personaliter popisał się. p. Wasko Przedrzymieski personaliter popisał się. p. Sien Łozinski Czernik personaliter był i popisał się. p. Jurko Kopacz Podlesiecki personaliter był i popisał się. p. Andrzej Podlesiecki personaliter był i popisał się. p. Piotr Podlesiecki personaliter był i popisał się. p. Mitko Bilinski Słotyłowicz personaliter popisał się. p. Florian Przedrzymierski z części i z dóbr p. Stefana Łozinskiego personaliter był na popisie. p. Sien Czaykowski Sczukowicz z Podwysokiego był personaliter. p. Piotr Podhorecki personaliter był na popisie. p. Jakub Podhorecki personaliter był na popisie. p. Jaczko Czaykowski z Łoziny był personaliter na popisie. p. Prokop Łozinski Dzieszkowicz był personaliter na popisie. p. Wasko Jasnicki z Jasniszcz był personaliter na popisie. p. Hrycko Jasniski Wołoszowicz był personaliter na popisie. p. Jan Kawecki z Zagorla był personaliter na popisie. p. Jaczko Czaykowski Słoninka był personaliter na popisie. p. Lukasz Łucki z Czaykowic był personaliter na popisie. p. Fedor Zornicki z Jasniszcz był personaliter na popisie. p. Sajko Wołoszowic Jasnicki był personaliter na popisie. IMć p. Mikołaj Janikowski był personaliter na popisie. p. Iwanko Wołoszowicz Jasniski był personaliter na popisie. p. Staś Tymkowicz Czaykowski był personaliter na popisie. p. Semion Zapłatynski z Borszowa personaliter popisał się. IMć p. Jan Gąsinowski z Kozłowa sam nie był na popisie, jednak przez sługi swoje poczet do popisu stawił. p. Paweł Czaykowski Romanowicz personaliter był na popisie. p. Alexander Romanowicz Czaykowski personaliter był na popisie. p. Hrycz Iwachnowicz Witwicki był personaliter na popisie. p. Ławer Witwicki swem i p. Hawriła Witwickiego ojca swego starego imieniem personaliter popisał się. p. Anna Sulatycka wdowa poczet

swój do popisu przez p. Andrzeja Dobrzańskiego stawiła. p. Bartosz Worchnicki personaliter popisał się i był. p. Alexander Wisłobocki swem i p. Macka Wisłobockiego ojca swego starego imieniem personaliter popisał się. p. Hryc Witwicki z Borszowa personaliter popisał się. p. Les Witwicki z Pletenicz popisał się personaliter. p. Wasko Kruszelnicki z Borszowa personaliter popisał się. p. Wasko Popielowski z Łoziny personaliter popisał się. p. Prokop Balko z Pletenicz personaliter popisał się. p. Mikołaj Czajkowski z Łoziny popisał się personaliter. p. Prokop Lozinski Zienkowicz personaliter popisał się. p. Łukasz Tymkowicz Czaykowski personaliter popisał się. p. Wasil Ilnicki z Witwicze personaliter popisał się. p. Tomasz Witwicki Meleniewicz personaliter popisał się. p. Sien Skulski z Nowosielcz popisał się personaliter. p. Semion Ortyński z Pohorecz popisał się personaliter. p. Maciej Hoszowski Stasiowicz personaliter popisał się. p. Michaiło Jasniski. p. Iwan Snihurowicz Witwicki personaliter popisał się. p. Iwan Zorniski z Przedrzymiech personaliter popisał się. p. Jurko Łozinski swem i p. Melecha Łozinskiego ojca swego starego imieniem personaliter popisał się. IMć p. Jan Kosinski personaliter popisał się. p. Fedor Lechowicz Czaykowski personaliter popisał się. p. Roman Berinda Czaykowski personaliter popisał się. p. Zachariasz Dzieszkoicz Łoziński personaliter popisał się. p. Andrzej Jasniski personaliter był na popisie. p. Wasko Kunkowicz Czaykowski personaliter popisał się. p. Wasko Zgałatowicz Lozinski personaliter popisał się. p. Marko Turzanski z Wołczuch personaliter popisał się. p. Jan Popiel z Grodka personaliter popisał się. p. Kondrat Srokowski z Czaykowicz personaliter popisał się. p. Ferens Łozinski Philipowicz personaliter popisał się. p. Fed Andruszkowicz Jasniski personaliter popisał się. p. Hryczko Przedrzymieski z Rokitnej popisał się personaliter. p. Iwan Zerebecki z Jasniszcz personaliter popisał się. p. Piotr Tuczapski z Poturzan personaliter popisal się. p. Jan Dąbrownicki z Podwysokiego personaliter popisał się. p. Hricko Birhan z Podwysokiego popisał się personaliter. p. Stecz Tymkowicz Czaykowski personaliter popisał się. p. Jacz Kubaricz Hoszowski personaliter popisał się. p. Paweł Przedrzymieski personaliter popisał się. p. Jan Berinda Czaykowski personaliter popisał się. p. Andrzej Witwicki z Borszowa personaliter popisał się. p. Mis Stefanowicz Hoszowski personaliter popisał się. p. Iwan Hoszowski Popowicz personaliter popisał się. p. Andrzej Czaykowski Paskowicz personaliter popisał się. p. Wasil Iwachnowicz Witwicki personaliter popisał się. p. Sayko Lozinski personaliter popisał się. p. Iwanko Łobiczek Łozinski popisał się personaliter. p. Mikołaj Przedrzymieski popisał się personaliter. p. Fedor Baliczkiewicz Hoszowski był personaliter na popisie. p. Stefan Berinda Czaykowski był personaliter na popisie. p. Fedor Berinda Czaykowski był personaliter na popisie. p. Iwan Iwaskowicz Czajkowski był personaliter na popisie. p. Jarosz Srokowski był personaliter na popisie. p. Dmitr Pohorecki personaliter był na popisie. p. Jurko Ilnicki z Topianiec był personaliter na popisie. p. Iwan Balko z Pletenic był personaliter na popisie. p. Ilko Zerebecki z Rokitnej był personaliter na popisie. p. Daniło Oraczkowski z Potuczan był personaliter na popisie. p. Hryczko Mikitycz Czaykowski był personaliter na popisie. p. Fedor Dubrowlanski z Bratkowicz był personaliter na popisie. p. Iwan Hoszowski Hłuczanowicz był personaliter na popisie. p. Leś Balko z Pletenic był personaliter na popisie. p. Sien Popowicz Floka Witwicki był personaliter na popisie. p. Mis Carkowic Hoszowski był personaliter na popisie. p. Hricz Mirowicz Witwicki był personaliter na popisie. p. Fedor Witwicki nazwany Krawiec był personaliter na popisie. p. Warchomicz Mikiticz Czaykowski był personaliter na popisie. p. Paweł Zerebecki z Jasnicz był personaliter na popisie. p. Wasil Zerebecki z Jasniscz był personaliter na popisie. Jej Mć p. Malcherowa Zebrzydowska wdowa poczet swój do popisu przez sługi swe in armis stawiła. IMć p. Jan Malski popisał się in armis na popisie. IMć p. Samuel Kochanowski z Rzecziczan nie był sam na popisie, jednak czeladź swoję in armis na miejscu swem i żony swej, tudzież pp. Bienieckich pasierbów swoich jako wsi Rzecziczan dziedziców, na popis przysłał i popisał się. IMć p. Jan Wronikowski personaliter był na popisie. IMć p. Andrzej Lipinski personaliter był na popisie. p. Jacko Ortyński z Pohorecz był personaliter na popisie. Jej Mć p. Wojciechowa Sczucina wdowa poczet swój przez IMci p. Marcina Sczukę syna swego do popisu

stawiła, który imieniem swem i Jej Mci p. matki swej personaliter in armis popisał się. JMć p. Dorota Janowa Zaliwska podstolina liwska wdowa poczet swój przez IMci p. Bartolomeusza Zaliwskiego syna swego do popisu stawiła, który p. Bartosz Zaliwski swem i braciej swej rodzonej młodszej lat nie mających tudzież i Jej Mci p. matki swej wdowy personaliter był na popisie i popisał się in armis. IMć p. Stanisław Głoskowski dzierzawca zwinigrodzki był personaliter na popisie i poczet swoj in armis stawił. p. Stefan Łozinski vicesgerent lwowski personaliter popisał się. IMć p. Jan Bzicki z Molnikowa z łuckiego powiatu był personaliter na popisie i imieniem swojem i p. Andrzeja Bzickiego brata swego rodzonego młodego popisał się. p. Alexander alias Les Skulski z Borszowa personaliter był na popisie. IMć p. Jan Rembowski popisał się in armis na popisie. Książęta IchMć Zasławscy wojewodzicowie kijowscy dziedzicowie wsi Koropca w powiecie lwowskim leżącej poczet swój do popisu in armis przez sługi swoje stawili i popisali się. IMć p. Mikołaj Nahuiowski imieniem swem i p. Władysława Nahujowskiego brata swego rodzonego małego personaliter popisał się in armis. p. Turzanski z Mirisczowa popisał się personaliter. IMć p. Stanisław Stawski z gliniańskiego mielnictwa był personaliter na popisie. IMć p. Jan Komorski był na popisie. IMć p. Krzysztof Zaleski był personaliter na popisie z radomskiego powiatu. IMć p. Woiciech Dawidowski był personaliter na popisie. IMć p. Alexander Podolski był personaliter na popisie. IMć p. Jan Zebrowski był personaliter na popisie. IMć p. Mielecki popisał się personaliter in armis. IMć p. Stanisław Zaleski z Hlibowicz personaliter popisał się. IMć p. Paweł Zaleski z Krinice personaliter popisał się. IMć p. Paweł Kobelnicki personaliter popisał się. p. Jendrzej Gieszkowski z Kawska personaliter popisał się. IMć p. Jan Kozłowski z Kawska popisał się personaliter. IMć p. Paweł Bronowski z Kawska popisał się personaliter. p. Iwan Krinicki Jaroszowicz z Krinice personaliter popisał się. p. Stefan Zurakowski z Bednarowa z halickiego powiatu był na popisie personaliter i popisał się według prawa. p. Fetko Krechowiecki Michnowicz z Krechowicz z zydaczowskiego powiatu sam personaliter na popisie popisał się. IMć p. Mikołaj Rzeszowski popisał się personaliter. Jej Mć p. Anna z Łahodowa Mikołajowa Małyńska wdowa poczet swój in armis przez sługi swoje do popisu stawiła, którzy imieniem Jej Mci i p. Stefana Małyńskiego syna małego popisali się. IMć p. Jakub Rudnicki był personaliter na popisie. Jej Mć p. Anna z Gołaszyna Domańska wdowa poczet swój przez sługi swoje do popisu in armis stawiła. IMć p. Stanisław Czartoryski popisał się in armis. IMć p. Jakub Brachowski popisał się personaliter. IMć p. Morawiec z Rzeczyczan popisał się in armis. IMć p. Alexander Bronowski popisał się in armis personaliter. IMć p. Gumowski popisał się in armis. Jej Mć p. Wojciechowa Urbanska wdowa poczet swój przez sługi swoje in armis do popisu stawiła. IMć p. Gerzy Humnicki swem i Jej Mci p. małżonki swej imieniem poczet swój przez sługi swoje do popisu in armis stawił. p. Tomasz Strzelecki personaliter był i popisał się. IMć p. Krzysztof Skorkowski był na popisie personaliter i popisał się in armis. IMć p. Adam Łychowski sędzia ziemie halickiej poczet swój in armis przez sługi swoje do popisu stawił. IMć p. Jan Janicki personaliter był na popisie. IMć p. Wojciech Srzedzinski poczet swój przez sługi swe na popis in armis stawił. p. Jan Drzewosz arendarz Porsznej popisał się sine armis.

Ind. Rel. Castr. Leop. 381 p. 467—495.

168.

W Wisni, 4 września 1630.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego dla posłów na sejm.

1. My rady, dignitarze, urzędnicy i rycerstwo obywatele województwa ruskiego na sejmik pro die quarta Septembris w Wisni zgromadzeni, obraliśmy z pośrodka siebie Ich Mć pp. posłów

naszych na sejm pro die 16 Octobris przez J. kr. Mć w Warszawie złożony IMci p. Stanisława Bonifacego z Wielkich Kończyc Mniszka starostę lwowskiego, IMć p. Mikołaja hrabię z Ostroroga starostę drohowyskiego z ziemie lwowskiej; IMć p. Franciszka Mniszka starostę sanockiego, IMć p. Alexandra Przedwojowskiego podsędka przemyskiego z ziemie przemyskiej; IMć p. Jana Leszczyńskiego podsędka sanockiego, IMć p. Jana Adama ze Zmigroda Stadnickiego z ziemi sanockiej, którzy przy zalecaniu służb naszych i oddaniu wiernego poddaństwa powinszować J. kr. Mci p. n. m. dobrego zdrowia i szczęśliwego nad państwy sobie z wolej Bożej za wolnymi głosami naszymi powierzonemi z nieśmiertelną sławą panowania mają. Podziękują przy tem uniżenie J. kr. Mci, że J. kr. Mć prawa i swobody, które iniquitate temporum albo vicissitudine rerum z kluby swei wypadły, w rezę swą wprawić miłościwie przyobjecać raczył. Prosić Ich Mciowie pp. posłowie mają, aby J. kr. Mć w tych exorbitancyach na sejmie wiele razów proponowanych stany koronne ukontentować i do skutku przywieść raczył. Zaczem do tego przyjdzie, że i felicius cedent wszytkie rady i konsultacye sejmowe, które na sejmach wiele czasu brały i cała między panem a poddanymi coalescet konfidencya i wieczna przeciwko świątobliwemu potomstwu J. kr. Mci w sercach wiernych poddanych zostanie wdzięczność. 2. De modo electionis. Straszna to była rzecz obywatelom województwa naszego słuchać tego punktu de modo liberae electionis, nie tylko się wdawać w konsultacye jakie o niem, bo wiedzą to, że ten punkt basis et fundamentum prawie jest wszytkich swobód naszych, obawiali się [aby] co in praeiudicium prawom starym i swobodom naszym, tak ostro opisanym i sacrosancte obwarowanym, tą de modo liberae electionis konsultacyą nie stało się, tenebat i to niepomału wszytkich, którzy pamiętali takowe voces na sejmie toruńskim lubo nulla occasione data, z artykułów sejmikowych, żeby dobrze pomyśleć w czas de eligendo rege, zaczem takowa niektórych śmiałość, którzy przeciwko tak ostrym prawom, które nietylko mówić ale i myśleć o tem zabraniają, ważyli się to in medium na ten czas wnieść, tam tenże sejm communi consensu condemnavit. Jednak żechmy to mieli w instrukcyi J. kr. Mci p. n. m., a będąc pewni, że ten punkt de modo liberae electionis sine consilio Ich Mciów pp. senatorów starszych braci naszej proponowany nam być nie mógł, zlecamy to pp. posłom naszym, aby wyrozumiawszy tylko, coby to tam za sposoby takie były electionis liberae konsultacyej ani konkluzyej żadnej w tem nie czyniąc, na sejmiki to nam przedsejmowe przynieśli, solenissime się w tem in facie totius Reipublicae protestując, że osobą J. kr. Mci et aequissima eius dominatione wielce się kontentujemy i Pana Boga prosząc za długie szczęśliwe J. kr. Mci panowanie, nic coby przeciwko prawom i dostojeństwu J. kr. Mci było, w tej materyej myśleć ani chcemy ani możemy. 3. Długi Rzptej. Aczkolwiek po tak wielu i tak wielkich podatkach bylichmy tego rozumienia, że dosyć pieniędzy być miało na zapłatę żołnierzowi, iż jednak J. kr. Mć p. n. m. przypomina, także Ich Mć pp. komisarze tak wielkie defectus skarbowe nam ukazali, że nietylko te podatki na przeszłym sejmie uchwalone zapłacić wojska nie wystarczyły, ale i przydłużyć się jeszcze dobrze musiało, do tego dług miasta Gdańska tudzież i wojsku cudzoziemskiemu, które nam in subsidium do Prus było przyszło, zapłata jeszcze restat, więc i to za dług pewny mając, że wojsko ukrainne już jednę ćwierć na borg wysłużywszy do końca zapłaty w borgowej służbie trwać musi, zlecamy to pp. posłom naszym, aby porządnego z skarbem porachowania, wieleby jeszcze tak z podymnego jako i czopowego na przeszłym sejmie uchwalonego retent zostawało, także i z inszych ustawionych podatków pieniędzy mogłoby się corradere zrozumiawszy, dla dopłacenia tych długów za zezwoleniem wszytkich województw, naprzód pogłówne żydowskie, evecta przytem i czopowe winne pozwolili. Ale uważając liczbę tych pomienionych długów a przy tem i necessitatem prędkiej solucyej wojsku zwłaszcza ukrainnemu, aby się nie zaciągało per moram solutionis w dalszy dług Rzpltej, lubo to ostro na przeszłym sejmie prawo obwarowało, aby czopowe arendowane nie było, nie widząc jednak skądby się tak prędko mogła obmyśleć znaczna jaka na eliberacyą ojczyzny z tak wielkich trudności suma pozwolichmy na arendę czopowego, w przyszłym roku bonum Reipublicae mając za supremam legem, żadnej zwłaszcza szkody stąd Rzpltej nie widząc, kiedy

z regestrów dorocznych czopowego wyjąwszy tę summę jaką pp. poborcy wybierali arendować się proportionaliter będzie. Może się i aukcya jeszcze uczynić z tej miary, kiedy gorzałczanne czopowe, które tylko ci dawają co gorzałkę palą, postanowią i na tych co ją przepalają; rzecz niesłuszną widząc, aby ten, co tylko cztery grosze za kwartę gorzałki weźmie, miał dawać czopowe, a ten być wolen od niego, co przepaliwszy ją a czemkolwiek przyprawiwszy i za złoty kwartę przedaje. Ale jeśliby się jeszcze i z tych wszytkich zwyż pomienionych podatków sufficiens summa na zapłacenie długów zebrać nie mogła, committimus to fidei Ich Mć pp. posłów naszych, żeby skłaniając się do zgody inszych województw pobór jeden łanowy a nawięcej dwa pozwolili, aby tandem Rzplta od tych ciężarów i długów uwolnić się i po tak ciężkich razach respirare kiedy mogła. 4. De milite stipendiario. Iż militem stipendiarum zwłaszcza narodu naszego ani tak wiele mogła mieć Rzplta na przeszłych wojnach, jako wiele go zaciągnąć chciała i większa część tego jest, że inopes et vagi tylko się zaciągają, ani ea modestia potem agunt, jako przynależy bene disciplinatis militibus, skąd i uciążenia ubogim ludziom wielkie i securitas Reipublicae periclitatur, zlecamy pp. posłom naszym, aby prosili króla IMci o sejm osobny sine solennitatibus, na którymby rationes inaksze belli gerendi namówione były i na miejsce militis stipendiarii inakszy sposób disciplinae militaris był uchwalony, uważając zwłaszcza instans periculum od pogaństwa, bliską expiracyą induciarum z Moskwą i z Gustawem niedługi i nie bardzo pewny pokój; życząc eam felicitatem kiedykolwiek ojczyźnie naszej, aby tempore pacis mogła się nagotować na wojnę. 5. O wojsku kwarcianem. Widząc ustawicznymi i tak ciężkimi podatkami exhaustam Rempublicam, do tego długi wielkie zaciągnione na Rzpltą mając, życzylibychmy tego, aby nowych onera nie przyczyniając, bez których dosyć multiplicibus calamitatibus prawie jest obruta ta ojczyzna nasza, zaczem wojska wielkiego z ciężarem Rzpltej zaciągać nie chcemy, ordinarium tylko kwarcianego żołnierza praesidium na obronę Ukrainy zostawujemy. Jeśliby jednak pericula maiora requirerent, aby przyczynić co wojska do kwarcianego żołnierza potrzeba było, mają się w tem pp. posłowie nasi do zgody wszytkich województw przychylać. 6. Żołnierz cudzoziemski. Agitowane bywały dawno artykuły z sejmiku tego wisninskiego i inszych województw, aby żołnierza cudzoziemskiego nie zaciągając, upatrując w tem niektóre pericula Rzptej szkodliwe, lecz że Ich Mciom pp. regimentarzom wojennym taki sposób służby wojennej bardzo się zda być potrzebny, przetoż widząc to w narodzie naszym polskim, któremu męstwo jest wrodzone, że ad quaevis genera armorum dowcipni są i prędko mogą być wprawieni, czegośmy doznali w pruskiej expedycyej w piechocie p. Rożnowej, co onemu a) samiż cudzoziemcy przyznawali, nie chcemy w tem cugu puścić inszym nacyom, ale raczej tego ćwiczenia w służbie wojennej cudzoziemskim sposobem narodowi swemu życzyć, więc i tego chleba, jaki cudzoziemcy za nieobaczeniem się naszem od nas biorą, zlecamy pp. posłom naszym, aby to konstitucyą warowano było, iż jeśliby potrzeba była Rzpltej takowego żołnierza, jako teraz Niemcy do Prus służyli jako dragoni w Ukrainie, aby nie cudzoziemcy, ale tylko ludzie narodu polskiego na taką służbę zaciągani byli, skąd i sława przy narodzie polskim zostanie, ćwiczenie rycerskie zakwitnie i wysługa w obce kraje nie pójdzie. A ci teraźniejszy na Ukrainie Niemcy aby stamtąd wyprowadzeni byli bez ukrzywdzenia ludzkiego. 7. Aprobatio assekuracyej danych IchMciom pp. żołnierzom od Ich Mci pp. senatorów i komisarzów. Ponieważ pp. komisarze do uspokojenia wojska w związku pewnym zapłaty swej dochodzącego naznaczeni[1]), obmyśliwszy in defectu aerarii publici zapłatę żołnierzowi etiam ex privatis opibus, na koniec przy assekuracyej J. kr. Mci i Ich Mciów pp. senatorów co przedniejszych i swoje im assekuracye dać musieli, zapisując się im kożdy z nich pod zakładem sta tysięcy złotych pro indemnitate za taki ich postępek, przeto mają to efficere pp. posłowie nasi, aby te Ich Mciów assekuracye lege publica aprobowane i fides ich eliberowana była. 8. O Kozakach. Widząc, że swawola kozacka lubo po takiem kara-

---

a) jużto mu to L.

[1]) Vol. l. III, 603.

niu wylewa przecię z brzegów i nie dbając nic na opisanie komissyej i częsty zakaz IMci p. hetmana[1]), aby nie przyjmowali między się więcej nad liczbę w komissyi naznaczoną, przyjmują i wpisują tak wiele, że już numerus ich daleko excedit wolą Rzpltej, zalecamy to pp. posłom naszym, aby prosili o to J. kr. Mci, żeby authoritate sejmu komisarze do IMci p. hetmana przydani byli tacy, którzyby authoritate sua tę swą wolę ujęli i wypis porządny uczyniwszy według krakowskiej komissyej tych Kozaków in ordinem redigerent. **9.** Opatrzenie bespieczeństwa krajów wielgopolskich. Widząc progressus Gustawowe w ziemi pomorskiej pogranicznej krajom wielgopolskim, obawiając się, żeby tak vicinum incendium nie dosięgało z tak bliska J. kr. Mci, zlecamy pp. posłom naszym, aby za konsenzem wszytkich, jeśliby Ich Mć pp. Wielgopolacy mieli periclitari, securitati Ich Mciów consulerent, gdyż i my, jako non ignari mali nie chcemy deesse Ich Mciom w tej mierze. **10.** Wybrańcy. Dawne to wszytkiej Rzpltej desiderium, żeby wybrańcy na posługę jej wydzieleni w dobry porządek byli wprawieni, gdyż z takiego sposobu wybierania wybrańców, jaki teraz jest, tylko się rotmistrze bogacą a Rzpta żadnej niema posługi, i owszem siła się takich znajduje, którzy według dawnej ordynacyej nie wyprawują wybrańców, siła i takich nowych osad, które już po ordynacyej osiadłszy mają się za wolne od tego prawa. Zlecamy to pp. posłom naszym, aby prosili J. kr. Mci o rewizory, którzyby i tych, co według prawa nie wyprawują i tych co po prawie nowe osady mając od onego wolnymi być chcą, autoritate sibi data legi parere im nakazali. **11.** Legata testamentowe. Acz dawnemi prawy warowano to dobrze, zwyczajem długim to przyjęto i dekretami sądów ultimae instantiae utwierdzono, aby testamentami bona immobilia legowane i od sukcessorów własnych alienowane nie były, jednak iż ciekawość dowcipów ludzkich i chciwość niepomierna przeciwko tak dobremu prawu sposoby wynajduje i ono infringere usiłuje, zlecamy pp. posłom naszym, aby się na przyszłym sejmie o to starali, żeby o legatach testamentowych prawo w swojej klubie zostawało i przeciwko niemu aby sądy żadne decydowane nie mogły być sub nullitate iudicatorum. **12.** In tam urgenti casu Reipublicae na zapłatę wojsku pruskiemu, za roskazaniem J. kr. Mci jako pana i supremi tutoris księcia IMci Dominika Ostrogskiego i za konsenzem IMci p. podkanclerzego koronnego[2]) tutoris inscripti, wzięte są przez Ich Mć pp. komisarze cztery tysiące czerwonych zł., które były dane do depozytu miesczan lwowskich przez nieboszczyka sławnej pamięci księcia IMci Zasławskiego wojewodę kijowskiego z tą kaucyą, żeby ta summa tamże zkąd wzięta jest była reponowana, tak Ich Mć pp. komisarze jako i pany miesczany lwowskie, aby stąd żadnej trudności nie ponosili ni od kogo, obwarować to mają lege publica Ich Mć pp. posłowie nasi. **13.** Iż za swawolą ludzką których się tych czasów namnożyło, ludzie kupieccy w drogach i w przywożeniu towarów z cudzych ziem dla zabierania ich bespieczni być nie mogą, skąd składy koronne niszczeją, bardzo się o to starać mają Ich Mć pp. posłowie, aby prawa o bespieczeństwie dróg kupieckich uczynione nietylko reassumowane ale i obostrzone na tym sejmie były, tak żeby nietylko samym kupcom, których częstokroć metus i nierychłość sprawiedliwości od pozywania odraża, ale też każdemu tanquam in publica iniuria, a mianowicie Ich Mciom pp. wojewodom pobliższym, o zgwałcenie dróg kupieckich i zabieranie ich z każdym czynić prawnie wolno było, obostrzywszy paenas criminales i forum o taki exces coram quovis iudicio et officio sine appelatione naznaczywszy, co się i o składzie małmazyowym lwowskim rozumieć ma. **14.** A iż Rzplta do niezmiernej szkody a ledwie nie do ostatniej zguby przyszła przez złą monetę i wysoką cenę złota i srebra, co i IMć król nasz miłościwy w instrukcyej swej dobrze deklarować raczył, tedy Ich Mć pp. posłowie mają się znieść cum ordinibus regni i sposób namówić, aby mennica do pierwszej pory była przywrócona a gdy pieniądze spadną, tedy tamże zarazem ma być sposób namówiony, aby pretia rerum, któremi po te czasy stan szlachecki jest bardzo aggravatus były namówione i w exekucyą stateczną były wprawione. **15.** Królowej Jej Mci pani **n. m.**

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Tomasz Zamojski.

in facie totius Reipublicae Ich Mć pp. posłowie nasi podziękują, że z miłościwej łaski swej pańskiej na ten raz tak gorący Rzpltej na zapłacenie żołnierzom ad fidem publicam IMci p. podskarbiemu koronnemu i Ich Mciom pp. komisarzom znaczną summą dogodziła, podziękują więc i królewicowi IMci Władysławowi, ze Olstyna starostwa swego na ten dług zapłacenia żołnierzom ad extennuationem summae wytrzymać pozwolić raczył, barziej bonum publicum aniż privatum commodum w tem pretendując, Ich Mć pp. posłowie powinne dzięki uczynią. **16.** Iniungimus też to wszytko Ich Mciom pp. posłom naszym, aby tak Ich Mciom pp. komisarzom z sejmu naznaczonym jako i od J. kr. Mci przydanym solenniter podziękowano było, którzy laudabiliter pracując na tej komissyej lwowskiej nabyli na zapłacenie długów żołnierskich pieniędzy, aby zapłata skuteczna jak najprędzej onym była mają obmyśleć, i to czopowe, że nad prawo w kilku powieciech zaarendowali, lege publica ostrzegli, jako tym IchMciom, którzy ad fidem publicam dostatków swych prywatnych praegnanti necessitate Reipublicae dogadzając nie żałowali, mianowicie IMci p. wojewodzie sandomirskiemu [1], hetmanowi polnemu [2], IMci księdzu biskupowi płockiemu [3], IMci księdzu kanclerzowi koronnemu [4], IMci p. podkanclerzemu koronnemu [5], IMci p. podskarbiemu koronnemu [6], IMci p. krajczemu koronnemu [7], IMci p. staroście warszawskiemu, IMci p. Mikołajowi hrabi z Ostroroga staroście drohowiskiemu wojewodzicowi poznańskiemu, IMci p. Andrzejowi Reiowi sekretarzowi J. kr. Mci podziękowali. A ponieważ miasto Lublin samo tylko, lubo przed niem insze miasta koronne są dostatniejsze opibus fortunisque opulentiores, z dogodzeniem pewnej summy ochotnem stawiło się, mają się też starać IMć pp. posłowie nasi, aby wdzięcznością ta ich ochota od Rzpltej nagrodzona była. **17.** Wielki abusus najduje się prawa, które contra facinorosos postanowione jest, że o krzywdy proste, które z dawnego prawa do sądu ziemskiego albo grodzkiego należą, zwykli inter causas recentis criminis prawem patrzeć, karania za to żadnego od sądów o to wszelakich ale i trybunalskich nie obawiając się i owszem ochronę i wolność z tej przyczyny, ex quo non temere egit z wielką honoru szlacheckiego ujmą i substancyej stratą otrzymywając, co aby in posterum nie bywało i takowej płochości w jej rozdawaniu się bez słusznej przyczyny na honor ostrością prawa zabieżało się, efficere to panowie posłowie et lege cavere mają. **18.** Panowie duchowni zakonów różnych siła dóbr ziemskich cum maximo stanu szlacheckiego praeiudicio i ujmą służby Rzpltej na zakony i kościoły pokupili; mają to Ich Mć pp. posłowie lege perpetua cavere, aby tego in posterum sine speciali Reipublicae consensu czynić nie mogli a to sub nullitate contractuum et inscriptionum, które dobra ipso facto ad fiscum et dispositionem króla IMci przypadać et bene meritis iure haereditario rozdawane być mają. A slachcic, któryby się przedać dobra ziemskie zakonnikom ważył, ipso facto paena infamiae karan być ma, o którą każdemu slachcicowi na trybunał inter causas officii wolno czynić. A te dobra, które po te czasy są pokupione i teraz onym służą, gdyby zachodziła quaestio haereditaria ratione fundi lubo z slachcicem lubo z osobą którą duchowną, aby non alio iure praeterquam terrestri et succamerariali decydowane były. A obywatele stanu slacheckiego, którzy do zakonu wstępują, aby w dobrach tak ojczystych jako i inszych, któreby iure successionis na nich przypadły nie dziedziczyli, ale żeby się tylko a successoribus sanguinis iuxta statutum de monialibus conditum kontentowali. Do tego acz jest warowano konstytucyami, aby każdemu, który sprawę ma z deputatem, wolno się na tym trybunale nie sądzić ex quo iudex, żeby była do drugiego remissa, tedy taż konstytucya na IchMć pp. duchownych ściągać się ma. Także gdy której kapituły sprawa przypadnie, tedy w takiej ci deputaci duchowni, którzy z tej kapituły są obrani onej sądzić nie mogą, ale według prawa z izby ustępować powinien, a in causis fundi expulsionis aby foro castrensi et terrestri iuxta nexum statuti byli powinni respondere. **19.** A iż trybunał radomski ostremi penami zwykł i depaktacyami aggrawować ludzi stanu slacheckiego, dla czego już z tych podatków żaden z ludzi zacnych wy-

---

[1]) Stanisław Koniecpolski hetman w. kor. [2]) Marcin Kazanowski. [3]) Stanisław Łubieński. [4]) Jakób Zadzik bisk. chełmiński. [5]) Tomasz Zamojski. [6]) Hermolaus Ligęza. [7]) Jakób Sobieski.

bierać podjąć się nie chce, przeto namówić się IchMć pp. posłowie mają, żeby takowe gravameny i depaktacye przez pp. deputaty radomskie nie działy się. A iż ten sąd bez pen na takich poborców, którzy dosyć nie czynią functione suscepta officio suo, być nie może, tedy wszytkie peny in fiscum na służbę Rzpltej obracać się mają, wytrąciwszy z nich salaria, które naznaczone na pany deputaty radomskie na tym sejmie teraźniejszym będą. **20.** Pan Gaiowski i p. Wojakowski że na trybunale radomskim o prowiant dekretami są aggrawowani, przeto w tej sprawie, w czemby byli ukrzywdzeni, mają IchMć pp. posłowie króla IMci prosić, jakoby na tem nie szkodowali i munus to fideliter odprawując aby de suo nie płacili. **21.** Ponieważ poborcy ziemie lwowskiej, przemyskiej, sanockiej za assekuracyami dostatecznemi i iuramentami konfirmowanemi poddanych z osobna każdej wsi dosyć uczynili wybieraniu tego podymnego, tedy i od tej konstytucyej sejmu przeszłego dwuniedzielnego, którą nakazano rewidować dobra szlacheckie, werifikując regestrami, jeślić prawdziwie to podymne jest wybrane, IchMć pp. posłowie starać się będą, aby byli wolni, gdyż dosyć się stało Rzpltej od nich. **22.** A iż poborcy inszych województw nietylko podatków w uniwersale sejmu przeszłego naznaczonych in tam praegnanti necessitate Reipublicae, tam gdzie należały nie oddali, i do tego czasu niemałe sumy przy sobie trzymają, na ostatek w czopowem i podymnem wielkie szkody Rzplta przez nich odnosi, tedy IchMć pp. posłowie mają się starać, aby rigor iuris na nich był extendowany a w tych, które okazowali Ich Mciom pp. komisarzom teraźniejszym lwowskim defektach, ostrzegać mają, aby Rzplta żadnej szkody nie ponosiła. **23.** Infamiae i banicye tak się zagęściły, że o ledaco szlachcica, pozwu nie kładąc in determinatione sądów grodzkich otrzymywają; IchMć pp. posłowie prawem obostrzyć to mają, aby na potem, którejby relacyej w grodzie dwiema niedzielami nie zapisywano, żadna infamia ani banicya nie była ważna, a gdyby inaczej sobie kto postąpił, aby paena talionis był karany. **24.** Po spustoszeniu pogańskiem zagęściło się bardzo, iż poddani krajów naszych na słobody od pp. swych dziedziców uciekają, z których ta zaś licencya swawolna rodzi się na Ukrainie. Ich Mć pp. posłowie sposób namówić mają, aby panowie dziedziczni i dzierzawcy, przez których dobra ci profugi cum suppellectili uciekaliby, zatrzymani aby od nich bywali, a in causis profugorum aby appelacya nie była. **25.** W regestrach sejmowych i trybunału piotrkowskiego iż się wielkie waryacye dzieją a przy tem i depaktacye wielkie w kancellaryej warszawskiej od dekretów bywają, cum praeiudicio stanu szlacheckiego, IchMć pp. posłowie lege publica cavere mają, żeby się to in posterum nie działo. A decreta sejmowe aby były tamże przez sąd ziemski warszawski przy sądzie J. kr. Mci do protokołu pisane i ex scripto czytane. **26.** Baczy i stąd Rzplta wielkie praeiudicium, iż urząd marszałkowski, który i o honor i na gardło najwięcej stan szlachecki sądzi, że nie jest przysięgły, aby amodo przysięgły i slachcic na tym urzędzie był, a przysięgę aby w ziemstwie albo w grodzie tamecznym super fidele iudicium et officium odprawił, IchMć pp. posłowie starać się o to mają, jakoby lege cautum było. **27.** Interest też na tem obywatelom wszytkim koronnym, aby ci, którzy mają acta publica w rękach przysięgli byli; zaczem starsi podpiskowie ziemscy i grodzcy, Ich Mć pp. posłowie ostrzec to mają, aby byli przysięgli. **28.** Najaśniejszemu królewiczowi Władysławowi IchMć pp. posłowie uniżenie podziękują, że J. kr. Mć z wrodzonej swej pańskiej miłości ku narodowi naszemu, nietylko, że wszytkie niewczasy dla Rzpltej ochotnie zwykł podejmować, ale też jako by to dobro Rzpltej przymnożone było sposoby ukazuje. Przeto dajemy w moc IchMciom pp. posłom naszym, aby zniosszy się z innemi województwy ten port borysowski w starostwie J. kr. Mci, o którym królewicz IMć zamyślawać raczy, uchwałą sejmu teraźniejszego pozwolony i obwarowany był. Także i rewizorowie naznaczeni do uważenia sumptu królewicza IMci nałożonego aby byli, a podług niego cło umiarkowane, wyjąwszy jednak stan szlachecki, authoritate sejmu było przez tychże rewizorów postanowione. **29.** Iż wiele ukrzywdzonych jest obywatelów koronnych przy granicy węgierskiej mieszkających od obywatelów państwa węgierskiego, IchMć pp. posłowie starać się o to pilno mają, aby komissya między Koroną a państwem węgierskiem uchwałą sejmu teraźniejszego jak najprędzej stanęła. **30.** A iż pp. bracia nasi religiej greckiej żałośnie się w kole

naszem uskarzali, iż dotąd przez tak wiele sejmów w religiej swojej uspokojenia nie mają, i owszem wielkie ubliżenie w przywilejach, prawach i swobodach swoich od J. kr. Mci poprzysiężonych także w podawaniu beneficyi cerkiewnych cierpią, tedy IchMć pp. posłowie włożą się, aby to jedno, między postulaty publicznemi na sejmach często już wniesione, uspokojone zostało. **31**. Obywatele ziemie przemyskiej i kupcy dla złych dróg, przejazdów do miasta Przemyśla, które po przedmieściach są bardzo złe, sposobnych nie mają, aby miasto Przemyśl powinno było naprawować IchMć pp. posłowie constitutione cavere to mają. **32**. Więc że dla częstego żołnierza wielkie praeiudicia i gravamina ciż mieszczanie przemyscy odnoszą, aby przy prawie pospolitem zostawali się, w którem warowano jest, żeby dwie chorągwie jedna po drugiej nie stawały, IchMć pp. posłowie konstytucyą sejmu teraźniejszego warować to mają. **33**. Wydane są pozwy na sejm od miesczan przemyskich na IMć p. Piotra Swatopełka Bolestraszyckiego do skasowania dekretów trybunalskich, co że przeciwko jawnemu prawu stało się, IchMć pp. posłowie starać się o to mają, aby paeny konstytucyami na convulsores decretorum tribunalitiorum opisane, były na nich extendowane a dekreta aby in suo esse zostawały i kondemnata była podniesiona. **34**. Nowe praxes przeciwko starym prawom i zwyczajom barzo się zamnożyły, iż akty komisarskie między dobry J. kr. Mci ziemskiemi uczynione, także dekreta trybunalskie podług tych komissyi zachodzące pozwy zadwornymi i sejmowymi bywają in dubium wokowane, w czem iż się wielkie uciążenie dzieje stanowi slacheckiemu z[a]) prawa pospolitego naruszeniem[b]), IchMć pp. posłowie mają się o to starać, żeby constitutione publica zawarta droga była instygatorowi koronnemu i komukolwiek, któryby pozwy zadwornymi albo też sejmowymi chciał akty komissarskie wedle prawa uczynione i insze stąd pochodzące iudicata labefaktować i wzruszać, założeniem peny piąciuset grzywien na instygatora i delatora i na naznaczenie forum in iudicio tribunalitio inter causas officii karany być mógł. **35**. Iż każdej Rzpltej całość in eo najbardziej consistit, aby ubespieczona była pewnym pokojem od postronnych państw, mają IchMć pp. posłowie nasi zniosszy się z innemi województwy J. kr. Mci prosić, żeby z zwierzchności swej pańskiej dokończeniem traktatów z Gustawem pokój gruntowny stabilire raczył, także z Turczynem i Moskwą, żeby legationibus przez J. kr. Mć pokój zatrzymany był, a jeśliby ingruens necessitas Reipublicae nastąpiła, za czasu o tem aby J. kr. Mć radzić raczył.

P e t i t a.

36. IMć p. podskarbi koronny[1]) iż prosi, aby mógł mieć na przyszłym sejmie dostateczny kwit i uspokojenie, chcąc dać rationem wszytkiego, gdzieby się pokazało, żeby co został in retentis nagrodę Rzpltej ofiaruje, zaczem żeby ta affektacya IMci p. podskarbiego skutek wzięła mają się IMć pp. posłowie u J. kr. Mci i poselskiej izby starać. **37**. Miasto Gdańsk iż fidelitatem suam Reipublicae w tym razie wojny pruskiej statecznie praestitit i dotrzymało, godni są za to u Reipublicae wszelakiej wdzięczności, zaczem aby i w długu onemu należącym od Rzpltej satysfakcya była. A strony sukien zamorskich aby privilegio J. kr. Mci i konstytucyą jemu było statecznie warowano, żeby nie były w Koronie polskiej jedno z cechą i pieczęcią gdańską przedawane, z tym jednak dokładem, iż pretia sukna wszelakiego wyszły in immensum, aby tamże oraz moderowane pretium ich było i żeby ich nie strychowano, ale in eodem valore et pondere, jako idą do Gdańska, aby były. Dzień też wolny z zamorczykami do kupna IchMć pp. posłowie lege publica cavere mają, aby był. Także iż nietylko in praeiudicium miasta tego, które wiele prochów dla obrony potrzebuje ale i inszych miast niemniej i stanu slacheckiego, którzy towarów swych które z majętności ich idą libere przedawać nie mogą, że pewnym osobom tylko saletrą tą kupczyć pozwolono, mają Ich Mć pp. posłowie J. kr. Mci prosić, aby in posterum te monopolia znieść rozkazać raczył.

---

a) i. L. b) naruszenie L.

[1]) Hermolaus Ligęza.

38. Zlecamy IchMciom pp. posłom naszym, aby zniósłszy się z innemi województwy J. kr. Mci gorąco za p. Mikołajem Białoskorskim prosili, który od konfederacyej moskiewskiej w infamiej do tego czasu jest, aby J. kr. Mć z miłościwej łaski swojej pańskiej z tej infamiej uwolnić go raczył, pokazawszy onemu też klemencyą, którą odnieśli i insi, którzy byli także infames a przywróceni są do czci. 39. Za odwagi prace trudy koszty i niewczasy IMci p. Bąka Lanckorunskiego, przez trzy lata niezjeżdżając z Pucka podjęte, odniósł był pewny jurgelt na temże starostwie puckiem z miłościwej łaski J. kr. Mci, który IMć p. starosta pucki onemu denegował i koniecznie oddawać nie chce, zlecamy to Ich Mć pn. posłom naszym, żeby przypomniawszy wszytkie merita jego in Rempublicam J. kr. Mci prosili, aby go ta łaska szczodrobliwa J. kr. Mci dochodziła. 40. Petitum Ich Mć pp. posłowie nasi do J. kr. Mci wnieść mają za pp. żołnierzami tak tymi, którzy na posłudze Rzpltej pod ekspedycye przeszłe pokaleczeni już więcej onej usui być nie mogą, aby J. kr. Mć z miłościwej łaski swej pańskiej baczenie na onych mieć raczył, tudzież też i tym, którzy podczas wojny kozackiej swawolnie od nich na stanowiskach własnych najechani i penitus ze wszytkiego obrani zostali, te szkody aby miłościwie onym nagrodzić roskazał raczył. 41. Wnieść IchMć pp. posłowie mają do króla IMci prośbę za p. Piotrem Bolestraszyckim podczaszym przemyskim, aby mu myto w Orsku majętności jego, na które rewizyą wyprawił, pozwolone było. 42. Za pp. Popielami Ich Mć pp. posłowie intercessyą swoję wnieść mają, aby rewizya na żupy kotowskie sobie od J. kr. Mci pozwolona już teraz dojść i stanąć mogła. Także za p. Hrehorem Popielem podług petitum przeszłego sejmu i sejmiku prosić, aby in casu suo infelici na tym sejmie da Pan Bóg przyszłym uspokojony być mógł[1]). 43. Mają też Ich Mć pp. posłowie o rewizyą J. kr. Mci prosić na most i drogę na gościńcu przemyskim w Rubieszowie IMci p. przemyskiemu[a]), aby była od J. kr. Mci onemu dana. 44. Iż IMć p. starosta trembowelski[2]) niemały koszt na murowanie zamku trembowelskiego ważył, IchMć pp. posłowie J. kr. Mci prosić mają, aby zesłać rewizory raczył na uznanie tych kosztów podjętych, a potem żeby nagrodę według taxy onych odniósł. 45. Zamek zydaczowski przez umniejszenie i odjęcie prowentów iż coraz pustoszeje i opada bardziej, a IMć p. starosta zydaczowski dla szczupłej intraty tego starostwa sufficere temu żadną miarą nie może, IchMć pp. posłowie J. kr. Mci prosić będą, aby zwierzchności swej pańskiej na oprawę tego zamku sposób obmyślеć raczył, gdyż nietylko że jest potrzebny tam tym krajom do obrony i ochrony obywatelów tamecznych pod inkursye pogańskie, ale też i akta, którемi majętności i substancye ingrossowane są, na całości ich obywatelom wiele należy. 46. Miasto Busk, lubo samem położeniem miesca jest obronne, jednak aby tak częstym i gęstym inkurzyom pogańskim obrona dostateczniejsza przez miesczany buskie być mogła, IchMć pp. posłowie J. kr. Mci prosić mają, aby onych, przy przywilejach ich od królów IchMci nadanych na jarmark i od podwód wolnych czyniąc, w cale zachowawszy, od podatków teraźniejszych na sejmie uchwalonych z miłościwej łaski swej pańskiej uwolnić raczył. 47. Krosno, iż przez leżą częstego żołnierza do zubożenia wielkiego przyszło, IchMć pp. posłowie J. kr. Mci prosić mają, aby sposobem inszych miast jako Lwowa, Sniatyna, Kołomyej na poprawę murów, baszt sposobienia temu miastu, strzelby i inszej armaty, sztukowym, na lat kilka pozwoliwszy, poratować raczył. 48. Miasteczko Gliniany nietylko od ustawicznego nieprzyjaciela Krzyża świętego, od częstej leży żołnierskiej, ale teraz świeżo od wojska pruskiego, którzy obóz swój mieli pod miasteczkiem do wielkiego ubóstwa przyszło, IchMć pp. posłowie J. kr. Mci przełożywszy te ich koszty, trudy i niewczasy prosić mają, aby od podatków na sejmie teraźniejszym uchwalonych uwolnione było. 49. Wisnia przez częste ciemiężenie ustawicznemi stacyami żołnierza do zubożenia wielkiego przyszło, że wiele domów pustkami, których odbiegli, stoją; IchMć pp. posłowie J. kr. Mci prosić mają, sby J. kr. Mć wejrzawszy w ciężkość ich politowanie nad niemi uczyniwszy od podatków na sejmie teraźniejszym uchwalo-

a) Zielinskiemu Lw.

1) Vol. l. III, 706. 2) Stefan Bałaban.

nych wolnem ono uczynić raczył. 50. Obywatele sanockiej ziemie przedkładali w pośrodku koła naszego złe i dla błot niesposobne drogi około miasteczka Leska[b] IMci p. Stadnickiego dziedzicznego i prosili, aby IMci p. Stadnickiemu na to rewizorowie dani byli, o co pp. posłowie za pozwoleniem naszem na sejmie starać się mają. Felicyan z Grochowiec Grochowski pisarz ziemie przemyskiej i marszałek sejmiku generalnego wiśnieńskiego.

Castr. Prem. Rel. 349 p. 1804—1830. Castr. Leopol. Rel. 381 p. 1539—1568. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 13—19.

169.

Pod Lwowem, 28 kwietnia 1631.

Regestr szlachty lwowskiej i zydaczowskiej na okazowaniu pod Lwowem.

Regestr okazowania IMć pp. obywatelów ziemie lwowskiej i zydaczowskiej, które się pode Lwowem w polu u S. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodniej niedzieli w roku tysiąc sześćset trzydziestym pierwszym podług konstytucyej sejmu w Warszawie in anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo septimo uchwalonej in armis przed IMcią p. Alexandrem Trzebińskim podkomorzym ziemie lwowskiej i urzędnikami do takowego popisu w prawie koronnem opisanymi, w niebytności JW. IMci p. Stanisława Lubomirskiego hrabi na Wisniczu woiewody ziem ruskich, sendomirskiego spiskiego białocerkiewskiego dobczyckiego grzybowskiego etc. starosty.

Naprzód IMć p. Jerzy Dziedoszycki kastellan lubaczowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Trzebinski podkomorzy ziemie lwowskiej był osobą swą personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj hrabia na Ostrorogu wojewodzic poznański, starosta drohowyski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Narajowski sędzia ziemie lwowskiej nie był sam dla starości swojej na popisie, jednak poczet swój przez p. Jana Wolskiego sługę swego in armis do popisu stawił. IMć p. Marcyan Morawiec podsędek ziemie lwowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Ozga z Ossy pisarz ziemie lwowskiej był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Maximilian Lahowski pisarz grodzki lwowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Kurzanski wojski lwowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Bałaban trembowelski rohatynski etc. starosta, dla złego i niesposobnego zdrowia swojego sam nie był na popisie, jednak przez p. Daniela Zwiastowskiego sługę swego poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek starosta lwowski, sam na ten czas jest IMć w Warszawie u króla IMci, jednak poczet swój przez p. Stanisława Janickiego sługę swego sługę in armis stawił do popisu. IMć p. Jakub Sobieski krajczy koronny starosta krasnostawski poczet swój do popisu przez p. Stanisława Ołtarzowskiego sługę swego in armis stawił. IMć p. Zygmunt Swirski podsędek ziemie halickiej był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Ferdynand Piasecki pisarz ziemski buski sam personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Swierski z Romanowa podstarościc kamieniecki poczet swój przez IMci p. Pawła Swierskiego syna swego stawił in armis i popisał się. IMć p. Stanisław Kowalski z Blothnie sam personaliter na popisie był i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Gorski z Dziewiathnik personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. P. Władysław Czerniejowski personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Głembocki podstoli lwowski sam na ten czas chory i stary

---

a) Liska Lw:

jednak poczet swój in armis przez p. Mikołaja Głembockiego syna swego in armis stawił. IMć p. Zbozny Olesnicki sam personaliter był na popisie i swem, także IMci p. Marcina Oleśnickiego synowca swego małego poczet in armis stawił. IMć p. Władysław Cebrowski sam na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Jakuba Chrzonowskiego sługę swego in armis stawił. IMć p. Krzysztof Cebrowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Ludwik Ozygalka imieniem swojem i IMci p. Mikołaja Ozygałki ojca swego starego i chorego sam był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Teodor Terlecki wojski grodecki był na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Hieronim Chmielecki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Nazariusz Bułdey był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan i Marcin Chodorowskie bracia rodzeni byli na popisie personaliter obaj i poczty swoje in armis stawili. IMć p. Leski z Myrysczowa był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Malski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił do popisu. IMć p. Krzysztof Szyszycki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Czerniejowski był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Mnichowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Wyszkowski imieniem IMci p. Mikołaja Ligęzy kastellana sandomierskiego poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Stanisław Jaruntowski z Brzeziny był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Ostrowski z Nowosielec był na popisie personaliter i imieniem swojem i paniej małżonki swojej popisał się in armis. IMć p. Stanisław Zaleski z Chlibowicz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Podsędkowski był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Wojciech Iskra był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Alexander Laskowiecki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Zarnowski był na popisie personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Kasper Niedzwiedzki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jakub Golianski był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Seweryn Gruszecki był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Miliewski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Filip Rykowski był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Paweł Woiankowski sekretarz króla IMci był sem personaliter na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Paweł Zaleski z Krynicze z powiatu przemyskiego był sam na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Paweł Wronowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Grzybowski z Brzeziny był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Alexander Drzozdowski był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Kłodnicki z Rozwoza był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Mysłowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Dąbski z Podhorecz personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Kraiowski dzierzawca zaszkowski personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Kraiowski dzierzawca nikułkowski był sam personaliter na popisie i poczet stawił. IMć p. Marcin Chromański z Krzyczyny był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. P. Andrzej Kuropatnicki był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Sliwowski wojt firleiowski był sam personaliter na popisie i poczet stawił. IMć p. Andrzej Błendowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Walenty Rychłowski z Kalnej był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jerzy Machnacki z Juskowej był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Balicki personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Badowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Hoszowski imieniem p. Siemiona Hoszowskiego ojca swego starego chorego poczet in armis stawił. IMć p. Jan Wydzga był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Zakrzewski Hranek personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Stawski wojt gliniański był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Andrzej Krzeczowski był personaliter

na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Bratkowski był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Sluzowski był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Sebastyan Kurzanski był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. Mikołaj Kryniecki był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jadam Dzierzek był personaliter na popisie i poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Wojciech Babinski personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Kasper Rzeczynski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Złobocki z Dubia był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jakub Zagorski z Ostrowa był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Sowinski swem i Jej Mci paniej małżonki swej imieniem był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Andrzej Marchocki na ten czas chory, jednak poczet swój personaliter stawił i popisał się in armis. IMć p. Jan Lebkowski z Głuchowicz był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Kaski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Korzyczki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Kasper Ostrołencki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Wacław Rykowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Milewski personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Filip Gorski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IchMć pp. Jan i Adam Podhoreccy sendzicowie buscy personaliter byli obaj na popisie i poczet in armis stawili. IMć p. Jan Brzozowski wójt zydaczowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Paweł Łaski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Brzuchowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Paweł Dunin Szpoth wójt buski na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Samuela Łapinskiego in armis stawił. IMć p. Mikołaj Białoskorski z Włodzimirzec personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Skulimowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Wielogorski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Andrzej Grabowski z Bratkowicz był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Kasper Wrenczky z Smolina z powiatu bełzkiego był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Szczytnicki z Machnowicz był na popisie personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Gnoiński arendarz z Rzesny był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakub Popowski arendarz z Małczyc był personaliter na popisie i poczet in armis stawili. IMć p. Adam Dobrzynski z Baranówki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Paweł Golianski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Chrąsliczki arendarz z Sichowa na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Macieja Chrosliczkiego in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Boczkowski z Wolczuch był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Goliański na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Bartosza Muchalskiego sługę swego in armis stawił. IMć p. Prokop Tyssarowwski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Czołhanski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Czołhanski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Zeliborski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Kakowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Jaruntowski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Kasper Nowosielski komornik ziemie lwowskiej był personaliter na popisie i poczet stawił. IMć p. Andrzej Nowosielski był sam personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił przez p. Stanisława Iwanoskiego sługę swego. IMć p. Wacław Zapłatynski z Borszowa był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Przedrzymierski dzierżawca łahodowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Przedrzymierski Iwanow syn był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Rączka z Wolczuch był sam na popisie personaliter i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Wystemp z Testanowa był sam personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Krzysztof Poniatowski był personaliter na popisie i po-

czet in armis stawił. IMć p. Bartosz Marcikowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Pohorecki i Dmitr Pohorecki z Kołbaiowicz bracia stryjeczni byli personaliter na popisie i poczty in armis stawili. IMć ksiądz Józef Przeczkowski z Ostrowa proboszcz lwowski poczet swoj in armis do popisu przez sługę swego p. Stefana Skolnickiego stawił. IMć p. Stefan Lagiewnicki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Kłopotowski z Dubia personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IchMć pp. rajcy lwowscy z Zubrze i Sichowa byli personaliter na popisie i poczty swoje in armis stawili. IMć p. Wojciech Komnacki z Drewlian z powiatu buskiego był personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Maciej Witwieski z Dubia był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Ferens Podwysocki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Dawid Skolski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Hawrilkowicz Podlesiecki był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Sien Skulski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Dmitr Łucki był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Przedrzymieski z Marmuzowic był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Marcin Lipinski Skurowicz był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Tomasz Stoniatycki z Chodorowego stawu był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Korniowski z Gdyczyny był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Kiryk Swirski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jakub Sikorski z Chanaczowa był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Zebrzydowski z Potuky z kaliskiego powiatu był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Wilczek z Lubinia był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Zygmunt Poradowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Poradowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wilczek Sczesny z Lubinia był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Sieprawski z Zorawiak był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Lascz z Chorosney i z Sieminowki i Zamiłoszowic personaliter był na popisie i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Andrzej Ruczki z Ciemiaczyniec był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Wariczynski popisał się na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander i p. Mikołaj Cetnerowie bracia rodzeni popisali się in armis. Slachetny p. Macko Podwysocki popisał się personaliter pieszo. IMć p. Konstanty Giedzinski był personaliter na popisie i poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Jerzy Zamoiski popisał się in armis. Panowie Zachariasz i Jaros Bernatowiczowie bracia rodzeni Ormianie lwowscy dzierzawcy wsi Krzywczyc w powiecie lwowskim leżącej personaliter in armis byli na popisie i popisali się. IMć p. Marcin Krasuski z Troscianca jest sam na ten czas w Warszawie i na popisie nie był, jednak poczet swój przez p. Marcina Iczkowskiego sługę swego do popisu stawił. Slachetny Paweł Trunko Czajkowski był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. Slachetny Jurko Pohorecki z Kolbaiowicz był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. Slachetny Jakub i Fedor Pohorecki bracia rodzeni personaliter popisali się in armis. IMć p. Krzysztof Wolwanowski z Brzozdowicy personaliter był na popisie i popisał się in armis. Slachetny Marek Turzański z Wołczuch był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jerzy Brzozdowski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił do popisu. IMć p. Stanisław Krabanowski wójt tuczempski sam na ten czas chory, jednak poczet swój przez sługę swego p. Ogorzelskiego in armis stawił. IMć p. Marcin Krobanowski wojt porsnianski sam na ten czas jest przy chorągwi królewicza IMci, poczet przez p. Stanisława Piaskowskiego sługę swego in armis stawił. IMć p. Alexander Tymkowicz Przedrzymieski był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Tymko Rozwadowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Fedor Czajkowski Daszkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Lies Skuthynski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Fedor Trunko Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Strutynski Lechnowicz na ten czas chory i stary,

jednak Andrzeja Strutynskiego syna swego stawił, który pieszo personaliter popisał się. Slachetny Sien Winnicki z Czaykowic pieszo personaliter popisał się. Slachetny Andrus Podlesiecki z Nowosielecz personaliter był pieszo i popisał się. Slachetny Iwan Winnicki Hulewicz był personaliter pieszo popisał się. Slachetny Łukasz Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Fedko Borotczak Czaykowski Paskowicz personaliter był i popisał się. Slachetny Jacz Bielinski z Brzuchowicz personaliter był i popisał się pieszo. Slachetny Chwed Czaikowski z Mirisczowa personaliter popisał się pieszo. IMć p. Krzysztof Choinski na ten czas sam jest na Podgurzu i nie był na popisie, jednak poczet swój przez p. Stanisława Karczowskiego personaliter stawił in armis. Slachetny Mathiasz Wytwinski był personaliter na popisie i popisał się pieszo. Slachetny Łukasz Berynda Czaikowski personaliter był na popisie i pieszo popisał się. Slachetny Sien Czaikowski Daskowicz był personaliter i popisał się pieszo. IMć p. Jan Winnicki z Łukowicz personaliter był i popisał się in armis. IMć p. Samuel Czołhański był personaliter na popisie i poczet in armis stawił. Slachetny Jakub Burkarski z Bratkowicz personaliter był i popisał się in armis. Slachetny Lies Witwinski Spletowicz personaliter na koniu popisał się. Slachetny Nalko Kruszelniczki personaliter pieszo popisał się. Slachetny Stefan Hoszowski Lubarycz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Zornicki z Przedrzymiech pieszo personaliter był. Slachetny Andrzej Kryniczki z Kawska pieszo popisał się. Slachetny Fedor Berynda personaliter i popisał się. Slachetny Fedor Stasiewicz Hoszowski pieszo personaliter był. Slachetny Stefan Berynda Czajkowski pieszo personaliter był. Slachetny Stefan Kopacz Podlesiecki pieszo personaliter był. Slachetny Alexander Przedrzymieski z Przedrzymiech Dmitrowicz był personaliter i pieszo popisał się. Slachetny Stefan Czaikowski Iwaskowicz personaliter był i popisał się pieszo. Slachetny Iwan Hoszowski Stłuczanowicz był personaliter na popisie pieszo. Slachetny Iwan Przedrzymieski Popowicz popisał się pieszo. Slachetny Piotr Łozinski Zgałatowicz pieszo był personaliter. Slachetny Iwan Kosinski z Czaikowicz personaliter był pieszo. Slachetny Kost Hoszowski Szawczowicz pieszo personaliter był. Slachetny Hrycz Wołosowicz Jasniski personaliter pieszo był. Slachetny Wasko Zorniski personaliter był pieszo. Slachetny Fedor Janicki Maximowicz personaliter pieszo był. Slachetny Lies Czaikowski Inikowicz Waskowicz pieszo personaliter był. Slachetny Wasil Przedrzymieski z Loziny personaliter pieszo był na popisie. Slachetny Mis Chornicz Hoszowski pieszo personaliter popisał się. Slachetny Stefan Putiatycki Sientulicz na koniu personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iliasz Ilnicki Fykowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Mikołaj Czaikowski Piaskowicz pieszo personaliter był. Slachetny Hryc Czaikowski Mikitycz pieszo personaliter był. Slachetny Iwan Jasniski Wołszowic personaliter pieszo był. Slachetny Prokop Balko z Pletenicz pieszo personaliter był. Slachetny Wasko Korczynski z Pletenicz Łukaszowicz był personaliter i popisał się pieszo. Slachetny Iwan Czaikowski Romanowicz był personaliter pieszo na popisie. Slachetny Fedor Czaikowski Słoninka był personaliter na popisie pieszo. Slachetny Siemin Horodynski z Czaikowic pieszo personaliter był. Slachetny Adam Bobinski z Borszowa personaliter in armis popisał się. Slachetny Iwan Witwinski Jasiowicz z Rostrych pieszo był personaliter. Slachetny Iwan Stasiewicz Hoszoski swem i Fedka i Symka Hoszowskich braci swej personaliter popisał się in armis. Slachetny Stefan Łozinski vicesgerent grodzki lwowski personaliter popisał się in armis. Slachetny Siemin Zgałatowicz Łozinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Wasko Łozinski Zgałatowicz Piotrowicz pieszo personaliter popisał się. Slachetny Andrzej Jasnicki pieszo personaliter popisał się. Slachetny Jacko Jasnicki Pawłowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Ilnicki swem i Stasia, Wasila Ilnickich braci swej rodzonej niedzielnej personaliter in armis popisał się. Slachetny Lawer Sieczka Witwinski in armis personaliter popisał się. Slachetny Mikołaj Turzanski z Mirisczowa swem i Iwachna brata swego rodzonego na ten czas chorego personaliter pieszo popisał się. Slachetny Piotr Bratkowski z Rudnik popisał się personaliter in armis. Slachetny Filip Zorniski z Jasnicz popisał się personaliter pieszo swem i szlachetnego Fedora Zorniskiego ojca swego chorego i starego imieniem. Slachetny Ilko Sloninka Czaikowski personaliter pieszo był i popisał się. Slachetny Sien

Witwicki Mirowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Skulski z Jaskara pieszo personaliter popisał się. Slachetny Wasil Jasniski z Jasnisc swem i Hrycka Jasniskiego ojca swego chorego imieniem personaliter pieszo popisał się. Slachetny Sienko Czarnikowicz Łozinski in armis popisał się i był. Slachetny Kunasz Zerebecki Zeymilnicz personaliter pieszo był i popisał się. Slachetny Łukasz Czajkowski Berinda pieszo personaliter popisał się. Slachetny Alexander Czajkowski Romanowicz swem i matki swojej starej wdowy popisał się pieszo personaliter. Slachetny Kondrat Srokowski na ten czas stary i chory na popisie nie był, jednak przez Fedora Srokowskiego syna swego pieszo popisał się. Slachetny Piotr Szarkowicz Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jacko Popiel z Czaikowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Lies Szlawko Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Stas Timkowicz Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Wasko Czaikowski Kawkowicz swem i matki swej wdowy popisał się pieszo personaliter. Slachetny Fedko Czerkaski z Mirisczowa pieszo popisał się personaliter. Slachetny Lawcr Suszycki z Podwysokiego pieszo popisał się personaliter. Slachetny Sien Szankowicz Czaikowski z Podwysokiego na ten czas chory, jednak przez Iwana Philipowicza popisał się pieszo. Slachetny Warchoni Mikiticz Czaikowski popisał się personaliter. Slachetny Sayko Łozinski pieszo personaliter popisał się. Slachetny Fed Filipowicz Lozinski pieszo personaliter popisał się. Slachetny Bartosz Muchnicki z powiatu zydaczowskiego ze wsi Zahureczka był pieszo i popisał się personaliter. Slachetny Mikołaj Drohomireczki z Buscza pieszo popisał się. Slachetny Mikołaj Drohomirecki z Buscza pieszo popisał się jako ubogi slachcic z szablą i z pułhakiem nazwany Bryndza drohoniecka. Slachetny Iwan Berynda Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Iwaszkowicz Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Hrycko Zerebecki Izaiowicz z Rokitnej personaliter pieszo był. Slachetny Ilko Zerebecki Jimkowicz z Rokitnej personaliter pieszo popisał się. Slachetny Ławryn Zienkowicz Łozinski popisał się pieszo personaliter. Slachetny Stefan Czajkowski Berynda popisał się pieszo personaliter. Slachetny Fedko Berynda Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Ihnat Berinda Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Andrzej Czajkowski Sienko personaliter pieszo popisał się. Slachetny Roman Marholewicz Jasniski z Jasniscz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Fedor Balicki Iwanowicz personaliter pieszo był i popisał się. Slachetny Mieszarkowicz Hoszowski pieszo personaliter był i popisał się. Slachetny Lies Balko Plethenicz pieszo personaliter popisał się. Slachetna Marcinowa z Janowa Jastrzembska wdowa swem i dziatek swych swych lat nie mających poczet in armis stawiła. Slachetny Iwan Michałowicz Koczanowicz Witwinski Dwitencze personaliter pieszo popisał się na popisie. Slachetny Fedor Bratkowski z Boroznicze z powiatu przemyskiego personaliter na popisie był i in armis popisał się. Slachetny Iwanko Nowosielecki Jurkowicz z Kolczyc z powiatu przemyskiego personaliter był i popisał się pieszo. IMć p. Mikołaj Janikowski z Putatycz personaliter był i popisał się in armis. Slachetny Michaiło Strutynski Berlewicz personaliter na popisie był i popisał się in armis. IMć p. Stanisław Kurzanski personaliter był na popisie i popisał się in armis. IMć p. Stanisław Rolia komornik graniczny lwowski zydaczowski personaliter na popisie był i in armis popisał się. IMć p. Jan Kamieniecki z Nossowa personaliter był na popisie i popisał się in armis. Jej Mć pani . . . Konarzowska wdowa swojem i dziatek swoich małych i niedorosłych imieniem poczet in armis przez p. Jana Zanskiego sługę swego stawiła. Jej Mć p. . . . Rzewuska z Wolczuch wdowa poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Skorkowskiego sługę swego stawiła. JW. JejMć p. Zofia na Zołkwi Daniłowiczowa wojewodzina ruska korsuńska czehryńska starościna wdowa poczet swój in armis na popis przez slachetnego p. Jana Czarnoleskiego stawiła. IMć p. Maciej Swiencicki z Przemiwołek poczet swój in armis, iż sam jest na ten czas chory, przez p. Jana Kozniowskiego sługę swego stawił. IMć p. Jakub Swiencicki z Rzemieniowa personaliter był na popisie i in armis popisał się. IMć p. Andrzej Lazniowski był personaliter na popisie i popisał się in armis z pocztem swoim. JejMć p. Helzbieta Karwowska Piotrowa wdowa poczet swój in armis na popis przez p. Jana Sławińskiego sługę swego stawiła. IMć p. Stanisław z Pohorecz Korytko per-

sonaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Glinka łowczy halicki sekretarz króla IMci poczet swój in armis do popisu stawił przez p. Jana Czaikowskiego sługę swego IMć p. Andrzej Zagorski personaliter był na popisie i poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Stefan Galezowski z powiatu lubelskiego personaliter był na popisie i poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Stanisław Gorski z Palikrow na ten czas sam jest przy chorągwi w wojsku króla IMci na Ukrainie, z chorągwią służąc z IMcią p. Daniłowiczem wojewodzicem ruskim rotmistrzem króla IMci, jednak do popisu poczet swój in armis przez p. Stanisława Czołowskiego sługę swego stawił Jej Mć p. z Bydlina Piotrowa Polanowska wdowa poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Skłonkowskiego sługę swego stawiła personaliter. IMć p. Stanisław Askmaniczki z Stok personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. Slachetny Sien Czaikowski z Łoziny na ten czas sam chory i stary, jednak stawił Jacka Czaikowskiego syna, który personaliter pieszo swem i p. ojca swego imieniem popisał się. Slachetny Hrycko Czaikowski Mikiticz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Stas Strutynski Lechnowicz z Woszendorowa sam na ten czas chory i na popisie dla choroby nie mógł być personaliter, jednak w osobie swej stawił p. Marka Korczynskiego, który pieszo od p. Strutynskiego popisał się. Slachetny p. Florian Przedrzymieski personaliter pieszo popisał się. JW. pani JMć p. Katarzyna z Stemberka Sieniawska podczaszyna koronna wdową poczet swój in armis do popisu przez slachetnego p. Jana Osmolskiego sługę swego stawiła. W. p. Jej Mć p. Eufrozina Chodkiewiczowa Prokopowa Sieniawska chorążyna koronna wdowa poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Wolskiego sługę swego stawiła. JW. IMć p. Mikołaj Sieniawski podczaszy koronny poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Kaskiego sługę swego stawił. Jej Mć p. Małgorzata Jordanowa Zarzecka wdowa poczet swój in armis przez p. Stanisława Koczkowskiego do popisu stawiła. Jej Mć p. Malchrowa Zebrzydowska wdowa poczet swój do popisu przez slachetnego p. Jana Popielickiego sługę swego in armis stawiła. IMć p. Mikołaj Nahuiowski tudzież i IMci p. Władysława Nahujowskiego brata swego rodzonego małego imieniem in armis popisał się i poczet stawił. IMć p. Krzysztof Miedzyborski był personaliter na popisie i poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Mikołaj Pokutynski z Duszanowa personaliter był na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Oleszynski personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Krogulecki personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Jabłonski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Szystowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. Slachetny p. Fiedor Winnicki personaliter popisał się i poczet swój stawił. IMć p. Jan Jaszowski personaliter popisał się i poczet swój in armis staawił. IMć p. Jakub Kruszynski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Strzemię z Czołhan personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Fredro personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Kuropatnicki personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Adam Klinski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Wroblowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Sebestian Nowosielski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Czartoryski sam na ten czas chory jest, jednak przez p. Sebastiana Miłockiego sługę swego do popisu poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Dobraczynski swem i JejMci paniej małżonki swojej personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Grzegorz Ostrowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Simon Olewinski swem i IMci p. ojca swego na ten czas chorego i starego imieniem personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Joachim Krauszowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stefan Narajowski popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Blendowski swem i imieniem IMci p. Jerzego Blendowskiego ojca swego starego chorego personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Tyszkowski z Nowosielec personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Łukasz Suski personaliter popisał i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Swierski personaliter popisał się i poczet swój in armis

stawił. IMć p. Jan Godlewski na ten czas sam chory jest, jednak poczet swój przez p. Jana Ostrowskiego sługę swego in armis stawił. IMć p. Adam Sutkowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. Jej Mć pani Motrucka z Brzozdowic wdowa przez p. Jana Siepichowskiego sługę swego poczet swój in armis do popisu stawiła. Jej Mć p. Koraczowa wdowa poczet swój przez p. Stanisława Zeryskiego sługę swego do popisu in armis stawiła. IMć p. Jan Witwicki pisarz grodzki winnicki personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Alexander Giedziński personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Janicki syn nieboszczyka IMci p. Stanisława Jańickiego miecznika lwowskiego personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Ostrowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Janicki stary personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. Jej Mć p. Katarzyna z Ossy Kopyczynska poosędkowa halicka wdowa poczet swój in armis do popisu przez sługi swe stawiła. IMć p. Mikołaj Brzozdowski z Brzuchowic personaliter popisał się i poczet stawił. IMć p. Andrzej Cieszycki z Streptowa na ten czas sam chory jest, jednak poczet swój przez p. Jana Wolskiego sługę swego in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Piruski imieniem p. Stanisława Piruskiego ojca swego personaliter popisał się i poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Mikołaj Dubaniowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Mikołaj Dubrawski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jendrzej Brzozdowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Kasper Wilnynski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław Szpoth imieniem IMci p. ojca swego na ten czas chorego poczet in armis do popisu stawił i popisał się. IMć p. Grzegorz Piotrowski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Zebrowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Wojciech Piotrowski popisał się i poczet stawił. IMć p. Jakub Chronowski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Winnicki personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Andrzej Woszkowski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Adam Zabawski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Rembowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Łukasz Paprocki personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Piaskowski z Olszani personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Jan Osendowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Swientuski sam na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Jana Golinskiego sługę swego do popisu in armis stawił. IMć p. Krzysztof Skorkowski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Nikodem Kurowski poczet swój in armis przez czeladź do popisu stawił. IMć p. Krzysztof Złotnicki personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Józef Łączynski personaliter był na popisie, który swem i IMci p. Jana Polanowskiego popisał się i poczet swój i p. Jana Polanowskiego in armis do popisu stawił. IMć p. Adam Kalinowski poczet swój przez czeladź swoję in armis do popisu z obu swych wsi Snowicza stawił i popisał się. IMć p. Sebestian Kochanowski z Wirowa personaliter popisał się i poczet stawił. IMć p. Jan Winski przez czeladź swoją poczet do popisu stawił. Slachetny p. Wasil Skulski personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Maciejowski na ten czas sam chory, jednak przez czeladź swoją poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Wacław Dobaniowski na ten czas sam jest chory, jednak poczet swój przez czeladź swoją do popisu in armis stawił. IMć p. Stefan Wydzga personaliter popisał się tudzież i za IMci p. Jana Wydzgę ojca swego chorego poczet in armis stawił. IMć p. Jakub Skrzelecki przez p. syna swego poczet in armis do popisu stawił i popisał się. Slachetny p. Jan Winnicki personaliter popisał się. Slachetny p. Hrehory Medynski personaliter popisał się. Slachetny p. Andrzej Balko personaliter pieszo popisał się. IMć p. Jan Kamieniecki z Lackiego personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Lawoszyński z Krasnosielecz personaliter popisał się in armis. IMć p. Stanisław Oltarzowski z Mireszowki personaliter popisał się in armis. IMć p. Dmitr Macedonski przez czeladź poczet in armis stawił do popisu. IMć p. Andrzej Kossowski z Chrabelnej personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Woiciech

Hubycki czeladź do popisu in armis stawił. IMć p. Jan Kalinowski z Kamionek personaliter popisał się in armis. Jej Mć p. Kalinowska wdowa pozostała małżonka IMci p. Kalinowskiego wojskiego halickiego przez sługi swe do popisu poczet in armis stawiła. Slachetny p. Stanisław Witwicki swem i p. ojca swego imieniem personaliter popisał się. Slachetny Jan Kozłowski przez p. swagra swego popisał się. Slachetny p. Jan Hoszowski swem i p. Marka Hoszowskiego ojca swego starego personaliter popisał się pieszo. IMć p. Andrzej Drogomirz personaliter popisał się i poczet in armis stawił. Jej Mć p. Zofia Drogomirzowa wdowa poczet swój przez czeladź do popisu in armis stawiła. IMć p. Marcin Krzeczowski przez czeladź poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Zulinski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Jan Bratkowski z Rudnik personaliter popisał się z pocztem in armis. Slachetny p. Andrzej Rozwadowski z Podwysokiego personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Ilnicki z Borsowa personaliter pieszo popisał się. Jej Mć p. Janowa Czerniejowska podkomorzyna lwowska wdowa poczet swój przez sługi swe in armis do popisu stawiła. IMć p. Piotr Sokolnicki personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. Slachetny p. Jan Dobrzanski personaliter popisał się in armis. Slachetny Iwan Krynicki Jaroszowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny Roman Hoszowski Sunicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Andrzej Horodyski swem i p. Prokopa Horodyskiego ojca swego imieniem personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jan Sambor personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jan Dąbrowski personaliter popisał się na popisie. Slachetny Sien Kalnofoiski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jan Dąbrownicki personaliter popisał się na popisie. Slachetny Jan Chrostecki na ten czas chory jest, jednak przez czeladź poczet swój do popisu in armis stawił. Slachetny p. Paweł Horodyski personaliter popisał się na popisie. Slachetny p. Samuel Przyłuski personaliter był i popisał się. Slachetny Piotr Malech Lozynski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jacko Popiel z Czaikowicz pieszo popisał się personaliter. Slachetny Stefan Daskowicz Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jacko Ortynski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Alexander Bilinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Zachariasz Łozinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Jasniscki personaliter pieszo popisał się. Slachetny Fedor Hoszowski Misiowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Hryc Hoszowski Potrenicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasil Spinka Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Ilko Noworecki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Andrzej Baczynski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. Slachetny p. Stanisław Baczynski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. Slachetny p. Jan Baczynski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. Slachetny p. Szczęsny Łomżycki personaliter popisał się i poczet stawił. Slachetny p. Andrzej Milewski personaliter popisał się i z pocztem. Slachetny p. Marcin Lesiecki personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Paweł Kurowski personaliter popisał się i poczet stawił. IMć p. Mateusz Włodkowski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Wacław Zamoiski chorąży chełmski poczet swój do popisu przez czeladź i sługi swoje in armis stawił. IMć p. Stanisław Rogalski personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił. IMć p. Marcin Choteczki poczet swój tylko do popisu przez czeladź i sługi swoje in armis stawił. IMć p. Marcin Sułowski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Sebestian Kamocki personaliter popisał się i poczet stawił. IMć p. Stanisław Stawski poczet swój przez czeladź in armis stawił. IMć p. Wojciech Stawski z Trościańca poczet swój przez czeladź in armis stawił. Ich Mć pp. Jan i Wacław Botowscy z Bruchnal iż są minorennes, sami jednak przez czeladź swoją poczty in armis stawili. IMć p. Stanisław Kilian Boratynski sam personaliter nie był na popisie, tylko przez czeladź swoją poczet do popisu stawił. Slachetny Jac Skulski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Alexander Sulatycki personaliter popisał się i poczet in armis stawił. Slachetny p. Piotr Swaryczowski poczet swój przez zięcia swego stawił. Slachetny Jan Czołowski personaliter popisał się i poczet stawił. IMć p. Stanisław Firlej z Olszanice nie był personaliter na popisie, jednak przez IMć p. Piotra Chwała poczet swój in armis stawił. IMć p. Simon Gadnowski personaliter popisał się i po-

czet stawił. IMć p. Florian Pawłowski z Biecza personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Lubieniecki personaliter popisał się i poczet stawił. IMć p. Paweł Swoszowski poczet swój tylko do popisu in armis stawił przez czeladź swoję. IMć p. Kasper Waryński personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Rzeszowski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Krzysztof Kruszynski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. Slachetny Alexander Sokołowski personaliter popisał się i poczet stawił. Slachetny Alexander Srokowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Michał Walicki z Mołodyncza swem i paniej matki swej imieniem personaliter popisał się i poczet do popisu in armis stawił. Slachetny Łukasz Medynski z Nowosielecz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Marek Kruszelnicki z Ostalowicz personaliter popisał się. Slachetny p. Ilko Kruszelnicki z Zaszkowa personaliter popisał się. Slachetny p. Paweł Witwicki z Nowosielecz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedko Czaikowski personaliter pieszo popisał się. IMć p. Malcher Wierzbicki personaliter był na popisie i poczet in armis stawił. Slachetny p. Stefan Podlesiecki Kopacz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedko Medynski z Nowosielecz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Czaikowski Romanowicz Stefanowski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Mikołaj Skulski z Ostałowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Jacko Pohorecki personaliter popisał się pieszo. IMć p. Jan Widzowski personaliter popisał się i poczet swój in armis do popisu stawił. Slachetny p. Tomasz Zabierzowski z Kirnice personaliter popisał się pieszo. IMć p. Andrzej Widzowski sam jest na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Jana Wąszowskiego sługę swego in armis do popisu stawił. Slachetny p. Mikołaj Podlesiecki Strunkowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Michał Berlicz Struthynski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. Jej Mć p. Stanisławowa Tyszkowska podstarościna zydaczowska poczet swój przez sługi swe do popisu in armis stawiła z Laszek. Slachetny p. Maciej Podwysocki personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Wasko Zerebecki syn pana Hryniów z Jasnysc personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Lies Skolski z Borsowa personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Andrzej Podlesiecki z Nowosielec personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Piotr Podlesiecki z Nowosielec personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Iwan Ilnicki z Stryhaniec personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Jac Czerkaski z Mirysczowa personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Paweł Balko z Mirysczowa personaliter popisał się pieszo. IMć p. Mikołaj Chronowski z Sławnej personaliter popisał się i poczet in armis stawił. Slachetny p. Iwan Zerebecki Jaykowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetni panowie Iwan i Andrzej Maliccy z Miryszczowa personaliter popisali się obaj pieszo. Slachetny p. Jan Popiel z Grodka personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Mikołaj Popiel z Turzego personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Michał Jasniski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Wasko Kruszelnicki z Borszowa personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Piotr Putiatycki z Wypisków personaliter popisał się na koniu. Slachetny p. Hrehory Podlesiecki z Przemyślan personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Iwan Rudnicki z Mirysczowa personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Jerzy Goliszowski z Janczyna sam na ten czas jest chory, jednak poczet swój do popisu in armis przez Janowskiego sługę swego stawił. IMć p. Bazyli Wyszlobocki z Rudnik personaliter popisał się in armis z pocztem. IMć p. Jerzy Rozwadowski z Nieniowa personaliter popisał się in armis z pocztem. Slachetny p. Piotr Lurynowicz z Balic personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Piotr Bratkowski personaliter popisał się in armis z pocztem. IMć p. Piotr Sladkowski personaliter popisał się in armis z pocztem. IMć p. Wojciech Trzaskowski imieniem swem i braci swej młodszych personaliter popisał się i poczet swój in armis stawił z Dobrzan. Slachetny Gay Jasniski Jaczowicz z Jasnisc personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Fedko Krechowiecki personaliter popisał się pieszo. Slachetni pp. Kost i Iwan Hoszowskie Korobczycowie bracia rodzeni przez p. Andrzeja Hoszowskiego brata swego rodzonego personaliter comparentis popisali się i poczet do popisu in armis przez p. Andrzeja Hoszowskiego stawili. Slachetny Iwan pop Binski z Czaikowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Zapłatynski Stefan z Ostałowicz

personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Marcin Memzynski z Czaikowicz personaliter popisał się i poczet swój in armis do popisu stawił. Jej Mć p. Zofia Malcherowa Zebrzydowska wdowa swem i dziatek swoich małych imieniem poczet do popisu in armis przez p. Jana Niestasowskiego sługę swego stawiła. Slachetny p. Jurko Podlesiecki z Nowosielec personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Iwan Balko z Pletenicz personaliter popisał się piechotą. Slachetny p. Jakub Piaskowski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Jarosz Srokowski personaliter popisał się na koniu. Slachetny p. Iwan Srokowski personaliter popisał się piechotą. Slachetny p. Iwan Witwicki Sieniowicz z Hoszowa personaliter popisał się piechotą. Slachetny p. Fedor Hołdyszowicz Hoszowski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Iwachno Spotakowicz Hoszowski popisał się pieszo. Slachetny p. Andrzej Maszowicz Hoszowski personaliter pieszo był. Slachetny p. Hrehory Witwicki Koczkowicz personaliter pieszo był. Slachetny p. Fedko Kolczycki Lubaszowicz z Kostoniowa personaliter piechotą był. Slachetny p. Alexander Wysłoboczki swem i p. Marka Wysłoboczkiego brata swego imieniem popisał się personaliter i poczet in armis stawił. Slachetny p. Ilko Medynski swem i p. Sienia Medynskiego stryja swego na ten czas chorego imieniem popisał się z Mirysczowa i poczet stawił. Slachetny p. Antoni Olizarowicz Hoszowski z Dininy personaliter pieszo był. Slachetny p. Jacko Srokowski Janowicz personaliter popisał się. Slachetny p. Stanisław Andrunikowicz Hoszowski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Stefan Czaikowski Mikitycz personaliter popisał się piechotą. Slachetny p. Stefan Hoszowski Olizarowicz personaliter popisał się. Slachetny p. Lies Skolski imieniem p. Hryca Witwickiego na ten czas chorego popisał się na koniu. Slachetny p. Hryc Sarkowicz Hoszowski personaliter popisał się piechotą. Slachetny p. Wasko Luczki z powiatu przemyskiego personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Ilnicki imieniem p. Siemiona Zapłatynskiego na ten czas chorego personaliter popisał się w osobie onego piechotą. Slachetny p. Truchan Witwicki popowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Kost Witwicki z Hasielnicze personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Prokop Łozinski Dzieskowicz personaliter pieszo był na popisie. Slachetny p. Piotr Zorniski z Loziny personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Prokop Siemiginowski z Hoszowa personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Iliasz Stasiewicz Hoszowski z Witowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Sien Witwicki Mirowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Stefan Iwanowicz Czaikowski z powiatu przemyskiego personaliter pieszo był. Slachetny p. Maciej Stasiowicz Hoszowski personaliter popisał się piechotą. Slachetny p. Iwan Sluzewicz Witwicki personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Paweł Iwanowicz Czaikowski pieszo popisał się personaliter. Slachetny p. Iwan Czaikowski Szatko personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Wasko Wliglowicz Hoszowski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Łukasz Łuczki z Czaikowic personaliter popisał się piechotą. Slachetny p. Fedor Strzemecki personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Daniło Witwicki z Pletenicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Fedor Kruszelnicki z Bloiczicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Iwan Fedorowicz Przedrzymieski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Paweł Przedrzymieski personaliter popisał się pieszo. Salchetny p. Hawryło Przedrzymieski popisał się personaliter pieszo. Slachetny p. Mikołaj Przedrzymieski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Sien Hrycowicz Przedrzymieski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Iwan Zapłatynski z Ostałowicz personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Iwan Łohinowicz Łozinski popisał się personaliter pieszo. Slachetny p. Macko Korczyński z Pletenicz popisał się personaliter pieszo. Slawetny p. Krzysztof Awedykowicz Ormianin lwowski arendarz wsi Dumczyc personaliter pieszo popisał się na koniu in armis. IMć p. Mikołaj Kochanowski swem i paniej małżonki swej także i pp. Bienieckich pasierbów swoich imieniem wsi Rzeczycan dziedzicow do popisu poczet swój in armis stawił. IMć p. Władysław Wrzeszcz swem i pp. braci swoich rodzonych młodszych personaliter popisał się i poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Węgorzowski personaliter popisał się na koniu. IMć p. Władysław Kuczkowski personaliter popisał się in armis. IMć p. Wojciech Stasiorowski był personaliter i poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Paszkowski był

personaliter i poczet swój in armis stawiłł. IMć p. Krzysztof Kosmider był personaliter na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Alexander Bronowski personaliter popisał się i poczet do popisu in armis stawił. IMć p. Jan Kozuchowski swem i p. małżonki swej imieniem personaliter poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Tomasz Grotowski personaliter popisał się in armis. IMć p. Samuel Biestrzykowski personaliter był na popisie i poczet stawił in armis do popisu. IMć p. Jan Sikorski personaliter poczet swój do popisu in armis stawił. IMć p. Szymon Czartoryski personaliter popisał się in armis. IMć p. Bartosz Zaliwski personaliter popisał się in armis. IMć p. Jerzy Kierzynski personaliter popisał się i poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Jerzy Koniecki personaliter popisał się in armis i poczet do popisu stawił. IMć p. Mikołaj Walawski personaliter był na popisie i poczet stawił in armis. IMć p. Jerzy Łobosz personaliter był na popisie i poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Jakob Kwasniowski personaliter popisał się in armis do popisu. IMć p. Wojciech Chrząstowski popisał się in armis i poczet stawił. IMć p. Jan Tyszkowski personaliter popisał się in armis i poczet do popisu stawił. IMć p. Jendrzej Rogawski personaliter popisał się in armis i poczet do popisu stawił. IMć p. Piotr Biedrzychowski personaliter poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Andrzej Biedrzychowski personaliter popisał się in armis na popisie i poczet swój stawił. IMć p. Michał Haim personaliter popisał się in armis na popisie. IMć p. Alexander Gadomski personaliter był na popisie. IMć p. Alexander Raiecki personaliter popisał się in armis na popisie. IMć p. Alexander Piruski personaliter popisał się in armis do popisu. IMć p. Jan Czerkaski personaliter popisał się in armis do popisu. IMć p. Jan Czerkaski personaliter popisał się in armis na popisie. Slachetny p. Iwan Burkaczki personaliter popisał się in armis na popisie i poczet swój stawił. Slachetny p. Piotr Durchslager popisał się pieszo. Slachetny p. Jendrzej Moskowski personaliter popisał się in armis na popisie i poczet swój do popisu stawił. Slachetny p. Michał Blechicki personaliter popisał się. Slachetny Hryc Mikitycz Hryłowicz personaliter popisał się wirzchem na podeszwach. Slachetny Paweł Siekielski personaliter popisał się in armis. IMć p. Marcin Kozniowski personaliter popisał się z kordem na popisie. Slachetny p. Danilo Łozinski personaliter popisał się pieszo z autentykiem na popisie. Slachetny p. Biliński personaliter popisał się in armis na popisie IMć p. Michał Mikielski personaliter popisał się pieszo na popisie, gdyż jadąc przez most koń mu nogę złamał. Slachetny p. Wojciech Karnicki personaliter popisał się pieszo in armis na popisie tj. szablą z rusznicą i z ostrogami z maczugą. Slachetny p. Prokop Mokrzycki personaliter popisał się pieszo. IMć p. Stanisław Stasiorowski personaliter popisał się in armis na popisie i poczet swój stawił. Slachetny p. Ginalt z Podola popisał się pieszo. Slachetny p. Jendrzej Gwozdzikowski personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Malcher Dudowski personaliter popisał się pieszo do popisu. Slachetny p. Hrycz Dudycz Siemiginowski personaliter popisał się.

Ind. Rel. Castr. Leop. 382 p. 723—754.

170.

W Przemyślu, 24 lipca 1631.

Dwie protestacye z powodu udaremnienia elekcyi pisarza ziem. przemyskiego.

1. Actum in castro premisliensi feria quinta in vigilia festi S. Iacobi apostoli anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo primo. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia premisliensia personaliter venientes generosi Martinus Fredro de Pleszowice venator et Paulus Ligęza de Bobrek gladifer terrae premisliensis, nomine suo et mfci. Andreae Boguski de Boguszyce castellani sanocensis atque gsorum. Ioannis Fredro de Pleszowice iudicis, Samuelis Naraiowski dapiferi, Remigiani Wojakowski subdapiferi, Georgii Fredro de Pleszowice tribuni terrae premislien-

sis atque gsorum. Valentini Jaskmanicki de Jaskmanice aulici sacrae regiae Maiestatis, Mathiae Stanislai Drohoiowski a Drohoiow Ioannis Broniowski nec non totius nobilitatis districtus premisliensis protestati sunt contra gsos. Felicianum Grochowski de Grochowce nominatum succamerarium terrae premisliensis, mfcum. Georgium Krasicki de Siecin capitaneum dolinensem et vexilliferum haliciensem, Petrum Swatopelk Bolestraszycki pocillatorem, Albertum Alexandrum Przedwojowski subiudicem terrae premisliensis ideo, quia ipsi primarii directores factionis infrascriptae legum regni, quibus securitas actuum publicorum satis provisa est, nulla ratione habita, ausi sunt actum electionis notarii terrestris premisliensis pro die hodierna literis illustris et mfci. Stanislai Lubomirski a Lubomirz comitis in Wisnicz, pallatini terrarum Russiae, sendomiriensis, dobczycensis, białocerkieuiensis, scepusiensis, grybouiensis etc. capitanei assignatae et publicatae [1]) cum animis pensatis et praeiudicatis in templum, ubi actus iste expediri pro more debuit, venientes sine ulla nedum legitima causa, quin immo temere interturbare atque in suam partem nonnullis, quibus cum eorum ratione cointelligentiam habuerint revocatis dismembrationem, quo facilius ex conintelligentia et conspiratione suum candidatum praeter consensum totius nobilitatis pro tunc congregatae eligere possint, fecerunt minnime protestationes officialium et nobilitatis alta et sonorosa voce factas curantes. Praecavendo itaque, ne leges publicae ac libertates nobilium patiantur detrimentum, hanc ad acta offerunt protestationem.

2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia praemisliensia personaliter venientes gsi. Felicianus a Grochowce Grochowski succamerarius premisliensis, Georgius a Siecin Krasicki vexillifer terrae haliciensis et capitaneus dolinensis, Petrus Swatopelk de . . .a) Bolestraszycki pocillator terrae premisliensis, Albertus Alexander de Przedwojewo Przedwojewsky subiudex terrae premisliensis, Paulus Zelensky de Zelonka, Stanislaus Sobiekurski de Sobiekursko gladifer terrae sanocensis marschalcus conventus electionis notarii terrae premisliensis die hodierna peractae, suo atque gsorum. aliorum officialium ac totius nobilitatis incolarumve terrae premisliensis nominibus, solenniter existentes ad hanc protestationem de medio ipsorum inferendam deputati, protestati sunt in et contra mfcum. Andream Bogusky castellanum sanocensem atque gsos. Ioannem Fredro de Pleszowice iudicem, Samuelem Naraiowski dapiferum, Remigianum Woiakowski subdapiferum, Martinum venatorem Georgium tribunum Fredry de Pleszowice, Paulum Ligęza de Bobrek gladiferum terrae premisliensis, Valentinum Jaskmanicki aulicum sacrae regiae maiestatis, Mathiam Stanislaum Drohoiewski et Ioannem Broniowski marschalcum ipsorum electionis conventus notarii terrae premisliensis nec non universos gsos. et nobiles ipsorum adhaerentes ideo. Quia ipsi non contenti priori disruptione electionis pro notariatu terrae premisliensis designatae, nunc denuo ad ecclesiam cathedralem premisliensem tumultuose venientes, loca diversis personis de terris et palatinatibus alienis, possessione in terra praesenti carentibus, tum famulis suis atque commensalibus obsidere fecerunt, qui animis antea praemeditatis et in unum intentis, non solum eos, quos protestantes cum tota nobilitate incolarum praemisliensium pro officio notariatus expediendo idoneos nobiles, verum nedum marschalcum nominare voluerunt, opprimendo voces protestantium et universae nobilitatis acclamationibus et potentia ad id praeparata. Ne autem hoc insolito malo periculum sanguinis profusionis et divini cultus eiusque Maiestatis periculum inde suboriatur, iidem protestantes cum tota nobilitate, moniti zelo christianae pietatis et intenti iustitiae remoratae ac libertatis totius nobilitatis incolarum premisliensium possessionatorum de veteri prosapia progeni-

---

a) Inedzcze (?)

[1]) Po raz pierwszy rozpisał Stanisław Lubomirski wojewoda Ruski termin elekcyi pisarza przem. na 30. czerwca uniwersałem datowanym w Wiśniczu 5. czerwca 1631 r. C. Pr. 350 p. 1135; powtórnie zaś rozpisał na 24. lipca elekcyę Ibidem p. 1353, która również niedoszła, jak tego dowodzą protestacye; wreszcie przyszło wojewodzie, narzekającemu »że za jakąś czasu odmianą i nieszczęśliwością elekcya efektu nie wzięła«, po raz trzeci na 11. września rozpisać termin elekcyi. Ibidem p. 1600.

torum derogatae in eadem ecclesia, secessum ad altare maius pro electione candidatorum notariatus terrestris premisliensis in universalibus litteris ad s. r. Maiestatem missis descriptorum fecerunt. Praecavendo itaque indemnitati, ne quisquam a) huic malo obviam aliqua arte libertati nobilium incolarum terrae premisliensis noxia occurrere voluerit, solenniter iterum atque iterum protestantur, petentes eandem protestationem suo ac totius nobilitatis uti ab eis deputati nominibus manibus propriis subscriptam ab officio praesenti suscipi, quam protestationem officium praesens suscepit.

Castr. Prem. Rel. 350 p. 1388 tudzież p. 1395. Fasc. Cop. C. Prem. 10 p. 509—509 tudzież p 515—516.

171.

W Wisni, 15 września 1631.

Instrukcya posłowi, obranemu do umowy pomiędzy stanami.

Punkta legacyi do J. kr. Mci p. Janowi Adamowi ze Zmigrodu na Lisku Stadnickiemu z elekcyej deputackiej ad compositionem inter status obranemu die 15 Septembris anno Domini 1631 [1]. 1. Pożałowawszy smętku J. kr. Mci, którym Pan Bóg J. kr. Mć przez śmierć Jej kr. Mc paniej naszej miłościwej [2]) dotknąć z woli swojej świętej raczył, powinszować fortunnego w długii wiek panowania i nagrody smętku J. kr. Mci pomyślnie w świątobliwem J. kr. Mci potomstwie pociechami. 2. Przełożyć J. kr. Mci angarie, które cierpią obywatele ziemie sanockiej od Węgrów, którzy już nie in confinio, ale głębiej sięgają swoją insolencyą, bracia nasze mordy, najazdy, złupieniem domów szlacheckich czipiąc impune, bo żadnego postulatum naszego o sprawiedliwości skutku nie odnosimy. Jako pierwej p. Jurskiemu stał się najazd złupiony dom, posłów publice zjazdu naszego wiszenskiego nomine posyłali żądając sprawiedliwości, frivole [odpowiedź] dano i sprawiedliwości nie uczyniono. 3. Poprawili się znowu nań i we dwoje lepiej go zmazali. 4. Na szlachcica świeżo p. Andrzeja Dembickiego najechali w kilkudziesiąt koni . . . . . zacnego młodzieńca pana Skarbka okrutnie zamordowali samego gospodarza lethalibus vulneribus affectum za umarłego odnieśli, dom złupili, dwaj z nich pojmani to na kwestiach przyznali, że i żonę i dzieci wyzabijać mieli, tylko że ich od zapędu zamyślnego czułość sąsiad p. Dembickiego odwiodła. 5. Pretekst agitowania tego mają swój, że do Laszek albo z Laszek jadą. Jakoż z pana Humienego majętności byli wszyscy zbrodniowie. Zaczem uniżenie J. kr. Mci prosić, żeby J. kr. Mć provideret securitati naszej, nie czekając komisyej, która dla wielu cesarza IMci [3]) impedimentów dojść prędko nie może, gdyż patientia tak wiele razów laesa obawiamy się, aby nas ad iustam vitae bonorum defensionem nie przywiodła. Przetoż i miłościwej łaski J. kr. Mci i prawa pospolitego nie chcąc naruszać, o radę i pomoc do J. kr. Mci in hac ultima calamitate nostra uciekamy się. Jan Leszczyński z Leszczyc podsędek ziemie sanockiej i marszałek sejmiku wisienskiego.

Ręk. bibl. Ossol. 3566 f. 19—19 v.

---

a) quispiam F.

[1]) Ob. Vol. l. III 668 tit. compositio inter status. [2]) Konstancya. [3]) Ferdynand II.

172.

W Wisni, 20 lutego 1632.

Instrukcya posłom na sejm walny.

1. Instrukcya IMć pp. posłom naszym sejmiku wiszeńskiego na sejm walny koronny obranym ze lwowskiej ziemie IMci p. Jakubowi Sobieskiemu krajczemu koronnemu, IMci p. Alexandrowi Trzebińskiemu podkomorzemu lwowskiemu, z przemyskiej IMci p. Mikołajowi hr. z Ostroroga wojewodzicowi poznańskiemu, IMci p. Janowi Fredrowi z Pleszowic sędziemu przemyskiemu, z sanockiej IMci p. Janowi Leszczyńskiemu podsędkowi sanockiemu, IMci p. Adamowi ze Zmigroda Stadnickiemu. 2. Że J. kr. Mć p. n. m. następujące na Rzpltą niebespieczeństwa upatrzywszy mature onym zabiega i nas do tego paterna solicitudine wiedzie, abyśmy wcześnie o dobrem pospolitem obmyślawali, uniżenie za to pp. posłowie nasi J. kr. Mci p. n. podziękują i przy oddaniu wiernego poddaństwa długo fortunnego zdrowia i pomyślne vota i sukcessa J. kr. Mci powinszują. 3. A iż J. kr. Mć in capite instrukcyej swojej wojnę moskiewską przekłada widzimy sami, że ten nieprzyjaciel tak ex innato odio jako też impulsu praktyk postronnych nad ligamenta induciarum i conventorum, które z nami uczynił, chce poprzedzić wojną ojczyznę naszą, jednak zlecamy pp. posłom naszym, aby zniosszy się z stanami, magnitudini et celeritati periculorum obviando, jako największe i najprędsze vires obmyślili i onymi państw granice J. kr. Mci od granic nieprzyjacielskich opatrzali. 4. Od pogan że nusquam tuta fides praw i zwyczajów dawnych wojsko kwarciane na granicach koronnych mieć życzymy i żeby stamtąd i zimie i lecie nie schodziło, co żeby tem snadniej effekt swój wziąć mogło pp. posłowie nasi o przyczynienie wojska tego i de hibernis i o prowiancie zniosą się ze wszytkiemi województwy i pilnie tego ostrzegą, aby się za nieschodzeniem wojska kwarcianego z Ukrainy i damnis privatorum i publicae tranquillitati zabieżało. 5. Praesidia pruskie i securitatem innych granic opatrzą ex condigno pp. posłowie nasi, na co wszytko że pieniędzy nervum belli potrzeba, zwykłymi sposoby przy zgodzie staną, podatki i exakcye omyślą, tak jednak, abyśmy zarównie pociągali i tego dojrzą z obostrzeniem, aby wszytcy czopowe sprawiedliwie wydawali. 6. A że na przeszłym sejmie jedne województwa na podymne a drugie na pobory pozwalali, którеby teraz poborami praesenti necessitati chcieli succurrere, tedy takie będą wydawać, jakoby one i podymnemu i potrzebie Rzpltej wydołały, specialiter tego warując, aby się pp. posłowie nasi do tych województw skłaniali, które na pobory pozwalać będą. Miasta zaś niektóre że się zakładają praeiudicatis i jakimiś przywilejami, dojrzą tego pp. posłowie nasi, aby z tych miast sprawiedliwie te podatki wydawane byli. 7. Patrząc na revolutionem fortuny in imperio i na inne tempestates, któreby z nagła na Rzpltą napaść mogły, pospolite ruszenie etiam cum divisione belli, jeśli się tak statibus będzie zdało pozwolą pp. posłowie nasi. 8. J. kr. Mci p. n. m. jako panu placide potenti życzymy długo dobrego zdrowia, ale upatrując casus fatorum i interregnorum pericula iniungimus pp. posłom, aby się ze wszytkiemi województwy pilnie de modo electionis namawiały, co że jest pupilla oculi i basis ac fundamentum swobód naszych, tak w tem postępować będą, jakoby praw i wolności naszych co ni w czem nie naruszyli, owszem in pari Republica paritatem liberae vocis i zgodnego konsensu jako najwarowniej za zgodą wszytkich ziem i województw opatrzyli. 9. A że vivente principe ambitus tak externorum jako i internorum surowo jest prawem warowany, przeczuwając, że niektórzy principes i hostes praktykami swemi tak clandestinis jako i listami jawnymi szukają dominatum w ojczyźnie naszej, starać się będą pp. posłowie, aby tacy wszytcy, co albo arma przeciwko Rzptej sumpserunt albo ją takimi praktyki dosięgli, lege perpetua ab ambitu i iure petendi panowania w tej Rzpltej odepchnieni byli. 10. Prowizya królewiczów Ich Mci, jako jest cordi J. kr. Mci, tak i my ją proximo affectu prosequimur z winnej wdzięczności przeciwko panu naszemu. Zlecamy

to pp. posłom naszym, aby ex economiis i bonis, reformationi obnoxiis ś. p. królowej JMci paniej naszej, stanowi ich pańskiemu przystojną prowizyą obmyślili. **11.** Podpisy literarum i przywilejów, że dla złego zdrowia J. kr. Mci zatrudniają się i odprawowane być nie mogą, consulendo w tem necessitati expeditionum i securitati bene meritorum zlecamy pp. posłom, aby in tali casu durante morbo residentes IchMć pp. pieczętarze także residentes Ich Mć pp. senatorowie in praesentia J. kr. Mci takowe expedycye podpisowali. **12.** Prośbę miasta Gdańska jako słuszną i lege publica stwierdzoną, zlecamy pp. posłom, uważywszy, aby ją in facie Reipublicae podparli i desiderio fidelis civitatis dosyć uczynili. **13.** Postarają się też pp. posłowie, aby na potem poborcy exaktorowie na okazowaniu obierani byli. Działo się na sejmiku wiszyńskim 20 Februarii 1632. Alexander Trzebiński podkomorzy lwowski marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Leop. Rel. 383 p. 2348—2352. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 24—24 v.

173.

Pod Lwowem, 19 kwietnia 1632.

Regestr ziemian lwowskich i żydaczowskich na okazowaniu pod Lwowem.

Regestr okazowania IMć pp. obywatelów ziemie lwowskiej i żydaczowskiej, którzy się pode Lwowem w polu u Św. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodnej niedzieli w roku tysiąc sześćsetnym trzydziestym wtórym podług konstytucyej sejmu w Warszawie in anno millesimo sexcentesimo vigesimo septimo uchwalonej in armis przed IMcią p. Alexandrem Trzebińskim podkomorzym ziemie lwowskiej i urzędnikami do takowego popisu w prawie koronnem opisanymi w niebytności JW. p. IMci p. Stanisława Lubomirskiego hrabi na Wisniczu wojewody ziem ruskich, sendomirskiego, spiskiego, białocerkiewskiego, dobczyckiego, grybowskiego starosty popisowali.

Naprzód W. IMć p. Jerzy Dziedoszycki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek z Wielkich Konczyc starosta lwowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Trzebiński podkomorzy lwowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Ostrorog wojewodzic poznański starosta drohowyski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Narajowski sędzia ziemie lwowskiej poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Marcin Morawiec podsędek ziemie lwowskiej personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Piotr Ozga z Ossy pisarz ziemie lwowskiej poczet swój do popisu stawił. IMć p. Maxymilian Łachowski pisarz grodzki lwowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Zygmunt Swierski podsędek halicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Truskolaski miecznik ziemie lwowskiej personaliter in armis popisał się. IMć p. Seweryn Krzykawski burgrabia zamku niskiego lwowskiego personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Janicki burgrabia zamku lwowskiego personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Rzeszowski z Przedrzymiech z pocztem swym popisał się. IMć p. Grzegorz Ostrowski komornik ziemski lwowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Wilczek personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Wasilkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wacław Dubaniowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Szczęsny Wilczek z pocztem swym popisał się. IMć p. Krzysztof Cebrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Władysław Cebrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Siszycki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Moilski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Władysław Czerniejowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Skorkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Seweryn Gruszecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Marchocki personaliter in armis swojem i Jej Mci paniej małżonki swojej z Ciemierzyniec popisał się. IMć p. Jan Zubrzycki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Szystowski personaliter

in armis popisał się. IMć p. Alexander Naraiowski z pocztem swoim in armis popisał się. IMć p. Jarosz Zaleski z Vciechowic swem i paniej małżonki swojej imieniem personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Siedliski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stefan Sieczynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Łastowiecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Siemion Samlicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Szymon Borkowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Obertynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Łosiatynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Samuel Przyłuski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Witwicki pisarz grodzki winnicki wojt glinianski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Czerniejowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Kamienomoyski Jan dzierzawca Orkowicy et aliarum personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Boczkowski był personaliter na popisie sam i poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Łazniowski z Zelechowa był personaliter sam na popisie i poczet swój in armis stawił. IMć p. Krzysztof Lasniowski z Nowosielec z pocztem swoim in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Wasiczynski z pocztem swoim in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Lewoszynski z Krasnosielki z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Jan Charzowski z Baryszówki z pocztem swym in armis popisał się IMć p. Jan Brzuchowski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Wojciech Sowinski personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Malcher Wirzbicki personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Głębocki podstoli lwowski poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Sowinski z Dublan swem i paniej małżonki swej imieniem personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Mikołaj Naraiowski sędzia lwowski poczet swój in armis stawił. IMć p. Stanisław i Zygmunt Poradowscy bracia rodzeni personaliter in armis popisali się. IMć p. Marcin Krzeczowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Kasper Wilcinski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Szpoth swem i Jej Mci p. Jadwigi Szpotowej wdowy matki swej imieniem personaliter popisał się in armis. IMć p. Piotr Skorkowski personaliter popisał się in armis. IMć p. Jan Glinka łowczy halicki poczet swój in armis stawił do popisu. IMć p. Jerzy Brzozdowski personaliter popisał się in armis. IMć p. Jan Rączka personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Swietnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Halicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Kosakowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Zygmunt Wiszowaty personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Swietrski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Rzeczkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Swietrski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Sachwowicz personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Guczynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Gasper Wrencki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Widzowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Widzowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jakub Popowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Gabriel Goskowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Skulski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Zukowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Hortyński personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Olewinski personaliter in armis popisał się. IMć p. Paweł Swierski swem i IMci p. Wojciecha Swierskiego ojca swego imieniem popisał się personaliter in armis. IMć p. Andrzej Podsędkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Bazyli Wisłobocki personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcyan Sczuka personaliter popisał się in armis swem i pani małżonki swej tudzież i Jej Mci paniej Szczucinej starej matki swej. IMć p. Jan Zawadzki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Firlej wojewodzic lubelski sam na ten czas jechał do Lublina na trybunał, jednak poczet swój przez p. Simona Dydinskiego stawił in armis. IMć p. Wojciech Krepski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Staniski persenaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Zamojski personaliter in armis popisał się. IMć p. Filip Ryczkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wacław Rykowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Krasuski z Zurawnika personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Dzierzek poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Kaski z Porudna personaliter in armis stawił się. IMć p. Korycki

personaliter in armis popisał się. IMć p. Gabriel Krasuski poczet swój in armis stawił się. IMć p. Ferdynand Piasecki poczet swój in armis stawił przez p. Jana Wysoczkiego sługę swego. IMć p. Wojciech Piasecki z Pietrzec personaliter popisał się in armis. IMć p. Paweł Podwysocki personaliter in armis popisał się. IMć p. Kalinowski Snowica jest na ten czas w Warszawie, jednak poczet swój do popisu przez p. Czernie sługę swego in armis stawił. IMć p. Mikołaj Złobocki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Kłopotowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Izycki z Zelechowa swem i paniej matki swej imieniem personaliter popisał się. IMć p. Jan Ossendowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Łukasz Paprocki personaliter in armis popisał. IMć p. Piotr Milewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Zabłocki z Zahorowska pieszo popisał się. IMć p. Jerzy Mochnacki personaliter in armis popisał się. Jej Mć p. Zofia z Zołkwie Daniłowiczowa wojewodzina ruska wdowa poczet swój in armis przez p. Jana Pieskowskiego sługę swego stawiła. IMć p. Sebestian Rogowski poczet swój in armis stawił. IMć p. Maciej Niedzwiedzki personaliter in armis presentował. IMć p. Grzegorz Brzeminski personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Winnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Winnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Winnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Samuel Czołhanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Jarmultowski podstarości grodzki zydaczowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Koziarowski z Brzeziny personaliter in armis popisał się. IMć p. Władysław Orlicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Łowczycki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Komorski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Chłopicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Chmielecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Grabowski z Bratkowic personaliter in armis popisał się. IMć p. Walenty Klonski poczet swój in armis prezentował. IMć p. Walenty Lesniowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Demetry Macedonski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Badowski personaliter in armis popisał się. IMć pp. rajcy lwowscy z Zubrze personaliter popisali się i poczet swój in armis stawili. IMć p. Marcin Reczynski personaliter popisał się. IMć p. Piotr Pieczychoiski personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Dziedoszycki personaliter popisał się. IMć p. Wojciech Zorski z Dziewiątnik personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Korytko z Pohorec personaliter popisał się in armis. IMć p. Wojciech Dziersnicki personaliter popisał się. IMć p. Krzysztof Choinski personaliter in armis popisał się. IMć p. Gasper Ostrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Zakrzewski z Hranek personaliter in armis popisał się. IMć p. Tomasz Huniatycki z Dimielowa in armis popisał się. IMć p. Jan Godlewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Groth Spasowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Sebestian Garbicki Zalipia personaliter in armis popisał się. IMć p. Nikodem Kuiowski na ten czas chory, jednak poczet swój do popisu in armis przez p. Pawła Przemeskiego stawił. IMć p. Krzysztof Gorecki personaliter in armis popisał się. Jej Mć p. Małgorzata Rzewuska wdowa z Wołczuch poczet swój in armis przez p. Stanisława stawiła. IMć p. Mikołaj Wrzesc personaliter in armis popisał się. IMć p. Władysław Wrzesc personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Chotecki cześnik podolski . . . na ten czas chory, poczet swój in armis przez sługę swego Jana Konskiego stawił. IMć p. Mikolaj Białoskorski na ten czas chory, poczet swój in armis przez p. Hieronima Białoskorskiego syna swego dorosłego stawił. IMć p. Marcin Wronowski personaliter in armis popisał się. Pan Jan Toros i Zachariasz Bernatowicowie dzierzawcy wsi trzymający Krzywczyc poczet swój in armis stawili i personaliter sami na popisie byli. IMć p. Jan Kozłowski z Kawska personaliter in armis popisał się. P. Andrzej Krynicki z Kawska personaliter in armis popisał się. P. Tomasz Zabierzowski z Krynicy personaliter popisał się. IMć p. Marcin Morawiec podsendek ziemi lwowskiej personaliter in armis popisał się. IMć p. Samuel Kochanowski z Rzeczyczan personaliter popisał się. IMć p. Sebastian Kochanowski z Wyrowa swem i paniej małżonki swej imieniem personaliter popisał się. Jej Mć p. Zofia Zebrzydowska wdowa poczet swój in armis przez p. Stanisława sługę swego stawiła. IMć p. Kyryk Swierski z Zoltaniec swem i Jej Mci p. małżonki swej imieniem personaliter in armis popi-

sał się. Jej Mć p. Anna Tyszkowski wdowa z Laszek poczet swój in armis do popisu stawiła. P. Piotr Putatycki z Wypis in armis popisał się. Jej Mć p. Czerniejowska z Byczyn podkomorzyna lwowska poczet in armis przez p. Stanisława Cinskiego sługę swego stawiła. Jej Mć pani Katarzyna Gorajska wdowa poczet swój in armis do popisu stawiła z Uhorec. IMć p. Jan Przedrzymirski z Bortnik personaliter popisał się. IMć p. Wojciech Chlodzinski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Bobrowski z Brachnalic swem i braciej swej imieniem personaliter in armis popisał się także i Jej Mci paniej Sladkowskiej matki swej. P. Mikołaj Krynicki z Krynice personaliter in armis popisał się. IMć p. Zloszkowski swem i p. IMci p. Stefana Złoszkowskiego ojca swego starego imięniem personaliter popisał się in armis ze Dzwinagroda. IMć p. Łukasz Janowski z powiatu przemyskiego ze wsi Tustanowic sam na ten czas chory, jednak poczet swój in armis przez p. Stanisława Lisparskiego sługę swego do popisu stawił. IMć p. Abram Laskiewniecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Brzozdowski personaliter popisał się. IMć p. Jan Krzysztof Swięcicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Wroblowski personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Sweykowski personaliter popisał się. IMć p. Jan Dluzniowski z powiatu bełzkiego z Switkowa personaliter in armis popisał się. Jej Mć p. Helena Dobraczynska z Punikiew wdowa poczet swój in armis stawiła do popisu. IMć p. Paweł Woiankowski sekretarz J. kr. Mci personaliter popisał się i poczet swoj in armis stawił. IMć p. Andrzej Lipinski alias Gałecki personaliter popisał się. P. Andrzej Rozwadowski z Podwysokiego personaliter popisał się. IMć p. Krzysztof Złotnicki personaliter in armis popisał się. P. Mikołaj Krynicki z Krynic personaliter popisał się. P. Daniło Witwicki personaliter popisał się. P. Iwan Ilnicki z Bartotowa personaliter popisał się. p. Stefan Przedrzymieski personaliter popisał sie. IMć p. Zerebecki z Jasnicz personaliter popisał się. p. Fedor Bratkowski z Berezniec personaliter popisał się. p. Wasko Zerniski z Jasniscz personaliter popisał się. p. Sen Medynski z Mirysczowa personaliter popisał się. p. Les Skulski z Bartatowa personaliter popisał się. p. Iwan Ilinski z Bartatowa personaliter popisał się. p. Iwan Jaczowski z Ostalowiec personaliter popisał się. p. Jacko Ortynski ze Srok personaliter popisał się. p. Jan Czerkaski z Mirysczowa personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Glinka personaliter in armis popisał się. p. Stefan Podlesiecki personaliter in armis popisał się. p. Hrycko Witwicki z Bartatowa personaliter in armis popisał się. p. Jacko Ilnicki z Trychaniec personaliter popisał się. p. Piotr Czerkawski z Mirysczowa. p. Andrus Strutynski z Nowosielec personaliter popisał się. p. Roman Mokolewicz z Rokitnej personaliter popisał się. p. Wartos Czaikowski personaliter popisał się. p. Ihnat Czaikowski Berynda personaliter popisał się. p. Andrus Strutynski z Nowosielec personaliter popisał się. p. Jacko Popiel z Czaikowic personaliter popisał się. p. Stefan Tymkowicz Czajkowski personaliter popisał się. p. Stefan Berenda Czaikowski personaliter popisał się. p. Łukasz Berenda Czaikowski personaliter popisał się. p. Roman Czajkowski Berynda personaliter popisał się. p. Jac Bilinski z Brzuchowice personaliter popisał się. p. Iwan Skulski z Zaskowa personaliter popisał się. p. Fedor Jasniski z Jasniscz personaliter popisał się. p. Tomasz Goldaczowski personaliter popisał się. p. Piotr Hoszowski z Piczyc personaliter popisał się. p. Stefan Łozinski vicesgerent grodzki korcinski popisał się in armis. p. Iwan Zernicki z Przedrzymiech personaliter popisał się. p. Jacko Horodyski z Czaikowic personaliter popisał się. p. Iwachno z Czaikowicz Hoszowski personaliter popisał się. p. Hryc Pobianczyc Hoszowski personaliter popisał się. p. Andrzej Podlesinski z Nowosielec personaliter popisał się. p. Stefan Bilinski z Bilczy personaliter popisał się. p. Marek Turzanski z Wolczuch personaliter popisał się. p. Jan Chomicki z Bartatowej personaliter popisał się. p. Fedor Hluchanowicz Hoszowski. p. Stec Olizarowicz Hoszowski personaliter popisał się. p. Fedor Winnicki z Plechowicz personaliter popisał się. p. Wasil Popowicz Witwicki personaliter popisał się. p. Jacko Popiel z Czaikowicz personaliter popisał się. p. Iwan Zapłatynski z Ostałowicz personaliter popisał się. p. Chryc Mikitycz Czaikowski personaliter popisał się. p. Hryc Cerkowic Hoszowski personaliter popisał się. p. Lauryn Zinkowicz Łozinski personaliter popisał się. p. Prokop Balko personaliter popisał się. p. Iwan Łozinski Łobik personaliter po-

pisał się. p. Ilko Nowerecki Zendowicz personaliter popisał się. p. Hryc Witwicki personaliter popisał się. p. Jan Dobrownicki z Podwysokiego personaliter popisał się. p. Jerzy Siemiginowski z Kowaiowicz personaliter popisał się. p. Fwed Czerkawski z Winiszczowa personaliter popisał się. p. Ilko Zerebecki z Rokitnej personaliter popisał się. p. Kondrat Zerebecki z Czaykowicz personaliter popisał się. p. Tomasz Zabirowski z Krynic personaliter popisał się. p. Jacko Czernikowicz Czygan Łozinski personaliter popisał się. IMć p. Jerzy Swiecicki imieniem swem i IMci p. Macieja Swięcickiego z Przemywadl stryja swego na ten czas bardzo chorego in armis popisał się i poczet od siebie i od pana stryja stawił do popisu. IMć p. Kłodnicki z Rozurcza personaliter in armis popisał się z pocztem swym. IMć p. Marcyan Grabianka personaliter in armis popisał się. IMć p. Iwan Strutyński z Berycz swem i p. Michała Strutynskiego ojca swego imieniem personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Prokop Tesarowski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Andrzej Czołhański z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Czołhański z pocztem swym in armis popisał się. JMć pani Anna Stefanowa Czołhańska wdowa poczet swój in armis przez p. Stefana Żołczyńskiego in armis do popisu stawiła. p. Piotr Berycz Strutynski personaliter popisał się. Pani Horodyska Maruchna wdowa z Czaykowicz personaliter poczet swój stawiła. Jej Mć pani Helżbita Zerwanska wdowa poczet swój in armis przez p. Jana Slaskiego sługę swego stawiła. p. Mis Hoszowski Rewcze z Husowa personaliter popisał się. p. Mis Chomicz Hoszowski personaliter popisał się. p. Petro Hosowski Naydan personaliter popisał się. p. Mikołaj Lagiewicz z powiatu buskiego personaliter popisał się. p. Iwan Biliński pop z Czaikowic personaliter popisał się. p. Wawran Mikitycz Czajkowski personaliter popisał się. p. Andrzej Czajkowski personaliter popisał się. p. Ihnat Witwicki Koczanowicz personaliter popisał się. p. Proc Sieczka Witwicki personaliter popisał się. p. Jac Uruski z Czajkowicz na ten czas chory, jednak poczet swój konia przez sługę swego Piotra do popisu stawił. p. Jan Krynicki Jaroszowicz personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Turzański in armis popisał się. p. Iwan Balko in armis popisał się personnliter. p. Wasil Medynski personaliter in armis popisał się. p. Tymko Rozwadowski in armis personaliter popisał się. p. Fedor Olizarowicz Hoszowski personaliter popisał się. p. Hrehory Zerebecki personaliter popisał się. p. Piotr Zerebecki personaliter popisał się. p. Paweł Czaikowski personaliter popisał się. p. Roman Potywalnikowicz Hoszowski personaliter popisał się. p. Mikołaj Czaikowski personaliter popisał się. p. Ilko Kruszelnicki personaliter popisał się. p. Iwan Przedrzemieski personaliter popisał się. p. Fedor Stasiowicz Hoszowski personaliter popisał się. p. Piotr Zornicki z Łoziny personaliter popisał się. p. Misko Hoszowski Hołdyszowicz personaliter popisał się. p. Iwan Krynicki Iliaszowicz personaliter popisał się. p. Wasko Łozinski Jarmałowicz personaliter popisał się. p. Piotr Mielech Łozinski personaliter popisał się. p. Stefan Czajkowski Berynda stary z Czaykowicz personaliter popisał się. IMć p. Łukasz Suski z Nowosielec swem i Jej Mci p. małżonki imieniem personaliter popisał się. IMć p. Wojciech Sieprawski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Lipski personaliter in armis popisał się. IMć p. Działoszyński poczet swój in armis do popisu stawił. p. Demian Łozinski personaliter popisał się. p. Jan Bilinski personaliter popisał się. p. Iwan Baranicki personaliter popisał się. p. Macko Korczynski personaliter popisał się. p. Ferens Winnicki personaliter popisał się. p. Sienko Przedrzymirski personaliter popisał się. p. Marek Kruszelnicki personaliter popisał się. p. Kost Hoszowski Jarkawiec personaliter popisał się. p. Lauryn Witwicki personaliter popisał się. p. Kuzma Łuczki Buczak personaliter popisał się. p. Piotr Tyszkowski personaliter popisał się. p. Jan Skulski personaliter popisał się. p. Jakub Suhorski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Eleszkowski ze Zwinigrodu personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Podolski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Kossawski z Pliznian personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Oltarzowski z Miroszowki personaliter in armis popisał się. JMć pani Zofia z Bydłowa Piotrowa Polanowska wdowa poczet swój in armis przez p. Jana Jasnickiego sługę swego do popisu in armis stawiła. JMć pani Anna z Polanowicz Stanisława Chrzelczycka Mroczkowa na

Borsowie Przemyslanach dziedziczka poczet swój in armis przez p. Mikołaja sługę swego do popisu stawiła. Jej Mć p. Jadwiga z Polanowicz Wacława Mikołajowa Chrzelcicka Mroczkowa na Brzozowie Przemyślanach dziedziczka poczet swoj przez p. Rudnickiego sługę swego in armis do popisu stawiła. IMć p. Andrzej Rucki z Ciemierzyniec personaliter in armis poczet swój stawił. IMć p. Florian Rucki na ten czas jest w Warszawie, jednak poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Chwalczynskiego sługę swego stawił. IMci p. Jan Szczytnicki personaliter in armis popisał się z Nahujowic. Jej Mć p. Anna Drogomirzowna Wojciechowa Kleniowska wdowa poczet swoj in armis do popisu przez p. Jana Hołynskiego sługę swego stawiła. P. Misko Podlisieckiego personaliter popisał się. P. Seń Skulski personaliter popisał się. P. Mikołaj Czaykowski Paskowic personaliter popisał się. P. Jan Trunkowicz Czaykowski personaliter popisał się. P. Iwan Putatycki personaliter popisał się. P. Iwan Pohorecki personaliter popisał się. P. Stefan Podlesiecki personaliter popisał się. P. Roman Berynda Czaykowski personaliter popisał się. P. Stefan Czaykowski personaliter popisał się. P. Iwan Winnicki Hulewicz personaliter popisał się. p. Wasko Łozinski z Gałatowicz personaliter popisał się. P. Dawid Skulski personaliter popisał się. P. Jerzy Podlesiecki pesonaliter popisał się. p. Iwan Kopac Podlesiecki personaliter popisał się. P. Fedko Berynda Czaykowski personaliter popisał się. P. Fedko Baszkowicz Czaykowski personaliter popisał się. P. Jacko Kop Łozinski personaliter popisał się. P. Piotr Podlesiecki personaliter popisał się. P. Stecko Tymkowicz Czajkowski personaliter popisał się. IMć p. Piotr Chruslicki personaliter in armis popisał się. P. Ferens Podlesiecki Miskiewicz personaliter popisali się. P. Paweł Trunkowicz Czajkowski personaliter popisał się. P. Łukasz Tymkowicz Czajkowski personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Marchocki swem i Jej Mci paniej małżonki swej imieniem personaliter in armis popisał się z Ciemierzyniec. IMć p. Hieronim Badowski in armis personaliter popisał się. P. Jacko Czajkowski personaliter popisał się. IMć p. Jan Chłopecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Chehelski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stefan Czajkowski Berynda personaliter popisał się. P. Dmitr Skulski personaliter popisał się. p. Wasko Czajkowski personaliter popisał się. P. Jacko Czajkowski personaliter popisał się. P. Andrzej Czajkowski personaliter popisał się. P. Hryc Janicki personaliter popisał się. P. Marcin Kozłowski personaliter popisał się. P. Iwan Jasinski Wołosowicz personaliter popisał się. P. Iwan Czajkowski Paszkowicz personaliter popisał się. P. Iwan Czajkowski Berynda personaliter popisał się. P. Andrzej Zaproski personaliter popisał się. P. Jacko Popiel personaliter popisał się. P. Fedor Czajkowski personaliter popisał się. P. Iliasz Czajkowski personaliter popisał się. P. Sen Skulski personaliter popisał się. P. Semian Jasinski personaliter popisał się. P. Stefan Zerebecki personaliter popisał się. P. Fedor Waskowicz Czaykowski personaliter popisał się. P. Sen Lechnowicz Czaykowski personaliter popisał się. P. Mikołaj Romanowicz Czajkowski personaliter popisał się. P. Łukasz Medynski personaliter popisał się. IMć p. Bartosz Kuzmicz Zaleski z Mirysczowa swem i braciej swej rodzonej młodszej imieniem personaliter in armis popisał się. P. Stanisław Skulski personaliter popisał się. P. Fedko Kruszelnicki personaliter popisał się. Slachetny p. Paweł Tymkowicz Czajkowski personaliter popisał się. P. Piotr Łozinski personaliter popisał się. P. Jan Srokowski personaliter popisał się. P. Hrycko Mikitycz Czajkowski personaliter popisał się. P. Hrycko Kaluczki personaliter popisał się. P. Stanisław Tymkowicz Czaykowski personaliter popisał się. P. Szayko Szołdra Łozinski personaliter popisał się. P. Alexander Przedrzymiski personaliter popisał się. P. Jan Kosinski personaliter popisał się. P. Paweł Romanowicz Czajkowski personaliter popisał się. P. Stanisław Zerwinski personaliter popisał się. IMć p. Krzysztof Dolianski personaliter popisał się. P. Piotr Predrzymieski personaliter popisał się. P. Iwan Przedrzymieski personaliter popisał się. P. Les Bałko personaliter popisał się. IMć p. Adam Sudkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Głembocki personaliter in armis popisał się. P. Iwan Witwicki personaliter popisał się. P. Laurim Susicki personaliter popisał się. P. Iwan Hlichanowicz Hoszowski personaliter popisał się. P. Paweł Przedrzymieski personaliter popisał się. P. Wasko Popielowski personaliter popisał się. P. Stecko Czajkowski per-

sonaliter popisał się. P. Piotr Pohorecki personaliter popisał się. P. Dymitr Pohorecki personaliter popisał się. IMć p. Paweł Domaniowski in armis personaliter popisał się. IMć. p. Grzegorz Czaplicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stefan Lagiewnicki personaliter in armis popisał się. P. Fedor Winnicki personaliter popisał się. P. Stefan Zapłatynski personaliter popisał się. P. Sen Czajkowski Sankowicz personaliter popisał się. P. Andrzej Jasinski personaliter popisał się. P. Macko Podwysocki personaliter popisał się. P. Mikołaj Przedrzymieski personaliter popisał się. P. Jan Hosowski swem i p. Macka Hosowskiego ojca swego starego personaliter in armis popisał się. P. Hryc Koczkowicz Witwicki personaliter popisał się. Jej Mć pani Ewa Kalinowska Valenta wojska halicka z Mirysczowa poczet swoj in armis przez p. Jana Wolskiego sługę swego do popisu stawiła. IMć p. Władysław Czerniejowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Poratynski personaliter in armis popisał się. IMć. p. Piotr Cieszycki personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Chronowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Łapkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Zbożny Olesnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Krogulecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Bogucki personaliter in armis popisał się. IMć p. Paweł Kurzanski z pocztem swoim in armis popisał się przez p. Stefana Goczołowskiego sługę swego. Slachetny p. Marek Wisłobocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Krzysztof Wolwanowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Baranowski personaliter popisał się. Slachetny p. Jendrzej Malicki z Mirysczowa personaliter popisał się. IMć p. Hieronim Chmielecki z Kaniwa personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Lipinski z pocztem popisał się in armis. Slachetny p. Ludwik Kakowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Florian Olewnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stefan Narajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Zobrawski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Narajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Samuel Narajowski stolnik przemyski z pocztem swym popisał się in armis. IMć p. Stanisław Zaleski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Brzozdowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Bratkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Bratkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Jabłonski in armis personaliter popisał się. Slachetny p. Andrzej Baczyński personaliter in armis popisał się. Jej Mć p. Helżbieta Narajowska wdowa poczet swoj in armis przez p. Krzysztofa sługę swego do popisu stawiła. IMć p. Krzysztof Kurzański personaliter in armis popisał się. IMć p. Sebestian Kurzanski personaliter popisał się. Slachetny p. Wasil Przedrzymieski personaliter popisał się. Slachetny p. Ferens Przedrzymieski personaliter popisał się. IMć p. Jakub Kwasniowski personaliter popisał się. IMć p. Joachim Krauszowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Jastrzębski personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Krobanowski personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Piruski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Służewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Simon Gadwanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Widzowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Brzozdowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Zebrawski personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Klunski na ten czas chory jednak przez p. Jana Garliczowskiego sługę swego in armis do popisu poczet stawił. IMć p. Wojciech Iskra z Czech personaliter in armis popisał się. IMć p. Teodor Terlecki wojski grodecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Kasper Niedzwiecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Zaleski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Wacław Zapłatynski personaliter popisał się. Slachetny p. Stefan Podlesiecki z Nowosielec personaliter popisał się. Slachetny p. Piotr Podhorecki z Kołbaynicz personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Jaskmanicki personaliter in armis popisał IMć p. Konstanty Gidzinski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Skolinowski personaliter popisał się in armis. IMć. p. Paweł Golianski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Grzegorz Turzanski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Gacki personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Czaikowski personaliter popisał się. Slachetny p. Paweł Zawadzki personaliter popisał się. Slachetny p. Jendrzej Balko personaliter popisał się. Slachetny p. Iwan Malicki per-

sonaliter popisał się. Slachetny p. Krzysztof Miedzyborski personaliter popisał się. Slachetny p. Piotr Sokolnicki personaliter popisał się. Slachetny p. Grzegorz Piotrowski personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Krzeczowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Józef Łączyński personaliter in armis popisał się. IMć p. Jakub Kruszynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Kruszynski popisał się, IMć p. Mikołaj Pokutynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Fredro personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Walicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Teodor Winnicki personaliter popisał się. Slachetny p. Wasil Witwicki personaliter popisał się. Slachetny p. Les Witwicki personaliter popisał się. Slachetny p. Józef Kozubowski personaliter popisał się. Jej Mć p. Zofia Skotnicka wdowa poczet swoj in armis do popisu przez p. Jana Zolczynskiego sługę swego stawiła. IMć p. Jan Włodkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Ostrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Turzanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Mnichowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Widogorski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Drogomirz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Dmitr Łucki personaliter popisał się. Slachetny p. Mikołaj Bratkowski personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Krasnowski personaliter popisał się. IMć p. Jerzy Narajowski z pocztem swem in armis przez p. Stanisława Wirskiego sługę swego popisał się. P. Andrzej Kakowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Dobrzynski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fed Czerkaski personaliter popisał się. Slachetny p. Sien Winnicki personaliter popisał się. Slachetny p. Siemian Ortynski personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Popiel personaliter popisał się. Slachetny p. Siemian Czernik Łozinski personaliter popisał się. Slachetny p. Ferens Łozinski Ihnatowicz personaliter popisał się. IMć p. Adam Rzeczycki personaliter in armis popisał się. IMć p. Kasper Nowosielecki komornik lwowski personaliter popisał się. P. Andrzej Nowosielecki personaliter popisał się. P. Sebestian Nowosielecki personaliter popisał się. Slachetny p. Sebestian Nowosielecki personaliter popisał się. Slachetny p. Stanisław Nowosielecki personaliter popisał się. Slachetny p. Fedor Szulatycki personaliter popisał się. Slachetny p. Lies Czajkowski personaliter popisał się. Slachetny p. Andrzej Hoszowski Masiowicz personaliter popisał się. Slachetny p. Demian Kruszelnicki personaliter popisał się. Slachetny p. Fedko Czajkowski personaliter popisał się, IMć p. Mikołaj Drogomir personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Słoninka Czajkowski personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Kochanowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Teodor Czołowski personaliter popisał się. Slachetny p. Jendrzej Przedrzymieski personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Milewski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jurko Podhorecki personaliter popisał się. Slachetny p. Jakub Pohorecki personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Hoszowski z Romanowicz personaliter popisał się. Slachetny p. Iwan Strutynski personaliter popisał się. Slachetny p. Stanisław Medynski personaliter popisał się. Slachetny p. Hrehory Podlisiecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Gabriel Przegalinski personaliter popisał się. IMć p. Kasper Wazynski personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Stefan Sielecki personaliter popisał się. Slachetny p. Wasko Kruszelnicki personaliter popisał się. Slachetny p. Jakub Golianski personaliter popisał się. Slachetny p. Jakym Slonkowski personaliter popisał się. Slachetny p. Piotr Kownacki personaliter popisał się. IMć p. Wojciech Gorski z Dziewiątnik personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Naraiowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jacko Słoninka Czaykowski personaliter popisał się. Slachetny p. Hrehory Podlesiecki personaliter popisał się. Slachetny p. Stefan Witwicki personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Zulinski personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Jan Kopacz Podlisiecki personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Grzybowski personaliter popisał się. Slachetny p. Ihnat Hosowski personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Brzozowski personaliter popisał się in armis. IMć p. Stanisław Sławski in armis popisał się przez p. Stanisława Wysockiego sługę swego, gdyż na ten czas sam chory bardzo był. Slachetny p. Stefan Rudnicki personaliter popisał się. Slachetny p. Paweł Balko personaliter popisał się. Slachetny p. Piotr Zgałek Łozinski personaliter popisał się. Slachetny p. Macko Kor-

czynski personaliter popisał się. IMć p. Jan Chodorowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jacko Srokowski personaliter popisał się. IMć p. Wydzga personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Kowalski z Błotnie in armis z pocztem jako do potrzeby popisał się. IMć p. Wiktorzyn Kuropatnicki podstarości buski poczet swoj in armis przez IMć p. Kuropatnickiego do popisu stawił. IMć p. Alexander Bałaban trembowelski rohatynski etc. starosta poczet swoj in armis przez p. Jana Zachowskiego sługę swego stawił do popisu. IMć p. Marcin Stamierowski podczaszy ziemie lwowskiej poczet swoj in armis przez sługę swego p. Stanisława Wirskiego do popisu stawił. IMć p. Andrzej Kuropatnicki poczet swoj in armis przez p. Wolskiego sługę swego do popisu stawił. IMć p. Jerzy Humnicki swem i JejMć p. małżonki swej imieniem z Glinnej i z Nawaryej personaliter poczet swoj do popisu stawił. IMć p. Mikołaj Brzozdowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Kurzański wojski lwowski z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław Rogalski personaliter in armis popisał się. JejMść p. Eufrozina Chodkiewicówna Sieniawska chorążyna koronna wdowa poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Chrościnskiego sługę stawiła. IMć p. Weronika Koraczowa z Rudy wdowa poczet swój in armis przez sługę swego p. Stanisława Suskiego stawiła. IMć p. Jakub Swięciczski z Rzemieniowa personaliter in armis popisał się z pocztem. JejMć p. Katarzyna z Stembergu Sieniawska podczaszyna koronna poczet in armis do popisu przez p. Jana Chomentowskiego sługę swego stawiła. IMć p. Mikołaj Sieniawski podczaszy koronny poczet swój in armis przez p. Jana Kaskiego sługę swego do popisu stawił. IMć p. Piotr Stankar pisarz grodzki horodelski obywatel z wojewodztwa sędomirskiego i powiatu stencinskiego personaliter był na popisie i poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Adam Łychowski ziemie halickiej sędzia z pocztem swym in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Pieskowski z Olszanice personaliter in armis popisał się.

Ind. Rel. Castr. Leop. 383 p. 2551—2574.

174.

W Wisni, 3 czerwca 1632.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze i rycerstwo województwa ziem ruskich lwowskiej, przemyskiej, sanockiej, chcąc z każdej miary consulere securitati ziemiom wojewodztwa naszego, które nietylko externis periculis są expositae, ale też od ludzi swawolnych, których czasy teraźniejsze sub hoc legum silentio są feroces nie są bespieczne,[a] autoritate conventus praesentis a przykładem inszych wojewodztw uchwalamy w tych trzech ziemiach naszych i ich powiatach pobór jeden, który wszystkie miasta, miasteczka, wsi duchowne, królewskie, slacheckie, miejskie z szosami et cum omnibus accidenciis[b] wydawać mają, jako więc z sejmików uchwalone pobory zwyczajne wydawają. Popy też od podatku od cerkwie według przeszłego sejmu uchwały uwalniamy[1]. A któryby poboru tego wydawać nie chciał, powinien będzie, przez poborcę pozwany, przed kapturowym ziemie swej sądem odpowiadać i o niewydanie tego poboru teraźniejszego przez nas na sejmiku uchwalonego paenis subiacere tym, które są w uniwersale poborowym opisane na tych, którzy poborów nie wydawają. Czas wydawania poborów na dwie niedzieli prefigujemy. Poborce też naznaczamy, któreśmy byli do kontrybucyi przeszłego sejmu sobie obrali, którzy poborcy sine salario, od kwitów tylko poborowych po groszy trzy wybierać mają, a calculum ich przed sądem kapturowym każdy z ziemie swojej uczyni za atestacyą rotmistrzowską; abiurata według kwitow

a) bespieczni S. b) accidentibus L.

[1] Vol. l. III, 717.

poślednieyszych iść mają. 2. Ustanawiamy także na Żydy w miasteczkach duchownych, królewskich i slacheckich pewną kontrybucyą, to jest w ziemi lwowskiej dwa tysiąca, w ziemi przemyskiej i sanockiej półtora tysiąca zł., tak jednak, aby z tej summy tysiąc zł. na żołnierza tego do przemyskiei ziemi a pięć set zł. do sanockiej ziemie obrócono było. A ci Żydzi kontrybucyą równą z wydaniem poboru naszego oddawać powinni będą, pp. poborcom. 3. Za ten pobór w województwie naszem ma być pięć set koni kozaków, dwieście koni w ziemie lwowskiej, dwieście w przemyskiej, sto w sanockiej. Nad którymi ludźmi obraliśmy sobie pułkownika IMci p. Stanisława z Radochoniec Wapowskiego kasztelana przemyskiego; rotmistrze: we lwowskiej ziemi IMci p. Stanisława z Wielkich Kończyc Mniszka starostę lwowskiego, w przemyskiej IMci p. Krzysztofa Wapowskiego a w sanockiej ziemi IMć p. Franciszka z Wielkich Kończyc Mniszka starostę sanockiego, a in absentia IMci p. starosty lwowskiego, jeśliby się kiedy trafiła, IMci p. Jana Wydzgę, także in absentia IMci p. starosty sanockiego, IMć p. Krzysztofa Bireckiego. A IMć p. Krzysztof Wapowski z ochoty swej, którą od przodków swych do usług ojczyzny wziął, podjął się nam być przy chorągwi swej praesens. 4. A te chorągwie nadalej za dwie niedziele mają być zściągnione, którym popisy naznaczamy żołnierzowi temu we lwowskiej ziemi zaciągnionemu pode Lwowem, w przemyskiej ziemi pod Przemyślem a w sanockiej zaś ziemi także pod Sanokiem. Przy którym popisie i panowie sędziowie kapturowych sądów od nas teraz obrani praesentes być mają, a od tego popisu służba tym chorągwiom zacząć się ma. Dozierać tego tak Ich Mć pp. rotmistrze będą, żeby spełna poczty pod chorągwiami okryte były i insza także wszelka dyscyplina militaris według praw wojennych zachowana być ma i aby towarzysz każdy przy chorągwi praesens zawsze był, to sobie warując, żeby na żadne insze potrzeby tych ludzi IMć pan pułkownik nie obracał, ani ich od ziem swoich pro ulla ratione et necessitate premente nie ruszał, żeby ziemie w obronie swej ogołocone nie były. 5. A ponieważ też bez przystawstwa trudno nam tego żołnierza zatrzymać, pozwalamy żywności im zaciągać tym chorągwiom, tak jednak, żeby to nie było pro libitu pp. żołnierzów, ale Ich Mć pp. sędziowie kapturowych sądów wszystkich trzech ziem zniosszy się z IMcią pp. pułkownikiem i Ich Mciami p. rotmistrzami i possessorami dóbr, mają juxta proportionem majętności i słusznej potrzeby żołnierskiej żywność im opatrzyć, wyjmując ex hoc onere, według praw dawnych, dobra szlacheckie totaliter[1]). 6. Sprawiedliwość ukrzywdzonym Ich Mć pp. rotmitrzowie administrare mają według artykułów wojskowych, wolną zostawiając apelacyą ukrzywdzonym od Ich Mciow pp. rotmistrzów do kapturowych sądów. A jeśliby się ukrzywdzonemu IMci nie podobał dekret, exemplo praw dawnych, które na trybunał od sądu hetmańskiego dopuszczają apelacyej, wolna apelacya. A ponieważ między Ich Mciami pp. sędziami kapturowymi są Ich Mć pp. starostowie jako lwowski i sanocki, tedy kiedy z apelacyej od prywatnego sądu Ich Mciów do sądu kapturowego przyjdzie sprawa, Ich Mć pp. starostowie miejsca swego natenczas między sędziami kapturowymi zasiadać nie mają, także i każdy sędzia kapturowy, któregoby causa na ten czas ageretur. A jeśliby się durante interregno nikt na krzywdy od tych żołnierzow nie skarzył lub przed IMcią p. pułkownikiem lub przed pp. rotmistrzami, tedy in futurum Ich Mć o to ni od kogo trudności ponosić nie mają. 7. Szlachcic każdy, któryby się zaciągnął pod te chorągwie ma być wolny od pospolitego ruszenia jeśliby przypadło pod czas tego zaciągu. 8. Warujemy też to IMci p. pułkownikowi i Ich Mciom pp. rotmistrzom, że jeśliby ich kto chciał prawem patrzać potem o jakiego swawolnika, albo on sam albo powinni jego żadnego

---

[1]) Punkt ten laudum, objaśnia nam orędzie datowane w Bogdanowie 30 czerwca 1632 r. na mocy którego podkomorzy przemyski Felicyan Grochowski uniwersałem zawiadomił starostów, dzierzawów, wójtów, sołtysów dóbr Rzpltej tak duchowych jak świeckich, iż w myśl uchwały sejmiku Wiszeńskiego z 3 Czerwca rotmistrz obrany ziemi przemyskiej Krzysztof Wapowski 14 lipca ma popis uczynić 200 ludzi, żołd ustanowiony brać a ku temu żołdowi prowiant pewny mieć, zaczem wzywa do przybycia do Przemyśla dla porozumienia się z pułkownikiem i dla ustanowienia tego prowiantu. C. Pr. 330. p. 155.

o to kłopotu Ich Mć mieć nie będą i ab omni impetitione iuridica wolni zostaną i my przy nich in eo casu stać będziemy. Co tylko o swawolnych kupach rozumieć się ma, gdyż na szlachcica osiadłego, antequam esset iure victus przed kapturowym sądem niemają Ich Mć następować. 9. Obligujemy też o tem tak IMć p. pułkownika jako i Ich Mciow pp. rotmistrzów, aby byli na wszystkie strony w tych ziemiach pomienionych vigilantes pro solito amore in Rempublicam i gdzieby potrzeba pokazowała a szlachcic na swoją pomoc przeciwko takim swawolnikom zawołał albo o takiej kupie swawolnej lub IMci p. pułkownikowi lub Ich Mciom pp. rotmistrzom dał znać, succurant Ich Mcie wcześnie takiemu przypadkowi. 10. Gdyby też privatus który mógł tamte swawolniki uskramiając imać, powinien będzie odsyłać do grodu swej ziemie, a że w Przemyślu grodu nie masz, do sędziów kapturowych; a jeśliby przy gwałcie zabit [był] swawolnik, a pokazało się to ex inquisitione, tedy iniuriatus ma być o to ab omni impetitione iuridica wolen. 11. A jeśliby swawola jaka gwałtowna nastąpiła, którejby te chorągwie w resistencyi wydołać nie mogły, tedy przeciwko takim niebespieczeństwom sami przed się consurgere pod związkami kapturowymi mamy, za wczesnem Ich Mciów pp. starostów nam oznajmieniem, a in defectu IMciów pp. starostów nam oznajmienia vel in absentia urzędnicy starszy ziemscy tę awizacyą uczynić powinni. O czem i z IMcią p. pułkownikiem i z Ich Mciami pp. rotmistrzami jako tymi, co na takowe niebespieczeństwa pilnie oko mieć mają, znosić się będą. 12. A iż IMć p. starosta sanocki[1]) insistendo vestigiis wielkiej pamięci godnego ojca swego, który w takowym razie magnam operam praestitit w ojczyznie swej, objecał z pieniędzy swych własnych na ten zaciąg żołnierza, wszytkie trzy ziemie nasze wyżej mianowane założyć summą pewną, któraby się summa poborowi jednemu tych trzech ziem naszych korespondowała, ażby poddani nasi kontrybucyą tę laudum naszego uchwaloną złożyli, jakośmy to z wielką wdzięcznością i słusznem podziękowaniem na sejmiku naszym od IMci przyjęli, tak żeby za to IMci et in facie Reipublicae podziękowano przystojną rzecz znajdujemy, a interim fidem nostram braterską IMci interponimus, że nadalej za niedziel pięć tę summę IMci poborce nasi oddadzą i do Sanoka przywiozą. A to laudum nasze nam tylko teraz pro hac vice in omnibus suis clausulis służyć ma. Działo się w Wiszni die 3 Junii 1632. Jakub Sobieski krajczy koronny marszałek koła wisnienskiego ziem województwa ruskiego. Stanisław Wapowski kastellan sanocki. Felician z Grochowiec Grochowski podkomorzy przemyski.

Castr. San. Rel. 151 p. 2001—2005. Castr. Leop. Rel. 383 p. 2797—2802. Terr. Prem. Decret. 330 p. 23—28.

175.

W Wisni, 3. czerwca 1632.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm konwokacyjny.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i rycerstwo województwa ziemi ruskich, zjechawszy się do Wisni na sejmik 3 Junii województwu naszemu od IMci księdza arcybiskupa gnieznieńskiego prymasa ojczyzny naszej przed konwokacyą warszawską złożony, pod ten żałośny czas osierociałej ojczyzny naszej za zejściem z tego świata świątobliwej pamięci króla IMci Zygmunta III, którego duszy in benedictionibus et in sorte iustorum niechaj wieczna światłość świeci, zgodnie obraliśmy z pośrodka siebie Ich Mciów pp. posłów naszych z ziemie lwowskiej IMci p. Jakuba Sobieskiego krajczego koronnego starostę krasnostawskiego, IMci p. Mikołaja hrabię z Ostroroga wojewodzica poznańskiego starostę drohowyskiego; z ziemie przemyskiej IMci p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego ziemie przemyskiej, IMci p. Jana Stadnickiego wojewodzica bełzkiego; z ziemie sanockiej

[1]) Franciszek Mniszek.

IMci p. Jana Bala IMć p. Adama ze Zmigroda Stadnickiego którymeśmy to za wspólną zgodą naszą zlecili, aby uniżenie królowi IMci szwedzkiemu [1]) podziękowali, że Jego kr. Mć zawziętego z laty affektu swego przeciwko ojczyznie naszej in cuius sinu urodzić i wychować się raczył i w niej teraz tot meritis na wszytek świat clarescit, przez list swój ofiarować in subsidium Rzpltej raczył liczbę pewną ludzi z zbioru pozostałego ś. p. króla IMci pana ojca swego, w czem uznawamy i animum Jego król. Mci regio sangvine parem i miłość ku narodowi naszemu, co cum ea gratitudine, jako się godzi przyjąwszy, przy powolności naszej vota adnectimus, aby I. kr. Mć z królewiczami Ich Mciami bracią swą i królewną Jej Mcią, jako z pozostałem świątobliwej nieśmiertelnej pamięci króla IMci potomstwem, in florentissimo zawsze statu kwitnąć, manes ojca swego a pana naszego z Królem nad królmi w wiecznem państwie królującego rerum gestarum gloria i cnotami wysokiemi swemi et in illa beatitudine cieszyć się nie przestawał. A iż ojczyzna nasza jest zewsząd różnemi niebespieczeństwy obłoczona, tego sobie uprzejmie życzymy, aby ci ludzie za konsenzem wszystkich stanów tam obróceni od IMci p. hetmana byli, kędy nawiętsze periculum Rzpltej imminebit i aby z narodu polskiego i litewskiego tylko zaciągnieni byli. 2. Godna rzecz jest podziękowania IMci księdzu arcybiskupowi [2]) i Ich Mciom pp. senatorom na ten czas z IMcią będącym, iż IMć ex senatus consultu konwokacyą nam tę mora non interposita złożyć raczył, na którą aby się zjechali pp. posłowie nasi na pierwszy dzień złożenia jej, to im iniungimus, i starać się o to pilnie mają, aby ta konwokacya nadalej dwóch niedzieli nie trwała. 3. Upatrujemy acz zawsze ale mianowicie i teraz, że to jest czas naprawy porządku praw i swobód naszych i radzibyśmy się byli do uniwersału IMci księdza arcybiskupa w tem przychylili, żebyśmy byli i o tem wszystkiem także i de articulis futuro regi proponendis na konwokacyej namówili, ale iżby się to czas konwokacyej, z której konklusiej jako najprędszej interna et externa securitas Reipublicae dependet, przedłożył, życzymy aby w stanowieniu o tak uważnych punktach, które concernunt prawie basim libertatum nostrarum, każdemu z braci naszej w takim razie ojczyzny liberi de Republica sensus pateat campus, według dawnych zwyczajów et instituta przodków naszych. Zlecamy tedy to pp. posłom naszym, aby się z drugiemi wojewodztwy i ziemiami znosząc przez deputaty tak z senatu jako i z poselskiego koła na przyszłej da Bóg konwokacyej namawiali poprawę, cobykolwiek z exekucyej dawnych praw, których mamy tot volumina i co z kluby swojej wypadło i aby między sobą namówili także i modum electionis, tudzież też de modo interregni aby in volumine legum nam et posteritati była już norma spisana i postanowiona, jako się Rzplta in casu orbitatis suae we wszystkiem sprawować ma, gdyż po te czasy różne widząc processy różnych interregnorum w tej ojczyźnie naszej, właśnie Rzplta w tej mierze jako in terra caecorum chodziła. Zlecamy tedy to pp. posłom naszym, aby te wszystkie punkta tak poprawy praw jako i artykułów, które się będą przyszłemu królowi proponować przez deputaty z senatu i z koła poselskiego na konwokacyej umowione nam przynieśli na przyszłe okazowania uprzedzając elekcyą, na której elekcyej każdy szlachcic, któryby nie był extra beneficia iuris legum paenis przykryty, stawićby się z chęci i miłości swej przeciwko wolności swojej słusznie miał. Nic jednak na tej tam deputacyej nie decydując ani konkludując rem integram na okazowania aby przynieśli, tego chcemy. W czem ten fructum upatrujemy, iż ad praeparatam et digestam materiam łacniej na przyszłej da Bóg elekcyej sentencyą swoją dirigować każdy z braci naszych i przydać, odmienić, umiejszyć według rozumienia swego będzie mógł. A ta deputacya tylko durante convocatione trwać ma i aby nie była po konwokacyej protrahowana ostrzegą tego pp. posłowie nasi. 4. Iż jednak tę nawiętszą między wszystkiemi wolności naszych prerogatywami, w ojczyźnie pokładamy, że ktokolwiek się jeno w niej slachcicem urodził, a więtszym się w tej Rzpltej urodzić nie może, paritas nas wszystkich tak porównała, iż sors nascendi w stanie slacheckim każdego

---

[1]) Władysław IV. [2]) Jan Wężyk arcyb. gniezn.

zarówno do wszystkich prerogatyw, praw, swobód i wolności przypuszcza i sine probro acta nobilitatis excludunt wszystkie fortunae subsidia, które ex libitu jej przyjść i odejść od każdego mogą, włożą się w to pp. posłowie nasi, aby taki sposób był na przyszłej da Bóg konwokacyej namówiony, żeby każdemu slachcicowi bratu naszemu liberum suffragium i głos wolny na kogo będzie chciał wotować i mieć go za króla i pana swego będzie zostawał. Do czego ten sposób upatrujemy, abyśmy wszyscy na elekcyą nie przyjeżdżali cum strepitu armorum, jako z armatą et cum bellico apparatu i z rozwinionemi pieszemi i jeznemi chorągwiami, lecz bez pocztów żołnierskich według konfederacyej generalnej warszawskiej i bez zaciągów cudzoziemców, których repulit zawsze w takich czasach more institutoque maiorum Rzplta nasza. A jeśliby in hac aequalitate et paritate juris et conditionis który chciał przestąpić postanowienie takowe, starać się mają o to pp. posłowie nasi, aby przeciwko takim były na tej konwokacyej peny namówione, które są o przyjazdach naszych na trybunały, żeby takiemu przydawszy jeszcze, jeśli się to stanom będzie zdało, Ich Mciom pp. marszałkom deputaty z senatu i ex equestri ordine, tactus terminus dany był, którby transgredi to postanowienie chciał i peny na takowych namówione extendowane były. 5. Czas elekcyej rozumiemy najdalej w pięć albo w sześć niedziel po konkluzyej konwokacyej, albo jako się nakrócej, salva commoditate zjeżdżania obywatelów tej Rzpltej, którzy się na nie zjeżdżać mają, za spólną zgodą będzie zdało, gdyż w tem samem vertitur wszytka salus i bespieczeństwo Rzpltej ojczyzny naszej, aby się elekcya da Bóg przyszła jako najprędzej zacząć i skończyć mogła. 6. Miesce elekcyej rozumienny być pod Warszawą najsposobniejsze, gdzie sejmy walne ex legis praescripto odprawowane bywają. 7. Securitatem tej Rzpltej opatrzą pp. posłowie nasi naprzód w tem, aby elekcya ta ab externa et ulla vi oprimowana nie była, na co zda się nam reasumować stare kaptury związki i przysięgi przodków naszych, abyśmy wszyscy sub fide, honore et conscientia, które nexus nawiętsze zawsze u przodków naszych były, wiązali się przeciwko każdemu takiemu consurgere, którby chciał armis opprimere liberas voces electionis i liberi populi panem chciał się czynić vi, a nie takimi sposobami, które mamy w prawiech naszych opisane. Na co i pospolite ruszenie aby z gotowością do niego potrzebną tak w Koronie jako i w W. Księstwie Litewskiem na tej konwokacyej uchwalone było pp. posłom naszym iniungimus. Niesąśmy od tego, aby strzeż Boże na Rzpltą naszą od różnych nieprzyjaciół nastąpienia divisio belli uchwalona być nie miała, z takim jednak warunkiem i ochroną stanu szlacheckiego, jaka się tam będzie nawarowniejsza na konwokacyej przyszłej stanów zdała. 8. A żeby na pospolite ruszenie tem porządniej stawićeśmy się mogli przynieść nam pp. posłowie nasi mają okazowanie w ziemiach naszych na miejscach ich zwyczajnych, które aby dwiema niedzielami czas elekcyej uprzedzali za rzecz potrzebną być rozumiemy, z tym jednak dokładem, aby wżdy w teraźniejszym czasie, kiedy zewsząd na Rzpltą niebespieczeństw się obawiamy, na to okazowanie w lepszym porządku, podług prawa opisanego jeździli bracia nasi. 9. Od granic securitatem upatrujemy wszystkim Rzpltej pieniężnym, które aby in custodia granic Rzpltej od pogan skupione leżało, według postanowienia przodków naszych tempore interregni, co i teraz sama necessitas exigit, włożyć się w to pp. posłowie nasi mają, aby także jeżeli Rzpltej necessitas ukaże, a tu tak wielkie pericula non imminebunt, dzielić to wojsko pieniężne przyszło, przynajmniej aby to wojsko według wystarczenia kwarty Rzpltej służące nigdy z granic od pogan zwiedzione nie było. A iż, żal się panie Boże, na przeszłym sejmie infelicissime tych krajów naszych bespieczeństwo opatrzone było, providebunt pp. posłowie, aby inaczej ta ukraina Rzpltej naszej ściana opatrzona była, która różnym nieprzyjaciołom od różnych stron jest exposita, do czego trzeba aby wojsko periculis korrespondowało i żeby to zacne grono ludzi rycerskich, które teraz ojczyźnie z ochoty swej krwią i dostatkami w kwarcianem wojsku służy, marnie postradane nie było, gdy się opponet w tak małej liczbie nawalności nieprzyjacielskiej. 10. Widzimy prędkie subsidium Rzpltej i w Kozakach zaporoskich na tak prędkie inkurzye tatarskie, jakich się nam spodziewać ostrzegać każą, jeśli się będzie na tej konwokacyej stanom

żdało, aby i tych na teraźniejszą Rzpltej potrzebę na Tatary zaciągnąć słusznym jakim i ostrożnym zaciągiem, niesąmy także od tego. 11. Lubo są na przeszłym sejmie podatki uchwalone, jednak jeżeliby różnym i Rzpltej niebespieczeństwom i te wystarczyć nie mogły, a zgoda stanów województw i ziem wszystkich jednostajna nastąpiła, żeby ich znowu conferre trzeba, niebędą od tego p. posłowie nasi, aby się nie mieli do powszechnej wszystkich zgody i w tej mierze przychylić, nic na nas ciężaru osobnego żadnego nad insze województwa i ziemie nie przynosząc, gdyż in Republica aequali żyjąc zarówno całości jej bronić wszyscy powinniśmy, także żeby nam, jeśli do podatków takich przyjdzie, pobory przynieśli a nie podymne, to sobie warujemy. Przyłożą także starania swego, jeżeliby Rzpltej naszej necessitas ukazała a tu tak wielkie pericula non imminerent, dzielić się temu wojsku pieniężnemu przyszło, przynajmniej aby to wojsko według wystarczenia kwarty Rzpltej służące, nigdy z granic od pogan zwiedzione nie było. 12. Iż jednak mamy z relacyej jednego posła naszego, którego pp. posłowie nasi a kolegowie jego swojem i ich imieniem aby był pilnował uniwersału spisania użyli, że niewiemy quo errore, przeciwko czemu i drugi poseł nasz protestacyą swoją a prima notitia w ziemstwie przemyskiem uczynił, włożone są abiurata desertatorum in futurum, co jest rzecz ominis pessimi, my trzymając się mentem nostram na przeszłym sejmiku w artykułach wyrażoną, także i intencyej posłów naszych na przeszłym sejmie, warujemy to sobie, aby dopuszczone były abiurata poddanym braciej naszych przeszłych desolacyi, lubo by im i tempus praefixum w prawie wyszło, bo ex nihilo nihil fit dawna przypowieść. Wolałby kożdy z braci naszych mieć integrum swoje patrimonium a dać siła poborów, ale komu i dotąd miserabili commutatione miasto wsi pokrzywy stoją, trudno z nich pobor dać, czego pp. posłowie na przyszłym sejmie ostrzegali, a ten error errori samemu raczej imputujemy aniżeli IMci p. marszałka przeszłego opacznej fidei, którąśmy zawsze integerrimam i na dwóch IMci direkcyach i w izbie poselskiej doznawali, w której zawsze jako optimus et emeritus civis zwykł był przeciwko ojczyźnie stawać. 13. Wnosili też to w pośrodek nas Ich Mć pp. bracia ziemie przemyskiej, iż grod ich dotąd nie jest otwarty, a to dlatego, że nie przyszło IMć p. podskarbiemu W. koronnemu a staroście przemyskiemu[1]) wjechać dotąd na starostwo przemyskie, że in hac variatione retardowali czas oddawania poborów na przeszłym sejmie uchwalonych, iż to temere nie uczynili, aby pod paenas legum o to nie podpadali, gdyżby gotowi to co powinni z prawa teraz sine ulla mora oddać. 14. A ponieważ poddani w ziemi przemyskiej, nim gród przez wjazd IMci p. starosty otwarty będzie, trudno tam w grodzie desertatorum suorum abiurata czynić mają, tedy in viciniori capitaneatu odprawią to, tym co bliżej Lwowa we Lwowie, co bliżej Żydaczowa w Żydaczowie, co bliżej Sanoka w Sanoku, jednak w tamtych grodach od tych przez poddane abjurat więcej nad sześć groszy wyciągać nie będą. 15. Także iż przeszłych abjurat poddanych ziemie przemyskiej extrakty potrzebne są dla rachunku poborcy w skarbie, skoro się tameczny gród otworzy, wydawane być mają z podpisem regenta przeszłego kancelaryej przemyskiej, za pieczęcią sławnej pamięci przeszłego IMci pp. starosty przemyskiego, a także od tych exaktów więcej nad sześć groszy od każdego poddani płacić nie będą. 16. Tempore interregni praesentis, ponieważ wszystkie prowenta za konsenzem Rzpltej królom pp. naszym konferowane tejże Rzpltej naszej należą, przeto wszytkie cła myta, żupy ekonomiej i wszytkie insze prowenta skarbowi królewskiemu należące i intraty ex vacantibus capitaneatibus et tenutis, które teraz vacant i pod ten czas interregni vacabunt zlecamy to pp. posłom naszym, gdyż tego życzymy, aby te zwyż mianowane proventus tak mensae regiae należące jako i wakancye obrócone na potrzeby Rzpltej dotąd były, póki da Bóg przyszły król nowokoronowany nie będzie. A iż i sami widzimy rzecz niepodobną, aby IMć p. podskarbi przez tak krótki czas miał liczbę swoją doskonałą werifikować na tej konwokacyej, tedy zlecamy pp. posłom naszym, aby ten calculus taki był jako na przesłym sejmie dla informacyej tylko Rzpltej de

[1]) Jan Daniłowicz.

rationibus fisci, a samą werifikacyą będzie da Pan Bóg IMć powinien na przyszłej elekcyej uczynić. 17. W takim razie Rzpltej, gdzie się nam wszystkim ochronić trudno, aby i Żydzi novo subsidio przyłożyli się, ponieważ im czas expirował gracyej od Rzpltej danej za słuszną rzecz być poczytamy. 18. Siła należy pod ten czas interregni na opatrzeniu zamków ukrainnych w województwie naszem, jako Lwowa, Przemyśla, Sanoka, przeto aby ex aerario publico opatrzona ich securitas była jako nalepiej, dojrzą tego pp. posłowie; ostrzegą i tego, aby Ich Mć pp. starostowie nasi na zamkach swych ukrainnych pod ten czas rezydowali, także aby i miasta około municyi swych porządniejsze były i aby rewizorowie z konwokacyej przy grodzkich urzędach naznaczeni do tego byli. 19. Ad internam securitatem Reipublicae rzecz być potrzebną upatrujemy, do czego w uniwersale od IMci ks. arcybiskupa pochop mamy, żeby wszytkie simultates, rankory, odia i zaścia inter cives, tak te, które za żywota ś. p. króla IMci były, jako i te, któreby pod ten czas interregni przypadły, authoritate tej konwokacyej złagodzone i umorzone były. Gdyż jeśli kiedy, tedy w tym razie swoim ojczyzna zgody i spólnej miłości po nas wszystkich potrzebuje. Dlategoż nie mniej życzymy aby i pax inter dissidentes de religione jako nabespieczniej i nawarowniej zachowana była. A iż pp. bracia religiej greckiej skarzyli się, jako na przeszłych sejmikach i na walnych sejmach tak i teraz o wielkie praeiudicia swoje, które cierpią w wolnościach i przywilejach swych, także w odjęciu im beneficiorum cerkiewnych, co wszystko na wielu sejmach między exorbitancye włożono było, aby na przyszłej da Bóg elekcyej w tych urazach swoich ukojeni i pocieszeni byli uprzejmie życzymy a interim niż elekcya będzie, tempore interregni istius, aby w pokoju zostawali i żadnych krzywd i praeiudicia nie cierpieli, warować to pp. posłowie na konwokacyej będą. 20. Życzymy aby iudicia na konwokacyej namówione i postanowione były jakie, żeby na elekcyej ukrzywdzeni, lub tam gdzie się elekcya odprawowała lub też przez na elekcyę jadących, sprawiedliwości prędko dochodzić mogli, w czem się pp. posłowie nasi zniosą z drugiemi województwy. 21. Księgi i akta wszytkie po Koronie aby authoritate konwokacyej otworzone były a) dla przyjęcia wszelakich zapisów, czynienia kontraktów i kwitów, także i dla wyjmowania extraktów ostrzec tego pp. posłowie mają i gdzie nie zamykano grodów po śmierci króla IMci, aby te zapisy in robore suo zostawały. 22. Jeżeli kiedy, tedy czasu teraźniejszego incumbit Rzpltej naszej, żeby podatki wydawane sine mora były, dla których więtszej securitatem, aby w każdem województwie i ziemi, przy inszych kapturowych sądach ciż sędziowie i tak ich sądzili, którzyby w tej mierze rebelles powszechnemu postanowieniu stawali się a tych podatków ad mentem Reipublicae abo wydać nie chcieli abo wydanie ich temere retardowali. 23. Pacta aby ze wszystkimi sąsiady naszymi zachowane i zatrzymane były, rzecz jest słuszna, w czem aby się IMć ksiądz arcybiskup, jako primas, autoritate stanów na konwokacyej zgromadzonych ozwał wszytkim sąsiadom z którymi jeno Rzpltej pacta i sąsiedztwo zachodzi, potrzebną rzecz widzimy. 24. Dawne jest o tem prawo, aby sejmików generalnych nie omieszkiwać i teraz życzylibyśmy, aby był w universale IMci księdza arcybiskupa wyrażony czas korczyńskiego sejmiku, do którego i nasze województwo ruskie należy, i przodkowie więc nasi zawsze się z województwy krakowskiem i sandomierskiem na tych sejmikach wiązali, ale że to już teraz dla niewiadomości sejmiku tamtego czasu być nie może, na konwokacyej jednak pp. posłowie nasi o bespieczeństwie Rzpltej i granic tych krajów naszych znosić się z temi województwy będą, we wszystkich tej konwokacyej konsultacyach tego ostrzedz będą powinni, ne quid detrimenti Respublica capiat w teraźniejszem osieroceniu swojem. 25. A iżeśmy na internam securitatem od swowoli sobie uczynili laudum na tym sejmiku województwa ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej także i kapturowe sądy nasze uchwaliliśmy, na któreśmy deputaty obrali i już czas feriam secundam post octavas Corporis Christi zaczęciu ich naznaczyliśmy, a to dlatego, aby sprawiedliwości ukrzywdzeni jako najprędzej dochodzili i swawola karanie swoje tem

a) roborowane S.

prędzej odniosła, aby i to laudum i ten kaptur sądów naszych autoritate przyszłej konwokacyej aprobowany był iniungimus pp. posłom naszym. A kapturu tego na sądy przez nas postanowionego taki tenor jest:[1])

176.

W Wisni, 3 czerwca 1632.

Sejmik wisześki ustanawia sąd kapturowy.

1. My dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo wojewodztwa ruskiego na sejmik wisninski według uniwersału IMci księdza arcybiskupa gnieznienskiego[2]) pod interregrum po śmierci ś. p. króla Zygmunta trzeciego na dzień dzisiejszy zgromadzeni, to jest ziemia lwowska, przemyska, sanocka z powiatami swemi, obmyślawając dobro i stateczne wojewodztwu ruskiemu naszemu bespieczeństwo i aby jako naprędzej ukrzywdzonych sprawiedliwość dochodziła i swawola karanie swoje tem prędsze odnosiła, takieśmy postanowienie, przychylając się do starodawnych praw kapturów konfederacyi, zwyczajów wszelakich i konstytucyi na wszelaką swawolę domowę przez przodków naszych postanowionych, one wszytkie et rigorem ich in toto reassumując uczynili. 2. Ponieważ każdej Rzpltej fundamentem są prawa i exekucye ich, na czem obojgu wszelakie państwa firmiter stoją, tedy my przy dawnych prawach stojąc, pod wiarą i poczciwością naszą objecujemy i spólnie sobie ślubujemy według związków przodków naszych onych cale dotrzymywać. 3. Prawem pospolitem to jest dobrze opatrzono, aby żaden krzywd swoich privata authoritate nie dochodził tylko lege publica. Tedy ktobykolwiek pod tym czasem interregni swawoleństwa, gwałty, stupra, raptus, incendia, depopulationes, depraedationes, dispercussiones viarum, rapinas, invasiones domesticas, diffidationes, duella, violentias, homicidia, vulnera et alia in universum quaevis criminalium et causarum facti genera, których cognitio ex praescripto prawa naszego tak sejmom jako trybunałom i sądom grodzkim należy, także expulsiones violentas personis quibusvis czynił, sądowi kapturowemu podlegać kożdy taki ma, jednak tylko te ekscessy, któreby sub tempus interregni a morte regis usque ad coronationem stały się, przed tym sądem kapturowym sądzić się mają. 4. Także temuż sądowi należeć będą sprawy o nieuczynienie sprawiedliwości i o stawienie poddanych wszelakich osób luźnych i slachty nieosiadłej tych, którzyby aresztowani o rozboje, rany, mężobójstwa i insze zwyż mianowane crimina obwinieni byli, a takowi wszyscy cuiuscunque status et conditionis existunt gwałtownicy mają być pozwani pod tytułem takim: Nos iudices pallatinatus Russiae vigore confoederationis generalis in conventu visnensi inter nos constitutae etc. etc. który pozew ma być pieczęcią tego, którego ordynacyą swoją w kożdej ziemi między sobą za direktora obiorą pieczętowany. A positio pozwu duabus septimanis ma uprzedzić, proces zaś w tych sprawach wszytkich taki ma być zachowany. Naprzód ma być terminus peremptorius, na którym iuxta qualitatem excessus otrzymać ma powodowa strona lucrum adiudicationis paenarum legum in confoederationibus et constitutionibus regni descriptarum, którą kondemnatę otrzymawszy niema jej zarazem publikować i do exekucyej przywodzić, ale znowu na drugi termin ad publicandum decretum przypozwać. Na którym terminie żadne inne defenzye obwinionemu iść nie mają, jedno sola ignorantia, jeśliby ją strona pretendowała, którą iuramentem znioszszy, tamże in instanti respondere i wszelakie powinien pati iudicatum, którego ile in criminalibus cognitio ex scrutiniis et inquisitionibus być ma. A w takich sprawach dilacye żadne insze, tylko dilatio scrutinii i to tylko ad proximum terminum także dilatio verae infirmitatis in actu personali tantum, pozwolone być

---

[1]) Obacz Nr. następny. Pod numerem następnym podane są źródła, skąd tak instrukcyę powyższą jakoteż i kaptur zaraz następujący tutaj ogłoszono. [2]) Jan Wężyk arcyb. gnieznieński.

nie mają. 5. Causae zaś expulsionum, przy których by się kryminały nie mięszały, także eliberationes nobilium paena banitionis i to aż za drugim pozwem determinować się mają; executio takich banicyi per detentionem banniti in turri ad satisfactionem parti, pro negotio principali et re iudicata być ma; to jest pókiby iure victus pro re totali lucrata et pro iudicata nie dość uczynił. 6. Temuż sądowi należeć będą causae fisci o podatki, tak na pośledniejszym sejmie warszawskim jako i tu laudo publico dnia dzisiejszego na sejmiku naszym uchwalone, których wszystkich proces w uniwersale sejmu przeszłego; opisany zachować się ma. 7. A każdy, który in criminalibus będzie lub per definitivam sententiam ex controversiis partium lub też in contumatiam legittime convictus et condemnatus ma być do takiej exekucyej przywiedziony. Jeśliby iure victus był tak możny, żeby się ta exekucya przez żołnierza, któregośmy teraz in laudo nostro, jako dla pohamowania swej woli domowej, tak i dla exekucyej sądów kapturowych w każdej ziemi naznaczyli, odprawić na nim nie mogła, mają innotescencye swoje IchMć pp. sędziowie kapturowi wypisawszy rzecz o którą między stronami idzie i o którą excessivus jest convictus, dawszy sententiae suae rationem opisać i one oddać do rąk IchMciów pp. starostów albo urzędów IchMć grodzkich, a w Przemyślu ponieważ gród wakuje, tedy do rąk tego, który na ten czas z ramienia IMci p. starosty podany na zamku rezydować a prowentów IMci doglądać będzie. Które innotestencye powinni będą IchMć pp. starostowie między nas rozesłać sub paenis contra negligentes officiales sancitis in eodem iudicio repetendis. A my wszyscy za takiemi innotestencyami będziemy powinni iure bellico contra iure victum tak jako contra hostem patriae ruszyć się i onego jako infamem garła i majętności zbawić a bannitos zaś imać i do wieży podawać, majętność, jeśliby parti iure vincenti należała, do possessyej oddawać, w czem wszytkiem według ordynacyi sądów tychże kapturowych sprawować się będziemy powinni. 8. A gdzieby się który z nas za taką innotestencyą, excepto legali impedimento iuramento comprobando, nie ruszył, tedy aktor wziąwszy attestacyą od Ich Mciów pp. sędziów kapturowych będzie powinien takiego każdego pro damnis exinde secutis, które tenże aktor będzie bliższy poprzysiądz, przed tenże sąd pozwać, których adiudicationem otrzymawszy ma być remittowany pro executione ulteriori do starosty i urzędu jego. Którą sprawę, gdy się, da Pan Bóg, sądy otworzą, powinien będzie starosta i gród jego processu ordinario exekwować iuxta praescriptum statuti de re iudicata prolati. Wszakże od tego ruszenia wolni zostawają ci, którzy są negotiis Rzpltej occupati, i ci, którzy są lege publica ab expedicione bellica i od okazowania uwolnieni, także i sędziowie kapturowi. To się też specialiter waruje, iż gdyby z nas który w tej ziemi, gdzie taka egzekucya odprawowana będzie na ten czas, osobą swą nie był praesens, tedy kiedy go ta innotestencya dojdzie, uchodząc rigorem iuris i damna suprascripta na miejsce swoje osoby slacheckie do tej egxekucyej sposobne posłać będziemy powinni. 9. A któryby to postanowienie nasze infringere chciał albo iure victo patrocinari i onemu auxilio et patrocinio był, tedy takiejże penie jako i jego principalis sądowi temuż kapturowemu podlegać ma; gdyby był przy egzekucyej iure victi zabity albo szkodę jaką na majętności i na dobrach swych poniósł, o to żaden z nas żadnej niema mieć trudności. A jeśliby do prędszej iurevictorum egxekucyej i do łapania ich także i do uskromienia wszelakiej swej woli, któraby się w mieście jakiem działa, sędziowie kapturowi potrzebowali auxilia miast, te im one praestare powinni i gdyby refractarii były, podlegać o to sądowi kapturowemu powinni, tego specialiter dołożywszy, że jeżeliby był szlachcic in violentia aliqua civitatis pojmany, tedy go sam kapturowy sąd sądzić ma; wszakże plebeium advenam albo poddanego czyjegokolwiek przy kapturowych naszych sądach proconsul cum duobus consulibus sądzić będzie. 10. Do których sądów obraliśmy sędzie z ziemie lwowskiej IchMciów pp. Stanisława Bonifaciusa Mniszka z Wielkich Kunczyc starostę lwowskiego, Mikołaja Narajowskiego, sędziego lwowskiego, Samuela Narajowskiego stolnika ziemie przemyskiej, Martiana Morawca podsędka lwowskiego, Piotra Ożgę z Ossy pisarza ziemskiego lwowskiego, Jana Wydzgę, Andrzeja Marchockiego, Kiliana Swirskiego, Jendrzeja Sladkowskiego; z ziemie przemyskiej IchMciów pp. Feliciana z Grohowiec Grohowskiego podkomorzego, Jana z Pleszowic Fredra sędziego, Woj-

ciecha Alexandra z Przedwojowa Przedwojowskiego podsędka, Remigiana Woiakowskiego podstolego, Gabryela z Bierczy Bireckiego pisarza ziemskich przemyskich, Jana Boguskiego łowczego ziemie sanockiej, Marcyana Gorajskiego, Matiasza z Drohojowa Drohojowskiego, Jana Popiela; z ziemie sanockiej IchMci pp. Franciszka z Wielkich Kunczyc Mniszka starostę sanockiego, Andrzeja ze Zmigrodu Stadnickiego podczaszego sanockiego, Jana Lesczyńskiego podsędka ziemie sanockiej, Zygmunta Dunikowskiego pisarza ziemie sanockiej, Jana Bala z Oczwi, Andrzeja z Fulsztyna Herborta, Jana Adama ze Zmigroda na Lisku Stadnickiego, Samuela z Oczwi Bala, Stanisława Drohojowskiego. Którzy zjechawszy się feria secunda post octavas sacratissimi Corporis Christi proxime ventura, lwowscy do Lwowa, przemyscy do Przemyśla, sanoccy do Sanoka, zacząć mają te sądy i odprawować w zamkach na miejscach zwykłych, gdzie się sądy grodzkie odprawować zwykły, czego im starostowie i słudzy ich bronić nie mają, i owszem tak egzekucyej czynieniu według starych praw i statutu posłuszni być, jak w inszych wszelakich sprawach iudicio praesto esse być powinni, zasiadszy tam na tem miescu naznaczonem i przysięgę iuxta rotham iudicii tribunalitii regni odprawiwszy, ordynacyą porządną sądów swoich uczynić mają, to zachowując, aby in dicendis sententiis pluralitas suffragiorum valorem et robur suum miała i według niej dekret wszelaki stawał. Sądy te odprawować będą powinni, zachowując sposób w nich takowy, tak in accidentibus ad iudicium et redeuntibus, jaki się na trybunałach zwykł zachowywać jako in numero et forma, tego ostrzegając, aby żadnej sprawy minor numerus pp. sędziów nad pięciu sądzić nie mógł, a jeśliby sądzili in minori numero niż pięć, tedy takowego aktu nullitas ipso facto być ma, ponieważ Ich Mciów fidei et conscientiae, honory majętności i gardła swoje w moc dajemy. A chcemy mieć, aby te sądy kapturowe ultimae instantiae były i żeby przy nich eadem authoritas et securitas zostawała, jaka się zachowywa przy głównych sądach trybunalskich. Które to sądy według ordinacyej, którą ciż pp. sędziowie processy czas i porządek ich dostatecznie trybem swym, aż da Bóg do szczęśliwej koronacyej pana przyszłego odprawować będą, jednak przed elekcyą na niedziel trzy od nich supersedować a po odprawieniu tej elekcyej te sądy nie prędzej jedno in decursu trzech niedziel zaczynać znowu powinni, których amore patriae libertatis atque conscientiae aby sprawiedliwości ludzkiej et officio suo nie chcieli deesse obowiązujemy. **11.** A gdyby sprawa którego z wyżej mianowanych sędziów kapturowych w tymże sądzie modo quocumque do sądzenia przypadła, tedy na ten czas od sądu swego taki każdy wstać i z stronami more iudicii tribunalitii ustąpić będzie powinien. **12.** A co się tknie spraw duchownych, jeśliby się jakie pod czas sądzenia tych kapturów trafiły o tem decyzyej na tenczas nie czyniąc odkładamy to do konwokacyej a) przyszłej dla zniesienia się o tem z Ich Mciami pp. duchownymi. **13.** Spraw wszelakich in hoc idem iudicium introductarum processus, któreby nie były lub per controversiam decydowane lub per processum in contumatiam determinowane, także i któreby już osądzone do egzekucyej przywiedzione nie były, kędy i jakim sposobem mają być po szczęśliwej da Pan Bóg koronaciej pana naszego do effektu skuteczniejszego przywiedzione, mają ciż pp. posłowie na konwokacyej przyszłej znioszszy się z stanami namówić. **14.** A to wszytko cokolwiek jest w tej konfederacyej naszej teraźniejszej tam in genere jako in specie opisano, iż sobie cale i nienaruszenie w każdym punkcie zdzierzymy i do skutku przywiedziemy pode czcią i wiarą naszą objecujemy, ślubując za się i za potomki nasze dotąd, pókiby król przyszły nie był koronowany. Działo się na sejmiku w Wisni tertia Iunii 1632 przy bytności W. IMciów IMci p. Maxymiliana z Przeremba Przerembskiego kastellana sieradzkiego referendarza koronnego, IMci p. Stanisława z Radochoniec Wapowskiego kastellana przemyskiego, Jendrzeja z Boguszyc Boguskiego sanockiego kastellana, Stanisława Bonifacego z Wielkich Kunczyc Mniszka starosty lwowskiego, Feliciana z Grochowiec Grochowskiego podkomorzego przemyskiego, Franciszka z Wielkich Kunczyc Mniszka starosty sanockiego, Jana z Pleszowic Fredra sędziego przemyskiego, Samuela Narajowskiego stolnika przemyskiego,

---

a) koronacyej L..

Tomasza Grochowskiego stolnika sanockiego, Piotra z Swatopelka Bole traszyckiego przemyskiego, Andrzeja ze Zmigroda Stadnickiego sanockiego podczaszych, Marciana Morawca lwowskiego, Wojciecha z Przedwojowa Przedwojowskiego przemyskiego, Jana Lesczyńskiego sanockiego podsędków, Remigiana Wojakowskiego podstolego przemyskiego, Jana Korytka lwowskiego, Marcina Fredra przemyskiego, Jana Boguskiego sanockiego łowczych, Piotra Ozgi lwowskiego, Gabriela Bireckiego przemyskiego ziemskich pisarzów, Pawła Ligęzy miecznika przemyskiego et alia quam plurima nobilitate praesenti in conventu Wisnensi congregata. Jakub Sobieski krajczy koronny, starosta krasnostawski, marszałek koła sejmiku wisninskiego ziem wojewodztwa ruskiego.

Castr. Sanoc. 151 p. 2005—2019; Castr. Leop. Rel. 383 p. 2770, 2797—2802; Terr. Prem. Decret. 330 p. 15—23. Rp. B. Ossol. 3566 p. 25 v.—30.

177.

W Przemyślu, 13 czerwca 1632.

Ordynacya sądów kapturowych ziemi przemyskiej.

1. Actum in castro Premisliensi in iudiciis ordinariis terrae premisliensis, vigore confoederationis in conventu Visnensi sub hoc interregno proxime in Wisnia expeditae laudatae, feria secunda post octavas festi sacratissimi Corporis Christi proxima anno Domini millessimo sexcentesimo trigesimo secundo per gsos. Felicianum a Grochowce Grochowski succamerarium terrae premisliensis et iudicii praesentis marschaleum, Albertum Alexandrum Przedwoiowski de Przedwoiowo subiudicem, Remigianum Woiakowski subdapiferum premisliensem, Ioannem Boguski venatorem terrae sanocensis, Gabrielem Bierecki notarium terrae premisliensis, Mathiam Stanislaum a Drohoiow Drohoiowski, Martianum de Gorai Goraiski et Ioannem Popiel celebratis. Iudicium ordinarium premisliense vigore confoederationis in conventu Visnensi sub hoc interregno proxime in Visnia expeditae laudatum. 2. Zjechawszy się na dzień dzisiejszy do Przemyśla i przysięgę według roty iuramentu sędziów głównych trybunalskich odprawiwszy i iurisdikcyej swojej fundacyą przez woźnego ad notitiam przywiodszy taki porządek i ordinacyą sądów swoich uczynili. Naprzód sądy swoje teraźniejsze mają odwołać do niedziel trzech, tj. ad feriam secundam ante festum sanctae Margarethae Virginis proximam, aby interea temporis ludzie ukrzywdzeni protestacye uczynić i pozwy na swoje winowajce porządnie powydawać mogli. A tandem sądy te co dwie niedzieli zasiadać i one debite odprawować ad tempus in eadem confoederatione Visnensi designatum mają. 3. Jednak dla sposobniejszego odprawowania tychże, o ile że teraz gród przemyski wakuje, JMć p. Gabryel Bierecki pisarz ziemski przemyski z aktami kapturowymi, do których protestacye relacye a pogotowiu do tego sądu rekwisita należące, także dla prędszego wydatku poboru na obronę powiatową uchwalonego, którego huc usque mało co wydano, abiurata desertatorum przed tymiż aktami kapturowymi odprawowane będą, wyjąwszy zapisy wszelakie, które aktom tym nie należą, tak jednak, aby IMć p. pisarz regenta slachcica dobrego, którego fidei te akta poruczone będą tu nam podał, który ex nunc super fidele officium suum przysiąc powinien. Jakoż urodzonego p. Jana Gorskiego dobrego et fidei integrae slachcica in instanti podał, przysięgę swoją in facie iudicii eiusdem super fidele officium suum wykonał. 4. A co się tyczy salaria w kancelaryej, tych osobny skrypt przez sąd niniejszy pisany, który w kancelaryej zawsze na scienie i tu na bronach przybity być ma i żeby ad notitiam wszystkich przyszedł przez woźnego publikowany będzie i według którego się kancelaria zachować będzie powinna a delinquentes coram iudicio praesenti respondere mają. A salaria iudicii od dekretów tak jako w tybunale zachowują się płacone być mają. 5. Przy których sądach także i przy leżeniu ksiąg securitas omnimoda omnibus nie tylko ad iudicia accedentibus et ex eisdem divertentibus, ale wszystkim in genere pod te sądy

tu w Przemyślu bawiącym się, także i proces in delinquentes takich według trybu i sposobu sądów trybunalskich służyć ma. 6. Do których sądów przyjeżdżając mają się wszyscy tak zachować, aby nie w większym poczcie jedno w takim, jaki jest w prawie pospolitem opisany, przyjeżdżać do zamku najwięcej z ośmią dziewięcią osób, inkludując w to przyjacioły i sługi wchodzić a do sądu partes litigantes każdy z nich nie w większej liczbie jedno samoczwart tak jako się w trybunale zachowuje postępować i wchodzić powinien, secus facientes paenis publicis in iudicio praesenti przez instygatora sądu naszego repetendis subiacere mają Pod którymi sądami aby żaden strzelania i huków wszelakich nie czynił, także noszenia rusznic, łuków i inszych genera armorum iure vetitorum tak w mieście a pogotowiu w zamku zażywać i nosić przy sobie nieśmiał. Do tego bębnienia, trąbienia i wszelakich muzyk głośnych tak w mieście jako w zamku na ten czas kiedy się sądy odprawują aby używane nie były. 7. Pan burmistrz i pp. rajcy i inny urząd miasta Przemyśla jako i innych w ziemi przemyskiej leżących miast i miasteczek securitatem omnimodam i porządku w mieście przestrzegać mają, ludzi luźnych bez służby i prowizyej słusznej wszelakiego stanu żyjących także banitów, infames którzyby nie byli sub patrocinio iuris przy mieście żaden gospodarz bawić ani im patrocinari nie ma, i owszem, gdyby się który takowy znalazł, tedy do sądu tego oddawać kożdego takiego mają. Także strzelania i ekscessy wszelakie, któreby się w Przemyślu działy, aby impune nie uchodziły, do wiadomości sądów naszych, uczyniwszy o tem pilny opyt, donosić będą powinni. 8. A iż w kapturze iure victorum, którzy per banitiones będą condemnati, executionis tempus non est specificatum, tedy tak to praesentibus deklarujemy, iż ktoby na sobie dał temere banicyą otrzymać, pro cassatione ipsius do tego sądu intra spatium duarum septimanarum nie zapozwał i relacyej tu w aktach kapturowych personali comparitione nie aprobował, tedy po wyściu dwóch niedziel, które się ab actu banitionis computari mają, egzekucyej podlegać powinien. Także gdyby na kim infamia za złem udaniem pozwu, ad notitiam nie przywiodszy, była otrzymana, aby ludzie niewinni o zgubę honorów i dobra swego niesłusznie nie przychodzili, takowemu wolno będzie po otrzymaniu infamiej najdalej dwóch niedziel literas salvi conductus lubo u IMci ks. arcybiskupa gnieznienskiego jako prymasa regni lubo też i sądu niniejszego otrzymać, po którego glejtu otrzymaniu zaraz na pierwsze sądy powinien ad cassandam infamiam przypozwać i one iuris remediis znosić, na którym terminie żadne dylacye takowemu iść nie mają a położenie takowych pozwów cassandarum banitionum et infamiarum, których relacye personali comparitione aprobować powinni będą, nie więcej jeno jeden tydzień praecedere terminum mają. 9. A iż pod ten czas, z łaski Bożej żyźny, victualia i inne pretia rerum in immensum w tem mieście Przemyślu weszły, przeto dla lepszego rządu i wcześniejszego IMć pp. obywatelow ziemie tej spraw swych odprawowania IMć pp. Gabryela Biereckiego ziemskiego i teraźniejszego sądu naszego pisarza i Matiasza Stanisława z Drohojowa Drogojowskiego kolegów naszych na to deputowaliśmy, aby zniosszy się z IMcią p. podwojewodzym przemyskim za dozorem i staraniem IMciów w ryzę swą i porządek doskonały post reclamationem iudiciorum praesentium wprawione były, także i miara zbóż, która tu w tem mieście jest na kilku miejscach różna i starodawnej mierze przemyskiej przeciwna, a jeśliby IMć p. podwojewodzy był absens, tedy absencya IMci non obstante negotium hoc id totum IMć pp. kollegowie ekspediować i w ryzę swą wprawić będą powinni, w czem pp. mieszczanie wszelaką operam i oboedientiam praestare IMciom mają. 10. A żeby pacate IMć pp. obywatele sądy te bez wszelakich distrakcyej i hałasów, co więc rzadko in strepitu armorum bywa odprawować się mogły, przeto postanawiamy i serio iniungimus, aby żadne chorągwie i żołnierz tak na rzecz pospolitą jako też i privatis quibusvis zaciągniony tu w Przemyślu nie stawał, stacyej i exakcyej żadnych nie wybierał. A iż żołnierz krajom naszym uchwalony teraz na tych sądach tak jako konfederacya i kaptur wisninski opiewa do popisu nie stanął, tedy to negotium da Pan Bóg do przyszłych sądów odkładamy i termin tamże IMciom pp. dzierzawcom dóbr Rzpltej, aby lubo sami osobami swymi lubo też przez sługi albo przyjacioły swoje do namówienia prowizyej temu żołnierzowi, jako jest na sejmiku wisninskim to nam zlecono,

naznaczając. 11. A iż pax et tranquillitas na tem najwięcej należy, aby każdy tem, co mu właśnie i słusznie przynależy, cieszył się, przeto nie tylko rzeczy cudzych zabierać, depaktacye czynić ale i swych własnych nikt violenter repetere nie powinien, przeto gdyby się kto taki cuiuscunque conditionis et status existat znalazł, któryby depaktacye jakie, zabierania rzeczy i dobra cudzego czynił, niniejszemu sądowi podlegać będzie i proces taki, jaki jest in causa expulsionis namówiony, zachować się z nim ma. 12. Decreta zaś iudicii praesentis w dekret jeden na to zgotowany u sądu terminowany a przez dwóch ex collegio praesenti podpisowane a potem z pieczęcią i podpisem IMci p. marszałka naszego a w niebytności locum tenenti IMci z IMci p. pisarza ziemskiego podpisem wydawane być mają. 13. Do arestu o godzinie zwykłej tj. o dwudziestej trzeciej a nadalej o dwudziestej czwartej godzinie kondemnaty przywoływane będą, a jeśliby który tego dnia nie arestował, tedy już nazajutrz arest takowy dopuszczony być nie ma, ale condemnata in suo esse zostawała. A ten który arestować będzie nie pierwej aż salaria od kondemnaty przychodzące stronie zwróci przystąpi. 14. Co wszystko strzymać będą powinni tam sub paenis legibus regni eo nomine laudatis quam et ex arbitrio iudicii praesentis irrogandis, o które nie tylko ukrzywdzonemu ale też et instigatori iudicii praesentis, tanquam in publica iniuria, do sądu mniejszego czynić wolno będzie. 15. A żeby ta ordynacya i rząd nasz wszystkim do wiadomości przyszła eandem ministeriali regni generali provido Iacobo Łosinski primum hic in castro demum in foro publico civitatis premisliensis proclamare et ad notitiam deducere, insuper ad valvas et portas civitatis tum et castri praesentis affigere mandavimus. Qui quidem ministerialis regni suprascriptus generalis providus Iacobus Łosinski e loco publicationis suae rediens ius deputationis suae reddens, id se totum, quod sibi iniunctum fuerat, praestitisse coram iudicio praesenti personaliter stans publice recognovit, de quo praesens relatio.

Ter. Prem. Decrt. 330 p. 28—33.

178.

W Sanoku, 22 czerwca 1632.

Ordynacya sądów kapturowych ziemi sanockiej.

1. Actum in castro sanocensi in iudiciis ordinariis terrae sanocensis vigore confoederationis in conventu sub praesenti interregno Visnae proxime peracto laudatae feria secunda post octavas festi sacratissimi Corporis Christi proxima anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo secundo per gsos. Franciscum Mniszek de Magna Kunczyce sanocensem capitaneum et iudicii praesentis marschalcum, Ioannem de Lesna Lesczynski subiudicem, Sigismundum Dunikowski notarium terr. sanocenses et Samuelem Bal de Hoczew celebratis. 2. My sędziowie ziemie sanockiej władzą konfederacyei na sejmiku wiszyńskim blisko przeszłym uchwalonej zjachawszy się na dzień dzisiejszy do Sanoka i przysięgę według roty przysięgi sędziów głównych trybunalskich odprawiwszy i fundacyą jurisdykcyi swojej przez woźnego do wiadomości przyniosszy sądów swoich ordynacyą takową uczyniliśmy. Naprzód sądy nasze teraźniejsze odwołane być mają do niedziel dwóch tj. ad feriam secundam post f. Visitationis B. Mariae Virginis proximam, które sądy we dwie niedzieli zawsze odprawować się powinne do czasu w konfederacyej tejże wiszeńskiej naznaczonego. 3. Do których sądów i wpisania kauz użyliśmy IMci p. pisarza grodzkiego sanockiego, chcąc to po nim mieć, aby z aktami kapturowymi tu w Sanoku praesens zawsze był i extrakty pod pieczęcią IMci p. marszałka naszego z podpisem tegoż IMci albo locum IMci tenentis wydawał każdemu potrzebującemu, super quod officium suum fidele przysięgę uczynił. 4. Przy których sądach i leżeniu ksiąg kapturowych wszelakie bespieczeństwo nie tylko przyjeżdzającym na te sądy i z nich odjeżdżającym, ale wszystkim in genere pod tymi sądami tu w Sanoku przebywającym ostrzegamy, warujemy i postępek prawny przeciwko występnym, sposobem i trybem sądów trybunalskich po-

stanawiamy. Do których sądów non in maiori comitatu jeno jako w prawie pospolitem pozwolono jest przyjeżdżać mają do zamku najwięcej w dziesiąci osób, w to sługi i przyjacioły inkludując, a do sądu strony rospierające w liczbie w trybunale zachowanej wstępować i przychodzić powinni będą sub paenis publicis per instigatorem iudicii praesentis promovendis. Pod którymi też sądami aby żadne strzelania, huki, noszenia rusznic łuków i insze genera armorum iure vetitorum, bębnienia, trąbienia i insze muzyki głośne tak w mieście pogotowiu w zamku nie były, pod winami surowymi zabraniamy. 5. Victualia i inne pretia rerum w ryzę swą i porządek doskonały post reclamationem iudiciorum praesentium wprawić IMć pp. Janowi Leszczyńskiemu podsędkowi ziemie sanockiej i Andrzejowi Herbortowi z Fulsztyna kolegom naszym przyzwawszy do siebie IMć p. podwojewodzego sanockiego zlecamy. W czem pp. mieszczanie staranie i posłuszeństwo wszelakie IMciom oddać będą powinni. 6. A iż żołnierz na obronę krajów naszych uchwalony wedle uchwały sejmikowej przed nami pisał się, w koniech i rynsztunku poprawę do której dla krótkości czasu przyjść nie mógł przyobiecawszy, czego onemu do dwu niedziel pozwoliliśmy, nihilominus przychęcając onego do tej usługi naszej od tego czasu służbę onym przyznawamy i żołdu na koń zł. trzydzieści pozwalamy. A zważając przez żołnierza kwarcianego poddanych królewskich i duchownych zniszczenia, którzyby przez żołnierza powiatowego wyciąganiem od siebie stacyej i żywności zaciąganiem do nędzy i ubóstwa a prawie ostatniej zguby przyść by musieli, przeto miasto staciej miarkowania na prowizyą temu naszemu żołnierzowi dwadzieścia zł. do żołdu na jednego konia postępujemy a dla koni pastwisko Zuchorz rzeczone, w dzierzawie IMci p. starosty krosnienskiego będące, ukazujemy, a na tem opatrzeniu względem prowizyej swojej żołnierz przestając aby wyciągania stacyej i ludzi ubogich ciemiężenia zaniechał najdujemy. Na którą żołnierzom prowizyą pobory dwa z dóbr królewskich i duchownych z szosami także dwiema z miast przychodzącymi naznaczamy, które to sosze i pobory pp. dzierzawcy z dóbr i miast królewskich i duchownych podług kwitów pośledniejszych do rąk IMci p. Krzysztofa Biereckiego do teraźniejszej kontrybucyi obranego poborcy za niedziel cztery od aktu teraźniejszego zupełnych sub paenis de retenta contributione sancitis oddawać et in casu contraventionis przed tymże sądem kapturowym processu de retenta contributione constituto odpowiadać et iudicatum pati powinni będą. 7. A iż pax et tranquillitas publica na tem należy, aby każdy na tem co onemu słusznie i właśnie należy przestawał a nie tylko rzeczy cudze zabierać, depaktacye i krzywdy czynić pospolite prawo zabrania ale i swych własnych nikt gwałtownie repetere nie może, przeto sub hoc interregni tempore, gdyby się kto taki cuiuscunque conditionis et status existat znalazł, któryby depaktacye jakie w zabieraniu rzeczy i dobra cudzego i insze oppresye jakiejkolwiek kondycyej ludziom będącym czynił, niniejszemu sądowi podlegać i osądzenie jego cierpieć będzie powinien. 8. A każdy na tych sądziech z jakiejkolwiek przyczyny in paena banitionis vel infamiae osądzony po wyściu dwóch niedziel zupełnych exekucyej kapturowej podlegać powinien, excepta sola ignorantia, z którą przed wyściem dwu niedziel ozwać się i pro cassatione banitionis vel infamiae do tego sądu pozwać i relacyą wyniesienia pozwu personali comparitione utwierdziwszy przed tymże sądem one iuris remediis na pierwszych sądach znosić powinien będzie, któremu żadne dylacye iść nie mają. Co wszytko wypełnić i trzymać powinni będą, tam sub paenis legibus regni sancitis quam et ex arbitrio iudicii praesentis irrogandis, o które nie tylko ukrzywdzonemu ale też et instigatori praesentis iudicii, tanquam in publica materia, do sądu niniejszego pozwać wolno będzie. 9. A żeby ta ordynacya i postanowienie nasze do wszech wiadomości przyszła, woźnemu primum hic in castro tum in foro publico civitatis sanocensis obwołać, nakoniec na branach zamku i miasta przybić rozkazaliśmy. Et hic subinde in continenti ministerialis regni generalis providus Stanislaus Piotrowsky de Bogoria e loco publicationis suae rediens ius deputationis suae reddens id se totum, quod sibi iniunctum fuerat praestitisse coram iuditio praesenti stans personaliter recognovit, de quo praesens relatio.

Castr. San. Querel. 341 p. 2544—2547.

179.

W Wisni, 25 czerwca 1632.

Protestacya rajców lwowskich przeciwko uchwale o kapturze woj. ruskiego.

1. Actum in castro leopoliensi feria sexta postridie festi Nativitatis S. Ioannis Baptistae annno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo secundo. 2. Ad officium et acta praesentia capitanealia leopoliensia personaliter venientes spectabiles ac famati Paulus Boim Dziudzi medicinae doctor et Ioannes Iulius Lurenszowic consules, Stanislaus Wilczek, Nicolaus Zichinius scabini iurati, Nicolaus Kurzawa quadraginta virorum pro tunc regens, Stanislaus Krzevnowski, Albertus Baczkowic ex quadraginta viris et Laurencius Smialecki philosophiae doctor actorum civilium notarius cives leopoliensis, suis ac spectabilium et famatorum proconsulis, consulum, advocati, scabinorum totiusque communitatis nominibus in et contra laudum et iudicia nova extraordinaria palatinatus Russiae, vulgo sądom kapturowym, in conventione visnensi per equestrem ordinem tertia die mensis Iunii anno eiusdem laudata et constituta solenniter protestati sunt, quia eiusmodi laudum et talia iudicia, kaptur nominata, iura, privilegia et praerogativas consuetudinesque civitatis leopoliensis tum etiam statuta ipsa et constitutiones regni pro civitate latas et constitutas a multis saeculis a civibus leopoliensibus sacrosancte observatas, per serenissimos reges Poloniae et ab omnibus ordinibus regni in comitiis generalibus civitati leopoliensi liberaliter concessas et decretis sacrae regiae maiestatis in comitiis approbatas convellantur, regimen quoque et bonum ordinem civitatis iure maydeburgensi descriptum mutent, iurisdictioni magistratus consularis in solo iure maydeburgensi per leges et constitutiones regni fundatae et ab ordinibus universae Reipublicae in comitiis generalibus confirmatae plurimum non tantum in genere sed etiam in specie derogent, quia illos foro extraordinario et iudicio suo incompetenti subiciunt et incorporant, cum nulli alii (ut aliae civitates regni) praeter maiestatis regiae et maydeburgensis iuxta statuta regni a primaeva sua fundatione subsunt usurparique inrisdictionem nemo iudicum in personas civium leopoliensium et bona eorum sine consensu Maiestatis regiae et totius Reipublicae in conventione particulari, alias na sejmiku unius palatinatus nec ullas dationes contributiones vulgo pobory nominatas illis indicere, nec ad extraditionem illorum sine praeiudicio et gravamine illos adigere potest, nisi sint ab omnibus ordinibus regni in comitiis laudatae. Cum illud laudum ab equestri ordine nuper Visnae laudatum et iudicia kaptur dicta equestrem solum ordinem districtuum propriorum et non cives subditos regios concernant, super quae illi non consenserunt nec ad illa ordinanda vocati fuerunt, quinimmo per declarationem iudiciariam olim serenissimi regis Stephani de consilio et assensu consiliariorum in conventione generali thorunensi anno millesimo quingentesimo septuagesimo septimo factam ab huiusmodi laudo et iudiciis kaptur vocatis liberi pronunciati sunt tum declarationi insistentur, supra nominati protestantes praecavendo iuribus, privilegiis et consuetudinibus civitatis leopoliensis tum etiam legibus et constitutionibus regni pro civitatibus sancitis personis et bonis civilibus iurisdictioni civili, utpote advenis mercatoribus peregrinis et externis quibusvis et undecunque ad civitatem leopoliensem hominibus advenientibus, vigore certorum privilegiorum et decretorum a serenissimis regibus Poloniae obtentorum subiectis, iterum atque iterum solenniter protestati sunt, se circa hanc declarationem serenissimi regis Stephani firmiter stare et eam iure mediante tueri et defendere et huic laudo atque iudiciis novis sądom kapturowym non subdi.

Castr. Leop. Rel. 383 p. 2875—2877.

180.

W Wisni, 23 sierpnia 1632.

Laudum sejmiku wiszeńskiego pokonwakacyjnego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i rycerstwo wojewodztwa ziem ruskich, zjechawszy się na sejmiku relacyej 23 augusta wojewodztwu naszemu z konwokacyej blisko przeszłej naznaczony[1]), naprzód do przesłuchania relacyej pp. posłów naszych, którecheśmy byli na konwokacyą przeszłą wyprawili przystąpiliśmy, ktorą Ich Mcie przez Imcię p. hrabię na Ostrorogu starostę drohowyskiego wojewodzica poznańskiego, dostatecznie et enuncleate uczyniwszy nam o wszytkim progressie i postępku mianowanej konwokacyej et sancitorum jej informowali. Za co nomine zgromadzenia naszego IMciom podziękowawszy wzięliśmy przed się trzy punkta do nas braci swej od pp. posłów naszych z konwokacyej odłożone. Pierwszy z strony religijej greckiej i pewnego pisma między Ich Mciami za środkowaniem króla IMci szwedzkiego i pewnych pp. deputatów z senatu i koła poselskiego namówionych koncypowanego[2]) drugi z strony sądów recentis w mieściech przypadających, trzeci z strony correcturam iurium i naznaczenia do niej deputata naszego. A iż uspokojenie religiej greckiej nie jednemu sejmikowi ale wszytkim stanom Rzpltej należy, dla tego przesłuchawszy żałośliwych skarg pp. braciej naszych pomienionej religiej greckiej, ustawy praeiudicia i grawamina, które sobie od pp. Unitów o niej pretendują, te wszytkie sprawy na przyszłą da Bóg elekcyą odłożyliśmy. 2. Co się zaś tknie sądów w mieściech recentis criminis, ponieważ contra laudum et sancita sejmiku naszego wyszynskiego przed przeszłą konwokacyą odprawiliśmy, z strony tych sądów w mieściech uczynionych miasto Lwów ważyło się, convellendo jakoby postanowienia i uchwały nasze, protestacyą szkodliwemi słowy nadzianą zawieść[3]), dla tego unanimi consensu na to zezwoliliśmy się byli, aby za tak złośliwą i szkodliwą sekwelę za sobą pociągający postępek prawnie przeciwko nim postąpiono było i oni condignas paenas tej złośliwości swojej odnieśli, jednak aby tem uważniej ta sprawa poszła, onę na przypadającą w krótkim czasie a daj Boże szczęśliwą elekcyą odłożyliśmy, chcąc zgodnie wszyscy tego poprzeć, aby tym ludziom to impune nie poszło i lauda nasze na swym placu zostały, z tą jednak kondycyą, aby przed się miasto to do sądów tych kapturowych podług zawzięcia ich przypuszczane nie było, ale decyzyej w tej mierze totius Reipublicae czekało. 3. Z strony correcturam iurium mianowany jest od nas na deputacyą IMć p. Alexander Przedwojowski podsędek ziemski przemyski, aby spólnie z Ich Mciami drugimi z inszych sejmików na to deputowanymi tę prowincyą na się włożoną odprawił. 4. To skończywszy przystąpiliśmy do żołnierza powiatowego, któregośmy byli laudo sejmiku naszego na obronę krajów naszych zaciągnęli i pewne na nie wydali podatki, strony którego naprzód ziemia lwowska deklarowała się, iż onego gwoli bespieczeństwu swemu w dalszą służbę i zaciągu póty mieć chce, póki mu jeszcze podatków z poborów na to uchwalonych i wydanych stawać będzie. 5. Ziemia zaś przemyska nie chcąc dalej poborowych ciężarów na poddanych swych zaciągać a na dalszy zaciąg ludzi tych pieniędzy złożonych już nie mając, naprzód podziękowawszy JW. IMci p. Stanisławowi z Radochoniec Wapowskiemu kastellanowi przemyskiemu, który za prośbą IMci munus pułkownictwa ludziej tych na się przyjął, także i synowi IMci IMci p. Krzysztofowi Wapowskiemu rotmistrzowi tego żołnierstwa, prosili IMci, aby te ludzie, których już dalej w służbie swej mieć nie chcą, wypuścił i jako najprzystojniej wyprawił, darowawszy im jeszcze na oświadczenie gratitudinis suae ostatek tej ćwierci, której odsługować mieli. Na co IMć chętnie zezwoliwszy deklarował się, iż onych zaraz w tydzień chce wypuścić i abdankować i o to starać się, aby

[1]) Vol. leg. III, 735. [2]) Por. ibidem, art. 53. W religii greckiej. [3]) Ob. wyżej Nr. 179.

spokojnie i nie w kupach bez uciążenia ubogich ludzi rozjechali się. 6. Ziemia zaś sanocka taką uczyniła deklaracyą, iż lubo gotowych podatków na dalszą służbę ludzi od siebie zaciągnionych na ten czas niema, i nowych podatków na tym sejmiku bez drugich braci swej stanowić nie może, jednak widząc potrzebę ludziej tych gwoli bespieczeństwu i obronie krajów swych, jako pobliższych krajów rozmaitego niebespieczeństwa, chce nihilominus szukać wszelakich sposobów i insze rationes, jakoby przed się tego żołnierza w dalszej służbie i zaciągu mieć mogli. Działo się w Wisni na sejmiku dnia 23 Augusta anno 1632. Jakub Maxymilian Fredro z Pleszowic stolnik lwowski, sekretarz J. kr. Mci marszałek na ten czas sejmiku wysnieńskiego.

Castr. Leop. Rel. 383 p. 3102—3106.

181.

W Przemyślu, 14 września 1632.

Protestacya przeciwko elekcyi deputata na trybunał.

1. Ad iudicium praesens ordinare palatinatus Russiae terrae et districtus praemisliensis et prevorscensis vigore confoederationis generalis in conventu visnensi proxime praeterito laudatae actaque eiusdem iudicii personaliter veniens nblis. Stephanus Lytinski suo et gsorum, ac nblium. Basilii Lytinski, Andreae Dubianski, Melchior Nowoszycki, Petri Szepticki, Christophori Chłopecki, Stephani Lytinski, Ioannis Pacławski, Martin Dydinski, Pauli Chłopecki, Petri Pohorecki, Andreae Michałowski, Stephani Czaykowski, Stawski, Pauli Thurzanski, Baczyński, Iwan et Basilii Kulczyckich iuxta leges regni ad deligendum profuturi iudiciis tribunalitiis deputati Visnae congregatorum pallatinatus Russiae, leopoliensis praemisliensis sanocensis terrarum incolarum ordinum regni equestris pro feria secunda ante festum nativitatis Beatae Mariae Virginis protestatus manifestatusque denuntiavit, quod eadem in conventione electionis deputati iuris publici regni in contrarium quaedam personae nobiles suffragia ad calculum tabulae pro parte gsi. Ioannis Ozga notarii terr. leopoliensis tulerunt, cum sint impotes, praesertim nblis. Lucas Iaworski, paena infamiae innodatus omnique loco publico comparens privatus, nblis. quoque Chrebtowic externus palatinatus namque Volhiniae est nec hic possessionatus. 2. Caeteri quoque utpote gsi. Kochanowski, ambo Wrzeszcz, Waz. Gloskowski, Mathias Pudlowski et impossessionati, qui ex praescripto iuris regni ad obeundum terrestris officialatus gradum careant pari quoque ratione eligendi campum non habent et milites sub vexillo gsi. Wladislai a Mirow Myszkowski degentes, qui uti stipendia merentur, non sunt liberae voluntatis, de nullitate itaque horum suffragiorum et praecavendo idemnitati iurium regni hance manifestationem facit petens eam suscipi actisque connotari, quod obtinuit.

Ter. Hal. Decret. 330 p. 534.

182.

W Wisni, 16 grudnia 1632.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego dla posłów na sejm koronacyjny.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województwa ziem ruskich zjechawszy się na sejmik do Wisnie pro die decima sexta Decembris województwu naszemu aktem przeszłej elekcyej złożony, obralichmy z pośrodka siebie Ich Mci pp. posłów z ziemie lwowskiej Ich Mci p. Iakuba Sobieskiego krajczego koronnego starostę krasnostawskiego i p. Stanisława Bonifacego Mniszka starostę lwowskiego; z ziemie przemyskiej Ich Mcia p. Iakuba Maxymiliana Fredra stol-

nika lwowskiego[a] sekretarza J. kr. Mci i p. Mikołaja Daniłowicza dworzanina J. kr. Mci, z ziemi sanockiej Ich Mci p. Franciszka Mniszka starostę sanockiego i p. Adama Bala, którym to za spólną zgodą naszą zlecilichmy, aby wprzód J. kr. Mci, który za zgodnymi i swobodnymi głosami i zjednoczonymi animuszami za pana od wszytkiej Rzpltej jest obrany fortunnego w długi wiek przy dobrem zdrowiu panowania jako największych i najtrwalszych w przezacnym królewskim domu ozdób wszelakich w zamysłach J. kr. Mci szczęśliwości powinszowali, jakoby ad clavum Rzpltej siedząc, tak tę nawę Rzpltej, w której salus publica, sława i bespieczeństwo tych narodów vehitur kierował i prowadził, jakoby secundis ventis w kwitnącym pokoju i obfitych dostatkach secure płynąc felicem cursum tenere mogła. 2. Przytem tego życzymy, aby ci, którzy tei Rzpltej życzliwie i odważnie służyli i służą od J. kr. Mci godnę zasług swych remuneracyą odnieśli. Jednak iż osobliwie IMci p. Jakuba Sobieskiego krajczego koronnego starosty krasnostawskiego marszałka koła rycerskiego, na przyszłą elekcyą zgromadzonego, i zelus erga patriam i amor boni publici et favor in promovendis libertatibus nostris i pracowita cum dignitate we wszystkich sprawach usługa zacnie jest w tej direkcyi oświadczona, dlatego zlecamy to Ich Mciom pp. posłom naszym, żeby zniosszy się około tego z drugiemi wojewodzwy pilne staranie uczynili, aby J. kr. Mci te merita IMci przełożone i zalecone były, i żeby nomine publico IMci in facie Reipublicae podziękowano, jakoby za wszytkie prace i trudy swoje, tak w szczęśliwem dysygowaniu jako i w pomyślnem skończeniu tego aktu electionis od nas przynajmniej praemium gratitudinis et tropheum gloriae mógł odnieść. 3. Aczechmy o to P. Boga prosili i tego sobie życzyli, aby post calamitates et insultus adversae fortunae od expedycyi wojennych i tak częstych na nie podatków wytchnąć sobie mogli byli, jednak iż znowu sic volentibus fatis, które nas w ustawicznem przeciwnego szczęścia ćwiczeniu mieć chcą, ta wojna moskiewska na nas przypadła, wielce tego żałujemy, że te primordia panowania J. kr. Mci tą wojną i tą imprezą są przywitane. Teraz jako tego życzymy o co i uniżenie J. kr. Mci prosimy, aby podług ostatniego za króla JMci ś. p. sejmu i podług pakt świeżo od J. kr. Mci poprzysiężonych ante omnia z tym nieprzyjacielem traktatów, bądź prorogaciej inducyej, bądź o wiecznym pokoju sprobować, i żadnych środków do tego końca sposobnych nie zaniechywać. Jednak jeśliby hardy Moskwicin na traktaty zezwolić nie chciał, od tego nie jesteśmy, aby wszystkiemi siłami conatibus tego krnąbrnego nieprzyjaciela wstręt uczyniony i odpór dany być mógł, jakoby paenas condignas violatoris pactorum et temerarii ausus sui mógł odnieść. W czem iż bez podatków publicznych trudno postąpić i co agredi, nie jestechmy od tego, aby w tej mierze do tego Ich Mcie przychylili się, na co zajdzie stanów koronnych zgoda, żadnego na nas ciężaru nad zgodę inszych województw i ziem nie przynosząc, i to sobie warując, aby pobór specifice i limitate in numero a nie podymne, jeżeliby do tego przyszło, na to pozwolono i czopowe arendowane było i żeby w tych kontrybucyach abiurata przyjmowane były. Jednak ante omnia potrzeba, aby pp. posłowie ineant rationes i liczby IMci p. podskarbiego[1] wysłuchali i tego się wywiedzieli, jeśli podatki z ostatniego sejmu, które na same wojsko, które miało było dla obrony granic od Moskwy przy komisarzach stanąć, uchwalone także i czopowe do skarbu jest wniesione, i na co jest obrócone. Ponieważ podług intencyej stanów koronnych nie na co inszego te wszytkie kontrybucye podymnego, czopowego i poborów, jedno na wojsko, bądź dla potężniejszego poparcia traktatów, bądź dla resistencyi nieprzyjacioł miały być expendowane. Committendo i to pp. posłom naszym, aby i w to pilnie wejrzeli i dowiedzieli się jeśli pp. obywatele w. księstwa litewskiego uchwalone ztamtegoż sejmu podatki na prywatnę obronę swą pod to interregnum obrócili. Co jeśliby tak było, efficient tak Ich Mć pp. posłowie, aby w tej mierze tak jako my postępowali i jako my nowe podatki na obronę swą sami dobrowolnie na się postanowili, tak i Ich Mć przykładem naszym to uczynili. Inaczej nie moglibyśmy do dalszej obrony

a) O. podkomorzego przemyskiego.

[1]) Jan Daniłowicz.

Ich Mciów przystąpić, gdyby Ich Mcie z nami w tem nieporównali. Także prowenta z dóbr stołu królewskiego w Koronie i w. księstwie litewskiem jako i intraty dóbr Rzpltej pod to interregnum wakujących, na co są obrócone, wywiedzieć się też mają pp. posłowie et rationes inibunt, aby reszty, które były od deputatów na sejmie ostatnim króla IMci Rzpltej pokazane, były jako najprędzej wyciągnione. A jeśliby do jakich podatków przyszło, tedy te pieniądze na samą tylko zapłatę żołnierza moskiewskiego mają być obrócone, gdyż insze potrzeby i apparaty wojenne sami nam panowie obmyślać powinni, według pakt świeżo poprzysiężonych. 4. Wielkie stąd nietylko żal ale i szkody nieznośne odnosimy, iż żołnierz przeciwko prawu wprowadzony in viscera województwa naszego i ziem do nich należących ciężkiemi leżami, wielkiemi egzakcyami i nieznośnemi stacyami nietylko dobra Rzpltej i pp. duchownych ale i szlacheckie temi czasy uciążył, o co wielka była w kole naszem z przekładaniem tych krzywd kwerela. Zlecamy to pp. posłom naszym, aby te ciężary i angarie, przeciwko prawom i swobodom naszym poczynione, J. kr. Mci przełożywszy, Jego kr. Mci i IMci p. hetmana[1]) prosili, iżby skuteczną w tych krzywdach swych sprawiedliwość odnieść mogli, aby na potem tem angariom zabieżeć się mogło. Jako o to prosimy, aby disciplina militaris podług praw i artykułów koronnych w swą rezę wprawiana i do exekucyej przywiedziona była, tak i na tem jesteśmy, aby pp. posłowie nasi do niczego prorsus nie przystępowali, ażby sposób jaki warowny naleziony być mógł, jakoby się to na potem nam i dobrom naszym szlacheckim i Rzpltej od rycerstwa nie działo i ten żołnierz ante omnia stąd był wyprowadzony i na potem zimie i lecie z Ukrainy nie schodził, czego potrzeba aby przy propozycyej pan marszałek poselski upomniał się i do niczego prorsus nie przystępował, ażby temu omnino w wyprowadzeniu rzetelnem tego żołnierza i zabieżeniu temu, jakoby to na potem nie bywało, dosyć się stało, w czem pp. posłowie postąpić mają pod wiarą i miłością, którą ojczyźnie powinni. Do czego i ten niezdrożny między inszymi środek widzimy, aby wedle dawnego trybu aresty ludziom ukrzywdzonym przy wojskowej zapłacie śli, przy której prosić IMci pana hetmana nomine publico in facie Reipublicae, aby IMci przykładem antecessorów swych bywał i te kauzy ukrzywdzonych sądził i onym skuteczną i nieodwłóczną czynił sprawiedliwość. Optio jednak ma być ukrzywdzonym wedle prawa lubo u tego sądu, lubo w grodzie, lubo w trybunale sprawiedliwości dochodzić. Nadto, żeby na dalsze czasy do tych angaryi i ciężarów pp. żołnierzom droga omnino prekludowana była i nam okazia do skarg i kwerel ustawicznych, omni studio et conatu o to się mają starać pp. posłowie et omnes rationes inire, aby pp. żołnierze na potem swoje zwyczajne już miewali hyberna, w którychby zawsze zimować i leże odprawować mogli, które konstytucyą na tym sejmie mają być warowane i w nich żeby ten żołnierz in disciplina militari zatrzymany był inibunt rationes pp. posłowie, o co pilnie wszytkiej Rzpltej solicitować mają, aby miawszy politowanie nad tymi krajami od nieprzyjaciela Krzyża Swiętego wielce spustoszonymi i od ustawicznych ciężarów żołnierskich bardzo uciążonymi, do tego przychylić i skłonić się chcieli, jakoby spólnie z województwy naszemi te hiberna postanowili i sumpt na prowiant pozwolili, pamiętając na to, że in eadem navi tej Rzpltej navigamus i na vicissitudines rerum, które często raz te drugi raz insze województwa zwykły dolegać. Wszakże jeśliby, strzeż Boże za nieszczęściem jakiem Rzpltej, i nas wszytkich w tym razie ratować i desideriis nostris satisfacere nie chcieli, quod non ominamur i tego sobie po miłości ich braterskiej nie objecujemy, nihilominus pp. posłowie nasi inibunt rationes, znioszszy się z wojewodztwy kijowskiem, podolskiem, wołyńskiem, bełzkiem i bracławskiem szukać będą sposobu, nie zaciągając jednak żadnego na dobra dziedziczne ciężaru, aby omnino na tym sejmie ante omnia nie spuszczając tej sprawy z tego sejmu i na dalszą zwłokę nie puszczając ta disciplina w rezę swą wprawiona była. Acz na każdym placu i sejmie zupełna wolność zostawa obywatelom tej zacnej Korony naprawy praw i wolności swych popierać, jednak iż oso-

---

[1]) Stanisław Koniecpolski.

bliwie przodkowie nasi, cokolwiek z kluby swej wypadło i exorbitowało i coby im większą wolność i swobodę przynieść miało, na sejmie elekcyej, potem i na koronacyej u panów swych zwykli domawiać się, których torem i my idąc teraz to praecipue in desideriis mamy, aby te wszytkie exorbitancye, które z przeszłego sejmu elekcyej, dla scisłości czasu i inszych wielkich spraw, do koronacyej są odłożone, były uspokojone. Dlaczego i sejm sześć niedzielny za zgodą naszą jest naznaczony i na skrócenie jego, dla pomienionych exorbitancyi i czynieniu sprawiedliwości, niemają pp. posłowie pozwalać. 5. Ktokolwiek wejrzy w świątobliwe panowanie J. kr. Mci, ktokolwiek uważy miłość, chęć i życzliwość jego przeciwko tej Koronie, tak w sprawowaniu tej Rzpltej w pokoju jako we wszelakich imprezach wojennych, na które zawsze persona sua niósł zdrowie swoje dostatki i dostojeństwo, przyznać to musi, iż ten pan godzien jest nietylko aby publico funere et sumptu to zacne królewskie ciało było pochowane, ale abychmy w sercach naszych pamiątkę dobrotliwego panowania jego zawarli. Zaczem idąc w tej mierze torem przodków naszych, którzy antecessorom J. kr. Mci panom swym pogrzeby publico sumptu sprawowali, na to zezwalamy, aby w tej mierze pp. posłowie nasi do zgody wszytkich inszych województw skłonili się i miłość naszę i po śmierci piis manibus króla IMci i świątobliwemu potomstwu oświadczyli pewną jaką sumę, na którąby się zgodzili wszytkie województwa i ziemie nemine excepto naznaczywszy, niezaciągając jednak na to żadnych podatków Rzpltej. 6. Strony rezydencyej królewiczów Ich Mci Kazimierza i Alexandra, za którymi żądanie swe J. kr. Mć wnosić raczy, aby krzepickie i soleckie starostwa na rezydencye królewiczów Ich Mciów konferowane być mogły, także i strony opatrzenia królewicza IMci Karola biskupa wrocławskiego beneficio spirituali, wyjąwszy biskupstwa, zniosą się pp. posłowie nasi ze wszystkiemi województwy i to uczynią, na co zajdzie powszechna zgoda wszytkiej Rzpltej; his jednak praeviis cautellis et conditionibus, któreby i bespieczeństwo nasze i immunitatem legum et libertatum conservarent. W tej jednak deklaracyi pp. posłowie nasi przed innymi pierwszymi być nie mają. 7. A iż na przeszłej elekcyej niektóre exorbitancye publiczne są pactis conventis uspokojone, dla tego starania przyłożą pp. posłowie nasi, aby konstytucyami osobnemi ratyfikowane były et ante omnia efficient, aby onych izba poselska w senacie poparła i do efektu za zgodą wszystkich przywiodła, nie przystępując do niczego, aż się temu dosyć stanie, nieopuszczając jednak dla ochrony czasu deputacye o wojnie moskiewskiej et disciplina militari, aby gdy te deputacye odprawować się będą, w izbie poselskiej cum senatu exorbitancye traktowano. 8. Co się tyczy mennice i dobrego bicia pieniędzy, na czem wszytkiej Rzpltej wiele należy, widząc iż po tak wielu deputacyach na to naznaczonych dotąd do efektu nie przyszła, że pp. deputaci absolutam facultatem concludendi około tego nie mieli, dla tegośmy się skłonili, aby in paucissimo numero in posterum deputaci od Rzpltej cum absoluta facultate, ludzie w tej mierze biegli i umiejętni, naznaczeni byli, którzyby przysięgę wprzód na to oddawszy, absolute strony bicia tych pieniędzy ordynacyą i decyzyą uczynili, wedle której in posterum ta mennica miała być bit , tak jednak, żeby simul et semel praevia rerum, które wszytkie stany wielce uciążają, i niszczą, byli do tychże pp. deputatow przysięgłych postanowione; a jeśliby jaka około tej mennice ordinatio stanęła, tedy super officiales cudendae monetae in causa contraventionis ordinationi processum paenam et forum namówić mają. 9. Deputaci, którzy ad correcturam iurium tak z senatu jako ex omni nobilitate etiam absentes ludzie w prawie biegli i mądrzy, iudicio et ingenio pollentes, aby in certo numero, to jest z Wielkiej Polskiej dwanaście z Małej Polski także obrani i deputowani byli starać się mają, tak jednak, aby na tę korekturę przysięgę wprzód uczynili i na mieszkanie im salaria pozwolone były, dawszy im plenariam et absolutam potestatem, aby tandem tę korekturę do efektu przywiedli i cokolwiek od nich postanowione było, aby pro rato et grato u wszytkiej Rzpltej być mogło, ponieważ inaczej ta poprawa praw i skończenia postępków in multitudine, za którą konfuzya zwykła chodzić, do pożądanego nigdyby nie przyszła efektu, unius duorumve absentia non obstante. Której to deputacyej miejsce w Radomiu ma być naznaczone i między Ich Mciami pluralitas ma konkludować. 10. Ponieważ in modo consultationum i na

dobrem zawarciu sejmowych deliberacyi cardo et salus Reipublicae vertitur, przestrzegać tego pp. posłowie mają, aby między inszymi punktami strony konkluzyej sejmowych ten punkt był warowany, aby przyjeżdżającym posłom czas był czterech niedziel prefigowany i określony, żeby post hoc tempus elapsum przyjechawszy rzeczom postanowionym niemógł żaden poseł kontradicować i to co conclusum będzie znosić. 11. Z żalem tego w kole naszem słuchaliśmy, gdy nam przekładane było, jako tak drogiego klejnotu szlachectwa polskiego plebei variis imposturis dopinają imponendo to sejmikom, to trybunałom świadkami, attestacyami et variis artibus ex condictamine decreta na to zmowne otrzymywają. Dla czego szukać będą sposobów pp. posłowie nasi, znosząc się z drugiemi województwy, aby się tym zmownym dekretom mogło obviare i żeby nietylko świadectwy ale dispozycyami, działami, reformacyami, dożywociami przodków swych szlachectwo wywodzone było. A którzy jawni plebei są a dekreta in condictamine otrzymali, ea praerogativa nobilitatis non gaudeant. A któremuby zadano ignobilitatem iudicialiter, dokąd non probabit se esse nobilem, niebędzie mógł criminaliter contra nobilem agere, gdyż par pari podług prawa dawnego sprawować się powinien. 12. Incompatibilia aby secundum pacta conventa na tym sejmie określone były życzymy, i aby urzędy koronne cum senatoria dignitate łączone nie były żądamy. I to poruczamy pp. posłom naszym, aby o to staranie uczynili, aby wszytkie biskupstwa ruskie, to jest arcybiskupstwo lwowskie, biskupstwo łuckie, przemyskie, kamienieckie, chełmskie, kijowskie, które wszytkie szczupłe mają intraty, dla których IchMć księża biskupi episcopalem et senatoriam dignitatem nie mogą tueri, były pewnemi podszewkami, opactwy mianowicie opatrzone, jednym bez drugich na te podszewki nie dozwalając, salvis nihilominus modernis possessoribus, luboby ta affektacya nasza do skutku nie przyszła. 13. Wojtostwa i sołtystwa aby podług konstytucyej z starostwy nie chodziły i nie tylko w przywilejach ale i w rzeczy samej z niemi łączone nie były sub nullitate privilegii, ale żeby osobnymi przywilejami ludziom zasłużonym wedle intencyi konstytucyi rozdawane były. 14. Sprawy czwartkowe wszelakie także sobotne po dokończeniu województwa każdego z tegoż województwa przypadające, aby były sądzone i determinowane staranie uczynią. 15. Wielkie się w tem dzieje praeiudicium stanowi szlacheckiemu, iż bona terrestria bez wszelakiej słuszności, ludzie alienis bonis inhiantes sub praetextu iuris regii upraszają, zaczem possessorów ich do wielkich szkód przywodzą. Dlatego pilnego starania pp. posłowie przyłożą, aby konstytucya o tem uczyniona do exekucyej przywiedziona była i paena większa piąci tysięcy zł. na tych, którzyby się do tego ważyli in posterum naznaczona. Także de bonis nullo iure receptis aby na sejmie sądzono i preskrypcye w nich nieszły, reassumując w tem przeszłe konstytucye. A ktoby wedle starego prawa intra triennium et trimestre przywileju takiego nie poparł, tedy ipso facto nullitati subiacebit. 16. Dignitates et functiones senatoriae iż wielkich kosztów potrzebują a osobliwie rezydencyi pp. senatorow przy boku J. kr. Mci, których iż wiele z mniejszych Ich Mciów odprawować czem nie mają, prosić będą pp. posłowie króla JMci, aby na nie osobliwy wzgląd mając, onych łaską i dobrotliwością swą pańską w podawających się okazyach wspierał. Przy tem życzymy tego, aby koncept de distributiva iustitia, który był koncypowany i spisany przez deputaty ex senatorio et equestri ordine na przeszłej elekcyej i teraz na tym sejmie był trutynowany i agitowany i do efektu przywiedziony w tych rzeczach, na które zajdzie zgoda powszechna. 17. Ich Mć pp. bracia nasi religiej greckiej, aby secundum pacta conventa jako najprędzej uspokojeni zostali prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci i serio upomnią się tego, jakoby w tej afektacyej swojej zostali ukontentowani na tym sejmie.[1]) A jeśliby się jakie ukazały protestacye w grodach po tej elekcyi przeciwko postanowieniu J. kr. Mci z deputatami tak z koła senatorskiego jako i rycerskiego wysadzonym aby nullitatis vitio subiaceant.[2]) 18. Prosić także

[1]) Ob. Vol. l. III 787 asekuracya religii greckiej, tudzież przywilej króla dyzunitom na podstawie tej uchwały 14 marca 1633 na sejmie koronacyjnym przy konkluzyi wydany: Castr. leop. 384 p. 614—617.

[2]) Protestacyę taką ze strony senatorów, biskupów unickich i litewskich posłów 16 marca na sejmie koronacyjnym zgłoszoną oblatowano w aktach ziemskich przemyskich. Ter. prem. 106 p. 330.

J. kr. Mci będą, aby przywilej temu drugiemu władyce nieunitowi IMci p. Joannowi Chłopeckiemu nowo obranemu ante omnia przed inszymi przywilejami był dany i podpisany i zaraz przy tem powizya z skarbu J. kr. Mci pozwolona; także aby popi religiej greckiej oddawszy zwyczajny pobór, żeby znowu od cerkwi nie płacili wiecznemi czasy efficient pp. posłowie. 19. A iż też nas to doszło, iż niektóre protestacye już po elekcyi po różnych grodach uczynione są contra pacem et securitatem dissidentium de religione christiana, ostrzegą tego pp. posłowie nasi, aby to nic nie wadziło paci et securitati dissidentium in religione christiana, która i w konfederacyi generalnej warszawskiej na konwokacyi i na teraźniejszej elekcyi jest Ich Mciom warowana, salvis iuribus ecclesiae catholicae romanae. Zlecamy też to pp. posłom naszym, aby ta pax et securitas dissidentium de religione in confirmatione iurium na sejmie coronationis wpisana była, salvis nihilominus iuribus ecclesiae catholicae romanae. 20. Starostwo sanockie iż jest pograniczne i sądowe a bardzo szczupłe w intratę, dlaczego p. starosta [1]), który jest brachium regale nie może satisfacere powinności swojej starościnej, dla tego prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci, aby pamiętając na zasługi IMci p. starosty sanockiego, które ś. p. J. kr. Mci oddawał i które godne są wszelakiej nagrody i na ten zamek pograniczny respektując, lepszą intratę J. kr. Mci opatrzył i łaskę swą pańską w podawających się okazyach pokazał. 21. Wakancye wszytkie aby rozdane były a osobliwie kasztelania lwowska, która od kilku lat wakuje. 22 Prywatne exorbitancye na przeszłej elekcyej spisane aby poparte były pp. posłowie efficient. 23. Jako wielkie i nieznośne szkody obywatele województw ruskich ponoszą za inkurzyami tatarskiemi, wiadomo to jest wszytkiej Koronie, czemu aby się przecie pro posse mogło obviare o to prosić J. kr. Mci, aby stando pactis z tem pogaństwem, teraz na początku panowania swego, daj Boże w długi wiek szczęśliwego, pakta tak z Turki jako i Tatary ponowił i stipendia zwyczajne aby Tatarom oddane były, ażeby się w swych zamysłach zahamować mogli, gdyby ich stipendia solita dochodziły. Także aby żołnierz kwarciany z Ukrainy na insze ekspedycye nie był zwodzony i ruszany z Ukrainy. Więc ludzie z ordinacyej księcia IMci Ostrowskiego, kasztelana krakowskiego, na obronę krajów naszych naznaczeni i kozacy regestrowi do kwarcianego wojska na tęż obronę krajow naszych należący i wybrańcy Wielkopolscy i Małopolscy przy wojsku kwarcianem aby z Ukrainy nie schodzili starać się o to mają pp. posłowie i efficere, aby już tandem ci wybrańcy po tak wielu affektacyach naszych w porządek dobry wprawieni byli, a gdy nie są w służbie, aby juryzdykcyi dzierzawców podlegali. 24. Kurfirszt IMć [2]) aby to co winien Rzpltej oddał poprą tego pp. posłowie. 25. Wielkie krzywdy i szkody od p. Humanajego obywatele województwa ruskiego odnoszą a między inszymi odniósł IMć p. Kazimierz Tursky, którego nasławszy hostiliter na majętność onę splądrowano, kościoł złupiono, małżonkę jego poczciwą białogłowę zmęczono i insze wielkie wiolencye IMci uczyniono, i gdy sprawiedliwości upominał się, zdespektowano i potem drugi raz wieś spalono. Który pan Humienny iż tu trzyma zamek pograniczny modo obligatorio, skąd mogłoby urość niemałe Rzpltej periculum, dla tego consulendo securitati Rzpltej starać się będą pp. posłowie, aby ten zamek Laski, gdy mu to, co słusznie należy, ab haeredibus odłożono będzie, sine procrastinatione intra [a]) decursum unius anni sub devolutione summae debitae in commodum Reipublicae deokkupował, na której sumie aby pozwolono było dochodzenia wszytkim ukrzywdzonym in foro competenti efficere to u króla IMci pp. posłowie mają. 26. Iż za taniością żywności i victualium przecie pretia rzeczy potocznych ad usum communem et domesticum, które dla drogości w cenę poszły były, dotąd nie spadły, i coraz to wyżej podnoszą się, dlaczego rzecz potrzebna, aby pp. podwojewodzowie z urzędem grodzkim pro officio suo onych taksę uczynili i ta powinność na nich in posterum zostawała. 27. Uniwersały poborowe iż niemal co sejm insze pisane bywają, którymi volumina legum napełniają się i zagęszczają, dla tego za rzecz słuszną być rozumiemy, aby jeden

a) ante l.

[1]) Franciszek Mniszek. [2]) Jerzy Wilhelm.

był in forma sufficienti koncypowany, do którego by się potem w uchwalonych podatkach referować mogło, additis addendis. **28.** Konstytucya nie zajeżdzania za granicę po wina aby zniesiona była jako praeiudiciosa ludziom szlacheckim, którzy w tej mierze respektując na prawo pospolite tego strzegą się, a kupcy namniej na to nie respektując, tam subdole zajeżdżają i wina wywożąc in condictamine pożytki sobie wielkie przywodzą, obywatelom koronnym tak jako chcą one przedając. **29.** Węgrzy aby podług prawa z winy i od składu do składu zjeżdżali i nad czas w prawie opisany sześciuniedzielny nullo praetextu na składach dłużej bawić się nie ważyli sub paena centum marcarum, czego dzierzawca dojrzeć powinien. **30.** Odważne zacnego domu Ich Mciów pp. Stadnickich w tej Rzpltej merita mężne dzieła i wysokie wspaniałych animuszach cnoty godne są wszelakiej z łaski królów pp. swych remuneracyej, a między inszemi, iż sławnej pamięci IMć p. Stanisław Stadnicki, kasztelan przemyski, na wszelakich placach i we wszelakiej Rzpltej okazyach i ekspedycyach odważnie stawał i tam pacis quam belli artibus w tej Rzpltej kwitnąć i za bespieczeństwo jej i dostojeństwo pana swego zastanawiając się, na koniec i zdrowiem swem usługę swą przy boku J. kr. Mci świeżo zmarłym na expedicyej moskiewskiej pod Smoleńskiem zapieczętował, prosić będą Ich Mć pp. posłowie nasi, aby J. kr. Mć mając na te koszty trudy i odwagi nieboszczykowskie wzgląd, miłościwie one potomkowi pozostałemu IMci p. Adamowi Stadnickiemu, którego też dosyć znaczne są w tej ojczyznie merita na wielu miejscach Rzpltej oświadczone, łaskę swą pańską za podaniem się okazyi nagrodził i rekompenzował. **31.** Takowe są zasługi zacnego domu Ich Mciow pp. Janickich na wielu placach Rzpltej mężnie zawsze i odważnie oświadczone, iż słusznie i od J. kr. Mci i od Rzpltej nagrodę i od nas wdzięczność za sobą pociągają, zaczem gdy wniesiona do nas prośba była od IMci p. Mikołaja Janickiego, pozostałego niegdy potomka p. Stanisława Janickiego, wielce Rzpltej zasłużonego człowieka, który trybem zacnego rodzaju swego idąc odważnie także Rzpltej służył i służy, aby wieś Lipowce, prawie funditus od nieprzyjaciela zniesioną, którą z szczodrobliwej łaski królów Ich Mciów dotąd trzymali, lennem prawem temu domowi konferowana była; zlecamy to pp. posłom naszym, aby to lenno króla IMci i Rzpltej pilno prosili na tym sejmie. **32.** Miasto Przemyśl iż jest sądowe i w nim częste zjazdy, kontrakty i sądy różne odprawują się, kędy obywatele expositi periculis tych krajów deposita swoje i cara pignora miewają, słuszna rzecz jest, żeby od prześcią i wszelakiego stanowiska żołnierskiego i z przedmieściami do niego należącemi było uwolnione. **33.** Miasteczko Wisnia, gdzie sejmiki ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej odprawują się, iż jest bardzo przez stanowiska, stacye i leże żołnierskie spustoszone i znędznione, dla czego i gospod wczesnych tam mieć ani w inszych potrzebach słusznej wygody obywatele mieć nie mogą, dla tego prosić będą J. kr. Mci, aby konstytucyą to miasteczko pomienione od tych angarii, stanowisk i stacyi, jako i insze wszytkie miasta, kędy sądy ziemskie i grodzkie i zjazdy publiczne odprawują się, od żołnierza uwolnione były.[1]) **34.** Iż insze województwa koronne doznawają w tem liberalitatem principum, iż im sól kwartalna per suum przedawana bywa, a my w żupach ruskich lubo się u nas rodzi, drożej ją niż insze wojewodztwa górne, którym ją spuszczają kupujemy, poprą tego pp. posłowie nasi, abychmy także w tej mierze munificentiam królów IchMci doznać mogli i beczka soli szlachcicowi na jego potrzebę najdrożej po gr. 24 była przedawana, po cztery beczki na kwartał na jeden folwark, także aby sól szlachecką wolno było wszędzie po Koronie bez wszelakich ceł przedawać i spuszczać Wisłą, staranie uczynią pp. posłowie, gdyż specifice jest konstytucyą warowano, aby szlachcicowi wolno było wszędzie sól przedawać.[2]) A ktoby w tem bądź z skarbowych, bądź z dworskich, bądź z duchownych praepedycyą czynił, aby paena mille marcarum et refusione damnorum był karany, o co forum inter causas officii na trybunale być ma. **35.** W krzywdach mere ziemskich, aby nikt nie był za dworem pociągniony i jeśliby kto z obywatelów przeciwko prawu był ewokowany, aby takie dekreta jako prawu przeciwne wigoru swego nie miały. **36.** Wielkie stąd

[1]) Ob. Vol. l. III 826. [2]) Vol. l. II, 1456.

preangarye i krzywdy dom starożytny Ich Mciow pp. Popielów odnosi, iż żupa kotowska na własnym gruncie ich we wsi Kotowie jest wykopana i założona, skąd niemało szkody w gruntach swych odnoszą, a co dotąd zawsze na sejmikach naszych uskarzając się, o rewizyą na te krzywdy i szkody prosili, którą acz już byli z łaski J. kr. Mci ś. p. otrzymali, iż jednak dotąd do efektu nie przyszła, dla czego staranie około tego pilne pp. posłowie uczynią, aby inszą znowu naznaczono i rewizorowie tak od p. ekonoma samborskiego jako i od nich samych spólnie podani byli, którzyby w tę sprawę wejrzeli i tę rewizyą odprawili, jakoby ta szlachta starożytna w tym żalu i szkodzie została ukontentowana et recompensam debitam szkód swoich odniosła. **37.** Wiadome nam dobrze zasługi IMci p. Skurkiewskiego rotmistrza J. kr. Mci, który będąc na usłudze J. kr. Mci od Tatar splądrowany, spalony i w niwecz obrócony, prosić będą pp. posłowie, aby w podających się okazyach miał na IMcię miłościwe baczenie i wakancyą jaką, żeby do ostatniej nędze nie przychodził, opatrzył. **38.** Actus elekcyi tak urzędów jako i poborców ziemie przemyskiej aby nie gdzie indziej jedno w Przemyślu albo w Wisni odprawowali się i tempus tych aktów, aby wedle prawa ad solitam horam currat, żeby jedni drugim celeritate i prędkim przyjazdem nieprejudikowali efficient pp. posłowie. Także aby poborcy na sejmach obierani nie bywali, ale aby rem integram strony tego obierania do braciej przynoszono. **39.** Iż wielką w tem krzywdę obywatele koronni odnoszą, iż poddanych swych zbiegłych odiskiwać dla exemptów i dopuszczenia apelacyi od sądów ziemskich nie mogą, dla tego przestrzegą tego, aby na potem in causa restituendorum subditorum exempty nikomu nieszły i apelacye dopuszczane nie były. **40.** Gród przemyski aby był wieczny uczynią staranie.[1] **41.** Jeśli król IMć n. m., o co Pana Boga prosimy, za błogosławieństwem Bożem kiedy do państwa swego dziedzicznego przydzie, aby stando pactis conventis ś. p. króla IMci p. ojca swego strony Estonii dosyć uczynił i one do państw tych J. kr. Mci przyłączył, także strony summy neapolitańskiej aby na tym sejmie podług pacta conventa była pewna z królem IMcią namowa, domawiać się będą. **42.** Jako zawsze województwa nasze prosiły o komissyą od Węgier na szkody i krzywdy, które się in confinio dzieją, tak i teraz o nie postarać się mają pp. posłowie nasi, aby koniecznie doszła i komisarze żeby z senatorów i urzędników ziemskich pobliższych byli naznaczeni. **43.** Czwarty grosz aby in simplo a nie in triplo był wybierany dojrzeć tego mają pp. posłowie nasi. **44.** Infamie, które extra forum competens i bez kładzenia pozwów na ludziach szlacheckich temerarie od ludzi lekkich i mniej bacznych otrzymowane bywają, aby bez glejtu incompetentia fori zniesione być mogły. **45.** Życząc aby ludziom zasłużonym jako najwięcej okazyi do nagrody było, prosić będą króla JMci pp. posłowie, aby kaduki in posterum tylko nobilibus oddawane były. **46.** Iż dom zacny Ich Mciów pp. Zebrzydowskich a osobliwie potomkowie zacnej pamięci IMci p. Malchra Zebrzydowskiego wielką sobie krzywdę pretendują o odcięcie przez antecessorów J. kr. Mci wsi Juriow Kąt rzeczonej, dla czego i tego domagać się będą pp. posłowie, aby ta sprawa nieodwłocznie na tym sejmie sądzona była i rekompenza potomkom nieboszczykowskim się stała albo więc wieś, jeśli się Ich Mciów dziedziczna pokaże, wrócona. **47.** Konstytucya anni 1591 o zawarciu exekucyi[2]) w podolskiem i ruskiem województwie aby reassumowana była promovebunt pp. posłowie. **48.** Przekładały nam domy starożytne w województwie naszem pp. Ilnickich, Tureckich, Turzańskich, Jaworskich, p. Stanisław Zbijewski ze wsi Waniewicz, iż dobra i grunty ich własne, na co i przywileje produkowali, przodkom ich, jednym od ś. p. królowej Bony a drugim potem od ekonomów samborskich są zabrane i do ekonomiej samborskiej przyłączone, których dotąd lubo ustawicznie o to suplikują rekuperować nie mogą; prosić będą pp. posłowie nasi J. kr. Mci, aby wprzód około tego inkwizycyą przez komissyą pilną uczynić i w przywileje ich wejrzeć roskazał, a potem około tego słuszną uczynił decyzyą i tej szlachcie, jeśli się to pokaże, albo te dobra wrócić albo rekompenzę uczynić roskazał. **49.** Iż ubodzy ludzie szlacheccy wielką w tem krzywdę i szkodę ponoszą, że pp. staro-

[1]) Por. Vol. l. III, 822 gród wieczny przemyski. [2]) Vol. l. III, 1367.

stowie za wywiedzeniem od nich komissyej i rozgraniczeniem dóbr przecie im gruntów odgraniczonych wracać niechcą, praecavebunt to pp. posłowie, aby in posterum to ubogim ludziom nie działo się i paena na tych pp. starostów namówiona była, ktorzyby temu nie dosyć czynili. **50.** Miesczanie aby szlachcica osiadłego nie więzili ani sądzili, ale do grodów oddawali, staranie uczynią pp. posłowie. **51.** Infames, którzy bądź na sejmie bądź na trybunale ex seriis partium controversiis są legittime infamowami et extra beneficium iuris positi, niemają być stipendiarii Reipublicae ani żadnych munia w wojsku odprawować. **52.** Jako słuszna rzecz jest, aby ludzie przeciwko prawu występujący condignas paenas odnieśli, tak z drugiej strony łaski i klemencyi są godni, którzy męstwem i odwagami swemi, tego w czem wystąpili, wetują. A iż IMć p. Moszyński odniósszy na sobie paenas legum o głowę nieboszczyka p. Kaspra Prusinowskiego o to się przez lat dwadzieścia cztery starał, aby znowu na honor męstwem i odwagami swemi zarobił i tę zmazę z siebie zniósł, zdrowie i dostatki swe na wszelakich expedycyach moskiewskich pod Smoleńskiem, na wycieczkach i szturmach smoleńskich przed oczyma ś. p. króla JMci pod Carowem Zamieściem, pod Klusinem i pod Moskwą, potem w ekspedycyej chocimskiej i z Tatary przed wojskiem chodząc i odważnie języków dostając i w inszych wojennych dziełach odwagi czyniąc, dla tego za słuszną rzecz być rozumiemy, aby już tandem mógł uznać clementiam J. kr. Mci i wszytkiej Rzpltej. Prosić tedy będą za nim pp. posłowie nasi, żeby z niego, na co już i IMć p. Janusz Prusinowski, pozostały potomek nieboszczykowski, będąc w żalu swym ukojony pozwala, constitutione publica ta infamia zniesiona była et pristino honori et libertati był restitutus.[1])

P e t i t a.

53. Iż podług opisania prawa pospolitego IMć p. Bolestraszycki rewizyą na mostowe we wsi Ursku odprawił, dla tego prosić bępą pp. posłowie, aby podług tej rewizyej cło IMci w tych dobrach na ustawiczną poprawę naznaczono było. **54.** Mając w świeżej pamięci świątobliwe panowanie J. kr. Mci świeżo zmarłego i miłość jego, którą na kożdym placu Rzpltej i wiernym swym poddanym oświadczał, chcąc gratitudinem naszę i tym, którzy krwią J. kr. Mci dosięgli okazać et piis manibus J. kr. Mć gratifikować, nie jesteśmy od tego, aby IMć p. Guldenstern, który in fide Reipublicae gdy drudzy in partes inimicorum J. kr. Mć deseruerant zostawszy, całą wiarę tej Rzpltej oświadczył, żeby ad indigenatum był przypuszczony gdy bene merebitur de Republica.[2]) **55.** Iż niektóre domy i place w mieście Lwowie na chwałę Bożą OO. Bernardynom reformatom są nadane, dla tego staranie uczynią pp. posłowie aby te domy od czynszów i poborów temporibus perpetuis uwolnione i immunitatibus ecclesiasticis assekurowane były. **56.** A iż dla nowych różnych klasztorów świeżo fundowanych miasto Przemyśl jest bardzo w gruntach ścieśnione i wiele domów i placów od zakonników poskupowano, dla tego starać się o to mają pp. posłowie, aby te domy i place od zakonników skupione i onym nadane, z których czynszów żadnych i podatków płacić nie chcą od contributii publicznych libertowane być mogły, aby względem ich przeciwko wszelakiej słuszności miasto to dosyć znędznione podatków nie płaciło. **57.** A iż Żydzi, którzy na gruntach miasta tego siedzą, równych commoda z miastem jeszcze daleko większych zażywają do soszów i poprawowania murów i inszych miasta potrzeb przykładać się nie chcą, tedy aby się równo z miesczany miasta tego do municyi przykładali praecustodient pp. posłowie. **58.** Iż wielkie szkody w naprawowaniu gaci od majętności swej Bylic IMć p. Jan Boguski łowczy sanocki odnosi a żadnego na to niema prowentu, dla tego prosić będą pp. posłowie, aby pp. rewizorowie na to z sejmu naznaczeni byli podług prawa pospolitego, za którą rewizyą potem stany koronne uznać by mogły, jeżeliby tam cło jakie słusznie naznaczone być miało na te koszty. **59.** Mieszczanie jaworowscy od nieprzyjaciela Krzyża Swiętego spustoszeni i popaleni

---

[1]) Por. Vol. l. III, 822 restytucya do czci Jana Moszyńskiego. [2]) Ob. Vol. l. III, 829 indigenat Guldensternów.

będąc i przedmieścia w niczem ogniem obrócone mając, iż koszt na sypanie wałów i sposobienia armaty czynią, a na to żadnego dochodu nie mają, wniosą za nimi prośbę pp. posłowie, aby względem tego spustoszenia i kosztów, które około municyej prowadzą od stanowisk, leży i stacyi żołnierskich, konstytucyą uwolnieni i wolności im od ceł i myt wszelakich nadane były. **60.** Miasteczko Mościska, iż w naprawowaniu gaci, która się na pół mile ciągnie, wielki sumpt i koszt prowadzi, i tym półgroszkiem, który od woza biorą na tę gać żadną miarą wywołać nie mogą, pilno prość Ich Mcie będą, aby im i drugie półgrosza pozwolono było, aby na potem po groszu od woza wybierać mogli i libertacya im względem spustoszenia żołnierza od kontrybucyej publicznych do czterech lat dana była. **61.** Miasto Sanok, które przez ogień jest zmienione i w niwec obrócone i budować się z czego nie ma, prosić J. kr. Mci, aby im na te budynki drzewa z lasów królewskich pozwolono. **62.** Za miasteczkiem Mikołajowem wniosą prośbę do króla JMci, aby przywileju na grunt, który zowią Osiekowszczyzna, a oni go od nieboszczyka Dobka, odźwiernego króla JMci, kupili, mogli konfirmacyą otrzymać, także na prowadzenie kosztów, które około fortyfikacyi miasteczka swego czynią, aby libertacyą od kontrybucyi publicznych do lat czterech i na budowanie mostów i parkanów mostowe z łaski J. kr. Mci mieć mogli, uczynią staranie. Komissya z kancellaryi J. kr. Mci na rewizyą do miasta Leska na błota i bruki wydaną, iż effektu nie wzięła, dla niezjechania jednego z panów komisarzów IMć p. chorążego sanockiego, prosić będą pp. posłowie, aby insza wydana była, a jeśliby p. chorąży sanocki na tę rewizyą zjechać nie mógł, aby inszy urzędnik był naznaczony. **63.** Iż naprawa mostu w Pianowicach majętności IMć p. Biereckiego pisarza ziemskiego przemyskiego wielkiego sumptu potrzebuje prosić będą, aby także rewizya na to mostowe z kancellaryi króla JMci wydaną była na uznanie tych kosztów. **64.** Prosić będą i o rewizyą na gać brześciańską i ritarowską, do której naprawy iż wspólnie należą tak IMć p. Andrzej Boguski kasztelan sanocki jak i panna ksieni klasztoru samborskiego, dla tego ta rewizya obiema Ich Mciom służyć ma na podwyższenie myta. **65.** Iż z miast nietylko ozdoba Rzpltej ale i praesidium ingruentibus periculis zwykło bywać a zatem obywatelom koronnym w potrzebach ich tam tempore pacis quam tempore belli wygoda, prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci, aby miasto Brody, które IMć p. wojewoda sandomirski hetman wielki koronny [1]) niemałym kosztem fortyfikując, fortecę w nim warowną wystawić chce, w prerogatywach inszym miastom a mianowicie Zamościowi porównane było, aby przychęceni cives his immunitatibus tem bardziej munitium obmyśliwali. Jakub Maxymilian Fredro stolnik lwowski, sekretarz J. kr. Mci, marszałek natenczas sejmiku wisnińskiego.

Castr. Sanocen. 151 p. 2229—2253. Castr. Leop. Rel. 383 p. 3437—3463. Ter. Prem. Decret. 330 p. 852—876. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 51 v.— 57, brak tu 4 artykułów od 61 do końca.

183.

W Wisni, 16 grudnia 1632.

Ziemianie sanoccy, na sejmiku wiszeńskim będący, nadają 1200 zł. Franciszkanom na murowanie kościoła.

1. My rady dignitarze, urzędnicy i rycerstwo, obywatele ziemie sanockiej za naznaczeniem czasu na elekcyej dla obierania posłów na sejm koronacyej dnia szestnastego grudnia roku tysiącznego sześć setnego trzydziestego wtórego do Wisnie zgromadzeni, wdzięczni będąc prac i usługowania w nabożeństwie OO. zakonu Sw. Franciszka w Sanoku mieszkających, chcąc im też za to gratificari i niedostatkom ich w intencyej murowania Kościołą subvenire, resztę dwanaście set zł.

---

[1]) Stanisław Koniecpolski.

i nadto cokolwiek by się pokazało pieniędzy tych, któreśmy na obronę ziemi naszej tempore interregni dla bespieczeństwa swego uchwalili, przerzeczonym zakonnikom Św. Franciszka w Sanoku mieszkającym na samo murowanie Kościoła darujemy. 2. A żeby ad alios usus tych pieniędzy reszta nie była obrócona, tedy do rąk slachetnego p. Andrzeja Kozierowskiego komornika ziemskiego sąnockiego od IMci p. poborcy tej exakcyi oddaną mieć chcemy. Który pan Kozierowski w tem do naszej intencyej murowania Kościoła stosować się ma i nam powinien będzie na rokach grodzkich albo ziemskich sanockich sufficientem wydatków uczynić calculum, w tem IMci p. poborcę naszego napominając, aby bez wszelakiej zwłoki przerzeczonemu panu Kozierowskiemu tę resztę oddał a in casu niezapłacenia, czego się nie spodziewamy, aby ad instantiam zakonników przerzeczonych w sądach kapturowych albo w grodzie na kwerelach processu iudiciario de contributione publica sancito sprawował się. 3. A dla większej wagi to nasze postanowienie ręką IMci p. marszałka koła naszego i nas obywatelów ziemie sanockiej na sejmik zgromadzonych podpisem utwierdza się. Actum et datum Wisniae anno et die ut supra. Andrzej Boguski kasztelan sanocki, Jakub Maxymilian Fredro stolnik lwowski, sekretarz J. kr. M·i, marszałek na ten czas sejmiku wisnieńskiego. Franciszek Mniszek starosta sanocki, marszałek sądów sanockich kapturowych. Andrzej Stadnicky sędzia kapturowy. Jan Bogusky łowczy sanocki. Jan Adam ze Zmigroda Stadnicki na Lesku sędzia kapturowy. Jan Leszczenski podsędek sanocki. Zbygniew Stadnicki ze Zmigroda. Zygmunt Dunikowski pisarz ziemie sanockiej, Adam Bal w Oczwie. Mikołaj Farurej z Garbowa. Stefan Bal. Samuel Stano. Paweł Brzyski z radą domowej braci. Sebastyan Rusinowski. Symon Zaporski z Zaporza. Kazimierz Tursky. Andrzej Zurowski. Alexander Gursky. Jan Cieplinski. Andrzej Zurowski. Alexander Klofas. Lukas Oszchowski. Piotr Kuchowski. Marcin Sedliski. Jakob Ramult. Stanisław Czarnocki. Stanisław Dragocki.

Castr. Sanoc. Rel. 154 p. 681—683.

184.

Pod Lwowem, 4 kwietnia 1633.

Regestr szlachty lwowskiej i żydaczowskiej na okazowaniu pod Lwowem.

Regestr okazowania IMci pp. obywatelów ziemie lwowskiej i zydaczowskiej, którzy się pode Lwów w polu u Św. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodniej niedzieli w roku tysiąc sześćsetnym trzydziestym trzecim podług konstytucyej sejmu w Warszawie in anno 1627 uchwalonej in armis przed W. p. IMcią p. Stanisławem Bonifacym Mniszkiem z Wielkich Kunczyc starostą lwowskim i przed IchMć pany Mikołajem z Narajowa Narajowskim sędzią i p. Marcianem Morawcem podsędkiem ziemi lwowskiej w niebytności JW. p. IMci p. Stanisława Lubomirskiego hrabi na Wisniczu wojewody ziem ruskich, sendomirskiego, spiskiego, zatorskiego, białocerkiewskiego, ropczyckiego, grzybowskiego etc. starosty i inszych urzędników do takowego popisu w prawie popisanych popisowali.

Naprzód. W. IMć p. Jerzy Dzieduszycki kastelan lubaczowski personaliter in armis popisał się. W. IMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek z W. Konczyc starosta lwowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jakub Sobieski krajczy koronny poczet swoj in armis do popisu przez slachetnych pp. Jana Oltarzewskiego i Stanisława Bogusza sług swoich stawił. IMć p. Alexander Bałaban rohatyński, trembowelski etc. starosta, iż sam jest na ten czas chory, jednak poczet swój przez slachetnych p. Iwanickiego i Pawła Kulczyckiego sług swoich in armis stawił. W. IMć p. Mikołaj z Ostroroga na Komarnie starosta kościanski podstoli koronny in armis poczet stawił do popisu. IMć p. Alexander Trzebiński podkomorzy lwowski in armis do popisu poczet swój stawił. IMć p. Mikołaj Narajowski sędzia ziemie lwowskiej personaliter in armis popisał się i poczet swój do popisu

stawił. IMć p. Marcin Morawiec podsędek ziemie lwowskiej personaliter in armis popisał się i poczet do popisu stawił. IMć p. Piotr Ozga pisarz ziemie lwowskiej sam personaliter na popisie nie był, odjechał do Lublina na trybunał bo jest deputatem obranym z powiatu lwowskiego, jednak przez slachetnego p. Osmolskiego poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Kurzański wojski lwowski personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Marcin Stamirowski podczaszy lwowski in armis popisał się i poczet swój po popisu stawił. IMć p. Marcin Borkowski podstarości lwowski in armis popisał się. IMć p. Maxymilian Łachowski pisarz grodzki lwowski personaliter popisał się in armis i poczet swój do popisu stawił. IMć p. Zygmunt Swirski podsędek ziemie halickiej personaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Rzeczycki starosta urzędowski na Przemyślanach i Borszowie dziedzic personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Wasiczyński personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Boczkowski z Walecznych personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Odrzywolski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jakub Piasecki in armis popisał się z pocztem. IMć p. Szymon Olewnicki swym i IMć p. Felicyana Olewnickiego ojca swego chorego i starego bardzo personaliter in armis popisał się. IMć p. Paweł Wojankowski sekretarz króla JMci dzierzawca krechowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Ołtarzowski z Miroszówki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Kamieniecki z Wicina personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Lenoszyński z Krasnostawa personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Głembocki z Biłki swym i IMci p. Stanisława Głembockiego podstolego lwowskiego ojca swego starego i chorego personaliter in armis popisał się. JW. Jej Mć p. Zofia na Zołkwi Daniłowiczowa wojewodzina ruska wdowa, jako pani dożywotnia wszystkich dóbr po nieboszczyku JW. p. Janie Daniłowiczu wojewodzie ruskim pozostałych dzierzawczyni, swem i W. p. Stanisława Daniłowicza wojewodzica ruskiego syna swego przez slachetnych p. Jana Pieskowskiego i p. Stanisława Borystowskiego sług swoich poczet swój in armis do popisu stawiła. Jej Mć p. Anna z Lahodowa Kilianowa Boratynska wdowa z Nowosielec i Mitulina swem i IMci p. Stefana Małyńskiego syna swego małego i niedorosłego przez p. Stanisława Wasowskiego i Jana Wolskiego sług swoich poczet swój in armis do popisu stawiła. IMć p. Jan Izycki z Zadechowa swem i Jej Mci p. małżonki swojej imieniem personaliter popisał się i poczet do popisu stawił. IMć p. Filip Rykowski z Jeżowa personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Wacław Rykowski personaliter in armis popisał się i poczet stawił. IMć p. Adam Dzierzek z Czernice personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Korycki personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Jan Zurawski personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Piotr Milewski z Kurnik personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Andrzej Kosowski z Pilscian personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Jendrzej Marchocki z Wisniowczyka swem i Jej Mci p. małżonki swojej imieniem personaliter in armis popisał się i poczet swój do popisu stawił. IMć p. Władysław Wrzeszcz z Zelechowa personaliter in armis popisał się. IMć p. Karol Buldey z Wypisz in armis z pocztem popisał się. IMć p. Marcian Grabianka dzierzawca mirzwicki in armis popisał się i poczet do popisu stawił. IMć p. Stanisław Piruski z Uherec in armis z pocztem popisał się. Jej Mć p. Małgorzata Jordanowa z Rzemierzowic poczet swój in armis przez p. Stanisława Wąsowskiego do popisu stawiła. Jej Mć p. Anna Kliniowska wdowa poczet swój in armis przez p. Łukasza Szewskiego sługę swego do popisu swem i p. Kliniowskiego syna małego z Niedzielisk do popisu stawiła. IMć p. Jan Kaminomoiski dzierzawca bahowski personaliter in armis popisał się i poczet swój do popisu stawił. IMć p. Jan Brzuchowski z Kutiscz in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Łatkiewicz personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Jan Łępkowski personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Jan Sikorski z Chanaczowa personaliter popisał się. Jej Mć p. Zofia z Bydlina Piotrowa Polanowska wdowa poczet swój do popisu przez slachetnego p. Jana Rudnickiego sługę swego in armis stawiła. IMć p. Jan Chworowski personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Marcin Chodorowski personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Zbozny Olesnicki personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Teodor Terlecki wojski grodeck

personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Ostrowski z Kawska personaliter in armis popisał się. IMć p. Jachim Krauszowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Glinski na ten czas chory, jednak poczet swój przez p. Jana Lukiskiego sługę swego in armis stawił. IMć p. Malcher Wirzbicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Dziersnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Chinowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Kurowski personaliter in armis popisał się, poczet p. Stefana Kurowskiego syna swego popisał. IMci p. Paweł Kurowski personaliter popisał się in armis. IMć p. Wojciech Dawidowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Hieronim Zaleski personaliter popisał się in armis i swem i Jej Mci p. małżonki swej imieniem. IMć p. Paweł Zaleski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Rogalski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Wrzeszcz personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Osendowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Walenty Lesniowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Paweł Bronowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Lesniowski z Nowosiolek personaliter popisał się. IMć p. Zofia Zebrzydowska Malchrowa wdowa z Kłodna poczet swój in armis stawiła do popisu. IMć p. Jan Sowiński z Dublan personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Cherski z Starzysk personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Swiencicki poczet swój przez sługę Jana Ostrowskiego stawił a sam chory. IMć p. Jan Chomicki personaliter in armis stanął. Jej Mć p. Jadwiga Placina wdowa poczet swój przez p. Stanisława Dubinskiego sługę do popisu stawiła in armis. IMć p. Wojciech Iskra personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Kłopotowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Kruszelnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Kasper Ważynski z Pohorylec personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Sieprawski personaliter in armis popisał się przez p. Jana Wolskiego sługę, bo sam jest chory. IMć p. Jerzy Zamoiski na ten czas sam chory, jednak poczet swój przez p. Jana Tokarskiego sługę swego in armis stawił. IMć p. Jan Strzemię personaliter in armis poczet stawił. IMć p. Marek Turzański z Wołczuch personaliter popisał się. IMć p. Zachariasz Zamoiski z przemyskiego powiatu z Uniatycz personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Jan Popiel z Grodka sam chory na ten czas, jednak poczet swój in armis przez p. Mikołaja Popiela syna swego stawił, in armis popisał się. IMć p. Florian Pawłowski personaliter in armis popisał się. Slachetny Hrehory Bratkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Łukasz Dzierzek sam na popisie nie był, ale przez sługę swego p. Jana Kowieckiego in armis stawił. Slachetny Piotr Bratkowski personaliter in armis popisał się z Brzeziny. P. Piotr Tyszkowski personaliter in armis stanął. Slachetny Skulski Sien personaliter in armis stanął. Slachetny Piotr Bratkowski z Rudnik personaliter popisał się. Slachetny p. Andrzej Niewęglowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stefan Potempsky personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Zachariasz Łozinski z Łoziny personaliter popisał się. Slachetny Demian Łozinski Piotryszowiczów wnuk personaliter popisał. Slachetny p. Ławer Suslicki z Podwysockiego personaliter z pocztem popisał się. IMć p. Woiciech Piasecki z Pietrca swem i IMć p. Ferdynanda Piaseckiego pisarza ziemskiego buskiego jako nierozdzielnych i brata swego personaliter popisał się. Jej Mć p. Anna Polanowska z H[r]ehorowa wdowa poczet swój in armis do popisu stawiła. Slachetny Ferens Łozinski Ihnatowicz Filipowicz pieszo personaliter popisał się z szablą. Slachetny Semian Medynski z Miriszczowa personaliter in armis popisał się. Slachetny Maciej Czajkowski z powiatu przemyskiego z Łąki personaliter in armis popisał się. Slachetny Lies Czaikowski Truczkowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny Fedor Czaikowski Trunkowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny Stefan Czaikowski Busskowicz personaliter popisał się. Slachetny Sien Winnicki z Czaikowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Winnicki Hubowicz na koniu popisał się. Slachetny Jacko Popiel Dmitrowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jacko Czaikowski Sliwnika Jaroszowicz pieszo popisał się personaliter. Slachetny Fiedor Czaikowski Zimkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jacz Horodyski z Czaikowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Bilinski z Łoziny personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jacko Czajkowski Romanowicz personaliter pieszo popisał się.

Slachetny Iwan Putatycki braci swej rodzonej imieniem rozdziałów personaliter in armis popisał się. Slachetny Lies Popiel z Czaikowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny Piotr Zorwinski z Łoziny personaliter in armis popisał się. Slachetny Wasko Popielowski z Łoziny personaliter popisał się. Slachetny Jacko Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Hryć Jasnicki Wołossowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Michaiło Jasnicki Wołossowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Semian Jasnicki Wołossowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Zorminski z Przedrzymiech personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jacko Czaikowski Kunkowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny Bazyli Czaikowski Kunkowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny Iwan Zormiski z Przedrzymiech personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Dobrowinski personaliter in armis popisał się. Slachetny Iwan Bilinski pop z Czaikowicz personaliter pieszo. Slachetny Andrzej Bilinski pop z Biliny personaliter pieszo popisał się. Slachetny Paweł Przedrzymirski z Przedrzymisk personaliter pieszo popisał się. Ich Mć pp. rajce lwowscy z Zubrze i Sichowa haeredes personaliter in armis popisali się i poczet swój stawili. Slachetni pp. Zachariasz i Torosz Bernatowicz in armis lwowscy dzierzawcy wsi Krzywczyc personaliter in armis popisali się i poczet stawili do popisu. Slachetny Ihnat Czaikowski Beryndacz pieszo był. IMć p. Hironim Chmielecki wójt kurinski in armis poczet swój do popisu stawił. Slachetny p. Basili Tustobaski personaliter in armis popisał się. Slachetny Jerzy Zalibowski personaliter in armis popisał się. Slachetny Stanisław Winnicki z Kawska sam na ten czas chory, jednak przez p. Jendrzeja Winnickiego syna swego poczet in armis do popisu stawił. IMć p. Jan Glinka łowczy halicki personaliter in armis poczet swój stawił i popisał się. IMć p. Piotr Skorkowski personaliter in armis poczet stawił. Slachetny Iwan Czaikowski Sotkowicz swem i p. Alexandra brata swego rodzonego w majętności nierozdzielonych in armis poczet swój personaliter stawił. Slachetny Iwan Ilnicki z Borszowa personaliter pieszo popisał się. Slachetny Simon Bobrocki z wojtostwa dobrzańskiego personaliter popisał się in armis. IMć p. Jan Oberszynski personaliter in armis popisał się i poczet swój stawił. IMć p. Jakób Zagorski personaliter in armis popisał się. Slachetny Marcin Chrosiewski personaliter in armis popisał się. Slachetny Stanisław Wilogorski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Zaleski personaliter in armis popisał się. Slachetny Lukasz Paprocki personaliter in armis popisał się. IMć p. Sebestian Kochanowski z Nachorecz swem i IMci paniej małżonki swojej imieniem personaliter popisał się i poczet in armis stawił. IMć p. Stanisław Zebrawski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Zebrawski personaliter in armis popisał się. IMć p. Władysław Wrzescz personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Błendowski in armis popisał się i pòczet stawił. IMć p. Stanisław Dobrski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Chmielecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Szyszycki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Swiencicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Tyrawski personaliter in armis popisał się. IMć p. Paweł Kurowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Szymon Gadnowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Skolmowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Cieskoski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Dimiter Kalnofoiski personaliter pieszo popisał się. IMć p. Ludwik Ozygałka in armis poczet swój do popisu stawił. Slachetny p. Piotr Garbowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Malicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Tudorowiczki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stanisław Kowalski in armis poczet swój do popisu stawił. IMć p. Stanisław Kowalski in armis poczet swój do popisu stawił. Slachetny Mikołaj Złobocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Olbrycht Czartoszewski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Siemian Srokowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jerzy Groth Basicki personaliter in armis popisał się. Slachetny Stanisław Medyński personaliter in armis popisał się. IMć p. Swientosław Jahodynski podsendek ziemie bełzkiej personaliter in armis popisał się i poczet swój do popisu stawił. IMć p. Marcin Rzeczynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Zygmunt Wissowaty personaliter in armis popisał się. IMć p. Kasper Niedzwiecki personaliter in

armis popisał się. IMć p. Maciej Winski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Marek Wisłobocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Malicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Stratynski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jacko Skolski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Lies Skolski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stefan Łagiewnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Tymko Rozwadowski z Podwysockiego personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hrycz Witwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Ferens Podwysocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Chrysztof Skorkowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Matwiej Podwysocki in armis popisał się personaliter. Slachetny p. Stanisław Krobanowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jerzy Goliszewski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Wasil Medyński personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jacko Winnicki z Pletanic personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hrycko Skolski z Nowosielec personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Szymon Łozinski Czernik personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Narajowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Maciej Podwysocki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Teodor Winnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Kasper Wrecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Andrzej Lipiński personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasil Kruszelnicki z Brusowa personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Bądowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Turzanski z Miriszczowa personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Podlesiecki z Nowosielec personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Andrzej Kraiowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Gnoinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Wasko Zorniski z Jasmizcz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Jasniski z Jasniszcz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasil Skolski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hawryło Kruszelnicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Ilko Niewerecki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Prokop Balko z Pletenicz personaliter pieszo popisał się. Slachotny p. Semian Zapłatynski z Borszowa personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stefan Podlesiecki z Nowosielec personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Kuczewski z Nowosielec personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stanisław Nowoslicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Kost Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Witwicki Juskowicz z Balicz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Rudnicki z Miriszczowa personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jurko Witwicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Prokop Łozinski Juszowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Chrycko Łozinski Czerniak personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Sliwowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Andrzej Czajkowski Daszkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Czajkowski Berynda personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Hoszowski Lukaczowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Andrzej Maszowic Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stanisław Glinka personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Wroblowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hryc Hoszowski Petrazyk personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedko Czaikowski Daszkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedko Balko z Pletenicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Gabriel Przegalinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hrycko Podwysocki Birkan personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Roman Hoszowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Zapłatynski z Ostałowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hrycko Hoszowski z Hoszowa personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Maciei Korczynski z Pletenicz personaliter popisał się. Slachetny p. Ławer Wilsnicki Sieczka personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Jasnicki z Jasniscz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Wilsnicki z Wilsniszcz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Maciej Korczycki z Przethowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Mikołaj Białoskorski na ten czas chory i stary, jednak poczet swój in armis przez

IMć p. Hieronima Białoskurskiego syna swego stawił. Slachetny p. Hrycko Czajkowski Michrytczyc personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stecko Czajkowski Lesniowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jacko Winnicki Klimlowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hrycko Kalnofoiski z Jasniscz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Skolski z Zaszkowa personaliter pieszo popisał się. IMć p. Krzysztof Swiecicki poczet in armis do popisu stawił. Slachetny p. Kost Bilinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Bratkowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Wąsowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Mikołaj Bratkowski personaliter in armis poczet stawił i popisał się porządnie. Slachetny p. Iwan Czaikowski Szołko personaliter pieszo popisał się. IMć p. Gregory Ostrowski komornik ziemi lwowskiej personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Łozinski z Gałat personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Maciej Lipski in armis poczet do popisu stawił. Slachetny p. Florian Przedrzymierski z Łoziny personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Witwicki pisarz grodzki winnicki, wójt gliniański, personaliter in armis popisał się z pocztem swoim. IMć p. Adam Kalinowski z Snowicza in armis poczet do popisu stawił. Slachetny p. Adam Witwicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jakub i Jan Kalinowscy z Miriszczowa bracia rodzeni nierozdzielni in armis poczet swój do popisu stawili. IMć p. Marcin Chotecki cześnik podolski poczet swój in armis do popisu stawił i popisał się. IMć p. Andrzej Lasniowski z Zelechowa personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Brzozdowski personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Stanisław Rola komornik graniczny ziemi lwowskiej in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Łozinski Czerniak personaliter pieszo popisał się. IMć p. Hieromin Hoynacki z wojewodztwa podolskiego personaliter popisał się i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Piotr Cieszycki in armis poczet swój do popisu stawił. IMć p. Marcin Lipinski poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Naraziusz Bułdej na ten czas chory, jednak poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Zabrowskiego sługę swego stawił. Slachetny p. Maciej Gasparski z Balicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Łukasz Janowski na ten czas sam chory, jednak przez p. Jana Bąkowskiego sługę swego poczet swój do popisu stawił. Slachetny p. Marek Wisłobocki personaliter in armis popisał się i poczet stawił. Slachetny p. Jan Hoszowski ojca swego starego i chorego personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Koczkowicz Witwicki in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Służewski na ten czas jest sam chory, jednak przez p. Woiciechowskiego sługę swego poczet do popisu stawił. IMć p. Marcin Truskolaski z Truskulan miecznik lwowski personaliter in armis popisał się i poczet do popisu stawił. IMć p. Stanisław Choytko z Bybla personaliter in armis popisał się i poczet swój stawił do popisu. Jej Mć pani Helżbieta Kaszowska wdowa wójtowa stoinska poczet swój do popisu przez sługi swoje stawiła i popisała się. IMć p. Andrzej Moszynski sam na ten czas jest chory, jednak przez p. Jana Wolskiego sługę swego poczet swój in armis stawił. IMć p. Samuel Narajowski stolnik ziemie przemyskiej personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Jaruntowski podstarości zydaczowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Korytko z Pohorecz personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Kurzanski z Wołkowa personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Askmanicki z Wydark personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Brzozdowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Piotrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Janicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Seweryn Gruszecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj i Seweryn Czerniejowscy personaliter in armis popisali się. IMć p. Wojciech Gurski z Dziewiątnik personaliter in armis popisał się. IMć p. Jendrzej Piwo z powiatu bełzkiego personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Krasuski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Halicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj i Rafał Łaszczowie z Miłoszowic personaliter in armis popisali się. IMć p. Marcyan Głembocki personaliter in armis popisał się. IMć p. Sebestian Głembocki personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Głembocki z Biłki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Kłembowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Głoskowski personaliter in armis

popisał się. IMć p. Stanisław Głoszkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Głoszkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław ..... Lastowieccy personaliter in armis popisali się. IMć p. Władysław Czebrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Walenty Czebrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Czartoryski in armis popisał się. IMć p. Paweł Kurowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Paweł Golianski personaliter in armis popisał się. IMć p. Kiryk Swirski personaliter in armis popisał się. IMć p. Paweł Swirski ze Swirza swem i IMci p. Wojciecha Swirskiego p. ojca swego starego personaliter in armis popisał się. IMć p. Stamirowski podczaszy lwowski in armis z pocztem popisał się. IMć p. Alexander Podolski personaliter in armis popisał się. IMc p. Gabriel Krasuski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Krempski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Brozdowski personaliter in armis popisał się. IMc p. Stefan Narajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Krajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Roznowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Samuel Kochanowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Krajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Machnacki personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Łosiatynski in armis popisał się z pocztem. IMć p. Krzysztof Skulimowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Kasper Wilzynski personaliter in armis z pocztem popisał się. IMć p. Kasper Sikorski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Rozwadowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Garlinski personaliter in armis popisał się. Jej Mć pani Szpotowa wdowa poczet swój do popisu stawiła. IMć p. Kosskowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Szadkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Dawidowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Kłodnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Zubrzycki personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Rzeczycki z Brodow personaliter in armis popisał się. Jej Mć p. Zofia Janowa Skotnicka wdowa z Brzozdowic do popisu przez p. Jana Wolskiego sługę swego stawiła. IMć p. Jakub Golianski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Chomanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Kosaczarski personaliter in armis popisał się. IMć p. Kazimierz Ostrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Walenty Rychlowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan .... Baczyńscy trzej bracia personaliter in armis popisali się. IMć p. Iwan Baraniecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Strzemię personaliter in armis popisał się. IMć p. Skulski Alexander personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Wschrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Dobrzanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Samuel Czołhański personaliter in armis popisał się. IMć p. Stefan Siczynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stefan Koblewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Olewnicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Kakowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Kruszyński personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Kryski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Swietulski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Skulski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Podsedkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wojciech Mochnacki personaliter in armis popisał się. IMć p. Iwan Turzanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Szystowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Moszynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Włodkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Grodzicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Łukasz Lubieniecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Mikołaj Sachnowicz personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Krogulecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Seweryn Służewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Fredro personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Wawrzyniec Zyromski in armis personaliter popisał się. Slachetny p. Andrzej Krzeczowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Wolwanowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Miliewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Doliniański personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Medziborski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Józef Słucki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Grzegorz Turzanski personaliter in armis

popisał się. Slachetny p. Andrzej Malicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Józef Skulski personaliter in armis popisał się. Jej Mć p. Woiciechowa Narajowska wdowa poczet swój do popisu przez p. Stanisława Maszowica sługę stawiła. IMć p. Wojciech Tyrawski personaliter in armis popisał się. Slachetny Fedor Winnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Putaticki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Rudnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jacko Ilnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny Jac Czerkaski personaliter in armis popisał się. Slachetny Iwan Ilnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Sokolnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Matiasz Czołowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Andrzej Myliewski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Służewski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jakub Srokowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Bartosz Mencinkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Godlewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Czebrowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hrehory Podlesiecki in armis personaliter popisał się. Slachetny p. Jendrzej Kruszelnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Kondrat Srokowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Seweryn Jendrzejowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Alexander Olszocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Krzysztof Chciwski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Rembowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Adam Jabłonski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Janikowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Łukasz Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Antoni Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Czaikowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Adam Jabunski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Wisnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Balko personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Piotr Kalnofoiski personaliter popisał się na koniu. Slachetny p. Marek Kruszelnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Łozinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Czaikowski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Stefan Podlesiecki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Ferens Podlesiecki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Daniło Witwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Ilko Kruszelnicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jerzy Rozniatowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Łukasz Rozniatowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Andrzej Krynicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Tomasz Zabirowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Balicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Florian Przedrzymierski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Przedrzymierski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Krynicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Cebrowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Wojciech Jastrzebski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Balicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Wojciech Iskra z Czech personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Przedrzymierski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. . . Czaikowski Trunkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Łukasz Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jurko Popiel personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Prokop Łozinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Paweł Podwysocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Łozinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Sien Przedrzymierski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Saiko Łozinski personaliter na koniu popisał się. IMć p. Łukasz Suski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Rzeszowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Saiko Przedrzymieski personaliter na koniu popisał się. IMć p. Grzegorz Czaplicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Krinicki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Jacko Czaikowski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Iwan Balko personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Ilko Zerebeczki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Ihnat Czaikowski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Prokop Horodyski personaliter na koniu

popisał się. Slachetny p. Krechowiecki Andrzej personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Paweł Pohorecki personaliter in armis popisał się. Jej Mć pani Drogomirzowa wdowa poczet swój in armis przez p. Andrzeja Malickiego do popisu stawiła. Slachetny p. Sien Witwicki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Filip Zormiski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Iwan Zerebecki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Stefan Jasniski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Filip Kornicki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Mikołaj Popiel in armis popisał się pieszo. Slachetny p. Stefan Hoszowski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Steczko Czaikowski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Kazimierz Laskowski in armis popisał się. Slachetny Wasko Jarmołowicz z Łoziny na koniu personaliter popisał się. IMć p. Jan Krzeczowski personaliter in armis popisał się z pocztem. Slachetny p. Roman Marcholowicz Witwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Ihnat Witwicki na koniu personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Przedrzymierski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Kuryło Witwicki sam na ten czas chory, jednak konia swego szablą i z pułhakiem przy p. Ihnacie Witwickim bracie swoim do popisu stawił porządnie i dobrze. Slachetny p. Piotr Łozinski z Gałatowicz personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Mikołaj Przedrzymirski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Jan Grzybowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hrehory Przedrzymierski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Hrycko Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasil Zerebecki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Zerebecki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jendrzej Jasniski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Samuel Mysliborski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Mis Hoszowski personaliter pieszo popisał się. IMć p. Alexander Gidzinski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. Slachetny Iwan Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Paweł Balko personaliter na kobyle popisał się. Slachetny IMć p. Wojciech Dawidowski personaliter in armis z pocztem popisał się. IMć p. Mikołaj Narajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Brzozdowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jakub Kruszynski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Czaikowski Beryndycz personaliter na koniu popisał się. Slachetny Warchomi Czaikowski Mikitycz na koniu personaliter popisał się. Slachetny Paweł Czaikowski Tymkowicz personaliter na koniu popisał się. Slachetny Iwan Łozinski Lobiczik personaliter pieszo popisał się. Slachetny Saiko Jasniski personaliter pieszo popisał się. P. Jacko Popiel z Czaikowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Ostrowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Roman Czaikowski Berindicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Samuel Słonski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Alfons Chądzinski personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Mikołaj Jabłonowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Paweł Zawaczki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Rassowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Grzegorz Brzeminski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Mnichowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Treciszowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Iwan Siekierski personaliter na koniu popisał się. IMć p. Konstanty Giedzinski personaliter in armis z pocztem popisał się. IMć p. Piotr Cieciszowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Sladkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Ławryn Łozinski Ziemkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Sielucki personaliter pieszo popisał się. Slachetny Marko Banko personaliter pieszo popisał się. IMć p. Jerzy Piwo Zapolska popisał się in armis z pocztem. Slachetny p. Adam Dobrzynski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Andrzej Winnicki Klimkowicz personaliter na koniu popisał się. IMć p. Mikołaj Nachujowski poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Zygmunt Zabłocki personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Strzelecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Zukoski poczet swój do popisu stawił in armis. Slachetny p. Jan Podleski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Podlesiecki personaliter popisał się na koniu. Slachetny p. Jerzy Podlesiecki personaliter popisał się na koniu. Slachetny p. Andrzej Podlesiecki personaliter

popisał się na koniu. Slachetny p. Piotr Podlesiecki personaliter popisał się na koniu. Slachetny Dawid Skulski personaliter pieszo. Slachetny p. Mikołaj Służewski personaliter popisał się na koniu. Slachetny p. Jan Zabłocki personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Sien Skulski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Bogucki personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Rudzki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Adam Wrzeszcz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Woiciech Domaniewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Olbrycht Sawinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Dmitr Luczki personaliter na kobyle popisał się. Slachetna p. Anna Tyszkowska z Laszek poczet swój in armis do popisu przez p. Stanisława Winskiego sługę swego stawiła. IMć p. Krzysztof Swiencicki in armis stawił się na popis. IMć p. Krzysztof Poniatowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Złotnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Bratkowski personaliter na koniu popisał się. IMć p. Krzysztof Łazniowski personaliter in armis popisał się. Jej Mć p. Zofia Malchrowa Zebrzydowska z Kłodna wdowa swem i dziatek swych imieniem poczet swój in armis przez czeladź swoją do popisu stawiła. Slachetny p. Iwan Hoszowski Demianowicz personaliter pieszo popisał się. IMć p. Stanisław Czartoryski in armis z pocztem popisał się. Slachetny p. Wirczynski personaliter popisał się. Slachetny Piotr Cyrus popisał się na koniu. Slachetny p. Les Witwicki z Pletenicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jerzy Siemiginowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Cyruslicki personaliter popisał się na koniu. Slachetny p. Jan Czaykowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Krysakowski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Krzysztof Wolwanowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Marcin Swiechowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Marcin i Stanisław Lubienieccy personaliter in armis popisali się. Slachetny p. Ihnat Hoszowski pieszo personaliter popisał się. Jej Mć p. Anna Stefanowa Czołhanska wdowa poczet swój in armis do popisu przez czeladź swoją stawiła. Slachetny p. Iwan Hoszowski Solicz pieszo personaliter popisał się. Slachetny p. Jan Słowikowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hrehory Podlesiecki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Fedor Hoszowski Włuchanowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Hoszowski Włuchanowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Lukasz Medynski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Jan Rogowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Semian i Jacko Hoszynscy bracia personaliter na koniach popisali się. Slachetny p. Maciej Podwysocki personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Wasko Łozinski pieszo personaliter popisał się. Slachetny p. Andrzej Bratkowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Marcin Tudorowicki in armis z pocztem popisał się. Slachetny p. Fedor Hoszowski Hołdyszowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iliasz Czaikowski na koniu personaliter popisał się. Slachetny p. Paweł Romanowicz personaliter popisał się na koniu. Slachetni pp. Alexander i Iwan Przedrzymiescy bracia personaliter na koniach popisali się. Slachetny p. Maciej Korczynski z Pletenicz na koniu personaliter popisał się. Slachetny p. Iwan Medynski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Łukasz Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Andrzej Czaikowski personaliter pieszo popisał się. IMć p. Kasper Nowosielski komornik ziemski lwowski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. Slachetny p. Sebestian Nowosielski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Trąbczyński personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jendrzej Nowosielecki personaliter in armis popisał się. Slachetny Hryc Hoszowski Szarkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Piotr Hoszowski Szarkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Fedko Czaikowski Beryndycz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stanisław Nowosielecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Lanckoronski chorąży ziemie lwowskiej sam nie był, bo odjechał w pilnych sprawach swoich na trybynał lubelski, jednak poczet swój in armis do popisu przez slachetnego p. Stanisława Wolskiego sługę swego stawił. IMć p. Stanisław Firley wojewodzic lubelski sam na popisie nie był, ale poczet swój przez sługę swego p. Jana Misiowskiego stawił. IMć p. Wojciech Chlubinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Kossinsky personaliter in armis

popisał się. Slachetny p. Matiasz Wołkowyski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj i Andrzej Czołhańscy bracia rodzeni poczet swój in armis przez czeladź swoją do popisu stawili. Slachetny p. Jan Bilinski popisał się na koniu. Slachetny p. Stefan Winnicki personaliter popisał się na koniu. Slachetny p. Jacko Berynda Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Piotr Pohorecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Dimitr Pohorecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jakub Pohorecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jerzy Pohorecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Zapłatynski z Ostałowicz personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Łukasz Lacko personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Marcin Kozłowski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Fedko Korczynski personaliter na koniu popisał się. Slachetny p. Mikołaj Zukowski in armis z pocztem popisał się. Slachetny p. Stanisław Struzinski personaliter na koniu popisał się. IMć p. Stanisław Ossiecki personaliter in armis z pocztem popisał się. Slachetny p. Janusz Dabrownicki z Podwysokiego personaliter pieszo popisał się. IMć p. Jan Działowski in armis z pocztem popisał się. IMć p. Andrzej Ossinski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Rudzki personaliter in armis popisał się. IMć p. Piotr Czerkaski sam na ten czas chory i stary z Meryszczowa, jednak przez p. Jana Holinskiego konia swego do popisu stawił. IMć p. Alexander Bronowski personaliter in armis popisał się. JW. IMć p. Mikołaj Sieniawski podczaszy koronny ratniski etc. starosta poczet swój in armis przez pp. Jana Szydłowskiego i p. Stanisława Wolskiego slug swoich do popisu stawił. JW. IMć p. Katarzyna Stemberku Sieniawska podczaszyna koronna wdowa poczet swój in armis przez p. Stanisława Brachowskiego i p. Jana Wiuskiego sług swoich stawiła. IMć p. Alexander Cetner rotmistrz króla IMci in armis poczet swój do popisu stawił. IMć p. Gabriel Przedrzymierski in armis poczet swój do popisu stawił. IMć p. Prokop Tyssarowski poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Jakób Strzelecki poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Marcin Wilczek z Lubina in armis do popisu do Lubina stawił. IMć p. Adam Klinski poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Andrzej Kuropatnicki poczet swój, iż sam jest chory, in armis do popisu przez sługi swe stawił. IMć p. Piótr Chroslicki poczet swój in armis stawił. IMć p. Wiktorzyn Kuropatnicki podstarości buski poczet swój in armis do popisu stawił. Jej Mć p. Czerniejowska podkomorzyna lwowska poczet swój in armis jako wdowa przez sługi swe do popisu stawiła z Rozdołu. Jej Mć p. Wojciechowa Sczuczyna wdowa poczet swój in armis stawiła. Jej Mć p. Broniowska z Obrazowa podkomorzyna lwowska wdowa poczet swój in armis do popisu stawiła. IMć p. Marcin Szczuka personaliter in armis popisał się. IMć p. Bartosz Zaliwski swem i braci swojej młodszej nie dorosłej personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Stawski z glinianskiego mielnictwa in armis poczet stawił. IMć p. Jerzy Humnicki swem i Jej Mci p. małżonki swojej imieniem z Glinej i z Nawariej dziedziczki poczet swój do popisu przez sługi swoje stawił porządny. IMć p. Adam Lychowski sendzia ziemie halickiej poczet swój in armis przez sługi swoje do popisu stawił. IMć p. Jakub Skrzelecki z Bezbrud pisarz grodzki buski in armis do popisu poczet swój przez sługi swe stawił. IMć p. Mikołaj Wroblowski in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Swiencicki in armis popisał się. IMć p. Stanisław Rzewuski pisarz grodzki zydaczowski in armis popisał się. IMć p. Chrząstowski in armis popisał się. IMć p. Andrzej Grawaczki z Bratkowicz in armis popisał się. IMć p. Jan Bojarski arendarz wsi Zubrze i Sichowa personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Galeczki personaliter in armis popisał się. IMć p. Woiciech Mokrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jendrzej Zieleznicki personaliter in armis popisał się.

Ind. Rel. Castr. Leop. 384 p. 354—380.

185.

W Wisni, 14. marca 1634.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo, obywatele ziem ruskich, lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, zjechawszy się do Wisnie na sejmik dnia czternastego marca od J. kr. Mci p. n. m. nam złożony [1]). Naprzód podatki z przeszłego sejmu szczęśliwej koronacyej J. kr. Mci przez Ich Mć pp. posłów naszych do nas wzięte [2]), takie, jakieśmy przeszłego roku wydali, zgodnie pozwoliliśmy, to jest czopowe na rok teraźniejszy; pobory: ziemia lwowska siedm, przemyska cztery, sanocka półczwarta, które wydać pod winami de contributionibus publicis uchwalonemi powinniśmy. 2. Z tych poborów ziemie lwowskiej siodmy na obronę zamku i miasta Lwowa naznaczyliśmy, to jest na prochy miesczanom sumę tysiąc zł. naznaczamy, dokładając, że te prochy in armentario publico i w szafunku IMci p. podskarbiego koronnego [3]) zostawać będą, krom, strzerz Boże, nagłego na Lwów niebespieczeństwa. Oddawszy tysiąc zł. miesczanom lwowskim z siodmego poboru wszytką summę residuam tegoż poboru odda pan poborca lwowski do rąk IMci p. starosty lwowskiego [4]) na obronę i prochy do zamku lwowskiego, z czego IMć p. starosta lwowski powinien rationem uczynić przed IMcią p. podskarbim koronnym i przed urzędem ziemskim lwowskim. Ze wszytkich jednak siedmi poborów pan poborca lwowski uczynić dostateczny rachunek w skarbie sub iisdem paenis powinien będzie. 3. Które podatki teraz od nas pozwolone IMć p. podskarbi koronny nie gdzie indziej tylko na obronę Ukrainy obrócić za instancyą naszą powinien będzie, gdyż widząc tak gwałtowne niebespieczeństwo summa necessitas tamże obrócić ukazała. 4. Na wybieranie tych podatków obraliśmy pp. poborców naszych we lwowskiej ziemi IMć p. Seweryna Krzykawskiego, w przemyskiej IMć p. Jana Krasickiego stolnika sanockiego, w sanockiej IMć p. Jana z Pleszowic Fredra, którzy praemisso iuramento w grodzie ziemi swej, nie czekając kwerel poczną wybierać te podatki od kwietnej niedziele, a wybrać je i do skarbu oddać we dwie niedzieli po wielkiej nocy sub iisdem paenis powinni będą. 5. Będąc przestrzeżeni o nagłem niebespieczeństwie od pogan za hardą inprezą Abaza Basze, strzeż Boże, takowego na ojczyznę periculum, na któregoby odwrócenie wojsko przy IMci panu hetmanie koronnym [5]) będące non sufficeret, powinni będziemy wszyscy pospolitem ruszeniem pode Lwów do IMci p. wojewody ruskiego [6]) stawić się, sub paenis de expeditione bellica sancitis za przysłaniem do grodów naszych uniwersałów trzech IMci p. wojewody ruskiego. Prosząc IMci n. m. p. aby nas in leviori periculo z domów naszych nie wyprowadzał, chyba, strzeż Boże, praegnantem necessitatem wojny tureckiej, z tym dokładem, aby pierwej trybunał lubelski i wszytkie sądy w ziemiach naszych limitowane były, o co J. kr. Mci p. n. m. uniżenie prosimy, by z ojcowskiej opatrzności authoritatem suam do trybunału interponere raczył, także i IMci księdza arcybiskupa gnieznieńskiego [7]) i IMci pana krakowskiego [8]) prosimy, jako tych, którym w niebytności teraźniejszej króla IMci cura Reipublicae jest poruczona. I lubo rozumiemy o miłości braterskiej IchMć pp. obywatelów województw pobliższych, że za przykładem naszym na ugaszenie tak wielkiego ognia, z ochoty swej i miłości ku ojczyźnie do nas stawią się, prosimy J. kr. Mci, aby do województw pobliższych uniwersały wysyłać raczył, jakoby w teraźniejszem Rzpltej niebespieczeństwie zarównie z nami pociągali. Prosimy

---

1) Sejmik ten na 13. marca 1434 r. złożył król orędziem datowanem w obozie w okolicy Bogdanowej za Smoleńskiem 19. stycznia 1434 r., a to z tego powodu: że nazajutrz po sejmiku deputackim, jako byli posłowie województwa ruskiego podatki do braci wzięli, dla niezjechania się wielu, gwoli następującym nagle wojskom pogańskim, do namowy ich nieprzystąpili. Castr. Leop. 384 p. 2146. cf. C. San. 152 p. 567—9. 2) Vol. l. III 787 titulo sejm dwuniedzielny. Uniwersał poborowy nie publikowany. 3) Jan Daniłowicz. 4) Stanisław Bonifacy Mniszek. 5) Stanisław Koniecpolski. 6) Stanisław Lubomirski. 7) Jan Wężyk. 8) Stanisław Koniecpolski hetman w. koronny.

i o to uniżenie króla JMci, także i IchMć pp. senatorów wyżej mianowanych, aby J. kr. Mć ex senatus consulto lub jakimkolwiek sposobem wedle praw naszych sejmu nie czekając, przyczynić wojska pieniężnego IMć p. hetmanowi in tam evidenti periculo roskazać raczył. 6. Żydzi, lubo na przeszłym sejmie szczęśliwej koronacyej króla JMci pogłówne naznaczone oddawszy do dwóch lat od podatków mieli być wolni, zabiegając teraz tak wielkiemu i nagłemu niebespieczeństwu, które na ojczyznę naszę imminet, gdzie i sami się ruszamy ad propulsandum hoc periculum, uniżenie prosimy J. kr. Mć p. n. m., aby uniwersałem swoim taką sumę Żydom, jaka z przeszłego sejmu jest naznaczona, na tak ingruens periculum wydać jako najprędzej rozkazać raczył. Działo się w Wisni dnia czternastego marca roku pańskiego tysiąc sześć set trzydziestego czwartego. Jan Mikołaj Daniłowic podskarbi koronny. Andrzej Boguski kasztelan sanocki. Stanisław Mniszek starosta lwowski. Jan Adam ze Zmigroda Stadnicky na Lesku sejmiku wiszeńskiego marszałek. Stanisław Złotnicki podkomorzy ziemski sanocki. Jan Fredro z Pleszowic sędzia ziemie przemyskiej. Jan z Siecina Krasicki stolnik ziemie sanockiej, poborca z sejmiku wiszeńskiego przemyski. Marcian Morawiec podsędek ziemie lwowskiej. Wojciech Alexander Przedwojowski podsędek ziemie przemyskiej. Gabriel Bierecky pisarz ziemie przemyskiej. Marcin Fredro łowczy ziemie przemyskiej. Jan Boguski łowczy sanocki. Paweł Ligęza miecznik przemyski. Seweryn Krzykawski burgrabia i poborca lwowski, własną ręką.

Fasc. Cop. Castr. Prem. Rel. 10 p. 1933—1935; Castr. Leop. 384 p. 2216—2220; Castr. Sanoc. 152 p. 593—595; Castr. Prem. Rel. 353 p. 258—261. Ręk. B. Ossol. 3566 p. 63—63 v. tylko z podpisem marszałka, innych podpisów brak.

186.

Pod Lwowem, 24. kwietnia 1634.

Regestr szlachty lwowskiej i zydaczowskiej na okazowaniu pod Lwowem.

Regestr okazowania IMć pp. obywatelow ziemie lwowskiej i zydaczowskiej, którzy się pode Lwowem w polu u Swiętego Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodnej niedzieli w roku tysiąc sześć set trzydziestym czwartym, podług konstytucyej sejmu w Warszawie in anno millesimo sexcentesimo vigesimo septimo uchwalonej [1]), in armis przez WP. IMcią p. Bonifacym Mniszkiem z Wielkich Kunczyc starostą lwowskim i przed Ich Mściam pp. Mikołajem z Narajowa Narajowskim sędzią, p. Marcyanem Morawcem podsędkiem i Piotrem Ozgą pisarzem ziemie lwowskiej, tudzież i przed inszymi urzędnikami w prawie opisanymi w niebytności JW. p. IMć p. Stanisława Lubomirskiego, hrabi na Wisniczu, wojewody ziem ruskich, sandomirskiego, spiskiego, krzepickiego, zatorskiego, białocerkiewskiego, dobczyckiego, grybowskiego etc. etc. starosty, popisowali.

Naprzód W. IMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek z Wielkich Kunczyc starosta lwowski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. W. IMć p. Mikołaj hrabia na Ostrogu podstoli koronny, drohowyski etc. starosta in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Mikołaj Narajowski sędzia ziemie lwowskiej personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcyan Morawiec z Mysłowa podsędek ziemie lwowskiej personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Piotr Ozga z Ossy pisarz ziemie lwowskiej personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Marcin Borkowski podstarości lwowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Ferdynand Piasecki pisarz ziemski buski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Kurzański poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Alexander Bałaban starosta rohatyński na ten czas chory, jednak IMć poczet swój in armis do popisu przez slachetnego pana Rulikowskiego sługę swego stawił. IMć p.

[1]) Vol. l. III, 541, tit. okazowanie.

Andrzej Gołchowski poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Alexander Trzebiński podkomorzy lwowski na ten czas jest IMć w Turczech w Konstantynopolu posłem od króla JMci i Rzpltej do cesarza tureckiego posłanym, jednakże IMć poczet swój in armis do popisu przez slachetnego p. Jana Wojciechowskiego stawił. IMć p. Alexander Gidziński z Bolechowa personaliter popisał się in armis z pocztem swym. Jej Mć p. Katarzyna z Głembokiego Kochanowska z Rzeczyczan poczet swój in armis swem i pp. synów swoich IMć pp. Jerzego i Paula Bienieckich braci rodzonych nierozdzielna przez p. Stanisława Iwanickiego sługę swego do popisu stawiła. IMć p. Mć p. Mikołaj Rzeszowski dzierzawiec gołogorski poczet swój in armis stawił. IMć p. Andrzej Marchocki poczet swój in armis do popisu stawił. W. IMć p. Jakub Sobieski krajczy koronny poczet swój in armis przez slachetnego p. Jana Molgiewskiego sługę swego do popisu stawił. IMć p. Andrzej Kossowski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Adam Piestrzecki z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Jerzy Rzeczycki starosta urzendowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Władysław Cebrowski in armis popisał się przez sługę. IMć p. Krzysztof Czebrowski in armis popisał się. IMć p. Walenty Czebrowski in armis popisał się. IMć p. Wiktorzyn Kuropatnicki podstarości buski stawił poczet swój przez p. Mikołaja Kuropatnickiego syna swego. IMć p. Zygmunt Poradowski personaliter popisał się. IMć p. Olbrycht Sowanski personaliter popisał się in armis. IMć p. Szczęsny Wilczek personaliter popisał się. IMć p. Marcin Wilczek personaliter popisał się. IMć p. Jerzy Koniecki personaliter popisał się. IMć p. Simon Gadnowski personaliter popisał się. IMć p. Jan Kamienomoyski personaliter popisał się. IMć p. Wojciech Krempski personaliter popisał się. IMć p. Jan Raszowski personaliter popisał się. IMć p. Jan Zbozny Oleśnicki personaliter popisał się. IMć p. Wojciech Hortinski personaliter popisał się. IMć p. Stanisław z Pohorecz Korytko personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Paweł Woiankowski sekretarz króla JMci dzierzawca krechowiecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Filip Rykowski personaliter in armis popisał się z pocztem swym. IMć p. Jan Kłopotowski z Dulia personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Kamieniecki z Wicina z pocztem swym popisał się. IMć p. Mikołaj Lewoszynski z Krosnosielcz poczet stawił i popisał się. IMć p. Stanisław Ołtarzowski z Orlioszowki personaliter był i poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Szymon Oliewinski z Pieczychost poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Kiryk z Romanowa Swirski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Piotr Miliewski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Brzuchowski z Kuttyzy poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Krzysztof Wasiczyński z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Domaracki personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Sowinski z Dublan poczet swój in armis do popisu stawił. W. IMć p. Zofia z Zołkwie Daniłowiczowa wojewodzicowa ruska poczet swój in armis przez slachetnego p. Jana Wolskiego sługę swego in armis do popisu stawiła. IMć p. Anna z Bydlin Piotrowa Polanowska poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Hinkowskiego sługę swego stawiła. IMć p. Stanisław Zaleski personaliter in armis popisał się z pocztem swym. IMć p. Hieronim Zaleski personaliter in armis popisał się z pocztem swym z Uciechowicz. IMć p. Paweł Zaleski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Stefan Łachowski z powiatu sendomirskiego i z bracią swą nierozdzielny personaliter z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Jan Boczkowski z Wołyni poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Marcin Synka personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Mikołaj Janikowski z Putatycz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Bernatowicz dzierzawca wsi Krzywczyc swem i braci swej nierozdzielnej imieniem personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Krzysztof Odrzywolski poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Stanisław Krogulecki personaliter popisał się. IMć p. Remigian Wyszel personaliter popisał się. IMć p. Nikodem Kurowski personaliter popisał się. IMć p. Woiciech Iskra personaliter popisał się. IMć p. Paweł Podhorecki z Holszanicy personaliter popisał się. IMć p. Krzysztof Szyszycki personaliter popisał się. IMć p. Wacław Dobaniowski personaliter popisał się. IMć p. Jerzy Swięcicki personaliter popisał się. IMć p. Jan

Widzowski personaliter popisał się. IMć p. Paweł Poniatowski personaliter popisał się. IMć p. Paweł Kurowski personaliter popisał się. IMć p. Marcin Chodorowski personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Narajowski personaliter popisał się. IMć p. Krzysztof Kurzański personaliter popisał się. IMć p. Zygmunt Swirski podsendek ziemie halickiej personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Poniatowski z przemyskiego powiatu personaliter popisał się in armis. IMć p. Stefan Nowosielski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Łascz z Siemienowki. IMć p. Wojciech Skulski personaliter popisał się. IMć p. Woiciech Dawidowski personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Nowosielski personaliter popisał się. IMć p. Piotr Skurkowski personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Czerniejowski personaliter popisał się. IMć p. Jerzy Dzieduszycki kasztelan lubaczowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Dzieduszycki personaliter popisał się. IMć p. Marcin Chronowski personaliter popisał się. IMć p. Łukasz Paprocki personaliter popisał się. IMć p. Jan Ossendowski personaliter popisał się. IMć p. Seweryn Gruszecki personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Janicki personaliter popisał się. IMć p. Paweł Swosowski personaliter popisał się in armis. IMć p. Stanisław Wielogorski personaliter popisał się. IMć p. Jan Głoskowski personaliter popisał się. IMć p. Jerzy Zamoyski personaliter popisał się. IMć p. Konstanty Glinowski personaliter popisał się. IMć p. Jakub Kruszyński personaliter popisał się. IMć p. Władysław Czerniejowski personaliter popisał się. IMć p. Jakim Krauszowski personaliter popisał się. IMć p. Adam Klunski personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Fridro personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Radomski personaliter popisał się z Ostrowa. IMć p. Stefan Sieczynski personaliter popisał się. IMć p. Marcin Krempski personaliter popisał się. IMć p. Sebestyan Kochanowski z Zurowa personaliter popisał się. IMć p. Marcin Golianski personaliter popisał się. IMć p. Walenty Rychłowski personaliter popisał się. IMć p. Marcin Truskolaski miecznik lwowski popisał się personaliter in armis. IMć p. Stefan Potemski personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Olewnicki z przemyskiego powiatu personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Kruszelnicki personaliter popisał się. IMć p. Krzysztof Złotnicki personaliter popisał się. IMć p. Jan Ossendowski personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Białoskorski personaliter popisał się. IMć p. Woiciech Mysłowski personaliter popisał się. IMć p. Karol Chmielecki personaliter popisał się. IMć p. Maciej Zielski personaliter popisał się. IMć p. Alexander Łoszatynski personaliter popisał się. IMć p. Alexander Dombinski z Rykowa personaliter popisał się. IMć p. Jan Polanowski z Kutkorza personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Stabkowski z Rudnik personaliter popisał się. IMć p. Alexander Łastowiecki personaliter popisał się. IMć p. Jan Brzozowski wójt zydaczowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Doliniański personaliter popisał się. IMć p. Jerzy Brzozdowski personaliter popisał się. IMć p. Bazyli Wisłobocki personalier popisał się. IMć p. Wasil Przedrzymieski personaliter popisał się. IMc p. Stanisław Strzyzowski personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Brzozdowski personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Rzewuski pisarz grodzki zydaczowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Nahuiowski personaliter popisał się. IMć p. Woiciech Drozdowski personaliter popisał się z przemyskiego powiatu. Slachetny Piotr Bratkowski z przemyskiego powiatu personaliter popisał się in armis z pocztem swym. IMć p. Marcin Krasucki personaliter popisał się. IMć p. Gabriel Krasucki popisał się. IMć p. Adam Dzierzek personaliter popisał się in armis. IMć p. Maciej Sadkowski personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Łazniowski personaliter popisał się. IMć p. Łukasz Szuski personaliter popisał się in armis. IMć p. Krzysztof Wronowski popisał się. IMć p. Andrzej Drogomirz personaliter popisał się. IMć p. Olbrycht Krukowski personaliter popisał się. IMć p. Malcher Wirzbicki personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Mnichowski personaliter popisał się. IMć p. Woiciech Domaniowski z Dymidowa personaliter popisał się. IMć p. Szymon Łozinski Czerniak personaliter popisał się. IMć p. Wacław Zapłatynski z Borszowa personaliter popisał się. IMć p. Iwan Hoszowski Szowic personaliter popisał się. IMć p. Alexander Bronowski personaliter popisał się. IMć p. Jan Korycki personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Cieszkowski personaliter popisał się. IMć p. Teodor Srokowski personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Kniehinicki personaliter popisał się. IMć p.

Stanisław Sumlianski popisał się personaliter. IMć p. Krzysztof Wrona personaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Bratkowski personaliter popisał się. IMć p. Kasper Wirzbicki personaliter popisał się. Jej Mć p. Elżbieta z Liesniowicz Humnicka wdowa poczet swój in armis przez p. Jana Stanisławskiego sługę swego do popisu stawiła. Jej Mć p. Grzegorzowa Ostrowska wdowa z Brzozdowiec i Horynicz poczet swój in armis przez sługę swego Jana Słowikowskiego stawiła i popisała się. IMć p. Wojciech Gorski personaliter poczet swój stawił. IMć p. Krzysztof Skurkowski personaliter popisał się. IMć p. Tomasz Rozwadowski personaliter popisał się. IMć p. Krzysztof Iwanowski personaliter popisał się. IMć p. Jan Dąbrowski personaliter popisał się. IMć p. Andrzej Kakowski personaliter popisał się. IMć pp. raicy lwowscy z Zubrze i Sichowa personaliter in armis popisali się. IMć p. Iwan Witwicki Justowic z Rolicz personaliter popisał się. IMć p. Kasper Wilzynski personaliter popisał się in armis. IMć p. Jan Putaticki z Andrzejowic personaliter popisał się in armis. IMć p. Andrzej Niewęgłowski personaliter popisał się in armis. IMć p. Krzysztof Miedzyborski z Laczkiego personaliter popisał się. IMć p. Szymon Podwysocki z Hylczyc personaliter popisał się. Jej Mć p. Helzbieta Piotrowa Karwowska z Korniszek wdowa poczet swój in armis do popisu przez slachetnego Jana Kuiczkiego sługę swego stawiła in armis. IMć p. Stanisław Dubrski z Horbacz personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Szyszycki z Holodowki personaliter in armis popisał się. IMć p. Wacław Dobaniowski z Milczyc personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Krajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Andrzej Krajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Maciej Swiecicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Swiecicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Wacław Dobaniowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Bogucki z Hahoreczka zastawnik z majętności IMci p. Jana Chodorowskiego personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Chodorowski z Chodorowa sam na ten czas chory, jednak poczet swój in armis przez slachetnego p. Kruszelnickiego popisał się z pocztem. Slachetny p. Kasper Rosnowski sam na ten czas jachał na jarmark do Czochowiczy dla koni kupowania, jednak poczet swój do popisu przez p. Woiciecha Szorcza sługę swego personaliter stawił in armis. IMć p. Piotr Sokolnicki z Jankowicz z powiatu halickiego na ten czas sam jest chory, jednak poczet swój in armis do popisu przez slachetnego p. Piotra Nieradowskiego sługę swego stawił. IMć p. Jan Wrzescz z Wołczuw personaliter in armis popisał się. IMć p. Maciej Lipski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcin Rewuski z Wolan personaliter in armis popisał się. Jej Mć p. Marianna Trzaskowska Wojciechowa wdowa z Dobrzan poczet swój in armis do popisu przez slachetnego Jana Wysockiego sługę swego stawiła i popisała się. IMć p. Mikołaj Zeliborski poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Kasper Nowosielecki komornik ziemski lwowski personaliter popisał się z pocztem. IMć p. Alexander Brozdowski sam na ten czas na popisie nie był, odjechał do Kamieńca dla kupna koni, jednak poczet swój przez p. Jakuba Zagorskiego sługę swego in armis do popisu stawił. IMć p. Woiciech Sieprawski personaliter in armis popisał się. IMć p. Dymitr Macedonski z Kniehyniec personaliter in armis popisał się. IMć p. Zacharias Buldej na ten czas chory w domu leży, jednak poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Mokrzyckiego sługę swego stawił. IMć p. Władysław Czebrowski sam na ten czas chory, jednak poczet swój in armis do popisu przez p. Raszkowskiego Mikołaja sługę swego stawił. IMć p. Adam Kalinowski sam na ten czas na trybunał do Lublina w sprawach swoich prawnych odjachał, do popisu poczet swój in armis przez p. Jendrzeja Giezanskiego sługę swego stawił. IMć p. Samuel Dubrawski z Humnicz personaliter in armis popisał się. IMć p. Karol Buldey z Wypysk z pocztem swym popisał się. IMć p. Jakub Ostrowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Alexander Podolski z Piskowicz sam na ten czas chory i na popisie nie był, jednak przez p. Jakuba Izdolskiego sługę swego do popisu poczet swój in armis stawił. IMć p. Piotr Cieciszowski sam na ten czas jest chory i dla choroby swej na popisie nie był, jednak poczet swój in armis do popisu przez slachetnego p. Jana Nabroiskiego stawił sługę swego. Jej Mć p. Zofia Bilska Wojciechowa Drogomirzowa wdowa z Miryscowa poczet swój in armis przez p. Jana Wyskowskiego sługę swego do popisu stawiła i popisała się. IMć p. Symon Sieprawski poczet

swój in armis do popisu stawił. IMć p. Andrzej Sladkowski z pocztem swym in armis stawił się i popisał. IchMć p. Jan i p. Wacław Bobowscy z Bruchnala sami na ten czas jako młodzi naukami zabawni i lat nie dorosli, jednak Jej Mć p. Katarzyna Sladkowska jako pani dożywotnia Bruchnala i inszych majętności IMci pp. Bobowskich swem i pp. synów swoich Bobowskich poczet swój in armis przez slachetnego p. Pawła Wasilkowskiego sługę swego do popisu stawiła. IMć p. Jan Zawacki z Krasnego sam na ten czas do Lublina odjachał na trybunał, ale poczet swój in armis do popisu przez p. Stanisława Kolczynskiego sługę swego stawił. IMć pani Anna Klieniowska wdowa z Niedzielisk poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Grodeckiego sługę swego personaliter stawiła. Slachetny Stefan Witwinski z Pletenicz personaliter in armis popisał się z pocztem swym przezwiskiem Popowicz Winnicki. IMć p. Adam Lychowski sędzia ziemski halicki na ten czas jest deputatem do Lublina obrany z Halicza i jachał do Lublina, jednak poczet swój in armis do popisu przez slachetnego p. Jana Wolskiego sługę swego stawił. IMć p. Marcin Wilczek z Lubienia personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Skroniowski arendarz rzeczyczański personaliter in armis popisał się. IMć p. Jarosz Wyszymirski z Kulikowa personaliter in armis popisałsię. IMć pani Małgorzata z Bukaczowic Alexandrowa Jordanowa z Rzemizowicz wdowa poczet swój in armis do popisu przez p. Stanisława Olszyńskiego sługę swego stawiła. IMć p. Jakub Sikorski z Hanaczowa z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Stanisław Piruski z pocztem swym popisał się in armis. IMć p. Marcin Lipinski personaliter z pocztem swym popisał się in armis. IMć p. Piotr Cieszycki personaliter popisał się in armis z pocztem. IMć p. Bartosz Zaliwski z Mirysczowa swem i braci swej rodzonej młodszej nierozdzielnej lat nie mających personaliter z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Andrzej Rucki z Ciemierzyniec z pocztem swym in armis popisał się. Jej Mć p. Anna Andrzejowa Podsędkowska wdowa swem i dziatek swoich małych imieniem poczet swój przez p. Andrzeja Lewieckiego sługę swego in armis do popisu stawiła. IMć p. Mikołaj Mnichowski personaliter popisał się in armis z pocztem. IMć p. Paweł Swirski ze Swirza personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Głembocki podstoli ziemski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Błendowski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Piotr Chotecki personaliter z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Alexander Wronowski personaliter z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Stanisław Rogalski personaliter z pocztem swym popisał się. IMć p. Władysław Wrzesc z Zelechowa personaliter popisał się z pocztem swym. Slachetny Łukasz Tymkowicz Czaikowski personaliter in armis popisał się pieszo. Slachetny p. Iwan Czaikowski Romanowic personaliter popisał się pieszo. Slachetny Ilko Newerecki z Zydowic personaliter popisał się pieszo. Slachetny Wasil Witwicki Mirowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Ilnicki z Borsowa personaliter in armis popisał się. Slachetny Andrzej Bratkowski z Rudnik personaliter in armis popisał się Slachetny p. Andrzej Malicki z Mirysczowa personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Winnicki Stefanowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jakub Pohorecki z Kolbanowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jerzy Pohorecki z Kolbanowic personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Pohorecki z Kolbanowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Dziskowicz Łozinski Stepanowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasil Witwinski z Nowosielec Czarowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jacz Skulski Sczerbicz z Nowosielecz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jan Ilnicki z Hossowa Tymkowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny Iwan Krechowiecki z Witwicze personaliter in armis popisał się. Slachetny Iwan Kostka Hatałowicz z Kosto . . . Witwicki in armis popisał się swem i braciej swej rodzonej nierozdzielnej personaliter in armis popisał się. Slachetny Mikołaj Iwaskowicz Czajkowski z Łoziny pieszo personaliter popisał się. Slachetny Hryc Podlesiecki z Zendowic pieszo personaliter popisał się. Slachetny Iwan Sienkowicz Korobczyc Hoszowski personaliter in armis popisał się. Slachetny Wasko Jarmołowicz Lozinski Stefanowic swem i brata swego rodzonego małego imieniem popisał się pieszo personaliter. Slachetny Ilko Holdisowicz Hossowski pieszo personaliter popisał się. Slachetny p. Iwan Lukaszowic Hoszowski pieszo personaliter popisał

się. Slachetny p. Iwan Biliński personaliter pieszo popisał się z Łoziny. Slachetny Marcin Kozłowski z Jasnic personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Semion Jasinski Wołosowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Zerebecki z Jasnic personaliter pieszo popisał się. Slachetny Kost Hoszowski Misiowicz pieszo personaliter popisał się. Slachetny Matfiej Bilinski Brzuchowicz pieszo personaliter popisał się. Slachetny Hrehory Witwicki Pieczonka personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Daniel Witwicki Litwin personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Putatycki z Wypysk in armis popisał się. Slachetny Jan Ziemkowicz z Krzywy Łozinski swoim i brata swego p. Mikołaja Łozinskiego małego lat niemającego personaliter popisał się. Slachetny p. Marek Hoszowski Oltarowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hryc Miranicz Witwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny Balko Prokop z Pletenicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jac Czerkaski z Mirysczowa personaliter pieszo popisał się. Slachetny Sien Witwicki Kochanowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hryc Berynda Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Ilko Czaikowski Słoninka personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Czaikowski Romanowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Prokop Horodnicki z Czaikowic swoim i braci swej rodzonej nierozdzielnej Jacka Hryca i Stefana personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jurko Ilnicki z Strychaniecz personaliter in armis popisał się. Slachetny Fedor Struczynski Olizarowicz z Hoszowa personaliter in armis popisał się. Slachetny Piotr Spiczka Hoszowski Oskarowicz swem i brata swego rodzonego małego imieniem personaliter pieszo popisał się. Slachetny Daniel Podwysocki Kalisa Srok personaliter pieszo popisał się. Slachetny Szoldra Łozinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Paweł Sieczka Witwicki imieniem swem i brata swego Prokopa Witwickiego brata rodzonego małego nierozdzielnego in armis personaliter popisał się. Slachetny p. Jakub Zegocki z Zydaczowa personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Zakrzewski z Zakrzowa personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Hoszowski Romanowicz personaliter in armis popisali się. Slachetny p. Anton Hoszowski z Sziczyna personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Popiel z Grodka personaliter in armis popisał się. Slachetny Roman Pankowicz Hoszowski swem i brata swego Iliasza małego lat nie mającego nierozdzielny pieszo popisał się personaliter. Slachetny p. Paweł Czaikowski Trunkowicz in armis popisał się. Slachetny Fedor Czaikowski Lecznowicz personaliter in armis popisał się. Slachetny Jasko Popiel z Czaikowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Czaikowski Paska personaliter pieszo popisał się. Slachetny Lawer Sieszycki z Podwysokiego personaliter pieszo popisał się.[1]) Slachetny Adam Witwicki imieniem p. Witwickiego wójta glinianskiego pisarza grodzkiego winnickiego, sam który na ten czas jest w Winnicy na rokach grodzkich winnickich, personaliter z pocztem swoim za p. ojca swego in armis popisał się. Slachetny Iwan Rudnicki z Miryscowa personaliter pieszo popisał się. Slachetny Kost Bilinski z Miryscowa personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwan Medynski Makochna personaliter pieszo popisał się. Slachetny Sayko Jasinski Wołosowic z Jasnisc personaliter pieszo popisał się. Slachetny Michajło Jasinski Wołosowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Roman Dubrowlański z powiatu przemyskiego personaliter in armis popisał się. Slachetny Stefan Nowoszycki z Bereźnicze z powiatu przemyskiego personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Paweł Bilinski z Potoczan personaliter pieszo popisał się. Slachetny Sienia Hortynski z Podhorzec personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stefan Tymkowic Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Hryc Koczkowicz Wiczwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jaczko Hortynski ze Srok sam na ten czas stary i chory, jednak przez syna swego Sienia Hortinskiego pieszo popisał się. Slachetny Stas Czajkowski Tymkowicz personaliter pieszo popisał się. Slachetny Fedor Czajkowski Frankowic Waskowic i Ilias Gzaikowski bracia nierozdzielni obaj personaliter pieszo popisali się. Slachetny Mikołaj Czaikowski Paskowic pieszo personaliter popisał się. Slachetny Jacko

[1]) Pozostawiono miejsce wolne na wpisanie jednego popisowego.

Popiel Iwanic Krzykowic pieszo personaliter popisał się. Slachetny Paweł Kulisz z Wierzblian personaliter pieszo popisał się. Slachetny Werchowic Czajkowski Mikytycz personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stefan Berynda Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Berynda Czaikowski personaliter popisał się. Slachetny Wasko Czajkowski Kunkowicz swojem i Jączka Czaikowskiego brata swego rodzonego małego tudzież p. Anny Czaikowskiej jedynej matki swej jako paniej dożywotniej imieniem personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Ihnat Hoszowski Sowic personaliter in armis popisał się. Slachetny Łukasz Berynda Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Andrzej Czaikowski Sienko Haiduk personaliter pieszo popisał się. Slachetny Wasko Kowczyński z Korczyna personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Tuczapski z Potocan personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Paweł Przedrzymieski Chwedorowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny Petro Czerkaski z Miryscowa sam na ten czas chory, jednak Jacz Czerkaski brat jego rodzony w majętności nierozdzielny swem i Piotra Czerkaskiego brata swego chorego pieszo popisał się. Slachetny Jan Olizarowicz Hoszowski personaliter stans protestował się przeciwko p. Jackowi Hoszowskiemu Kobaryczowi z Hosowa, iż on od lat kilku na popis jako prawo uczy nie jeździ i nie bywa i nie popisuje się i teraz niemasz go i nie popisał się i w domu pod czas ten zdrowy mieszka, o co z nim deklarował się prawnie p. Jan Olizarowicz Hoszowski protestans in foro fori czynić de paenis exinde succubitis. Slachetny Iwan Sielecki z Czaikowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny Andris Popowic Witwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny Jussyp Melenowic Witwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny Mis Choldyszowic Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Mis Szenczewicz Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny Iwanko Kosinski z Czajkowic sam na ten czas jest chory, jednak Iwana Iwaniczkiego sługę swego pieszego do popisu stawił. Slachetny Bazili Medynski z Babina z pocztem swym in armis popisał się. Slachetny Iwan Czajkowski personaliter pieszo popisał się z Czaikowic. Slachetny Fed Balko z Pletenicz personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Łuczanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Zebrowski personaliter in armis z pocztem popisał się. IMć p. Krzysztof Skorkowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Tomasz Łozinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Zabłocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Grzegorz Piotrowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Kasper Sikorski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Kowalski z Błotnic z pocztem in armis popisał się. IMć p. Paweł Lipnicki personaliter z pocztem swym popisał się in armis. IMć p. Mikołaj Służewski personaliter z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Jan Grabowski personaliter in armis popisał się. Slachetny Iwan Łozinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Srokowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Łozinski vicesgerens lwowski personaliter z pocztem in armis popisał się. Slachetny p. Jącko Czajkowski Słoninka personaliter in armis popisał się. IMć p. Jerzy Rozniatowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hrehory Bratkowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Bratkowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Krzysztof Kruszynski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jakub Zaleski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Anton Medynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Paweł Bronowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Ferens Łozinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Balicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Alexander Balicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Balicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hrehory Kurzanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Ludwik Ozygałka [ze] Zwartowa personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Krzysztof Choinski personaliter in armis popisał się. IMć p. Woiciech Dziersnicki z pocztem swym in armis popisał się personaliter. IMć p. Mikołaj Jaroszowski personaliter z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Ostrowski personaliter z pocztem swym popisał się. IMć p. Wojciech Tyrawski personaliter z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław Baczynski personaliter z pocztem swym popisał się. IMć p. Samuel Myśliborski personaliter z pocztem swym popisał się. Slachetny p. Piotr

Hoszowski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. Slachetny p. Wasil Przedrzymieski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mis Hoszowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jacko Srokowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hryc Kalnofoiski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Przedrzymieski personaliter in armis popisał się. Slachetny Iwan Hossowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Ilias Czajkowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Maciej Gasparski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Tyskowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Zapłatynski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Piotr Podlesiecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jendrzej Balko personaliter in armis popisał się. IMć p. Zdzisław Zamojski personaliter in armis popisał się. IMć p. Zofia Kalinowska Janowa Skotnicka z Brzozdowic wdowa poczet swój in armis do popisu przez p. Stanisława Ostrowskiego sługę swego stawiła jako pani dożywotnia. IMć p. Jan Kłodnicki chory na ten czas, jednak poczet swój in armis do popisu przez p. Jana Osinskiego stawił. IMć p. Jan Glinka łowczy halicki sekretarz króla JMci personaliter in armis popisał się z pocztem swym. IMć p. Stanisław Ostrowski z Ostrowa z pocztem swym popisał się in armis. IMć p. Mikołaj Janicki z Lipowic z pocztem swym in armis popisał się. Jej Mć p. Agnieszka z Cieklina Czartoryska a na ten czas Gnoinska z Brzozdowic poczet swój in armis jako pani dożywotnia z Brzozdowic Stankowic et aliis przez slachetnego p. Jana Wilgockiego sługę swego do popisu stawiła. IMć p. Adam Srokowski z Borynic personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Janicki z Nagorzan personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Piotr Występ personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Jan Działowski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Stanisław Osiecki z pocztem swym in armis popisał się. Jej Mć p. Anna Wysliowna Jaskmanicka Stanisława ze Stok wdowa swoim i dziatek swych małych imieniem poczet do popisu przez sługę swego Jana Wilskiego stawiła. IMć p. Wojciech Miastkowski stolnik ziemi podolskiej z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Andrzej Łączki wójt Zborowski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Jan Pieskowski z Olsanicz z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Jakub Kazimierz Piasecki z Reklincza z pocztem swym in armis popisał się. Slachetny p. Wasko Loziński personaliter in armis popisał się. Slachetny Jacko Czaikowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stanisław Medynski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jadam Sudkowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jendrzej Podlewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Mikołaj Sluchowski ze Skoczylasow personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Krempski personaliter in armis popisał się z Oleszyc podstarości. IMć p. Mikołaj Nahuiowski swojem i p. Władysława Nahuiowskiego brata swego młodszego rodzonego lat niemającego w majętności nierozdielnej imieniem personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Kasper Ważynski z Pohorylec personaliter in armis popisał się z pocztem. Słachetny p. Dymitr Łuczki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Malicki personaliter in armis popisał się. IMć p. Woiciech Jarmułowski personaliter in armis popisał się. Jej Mć. p. Elżbieta Sczucka wdowa poczet swoj in armis do popisu przez p. Jana Wołowskiego sługę swego stawiła. IMć p. Stanisław Jarmułowski podstarości zydaczowski z pocztem swym in armis popisał. IMć p. Jakub Borkowski personaliter in armis popisał się z pocztem. Slachetny p. Andrzej Dobrzynski personaliter popisał się. Slachetny p. Sień Winnicki personaliter in armis popisał się z pocztem. Slachetny p. Simon Skardinski personaliter in armis popisał się z pocztem. IMć p. Stanisław Trzebuchowski z Polan personaliter popisał się z pocztem. Slachetny p. Maciej Wiuski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Franciszek Tyski personaliter in armis popisał się. IMć p. Adam Narajowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stefan Sielecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Maciej Dąbrowski z Laszek z pocztem swym popisał się. IMć p. Teodor Czaikowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasil Medynski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedko Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hrehory Ilnicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hrehory Jasnicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny

p. Ferens Jasinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jakub Borwiadowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Zukowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Adam Dobrzynski personaliter popisał się in armis. IMć p. Jan Włodkowski personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Jan Dobrzanski personaliter in armis popisał się. IMć p. Marcian Grabianka z Siberznice z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Hieronim Chmielecki Wytkowiwski personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Milewski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Andrzej Nowosielski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Medynski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jurko Podlesiecki personaliter pieszo popisa się. Slachetny p. Iwan Kuczkowski personaliter in armis z pocztem popisał się. Slachetny p. Stefan Podlesiecki personaliter in armis z pocztem popisał się. Slachetny p. Iwan Skulski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Andrzej Krehowiecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Dawid Skulski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Maciej Hoszowski Stasinic personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Maciej Kubaczyc Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Andrzej Maciewicz Hoszowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Hossowski personaliter pieszo popisał się. Slachetna IMć p. Anna Tyszkowska z Laszek wdowa poczet swoj przez p. Jana Widzinskiego do popisu stawiła. Slachetny p. Jan Łepkowski personaliter in armis z pocztem popisał się. Slachetny p. Jan Lawinski personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Jączko Winnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Tomasz Lazniowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Ferens Podwysocki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Paweł Zerebecki personaliter in armis popisał się. IMć p. Łączka in armis personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasil Witwicki personaliter popisał się. IMć Andrzej Krajewski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Sapczynski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Marek Tyrawski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Matias Podwysocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hrehory Podlesiecki personaliter popisał się in armis. Slachetny p. Iwan Krynicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Jaroszowic Krynicki personaliter popisał się. Slachetny p. Marek Wisłobocki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Gorski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Prokop Hossowski pieszo personaliter popisał się. IMć p. Jan Rembowski z pocztem swym in armis popisał się sam na ten czas jest chory. Slachetny p. Wasil Skulski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Jasinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasko Zorniski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Stanisław Zornicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Jasinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Hoszowski personaliter pieszo popisał się. IMć p. Mikołaj Kurzański personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Zapłatynski pieszo personaliter popisał się. Slachetny p. Piotr Podlesiecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Prokop Hossowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hryc Hossowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fedor Balicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Szymon Łozinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Tomasz Łozinski Dzieskowic popisał się z pocztem. Slachetny p. Lies Skulski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Marek Skulski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Semion Sarkowicz Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Fed Strutynski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Wasko Kruszelnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Andrzej Witwicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Przedrzimieski popisał się in armis. Slachetny Stefan Przedzimieski popisał się in armis. Slachetny p. Stec Witwicki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Jan Frankowic Czajkowski personaliter popisał się. Slachetny Fedor Winnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Winiczki pieszo popisał personaliter. Slachetny p. Lukas[1] . . . personaliter popisał się. Slachetny p. Jendrzej Rozwadowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Stefan Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Ho-

[1]) miejsce wolne.

szowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan z Spiwnyc Hossowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Strutynski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedko Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Andrzej Czaikowski Daskowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Damian Łozinski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Roman Polewodnik Hossowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Wasko Ortynski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jacko Popiel personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Iwan Przedrzymieski personaliter popisał się. Slachetny p. Jacko Przedrzymieski personaliter popisał się. Slachetny Hryc Sawkowic Hossowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Lies Sawkowic Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Sawko Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Hryc Witwicki personaliter pieszo popisał się. IMć p. Jan Izycki z Zelechowa swem i Jej Mci p. małżonki swej jak pani dożywotniej imieniem personaliter z pocztem swym in armis popisał się. Zacnie slachetny p. Stefan Hossowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Ilko Zerebecki personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Siemko Przedrzymieski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Mikołaj Krzywiecki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Roman Markiełowic z Jasnisk personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Iwan Berynda Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Roman Berynda Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Prokop Witwicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Hatko Kruszelnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Jan Siemiginowski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedor Tymkowicz Czajkowski personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Alexander Romanowic Czajkowski personaliter popisał się. Slachetny p. Stefan Berynda Czajkowski personaliter popisał się. Slachetny p. Jac Balko personaliter popisał się. Slachetny p. Stefan Balko z Miryscowa personaliter popisał się. Slachetny p. Iwan Balko z pocztem swym popisał się. Slachetny p. Maczko Korczynski z Pletenic personaliter popisał się. Slachetny p. Wasko Popiel z Łoziny popisał się. Slachetny p. Hawriło Witwicki Lewkowic popisał się. Slachetny p. Stefan Czajkowski z Łoziny popisał się. Slachetny p. Ilko Kruszelnicki personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Fedko Korczynski z Ostałowic popisał się pieszo. Slachetny p. Józef Witwicki Melechowic personaliter pieszo popisał się. Slachetny p. Sien z Wihurowicz Witwicki personaliter popisał się porządnie. Slachetny p. Piotr Łozinski personaliter in armis popisał się. Slachetny p. Paweł Zorniski personaliter popisał się pieszo. Slachetny p. Stanisław Łapiński personaliter in armis popisał się. IMć p. Stanisław Rola komornik graniczny lwowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Woiciech Piasecki z Pietrza z pocztem swym popisał się in armis. IMć p. . . . Sachnowicz personaliter in armis z pocztem popisał się. IMć p. Jan Wyczga z Ganczar z pocztem swym in armis popisał się. Jej Mć p. Katarzyna z Stymborku Sieniawska podczaszyna koronna wdowa poczet swój przez p. Jana Makowskiego sługę swego in armis stawiła. W. IMć p. Mikołaj Sieniawski podczaszy koronny ratynski starosta z pocztem swym in armis przez sługi swoje popisał się i poczet do popisu porządny stawił. IMć p. Rafał Swirski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Kasper Orłowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Wacław Zamojski chorąży chełmski z pocztem swym in armis popisał się z Winnik z Pohorzec et aliis bonis in districtu praesenti iacentibus haeres. IMć p. Andrzej Tyssarowski personaliter in armis z pocztem popisał się. IMć p. Jerzy Białobrzyski poczet swój do popisu porządny stawił. IMć p. Olbracht Miłakowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Daniel Lobosz personaliter in armis do popisu stawił. IMć p. IMć p. Jan Tyskowski z pocztem swym personaliter in armis porządnie popisał się. IMć p. Alexander Msciwulski personaliter do popisu stanął. IMć p. Jerzy Długopolski poczet swój in armis do popisu stawił. IMć p. Wojciech Chrząstowski peronaliter popisał się. IMć p. Mikołaj Skwiboda Kozelinski z krzemienieckiego powiatu z pocztem swym in armis porządnie popisał. IMć p. Bartłomiej Skibicki personaliter in armis z pocztem swym popisał. IMć p. Iwan Derenowski personaliter z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Bachurski personaliter in armis popisał się. IMć p. Jan Gruszecki personaliter do popisu poczet stawił. IMć p. Michał

Stempkowski personaliter popisał się. IMć p. Nester Postupacki personaliter popisał się in armis. IMć p. Jakub Tomanowski personaliter popisał się. IMć p. Paweł Sunikowski popisał się. IMć p. Hryc Soniewic popisał się. IMć p. Jan Wyskowski imieniem Jej Mci p. Zuzanny Białkowskiej siostry swej przyrodniej i w daniu majętności swojej nierozdzielnej popisał się. IMć p. Rynski popisał się. IMć p. Jan Mozdzyrski swem i brata swego Pawła Mozdzyrskiego lat niemającego imieniem personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Hawriło Kałamarzowski personaliter in armis popisał się z pocztem. Slachetny p. Hryc Czarnidłowski sam na ten czas chory, jednak poczet swój przez slachetnego p. Jana Boryssowskiego sługę swego do popisu stawił. IMć p. Gabriel Nieswistalkowski sam na ten czas po sprawach swoich na trybunał do Lublina jechał jednak przez sługę swego p. Jana Kosupe do popisu stawił [1]).

Ind. Rel. Castr. Leop. 385 p. 5—32.

187.

W Wisni, 26. czerwca 1634.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm dana.

1. Instrukcya IMciom pp. posłom naszym na sejmik wisienski pro die vigesima sexta Iunii zgromadzonym [2]) i z koła tego obranym: ze lwowskiej ziemie IMć p. Mikołaj hrabia na Ostrogu podstoli koronny kościański drohowiski starosta, IMć p. Alexander Trzebinski podkomorzy lwowski, z ziemie przemyskiej IMć p. Jan z Siecina Krasicki stolnik sanocki, IMć p. Remigian Woiakowski podstoli przemyski, z ziemie sanockiej IMć p. Jan Bal, IMć p. Jadam Bal. **2.** IMć pp. posłowie naszy, jako najprędzej pospieszywszy się na sam początek sejmu przybywszy, podziękują J. kr. Mci p. n. m., że in tanto aestu periculorum nic nie opuszcza z opatrzności swojej pańskiej ale poglądając po wszystkich częściach państw swoich wcześnie o wszystkiem przestrzega i providet indemnitati Rzpltej. Nie mniej powinczują takiego triumfu, który in conspectu świata z dziedzicznego naszego nieprzyjaciela moskiewskiego odniósł, tak znaczną akcessyą Rzpltej przyczynił, tak opima spolia i trophaea na wieczną sławę swoję' i narodu naszego wniósł i po wielu trudach, pracach, odwagach wieczny pokój ojczyznie naszej od tamtej ściany a państwom sobie powierzonym od P. Boga zjednał. Niezapomnią też IMć pp. posłowie naszy tak IMciów pp. regimentarzów koronnych jako i w. księstwa litewskiego, tych że nam prawie wolność i całość ojczyzny od następku pogańskiego zaszczycili, tamtych że tak długo odważnie i z kosztem wielkim pracowali, do czego że się privatorum praesidia, wielką swoją chęcią i znacznymi kosztami przyczynili, summa cum gratitudine wszytkim in universum podziękują, a mianowicie IMci ks. kanclerzowi koronnemu [3]), IMci p. kasztelanowi krakowskiemu [4]), IMci p. wojewodzie wileńskiemu [5]), IMci p. wojewodzie kijowskiemu [6]), IMci p. wojewodzie ruskiemu [7]), IMci p. wojewodzie podolskiemu [8]), IMci p. wojewodzie smoleńskiemu [9]), IMci p. podkanclerzemu [10]), IMci p. podczaszemu [11]), IMci p. krajczemu [12]), IMci p. podstolemu [13]), IMci p. koniuszemu koronnym [14]) i innym wszytkim IMciom, którzy na tych posługach Rzpltej zdrowia swe nieśli. Także też IMciom pp. posłom, którzy extra regnum funkcye swe z sławą ojczyzny odprawili luculenter podziękują, jako IMci p. podskarbiemu nadwornemu [15]) i IMci p. podkomorzemu lwowskiemu [16]). **3.** A że już Pan Bóg szęśliwie dał skończyć wojnę moskiewską,

---

[1]) Dodać należy, że w czasie tej lustracyi Jan Sikorski powołany przez starostę na urząd pisarza grodzkiego złożył przysięgę consenciente ad id nobilitate pro lustratione die hodierna (24. kwietnia) incidenti congregata. C. Leop. 385 p. 1. [2]) Uniwersał król. datowany 2. kwietnia 1634 w obozie pod Smoleńskiem. C. San. 314 p. 155. [3]) Jakób Zadzik. [4]) Stanisław Koniecpolski. [5]) Wojciech Radziwiłł. [6]) Janusz Tyszkiewicz. [7]) Stanisław Lubomirski. [8]) Marcin Kazanowski. [9]) Alexander Gosiewski. [10]) Tomasz Zamojski. [11]) Mikołaj Sieniawski. [12]) Jakób Sobieski. [13]) Mikołaj hr. na Ostrogu. [14]) Janusz Korybut ks. Wisniowiecki. [15]) Jerzy Ossolinski. [16]) Alexander Trzebieński.

z której i provinciarum i armaty znaczna przyszła akcessya, prosić będą IMci p. posłowie nasi J. kr. Mci, aby te prowincye tak były in ordinem wprawione, żeby z nich i privatorum meritis i publicis praesidiis mogło się obmyśleć znaczne jakie i z ludzi i z pieniędzy praesidium. Prosić i o to będą, aby ta armata, którą teraz Moskwa przy traktatach oddała J. kr. Mci, mogła być tu wziętą na tę ekspedycyą przeciwko tak potężnemu nieprzyjacielowi, a po szczęśliwej da Pan Bóg rosprawie z tym nieprzyjacielem, żeby J. kr. Mć raczył ją tu in visceribus regni z miłościwej łaski swej jako perpetuum monumentum sławy i odwagi J. kr. Mci in omnem posteritatem zostawić raczył. 4. Jeżeliby też cokolwiek przy tych ostatnich traktaciech Moskwa pozwolila dać sumę jaką pieniężną, aby J. kr. Mć z szczodrobliwej łaski swej chciał obrócić tam temu wojsku moskiewskiemu, cokolwiek by się z niej zapłacić mogło. 5. W Prusiech, iż infida pax jest i obawiać się potrzeba aby czego nieprzyjaciel pod takie zamięszanie uczynić nie chciał, prosić będą IMci pp. posłowie nasi J. kr. Mci, aby zawczasu providentia sua regia Rzpltej z tamtej strony wieczny pokój uczynił, sin minus, żeby artibus pacis i słusznym zamków i praesidiorum opatrzeniem tanto malo zabieżeć się mogło. 6. Cesarz turecki iż złamawszy przysięgę wielką nawałą na Rzpltą naszę następuje, prosić będą IMć pp. posłowie J. kr. Mci, aby ex paterna solicitudine jako najprędzej do obrony ojczyzny pospieszył i z szczęśliwą szablą swoję et raris saeculis męstwo fortunę rzadkim monarchom daną jak najprędzej ku temu nieprzyjacielowi powrócił, a o krzywdę Bożą o całość Rzpltej przeciwko temu pogaństwu solita prudentia et magnanimitate czynił. Na co solitum Rzpltej in tam magnis periculis remedium pospolite ruszenie z zgodą inszych stanów koronnych pozwalamy, i żeby wszytkie stany jako najprędzej do tejże obrony rzucili się i pospolitem ruszeniem nieomieszkanie pospieszyli, starać się będą IMć pp. posłowie naszy. 7. Długi iż niemałe są tak koronnemu jako i w. księstwa litewskiego wojsku, aby i za przeszłe zapłacić się mogło i na nowe zaciągi słuszny i prędki nervus mógł być obmyślony, namówią się z inszymi stanami Ich Mcie pp. posłowie naszy, którym na ten sejm absolutam potestatem w tej mierze tylko dajemy, aby jakiekolwiek insze województwa, wejrzawszy wprzód pilnie w regestra i rachunki skarbowe, pozwolą podatki i praesidia pieniężne, takie też i IMć pp. posłowie naszy pozwolili, tego przestrzegając, aby nad inszych, jako ci, którzy od nieprzyjaciela toties są zniesieni ani mniej ani więcej nie dawali. Jednak IMć pp. Sanoczanie, jeżeliby przyszło do podymnego, submitują się tyle dać poborów, ileby podatek podymnego uczynił względem pozwolenia i uchwały inszych województw. 8. Niemniej i tego dojrzeć mają IMć pp. posłowie nasi, aby w nowych zaciągach a mianowicie cudzoziemskich żołnierzach niepotrzebne i przed tem niebywałe koszty odcinali, czego aby i przy płaceniu wojsku cudzoziemskiemu skarb doglądał IMć pp. posłowie nasi providebunt. Trybem dawnym będą szukać i innych sposobów, mianowicie tych, które się na zniesienie onej pierwszej konfederacyej moskiewskiej, chocimskiej i pruskiej wynaleźli, aby żaden cuiuscunque status et conditionis tak szlacheckiego jako i kupieckiego narodu człowiek nie ulegał, ale każdy się do ratunku Rzpltej przyczynił. 9. Wejrzą też i w porządek pospolitego ruszenia i coby tam jeszcze przydać i defektu jakiego poprawić rozumieli, tak ratione victualium jako i porządku ciągnienia z pany stany ex rei exigentia poprawią i tego też dojrzą, aby iuxta antiquum praescriptum iuris każdy secundum quantitatem bonorum stawił się na to pospolite ruszenie, jednak żadnej szkody w ciągnieniu czynić nie mają. I w to też pilnie wejrzą, aby przynajmniej rynsztunki wojenne, kiedy wszytkie insze rzeczy in immensum weszły pretium, tak wielkiej i nieznośnej ceny nie miały. Opatrzą i to IMć pp. posłowie, aby kiedy pospolite ruszenie wylęże i co tu doma zostaną cuiuscunque status sexus conditionis i religionis w pokoju i bezpieczeństwie zwyczajnym sposobem zostawać mogli. 10. A iż siła na retentach Rzpltej ginie dla tego, że egzekucyej z tych, którzy są prawem przekonani o niesprawiedliwe oddanie albo przy sobie zatrzymanie uchwalonych podatków IMć pp. starostowie nie czynią, tedy zlecamy IMciom pp. posłom naszym, żeby tego dojrzeli, aby tacy pp. starostowie, którzy są niedbali w czynieniu egzekucyej mieli ratione non administratae executionis in causa tantum fisci otrzymanej na trybunale radomskim forum. 11. A iż

depaktacye wielkie dzieją się od juramentów po grodach, przeto szlachcic każdy, gdy już jurament odda poborcy, do lat czterech juramentów inszych wyjmować z ksiąg i poborcom oddawać nie powinien będzie, w czem aby i skarb poborcom do rachunku takowych juramentów skarbowych kommunikował, i aby poborcy w kwitach tego specifice dokładali sposób IMci pp. posłowie namówić mają. **12.** A iż się ich siła znajduje, którzy zaciągnąwszy się na tę ekspedycyę do Moskwy mimo wiadomości i pozwolenie rotmistrzowskie niedosłużywszy powyjeżdżali nazad do Polski, tedy mają być tak karani, jako i ci, którzy z pod Chocimia podczas ekspedycyej tureckiej pouchodzili z wojska. **13.** A ponieważ pod expedycyą pruską seorsivum donativum od kupców nad wszystkie insze podatki uchwalone było, mają to i teraz efficere IMć pp. posłowie, aby i teraz toż było, **14.** Dojrzeć też tego mają pp. posłowie naszy, aby ci którzy za to, iż bez pozwolenia Rzpltej za granice z chorągwiami wychodzili, są prawem skarani, a potem z łaski J. kr. Mci i pozwoleniem wszystkich stanów przez służenie w Moskwie na tej ekspedycyej do czci znowu przywróceni byli.[1]) Jeżeliby się który taki znalazł, któryby w Moskwie jeszcze tej ekspedycyej omieszkał, chcieli być pleni iuris, przez tę wojnę turecką służył. **15.** Zamek Żwaniec iż jest expositus periculis, ile pod ten czas, starać się o to mają IMć pp. posłowie, aby, lubo i IMć p. Kalinowski niemały na to koszt waży, mógł być de publico opatrzony jakimi ludźmi, jeżeli też Rzplta chce dać jaką inszą kommutacyą za ten Żwaniec, pozwala na to IMć p. Kalinowski. **16.** A iż teraz elekcya poborcy nie stanęła, tedy starać się o to mają IMć pp. posłowie, aby nadalej we dwie niedziele po skończeniu sejmu, sejmik nam na to przynieśli na obieranie poborcy.

P e t i t a.

17. Naprzód prośbę JMci p. strażnika koronnego[2]) IMci pp. posłowie nasi zalecą wszystkim stanom i jako civem de Republica bene meritum i zasłużonego ojczyznie żołnierza w sprawie jego przed J. kr. Mcią poratują, także i te scrutinia, które teraz ad deducendum tylko innocentiam suam wywiódł, aby były czytane in publico, a o glejt aby mógł przy sprawach swych stawać i tem lepiej ojczyznie służyć, starać się o to mają pp. posłowie u króla IMci. **18.** Prośbę także ojca IMci księdza metropolity kijewskiego[3]) będą mieli na pamięci i dowiedzą się, coby to było takiego, coby pacem publicam i posta..owienia pospolite wzruszać i turbować miało. **19.** JMci p. Jaćmirskiego jako wiadome są dawne w Rzpltej zasługi tak i to notorium est, że majętność IMci Orynin i insze do tego należące, które omnibus periculis et incursionibus pogańskim są expositae a dla wczesnego się stanowienia wojsku obozami ustawicznymi prawie funditis zniesione, prosić mają IMci pp. posłowie nasi, co IMciom serio iniungimus, aby Rzplta aequivalens jakie, albo więc tę majętność, która od przodków IMci za Orynin i insze wsi do niego należące in recompensam przywrócona była. **20.** Za miastem Lwowem i Przemyślem prosić też będą IMć posłowie nasi usilnie J. kr. Mci i wszystkich stanów, aby pod tak niebezpieczny czas, wiedząc co w onych sam krajach, a mianowicie na Lwowie, która jest metropolis województwa ruskiego, na tych miastach należy, onym słuszne i prędkie praesidia obmyślili. Piotr Ożga pisarz ziemski marszałek sejmiku wisseńskiego.

Castr. Leop. 385 p. 433—439. Castr. Prem. 353 p. 857—860.

188.

W Łańcucie, 1 lipca 1634.

Wojewoda Rusi zwołuje rycerstwo sanockie zbrojno pod Gliniany na 12 lipca.

Stanisław hrabia na Wisniczu Lubomirski ziem ruskich wojewoda, sędomirski, spiski, białocerkiewski, zatorski, grybowski starosta. Jaśnie Wielmożnym moim miłościwym pp. i braci IMciom pp.

---

[1]) Ob. Vol. l. III. 893 t. przywrócenie do czci ludzi swywolnych. [2]) Samuel Łaszcz Tuczapski. [3]) Piotr Mohyła

obywatelom ziemie sanockiej służby moje braterskie zaleciwszy. Posłałem świeżo w pośrodek zgromadzenia WMci m. m. pp. na przeszły sejmik wisnienski list mój in vim uniwersału, oznajmując o niebezpieczeństwach od pogaństwa następujących. A tom nie był tak szczęśliwy żebyście mi byli WMć m. m. pp. nań odpisali. Teraz znowu, iż ta jest od samychże WMci m. m. pp. włożona na mię powinność i władza zupełna dana [1]), bym gdy co niebezpiecznego następować będzie zapraszał WMci do skupienia się przeciwko temu nieprzyjacielowi, obwieściwszy WMciom m. m. pp. tym uniwersałem moim, że już wojska pogańskie zbliżają się do nas, gorąco proszę, abyście WMć m. m. pp. podług uchwały swej stawić się do mnie raczyli jako najporządniej i jako najśpieszniej pod Gliniany, a mianowice na dzień 12 a) lipca, gdzie ja też sam dziś już w imię Boże wyjeżdżam a tam z ludźmi wojewodztwa krakowskiego sędomirskiego i z czeladką moją stanę. I powtóre WMci m. m. pp. do kompaniej mojej zapraszając a teraz służby me braterskie w łasce WMci m. m. pp. zalecam. W Łańcucie die prima Julii 1634. Stanisław Lubomirski wojewoda ziem ruskich.

Castr. San. Rel. 152 p. 751 Castr. San. Rel. 153 p. 869—870.

189.

We Lwowie, 28 sierpnia 1634.

Posła sejmowego ziemi lwowskiej protestacya przeciwko marszałkowi sejmu.

Actum in castro Leopoliensi feria secunda post festum sancti Bartholomei apostoli, anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo quarto.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia leopoliensia personaliter veniens gsus. Stanislaus Rola camerarius granicialis terrae leopoliensis nomine gsi. Alexandri Trzebinski succamerarii terrae eiusdem eiusmodi contra gsum. Gedeonem Michaelem Tryzna dapiferum magni ducatus Lithuaniae capitaneum Brestensem marschalcum nuntiorum pro conventione varsauiensi proxime celebrata et expedita electorum fecit protestationem. Quod idem gsus. Tryzna in eadem conventione varsauiensi proxime praeterita contributiones seu contributionem terrae leopoliensis non iuxta immo contra declarationem manu eiusdem gsi. succamerarii leopoliensis subscriptam in universali contributiorum regni inscribi curavit. Cuius quidem declarationis per eundem gsum. succamerarium leopoliensem in scripto porrectae tenor eiusmodi porrigitur: Ziemia lwowska względem trojga podymnego pozwolonego od inszych województw tak wiele poborów pozwala, jako troje podymne wyniesie, z tą jednak deklaracyą, że na sejmiku deputackim, na który dwoje podymne mimo to troje pozwolone bierzemy, wolno jeszcze będzie braciej obrać sobie bądź podymne bądź pobory wystarczające podymnym pozwolić. Popi od cerkwi płacić nie mają. Poborca na kwerele pierwsze po publikacyi uniwersału w grodzie lwowskim. Gedeon Michael Tryzna, stolnik wielkiego ks. litewskiego starosta brzeski marszałek koła poselskiego [3]).

Ind. Rel. C. Leop. 385 p. 718—719.

190.

W Sanoku, 5. września 1634.

Elekcya poborców ziemi sanockiej.

My rady dygnitarze urzędnicy i obywatele województwa ruskiego ziemie sanockiej podług uchwały sejmu blisko przeszłego, podczas sądzenia kwerel po oddaniu do grodu konstytucyej

---

[1]) Laudum Wisz. z 14. marca ob. wyżej Nr. 184 art. 5. a) dwudziesty S. 2. [3]) L. Belskiego.

i uniwersału poborowego bliższych dziś do Sanoka, dla obierania poborce, do wybierania podatków na sejmie przerzeczonym uchwalonych, zjechawszy się to przedsięwzięliśmy wprzód, iż podatki na sejmie blisko przeszłym pozwolone oraz do oddania poddanym naszym za ciężkość rozumiemy. Tedy te podatki pozwolone na dwie racye przykładem ziemie przemyskiej oddać postanowiliśmy. Pierwszą ratę półtrzecia poborów, do których wybierania IMć p. Zygmunta z Orska Dunikowskiego pisarza ziemskiego sanockiego poborcą obraliśmy, ex nunc ad diem 25 Semptembris oddać przez poddane nasze powinni będziemy. A drugą ratę półtrzecia poborów, do których wybierania IMć p. Jana Fredra z Pleszowic obraliśmy, ab eadem die 25 Septembris w tydzień po św. Michale, jako uniwersał poborowy opiewa oddać także poddani naszy powinni będą, sub paenis de retenta publica contributione sancitis, to po Ich Mciach pp. poborach naszych chcąc mieć, aby Ich Mć od wszystkich poborów, które na stronę którego z Ich Mci przypadają do wybierania, nie więcej tylko trzy grosze na swą i sukkolektorów swoich odprawę od kwitów brali i wyciągali. A jeśliby upornie w tem IMć stawali i uchwale naszej sprzeciwiali się, tedy każdy taki z któregoby poddanych więcej nad uchwałę od kwitu wyciągano, facta per se vel subditos suos w grodzie protestatione, o oddanie poboru żadnej prawnej trudności mieć nie będzie i żadnych przez to nie podpadnie win. To postanowienie nasze aby wszystkim do wiadomości przyszło ręką IMci p. Jana na Lesznej Leszczyńskiego podsędka ziemie sanockiej koła naszego marszałka podpisanej do grodu podane mieć chcemy W Sanoku na sejmiku powiatowym die 5 Septembris anno millesimo sexcentesimo trigesimo quarto. Jan Leszczyński podsędek ziemie sanockiej marszałek zjazdu albo obierania poborce.

Ind. Rel. Castr. San. 152 p. 866—867.

191.

W Wisni, 11. września 1634.

Laudum deputackiego wiszeńskiego sejmiku.

1. My rady dygnitarze i wszysko rycerstwo wojewodztwa ruskiego na dzień dzisiejszy do Wisnie na obranie deputata według prawa pospolitego i na insze punkta pewne z sejmu przeszłego przez IMci pp. posłów wzięte zgromadzeni, naprzód suffragiis, nemine contradicente, WIMci p. Jędrzeja z Boguszyc Boguckiego kasztelana sanockiego z województwa naszego ruskiego a ziemie sanockiej za deputata i sędziego naszego do sądów głównych trybunalskich obraliśmy. 2. A co się tyczy punktu na wojny około pospolitego ruszenia braci naszej, tedy tak do obrania deputatów do tej sprawy według konstytucyej uchwalonych do dalszego w tej sprawie progressu ten punkt, jeśli nam do tego przyjdzie, że trzecie wici król JMci wysłać będzie raczył, do pospolitego ruszenia odkładamy [1]). 3. A iż ziemia Lwowska [a]) przychylając się do ratunku Rzpltej podług uchwały sejmu dwuniedzielnego blisko przeszłego pozwoliła poborów półjedenasta i to względem trojga podymnego i zaraz do wybierania tych poborów obrała poborcę IMci p. Seweryna Krzykawskiego, który przysięgę na terminie kadencyi kwerel blisko przyszłych lwowskich, lubo sądzone lubo niesądzone będą, uczynić będzie powinien, czas jako najprędszy wybierania tych podatków Rzpltej naznaczając a na dalszy termin prefigując po św. Michale w tydzień do oddania ich. 4. Które pismo ręką IMci p. Jana Mateusza Ostrowskiego starosty kapinoskiego marszałka koła naszego podpisane i zapieczętowane do grodów odesłane być ma. Datum w Wisni die 11 Septembris anno millessimo sexcentesimo trigesimo quarto. Jan Ostrowski z Ostrowa.

Prot. Rel. Castr. Sanoc. 275 p. 149—150. Castr. Prem. 354 p. 1178. Castr. Leop. 385 p. 789—791 Castr. Sanoc. 152 p. 926—927.

---

[1]) Vol. l. III, 831 t. pospolite ruszenie. a) Sanocka S.

192.

W Wisni, 18. października 1634.
Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo wojewodztwa ruskiego, ziemie lwowskiej, przemyskiej, sanockiej na dzień dzisiejszy za uniwersałem króla IMci p. m. m. [1]) do Wisnie zgromadzeni, lubochmy jeszcze po pierwszych desolacyach pogańskich nie przyśli do siebie, teraźniejszemi wojnami tak wielkiemi nie tylko dla tak gęstych podatków ale tem więcej przez żołnierza przechodzącego się a novissime przez tego moskiewskiego są ledwie nie funditus zniszczeni, że już ubodzy poddani nasi ani respirare mogą, jednak przychylając się do uniwersału króla JMci p. m. m., a wygodzając potrzebom tak gwałtownym Rzpltej, do tych podatków, którechmy potrzebom tak gwałtownym Rzpltej, do tych podatków, którechmy już wedle uniwersału sejmu przeszłego wydali, pobory dwa nowe i szosowe, takie jakie są w uniwersale anni sexcentesimi vigesimi noni opisane rigorem ich i ekzekucyą in praesenti casu in toto reasumując, które mają być ab actu praesenti do niedziel trzech do poborców za przeszłymi juramentami nowych nie wyjmując panom poborcom wydane a potem do Lwowa do IMci p. podskarbiego [2]) i Ich Mciow pp. komisarzów na zapłatę wojsku wedle uchwały przeszłego sejmu oddane zgodnie pozwolilichmy [3]). **2.** Do których wybierania poborców Ich Mciow z ziemie lwowskiej urodzonego p. Seweryna Krzykaskiego, z przemyskiej urodzonego p. Jana z Siecina Krasickiego stolnika sanockiego, z sanockiej urodzonego p. Jana Witowic Pieniążka podstarościego sanockiego, którzy etiam extra cadentiam iudiciorum, quam primum przysięgi swoje super fidelem exactionem według uniwersału anni millesimi sexcentesimi vigesimi noni w grodach należących odprawiwszy podatki te pilno wybierać będą powinni; naznaczamy, a tę uchwałę naszę ręką marszałka koła naszego podpisaną i pieczęcią przyciśnioną do grodów pomienionych podać i sposobem zwyczajnym publikować roskazali. Działo się w Wisni na sejmiku dnia ośmnastego miesiąca października. Roku Pańskiego tysiąc sześc set trzydziestego czwartego. Wojciech Alexander Przedwojewski podsędek ziemski przemyski, marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Prem. Rel. 354 p. 1353—1355. Fasc. Cop. Castr. Prem. 10 p. 2415—16. Castr. Leop. 385 p. 1085—1086. Castr. San. 152 p. 969.

193.

W Wisni, 14. grudnia 1634.
Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya Ich Mciom pp. posłom od Ich Mci pp. senatorów urzędników i wszyskiego stanu slacheckiego na sejmik wiszinski od J. kr. Mci [4]) pro die decima quarta Decembris anno Domini 1634 zgromadzonych: Ich Mciom pp. Jakubowi Sobieskiemu krajczemu koronnemu krasnostawskiemu, Stanisławowi Bonifacemu Mniszkowi lwowskiemu starostom, Jakubowi Maksymilianowi Fredrowi podkomorzemu, Wojciechowi Alexandrowi Przedwojowskiemu podsędkowi przemyskim, sekretarzom J. kr. Mci, Adamowi Stadnickiemu i Adamowi Balowi dworzanom pokojowym J. kr. Mci dana. **2.** Uważając

---

[1]) Uniwersał z d. 4 paźdz. we Lwowie, opiewa: skoro woj. r. wziąwszy dwoje podymne do braci, onego na sejmiku deputackim niepozwolili, które podatki wszystkie wojewodztwa zgodnie wydawają, przeto aby się województwo ruskie porównało w uchwalonych a do braci wziętych podatkach, składamy itd. C. Leop. 385 p. 961—962. [2]) Jan Daniłowicz. [3]) Vol. l. III 836 t. Zapłata wojskom. Na sejmiku deputackim nie pozwolono podatku; król złożył tedy pismem datowanem we Lwowie 4 października sejmik na 18 paźdz. (C. Pr. 354 p. 1275—6) i dopiero przyzwolono na podatek. [4]) Uniwersałem z daty we Lwowie 10 października 1634; główny w Korczynie miał nastąpić 10 stycznia; sejm walny w Warszawie naznaczony na 31 stycznia 1635. C. Leop. 385 p. 1174—75.

pilne i gorące J. kr. Mci d. n. m. około bespieczeństwa Rzpltej obmyśliwanie i usilne o całości i pokoju wiernych poddanych swoich pieczołowanie i w przeszłej ekspedycyej moskiewskiej szczęśliwie i z nieśmiertelną sławą państw tych za łaską Bożą a odwagą i szczęściem J. k. Mci z nieśmiertelną sławą narodu naszego i z rozszerzeniem granic tej korony skończonej oznaki, tudzież i tę świeżą przeciw nieprzyjaciołom Krzyża św. z wielką ochotą po wielkich trudach i zabiegach na przeszłej ekspedycyej podjętych wyprawę, zlecamy to pp. posłom naszym, aby J. kr. Mci przy oddaniu wiernego poddaństwa naszego i naniższych posług, uniżenie za ten ojcowski afekt et pro tam sollicita cura podziękowali i wzajem też uniżoną powolność i ochotę, którą wierni poddani panu swemu in vim subiectionis et gratitudinis suae mogą praestare oddali z oświadczeniem szczerych i życzliwych animuszów i chęci naszych. 3. A iż za dzielnością i czułością JW. IMci pana krakowskiego hetmana wielkiego koronnego [1]), jako roku przeszłego sub absentia J. kr. Mci natenczas na ekspedicyej moskiewskiej będącego, tak i roku tego wstręt w zamysłach swoich poganie z wielką potęgą na państwa te następujący odnieśli, dla tego aby i IMci z oświadczeniem wszelakiej wdzięczności naszej in facie Reipublicae powinne dzięki oddane były, mają się starać pp. posłowie nasi. I lubo wielki i wspaniały animusz wielkiego i dzielnego hetmana samą odwagą swoją i usługą Rzpltej kontentując się namniej też chwały nie potrzebuje, iż jednak uprzejmego affektu naszego inszym sposobem nie możemy IMci oświadczyć, tę na ten czas wdzięczność nasz oddajemy IMci, aby i animusz IMci ea gratitudine nostra tem bardziej do wszelakich usług Rzplteję pobudzał się i drudzy do podobnych czynów ea laude IMci rerum fortiter gestarum z tego wysławienia IMci tem większy pochop brali. 4. Godna jest wszelkiej wdzięczności naszej i IMci p. wojewody ziem ruskich [2]) jako w usłużeniu Rzpltej przy wielkich we wszelakich Rzpltej potrzebach i niebespieczeńswach odważna ochota, tak i te które w każdej ekspedicyej pogańskiej wielkim swym kosztem na każdą potrzebę Rzpltej wielkie wywodząc pułki waży i podejmuje sumpty, dlaczego i o to pp. posłowie nasi staranie uczynią, aby także była IMci in theatro Reipublicae sejmu przyszłego od wszystkich z podziękowaniem gratitudo oświadczona i IMć za usługi swoje, które w każdych nawalnościach i potrzebach ojczyzny oświadcza, uznał miłościwą łaskę et liberalitatem J. kr. Mci. 5. Sama słuszność wyciąga to na nas i na wszystkiej Rzpltej, aby i ci Ich Mcie, którzy w każdym razie et in quovis Reipublicae periculo na jej potrzebę jedni w osobach swych stawając z niemałymi pocztami ludzi wojennych a drudzy przez wyprawowanie liberaliter proprias effundunt opes, na każdy placu jaką remuneracyą J. kr. Mci tak i nasze uprzejme affekty za trudy i straty swe odnosili. Dla tego i tym Ich Mciom wszystkim, a mianowicie IMci p. wojewodzie krakowskiemu [3]) który jedynego i ostatniego syna swego niemałym kosztem na tę ekspedicyą turecką wyprawiwszy gloriose na tak zacnej ojczyzny usłudze in loco honoris stracił, IMci p. wojewodzie bracławskiemu [4]), książeciu IMci panu wołyńskiemu [5]), książęciu IMci panu kanclerzowi W. księstwa litewskiego [6]), IMci p. podkanclerzemu koronnemu [7]), który jako zawsze tak i na przeszłej ekspedycyej znacznym pułkiem ludzi swych wojsko J. k. Mci i Rzpltej posilił, także IMci p. podskarbiemu koronnemu [8]), Ich Mciom p. podczaszemu [9]) krajczemu [10]) stolnikowi [11]), książęciu JMci p. koniuszemu [12]), miecznikowi [13]), strażnikowi koronnym [14]), więc książętom Ich Mciom Jerzemu Zasławskiemu i Dominikowi Ostrogskiemu, książęciu IMci Jeremiemu Wiszniowickiemu, IMci p. staroście kałuskiemu [15]), IMci p. Piotrowi Firlejowi wojewodzicowi lubelskiemu, IMci p. Niemierziczowi, IMci p. podczaszemu podolskiemu, IMci p. Jabłonowskiemu, Ich Mciom pp. Stanisławskim, Ich Mciom pp. Rzeczyckim, IMci p. Prusinowskiemu i wszystkim inszym Ich Mciom, którzykolwiek z ochoty swej kosztem swym własnym stawili się na tę usługę Rzpltej, podziękować mają pp. posłowie nasi. 6. Godne są u IMci pp. komisarzów do zapłaty żołnierskiej naznaczonych [16]) prace fatygi i koszty,

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Stanisław Lubomirski. [3]) Jan Tęczyński. [4]) Stanisław Potocki. [5]) Ks. Mikołaj Czartoryski. [6]) Stanisław Radziwił. [7]) Tomasz Zamojski. [8]) Jan Daniłowicz. [9]) Mikołaj Sieniawski. [10]) Jakób Sobieski. [11]) Mikołaj Ostroróg. [12]) Janusz ks. Wiśniowiecki. [13]) Jan Zebrzydowski. [14]) Samuel Łaszcz Tuczapski. [15]) Łukasz Żołkiewski. [16]) Vol. l. III 836 t. zapłata wojskom.

które w uspakajaniu pretensyi żołnierskich w ujmowaniu onych i przywodzeniu do przystojnego i słusznego z Rzpltą obeścia wszelakiego podziękowania i wielkiej od Rzpltej wdzięczności. Dlatego staranie uczynią pp. posłowie nasi pp. aby IMciom in facie Reipublicae podziękowano. A że IMci pan krakowski hetman w. korony nie wytchnąwszy sobie po pracach tak wielkich wojennych et postpositis negotiis suis prosto niemal z obozu na tę nowę pracę jako wielki miłośnik ojczyzny i pokoju pospolitego stawił się et authoritate sua wielce wsparł tę komisyą i do dobrego przywiódł effektu, jako sami IMci wielce pro tam frequenti zelo erga patriam et bonum publicum dziękujemy, tak żeby i na sejmie IMci dzięki swe odniósł. Więc że IMci p. podskarbiego koronnego sollicita cura w tej komisyej dobrze nam jest wiadoma, który zaraz na początek onej stawiwszy się summo studio o to się starał, aby to rycerstwo w afektach swoich uspokojone być mogło i ten ciężar z Rzpltej zniesiono i IMci słuszna rzecz za tę fatygę nomine publico z oświadczeniem nostrae gratitudinis podziękować a). 7. Iż wiele na tem Rzpltej i wolnościom naszym należy, aby we wszystkich punktach pactis conventis świeżo nam od J. kr. Mci poprzysiężonych dosyć się stało, zlecamy to pp. posłom naszym, aby zaczynając konsultacye sejmowe a pactis conventis poczęli i jeśliby się we których jeszcze niedosyć stało, upomnieli się i prosili, aby wszystkie do efektu przywiedzione były. 8. Aczbyśmy tego życzyli sobie byli, abyśmy po tak wielkich podatkach po te dwie lecie na ekspedicyą moskiewską i zapłatę żołnierską uchwalonych i wydanych sobie i ubogim poddanym naszym wielce temi kontrybucyami, złymi urodzajami i nieznośnemi żołnierskiemi ekzakcyami uszkodzonym i znędznionym wytchnąć mogli, że jednak z instrukcyej J. kr. Mci i z relacyej niektórych Ich Mci pp. komisarzów do zapłatej wojskowej naznaczonych na sejmiku naszym uczynionej zrozumieliśmy, iż częścią dla zatrzymania uchwalonych podatków publicznych, częścią dla niewydania niektórych województw wziętego do braciej podymnego, częścią dla nieuczynienia dostatecznej na sejme przeszłym strony długu temu rycerstwu za odważne zasługi winnego kalkulacyej i obmyślenia zupełnej zapłaty, tudzież dla tej darownej ćwierci i innej wojsku temu kontentacyjej, na którą pp. komisarze wygadzając necessitati Reipublicae pozwolić musieli, tenże ciężar zapłaty żołnierskiej na Rzpltą zostawa, dla tego pp. posłowie nasi facta prius exacta ratione et calculatione, która zaraz aby po wotach pp. senatorów w zamku odprawowała się i ta dłużej deputacya [nad] niedziel trzy ad summum nie trwała a namniej dwie niedzieli przed konkluzyą sejmu relacya i w senacie i w izbie poselskiej uczyniona była, żeby wcześnie non in confusione konklusiej samej Rzplta w tych rachunkach obaczyć się mogła i wieleby z tych kontrybycyi wydano, jako i na co obrócono, siłaby jeszcze in retentis certis zostawowało omnes inibunt rationes, aby ta zapłata wojsko to, które ochotnie krew swoję za ojczyznę lało dojść mogła i to onus z Rzpltej zniesione. Do czego iż nam na tem wiele należy, abyśmy się w tych retentach, o których tak często słychamy, przejrzeć i obaczyć kiedy mogli i uznać, dla czego i z której przyczyny te retenta zostają, dla tego życzymy sobie tego, aby to processami autentycznymi trybunału radomskiego przy liczbie przez IMć p. podskarbiego weryfikowano i dedukowano było, wiele ich i o wielką sumę banitow, czego nam pp. posłowie nasi regestr albo summariusz z podpisem IMci p. podskarbiego autentyczny przynieść mają a potem egzekucya aby namówiona była, jakimby sposobem tych retentów dochodzić i do ekzekucyej przywodzić. Do czego iż te rzeczy wielce potrzebne być rozumiemy: naprzód żeby possessor bonorum, który poboru nie odda a banicya na nim otrzymana będzie, niemógł inaczej tej banicyej znosić, jedno soluto toties quoties vadio capitaneali uniuscuiusque villae, które vadium ma cedere per medium parti et officio. Jednak, jeśliby poborca, wziąwszy od ślachcica pieniądze, kwitować go nie chciał albo na czas naznaczony pieniądze brać, tedy protestacyą w grodzie uczyniwszy pieniądze położyć. A jeśliby podstarości albo pisarz był poborcą, i tej protestacyej przyjąć nie chciał, tedy in viciniori castro ma być uczyniona i pieniądze położone. A od kwitów respektem wszystkich poborów tylko po sześciu groszy mają brać poborcy, o co w tymże grodzie forum. Druga, aby województwa, ziemie i powiaty albo obywatele ich, którzyby nieosiadłego i niepewnego poborcę obrali, sami za niego

a) Punkt ten w Prz. Oss. i sanockich brakuje.

fisco satisfaciant, albo jeśliby się tego żaden z braciej podjąć nie chciał, tedy uchwalone podatki officium castrense ma wybierać, które tak się w tem wybieraniu ma zachować, jako się wyżej o poborcach napisało. Nadto aby pp. starostowie o nieuczynienie egzekucyi z poborców i z tych, którzy poboru nie wydadzą, na trybunale koronnym inter causas fisci ad paenam quingentarum marcarum respondowali. A jeśliby sam p. starosta egzekucyej in bonis banitorum uczynić nie mógł a do ruszania powiatów przyszło, tedy według dawnych praw nobilitas powinna się będzie na egzekucyą do niego za uniwersałami jego w dobrym porządku ruszyć i stawić. A jeśliby sam który p. starosta poboru nie wydał, tedy vicinior capitaneus ma z niego takąż egzekucyą uczynić. **9.** Należy i na tem wiele, aby i IMć. p. podskarbi koronny spólnie z drugimi pp. deputaty w trybunale radomskim zasiadał i sądził praevio jednak iuramento. **10.** A iż i na tem wiele w ziemiach i powiatach zawisło, gdyby i obywatele mogli mieć zawsze informacyę, jeśli ich poborca pobory do skarbu oddał i od kogo powyciągał, dla tego i to warować potrzeba, żeby na potem poborca powinien był kwit autentyczny skarbowy na sejmiku produkować i to weryfikować wiele wybranych kontrybucyi oddał do skarbu; także i regestra, takie jakie do skarbu podał wybranych podatków w grodzie aktywować, aby każdy z obywatelów mógł z nich uznać, jeżeli sprawiedliwie to co on dał, jest włożono. **11.** Retenta, które wyciągnione będą, in publicum obracane być mają. **12.** Co się tyczy inducyi pruskich z Szwedami przed kilką lat zawartych a w tym roku kończących się, aczkolwiek nie życzymy krwie chrześcijańskiej przelewania i owszem słusznego z tym narodem iustis et aequis conditionibus pokoju, jednak jeśliby do niego dla zawziętości i uporu nieprzyjacielskiego przyjść nie mogło, do tego się pp. posłowie nasi skłonią, na co powszechna wszystkich stanów zajdzie zgoda. **13.** Dziedziczna krzywda J. kr. Mci, jako nas wielce obchodzi, tak i od tego niejesteśmy, aby pp. posłowie wszelakich sposobów szukali, aby i apparatus bellicus namówiony być mógł na tę expedycyą do windykowania onej podług zgody wszystkich stanów. A jeśliby ta wojna przez traktaty uspokojona była, tedy podatki uchwalone na tę ekspedycyą nie mają być wybierane. **14.** Uważając pilno u siebie, jako wszystkiej Rzpltej i potrzebom jej tudzież saluti et securitati publicae wszystko na porządnych i zgodnych konkluzyach sejmowych należy, a za nieszczęściem jakiemsi naszem dotąd modum ordinatum concludendi sejmów namówionych i obwarowanych nie mamy, dla czego i do prorogacyej sejmów nad czas prawem warowany i nocnych konkluzyi cum summa indignitate i z wielkiem niebespieczeństwem Rzpltej, dla jakiego strzeż Boże tumultu i konfuzyej przychodzi, zlecamy pp. posłom naszym, aby za zgodą wszystkich wżdy kiedykolwiek sposób konkludowania rad i deklaracyi sejmowych był ordynowany i preskribowany. Do czego te media najsnadniejsze być rozumiemy. Naprzód, aby pp. posłowie na początek sejmu przyjeżdżali, któryby jednak we trzy niedziele i dalej na sejm przyjechał, aby tego cokolwiek sub absentia jego od izby poselskiej jest zgodnie zawarto i przez p. marszałka poselskiego i deputaty do niego wysadzone podpisanego, nie mógł ulla ratione infringere et in dubium vocare, excepto legali iuridice confirmando. Druga, aby w traktowaniu spraw publicznych de genere in genus nie descendowano i nie skończywszy jednej materyej do drugiej nie przystępowano, a tem bardziej, aby z tem, na co nie zajdzie zgoda wszystkiej izby poselskiej, do senatu nie chodzono, i p. marszałek poselski tego nie ważył się tam proponować. A przytem, aby podług konstytucyej sejmu coronationis pp. posłowie w pięć dni przed konkluzyą do senatu przychodzili i tam nic nie było konkludowanego, na coby wszystkich trzech stanów podług prawa i dawnego trybu zgoda i konsenz nie zaszedł. A konstytucye zgodnie na sejmie postanowione powinien będzie p. marszałek poselski z podpisem pp. deputatów do akt grodzkich warszawskich najdalej do czterech dni żadnej korekty ani ucierania u pp. pieczętarzów nie czyniąc podać, których exemplarze z ksiąg grodzkich autentice wyjęte przynieść pp. posłowie nam powinni będą. A drukarz, jeśliby w tych konstytucyach odmianę jaką uczynił, aby paena capitis był karany. A iż się zagęszczają protestacye przeciwko prawom tych IMciow, którzy nie będąc ani posłami ani na ten czas praesentes w senacie senatorowie, tedy obwarować to mają pp. posłowie,

aby protestacye takowe nullitati subiaceant. Jednak jeżeliby która konkluzya na sejmie nie czytana w druk podana była, tedy każdego senatora i posła, który na sejmie był a tego nie słyszał, ważna ma być protestacya a prima notitia w grodzie którymkolwiek uczyniona. **15**. Jakie są przeciwko tej Koronie chytre zawziętości i szkodliwe pogańskie zamysły z następowania na nas po te dwie lecie tureckiego, każdy łatwie osądzić może, który chcąc tak częstemi wyprawami i expedycyami i dostatki privatorum wycięczyć i siły Rzpltej nadwątlić, co rok z potężnemi wojski pod granicę podstępują, szukając okazyi, aby nas jako insperatos pożyć mogli. Dlaczego nie spuszczając się na potoczną z kwarty obronę i na te, które po ten czas bywały dosyć szczupłe praesidia, szukać będą na przyszłym sejmie sposobu pp. posłowie nasi, aby nie dając in casum Rempublicam i ta ściana od pogan rzetelną mogła mieć obronę, żeby nieprzyjaciel widząc gotowość naszą nie tak łacno porywał się i nas infestował. **16**. Pospolite ruszenie in casum wojny tureckiej et ingruentium periculorum uchwalić mają pp. posłowie za zgodą wszech stanów, które aby tem porządniejsze być mogło im większe są na nas zawziętości pogańskie życzymy, aby to in posterum lege cautum było, aby w wojewodztwach ziemiach i powiatach pp. senatorowie i pp. urzędnicy ziemscy tego sub generali expeditione przestrzegali, aby każdy w rynsztunku wojennym pro conditione et sorte sua expedicyą tę odprawował[1]). **17**. Postrzegą też tego, aby kwarta według dawnych praw nigdzie indziej jeno na obronę Ukrainy obracana była i luboby gdzie indziej wojna była, aby te kraje hoc praesidio ogałacane nie były. **18**. Licencya Kozaków zaporoskich i chodzenie ich na morze a zatem infestacya państw tureckich iż jest irritamentum et fomes zwady z turczynem, którą poganie irritati wielkiemi wojski na nas następują, z tejże przyczyny i inkurzye tatarskie na państwa koronne przychodzą, dlatego omnes modos et rationes inibunt pp. posłowie nasi, jakoby i excursiones ich na morze zabronione i domowa swawola zahamowana była i oni w rząd dobry wprawieni byli. Na co rozumiemy być dobrą z senatu i izby poselskiej przy IMci panu krakowskim deputacyą[2]). **19**. Iż dla zawziętości na nas różnych nieprzyjacioł często nam do wojny przychodzi, dla tego jeśliby i teraz z Szwedem do tego nam przyszło, życzymy tego sobie, abyśmy to powiatowym żołnierzem odbrawowali, czegośmy dobrą próbę na przeszłej ekspedycyej przeciwko Turkom uczynili. Zlecamy to pp. posłom naszym, żeby ineant rationes z stanami koronnymi, jeśli do długiej wojny przyjdzie, aby w dobry porządek to wyprawowanie wprawione i modus tego był opisany. Do którego porządku iż tę bardzo potrzebną rzecz upatrujemy, aby rotmistrze powiatowi w tych województwach osiadli za zaleceniem Ich Mciow pp. hetmanów koronnych przez króla JMci byli podawani. **20**. Życząc tego, aby militia pedestris mogła być reformowana, starać się o to mają, aby obersterami i kapitanami nie byli jeno Polacy narodu slacheckiego osiedli, a ci aby w regimentach swych więcej nad dwieście żołdatów pod sobą nie miewali, i to takich, którzyby przy strzelbie i ręczną broń mieli. A żeby z strony kalkulacyej z nimi i w płaceniu im żadnej trudności nie bywało, dla tego za rzecz potrzebną bardzo być rozumiemy, aby obersterom kapitanom i innym oficerom salaria pewne na ich urząd naznaczone były a nad to osobno knechtów także pewna płaca dochodziła. **21**. Hyberna żołnierskie przez pp. deputaty z sejmu coronationis od IMci pana krakowskiego naznaczone i sposób do dawania prowiantu wojsku ukrainnemu postanowiony i obmyślony aby antoritate conventus był aprobowany, pilnie sollicitować mają pp. posłowie, prosząc i drugich województw, aby się do tego podług postanowienia i ordynacyi pp. deputatów spólnie z nami jako in une corpore mieszkający przykładali. **22**. Do tak częstych expedycyi wojennych iż wiele ludzi a mianowicie piechoty potrzebować musiemy, do czego siłaby pomocy z ćwiczonych wybrańców być mogło, dla tego inibunt rationes pp. posłowie, aby i to subsidium Reipublieae jako w najlepszy porządek swój wprawione było i zabieżało omnibus fraudibus które się w tej mierze od rotmistrzow dzieją i nam ta necessitas nie zostawała piechoty cudzoziemskiej zaciągać. **23**. Dekreta sejmowe i zadworne, legitime otrzymane, aby in suo ro-

---

[1]) Por. Vol. l. III 850 tit. Pospolite ruszenie. [2]) Ibidem t. Pohamowanie inkurzyi.

bore zostawały, przestrzedz tego mają pp. posłowie. 24. Iż wiele na tem Rzpltej należy, aby konsultacye i deliberacye sejmikowe uważnie i gruntownie odprawowały się, za których porządnem odprawowaniem i konkluzye sejmowe szczęśliwe i pożądane zwykły następować, do czego iż tę największą widzimy być trudność i przeszkodę, że obywatelom koronnym na partykularnych sejmikach prawie ex tempore et non praemeditate, namniej nie wiedząc co im od J. kr. Mci proponowano będzie, w sprawach Rzpltej radzić i sententias suas dawać przychodzi, dla tego starać się będą pp. posłowie nasi, aby to konstytucyą obwarowano było, żeby in posterum na każdy sejmik przy listach sejmikowych punkta instrukcyej J. kr. Mci do grodu podawane bywały, z których informati będąc wszyscy, tem lepiej o rzeczach i całości Rzpltej radzić będą mogli. 25. Na trybunale lubelskim, że dla wielkości spraw województwa nasze nie rychło do sądzenia przypadają, skąd wielka ujma dzieje się sprawiedliwości, prosić będą pp. posłowie nasi stanów koronnych i starać się, aby pp. deputaci sądy swe w Lublinie do środopościa odprawować i kończyć co rok mogli, ostrzegszy tego, aby w żadnych sprawach Małopolanie nie byli pociągani do Piotrkowa. 26. Iż wiele województw w podatkach publicznych równo z drugiemi nie pociąga, dla tego aby koekwacya w tej mierze na sejmie stanęła procurabunt pp. posłowie. 27. Warowano to jest i dawnemi prawy i świeżą konstytucyą szczęśliwej J. kr. Mci koronacyej[1]), żeby ekonomie cła i insze dobra wszystkie ad mensam regiam ordynowane jurgeltami żadnymi ani daninami nie były onerowane, dla tego pytać się o tem pilno mają pp. posłowie, jeśli się którzy tego przeciwko jasnemu prawu otrzymać ważyli i staranie wszelakie uczynić, aby takowe daniny i przywileja kassowane były i paenae legum na takowych ekstendowane. 28. Jako tego wielce życzymy, aby z tak wielkich włości, które in vim pacis perpetuae przez traktaty z Moskwą zawarte Reipublicae cesserunt mogła Rzplta fructu aliquo gaudere, mając jakąkolwiek z nich intratę bądź na apparatum bellicum bądź na insze onera sua, tak i to zlecamy pp. posłom naszym, aby się spólnie z drugimi IchMciami zniosłszy, ineant około tego rationes, aby stany koronne uważywszy to Rzpltej stamtąd obmyślili jakie subsidia. 29. Warować też to mają pp. posłowie nasi, aby restauracya zamków siewierskich municyą i obroną ich z prowentów księstwa tamtego obmyślona i postanowiona była, abyśmy żadnych na to poborów nie dawali. 30. Jus feudi na starostwa albo dzierżawy grodzkie albo sądowe w Siewierszczyznie będące, aby nie dawane były i sejmem nie approbowane, nie będą pozwalać pp. posłowie, gdyż z tąd wielkieby się stało praeiudicium stanowi slacheckiemu. 31. Obywatele województwa smoleńskiego, którzy Rzptej z odwagą zdrowia i substancyi swoich w obsidyej smolenskiej wszelkie impety nieprzyjacielskie w tak ciężkim przez cały rok oblężeniu ponosząc całej wiary dotrzymali, godni są i J. kr. Mci i Rzpltej i nas wszytkich wszelakiej remuneracyej i wdzięczności, której na ten czas nie mając czem oświadczyć prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci, aby te bona, które im iure feudi za tak znaczną przysługę są nadane, nietylko successoribus masculis ale etiam faeminei sexus vigore feudi służyć mogły, tak jednak, aby rewizorowie na to byli posłani i taxam servitii bellici z tych danin każdemu naznaczyli i naznaczoną na sejm przynieśli. A ci, którzyby tam ex plebis w tej obsidyej odwagę czułość i rezolucyę swoję oświadczyli in recompensam mogli być za attestacyami starszych tego oblężenia do szlachectwa przypuszczeni. 32. Iż za odpadnięcie Sierpijska przez świeże traktaty moskiewskie wielka się stała szkoda tym, którzy za odważne usługi swoje w tym tam trakcie swoje opatrzenie mieli, dla tego prosić będą J. kr. Mci pp. posłowie, aby im tamże w Siewierszczyźnie opatrzenia ukazane być mogły. 33. Summa na Bytomiu i na Lemburku na ten czas iure feudi w ręku książąt pomorskich będących, potrzeba aby na przyszłym sejmie przez deputaty z senatu i koła poselskiego likwidowana i jeśli pewna albo nie i wielka by była, weryfikowana była, i potem aby to pp. posłowie nam odnieśli, abyśmy z relacyej ich wziąwszy informacyą, do tego się skłonili, co magis Reipublicae expedire obaczymy. 34. Czując wdzięczność naszę i po śmierci ś. p. J. kr.

[1]) Vol. I. III 803 t. Ekonomia.

Mci za wielką miłość jego i ojcowskie w panowaniu swem obmyślowanie, także i za trudy prace i pieczołowania jego, dla dobra naszego podjęte oświadczyć tudzież satisfacere desiderio J. k. Mci pana n. m. szczęśliwie nam panującego, nie jesteśmy od tego, aby opactwo tynieckie bratu rodzonemu J. kr. Mci, królewiczowi JMci Karolowi biskupowi wrocławskiemu za zgodą wszech stanów było konferowane do lat pewnych, albo do dością pacificae possessionis biskupstwa jego. A da Bóg post obtentam possessionem pacificam to opactwo pro vacanti być ma. **35.** Arcybiskupstwo lwowskie, acz i z oryginalnej swojej fundacyi dosyć szczupłe ma proventa i dochody, jednak i teraz przez żołnierza moskiewskiego i insze roty przechodzące w niwec prawie jest obrócone i zniszczone, że żadnej prorsus intraty mieć nie może. Dla tego prosić będą pp. posłowie nasi J. kr. Mci, aby IMć ksiądz arcybiskup lwowski wielce i ś. p. J. kr. Mci i wszystkiej Rzpltej zasłużony [1]), który wszystek niemal wiek swój aż do sędziwego włosa na posługach królowi IMci wielkie prace i trudy podejmując i na wszelakich placach i usługach ochotnie stawając strawił, congruo beneficio do inszych które teraz trzyma był opatrzony, żeby i dignitatem archiepiscopalem i functionem senatoriam pro dignitate mógł odprawować i w podeszłym wieku swoim sufficientem mieć provisionem. **36**. Jako tego wielce życzymy, aby IMci pan sieradzki [2]) vir optime de Republica tempore pacis et belli promeritus i tak zacny senator mógł we wszelakich żądościach swoich za zasługi swoje uznawać miłościwą łaskę J. kr. Mci, zlecamy pp. posłom naszym, aby na dobra Konary regalia, w powiecie sieradzkim leżące, dzierzawy IMci in meditullio dóbr dziedzicznych położone, za dziedziczną IMci wieś Secemin w powiecie zakroczymskim leżącą commutatione od J. kr. Mci i stanu wszystkiego praevia ne quid detrimenti inde Respublica capiat revisione et taxatione bonorum utrorumque otrzymali i konstytucyami koronnemi one obwarowali. **37.** Jak wielkie są IMci p. podkanclerzego koronnego [3]) w tej Rzpltej merita tak znaczna w odprawowaniu wszelakich funkcyi in toga et in sago z odwagą i dostatków i zdrowia swego w każdej potrzebie jej oświadczona dzielność i ochota, tak życzliwe przeciwko pp. swym zasługi, że iure merito za sobą wszelaką wdzięczność od Rzpltej z remuneracyą od J. kr. Mci pociągać mają, za czem życząc tego, aby IMć jakąkolwiek zasług i odwag swych mógł odnieść rekompenzę, wniosą prośbę naszą pp. posłowie do J. kr. Mci i do wszyskich stanów koronnych, aby Petryków pobliżu majętności IMci tarnopolskiej leżący, iure terrestri był IMci konferowany, aby ta między inszemi memoria nagrody zasług IMci w domu tak zacnym i ojczyźnie tej wielce zasłużonym zostawała. A mimo te prośby nasze, żeby na żadne insze alienacye dóbr Rzpltej nie przyzwalali. **38.** Co się tknie pp. braciej naszych religiej greckiej w Uniej nie będących, i starać się o to mają pp. posłowie, aby podług konstytucyej coronationis i diploma onym danego gruntownie uspokojeni byli [4]). **39.** A iż strony władyctwa przemyskiego wielkie były między Ich Mciami pp. bracią religiej greckiej w uniej nie będących kontradykcye, które sejmik nasz długo bawiły, jako J. kr. Mć p. n. m. na początku panowania swego pracować sollicite et paterne raczył w uspokojeniu religiej tej, tak i teraz życzymy tego, aby eadem regia auctoritate J. kr. Mci p. n. ta kontrowersia uspokojona była. Warując to jednak sobie według praw i zwyczajów, aby obywatel terrigena w ziemi przemyskiej urodzony władyką był. **40.** IMć p. starosta sanocki [5]) iż dla opatrzenia zdrowia swego extra regnum odjechać umyślił, prosić będą za nim pp. posłowie J. kr. Mci i stanów koronnych, aby do odprawowania sądów sub absentia sua mógł mieć surrogatora. **41.** A iż zamek sanocki jest bardzo upostoszały i ruinam minatur, którego pan starosta nie mając jedno 500 zł. intraty, za oderwaniem wsi górnych do starostwa krośnińskiego, z których drzewa, gonty i insze do zamku potrzeby bywały restaurować nie może, dla tego prosić będą J. k. Mci pp. posłowie, aby ruinie jego wcześnie się zabieżało. Albo więc dzierzawa krośnińska, która od niego jest avulsa, znowu do niego dawszy co inszego in recompensam moderno possessori, przyłączona była, aby i functione capitaneatus posilony będąc mógł ekzekwować i ruinie tego

---

[1]) Stanisław Grochowski. [2]) Maksymilian Przerębski. [3]) Tomasz Zamojski. [4]) Vol. l. III 787 t. Religii greckiej assekuracya cf. Ib. p. 858 t. religia grecka. [5]) Franciszek Mniszek.

zamku zabieżeć. **42**. Dobrze są wiadome wszystkiej Koronie odważne zasługi i wielkie w Rzpltej merita sławnej pamięci IMci p. Stanisława Stadnickiego kastelana przemyskiego, które i zdrowiem swem na expedycyej moskiewskiej zapieczętował, przy których, iż i substancye swoje we wszelakich expedycyach Rzpltej, kosztem swym służąc i jako się wielkiemu człekowi godziło na kożdym placu stawając ważył, dla tego prosić będą J. kr. Mci, aby te zasługi w potomku IMci p. Adamie Stadnickim, który też torem zacnego rodziciela swego idąc zdrowia i kosztu dla usługi Rzpltej w wielu oświadczył okazyach nieżałuje, były z szczodrobliwej łaski J. kr. Mci nagrodzone. **43**. Za IMcią p. Mikołajem Janickim, synem niegdy sławnej pamięci p. Stanisława Janickiego człeka rycerskiego i wielce zasłużonego w ojczyźnie naszej prosić J. kr. Mci. aby pamiętając i na zasługi przodków jego i na jego samego odwagi, który i teraz ustawicznie swym kosztem służąc z konia nie zsiada, co i w tych dwu expedicyach przeciwko nieprzyjaciołom krzyża Świętego oświadczył aby wieś Lipowiec przez inkurzye tatarskie bardzo spustoszała, iure feudi była mu konferowana. **44**. Iż dla ustawicznych na każdym sejmie uniwersałów poborowych wielce się volumina constitutionum napełniły, efficere to mają, pp. posłowie, aby przez deputacyą uniwersał generalny był dostatecznie koncypowany, do którego by się w wydawaniu podatków in posterum zawsze referowano. **45**. Iż z sejmików, które extraordinarie składane bywają, niektóre inconvenientia pochodzą libertatibus nostris szkodliwe, dla tego warować to mają, aby in posterum uniwersałami żadnych nam sejmików na podatki, oprócz tych, które autoritate conventus dezygnowane bywają nie składano. **46**. Obwarowano to jest prawem pospolitem, aby podług dawnego trybu i zwyczaju z sejmiku halickiego, sejmik wiszinski gwoli temu poprzedzającego, artykuły na sejmik wiszinski posyłane były. Co iż się już zaniechiwa, obwarować to konstitucyą, i obostrzyć, aby prerogatiwie wiszeńskiego sejmiku nic się nic ubliżyło a pp. obywatele haliccy to wykonywali[1]. **47**. Z uchwały województwa kijowskiego iż pewne podatki na wyprawę żołnierza powiatowego do obozu przeciwko następującym na państwa te Turkom były pozwolone i za te żołnierz zaciągniony, a iż rotmistrze rot tych przeciwko wszelakiej słuszności i prawu pospolitemu po powiatach włócząc się darli i łupili i do obozu nie stawili się, dla tego efficient to pp. posłowie nasi, aby nad nimi egzekucya dekretów IMci p. hetmana wykonana była. **48**. Statut de monialibus aby się i na męczczyzny do klasztoru wstępujące ściągał warować. **49**. Miasto Lwów dobrze zasłużone Rzpltej aby od stanowisk egzakcyi i stacyi żołnierskich z przedmieściami wszytkiemi in ambitu jego et fundis civilibus leżącego uwolnione było, i aby tam żołnierz skąd swoję wyprawę zwykł miewać sub paena infamiae stawiać z chorągwiami i stacyi wyciągać nie ważył się staranie uczynią pp. posłowie, gdyż tem samem i większa może być różnych rzemieślników do sposabiania rynsztunków wojennych copia, gdy tego uciążenia to miasto mieć nie będzie i ta sławna metropolis Russiae snadniej w swoich niedostatkach ratować się może. **50**. Iż przedmieszczanie lwowscy z halickiego przedmieścia securitati suae od inkurzyi pogańskich providendo municyą pewną około przedmieścia na obronę swoją chcą wystawić podług delineacyej indzinierów J. kr. Mci, dla tego konstitucyą to im ma być approbowano, ażeby w tem żadnej trudności nie ponosili, salvis tamen iuribus privilegiis et iurisdictione civitatis Leopoliensis a serenissimis regibus Poloniae datis et confirmatis. **51**. Iż niektóre konfirmacye za bytnością J. kr. Mci są otrzymane, za którymi chłopi pobuntowawszy się powinności dzierżawcom oddawać nie chcą, dla tego prosić J. kr. Mci, aby kasowane być mogły i żadnego vigorem nie miały a dekreta J. kr. Mci między nimi a dzierżawcami legitime otrzymane in suo vigore zostawały. **52**. Rudy aby inaczej w prawo dożywotnie konferowane nie były, jedno sub onere dawania pewnej kwarty, kul, także i strony saletr i inszego apparatum bellicum, który doma u siebie mieć możemy, aby tandem Rzpta porządną około tego ekonomią i dispozycyą uczyniła. **53**. Komisya węgierska aby swój effekt wziąć kiedy mogła uczynią staranie. **54**. In causa exemptionum, expulsionum, divisionum loco vadii capitanealis aby taxa

---

[1]) Stało się zadość temu żądaniu na sejmie ob. Vol. l. III. 883 t. O sejmiku Wiśninskim.

w pozwach kładziona była. 55. Iż do nowych osad poddani nasi gwoli wolnościom i uchronieniom się kontrybucyi publicznych zbiegają, dla tego warować to mają, aby słobód nowych sine consensu J. kr. Mci nie zakładano i te które dawno osiadły powinne były równo z inszemi w podatkach poborowych albo podymnych pociągać. 56. Starostowie sądowi iż dla szczupłości dostatków i prowentów starostw swych egzekucyej jako brachia regalia czynić nie mogą, dla tego prosić będą J. kr. Mci, aby uważywszy jako wiele na tem zależy, onych lepiej opatrzyć i to co od starostw sądowych oderwano przywrócić raczył. 57. O zbiegłe chłopy aby exempty nie szły i żadne appelacye i dylacye niedopuszczane były etiam dilationem maioris cavebunt. 58. Na generalnych sejmikach, iż wiele konkluziom należy sejmowym, dla tego efficient to, aby znowu reassumowane były i w rezę wprawione. 59. Pretia rerum iż in immensum wyszły tak, iż żadnej rzeczy dokupić się nie możem, a na niektórych miejscach prze komisarze z coronationis sejmu na to naznaczone drożej taksowane są niżeli w targu, tedy zlecamy to pp. posłom naszym, aby tę taksę zniosszy nowa na sejmie przyszłym umówiona była, deputowawszy na to tak z senatu jako i z izby poselskiej deputaty. 60. Iż dubietas iuris vicepalatini sanocensis z Krośniany z przywileju im od św. p. jeszcze króla J. Mci Kazimierza przed władzą Ich Mciów pp. wojewodów na ustawy przez nie same miar i szacunku rzeczy w Krośnie danego zachodzi, przeto pp. posłowie starać się o to mają, żeby na przyszłym sejmie w tej sprawie kognicya stanęła. 61. Popi religiej greckiej aby excepta agraria contributione iuxta agrorum quantitatem do żadnych inszych kontrybucyi od cerkwi residencyej pociągani nie byli, co i w skarbie pp. poborcom ma być przymowano. 62. Iż abiuratami a często niesłusznemi wielka się ujma w podatkach Rzpltej dzieje, życzymy, aby to postanowiono było, iż jeśli chłop za pana niesłusznie i niesprawiedliwie przysięże, aby nie chłop ale pan albo na ten czas tych dóbr possessor na sejm był pro periurio pozwany. Co się in futurum rozumieć ma. 63. Mennica aby tandem na sejmie effective i gruntownie w swą ryzę wprawiona była prosić będą. 64. Iż na egzekucyi wszelakich praw i dekretów wszystko zawisło aby paena większa na starosty, egzekucyi z banitów nie czyniące, postanowiona była. 65. Iż się volumina legum wiela konstitucyi o libertacyach, rewizyach, komissyach i inszych tym podobnych rzeczy zagęściły, dla tego życzymy tego, aby w osobne księgi takowe rzeczy a nie między konstytucye pisane były. 66. Aczkolwiek prawo stanęło, aby Żydzi oddawszy pogłównego ośmdziesiąt tysięcy na dwie lecie od niego wolnymi byli, iż jednak tak wielkie ciężary Rzptej wyciągają to, aby podatki jako największe uchwalone być mogły, dlatego aby i ta konstytucya zniesiona była, ponieważ na nie na sejmie pp. posłowie niepozwalali i przeciwko temu protestowali się. A iż i to prawem jest warowano, aby czeladzi chrześcijańskiej Żydzi nie chowali, dla tego i to żeby reassumowane było i paena na nich namówiona. 67. Należy na tem wszystkim obywatelom, aby o złożonych przez króla IMci sejmikach wcześnie wiedzieć mogli, dla tego potrzeba, aby to lege cautum było, żeby pp. starostowie sądowi uniwersały sejmikowe wszędzie rozsyłać i publikować kazali. 68. Wielką przez to angarią obywatele ziemi przemyskiej cierpią, iż mostu w Błozwi, który wielkiego potrzebuje nakładu niema kto naprawić. Dla tego prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci, aby zato karczmę w Błozwi, dzierżawy na ten czas p. Kozłowskiego nad wielkiemi błotami leżącą, którego on nie ma o czem naprawiać dać raczył J. kr. Mć inszą onemu rekompensę a tę karczmę do ekonomiej samborskiej cum onere naprawowania mostu przyłączył. 69. Także iż się wielka krzywda stała IMci p. Adamowi Stadnickiemu a praefecto IMci p. Rakoczego wojewody siedmiogrodzkiego w zamordowaniu poddanych IMci Żydów, którzy za assekuracyą jego do stoczenia win tam zjachali byli, dla tego pp. posłowie ten żal i krzywdę J. kr. Mci przełożą i do wiadomości przywiodą, jakoby takowym rzeczom wcześnie zabieżeć się mogło. 70. Także i IMci panu Balowi, na którego majętność na dwór najechawszy poddani IMci pana wojewody siedmiogrodzkiego i IMci p. Pawła Rakocego szlachciankę dóbr tych arędarkę pobili i ze wszystkiego dwór złupili, więc i w ekonomiey samborskiey nie małe exscesy czynią, prosić będą, aby skuteczna sprawiedliwość o te krzywdy i szkody stać się mogła. 71. Iż województwo nasze

widzi się bardzo być aggrawowane, żeby genere hoc podatków podymnem Rzpltej subsidia in his necessitatibus obmyśleć miało, a dla tego, iż jeszcze poddani od tak ciężkich inkurzyi tatarskich do siebie nie przyśli i ustawicznemi od żołnierzow w stanowiskach i przechodzeniu depatakcyami, bo tu prawie zawsze sedem et ardorem belli u siebie miewamy, są prawie ad extremam angustiam przywiedzeni, więc iż poddani nasi dla tego samego podymnego na słobody z majętności starożytnych naszych ustawicznie uciekają, i w tem wielką waryacyą widzimy, że tak hatnik jako i rolnik podymne jednako płaci a porównanie panom w tej mierze barzo jest ciężkie i z wielkim ich skwirkiem, dla czego desolantur majętności przez ucieczkę ustawiczną poddanych, przeto rozumiemy i to pp. posłom naszym iniungimus, aby się Rzplta wróciła do starodawnych subsidia, tj. do poborów i nie podymnem ale poborami dawała. O czem aby i konstytucya stanęła starać się mają pp. posłowie. 72. Iż plebei uzurpujący sobie niesłusznie szlachectwo nietylko nobiles ale generosos zwykli się pisać, dla tego na którego by się to pokazało, surowo mają być podług dawnych praw i statutów sub titulo plebei [1]) karani, tak paenae jako i wieżą in duplo podniosszy. 73. Na składzie winnym w Łańcucie iż wiele obywatelom przemyskim należy, dlatego starać się będą pp. posłowie, aby konstytucyą sejmową był naznaczony [2]). 74. IMć p. Stanisław Ciekliński iż wielkim kosztem fortecę około dzierżawy rzeczonej Laski dóbr Rzpltej dla inkurzyej tatarskiej wystawił, dla tego prosić będą pp. posłowie nasi, aby z sejmu rewizorowie na taksę sumptu na tę fortecę wyłożonego naznaczeni byli, i potem to na sejmie referowali, za którąby relacyą ta summa taksowana mogła być na tych to dobrach potomkom IMci assekurowana.

Petita województwa ruskiego.

75. Sama pietas et sollicita cura patrum Societatis Jesu in promovendo cultu divino i w pobożnem a pracowitem ćwiczeniu młodzi szlachekiej in virtutibus et disciplinis wyciąga to na nas, abyśmy słusznym prośbom ich et desideriis chcieli favere. Dla tego, że wniesiona do nas instancya collegium Krosnieńskiego aby place, na których w mieście krośnieńskiem kościół, kollegium i szkoły budować mają od podatków i inszych egzakcyi uwolnione były, zlecamy to pp. posłom naszym, aby w tej mierze wnieśli za niemi tak do J. kr. Mci, jako i do stanów koronnych prośbę, żeby tę libertacyą otrzymać mogli [3]). 76. Za OO. Dominikany konwentu smoleńskiego wnieść instancyą aby konfirmacyą klasztoru smoleńskiego approbacyą sejmową otrzymać mogli. 77. Iż słuszna rzecz jest ludziom dobrze zasłużonym ojczyźnie upadłym manum porrigere auxiliatricem, dla tego prosić będą pp. posłowie nasi uniżenie J. kr. Mci za p. Łaszczem strażnikiem koronnym [4]), który i na tę ekspedycyą przeciwko nieprzyjaciołom Krzyża Świętego znaczny poczet ludzi rycerskich stawił, aby authoritatem suam chciał interponere, żeby ta sprawa między nim a panią wileńską mogła być pomiarkowana i glejt na dosyć uczynienie dekretowi był mu z kancelaryi wydany. 78. Iż IMć p. Piotr Bolestraszycki podczaszy przemyski rewizyą na mostowe we wsi Vrsku odprawił, prosić J. kr. Mci, aby podług tej rewizyej cło IMci na tych dobrach na ustawiczną poprawę naznaczone było. 79. Zrozumiawszy z atestacyi J. kr. Mci i z wielu inszych Ich. Mci relacyi, iż p. Pęcławski [5]) ratując honoru swego, przez infamią dekretem sejmowym ferowaną straconego, niósł odważnie zdrowie swoje w ekspedycyej moskiewskiej i chcąc sławy swojej poprzeć przed wszystkiem wojskiem i kobylice którymi się był nieprzyjaciel otoczył przełamywał i do sańców assalty rezolute czynił, dla tego prosić będą posłowie nasi, aby z miłościwej łaski J. kr. Mci i przyczyną izby poselskiej mógł uznać klemencyą J. kr. Mci i ta infamia konstytucyą sejmową z niego zniesiona była. 80. Prosić będą pp. posłowie nasi i za IMcią p. Jaczymirskim, aby za te szkody, które w gruntach swoich na Oryninie przez stanowienie tam generalnego obozu rekompenzacyą mógł odnieść od Rzpltej, bądź per commutationem za insze dobra, bądź przez inszą daniny jakiej na-

---

[1]) Vol. l. II 1676. [2]) Ob. Vol. III 874 t. Skład winny w Łańcucie. [3]) Ob. Vol. III 877 tit. Karmelici i Jezuici. [4]) Samuel Łaszcz Tuczapski. [5]) Albrycht Pęcławski cf. Vol. l. III 894.

grodę. 81. Iż zamek w Kamionce wielkiej restauracyej potrzebuje na której sumpt książe IMć wiszniowieckie ważyć submituje się, byle mu prawem nakłady warowano, prosić będą J. kr. Mci, aby to mu było assekurowano. 82. Ich Mciów pp. Popielów dom starożytny wielką w tem krzywdę odnosi, iż żupa kotowska na własnym ich gruncie we wsi Kotowie jest wykopana, skąd niemałe szkody w gruntach swych odnoszą, o co dotąd na sejmikach uskarzając się o rewizyą na te szkody i krzywdy prosili, którą acz już byli z łaski J. kr. Mci ś. pamięci otrzymali, iż jednak dotąd do efektu nie przyszła, prosić J. kr. Mci, aby znowu naznaczona była, za którąby ta starożytna sliachta recompensam debitam szkód swych odniosła. 83. IMć p. Maryan Głembocki będąc na ekspedycyej Rzpltej iż jest aggravatus dekretem trybunalskim przeciwko prawu pospolitemu, które takim, którzyby na usłudze ojczyzny byli, exempty pozwala, a IMci ani exemptu ani małżonce IMci dilationem verae infirmitatis dano, przeto prosić J. kr. Mci, aby w tę sprawę summarie na sejmie wejrzeć i uznawszy to gravamen causam in integrum restituować rozkazał. 84. Sprawa z Sembekiem o slachectwo zachodząca, z trybunału na sejm remitowana, aby osądzona była na przyszłym sejmie efficient pp. posłowie i swieża konstytucya szczęśliwej koronacyej strony wywodzenia slachectwa [1]) i insze stare prawo do effektu aby przywiedzione było, a niesłuszne sposoby do otrzymania tak drogiego klejnotu slacheckiego prawem zniesione nikomu nie patrocynowały. 85. Życząc tym wszystkim, którzy w tak ciężkiem oblężeniu smoleńskim z odwagą zdrowia swego wielką miłość ojczyznie oświadczyli i tak wielkie trudy, prace, głody niewczasy in hac obsidione podjęli, jako największą mogli odnieść J. kr. Mci remuneracyą, między inszemi IMć p. Gerzego Grochowskiego obywatela ziemie przemyskiej, który całą wiarą i odwagą tę usługę Rzpltej odprawił i wszystkie calamitates obsidionis wytrzymał, przełożą i zalecą J. kr. Mci, aby w podawających się okazyach mógł słuszną odnieść nagrodę. 86. Iż za pozwoleniem stanów IMć p. Mnichowski rewizyą wywiódł strony naprawowania przejazdów we wsi Rudzie, dla tego aby ta rewizya do effektu przywiedziona była prosić będą. 87. Odważne merita IMci p. Lanckorońskiego Bąka i ta którą w kożdej usłudze Rzpltej oświadcza ochota, wyciąga to na nas, abyśmy zasługi IMci i podjęte na wielu expedicyach koszty straty i trudy a tembardziej w pruskiej w dobywaniu i obronie Pucka podjęte J. kr. Mci zalecili i o to prosili, aby przynajmniej z tej łaski, którą miał od ś. pamięci króla IMci, w konferowaniu mu jurgeltu na starostwie puckiem, mógł się cieszyć i ten jurgelt, którego mu p. starosta nie płaci mógł go dochodzić, aby pp. posłowie nasi uczynili zlecamy im to. 88. Iż w naprawowaniu mostu przez błota pod wsią Rodatyczami leżącego IMć p. Białoskorski wielki sumpt podejmuje, prosić J. kr. Mci, aby rewizyą na postanowienie cła jakiego, któreby sumptui corresponderet, naznaczona była. 89. Prosić będą pp. posłowie i za p. Franciszkiem Pruszkowskiem dekretem sądu sejmowego infamiowanym, aby do czci ex consensu ordinum był restytuowany, ponieważ już parti adversae setisfecit. 90. Za Ich Mciami pp. Zebrzidowskimi a osobliwie za potomkami zacnej pamięci p. Malchra Zebrzidowskiego, którzy stąd wielką krzywdę ponoszą, iż wieś Jurowkąt onym przez antecessorów J. kr. Mci jest odjęta, prosić J. kr. Mci, aby ta sprawa nieodwłocznie na tym sejmie sądzona, i wieś ta onym przywrócona była albo rekompenza stać się mogła. 91. Monasterz krechowski od nieboszczyka zacnej pamięci IMci p. Żółkiewskiego fundowany, aby był od J. kr. Mci kofirmowany uczynią staranie. 92. Miasteczko Wisnia dosyć znędznione i spustoszałe tak przez ogień jako i przez ustawiczne żołnierze, lubo jest konstytucyą sejmu szczęśliwej koronacyi J. kr. Mci od stanowisk i stacyi żołnierskich uwolnione [2]), iż jednak na to prawo żołnierze nie respektując po staremu na noclegi tam zajechawszy po kilka dni z nieznośnem wyciąganiem stacyi odprawują i nie kontentując się samą żywnością i wozy oną ładują, dla tego starać się mają pp. posłowie, aby na takowych, którzyby temu prawu nie byli posłuszni paena jaka na sejmie namówiona była. A iż i donativum subsidium na nie jest włożone, lubo żadnych kupi i handlów, ubogimi bardzo będąc, nie prowadzą, dla tego aby i od

---

[1]) Vol. l. III, 805 t. o wywodzeniu szlachectwa. [2]) Vol. l. III, 826 t. Miasto Wisnia.

tego uwolnieni byli i o libertacyą od Rzpltej na kilka lat od podatków publicznych dla sposobienia municyi miasteczka tego od nieprzyjaciela Krzyża ś. otrzymać mogli prosić będą. 93. Miasteczko Mościska, iż w naprawowaniu gaci, która się na pół mile ciągnie, wielki koszt i sumpt prowadzi i tym półgroszykiem, który od woza biorą, żadną miarą tej gaci wydołać nie mogą, prosić J. kr. Mci, aby drugie półgrosza pozwolone im było, aby na potem po groszu wybierali i libertacyą względem spustoszenia przez żołnierza od donatywy i stanowisk żołnierskich otrzymać mogli; także aby im przykomorek dla więtszej aukcyej myta postanowiony był uniżenie J. kr. Mci prosić będą. 94. Za miasteczkiem żydaczowskiem, dosyć przez inkursye tatarskie zniszczonem, prosić będą pp. posłowie, aby im libertacya od podatków dana była. 95. Miescżanie jaworowscy od Tatar spustoszeni i popaleni, iż koszt na sypanie wałów i sposobienia armaty czynią, a na to żadnego dochodu nie mają, prosić J. kr. Mci, aby względem tego spustoszenia i kosztów, które około municyi prowadzą, od stanowisk, leży, stacyi żołnierskich konstytucyą uwolnieni i wolności im od myt i ceł nadane były. 96. Iż stąd sobie wielkie uciążenie miasta Krosno pretenduje, że i z tych placów, które na kościoły i na klasztory są zabrane podatki publiczne płacić i od rzemieślników, których dla zniszczenia bardzo mało jest w mieście, podług dawnych kwitów a osobliwie podług kwitu anni 1578 szos dawać muszą, dla tego prosić będą pp. posłowie nasi, aby od tego uwolnieni byli dla sposobienia municyi i poprawienia murów, wałów i mostu cło by było pozwolono od sztuki płótna po groszu jednem. 97. Miasteczko Drohobycz prawie na slaku tatarskim leżące i i w niwec przez inkurzye tatarskie i egzakcye żołnierskie obrócone, aby i niedostatków swych mogło poratować i tę municyą, którą dla bespieczeństwa swego od Tatar prowadzić poczęło skończyć i w armatę sposobić się mogło, prosić będą pp. posłowie nasi J. kr. Mci, aby libertacyą na sześć lat od podatków publicznych otrzymać mogli. Jakub Maximilian Fredro podkomorzy przemyski sekretarz J. kr. Mci, marszałek na ten czas sejmiku Wisinskiego.

Castr. Leop. 385 p. 1514—1546; Fas. Cop. Rel. Castr. Prem, 10. p. 2581—2603; Castr. Prem. 354 p. 1818—1834; Castr. San. 152 p. 1037—1058. Ręk Ossol. 3566 p. 64—71 v.

194.

Pod Lwowem 16. kwietnia 1635.

Regestr szlachty lwowskiej i żydaczowskiej na okazowaniu pode Lwowem.

Regestr okazowania IMciow obywatelow ziemie lwowskiej i żydaczowskiej, którzy się pode Lwowem w polu św. Krzyża w pierwszy poniedziałek po przewodniej niedzieli w roku tysiąc sześćset trzydziestym piątym podług konstytucyej sejmu w Warszawie in anno 1627 uchwalonej in armis przed urodzonym p. Morawcem podsędkiem i Piotrem Ozgą pisarzem ziemie lwowskiej tudzież przed inszymi urzędnikami w prawie opisanymi w niebytności JWMci p. Stanisława Lubomirskiego hrabi na Wiśniczu wojewody ziem ruskich sandomirskiego spiskiego krzepickiego zatorskiego białocerkiewskiego dobrzyckiego grzybowskiego etc. etc. starosty popisowali. Naprzód WJMć p. Stanisław Bonifacy Mniszek z Wielkich Kunczyc starosta lwowski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Zygmunt Poradowski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław Poradowski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. Paweł Swierski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Marcin Wilczek in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Krzysztof Złotnicki z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław Zaleski. IMć p. Mikołaj Brzozdowski personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Malcher Wierzbicki in armis personaliter z pocztem swym popisał się. IMć p. Andrzej Marchocki personaliter in armis popisał się. IMć p. Władysław Swierski imieniem JejMci p. Kleniowski popisał się. IMć p. Mikołaj Czerniejowski z pocztem swym popisał się.

IMć p. Marcin Choromanski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jakub Golanski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jerzy Gumowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Karol Buldey in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Filip Rykowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Seweryn Gruszecki in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław Szyskowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Gardliński in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Brzozowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław Łastowiecki in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Pohorecki popisał się. IMć p. Marcin Rzewuski in armis z pocztem swym personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Ołtarzowski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Paweł Skotnicki in armis personaliter z pocztem popisał się. IMć p. Alexander Bronowski personaliter in armis popisał się. IMć p. Maciej Lipski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław Medynski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Ioachim Krauszowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Adam Klinski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Alexander Sikorski imieniem Jej Mci p. Zofiej z Bydlni Polanowskiej z pocztem swym popisał się in armis. IMć p. Walenty Rychłowski in armis popisał się. IMć p. Stanisław Jaruntowski podstarości zydaczowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Prokop Tyssarowski imieniem swym z pocztem swym popisał się. IMć p. Wojciech Trzaskowski in armis personaliter popisał się. IMć p. Wydzga in armis z possessyi swej popisał się. IMci p. Jerzego Brzózowskiego IMć p. Samuel Perslow personaliter in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Głoszkowski in armis z pocztem swym personaliter popisał się. IMć p. Stanisław Wynckowiecki imieniem p. Wojciecha Dawidowskiego in armis personaliter popisał się. IMć p. Chodorowski in armis personaliter z pocztem swym popisał się. IMć p. Jerzy Mochnacki z pocztem in armis popisał się. IMć p. Jan Scythnicki in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Hrehory Podlisiecki in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Fedko Czaykowski Jaszkowiąt personaliter popisał się. IMć p. Wasko Kruszelnicki personaliter popisał się. IMć p. Maciej Gruszecki in armis personaliter popisał się. IMć p. Marcin Chorzowski in armis personaliter popisał się. P. Iwan Ilnicki in armis personaliter popisał się. P. Dmitr Luski personaliter popisał się. IMć p. Jan Krzyżanowski sługa IMci p. Krzysztofa Poniatowskiego popisał się. P. Stefan Rudnicki popisał się. P. Marek Wisłobocki popisał się. P. Andrzej Podlesiecki popisał się. P. Mikołaj Czajkowski popisał się. IMć p. Adam Narajowski in armis z pocztem swym popisał się. P. Mikołaj Czajkowski personaliter popisał się. P. Hrycko Kanofoyski popisał się. P. Demion Łozinski popisał się. P. Fedor Jasniski popisał się. P. Fedor Jasinski popisał się. IMć p. Marcin Szczuka z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Rafal Łaszc z pocztem swym personaliter popisał się. P. Fedor Winnicki popisał się. P. Martian Grabianka in armis z pocztem swym personaliter popisał się. P. Wasil Zorniski popisał się. IMć p. Alexander Giedzinski z pocztem swym in armis personaliter popisał się. IMć p. Konstanty Giedzinski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław Rzewuski pisarz grodzki zydaczowski in armis z pocztem swym personaliter popisał się. IMć p. Krzysztof Kosmider Gruszczyński in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Alexander Łosiatynski in armis z pocztem swym personaliter popisał się. IMć p. Jan Brzuchowski in armis z pocztem swym personaliter popisał się. P. Paweł Kaminski popisał się. IMć p. Alexander Sowinski imieniem IMci p. Jana Sowinskiego ojca swego in armis z pocztem IMci personaliter popisał się. IMć p. Jan Przedrzymirski in armis z pocztem swym personaliter popisał się. IMć p. Jan Olszowski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Lukasz Domaszewski swem i IMci p. Andrzeja Drogomirza imieniem in armis popisał się. P. Wasil Medynski popisał się. P. Mikołaj Winnicki popisał się. P. Piotr Podlesiecki popisał się. P. Jan Popiel popisał się. P. Teodor Srokowski popisał się. P. Fedor Winnicki popisał się. P. Dawid Skulski popisał się. P. Daniło Witwicki z Pletenic popisał się. P. Prokop Hossowski popisał się. IMć p. Mikołaj Czołhanski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Piotr Woytanowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Andrzej Czołhanski z pocztem swym popisał się. P. Wasil Zorniski popisał się. P. Jac Skolski z Nowosielca

popisał się. P. Jan Chomicki popisał się. IMć p. Gabriel Przegaliński in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Paweł Kobylnicki z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Paweł Bronowski in armis z pocztem popisał się. IMć p. Wojciech Baranowski in armis z pocztem popisał się. P. Leo Skulski z Borszowa popisał się. P. Anton Medynski z Mirysczowa popisał się. P. Fedor i Misko Sienczamiza Hoszowskiego syn popisał się. P. Wasko Przedrzymirski imieniem Pawła Przedrzymirskiego popisał się. P. Simon Podwyssocki z Chylczicz popisał się. P. Józef Witwicki Melenuwicz popisał się. P. Sen Witwicki Tloka. P. Iwan Zerebecki z Jasniscz popisał się. P. Iwan Przedrzymirski popisał się. IMć p. Piotr Cieczycki popisał się. P. Iwan Zorniski z Przedrzymirza popisał się. P. Jan Bernatowicz z Krzywczyc popisał się. P. Stefan Czajkowski Tymkowicz popisał się. P. Paweł Czajkowski Tymkowicz. P. Kiryło Witwicki Iwan syn Czumneiowicz popisał się. P. Jasko Przedrzymirski popisał się. P. Iwan Michaiłowicz Chrzanowicz Witwicki popisał się. IMć p. Stanisław Korbanowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Andrzej Gorski in armis z pocztem swym popisał się. P. Iwan Witwicki Pieczunczak popisał się. P. Jacko Słoninka Czajkowski popisał się. P. Jakub Borkowski popisał się. P. Stanisław Zorniski z Jasniscz popisał się. P. Adam Witwicki syn IMci p. Jana Witwickiego pisarza grodzkiego Winnickiego ojca swego popisał się. P. Jan Hoszowski imieniem IMci p. Marka Hoszowskiego ojca swego popisał się. JMć p. Elżbieta Stuczka wdowa poczet swój in armis stawiła. P. Iwan Winnicki Hulewicz z Czajkowic popisał się. P. Ilko Zerebecki z Rokitnej popisał się. P. Les Popiel z Czajkowicz. P. Wasil Witwicki Popowicz P. Paweł Kolowicz z Werblan popisali się. P. Jurko Ilnicki popisał się. P. Jakub Predrzeminski popisał się. P. Roman Czajkowski Berinda popisał się. P. Andrzej Rucki in armis z pocztem swym popisał się. P. Andrzej Osinski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Andrzej Błędowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Jan Rudnicki z ziemie chełmskiej z powiatu krasnostawskiego popisał się. P. Krzysztof Kordysz z województwa bracławskiego z powiatu winnickiego popisał się. P. Alexander Msciwujski popisał się. IMć p. Mikołaj Narajowski sędzia ziemie lwowskiej przez sługę swego urodzonego Jana Brzerniskiego popisał się. IMć p. Stefan Narajowski in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Narajowski stolnik ziemie lwowskiej przez syna swego popisał się. IMć p. Mikołaj Narajowski imieniem swem i Jej Mci p. Askmanickiej wdowy popisał się. IMć p. Piotr Chotecki in armis z pocztem swym popisał się. IMć p. Stanisław, Jan, Jendrzej Rogalscy popisali się. P. Władysław Wrzeszcz popisał się. P. Martian Glembocki popisał się. P. Stanisław Oski popisał się. P. Władysław Czernieiowski popisał się. P. Paweł Skotnicki popisał się. P. Jarosz Zaleski popisał się. IMć p. pisarz buski ziemski z pocztem swym popisał się. IMć p. Ludwik Ożygalka in armis z pocztem popisał się. P. Wojciech Krempski popisał się. P. Jan Ilnicki popisał się. P. Jan Kłopotowski popisał się. P. Paweł Ziolkowski popisał się. P. Stanisław Głoskowski popisał się. P. Jan Kamionomojski i p. Wojciech Iskra popisali się. P. Jerzy Łowczycki rotmagister s. regiae maiestatis popisał się z pocztem swym in armis. P. Mikołaj Mnichowski popisał się. P. Jakub i Krzysztof Kierzynscy popisali się. P. Mikołaj Pokutynski popisał się. P. Kasper Wilczynski popisał się. P. Stanisław Wielogorski popisał się. P. Jan Ostrowski popisał się. P. Jan Wichrowski popisał się. P. Wojciech Werkowski od Jej Mci p. Zofiej Skotnickiej popisał się. P. Władysław Skromowski popisał się. P. Sebastyan Kochanowski popisał się. P. Simon Olewinski personaliter in armis z pocztem swym stawił się. P. Jan Kraiowski popisał się. P. Piotr Tyszkowski popisał się. P. Jan Grzywkowski popisał się. P. Andrzej Kraiowski popisał się. P. Stanisław Strzezowski popisał się. P. Jan Czajkowski popisał się. P. Sebastyan Nowosielski popisał się. P. Jendrzej Milewski popisał się. P. Jan Godlewski popisał się. P. Stanisław Głembocki przez sługę swego popisał się. P. Podstoli lwowski i p. Ferens Podlesiecki popisali się. P. Jakub Popowski popisał się. P. Hrehori Podlesiecki popisał się. P. Jan Zabłocki popisał się. P. Jakub Zaleski popisał się. P. Ilias Czaikowski popisał się. P. Iwan Strutynski popisał się. P. Gasparski Maciej popisał się. P. Piotr Bratkowski popisał się. P. Paweł, Jerzy, Prokop, Dmitr Pohoreccy popisali się. P. Mikołaj Casic popisał się. P. Jerzy Siemiginowski popisał się. P. Andrzej Horowski popisał się. P. Mi-

kołaj Turzanski popisał się. P. Walenty Sosniowski popisał się. P. Ferens Podwysocki popisał się. P. Alexander Przedrzyminski popisał się. P. Stefan Sielecki popisał się. P. Hoszowski popisał się. P. Kasper Nowosielski popisał się. P. Simon Nowosielski popisał się. P. Mac Podlesiecki popisał się. P. Iwan Siemiginowski popisał się. P. Wojciech Hubicki przez czeladnika popisał się. P. Stanisław Nowosicki popisał się. P. Sienko Przedrzyminski popisał się. P. Jan Stepkowski popisał się. P. Ferens Medynski popisał się. P. Jan Balicki popisał się. P. Łukasz Czaikowski popisał się. P. Iwan Winnicki popisał się. P. Jan Gruszecki popisał się. P. Adam Sutkowski popisał się. P. Marek Turzanski popisał się. P. Wojciech Tyrawski przez sługę swego popisał się. P. Kasper Orlowski popisał się. P. Grzegorz Piotrowski popisał się. P. Paweł Bronowski przez sługę popisał się. P. Mikołaj Janicki przez sługę popisał się. P. Tomasz Orlowski popisał się. P. chorąży lwowski przez sługę popisał się. P. Adam Kalinowski przez sługę popisał się. P. Wasil Przedrzymirski popisał się. Stefan Podlesiecki popisał się. Pp. Popowscy bracia przez sługę swego popisali się. P. Kasper Rzeczycki popisał się. P. Andrzej Rozwadowski popisał się. Pp. rajcy lwowscy z Zubrzy popisali się. P. Mikołaj Witwicki popisał się. P. Ferens Lozinski popisał się. P. Jan Racka popisał się. Pp. Piotr i Stanisław Milewscy bracia popisali się. P. Piotr Łozinski przez syna Tomasza popisał się. P. Iwan Jasnicki popisał się. P. Sen Srokowski popisał się. P. Szin Hersztowski popisał się. P. Wojciech Jarmułtowski popisał się. P. Kasper Ważynski popisał się. P. Simon Skaninski popisał się. P. Alexander Gołuchowski przez sługę popisał się. P. Marcin Todorowicki popisał się. P. Kost Korczyński popisał się. P. Fedor Bratkowski popisał się. P. Hawryło Kruszelnicki popisał się. P. Jurko Podlesiecki popisał się. P. Stanisław Winnicki popisał się. P. Iwachno Kuczkowski popisał się. P. Fedko Czaikowski Słoninka popisał się. P. Hryć Hoszowski popisał się. P. Petro Witwicki popisał się. P. Jakub Pohorecki popisał się. P. Hrehory Skulski popisał się. P. Iwan Krynicki popisał się. P. Les Zerebecki p. Mikołaj Janikowski popisali się. P. Jac Popiel popisał się. P. Piotr Cieszycki popisał się. P. Jan Lipnicki od matki Doroty Nieprzeckiej i od siebie samego popisał się. IMć p. podkomorzy lwowski z pocztem swym in armis personaliter stawił się. P. Jan Srokowski popisał się. P. Andrzej Czajkowski popisał się. P. Ihnat Witwicki popisał się. P. Wasko Pacłowski popisał się. P. Stanisław i Jan Zebrowscy przez sługę popisali się. P. Wawrzyniec Zernicki popisał się. P. Prokop Horodynski popisał się. P. Hrehory Bratkowski popisał się. P. Fedor Czajkowski popisał się. P. Jacko Hortynski popisał się. P. Jan Włodkowski popisał się. P. Wasko Witwicki popisał się. P. Jan Czaykowski popisał się. P. Stefan Zapłatyński popisał się. P. Jakub Strzemię popisał się. P. Andrzej Czajkowski popisał się. P. Wojciech Sieprawski przez sługę popisał się. p. Stanisław Belko popisał się. P. Baraniecki popisał się. P. Alexander Czajkowski popisał się. P. Wasko Kruszelnicki popisał się P. Basili Wisłobocki popisał się. P. Mikołaj Bratkowski popisał się. P. Andrzej Bratkowski popisał się. P. Sien Winnicki popisał się. P. Jacko Hortynski popisał się P. Mikołaj Podlesiecki popisał się. P. Roman Jasniski Moskalewicz popisał się. P. Łukasz Medynski popisał się. P. Stasko Bilinski popisał się. P. Jarosz Chmielecki przez sługę popisował się. P. Iwan Sielecki popisał się. P. Fedko Czaikowski Sichnowicz popisał się. P. Jakob Srokowski popisał się. P. Paweł Witwicki popisał się. P. Tomasz Witwicki Siechno od ojca Prokopa popisał się. P. Wojciech Wisimirski popisał się. P. Krzysztof Wasiczynski przez sługę popisał się. P. Jerzy Czołowski popisał się. P. Jacko Popiel popisał się. P. Iwan Czajkowski Romanowic popisał się. P. Macko Korczynski popisał się, P. Iwan Turzański imieniem swem i brata swego Hrehorego popisał się. P. Paweł Wojankowski przez syna swego popisał się. P. Krzysztof Dolinianski popisał się. P. Podlesiecka Stefanowa syna Jana stawiła na popis i popisał się swem i matki imieniem. P. Mikołaj Nachuiowski przez czeladnika popisował się. P. Drogomierzowska poczet stawiła. P. Zofia Spotowa przez sługę popisała się. Popielowski Wasko popisał się. Czaykowski Waśko popisał się. Ilnicki Hrehory popisał się. Czajkowski Jusko popisał się. Zabierzowski Tomasz popisał się. Witwicki Hrycko i Demko popisali się. Łozieski Piotr Pieskowski Jan popisali się. Łoziński Iwan Łobuzek popisał się. Czajkowski Fedor Trunko, Les Czajkowski popisał się. Czajkowski Stecz Berinda. P. Tyszkowski Jan popisał się. P. Czołhanski Jakub popisał się. P. Bratkowski Piotr popisał się. Czajkowski Mathusz z przemy-

skiej ziemie popisał się. P. Witwicki z Czajkowic popisał się. P. Stolimski Jaczko popisał się. P. Czajkowski Iwan Romanowicz popisał się. Kruszelnicki Marko popisał się. Czajkowski Jan Trunko popisał się. Jasniski Stefan popisał się. Łozinski Czernik popisał się. Witwicki Jurko popisał się. Pohorecki Piotr popisał się. Krynicki Iwan popisał się. Łozinski Sayko popisał się. Winnicki Fedor popisał się. Konopniski Stanisław popisał się. Czajkowski Mikutycz popisał się. Witwicki Iwan popisał się do Błendowskiego Andrzeja. Mathus Behowski popisał się. IMć p. podkomorzy lwowski z pocztem swym in armis popisał się. Prokop Witwicki popisał się. Czajkowski Iliasz popisał się. Czaikowski Stefan popisał się. Kosinski Jan popisał się. Skulski Wasil popisał się. Kozłowski Marcin popisał się. Hossowski Miss popisał się. Witwicki Stecko Laurik popisał się. Czaikowski Stecz popisał się. Czaikowski Łukasz Berynda popisał się. Jasniski Simon popisał się. Jasniski Michajło popisał się. Strutynski Fedor popisał się. Hoszowski Marko popisał się. Przedrzymirski Mikołaj popisał się. Czaikowski Jacko popisał się. Bielinski Kost popisał się. Witwicki Misko popisał się, Zerebecki Fedor popisał się. Witwicki Hrycz popisał się. Czaikowski Ihnat Berynda popisał się. Jasniski Hrycz popisał się, Bielinski Iwan popisał się. Łozinski Wasko popisał się. Witwicki Iliasz popisał się. Jasnicki Szaiko popisał się. Hoszowski Fedor popisał się. Witwicki Feidko podpisał się. IMć p. lubaczowski z pocztem swym in armis popisał się. IMć p. Alexander Dzieduszycki z pocztem swym in armis popisał się. P. Władysław Cebrowski i Walenty Krzysztof matki swej Buldejowej imieniem popisali się. P. Korytko Stanisław popisał się. P. Glinka Jan łowczy halicki popisał się z pocztem swym. P. Ostrowski Stanisław popisał się. P. Piasecki Ferdynand pisarz ziemski buski popisał się z pocztem swym. P. Mysłowski Wojciech popisał się. P. Błendowski Andrzej popisał się. P. Czepowski Florian popisał się. P. Wilczynski Kasper popisał się. Dębinski Andrzej popisał się. Rikowski Filip popisał się. P. Janicki Mikołaj popisał się. P. Szysinski Krzysztof popisał się. P. Dubaniowski Wacław popisał się. P. Bułdej Karol popisał się. P. Rzeszowski Mikołaj popisał się. P. Kowalski Stanisław popisał się. Pp. Nikodem i Paweł Kurzancsy popisali się. P. Szowinski Olbrycht popisał się. P. Kurzanski Krzysztof popisał się. P. Bieniecki Gerzy popisał się. P. Krogulecki Stanisław popisał się. P. Tyrawski Wojciech popisał się. P. Czołhański Samuel popisał się. P. Koncki Jan popisał się. P. Krzeski Krzysztof popisał się. P. Krasinski Marcin P. Dębinski Jan popisał się. P. Łaszc Mikołaj popisał się. P. Pokutynski Mikołaj od p. podkomorzego lwowskiego popisał się. P. Skotnicki Wojciech Pierzchowski popisali się. P. podstarości zydaczewski z pocztem swym popisał się. P. pisarz grodzki zydaczowski popisał się. P. Kozarzewski Jan popisał się. P. Czerniowski Mikołaj popisał się. P. Władysław Czerniowski popisał się. P. Putanicki Piotr popisał się. P. Skorkowski Piotr popisał się. P. Gnoinski Piotr popisał się. P. Stadnicki Alexander popisał się. P. Paprocki Łukasz popisał się. P. Gnoinski Piotr popisał się. P. Paprocki Łukasz popisał się. Pp. Bernatowiczowie popisali się. P. Krzykawski Seweryn popisał się. P. Stywroski Stanisław popisał się. P. Olewinski Stanisław popisał się. P. Zeliborski Mikołaj popisał się. P. Żółkiewski Paweł popisał się. P. Rzeczycki Adrian popisał się. P. Rogowski Sebastyan popisał się. P. Zapłatyński Wasko popisał się. P. Rozniatowski Łukasz popisał się. P. Rozniatowski. P. Walinski Piotr od p. podczaszego lwowskiego popisał się. P. Rębowski Jan popisał się. P. Dobrzinski Adam popisał się. P. Boguski Jan popisał się. P. Elzbieta Humnicka przez Krzysztofa Zubrzyckiego popisała się. P. Michał od pani Czołhanskiej Stephana popisał się. P. Dziersnicki popisał się. P. Chomski Krzysztof popisał się. P. Giedzinski Konstanty popisał się. P. Skolmowski Krzysztof popisał się. P. Rassowski Jan popisał się. P. Popiel Melewicz popisał się. P. Sokołowski Alexander popisał się. P. Rzeczycki Marcin popisał się. P. Drohoiowski Jan popisał się. P. Krzeczowski Andrzej popisał się. P. Widzowski Andrzej popisał się. P. Grzybowski Jan popisał się. P. Podwysocki Mathusz popisał się. P. Stanisław Krynicki od niego Podwysocki Wasil popisał się. P. Krynicki Jaroszewicz popisał się. P. Teodor Medynski popisał się. P. Łązinski vicesgerent popisał się. Łozinski Tomasz popisał się. Kruszelnicki Jan popisał się. P. Rosnowski Kasper popisał się. P. Łozinski Jan popisał się. P. Czajkowski Sien popisał się.

P. Strutynski Andrzej popisał się. Susicki Ławryn popisał się. Witwicki Wasil popisał się. P. Zapłatynski Jakub popisał się. P. Czaikowski Les popisał się. P. Giedzinski Aleksander z pocztem swym popisał się. P. Słonski Samuel popisał się. P. Ochocki Alexander popisał się. P. Zakrzewski Piotr popisał się. P. Krinicki Iliasz i Mikołaj popisali się. P. Chmielecki Karol popisali się. P. Malicki Iwan popisał się. P. Sebastian Komorowski od p. Stogniewa Mikołaja popisbł się. Sebasczianski Jan popisał się. Czołowski Jan popisał się. P. Potępski Stefan popisał się. P. Jan Kosinski popisał się. P. Winnicki Mikołaj popisał się. Łozinski Zachariasz popisał się. Kasper Sikorski popisał się. Łoziński Jan Łoziński Piotr popisali się. Mandecki Jan popisał się. Oszowski Antoni popisał się. Łozinski Wasko z Gelatowicz popisał się. Czajkowski Iwan Tymkowicz popisał się. Balko Leś popisał się. Czaikowski Fedor popisał się. Witwicki Wasil popisał się. Porczynski Jan popisał się. Stryewski Jan imieniem IMć p. sędziego halickiego popisał się. Dobrownicki Jan popisał się. Witwicki Hryć popisał się. Horodecki Jan popisał się. Zapłatyński Iwan popisał się. Winnicki Andrzej popisał się. Balko Fedor popisał się. Witwicki Jacz popisał się. P. Rumaszek Andrzej popisał się. Czajkowski Warchowicz popisał się. Balko Paweł popisał się. Witwicki Hryć popisał się. Hossowski Fedor popisał się. Hossowski Misz Hołdyszowicz popisał się. Witwicki Kost popisał się. Bratkowski Jan popisał się. Hoszowski Andrzej popisał się. Witwicki Stefan Snurewicz. P. Jan Kamieniecki przez sługę popisał się. P. Stanisław Ołtarzowski personaliter popisał się. P. Andrzej Lissowski przez sługę popisał się. P. Mikołaj Lewoszynski przez sługę popisał się. IMć p. Krajczy stawił poczet i popisał się.

Ind. Rel. Castr. Leopol. 386 p. 783—799.

195.

W Wisni, 24 kwietnia 1635.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. Laudum obywatelów ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej, do Wisnie na sejmik dnia dwudziestego kwietnia zgromadzonych. 2. My rady dygnitarze urzędnicy i rycerstwo ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej obywatele, zjechawszy się do Wisnie na sejmik dnia dwudziestego czwartego kwietnia, dziękujemy uniżenie królowi IMci p. n. m. za ojcowskie obmyślawanie o całości bezpieczeństwie wszystkich tej Rzpltej. 3. Wyrozumiawszy dostatecznie od IMci p. posła J. kr. Mci i z relacyej IMci pp. posłów naszych potrzeby i niebezpieczeństwa teraz ojczyznę zachodzące, do podatków tych, które IchMć pp. posłowie nasi na wypłacenie długu wojska według deklaracyej w konstytucyej sejmu świeżo przeszłego wyrażonej pozwolili [1]), to jest we lwowskiej ziemi do dwunastu poborów, w przemyskiej do sześci, w sanockiej do piąci pozwolonych, które obywatele ziem naszych według konstytucyej sejmu przeszłego od dzisiejszego dnia do czterech niedziel wydać powinni będą na poparcie wojny pruskiej, stosując się do skryptu na przeszłym sejmie ad archivum regni podanego czworo podymne pobrać i wydać pozwalamy, to jest na pierwszą ćwierć względem dwojga podymnego obywatele zimie lwowskiej poborów siedm, przemyskiej poborów cztery, sanockiej poborów półczwarta, które to pieniądze przez szafarze nasze niżej mianowane będą oddane ludziom tym, którzy nam są przez posła króla IMci na teraźniejszym sejmiku skryptu konstytucyą sejmu teraźniejszego approbowanego w cedułę ręką IMć p. marszałka poselskiego podpisaną [a]) naznaczeni, vigesima quinta Iunii we Lwowie chorągwiom tym, które między się pomoce nasze podzielili tak, jako IMć p. marszałek sejmiku naszego dał cedułę podpisane Ich Mciom pp. szafarzom naszym. Pewni tego będąc, iż J. kr. p. n. m. autoritate sua efficiet, iż Ich

---

[1]) Vol. l. III 898 tit. Deklaracye województw. [a]) P. podpisanego.

Mć pp. żołnierze nam naznaczeni non retardabunt wyjścia swego do Prus propter moram dwudziestu czterech dni, gdyż Ich Mć pp. deputaci Ich Mciów odebrawszy pieniądze od szafarzów naszych mogą w drodze wcześnie dogonić swe chorągwie, bo na ziemie nasze rzecz jest nader ciężka i niepodobna na jeden jakoby niemal dzień i podatki wydać na coaequata i długi i na wojnę pruską, gdyż i tak nader małe dla poddanych naszych ubogich wytchnienie wzięlibyśmy sobie trzech niedziel tylko. 4. Drugą zaś ćwierć, tymże ludziom na ziemie województwa naszego naznaczonym, która się ma poczynać a prima Septembris tak płacić pozwoliliśmy. Ziemia lwowska coby miała dać poborów siedm, stosując ich do dwojga podymnego, da poborów półtrzecia a miasto półpięciu poborów da czopowe jedno, które tak wiele wynosi jako poborów pół pięta. Ziemia przemyska coby miała dać poborów cztery, stosując się do dwojga podymnego da poborów półtora i czopowe jedno, które wynosi półtrzecia pobora, jeszcze nad to pewna reszta zostaje przed nami likwidowana; ziemia sanocka, coby miała dać, stosując się do dwojga podymnego, poborów półczwarta, da poborów półtrzecia, czopowe jedno miasto jednego poboru, jeszcze nad to pewna reszta zostaje przed nami likwidowana. 5. A iż należy na tem saluti Reipublicae, aby pewne podatki uchwalone żołnierze dochodzili, postanawiamy, aby IchMć pp. szafarze i poborcy naszy pilne staranie, co fidei, dexteritati i miłości IchMciów przeciwko ojczyznie commitimus czynili, aby każdy pewnej ziemi takich czopowników znaleść mógł, którzyby czopowe ziemie każdej wszytko zapłacone mogli dać quindecima Septembris do IchMciow pp. szafarzów, a jeśliby lub który z IchMciów pp. szafarzów lub z obywatelów ziemi województwa naszego, lub też którzy insi z IchMciów pp. sąsiad ziem naszych narail takiego czopownika IchMciom pp. szafarzom naszym, albo jeśliby którego z takich czopowników IchMć pp. szafarze sami naleźli ante decimam quintam Mai, kędy mają IchMć do grodów naszych lwowskiego, przemyskiego, sanockiego, uniwersały swoje posłać, obwieszczając, iż takich naleźli czopowników, a jeśliby do której z tych ziem znalazł się taki czopownik, luboby nie do wszytkich, do grodu tej ziemie IchMć uniwersałem swym mają dać znać o nim. A jeśliby się tacy czopownicy do ziem naszych nie znaleźli ad quindecimam Mai, mają nas IchMć pp. szafarze przez uniwersały także do grodów naszych obwieścić, iż takich czopowników znaleść nie mogli, a ci wziąwszy od IchMciów takie obwieszczenie na drugą ćwierć dopiero pro quindecima Septembris ziemia lwowska półpięta pobora odda, przemyska półtrzecia, sanocka jeden. A gdy się takowy czopownik nie znajdzie a poborami dodawać będziemy, tedy tem samem to czopowe annihilowane zostanie i żaden go wybierać nie będzie się ważył. 6. Czas wybierania tych poborów na drugą ćwierć a die prima Septembris ad diem decimam quintam Septembris, a panowie poborcy stawić się mają, z takimi podatkami do Torunia na dzień Ś. Michała, warowawszy to sobie według konstytucyej sejmu teraźniejszego aby abjuraty wszelakie w skarbie przyjmowane były i popi od cerkwi ani od obeścia nie płacili także i od rzemieślników aby pobór zupełny był wybrany, nie tak jako teraźniejszą konstytucyą opisano, a to dla tej racyej, aby summa ta, tak jako tu jest naznaczona na zapłatę ludziom ziem naszych zupełna doszła. I też około juramentów super desertata wielkie się praeiudicia w grodach poddanym naszym dzieją, tedy postanawiamy, aby od juramentu z grodu autentice wyjętego pisarz tak pro labore jako i od pieczęci, także et a praestito iuramento niebrał więcej jeno po groszy dwanaście ostrzegając tego, że nie divisim od każdej wsi, gdybych było w iuramencie kilka, ale pro toto tym salarium kontentować się był powinien. 7. A co się tyczy podatków na wojnę pruską uchwalonych, tych pp. poborcowie do podatków z sejmu naznaczonych obrani, będą powinni iuramenta te autentice przepisać w jedno volumen i one z podpisem i pieczęcią succedaneis suis oddać, które potem przy liczbie valor swój tak jako autentyczne mieć będą. A od kwitów pp. poborcy nie więcej nad sześć groszy brać będą od wszytkich poborów powinni sub paenis contra officiales negligentes sancitis. 8. W oddawaniu zaś tych podatków tak sprawować się IchMć pp. szafarze i pobrcy nasi mają. Gdy na pierwszą ćwierć przywiozą do Lwowa IchMć pp. poborcy podatki, one za wiadomością i kwitami pp. szafarzów pp. żołnierzom oddawać

mają deputatowi chorągwi tych, które są naznaczone ziemianom województwa naszego. Którzy to IchMć pp. deputaci od chorągwi mają przyjeżdżać do Lwowa po pieniądze za listem IMci p. hetmana koronnego[1]). 9. A w drugiej zaś ćwierci, gdy ciż IchMć pp. poborcy do Torunia pieniądze powiozą, mają także wziąć listy od IchMć pp. szafarzów attestacyjne i gdy oddadzą te pieniądze odbiorą kwity od IchMciów pp. deputatów tych chorągwi ziemiam naszym naznaczonych, którzy także IchMć pp. deputaci z listem od IMci pana hetmana koronnego przyjeżdżać mają. A te listy p. hetmana koronnego mają nam na sejmik uprzedzający sejm dwuniedzielny przez IchMć pp. szafarzów być pokazane. Tamże mają być produkowane i kwity, które IchMć pp. poborcy nasi wezmą od pp. deputatów chorągwi nam naznaczonych i liczbę nam z tych podatków na sejmiku pp. poborcy dostateczną uczynią i od marszałka tegoż sejmiku naszego kwit genaralny za konsenzem naszym otrzymają. 10. A na transgressores, którzyby według czasu wyżej mianowanego tych podatków nie oddali, paenam et processum reasumujemy w konstytucyej anni 1629[2]). A panowie poborcy jeżeliby który te podatki wybrawszy przy sobie zatrzymali, w trybunale radomskim ex delatione któregokolwiek IchMć pp. szafarzow powinni będą sprawować się. A jeśliby który z Ich Mciów pp. szafarzów przeciwko teraźniejszemu postanowieniu naszemu wystąpił, tamże w trybunale radomskim ad instantiam cuiusvis sprawować się będzie. A iż na tę wojnę pewnych i wszelkich podatków nam potrzeba, które z wielką ciężkością poddanych naszych pozwalamy, tedy mając tę wiadomość, że siła poddanych we wsiach J. kr. Mci powyjednywało sobie ad male narrata libertacye od poborów, a takowe libertacye iż de iure subsistere nie mogą, tedy wagi żadnej nie mają wyjąwszy libertacye na konflagracye otrzymane. 11. A jeśliby nam do tego czopowego przyszło drugiego do owego pierwszego, które jest na blisko swieżo przeszłym sejmie uchwalone, tedy go w ziemiach naszych czopownicy nasi wybierać będą po dwu pieniądzach od grosza, jako i skarb teraz czopowe sejmu tego wybiera. A te kontrakty, które z czopownikami postanowią Ich Mć pp. szafarze nasi, mają być in suo valore, że i w ich wybieraniu od nikogo prepedycyej mieć nie będą wszem warujemy i assekurujemy. 12. Ażeby tem prędzej do tego arendowania czopowników przychęcić się mogło, postanawiamy, że dawać więcej czopownicy lwowskiej nad dwadzieścia tysięcy i sześć i cztery sta zł., przemyskiej nad dwadzieścia tysięcy i sześć, sanockiej nad cztery tysiące i trzysta zł. nie będą. 13. A jeśliby ciż czopownicy, strzeż Boże, przez casus fortuitos nie wybrawszy pienięndzy na tem szkodowali, tedy na sejmiku post casum bliższym mają te szkody swoje przed nami weryfikować, a my na ten sejmik sposobów szukać będziemy, któremi byśmy im te szkody nagrodzili. Czas wybierania tego czopowego ma się począć a decima quinta Mai anni praesentis a kończyć się ma decima quinta Mai anni sequentis, także processum et forum et paenam i na tych, którzyby w tem prepedicye czynili i na same czopowniki, jeżeliby te pieniądze gdzie indzie [obrócić] chcieli a nie do szafarzów, namówiliśmy tak, jako o niewydawaniu podatków opisano w konstytucyej anni 1629[3]). A Ich Mć pp. szafarze niektóre tych pienięndzy z czopcwego obmyślać powinni będą do Torunia. Warujemy też osobliwie, że w miastach naszych szlacheckich od słodów folwarkowych i ze młynów wymiernych na miasto danych czopowe jako pierwsze na sejmie pozwolone tak i to teraźniejsze wybieranie nie będzie, z tym dokładem, że in posterum na takie dwoje oraz czopowe pozwolić nigdy nie możemy i nie będziemy. 14. A iż w deklaracyej ziemi lwowskiej na przeszłym sejmie miasto Lwów miało nam retenta zapłacić, mając wzgląd na miasta tego, które jest Russiae metropolis, wielkie tego roku spustoszenie i zniszczenie, z tej reszty jeno nam mają dać dwa tysiąca a in posterum według tej konstytucyej przeszłego sejmu zawsze z nami w podatkach zgadzać się będą. 15. Wkładamy też na Żydy ziemie lwowskiej tysiąc zł., na Żydy przemyskie i sanockie złotych ośm set, które sub eodem iuris et processus vigore, jako wzwyż jest mianowano, powinni będą Żydzi lwowscy oddać do rąk IMci p. poborcy lwowskiego a Żydzi

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Vol. l. III. 622 t. Czas oddawania poborów. [3]) Vol. l. III. 639 t. Czas oddawania poborów.

przemyscy i sanoccy do IMci p. szafarza przemyskiego ad diem primam Iunii. 16. A iż przy p. Krzykawskim pewna reszta z poborów przeszłych półjedenastu została, powinien będzie oddać do rąk IMci p. szafarza lwowskiego. 17. Szafarze do tych podatków na wojnę z Szwedami mianujemy w ziemi lwowskiej IMci p. Wojciecha Przedwojowskiego podsędka przemyskiego, w ziemi przemyskiej i sanockiej IMci p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego przemyskiego. Salarium IMci p. szafarzowi przemyskiemu i sanockiemu naznaczamy ośmset zł., tę sumę która od Żydów przemyskich i zanockich przychodzi. A IMć p. szafarz lwowski tej funkcyej podejmuje się bez salarium. 18. Poborce do wydawania poborów, na wypłacenie długu na temże wojsku uchwalonych, obraliśmy w ziemi lwowskiej IMci p. Marcina Borkowskiego podstarościego lwowskiego, w przemyskiej IMci p. Tomasz z Grochowiec Grochowskiego łowczego sanockiego, sanockiej IMci p. Mikołaja Farureja Zawisza z Garbowa podstarościego sanockiego. Do podatków zaś na teraźniejszym sejmiku na poparcie wojny pruskiej pozwolonych w ziemi lwowskiej teraz IMci p. podstarościego lwowskiego, w przemyskiej IMci p. Aleksandra z Pleszowic Fredra, w sanockiej IMci p. Jana z Pleszowic Fredra mianujemy[1]) 19. Które to zwyż opisane postanowienie nasze strzymać sobie sub fide honore et conscientiis nostris obiecujemy. A to laudum nasze według zwyczaju we wszystkich grodach naszych aktykowane być ma. Działo się w Wisni dnia dwudziestego czwartego kwietnia anno millesimo sexcentesimo trigesimo quiuto. Jan Adam ze Żmigroda Stadnicki na Lisku sejmiku wiszeńskiego marszałek.

Castr. Prem. Rel. 355 p. 648—656. Ręk. Bibl. Ossol. 3566 f. 72—74. W Castr. Leop. 386 p. 1026 jest tylko relacya woźnego o publikacyi tego laudum w mieście Lwowie i przybiciu przezeń laudum autentycznego do każdej bramy miejskiej.

196.

W Przemyślu, 13 maja 1635.

Uniwersał szafarza podatkowego.

Po zaleceniu służb moich powolnych.

Z powinności od WMciow m. m. pp. do Wisni na sejmik pro die 24 [Aprilis] zgromadzonych na się włożonej[2]), czasu mnie w laudum w Wisni na tymże sejmiku naznaczonego i opisanego nie uchybiając, do wiadomości WMciow m. m. p. i braci odnoszę to, iż na żadne czopowe, pilno się po różnych miescach z roskazania WMciow o arendarza starając, naleść arendarza nie mogę, zaczem abyście WMcie moi m. m. pp. i bracia z inszej miary według uchwały naszej na tymże sejmiku o podatkach wcześnie pomyślawać raczyli, na czopowe się już, za taką uchwałą sejmiku naszego, niespuszczając obwieszczam, prosząc Ich Mci pp. regentów, aby ten uniwersał mój, przychylając się do woli WMci m. m. pp. i braci był do ksiąg aktykowany i pewniejszej wiadomości wssystkim Ich Mciom obywatelom ziemie przemyskiej publikowany. Sam siebie przy tem z powolnemi usługami memi pilno w łaskę WMci m. m. pp. oddając. Dan z Przemyśla 13 Mai anno 1635. Jan Fredro z Pleszowic sędzia ziemie przemyski i szafarz do podatków uchwalonych obrany mp.

Fasc. Cop. Rel. C. Prem. 10. p. 2795.

197.

W Wisni, 30 października 1635.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i obywatele województwa ziem ruskich na sejmik wisienski nam od J. kr. Mci pro die trigesima Octobris anni praesentis millesimi sexcentesimi trige-

[1]) Fredro, sędzia ziem. przem. zawiadomił 12 maja t. w., że obowiązku poborcy przyjąć nie może. C. San. 153 p. 904. [2]) Ob. N. 195 art. 17.

simi quinti zgromadzeni[1]), po wysłuchaniu propozycyej J. kr. Mci nam przez IMcię p. Gabryela Bireckiego pisarza ziemie przemyskiej przełożonej, po odprawieniu wot naszych, obraliśmy z pośrodka siebie pp. posłów ludzi zacnych i godnych i spraw Rzpltej dobrze wiadomych na sejm extraordynaryjny warszawski na dzień dwudziesty pierwszy Novembris złożony: IMci pp. książęcia IMci Jeremiego Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Piotra Ożgę pisarza ziemie lwowskiej z ziemie lwowskiej; Jakuba Maksymiliana Fredra podkomorzego przemyskiego sekretarza J. kr. Mci, Wojciecha Alexandra Przedwojowskiego podsędka ziemie przemyskiej z przemyskiej; Jana Leszczyńskiego sędziego sanockiego, Adama Bala chorążego przemyskiego z sanockiej, którym takową dajemy instrukcyą. **2.** Uznawając tak wielkie dobroczynności J. kr. Mci p. n. m. w ojcowskiem panowaniu i obmyślawaniu bezpieczeństwa Rzpltej i pokoju poddanych swych, tudzież i odwagi w przeszłych ekspedycyach moskiewskiej i tureckiej i w tej świeżo przeszłej pruskiej szczęśliwie pokojem skończonej, na której J. kr. Mci nie tylko regium pectus suum gotów był obicere periculis, ale oraz i zdrowie i dziedziczne państwo swoje dla wiecznego pokoju państw tych ważyć, którego przecie do tak wielu lat dla uspokojenia wojny szwedzkiej a rekuperacyej tak wielu miast zamków i fortec, od nieprzyjaciela w Prusiech opanowanych, tudzież dla miłości wiernych poddanych odżałował, podziękować mają IchMcie panowie posłowie Jego kr. Mci in facie totius Reipublicae za tą miłość przeciwko ojczyźnie naszej sobie od p. Boga powierzonej i w regiment podanej z oświadczeniem jako wiernego poddaństwa naszego tak i wszelakiego afektu gratitudiem i naniższych posług naszych. Wiadome są nam dobrze IchMciów pp. komisarzów od Rzpltej J. kr. Mci do traktowania bądź wiecznego pokoju bądź longiorum indutiarum z Szwedami naznaczonych prace, koszty i trudy i niewczasy na tych traktatach, niemal cały rok prowadzących się i tak wiele razów reiterowanych et usque ad nauseam dla miłości Rzpltej i usługi nas wszytkich podjęte i przez IchMci, za błogosławieństwem Bożem, z ukontentowaniem nas wszytkich do efektu przyprowadzone, które jako wdzięcznie i mile od IchMciów przyjmujemy, tak IchMciom pp. posłom naszym zlecamy, aby zniosszy się z drugiemi województwy starali się o to, żeby publice IchMciom za te wszystkie starania i pieczołowania o pokoju podziękowano i gratitudinem nostram oświadczono. **3.** Godne są IMci p. Stanisława Koniecpolskiego kastelana krakowskiego hetmana W. koronnego, jako wielkie insze merita i odwagi w kożdej ekspedycyej publicznej w ciężkich razach Rzpltej tempore belli et pacis, tak i teraz w tej przeszłej ekspedycyej pruskiej rzeczą samą gloriose et constanter oświadczone i od J. kr. Mci powinnej remuneracyej i od nas wszelakiej wdzięczności, który jako wielki i czuły wódz, z tak odległych miesc z wojskiem ukrainnem wcześnie do Prus przybywszy, omnia officia muneri suo incumbentia w opatrowaniu i restauracyej municej miast i fortec, w okupowaniu pasów[a]), w osadzeniu miesc praesidiis, w opatrowaniu summo cum periculo miesc do infestacyej nieprzyjaciela sposobnych odprawował. Efficient hoc pp. posłowie nasi, aby i IMć mógł wdzięczność naszę z podziękowaniem za to in teatro sejmu wszytkiego odnieść, skąd mógłby tem większą ochotę brać do służby Rzpltej. IMć p. wojewoda ruski[2]), iż w żadnej expedycyej i potrzebie nie zaniecha miłości swej ojczyznie oświadczać, nie tylko sam in persona sua z odwagą zdrowia i dostatków swoich w nacięższych razach Rzpltej stawając, ale niemałe pułki ludzi swych propriis sumptibus z porządną municyą wojenną wyprawując, czego iż i na tej wojnie pruskiej Rzplta doznała, na którą nie tylko sam pro tempore gdy induciae expirowały przybył, ale i carissimum pignus suum, pirworodnego syna swego, chcąc go devovere patriae i w posługi Rzpltej zaprawić z pewnym pocztem ludzi rycerskich przyprowadził, dla tego i temu, aby powinne dzięki od wszystkiej Rzpltej oddane były, staranie uczynią. **4.** Wielkie odwagi i odważny in periculis animus IMci p. starosty kałuskiego[3]) cum discrimine vitae fortunarumque po wiele razów w usłudze Rzpltej a tem bardziej w hamo-

---

[1]) Uniwersałem datowanym z obozu pod Kwidzyniem 30 sierpnia 1635 r. C. Leop. 386 p. 2035. [2]) Stanisław Lubomirski. [3]) Łukasz Żółkiewski.

[a]) P. fosow.

waniu licencyej i rebeliej kozackiej, uznany słuszna aby wdzięczność i podziękowanie od wszyskich stanów odniósł, żeby to generosum pectus samej miłości przeciwko ojczyźnie na wszelakie niebezpieczne razy naraziwszy, tem większe stimulos ex nostra gratitudine brać mogło do służby Rzpltej. 5. Za zawarty pokój przez indutias dwudziestu i sześciu lat z rekuperacyą prowincyej pruskiej uniżenie J. k. Mci p. n. m. jako pacificatori Reipublicae dziękujemy i na aprobacyę tych pakt nie tylko pozwalamy, ale i Ich Mciom pp. posłom naszym serio to zlecamy, aby ante omnia ta aprobacya pactorum zaraz na początku sejmu stanąć mogła, przez którąby się port Pilawski i Elbląk w ręku nieprzyjacielskich in cautellam do przyszłego sejmu zostawiony mógł jako najprędzej odebrać, i jeśli by się kto taki znalazł, czego nie rozumiemy, aby temu przeczyć chciał, aby się omnibus viribus opponowali i do żadnej rzeczy nieprzystępowali, ażby się temu, co już jest i od J. kr. Mci p. n. m. i od pp. komisarzów tak sejmu przeszłego naznaczonych, jako i traktujących podpisano i diplomatibus konfirmowano, in toto dosyć stało. 6. Z instrukcyej J. kr. Mci zrozumiawszy, że dobra stołu J. kr. Mci iniquitate temporum tak są spustoszone i zmniejszone, że z nich nietylko pro dignitate regia, ale etiam pro necessitate stołu J. kr. Mci niemoże być opatrzone, dla tego zlecamy to pp. posłom naszym, aby ze wszytkimi województwy znioszy się szukali sposobów, aby się w tej mierze mogło rationibus stołu i ciężarom J. kr. Mci cum dignitate publica coniunctis za zgodą wszytkich consulere, w czem też pilne starania uczynią, aby konstytucya tak coronationis, jako i przeszłego sejmu i insze wszytkie o dobrach stołu J. kr. Mci były do efektu przywiedzione i na tych, którzyby po przeszłym sejmie według konstytucyej, to, coby z tych dóbr trzymali, nie oddali, paenae do egzekucyej przywiedzione i na potem jako de incompatibilibus obostrzone. 7. Byliśmy tego rozumienia, że podług komputów skarbowych za pokazaniem pewnej na ten czas w skarbie koronnym będącej summy i za położeniem pewnych do wniesienia albo wyciągnienia od skarbu retentów, tudzież za pozwoleniem dwojga podymnego na przeszłym sejmie walnym zgodnie na dopłacenie wojsku uchwalonego, i za koekwacyą w podatkach województw i ziem od nich z dawnych uchwał niewydanych, mieliśmy i dług dawny żołnierzowi expedycyej moskiewskiej winny i insze ciężary Rzpltej znieść, w czem nas i pp. posłowie nasi z sejmu wróciwszy się relacyami swemi upewnili byli, zaczem nie bez wielkiego to u nas podziwienia być musiało, gdy na sejmiku wisieńskim naszym przez sumarius komputu od IMci p. podskarbiego koronnego [1]) przesłanego to dedukowano, że po staremu zostajemy winni dawnego długu tak żołnierzowi moskiewskiemu jako i kwarcianemu, więc na upominki Tatarom i Kozakom zaporowskim, także na dokończenie fortec zł. sześć kroć sto tysięcy siedmdziesiąt i dwa i sześć set winnego. W czem iż nam to dedukowano, że niektóre województwa podług uchwały sejmowej ani koekwacyej z nami w podatkach nie uczynili, ani tego dwojga podymnego spełna a niektóre nic prorsus nie oddali, dla tego starać się o to mają pp. posłowie nasi i do żadnej rzeczy nie przystępując, aby ante omnia ta koekwacya stanęła i to podymne od tych, którzy je zatrzymali i nie wydali, oddane było, abyśmy in una eademque Republica aequaliter pociągali i jedni za drugich ciężarów nie ponosili. Z tegoż komputu skarbowego zrozumieliśmy, iż z tych retentów, które IMć za pewne kładł i z drugich na przeszłym sejmie uchwalonych podatków na trybunale radomskim nie mogło się więcej wyciągnąć nad ośmdziesiąt tysięcy, dlatego i to zlecamy pp. posłom naszym, aby tego poparli i sposobów wszelakich szukali, jakoby te retenta od skarbu wyciągnione być mogły i paenae na retentores kontrybucyej publicznej były obostrzone i sposób egzekucyej namówiony a p. p. starostowie z takowych sub paenis contra negligentes officiales sancitis podług dawnych praw exekucyę czynić mają. Więc do wybierania i oddawania sprawiedliwego podatków wielce rzecz potrzebną być rozumiemy, aby poborcy na potem regestra w grodzie aktykowali sub paena banitionis ad instantiam cuiusvis. A ci, którzy ex laudo praeterito podatki wybierali, na sejmiku partykularnym

---

[1]) Jan Mikołaj Daniłowicz

takowe regestra marszałkowi oddać będą powinni, co gród sine salario przyjmować ma. 8. A iż w dochodzeniu tych podatków, wypłaceniu długów i inszych powinnościach urzędu podskarbiego wielką czułość prace starania et dexteritatem IMci p. podskarbiego koronnego z uszczerbkiem zdrowia i substancyej prywatnej uznawamy, jakośmy i z tych komputów nam na sejmik posłanych uznali, przeto jako tego życzymy, aby IMć i zą insze swoje odważne merita i usługi Rzpltej i za te prace urzędu swego od Rzpltej i od J. kr. Mci powinną odniósł nagrodę, tak i zlecamy to pp. posłom naszym, aby przy zalecaniu zasług J. kr. Mci na przyszłym sejmie IMci podziękowali. A że w tem praw dawnych koronnych uszczerbek widzimy, iże podatków uchwalonych szafunek z dyspozycyej IMci wyjęty, dla tego starać się o to pp. posłowie mają, aby to in posterum, gdy do podatków przyjdzie, nie bywało i prawa dawne około urzędu JMci in suo robore zostawały i luboby IMć czego sam dobrowolnie ustąpił, tego zbraniał się, instabunt pp. posłowie, aby to znowu z powinności swej reassumował. 9. Upatrujemy i w tem wielkie praeiudicium JMci p. podkomorzego koronnego, iż podług prawa stany koronne, wysłuchawszy JMci na sejmie przeszłym rachunków z przeszych podatków przez deputatów tak senatu jako i koła poselskiego naznaczonych, czego i relacya tak w senacie jako i w kole poselskiem była uczyniona, kwitu IMci dać nie chciano, wziąwszy to sobie niektóre województwa na sejmiki do braciej, co iż się stało i przeciwko prawu i dawnemu zwyczajowi z wielkim żalem IMci, który z powinności urzędu nie gdzie indziej jedno na sejmie rationes oddawać powinien, i to posyłanie na sejmiki musiało by być z kosztem Rzpltej i niemałym sumptem JMci i ta rzecz szkodliwą by za sobą pociągnęła sekwelę, gdyby co raz na justifikacye i reddendas rationes szafunku swego od sejmiku do sejmiku i jeździć i posyłać miał, dla tego procurabunt to pp. posłowie nasi, aby podług rachunku z prawem się zgadzającego, na przeszłym sejmie oddanego, kwit był dany JMci i na potem na sejmiki partykularne niebył takowy rachunek wyciągany. 10. Acz się i w tem wielce obciążonymi być rozumiemy, że tak wiele rot na trzy ziemie lwowską, przemyską i sanocką do płacenia z naszych podatków sejmu przeszłego z wielkiem uciążeniem naszem naznaczono i obrócono, jednak tem bardziej to nas afficit, że wiele inszych województw mniejszą liczbę żołnierza z komputu sejmowego ordynowanych mając, w tej mierze uchwale sejmowej i swemu pozwoleniu dosyć nie uczynili i podług postanowienia sejmowego spełna rot nie stawili, w czem bardzo się być aggravatos rozumiejąc, zlecamy pp. posłom, aby ante omnia wprzód pp. posłowie nasi wywiedzieli się, któreby wojewodztwa i ziemie nie dosyć temu uczynili i z kalkulacyej zrozumiawszy, wieleby ludzi albo rot, jako byli powinni, nie stawili, i siłaby stąd przy nich podatków, które na tego żołnierza miały być wydane zostawało, jakaby stąd reszta się pokazała, to efficient, nie przystępując do konkluzyej, aby koekwacya z drugiemi stanęła i ta summa do skarbu koronnego wniesiona była, ażeby IMć p. podskarbi, tak tę resztę wziąwszy, jako i od tych co dwojga podymnego na zapłatę długu dawnego na przeszłym sejmie uchwalonego nie wydali, ostatek tej kontrybucyej wybrawszy, insze wszelakie retenta wyciągnąwszy, tak wojska jako i insze długi zapłacił i od ciężarów tych Rzpltej uwolnił. A jeśliby do jakich podatków za zgodą, wszytkich przyszło, czopowe zwyczajne pozwalamy i one arendować plus offerenti w moc dajemy, inszych żadnych podatków pp. posłowie niemają nam przynosić. 11. Do czego iż i pieniądze od kurfiszta IMci [1]) przychodzące należą i te aby mogły być wciągnione i do skarbu odniesione, albo więc tam żołnierzowi assygnacye naznaczone, staranie uczynią. 12. Zamki i fortece pruskie świeżo rekuperowane życzymy aby były praesidiis opatrzone, do czego potrzebną rzecz być rozumiemy, aby Żuławczycy, którzy na Malborku praesidia trzymać powinni, w tem dosyć powinności swej czynili. 13. Obywatele ziemi inflanckiej, bracia nasi, nad którymi słuszną mamy kompassią i politowanie, że dla dotrzymanej J. kr. Mci i Rzpltej wiary dostatków i chudob swych postradać i tak długo extorres patria być muszą, życzymy, aby wszelaką odnosili wdzięczność a że wielkie i przestronne

[1]) Jerzy Wilhelm.

włości za przywróceniem do Korony księstwa siewierskiego do dysposicyej J. kr. Mci przypadły, aby im tam opatrzenia były dawane. **14.** Licencya albo rebellia Kozaków zaporoskich, która się jawna w okupowaniu fortecy Rzpltej, zwyciężeniu ludzi in praesidio na niej będących, w odebraniu municyej pokazała, bardzo nas przeraża. Znieść się około tego mają, aby to malum in ipsis principiis było opprymowane i takowej rebelliej z gruntu się zabieżało z pokaraniem znacznem tych swawolników, żeby to złe dalej nie mogło serpere, ale jeśliby się ta swawola kozacka pohamować nie mogła, tedy do kwarcianego wojska przyczynić żołnierza tak, żeby oraz obrona Ukrainy dobrze obwarowana i opatrzona była pp. posłom zlecamy. **15.** Niebespieczeństwo od pogan, jeśliby jakie przypadło, pospolite ruszenie według dawnych praw i zwyczajów absque divisione belli dajemy w moc J. kr. Mci, że i z dawnych konstytucyi i świeżo na szczęśliwej koronacyi uchwalonej żołnierz ukrainny na Ukrainie leże swoje mieć powinien a wziąwszy wiadomość, iż niektórym rotom w województwie naszem ruskiem stanowiska ukazane, dla tego prosić będą pp. posłowie IMci pana krakowskiego [1]), aby kraje nasze od niego uwolnione były i one na Ukrainę obrócono. **16.** Acz na przeszłym sejmie gwoli tak gwałtownej Rzpltej potrzebie ekspedycyej pruskiej, pozwoliliśmy, aby na składach po cztery zł. od beczki wybierano, iż jednak ta wojna przez traktaty jest uspokojona, dla tego efficient Ich Mcie, aby po expiracyej arendy rocznej p. Szembekowi znowu do dawnej exakcyej to składne dedukowane było i nie więcej jedno po kopie od beczki brano. A iż tamże clausula stanowi slacheckiemu ciężka znajduje się, aby zniesiona była starać się o to pp. posłowie mają. **17.** Przywilej na władyctwo przemyskie, aby nie był jedno nobili terrigenae possessionato w ziemi przemyskiej urodzonemu dawany, prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci, w czem tak się deklarujemy, iż gdyby się nam w czem praeiudicium jakie stało, tedy wszystkie cerkwie pozamykamy i popom naszym onego słuchać nie każemy [2]). **18.** Trybunał radomski iż excedit metas officii, to tedy przyszłoliby do pozwolenia i uchwalenia onego, ostrzegą pp. posłowie, aby w sprawy sobie nie należące z uciążeniem stanu szlacheckiego nie wdzierał się. **19.** Przełożono nam jest tak imieniem JMci p. starosty sanockiego [3]) jako i inszych obywatelów sanockich i ziemie przemyskiej dobra Rzpltej dożywociem trzymających, iż posłańcy Ich Mciow, których podług prawa pospolitego z kwartą do Rawy wcześnie posłali dla inundacyej wód, żadną miarą na czas z tymi pieniądzmi do Rawy stawić się nie mogli, z którą kwartą, jako to dedukowano, aczby przecie byli czasu opisanego nie omieszkali, by byli Ich Mcie pp. deputaci prędzej nad zwyczaj w sobotę sesyej swej nie limitowali, jako to i IMci p. podskarbiemu dobrze constat, w czem iż Ich Mci, lubo tę kwartę tamże zaraz oddali, agrawowani są dekretem trybunału radomskiego, że im i z małżonkami przysiąc kazano, dla tego prosić będą pp. posłowie nasi, aby od tej przysięgi Ich Mci, którzy dosyć w tej mierze prawu uczynili, uwolnieni byli, a przynajmniej aby ten plenipotent ich super legali one wykonał a na potem aby panowie deputaci kwarciani sessyę swą w poniedziałek, nie w sobotę limitowali. **20.** Iż wielkie angarie od żołnierza odnosimy, który i majętnościom slacheckim ciężki być bardzo poczyna, dla tego starać się mają pp. posłowie, aby temu mogło się obviare. **21.** IMć p. Swirski rotmistrz J. kr. Mci, człowiek zacny i zasłużony Rzpltej, którego i dawniejsze i świeższe merita w tej expedicyej pruskiej wielce zalecają, prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci, aby na zasługi IMci miłościwe mając baczenie łaską swą pańską w podawających się okazyach one nagradzał. **22.** Uskarzali się w kole naszem potomkowie sławnej pamięci nieboszczyka p. Powalskiego iż i p. matka ich i oni sami z siostrami swemi sejmową infamią, bez pozwów i wiadomości są in contumatiam nakryci, która sprawa iż już z suppliki

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Dnia 22. marca t. r. w Warszawie na sejmie podpisali także i posłowie woj. ruskiego protestacyą przeciwko konstytucyi sejmu koronnego o religii greckiej: Stanisław Mniszek starosta lwowski non approbando pozwalam, gdyż nie mogę iuribus et praerogativis eccl. cath. et sedis apostolicae i niechcę niwczem derogare. Jan Stanisław Jabłonowski, poseł halicki. Wojciech Alexander Przedwojowski poseł województwa ruskiego permissive tantum ale o władyctwie przemyskiem protestuję aby unitom służyło. [3]) Franciszek Mniszek.

p. Powalskiego dobrze jest J. kr. Mci wiadoma, dla tego prosić będą J. kr. Mci, aby w tę sprawę summarie wejrzeć i justyfikacyej ich wysłuchać i do tego gleit im z kancellaryej wydać rozkazał. **23.** Iż w majętności Cisnej IMci p. Samuela Bala przy granicy węgierskiej leżącej trudny przejazd osobliwie ludziom kupieckim znajduje się, zlecamy pp. posłom, aby na oglądanie i myta postanowienie rewizorowie naznaczeni byli, na co aby rewizya z kancellaryej J. kr. Mci wydana była. **24.** Dedukowano nam to jest autenticis documentis, iż na dobra miejskie, które zakonniczki klasztoru przemyskiego na klasztor kupiły, kwartą jednego złotego, niewiedzieć jako i quo praetextu, z jakiejsi nieostrożności lustracyą są onerowane, w czem iż się te zakonniczki bardzo aggravatas być rozumieją, dla tego wyniosą za niemi prośbę swą do stanów koronnych, aby od tego złotego uwolnione zostały. **25.** Upatrując desolationem miasta Lwowa częścią dla żołnierza, częścią dla częstych i wielkich egzekucyej, przeto na sejmiku przeszłym naszym laudo publico darowaliśmy im z podatku lwowskich cztery tysiące zł. polskich, przeto starać się o to mają IchMć pp. posłowie nasi, aby to konstytucyą sejmu przyszłego utwierdzone było. **26.** Iż podług konstytucyi przeszłego sejmu dana była moc obywatelom wszytkich województw na żołnierza sobie ordynowanego lauda stanowić, do czego stosując się sejmik wisniński pewną kwotę na Żydy, to jest tysiąc zł. na lwowskie a ośmset na przemyskie i sanockie postanowił, dla tego aby to laudum in suo robore zostawało efficient. **27.** Iż w tej mierze stan szlachecki wiele się być aggravatus widzi, że tak wiele podatków poddani ich wydają a Żydzi nie wielką sumę do tego przykładają, dla tego poprą tego, aby aukcya pogłównego żydowskiego, jeżeliby do jakich podatków przyszło, stanęła. **28.** Przedmieszczanie haliccy miasta Lwowa pewny przywilej od J. kr. Mci na municyą swoją i wywiedzenie wałów wielce tam temu miastu potrzebnych i przytem pewne pozwolenia strony warzenia piw na potrzebę swoją otrzymali i on do efektu przywodząc, nie małą sztukę wałów wysypali, w czem iż wielką przeszkodę i praeiudicia od urzędu i mieszczan lwowskich odnoszą, dla tego aby ten przywilej konstytucyą był obwarowany, staranie uczynią pp. posłowie. Jakub Maksymilian Fredro podkomorzy przemyski dyrektor na ten czas sejmiku wisnińskiego.

Castr. Leop. Rel. 386 p. 2166—2180; Castr. Prem. 356 p. 2099—2108; Castr. Leop. Frag. 615. p. 1497—1505. Ręk B. Ossol. 3566 f. 78—81.

198.

W Wisni, 31 października 1635.

Sejmik wiszeński kwituje poborcę ziemi przemyskiej.

My rady dygnitarze rycerstwo województwa ruskiego ziemie przemyskiej na sejmik do Wisnie pro die 30 Octobris zgromadzeni oznajmujemy komu to wiedzieć należy, iż IMć p. Alexander z Pleszowic Fredro cześnik i poborca ziemie przemyskiej będąc obrany ex laudo nostro do wybierania poborów ośmi na dwie racye rozdzielonych pro die vigesima quarta Aprilis w roku teraźniejszym MDCXXXV uchwalonych i na expedycyą świeżą pruską do zapłaty chorągwiom z powiatu waszego ziemie przemyskiej naznaczonych, przy bytności IMci p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego szafarza naszego ziemie przemyskiej i sanockiej, przez deputaty IMci p. Remiana Woiakowskiego podstolego przemyskiego, p. Tomasza Grochowskiego łowczego, Mikołaja Farureja podstarościego sanockich i p. Szymona Zaporskiego do przesłuchania IMci liczby z podatków wybranych i przez ręce IMci wydanych z koła naszego wysadzonych uczynił takową liczbę. Naprzód że wsi tak J. kr. Mci do starostw należących jako i Ich Mci pp. duchownych i świeckich łanowego poboru z tem co przy łanowym bywa pokazał in simplo wybranego zł. pięć tysięcy pięćset siedmdziesiąt i ośm groszy siedm pieniędzy półtora. Defektow w tychże wsiach ziemie przemyskiej dla

spustoszenia tatarskiego dotąd nieosiadłych juramentami autentycznymi komprobowanych wywiodł in simplo zł. tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt i cztery, groszy dwadzieścia sześć, pieniędzy pół czternasta. Ze wsi zaś do ekonomiej samborskiej należących pokazał wybranych także in simplo zł. tysiąc pięćset i cztery groszy dwa. Defektów w tychże wsiach do ekonomiej samborskiej należących dla spustoszenia tatarskiego nieosiadłych juramentami autentycznymi komprobowanych wywiódł in simplo zł. sześćset trzydzieście i ośm groszy dwadzieścia i siedm pieniędzy dziewięć. Defektów w tych miastach miastecztach juramentami autentycznymi komprobowanych wywiódł na symplę zł. cztery sta dwadzieścia groszy dwadzieścia ośm. Zaczem wszystkiej sumy ze wsi miast i miasteczek od rzemieślników w tejże ziemie przemyskiej in simpla wybranych czyni zł. dziewięć tysięcy pięć set dwanaście groszy dwadzieścia pieniędzy pół jedenasta. Defektów tak w łanowem wsi miast i miasteczek i od rzemieślników wywiodł in simplo zł. dwa tysiąca trzysta pięćdziesiąt cztery groszy dwadzieścia i dwa pieniędzy półpięta. Czego suma cztery pobory pierwszej raty wynosi wybranej 38.050 zł. groszy 22 pieniędzy 6, z której wytrąciwszy salarium IMci p. poborcy od złotego po groszu złotych 1.268 groszy 9, pieniędzy 12, zostawa się zapłacić zł. 36.782 groszy 11 pieniędzy 12. Którą sumę IMć p. poborca sposobem niżej opisanym tak zapłacił. Na chorągiew JMci p. wojewodzica ruskiego usarza sta koni po zł. 50 na koń rachując oddał zł. 5.000; na chorągiew JMci p. Łascza strażnika koronnego usarza sto koni także po zł. 50 oddał zł. 5.000; na chorągiew JMci p. Bałabana kozaków sto koni po zł. 40 rachując na koń oddał zł. 4.000; na koni 200 kozaków JMci p. Pawłowskiego także po zł. 40 na koń rachując oddał zł. 8.000. Na 426 dragonów JMci p. Demhopha po zł. 39 na koń rachując oddał zł. 15.000. A iż z wyż mianowanych podatków pierwszej raty czterech poborów tak wiele nie wynosi jako IMć p. poborca chorągwiom wzwyż mianowanym oddał i zapłacił, tedy pokazuje to z dystrybucyej, iż przy JMci p. poborcy raty pierwszej nie zostało się i owszem jeszcze swego wniósł zł. dwieście siedmdziesiąt groszy ośmnaście pieniędzy sześć, które na wtórej racie defalkować sobie będzie powinien. Z takowego tedy z pomienionych podatków poborów czterech pierwszej raty porachowania we wszystkiem dosyć uczynienia IMć p. poborcę przemyskiego wiecznymi czasy kwitujemy i wolnym czynimy z potomkami JMci. Na co dla lepszej wagi i pewności JMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy ten kwit ręką własną podpisać z wyciśnieniem pieczęci swej. Działo się w kościele wisnienskim w kole sejmiku naszego dnia trzydziestego pierwszego miesiąca października roku tysiąc sześć set trzydziestego piątego. Jakub Maxymilian Fredro podkomorzy przemyski marszałek na ten czas sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Prem. Rel. 359 p. 74—75.

199.

W Wisni, 14 stycznia 1636.

Laudum sejmiku wiszeńskiego i pokwitowanie pobory ziemi lwowskiej.

1. My rady i rycerstwo województwa ruskiego na sejmik do Wisnie z sejmu dwuniedzielnego warszawskiego postanowiony [1]) pro die quatuordecima Jannuarii wiadomo czynimy, iż od IMciow posłów naszych i z instrukcyej J. kr. Mci pewne desideria w kole naszem miawszy przełożone wygadzając żądaniu J. kr. Mci, namówiliśmy podatek czopowego z tą kondycyą, jeżeli insze wszytkie województwa na takiż podatek pozwolą. Którego podatku wybieranie ma się na ten czas począć, kiedy uniwersały z sejmiku elekcyej deputackiej od tutecznych obywatelów wydane będą. 2. Iż nam jest jeszcze na przeszłym sejmiku doskonale werifikowane, że podatki na zapłatę

---

[1]) Vol. I. III. 910 tit. Deklaracye województw.

żołnierzowi do Prus zaciągnionemu uchwalone zupełnie zapłacić, lubośmy pro se podymne realiter wedle uchwały sejmowej oddali wystarczyć nie mogli, tedy wygadzając potrzebom Rzpltej i chcąc kiedyżkolwiek z skarbów naszych ciężaru tego pozbyć, pozwoliliśmy mianowicie w ziemi przemyskiej i sanockiej pobór jeden łanowy, i w mieściech zwyczajny szosowy, wedle starych kwitów, i dla prędszej wygody płacy żołnierzowi wydać prędko, mianowicie a die 20 Jannuarii ad diem 10 Februarii postanowiliśmy i dosyć uczynić temu fide et honore nostro obowiązujemy się, na retentorów proces i peny anni 1629 in toto reasumowawszy. 3. A że z tego pozwolenia poboru pewna i niemała część pieniędzy zbywa, tedy wedle tej naszej teraźniejszej deklaracyej tak niemi pp. poborcowie szafować mają, żeby JMci p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego przemyskiego szafarza powiatów przemyskiego i sanockiego ratione salarii za prace JMci jeszcze na przeszłym sejmiku pozwolone, z poborów ziemi przemyskiej złotych sześć set a z sanockiej złotych dwieście, doszły. A to salarium z tej przyczyny pozwoliliśmy, że pierwsze salarium od Żydów przemyskich i sanockich nie doszło, dla konstytucyej sejmowych i dekretów tak grodzkich i trybunalskich, którzy od takowych podatków są uwolnieni. Drugie pieniądze tak się szafować i obracać mają, iż JMcie pp. obywatele przemyscy dotąd na zachowanie ksiąg ziemskich nie mają, stąd summum periculum privilegiis et immunitatibus pochodzi, tedy tę resztę poborów na kupienie placu i zamurowanie placu do rąk JMci p. sędziego przemyskiego p. poborca przemyski, salvo suo salario et recenter abiuratis defectibus, oddać i odłożyć krom wszelkich zwłok powinien, a IMć p. sędzia przemyski rationes wydatków według czasu na sejmiku przydającego uczynić nam będzie powinien i cobykolwiek jeszcze zbywało tam oddać, gdzieby zdanie IMci pp. braci było. Do których podatków wybierania obraliśmy mianowicie w ziemi przemyskiej IMć p. Alexandra z Pleszowic Fredra cześnika przemyskiego, z sanockiego IMć p. Jana Fredra, to warując, aby ciż IMć pp. poborcy na sejmiku deputackim z percepty i dystrybuty poboru tego powinni byli sufficientem calculum uczynić i kwit na ten czas od marszałka sejmikowego otrzymać. Pokazał też nam IMć p. szafarz ziemie przemyskiej, że na drugą ćwierć z podatków pozwolonych różnym chorągwiom tak polskim jako i cudzoziemskim wydał z przemyskich poborów złotych trzydzieście tysięcy i sześć dwieście dwadzieścia i jeden i groszy dwadzieścia, pieniędzy sześć, a z sanockich jedenaście tysięcy sześć set dziewięćdziesiąt i cztery, z czego lubo IMć p. szafarz z pp. poborcami gotowi byli uczynić dostateczny z dystrybucyi rachunek, lecz dla krótkości czasu, że jeszcze zupełna zapłata żołnierza nie doszła, odłożyliśmy to do sejmiku elekcyi deputata blisko przyszłego.] 4. Zdało się też zjazdowi naszemu do publicznej wiadomości podać, że IMć p. Marcin z Borkow Borkowski podstarości grodzki lwowski i poborca, secundum praescriptum laudi anterioris nostri visnensis w pośrodek nas stawiwszy się, podatków ziemie lwowskiej sobie do wybierania powierzonych, mianowicie czternastu poborów na expedycyą pruską pozwolonych i na dwie racie rozdzielonych przed deputaty z koła naszego ad hunc actum wysadzonymi sufficientem uczynić calculum i rationem obudwu rat za listami JMci p. szafarza ziemi lwowskiej na zapłatę ludziom do województwa ruskiego naznaczonym, autentycznymi kwitami i dokumentami to nam ukazawszy, oddał złotych sześćdziesiąt i trzy tysiące pięćset siedmdziesiąt i jeden i groszy dwadzieścia, tedy za spólną zgodą naszą zleciliśmy JMci p. marszałkowi na ten czas koła naszego, aby na takową sumę kwit JMci p. poborcy lwowskiemu i imieniem naszem oddał. A co się tknie reszty, videlicet złotych siedmnastu tysięcy, która przy JMci p. poborcy ex ratione calculi zastała, tak to deklarujemy, że tych pieniędzy nigdzie indziej obracać i wydawać nie ma, tylko tam, kędy mens konstytucyej sejmu blisko przyszłego pokaże. Przy tymże rachunku oddaniu JMci p. poborcy lwowskiego na zwyż mianowaną i wydaną sumę IMć p. szafarz ziemie lwowskiej pokazał nam authentica documenta distributionis, któremu aby IMć p. marszałek nasz kwit dał zleciliśmy. 5. Tę tedy zgodę i ustawę naszę braterskimi i jednostajnymi głosy między sobą postanowiwszy żądamy, aby urzędy wszelakie to podanie do aktykowania w księgi grodzkie tę uchwałę naszę, w tem cośmy postanowili, poczuć się raczyli, et in necessitate Reipublicae prędką i nieodwłoczną w oddaniu postanowionych po-

datków życzliwość swą oświadczyli. Dan w Wisni na sejmiku die decima quinta Jannuarii anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo sexto. Tomasz Władysław z Grochowa Grochowski łowczy sanocki marszałek na ten czas koła poselskiego. 6. Et in continenti coram eodem officio (castrensi Leop.) et actis personaliter stans nobilis Stanislaus Mninski generosi Martini Borkowski vicecapitanei loci memorati contributionis publicae infrascriptae terrarum leopoliensis et zydaczoviensis exactoris famulus, nomine eiusdem generosi domini sui obtulit et ad acticandum porrexit quietationem eidem generoso vicecapitaneo et exactori leopoliensi nomine infrascriptorum datam et servientem, manu generosi Thomae Vladislai de Grochowce Grochowski venatoris sanocensis marschalci conventus Visnensis subscriptam, petens eam suscip[i] et actis inseri, quod obtinuit, cuius autem quietationis tenor sequitur talis:

Tomasz Władysław z Grochowiec Grochowski łowczy ziemie sanockiej marszałek na ten czas sejmiku wisneńskiego, oznajmuję, iż IMć p. Marcin Borkowski podstarości grodzki lwowski tejże ziemie lwowskiej i żydaczowskiej poborca, z wybranych przez się poborów czternastu na sejmiku wisnienskim die 14 Aprilis anno millesimo sexcentesimo trigesimo quinto proxime praeterito na żołnierza powiatowego uchwalonych i na dwie racye do wybierania rozdzielonych przed pp. deputaty z koła naszego na to wysadzonymi dostateczny uczynił rachunek. Z którego rachunku pokazało się, iż za wiadomością W. JMci p. Wojciecha Alexandra Przedwojowskiego kasztelana lubaczowskiego tych podatków szafarza oddał różnym chorągwiom i regimentom na expedycyę pruską do ziemi lwowskiej naznaczonym złotych polskich sześćdziesiąt i trzy tysiące pięćset siedmdziesiąt i jeden i groszy dwadzieścia. Przeto pomienionego IMć p. podstarościego i poborcę lwowskiego tak z sumy pomienionej jako i z kalkulacyej imieniem IchMci pp. obywatelów ziem tych ruskich, tak jego samego jako i potomstwo jego czasy wiecznymi kwituję i czasy wiecznymi uwalniam. A iż jeszcze reszty siedmnaście tysięcy zł. polskich z tych poborów czternastu przy IMć p. podstarościm i poborcy lwowskim zostawa, tedy tę resztę pozostałą tenże IMć p. podstarości i poborca z wiadomością tegoż W. IMć p. szafarza według uchwały i asygnacyej sejmu przeszłego oddać powinien sub paenis legum, czego relacyą na przyszłym da p. Bóg sejmiku wydatków tych nam uczynić ma. A iż na te siedmnaście tysięcy zł. wiele jeszcze w retentach zostało, czego jeszcze p. podstarości i poborca lwowski nie dobrał, tedy salvam viam agendi cum retentoribus według prawa i laudum naszego zostawiamy. Który kwit dla większej wagi imieniem tychże IMć pp. obywatelów ziem ruskich lwowskiej, przemyskiej i sanockiej przy pieczęci mojej własną ręką podpisuję się. Działo się w Wisniej na sejmiku die decima quarta Jannuarii anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo sexto Tomasz Władysław Grochowski z Grochowiec łowczy sanocki marszałek na ten czas sejmiku wiseńskiego.

Castr. Leop. Rel. 387 p. 105—110. Same laudum w Ręk. B. Ossol. 3566 f. 81 v.—82.

200.

W Wisni 9. grudnia 1636.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya IchMciom pp. posłom die nona decembris anno Domini MDCXXXVI na sejmiku wisnenskim na sejm walny warszawski ad diem XX Jannuarii anni MDCXXXVII obranym, to jest IchMciom pp. Stanisławowi Bonifacemu Mniszkowi staroście lwowskiemu, Piotrowi Ożdze pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu z ziemie lwowskiej; Jakubowi Maxymilianowi Fredrowi z Pleszowic podkomorzemu ziemie przemyskiej sekretarzowi J. kr. Mci Tomaszowi Władysławowi Grochowskiemu łowczemu ziemie sanockiej z ziemie przemyskiej; Janowi Adamowi Stadnickiemu z Zmigrodu dworzaninowi J. kr. Mci, Janowi Adamowi Balowi chorążemu przemyskiemu z ziemie sanockiej dana. 2. Ojcowskie J. kr. Mci obmyślawanie około bezpieczeństwa tej zacnej Korony przyznawszy,

naprzód Ich Mciom pp. posłom zlecamy, aby powinne uniżenie jako od wiernych i naniższych poddanych J. kr. Mci p. n. m. za pańską czułość i ostrożność w postronnych niebespieczeństwach przy powinszowaniu długo szczęśliwych lat i panowania podziękowali. 3. IMć p. krakowski hetman wielkiej korony[1]) za czułość hetmańską i rozmaite o zamysłach i niebespieczeństwach nieprzyjacielskich przestrogi, aby też odniósł na sejmie od stanow koronnych podziękowanie, żądamy. 4. Czyniliśmy sobie dobrą nadzieję, iż za tak dwuletniemi z cesarzem tureckim[2]) przez IMci pana krakowskiego zawartymi cum dignitate Reipublicae paktami i potem przez cesarza tureckiego poprzysiężonemi i potwierdzonemi, miało się onym we wszystkiem dosyć dziać a zatem i Tatarowie z Budziaków zniesieni i my od inkurzyej ich poniekąd uwolnieni być mogli. Lecz że contrarium i z instrukcyej J. kr. Mci i z pisania IMci pana krakowskiego do koła naszego danego rozumieliśmy, że w najmniejszym punkcie dotąd onym dla śliskiej wiary tego pogaństwa, którego ani sumienie ani przysięga nie wiąże, non satisfactum i Tatarowie coraz to bardziej za konniwencyą hospodara wołoskiego wielkiego państwa tego nieprzyjaciela[3]) na Budziakach fundują się, ba i do Wołoch przenoszą, w tak bliskiem ich sąsiedztwie i Rzplta in cotinuis periculis zostaje i nasze kraje ustawicznym inkurzyom podlegają, zlecamy to pp. posłom naszym, aby ante omnia to efficiant, ażeby securitati krajom naszym od inkurzyi tatarskich było provisum. Z strony zaś ruszenia ich z siedlisk i spędzenia z Budziaków dajemy pp. posłom naszym plenam potestatem, aby zniosszy się z stanami koronnymi i uważywszy na osobnej deputacyej z jednej strony magnitudinem belli turcici wszystkiemu chrześcijaństwu z stronej, z której się zawsze przodkowie obawiali et omnibus modis obviabant, aby doń nieprzychodzili i żadnych przyczyn i zaczepków poganom dla wielkiej ich potęgi nie dawano, którzy niepochybnie tym by się postępkiem irritowali. Z drugiej zaś strony rebellia chana tatarskiego przeciwko cesarzowi tureckiemu, dla której omnem hostilitatem onemu denunciando pod protekcyą J. kr. Mci i Rzpltej jako ziemia Wołoska, Siedmiogrodzka i Multany udają się, coby musiało być maximo adiumento Reipublicae i jakoby jakie antemurale poganom, jeżeli już żadną miarą tej wojny tureckiej ujść nie będziem mogli, więc i inne wszystkie około tego circumstancye od IMci pana krakowskiego opisane wszelakich sposobów szukali, jakobyśmy huic malo mogli w czas a gruntownie obviare et in casum belli turcici parata mieć consilia ad defensionem. Jednak cokolwiek tam namówiono będzie za zgodą wszech stanów, nam to potem na sejmiki odnieść mają nic tam nie konkludując. A teraz nie jesteśmy od tego, aby i pospolite ruszenie wedle dawnych praw ingruente bello turcico sine divisione belli, jeżeliby na nas imparatos tego roku chciał hostilitatem wywrzeć, i sejm dwuniedzielny ad hunc solum actum obmyślenia obrony od pogan i dania im odporu był uchwalony. 5. Licencya Kozaków Zaporoskich i wpadanie ich na morze jest jakoby fomes et occasio wojny tureckiej et irritamentum pogan, której że inaczej zabieżeć się nie może, jedno reperacyą fortu nad Nieprem przez nich roku przeszłego zniesionego, dla tego starać się o to pp. posowie mają, aby na przyszłym da Pan Bóg sejmie z strony restauracyej jego i opatrzenia praesidiario milite i municyą wojenną, która może być z dział od Moskwy odebranych, skuteczne stanęło postanowienie. A na tym forcie aby nie cudzoziemcy ale slachcic polski był gubernatorem przysięgły. A te działa które z Kijowa do tego fortu były pożyczone, jeśliby były między Kozakami regestrowymi, aby były zwrócone, albo gdzieby się podziały pytać się o nich. 6. Moskiewska gotowość nie jest u nas bez wielkiej suspicyej i obawiając się, aby te tam zamki odwagą dwu wielkich królow a męstwem i krwią rycerstwa polskiego i litewskiego z wielkim kosztem Rzpltej nabyte sine iustis praesidiis zostając, znowu od nieprzyjaciela nie były opanowane, starać się mają pp. posłowie nasi, aby w tej mierze ordinacya ś. p. króla IMci nie dawno zmarłego z strony bespieczeństwa smoleńskiego i innych zamków od Moskwy rekuperowanych konstytucyami anni 1613 et 1620 et anni 1629[4]) approbowana do effektu przy-

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Murad IV. [3]) Wasyli Lupul. [4]) Vol. l. III p. 168 Ordynacya województwa smoleńskiego tudzież p. 660 warunek smoleński.

wiedziona była i ludzie podług niej na zamkach in praesidiis trzymani i te grunty, z których intrata na zapłatę żołnierzowi in praesidio będącemu szła, do zamków przywrócone były. 7. Inflanty, które in possessione Rzpltej zostają, rzecz słuszna aby gruntownie opatrzone i w dobry porządek wprawione były. A iż dotąd obywatelom inflanckim, którzy dotrzymując wiary Rzpltej dóbr i dostatków swych postradali, suma od Rzpltej naznaczona nie jest oddana, dla tego znieść się mają około tego pp. posłowie z drugimi Ich Mciami i o uiszczeniu się w tej sumie sposób namówić quam minnimo discommodo nostro. Którzy aby tem większą gratitudinem za cnotę i wiarę swą od Rzpltej uznać mogli, prosić będą pp. posłowie, aby laudo publico pewne jakie grunty albo uroczyska na Ukrainie, które często i bez pozwolenia stanów koronnych ludzie prywatni posiadają i włości niemałe zakładają, onym ukazane i naznaczone były, żeby tam colonias deducere i sadowić się i tego zażywać do rekuperacyej Infląt mogli, skąd i Rzplta ornamentum i wielką obronę mieć by mogła i oni niedostatków swoich poratować. 8. Acz się do zapłaty temu żołnierzowi być winnymi nie znamy, ponieważ i bez zezwolenia sejmowego jest zaciągniony, jednak że z instrukcyej J. kr. Mci zrozumieliśmy, że mu za pewne ćwierci płaca winna, tedy tę sprawę do zgody wszytkich województw i ziemi odsyłamy. 9. Koekwacya na przeszłym sejmie umówiona [1]) aby do effektu przywiedziona była efficere mają pp. posłowie i do żadnej rzeczy nie przystępować, aż się jej dosyć we wszyskiem stanie, abyśmy in una eademque Republica jednako onera wszyscy ponosili. Także aby i ziemia dobrzyńska, która w podatkach Rzpltej nie równo z nami pociąga, z drugiemi porównała się. 10. Jako nigdy to województwo nie było pośledniejsze w oświadczeniu pp. swym życzliwości swej et debitae gratitudinis, tak i teraz życzylibyśmy tego, aby J. kr. Mć w żądaniu swojem odniósł satysfakcyą. Lecz że to postulatum Jkr. Mci nie jest wedle praw naszych, dlatego zlecamy pp. posłom naszym, aby zniosszy się z stanami koronnymi, inszego sposobu szukali z prawy naszemi zgadzającego się, którymby Jkr. Mci wdzięczność naszą oświadczyć się mogło, w czem pp. posłów naszych fide honore et conscientia obligamus. 11. A teraz na zapłacenie długów J. kr. Mci czopowe jedno jako wszystkie insze wojewodztwa pozwalamy i one wybierać a die prima Iannuari 1637 każemy, praecavendo aby nam drugiego oraz czopowego nie przynosili. To jednako czopowe plus offerenti ma być arendowane a kończyć się ultima Decembris. 12. Królewic JMć Kazimierz tak wielkiego i Rzptej zasłużonego króla proles, życzymy aby za merita swoje z zgodą wszech stanów w afektacyej swej odniósł jakie ukontentowanie, na żadne jednak lenna nie pozwalając, oneribus immunitatibusque Reipublicae salvis. 13. Konstitucya szczęśliwej koronacyej J. kr. Mci ze strony konkluzyej sejmów [2]), aby omnino do efektu przywiedziona była, mają w tem elaborare pp. posłowie, której jeżeliby dosyć drudzy czynić nie chcieli i piątego dnia przed skończeniem sejmu iść do senatu zgodnem z namówionemi i zawartemi w izbie poselskiej konstytucyami, nie przynosząc żadnych na górę kontradykcyi i tego coby nie było w kole poselskiem trutinowane et conclusum, facta protestatione mają odjachać, chcąc omnino, aby się kiedy tym prorogacyom sejmowym i nocnym konkluzyom mogło zabieżeć. 14. Powiaty bytomski i lemburski po ześciu księcia pomorskiego w starym wieku będącego, który one lennem prawem w pewnej sumie od ś. p. króla Augusta obligowane trzymał, iż do dispozycyej Rzptej przypadają [3]), a o tej sumie, jak wielka by była, dotąd Rzptej non constat, dlatego wejrzeć w to mają pp. posłowie na teraźniejszym sejmie i strony tych powiatów i sumy na nich iuste et legitime będącej, na to zezwolą, na co zajdzie zgoda ordinum. 15. Nie jesteśmy od tego, aby na konserwacyą classis maritimae, która ma Reipublicae cedere i inwentarz jej spisany i aktykowany być ma, puckie starostwo, dawszy aequivalentem moderno possessori, obrócone było, wiedząc, że wiele na niej Rzptej i portom jej należy, tak jednak, aby nie cudzoziemcy, ale slachcic polski osiadły i przysięgły tem starostwem zawiadował i żeby z tego proventu, który na

[1]) Vol. l. III. 905. [2]) Vol. l. III, 786 t. Konkluzya sejmowa. [3]) Vol. l. III, 919 t. Reinkorporacya Lemburku i Bitowa.

nie obracany będzie calculum na sejmie czynić był powinien. **16.** Dług gdański, tak wielą konstytucyi assekurowany życzymy, aby był zapłacony i fides publica eliberowana a z strony sigillacyej sukien et societatis anglicanae dajemy facultatem pp. posłom, aby w tej mierze do intencyej wszystkiej Rzptej skłonili się, non praeiudicando jednak pactis conventis z Szwedami zawartemi Dojrzeć jednak mają pp. posłowie, aby przy kimkolwiek sigillacya zostanie, żadna fraus et dolus nie znajdował się. **17.** Godne jest i miasto Toruńskie za dotrzymaną wiarę Rzpltej w ciężkim jej razie i podjęte szkody w ekspedycyej pruskiej wielkiej od nas wdzięczności, która iż na ten czas nie może mu być oświadczona, dla potrzeb różnych Rzpltej, ad feliciora reipublicae tempora one odkładamy. **18.** Sejm aby a pactis conventis był zaczęty i onym we wszystkiem dosyć się stało prosić będą J. kr. Mci. **19.** Petita W. księstwa litewskiego, iż prawom naszym są przeciwne, dlatego nie mają na nie zezwalać pp. posłowie. **20.** Miennica aby kiedy w dobry porządek wprawiona była życzymy, w czem pp. posłowie do zgody wszech stanów stosować się mają i jeśli się ordinibus regni zdawać będzie, sejm dwuniedzielny ad hunc solum actum postanowienia tak minice jako et pretia rerum namówią, życząc jednak tego, aby valor auri et argenti proportionem w monecie in intrinseca bonitate non excedat. **21.** Obywatele smoleńscy, którzy z odwagą zdrowia i dostatków swoich pod interregnum przez cały rok w oblężeniu będąc tak wielki impet nieprzyjaciela, wszystkie calamitates belli ponosząc na sobie trzymali, życzymy aby swoję wdzięczność od Rzpltej odnosili i ci którzyby ex plebeis będąc znaczną odwagą i przysługą wiarę, męstwo i ochotę swoję Rzptej oświadczyli i na te attestacye wodzów albo starszych swych mieli, titulo nobilitatis byli kondekorowani, numerum piąci nie przenosząc, i żeby ad terciam generationem nie byli capaces bonorum et dignitatum reipublice. Przypadając i na indigenat tak panu Milanowi za żądaniem i zalecaniem J. kr. Mci jako i p. Costenowi Iangulie hetmanowi ziem mołdawskich [1]), za wiarę cnotę i życzliwość jego podczas nastąpienia Abaszy Baszę na państwa J. kr. Mci i w inszych niebespieczeństwach Rzptej pokazaną. **22.** Wybrańcy aby w rezę wprawieni byli, także i bojarowie albo ziemianie, którzy w ukrainnych starostwach opatrzenia swe mając wojnę służyć powinni, na każdą ekspedycyą in armis stawali efficient pp. posłowie, gdyż stąd byłoby nie małe praesidium Rzpltej, gdyby przy regestrowych Kozakach i wybrańcach i ci na ekspedycye wojenne zawsze stawali. **23.** Poborca o nieuiszczenie się skarbowi z wybranych podatków zostawszy banitem, drugi raz poborcą nie ma być, et in posterum bene possessionati poborcami mają być obierani. A iż retentów tak wiele namnożyło się przez złość i nieuiszczanie się poborców, tedy pp. posłowie ineant rationes, jakoby z takowych poborców banitów gruntowna egzekucya być mogła. **24.** Dobra Rzpltej, na których summy czworgiem dożywocia upadły, tudzież i osady nowe, które lustrowane nie były, sine ulla exceptione mają lustracyej podlegać, pod co podpadać ma i wojewodztwo czerniechowskie. **25.** Iż stąd wielką inaequalitatem ba i szkodę Rzpltej upatrujemy, iż z nowych osad żadnych podatków do skarbu Rzptej nie dają i z nami równo nie pociągają, dlatego starać się o to mają pp. posłowie, aby tak jako z inszych dóbr w Koronie obywatele i dzierzawcy tameczni wszelkie onera publica ponosili. **26.** Niemała desolacya dóbr Rzptej z tej przyczyny pochodzi, iż starostwa i dzierzawcy, które J. kr. Mć ludziom zasłużonym zwykł konferować, nie przez skarb podług dawnego prawa onym w posessyą podawane bywają, ale one privati zaraz za przywilejami bez spisania inwentarza odbierają, dlatego warować to mają, aby in posterum starostwa i dzierzawy za przywilejami J. kr. Mci skarb podawał i żaden nie ważył się onych obejmować sub paena, która się zdawać będzie ordinibus. Na reparacyą zaś zamków summa zaraz w przywileju servata proportione intraty specifikowana być ma, którejby potem lub za żywota lub post cessum vel decessum skarb mógł dochodzić, gdyby się tej kondycyej od possessora nie dosyć stało. **27.** Acz wiele praw około żołnierza in officio zatrzymania mamy, które in executionem

---

[1]) Ob. Vol. I. III. 973 Indigenat Kostena.

nie przychodzą, tedy pp. posłowie znieść się mają z IMcią p. hetmanem[1]), aby do egzekucyej in omnibus punctis przywiedzione były i de hibernis aby jako z najmniejszym ciężarem dóbr Rzptej sposób namówiony był. **28.** Najeżdżanie domów slacheckich od żołnierzów kupami pod pretekstem proszenia żywności, iż bardzo jest nam ciężkie i trudne i stąd wielkie despekty, szkody i krzywdy odnosimy, którzy sub specie prośby gwałtem sobie dawać każą, dlatego szukać mają sposobów pp. posłowie, aby się temu zabieżeć i tego zabronić mogło. **29.** O krzywdy i szkody żołnierskie żeby iniuriatis prędsza mogła być sprawiedliwość, życzymy, aby takowe sprawy jako w trybunale lubelskim, tak i na potem w piotrkowskim zaraz na początku trybunału sądzone były. **30.** Libertacya miastom od ceł pogranicznych, ewekcyi, czwartego grosza i innych wszytkich Rzpltej prowentów nie ma być dawana, gdyż stąd wielka ujma za zagęszczeniem ich prowentów Rzpltej dzieje się i jeśli które ad male narrata są uproszone, aby skassowane były. **31.** Miasto Brody podług konstytucyej coronationis[2]) przy libertacyej ma zastosować. **32.** Iż konstytucye tak coronationis jako et anni 1635 o ekonomiach stołu J. kr. Mci[3]) nie są in executione i proventa stołu J. kr. Mci uszczuplone są, dlatego inire mają pp. posłowie z Rzptą rationes, aby do egzekucyej przywiedzione były. A ktoby po szczęśliwej koronacyej co uprosił, puścić był de facto powinien, et in casum gdzieby puścić nie chciał, eo ipso facto był infamis według prawa de incompatibilibus i prawa jego nullitas zostawała. **33.** Doniesiono to jest do koła naszego, czegośmy z niemałym żalem słuchali, że na zacnym i starożytnym szlachcicu obywatelu ziemie przemyskiej[4]) wiek swój przystojnie i poczciwie prowadzącym, przez pewne osoby, miałaby być curatoria otrzymana, która jeśli jaka jest, fama publica ad male narrata z kancellaryej wydana, przestrzegą tego pp. posłowie, aby omnino kasowana i annihilowana była, sin minus aby wydawana nie była, warując et in posterum, aby to praeiudicium stanowi slacheckiemu nie działo się i takowych kuratorii sine attestationibus legittimis nie dawano zabieżą. **34.** Po wiele razów sejmik nasz wnosił za IMcią p. Adamem Stadnickim dworzaninem pokojowym J. kr. Mci człowiekiem zacnym i godnym, który i teraz nieustawając w usłudze ojczyzny żadnych publicznych zjazdów nie omieszkiwa, consilio et auxilio one wspierając, gorącą do J. kr. Mci prośbę, aby iż sławnej pamięci p. ojca IMci kastelana przemyskiego człeka Rzpltej tam in toga quam in sago zasłużonego zasługi zdrowiem na ekspedycyej moskiewskiej zapieczętowane, w nim jako in unico virtutem et meritorum haeredem i jego własne z miłościwej łaski J. kr. Mci odnieśli skuteczną nagrodę, która iż dotąd efektu nie wzięła i ten zacny szlachcic w ciężarach swoich po sławnej pamięci p. ojca zostawionych, które na usłudze ojczyzny z stratą niemałej części substancyi zaciągnął, nie jest ukontentowany, dla tego serio zlecamy pp. posłom naszym, aby imieniem nas wszystkich uniżoną wniosszy do J. kr. Mci prośbę, starali się, aby to nasze żądanie skutek swój wziąć mogło. **35.** Żadne ordynacye, alienacye, feuda, szlachectwa, indigenaty, inoneracye w summach dóbr Rzpltej, któreby nie były na sejmikach proponowane, mają pp. posłowie lege publica warować aby dawane nie były, a jeżeliby co takowego in contrarium pozwolono, aby to nullitati subiaceat. **36.** O chłopy zbiegłe aby appellacya dopuszczona nie była. **37.** IMci p. Romera wojskiego sędomirskiego slacheckie z starożytnej familiej urodzenie i z wielą domów zacnych spowinowacenie i znaczenie w Rzpltej, tempore pacis et belli zasługi mając dobrze wiadome, bardzośmy na to boleli, zrozumiawszy iż dobra tego zacnego slachcica, nie wiedzieć quo praetextu i z jakiej przyczyny, z chciwości raczej tych, którzy alienis bonis, swoich nie mając inhient i na honor ludzi uczciwych następując iure caduco są uproszone, i ta sprawa z trybunału na sejm odesłana, prosić mają pp. posłowie J. kr. Mci, aby jako najprędzej na tym sejmie osądzona i decydowana była i ten szlachcic w podeszłym już wieku będąc z gromadą potomstwa swego dalej w tym

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Vol. l. III. 815 t. Miasto Brody. [3]) Vol. l. III. 803 t. ekonomie Ibid. 853 o dobrach stołu naszego. [4]) Jerzy Krasicki; kuratoryą otrzymali Mikołaj Krasicki i ks. Adam Sanguszko ob. Monografie Sanguszków III, 199, 243.

dishonorze nie był i przy prerogatywie swej szlacheckiej za świętobliwym dekretem J. kr. Mci zostawał. **38.** Iż dla wielkości spraw sądowych obywatele województw małopolskich sprawiedliwości prędkiej odnosić nie mogą, ponieważ województwa do sądów ledwie w lat dziewięć przypadają, dla tego szukać mają sposobu pp. posłowie, aby się temu mogło remediować, bądź sposobem tym, aby cały rok trybunał jeden w Lublinie a drugi Piotrkowie odprawował się, bądź jaki videbitur najlepszy stanom koronnym. Przestrzegszy i tego, aby ante annum 24 ad munus deputacyej i z jednego sejmiku dwaj jednej familiej szlachcicy deputatami obierani nie byli, i to warowawszy, aby decreta anteriora pośledniejszymi nie były znoszone i munus marszałka trybunalskiego in suo esse zostawał, marszałek zaś aby żadnych depaktacyi w wybieraniu targowego nie czynił przestrzegą. Więc że winami wielkiemi na tychże sądach trybunalskich stan slachecki bardzo aggrawują, na co wiele się obywatelów z wielkim żalem uskarżało, starać się mają, aby te winy in posterum nie pp. deputatom ale ad fiscum publicum szły. Wiele na tem sprawiedliwości świętej i ludziom przed sądem J. kr. Mci sejmowym sprawy mającym należy, aby regestr jako na trybunale był obserwowany i dekreta nie na kartkach ale zaraz w protokół pisane i z protokołu czytane były, dla tego i o to prosić będą J. kr. Mci pp. posłowie nasi. **39.** Komisya węgierska dlatego effektu swego nie bierze, że komisarze cesarza IMci[1]) nigdy nie zjeżdżają; prosić będą króla IMci, aby napisać rozkazał do cesarza IMci, żeby na czas umówiony komisarze też jego stanęli i te różnice i krzywdy decydowali. **40.** Jarmark kamieniecki że za sobą pericula niemałe tej fortecy pociąga, do której nieprzyjaciel pod pretextem kupieckim mógłby się łacno wkraść i zamysły swe wykonać, dla tego za rzecz słuszną być rozumiemy, aby do Jazłowca był znowu przywrócony i prawem obwarowany, aby się tam żadne depaktacye sub paenis nie działy. **41.** Panowie obywatele pruscy i miasta pruskie, iż nierówno z nami w podatkach pociągają, tak w łanowych jako i czopowem, dlatego i w tem o koekwacyą uczynią staranie pp. posłowie. **42.** Szafarze i poborcy przemyski i sanocki, iż podług laudum swego z podatków na wyprawienie ludzi na wojnę pruską uchwalonych, że dostateczny nam na sejmiku rachunek uczynili i kwity od nas otrzymali, dla tego na żaden trybunał ani piotrkowski ani lubelski ani radomski nie mają być pociągani. **43.** A jeśliby do jakich podatków na tym sejmie exigente necessitate Reipublicae przyjść miało i Rzplta za rzecz słuszną to rozumiała, tedy na takie pozwolić mają, na jakie zajdzie zgoda wszystkich stanów, starając się jednak, aby jako z najmniejszym ciężarem naszym to być mogło, i żeby nam nie podymne ale pobory przynieśli, przestrzegszy i tego, aby ziemi przemyskiej i sanockiej, które na wyprawę żołnierza pruskiego nadewszytkie inne województwa więcej jednym poborem dać musiały, to im dla słusznej koekwacyi podług przeszłej konstytucyej potrącono było. A iż ziemia lwowska jako się ex calculatione tu w kole naszem przez JMć pana szafarza i poborcę uczynionem pokazało z podatków na wojnę pruską uchwalonych zostali winni siedmnaście tysięcy zł., z których już 12.600 za asygnacyą króla JMci na regiment IMci p. Dynohfa[a]) oddali, tedy i tę resztę 4 400 zł. także według asygnacyej króla IMci i intencyej sejmu przeszłego IMci p. szafarz oddać będzie powinien. A iż p. poborca w tę summę defekta jakieś inkludować chce, czego mu koło nasze, iż to na przeszłym sejmiku bracia uznali, że te defekta ultra summam suprascriptam 17.000 już były przyjęte, nie przyjęło, tedy jeśliby ich de bono essse p. poborca do IMci p. szafarza naszego oddać niechciał, zlecamy to IMci p. szafarzowi naszemu, aby onych per strepitum iuris processu fisci dochodził. Koszt jednak, który na tę sprawę uczyni, będziem na potem powinni przyjąć IMci. **44.** Poborcowie we cztery niedziele po konkluzyej sejmowej w dzień wtorkowy a w ziemi lwowskiej w niedziel sześć w grodach swych mają być obierani. **45.** Iż przez to niemała się dzieje szkoda Rzpltej, iż wina w cenie podnoszą się, że passim po wina za granice jeżdżą, dla tego reasumowana być ma konstytucya o niewyjeżdżaniu po wina za granicę i do egzekucyej przywiedziona, aby

a) Denofa Lw. [1]) Ferdynand II. Ob. Vol. l. III. 921.

żaden nie ważył się tego in posterum czynić cuiuscunque sit status conditionis et praeeminentiae sub confiscatione win et paena in constitutione expressa. A IMć p. podskarbi koronny z urzędem grodzkim straż dawać ma, przestrzegając i tego, aby podług konstytucyej 1626[1]) w beczce cztery baryły bywały, czego urząd wojewodzy i grodzki przestrzegać ma. 46. Składne winne, tak jako i czopowe, aby plus offerenti arendowano, gdyż stąd coraz to większa aukcya róść będzie. 47. Dekretów sejmowych aby trybunał nie znosił warować et e contra. 48. Retenta poborowe ad publicum a nie ad privatum usum aby obracane były. 49. Grzywny zwyczajne aby posłom na sejmie oddawane były, których nie wiemy czemu, sejmu przeszłego unikniono. 50. Niemiecka milicya, która wiele kosztuje i ciężka jest w exakcyach ludziom, ma być zniesiona, a polska w ryzę dawną wprawiona. 51. Metropolitowie i władykowie, archimandrytowie ruscy, aby tytułów arcybiskupich, biskupich i opackich nie zażywali, ale się według dawnego zwyczaju zachowali i krzyża przed sobą in publico nosić nie kazali, co samym IchMiom księżej arcybiskupom należy warować; także i przełożony duchowny Ormianów lwowskich[2]) aby arcybiskupiego tytułu zażywać nie ważył się. 52. Zamek sanocki, iż jest ukrainny i wiele na nim Rzpltej i tamtym krajom zależy, a bardzo minatur ruinam i część go już w San wpadła, dlatego prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci i Rzpltej, aby do niego rewizorowie zesłani byli, za których uznaniem, aby J. kr. Mć, bądź daniem jakiej daniny p. staroście sanockiemu, małą bardzo intratę do tego starostwa mającemu, imponat necessitatem naprawy jego bądź i inszym sposobem reparacyej jego provideatur. 53. Na roki sanockie, które sądzą się post festum s. Laurentii, iż obywatele tameczni dla żniw i inszych impedimentów zjeżdżać nie mogą, dla tego ad feriam tertiam post festum sacratissimi corporis Christi mają być przeniesione. 54. Iż wiele takich znajduje się, którzy mniej o uczciwe swoje dbając na honor ludzi szlacheckich przez zadanie nieszlachectwa następują, onych turbują i dishonorują, a to podobno dlatego, że na takowych turbantów mała paena w prawie pospolitem nałożona, dlatego elaborabunt pp. posłowie, aby większą winą byli karani ci, którzyby tego zadania swego nie dowiedli. 55. Pactis conventis warowana jest szkoła rycerska, która że dotąd do efektu nie przyszła, prosić, aby i temu dosyć się stało. 56. Wojski żydaczowski, iż się wielkim być rozumie i pisarzowi grodzkiemu[a]) lwowskiemu precedencyej dać nie chce, dla tego, że jest starostwa sądowego, a że w tejże ziemi drugi wojski lwowski najduje się, dla tego prosić będą J. kr. Mci o decyzyę tej konkurencyi. 57. Podług konstytucyej szczęśliwej koronacyej J. kr. Mci[3]) namówione są hiberna przez pp. komisarzów mianowaną konstytucyę naznaczonych, na które aby i drugie województwa zezwoliły i do effektu to przywiedzione było, prosić będą. 58. Warować i to mają pp. posłowie, aby subsidia, które czasem z obcych krajów miewamy nie bywały większe i potężniejsze nad wojsko domowe. 59. Okazowanie, z którego tylko konfuzya pochodzi, iż mniej potrzebne być rozumiemy, dla tego chcemy, aby zniesione było, a jeśliby na to insze województwa nie pozwoliły, starać się mają, aby nasze województwo od niego uwolnione było. 60. Komisye i dekreta komisarskie, in causis fundi legitime wyprawione, aby nie były in dubium wokowane. 61. Abyśmy się tem lepiej w egzakcyej sprawiedliwej podatków przejrzeć mogli i żaden kontrybucyi nie ubiegał, obwarować to, aby in posterum pp. poborcowie regestra swe i rachunki w grodzie aktykowali, które gród darmo powinien będzie przyjmować. 62. A o przeszłe podatki, z których już kwity pp. poborcowie otrzymali, aby nullatenus turbowani nie byli, gdyż po te czasy różne koło tego mankamenty za inkurzyą tatarską bywały. 63. Zamek sądowy żydaczowski, iż jest bardzo spustoszony i zubożony, prosić będą J. kr. Mci, aby jaka prowizya dana była p. staroście na reparacyą jego, albo więc te wsi, które od starostwa żydaczowskiego oderwane trzyma IMć pan sandomierski[4]) po ześciu jego do zamku przywrócone były. 64. Sejmowych infamii aby trybunał nie znosił, warować. 65. Jeśliby kiedy przyszło do jakiego zaciągu żołnierskiego gwoli niebezpieczeństwu Rzpltej praecavere, aby w miejscach niebezpieczeństwu onemu podległych pobliższych zaciągano go i po zapłacie żadnych odpo-

---

a) ziemskiemu. | [1]) Vol. l. III, 533. A. ib. p. 478 inn. [2]) Toroszowicz Mikołaj. [3]) Vol. l. III, 788. [4]) Mikołaj Ligęza.

czynków na leżach nie dając, abdankowano. **66**. Wiele na tem sprawiedliwości zależy, aby dekreta trybunalskie na żołnierzu ferowane do egzekucyej przywiedzione były, dla tego warować to mają, aby pp. hetmani egzekucyą żołnierzów in castris praeventis podług osądzenia trybunalskiego czynili. **67**. Konkluzya konstytucyi anni 1635 o składnym winnem[1]), iż jest bardzo stanowi szlacheckiemu gravabilis, którą possessoribus miast i miasteczek, gdzie składne winne bywa przed sądem wszelakim odpowiadać każą, dlatego ma być poprawiona, aby przed sądem wszelakim sprawowali się. **68**. Na trybunał radomski, aby szlachtę nie pociągano i z regestru skarbowego a nie z proviantorum, który nie wiemy skąd urósł ku turbacyej szlacheckiej, sądzono. **69**. Wielkie się praeiudicia gravamina i szkody ludziom szlacheckim i ich poddanym dzieją od panów, kupami wielkiemi jeżdżących i swawolników swoich sprawiedliwości nie czyniących, praecavere i to, aby wolno było takowych na trybunał pozywać inter causas militares. **70**. Konstytucye o nagrodzie zasłużonym i o wójtostwach aby z starostwy nie chodziły, aby były reasumowane i do egzekucyi przywiedzione. **71**. Drogi aby miasta i miasteczka naprawować powinni byli pod winami, które się zdać będą ordinibus. **72**. Żydzi aby nie byli nad prawa swoje pociągani pp. posłowie ineant rationes, ani też prawa przeciwko sobie ferowane in toto zachowali. **73**. Żydzi aby in posterum pogłówne realiter płacili in capita, a nie summą odkupowali się, aby pobory i soszę, od których tylko do przeszłego sejmu są uwolnieni, dawali.

P e t i t a.

74. Odważne zasługi IMci p. Jana Lanckorońskiego Bąka godne są wszelakiej remuneracyej, za które in vim gratitudinis odniosszy z łaski J. kr. Mości jurgelt pewny w Pucku, iż mu go p. starosta pucki nie dbając ani na dekreta J. kr. Mci, aby ten dekret do efektu był przywiedziony i zmiłościwej łaski J. kr. Mci pro meritis suis odnieść mógł jaką nagrodę. **75**. Jakośmy i przed tem pod czas szczęśliwej koronacyej J. kr. Mci IMci p. Marcina Skurgiewskiego odważne zasługi w wielu expedycyach oświadczone J. kr. Mci zalecali, tak i teraz imieniem naszem przedłożywszy J. kr. Mci, jaką szkodę w dobrach swych przez spustoszenie pogańskie sam w obozie na służbie Rzptej będąc odniósł i małżonkę z stratą substancyej swojej z niewoli pogańskiej wykupować musiał, prosić będą pp. posłowie, aby miłościwie na zasługi jego mając baczenie, one w podawających się okazyach raczył nagrodzić. **76**. IchMciów pp. Chodorowskich z IMcią panem sędomirskim[2]) sprawa, w której już i komissya wywiedziona, aby tandem na tym sejmie efekt i decyzyą wzięła, i ta zamiana laudo publico przy IchMciach została, prosimy. **77**. IMć p. Mojżesz Mohiła, hospodar niegdy wołoski, który dla życzliwości swojej przeciwko tej ojczyźnie hospodarstwa postradał, godzien jest jako politowania tak i wszelakiej od Rzptej wdzięczności, którego merita zalecić mają pp. posłowie J. kr. Mci. **78**. Za p. Białoskorskim, który w wojtostwie rodatyckim z niemałym kosztem mosty na bardzo złej przeprawie naprawuje, prosić będą o rewizyą na mostowe. **79**. Za uskarzeniem p. Powalskiego, iż się wielce ukrzywdzonym mieni i dekretami sejmowymi in contumatiam bez pozwów nakryty, prosić J. kr. Mci, aby do justyfikacyej był przypuszczony, albo więc aby król IMć w tę sprawę summarie wejrzeć roskazał, deputowawszy na to kogo z pp. senatorów albo urzędników. **80**. Za OO. Dominikanami konwentu tak smoleńskiego jako i nowogrodzkiego wniosą prośbę pp. posłowie, aby fundusze i przywileja wejrzawszy w contenta onych na domy i place erekcyą klasztorów i kościołów nadane konstytucyą approbowane były. **81**. Za OO. Franciszkany konwentu grodeckiego prosić będą pp. posłowie, aby grunt za miastem leżący, Mokrzec rzeczony, z dwiema łanami, które za przywilejem ś. p. króla IMci do lat piętnastu trzymali, wiecznością otrzymać mogli, ponieważ inszej fundacyi nie mają, salvis oneribus Reipublicae. **82**. IMci p. Grochowskiego wojskiego samborskiego odważne zasługi, które z utratą zdrowia i dostatków swoich acz w wielu ekspedycyach, w oblężeniu jednak osobliwie smoleńskiem wszystkie incomoda belli ponosząc oświad-

---

[1]) Vol. I. III, 1862 t. Składne winne. [2]) Mikołaj Ligęza.

czył, godne są wszelakiej remuneracyi, które J. kr. Mci pilnie zaleciwszy prosić będą, aby w podawających się okazyach mógł uznać miłościwą łaskę J. kr. Mci. (83) Miasto Przemyśl iż jest bardzo znędznione od ustawicznych stanowisk i egzakcyi żołnierskich, dlatego prosić będą J. kr. Mci, aby jako insze przedniejsze miasta od stanowisk żołnierskich uwolnione było i do municyej onego aby Żydzi, których jest niemało, przykładali się. Więc że i na tem wiele obywatelom przemyskim należy, aby tam skład winny mógł być, starać się będą, aby i ten za zgodą stanów otrzymać mogli. Także i składne miedzi onym z przywilejów królów Ich Mciów z dawna nadanej, a zaniedbanej iniuria temporum, żeby znowu im było restytuowane. Jatki rzeźników przemyskich, iż są pod kościołem OO. Franciszkanów postawione, które bardzo i kościół i konwent fetory zarażają, efficient pp. posłowie, aby za transakcyą i zgodą z miastem były zniesione i na insze miesce przeniesione. 84. Miasteczko Drohobycz na szlaku prawie tatarskim będące a żadnej obrony nie mające, gdzie i żupy są J. kr. Mci, iż na fortyfikacye swoje i municyą wojenną niskąd poratowania mieć nie może i sami zubożeni będąc tanti nie są, wniosą przeto pp. posłowie za nim prośbę, aby bądź z czopowego bądź z poborów na opatrzenie jego kwota naznaczona była. 85. Miasteczko Wisnia, w którem się sejmiki nasze zwykły odprawować, acz za zgodą wszech stanów patrząc na nędzę i spustoszenie jego konstytucyą coronationis od leży, stanowisk i stacyej żołnierskich jest uwolnione [1]), iż jednak żołnierze na nie nie respektując po staremu stacye z nich wyciagają i do ostatniej nędze przywodzą, dla tego prosić J. kr. Mci i stanów koronnych, aby obostrzona być mogła. Którzy iż też w gruntach i lasach swych od niektórych ludzi slacheckich praeiudicia odnoszą, aby im do rozgraniczenia kommisya denegowaną nie była. Więc aby im i jarmarki pozwolone były. 86. Za miastem Krosnem, które jest pograniczne prosić będą pp. posłowie, aby w prośbach swych miłościwą łaską J. kr. Mci uznać mogli. 87. Miasteczko Radymno po kilkakroć od nieprzyjaciela koronnego spalone niemal z gruntu zniesione, które i ustawiczne przechodzące chorągwie bardzo niszczą, prosić będą, aby libertationem do lat kilku od podatków publicznych otrzymać mogło. Jakób Maksymilian Fredro podkomorzy przemyski na ten czas marszałek sejmiku wisznieńskiego.

Castr. Sanoc. Rel. 154 p. 970—989. Castr. Leop. Rel. 387 p. 1850—1877. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 82 v. — 88.

201.

W Wisni, 16 grudnia 1636.

Sejmik wiszeński kwituje poborcę ziemi przemyskiej.

My rady dygnitarze i rycerstwo wojewodztwa ruskiego ziemie przemyskiej na sejmik do Wisnie pro die nona Decembris zgromadzeni oznajmujemy komu to wiedzieć należy, iż IMć p. Aleksander z Pleszowic Fredro cześnik i poborca ziemie przemyskiej, będąc obrany ex laudo nostro do wybierania poboru jednego pro die 14 Jannuari w roku teraźniejszym 1636 uchwalonego na dopłacenie chorągwiom z powiatu naszego ziemie przemyskiej na ekspedycyę świeżo pruską naznaczonym, przy bytności IMci p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego i szafarza naszego przemyskiej i sanockiej ziemie przez deputaty IMcie p. Remijana Wojakowskiego podsędka ziemi przemyskiej, p. Tomasza Grochowskiego łowczego, IMć p. Farureja Mikołaja, IMć p. Jana Adama ze Zmigroda Stadnickiego do przesłuchania IMci liczby z podatków wybranego poboru jednego i przez ręce IMci wydanego z koła naszego wysadzonych uczynił takową liczbę. Naprzód ze wsi tak J. kr. Mci do starostw należących, jako i IMci pp. duchownych i świeckich łanowego poboru jednego z tem co przy łanowem bywa pokazał wybranego zł. p. 5589 groszy 4 pieniędzy półsiedemnasta; defektów

[1]) Vol. l. III., 826.

w tychże wsiach ziemie przemyskiej dla spustoszenia tatarskiego dotąd nieosiadłych juramentami autentycznymi komprobowanych wywiódł złotych 1294 groszy 25 pieniędzy półpięta. Ze wsi zaś generaliter wszystkich do ekonomiej samborskiej należących pokazał także wybranego poboru jednego złotych pol. 1504 groszy dwa; defektów w tychże wsiach dla spustoszenia tatarskiego dotąd nieosiadłych juramentami autentycznymi komprobowanych wywiodł zł. 638 groszy 27 pieniędzy 9. Z miast zaś i miasteczek tejże ziemie przemyskiej łanowego szosów i od rzemieślników pokazał wybranego poboru jednego zł. 2274 groszy siedm; defektów w tychże miastach i miasteczkach ziemie przemyskiej tak dawnych miast pogorzeli jako i świeżo teraźniejszej miasteczka Kańczugi i Nowego miasta juramentami autentycznymi komprobowanych wywiódł zł. 572 groszy 5 pieniędzy 9. Zaczem wszystkiej sumy łanowego wsi, miast i miasteczek i od rzemieśników wybranego poboru jednego czyni zł. p. 9367 groszy 13 pieniędzy półsiedmnasta; defektów zaś tak w łanowem wsi miast i miasteczek jak i od rzemieśników wywiódł zł. 2505 groszy 28 pieniędzy połpięta. Z której sumy wybranego poboru wytrąciwszy salarium IMci p. poborcy od każdego złotego po groszu złotych 312 i groszy 7 zostawa się zapłacić 9.055 zł. groszy 6 pieniędzy półsiedmnasta. Którą sumę IMć p. poborca gotowymi pieniądzmi sposobem niżej opisanym realiter oddał i zapłacił: na 400 dragonów dwadzieścia sześć IMci p. Denhopha reszty tak pieszej jako i drugiej ćwierci i z kuchennem do zapłacenia z powiatu naszego ziemie przemyskiej pozostałej zł. 6284 groszy 9. pieniędzy 12. IMci p. Janowi z Pleszowic Fredrowi sędziemu i szafarzowi naszemu przemyskiej i sanockiej ziemie na sklep do chowania ksiąg ziemskich przemyskich ex laudo nostro naznaczonego zł. 2170 groszy 27 pieniędzy półpięta. Salarium IMci p. szafarzowi naszemu z powiatu naszego ziemie przemyskiej naznaczone zł. 600, suma tedy wszystkich wydatków z pomienionego poboru jednego IMci p. poborcy excluso salario wynosi 9055 zł. groszy 6 pieniędzy połsiedmnasta Zaczem pokazuje się z dystrybuty, że przy IMci p. poborcy nic a nic sumy pomienionego poboru jednego nic nie zostało się. A iż tenże IMć p. poborca uczynił nam dostateczny rachunek ze czterech poborów drugiej raty pro die 24 Aprilis w roku blisko przeszłym 1635 na ekspedycyą świeżo pruską na sejmiku naszym wiszeńskim uchwalonych, przy bytności IMci p. z Pleszewicz Fredra sędziego i szafarza naszego ziemie przemyskiej i sanockiej przez deputaty IMć p. Remiana Wojakowskiego podsędka przemyskiego, p. Tomasza Grochowskiego łowczego, p. Mikołaja Farureja podstarościego sanockiego, p. Szymona Zaporskiego z koła naszego na sejmiku naszym wisienskim pro die 30 Octobris w roku blisko przeszłym odprawowanym naznaczonych, z których podatków czterech poboru drugiej raty pokazał sumy łanowego wsi miast i miasteczek i od rzemieślników in simplo wybranej zł: p. 9423 groszy 28 pieniędzy półjedenasta a to dla świeżego defektu pogorzenia miasta Kańczugi, na simplę zł. 88 groszy 22 juramentem autentycznem likwidowanego. Defektów zaś łanowego wsi, miast i miasteczek i od rzemieśników ziemie przemyskiej in simplo wywiódł juramentami autentycznymi komprobowanych zł. 2443 groszy 14 pieniędzy półpięta. Suma tedy na cztery poboru drugiej raty wybranej wynosi 37695 groszy 24 pieniędzy 6, z której wytrąciwszy salarium IMci p. poborcy od złotego po groszu złotych 1256 groszy 15 pieniędzy 12, przychodziło się zapłacić zł. 36439 groszy 8 pieniędzy 12. Którą sumę IMć p. poborca gotowymi pieniądzmi realiter oddał i zapłacił sposobem niżej opisanym. Na chorągiew IMci p. wojewodzica ruskiego usarza sta koni po zł 50 rachując na koń zł. 5000, kuchennego tak za pierwszą jako i drugą ćwierć zł. 200. Na chorągiew IMci p. Pawłowskiego kozaków 200 koni po zł. 40 rachując na koń zł. 8000, kuchennego za obiedwie ćwierci zł. 400. Na chorągiew IMci p. Bałabana kozaków 100 koni po zł. 40 rachując na koń zł. 4000, kuchennego za obiedwie ćwierci zł. 200. Na 426 dragonów IMci p. Denhopha na koń po zł. 39 rachując zł. 13.227 groszy 20 pieniędzy 6; summa tedy dystrybucyej czterech poborów drugiej raty przez ręce IMci p. poborcy wydanej wynosi zł. 36.227 groszy 20 pieniędzy 6. A pierwszej raty czterech poborów sumy zadanej na pierwszą ćwierć zł. 217 groszy 18 pieniędzy 6, czego suma obojga czyni excluso salario zł. 36.439 groszy 8 pieniędzy 12, zaczem pokaże się to z dystrybucyej, że przy IMci p. poborcy także nic a nic z sumy spomie-

nionych poborów czterech drugiej raty nie zostało się. Z takowege tedy wzwyż pomienionych podatków tak czterech poborów drugiej raty jako i jednego nad opłacenie poboru nad ostatecznem porachowaniem i we wszystkiem dosyć uczynieniem IMci p. poborcy przemyskiego wiecznymi czasy kwitujemy w kole naszem wolnym czynimy z potomkami IMci i ten kwit do akt grodzkich przemyskich podać pozwalamy. Na co dla lepszej wagi i pewności IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy ten kwit ręką własną podpisać z przyciśnieniem pieczęci swej. Działo się w kościele wisnienskim w kole sejmiku naszego dnia 6 miesiąca grudnia roku 1636. Jakub Maxymilian Fredro podkomorzy przemyski marszałek na ten czas sejmiku wisienskiego.

Castr. Prem. Rel. 359, p. 71—74.

202.

Pod Lwowem, 20 kwietnia 1637.

Regestr szlachty lwowskiej i zydaczowskiej na okazowaniu pode Lwowem.

Regestrum nobilitatis, districtus Leopoliensis et Zydaczoviensis per gsum. Samuelem Naraiowski dapiferum terrae Leopoliensis conscriptae feria secunda post dominicam in albis anno domini 1637.

IMć p. kasztelan lubaczowski. IMć p. podczaszy koronny. IMć p. starosta lwowski. IMć p. podczaszy lwowski przez sługę chory. IMć p. chorąży podolski. IMć p. sędzia lwowski przez wnuka. IMć p. stolnik lwowski. IMć p. stolnik podolski. IMć p. starosta osiecki. IMć p. podsędek lwowski. IMć p. podstoli lwowski przez sługę IMć p. pisarz lwowski. IMć p. Mikołaj Lubieniecki, wojski zydaczowski. IMć p. pisarz buski przez syna. IMć p. cześnik podolski. JejMć p. podczaszyna koronna stawiła poczet. IMć p. Mikołaj Narajowski. IMć p. Alexander Gidziński. IMć p. Konstanty Gidziński. IMć pp. Cetnerowie. IMć p. Adam Narajowski. IMć p. Jan Chodorowski. IMć p. Jan Wydzga. IMć pp. Piotr i Marcin Trzebinscy. IMć p. Stanisław Korytko przez sługę. IMć p. Jan Brzuchowski. IMć p. Alexander Dzidosicki. IMć p. Mateusz Zajączkowski. IMć p. Władysław Cebrowski. IMć p. Kasper Wilzenski. IMć p. Stefan Potepski. IMć p. Mikołaj Potepski. IMć p. Mikołaj Janicki. IMć p. Jan Krasowski. IMć p. Piotr Kraiowski. IMć p. Jan Dobrzanski. IMć p. Jan Kornicki. IMć p. Nikodem Kurowski. IMć p. Jan Głoskowski. IMć p. Stanisław Głoskowski. P. Andrzej Krajowski. P. Mikołaj Białoskorski. P. Piotr Opocki. P. Teodor Terlecki. P. Gasper Wazyński. P. Jakób Golanski. P. Wacław Jawosz. P. Andrzej Niewęgłowski. P. Jan Kamionomoyski. IMć p. Mikołaj Brzozdowski. P. Waleryan Konarski. P. Stanisław Baraniecki. P. Grzegorz Piotrowski. P. Wojciech Gorski. P. Jerzy Krasuski. P. Gabryel Krasuski. P. Joachim Krauszowski. IMć p. Marcin Grabianka. IMć p. Marcin Marchocki przez sługę. P. Iwan Witwicki. IMć p. Prokop Tyssarowski. P. Jan Strzemię. PP. Grzegorz i Alexander Sokołowscy. P. Paweł Zawacki. P. Wojciech Mysłowski. P. Jędrzej Rudzki. P. Marcin Truskolaski. IMć pp. Mikołaj, Andrzej, Samuel Czołhańscy. IMć p. Marcin Rzewuski. IMć p. Stanisław Nowoszycki. JejMć p. Elżbieta Humnicka. IMć p. Malcher Nowoszycki. IMć p. Sieprawski przez sługę. IMć p. Krzysztof Sławski. P. Jan Kłopotowski. P. Mikołaj Baraniecki. P. Stanisław Słowikowski. P. Stanisław Krobanowski. P. Kasper Rosnowski. IMć pp. Zygmunt, Szczęsny, Stanisław Poradowscy. P. Jakub Kakowski przez sługę. IMć pp. Jan, Piotr, Stanisław Stankarowie. PP. Iwan, Jac Hoszowscy. P. Wasiel Ilnicki. IMć p. Walenty Rychłowski. P. Stanisław Rzewuski przez sługę. P. Iwan Malicki. P. Stanisław Stapkowski. IMć p. Szczęsny Cichrowski. P. Stanisław Dubrski. P. Marcin Chronowski. P. Stefan Sieciński. Pani Bułdyjowa. IMć p. Bartosz Kalinowski. P. Andrzej Bledowski. P. Jan Kakowski. P. Jan Janicki. P. Jan Gosniowski. P. Wacław Dubaniowski. P. Maciej Grusiecki. P. Stanisław Zaleski. P. Iwan Ilnicki. IMć p. Jan Lipiński. P. Piotr Cieszycki. P. Jerzy Świecicki. P. Hieronim Zaleski. P. Mikołaj Czerniowski. P. Krzysztof Choinski.

P. Aleksander Podolski. P. Sebastian Kochanowski. P. Jan Widzowski. P. Jan Dobrzynski. IMć p. Paweł Swirski. P. Jan Ostrowski. P. Mikołaj Zuchowski. P. Tachalski z Nowosielec. P. Stanisław Wielogorski. P. Jerzy Witwicki. P. Mikołaj Mnichowski. P. Paweł Bieniecki. P. Jakub Sikorski. P. Bartłomiej Zaliwski. P. Adam Rzeczycki. P. Adam Sutkowski. P. Alexander Witwicki. P. Samuel Kossakowski. P. Stanisław Szystowski. P. Jan Rypciowski. IMć p. Jendrzej Krzeczowski przez sługę. P. Simon Olewinski przez sługę chory. IMć p. Ludwik Ozygalka przez sługę chory. P. Alexander Gostomski. P. Paweł Ziołkowski. P. Władysław Wreszc. IMć p. Jendrzej Kakowski. P. Łukasz Paprocki. P. Wojciech Krępski. P. Stanisław Ołtarzowski. P. Wojciech Hubnicki. P. Wasil Witwicki. P. Stanisław Krogulecki przez syna chory. P. Stanisław Czermieński. PP. Krzysztof i Jakub Kroszynscy. P. Wojciech Chludzinski. IMć p. Rafał Łaszcz. P. Marcin Wilczek przez syna. IMć p. Paweł Lapinski. IMć p. Krzysztof Skorkowski. P. Jan Dunikowski. P. Jan Baraniecki. P. Ferens Podwysocki. P. Jan Łoziński. P. Stanisław Łastowiecki. P. Stanisław Baczewski. P. Krzysztof Chechelski. Pani Janowa Kamieniecka. JejMć p. podstolina lwowska. P. Jerzy Zamojski. IMć pp. rajcy lwowscy stawili poczet. IMć p. Mikołaj Lewoszyński. P. Maryan Krzywkowski. P. Jan Dobrzanski. P. Stefan Zeliborski. P. Andrzej Błendowski przez sługę chory. P. Bazyli Swarychowski. P. Kasper Wiecki. P. Ferens Lozinski. P. Iliasz Czaykowski. P. Leś Skolski z Borszowa. P. Jan Grzybowski. P. Jeremi Turzanski. P. Stanisław Konopinski. P. Tomasz Rozwadowski. P. Andrzej Kossakowski. P. Piotr Tyskowski. P. Jan Nasielowski. P. Piotr Skurkowski. IMć p. Stanisław Kowalski przez sługę. P. Jerzy Magdalenski. P. Kasper Nowosielski. P. Mikołaj Lozinski. P. Jan Łebkowski. P. Jędrzej Osinski. P. Jan Msciwujski. P. Malcher Przezdziecki. P. Krzysztof Krziski. P. Jakub Zaleski. P. Ludwik Koszowski. P. Stanisław Łastowiecki. P. Jerzy Łastowiecki. P. Jan Homicki. P. Wacław Zapłatynski. P. Jan Chotecki. JejMć p. Połaniecka. P. Stanisław Rogalski. P. Maciej Gasparski. IMć p. Jerzy Sławkowski. IMć p. Stanisław Sławkowski. P. Hryc Witwicki. P. Jacko Czajkowski. P. Ferens Jasnicki. P. Alexander Witwicki. P. Antoni Hoszowski. P. Stanisław Zornicki. P. Andrzej Hoszowski. P. Łukasz Skolski. P. Kość Korczynski. P. Wasyl Przedrzymierski. P. Dmitr Łucki. P. Piotr Podlesiecki. P. Stefan Rudnicki. P. Piotr Witwicki. P. Jan Galinski. P. Andrzej Kakowski. PP. Andrzej i Hrehory Bratkowscy. P. Anna Kakowska przez sługę. P. Piotr Hoszowski. P. Iwan Popiel. P. Andrzej Podlesiecki. P. Sienko Łozinski. P. Fedor Podlesiecki. P. Iwan Skolski. P. Wasiel Ziornicki. P. Iwan Zerebecki. P. Jan Popielowski. P. Stanisław Strzyzowski. P. Szymon Łozinski. P. Hrehory Podlesiecki. P. Ławer Przedrzymirski. P. Iwan Ziorniski. P. Waśko Łozinski. P. Piotr Bratkowski. P. Szymon Jasniski. P. Michajło Jasniski. P. Waśko Kruszelnicki. P. Jacko Przedrzymierski. P. Alexander Przedrzymierski. P. Iwan Przedrzymierski. P. Tomasz Chodecki. IMć p. Franciszek Nieprzecki. P. Wojciech Podwysocki. P. Iwan Przedrzymirski. P. Tomasz Oski. P. Fedko Czaykowski. P. Iwan Strutyński. P. Stanisław Wieczkowski. P. Iwan Łozinski. P. Iwan Winnicki. PP. Siemion i Kosc Hoszowscy. P. Jan Garlinski przez syna. P. Jakub Młodecki. P. Filip Rytrowski. P. Jan Izycki. P. Les Czaykowski. P. Andrzej Blendowski P. Jan Kłopotowski. P. Jakub Kakowski. P. Adam Dzierzecki. P. Fedko Czajkowski. JejMć p. Zofia z Bydin Polanowska przez sługę Stanisława Gościckiego. P. Andrzej Rozwadowski. P. Paweł Czajkowski. P. Andrzej Mazowiecki. P. Jan Bieliński. P. Tomasz Chodecki. P. Bazyli Wysłobodzki. P. Krzysztof Koniecki. P. Kasper Ryczycki. P. Teodor Winnicki. P. Wasko Krynicki. P. Jan Balicki. P. Jerzy Machnicki. P. Jan Czaykowski. P. Piotr Sokolnicki. P. Hrehory Leszczynski. P. Marko Hoszowski. P. Jendrzej Bratkowski. P. Wojciech Iskra przez sługę. P. Jendrzej Krynicki. P. Teodor Jasniski. IMć p. Remian Wyszel przez sługę. P. Dmitr Macedonski. P. Florian Przedrzymirski. P. Maciej Podwysocki. P. Jan Kamienski. P. Helzbieta Słucka przez sługę. P. Jakub Srokowski. P. Jan Bogucki. P. Jan Włodkowski przez sługę. P. Wojciech Jaromtowski. P. Jan Zabłocki. P. Szymon Skawinski. P. Wasiel Medynski. P. Jacko Popiel. P. Jacko Czajkowski. P. Andrzej Łazniowski. P. Iwan Zapłatynski. P. Grzegorz Podlesiecki. P. Jacko Hortynski. P. Stefan Zapłatynski. P. Jan Srokowski. P. Stefan Czajkowski. P. Wojciech Wasimirski przez syna. P. Kasper Swidziłowski. P. Paweł Bronowski. P. Samuel

Przyłuski. P. Iwan Rudnicki. JejMć p. Skotnicka przez sługę. P. Hawryło Winnicki. P. Iwan Selecki. P. Mikołaj Czajkowski. P. Krzysztof Zdulski. P. Paweł Czajkowski. P. Fedor Czajkowski. P. Iliasz Czajkowski. P. Hrycko Kanafoski. P. Stanisław Milewski. P. Les Czajkowski. P. Wasko Łozinski. P. Sebastyan Nowosielski. P. Tomasz Lozinski. P. Prokop Witwicki. P. Jan Dubrownicki. P. Jan Lozinski. P. Iwan Hoszowski. P. Prokop Horodyski. P. Paweł Przedrzymirski. P. Paweł Czajkowski. P. Stefan Balko. P. Hawryło Krusielnicki. P. Iwan Popiel. P. Jan Siemiginowski. P. Krzysztof Dolmanski. P. Jarosz Łucki. P. Jan Kłopotowski. P. Sien Winnicki. P. Jan Witwicki. P. Roman Czajkowski. P. Marek Turzanski. PP. Filip i Wacław Rychowscy. P. Jakub Bierkowski. P. Piotr Miliewski. P. Jac Winnicki. P. Jan Korycki. P. Hrehory Skolski. P. Hrehory Zerebecki. P. Jerzy Piorecki. P. Marcin Rzewuski. P. Siemion Hortynski. P. Iwan Balko. P. Paweł Klescz. P. Iwan, Jadzwienicki. P. Mikołaj Turzański. P. Marko Krusielnicki. P. Łukasz Czajkowski. P. Jan Strzemię stary przez sługę. P. Sebastyan Kamocki. P. Jan Czerkaski. P. Piotr Wrzescz. P. Dmitr Pohorecki. P. Zachariasz Łozinski. P. Łukasz Rozniatowski. P. Teodor Srokowski. P. Fed Balko. PP. Andrzej, Jan, Stanisław Rogalscy. P. Piotr Pohorecki przez syna. P. Tomasz Łozinski. P. Mikołaj Czajkowski, P. Iwan Czaykowski. P. Roman Jasniski. P. Jakub Pohorecki. Samuel Narajowski z Narajowa stolnik ziemie lwowskiej m. p. [a]

Ind. Rel. Castr. Leop. 388 p. 409—416.

203.

W Wisni, 11. maja 1637.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm dana.

1. Instrukcya sejmiku wisinskiego IMć pp. posłów na sejm dwuniedzielny warszawski pro die tertia Junii złożony [1]), mianowicie z lwowskiego powiatu IMci p. Stanisławowi Bonifacemu Mniszkowi z Wielkich Kunczyc, IMci p. Piotrowi Ożdze pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu, z przemyskiej ziemi JMci p. Jakubowi Maxymilianowi z Pleszowic Fredrowi podkomorzemu przemyskiemu sekretarzowi J. kr. Mci, IMci p. Franciszkowi Dubrawskiemu podstarościemu przemyskiemu, z ziemie sanockiej JMci p. Adamowi Balowi z Hoczwie chorążemu przemyskiemu, IMci p. Janowi Adamowi Stadnickiemu dworzaninowi pokojowemu J. kr. Mci die undecima Maii przy powinszowaniu dobrego zdrowia i szczęśliwego panowania J. kr. Mci i oddaniu wiernego poddaństwa IMć pp. posłowie nasi uniżenie J. kr. Mci podziękują, że w tym szkodliwym Rzpltej razie z rozerwania sejmowego non deposuit regium suum animum, aby saluti et integritati Reipublicae nie miał consulere. 2. Jako nigdy województwo nasze nie było poślednie ad praestandas debitas królom IMciom panom swym gratitudines tak i teraz mając przed oczyma odwagi zdrowia, pracy, trudy J. kr. Mci dla ojczyzny naszej zaraz od wzięcia na głowę swą korony, nie jesteśmy od tego taką J. kr. Mci oświadczyć gratitudinem, na jaką insze województwa pozwolą, ostrzegszy we wszytkiem praw i wolności koronnych, wszakże przyszłoby na pozwolenie cła morskiego, aby to tylko do dwóch lat w używaniu J. kr. Mci było a potem do dyspozycyi Rzpltej wróciło się. Iż urażone prawo być widzimy, że mimo konsenz, wiadomość stanów koronnych, wojsko tak rok jest zaciągnione i dług niemały na Rzpltej się rozwlókł, providentes integritati Reipublicae dajemy plenariam facultatem pp. posłom naszym, aby stosując się do zgody wszytkich województw skuteczną temu wojsku zapłatę obmyślili i postanowili, to sobie specialiter et serio warując, aby pp. posłowie przy dawnych stali prawach, znowu teraz świeżem i wyraźnem prawem warowali, aby na potem

---

a) Podpis inną ręką. [1]) Uniwersałem z 20 marca 1637 w Warszawie datowanym rozpisał król sejm dwuniedzielny na 3 czerwca do Warszawy a sejmik wiszeński na 11 maja C. Leop. 388 p. 277—8.

absque scitu et consensu stanów koronnych wojsk żadnych nie zaciągano. 3. Dla rezerwowania sejmu przeszłego, następujące niebespieczeństwa na koronę od cesarza tureckiego także propter lubricam narodu moskiewskiego fidem żadne nie są obmyślone subsidia, tedy poruczamy pp. posłom naszym, aby skuteczną obronę Rzpltej obmyślili, taką, na jaką województwa wszytkie pozwolą, tak, aby z najmniejszem mogło to być krajów naszych już zniszczonych uciążeniem. Jednak in casum belli turcici za nastąpieniem tego nieprzyjaciela na Koronę bello aperto, dajemy facultatem pp. posłom naszym, aby pospolite ruszenie absque tamen divisione belli pozwolili królowi IMci, które tylko do przyszłego sejmu ma mieć valorem suum. 4. A jeśliby na to powszechna wszytkich województw nastąpiła zgoda, żeby nam do zaciągu żołnierza nowego przyszło, tedy zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby IMcie respektując na zniszczenie krajów naszych, inirent rationes, jakoby żołnierzowi temu i płaca dochodziła i hiberna de facto namówione i postanowione były i stanowisk i ściągnienia w województwach naszych wedle konstytucyej przeszłych aby nie miewali i nie stanowili[a]. 5. Bacząc potrzebny być Rzpltej jako dla zachowania i swawoli Ukrainy tak dla zatrzymania pakt z cesarzem tureckim fort na Kudaku, na którego fortyfikacyą iż Rzplta sumę pewną pozwoliła, starać się mają IMć pp. posłowie, aby ten fort sine intermissione był dokończony. 6. Iż się wielkie retenta namnożyły, tedy mają JMść pp. posłowie na trybunał radomski postanowić, na który nie mają być pociągani jeno ci, którzy Rzpltej pieniądze wybierają, warowawszy że non ex registro privatorum, ale z delaty skarbowej na trybunale sprawy sądzone były, na tymże trybunale pp. starostowie pro non facta executione odpowiadali. 7. Jednak ante omnia, nie przystępując do żadnych podatków, mają pp. posłowie inire rationes, aby wszytkie województwa i powiaty w podatkach koekwowały się de facto, więc i województwo czernichowskie i nowe ukrainne osady aby podatków Rzpltej nie ubiegali i de facto płacili, nie zakładając się libertacyami. 8. Strony rekuperacyej disposycyej Lembergu i Bytowa[b]) iniungimus pp. posłom, aby się w tej materyi stosowali do zgody inszych wszytkich województw. 9. Cautum to jest prawem pospolitem, iż libertacye od poborów, czopowego i inszych wszytkich publicznych podatków, nie mają mieć żadnej wagi, krom samych pogorzelców, bo przez to wielka diminucya w podatkach Rzptej dzieje się, tedy mają pp. posłowie inire rationes, aby takowe libertacye więcej zatrzymane nie były, a które by się dotąd uproszone pokazali, aby lege publica skasowane były. 10. Zlecamy też to pp. posłom naszym, aby nam żadnych inszych konstytucyi mimo te punkta od J. kr. Mci w instrukcyi mianowane a przez nas w artykułach sobie podane nie przynosili, oprócz tego, coby miało concernere salutem Reipublicae. 11. To też zlecamy JMciom pp. posłom naszym, aby nam czas na elekcyę poborcy na kwerele bliższe po sejmie naznaczyli, IMciom p. przemyślanom w Przemyślu, IMciom pp. sanoczanom w Sanoku, IMciom pp. lwowianom we Lwowie. 12. Iż obywatele województw pruskich nie pociągają z nami zarówno w podatkach, tedy IMć pp. posłowie mają się starać, zniosszy te accizy[c]) w podatkach Rzpltej, by zarówno z nami pociągali. 13. Żydzi iż zapłaty pogłównego uchodzą, szosów z gruntów i inszych podatków od rzemiosł, et quod maximum in futurum sobie libertates zatrzymywają, tedy pp. posłowie starać się o to omnimode mają, aby potem pogłównem insze wszytkie podatki Rzpltej odprawowali. Tomasz Władysław Grochowski z Grochowic łowczy sanocki marszałek natenczas sejmiku wisinskiego

Castr. Leop. 388 p. 512—515. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 92—92 v.

204.

W Wisni, 27. stycznia 1638.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. My rady dygnitarze i rycerstwo województwa lwowskiego zjechawszy się na sejmik wisinski nam od J. kr. Mci p. n. m. pro die 27 Jannuarii złożony, sejm walny sześć niedzielny

a) O. brak: i nie stanowili. b) O. Bitomia. c) accersie Lw.

poprzedzający, obralichmy zgodnie Ich Mciów pp. posłów naszych, Ich Mcie p. Jakuba Sobieskiego podczaszego koronnego krasnostawskiego, jaworowskiego starostę, p. Stanisława Bonifacego z W. Kuńczyc Mniszka lwowskiego etc. starostę ziemie lwowskiej; p. Jakuba Maksymiliana z Pleszowic Fredra podkomorzego ziemie przemyskiej, p. Franciszka Dubrawskiego podstarościego przemyskiego z ziemie przemyskiej; p. Stefana Bala i p. . . . Ulińskiego z ziemie sanockiej, którym daliśmy takową instrukcyą: 2. Podziękują uniżenie J. kr. Mci p. n. m. panowie posłowie nasi przy oddawaniu wiernego poddaństwa naszego za te obmyśliwania, które J. kr. Mć około bespieczeństwa Rzpltej naszej a państwa sobie od p. Boga powierzonego miłościwie czynić nie przestaje. Sprawiła to sollicita cura, dexteritas et prudentia Ich Mciów pp. hetmanów, iż wojsko tak dawno w służbie borgowej będące do szkodliwego Rzpltej związku nie przyszło i że tak znaczne zwycięstwo za czułością i odwagą IMciów swawolnych kup Kozaków zaporozskich jest otrzymane i szkodliwe ich zamysły przeciwko ojczyźnie naszej oprimowane, dla tego Ich Mciom in facie Reipublicae podziękowawszy wdzięczności nasze oświadczą. 3. Podziękują także tak tym Ich Mciom, którzy z ochoty swojej z ludźmi swoimi na tę usługę Rzpltej stawili się, jako i wszystkiemu rycerstwu, które odważnie i ochotnie zdrowie swe za ojczyznę przeciwko wyuzdanej swej woli kozackiej niosło, zalecając merita ich J. kr. Mci i Rzpltej. A iż konstytucya anni millesimi sexcentesimi septimi o wojtostwach nie przychodzi do egzekucyi, prosić J. kr. Mci, aby do egzekucyi przywiedziona była i wójtostwa na potem z starostwy sądowemi i niesądowemi nie chodziły, ale ludziom stanu rycerskiego Rzpltej dobrze zasłużonym rozdawane były, salvis modernis possessoribus, nie zagradzając jednak drogi i do inszych wakancyi et ad quasvis dignitates ludziom zasłużonym. 4. Warowano to jest, aby za radą pp. rad obojga narodów sejmy składane były, gwoli czemu zawsze i deliberacye podług dawnego porządku i zwyczaju z strony złożenia sejmu i około punktów materyi sejmowych do przedniejszych pp. senatorów z kancelaryej rozsyłano, których iż niektórzy pp. senatorowie przed tym sejmem nie mieli, dlatego efficient to pp. posłowie, aby na potem deliberatoriae zwyczajnie IMciów dochodzili i podług dawnego trybu sejmy składane były. Także listy sejmikowe aby wcześnie do grodów odsyłano i z grodów rozsyłano. 5. Żołnierzów tak dawno w służbie borgowej będących, aby zapłata słuszna i skuteczna doszła, iż plurrimum Reipublicae expedit, dla tego staranie uczynią pp. posłowie nasi, aby dostateczną kalkulacyą po wysłuchaniu liczby skarbowej uczyniwszy, wiele już ad rationem zasłużonego swego z przeszłych podatków wzięli i wiele im jeszcze winno, ostatek był im zapłacony, na co takie podatki pozwolą, na jakie insze wszystkie województwa zgodzą się. Jednak jeśliby insze górne województwa na tę zapłatę żołnierzowi nie pobory ale podymne pozwolili, pp. posłowie jednak nasi, według przeszłych zwyczajów, poborami do podymnego stosującymi się, one wydawać pozwolą. A poborcy we dwie niedzieli po sejmie, lwowski we Lwowie, przemyski w Przemyślu, sanocki w Sanoku mają być obierani. Do których to podatków na tę zapłatę uchwalonych przydane być mają additamenta wszystkie, które na zapłatę żołnierzowi in anno millesimo sexcentesimo decimo tertio uchwalone były. A jeśliby konstytucye tak prędko wydrukowane nie były, tedy pp. posłowie nasi na elekcyą poborców attestacyą p. marszałka poselskiego o takowych podatkach, lub sami przez się lubo też przez pisania swe, nam przynieść i do grodów podać będą powinni. To przy tem obwarowawszy, aby do tej zapłaty komisarze autoritate conventus przydani byli i żeby pp. posłowie towarzystwa swego z nimi w zaciągu będącego regestra sprawiedliwie pod sumieniem podawali a pp. lokotenenci oficerów i żołdaków swoich regestra sprawiedliwe podawszy one poprzysięgali. A ta płaca wojsku podług dawnego trybu i zwyczaju nie gdzie indziej tylko we Lwowie ma się odprawować, lecz do której zapłaty iż wiele na koekwacyi in aequali republica w podatkach wszystkich województw należy, dla tego onej żadną miarą odstępować nie mogą. 6. Warowano prawem pospolitem, aby żołnierz sine scitu et consensu ordinum nie był zaciągany i służba onemu prorogowana. Jednak iż się temu prawu nie dosyć dzieje, dla tego efficient to pp. posłowie przez obostrzenie konstytucyej, aby na potem nullo colore et praetextu takowe zaciągi (nisi exigente summa necessitate

i to za zezwoleniem tych pp. senatorów, do których listy deliberatoriae posyłane bywają) działy się. A gdy na to zgoda pp. senatorów stanie, aby król IMć et necessitatem hanc Reipublicae i zgodę IMciów w grodzie intimować raczył i do wiadomości wszytkich przywieść. Gdyby jednak do jakiej expedycyej albo suplementu wojskowego przyjść miało, abyśmy powiatowym żołnierzem ekspedycye odprawowali. A jeśliby kto przeciwko jasnemu prawu privata authoritate takowe zaciągi czynić ważył się, aby onym de proprio płacić i szkody nagradzać tym, któreby kto od nich ponosił, powinien był, sub paena peculatus, a co forum na sejmie ad instantiam instigatoris, a super instigatorem negligentem, gdyby tego nie popierał, paena także peculatus być ma. 7. Wiele wszytkiej Rzpltej na obronie Ukrainy należy, która iż z kwarcianych pieniędzy i z inszych podatków ordinaryjnych żadną miarą sufficiens być nie może, dla tego omnes rationes inibunt pp. posłowie, aby gruntowne praesidium albo suplement do wojska kwarciannego przeciwko wszelakim zamysłom pogańskim obmyślone było i tak bez niego jako i bez zapłaty żołnierskiej nieprzyjeżdżali. 8. Kozacka swawola, która wielkie za sobą niebespieczeństwa Rzptej pociąga i poganom do wojny okazyą daje, iż za łaską Bożą a czułością wodzów wojennych i odwagą onego rycerstwa jest potłumiona, dlatego starać się mają pp. posłowie i z drugiemi województwy sposobów szukać, aby im wszytkie miejsca, które dotąd beneficio Reipublicae trzymali odebrali, czołny popalili i nie dawać im żadnych insignia i wojskiem nie tytułując znowu ad obsequium panów swych redigowali. Regestrowym jednak aby czynsze i roboty odpuszczone były, żeby względem tego pod naszymi rotmistrzami służyli, a jeśliby kiedy Rzplta usługi ich potrzebowała, aby przez komisarza J. kr. Mci rządzeni i sprawowani byli i Zaporoże aby naszymi ludźmi stanu slacheckiego osadzone było, którym skądby płaca obmyślona być miała na sejmie inibunt rationes. W tem jednak wszystkiem jaka wszytkich stanów zajdzie zgoda, i jako najzdrowsze do pohamowania ich licencyi i ad delendum imienia kozackiego będą podane media, na to pp. posłowie przypadną, prosząc przytem i o to, aby inkwizycya z tych wydanych Kozaków dostateczna uczyniona była. Jeżeliby się do tej licencyi ich i nastąpienia na Rzpltą radą i pomocą ludzie stanu szlacheckiego przymięszali i jeżeliby się którzy takowi znaleźli, aby sądzeni et iuxta condignum karani byli. 9. O przyjaźni narodu moskiewskiego trudno mamy sobie co pewnego objecować, którzy iż bardzo inhiant zamkom przez traktaty Rzptej oddanym, dla tego życzymy, aby zamki tameczne praesidiis condignis z intraty dóbr tamecznych opatrzone były, gwoli czemu aby komisarze z sejmu naznaczeni byli, którzyby podług konstytucyej anni millesimi sexcentesimi decimi tercii i inszych, ordynacyą za św. p. króla IMci uczynioną[1]) do efektu przywiedli i zamki tamte opatrzyli wszelaką solicitacyą czynić mają. 10. Komisya do rozgraniczenia włości Rzpltej od granic moskiewskich iż dotąd efektu nie wzięła, prosić będą J. kr. Mci, aby znowu reassumowana była i rzetelna dislimitacya stała się, aby do nas żadnej ten nieprzyjaciel nie miał przyczyny. 11. Zamki inflanckie, które in possessione nostra zostają, aby praesidia swoje mieć mogły z podatków W. księstwa litewskiego, którzy się do zapłaty wojsku naszemu nie przykładają starać będą pp. posłowie. 12. Cło morskie iż wielce widzimy być potrzebne Rzpltej ad omnia ingruentia pericula od pogan następujące, którem prawie quotannis exercitus opponere musimy, także adomnes imminentes necessitates i wytchnienie nasze od ustawicznych podatków, dla tego aby do efektu przywiedzione i w swoją rezę wprawione być mogło, zlecamy pp. posłom naszym, tego przestrzegszy, żeby sine praeiudicio iurium et privilegiorum, jeśliby które słuszne et legittime otrzymane mieli i bez wszelakich trudności i zwadzenia nas z obcemi państwy et secundum certam quotam, która ma być jako najlżejsza na ten czas umocniona Reipublicae cederet. Które gdy będzie w klubę swą wprawione, nie jesteśmy od tego, na co i przeszłego sejmiku naszego zgoda była[2]), aby in vim gratitudinis J. kr. Mci przez dwie lecie do skarbu J. kr. Mci obracane były, a po zejściu dwóch leciech, żeby całe do Rzpltej wróciło się. Na których cłach i za dzierzenia J. kr. Mci

[1]) Vol. l. III. 195, Ordynacya województwa smoleńskiego. [2]) Por. wyżej. Nr. 203 ast. 2.

i potem żadne jurgelty dawane być nie mają. Exaktorowie zaś tych ceł iuramentum na sejmie in facie Reipublicae czynić będą powinni. 13. A iż Gdańsk miasto nie pamiętając na powinność swoją i przeciwko przywilejom swym i przeciwko prawom Rzptej i J. kr. Mci, które mu do zawierania i otwierania portu należy, ważyło się port ku szkodzie J. kr. Mci i Rzptej, czem samem są commercia publica turbata proprio motu zawrzeć i insze inconvenientia poczynić, dla tego inibunt rationes pp. posłowie, aby taki ich postępek był zganiony i od nich wszelaka satisfakcya J. kr. Mci i Rzptej stała się. 14. In postulatis suis W. księstwie litewskiem, które aequitati będą congrua i z prawem i z honorem korony naszej zgadzające się, aby odnieśli ukontentowanie życzymy. 15. Ordynacyą powiatów bytowskiego i lemburskiego, iż widzimy być potrzebną, dlatego mutacyą pozwolą taką pp. posłowie, na jaką zajdzie zgoda omnium ordinum, na lenno jednak żadne nie pozwalając. 16. Na postulatum księcia IMci brandenburskiego Zygmunta z słusznych racyi i z pewnych respektów pozwolić uie możemy. Także i księcia kurlandzkiego Guilhelma syna homagium, które sine consensu ordinum uczynił nie przyjmujemy. 17. Do podparcia skarbu J. kr. Mci, iż wiele na wprawienie w rezę ekonomii i dóbr stołu J. kr. Mci należy, dla tego starać się będą pp. posłowie nasi, aby tak konstytucya anni millesimi quingentesimi nonagesimi o dobrach stołu J. kr. Mci, jako i insze subsequentes, do exekucyej przywiedzione były. 18. Iż i sama słuszność i zwyczaje dawne nasze to wyciągają, aby na niektórych dobrach Rzptej reformacya królowej Jej Mci warowana być mogła, dla tego jako na nie zezwalamy tak i zlecamy pp posłom naszym, aby podług pierwszych spraw z warunkami tamże wyrażonymi stanęła, tego przestrzegłszy, ut aequa proportione dzierżawy tak w Wielkiej jako i w Małej Polsce i W. księstwa litewskiego będące pod nie podpadały. 19. Odwaga oblężeńców smoleńskich, iż aequo iure vendicat sibi, aby ną nie osobliwy wzgląd być mógł et condignam gratitudinem odnosili, dla tego nie jesteśmy od tego, aby ci, którzy w tym oblężeniu odwagę i dzielność jaką oświadczyli, a tego dostateczne attestacye od wodzów i starszych swych przed deputatami z koła poselskiego wysadzonymi pokazali, do klejnotu slacheckiego byli przypuszczeni, tak jednak, aby ich numerus więcej sześciu non excedat. Którym to oblężeńcom nobilitowanym w siewierszczyznie i smoleńszczyznie tylko opatrzenia, jeśli do których przyjdzie i oni je zasłużą, żeby dawane były. Przychęcając ludzi rycerskich do służb Rzptej i wszelakich odwag, nie jesteśmy od tego, aby p. Kosten[1]) i p. Wilam, którzy fidem et virtutem suam Reipublicae probarunt do indigenata a p. Wolk do szlachectwa byli przypuszczeni z tym jednak dokładem, aby p. Wilamowi w nagrodę zasłużonego żadne insze dobra, tylko wójtostwa dawane nie były. Na insze żadne indigenaty ani nobilitacye pp. posłowie nie mają pozwalać, któreby wprzód na sejmikach naszych proponowane nie były i na nie zgoda wszystkich obywatelów nie zaszła i jeśliby które na potem inaczej stanęły, aby żadnej wagi nie miały. 20. Iż wszytkiej Rzptej na porządnych konkluzyach sejmowych należy, dlatego sollicitabunt pp. posłowie, aby modus concludendi porządny jaki był namówiony, hoc praecustodito, aby do konkluzyej podług opisania konstytucyej coronationis przystępowano i tam nic nie czytano, coby pierwej niebyło conclusum w izbie poselskiej, i o podatki nie w senacie, ale w izbie poselskiej umawiano się, i co tam postanowionego będzie, proponowano. 21. Oświadczając i po śmierci ś. p. króla JMci wdzięczność posteritati jego, przypadamy na to, aby in desideriis suis podług wniesionego do koła naszego żądania królewiczów Ich Mciów kontentowania i efekt odnieśli, podług zgody wszytkich stanów koronnych, a jeśliby zgoda powszechna nastąpiła na koadjutorią biskupstwa płockiego, iisdem conditionibus na to pozwalamy, jako przed tem biskupstwo krakowskie królewiczowi IMci Kazimierzowi konferowane było. A Kurlandyi nie lennem ale dożywotniem prawem królewiczowi Kazimierzowi, jeżeli zgoda inszych będzie, ma być pozwolona. 22. Iż dla wielkości spraw województwa na trybunałach w kilka lat do sądzenia przypadają, dla tego starania wszelakie czynić będą pp. posłowie, i aby sowici deputaci być mogli, którzyby na dwóch miejscach oraz dla prędszej spra-

[1]) Vol. l. III, 973 indigenat Kostena.

wiedliwości sądy odprawowali, hoc praecustodito, aby żadne sprawy z Małej Polski w Piotrkowie et vice versa Wielkiej Polski w Lublinie sądzone nie były. **23.** Sejm aby aby a pactis conventis podług dawnego trybu i zwyczaju był zaczęty życzymy. **24.** Remissy trybunalskie aby po sejmie sądzone być miały przypaść na to nie możemy, raczej tego życzymy, aby im drugi dzień w tydzień był warowany, a w sądzeniu ich aby causae honorem tangentes przed inszymi przywoływane były. **25.** Iż na sejmiki obywatele a potem i na sejm posłowie zjeżdżać nie mogą, że sejmiki i sejmy na ten czas składane bywają, kiedy roki kontraktowe zwykły się odprawować i kiedy najgorsze drogi bywają, dla tego prosić będą pp. posłowie, aby na potem in fine Octobris albo principio Novembris składane były. **26.** Na dobrej minicy iż siła Rzptej należy, dla tego lubo nie życzymy, aby po ten czas, gdy się tak wiele wojsku winno, diminutio jej była, jednak jeśliby na to zaszła zgoda stanów koronnych, aby drobniejsza bita była, żeby ad proportionem talera i czerwonego złotego stosowała się. **27.** Doszło nas wiedzieć, iż J. kr. Mć zamyśla kawaleryę instituere w ojczyznie naszej, co iż jest rzecz nowa i niezwyczajna w tej Rzptej naszej, w której około wolności naszej, jako około zrzenicy oka tak piesczenie chodzimy, bojąc się, aby ta rzecz na potem i na sejmikach i na sejmach publicznych konsultacyi ustawicznie nie trudniła i nas samych z sobą in hac paritate nostra nie mięszała i nie narobiła między nami jakich diffidencyej strzeż Boże rosterków, uniżenie i pokornie J. kr. Mci p. n. m. prosimy, aby z dobrotliwości wrodzonej swojej i z zawziętej przeciwko poddanym swym, którą tak znacznie uznawamy miłości, zamysłów tych zaniechać raczył iniungendo pp. posłom naszym, aby to konstytucyą warowano było, żeby ta kawalerya podnoszona nie była, której nullatenus mieć nie chcemy. Gdzieby ta konstytucya na zniesienie tej kawaleryej nie stanęła, tedy na żadne insze ani na podatki pozwalać nie mają. **28.** Zniosą się też pp. posłowie nasi z IchMciami księżami biskupami, którzy sessye swe na sejmach zwykli miewać, aby IchMcie do Ojca Świętego[1]) intercedowali o bullam do królestwa tego, żeby do wszystkich zakonów ante vigesimum completum annum nie przyjmowali. **29.** Iż przez różne praktyki ludzie zwykli do klejnotu slacheckiego krwią od przodków naszych nabytego przychodzić, dlatego obwarują to pp. posłowie, aby na potem żadne indigenaty i nobilitacye nieważne były, któreby wprzód na sejmikach naszych proponowane nie były i na nie zgoda wszystkich obywatelów nie zaszła, jeśliby które na potem inaczej stanęły, aby żadnej wagi nie mieli. **30.** Sądowe urzędy ziemskie jako i starostwa sądowe i insze dzierzawy aby nie były dawane tym, którzyby dwudziestu czterech lat nie mieli i żeby deputaci żaden ante annum vigesimum quartum nie był obierany praecavebunt. **31.** In distributiva iustitia, iż siła wszystkim należy, dla tego staranie czynić będą pp. posłowie, aby w tej mierze modus był namówiony, jakoby wszyscy zasłużeni ex bonis vacantibus participare mogli. **32.** Iż armata Moskwie odebrana, nie wiemy gdzie się obraca, dla tego dowiedzą się o tem pp. posłowie, aby inwentowana była, starać się będą. Hiberna aby namówione i konkludowane były i żołnierz aby one potem za Nieprem odprawował starać się będą, gdyż i swej woli kozackiej tem łatwiej będzie się mogło zabieżeć i gotowość prędka contra omnes insultus pogańskich być może. **33.** Kwarciane pieniądze, które przedtem wojsku we Lwowie dawane były, iż gdzieś teraz dalej odwożą z kosztem Rzpltej, dlatego aby podług dawnego trybu i zwyczaju in posterum dalej Lwowa prowadzone nie były warują. **34.** A iż konstytucya 1611 o winach[2]) exekucyej nie przychodzi, czego przyczyną są pośledniejsze uniwersały i konstytucye, którymi exekucya tej konstytucyej jest restricta a skarbowi tylko demandata, dla tego starać się o to mają pp. posłowie, aby te konstytucye pośledniejsze i uniwersały były kasowane, a deliquens zabieraniem win et paena ibidem expressa był karany ad cuiuscumque instantiam. Także Węgrowie, żeby beczki takie, któreby miały w sobie cztery baryły przywozili i od składu do składu żeby się według tejże konstytucyej pomykać byli powinni. Czego wszystkiego officia castrensia i sukkolektorowie składów warować mają sub eadem paena in constitutione eadem expressa foro eodem

---

[1]) Urban VIII. [2]) Vol. I. III, 8 t. O winie.

repetenda ad cuiuscumque instantiam, a beczki aby były sprawiedliwe pp. podwojewodzowie dozierać mają. **35**. Konstytucya anni 1635 o składnem winnem[1]) albo jej konkluzya, iż jest tym, którzy składy w swych miastach mają praeiudiciosa, w której forum possessoribus tych miast ratione praepeditionis przed wszelakim sądem naznaczają, dlatego praecavebunt pp. posłowie, aby w takowych sprawach coram foro competenti sprawować się powinni. **36**. Po wielekroć zleciliśmy to pp. posłom naszym, aby za IMcią p. Adamem Stadnickim, na ten czas marszałkiem trybunalskim, wniosszy do J. kr. Mci prośbę, znaczne merita IMci zalecili J. kr. Mci i to przedłożyli, jako i sławnej pamięci p. ociec IMć p. kasztelan przemyski[2]) odważnie Rzpltej służąc zdrowiem swem na expedycyej moskiewskiej w oczach J. kr. Mci zdrowiem to zapieczętował, w niemałych ciężarach syna zostawiwszy i IMć sam na każdą usługę Rzptej nie leniąc się służyć nie przestawa, którego cnoty dzielności i ta teraźniejsza funkcya marszałkostwa trybunalskiego dobrem jest świadectwem, dla tego serio zlecamy to pp. posłom naszym, aby do J. kr. Mci wnieśli za IMcią prośby, aby z łaski J. kr. Mci, jako civis bene de Republica meritus mógł odnieść meritorum suorum debitam recompensam i na dalszą usługę wsparcie, nic nie wątpiąc, że J. kr. Mć miłościwie tę prośbę koła naszego przyjąwszy, zechce IMci in effectu łaskę swą oświadczyć. **37**. Merentur to znacznie merita IMci p. Łaszcza[3]) strażnika koronnego i w tej teraźniejszej potrzebie przeciwko Kozakom oświadczona cnota, męstwo i odwaga, na którą kosztem swym ośmset człeka stawił był, aby z zasług swych wszelaką wdzięczność i nagrodę od J. kr. Mci i Rzpltej odnosił, dla tego nie jesteśmy od tego, za wniesieniem prośby do koła naszego, aby Trechtymirów, którego do tego czasu Kozacy byli in possessione, był mu dożywociem konferowany i w prośbie swojej został ukontentowany. **38**. Odważne zasługi IMci p. Grochowskiego, wojskiego samborskiego i oświadczona wiara w oblężeniu smoleńskiem, iż godna jest wszelakiej remuneracyej, dla tego pp. posłowie przełożywszy merita jego zdrowiem i stratą dostatków oświadczone, J. kr. Mci prosić będą, aby od nich mógł słuszną i skuteczną odnieść nagrodę. **39**. Przypada przed sądem J. kr. Mci sejmowym, sprawa z remissyi trybunalskiej p. Jamińskiego, komornika ziemskiego sanockiego, dla tego wniosą prośbę pp. posłowie do J. kr. Mci, aby na tym sejmie sądzona i decydowana była. **40**. Ordynacye dóbr szlacheckich et successionum, summy, lenna i wieczności, kommutacye, aby żadne pozwolone nie były, przestrzegą pp. posłowie i konstytucyą warować będą. **41**. Iż się wielkie monopolia w miastach zagęściły, które do wielkiej drogości rzeczy, towary i żywności przywodzą, dla tego warować to mają pp. posłowie, aby się im zabieżeć mogło i żeby forum i paena na takowych namówiona była, którzyby się ważyli się takich rzeczy zakupować i potem drożej sprzedawać sub confiscatione mertium. **42**. Pogłówne żydowskie tak w Koronie jak i W. Księstwie litewskiem aby na sejmie uchwalone było i mimo nie aby Żydzi szosy i od rzemiosł płacili zlecamy. **43**. Iż dawnymi prawami kupców cudzoziemskich securitas, aby tuto z towarami na składy i jarmarki przyjeżdżali jest warowana, a temi czasy wiele się znajduje, którzy po gości[illegible] ultra modum, a w miastach praetextu officiorum suorum onych depaktują, przez co wielka drogość mertium exoticarum i niewygoda obywateli koronnych rośnie, efficere pp. posłowie mają, aby dawne prawa, a osobliwie konstytucya anni felicis coronationis 1633 podwojewodzych[4]) reassumowawszy, paena i forum na takowych, którzyby ultra praescriptum iurium depaktować się kupców ważyli obostrzone były. **44**. Acz dawnem prawem jest warowano, aby pp. starostowie ukrainni na zamkach swych mieszkali, jednak iż się mu dosyć nie dzieje, dlatego efficiet, aby obostrzone było i paena privationis postanowiona była, salva legalitate. **45**. Podług ordinacyej sławnej pamięci pana krakowskiego[5]), iż pewna liczba ludzi na każdą potrzebę Rzptej stawać powinna, którzy jako mamy wiadomość, iż w tej potrzebie przeciwko Kozakom nie byli, inquirent pp. posłowie, dlaczego nie stanęli, jeżeli przez Ich Mć pp. hetmanów obwieszczeni byli. **46**. Pospolite ruszenie in casum wojny tureckiej

---

[1]) Vol. l. III, 862. [2]) Stanisław Stadnicki. [3]) Samuel Łaszcz Tuczapski. [4]) Vol. l. III, 808 t. o podwojewodzych. [5]) Janusza Ostrogskiego, zmarłego 1620 r.

pozwalamy jednak sine divisione belli i według konstytucyi anni millesimi sexcentesimi vigesimi primi[1]) do sejmu tylko przyszłego. 47. Akcizę aby miasta pruskie sprawiedliwie do Krakowa[a]) i czopowe oddawali staranie czynić będą. 48. Władyctwo przemyskie, które ex antiquo przywilejami królów IchMci polskich jest in unione cum sancta Romana ecclesia ufundowane, iż sobie per vim ten, który dekretem trybunalskim jest infamowany[2]) uzurpuje, dlatego prosić będą pp. posłowie Jkr. Mci i stanów koronnych, aby IMci księdzu Krupeckiemu dawnemu władyce z monasterami in toto na chwałę Bożą fundowanymi przywrócone było i na potem aby tylko temu, któryby był in unione sanctae matris ecclesiae dawane było i dekreta trybunalskie na invasores tego władyctwa in vigore zostawały i do exekucyej przywiedzione były. Miasta także aby za mandatem J. kr. Mci onemu posłuszeństwa oddali starać się będą. 49. Iż niektóre osoby, nie będąc z sejmu na lustracyę naznaczeni, lustracye niewiemy quo praetextu odprawowali, dlatego dowiedzieć się mają pp. posłowie, qua autoritate, jeżeliby z naznaczenia J. kr. Mci hoc munus obibant; lustracye jednak przez nich dotąd odprawione niechcemy aby były dla nowych znowu kosztów wzruszane. 50. O chłopy zbiegłe, iż się tym wielkie angarie dzieją, którzy je wydają, a ci którzy je repetują brać ich nie chcą, jedno in terminis, dla czego przez czas nie mały pilnować ich muszą, efficient to pp. posłowie, aby in posterum post avisationem, której awizacyej relacya w grodzie ma być zapisana we dwie niedzieli, wolno ich do grodu należnego skąd poddany uciekł prezentować i tam oddawać cum uxore et pueris et tota supellectili, która jeśliby in toto oddana nie była, aby tamże zaraz wolno było manifestacyą uczynić i dalszy progres prawny, aby wolny aktorowi był, a jeśliby kto obwiniony i pozwany do sądu ziemskiego a takowego chłopa zbiegłego chciał się zaraz sprawić, aby tamże zaraz był uwolniony. 51. Najduje się wiele takich, którzy myta biorąc dróg nie naprawują, dlatego aby takich wolno wszędzie pozwać tanquam de iniuste extoro theloneo i też paena na nich extendowana była uczynią staranie i jeśliby kto szkodę przez to odniósł, aby ją powinni resarcire. Myta, które nie są uprzywilejowane aby były zniesione życzymy. 52. Jarmark kamieniecki, iż nie małe za sobą niebespieczeństwa pociąga, aby pod pretekstem kupców tej fortecy nieprzyjaciel nie ubieżał, dla tego starać się będą pp. posłowie, aby na insze miejsce sposobne był przeniesiony, żeby zwyczajne gościńce nie były turbowane. 53. Iż wiele córek slacheckich osierociałych, w opiece powinnych będących, dla chciwości ich in matrimonium elokowane nie bywają, dlatego warować to, aby pannie lat 25 mającej, którejby opiekunowie przyrodzeni, intuendo ipsius bona, za mąż wydać nie chcieli, wolno sobie tutora obrać i cum scitu ipsius statum sibi eligere. 54. Okazywanie iż swego efektu nie bierze i do dobrego porządku przyść nie może, chcemy aby zniesione było. 55. Dawnemi prawy warowano, aby o chłopy zbiegłe z dóbr J. kr. Mci do dóbr także J. kr. Mci forum przed ziemstwo było, dla tego uczynią staranie, aby in suo robore zostawało i apelacye do sądu zadwornego nie szły i mandaty w takowych sprawach wydawane nie były. 56. Wybrańcy aby w dobry porządek wprawieni byli podług konstytucyej ś. p. króla Stefana uczynionej domagać się będą. 57. Ziemianie w starostwach ukrainnych będący, na których onus servitii bellici zostawa, aby służbę tę odprawowali warować będą. 58. Najdują się niektórzy, którzy temere contra officiales castrenses et iudices terrestres fałszywie czynią[b]) protestacye dla turbacyej ich, urgere mają pp. popp. posłowie, aby na takowych statut króla Olbrachta de calumnia[3]) był reassumowany. 59. Wielkie stąd turbacye pochodzą iż ci, którzy scrutinia biorą od sądów, sprawę potem zajednawszy, onę otwierają i z nich depositie zrozumiewają, z czego potem dissensiones rosną, dla tego przestrzegą, aby takowe scrutinia po zjednaniu sprawy powinny być zapieczętowane, jako wzięte były, nazad do sądu oddał sub paena centum marcarum ad instantiam cuiusvis.

---

[1]) Vol. l. III, 410 sposób pospolitego ruszenia. [2]) Sylwester Hulewicz Wojutyński. [3]) Vol. l. I. 252 t. de calumnia obiecta statutu nieszawskiego.

a) P. zamiast do Krakowa: tak jako my. b) czynić ważą się S.

60. Impossessionatus aby nie mógł zadać nieszlachectwa possessionato, ażby stawił fidejussora de parendo iudicato. 61. Książe IMć Brandenburski[1]) iż pewną liczbą pieniędzy do uchwalonych podatków publicznych powinien się przykładać, których iż albo nie wydawa albo nie rychło wydawa, dla tego prosić będą J. kr. Mci, aby authoritatem suam interponeret i do niego posłać raczył, aby to do skarbu koronnego bez wszelakiej trudności dochodziło. 62. Dekretów trybunalskich ratione decimarum in composito iudicio ferowanych aby się nie ważył officiał znosić, ale wedle nich in toto zachował się i ad forum competens o dziesięciny każdy wedle prawa był pozywany. 63. Dobra, które vivente possessore są lustrowane, aby drugiej lustracyi nie podlegały i jeśliby ją którzy temere odprawili, aby ta lustracya żadnej wagi nie miała; także aby tych dóbr, na których są stare sumy a nie są extenuowane aby się lustrować nie ważyli. 64. Fundacya szpitala żołnierskiego sławnej pamięci JMci p. Alexandra Zborowskiego człeka zacnego i dobrze Rzpltej zasłużonego, który tak wielą razów krwią i dostatkami swymi miłość ojczyźnie swej oświadczył, na którą dwór swój we Lwowie leżący z gruntem pewnym zapisał, aby konstytucyą sejmową aprobowana była i ten dwór z gruntem immunitatibus ecclesiasticis był adscriptus. 65. Komisya węgierska, aby kiedy post tot constitutiones efekt swój wziąć mogła prosić będą pp. posłowie J. kr. Mci i staranie wielkie uczynią, aby J. kr. Mć bądź przez posła swego, bądź przez pisanie efficiet to u cesarza JMci[2]), aby komisarzów swych delegować raczył, którzyby spólnie z komisarzami J. kr. Mci decyzią o wszelakie krzywdy, które nieznośne dzieją się, i o insze zachodzące differencye uczynili, a w tę komisyą aby tylko pobliżsi włożeni byli. 66. Laudum województwa podolskiego o rozbójnikach ziemia sanocka, w której wielkie rozboje dzieją się, przyjmuje. 67. Iż rewizya z kancelaryej J. kr. Mci wydana ze wsi Lisk, w której IMć p. Samuel Bal wielkim kosztem drogi naprawować musi jest odprawiona, prosić J. kr. Mci, żeby podług tej rewizyej myto tam naznaczone było. 68. Lex sumptuaria aby reassumowana i obostrzona była prosić będą. 69. Konstytucya szczęśliwej koronacyej J. kr. Mci o miarach aby do exekucyej przywiedziona była i ktoby się ważył cokolwiek od szlacheckich poddanych bądź od korca bądź od miary brać, aby paena centum marcarum był karany. 70. Zagęściły się kuratorye w krajach naszych, a co większa, że własne dzieci swoje cupiditate habendi saeviunt in parentes, przeto pp. posłowie starać o to mają, aby kuratorye wedle prawa nie były wdawane, tylko własnym krewnym[a]) ex familia, a przytem obostrzyć prawo na syny, aby dla chciwości i łakomstwa niebyli tak impii przeciwko rodzicom swym. 71. Trybunał radomski jeśliby był namówiony, aby na nim nie ex regestro privatorum, ale z delacyej skarbowej sądzono. 72. Uniwersałami poborowymi, iż się konstytucye zagęszczają, dlatego starać się będą pp. posłowie, aby jeden gruntowy był koncypowany i wydany, do któregoby się potem w uchwalonych podatkach zawsze referowano.

Petita:

73. Ich Mć pp. Chodorowscy iż od wielu bardzo lat sprawę z remissyi trybunalskiej odesłaną mają przed sądem J. kr. Mci sejmowym, w którym już komissye legittime są odprawione, prosić będą pp. posłowie, aby tandem po tak wielu lat na tym sejmie decydowana była. 73. Za panem z Skurgiewskim, który w dobrach swoich wielką szkodę przez spustoszenie pogańskie sam w obozie na służbie Rzpltej będąc odniósł i małżonkę z stratą substancyej swojej z niewoli wykupił, aby miłościwą łaską J. kr. Mci za zasługi swe odniósł wniosą prośbę pp. posłowie. 74. Miasto Przemyśl, gdzie częste zjazdy na sądy i kontrakty swoje obywatele województwa ruskiego miewają, iż jest bardzo przez stanowiska, stacye i leże żołnierskie zniszczone, starać się będą pp. posłowie aby przykładem inszych przedniejszych miast od takowych stanowisk żołnierskich i leży uwolnione było, którym też i skład miedzi od królów Ich Mciów uprzywilejowany aby konstytucyę aprobowany i reassumowany być mógł. A Żydzi w temże mieście intra moenia civitatis, którzy na wła-

[1]) Jerzy Wilhelm. [2]) Ferdynand III. [3]) Vol. I. III, 809. a) Własnemu krewnemu P.

snym miejskim gruncie iuris maideburgensis osiedli, aby się do municyej miasta przykładali. Więc też i kupcy i furmani, którzy ode Lwowa na Przemyśl towary wszelkie i woły przed tem prowadzili, teraz po inszych gościńcach jadąc myta przemyskiego uchodzą, które tak już zeszczuplało, że i na poprawę dróg koło tego miasta nie wystarczy, aby starymi i uprziwilejowanymi gościńcami jeździli staranie uczynią posłowie nasi, salvis tamen iuribus nobilium. 75. OO. Św. Franciszka klasztoru przemyskiego, iż niemałą przeszkodę i zarazę z jatek przemyskich pod starym kościołem będących ponoszą, prosić będą, aby za ukazaniem inszego placu gdzie indziej przeniesione były. 76. Miesczanie jarosławcy, iż niemałym kosztem drogi naprawują a na to sumptu i lasów żadnych nie mają, dlatego prosić będą pp. posłowie, aby podług rewizyej już odprawionej myto pewne naznaczone im było, podług wynalazku rewizorskiego. 77. Za miasteczkiem Brzozowem prosić będą pp. posłowie, aby myto, które im przywilejami od towarów jest naznaczone, iż im kupcy ulegają i onych variis technis a) eludunt, od konia na naprawę drogi było powolono i żeby skład winny w miasteczku swem mieć mogli i do wybierania czopowego aby oni niż Żydzi bliżsi byli. 78. Miasteczko Radymno, które tak przez inkurzye tatarskie jako przez ciągnienie i stacye żołnierskie iż jest do gruntu prawie zniszczone, prosić będą, aby do lat dwu od podatków publicznych było uwolnione. 79. Miasteczko Wisnia, gdzie sejmiki zawsze odprawujemy, lubo konstytucyą coronationis [1]) od stacyi i leż żołnierskich jest uwolnione, iż jednak na to żołnierz nic nie respektując przecie one wyciąga, starać się będą pp. posłowie nasi, aby konstytucya do egzekucyej przywiedziona i obostrzona była. I względem świeżego pogorzenia, aby do lat pewnych libertacyą otrzymać mogli, gdyby im do przedawania i przenoszenia domow do innych dóbr i na inszą dziedzinę przychodzić musiało, względem której libertacyej oni budować się porządnie będą powinni. L. S. Jakób Maksimilian Fredro z Pleszowic podkomorzy przemyski, marszałek na ten czas sejmiku wysznińskiego.

Castr. Leop. Rel. 389 p. 143—168; Castr. San. 275 p. 503—522; Castr. Prem. 361 p. 159—175. Ręk. b. Ossol. 3566 f. 94—99 v.

205.

Pod Lwowem, 13 kwietnia 1638.

Regestr szlachty lwowskiej i zydaczowskiej na okazowaniu pode Lwowem.

Actum in castro Leopoliensi feria tertia post dominicam conductus Paschae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo octavo. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia leopoliensia personaliter veniens nblis. Stanislaus Komnacki obtulit officio praesenti regestrum lustrationis nobilitatis districtuum leopoliensis et zydaczouiensis infrascriptum manu gsi. Samuelis Naraiowski de Narajov subdapiferi leopoliensis propria subscriptum petens ab officio praesenti suscipi, quod obtinuit, de tenore tali:

Regestrum nobilitatis. IMć ksiądz arcybiskup lwowski [2]) stawił poczet. IMć p. podczaszy koronny także. IMć pan lwowski [3]) także. IMć p. starosta lwowski [4]) przez sługi. IMć p. podkomorzy lwowski [5]) także. IMć p. chorąży lwowski także. IMć p. stolnik podolski sam. IMć p. sędzia lwowski przez wnuka. IMć p. podsędek lwowski [6]) przez syna. IMć p. miecznik lwowski przez syna IMć p. pisarz ziemski przez sługi. IMć p. starosta osiecki przez sługi. IMć p. podstoli lwowski [7]) przez sługi. Ich Mci pp. Zamojscy p. Irzy sam przez się. p. Zdzisław przez sługę. P. Ferdynand

a) L. vectigalibus.

[1]) Vol. l. III, 826 t. miasto Wisnia. [2]) Jędrzej Prochnicki. [3]) Wacław Zamojski. [4]) Stanisław Bonif., Mniszek. [5]) Alexander Trzebinski. [6]) Marcyan Morawiec. [7]) Mikołaj Głębocki.

Piasecki pisarz buski. IMć p. Kamionomoysky. IMć p. Wyzga. IMć p. Gaspar Wielzinski. IMć p. Mikołaj Lubieniecki. IMć p. Mikołaj także i Jezy Brzozdowski. IMć p. Adam Narajowski. IMć p. Stanisław Poradowski. IMć p. Mikołaj Janikowski. IMć p. Jan Dunikowski przez sługę. IMć p. Mnichowski przez sługę. IMć p. Jakub Potocki podczaszy podolski. IMć p. Jendrzej Krzeczowski przez sługę. IMć p. Ioachim Krauszowski przez sługę. IMć p. Chodorowski przez sługę. IMć p. Marcin Chodorowski przez sługę. IMć p. Garlinski. IMć p. Głoszkowski. IMć p. Zebrowski Stanisław. IMć p. Jan Zebrowski przez sługę. IMć p. Paweł Swirski imieniem swem i ojca swego. IMć p. Adam Stankar imieniem swem i brata swego. IMć p. Władysław Cerniejowski. IMć p. Ferens Chmielecki. IMć p. Alexander i Irzy Laskowieccy. IMć p. Brzozowski wojski zydaczowski przez sługę. IMć p. Mikołaj Janicki i p. Samuel Colanski. IMć p. Jan Myśliborski i p. Filip Ripowski. IMć p. Zajączkowski i p. Krzysztof Wysocki. IMć p. Marcin Wilczek. IMć p. Mikołaj Cerniejowski. IMć p. Jan Ryszewski. IMć p. Nikodem Kurowski. IMć p. Alexander Stadnicki. IMć p. podczaszy podolski przez sługę. IMć p. Jan i Jakub Sikorscy. IMć p. Cieszecki przez sługę. P. Mikołaj i p. Alexander Cetnerowie przez sługi. P. Jakub Kruszyński chory przez sługi. P. Krzystof Kruszyński. P. Irzy Spaszowski. IMć p. Mikołaj Narajowski przez się sam. IMć p. Stanisław Jarmułowski. IMć p. Sebastyan Kochanowski przez sługę. IMć p. Mikołaj i Stefan Potępscy przez sługi. IMć p. Mikołaj Janicki. IMc p. Karol Buldey. IMć p. Wacław Jarosz. IMć p. Alexander Drogomir. IMć p. Stanisław Kowalski. IMć p. Stanisław Oltarzowski. IMć p. Zygmunt Swirski. IMć p. Andrzej Niewęgłowski. IMć p. Stanisław i Jarosz Zalescy. IMć p. Jan Krzeczowski. JMć pani Opocka przez sługę. IMć p. Mikołaj Krzeczowski. JMć pani Skotnicka przez sługę. IMć p. Paweł Zołkowski. IMć p. Jan Koziarowski. IMć p. Wojciech Hubicki. IMć p. Piotr Wojtanowski. IMć p. Jan Brzuchowski. IMć p. Jan Łepkowski. IMć p. Stanisław Głoskowski. IMć p. Simon Bobrecki. IMć p. Jan Gosniowski. IMć p. Jan Ratlowski. IMć p. Mikołaj Janicki. IMć p. Mikołaj Coloyski. IMć p. Mateusz i Albertus Łepkowscy. IMć p. Alexander Giedzinski przez syna. IMć p. Konstanty Giedzinski przez sługę. Jej Mć p. Humnicka przez sługi. IMć p. Stefan Zeliborski. P. Rucki przez sługę. IMć p. Piotr Krajowski. IMć p. Samuel Dubrawski. IMć p. Mikołaj Bratkowski. IMć p. Ludwik Kossakowski. Jej Mć p. Ostrowska z Bożenic przez sługę. Jej Mć p. Ostrowska z Nowosielec przez sługę. IMć p. Simon Olewinski przez sługę. IMć p. Ludwig Ozygałka przez sługę. IMć p. Łukasz Sowinski. IMć p. Goiczowski. IMć p. Wojciech Mysłowski. IMć p. Stanisław i Jan Rogalscy. IMć p. Jendrzej Rogalski przez sługę. IMć p. Władysław Wrzysc. IMć p. Jan Wojtkowski. IMć p. Marcin Rzewuski. IMć p. Maciej Kretkowski. IMć p. Jan Lipinski. IMć p. Krzysztof Domanski. IMć p. Alexander Podolski. IMć p. Waleryan Sucharabski. IMć p. Dobruchowski. IMć p. Kazimierz Zaliwski. IMć p. Jakub Zaleski. IMć p. Jan Cychrowski. IMć p. Piotr Sokolnicki. P. Jakub Zagorski. P. Samuel Przyłuski. P. Mikołaj Gruszecki. P. Jan Izicki. P. Dawid Skulski. P. Piotr i p. Stanisław Milewski. P. Jan Urbanski. P. Jendrzej Milewski. P. Kasper Nowosielski. P. Jan Widzowski komornik ziemski lwowski. P. Jacko Czajkowski. P. Jan Turzanski. P. Krzysztof i Piotr Skorkowscy. P. Jac Czajkowski. P. Jowdon Srokowski. Pp. mieszczanie lwowscy. P. Jan Kamienski. P. Fedor Bratkowski. P. Adam Butkowski. P. Stanisław Baczynski. P. Mikołaj Nahuiowski. P. Jakub Popowski. P. Stanisław Wielogurski chory przez sługę. P. Wasko Czajkowski. P. Piotr Putaticki i p. Simon Jendrzej Sebastian Nowosielski. P. Wojciech Racynski. P. Irzy Machnacki przez sługę chory. P. Jendrzej Łazanowski. P. Jan Scitnicki. P. Jendrzej Dobrzyński. P. Scęsny Jasinski. P. Piotr Podorecki przez syna. P. Andrzej Strutynski. P. Adam Wyeliwicki i od ojca. P. Bartosz Kalinowski przez sługę. P. Ludwig Ozygałka przez sługę. P. Piotr Bratkowski. P. Grzegorz Podlesiecki imieniem matki. P. Piotr Podlesiecki. P. Irzy Sirawski. P. Jan Dąbrowinski. P. Mikołaj Podlesiecki. P. Marcin Kozłowski. P. Mikołaj Łozinski. P. Wasil Witwicki. P. Maciej Gasparski. P. Jan Skorudynski. P. Iliasz Czajkowski. P. Mikołaj Popiel. P. Seń Skulski. Pani Anna Kleniowska przez sługę. P. Małgorzata Jordanowa przez sługę. Pp. Stanisław i Wojciech Stasirowscy. P. Alexander Mściwulski. P. Ilko Newerecki. P. Alexander Alendowski przez sługę. P. Marko Hosowski. P. Jan Balicki. P. Wasil Witwicki.

P. Jacko Przedrzymirski. P. Roman Jasinski. P. Jacko Łozinski Sernik. P. Władysław Wyłczynski. P. Maciej Podwysocki. Pp. Jakub i Jendrzej Kakowskie przez sługi swe. P. Tomasz Lozinski Melach. P. Piotr Łozinski. P. Piotr Witwicki. P. Fedko Przedrzymirski. P. Piotr Zgałat przez syna. P. Iwan Felcer Hossowski. P. Jan Rogowski. P. Mikołaj Bialoskorski przez syna. P. Waśko Lozinski. P. Iwan Medyński. P. Alexander Czajkowski. P. Jac Cyrkawski. P. Jurko Ilnicki. P. Iwan Zaplatynski. P. Jan Łozinski. P. Iwan Hoszowski i p. Cernik Łozinski. P. Maciej Bilinski. P. Jac Łozinski. P. Mikołaj Czajkowski przez syna. P. Ryc Witwicki. P. Simon Jasinski. P. Paweł Zerebecki. P. Wasil Przedrzymirski. P. Piotr Medynski. P. Stefan Balko. P. Jan Srokowski. P. Piotr Łozinski, vicesregent. P. Hrehory Medynski. P. Prokop Witwicki. P. Jacko Ortyński. P. Lukasz Czajkowski przez syna. P. Maciej Colowski. P. Fedor Caykowski. P. Ferens Łozinski. P. Szayko Berynda Czaykowski. P. Lies Czaykowski. Pp. Iliasz, Hricko, Ferens Czaykowscy. P. Hrehory Zerebecki. P. Helżbieta Jacimierska przez sługę. P. Helżbieta Korytkowa przez sługę. P. Paweł Kwisz. P. Iwan Popiel. P. Stecko Sadło. P. Alexander Stoinski. P. Łukasz Medynski. P. Marko Sadowski. P. Marko Turzanski. P. Andrzej Podlesiecki. P. Jac Skulski. P. Jan Zerebecki. P. Jan Karski chory przez sługę. P. Ferens Podwysocki. P. Stefan Podlesiecki. P. Fedor Kopacz. P. Jan Kopacz. P. Jacko Popiel. P. Kosc Hoszowski. P. Hawryło Kruszelnicki. P. Helena Karwowska. P. Jan Siemigienowski. P. Sienko Przedrzymierski. P. Mikołaj Krynicki. P. Iwan Krinicki. P. Jan Rozwadowski. P. Marek Hoszowski. P. Marko Kruszelnicki. P. Iwan Witwicki Swięciwoda. Pp. Roman, Jac i Jan Hoszowscy. P. Fedor Czajkowski. P. Tomasz Zabirzowski. P. Michajło Jasiński. P. Stanisław Krobanowski prz z sługę. P. Wasko Przedrzymirski. P. Wasko Zerebecki. P. Jan Witwicki. P. Bazili Łozinski. P. Marcin Recynski imieniem pasierba.| P. Jan Kłopotowski. P. Mikołaj Lewoszynski. P. Matiasz Grabianka. P. Jan Kalinski. P. Samuel Plaszczynski. P. Jendrzej Milewski. P. Stanisław Dubrski. P. Gaspar Osłowski. P. Gabriel Krasuski. P. Jerzy Swiencicki. P. Aleksander Sokołowski. P. Mikołaj Zukowski. P. Krzysztof Choinski. P. Bazili Wisłobocki. P. Siemion Kaminski. Pani Helżbieta Słucka przez sługę. Pp. Jerzy i Dmitr Pohoreccy. P. Mikołaj Strykowski. P. Piotr Zakrzewski. P. Siemion Srokowski. P. Heremiasz Turzanski. P. Lesz Skulski. Pp. Iwan i Fed Strutynscy. P. Iwan Ilnicki. Pp. Stefan, Fedor, Iwan Czajkowscy. P. Stefan Zapłatynski. P. Ferencz Jasiński. P. Andrzej Hoszowski. P. Jan Witwicki. P. Piotr Tyszkowski. P. Wasil Zorniski. P. Iwan Zerebecki. P. Tymko Rozwadowski. P. Marek Wisłobocki. P. Alexander Przedrzymirski. P. Jan Kraszowski. P. Mikołaj Walicki. P. Alexander Witwicki. P. Piotr Hoszowski. P. Wojciech Kownacki. P. Jan Podsędkowski P. Tomasz Gruszecki. P. Wojciech Jarmułowski. P. Alexander Podoski. P. Jan Cieklinski. P. Władysław Cebrowski przez sługę. Pp. Krzysztof i Walenty Cebrowscy. P. Ferencz Janicki. P. Mikołaj Zorlinski. P. Wojciech Krembski. P. Adam Klunsky przez sługę. P. Szymon Samlicki i p. Zofia Ulewnicka przez sługę. P. Jendrzej Krzywicki przez sąsiada i p. Łukasz Rozniatowski także p. Gabriel Winnicki. P. Iliasz Krynicki. P. Iwan Czajkowski chory. P. Fedor Czaykowski przez sługę. Pp. Simon, Fedor, Stefan, Łukasz, Stecz, Les, Iwanko, Fedko, Paweł, Iwan Czaykowscy. Sien Winnicki. Ławryn Susicki. Matiasz Podwysocki. P. Prokop Ododyski. Iwan Przedrzymirski. Roman Kopystynski. Piotr Zorniski. P. Mikołaj Drohomirecki. P. Jendrzej Hoszowski. P. Iwan Bylenski. P. Jan Popiel. P. Piotr Solczewski. P. Jakub Pohorecki. P. Fedor Bilinski. P. Jendrzej Widzowski. P. Klimko Bilinski. P. Stefan Sielecki. P. Fedor Witwicki. P. Jan Jasniski. P. Fedor Korczyński. P. Ilko Kruszelnicki. P. Paweł Zaleski z Krynice. P. Krzysztof Konicki z Krynice. Pp. Zygmunt i Jacko Dydynscy. P. Wasko Krynicki. JejMć p. Czerniejowska podkomorzyna lwowska przez sługę. IMć p. Stanisław Rzewuski podstarości zydaczowski przez sługę. IMć p. Wojciech Sieprawski. IMć p. Jan Polanowski przez sługę swego. IMć p. Stanisław Jaruntowski — popisali się.

Ind. Rel. Castr. Leop. 389 p. 511—517.

206.

Pod Lwowem, 2. maja 1639.

Regestr szlachty lwowskiej i zydaczowskiej na okazowaniu pode Lwowem 2. maja 1639.

Actum i castro leopoliensi sabbato post dominicam Cantate, proximo anno domini millesimo sexcentesimo trigesimo nono (2 maja). Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia leopoliensia personaliter veniens nobilis Thomas Chodecki obtulit eidem officio lustrationem nobilitatis districtuum leopoliensis et zydaczowiensis infrascriptam feria secunda post dominicam Conductus Paschae expeditam de tenore tali:

IMć p. starosta lwowski [1]. IMć p. podsędek lwowski. IMć p. sędzia halicki [2]) IMć p. podsędek halicki [3]). IMć p, Jan Wydzga. IMć p. Jan Chodorowski. IMć p. Zbożny Oleśnicki. IMć p. Mikołaj Białoskorski. IMć p. Rafael Łaszcz Strzemielecki. IMć p. Stanisław Zaleski. IMć p. Władysław Cabrowski. IMć p. Stanisław Grzybowski burgrabia lwowski. IMć p. Sebastyan Kochanowski. IMć p. Andrzej Marchocki. IMć p. sędzia lwowski. IMć p. stolnik lwowski. IMć p. stolnik podolski. IMć p. pisarz ziemski lwowski [4]) przez sługę. IMć p. pisarz ziemski buski przez brata. IMć p. Działowski także. IMć p. Stanisław Ołtarzowski także. IMć Alexander Gostomski także. IMć p. Jendrzej Stanno także. IMć. p. Andrzej Łoś także. Jej Mć p. Dorota Koliczyna także. IMć p. Adam Sudkowski także. IMć p. Kilian Świerski także. Jej Mć p. Anna Kleniowska także. IMć p, Jan Kossakowski także. Jej Mć p. Elżbieta Słucka także. IMć p. Mikołaj Skotnicki także. IMć p. podkomorzy lwowski także. IMć p. podstoli lwowski także. IMć p. Alexander Cetner także. IMć p. Mikołaj Cetner także. IMć p. Jendrzej Zamojski także. IMć p. Prokop Tyssarowski także. IMć p. Ludwik Ożygałka także. IMć p. Szymon Olewnicki także. IMć p. Krzysztof Chorzewski także. IMć p. Krzysztof Kwilnicki przez p. Piotra Choteckiego. IMć p. Jakub Sikorski przez syna. Spectabilis magistratus leopoliensis, według zwyczaju przez usarza i dwóch kozaków. IMć p. Jan Włodkowski. IMć p. Jakub Kruszynski. IMć p. Jan Janicki rotmistrz piechoty IMci p. starosty lwowskiego. IMć p. Adam Narajowski. IMć p. Maicher Wierzbicki. IMć p. Jan Sowinski. IMć p. Wojciech Jarmułtowski. IMć p. Jan Dobruchowski. IMć p. Alexander Bronowski. IMć p. Jakub Kwasniowski. IMć p. Wojciech Truskolaski. IMć p. Stanisław Dubrski. IMć p. Marcin Wilczek. IMć p. Jerzy Święcicki. IMć p. Wojciech Sieprawski. IMć p. Jan Kamionomojski. IMć p. Piotr Cieszycki. IMć p. Jan Urbanski. IMć p. Wojciech Gorski. IMć p. Mikołaj Brzozdowski. IMć p. Mateusz Zajączkowski. IMć p. Adam Klunski. IMć p. Władysław Nachuiowski. IMć p. Stanisław Herbułtowski. IMć p. Kusmider Gruszczyński. IMć p. Mikołaj Narajowski. IMć p. Gaspar Wendełkowski. IMć p. Mikołaj Czołhanski. IMć p. Jędrzej Czołhański. IMć p. Stefan Zeliborski przez syna. IMć p. Alexander Skarbek przez sługę. IMć p. Kasper Ważyński. IMć p. Marcin Krasucki. IMć p. Władysław Bobowski. IMć p. Piotr Milewski. IMć p. Maicher Przezdziecki. IMć p. Władysław Czernieiowski. IMć p. Piotr Opocki. IMć p. Stanisław Dambrowski. IMć p. Stanisław Mninski konno in armis z czeladzią. IMć p. Jan Rogalski. IMć p. podczaszy podolski przez sługę. IMć p. Mikołaj Czerniejowski. IMć p. Hieronim Chmielecki. IMć p. Karol Chmielecki. IMć p. Alexander Gidzinski. IMć p. Konstanty Gidzinski przez syna. IMć p. Zygmunt Dydynski P. Piotr Pohorecki. P. Łukasz Skolski. P. Wojciech Stasiowski. P. Paweł Worytko. P. Piotr Hostowski. P. Jan Rączka. IMć p. Maryan Grabianka. IMć p. Jędrzej Kakowski. P. Jędrzej Kossakowski. P. Jędrzej Milewski. P. Wasil Przedrzymierski. P. Siemion Srokowski. P. Krzysztof Domański. P. Jędrzej Rudzki. P. Jędrzej Osinski. IMć p. Jan Lipinski. P. Andrzej Rozniatowski. P. Olbracht Polatowski. P. Stanisław Strzyżowski. P. Tomasz Turski. P. Szymon Skawinski. P. Iwan Strutynski. P. Wojciech Raczulski. P. Stefan Łucki. P. Szymon Kaminski. P. Iwan Ilnicki. IMć p. Tomasz Chodecki. IMć

---

[1]) Stanisław Bonifacy Mniszek. [2]) Adam Łychowski. [3]) Zygmunt Swirski z Romanowa. [4]) Piotr Ożga.

p. Kłopotowski przez p. Kazimierza Zaliwskiego. IMć p. Bartłomiej Zaliwski. P. Sen Medyński. P. Jac Czaikowski. P. Jac Skolski. P. Iwan Sieminowski. P. Piotr Łozinski przez syna. P. Jędrzej Niewęgłowski. P. Demian Droomirecki. P. chorąży podolski przez sługę. P. chorąży lwowski także. P. Alexander Kaminski. P. Szymon Beklewski. P. Jacko Czaikowski Słoninka. P. Leś Czaikowski Zgałat. P. Hulewicz Winnicki. P. Paweł Pohorecki. P. Szaiko Łozinski Szołdra. P. Iliasz Czajkowski. P. Iwan Łozinski. P. Prokop Łoziński. P. Iwan Popielowicz. P. Sienko Łozinski. P. Fedko Czaikowski Daszkiewicz. P. Semion Hortynski. P. Wasil Zorniski. P. Jan Podsędkowski. P. Jac Bilinski. P. Jan Zabłocki. P. Fedor Czaikowski. P. Mikołaj Czaikowski. P. Jerzy Mochnacki. P. Jac Popiel. P. Jan Podlesiecki. P. Jerzy Podleski. P. Piotr Podlesiecki. P. Jan Baraniecki. P. Jan Lepkowski. P. Lastowiecki. P. Woiciech Hubicki. P. Wojciech Lebkowski. P. Fedor Bratkowski. P. Paweł Wielawicki. P. Jan Witwicki. P. Jan Myśliborski. P. Hryc Jasniski. P. Paweł Turzanski. P. Mikołaj Baraniecki. P. Jan Podlesiecki. P. Mikołaj Podlesiecki. P. Stanisław Krogulecki. P. Marcin Kozłowski. P. Jan Garlinski. P. Marek Turzanski. P. Maciej Podwysocki. P. Samuel Czołhański. P. Stefan Rudnicki. P. Wasko Łoziński. P. Mackowski. P. Fedor Jasniski. P. Alexander Sokołowski. P. Marek Kruszelnicki. P. Prokop Winnicki. IMć p. Jan Rybczowski. Fedor Winnicki. P. Marcin Rzewuski. P. Wojciech Krempski. P. Simon Polanski. P. Iwan Ilnicki. P. Samuel Przyłuski. P. Jan Łozinski. P. Jędrzej Bratkowski. IMć p. Jaworski. P. Olbracht Zborowski. P. Mikołaj Kanski. P. Stanisław Czernicki. P. Konstanty Hoszowski. P. Wacław Rybczowski. P. Mikołaj Gruszecki. P. Jan Kosakowski. P. Paweł Korycki. IMć p. Brzuchowski. P. Maciej Skorycinski. P. Stanisław Czerniejowski. P. Kasper Rosnowski. P. Łukasz Czaikowski. IMć p. Adam Stankar. P. Jędrzej Lazniowski. P. Maciej Gasparski. P. Tymko Rozwadowski. P. Ferens Podwysocki. P. Wojciech Milewski. P. Stanisław Milewski. Stefan Czajkowski. P. Sienko Przedrzymierski. P. Jędrzej Trzcianski. P. Mikołaj Lubieniecki. P. Piotr Podlesiecki. P. Mateusz Lebkowski. P. Ferens Łozinski. P. Paweł Zerebecki. P. Roman Czaikowski. P. Fedor Czaikowski. P. Trunko Fedor Rakowski. P. Maciej Podwysocki. P. Jan Gosniowski. P. Sienko Jasniski. P. Jeremi Jaszczurzynski. P. Jacko Hortyński. P. Michaiło Jasniski. P. Jan Srokowski. P. Anton Hoszowski. P. Kost Hoszowski. P. Wojciech Helnowski. P. Stefan Podlesiecki. P. Jacko Popiel. P. Piotr Tyszkowski. P. Hrehory Skolski. P. Iwan Srokowski. P. Iwan Czaikowski. P. Stanisław Winnicki. P. Jendrzej Łazniewski. P. Iwan Jasniski. P. Teodor Winnicki. P. Staś Bilinski. P. Les Benko. Les Czaikowski. P. Iwan Zerebecki. P. Andrzej Krechowiecki. P. Jendrzej Maszewicz. P. Jac Hosowski. P. Szymon Jasniski. P. Szymon Łozinski. P. Szymon Czerniło Łozinski. Piotr Melech Łozinski. P. Stefan Jagielnicki. P. Iwan Zorniski. P. Jacko Przedrzymierski. P. Paweł Klicz. P. Iwan Witwicki. P. Stecko Łozinski. P. Stanisław Głoszkowski przez sługę swego. P Hryc Witwicki. P. Piotr Skorkowski. P. Prokop Łozinski. P. Marko Hoszowski. P. Prokop Pohorecki. P. Sen Witwicki. P. Maciej Czajkowski od ojca. P. Stefan Jasniski. P. Hieronim Zaleski przez sługę swego. P. Alexander Podolski także przez sługę swego. P. Polanowski także. IMć p. Alexander Dziedoszycki. P. Piotr Czerlinski. P. Dmitr Pohorecki. P. Słoninka Czajkowski. P. Fedor Biliński. P. Fedor Czaikowski. P. Mikołaj Medynski. P. Wasil Przedrzymierski. P. Leś Skolski. P. Iliasz Hreczynski. Anna Swistelnicka przez syna. P. Iwan Zapłatynski. P. Kost Bilinski. P. Mikołaj Rozwadowski. P. Ławer Gruszycki. P. Hryc Czajkowski. P. Iwan Siemiginowski. P. Jan Krasuski. P. Paweł Czaikowski. P. Zofia Drogomierzowa przez sługę swego. P. Stefan Zapłatynski. P. Wasil Medynski. P. Fedko Czaikowski. P. Dawid Horodynski. P. Hrehory Podlesiecki przez syna. P. Samuel Pruszczynski. P. Iwan Hosowski. P. Iwan Przedrzymierski. P. Iwan Popowicz Przedrzymierski. P. Ławer Łozinski. P. Stefan Sielecki. P. Stefan Czaikowski. P. Wacław Dubaniowski przez sługę swego. P. Daniel Skulski przez syna. P. Iwan Biliński Popowicz. P. Jendrzej Strutynski. P. Wasil Witwicki. P. Sen Skulski. P. Jan Wiadrowski. P. Jendrzej Milewski. P. Jendrzej Krajowski. P. Jan Przedrzymirski. P. Jerzy Pohorecki. P. Iwan Lutecki. P. Paweł Przedrzymierski. P. Ihnat Putiatycki. P. Krzysztof Skorkowski. P. Jakub Kruszynski. P. Prokop Balko. P. Fedor Przedrzymierski. P. Prokop Witwicki przez syna. P. Iwan

Kosinski. P. Czaikowski. P. Iwan Jasilkowski. IMć p. Marcin Rzeczycki. P. Hluczkanowicz Hoszowski. P. Paweł Czaikowski przez syna. P. Maciej Kubarycz. P. Jan Nehrebecki. P. Szymon Zapłatynski. P. Krzysztof Swiecicki. P. Woiciech Bogumieł Dambrowski. P. Samuel Skuminowicz. P. Alexander Sławski. P. Stanisław Gruszecki. P. Jan Rudnicki. P. Krzysztof Rudnicki. P. Jerzy Długopolski. P. Stanisław Zurowski. P. Wojciech Chrząstowski. P. Jadam Sutkowski. P. Stanisław Jaruntowski. P. Jan Bobrecki. P. Symon Bobrecki. P. Jan Kraiowski. P. Jan Mściwujski. P. Alexander Mściwujski. P. Fedko Berynda Czaikowski. P. Woiciech Piskorski. Martian Morawiec, podsędek ziemie lwowskiej m. p.

Ind. Rel. Castr. Leop. 390. p. 681—685.

207.

W Wisni [25 sierpnia] 1639.[1])

Instrukcya sejmiku posłom na sejm.

1. Instrukcya województwa ruskiego z sejmiku wisześkiego na sejm walny warszawski sześć niedzielny pro die quinta Octobris anni presentis złożony Ich Mciom pp. posłom ziem, mianowicie ze lwowskiej IMci Stanisławowi Bonifacemu z Wielkich Kunczyc Mniszkowi staroście lwowskiemu, IMci p. Piotrowi Ozdze pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu, z przemyskiej IMci p. Mikołajowi Daniłowiczowi i IMci p. Stanisławowi Drohojowskiemu, z sanockiej IMci p. Janowi Adamowi ze Zmigroda Stadnickiemu podczaszemu krakowskiemu i IMci p. Andrzejowi a) Stanowi dana. 2. Naprzód IchMć pp. posłowie nasi przy powinszowaniu długo dobrego zdrowia i fortunnego panowania J. kr. Mci za ojcowskie de integritate ojczyzny naszej obmyślawanie, za wielkie i sławy nieśmiertelnej godne odwagi prace i koszty ab ipsis primordiis panowania krom respektu na zdrowie i dostojenstwo pańskie dla całości i zdrowia ojczyzny naszej podjęte humillime J. kr. Mci desideria promptitudines nostras opowiedzą, ażeby summus bonorum recompensator wszelakie prace, trudy i koszty po długowiecznem państwie b) aeviterna mercede J. kr. Mci nagradzał powinszują. 3. Wysokie cnoty i pilna czułość koło pokoju pospolitego i obrony państw pogranicznych dexteritas (w zatrudnieniu znacznem Rzptej zamysłów wojska koronnego szkodliwe dla niezapłaty zasług swoich knującego consilia) w ułacnieniu przez JMci p. krakowskiego hetmana wielkiego koronnego[2]) doświadczona nietylko u naszego województwa, ale rozumiemy u wszytkiej Rzptej meretur to, żeby summa IMci za to pokazana była benevolentia, zaczem zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby ordo equestris in facie totius Reipublicae IMci panu krakowskiemu hetmanowi w. koronnemu za tak odważne i pracowite koło potrzeb Rzptej solicitudines podziękowali. 4. Życzymy i tego i pp. połom to poruczamy, aby zaś IMci p. podskarbiemu w. kor.[3]), który magnam suam dexteritatem do ułacnienia w zapłacie długów wojsku koronnemu winnych praestitit od stanów koronnych podziękowano było. 5. A że J. kr. Mć w instrukcyej swojej imminens periculum od narodów orientalnych przekładać nam raczy, czego i sami łacnie domyśleć się możemy, widząc nieprzyjaciela tego tyrańskie serce i lubricam fidem wielekroć poznawając, że dla wyuzdanej jego państwa chrześciańskie chciwości i nowo a szczęśliwie nabytemi zwycięstwy presumpcyej pokoju pewnego od niego spodziewać się nie możemy, tedy zlecamy IM pp. posłom naszym, aby omnimodam ineant rationem równie i z inszemi województwy, jakobyśmy prompta et parata contra ingruens strzeż Boże periculum mieli auxilia, a strzeż Boże casum belli turcici, tedy pospolite ruszenie absque divisione belli pozwolić mają pp. posłowie, do którego jeśliby przychodzić miało effektu, sejm dwuniedzielny ad hunc solum actum do złożenia J. kr. Mci w moc dajemy. 6 Wiele Rzptej naszej tam ad internam pacem jako i do zabieżenia externis periculis należy, aby ludziom rycerskim

---

[1]) Sejmik Wiszyński zwołany był na 25. Sierpnia C. Leop. 390. p. 911. [2]) Stanisław Koniecpolski. [3]) Jan Daniłowicz.

a) Jendrzejowi L. b) L. panowaniu.

płaca assekuracyami komissarskiemi obstalowaną od Rzpltej była uiszczona; tedy zlecamy IchMciom pp. posłom naszym, aby znioszszy się z inszemi województwy gruntowną i pewną obmyślili żołnierzom płacę, z tą jednak deklaracyą, aby nam podymnego i podatków większych mimo uchwałę i pozwolenie inszych województw nie przynosili, desertat. juramentami liquidowanych (aby przyjmowane były) strzegli i popi ruscy wedle konstytucyej w tej mierze postanowionych aby do podatków nie byli pociągani z osób swoich i od cerkwi. Jednak jeżeliby na zapłatę żołnierzowi do jakich podatków przyszło, mają Ich Mć pp. posłowie, na to inkwizycyą pilną uczynić o retentach, mianowicie o sumie księstwa litewskiego, która nie gdzie indziej obracać się miała, tylko na zapłatę żołnierzowi. 7. Expedit Reipublice aby swawola ukrainna, in tot et tanta Rzptą przywodząc pericula, gruntownie uspokojona i obwarowana była i wedle przeszłej komissyej w porządku słusznem wojsko Zaporoskie było a do insolencyej okazyej nie miało, warować IchMć pp. posłowie mają i tego, aby komisarze kozaccy, secundum ordinationem commisionis postanowieni, urzędów swoich tylko od sejmu do sejmu zażywali. 8. Wielkie zatrudnienie do porządnego w sprawach Rzptej odprawowania dzieje się za niepewnemi i nierychłemi sejmów konkluziami, tedy iniungimus to IchMciom pp. posłom naszym, aby w tej sprawie wedle konstytucyej szczęśliwej koronacyej króla IMci porządek był zachowany, prolongacye sejmów aby od posłów pozwalane żadną miarą nie były i żeby consilia Reipublicae w nocy odprawowane nie były ineant ratcones Ich Mć. pp. posłowie. 9. Potrzebną Rzptej rzecz być widzimy dla zahamowania kozackich na morze inkursyi fortecę na Kuduku, która aby ludźmi armatą et congruo commeatu opatrzona była inibunt rationes IchMć pp. posłowie. 10. Baczymy to wszytcy na oko, iż przechodzenie żołnierza od stanowiska do stanowiska z wielkiem uciążeniem dóbr naszych ziemiańskich, duchownych i świeckich, tedy chcąc tym niewczesnościom zabieżeć, zlecamy serio Ich Mciom pp. posłom naszym, aby hibernae żołnierskie na tak wielu sejmiech agitowane tandem do skutku swego porządnego przyszły, na co gdy skuteczna zgoda wszech stanów zajdzie, to praecipue mają Ich Mć pp. posłowie cavere, aby żołnierz in hibernis mieszkający, był legibus et paenis circumscriptus et obnoxius, jeśliby ex praesentium ordinationis hibernorum wykroczył i krzywdy jakie niepowinne komu czynił, inaczej aby do żadnych konsultacyi Ich Mć pp. posłowie nasi nie przystępowali. 11. Wniesiono jest w pośrodek koła naszego przy instrukcyej króla JMci przez supplement, iż dla uporu i tergiwersacyej Gdańszczan, komissya o cła morskie ab ordinibus regni postanawiana, skutku swego do tych czasów nie wzięła. Zlecamy tedy Ich Mciom pp. posłom naszym, ut ineant omnimodas rationes, aby ta komisya skuteczny effekt swój wzięła i cło morskie sine impedimento wybierane było, które in vim gratitudinis J. kr. Mć do drugiego, da Pan Bóg, sejmu wybierać pozwalamy. Na których cłach żaden jurgeltów upraszać nie ma, sub paenis de non obliganda terra sandomiriensi sancitis; a jeżeliby kto ad inportunam instanciam na tych cłach wyjednał sobie jurgielta, żeby takowe żadnej wagi nie miały. A jeśliby Gdanszczanie byli tak uporni, żeby per iusta media cła tego morskiego wybierać pozwolić nie chcieli, chcemy to, aby z nimi tak postąpiono, jako cum temerariis et rebellibus. 12. Aggravat to stan szlachecki nie pomału, że pp. starostowie ex iure victis nie rychłą czynią exekucyę, skąd ukrzywdzeni skutecznej sprawiedliwości dojść nie mogą, zlecamy tedy Ich Mciom pp. posłom naszym, aby zniosszy się z inszemi województwy, jako najsurowszą i najwarowniejszą postanowili konstytucyą na starostów tych, którzy dekretów na banitach otrzymanych exekwować nie chcą. 13. Retardat i to nie pomału do doiścia sprawiedliwości, że przeciwko prawu infamibus et legittime bannitis na których per serias contraversias decreta stanęły glejty wydawają, którymi w różnych subsellia zwykli się zasłaniać, zlecamy to tedy Ich Mciom pp. posłom naszym, iżby to surowie obwarowano, aby glejty przeciwku prawu otrzymane żadnej wagi nie miały i owszem z tych, którzyby takowe glejty upraszać mieli, aby z nich przy tymże sądzie exekucya była czyniona. Do tego cassandarum bannitionum et executionum aby osobny był regestr, i żeby takowe sprawy w każdą sobotę sądzone bywały starać się mają Ich Mć pp. posłowie. 14. Skarzyli się Ich Mć pp. ziemi lwowskiej i żydaczewskiej, iż na trybunale radomskim

kazano p. poborcy lwowskiemu nad sumę dwojga podymnego wnieść nie małą sumę pieniężną, nie przyjmując przy tem według konstytucyej anni 1629 żadnych konflagrat ani desertat. Zlecamy tedy Ich Mciom pp. posłom naszym, aby się tego serio domawiali, że cokolwiek nad sumę powinną i kwoty dawne poborca lwowski do skarbu Rzpltej wniósł, żeby to ziemie lwowskiej i żydaczowskiej, jeśliby do jakich podatków Rzptej przyszło, za gotowe pieniądze w skarbie przyjęto było. **15.** Takoważ kwerimonia pośrodku koła naszego do pp. poborców ziemie przemyskiej i sanockiej jest nam przełożona, że contra mentem uchwały naszej et contra praescriptum constitutionis, lubo dostateczne i zwyczajne calculationes perceptorum czynili i do skarbu Rzptej pieniądze zupełnie oddali, jednak, że dla nieprzyjęcia im defektów przez konflagracye świeże i te którym cztery lata nie wyszły i innych w konstytucyach opisanych defektów większą sumę i coaequalem podymnemu wedle konstytucyej anni 1629 dekretem trybunalskim radomskim wnieść do skarbu Rzptej nakazano[1]), którym dekretem, że są pp. poborcy przemyskiej i sanockiej ziemi aggrawowani et pro paenis legum osądzeni, ponieważ tedy wszytkim nam jest dobrze wiadómo, iż pp. poborcy w powiatach wyżej mianowanych w wybieraniu i oddaniu podatków postąpili sobie secundum mentem et declarationem sejmiku naszego, jaśnie w pośrodku koła naszego pokazali, że fideliter to cokolwiek wybrali do skarbu Rzptej wnieśli i defekta autentycznymi juramentami likwidowali, zaczem Ich Mć pp. posłowie nasi, gdy przyjdzie do mianowania na zapłatę wojsku podatków, to nasamprzód praecavere et constitutione firmare mają, aby na tymże przyszłym sejmie processy i luita paenarum legum na poborcach naszych i ich sukkollektorach na trybunale radomskim otrzymane zniesione, kassowane i annihilowane były; mianowicie na IMci p. Jerzym Grochowskim wojskim samborskim, IMci p. Zygmuncie Fredrze stolniku sanockim, IMci p. Mikołaju Farureju podstarościm sanockim. Czego serio Ich Mć pp. posłowie nasi przestrzedz mają i na żadne podatki przyszłe nie pozwalać, aż pp. poborcy nasi i ich sukkollektorowie od procesu trybunału radomskiego expressa constitutione paenitus wolni zostaną. Tego też przestrzedz Ich Mć pp. posłowie nasi mają, jeżeliby do pozwolenia podatków jakich przyszło, aby u stanów koronnych pobór jeden kilką konstytucyej ziemie przemyskiej i sanockiej obwarowany, wedle deklaracyej tychże konstytucyi był nam z podatków, na któreby Rzpta pozwoliła, pobór jeden wytrącony. **16.** Niezdrożnie J. kr. Mć w instrukcyej swojej utratę dochodów naszych in re monetaria przekładać nam raczy, gdyż stąd jako ad externa tak ab intro najznaczniejsze Rzpta każda miewa subsidia. Zlecamy Ich Mciom pp. posłom naszym, aby zarówno z inszemi województwy znoszący się pestem hanc tam privata quam publica rodentem emolumenta w powinną klubę i ryzę wprawili, tak jednak, aby moneta drobna srebrna ad proportiorem valoris talerorum a nie miedziana była robiona, oraz przy tem de pretiis rerum ordine et modo Ich Mć pp. posłowie mają inire rationes. **17.** Iż przeciwko jasnemu prawu dane jest feudum księstwa kurlandzkiego mimo wiadomość i pozwolenie omnium ordinum, zaczem zlecamy to Ich Mciom pp. posłom naszym, aby nie przystępując i nie pozwalając na żadne insze artykuły, serio upomnieli się tego, że ponieważ to feudum prawom i swiebodom naszym przeciwne jest, aby totaliter zmienione było, a in posterum jeśliby który z Ich Mciów pp. pieczętarzów przywilegia na takowe feuda sine consensu Reipublicae wydał, aby ipso facto urząd swój tracił, ad instanciam marszałka i posłów ziemskich. **18.** Wielkie stąd prawa i świebody nasze ponoszą praeiudicium a jako uznawamy levipendium, że osoby beneficiis prawa pospolitego priwowane, banicyami, infamiami okryte, libere et audacter między ludźmi poczciwymi konwersują, tedy Ich Mć pp. posłowie nasi mają inire rationes, jakoby z takowych prędka i skuteczna przez pp. starostów była egzekucya a ci, którzy fricta[a]) fronte in elusionem iuris bez kładzenia mandatów i pozwow i zapisanych relacyej etiam suppresso nomine extra forum competens, banicye, infamie na osobach slacheckich otrzymują, takowy jeżeliby był plebeius paena capitis, jeżeli nobilis paena sessionis turis et damnorum refusionis aby był karany. Oraz przy tem

---

[1]) Vol. leg. III- 653. Proces o niewydanie podatków.

a) P. perconfricta.

cavere mają Ich Mci pp. posłowie nasi, aby pp. marszałków tak wielkich jako i nadwornych obojga narodów potestas iudicii dalej nie rozciągała się, tylko intra ambitum curiae, ażeby literales citationes, jako się świeżo stało IMci p. Rafałowi Grochowskiemu podkomorzemu koronnemu, aby contra praescriptum et ordinationem statutów koronnych wydawane nie bywały sub nullitate actionis, a ktoby takowe ważył się wydawać mandaty, jeśli plebeius paena capitis a jeśli nobilis paena sessionis turricae et refusionis damnorum ad instantiam ukrzywdzonego ma być karany. **19.** Potrzebną rzecz widzimy do prędszego ukrzywdzonym ludziom dościa sprawiedliwości, aby sądy trybunalskie continue były sądzone i deputaci aby in maiori numero byli, w tej mierze poruczamy Ich Mciom pp. posłom naszym, aby do zgody innych województw skłaniali się. A że ciż pp. deputaci trybunalscy condendarum legum potestatem sobie uzurpują i dla tego ordynacye pewne, które sunt legibus nostris contrariae postanawiają, na ostatek taktami siła ludzi o ekcessy, które się extra ambitum loci i odprawowania sądów dzieją, a co większa osoby do sądów takowych nie należące pociągają, przeto starać się o to mają Ich Mcie pp. posłowie nasi, aby takowe inconvenientia ultra mentem constitutionum zaciągnione, żadnej wagi nie miały i cokolwiek by otrzymano było, aby nullitati subiaceat. Grzywny ultra paenam duplicem quatuordecim marcarum skazane ad fiscum Reipublicae obracane były. Także stanęła konstytucya sejmu przeszłego, aby ludzie osiedli z Małej Polski do piotrkowskiego a z Wielkiej do lubelskiego wyciągani nie byli trybunału, przeto iż przeciwko tej konstitucyej na pewnych osobach z Małej Polski w Piotrkowie dekreta są ferowane, tedy teraz starać się mają Ich Mcie pp. posłowie nasi, aby te dekreta jako prawom pospolitym są przeciwne, były zniesione i konstytucya ta, aby in suo esse zostawała. **20.** Należy nam i to contra imminentia strzeż Boże na ojczyznę naszą pericula, aby ordynans ludzi ex dispositione Reipublicae do tejże posługi naznaczonych, mianowicie wybrańców in rectum et iustum ordinem był przywiedziony, rotmistrze ich w tychże województwach aby slachta osiedli byli, do ćwiczenia starodawnego et asuefacionem czasu potrzeby armorum onych wprawowali a insolencyej w dobrach dziedzicznych, duchownych i świeckich im bronili. A ta świeża zbrodnia przez wybrańców we wsi Kryszowicach possessiej IMci p. podkoniuszego koronnego popełniona i dekretem trybunalskim ad iustitiandum okazana, słusznie swe w kole rycerskim obżałowanie miała i protestacye w tej sprawie poczynione, przez Pawła Druszkiewicza porucznika IMci p. Jana Bobiatynskiego, aby kasowane i annihilowane były. Do tegoż porządku wybrańców rozumiemy być słuszną rzecz, aby sąd ziemski każdy w swych powiatach de numero et certitudine wybrańskich łanów accuratam uczynił inquisitionem, no co instruktarz ś. pamięci króla IMci Stefana z kancellaryej wespół z konstytucyami aby był podany starać się Ich Mcie pp. posłowie nasi mają, przy której pracy, gdzie się takowa będzie odprawować inkwizicya, poddani panom sądowym congruentem victum obmyślać będą powinni. I o to też starać się mają, żeby ludzie, którzy z pewnych dóbr służbę Rzpltej odprawować powinni, in rectum ordinem byli redacti salva iurisdictione possessorum. **21.** Condolemus vicibus utrapienia i stracie bonorum suorum obywatelów ziemie inflanckiej i powiatu sierpienskiego; życzymy i posłom naszym to poruczamy, aby w księstwie siewirskim w województwach smoleńskiem i czerniechowskim przez łaskę swą pańską król IMć daninami opatrzeć ich raczył, z tą jednak deklaracyą, aby żadne libertacye, feuda, inkorporacye kommutacye prawom pospolitym przeciwne nie były dawane i owszem derewnie te, które antiquitus według praw ordinationis ad restaurationem zamku Smoleńskiego należały, żeby ad proprium corpus przywrócone były provideant Ich Mcie pp. posłowie nasi. **22.** Znaczną Rzplta według dawnych praw opisanych in rebus bellicis z Tatarów litewskich miała subsidium; niewiemy dla jakiej przyczyny in parvum et non aequum numerum sunt redacti et inconvenienter posługi swe Rzpltej oddawają. Mają Ich Mcie pp. posłowie deputować z pośrodka izby poselskiej pewne osoby do inkwizycyej o osiadłości tych Tatarów, a na których kolwiek pokaże się, że neglitenter in praestando officio bellico zachowali się, sentiant o to paenas legum, wzgląd jednak mając na posługi ich rycerskie, wolności i swiebody ich od dawnych królów książąt onym nadane aby in suo robore zostawały Ich Mcie pp. posłowie przestrzedz tego mają

23. Boleje na to Rzplta i królowi IMci p. n. tychże boleści pomaga, że wojska szwedzkie nie pomniąc na zawarte i poprzysiężone z Rzplitą naszą pacta nie powinnie obywatelów pogranicznych z margrabstwa Śląska i Pomorstwa infestują, tedy ponieważ ani respectus pactorum, ani powaga listowna od króla IMci częstokroć wnoszona, nic dotąd nie pomagały, zlecamy Ich Mciom pp. posłom naszym, aby securitatem tamecznym pogranicznym obywatelom, zniósszy się z inszemi województwy skutecznie obmyślili. 24. Propositum w instrukcyej J. kr. Mci mianowicie strony długów na lemburskim i bytowskim powiatach miałoby być in aequa Rzpltej consideratione. Jednak iż ta wiadomość pewna uszu naszych doszła, ze ten dług przez króla IMci ś. p. Zygmunta Augusta sine scitu et consensu ordinum jest pozwolony, tedy cavere mają IMci pp. posłowie, aby Rzplta do zapłacenia długu nie była obligata, oraz ordinacyą powiatów tych, z pożytków ad Rempublicam pertinentium inkwizycyą, aby więc i accessus ad Rempublicam tak świeży, jeśli jest cum bono et commodo Reipublico, nostrae, aby Ich Mci pp. posłowie evidentia documenta tego wszystkiego na przyszłe sejmiki nam przynieśli. 25. Intra tauricanam gentem byłby ten urodzony, któryby vicissitudini sortis et calamitatis królewica IMci Kazimierza non consoleat, któryby względem znacznych i godnie w ojczyznie naszej przez świątobliwej pamięci rodzica J. kr. Mci oświadczonych prac, ad condignam królewica IMci eliberationem promptam nie chciał porrigere manum, ten manibus piae memoria rodzica króla IMci pana nam dobrotliwego byłby inimicissimus; pozwalamy i posłom naszym to zlecamy, aby de eliberatione królewica IMci tales ineant rationes, jakoby cum dignitate Reipublicae królewic IMć był eliberowany. 26. Expedit Reipublicae aby komissya moskiewska ad huc usque tempus nie skończona i tak wielą konstytucyej warowana aby do skutku swego przywiedziona była obwarować Ich Mcie pp. posłowie mają, gdyż strzeż Boże nieprzyjaciela otomańskiego do zabieżenia od niego niebespieczeństwu musiałyby vires Reipublicae vacillare viribus disiunctis[a]. 27. Dobrotliwe panowanie i godne w ojczyźnie naszej merita ś. p. króla IMci przeszłego niemoże w nas inakszego pobudzać affektu, jeno aby posteritati króla IMci we wszelakich okazyach condignam Rzplta oświadczała gratitudinem, nie jesteśmy i my od tego, aby desiderium królewicza IMci Karola Ferdynanda w pośrodek koła naszego wniesione skutek swój wziąć nie miało, temi jednak kondycyami, aby konstytucyej o biskupstwie warmińskiem i krakowskiem nic się nie prejudykowało i żeby konsens na tę koadjutoryą cum consensu moderni possessoris IMci księdza biskupa płockiego był pozwolony mają to warować Ich Mcie pp. posłowie. 28. Taż memoria bene meritorum ś. pamięci króla IMci Zygmunta trzeciego haeret in corde obywatelów tej zacnej Korony, że felicitati posteritatis króla IMci omni ex parte jako najżyczliwiej radzilibyśmy consulere, zaczem królewnie Jej Mci Annie Katarzynie, córce tak świątobliwych i nam dobrze zasłużonych rodziców, ratione dotis et gratitudinis pozwalamy, co jest specifice in pactis conventis z ojcem ś. p. królewny JejMci i w prawach koronnych oznaczono. Tej jednak kauteli IchMć. pp. posłowie przestrzedz mają, żeby córek królewskich in matrimonium locationes cum scitu Reipublicae działy się, a królewna JejMć Anna Katarzyna, gdy da Bóg szczęśliwie w stan ś. małżenski oddana będzie, aby z dóbr swoich macierzyńskich dziedzicznych in regno consistentibus in personas legibus regni subiacentes rezygnacyą uczyniła. 29. Na przeszłym sejmie za instancyą posłów naszych zniesioną była curatoria na IMci p. staroście dolińskim[1]) ad male narrata przez pewne osoby otrzymana, znowu nic nie akwietowawszy się tem zniesieniem strona przeciwna de novo kuratorią niesłusznie na tymże IMci p. staroście dolińskim, gdyż jest compos mentis i przeciwko prawu wyprawiła, przeto iż IMć p. starosta doliński curatoriae nie podlega i owszem z tej przyczyny ze wszystkich dostatków i splendorów domu swego jest złupiony a takowa curatoria prawu pospolitemu jest przeciwna, zwłaszcza iż według prawa proximiores consanguinei do tego in quantum by potrzeba było należą, zaczem starać się mają IchMć pp. posłowie o to, aby ta kuratorya i administracya przy niej wydana była skasowana[b]) i dobra eo nomine wzięte, aby były wrócone i potem nigdy nie wydawana a w poprawie konstytucyej sejmu

---

a) distractis L. b) seorsiva L.

[1]) Jerzy Krasicki.

przeszłego starać się będą, aby na potem cognitio iudicii ludzi takowych i deklaracyą, utrum potrzebować mają kuratorów nec ne, na rokach ziemskich in praesentia nobilitatis proprii districtus na instancyą consanguineorum a nie extraneorum, nie occlus rotulo, ale aperte et publice odprawowała się, na którą się ma podpisać sąd ziemski, urzędnicy i nobilitas na ten czas praesens. Post peractam eiusmodi inquisitionem mają być tym dawane curatoriae, którzy sanguine et successione sunt proximiores i też osoby, które zostaną kuratorami mają dobrami zawiadować tam haereditariis, quam regalibus (salvis nihilominus iuribus reformationum), gdyż król IMć iuxtą privilegia powinien każdego ad extrema vitae tempora conservare. Jednak ci proximiores mają być bene possessionati, żeby mieli skąd potem successorom i temu, jeśliby przyszedł ad saniorem mentem z prowentów perceptorum satisfacere. **30.** Odjazdy do cudzych krajów, pilno tego przestrzegano, aby nietylko królów IchMci pp. naszych, ale też i synów królewskich nawet i pp. senatorów sine consensu Reipublicae niebywały pozwolone, zaczem starać się mają IchMć pp. posłowie, aby potem królewskie odjazdy extra regnum bez rzetelnego pozwolenia i wiadomości ordinum jako szkodliwe Rzptej i niebezpieczne osobom królewskim konstytucyą były zabronione, jako się teraz pokazało w osobie królewicza JMci Kazimierza, a ci, którzy byli actores teraźniejszego odjazdu króla IMci extra regnum circa rationes senatus consultorum przyczynę drogi tej stanom koronnym ukazali. **31.** Diploma o zniesieniu kawaleryej ad archiwum regni podane, dotąd do słusznej wiadomości stanów koronnych nie przyszło, starać się tedy o to mają IchMciowie pp. posłowie, aby in publicum było wydane im, a sami bez niego do nas nie wracali się. Konstytucye sejmowe aby już więcej nie w gospodach pieczętarskich nie były pisane ani meliorowane, ale tamże zaraz w izbie senatorskiej przy konkluzyej mają się na nie podpisać przy pp. pieczętarzach dwaj z senatu a dwaj z pp. posłów przy swym marszałku, którzy posłowie ad hunc solum actum mają być przysięgli. Toż konstytucye przy tychże pp. posłach marszałek do grodu ad acticandum oddać powinien był i tego przestrzedz pp. posłowie mają, żeby konkluzye sejmowe bez bytności króla IMci nie stawały się. Abrenuncyacya zakonników w rok i we dwie lecie konstytucyą anni 1635 sub titulo ordynacyej dóbr ziemskich dziedzicznych postanowiona,[1]) jako na insze zakonniki, tak też i na Ojce Jezuity, aby directe et expresse ściągała się to obostrzyć mają IMci pp. posłowie. **32.** Privilegia durante vita alterius na żadne wakancye aby nie były wydawane; także i post decessum kilku osobom jeden urząd. **33.** Starszy nad armatą aby tak rationem expensarum jako i armaty czynił rachunek na sejmie Rzptej. **34.** Armata w Moskwie odebrana, iż gdzie sie obraca nie wiemy, aby była inwentowana i do Korony oddana starać się o to mają IchMć pp. posłowie, także i classis maritima w jakim jest porządku mają uczynić inkwizycyą. **35.** Uskarzali się pp. obywatele ziemie lwowskiej, że podczas przeszłej zimy leżą pięciu chorągwi w powiecie lwowskim i zydaczowskim uciążeni byli, zlecamy IchMciom pp. posłom, aby na potem takowe praeiudicium i angariae ziemi lwowskiej nie działy się i in recompensam przeszłego uciążenia, żeby żadne leże w tym powiecie na przyszłą zimę nie były. **36.** Wydany jest mandat z kancelaryi króla IMci i do grodu lwowskiego podany o zbiegłe chłopy, iż jeśliby z dóbr królewskich dzierzawca o nie jeden drugiego pozwał, miał mieć wolne forum za dworem; zlecamy tedy IchMciom pp. posłom naszym, aby ten mandat przeciwko prawu jasnemu wydany był skasowany i na potem niewydany. **37.** Że in libera Republica stany wszystkie ad consilia onej należą, zlecamy IchMciom pp. posłom naszym, aby po przywitaniu J. kr. Mci sejmowe konsultacye wprzód a rationibus consultorum de pactis conventis zaczynały się i zaczęły. **38.** Konstytucya o ekonomiach jeżeli do skutku swego przyszła, mają IchMć pp. posłowie uczynić inkwizycyą, a ci, którzyby tej konstytucyej dosyć nie uczynili, aby tamże zaraz mianowani et in paenis legum publikowani byli. **39.** Suplementa wojsk, przypowiadania żołnierzowi służby aby bez konsenzu ordinum nie bywały providere mają IchMć pp. posłowie. **40.** Konstytucya o jarmarku kamienieckim, jako ta, która znaczne na Rzptą zaciąga niebezpieczeństwo, aby zniesiona

---

[1]) Vol. l. III, 854.

była, a jarmark do Jazłowca wedle dawnego zwyczaju był przeniesiony. **41.** Roki ziemskie sanockie, które feria tertia post Laurentii sądzone bywają, aby na pierwszy wtorek post festum sacratissimi Corporis Christi były przeniesione. Grunty ziemskie aby przez possessorów dóbr królewskich pogranicznych violenter per novas lustrationes nie były odbierane, jeno przez komisye prawem pospolitem pozwolone, mają warować IchMć pp. posłowie. **42.** Laudum podolskie na rozbójniki, aby powiatowi sanockiemu według dwuletniego postulatum IchMć pp. posłowie przynieśli starać się mają. **43.** Venerabile capitulum leopoliense, aby przy fundacyach, possessyach, gruntach, przywilejach, jurisditiach w wolnościach swoich cale i spokojnie zostawało i poddani na ichże gruntach mieszkający od jurisdikcyej świeckiej wszelakiej prepediowani nie byli. **44.** Kupcy węgierscy, gdy z winami na dalsze składy jechać zechcą, aby na bliższych hamowani nie byli sub paena ducentarum marcarum, mają cavere IchMć pp. posłowie. **45.** Ojcowie Dominikani lwowscy aby ab incommodis et damnis, które przez zmurowanie cekhauzu ponoszą zostali tuti starać się mają IchMć pp. posłowie i żeby decursus aquarum z tego dachu na mury klasztorne spadający, miał suos meatus. **46.** Za konwentem sanockim OO. Franciszkanów uczynią IchMć pp. posłowie instancyą, aby im plac pusty folwarczku Grotkowskiego na końcu Posady sanockiej leżący z dwiema łanami i trzema ćwierciami roli od sukcessorów własnych tego gruntu prawem wiecznem nabyty, aby był do konwentu sanockiego inkorporowany et immunitatibus ecclesiae ornowany. Także i dwa domy w mieście Sanoku, jeden Rybińskiego a drugi Straszkowskiej, które dla ciasnego miesca kościołowi świeżo murować się zaczynającemu skupili, aby od wszelakich podatków publicznych i ciężarów miejskich byli uwolnione starać się mają IchMć pp. posłowie; także i OO. Franciszkanów przemyskich skupienie i przeniesienie jatek rzeźniczych w mieście Przemyślu aby konstytucyą approbowane były absque praeiudicio, jeżeliby kto na tych placach miał jakie słuszne pretensye, starać się mają o to IchMć pp. posłowie. **47.** Approbacya rewizyej na poprawę gościńca w majętności Cisnej urodzonego IMci p. Samuela Bala, aby otrzymana była postarają się IchMć pp. posłowie. **48.** Zamek zydaczowski jako pograniczny potrzebuje znacznej a wielkiej restauracyi, będąc bardzo spustoszony, nie widzimy inszego sposobu do poratowania onego, tylko aby te wsi, które od starostwa tegoż są oderwane, znowu nazad były inkorpowane, zlecamy tedy pp. posłom, aby się domówili tego, żeby dawszy wprzód aequivalens jakie moderno possessori, wsi od starostwa zydaczowskiego oderwane teraźniejszemu staroście mogły być przywrócone. **49.** Zgęściło się to bardzo, że infamie na poczciwych ludziach bez kładzenia pozwów modo fraudulento bywają otrzymywane; zaczem jeśliby kto chciał kogo o krzywdę jakąkolwiek na sejm pozwać, aby woźny na tymże sejmiku, gdzie ma citatus possessią in facie nobilitatis położonego pozwu zeznawał relacyą. **50.** Władyctwo przemyskie i samborskie, które ex antiquo przywilejami królów IMci polskich in unione cum sancta Romana ecclesia jest ufundowane i dawnemu władyce wilebnemu księdzu Atanazemu Krupeckiemu nullo iure przez gwałt jest odjęte[1]), tedy IchMć pp. posłowie nasi instancyą do króla IMci i do stanów koronnych uczynić mają, żeby authoritate comitiali nieodwłoczna exekucya z tych gwałtowników już infamiowanych była nakazana, za którąby i zbrodnie ich, o które są od czci odsądzeni, byli pokarani, nagroda w szkodach ukrzywdzonym z dóbr ich własnych parti iurevincenti stała się, a władyctwo z monasterami i z dobrami i z iurisdicią nad popami dawnemu possessorowi było przywrócone i na potem wedle danych[a]) przywilejów, tylko temu, któryby był in unione sanctae matris ecclesiae były dawane. **51.** Wielkie się inconvenientia dzieją, iż trybunały koronne ludzi w majętnościach, którzy realiter et bona fide pokupili turbują, bowiem gdy przychodzi do interpretacyej statutów de bonis per taemineum sexum alienatis, tam ipsarum haereditariis quam reformationibus subiacentibus, lubo cum consensu et assistentia amicorum de linea paterna wedle statutu bywają zeznawane, co in dubium z tej miary wokują i znoszą, że są sine consensu proximiorum amicorum

[1]) Przez Sylwestra Hulewicza. a) Tychże. L.

zeznane, przeto aby dominia rerum in incerto nie zostawały, starać się IchMć posłowie mają, aby takowe niepotrzebne turbacye possessores iustos nie aggrawowały i żeby kożdemu libera bonorum suorum zostawała dispozycya. 52. Wniesiona jest skarga do koła naszego przez urodzonego p. Alexandra Bronowskiego pisarza grodzkiego zydaczowskiego, że akta grodzkie zydaczowskie dla negligencyi antecesorów jego bardzo są nieporządne i onemu bez regestrów oddane a raczej porzucone, gdzie i retenta wielkie przez kilkanaście lat nie są aktykowane, a co większa, że indukta[a]) wszystkie gdzieby się podziały nie może wiedzieć, przeto będą się starać pp. posłowie nasi, aby in praesentia iudicii terrestris leopoliensis in proximis po sejmie terminis terrestribus zydaczoviensibus antecessores jego cum suo vicenotario, przeciwko którym jest protestacya uczyniona, takowe acta sporządzone do rąk moderni notarii oddali, sub paenis contra negligentes officiales sancitis et sub refusione damnorum iniuriam passis absque iuramento w trybunale lubelskim inter causas offici solvendis. 53. Niemasz tego w pośrodku koła naszego któremuby wysokie i odważne merita księcia IMci Wisnowieckiego Jaremiego nie były wiadome, gdyż jaśnie uznawa to Rzplta nasza, jako książe IMć w młodych swoich leciach insistendo maiorum suorum vestigiis, podczas externorum et domesticorum periculorum, jako bonus et amans patriae civis onę wspierał w dobrach swoich własnych dziedzicznych wielką ludzi wojennych liczbę żywnością, armatą, i inszemi potrzebami opatrował, przez co summam desolationem, które za lat kilkanaście ledwie poratowania swe wziąć mogą, przez co i stratę dochodów w dobrach dziedzicznych poniósł, serio IchMciom pp. posłom naszym to zlecamy, aby za takowe odwagi, koszty i życzliwości ku Rzpltej książe IMć Jaremi przystojne od stanów koronnych podziękowanie pro meritis condignam w najpierwszych okazyach od J. kr. Mci uznał gratitudinem, w czem niemała się i stąd Rzptej przeciwko książęciu pokaże wdzięczność, że poddani księcia IMci we włości ukraińskiej, tak przez nieprzyjaciela koronnego jako i przez własne wojska Rzptej srodze zniszczeni od wszelakich Rzptej podatków do lat dziesiątka konstytucyą byli uwolnieni, o to summa cum diligentia starać się mają IchMci pp. posłowie. 54. Wielekroć z pośrodku koła naszego wnoszona była prośba do J. kr. Mci za IMcią p. Janem Adamem ze Zmigroda Stadnickim podczaszym krakowskim, aby J. kr. Mć, pomniąc i na ojca IMci ś. p. godne i wielkie w Rzpltej zasługi i na samego ustawiczne i pilne w kożdych okazyach do usług Rzpltej ochoty, raczył swą pańską łaską in recompensam bene meritorum miłościwie odwdzięczać o to się mają pp. posłowie starać. 55. Wniesiona jest prośba do koła naszego przez IMć p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego ziemie przemyskiej, że w majętności swej dziedzicznej Rubieszowicach, przez którą wiele różnych kupców przejeżdża, wielki na naprawę mostu na rzece Wiarze sumpt prowadzi, przeto zlecamy pp. posłom naszym, aby do tych dóbr dla uznania takowych nakładów rewizya z sejmu teraźniejszego naznaczona była. 56. Krwawe zasługi w różnych ekspedycyach odważne przez IMci p. Jana Bąka Lanckoronskiego pokazane, mają IchMci pp. posłowie J. kr. Mci zalecić, aby za nie nagroda przystojna a prędka IMci była prosić mają J. kr. Mci. 57. Zalecona jest powielekroć od ichMci pp. hetmanów i wojska koronnego ochotna do usługi Rzptej IMci p. Andrzeja Stana dzielność, dla której do szwanku na ciele swojem w przeszłej expedicyej kozackiej przyszedł; mają tedy i teraz IMć pp. posłowie naszy J. kr. Mci prosić, aby J. kr. Mć p. Stanowi łaskę swą pańską w podawających się okazyach w nagrodę krwawych zasług jego oświadczyć miłościwie raczył. 58. Przypada przed sądem J. kr. Mci sejmowym sprawa z remisyej trybunalskiej IMci p. Stefana Jaminskiego z p. Turskim, dla tego wniosą prośbę pp. posłowie za p. Jaminskim do J. kr. Mci, aby na tym przyszłym sejmie sądzona i finaliter decydowana była. 59. Widzieliśmy to na oko w pośrodku koła naszego jaki szwank i okaleczenie na zdrowiu będący na usłudze Rzptej odnieśli p. Wojciech Krempski; p. Samuel Rozwadowski[b]) i p Alexander Białobrzesky, zlecamy tedy IchMciom pp posłom naszym, aby J. kr. Mci prosili, żeby wzgląd na krwawe ich zasługi i utratę

a) produkta L. P. b) Brzozdowski. L.

zdrowia maiąc, łaską swą pańską i ręką szczodrobliwą w najpierwszych okazyach opatrzyć raczył. **60.** IchMć pp. Zebrzydowscy w sprawie z p. starostą dolinskim o majętność dziedziczną Jurowkę a) aby na tym sejmie sądzeni byli prosić mają pp. posłowie króla IMci. **61.** Pozwolony jest na cłach wołyńskich urodzonemu p. Jerzemu Pogroszewskiemu jurgielt zł. p. czterysta, także i na cłach ruskich urodzonemu p. Łukaszowi Lubniowskiemu b) zł. półtorasta przez ś. p. króla IMci Zygmuta trzeciego za krwawe ich zasługi, których iurgieltu do tego czasu in continuo et pacifico byli usu, aż teraz JW. p. podskarbi koronny[1]) zakładając się konstytucyą nie na insze jeno na te któreby byli przez króla IMci pana naszego teraźniejszego pozwolone i dobra stołu króla IMci onerowane, starać się tedy Ich Mć pp. posłowie mają, aby ta konstytucya rzetelniej była deklarowana i te jurgelta pomienionych p. Pogroszewskiego i p. Lubniowskiego b) jako ludzi dobrze Rzptej zasłużonych wedle przywilejów ich dochodziły. **62.** Bacząc, że miasto Przemyśl różnymi przypadkami w ozdobach swoich i do municyej swoich należących potrzebach jest zniszczone, życzymy i pp. posłom naszym serio to poruczamy, aby civitas ista obywatelów ziemie przemyskiej metropolitana iuribus regiarum civitatum była koekwowana; privilegia ich na skład miedzi, na exactiones thelonei od kupców i furmanów wedle dawnych praw i opisania ode Lwowa na Przemyśl towary wszelakie i woły prowadzących in robore zostawały a exekucya w nich ni od kogo prepediowana nie była. Libertacya od króla JMci miastu temu pozwolona de data Varsaviae die 3 mensis Julii anno 1638 c) aby in volumen legum inserowana była et constitutione expressa aprobowana efficere mają pp. posłowie i to, aby wedle dawnych koustytucyi o sądowych miastach uchwalonych w mieście Przemyślu leży, stanowisk i staciej żołnierz nie miewał, o co, in tali casu aby się w sądach wszelakich powiatowych wedle prawa pospolitego zwykle odprawujących sprawowało. I to też mieć chcemy, aby do municyej tego miasta pogranicznego Żydzi, którzy grunty miesckie jakimkolwiek sposobem osiedli, do płacenia z nich podatków i wszelkich powinności miesckich byli iure adstricti mają pp. posłowie efficere. **63.** Iż miasteczko Radymno dla częstej ogniowej plagi potrzeb miasteczka swego słusznie ratować nie może, także i na naprawienie drogi. grobel i przejazdów złych wielki sumpt prowadzić musi, mają pp. posłowie nasi starać się, aby do uznania takowych szkód rewizya była nazuaczona i w grobelnem melioracya. **64.** Miasteczko Mościska aby w oddawaniu podatków Rzptej wedle konstytucyi szczęśliwej koronacyi króla JMci o Poznaniu, Sendomirzu, Kaliszu i Przemyślu postanowionej było zachowane, starać się mają pp. posłowie. **65.** Miasteczku Wiszni pozwolona jest konstytucyą libertas od wszelakich stanowisk, noclegów i stacyej dawania żołnierskich, pozwolona jest i libertacya od króla JMci de data Warsauiae die 26. Aprilis Anno 1638 dla spustoszenia w nim przez ogień wielkiego, które aby realem et efficacem skutek swój wzięło konstytucyami z przyszłego sejmu były roborowane starać się pp. posłowie mają. **66.** Prośba miasteczka Szczerca w pośrodek koła naszego wniesiona aby skutek swój wzięła starać się mają pp. posłowie. Tomasz z Grochowa Grochowski łowczy sanocki, marszałek na ten czas sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Prem. Rel. 363. p. 1561—1587 sub. 30 Augusti 1639. Castr. Leop. Rel. 390. p. 1177—1191. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 102—108 v.

208.

W Przemyślu, 7. października 1639.

Protestacya przeciwko marszałkowi sejmiku wiszeńskiego sierpniowego.

Actum in castro premisliensi feria sexta post festum s. Francisci Confessoris proxima anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo nono.

---

a) Irowkę L. b) P. Lutrowskiego. c) 1630 P.

[1]) Jan Daniłowicz.

Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia premisliensia personaliter veniens nblis. Ioannes Sanicki, illustris et mfci. dni. Adami Alexandri Sanguszko palatini Wołyniae famulus postquam eiusdem protestantis domino in palatinatu remotiori degenti de infrascriptis innotuit, proinde eiusdem domini sui nomine habens sufficientem mandatum manifestationem seu protestationem contra gsum. Thomam Vladislaum Grochowski venatorem terrae sanocensis marsalcum conventus particularis visnensis non pridem transacti protestatus est pro eo. Quia ipse existens electus ab equestri ordine in locum marsalci in praefato conventu visnensi, ausus est contra debitum officii sui articulum [1]) de curatoria in instructionem dominis nuntiis ad comitia generalia varschauiensia deputatis sine consensu totius nobilitatis in eodem conventu existentis inscribere et ingrossare, prout litterae variarum personarum tam privatarum quam officialum ab eodem conventu ad suprascriptum magnificum palatinum Voliniae dominum protostantis in vim testimonii gratia missae copiosius extant. Proinde protestans inhaerendo eisdem litteris praecavendoque indemnitati iuris domini sui tempestive hanc manifestationem sive protestationem in proprio territorio fecit, offerendo suprascriptum illustrem mfcum. palatinum Voliniae dominum suum hac praemissa protestatione cum supradicto generoso Grochowski iure acturum, salva nihilominus melioratione eiusdem protestationis tam suprascripto domino suo quam et aliis ius et interesse ad causam praetendentibus reservando hac sua protestatione.

Ind. Inscr. Rel. Castr. Prem. 363 p 1731.

209.

W Wisni [początek kwietnia][2]) 1640.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego.

1 Instrukcya województwa ruskiego sejmiku wiszeńskiego na sejm walny warszawski sześćniedzielny pro die 19. Aprilis złożony anni praesentis IMciom pp. posłom mianowicie z ziemie lwowskiej IMci p. Mikołajowi Ostrorogowi podczaszemu koronnemu staroście rohatyńskiemu, IMci p. Piotrowi Ozdze pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu, przemyskiej ziemie IMci p. Janowi z Pleszowic Frydrowi sędziemu ziemskiemu przemyskiemu IMci p. Stanisławowi Drohojowskiemu; z sanockiej ziemie IMci p. Janowi Leszczyńskiemu sędziemu sanockiemu i IMci p. Janowi Adamowi ze Zmigroda Stadnickiemu podczaszemu krakowskiemu dana. **2.** Naprzód IMć pp. posłowie nasi po powinszowaniu długo dobrego zdrowia i fortunnego panowania J. kr. Mci za ojcowskie integritatis[a]) ojczyzny naszej obmyśliwanie, za wielkie i sławy nieśmiertelnej godne odwagi prace i koszty ab ipsis primordiis królewskiego[b]) panowania nie mając żadnego względu na zdrowie i dostojeństwo pańskie dla całości i zdrowia ojczyzny naszej podjęte, uniżenie J. kr. Mci podziękują, wierność poddaństwa naszego J. kr. Mci i promptitudines ad omnia desideria opowiedzą, ażeby summus bonorum recompensator wielkie prace, trudy i koszty długowiecznem panowaniem aeviterna mercede J. kr. Mci nagradzał powinczują. **3.** Wysokie cnoty i pilna czułość koło pokoju pospolitego i obrony państw pogranicznych dexteritas w zatrudnieniu znacznych[c]) Rzptej zmysłów wojska koronnego szkodliwe, dla niewypłaty zasług swoich knującego[d]) consilia, w uspokojeniu przez IMć pana krakowskiego hetmana wielkiego koronnego doświadczona, tudzież też i świeżo z wielkim trudem i niewczasem swoim zahamowane umysły zawzięte pogańskie w wojowaniu i pustoszeniu państw króla JMci, nietylko u naszego województwa, ale rozumiemy u wszytkich Rzptej meretur,

---

[1]) Por. wyżej Nr. 207 art. 29. [2]) Ponieważ instrukcya dla sejmu chełmskiego datowana jest 27. marca, przeto wiszeński sejmik w tydzień później się odbywający musiał przypaść na dni pierwsze kwietnia.

a) de intergritate O. b) szczęśliwego O. c) znacznem O. d) pilnującego P.

ażeby humana gratitudo et benevolentia JMci za to pokazana była, zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby ordo equestris in facie Reipublicae IMci panu krakowskiemu hetmanowi wielkiemu koronnemu[1]) za tak odważne i pracowite koło potrzeb i bezpieczeństwa Rzptej sollicitudines podziękowali tudzież też i IMciom pp. komisarzom do płacy i uspokojenia żołnierskiego naznaczonym za prace, koszty i trudy IMciów, które na tej komisyi ponosili, aby quam sufficientissime podziękowano pp. posłom naszym zlecamy. 4. Życzymy i tego i pp. posłom to poruczamy, aby oraz i IMci p. podskarbiemu wiekiemu koronnemu[2]), który magnam suam dexteritatem do ułacnienia w zapłacie długów wojsku koronnemu winnych praestitit, od pp. koronych podziękowano było. 5. A iż J. kr. Mć w instrukcyej swojej imminens periculum od narodów orientalnych przedkładać nam raczy, czego i sam łacnie się domyśleć możemy, wiedząc o zamysłach nieprzyjaciela tego a lubricam fidem onego wielekroć poznawając, że dla wyuzdanej jego na państwa chrześcijańskie chciwości nowo a szczęśliwie nabytemi zwycięstwy presumpcyej pokoju pewnego od niego spodziewać się nie możemy, tedy zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby omnimodam ineant rationem równo z inszemi województwy, jakobyśmy prompta et parata, strzeż Boże pericula, mieli auxilia, uchwaliwszy sobie podatki równe z inszemi województwy eo praecustodito, żeby poborami nie podymnem, które podatki tak te, co na zapłatę długu pp. żołnierzom, jako i na tę expedycyą strzeż Boże wojny tureckiej, nie będą oddawane do skarbu, ale mają zostawać w szafunku każdego województwa i powiatu, tego dostrzegłszy, że jeśliby przyszło do assygnacyej ileby [a]) które województwo i jak wielom chorągwiom płacić miało, aby w tem województwo nasze nie było agrawowane [b]) jako pod expedycyą pruską, ale ażeby iuxta proportionem [c]) podatków, mając wzgląd na zniszczenie ubogich poddanych przez tak częste przechodzenie wojsk płacili, a jeżeliby non sufficerent podatki do zabieżenia tak wielkiemu niebespieczeństwu, tedy strzeż Boże in casum belli turcici pospolite ruszenie absque diuisione belli pozwolić mają pp. posłowie nasi, tego dołożywszy, aby wszytkie ordines szli na to pospolite ruszenie, jako Wielkie księstwo litewskie tak też i wszyscy feudales należeć mają Rzpltej. 5. Wiadome są tak pod expedycyą kozacką, jako też i świeżo przeciwko Tatarom odwagi i ochota pp. żołnierzów przeciwko Rzpltej, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby zapłatę skuteczną onym obmyślili, ćwierć jednę darowną pozwolili, przychęcając ich do dalszych służb Rzpltej także, żeby tem większą gratitudinem poznali podziękować. 7. Wielka stąd confusio mało nie urosła, że uniwersałów sejmikowych do grodów naszych nie wcześnie i nie według prawa i zwyczaju przyniesiono, ani listami, jako z dawna bywało, obywatelów obwieszczono o złożeniu sejmiku, że [d]) non inter solennitates ale inter necessitates słusznie ma connumerari, gorąco o to pp. posłowie nasi expostulować będą, dlaczego się to stało i per quem stetit takowe niewczesne obwieszczenie, iż przeciwko powadze województwa tego być to rozumiemy, cavebunt, aby in posterum tego nie bywało, a jeśliby się tego ważono, takowe sejmiki i sejmy nullius valoris być mają. 8. Ponieważ ta Rzplta ze trzech stanów constat, z których każdemu o wszystkiem [e]) wiedzieć należy, co publicum negotium zachodzi, starać się o to pp. posłowie będą, aby pakta wszelakie dawne i świeżo zawarte, i które zawierane jeszcze będą, tak z postronnymi pany jako i cum feudatariis principibus ad cognitionem wszystkiej Rzpltej przyszły i przy wszystkich stanach czytane i podpisane rękami przenawielebniejszego IMci księdza arcybiskupa gnieznieńskiego, IMci p. marszałka na ten czas poselskiego z częścią przynajmniej deputowanych na to z obojga narodów posłów były, a któreby takowej solennitatem przy sobie [f]) nie miały, do takich aby Rzplta nigdy nie należała, ani takich pakt trzymać była powinna [g]), a jeśliby do tego na tym sejmie przyjść nie mogło, tedy lege cavere, aby drugiego da Bóg sejmu mogło to wziąć swój efekt. 9. Zabiegając temu, aby ta konstytucya de reddenda ratione senatus consultorum

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Jan Daniłowicz.

a) jako li P., b) tak angariowane O. c) iusta proportione O. d) co że P. e) wszystkich O. f) w sobie O. g) trzymać nie miała P.

dłużej spraw Rzpltej nie trudniła, aby sufficienter deklarowana była, tak żeby IMcie pp. senatorowie rezydenci sentencye swoje podpisywali i z nich rationem dawali, z czego aby IMć pp. urzędnicy koronni nie excypowali się zlecamy Ich Mciom pp. posłom a). 10. Feudum księstwa kurlandzkiego że sine scitu et consensu ordinum jest konferowane, co za szkodliwą i prawu przeciwną rzecz widzi być województwo nasze, zlecamy to pp. posłom naszym, aby tą konstytucyą obwarowano było, iżby b), jako feuda żadne nowe sine scitu et consensu omnium ordinum dawane być nie nie mogą, tak i te inwestytury bez konsensu ordinis equestris nie bywały. A ponieważ dystynkcyą taką na przeszłym sejmie uczyniono, że się w tem nic nie uczyniło krzywdy prawu, dla tego że to nie feudum nowe dane ale omagium, gdyż on miał late et interruptum ius książe kurlandzkie z synowcem c) swym, starać się będą o to pp. posłowie nasi i serio upomnieć, iżby książe kurlandzkie lub na tym lub na przyszłym da Bóg sejmie pokazał prawa swoje na to feudum, jeżeli legitimum et interruptum ius ma do niego, ponieważ o tem Rzpltej certum non constat, a tam jeżeliby było uznano, że ma dobre i słuszne prawo, aby approbacya od wszystkiej Rzpltej stanęła na to, a jeżeliby też była jaka dubietas i niepewność abo utracenie dawnego prawa, aby ta investitura ullatenus żadnej wagi nie miała, na co choćby inszy pozwolili, pp. posłowie nasi przynieść to nam mają na sejmiki. 11. Królewica IMci Karola petitum strony prolongacyi opactwa czerwieńskiego aby do skutku rzetelnego przyszło, starać się o to mają pp. posłowie nasi z tym dokładem, żeby królewicz IMć exemplo inszych królewiczów IMci braci swych uczynił iuramentum fidelitatis królowi IMci. 12. Lubo to prawo pospolite sejm od recessów każe zaczynać, jednak w tak nagłem i wielkiem niebespieczeństwie, na zabieżenie tanto malo starać się pp. posłowie mają, aby sejm od obrony zacząć i co prędzej occurere nieprzyjacielowi, dla czego aby dwa dni w każdy tydzień, inszych materyej nie mięszając, o samej tylko obronie traktowano i jeżeliby następowały prędko wojska nieprzyjacielskie, żeby sejm mógł być skrócony. 13. Widzimy to, że na tak wielką wojnę, żeby d) strzeż Boże przyszło z Turki wojować, wojska cudzoziemskie ad auxilia są potrzebne Rzpltej, ale że to jest każdemu państwu rzecz niebespieczna zaciągać wielkie wojska cudzoziemskie, które straszniejsze czasem bywają swoim aniżeli nieprzyjacielowi e), jako to i po inszych królestwach i narodach widzimy, zlecamy pp. posłom naszym, aby prosili o to uniżenie J. kr. Mci, jeśli przyjdzie do zaciągu onego, żeby nie było więcej nad dziesięć tysięcy, a jeżeliby subsidia jakie były od pp. chrześcijańskich, aby to pieniędzmi nie ludźmi miała Rzplta. A te wojka cudzoziemskie na tę wojnę zaciągnione aby regimentarze szlachtę polską miały, ażeby nad sześćset człowieka regimentów większych nie było a pp. obersterowie i insi oficyerowie mają się kontentować kuchennem na sejmie umówionem, a w dalszą swemu regimentowi płacę aby się nie wdawali, ale tenże powiat, do którego mu assygnacyą płacy ukażą, aby według popisu każdemu żołdatowi płacili, albo temu, którego z pośrodka siebie po zapłatę przyszlą, to postanowiwszy, aby ten popis co miesiąc się odprawował, tak żeby wszytkie razem regimenty w pole wyszły dla okazowania zwyczajnego. A ponieważ najbardziej województwu naszemu, przez które wojska przechodzić muszą f), w ciągnieniu tam numerosi exercitus wielkich szkód obawiać się potrzeba, starać się będą pp. posłowie nasi, aby nie jednym gościńcem wojska ciągnęły, ale jako i którędy chorągiew jaka ciągnąć ma zordynowano było. A te regimenty niemieckie nie w kupie jako zwykły, ale różnie chorągwiami jako najpóźniej do obozu ciągnęły, podwód nie biorąc i sobie żywność wszelaką płacąc, i kędyby insze w której majętności trzy chorągwie stały i noclegi odprawowały, aby tam czwarta żadnym sposobem nie stała sub paenis dawnych i nowszych prawach opisanych, na co mają być konstytucye de disciplina militari, zabiegając swej woli wojsk cudzoziemskich, reasumowane i do efektu przywiedzione. A to wojsko cudzoziemskie, żeby ani stanowisk ani noclegów bez ordynansu pułkownika swego nie ważyli się odprawować, który półkownik każdemu ukrzywdzonemu ad requisitionem skuteczną sprawiedliwość

a) W P. brakuje ten punkt. b) że iżby P. c) z synem P. d) gdzieby O. e) nieprzyjacielskie P. f) mają P.

z swoich żołdatów czynił obwarować mają, a jeśliby czynić denegował[a]), wolna na trybunał będzie akcya każdemu. 14. Odjazd J. kr. Mci za granicę państwa swego, lubo wiemy, iż dla opatrzenia zdrowia J. kr. Mci, na którym zawisło zdrowie Rzpltej naszej, ex causa legitima był, ale iż w tem baczemy szkodliwe na potem exemplum ojczyźnie naszej, tedy zlecamy to pp. posłom naszym, iżby prawo stanęło takowe, żeby odjazdy takowe króla IMci in posterum z Korony nie bywały sine consensu ordinum, a nie tylko króla IMci ale i domus jego odjazdy, żeby nie bywały, a jeżeliby się kto taki nalazł, któryby radził królowi IMci bez pozwolenia i wiadomości ordinum wyjechać z państwa za granicę i tam w tę drogę jechał z królem JMcią, takowy każdy ma być ipso facto infamis. 15. Wielką w tem aukcyą do przyczynienia wojska upatruje województwo nasze, kiedyby wybrańcy według konstytucyej ś. p. króla JMci Stefana anno millesimo quingentesimo septuagesimo octavo uchwalonej[1]) ze wszytkich miast i miasteczek nie tylko ze wsiów królewskich wybierani byli, starać się o to będą pp. posłowie nasi, aby to prawo do efektu swego przyszło, stosując się in hoc delectu z miast i miasteczek do dawnego statutu o wyprawowaniu z miast na wojnę i do deklaracyej tego w konstytucyi 1620 o pospolitem ruszeniu[2]). Ażeby jeszcze większa aukcya była tych wybrańców, prosić IMć pp. duchownych o to, aby na tę tylko wojnę turecką, jeżeliby strzeż Boże do niej przyszło, pozwolili także z dóbr swych duchownych wybranców wybierać. A żeby tem prędzej do exekucyi ta konstytucya przyszła, starać się o to będą pp. posłowie nasi, aby sąd ziemski każdy w swym powiecie według przeszłego sejmu konstytucyej na tę lustracyę i rewizyę wybrańców bez omieszkania jako najprędzej jechał, czego im im tenutarii dóbr królewskich, do których przyjadą, bronić nie mają, sub paena mille marcarum, a ci poddani, których mają zlustrować, powinni będą sądowi victum sufficientem subpeditare. Forum cum tenutariis, jeżeliby bronili tej lustracyej, na trybunał. 16. Warowano to jest dawno różnemi konstytucyami, aby kwarta ni nac się inszego nie obracała jedno na zapłatę żołnierza kwarcianego, zaczem zlecamy pp. posłom naszym, aby to obwarowane było, żeby osobno jako przedtem płacono, osobno kwarcianemu żołnierzowi według naznaczonego czasu we Lwowie a osobno zaś z podatku żołnierzowi suplementowemu, gdyż tak Rzplta snadniej się może informować wiele podatków na tego suplementowego żołnierza składać mają. Któremu żołnierzowi suplementowemu aby nie tylko z podatków ale też z Fordanu z czwartego grosza i inszych retent skarbowych płacono starać się będą pp. posłowie. 17. Podatkami Rzptej, iż się to z rachunków skarbowych pokazuje, że przeciwko wyraźnemu prawu szafują, i nie tam ich obracają jako mens legis i Rzpltej, wydawając ich na te expensa, które przed tem z prywatnego skarbu króla JMci opatrywano, zlecamy to pp. posłom naszym, aby się tego serio upomnieli, iżby się ni nac, tylko na zapłatę wojsku obracały, a jeżeliby się zaś to poka[zało], czego i na rachunkach skarbowi przyjmować nie mają. 18. Znaczną i w tem szkodę Rzptej być rozumie województwo nasze, że posłom tym, których król JMć do postronnych panów wyprawuje, większe daleko sumy pieniężne, niźli przed tem inszym posłom dawano, dają im na wyprawę, domówić się tego mają pp. posłowie, aby nie dawano więcej jako inszym przed tem inszym posłom. 19. Konstytucye sejmowe aby już więcej w gospodach pieczętarskich nie były pisane i poprawiane, ale tamże zaraz w izbie senatorskiej przy konkluzyej mają się na nie podpisować przy panach pieczętarzach dwaj z senatu a sześć z posłów przy swym marszałku. Które konstytucye p. marszałek poselski powinien będzie podać przy tychże posłach do grodu ad acticandum, a konkluzye sejmowe aby bez bytności króla JMci nie bywały. Te zaś konstytucye aby wcześnie do grodów z kancellaryej wysyłane były dodomówić się mają pp. posłowie 20. Lenno pruskie aby według konstytucyej 1611[3]) tak tylko zostawało, dojrzą tego pp. posowie. 21. Doszło to nas wiedzieć, że niezbożny Aryanin na trybunale lubelskim w posiedzeniu rzucił się z straszną i obrzydliwą blasfemią na imię Zbawiciela na-

---

[1]) Vol. l. II, 979 t. pieszy. [2]) Vol. l. III, 365. [3]) Vol. l. III. 6.
a) derogował P.

szego, za co lubo jest od trybunału leviori paena pokarany, z tej jednak okazyej, iż pan Bóg za takowe delicta zwykł karać całe państwa i królestwa, starać się będą pp. posłowie, aby na takowych blasphemos prawo jako najostrzejsze stanąć mogło. **22.** O tytułach cudzoziemskich konstytucya sejmu anno 1638[1]), że starodawnym familiom książęcym, zdawna od Rzpltej przyjętym, zda się nieco derogare, lubo województwo rozumie to, że im abunde cautum est illa parentesi, z której są w tej konstytucyi excypowane, jednak jeśliby ad moderationem na sejmie teraźniejszym przychodzić miało, jako o to proszą ludzie zacni i bene de Republica meriti tychże familiej książęcych, tedy pp. posłowie pilno tego przestrzegać będą, aby ta moderacya aequalitate libertatis stanu szlacheckiego, w którym i te famlilie książęce continentur, nic się nie deregowało, i paritas stanu szlacheckiego z książęty in suo robore zostawała, ani sobie książęta przed urzędnikami tak koronnymi jako ziemskimi ani miejsca pierwszego głosu nie pretendowali, a ci tylko mają się tytułować książęty, którzy z książęcymi tytułami z uniją i z inkorporacyą województw do Korony są przyjęci. **23.** Tutorie a minorennibus, coram quibusvis actis zeznane sine consensu amicorum proximiorum de linea paterna, aby żadnej wagi nie miały pp. posłowie domówić się mają. **24.** Lubo iura patronatus et collationis na beneficia duchowne mają według praw koronnych wcale być zachowane tym, którzy do nich słusznym prawem należą, wszakże iż niektórzy pp. duchowni otrzymywają sobie prezenty od tych, którzy ad ius collationis nie należą i a loci ordinariis introdukowani bywają, tedy starać się będą pp. posłowie, aby Ich Mć panowie duchowni iura legitima w sądach swych uważali, a ktoby illegitime otrzymał prezentę, aby nie był przyjmowany in praeiudicio legitimi collatoris, który luboby był introductus tedy ta introdukcya nie ma być ważna a legitime praesentatus ma zostawać in suo iure. **25.** Harmata pod Smoleńskiem odebrana, iż nie wiemy dotąd gdzie się podziała, zlecamy pp. posłom naszym, aby się o tem dowiedzieli, gdzie teraz jest. A ponieważ zarówno z inszymi przykładaliśmy się na expedycyą moskiewską aby się znaczna liczba do cekauzów koronnych mogła dostać, starać się pilno będą pp. posłowie. Także i te działa, które ś. p. król Zygmunt na expedycyę moskiewską pod Smoleńsk z Korony pobrał był, aby się do Korony znowu wróciły. **26.** Częstokroć zwykły więc insze województwa publiczne kontrybucye, na potrzebę wszytkiej Rzptej uchwalone, cokolwiek zostanie od płacy żołnierskiej, privatis laudis na prywatny swój użytek obracać; domówić się tego mają pp. posłowie nasi, aby im to circa coaequationem podatków nieprzyjmowano, ale żeby wrócili to lub na zapłacenie długu żołnierzy lub na tę ekspedycyą. **27.** Upatruje to województwo nasze, że qui commeatum non praeparat vincitur sine ferro, czego i pod chocimską wojną doznaliśmy, że dla nieopatrzenia prowiantu wojsko do ostatniego zniszczenia przyszło a Rzpta in gravi periculo była, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby ze sto tysięcy zł. przynajmniej na prowiant obrócono i w Kamieńcu i w inszych pobliższych zamkach in usus exercitus chowano go, który po tem wojsku za pieniądze dawany i wojsku dogodzi i pieniądze Rzptej nazad wrócą się, jednak prowiantmagister ma być przysięgły. **28.** W podziwieniu to jest województwu naszemu, iż miasto Gdańsk contra universae Reipublicae consensum w pozwoleniu ceł morskich upornie stawa, starać się o to pp. posłowie mają, aby in tam universali nie tylko ojczyzny naszej ale wszytkiego chrześcijaństwa przycisku, na zabieżenie onemu tych ceł nie impediowało, o co J. kr. Mci prosić, by przez posły swoje i u pp. cudzoziemskich[a]) toż efficere raczył, gdyż się to obracać ma na obronę wszystkiego chrześcijaństwa, któremu ta ojczyzna pro antemurali służy. **29.** Ponieważ contra communem hostem communibus viribus opus est, prosić o to J. kr. Mci pp. posłowie mają, aby pheudatarias provincias authoritate sna przywieść do tego raczył, jako to saluberrime i pod wojnę pruską effecerat, żeby na tak gwałtowną potrzebę równo z nami iuxta proportionem wojska co stawili. **30.** Wielka się ciężkość dzieje województwu naszemu i inszym, w których stanowiska wojsko miewa, tak w przechodzeniu częstem[b]) wojska jako i w wyciąganiu stacyej, starać się o to pp. posłowie mają,

---

[1]) Vol. l. III. 931.

[a]) u pp. posłów cudzoziemskich O. b) ciężkiem P.

aby hiberna tandem aliquando postanowione były, a przynajmniej aby na każdym sejmie komisarze, wiele z którego starostwa żywności na wojsko dawać, żeby nie pro libitu pp. żołnierzów, ale z ordynacyej sejmowej ten prowiant z dóbr królewskich był wydawany, a chorągwie według prawa aby na Ukrainie stanowiska mieli. 31. Cieszy się z tego województwo nasze, że armata koronna w lepszy porządek niżeli przed tem bywała wprawiona jest, co by in suo ordine zawżdy zostawało, zlecamy to pp. posłom naszym, aby to prawem warowane było, aby na każdym sejmie rachunki z tej kwarty, która się na armatę obróciła czynione były i rewizorowie naznaczeni, którzyby dojrzeli cekhauzów kędykolwiek są i będą wystawione, a) jeśli w nich według rachunków na sejmie uczynionych w takiej liczbie i porządku armata znajduje się jako insze aparamenta do niej należące, żeby po tem Rzpta uważyć mogła, jeśliby już sufficerent prowizye armatne i ta kwarta in alios Reipublicae usus mogła by być obrócona. 32. Wielkie być rozumie poratowanie województwo nasze na tę wojnę turecką donatywy, jako było na pruską expedycyą, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby się tego serio domówili, żeby tak IchMć pp. duchowni, jako też miasta krola IMci i kupcy pozwolili donatywę znaczną in casu turcici belli. A że miasta pruskie aequaliter gaudent privilegiis et iuribus z inszemi miasty, a non aequaliter podatki wydają, starać się będą pilnie pp. posłowie nasi, aby wszystkie miasta pruskie dawali także czopowe, szosy i pobory jako insze miasta. 33. Do podatków Rzpltej kiedy przyjdzie, aby popi od cerkiew wszyscy in genere nic nie dawali, ani też od osób swych iuxta constitutionem coronationis mają obwarować pp. posłowie. 34. Za następującemi gwałtownemi niebezpieczeństwy potrzebną rzecz rozumie być województwo nasze obwarowanie zamków ukrainnych, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby Lwów i Kamieniec miał słuszne praesidium pod ten czas niebezpieczeństwa. 35. Żydzi iż pogłówne niesłuszne i niesprawiedliwe wydawają, tedy luko dadzą pogłówne, powinni będą do pogłównego, którego mniej nad sto tysięcy nie ma być, dać równo z miasty szos z domów swych, lubo też podymne iuxta constitutionem. 36. Lustracye, iż są dawnem prawem obwarowane, aby in dubium w żadnym sądzie nie były wokowane warować mają pp. posłowie nasi. 37. Lubo jest o tem konstytucya coronationis, żeby religiosi nie kupowali żadnych majętności[1]), jednak iż wymyślnymi sposobami przychodzą do tego, że te constitutiones i prawa infringunt, upraszając sobie zamiany daleko nierówne z szkodą Rzpltej i nie przestawając się starać na każdym sejmie, aby im wolno było lubo kupować, lubo zamiany czynić, zlecamy pp. posłom naszym, aby ani na kupna ani na odmiany żadnym sposobem nie pozwalali, tylko samym wyderkafem aby się kontentowali. 38. Przyniesiono jest za affektacyą i prośbą wszystkich stanów breve apostolicum o sądach i appelacyach IchMci pp. duchownych, jednak iż to jakoś do exekucyej nie przychodzi, dla niewiadomości co tam jest napisano, tedy pp. posłowie starać się mają, aby authentice każdy do swego grodu przyniósł to breve. Któremu iż zakonnicy podlegać nie chcą, tedy serio domówić się tego mają pp. posłowie, aby wszyscy duchowni tak świeccy jako i zakonni, nemine excepto, podlegali temu prawu, a dla prędszego dościa sprawiedliwości z zakonników, żeby wszyscy zakonnicy podlegali potestati et iurisdictioni loci ordinariis. 39. Wielkie uciążenie w tem stan szlachecki być sobie rozumie, iż tylko samym kuśnierzom futra przedawać pozwolono, a mianowicie sobole, domówić się tego mają serio pp. posłowie nasi, aby to zniesiono i żeby jako przed tem tak i teraz wolno było przedawać nietylko kuśnierzom ale też i Żydom futra i sobole, dla tańszego kupną, co jednak nie ma szkodzić pactis, które miasta z Żydami mają. 40. Iż kompozycya, za wyraźnem Stolicy apostolskiej świętej pozwoleniem o dziesięciny i forum generalissimum constitutione anni 1635 oznaczone[2]) do exekucyej nie przychodzi, gdyż mimo to postanowienie zwykli pociągać ludzie stanu szlacheckiego o mere ziemskie krzywdy, pociągają ad forum spirituale i tam dekreta otrzymywać cum praeiuditio praw et aggravatione stanu szlacheckiego, zlecamy pp. posłom naszym, aby ta konstytucya de composi-

---

[1]) Vol. l. III, 798. [2]) Vol. l. III, 857. Kompozycya o dziesięciny.

a) wyprawione P.

tione o dziesięciny zostawała in suo esse, a dekreta o to in foro spirituali ferowane, jeśliby jakie były, aby żadnej wagi nie miały. I jeżeliby ktokolwiek z duchownych ważył się pozywać szlachcica o sprawy do sądu lub do grodu lub ziemskiego, należące ad forum spirituale, aby na takowego namówili sami IchMć pp. duchowni paenas w synodzie swym, jako o tem i statut anni 1519[1]) za Zygmunta pierwszego opiewa. **41.** Pobor wodny in casum turcici belli aby był namówiony efficere mają pp. posłowie. **42.** Jeśliby się kto takowy nalazł, któryby trzymając duo beneficia incompatibilia, onych za upomnieniem się marszałka poselskiego puścić którego z nich nie chciał, aby według statutu Sigismundi primi anni 1528[2]) uczynionego z takim postąpiono, domówić się mają pp. posłowie nasi. **43.** Roki ziemskie sanockie, które były post festum sancti Laurentii, aby były przełożone post festum nativitatis sancti Johannis baptistae. **44.** Dobrze to jest prawem obwarowano, a mianowicie constitutione anni 1601,[3]) że bez pozwolenia equestris ordinis żaden nie może być nobilitowany, a jednak znajdują się tacy, którzy kazawszy in condicto pozwać o szlachectwo, przez dekreta otrzymywają sobie szlachectwa; zabiegając temu zlecamy pp. posłom naszym, aby żaden taki nie mógł gaudere iure equestris ordinis i luboby dekret miał po sobie, aby się szlachcicem nie mógł zwać, ale po staremu inter plebeios był poczytany. **45.** Lubo to jest prawem dawno obwarowano, aby szlachcie wolno było spuszczać sól rzekami[a]) na pożytek swój, a przecie im tego przeciw wyraźnemu prawu bronią, zlecamy pp. posłom naszym, aby się tego domówili, aby także każdemu szlachcicowi wolno było spuszczać sól i przedawać, czego im skarb nie ma bronić sub paena mille marcarum. **46.** Iż konstytucye anni 1635[4]) między IchMciami pp. duchownymi a stanem szlacheckim ferowane do exekucyej nie przychodzą, dla tego, iż snać protestacye pewnych osób przeciwko tym konstytucyom zaszły, które protestacye iż in facie Reipublicae, gdzie plac i miejsce tego było, nie były zaniesione, i te konstytucye nemine contradicente zgodnie stanęły, tedy starać się mają pp. posłowie, aby te konstytucye amplius nie były in dubium wakowane, ale żeby według nich trybunał i pierwsze[b]) subsellia postępowały. Tego jeszcze ostrzegłszy, iż wiele się znajduje panien zakonnych, które nie kontentując się expeditione parentum suorum, którą in vim exdotationis de bonis paternis et maternis od rodziców wzięli, znowu dotem et provisionem przykładem sióstr innych, które za mąż poszły, requirunt et possessores bonorum post parentes suos derelictorum nie słusznie turbują, przeto starać się mają pp. posłowie, jeśli się to pokaże, że która z takowych wzięła realem i takową, jaka się podobała na ten czas rodzicom in promissis satisfakcyą, byli ci, których one pozywają, od takowych spraw i wszelakich processów byli uwolnieni. **47.** Wielkie się depaktacye w sądach trybunalskich dzieją, że mimo prawo opisane in triplo et quadruplo instancye multiplikując zapłatę wyciągają, na ostatek już nietylko sam trybunał ale i sąd ziemski tam na ten czas przytomny paenas decretis tribunalitiis adiudicatas contra manifestum iuris praescriptum et cum nimia aggravatione stanu szlacheckiego upraszają, przeto znieść się IMcie pp. posłowie z inszemi województwy mają i rzetelnie postanowić te salaria, ażeby swym trybem wybierane były. Trzeba aby jeden deputat, który dobrze instancye rozumie, był na tę ekzakcyą deputowany, ażeby z instygatorem przy rocie trybunalskiej et super fidelem exactionem salariorum przysięgał. Także sąd ziemski lubelski i sieradzki niema sub nullitate actus eiusdem win żadnych sobie u stron upraszać, od każdej instancyi nie więcej jeno groszy pięcią się kontentować a nie rachując osób i esencyej i pozwów, które bywają w jednym zawarte pozwie, salaria wyciągać ma, ale tylko od jednej sprawy, jaka się strona do regestru wpisze zapłatę salarium mieć ma a delinquentes sąd ziemski sieradzki w Lublinie a lubelski w Piotrkowie inter casus officii peremptorie pro paena centum marcarum exinde succubita, którą convictus cum restitutione extorti salarii zapłacić ma respon-

---

[1]) Vol. l. I, 387 t. poena contra evocantes ad forum spirituale. [2]) Vol. l. I, 526 t. de incompatibilibus. [3]) Vol. l. II, 1502, t. o nowej szlachcie. [4]) Vol. l. III, 857 i nn.

a) wodą O. b) insze O.

dere powinien. 48. Stanęła konstytucya, aby Małopolanie do Piotrkowa a Wielkopolanie do Lublina in causis criminalibus nie byli ewokowani, a iż ultra nexus constitutionis na pewnych osobach są eo nomine processy otrzymane, starać się mają Ich Mci pp. posłowie, aby authoritate legis publicae kasowane były. 49. Acz są prawem pospolitem testamenta warowane, że de bonis immobilibus et de summis in bonis immobilibus haerentibus confici nullatenus possunt[1], przeto iż siła przeciwko jawnemu i jasnemu prawu dzieje się, a quod maius, nowe testamenta, które nuncupativa appellantur świeżo, czem bardzo status equestris aggravatur, wniecilyª) się, zaczem starać się mają pp. posłowie, aby i deklaracya statutu tego de testamentis rzetelna stanęła i te testamenta nuncupativa inter equestrem ordinem, aby miesca nigdy nie miały. 50. Lubo są dawne prawa o ważności komisyej na granicach odprawionych, jednak że się przez niektóre osoby w tem prawu pospolitemu dosyć nie dzieje, bo ci uczyniwszy condictamen jakieś, od instigatora koronnego wzruszając komisye przez osoby prawem opisane odprawione[b]), mandaty za dworem o uszkodzenie[c]) dóbr Rzpltej wydają i tem strony przeciwne ad vexam et expensas pociągają, osoby zaś komisarskie ordinis senatorii et dignitariorum tym sposobem in honore laedunt, starać się będą IMci pp. posłowie, aby takowy abusus praw przodków naszych był zniesiony i jeśliby jakie mandaty in eo negotio dotąd wyszły, aby kasowane lege publica były, a in posterum sancire, aby takowi paenae quingentarum marcarum de evocatione za dworem sancitae podlegali. 51. Iż przeciwko wyraźnemu prawu niechcą ukrzywdzonym wydawać komissyi, ażby było pozwolenie na to tenutarii, zaczem zlecamy pp. posłom naszym, aby ten zwyczaj zniesiony był lege i żeby były wydawane ad cuiusvis instantiam ukrzywdzonemu komisye, lubo by na to nie pozwalał dzierzawca dóbr królewskich, idque sub paenis de negligentibus officialibus sancitis. 52. Potrzebną rzecz być rozumie województwo nasze dla prędszego dościa sprawiedliwości przedłużenie sądów trybunalskich, zlecamy tedy pp. dosłom naszym, aby się zniosszy z inszemi województwy o tem sposób namówili prędszego dościa sprawiedliwości. 53. Wydana jest jest świeżo komisya z prywatną pieczęcią króla IMci na wielebnego ojca Atanazego Krupeckiego władykę przemyskiego; zlecamy tedy pp. posłom naszym, żeby się domówili, iżby in posterum z takiemi pieczęciami komisyej nie wydawano, a ta świeżo wydana, aby nullitatis subiaceret. 54. Zagęściło się, iż na jeden urząd kilku osobom wydają przywileje z kancellaryej króla IMci, zaczem aby to na potem nie było pp. posłowie nasi upomną się. 55. Decreta tak na sejmie jako i za dworem mają być ex scripto ferowane, na które dwaj IchMcie pp. senatorów residentes przy pp. referendarzach podpisywać się będą. 56. Prawo o exekucyach aby przeciwko pp. starostom sądowym, którzy nie czynią exekucyej de infamibus et bannitis, było obostrzone, postarać się mają pp. posłowie. 57. Poborca lwowski za pilnem staraniem swem większą sumę niż przed tem dawano wybrał z podatków przeszłych, którą na trybunale radomskim kazano mu wszytką oddać przeciw prawu, gdyż więcej daleko wniósł do skarbu niżeli powinien był. Zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby się tego serio domówili, że cokolwiek pokaże poborca lwowski, iż nazbyt dał, aby mu to wrócono było, lubo też w te podatki potrącono ziemie lwowskiej. 58. Obywatele ziemi przemyskiej i sanockiej w przeszłych kontrybucyach dali pobór jeden nad insze województwa, co to im i konstytucyą jest obwarowano, zaczem pp. posłowie domówić się tego sercio mają, aby im to w teraźniejsze podatki potrącono według konstytucyej. A iż poborce tak ziemi przemyskiej jako i ziemie sanockiej są niewinnie agrawowani dekretem trybunału przeszłego radomskiego, gdyż cokolwiek jeno wybrali z podatków, sprawiedliwie wszytko oddali, mają to koniecznie efficere pp. posłowie, aby ten dekret z nich zniesiony był i kwit zupełny aby im był dany[2]). 59. Wielką w tem pp. starostowie wszyscy ujmę i szkodę rozumieją być Rzpltej, że mieszczanie według prawa nie czynią liczby przed swymi starostami, zlecamy

---

[1]) Vol. l. I, 369, de testamentis, 389. [2]) Ob. Vol. l. III, 982, ziemia przemyska.

a) wznieśli P. b) poprawione P. c) odszkodowanie P.

tedy pp. posłom naszym, aby to efficerent, iżby na kożdy rok po nowem lecie kożde miasto przed swym starostą liczbę czyniło przy komisarzu króla IMci. **60.** Wielkie stąd pressye stan szlachecki być sobie rozumie, że różne miasta tacite, sine consensu ordinum, powypraszali sobie przywileje na exakcyą od kożdej rzeczy cokolwiek wnoszą do miasta przedawać, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby takie przywileje przeciw prawu dane przez konstytucyą teraźniejszą zniesione były i żeby ich na potem mieszczanie wybierać nie ważyli się sub paenis de teloneo inique extorto, naznaczywszy forum w grodzie cum appellatione na trybunał. **61.** Monopolia prawem dawnym aby ich nie śmiał nikt exercere są zakazane, warować to mają pp. posłowie, aby reasumowane były te konstytucye, naznaczywszy forum w grodzie na trybunał. **62.** Kuratoria na p. staroście dolinskim [1]) iż na wielkie jego ukrzywdzenie i uciążenie dana jest, zlecamy pp. posłom naszym, aby była zniesiona i na potem nikomu nie dawana. **63.** Niemasz tego w pośrodku koła naszego, któremby wielkie merita książęcia IMci Jeremiego Wisniewieckiego nie były wiadome, gdyż jaśnie uznawa to Rzplta nasza, jako książe IMć, młody w leciech swych, na wszytkie expedycye i posługi Rzpltej ochotnie z wielkim kosztem swym stawał z niebespieczeństwem zdrowia swego, zlecamy tedy to pp. posłom naszym, aby takowe odwagi i koszty książęcia JMci przystojne od stanów koronnych podziękowanie et pro meritis condignam w najprędszych okazyach od J. kr. Mci uznał gratitudinem. Niemała się i stąd w Rzpltej pokaże przeciwko książęciu IMci wdzięczność, kiedy poddani książęcia IMci we włości ukraińskiej, którzy częścią przez Kozaki częścią przez wojska nasze w niwecz są obróceni a nabardziej teraz przez spustoszenie tatarskie, będą od podatków Rzpltej uwolnieni; zlecamy pp. posłom i to, aby do sześciu lat dana im wolność była od podatków. **64.** Wielekroć z pośrodku koła naszego wnoszona była prośba do J. kr. Mci za JMcią p. Janem Adamem ze Zmigroda Stadnickim podczaszym krakowskim, aby J. kr. Mć pomnąc na pamięć i sławnej pamięci ojca IMci godne i wielkie w Rzpltej zasługi, który podczas expedycyej moskiewskiej przywiódł był pod Smoleńsk kosztem swym dwanaście set człeka, tamże i zdrowiem zapieczętowawszy, także też i samego IMci p. podczaszego krakowskiego ustawiczne a pilne w każdych okazyach do usług Rzpltej ochoty, raczył onemu łaską swoją pańską in recompensam benemeritorum miłościwie nagrodzić, o to się pp. posłowie starać mają. **65.** Za konwentem sanockim OO. Franciszkanów uczynią Ich Mci pp. posłowie instancyą, aby im plac pusty folwarku Grotkowskiego na końcu Posady sanockiej leżący ze dwiema łanami i trzema ćwierciami roli od sukcessorów własnych tego gruntu prawem wieczystem nabyty, aby był do konwentu sanockiego inkorporowany et immunitatibus ecclesiae ornowany. Także i dwa domy a) w mieści Sanoku jeden Rybińskiego a drugi Straszkowski, które dla ciasnego miejsca kościołowi świeżo murować się zaczynającemu skupili, aby od wszelkich ciężarów i podatków publicznych miejskich były uwolnione starać się mają o to pp. posłowie. **66.** Kozacy zaporoscy lubo zarobili na to rebellione sua, aby według konstytucyi anni 1638 rigorem paenarum cierpieli, jednak przychęcając ich na tę przeciwko pogaństwu wojnę, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby im żołd zwyczajny był przywrócony, insze jednak wszytkie punkta do zatrzymania ich in officio w tamtejże konstytucyej wyrażone [2]) in suo robore zostawiwszy. **67.** Aprobacya rewizyej majętności Cisnej na poprawę gościnca urodzonego p. Samuela Bala aby otrzymana była postarają się Ich Mci pp. posłowie. **68.** Ziemia lwowska i przemyska iż sobie obrali szafarzów i poborców [3]), jako mianowicie ze lwowskiej szafarza p. Marcyana Morawca sędziego lwowskiego a poborcę p. Piotra Ozgę pisarza ziemskiego lwowskiego, w przemyskiej zaś ziemi p. Jana z Pleszewicz Frydra sędziego szafarzem pieniędzy z podatków uchwalonych a poborcę p. Marcina Fredrę podstolego przemyskich, którym to szafarzom naznacza po tysiącu złotych z tychże kontrybucyi. Distinctiora petita: **69.** Naprzód wniesiona jest prośba do koła naszego przez IMć p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego ziemi prze-

---

[1]) Jerzy Krasicki. [2]) Vol. l. III, 927 t. Ordynacya wojska. [3]) Vol. l. III, 982. Województwa ruskiego ziemie.
a) place. O.

myskiego, że w majętności swej dziedzicznej w Rubieszowicach, przez którą wiele różnych kupców przejeżdża, wielkie na poprawę mostu, na wartę[1]) sumpt prowadzi, przeto zlecamy pp. posłom naszym, aby do tych dóbr dla uznania takowych nakładów rewizya sejmu teraźniejszego naznaczona była. **70.** Wziąwszy wiadomość z instrukcyej J. kr. Mci o zatrzymaniu p. Dzierzka na posłudze Rzptej w Krymie, zlecamy pp. posłom naszym, aby jeżeliby miał być dłużej retentus, pilne staranie o liberacyą IMci uczynione było. **71.** Zalecona jest wielekroć od IMć pp. hetmanów i wojska koronnego ochota do usług Rzptej p. Andrzeja Stana i dzielność, dla której do szwanku na ciele swojem na przeszłej kozackiej expedycyej przyszedł, mają tedy i teraz Ich Mć pp. posłowie nasi J. kr. Mci prosić, aby J. kr. Mć p. Stanowi łaskę swą pańską w podających się okazyach w nagrodę krwawych zasług jego miłościwie oświadczyć raczył. **72.** Widzielichmy to na oko pośrodku koła naszego, jakie szwanki i okaleczenie zdrowia naszego będący na usłudze Rzptej odnieśli p. Wojciech Krępski, p. Samuel Drozdowski a) i p. Aleksander b) Białobrzyski; zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby J. kr. Mci prosili, aby wzgląd na krwawe zasługi ich i utratę zdrowia mając, łaskę swą pańską i ręką szczodrobliwą ich opatrzyć raczył. **73.** Pozwolony jest na cłach wołyńskich urodzonemu p. Jerzemu Pogroszewskiemu jurgielt zł. p. 400, także i w cłach ruskich urodzonemu p. Łukaszowi Łubniowskiemu zł. 150 przez ś. p. króla JMci Zygmunta trzeciego za krwawe zasługi, [że] do tego czasu in continno et pacifico usu byli, a teraz ich to nie dochodzi, starać się będą pp. posłowie, aby ta konstytucya rzetelnie była deklarowana, iżby to ich dochodziło. **74.** P. Jakub Bobowski zasłużony będąc Rzpltej synowi swemu Janowi Bobowskiemu za konsenzem ś. p. króla JMci otrzymał jurgeltu zł. tysiąc na komorach lubomskich, wniosą prośbę pp. posłowie nasi do króla JMci, aby respektując zasługi ten jurgielt był zawsze wydawany i retenta za dwie lecie wrócone. **75.** Uskarzali się panny zakonne z Wilna, że ta komisya ich nie może wziąć swego effektu za przeszkodą pp. dessidentów, prosić króla JMci, aby była do skutku przywiedziona i rzetelnie odprawiona. **76.** Zaniosą też prośbę pp. posłowie za p. Lazniowskim aby mu dług z skarbu dwa tysiąca c) zł. zapłacony był. **77.** Bacząc, że miasto Przemyśl różnymi przypadkami w ozdobach swych i do municyi publicznej należących potrzebach zniszczone jest, życzymy i pp. posłom naszym zlecamy serio, aby civitas ista metropolitana iuribus regiarum civitatum była ornowana d). Przywileje ich na skład miedzi, na exactiones thelonei od kupców i furmanów według dawnych praw opisania do Lwowa na Przemyśl towary wszelakie i woły prowadzących, in robore zostawały a exekucya z nich aby ni od kogo prepediowana nie była. Także żeby według konstytucyej o sądowych miastach uchwalonych, w mieście Przemyślu leż i stanowisk żołnierz nie miewał, o co tam się mają sprawować, gdzie prawo każe i tak też chcemy, aby do municyi miasta tego pogranicznego Żydzi, którzy grunty miejskie jakimkolwiek sposobem posiedli, do opłacenia z nich podatków i wszelkich powinności miejskich byli adstricti mają IchMć pp. posłowie efficere. **78.** Bacząc miasteczko Mościska na poły opustoszałe i prawie w obronie e) swej, jako w wałach i parkanach opadłe, a to częścią przez ogień, po którym jeszcze do tych czas nie mogą się ratować, częścią też przez stanowiska coroczne żołnierskie, więc i przez odjęcie gruntów od osób duchownych tak świeckich jako i zakonnych, więc i w poprawianiu f) przejazdu na pół mile niemal, ponieważ tam gościniec główny idzie województwa ruskiego, na którą tylko poprawę po półgroszku myta mają od konia, czemu podołać nie mogą, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby się o to starali, iżby to miasteczko w oddawaniu podatków tak J. kr. Mci, jako też i inszych według konstytucyej coronationis inszym miastom danej, te podatki oddawali i żeby rewizya znowu im była dana na poprawę tej gaci. **79.** W miasteczku Wisnia pozwolona jest konstytucyą[2]) od wszelakich stanowisk leż żołnierskich noclegów i dawania stacyi libertacya de data Varsoviae 26 Aprilis anni 1638 dla spustoszenia w niem przez ogień wielkiego,

---

[1]) O. Wartę rzekę. [2]) Konst. 1633 r. Vol. l. III, 826.

a) Brzozdowski O. b) Samuel Alexander O. c) półtora tysiąca O. d) koekwowana O. e) ruinie P. f) prawowaniu O. g) O. nie ma tego artykułu.

które aby realem et effectualem fidem sortiantur i konstytucyami przyszłego sejmu były roborowane, starać się pp. posłowie mają. 80. Zabiegając temu, aby ta konstytucya de reddenda ratione senatus consultorum dłużej spraw Rzpltej nie trudniła, aby sufficienter deklarowana była, tak żeby pp. senatorowie rezydenci sentencye swoje podpisowali i z nich rationem dawali, z czego aby IMć pp. urzędnicy koronni nie excypowali się zlecamy pp. posłom naszym [a]. 81. Prośba miasteczka Szczyrca pośrodek koła naszego wniesiona, aby skutek swój wzięła starać się mają pp. posłowie bez derogacyi prowentów starościnych. Piotr Ożga, pisarz ziemski lwowski, marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Prem. 364 p. 324—338. Oblatowano 16 kwietnia 1640 r; Ręk. B. Ossol. 3546 p. 109—116 v.

210.

W Wisni, 4 lipca 1640.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego, obywatele ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się do Wisni na sejmik uchwałą przeszłego sejmu sześć niedzielnego warszawskiego na dzień dzisiejszy czwarty lipca złożony [1] na dalszą obronę Rzptej i płacą wojska dalszą także i namowę, jakim kształtem sumę względem dwojga podymnego żołnierzowi w służbie na ten czas ad primam Septembris będącemu płacić mamy, i przesłuchawszy się wprzód relacyej IchMciów pp, posłów naszych, takoweśmy sobie laudum postanowili, którego we wszytkiem trzymać sobie słowy slacheckiemi obowiązujemy. 2. Naprzód ziemia lwowska względem dwojga podymnego i retent agrariarum tylko contributionum, lubo od skarbu dotąd nie są werifikowane, pozwala siedm poborów z miast, miesteczek królewskich, duchownych i ziemskich, nemine excepto, według uniwersału anni millesimi sexcentesimo vigesimi noni pośledniejszego sejmu in Novembre, salvis abiuratis conflagratorum et desertatorum, zachowując in toto wszystkie excepty w tamtym uniwersale specifikowane przy deklaracyej ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej. Które to podatki powinni będą wszyscy obywatele ziemi lwowskiej, i powiatu zydaczowskiego na czas niżej opisany do rąk IMci p. Piotra Ożgi pisarza ziemie lwowskiej poborce naszego oddać, sub paenis de retentoribus contributionum publicarum sancitis in officio castrensi sine appellatione repetendis. A jeśliby się co pokazało ex rationibus z skarbu, że cztery tysiące zł. przez nieboszczyka p. Krzykawskiego od miesczan lwowskich nieodebrane inkludują się w retenta te, które skarb kładzie na ziemię lwowską i powiat zydaczowski, tedy iż te cztery tysiące zł. mieszczanom lwowskim lege publica na sejmie są odpuszczone, obywatele ziemi lwowskiej do zapłacenia tych czterech tysięcy zł. nie będą powinni, respektem zaś inszych retent, jeśliby skarb realiter tego nie pokazał co in delatis podał, tedy skarb takowy defekt non in retentis ale in perceptis powinien będzie przy kalkulacyej na sejmie blisko przyszłym położyć. A cokolwiek ziemia lwowska i powiat zydaczowski lubo za pana Krzykawskiego, lubo za któregokolwiek z poborców, teraz zapłaci, o to sobie zachowuje salvam actionem ad instantiam IMci p. poborcy in foro cum successoribus et possessoribus bonorum ipsorum. A żeby jeden za drugiego nie płacił, powinni będą IchMcie pp. obywatele ziemie lwowskiej powiatu zydaczowskiego przy oddawaniu poborów teraźniejszych produkować kwity nieboszczyka p. Krzykawskiego, abyśmy się z nich o retentach informować mogli, a ktoby ich pokazać nie mógł, ten ma albo się przsięgą przez poddanego odwieść, że ich niema ani produkować może, albo też de suo zapłacić ma[illegible]to,

a) O. niema tego artykułu.

[1] Vol. l. III. 982.

czegoby kwitami p. Krzykawskiego nie dowiódł, ostrzegszy aby za tegoż nieboszczyka p. Krzykawskiego abiurata desertatorum et conflagratorum przyjęte były. A cobykolwiek zostawało pieniędzy z tych poborów laudo praesenti pozwolonych od zapłaty żołnierskiej, tedy IMć p. poborca lwowski residuum summae powinien będzie zaraz po zapłaceniu oddać do rąk IchMciów pp. szafarzów ziemie lwowskiej niżej mianowanych do czopowych pieniędzy. 3. Ziemia przemyska ratione dwojga podymnego na zapłatę żołnierzowi poborów półpięta, inkludując w to w ten pobór, który im konstitucyami jest warowany a przy teraźniejszej deklaracyej za gotowe pieniądze jest przyjęty, z tą deklaracyą, że tylko półczwarta pobora powinni wydać, a cokolwiek pieniędzy im zostanie od zapłaty żołnierskiej, to wszytko p. poborca przemyski do IchMciow pp. szafarzow ziemie przemyskiej oddać powinien będzie. 4. Ziemia sanocka miasto dwojga podymnego na zapłatę temu żołnierzowi w służbie teraz będącemu poborów pięć, to jest cztery gotowych a piąty ten, który sobie IchMć pp. sanoczanie przeszłemi konstytucyami warowali a przez teraźniejszą uchwałę sejmową przy deklaracyej niniejszej swojej za gotowe pieniądze potrącili w to inkludując jako i ziemia przemyska. Także i p. poborca sanocki do rąk IchMci pp. szafarzów ziemi sanockiej residuum summy od zapłaty żołnierskiej pozostałej oddać ma. Które podatki IchMcie pp. poborcy nasi w uchwale sejmowej mianowani, to jest z ziemie lwowskiej i z zydaczowskiej IMć p. Piotr Ożga pisarz ziemie lwowskiej, z ziemie przemyskiej IMć p. Marcin Fredro z Pleszowic podstoli przemyski a z sanockiej IMć p. Jan Fredro z Pleszowic wybierać poczną praevio iuramento według uniwersału millesimi sexcentęsimi vigesimi noni anni a die nona praesentis a skończenie wybierania ma być tredecima Augusti. A wybrawszy powinni je do Lwowa odwieść i tam pro die decima octava Augusti na zapłacenie wojsku koronnemu za wiadomością IchMciow pp. szafarzów naszych a kwitem IchMciow pp. komisarzow zupełnie oddać. A iż te pobory miasto dwojga podymnego teraz wydajemy, tedy też Żydzi wszyscy miast i miasteczek ziem naszych po złotemu z każdego domu intra tempus solutioni praefixum zapłacić powinni będą do rąk pp. poborców naszych nad pogłówne w uchwale sejmowej mianowane, o co forum w grodach im naznaczamy pro iisdem paenis de retentoribus contributionum sancitis sine appellatione, ad instantiam instigatoris ex delatione IchMciow pp. poborców, którzy i innych wszelakich retent dochodzić powinni będą. 5. A jeśliby uchowaj Boże ingruens jakie periculum od cesarza tureckiego [1]) na Rzpltą przypadać miało, tedy zabiegając dalszym niebespieczeństwom pozwala ziemia lwowska i powiat zydaczowski usarzów koni sto, kozaków koni sto, na co naznacza poborow dwa a ostatek z czopowego. Ziemia przemyska pozwala na posiłek do wojska usarzów koni sto, kozaków koni sto, na co daje pobór jeden a ostatek z czopowego. Ziemia sanocka pozwala kozaków koni ośmdziesiąt, na których pobór jeden pozwoliła a ostatek z czopowego. Które podatki za oznajmieniem o pewnych niebespieczeństwach od cesarza tureckiego zachodzących JWP. Stanisława na Koniecpolu Koniecpolskiego kastellana krakowskiego i hetmana wielkiego koronnego do IchMciów pp. senatorów na ten czas w kole naszem obecnie będących ze lwowskiej ziemi do Wp. Wojciecha Alexandra Przedwojowskiego kastellana lubaczowskiego jako tej ziemię obywatela i do IMci p. Stanisława Bonifacyusza Mniszka z Wielkich Kunczyc starosty lwowskiego, z ziemie przemyślskiej do W IMci p. Felicyana z Grochowiec Grochowskiego kastellana przemyślskiego i do IMci p. Rafała z Grochowic Grochowskiego podkomorzego koronnego, z ziemie sanockiej, iż żadnego z IchMciow pp. senatorów na sejmiku niemasz, do IMci p. Jana na Lesznej Leszczyńskiego sędziego ziemskiego sanockiego i IMć p. Andrzeja z Żmigroda Stadnickiego podczaszego sanockiego. Którzy IchMć wziąwszy takową wiadomość od IMci p. krakowskiego, mają jako najprędzej w swoich grodach przez uniwersały swoje IchMciów pp. obywatelów ziem naszych obwieścić, a za takowymi uniwersałami powinni będą IchMć pp. obywatele ziem naszych do rąk IchMciow pp. poborców naszych od publikowania uniwersału takowego za niedziel trzy oddać sub iisdem

[1]) Ibrahim I.

paenis. A panowie poborcy za asygnacyą panów szafarzów naszych na zaciągnięcie żołnierza obracać je mają, te zaś chorągwie tak usarskie jako i kozackie pozwala sejmik nasz JW. IMci panu krakowskiemu hetmanowi W. koronnemu za te nasze pieniądze na dwoje ćwierci, będzieli tego potrzeba zaciągnąć, płacąc usarzowi żołd na koń po zł. czterdziestu a kozaków po zł. trzydziestu, kuchenne k'temu według zwyczaju wojska kwarcianego przydawszy. Jeżeliby też IMć p. poseł nasz z pożądanym pokojem od cesarza tureckiego do nas się powrócił, tedy IchMście pp. poborcy nasi nie będą tych poborów na zaciąg nowego żołnierza pozwolony wybierać. 6. Podatek przy tem czopowy postanawiamy sobie na dwie lecie po sobie idące, chcąc mieć aerarium in promptu dla lepszej gotowości i prędszego Rzptej subsidium. Które to czopowe ma być wybierane od win, od których nie zapłacono na składach winnych czopowego, miodów, piw i gorzałek, według uniwersału poborowego anni millesimi sexcentesimi vigesimi noni pośledniejszego, furmankę do tego mniejszą i prasołkę tudzież to cokolwiek do czopowego z dawna należało przyłączywszy. Wybieranie tego czopowego ma się poczynać a die duodecima Julii anni praesentis praevio iuramento IchMciów pp. administratorów, lubo w ziemstwie powiatu swego lub w grodzie, a kończyć się ma takowegoż dnia w roku tysiąc sześćset czterdziestym wtórym blisko przyszłym. Do administracyej i wybierania czopowych podatków ziemia lwowska i powiat żydaczowski naznacza IMć p. Piotra Ozgę, pisarza ziemskiego lwowskiego poborcę swego; ziemia przemyska IMć p. Marcina Fredrę z Pleszowic, podstolego przemyskiego, poborcę swego; ziemia sanocka IMci p. Jana Fredra z Pleszowic, poborcę swego. Maioris vero securitatis causa pieniędzy z podatków wybranych tum et propter casum mortis do IchMciów pp. szafarzów naszych przydawamy, mianowicie do IMci p. Marcyana Morawca, sędziego lwowskiego, IMci p. lubaczowskiego[1]), do IMci p. sędziego przemyskiego, IMć p. kasztellana przemyskiego[2]), do IMci p. Jana z Leszna Lesczyńskiego sędziego sanockiego, IMć p. Stadnickiego podczaszego sanockiego[3]), które to pieniądze za kluczem, wiadomością i pieczęciami obudwu w każdej ziemi pomienionych IchMciów zostawać i chowane być mają. In casu vero mortis którego z szafarzów IchMciów, nie będzie mógł drugi do tych pieniędzy otwierać sine praesentia sukcessorów zmarłego nieboszczyka. A tych wszytkich podatków ni nac inszego nie będą obracać, tylko na samą obronę Rzpltej i na zapłatę żołnierzowi, jeżeli tego potrzeba będzie i na to zgoda sejmiku naszego wiszeńskiego będzie, z których to wszytkich in genere podatków tak na sejmie jako in laudo nostro praesenti pozwolonych, IchMć pp. szafarze i poborcy ziem naszych nie powinni liczby czynić, ani się w żadnym innym sądzie o nie sprawować, tylko tu na sejmiku naszym przed sejmem walnym uprzedzającym, ponieważ te poborowe i czopowe exakcye w naszej dispositiej zostają. A jeśliby p. poborca, który nie dosyć uczynił IchMciom pp. szafarzom swoim pro perceptis, tedy powinien się będzie p. poborca sprawić o to na kwerelach w grodzie ad instantiam cuiusvis sine quavis appellatione. IchMć zaś pp. szafarze, jeśliby tu na sejmiku in rationibus którzy co zostali i uiszczać się nie chcieli, tedy także się powinni będą sprawić in foro castrensi peremporie sine quavis appellatione ad instantiam cuiusvis. Skoro jednak pp. szafarze i pp. poborcy liczbę dostateczną tu na sejmiku uczynią, tedy tamże od koła naszego kwit otrzymać mają. Salaria IchMciom pp. szafarzom ziemi naszych, mianowicie IMci p. sędziemu lwowskiemu zł. tysiąc, IMci p. sędziemu przemyskiemu zł. tysiąc, IMci p. sędziemu sanockiemu zł. także tysiąc z podatków na zapłatę wojsku teraz naznaczonych pozwalamy, a IchMcie, którzy teraz na niniejszym sejmiku do pp. szafarzów propter casum mortis są przydani, bez wszelkiego salarium z chęci i miłości swej pracę tę na się biorą. Panom zaś poborcom według dawnego zwyczaju od zł. po groszu z odwozem pieniędzy ukazujemy, którzy IchMć pp. poborcy poborowe regestra porządne każdy do swego grodu nadalej we dwanaście niedziel po zapłacie blisko przyszłej żołnierskiej per oblatam podać powinni sub paena mille marcarum. A iż to wniesiono jest do koła naszego, że arendarze czopowego przeszłego dłużej wybierali czo-

---

[1]) Wojciech Alexander Przedwojowski. [2]) Felicyan Grochowski. [3]) Andrzej Stadnicki.

powe w miastach i miasteczkach ziem naszych, niżeli im de iure należało, dla tego inkwirować będą teraźniejsi pp. poborcy nasi, jako długo nad czas wybierali i nam na przyszły sejmik przed walnym sejmem przypadający, aby to czopowe niesłusznie wybrane nie zginęło, referować mają. 7. Miasto Przemyśl iż częścią przez nawiedzanie pańskie ogniem, częścią przez uciążenie częste żołnierzów i dla skupionych przez duchownych placow miejskich jest zniszczone i zubożałe, przez co słusznych reparacyej i potrzeb miasta tego odprawować nie mogą, przeto moderno laudo nostro przerzeczonych mieszczan przemyskich od płacenia czopowego z browarów niepogorzałych do roku jednego wolnymi czynimy. I jako laudo nostro warowaliśmy sobie, że IchMć pp. poborcy i szafarze nasi nie gdzie indziej ex receptis contributionibus rachować się mają, jedno in gremio braci sejmiku naszego wiszeńskiego, tak i ci pomienieni mieszczanie przemyscy do inszych sądów nie mają być pociągani, z tą jednak kondycyą, że cokolwiek wybiorą nie gdzie indziej obrać powinni, jedno na municyą i reparacyą ruiny miasta tego, której reparacyej rewizyą sąd ziemski przemyski onym naznaczamy, przed którym sądem rachunek dostateczny mieszczanie uczynić będą powinni. A IchMć pp. sądowi do koła naszego pro tunc praesentes na on czas przypadającego istam calculationem mieszczan przemyskich referować nam mają, w czem jeżeliby mieszczanie dosyć nie uczynili, powinni się sprawować w grodzie na querellach sine quavis appellatione ad instantiam tegoż sądu ziemskiego. 8. Którą uchwałę i zgodne postanowienie nasze ręką IMci p. Jana Wydzgi, podsędka ziemie lwowskiej, marszałka naszego podpisane i pieczątką przyciśnione, dla wiadomości wszytkich do grodów ziem naszych podać i publikować zleciliśmy. Actum et datum w Wiszni die quarta Julii anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo. Jan Wydżga z Rzeczice, podsędek ziemi lwowskiej, marszałek sejmiku wisznińskiego.

Castr. Leop. Rel. 391. p. 697—704; Castr. Sanoc. Rel. 155 p. 1739—1744. Castr. Prem. 364 p. 979—986. Ręk. B. Ossol. 3556 p. 128—130 v.

211.

W Wisni, 9 lipca 1641.

Instrukcya posłom na sejm dana.

1. Instrukcya województwa ruskiego sejmiku wiszeńskiego pro die 9 Julii 1641 złożonego na sejm walny warszawski sześć niedzielny przyszły 20 Augusti w tymże roku IchMciom pp. posłom, mianowicie z ziemie lwowskiej IMci p. Mikołajowi Ostrorogowi, podczaszemu koronnemu, drohowyskiemu, lisiańskiemu etc. staroście, marszałkowi na ten czas koła naszego, IMci p. Piotrowi Ozdze pisarzowi ziemie lwowskiej, z przemyskiej ziemi IMci p. Remianowi Woiakowskiemu podsędkowi przemyskiemu, IMci p. Mikołajowi Daniłowiczowi, z ziemie sanockiej IMci p. Antoniemu Balowi, chorążemu przemyskiemu, IMci p. Janowi Adamowi ze Zmigroda na Leszku Stadnickiemu podczaszemu krakowskiemu podana. 2. Za pierwszą powinność kładziemy to na IchMć pp. posły nasze, aby powinszowawszy J. kr. Mci p. n. m. dobrego zdrowia i szczęśliwego w długie wieki panowania, podziękowali J. kr. Mci p. n. m., że lubo legibus praefixum tempus jeszcze przed nami upatrując, jako czuły populorum pastor tak externa pericula, jako też życząc in internorum malorum, które się zagęściły, tempestivam medellam złożyć nam ten sejm raczył. 3. A że uznawamy wielką przeciwko tej Rzpltej miłość IMci p. krakowskiego[1]), którą on we wszystkich okazyach in sago et toga z odwagą zdrowia swego oświadcza, dignum censemus, aby wszelaką gratitudinem po Rzpltej uznawał, co żeby in facie Reipublicae onemu nomine publico oświadczono było postarają się IchMć pp. posłowie nasi, mianowicie condignas gratiarum actiones oddawszy IMci, że nietylko

[1]) Stanisław Koniecpolski.

obiectu corporis sui arcet incursiones pogańskie in viscera regni przed tem saevientes, ale też za uspokojenie dwóch przeszłych kommisyi, na których z wielkim niewczasem swym authoritate sua et amore u wojska supplendo defekty Rzpltej zabieżał szkodliwym związkom i uspokoił burzące się wojska, tak wielkie mala, których przed tem Rzplta od takich związków doznawała avertendo, do czego, że na tak dwuletniej komisyi IMć p. podskarbi koronny [1]) kosztom, pracą i dexteritate sua mocno się przyłożył, takowąż wdzięczność aby uznał, zlecamy to IchMciom pp. posłom naszym. Ale i IchMć pp. komisarze do pomienionych IchMci przydani godni są podziękowania wielkiego, zwłaszcza że supplendo absentiam inszych IchMci, którzy podjąwszy się, nie stawili się do Lwowa i mniejsza ich liczba była, tem większych kosztów i pracy cum tumultuante exercitu zażyć musieli. 4. Pewne tego było województwo nasze, że za doskonałą kalkulacyą długu wojskowego na przeszłym sejmie i uchwaleniem proporcyonalnych podatków na zapłacenie onego, zupełna zapłata wojsku J. kr. Mci i Rzpltej dojść miała i nadto jeszcze zostać się miało pieniędzy na dalszą płacę wojsku w służbie zostawającemu, zwłaszcza że województwa tak deklarowały za poborców swoich retenta powypłacać, ale że nad spodziewanie wszystkich i wojsku nie dopłacono dwóch ćwierci dawno zasłużonych i w dalszy dług Rzplta dla defektów pieniędzy zaszła, mają się starać o to pp. posłowie nasi, aby na początku zaraz sejmu doskonały rachunek był uczyniony ze wszelakich Rzptej prowentow tak ordinaryjnych jako i na przeszłym sejmie uchwalonych i na dawniejszych, z których jeszcze kwitu nie masz żeby to naprzód constaret Rzpltej, jeśli które województwa albo ziemie wydali albo nie postanowione publica comitiali authoritate podatki i retenta według deklaracyej swoich, tudzież jeśli ordinaryjne proventus Rzpltej z pełna dochodzą, potem na co się te pieniądze obróciły ani do dalszej deklaracyej na zapłacenie wojska przystępować będą, aż się dostatecznie dowiedzą gdzie się piersze podatki podziały i jeśliby które województwa i ziemie nie oddały podatków na sejmie pozwolonych, albo je też na co inszego niźli mens Reipublicae była obrócili, aby się pp. posłowie upominali w tem coaequationem. A że pewne wydatki, które przed tem zawżdy z prywatnego skarbu J. kr. Mci odprawowane na publiczne podatki Rzpltej teraz kładą i te pieniądze na samą tylko zapłatę żołnierską iuxta intentionem Rzpltej złożone rozrywają, stąd potem borgowa służba żołnierza się zaciąga, starać się pp. posłowie nasi o to mają, aby według dawnego zwyczaju wydatków na posły tak cudzoziemskie do J. kr. Mci Rzpltej przyjeżdżający jako i nasze, których do pp. cudzoziemskich wyprawują, nie kładziono na publiczne Rzpltej prowenta, tylko na prywatny J. kr. Mci skarb, z tą deklaracyą, że nikomu na rachunkach przyjmować tego nie mogą, i jeśliby które województwa, jako mamy wiadomość, wydali co na takowe ekspensa z uchwalonych na żołnierza podatków, tego aby im in coaequatione nie przyjmowali pp. posłowie. A jeśliby do podatków na zapłatę i zatrzymanie wojsk przyszło też czopowego exemplo województw wielkopolskich wybieranego obmyśleć pp. posłowie mają, a jeśliby i to non sufficeret, tedy poborami a nie podymnem płacić podejmować się będą. 5. Hiberna jako są potrzebne już to dawno jeszcze na sejmie koronacyej respublica indicavit a teraz codzienna experientia pokazuje, zaczem serio iniungimus pp. posłom naszym, aby się gorąco starali, jakoby tandem na tym sejmie do skutku przyść mogły a przynajmniej aby na każdym sejmie komisarze bywali, którzyby stanowili wiele z którego starostwa żywności na wojsko dawać nullo prorsus excepto, żeby nie pro libitu pp. żołnierzów, ale z ordinacyej sejmowej ten prowiant ex bonis regalibus był wydawany, prosząc Ich Mciów pp. duchownych, aby i oni z dóbr duchownych tegoż pozwolili, uważywszy aby według odległości miejsc, skądby żywność trudno wozić, pieniądzmi według proporcyej żywności przykładali się. A chorągwie według prawa aby na Ukrainie stanowiska miewali. 6. Upatrując w tem niemałą konfuzyą, że laudis privatis na sejmikach uchwalonemi sejmowe postanowienia convelluntur, lauda wszelakie któreby constitutione publica nie były pierwej concessa, i co w nich traktowano ma być specificatum, takowych nie mają dopuszczać pp. posłowie nasi; laudum jednak sejmiku wiszeńskiego autoritate przeszłego sejmu utwierdzone [2])

[1]) Jan Daniłowicz. [2]) Vol. l. III 982, potwierdzenie odnosi się do laudum sejmiku wiszeńskiego z 4 lipca ob wyżej Nr. 210.

aby wcale zostawało w powadze swej i znoszone ani in dubium wokowane nie było serio przestrzegać tego będą pp. posłowie nasi. 7. Jako jest fluxa fides pogańska nietylko ex tot bustis regnorum doświadczona, ale sami w ojczyznie naszej tylekroć tego doznawamy, zaczem i na teraźniejsze przechodzenia wojsk pogańskich granicami państw Rzpltej pilnie oko mając i obawiając się, aby jaki gwałtowny insperatus casus na Rzpltą nie przypadł, pierwej niżliby nam do zwyczajnych kosultacyej sejmowych o wojnie przyszło, starać się o to pp. posłowie na teraźniejszym sejmie mają, aby do zabieżenia nagłego od Turków niebespieczeństwa modus był namówiony a teraz, nim ta burza minie, słuszne praesidium Rzplta miała, żeby strzeż Boże na niegotowych niespodziewanie z wielką Rzpltej szkodą i niebespieczeństwem nieprzyjaciel nie napadł. A propter maiorem securitatem pospolite ruszenie i sejm dwuniedzielny sine omnibus solennitatibus ad hunc solum actum, któryby we Lwowie gdzie bliższe jest periculum złożony był, pp. posłowie nasi pozwolić mogą. 8 Ponieważ to jawna rzecz jest, że tak szerokie granice państw Rzpltej, które zewsząd barbaris gentibus otoczone, praesidia słusznych potrzebują a nie mogą być obronione samym tylko kwarcianym żołnierzem, który dla podwyższenia żołdu do bardzo małej liczby przyszedł, starać się o to pp. posłowie mają, aby słuszne praesidum tej tu ścianie Rzpltej obmyślone było i zaraz namówiony sposób pewny płace huic praesidio, także pro stipendio Kozakom zaporowskim jako i tym ludziom którzy na zatrzymanie porządku wojska zaporowskiego od Rzpltej są ordynowani, ponieważ to skutkiem samym widzimy, iż to zatrzymanie Kozaków zaporowskich in tali disciplina i buntować się im jako przed tem niedopuszczą i na morze inkursyi czynić, co nas praecipue z cesarzem tureckim wadziło. 9. Życząc tego aby potrzeby Rzpltej z inszych prowentow a nie z naszych poborów odprawować się mogły, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby się o to starali, żeby konstytucye o składach winnych do efektu swego przychodziły i żeby per privatas largitiones prowentu tego Rzpltej nie ubywało, obostrzywszy peny na tych, nemine prorsus excepto, którzyby się ważyli do Węgier po wina posyłać jako i na kupce, którzyby przeciwko prawu i beczki mniejsze wozili i na składach się dłużej bawili. A iż cła i czwarte grosze prawie giną przez to, że się wszyscy zasłaniają serwitoratami tudzież i kupcy cudzoziemscy przywilejami, samym tylko dawnym incolis służącemi, więc i przez to, że ci kupcy z tych miast które libertacye mają, pod imieniem swojem kupców cudzoziemskich i inszych, którym libertacye nie służą do Korony wprowadzają, i libertacyami swemi okrywają, więc i ludzie stanu szlacheckiego przedawszy już kupcom przecie pod imieniem swojem mercimonia na diminucyą ceł przeprowadzają, i kupcy znajdują się tacy, którzy kupiwszy sobie jurament w grodzie wolno z kupiami swymi przechodzą, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby i te serwitoraty od cła i czwartego grosza nikogo nie uwalniały i przywilejów antiquis incolis służącym nikt sobie inszy nie uzurpował ani do nich miasta cudzoziemców nieprzyjmowały. Jeśliby na kogo dowiedziono, że cudze mercimonia pod przywilejem libertacyej od ceł ochrania więc i ci, co z juramentami okupnymi lub atestacyami szlacheckiemi swoje kupie przeprowadzają, takowy każdy ad instantiam cuiusvis in quocunque officio eiusdem palatinatus sine omni appellatione sprawować się ma i confiscatione mercium ma być karany. 10. W podziwieniu to jest województwu naszemu, że po śmierci kurfiszta IMci starego [1]) nie podano do uwagi wszystkiej Rzpltej w instrukcyach sejmikowych de corrigendo [a]) hoc feudo, którym z tak wielką Rzpltej szkodą siła jest exorbitatum i czego jeden stan tej Rzpltej bez drugich corrigere nie może, zlecamy to pp. posłom naszym, aby spytawszy się, dlaczegoby to w instrukcyach sejmikowych było praetermissum iura Reipublicae totius do tego feudum tueantur i niedopuszczali aby homagium miał kurfiszt IMci młody [2]) odprawować, ażby powagą wszystkich stanów errory, które w tem feudum poprawy potrzebują i cokolwiekby ad securitatem Reipublicae i ad tollendas perplexitates należało correctum zostawało. Dojrzawszy i tego, aby żadne insze osoby ani do feudum ani do

---

[1]) Jerzego Wilhelma. [2]) Fryderyk Wilhelm.
a) Lw. conferendo.

homagium przypuszczone nie były, prócz tych, które są in constitutione anni 1611 specifikowane. 11. Dochodzi to województwa naszego że siła potrzebnych pisem, Rempublicam zachodzących, zostało in archivo tak niebosczyka IMci księdza Wężyka jako i IMci księdza Lipskiego arcybiskupów gniznińskich, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby takowe pisma ad archivum regni pooddawane były. 12. Ponieważ się znajdują tacy senatorowie, którzy przywilej na senatorstwo od J. kr. Mci otrzymawszy nim się tytułują, przysięgi senatorskiej nie uczyniwszy, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby tacy, którzyby do roku przysięgi senatorskiej nie oddali, pro senatoribus nie byli miani i na potem ad senatoriam dignitatem capescendam inhabiles zostawali. 12. Konkluzye sejmowe, aby według konstytucyej coronationis odprawowali się starać się mają pp. posłowie nasi i aby po sejmie u IMci pp. pieczętarzów w gospodach konstytucye nie bywały korrygowane, ale tamże przy konkluzyej sejmowej tak z senatu jako i z koła rycerskiego deputaci do p. marszałka poselskiego przydawani bywali, którzy tak jako zgodnie staną konstytucye przez osobnego pisarza spisane podpisować będą i ciż sami pp. deputaci przy panu marszałku poselskim tylko przepisu tych konstytucyj jako najpilniej dojrzawszy one zaraz aby do akt podawali, a na żadną prolongacyą sejmu żadnym sposobem pp. posłowie nasi pozwalać nie mają. 13. Życząc tego, aby J. kr. Mć p. n. m. przykładem antecessorów swoich a osobliwie ś. p. ojca swego króla IMci p. n. m. taki pożytek z dóbr stołu swego pańskiego miał, żeby inakszych subsidia od Rzpltej nie potrzebował, zlecamy to pp. posłom naszym, aby się o to starali, żeby te ekonomie plus offerenti arendowane były, a jeśliby się tacy znajdowali, którzyby contra tam severas leges prywatnę sobie pożytki z dobr stołowych J. kr. Mci przywodzili, na takowych i dawne i świeże o tem prawa i konstytucye reassumowawszy mają pp. posłowie nasi paenas legum urgere. 14. W podziwieniu to jest wojewodztwu naszemu, że o konsens na konferowane już biskupstwo płockie stanów koronnych J. kr. Mć żądać raczy, którego prawa tej Rzptej konferować ante consensum omnium nie dopuszczali, w czem lubo violata iura żałośnie uczuwamy, superante jednak amore przeciwko domowi królewskiemu i pewni będąc, że pari amore a domo regia Rzptej nagradzać się to będzie, dajemy konsens swój przez pp. posłów naszych na konfirmacyę konferowanego biskupstwa płockiego, jeśli zgoda wszytkich inszych województw na to będzie, z tą kaucyą, aby królewic JMć[1]) wszystkie te kondycye wypełnił, które sobie Rzpta w konferowaniu biskupstwa krakowskiego nieboszczykowi ś. p. królewiczowi JMci Janowi Olbrachtowi warowała, uczyniwszy o tem legem publicam, aby in posterum żadne wakancye ani administracye ich sine omnium ordinum consensu na sejmie accedente domui regiae dawane nie były. 15. Zarówną miłość i królewiczowi JMci Kazimierzowi oświadcza województwo nasze i zleca pp. posłom swoim, aby, consensu omnium ordinum accedente, królewiczowi JMci Kazimierzowi i vim lautioris provisionis król JMć mógł konferować starostwo jakie lub w Polsce lub w Wielkiem księstwie litewskim, byle tylko jedno, iuribus Reipublicae jako i w inszych królowi JMci konferowanych starostwach conservatis i jakie były od dzisiejszego króla JMci p. n. m. ante susceptum regnum zachowane. 16. Ponieważ ex intentione te prawa o niewywożeniu saletry, która jest anima belli za granice Rzptej stanęły, aby się Rzpta w nich nie ogołacała a teraz wszytka saletra do Gdańska idzie, skąd zaraz do postronnych a co więtsza nie bardzo przyjaznych Rzptej narodów wychodzi, zaczem Rzplta intencyej swojej assequi nie może i bardzo małą in publico prowizyą w saletrach ma, zlecamy to pp. posłom naszym, aby cosensu omnium ordinum sposób mógł być namówiony, jakoby Rzplta ex tanto privatorum commodo, który oni sobie contra intentionem Rzptej przywodzą, jakikolwiek też pożytek mieć mogła a przynajmniej dwudziesty kamień saletry nemine excepto dawał każdy na potrzebę Rzptej a Żydom omnino zabronić, aby sub confiscatione bonorum saletrami nie kupczyli. 17. Ponieważ niektóre miasta szczycą się jakiemiś przywilejami, któreby ich przypuścić miały ad liberam regis electionem równo z stanem szlacheckim, czego iż nieraz upomniał się stan slachecki, aby je

[1]) Królowicz Karol Ferdynand.

produkowali, a dotąd się to nie stało, zlecamy pp. posłom naszym, aby na sejmie przyszłym po teraźniejszym następującym powinni byli te przywileje produkować, a teraz to na tym sejmie lege publica cavere, że jeśliby ich, na ten naznaczony termin nieprodukowali, nullatenus do tak wielkich prerogatyw eligendi regis należeć będą. **18**. Zamki na pograniczu inflanckiem i moskiewskiem aby sumptibus wielkiego księstwa litewskiego opatrzone i naprawione były województwo nasze aequum iudicat i ci Ich Mć, którzy tak wielkie lenna w państwie siewierskim mają, aby in casum subitanei periculi powinni byli do obrony zamku smolińskiego, jako to niektórzy gloriosissime pod przeszłą wojnę uczynili, że primum impetum hostilem, póki dalsze posiłki od Rzptej nie przyszły, sustinuerunt. **19**. Iż nam J. kr. Mć p. n. m. przekładać raczy niebespieczeństwa braci naszych pp. obywatelów województwa poznańskiego i sieradzkiego przez inkursye szwedzkie od Szląska i margrabstwa i my jako non ignari mali ochotnie pozwalamy, aby według proporcyej periculorum tamtej ścienie praesidium obmyślone było. **20**. Na żadne lenna ani kommutacye aby pp. posłowie nasi nie pozwalali zlecamy i te lenna, które rozdane są, aby in perpetuitates nie obracali się, przestrzegać tego będą, a że in elusionem iuris publici duchowieństwo lenna sobie powyprawowało, których lenna nunquam deficit, aby takowe lenna nullius valoris były pp. posłowie nasi starać się o to będą. **21**. Wielka się stąd konfusia dzieje in bonis regalibus, że post decessum pierwszego dzierżawcy nie z rąk skarbowych jako przedtem bywało, ale privata authoritate następujący tenutarii starostwa i dzierżawy odbierają przez co i armaty po starostwach giną i budynki niszczeją; postarają się o to pp. posłowie nasi, aby żaden nie śmiał starostwa ani dzierżawy odbierać, ażeby mu według inwentarza skarbowego oddano było, naznaczywszy jednak czas, za zgodą wszystkich, intra quod tempus to oddawanie ma się odprawować i warowawszy, aby ten provent coby go kolwiek było in hoc interstitio temporis, między zmarłym a świeżym dzierżawcą, był od skarbowych specifikowany i do kwarty przyłączony, jako dawne zwyczaje i prawa uczą. **22**. Lustratorowie do Bytomia i Lemburga tudzież i do księstwa siewierskiego i do wszystkich dóbr Rzpltej jeszcze nie lustrowanych tak starych jako i nowych osad i do tych dzierzaw, w których by już stare summy expirowały, aby naznaczeni byli starać się o to pp. posłowie nasi mają, lub żeby ciż dawno naznaczeni lustrowali, byle im salaria de novo naznaczone były. A remissie quarty któreby na sejmie osądzone być nie mogły, aby w trybunale radomskim sądzone były. **23**. Ponieważ ta Rzpta ze trzech stanów constat, z których każdemu o wszytkiem wiedzieć należy co publicum Reipublicae negotium zachodzi, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby pacta wszelakie dawno i świeżo zawarte i które jeszcze zawierane będą, tak[a]z postronnymi pany jako et cum feudatoriis principibus ad cognitionem wszytkiej Rzptej przyszły i przy wszytkich stanach czytane i podpisane rękami przenajwielebniejszego IMci księdza arcybiskupa gnieznieńskiego IMci p. marszałka poselskiego będącego na ten czas z sześcią przynajmniej deputowanych na to z obojga narodów posłów byli. A któreby takowej solennitatem w sobie nie miały, do takich aby Rzpta nic nie należała ani takich pakt trzymać była powinna. A jeśliby do tego na tym sejmie przyść nie mogło, tedy lege cavere, aby drugiego da Pan Bóg sejmu mogło to wziąć swój efekt. **23**. Zabiegając temu, aby ta konstytucya de reddenda ratione senatus consultorum[1]) dłużej spraw Rzptej nie trudniła, aby sufficienter deklarowana była tak, żeby Ich Mć pp. senatorowie residenci sentencye swoje podpisowali i z nich rationem dawali, z czego, aby Ich Mcie pp. urzędnicy koronni nie excypowali się zlecamy pp. posłom naszym[a]). **24**. Feudum księcia kurlandzkiego że sine scitu et consensu ordinum jest konferowane[2]), co za szkodliwą i prawu przeciwną rzecz widzi być województwo nasze, zlecamy to pp. posłom naszym, aby to konstytucyą obwarowano było, żeby jako feuda żadne nowe sine scitu omnium ordinum dawane być nie mogą, tak i te inwestytury bez consensu ordinis equestris nie bywały. A ponieważ na przeszłym sejmte distinkcyą taką uczyniono,

---

[1]) Por. Vol. l. IV, 3 de reddenda ratione senatus consultorum. [2]) Jakóbowi Ketlerowi synowcowi ks. Fryderyka.
a) W Lw. punkt 10. stoi na miejscu 23.

że się w tem nic nie uczyniło krzywdy prawu dla tego, że to nie feudum nowe dano ale homagium, gdyż on miał całe et non interruptum ius książę kurlandzkie z synowcem swoim starać się o to będą pp. posłowie nasi i serio upomnieć, iżby książe kurlandzkie lub na tym lub na przyszłym da Pan Bóg sejmie pokazał prawo swoje na to feudum jeśli legitimum et non interruptum ius miał do niego, ponieważ o tem Rzptej certo non constat, a tam jeżeliby uznano, że ma słuszne i dobre prawo, aby approbacya na to od wszystkiej Rzptej stanęła. A jeśliby też była jaka dubietas, żeby ta inwestytura żadnej wagi nie miała. 25. Odjazd J. kr. Mci za granice państwa swego lubo wiemy, iż dla opatrzenia zdrowia, na którem zawisło zdrowie Rzpltej naszej ex causa legittima był, ale iż w tem baczymy szkodliwe na potem exemplum ojczyźnie naszej, tedy zlecamy pp. posłom naszym, iżby prawo stanęło, żeby odjazdy takowe króla JMci z Korony nie bywały in posterum sine consensu omnium ordinum a nie tylko króla JMci ale i domus regiae a jeśliby kto takowy znalazł się, którzyby radził królowi JMci bez pozwolenia rady i wiadomości omnium ordinum wyjechać z państw za granicę i sam jechał z królem JMcią, takowy każdy aby ipso facto był infamis. 26. Wielką w tem aukcyą do przyczynienia wojska upatruje wojewodztwo nasze, kiedyby wybrańcy według konstytucyej ś. p. króla JMci Stephana anno 1578 uchwalonych[1]) ze wszytkich miast i miasteczek nie tylko ze wsiów królewskich wybierani byli, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby to prawo do effektu swego przyszło, stosując się in hoc delectu z miast i miasteczek do dawnego statutu o wyprawieniu z miast na wojnę i do deklaracyej tego w konstytucyej anni 1620 o pospolitem ruszeniu[2]). A żeby jeszcze większa aukcya była tych wybrańców prosić Ich Mć pp. duchownych o to, aby na tę tylko wojnę turecką, jeżeli do niej strzeż Boże przyszło, pozwolili wybrańców wybierać z dóbr swoich. Ażeby tem prędzej do exekucyi ta konstytucya przyszła, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby sąd ziemski, każdy w swoim powiecie według konstytucyej na lustracyą i rewizyą wybrańców bez omieszkania jako najprędzej zjeżdżał, czego im tenutarii dóbr królewskich, do których przyjadą bronić nie mają, sub paena centum marcarum. A ci poddani, których będą lustrować, powinni będą victum sufficientem suppeditare; forum cum tenutariis jeśliby bronili tej lustracyej na trybunale. 27. Warowano to jest dawno różnemi konstytucyami, żeby kwarta ni nac inszego się nie obracała, jeno na żołnierza kwarcianego, zaczem zlecamy to pp. posłom naszym, aby to obwarowano było, żeby jako przedtem tak i teraz żołnierzowi kwarcianemu z procentami do kwarty należącymi na czas naznaczony płacono było we Lwowie a z osobna supplementowi, kiedy nam jakie insze podatki Rzpta uchwali, i rotmistrze kwarciani mere aby specifikowani byli. Starać się też o to pp. posłowie nasi mają, aby kwartę nie w Rawie ale we Lwowie odbierano a przynajmniej aby wedle prawa pp. deputaci do odbierania kwarty naznaczeni sami ją do Lwowa odwozili. 28. Armata pod Smoleńskiem odebrana iż dotąd gdzieby się podziała non constant Reipublicae, pp. posłowie nasi o niej dowiedzieć się mają a ponieważ nierównie więcej przykładała się Korona na wojnę moskiewską niż W. księstwo litewskie, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby się też tej armaty znaczna jaka liczba do cekauzu koronnego dostała; także i te działa, które ś. p. król JMć Zygmunt trzeci na ekspedicyą moskiewską pod Smoleńsk był pobrał, aby się do Korony wrociły. 29. W podziwieniu to jest województwu naszemu, iż miasto Gdańsk contra universae consensum Reipublicae w pozwoleniu ceł morskich upornie stawa; starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby to do effektu swego przyjść mogło, a jeżeliby, jako mamy wiadomość, kompozycya jaka z królem JMcią a miastem Gdańskiem o te cła stanęła, postarają się pp. posłowie nasi, aby na przyszłe da Pan Bóg sejmiki sejm walny po tem następujący uprzedzające ta kompositia przysłana była, żeby się wszytka Rzpta przejzrzała, jeśliby to z pożytkiem albo szkodą Rzpltej było. A iż przecie część dobrą tego cła a mercimoniis przez Piławę przechodzących wybierają, dowiedzą się pp. posłowie nasi, jeżeli to nie pociąga za sobą jakiej szkodliwej Rzpltej kondycyej, jeśli się tego pożytku z tych tam ceł pro

[1]) Vol. I. II. 979 t. pieszy. [2]) Vol. I. III, 365 t. pospolite ruszenie.

parte Reipublicae co dostało. **30.** Cieszy się z tego województwo nasze, że armata koronna w lepszy porządek niźli przed tem była wprawiona jest, co żeby in suo ordine zostawało, zlecamy to pp. posłom naszym, aby na każdym sejmie z tej kwarty rachunki czynione były i rewizorowie naznaczeni byli, którzyby dojrzeli cekauzów, kędykolwiek są i będą wystawione, jeśli w nich według rachunków na sejmie uczynionych w takiej liczbie i porządku armata znajduje się, jako i insze appartamenta do niej należące. **31.** Pobór wodny aby iuxta constitutionem anni 1613[1]) in casum belli turcici był namówiony efficere mają pp. posłowie nasi. **32.** Upatruje to województwo nasze, że należy ad retinendam fidem et securitatem publicam, aby komissya z Moskwą tandem aliquando do skutku swego przyszła. Zlecamy to pp. posłom swoim, aby remotis impedimentis, dla których dotąd nie dochodziła, tacy komisarze naznaczeni byli, któryby żadnego interesse privatum w tamtych gruntach, gdzie się komisya odprawować będzie, nie mieli, i starali się o to omnibus modis, aby z tamtej strony Rzpta uspokojona była. **33.** Iż tamto praesidium na Władysławowie mniej potrzebne być siła województw na przeszłym sejmie rozumiało, aby daremnych kosztów Rzplta nie podejmowała, starać się mają panowie posłowie nasi. **34.** Tak uważne i salutem Reipublicae concernentia negotia na sejmiki proponowane dłuższego namysłu potrzebują aniżeli to być może, kiedy zaraz po przeczytaniu instrukcyej wotować przychodzi, zlecamy to pp. posłom naszym, aby per legem publicam instrukcye sejmikowe namniej na dwie niedziele przed złożeniem sejmików do grodów aktykowane były, żeby każdy szlachcic miał czas deliberandi wyjąwszy sobie punkta instructionis z grodu, coby miał za consilium in re publica in medium adferre. **35.** Wielkie stąd niebespieczeństwo Rzpta ponosi, że pp. komisarze do zapłaty wojskowej na sejmie naznaczeni, podjąwszy się tej funkcyej potem się na czas naznaczony nie stawiają; także i pp. poborcy z uchwalonymi podatkami, skąd okazya do szkodliwych postępków w wojsku się wielka podaje, czego doznałaby była Rzplta malo suo na tych przeszłych komissyach, kiedyby byli ci IchMć, którzy bonum publicum ante privatum mając, staraniem i kosztem swoim temu nie zabieżeli, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby in posterum ci Ich Mć. którzy się tego podejmują Rzpltej nie zawodzili. **36.** Ponieważ z dawnych pakt z chanem tatarskim stipendium pewne postąpiła mu Rzplta, za które on przeciwko nieprzyjaciołom Rzptej z ordami stawać powinien, żeby już pewny provent na to stipendium był obmyślony, zlecamy to pp. posłom naszym, aby lege publica to onus quotannis płacenia tego stipendium Tatarom na Żydy było włożono praecavendo, żeby według dawnych pakt na Ukrainie to stipendium im oddawane bywało, które oni sobie sami do Krimu zawozić powinni. **37.** Wielkie stąd ukrzywdzenia stan szlachecki być rozumie, że różne miasta tacite sine consensu ordinum poupraszali sobie przywileje na exakcye od każdej rzeczy cokolwiek do miasta wnoszą, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby takie przywileje przeciw prawu dane przez konstytucyę teraźniejszą zniesione były i żeby ich na potem mieszczanie wybierać nie ważyli się sub paena mille marcarum. **38.** Precia rerum lubo przez urzędniki ziemskie i urząd grodzki i podwojewodzi dostatecznie namówią i postanowią, do exekucyej jednak za niesłuchaniem tych, na których się precia rerum stanowią nie przychodzi, zlecamy pp. posłom naszym, aby namowiona paena była na takich, którzy postanowienia słuchać nie chcą, za pierwszym razem centum marcarum a za drugimi razem quingentarum marcarum et confiscatione bonorum, o co forum do grodu sine appellatione, połowicę iudicio a połowicę delatori. **39.** Iż kompozycya za wyraźnem stolicy św. apostolskiej pozwoleniem od dziesięciny forum generalissimum constitutione anni 1635 oznaczone do exekucyej nie przychodzi, gdyż mimo to postanowienie zwykli pociągać ludzie stanu slacheckiego o mere ziemskie krzywdy ad forum spirituale, i tam dekreta otrzymywać cum praeiudicio praw et aggravamine stanu slacheckiego, zlecemy to pp. posłom naszym, aby ta konstytucya nasza de compositione o dziesięciny zostawała in suo esse, a dekreta o to in foro spirituali ferowane, jeśliby jakie były, aby żadnej wagi nie miały. A iż z dawna Ich Mcie pp. duchowni paenam evocationis statuto anni 1519 warowali a do tego czasu nie sortitur suo effectu i ważą się extra forum com-

---

[1]) Vol. l. III. 228 t. pobór wodny.

petens sądowi ich nienależące sprawy do sądu swego zaciągać, przez co wiele ludzi uciążają, przetoż starać się o to mają pp. posłowie, aby obtento a) spatium intromissionis et defectum w odłogę nie puszczając, aby posteritas do takich trudności nie przychodziła, na tym sejmie paenam evocationis et forum responsionis pro paena umówili i w takowy sposób utwierdzili, aby paena evocationis, vadii capitanealis, forum responsionis ex cruda citatione na trybunał inter causas mixti fori postanowili efficere Ich Mść pp. posłowie mają. Zatrudniają też między sobą executionem iudicatorum et decretorum tribunalitium wyjednywając inhibicye i kompulsy a Sede Apostolica chcąc infringere authoritatem decretorum inviolabilem, przetoż starać się mają, pp. posłowie, aby J. kr. Mć apud Sedem Apostolicam to efficiat, aby inhibicye i processy w konsystorzach na dekreta trybunalskie nie były dawane. 40. Iż konstytucye anni 1635[1]) między Ich Mciami duchownymi a stanem szlacheckim ferowane do exekucyej nie przychodzą dla tego, iż snać protestacye pewnych osób przeciwko tym konstytucyom zaszły, które protestacye iż in facie Reipublicae gdzie plac i miejsce tego było nie były zaniesione, i te konstytucye nemine contradicente zgodnie stanęły, tedy starać się mają pp. posłowie, aby te konstytucye amplius in dubium nie były wokowane. A iż się siła takich znajduje, którzy przeciwko wyraźnej konstytucyej anni 1633 et 1635 o preskrypcyach dóbr slacheckich z duchownemi[2]) dekreta w różnych sądach otrzymywają, zlecamy pp, posłom naszym, aby te dekreta, któreby między duchownymi a świeckimi ratione bonorum immobilium, które oni kościelne być praetendunt a na nie preskrypcya zaszła stanęły, nullitati subsint. 41. Arcybiskupstwo lwowskie, iż tak jest bardzo ogołocone w intratę, że authoritatem et dignitatem tak wysokiego miejsca chyba tacy Ich Mć księża arcybiskupi lwowscy tueri mogą, którzy intraty swoje dziedziczne mają, zlecamy to pp. posłom naszym aby się starali, żeby opactwo sieciechowskie non per additamentum ale per incorporationem perpetuis temporibus do arcybiskupstwa lwowskiego przyłączone było. 42. Potrzebną rzecz być rozumie województwo nasze dla prędszego doiścia sprawiedliwości przedłużenie sądów trybunalskich, zlecamy to pp. posłom naszym, aby zniosszy się z inszemi województwy, o tem sposób namówili prędszego doiścia sprawiedliwości a in casum strzeż Boże powietrza, żeby mogli Ich Mć pp. deputaci do bliższego miasta sądy swoje przenieść. 43. Ponieważ starożytnym domom książęcym, które przez unią W. księstwa litewskiego z Koroną, inkorporacyą do Korony województw kijowskiego, wołyńskiego i bracławskiego do prerogatyw stanu slacheckiego przystąpili, zda się derogare konstytucya o tytułach cudzoziemskich, starać się o to będą pp. posłowie nasi, aby ta konstytucya tak deklarowana była, żeby według tejże uniej i inkorporacyej przy tytułach książęcych zostawali, salva per omnia paritate et aequalitate stanu szlacheckiego z domami książęcymi, nic sobie w niczem jeden nad drugiego nie usurpując, ale tych prerogatyw, których zawdy zarówno stan slachecki z domami książęcymi jako i domy książęce z stanem szlacheckim zażywali i teraz zażywają. 44. Stanęła konstytucya aby Małopolanie do Piotrkowa a Wielkopolanie do Lublina in causis criminalibus nie byli ewokowani, a iż ultra nexum constitutionis na pewnych osobach są eo nomine processy otrzymane, starać się mają pp. posłowie nasi, aby authoritate legis publicae kassowane były. 45. Lubo są dawne prawa o ważności komissyej na granicach odprawionych, jednak że się przez niektóre osoby w tem prawu pospolitemu dosyć nie dzieje, bo ci uczyniwszy condictamen jakieś od instygatora koronnego wzruszając komissyę przez osoby prawem opisane odprawione, mandaty za dworem o uszkodzenie dóbr Rzpltej wydają i tem strony przeciwne ad vexam et expensas pociągają, osoby zaś komisarskie ordinis senatorii et dignitariorum tym sposobem in honore laedunt, starać się będą pp. posłowie nasi, aby takowy abusus praw przodków naszych był zniesiony i jeśliby jakie mandaty in eo negotio dotąd wyszły, aby kassowane lege publica były a in posterum sancire, aby takowi paenae quingentarum marcarum de evocatione za dworem sancitae podlegali, to przydawszy, że jeśliby się tenutarius z slachcicem do półrocza o komisarzów nie zgodzili, żeby etiam sine con-

[1]) Vol. l. III. 875 i nn. [2]) Vol. l. III, 797 t. o preskrypcyi, p. 857 t. forum ludzi szlacheckich.
a) obtente Lw.

sensu tenutarii komissya wydawana była. 46. Ponieważ siła tumultów w stołecznem mieście Krakowie się dzieje przez swawolniki, którzy się okrywają wolnościami akademiej krakowskiej uprzywilejowanymi, consulendo tedy paci et tranquillitati publicae, taki sposób dokonania tych swawolników salvis iuribus academiae województwo nasze podaje, żeby na sejmie blisko przyszłym namówiony był modus, jakoby tym tumultom i swej wolej zabieżeć i jakim kształtem delinquentes karać. 47. Ponieważ we Lwowie stało się srogie sacrilegium od łotrów, którzy po dwa razy kościół św. Stanisława wyłupiwszy i naświętszy Sakrament z puszką srebrną za każdym razem także srebro i aparaty insze kościelne wybrawszy do Żyda Borucha wydawali, a ten Żyd sibi conscius tanti sceleris z garłem uciekł, majętności swojej na krakowskiem przedmieściu odbieżawszy, mają to efficere pp. posłowie nasi, aby dobra Żyda tego Borucha tak immobilia, to jest grunt z kamienicą jakoteż mobilia temu kościołowi perpetuis temporibus nadane były in recompensam szkód podjętych. A gdzieby się na potem na Żydy manifeste ex inquisitionibus dowiedło, że albo dziecię chrześciańskie odio religionis zabiją, albo sacrilegium jakie popełnią, czegoby starsi Zydzi byli conscii, ażeby pro paena wszyscy onego miasta Żydzi wygnani extra regnum byli i bona ich confiscata. 48. Siła na tem należy do exekucyej prawa przewiedzionego, aby pp. starostowie sądowi dobrze opatrzeni byli, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby do starostw sądowych komu inszemu zdawna do nich przyległych dzierzaw nie oddawano i pp. starostowie aby ich alienować nie mogli, wójtostwa jednak aby przy starostwach dawane nie bywały, ale między zasłużone żołnierze rozdawali, z tym dokładem, żeby służba Rzptej z tych wójtostw prawem z dawna naznaczona nie ginęła, luboby i który z pp. starostów to wójtostwo trzymał. 49. Wielekroć w pośrodku koła naszego wniesiona była prośba za IMcią p. Janem Adamem ze Zmigroda Stadnickim, podczaszym krakowskim, aby J. kr. Mć pomniąć na ojca IMci sławnej pamięci godne i wielkie w Rzptej zasługi, który podczas expedycyej moskiewskiej przywiódł był kosztem swoim dwanaście set człowieka tamże i zdrowiem zapieczętował, także i IMci p. podczaszego krakowskiego ustawiczne a pilne w każdych okazyach do usługi Rzptej ochoty raczył onemu łaską swą pańską in recompensam benemeritorum miłościwie nagrodzić, o co się pp. posłowie nasi starać mają. 50. Ponieważ lemburskie i bytowskie powiaty ad corpus Reipublice wróciły się, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby w dobry porządek wprawione były, żeby sejmiki i sądy swoje miały i miejsce w trybunale naznaczone, przestrzegając tego, aby plebei do swobód szlacheckich nie należeli. 51. Ponieważ w Inowrocławku i Płocku i na inszych miescach cło od zbóż slacheckich na kapitułę tameczną i na insze prywatne osoby wybierają przeciwko prawu i wolnościom slacheckim, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby się to więcej nie działo i paena na takich extendowana była inique exorti thelonei. 52. Aby Rzptej liquido constaret percepta z podatków tak ordinaryjnych jako i na sejmach uchwalonych, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby per legem publicam powinni byli pp. poborcowie wszyscy regestra poborowe do akt podawać także i czopowe jakim by go kto sposobem wybierał, które to regestra dla weryfikowania rachunków na sejmy pp. posłowie każdy z swoich sejmików przynosić mają, a któryby poborca tego nie uczynił, temu kwit dany być nie ma. Grody zaś nic brać nie mają od aktykowania ani od wyjmowania tych regestrów, co tylko samym pp. posłom i poborcom służyć ma. Takiż porządek i w inszych ordinaryjnych podatkach Rzptej namówić mają pp. posłowie nasi, żeby authentica documenta perceptarum przy rachunkach ukazowane były. 53. Nie masz tego w pośrodku koła naszego, któremuby wielkie merita książęcia IMci Jeremia Wiśniowieckiego nie były wiadome, gdyż jaśnie to uznawa Rzpta nasza, jako książę IMć jeszcze w młodych leciech na wszyskie ekspedycye i posługi Rzptej ochotnie i z wielkim kosztem swoim stawał z niebezpieczeństwem zdrowia swego. Zlecamy to tedy pp. posłom naszym, aby takowe odwagi i koszty książęcia IMci przystojne od stanów koronnych podziękowanie et pro meritis condignam w najprędszych okaziach od J. kr. Mci uznał gratitudinem. Nie mała się i stąd od Rzptej pokaże przeciwko książęciu IMci wdzięczność, kiedy poddani ks. IMci we włości ukraińskiej, którzy częścią przez Kozaki częścią przez wojska nasze w niwec są obróceni, a najbardziej teraz przez spustoszenie tatarskie będą od podatków

Rzptej uwolnieni. Zlecamy i to pp. posłom naszym, aby do sześciu lat była im dana wolność od podatków. **54.** Częstokroć zwykli więc ad elusionem causae, żeby tym nierychłej ukrzywdzony sprawiedliwości dość mógł, po otrzymaniu dekretu w trybunale którymkolwiek, pozywać za dworem takich, którzy te dekreta otrzymali, skąd zwykli więc za dworem dekreta trybunalskie znosić, i viceversa dekreta zadworne trybunały reasumują konstytucyą coronationis de evocatione, zlecamy pp. posłom naszym, aby na takich maior paena była namówiona, a dekreta tak na trybunale jako za dworem legittime otrzymane, aby in dubium wokowane nie były, ostrzegłszy i tego, żeby trybunały dekretów sejmowych i zadwornych i viceversa te owych nigdy nie znosiły. **55.** Zwykły więc często miasta evocationes za dworem znosić dekreta i processy super plebeis o niewydanie podatków na trybunale otrzymane, zlecamy to pp. posłom naszym, aby takowe dekreta trybunalskie zadwornymi znoszone nie były i convicti subiaceant paenis in legibus descriptis. **56.** Iż się znajdują w niektórych grodach urzędnicy tacy, którzy przysięgi nieodprawiwszy munia i insze powinności takich urzędów odprawują, starać się o to pp. posłowie nasi mają, żeby wszystkie dekreta po takich urzędnikach żadnej wagi nie miały. A starostowie i urzędnicy tacy aby byli karani paena infamiae, o co forum na trybunał ex cruda citatione inter causas officii, a jeśliby też extra cadentiam który z pp. starostów roków się ważył sądzić, wszystkie dekreta na takowych rokach otrzymane nullitati mają subesse. **57.** Iż się to zagęściło, że bez uczynienia protestacyej kryminalnej bez dania pozwów i zeznania relacyej infamie na ludziach niewinnych na sejmie otrzymywają, warować to pp. posłowie mają, aby takowe infamiae nullitati subiaceant, a ktoby je takowym sposobem otrzymywał sam paena talionis był karany. Prosić też o to pp. posłowie J. kr. Mci mają, aby J. kr. Mć pan n. m. non audita propositione et controversiis, non consentientibus partibus spraw do drugiego sejmu odkładać nie raczył. **58.** Panny zakonne exdotatae a parentibus, aby się u braciej a pogotowiu a posessionibus bonorum, którzy te dobra od braciej kupili żadnym sposobem ani dotem ani provisionem upominać się nie mogli efficient pp. posłowie nasi. **59.** Uznawa to województwo nasze, że wielka stąd Rzptej szkoda przez zawarcie mynnic dzieje się, bo gorszych jeszcze pieniędzy drobnych niżeli tuteczne były ab exotitis namnożyło się w Rzptej, skąd znowu srebra i złota valor in immensum przychodzi; rozumie to województwo nasze, żeby wziąwszy przed się przeszłe komissye authoritate publica odprawione de ratione cudendae monetae, tudzież i ten diskurs nam od J. kr. Mci p. m. przysłany już finaliter na tym sejmie stany koronne co pewnego o poprawie i otworzeniu mienice już postawiły, z tym dokładem, żeby wszystek provent, jakikolwiek z nich będzie do kwarty był przyłączony, ażeby IMć p. podskarbi [1]) jako supremus cudendae monetae magister, sociatis laboribus mógł tego lepiej dozierać, aby żadna się odmiana in cudenda moneta nad postanowienie sejmowe nie działa, komisarzów tak z senatu jako i z koła poselskiego miał sobie przydanych. A ponieważ na różnych miejscach talary i półtalerki biją, dowiedzieć się tego pp. posłowie nasi mają, jeśli ad ligam imperialium bite są i ten pożytek z tego bicia gdzie się obraca. **60.** Religia grecka aby podług praw jej służących uspokojona była i więcej sejmów nie trudniła, postarają się o to pp. posłowie nasi. **61.** Komissya węgierska z wielką szkodą Rzptej dotąd nie dochodzi dla tego, że pp. komisarzów takich tam wpisują, którzy na tej komisyej nigdy być nie mają wolej, zlecamy to pp. posłom naszym, aby się o takie komisarze starali do tamtej komissyej choć non in tanto numero, jako ich kłaść zwykli, którzyby omnino na tę komissyą zjechali i oną odprawowali. **62.** Roki ziemskie sanockie, które bywali post festum sancti Laurentii, aby były przełożone post festum sancti Joannis Baptistae. **63.** Kozacy zaporozcy lubo zarobili na to rebellione sua, aby według konstytucyej anni 1638 [2]) vigorem paenarum cierpieli, jednak przychęcając ich ad fidem Reipublicae tenendam, aby im żołd zwyczajny constitutione publica był przywrócony, insze jednak wszystkie punkta do zatrzymania ich in officio tam tejże konstytucyej wyrażone in suo robore zostawiwszy. **64.** Dług książęcia IMci De Kroje, który

---

[1]) Jan Mikołaj Daniłowicz. [2]) Vol. l. III, 927.

sobie u Rzptej być pretenduje, iż de certitudine onego nam non constat, zlecamy to pp. posłom naszym, aby wywiedziawszy się za pewne, jeśli jeszcze ten dług nie jest zapłacony, ineant rationes ze wszystkiemi inszemi wojewodztwy, jakoby mu mogło być satisfactum. A że o indigenat prosi, pozwala tego wojewodztwo naszo, z tym dokładem, aby się tu do Polski wniósł ze wszystkiemi dostatkami swemi, gdyż nemo potest duobus dominis servire. **65.** Kupiona jest na chowanie ksiąg ziemskich przemyskich za pieniądze IchMć pp. obywatelów ziemie przemyskiej kamienica u OO. Franciszkanów przemyskich przez IchMć pp. komisarzów od nas z koła tutecznego deputowanych WIMć pp. Felicyana z Grochowic Grochowskiego przemyskiego, Wojciecha Alexandra na Przedwojowicach Przedwojowskiego lubaczowskiego kasztelanów, Rafała Grochowskiego podkomorzego koronnego, Jana z Pleszewic Fredra sędziego, Remigiana Wojakowskiego, podsędka, Gabryela z Bircz Bireckiego pisarza ziemskich przemyskich za złotych trzy tysiące polskich, na którą sumę dał IMć p. sędzia przemyski zł. polskich tysięcy dwa sto czterdzieście z reszt poborowych anni 1635, który iem był in superabudanti złożony pozostałych, a restantem summam zł. ośmset sześćdziesiąt IMć p. szafarz przemyski także z reszty poborów ultra summam na sejmie permissam[1]) przeszłych w roku teraźniejszym wybranych. Także i na naprawę tej kamienice zł. p. . . . . dać do rąk IMci p. pisarza ziemskiego przemyskiego będzie powinien. Tej kamienicy donationem perpetuam, cum consensu eorum, quibus interest, mają zeznać Ojcowie nobilitati terrae premisliensis. Przy braniu pieniędzy iura et dispositiones onej, jako do rąk przyszła, do rąk IMci p. pisarza ziemie przemyskiej oddać, które przy aktach chowane być mają. W której kamienicy akta w sklepach warownie mają być chowane tak, jakoby w nich strzeż Boże casu ognia na Przemyśl szkody żadnej nie było, ponieważ się dają pieniądze na opatrzenie jej dostateczne. Ta kamienica ma być w zawiadywaniu IMci p. pisarza ziemi przemyskiej nunc et pro tempore existentis, który i prowenta z niej należące odbierać, a za tem i aedificia in genere wszystkie tej kemienicy sarta tectaqae perpetuis temporibus conservare ma. Jednak tak podczas roków jako i leżenia ksiąg pp. komornicy stawać tam mają. A żeby p. pisarz nunc et pro tempore existens temu wszystkiemu uti praemissum est, dosyć uczynił, dozór tego IchMciom pp sądowym zlecamy. A na ostatek forum eo nomine respondendi za dilacyą szlachcica osiadłego tejże ziemie któregokolwiek in officio castrensi capitaneali premisliensi naznaczamy. Czego approbacyą i libertacyą ab oneribus civilibus pp. posłowie otrzymać mają [a]) **66.** Za prośbą koła naszego IMci p. Janowi z Plesowic Fredrowi, sędziemu przemyskiemu ziemskiemu wydana jest z kancelaryej J. kr. Mci na uznanie kosztów i nakładów, które na budowanie mostu na rzece Wiarze i na naprawę przejazdów i dróg w majętności swojej dziedzicznej wsi Rubieszowcach co rok waży rewizya, która iż na gruncie przez osoby pewne prawem opisane odprawiona jest, zlecamy to pp. posłom naszym, aby na sejmie teraźniejszym omni modo starali się, aby ta rewizya konstytucyą aprobowana i przywilej według niej z warunkiem, że ni od kogo in dubium wokowany nie będzie wydany był. **67.** Prawo o ekzekucyach, aby przeciwko pp. starostom sądowym, którzy nie czynią ekzekucyej de infamibus et bannitis było obostrzone postarać się mają pp. posłowie nasi, czynić jednak ekzekucyej z banitow nie mają pp. starostowie aż ex decreto tribunalitio. **68.** Monopolia prawem dawnem aby ich nieśmiał nikt exercere są zakazane; warować tedy mają pp. posłowie nasi, aby reassumowane były te konstytucye naznaczywszy forum na trybunał. **69.** Wielką w tem wszyscy pp. starostowie ujmę i szkodę być rozumieją Rzptej, że mieszczanie według prawa nie czynią liczby przed swymi starostami; zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby to efficerent, iżby na każdy rok po nowem lecie kożde miasto liczbę czyniło przed swym starostą, przy komisarzu J. kr. Mci, a w niebytności p. starosty przed urzędem grodzkim, a gdzie grodów niemasz, pod niebytność pana starosty przed jego substytutem byle szlachcicem. **70.** Wielka

a) tylko w Lw. i Oss. jako artykuł 66.

[1]) O. summam permissam.

stąd w tem ujma dzieje się Rzptej, iż in aequali Republica miasto Lwów nie pozwala pp. poborcom wybierać podatków uchwalonych mianowicie poborów i szosów, ale sami one wybierają i pro libitu suo oddawają co chcą, a ostatek in privatum usum convertunt, zlecamy pp. posłom naszym, żeby już nie sami ale pp. poborcy takie podatki unum od nich wybierali. Więc iż jeszcze pendet causa indecisa na sejm remitowana z trybunału radomskiego, aby teraz sądzona była serio domawić się mają pp. posłowie nasi. **71.** Testamenta nuncupativa ex simplici narratione przeciw prawu pospolitemu że się zjawiły, starać się mają pp. posłowie nasi żeby kassowane były i w żadnym sądzie miejsca nie miały, a prawo pospolite o testamentach uczynione in suo esse zostawało, krom testamentów żołnierskich na wojnie uczynionych. **72.** Zakonnicy lubo uczyniwszy vota prima przecie jednak ciągną się ad haereditatem et successionem, skąd in servitio militari Rzptej wielka szkoda dzieje się, zlecamy pp. posłom naszym, aby już nie należeli post primum votum do żadnej sukcessyej i żeby byli inhabiles do trzymania dóbr dziedzicznych i luboby wyśli z zakonu, żeby nie byli przypuszczeni ad beneficia ecclesiastica. **73.** Iż IMć panna Orsula Daniłowicowna ksieni klasztoru samborskiego tak z posagu swego jako też ex liberalitate IchMciow pp. braci swoich zebrała summę czterdziestu tysięcy zł., będą o to prosili pp. posłowie nasi stanów koronnych, aby za tę sumę mogła kupić majętność do pomienionego klasztoru bardzo ubogiego, taką jednak, któraby intraty trzech tysięcy zł. nie przenosiła, czego sąd ziemski przemyski dojrzeć będzie powinien. A iż pomieniona IMć panna ksieni do miasta jakiego obronniejszego zamyśla przenieść klasztor ten, dla większego bespieczeństwa od nieprzyjaciela i od ognia, żeby jej wolno było kupić plac albo szlachecki albo miejski na postawienie kościoła i klasztoru. **74.** Okazowania iż żadnego Rzptej pożytku nie przynoszą raczej per abusum pośmiewiskiem jakiemsi są, zalecamy IMć pp. posłom naszym aby zniesione były. **75.** Panom inflanckim, którzy, ut fidem Rzptej servarent, majętności swoich woleli w rękach nieprzyjacielskich odbieżeć, słuszą rzecz być rozumie województwo nasze, aby Rzpta opatrzenie jakie naznaczyła, jakoż i summę pewną dać im była rozkazała, którą skarb litewski przekazał tu był w skarbie koronnym. Ale iż w tem jest perplexitas jakaś, jako mamy od IMci p. podskarbiego koronnego informacye, bo się dotąd znaleść nie może, któremu to p. podskarbiemu summę tę skarb litewski oddawał, efficiant to pp. posłowie nasi, aby ta summa wzwyż mianowana wymazana i pp. inflanckim oddana była. **76.** Po wiele sejmów z różnych sejmików gorące instancye bywały za IMcią p. Janem Chodorowskim, aby sprawa jego od lat czterdziestu per varias[a] instantias agitata potem poprzysiężona i w trybunale wygrana tandem przez komissyą J. kr. Mci uspokojona. Ponieważ zaś przeciwko prawu komissyą na komissyą wydano i końca dotąd mieć, przez to niemoże z wielką szkodą swą, zlecamy to pp. posłom naszym, aby iż w jednym slachcicu wszystkiego stanu slacheckiego jest ta iniuria, starali się przez prośbę swoją u króla IMci, żeby jako nam teraz w instrukcyej swojej paterne proponować raczył i de modo rozgraniczenia bonorum regalium et terrestrium tak dekretem swoim sprawiedliwym tę sprawę skończyć raczył. A że komisarze autoritate comitiali na to wysadzeni naznaczyli pewne grunty za zaliwek tego stawu, aby taka kommutacya lege publica konfirmowana była. **77.** Za niemałą aggravationem stanu slacheckiego być rozumiemy, że od nich w grodach protestacyej przyjmować nie chcą, zaczem zlecamy pp. posłom naszym, aby na takowe ich proceder duplex paena naznaczona była okrom tych protestacyej, któreby przeciwko temuż grodowi były zanoszone. **78.** Infamia za dworem na IMci p. Dersniaku staroście radoszyckim otrzymana, iż do tych czas niezniesiona, lubo już compositio cum parte in toto stanęła, zlecamy to pp. posłom naszym, aby serio tego się domówili, żeby mu glejt dano i ta infamia na tym sejmie zniesiona być mogła a na potem za dworem criminaliter szlachcica nie sądzono. **79.** Wielka swawola rozbojów zjawiła się koło Lwowa, zaczem zabiegając takiemu swawoleństwu, żeby do takich ausus za skupieniem się wię-

a) contrarias w S.

kszem hultajstwa nie przyszło, zlecamy pp. posłom naszym, aby konstytucyą anni 1601 o bespieczeństwie miastom Wilnu i Lwowa [1]) reassumowano, przydawszy większą penę na tych, którzyby się luźnie i niepotrzebnie przy miastach bawili, która to konstytucya ma służyć i innym miastom. 80. Grzywny, które więc zwykli dawać pp. posłom na sejm zjeżdżającym się z intraty króla IMci nie z publicznych exakcyi, iż teraz nie dochodzą posłów, zlecamy pp. posłom naszym, aby się domówili żeby ich dochodziły, żeby to na potem in sequellam nie szło. 81. Ponieważ uskarzała się slachta bracia nasi o niezwyczajne depaktowanie od kwitów przez pp. poborców, aby na takich co więcej nad prawo biorą paena była namówiona zlecamy pp. posłom naszym. 82. Iż z uchwały przeszłej sejmowej [2]) przestrzegła sobie tego ziemia lwowska żydaczowska, przy deklarowaniu o płaceniu retentów za poborcy swego nieboszczyka p. Krzykawskiego, że im to skarb authentice miał pokazać banicyami, czego iż niepokazano przy tej komissyej dla defektu pieniędzy, IchMci pp. komisarze nakazali oddać p. poborcy lwowskiemu te retenta, z tą jednak kaucyą, że jeżeli im tych banicyi na p. Krzykawskim otrzymanych autentice nie pokażą, że to pro perceptis za gotowe ziemie lwowskiej przyjęto być ma przy nowej płacy żołnierskiej, zlecamy pp. posłom naszym, aby iuxta submissionem p. Chronowskiego pisarza skarbowego te banicye autentice popokazane były, a jeśli nie pokaże, aby iuxta cautionem pp. komisarzów pro perceptis za gotowe przyjęto było. 83. Księgi ziemskie lwowskie iż niemają pewnego schowania, pozwalamy pp. obywatelom ziemie lwowskiej, żeby sklep z podatków na przeszłym sejmie uchwalonych, które są u p. szafarza tejże ziemie zmurowali w zamku niskim lwowskim, za okazaniem miejsca przez IMcię p. starostę lwowskiego, byle tylko summa tej ekspensy nie wyniosła więcej tysiąca zł. ażeby nie z tej summy, którą in publicum inferre ziemia lwowska podjęła się ten sklep był zmurowany, ale z tej, którą dexteritate sua p. Piotr Ożga pisarz ziemie lwowskiej nad inszych poborców więcej przyczynił, którego to murowania dozór wszytkiem sądowi ziemskiemu lwowskiemu będzie należał. Mają się przytem pp. posłowie nasi starać, aby to lege publica cautum było, żeby i dzisiejszy IMć p. starosta i jego sukcessorowie in perpetuum nie impediowali chowania ksiąg ziemskich w tamtym sklepie i wiedzieli, że to sumptu publico dla tego zmurowano, aby tam nic inszego jedno księgi ziemskie lwowskie chowano, na insze żadne usus tego sklepu nie obracano. 84. Ponieważ OO. Franciszkanie przemyscy, freti constitutione anni 1638, zgodzili się z miesczany przemyskimi o przeniesienie jatek z pod kościoła swego inszy plac, także wielki jako był i pierwszy na to kupili, na którym tyloż właśnie jatek jako było i pierwej które pogorzali zbudowane być mogą, tak że stąd nie będzie nikomu żadnej krzywdy, a przecie się znajdują tacy, którzy i onych i miesczan o te jatki turbują, postarają się pp. posłowie nasi, aby więcej turbowani nie byli i ten plac nowo na jatki kupiony constitutione publica był konfirmowany. 85. Ponieważ OO. Franciszkanie sanoccy trzy łany slacheckie dwa domy w Sanoku na rosprzestrzenienie kościoła swego in bonum ecclesiae kupili, aby im to konstytucyą in lege publica konfirmowano było i immunitatibus ecclesiae te domy nadane były. 86. Wielce to aggravat stan szlachecki, że w miastach kiedy zboża swe przedawać posyłają, przeciwko dawnym konstytucyom biorą od miary i nie strychem, ale z jakiemiś kołnierzami mierzają, zlecamy to pp. posłom naszym, aby konstytucye o tem dawne i swieże reassumowane i paena na takich quingentarum marcarum było nakazano, o co forum do grodu sine appellatione było. 87. Dochodzi to województwa naszego, iż niejaki ksiądz Okolski ordinis praedicatorum księgi jakieś o herbach szlachty polskiej wydaje [3]), w których snać siła pochlebstwa cum iniuria starożytnych domów napisano się znajduję, a expedit to Rzpltej, aby takie księgi które in memoriam posteritatis podawane bywają, omnis suspicionis nota carerent et sine malignitate et adulatione pisane były, starać się o to pp. posłowie będą, aby na takie księgi cenzura była. 88. Wielkie uciążenie w tem stan szlachecki być sobie rozumie, iż tylko samym kuśnierzom futra przedawać pozwolono, mianowicie sobole, domówić się tego serio

[1]) Vol. l. II. 1513. [2]) Vol. l. III 983. [3]) Mowa tu o Orbis Polonus Szymona Okolskiego. Cracoviae 1641.

pp. posłowie mają, aby to zniesiono było i żeby jako przed tem tak i teraz wolno było przedawać nie tylko kuśnierzom ale też i Żydom sobole futra dla tańszego kupna, co jednak nie ma szkodzić paktom które Żydzi z miasty mają.

P e t i t a.

89. Za księdzem Raciborskiem, aby jego sprawa na sejmie była cognita i żeby była kucya, żeby na potem nigdy slachcica duchownego privata autoritate chyba cum adminiculo brachii regalis i to ażby realiter convictus, nie imano. 90. Za panną Wrzesczowną aby J. kr. Mć p. n. m. na merita ojca jej, który rotmistrzem będąc na Cycorze pro Republica gloriose occubuit miłościwy wzgląd mieć raczył. 91. Za p. Ribińskim o rewizyą w melioracyej myta, gdyż bardzo złe drogi wielkim kosztem naprawować musi. 92. Za p. Rożnem o rewizyą do majętności Lutowiska także do naprawy drogi. 93. Za p. Lubniowskim, który żołnierzem będąc za merita i okaleczenie swoje odniosłszy pro praemio dwa jurgelty od ś. p. króla IMci Zymunta trzeciego, jeden na cłach a drugi na starostwie łomżyńskiem a obadwa go niedochodzą, postarają się pp. posłowie nasi, aby to precium sanguinis dochodzić go mogło, tudzież aby mógł mieć rewizyą na te budynki które pobudował w wojtostwie łyczniańskiem i summa mu na nim ukazana była. 94. Za miastem przemyskiem o wolności od stanowisk i stacyej żołnierskich, tudzież aby i o te jatki o które OO. Franciszkanie aby turbowane nie było. 95. Za miastem sanockiem o mostowe tudzież aby karczmy in regalibus bonis tantum na milę około miasta zniesione były, bo na to i przywilej i komissye królów Ich Mciów mają. 96. Za miastem Samborem Starym o libertacyą od podatków gdyż funditus zgorzało. 97. Za miastem Solą także o libertacyą dla tejże przyczyny. 98. Za miastem Krosnem także o libertacyą od stanowisk i stacyej żołnierskich. 99. Za miastem Felstinem aby skład winny w niem był postanowiony. Mikołaj Ostroróg podczaszy koronny. Locus sigilli.

Castr. Sanoc. Rel. 156. p. 367—402. Castr. Leop. 392 p. 773—804. Ręk. B. Ossol. 3556 f. 131—142.

212.

W Wisni, 7. stycznia 1642.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya województwa ruskiego sejmiku generalnego wiszeńskiego die 7 Jannuarii zgromadzonego na sejm dwuniedzielny pro die 11 Februarii w Warszawie uchwałą sejmu blisko przeszłego złożony obranym od nas Ich Mciom pp. posłom IMci p. Mikołajowi Ostrorogowi podczaszemu koronnemu rohatyńskiemu staroście, IMci p. Stanisławowi Bonifacemu z Wielkich Kunczyc Mniszkowi lwowskiemu staroście z ziemie lwowskiej, IMci p. Mikołajowi z Zurowa Daniłowicowi, IMci p. Andrzejowi z Nowotańca Stanowi z ziemie przemyskiej, IMci p. Adamowi z Hoczwie Balowi chorążemu przemyskiemu IMci p. Janowi z Lesznej Leczczyńskiemu sędziemu sanockiemu z ziemi sanockiej dana. 2. Jako najpierwszą uznawamy J. kr. Mci p. n. m. curam et solicitudinem, żeby wierni poddani et ab extra w swobodnym zostawali pokoju et intra z nienaruszonych cieszyli się wolności, tak najpierw Ich Mci pp. posłowie nasi powinszują J. kr. Mci p. n. m. w długie fortunne lata dobrego zdrowia felices successus w panowaniu i nieprzejętych magnorum haeroum z nieśmiertelną sławą pociech incrementa a z oddaniem naszych J. kr. Mci poddaństwa wiernego powolności uniżenie za królewskie o dobrem ojczyzny naszej podziękują obmyślowaniu. 3. Przyznawamy to, że aequalitas in Republica est anima libertatis, zaczem jednej matki ojczyzny naszej równymi synami będąc aequaliter onera jej dźwigać powinniśmy. A iż nie wszytkie województwa i ziemie pozwolone na ratunek jej zupełnie oddały podatki, navabunt pp. posłowie operam,

jakoby to co winne województwa i ziemie Rzpltej zostały zupełnie zapłaciły; województwo jednak ruskie z sejmiku wiszeńskiego aby miało co pozwolonych niewydanych zostawać podatków nie uznawamy, oprócz jednego poborce z ziemi lwowskiej nieboszczyka p. Krzykawskiego, który z kalkulacyej skarbowej niezostał więcej winien tylko 10.315 zł. 1 gr. Z której summy miała się wytrącić naprzód suma cztery tyciące zł. miastu Lwowu darowana lege publica dla pewnej municyej. A przy tem miały być przyjęte wszystkie desertata i abiurata et quod restabat na przeszłej komissyej wygadzając praegnantibus Reipublicae negotiis jest conditionaliter in fidem publicam do rąk Ich Mciów pp. komisarzów od IMci p. Piotra Ożgi pisarza ziemie lwowskiej oddano, takową kondycyą, jeżeliby ukazano banicyą na nieboszczyku panu Krzykawskim od skarbu otrzymaną, w skarbie ta summa zapłacona zostawać ma; a gdzieby niepokazał skarb banicyej, powziętą sumę według obowiązku swego w skarb ziemie lwowskiej wrócić powinien. A szafarze i poborce z tychże podatków przy swojem naznaczonem aby zostawali salarium, tego wszystkiego pp. posłowie mają przestrzegać. Przemyska i sanocka ziemia ponieważ dostatecznie in facie Reipublicae wywiodły, że nic podatków według konstytucyej anni 1635 et 1640 winni nie zostali, jako o tem wyraźnie uchwały sejmowej świadczą puncta, kwitów jednak od IMci p. podskarbiego a osobliwie IMć p. Zygmunt Fredro stolnik sanocki poborca ziemie przemyskiej i p. Mikołaj Frarurej podstarości sanocki poborca ziemie sanockiej za takową uchwałą sejmową otrzymać nie mogli, zlecamy to specialiter pp. posłom naszym, aby na żadne podatki nie pozwalali, ażby lege publica ciężar trybunału radomskiego, jako nic nie zostający [winien] a) zniesiony był. Także zadała była z podatków na expedycyą pruską anno 1635 na sejmie pozwolonych przemyska i sanocka ziemie więcej niźli powinne były po jednemu poborowi żołnierzowi, z tym przez konstytucye warunkiem, aby to sobie z inszych podatków wytrącili, co iż według tej konstytucyej we Lwowie przy zapłacie wojsku koronnemu 1640 wytrącili sobie, jako Ich Mcie pp. komisarze z sejmu walnego zapłacenia wspomnianego w kwitach swych pp. poborcom danych świadczą, tedy o ten wytrącony pobór żadnej trudności skarb niebędzie mógł ziemiom naszym i poborcom ich wzwyż pomienionym zadawać. A jeśliby w warszawskim skarbowym trybunale, ktory mieć chce na przyszłym sejmie Rzplta, co in contrarium na pp. poborców przemyskiej i sanockiej ziemie stanęło, irritum et inane być ma i żadnej nie podlegać egzekucyej, czego przestrzedz i z tem zaraz przy obieraniu deputatów na te sądy ozwać się mają pp. posłowie nasi. 4. Terruit to niepomału bracią naszą, którzy nam w wybieraniu podatków Rzpltej pozwolonych ab anno 1618 wiernie służyli i w summaryuszu skarbowym na teraźniejszy sejmik nam podanym, który u p. marszałka koła naszego z podpisem Ich Mci pp. senatorów obecnych zostawa, in delatis nie są podani, a na sejm przyszły wszystkim in genere poborcom i szafarzom, którzyby się dotąd od roku wspomnianego jakimkolwiek sposobem rzeczy skarbowych tknęli, uchwałą sejmu przeszłego, termin stawienia się na sejm bez pozwu zawity prefigowano. My ex hoc metu bracią in dubia fide nam i Rzpltej w wybieraniu i oddaniu podatków służących eliberando, serio iniungimus pp. posłom naszym, ut praecaveant indemnitati eorum, których w sumaryuszu nam podanym nie specifikowano, i ostrzegali tego pilnie, aby żadnej nie mieli trudności. Co się tknie czopowego lwowskiej, przemyskiej, sanockiej ziemi, iż to w dispozycyej samego IMci p. podskarbiego było, tedy za kontrahentes skarbom podług deklaracyej sejmowej nie powinniśmy odpowiedać i żadnego o to mieć nie może skarb do ziem wspomnianych rekursu. A iż też p. Szembek arendował od skarbu składne winne za sumę sta trzydziestu tysięcy zł., jeśli to skarbowi oddał zupełnie, albo z której przyczyny nie dopłacił pytać się o to pp. posłowie mają. 5. Iż J. kr. Mć p. n. m. desiderium swoje około wypłacenia długów swych proponować nam raczył, niesąśmy od tego, aby pp. posłowie nasi nie mieli się akkomodować do generalnego i powszechnego wszystkich województw i ziem nemine excepto konsensu, w czem mają inire consilium, jakim kształtem to cum consensu omnium zapłacono być ma. A takowy konsens na płacenie długów J. kr. Mci, aby nie gdzie indziej według dawnych zwy-

a) nic nie zostając idem S.

czajów i praw jedno w izbie poselskiej nie stanęła zgoda, ną górze mówić o tem pp. posłowie nasi pozwalać nie mają, w czem fidem pp. posłów naszych obligamus. A jeśliby na potem królowie Ich Mcie panowie nasi dłużyli się, tedy tych długów Rzplta za żywota et post decessum J. kr. Mci płacić nie będzie, jako przed tem nigdy ich płacić nie była powinna, lege nunquam abroganda ostrzedz tego pp. posłowie nasi mają. To też warujemy sobie i pp. posłom naszym serio zlecamy, aby dowiedzieli się z konstytucyej przeszłego sejmu o ekonomiach, jeśli dosyć się we wszystkiem stało, tak jako była mens Rzpltej et legis, a jeśliby temu dosyć się nie stało, na żadne subsidium wypłacenia długów J. kr. Mci pozwalać nie mają pp. posłowie nasi. Także przestrzegać tego jako najpilniej pp. posłowie nasi będą i bez tego consensum suum na to subsidium wypłacenia długów nie dawać, ażby publica lege komisarze ad hunc actum przysięgli naznaczeni byli tak z senatu jako i z koła poselskiego do IMci p. podskarbiego koronnego [1]), którzyby te debita J. kr. Mci praevio kredytorów iuramento likwidowali i mieli publica lege postanowioną sobie potestatem transigendi około tych długów z tymiż kredytorami, i aby to subsidium, które Rzplta zgodnie uchwali za tychże komisarzow i IMci p. podskarbiego assygacyą nikomu inszemu jeno samym kredytorom oddawane były i od nich kwity otrzymane przestrzegać tego będą pp. posłowie nasi. 6. Wielką w tej mierze wojska koronnego w borgowej służbie będącego widzimy cierpliwość, iż krwawie zasłużonego, do żadnych się nie udając związków czekają zapłaty żołdu. Starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby im to, co się winno zapłacono było. A przy zapłacie żołnierskiej aby była satysfakcya z zasług żołnierskich iniuriatis i aresztа na nie były pozwolone. A iż częste skargi na żołnierza a ubogich poddanych skwirk necessitant ad ineundas rationes, aby kiedyżkolwiek in suam był przywiedziony żołnież disciplinam, a pro libitu suo Rzpltej i J. kr. Mci nie angariował poddanych, znosić się o tem z inszemi wojewodztwy pp. posłowi nasi mają. Ale życzymy tego, zabiegając zniszczeniu ubogich ludzi, aby przy żołdzie od Rzptej naznaczonym, karmowe żołnierzowi pieniądze z dóbr J. kr. Mci żadnego nie ochraniając, o co IchMć pp. duchownych aby to pro amore in patriam pozwolili, przez komisarze z senatu z koła poselskiego przy IMci panu hetmanie na tymże sejmie albo i po sejmie namówione i postanowione były a żołnierz też podług dawnego prawa lecie i zimie z Ukrainy nie schodził. Niemałe i stąd żołnierz bierze ausus do ciężkich stacyami poddanych aggrawacyi, kiedy go czasu swego żołdu nie dochodzi zapłata, zlecamy to pp. posłom naszym, aby pilnego przyłożyli starania, jakoby w borgowej służbie nigdy nie zostawał żołnierz, ale swoje według czasu brał stipendia. Ponieważ kwarta na zapłatę jemu jest ordinowana, gdzieby się indziej obracać miała requirent pp. posłowie nasi. A iż na tem siła Rzpltej należy wiedzieć liczbę kwarcianego wojska, wiedzieć także supplementa, pytać się o tem pp. posłowie będą i nam przy relacyej swej na sejmik tę przyniosą wiadomość. A do zapłaty wojsku komisarze na sejmie a nie po sejmie mają być mianowani et non salariati i niepotrzebnego non excedendo numerum mają być naznaczeni. 7. Lubrica fiides pogaństwa pewnego nam nie może obiecować pokoju, a zwłaszcza po tak sromotnym ich zawsze tryumfujących od Azaku [2]) odeściu, modum inire pp. posłowie nasi z inszemi wojewodztwy mają, jakoby ściana ta tot exposita periculis tuta et secura od pogaństwa zostawała. Czemu iż sam kwarciany żołnierz bez supplementu trudnoby sufficere mógł, potrzebną być rozumiemy rzecz, aby supplement wojska do ordynaryjnego sejmu zatrzymany był w służbie. Także praesidium Kudaka i ordinacya około Kozaków aby in suo esse zostawała, a jeśliby się temu dosyć nie stało, do żadnych spraw Rzptej pp. posłowie nasi przystępować nie mają. Iż też na tak silnego nieprzyjaciela słabe kwarcianego żołnierza i teraźniejszego supplementu upatrujemy vires pospolite ruszenie, które w rękach J. kr. Mci zostawać ma sine divisione belli, potrzebne być rozumiemy in casum solius belli turcici, a uprzedzać ma sejm dwuniedzielny in casum hunc, communicato cum senatoribus consilio. A na onym sejmie ni o czem tylko de repellendo bello turcico mówić i konsultować mają, ostrzegszy we wszystkiem praw

[1]) Jan Daniłowicz. [2]) Azak czyli Azof, Tanais miasto na lewym brzegu Donu.

starych o pospolitem ruszeniu napisanych. Życzymy i tego, aby po zapłaceniu wojsku teraźniejszemu na potem powiatami albo województwy zaciągnionemu Rzpta płaciła żołnierzowi. **8.** Naznaczony jest termin na sejmie przeszłym IMciom pp. poborcom i szafarzom wszytkim konstytucyą sejmu przeszłego, przeto iż naszej IchMc pp. poborcy i szafarze vigore laudi nostri visnensis, jeszcze tych egzakcyi należących nie skończyli i ex nexu laudi eiusdem nigdzie indziej jedno tu przed nami rationem et calculum czynić powinni, staną przy tem pp. posłowie nasi, aby tam na sejmie nullatenus quaestio o tych poborcach i szafarzach moveatur. A iż WP. Wojciech Aleksander Przedwojowski kastellan lubaczowski, który był laudo eodem do chowania pieniędzy naznaczony, onych się nie tykał, zaczem też do rachunku i kalkulacyi ipso facto nie powinien, ale IMć p. Marcyan Morawiec sędzia ziemi lwowskiej te pieniądze do rąk swych odebrał i one w swoim depozycie ma, tedy też sam IMć p. sędzia lwowski, nie referując się do IMci pana lubaczowskiego, calculum et rationem nam czasu swego będzie powinien uczynić. Toż praecavet sibi IMć p. Andrzej Stadnicki podczaszy sanocki, który w ziemi sanockiej był naznaczony szafarzem a żadnych do siebie nie brał pieniędzy, zaczem też rachować się nam nie będzie powinien. **9.** A iż czopowe na sejmiku naszym wisnenskim in anno 1640 die quarta Julii laudo nostro do dwu lat postanowione w roku teraźniejszym 1642 dnia 12 lipca expirować będzie, dla tego toż czopowe laudo nostro przed tem postanowione do dwu lat także blisko przyszłych die 12 Julii in anno 1644 kończących się prorogujemy, którego czopowego szafunek w ziemiach naszych zostawać ma. Do którego administratorów i szafarzow obierać mamy lwowska ziemia we Lwowie 27 Martii, przemyska w Przemyślu die 18 Martii a sanocka ziemia w Sanoku die 10 Aprilis. A to wybieranie czopowego IchMć pp. administratorów czopowego w grodzie swym praevio iuramento być ma, co wszystko aby lege publica approbowane było starać się o to mają pp. posłowie. **10.** Zaszła między posłami województwa ruskiego a województwa kijowskiego o miejsca zasiadania w izbie poselskiej kontrowersia; a iż to już koła tamtego suffragiis decisum est, starać się pp. posłowie mają o attestacyą u IMci p. Kirdeja marszałka na ówczas poselskiego, którą otrzymawszy podadzą do metryki pp. posłowie nasi. **11.** Jest i prawo o tem i aequissimum to być rozumiemy, aby za opiekę niebrał się nikt, jeno ex eadam stirpe armorum et insignium starszy w domu familiej zostający. A iż w tem książe IMć Jeremiej Wiszniewiecki w wydaniu z kancellarjej króla IMci pewnym osobom opieki na zrażenie naturalium tutorum paterni sangvinis praeiudicium sobie uczynione praetendit i prawa dawnego incusat zniesienie, starać się o to pp. posłowie będą, aby takowa opieka jako prawom i swobodom naszym przeciwna lege publica kassowana była a we wszystkich sprawach prawa stare o opieki aby wcale zachowane były starać się o to panowie posłowie nasi będą. **12.** Częste i słuszne wnosi książe IMć Jaremiej Michał Korybut Wiszniewiecki do koła naszego prośby, aby majętności zadnieprskie IMci tak przez nieprzyjacielskie inkurzye jako przez kozackie swawolne infestacye spustoszone, mogły mieć do pewnych lat od ciężarów Rzpltej wytchnienie. Widząc książęcia IMci znaczne in Rempublicam merita, odwagi dla niej zdrowia i dostatków, zlecamy gorąco przyłożyć się do tego pp. posłom naszym, jakoby książę IMć takowych w ojczyźnie naszej zasług uznał po królu IMci i Rzptej gratitudinem. **13.** Wniesione jest od X. Krupeckiego władyki przemyskiego i IMci p. Jakuba Niezabitowskiego imieniem małżonki swej do koła naszego uskarzenie, że ksiądz Ulewicz, non praestita jako był obiecał laesae parti satisfactione neque stando promissis w przemyskiej diecezyej residet et episcopalia exercet, restitutionem otrzymał honoris, co iż derogat aequitati et iuri publico, o deklaracyą tej konstytucyej starać się pp. posłowie będą [1]). **14.** Wnosili to pp. bracia religiej greckiej w Uniej nie będący w pośrodek koła naszego, iż się im strony władyctwa przemyskiego konstytucyą sejmu blisko przeszłego [2]) praeiudicium stało, co iż na sejmie blisko przyszłym dwuniedzielnym o tem mówić nie będzie placu, tedy aby nic prawu swemu nie deregowali, na teraźniejszym sejmiku od swojej na sejm instancyej supersedują, zachowując

---

[1]) Por. V. I. IV. 7. Restytucya urodzonego Sylwestra Hulewicza. [2]) Vol. I. l. c.

sobie wcale moc na sejmiku przed sześć niedzielnym sejmem blisko przypadającym mówić o tem, i artykuł z takowego sejmiku na sejm podać i aby pp. posłowie na on czas starali się, żeby ta konstytucya o władyctwie przemyskim jako onym praeiudiciosa uważana i moderowana była. **15.** Opowiadano się też w kole naszem od księdza Krupeckiego władyki przemyskiego, iż od władyctwa przemyskiego oderwane są konstytucyą sejmu blisko przeszłego[1]) monasterze i wsi, przez co praeiudicium praetendit sobie i władykom po sobie następującym ks. Krupecki na teraźniejszym sejmiku władyka teraźniejszy przemyski, co iż na sejmie blisko przyszłym dwuniedzielnym o tem mówic nie będzie placu, tedy aby nic prawu swemu i władyctwa swego nie deregował, ksiądz Krupecki na teraźniejszym sejmiku od swojej na sejm instancyi superseduje, zostawując sobie wcale moc na sejmiku przed sześć niedzielnym sejmem blisko przypadającym mówić o tem i artykuł z takowego sejmiku na sejm podać, aby ta konstytucya o władyctwie przemyskim jako onym praeiudiciosa uważana i moderowana była. **16.** Żałowali się w pośrodku nas na sejmiku na kancellaryą IMci księdza nuntiusa, że z kancellaryej IMci komissye na komissye z wielkiem stanu szlecheckiego uciążeniem wydawane bywają, jako się to w sprawie pp. Bełzeckich pokazuje, expostulować o tem z IMcią księdzem nuntiusem pp. posłowie nasi mają, aby takowe stanowi szlacheckiemu nie działo się praeiudicium i żeby takowe wydawane iterato komissye żadnej nie miały wagi. **17.** Ciężka jest wszystkim przez niesądzenie trybunału lubelskiego sprawiedliwości zwłoka, tedy in causum strzeż Boże takowego na Lublin jako teraz jest powietrza, znieść się o tem mają pp. posłowie i umówić miejsce insze, na któremby in futurum napadłego powietrza sądy takowe odprawować sie mogły. **18.** W takowej skarbu Rzptej ścisłości strony praesidium Władisławowa w tem się deklarować pp. posłowie nasi mają, że expens więcej na to czynić nie pozwalamy. **19.** A jeśliby do podatków Rzpltej przyszło, warują to sobie ziemie nasze, żeby poborami a nie podymnem wydawane były salvis desertatorum abiuratis i popów od cerkwie i od obeścia płacy uwolnionych. **20.** Roki ziemskie sanockie które bywały post festum S. Laurentii aby były przełożone pro feria tertia post festum nativitatis sancti Ioannis Baptistae starać się pp. posłowie mają. **21.** Stanęła konstytucya o kasztelaniej czerniechowskiej de praecedentia loci w senacie[2]), która ani w senacie ani w poselskiej izbie przy konkluzyej sejmu nie była czytana. życzymy aby in suo nie zostawała robore. **22.** Konstytucya sejmu przeszłego o indigenatach[3]) i nobilitacyach derogat w pewnym punkcie prawu staremu, domawiać się tego pp. posłowie będą, aby podług starego prawa o indygenaty i nobilitacye wprzód na sejmikach staranie było, dopiro na sejmie za zgodą stanów stawało pozwolenie. **23.** Tego też ostrzegamy, jeśliby z sejmu na zapłatę wojsku pieniądze z czopowego ziem naszych dać kazano, tedy pp. szafarze te pieniądze do rąk Ich Mci pp. komisarzów z sejmu naznaczonych oddadzą i kwit od nich otrzymają. **24.** Dowiedzieć się pp. posłowie mają, jeśli cło pilawskie w porcie wybierają et in quos obraca się usus i aby in publicum commodum obracane było domawiać się będą pp. posłowie. **25.** Należy wiele na tem obywatelom wszystkiej Rzpltej, aby miasto Lwów jako pograniczne incrementa swoje miało a nie uiszczało, przeto, że mieszczanie i Ormianie merkatury swojej mieć nie mogą, dla przejazdu składu generalnego od kupców postronnych, zlecamy to Ich Mć pp. posłem naszym, aby reasumowawszy dawne prawa o tem na teraźniejszym sejmie efficiant, żeby żaden kupiec nie ważył się omijać takowego składu ani na drodze od cudzoziemskich zakupować towarów, ale żeby oni sami na skład do Lwowa prowadzili i rosprzedawali sub paenis in eorundem privilegiis de depositorio descriptis absque tamen suspitione monopolii. **26.** Różne Rzptej necessitates nie małych exposcunt subsidia, do których aby się pogłównem przyłożyli Żydowie pp. posłom committimus, które aby szlachcic osiadły w każdej ziemi naszej wybierał pod przysięgą, dojrzą tego pp. posłowie nasi.

---

[1]) Vol. I. IV. 7. [2]) Vol. I IV, 13. [3]) Vol. IV, 11.

Petita.

27. Za p. Dzierzkiem prosić mają pp. posłowie nasi, aby J. kr. Mć na zasługi jego miłościwe baczenie mieć raczył. **28.** Mają się starać pp. posłowie nasi, aby confirmationem inscriptionum perpetuitatis gruntów pewnych koło kościoła św. Mikołaja na przedmieściu jaworowskiem na fundusz klasztoru Ojców Dominikanów w mieście Jaworowie liberalitate fundatorów nadanych libertationem ab oneribus civilibus et castrensibus cum inscriptione immunitatis ecclesiasticae per constitutionem otrzymali. Jan na Lesznej Lesczyński sędzia ziemie sanockiej, marszałek sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Prem. Rel. 367. p. 22—34. Castr. Sanoc. Rel. 156. p. 712—720. Ręk. B. Ossol. 3566 j. 144 v.—148.

213.

W Wisni, 7 stycznia 1642.

Retenta skarbowe ziemi przemyskiej i sanockiej przez sejmik zestawione i zatwierdzone.

1. Retenta skarbowych Rzptej pozwolonych jako się jeszcze dotąd podług komputów skarbowych nie płacone znajdują po województwach i ziemiach, w ziemiach województwa ruskiego pierwszych sejmiku wiszeńskiego jako przemyskiej ziemi:

Z Furmanki r. 1633 Mendel Jeraklowic Żyd solski z kontraktu nie rachował się, z którego winien najmniej zł. 400. A w r. 1634 Isaak Hachmann Żyd lwowski także też nie rachował się, z czego zostaje winien około zł. 500. A z czopowego na aparat wojenny w r. 1635 uchwalonego p. Wojciech Jastrzębski z Moszkiem stryskim i Mendlem Izraelewiczem solskim Żydami tak w tej ziemi przemyskiej jako i sanockiej zostaje jeszcze niedopłaconych około 5.200. Także i z furmanki tego też roku p. Wojciech Jastrzębski z Michałem Ruskim Żydem luboszyńskim reszty niedopłacili także z kontraktu około zł. 600. Znowu z czopowego roku 1637 tenże też podobno p. Wojciech Jastrzębsky ze wszystkiego kontraktu tychże też obudwu ziem pospołu złączonych nie rachował się, z których jeszcze też reszty jakoby niezapłaconej presumuje się zł. 11.400. A z r. 1638 Ich Mciowie pp. Jerzy Grochowski i Zygmunt Frydro z podatków miasto podymnego dwojga wybieranych podług dekretu trybunalskiego radomskiego nie dopłacili jeszcze, lubo z nich IMć p. Grochowski kwit skarbowy że zapłacił otrzymał na zł. 1.829. I obaj uchwałą sejmową roku 1640 rozumieją się być uwolnionymi, przecie jednak to się do Rzptej odkłada; obojga niedopłacili zł. 3.639 gr. 27. Cóż także obadwaj IchMciowie pp. w trybunale radomskim na sobie po zł. 24 skazanych niezapłacili zł. 89 gr. 18. A czopowego zaś tegoż też roku 1638. Także też Isaak Nachman Żyd lwowski nie rachował się, skąd reszty niedopłaconej zostaje jemu najmniej zł. 8.000. A z r. 1640 IchMciów pp. obywatelów tamecznych dociągając do sumy podymnego dwojga niedopłacono zł. 9.395 gr. 23. Jan na Lesznej Leszczyński, sędzia ziemie sanockiej, marszałek sejmiku wiszeńskiego. **2.** Sanockiej ziemie [retenta]. Z podatków podymnymi pozwolonych roku jeszcze 1634 ratę, którą sukcessorowie nieboszczyka p. Jana Pieniążka poborcy tamecznego ani się rachowali, ani reszty dopłacili przynamniej około 550 zł. Także z podatków takimże sposobem r. 1638 pozwolonych IMć p. Mikołaj Farurej reszty dekretem trybunału radomskiego nakazanej nie zapłacił zł. 1.405 gr. 15. A z pen także na sobie skazanych zł. 44 gr. 24. Z czopowego zaś tegoż też roku pomieniony Izaak Nachman Żyd lwowski nie rachował się i nie dopłacił pod 2.000 zł. Także z podatków r. 1640 pozwolonych IchMć pp. obywatele mniej niż podymne dwoje ziemie tejże wynosi we Lwowie oddali 3.138 zł. 6 gr. Jan na Leszny Lesczyński, sędzia ziemi sanockiej, marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Prem. Rel. 367 p. 35—36. Castr. Sanoc. Rel. 156 p. 720.

214.

W Wisni, 30 kwietnia 1642.

Laudum sejmiku wiszeńkiego.

1. My dygnitarze i obywatele ziem ruskich na sejmik wojewodztwa naszego vigore constitutionis sejmu dwuniedzielnego blisko przeszłego zgromadzeni [1]) czyniąc dosyć deklaracyi IchMciów pp. posłów naszych na tymże sejmie o podatkach naszych na tymże sejmie uczynionej, one tak postanawiamy. 2. Ziemia lwowska summam correspondentem sumie dwojga podymnego półzłotowego za kwitem IchMciów pp. komisarzów i IMci p. podskarbiego, jeśliby na ten czas praesens był we Lwowie pro die septima Julii anni praesentis oddać powinni. A że tejże ziemi nad sumę mianowaną wyżej zostaje insza gotowa, waruje to sobie, aby to residum w schowaniu IMci p. Marciana Morawca sędziego ziemie lwowskiej i szafarza pro tunc czopowego zostawała i onego żadna dyspozycya quocunque praetextu et colore sine expresso consensu sejmiku wiszeńskiego być nie mogła, luboby teraz i najgwałtowniej Ich Mciowie pp. komisarze potrzebowali. 3. Ziemia przemyska equivalentem summam dwojemu podymnemu w depozycie nie mając, z czopowego, które a 12 Julii roku teraźniejszego na przyszłe da Pan Bóg biennium curret, dokłada, którą summę arendarze względem arendy czopowego dać będą powinni, a IMć p. Jan z Pleszowicz Fredro, sędzia ziemie przemyskiej jako szafarz do Lwowa odwiezie i odda, pro salario sobie po groszu od złotego wytrąciwszy. Prorogacyą jednak teraźniejszego czopowego arendarzom tak ratione conflagrationis jako i pestilentiae wedle zdania IMci p. Jana z Pleszowic Fredry sędziego, Remigiana Wojakowskiego podsędka przemyskich, Franciszka Dubrawskiego przy IMci p. Marcinie z Pleszowic Fredrze podstolim i na ten czas administratorze czopowego ziemi przemyskiej deputowanych, których fidei et conscientiae cale się to powierzyło, ostrzegszy. 4. Ziemia sanocka niewydoływając także wybranem czopowem lat przeszłych sumie, która wynosić powinna dwoje podymne tej ziemi, do sumy, która już jest in deposito czopowe instantis anni przydaje i z jednym poborem; które czopowe IMć p. Jan z Lesznej Leszczyński sędzia ziemie sanockiej w administracyą swoją bierze, ażeby zapłacie wojskowej przeto omieszkania nie było, summę piąciu tysięcy zł. ratione unius anni do Lwowa pro septima Julii sine salario odwiezie. Pobór zaś ten ma być wydany ad diem 24 Junii, a IMć p. Jan Frydro poborca dojrzy tego, żeby żadne abiurata nie szły tylko wedle prawa i z pieniądzmi poborowymi na tenże czas do Lwowa się stawi. 5. Opatrzywszy tym sposobem pozwolone podatki,[a]) czopowe na przyszłe da Pan Bóg dwie lecie jako je nam konstytucya aprobuje uchwalamy, które czopowe cum omnibus attinentiis poczynać się ma a die 12 Julii roku teraźniejszego tysiącznego sześćsetnego czterdziestego wtórego, a kończyć się będzie tegoż dnia roku tysiącznego sześćsetnego czterdziestego czwartego, nie per administrationem ale przez arendę plus offerentibus we wszytkich powiatach chodzić powinno. A IchMść panowie administratorowie Piotr Ożga pisarz ziemie we lwowskiem, Zygmunt Frydro stolnik ziemie sanockiej w przemyskiem, Jan z Leszny Leszczyński, sędzia ziemi sanockiej w sanockiem, praevio iuramento fidelis exactionis et importationis tak rękawiczne quoviscumque alio nomine donativum od czopowego censeatur, jako i samo czopowe deponere wespół będą powinni i nic sobie paenitus za pracę oprócz uchwalonego prawem pospolitem salarium, to jest po groszu od złotego nie przywłaszczając, pieniądze wcale do IchMciów pp. szafarzów, którzy sine salario być mają, oddawać. Po wyściu zaś każdego kwartału, kożdy z Ich Mciów pp. administratorów regestra perceptorum sufficientiae do grodu swego podać będzie powinien, które jednak regestra successu temporum nie będą mogły być allegowane per plus offerentes ku szkodzie Rzptej i jeżeliby kiedykolwiek felicioribus Reipublicae temporibus aukcya jaka tego

[1]) Vol. l. IV, 41, t. Wojewodztwo ruskie.
a) płacą wojskową pozwolone podatki O.

podatku być mogła. Bo nie dlatego do ksiąg inducuntur, aby futurorum, których żadna ratio non datur, zastawały indices, ale tylko praesentium testes. Do tego czopowego tenebuntur kniaziowie, popi, wolnicy et aliae plebeiae conditionis w królewszczyznach, który swoje własne browary mając, piwo na szynki dają, także i Żydzi, non obstante exceptione konstytucyej sejmu teraźniejszego, która ultra mentem et scitum IchMciów pp. posłów naszych irrepsit, arendujący zaś czopowe cuiuscunque status et conditionis w arendzie wedle uniwersału anni millesimi sexcentesimi vigesimi noni we wszytkiem zachować się mają, niezwyczajnych jakich exakcyej titulo contractus arendy czopowego nie wnosząc, sub paenis de inique exorto theloneo sancitis quovis foro repetendis. 6. A czopowe to w schowaniu IchMciów pp. szafarzów JW. Jakuba Sobieskiego, wojewody ziem ruskich ze lwowskiej, Jana z Pleszowic Frydra sędziego z przemyskiej, Jana z Leszna Leszczyńskiego sędziego z sanockiej ziemi, gdzie się nalepiej i nawarowniej IchMciom będzie zdało, być ma. Których pieniędzy szafunek za konsenzem i wyraźną deklaracyą sejmiku wiszeńskiego iść powinien, inaczej to na liczbie IchMciom pp. szafarzom przyjmowano nie będzie. Którą liczbę nie gdzie indziej jeno na sejmiku czynić będą powinni i z wydanych pieniędzy kwity otrzymywać. 7. A jeżeliby też strzeż Boże co humanitus na którego z pp. administratorów przypadło, tedy każda ziemia in sua metropoli we dwu niedzielach post casum zjechać się i obrać inszego na to miejsce ma a de praeteritis successores defuncti respondebunt. Tę uchwałę naszą dla lepszej wagi i pewności panu marszałkowi koła naszego podpisać i pieczęcią własną zapieczętować zaleciliśmy. Działo się w Wiśniej, we środę po przewodniej niedzieli roku Pańskiego tysiącznego sześćsetnego czterdziestego drugiego. Franciszek Dubrawski, marszałek koła wiszeńskiego.

Castr. Sanoc. Rel. 156 p. 963—966. Ręk. B. Ossol. 3.566 p. 149—150.

215.

W Wisni 2. stycznia 1643.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya województwa ruskiego sejmiku wiszeńskiego pro die 2 Jannuarii anni 1643 złożonego na sejm walny warszawski sześć niedzielny przyszły 12 Februarii w tymże roku Ich Mciom pp. posłom mianowicie z ziemie lwowskiej WIMciom pp. Mikołajowi Ostrorogowi podczaszemu koronnemu, Alexandrowi Koniecpolskiemu chorążemu koronnemu peresławskiemu itd. staroście, z ziemie przemyskiej Ich Mciom pp. Stanisławowi z Pleszowicz Fredrowi wojskiemu przemyskiemu Andrzejowi Stanowi podczaszemu lwowskiemu, z ziemie sanockiej IMciom pp. Adamowi ze Zmigroda Stadnickiemu na Lisku podczaszemu krakowskiemu, Stanisławowi Drohojowskiemu [a]) podana. 2. Dziękowanie J. kr. Mci. Znaczną sobie objecuje ojczyzna nasza florentes libertatis felicitatem, gdy J. kr. Mć p. n. m. zdrowie jej accuratissime z pilnem pieczołowaniem usilnem a prawie ojcowskiem staraniem securitatem onej providere raczył, chcąc aby incrementa wszelakich fortun i ozdób brała, zaczem pp. posłowie nasi efficient, aby przez p. marszałka poselskiego za to patrocinium bespieczeństwa pospolitego z oddaniem wiernego poddaństwa J. kr. Mci p. n. m. nomine publico podziękowano. 3. Dziękowanie Ich Mciom pp. hetmanom. A że uznawamy wielką przeciwko tej Rzpltej miłości Ich Mciow pp. hetmanów koronnych [1]), którą we wszystkich okazyach in sago et toga ze wszytką odwagą zdrowia swego oświadczają, dignum censemus, aby wszelaką gratitudinem po Rzpltej uznawali, co żeby in facie Reipublicae onym nomine publico oświadczone było starać się będą pp. posłowie nasi, mianowicie za to, że nietylko obiectu corporis sui arcent incursiones pogańskie in viscera regni przed tem sevientes, ale też i za uspokojeniem per autori-

---

a) Doronskiemu P. [1]) Stanisław Koniecpolski h. w. k. Mikołaj Potocki wojew. bracł. h. polny.

latem Ich Mciow przeszłej komisyej lwowskiej z wielkim kosztem i niewczasem, z których Ich Mciów jeden IMć pan krakowski będąc praesens w obozie animusze tamtego rycerstwa do tego skłonił, że defekty skarbu Rzpltej widząc, spokojnie zapłaty swojej która ich niespełna doszła do tego czasu czekają. Drugi IMć p. wojewoda bracławski[1]) toż we Lwowie u deputatów wojskowych sprawił. Dziękowanie Ich Mci pp. komisarzom. Godni są podziękowania wielkiego Ich Mcie pp. komisarze do płacy wojskowej z sejmu naznaczeni[2]), którzy dexteritate sua siła do szczęśliwego tej komisyej końca pomogli, zwłaszcza że supplendo absentiam inszych Ich Mciów, którzy podjąwszy się nie stawiali się na tę komisyą zaczem i mniejsza ich liczba była, tem większych kosztów i niewczasów zażyć musieli. 4. Senatus consulta wakancye et incompatibilia. Trzymając się prawa pospolitego naprzód pp. posłowie nasi upomnią się rationes senatus consultorum od Ich Mciow pp. senatorów residentów, którzy jeśli wszyscy continue jako powinni rezydowali dowiedzą się, a negligentibus paenas w prawie opisane urgebunt i aby tam aplikowane były, gdzie ich prawo mieć chciało efficient, wakancyi przytem rozdawania upomną się, przestrzegając incompatibilitatem i jeśliby się jaka znajdowała u kogo, przeciwko temu paenas legum urgebunt. 5. Obmyślenie zapłaty pp. żołnierzom. Upatruje to województwo nasze, że niemasz nic słuszniejszego jako zapłacić żołd zasłużony w wojsku Rzpltej, które że się tak obchodzi z ojczyzną jako się synom jej dobrym godzi, z niewczasem i szkodą swoją zasłużonego czekając, przecie in obsequio zostawa, przy obmyśleniu zapłaty aby i podziękowanie odnieśli starać się będą pp. posłowie nasi, w którem obmyślowaniu zapłaty przychylać się będą do zgody wszech stanów, ale de genere et modo podatków wezmą sobie na sejmik po sejmie, który w kilka niedziel po sejmie nam przyniosą. Obmyśliwszy i to, aby wojsko na potem na borg nie służyło, żebyśmy gwoli temu tak często nie sejmowali et interim novas rationes coquirendae peccuniae inibunt ab exoticis mercibus, żebyśmy bez kontrybucyi pieniądze na wojsko mieć mogli, a osobliwie cło jakie od tych saletr, które przeciwko prawu extra regnum wychodzą, także od saletr wołoskich, od czabanów wołoskich i multańskich, od baranów tamecznych, od soli tamecznej, miodów, win, potażów i cokolwiek jedno z tamtych ziem do Korony przychodzi. 6. Koekwacya w podatkach i sposoby augendi erarii. Dla skuteczniejszej zapłaty w wojsku urgebunt pp. posłowie coaequationem w podatkach tak dawniejszych jako i na przeszłym sejmie uchwalonych; tamże się dowiedzą insze retenta, które tak wielkie skarb pokazował w przeszłych rachunkach, jako są likwidowane. Do tejże zapłaty należy, aby kwarta z Bytomia i Lemburka także ex bonis reformationi subiectis oddawana była, do tego, ut efficax ratio ineatur, żeby canon pruski od kurfirszta[3]) IMci był oddawany, więc i insze prowenta Rzpltej w swoje ryzy wprawione, osobliwie żeby konstytucye o składnem winnem do ekzekucyej przychodziły i żeby per privatas largitiones proventu tego Rzpltej nie ubywało, obostrzywszy peny na tych, nemine prorsus excepto którzyby się ważyli do Węgier po wino posyłać, jako i na kupce, którzyby przeciwko prawu i beczki mniejsze wozili i na składach się dłużej bawili nad sześć niedziel sub paena mille marcarum in foro castrensi competenti ad cuiusvis instantiam repetenda. A Żydzi którzyby śmieli do Węgier po wina jeździć i nim kupczyć tak jako i o konie, według starego prawa paena turris[a]) et cofiscationibus bonorum karani być mają. A IMć p. podskarbi to składne winne sine delectu personarum plus offerenti byle slachcicowi arendował. A iż cło i czwarte grosze prawie giną przez to, że się wszyscy zasłaniają servitoratami tudzież i kupcy cudzoziemscy privilegiami samym tylko dawnym incolis służącymi, więc iż[b]) przez to, że ciż kupcy, z tych miast które libertatem mają, pod imieniem swojem tych, którym libertates nie służą, do Korony sprowadzają i libertacyami swemi okrywają, więc i ludzie stanu slacheckiego przedawszy już kupcom przecie pod imieniem swojem mercimonia na diminucyą ceł przeprowadzają i kupcy znajdują się tacy, którzy kupiwszy sobie jurament w grodzie wolno przechodzą, starać się o to pp. posłowie mają, aby na

---

[1]) Mikołaj Potocki. [2]) Vol. l. IV., 45. [3]) Fryderyk Wilhelm.

[a]) furcae P. [b]) więcej P.

kogoby się tego dowiedziano, takowy każdy ad instantiam cuiusvis in quocumque officio pallatinatus eiusdem sine omni appellatione sprawował się et convictus confiscatione bonorum [a] on był skazany. 7. Komisarze do zapłaty żołnierzom. Komissya do zapłaty wojska jeżeliby namówiona była, to naprzód praecavebunt pp. posłowie nasi, aby nie wpisowano do niej absentes, ale tylko takich, coby się tego in facie Rzpltej podjęli i objecali być na komisyej praesentes. A ponieważ cum magno Reipublicae nietylko detrimento ale też i periculo nieodnoszą na tę komissyą podatków na sejmie uchwalonych, ale wiele ich zatrzymuje się do trybunału radomskiego, domówią się tego pp. posłowie nasi, aby trybunał z Radomia przeniósł się do Lwowa i tam się zaraz sądził podczas płace wojskowej, na którym trybunale wszyscy ci tak szafarze jako i poborcowie sprawować się będą powinni, którzyby podatków na tym sejmie teraźniejszym uchwalonych na zapłatę wojskową nie oddali. 8. Koekwakcya Korony z Litwą. Ciężka rzecz jest i świątobliwym uniej związkom księstwa litewskiego przeciwna, że ani do suplementów ani do zatrzymania Kozaków in officio ani do upominków tatarskich W. Księstwo litewskie nie przykłada się; efficient to pp. posłowie nasi, aby nam Ich Mć pp. bracia W. Księstwa litewskiego tak braterskiego subsidium nie denegowali, do którego samą świątobliwą unią stringuntur. 9. Kwarta do Lwowa nie w Rawie. Kwarta aby nie w Rawie ale we Lwowie od dawana była efficient pp. posłowie nasi. 10. Trybunał radomski. Doszło nas to wiedzieć, że pp. poborcy i szafarze od nas do podatków między nami uchwalonych obrani, do trybunału radomskiego są pociągnieni i dekretami tegoż trybunału aggrawowani, co iż jaśnie przeciwko uchwale sejmiku naszego sejmem approbowanej stało się, starać się o to pp. posłowie mają, aby iudicata i aggrawacye trybunału radomskiego na pp. szafarzach i poborcach naszych otrzymane żadnej wagi nie miały i constitutione publica zniesione były, a pp. szafarze i poborcy nasi na przyszłym da Pan Bóg sejmiku, który nam po sejmie pp. posłowie nasi przyniosą, starać się mają i pokazać nam co wybrali i co wydali i wiele jeszcze przy nich pieniędzy publicznych zostawa, co uczynić powinni będą pod obowiązkami w laudum naszem wiszeńskiem uchwalonymi. 11. Defekty sejmowe poprawić. Uchodząc tego, co jest in hac Republica bardzo nocivum, aby protestacyami, których przy konkluzyej sejmowej częstokroć i słyszeć nie możemy, nie bywały znoszone prawa z taką pracą stanowione i aby u Ich Mciów pp. pieczętarzów po sejmie sejmowania więcej nie bywało, postarają się pp. posłowie nasi o to, żeby taki sposób był namówiony i konstytucyą warowany, aby obierano w kole poselskim deputatów sześć, ex collegio Ich Mciów pp. senatorów trzech, od króla JMci aby też był przydany sekretarz jeden, którzy z marszałkiem poselskim każdą konstytucyą zgodną niechby podpisowali a niezgodną zdrapali. A ktoby się in facie Reipublicae przeciwko której konstytucyej chciał protestować, żeby zaniosszy protestacyą publiczną, onęż przed tymi depututatami reiterował, którzy takowej konstytucyej na na którąby protestacya zaszła podpisować nie mają, a po sejmie aby już więcej schadzek u Ich Mców pp. pieczętarzów nie bywało, jedno aby p. marszałek z raptularza tego podpisanego od niego i od tych deputatów konstytucye przepisował i one do druku przepisane trzeciego dnia dawał, jako jest dawne prawo. 12. Bespieczeństwo od poganów. Doznawając nieraz infidam pacem od pogan, tem bardziej za przestrogą J. kr. Mci p. n. m., zlecamy panom posłom naszym, aby się starali, żeby wojsko co i teraz jest, zostawało w służbie, in casum zaś maioris periculi na sejm dwuniedzielny sine solennitatibus, na którym by nic inszego nie traktowano tylko o wojnie strzeż Boże tureckiej, a na pospolite ruszenie pozwolić mają. 13. Moskiewskie i szwedzkie pericula. Ponieważ Moskwa coraz to pertinatius stawa w tej komissyej i co rok to więcej gruntów Rzptej napiera się, tak dalece, że aż do Dniepru, jako mamy wiadomość, granice swoje przytyka, postarają się pp. posłowie nasi, aby Ich Mć pp. komisarze do tych granic naznaczeni in facie Reipublicae na tym sejmie tych komissyi uczynili relacyą skuteczną, i mapę pokazali pretensye moskiewskiej, gdzie jeśliby się tak enormis laesio pokazała, pozwalać na nie nie mają pp. posłowie nasi, ale ra-

---

a) mercium P.

czej do tego rzeczy przyprowadzą, aby legacya do cara moskiewskiego była decreta, w której jemu samemu rei iniquitatem pokazać i do zatrzymania pokoju go przywodzić. Zamki jednak swierskie i nowogrodzkie, aby z intraty tamtejże prowincyej były restaurowane providebunt. Także i do Szwedów legacyą komicyalną decernere o tamte fortece nad Dźwiną, contra pacta zbudowane i oraz o traktatach de pepetua pace przypomnieć. **14.** Hiberna. Tak dawne desiderium tej Rzptej naszej o hibernach, które in pactis conventis obiecane i na każdym prawie sejmie agitowane bywa, aby do skutku swego przyszło, starać się będą pp. posłowie nasi, które, że praecipue na obmyśleniu miejsca i na karmowych pieniądzach wojsku consistunt, aby to stanąć mogło postarają się, jeśliby też jeszcze co impedirent do skutecznego hibernorum postanowienia, przynajmniej to nam przyniosą, aby od sejmu do sejmu komissya bywała, na którejby stanowiono, jakie stacye wojsku dawać, obrachowawszy, co które starostwo według łanów kwitowych dać może, aby ex omnibus bonis regalibus nemine prorsus excepto za równo dawane były. **15.** Biskup płocki. Królewicz JMć Karol biskup płocki aby uczynił jako senator iuramentum i miejsce w senacie zasiadł in actu presbiterem został efficient pp. posłowie nasi. **16.** Skarb koronny. Doszło to województwa naszego, że skarb koronny in absentia IMci p. podskarbiego[1]) koronnego i tych pp. senatorów, co według dawnych praw od niego klucze mają, przeciwko prawu otwierano, co nie pomało musi wszytkich afficere; zlecamy to pp. posłom naszym, aby to nova lege obwarowane było, żeby tego na potem nie bywało, ażeby jakiej waryacyi w skarbie nie było. Postarają się pp. posłowie nasi, aby do rewidowania skarbu pewne osoby przy IMci p. podskarbim naznaczone były, jako się to na sejmie działo annni 1611. **17.** Archiwum Reipublicae rewidować. Ponieważ różne diplomata tak in archivo regni jako i u Ich Mci księży arcybiskupów gnieznienskich i u potomków ich tudzież u Ich Mciów pp. pieczętarzów i ich sukcessorów Rempublicam concernentia znajdują się, te wszytkie aby insimul zniesione i od pewnych komisarzów na to wysadzonych rewidowane były i do skarbu koronnego pod regestrem oddawane były postarają się pp. posłowie nasi. **18.** Pacta inscia Republica. Pacta wszelakie cum externis principibus etiam feudatariis, jeśliby jakie inscia Republica były postanowione, do takich aby Rzpta nie należała efficient to pp. posłowie nasi, także przywileje aby były skassowane, któreby miasta iuribus et immunitatibus reipublicae repugnantia otrzymywali. A ponieważ ta Rzpta ze trzech stanow constat, z których każdemu wiedzieć należy, co publicum Reipublicae negotium zachodzi, starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby pacta wszelakie dawno i świeżo zawarte i które jeszcze zawierane będą, tak z postronnymi pany jako i cum feudatariis principibus ad cognitionem wszytkiej Rzptej przyszły i przy wszytkich stanach czytane, podpisane rękami przenawielebniejszego IMci księdza arcybiskupa gnieznieńskiego, IMci p. marszałka poselskiego na ten czas będącego z sześcią przynajmniej na to deputowanych z obudwu narodów posłów były. A któreby takowe solennitatem w sobie nie miały, do takich aby Rzpta nie należała ani ich trzymać była powinna. **19.** Miasta privilegia producant. Ponieważ niektóre miasta szczycą się jakimiś przywilejami, któreby ich przypuścić miały ad liberam regis electionem równo z stanem szlacheckim, czego iż nieraz upominał się stan szlachecki, aby je produkowano a dotąd się to nie stało, zlecamy to pp. posłom naszym, aby na sejmie przyszłym po teraźniejszym następującym powinni byli te przywileje produkować, ale teraz na tym sejmie lege publica cavere, że jeśliby ich na ten czas i naznaczony termin nie produkowali, nullatenus do tak wielkiej prerogatywy eligendi regis należeć nie będą. **20.** Feudum kurlandzkie jako się obraca. Feudum kurlandzkie jako teraz po śmierci książęcia kurlandzkiego[2]) obrócone jest, dowiedzą się pp. posłowie nasi i praecavebunt, aby nic iuribus Reipublicae osobliwie status equestris w dyspozycyej tego feudum nie derogowało się, skąd aby takimże sposobem canon był postanowiony jako i w Prusiech i żeby do kwarty był przyłączony praecavebunt pp. posłowie. **21.** Cło pilawskie, iż constat, że go wybierają, dowiedzieć się pp. posłowie mają, jeśli in rem Rzptej obracane bywają, a tego się upomną, aby

---

[1]) Jan Daniłowicz. [2]) Książę Fryderyk.

cła które we Wrocławku wybierają i insze które się po Wiśle zagęściły cum praeiudicio szlacheckiego stanu wybierane nie były. **22.** Komissya węgierska. Komissya węgierska z wielką szkodą Rzptej dotąd nie dochodzi dla tego, że pp. komisarzów takich tam wpisują, który na tej komisyej nigdy nie mają być woli. Zlecamy to pp. posłom naszym aby się o takie komisarze starali, do takiej komisyej choć non in tanto numero jako ich kłaść zwykli, którzyby omnino na tę komisyą zjechali i one odprawowali; ciż pp. posłowie nasi efficere u króla JMci mają, aby się zniósł z cesarzem JMcią chrześcijańskim[1]) i z wojewodą siedmiogrodzkim[2]) o pewnym czasie, żeby komisarzów swoich na ten czas zesłali. **23.** Senatorowie nie przysięgli[a]). Ponieważ się znajdują tacy senatorowie, którzy przywilej na senatorstwo od J. kr. Mci otrzymawszy nim się tytułują, przysięgi senatorskiej nie uczyniwszy, starać się o to pp. posłowie będą, aby tacy którzyby do roku przysięgi senatorskiej nie oddali, pro senatoribus nie byli miani i na potem ad senatoriam dignitatem capescendam inhabiles zostawali. **24**. Lenna i komutacye aby nie bywały. Na żadne rewizye ani komutacye ani lenna pp. posłowie nasi pozwalać nie mają i tego przestrzegać, aby in perpetuitates dawne lenna nie obracały się. A że in praeiudicium iuris publici duchowieństwo lenna sobie powyprawiało[b]), których linea nunquam deficit, aby takowe lenna nullius valoris były. A ponieważ rewizya zamku trembowelskiego autoritate comitiali już jest odprawiona, jeśliby miała być na tym sejmie approbowana i suma jaka uznana, przestrzegać tego pp. posłowie nasi mają, aby nie na inszych dobrach Rzptej, ale na tych, kędy rewizya się stała, naznaczona była. **25.** Protestacya IchMiów pp. duchownych contra compositionem inter status. Iż konstytucye anni 1635[3]) między IchMciami pp. duchownymi a stanem szlacheckim ferowane do exekucyi nie przychodzą dla tego, iż snać protestacye pewnych osób przeciwko tym konstytucyom zaszły, które protestacye już in facie Reipublicae gdzie plac i miejsce tego były, nie były zniesione i te konstytucye nemine contradicente stanęły, tedy starać się mają pp. posłowie nasi, aby te konstytucye amplius in dubium nie były wokowane. A iż się siła takich znajduje, którzy przeciwko wyraźnej konstytucyej anni 1633 et 1635[4]) o preskrypcyach dóbr szlacheckich z duchownemi dekreta w różnych sądach otrzymywają, zlecamy pp. posłom naszym, aby te dektreta, które między duchownymi a świeckimi ratione bonorum immobilium, które oni kościelne być pretendują a na nie preskrypcya zaszła stanęły, nullitati subsint. **26.** O ekonomie jeśli odebrano. A ekonomie jeśli według prawa odebrane dowiedzieć się pp. posłowie nasi mają i urgebunt paenas na tych, co contraveniunt huic legi. **27.** Correctura iurium. Correctura iurium lubo rzecz chwalebna jest, jednak że się w niej tak prędko przejrzeć nie mogli wszyscy, do drugiego sejmu ordinaryjnego aby była odłożona starać się pp. posłowie nasi mają o to. **28.** Minnica. Minnica że dotąd cum summo Reipublicae detrimento zawarta jest a cudzoziemskich minnic daleko goszych namnożyło się, efficient pp. posłowie aby cudzoziemskie monety more maiorum zakazane, a minnice koronne, Wielkiego księstwa litewskiego otworzone były z tym dokładem, aby innej nie robiono jeno ad ligam talerów imperialnych. A że J. kr. Mć ś. p. pan ociec króla IMci do dispozycyej Rzptej minnice i wszytek ich prowent oddał, J. kr. Mć p. n. m. tegoż na szczęśliwej elekcyej swej konfirmował, efficient pp. posłowie nasi, aby przy IMci p. podskarbim naszym komisarze byli, którzy jako IMć p. podskarbi naprzód uczynią taki iurament, że tego dozierać będą, aby minnica według ordinacyi sejmowej i starego prawa była bita srebrna i cokolwiekby pożytku z niej pokazało się, to wszytko in usus Reipublicae a nie kogo inszego obracać będą ciż pp. komisarze, koleją ustawicznie przy minnicy mieszkać będą choć po ćwierci latá dla lepszego dozoru, żeby nec in qualitate nec in pondere żadnej nie było odmiany a inaczej na otwieranie minnice pozwalać nie mają. **29.** Wybrańcy. Wybrańcy aby według konstytucyej ś. p. króla IMci Stephana i inszych pośled-

---

[1]) Ferdynand III. [2]) Franciszek Rakoczy I. [3]) Vol. l. III. 857 i nn. [4]) Vol. l. III. 797. o preskrypcyach p. 859 o dawności dóbr szlacheckich.

[a]) non iurati P. b) przyprawowało P.

niejszych wybierani byli postarają się o to pp. posłowie nasi; co żeby tem skuteczniej do efektu swego przyszło, komisya na zrewidowanie dóbr koronnych z którychby ci wybrańcy wybierani bywali zaczęta aby się kontyuowała efficient pp. posłowie. **30.** Żołd Kozaków zaporoskich. Stanął konsenz na sejmie anni 1638[a]), aby żołd Kozakom zaporoskim regestrowym był przywrócony, co że nie wiemy quo fato in volumen legum wpisano nie jest[1]), efficient pp. posłowie nasi, aby na tym teraźniejszym sejmie wpisano było. **31.** Rewizya armaty w Brodnicy i w Gołubiu[b]). W Gołubiu i w Brodnicy, iż tam armata być miała, dowiedzą się pp. posłowie nasi jeśli tam i teraz jest, aby w regestr koronnej armaty wpisana była postarają się pp. posłowie nasi i tego się upomnieć, aby pp. dzierzawcy wszyscy dóbr Rzptej regestra dział do generalnego regestru podali. **32.** Classis morska gdzie? Classis morska za staraniem J. kr. Mci była sporządzona, jeśli i teraz in suo ordine zostaje dowiedzą się pp. posłowie nasi. **33.** Lustratorowie do Bytomia i Lemburku. Lustratorowie do Bytomia i Lemburku tudzież i księstwa siewierskiego, do wszytkich dóbr Rzptej jeszcze nie lustrowanych, tak starych jako i nowych osad, i do tych dzierzaw w którychby już stare sumy expirowały aby naznaczeni byli starać się pp. posłowie mają. **34.** Tegoż Bytomia i Lemburku ordynacya. Ponieważ lemburskie i bytomskie powiaty ad corpus Reipublicae wróciły się, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby w dobry porządek wprawione były, żeby sejmiki i sądy swoje mieli i miejsce w trybunale naznaczone, przestrzegając tego, aby plebei do swobod szlacheckich nie należeli. **35.** Armata moskiewska z Korony wzięta gdzie? Armata pod Smoleńskiem nieprzyjacielowi felicibus auspiciis J. kr. Mci p. n. m. odebrana iż dotąd gdzie by się podziała Rzptej non constat, pp. posłowie nasi o niej dowiedzieć się mają. A ponieważ nierównie więcej przykładała się Korona na tę wojnę niźli W. ks. litewskie, starać się pp. posłowie będą, aby się też tej armaty znaczna jaka liczba do cekauzow koronnych dostała; także i te działa które ś. p. król IMć Zygmunt Trzeci z koronnych cekauzów pobrał na tę ekspedicą pod Smoleńsk aby do Korony wrócone były. **36.** Na konserwaty wołyńskie i inne czas naznaczony. Sprawy konserwaty województw kijowskiego, wołyńskiego, bracławskiego i czerniechowskiego aby już więcej trybunałów nie trudziły postarają się pp. posłowie nasi, aby od Św. Franciszka aż do Św. Tomasza same tylko sądzone były, inszego czasu w trybunale nie obierając, lubo też każde z osobna jedno po drugim. **37.** Odbieranie dzierzaw post decessum donatariorum. Wielka się stąd konfuzya dzieje in bonis regalibus, że post decessum pierwszego dierzawcy nie z rąk skarbowych jako przed tem bywało, ale privata authoritate następując tenutarii starostwa i dzierzawy odbierają, przezco i armaty po starostwach giną, budynki niszczeją, postarają się pp. posłowie nasi, aby żaden nieśmiał starostwa ani dzierzawy odbierać, ażby mu według inwentarza skarbowego oddane były, naznaczywszy jednak czas za zgodą wszytkich, intra quod tempus to oddawanie ma się odprawować. Warowawszy aby ten prowent, cokolwiek go by było, in hoc intersticio temporis między zmarłym a przyszłym dzierzawcą, było od skarbowych specifikowane i do kwarty przyłączone, jako dawne zwyczaje i prawa uczą, sub paena privationis. Także i z sumami Rzptej dobra aby nie były onerowane. **38.** Intercessya za IMcią p. podczaszym koronnym.[2]) IMć p. podczaszy koronny virtute et meritis w ojczyznie naszej clarus za ustawiczne niewczasy koszty znaczne z odwagą zdrowia swego na każdą usługę Rzptej uti bonus civis podejmując godzien nomine publico podziękowania a oraz i od J. kr. Mci p. n. m. competens praemium; starać się o to pp. posłowie nasi będą, aby ta gratitudo in facie Reipublicae IMci oświadczana była z intercessyą do J. kr. Mci, aby na te odważne usługi JMci respektował et summam in rebus agendis dexteritatem benemeriti nagrodził. **39** Za IMcią p. podkomorzym przemyskim. Wniesiona prośba jest do koła naszego, aby plac w Przemyślu pusto leżący Żupny nazwany, na wieczność był konferowany IMci p. Jukubowi Maximilianowi z Pleszowic Fredrowi podkomorzemu ziemie przemyskiej regentowi kancellaryej koronnej, patrząc na merita onego

---

[1]) Cf. V. l. III. 923 zapłata wojsku. [2]) Mikołaj Ostroróg. a) San. 1634. b) Hołubcu P.

zacne w województwie naszem zlecamy pp. posłom naszym, aby się o to starali. **40.** Za IMcią p. sędziem przemyskim. Za prośbą koła naszego IMci p. Janowi Fredrowi sędziemu ziemie przemyskiej wydana jest z kancellaryej J. kr. Mci na uznanie kosztów i nakładów, które na budowanie mostu na rzece Wiarze i na poprawę rozjazdów i dróg w majętności swojej dziedzicznej wsi Rubieszowicach co rok waży, rewizya, która iż na gruncie przez osoby prawem opisane, odprawiona jest, zlecamy to pp. posłom naszym, aby na sejmie teraźniejszym omni modo starali się aby ta rewizya konstytucyą approbowana i przywiej według niej z warunkami, że ni od kogo in dubium wokowany nie będzie wydany był. **41.** Za IMcią p. podczaszym krakowskim. Wielekroć w pośrodku koła naszego wniesiona była prośba za IMcią p. Adamem ze Zmigroda Stadnickim podczaszym krakowskim, aby J. kr. Mc pomnąc na ojca IMci sławnej pamięci i godnej i wielkiej Rzptej zasługi, który podczas expedycyej moskiewskiej przywiódł był kosztem swoim dwanaście set człeka także i zdrowiem zapieczętował, także i samego IMci p. podczaszego krakowskiego ustawicznie a pilnie w każdych okaziach Rzptej ochotę raczył onemu łaską swą pańską in recompensam benemeritorum miłościwie nagrodzić o to Ich Mć pp. posłowie starać się mają. **42.** Za IMcią książęciem Wiszniowieckim. Nie masz tego w pośrodku koła naszego, któremuby wielkie merita książęcia IMci Jeremia Michała Korybuta Wiszniowieckiego nie były wiadome, gdyż jaśnie to uznawa Rzpta nasza, jako książe IMć jeszcze w młodych leciech na wszytkie ekspedycye i posługi Rzptej ochotnie z wielkim kosztem swoim stawał i z niebespieczeństwem zdrowia swego. Zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby takowe odwagi i koszty książęcia IMci przystojnie od stanów koronnych podziękowanie et pro meritis condignam w naprędszych okazyach od J. kr. Mci uznał gratitudinem. Nie mała się i stąd od Rzptej pokaże przeciwko książęciu IMci wdzięczność, kiedy poddani książęcia IMci we włościach ukraińskich, którzy częścią przez Kozaki częścią per sedem belli z Kozakami wojska naszego, częścią inkurzyami tatarskiemi w niwecz się obrócili, będą od podatków Rzptej do czasu uwolnieni. Zlecamy to pp. posłom naszym aby do sześciu lat od podatku libertacyą zjednali im. **43.** Deputat kapituły lwowskiej. Iż kapituła lwowska ab antiquis temporibus każdego przed tem roku na trybunał deputata miewała, potem zaś sprawiła to iniquitas temporum, że ob defectum sumptus quotannis miewać go nie mogli, teraz jednak ad meliorem statum z łaski Bożej przyszedłszy ma sto kosztów, że w każdym roku może deputata swego mieć, tedy zlecamy to pp. posłom naszym, pilne uczynić staranie, aby tak zacnej kapituły każdoroczny deputat lege publica w trybunale miał miejsce. **44.** De iniuriatis z ojcem Ulewiczem. Dali nam relacyą Ich Mć pp. posłowie, że IMć Ojciec x. Wlewicz otrzymał restitutionem honoris cum istis conditionibus, aby episcopalia non exerceret, aby stronom od których infamiowany jest uczynił satysfakcyą, czego iż w konstytucyej nie dołożono, starać się o to Ich Mć pp. posłowie nasi mają, aby partibus laesis satisfaciat we dwanaście niedziel po skończeniu sejmu sub paena infamiae constitutionibus regni interposita et pro publicatione ad iudicium castrense praemisliense remittenda. **45.** Książę de Croie. Książe IMć de Croie, że się po staremu tego długu co i dawno upomina, lubo te ma wiadomości województwo nasze, że ten dług już cum feudo Lemburku i Bytomiu expiravit, jednak pro meliori informatione nie jest od tego, aby na uznanie długu tego komisarze byli wysadzeni ex utroque ordine, którzy relacyą tego uczynić powinni będą in facie Reipublicae. **46.** Kastelania czerniechowska, że nescitur qua ratione wysadzona jest wysoko[1]), cum praeiuditio dawniejszych kasztelanów, domówią się tego pp. posłowie nasi, aby takiej krzywdy antiquiores castellani od tej nowszej nie ponosili. **47.** Senatorom residentom gospody. Za słuszną rzecz być rozumie województwo nasze, aby Ich Mciom pp. rezydentom gospody ex officio w Warszawie secundum dignitatem cuiuscunque rozdawane były; zlecamy to pp. posłom naszym, aby się tego na tym sejmie domówili. **48.** Na Władisławowie praesidium znieść. Iż tam to praesidium na Władisławowie mniej potrzebne być siła województw na przeszłym sejmie rozumiało, starać się będą pp. posłowie nasi, aby daremnych

---

[1]) Vol. l. IV, 13 t. kasztelania województwa czerniechowskiego.

kosztów Rzpta nie podejmowała. 49. Krzywdy od kurfirszta IMci[1]) pograniczne. Uskarzali się nam pp. bracia nasi, którzy na pograniczu ducatus Prussiae mieszkają, że wielkie praeiudicia cierpią od poddanych kurfirsta IMci; postarają się pp. posłowie nasi, aby kurfirst IMć o to był publico nomine upomniony i authores takich krzywd karani z nagrodą damna passis. 50. Kanonicy plebei. Iż się po niektórych kapitułach zagęściło kanoników co są plebei, urgebunt pp. posłowie nasi, aby na ich miejsce ex nobilitate byli subsituti według starego prawa i przywileju kapituł. 51. Convulsores decretorum maiori paena puniantur. Częstokroć zwykli więc niektórzy ad elusionem causae[a]) i żeby tem nie rychlej ukrzywdzeni sprawiedliwości doiść mogli, po otrzymaniu dekretu w trybunale w którymkolwiek, pozywać za dworem, dekreta trybunalskie znosić i vice versa dekreta zadworne trybunały. Reasumując coronationis konstytucyą de evocatione[2],) zlecamy to pp. posłom naszym, aby na takich maior paena była namówiona, a dekreta tak w trybunale jako i za dworem legitime otrzymane, aby in dubium wokowane nie były, ostrzegłszy i tego, żeby trybunał dekretów sejmowych i zadwornych et vice versa te onych nigdy nie znosiły. 52. Zamknienie exekucyej w Rusi i w Podolu. Concernit to universam Rempublicam, abyśmy to w prawach i swobodach swych cali zostawali, zaczem iż przeciwko konstytucyej 1588 o zamknęciu exekucyej w Rusi i w Podolu[3]), które dwie pośledniejsze jako 1601[4]) et 1607[5]) utwierdziły wiele obywatelów ruskich i podolskich województw, tak na sejmie jako za dworem są pociągnieni o dobra się swe własne sprawując a na ostatek i dekreta J. kr. Mci pozachodziły, w których inkwizitory naznaczają, aby przed onymi przez testimonia chłopskie dziedzictwa były dedukowane, przeto starać się o to będą Ich Mć pp. posłowie, aby to prawo trzykroć utwierdzone in suo robore zostawało a te inkwizycye jako przeciwko jasnemu prawu że zaszły, aby validitatem suam nie odniosły, wyjąwszy to, coby z inkwizycyej aperte constaret, że przeciwko dawnym prawom kommutacye jakie bonorum regalium stały się cum detrimento Reipublicae. 53. Religia grecka. Iż jako IMć ksiądz Krupecki władyka przemyski tak Ich Mć pp. bracia nasi w Uniej nie będący obciążliwą konstytucyą być sobie rozumieją przeszłego świeżo sześć niedzielnego sejmu[6]), inibunt Ich Mć pp. posłowie nasi rationes na sejmie, jakoby ab utrinque między Ich Mciami gruntowne i skuteczne uspokojenie z satisfakcyą i ukontentowaniem obojej strony autoritate conventus stanęło, żeby już więcej ta sprawa na sejmikach i sejmach spraw więcej nie trudniła Rzptej. 54. W mieście Lwowie aby podatki przez poborców były wybierane. Wielka stąd ujma dzieje się Rzptej, tż in aequali Republica miasta Lwów nie dozwalają pp. poborcom wybierać podatków uchwalonych, mianowicie poborów i szosów ale sami one wybierają, pro libitu suo oddawają co chcą do skarbu a ostatek in privatum usum convertunt. Zlecamy to pp. posłom naszym, żeby już nie sami, ale pp. poborcy takowe podatki od nich wybierali, więc iż jeszcze pendet causa indecisa na sejm remitowana z tymże miastem z trybunału radomskiego, aby teraz sądzona była, jako i insze wszytkie takie remissie, serio domówić się mają Ich Mć pp. posłowie nasi. 55. Posag panny Wrzesczówny. Ponieważ za zasługi niegdy urodzonego. p. Hieronima Wrzescza pułkownika i rotmistrza J. kr. Mci dotąd jeszcze satisfakcya nie stanęła w oddawaniu czterech tysięcy złotych polskich na posag córce jego pozostałej według konstytucyej anni 1641 naznaczona, zlecamy to tedy IMcom pp. posłom naszym, aby to na tym sejmie efficerent, żeby te cztery tysiące zł. oddane i zapłacone były. 56. Podwojewodzy lwowski. Lwów miasto ponieważ ad male narrata przywilej sobie wyjednali na garcowe od wina beczek, który to dochód we wszytkich województwach tak koronnych jako W. księstwa litewskiego idzie od taksy win za podwojewodzym i toż zawsze dochodziło w województwie ruskiem w mieście Lwowie, co in abusum pp. mieszczanom lwowskim weszło, że tego pożytku nullo

---

[1]) Fryderyk Wilhelm. [2]) Vol. l. III 806 t. O nie wnoszeniu mandatów za dworem na zniesienie dekretów trybunalskich cf. Vol. II. 598 t. Acz to już. Vol. I 256. t. De evocatis. [3]) Vol. l. II. 1209. O zamknięciu exekucyi. [4]) Vol. II. 1514. O zamknięciu exekucyi. [5]) Vol. l. II. 1609. O nieoddalaniu. [6]) Vol l. IV, 6. t. Religia grecka.

a) causarum P.

iure zażywają, co się nie dzieje w tymże wojewodztwie jako w inszych miastach J. kr. Mci, tego tedy przestrzec mają i konstytucyą obostrzyć pp. posłowie, aby ten dochód dawnoż zwyczajny przy podwojewodzym zostawał. **57**. Jarmark kamieniecki. Jarmark kamieniecki iż miejscu tamtemu pogranicznemu zda się być niebezpieczny, aby był zniesiony, starać się będą pp. posłowie nasi. **58**. Poborcy regestra acticent. Aby Rzptej liquide constaret percepta tak podatków ordinaryjnych jako i na sejmach uchwalonych, starać się o to pp. posłowie nasi mają, aby per legem publicam powinni byli pp. poborcy wszyscy regestra poborowe do aktów grodzkich podawać, także i czopowe, jakimby sposobem go kto wybierał, które to regestra dla werifikowania rachunków na sejmie pp. posłowie każdy z swoich sejmików przywodzić mają, a któryby poborca tego nie uczynił, temu kwit dany nie ma być. Grody zaś nie mają nic brać od aktykowania, ani od wymowania tych regestrów, co tylko samym posłom i poborcom służyć ma; takiż porządek i w innych ordinaryjnych podatkach Rzptej namówić mają pp. posłowie, aby authentica documenta perceptorum przy rachunkach pokazywane były. **59**. Sklep dla ksiąg lubelskich trybunalskich. Ponieważ księgi trybunału lubelskiego, w schowaniu bardzo wilgotnem będąc, detrimentum patiuntur cum periculo tak głównych spraw, które tam continentur, postarają się pp. posłowie nasi, aby insze bezpieczniejsze schowanie obmyślone tym księgom było. **60**. Dziedzicowie Daniłowa. Wnosili prośbę swą dziedzicowie Daniłowa, iż im ta wieś Daniłów nullo iure odjęta i do starostwa suraskiego w wojewodztwie podlaskiem inkorporowana, przetoż iż rewizyą z mandatu św. pamięci króla IMci Zygmunta Trzeciego wywiedli, z których wyraźnie ukazuje się być ich dobra dziedziczne i zamianą z pewnych przyczyn w tejże rewizyej dołożonych być nie mogła, a restitucyą tych dóbr J. kr. Mć po tej rewizyej za instancyą izby poselskiej objecać raczył, tedy przechylając się do słusznej wniesionej prośby, zlecamy to IchMciom pp. posłom naszym, aby ta sprawa na sejmie teraźniejszym koniec swój wzięła i dobra przez konstytucyą były przywrócone. **61**. A pro conclusione zlecamy też to Ich Mć pp. posłom naszym i fidem IchMciów pp. obligamus, aby się w żadne insze sprawy nie wdawali, innych nie traktowali oprócz tych, które im są w artykułach naszych podane.

P e t i t a.

62. Za IMcią p. Maciejem Rybińskim wniosą pp. posłowie prośbę, aby na rewizyą wydana była z kancelaryej J. kr. Mci na oglądanie dróg złych i przepraw trudnych w majętności Jego dziedzicznej Biskowicach, które on po dziś dzień z wielką szkodą swoją i kosztem niemałym naprawował. **63**. Za OO. konwentu krosnińskiego św. Franciszka minoris observantiae wnieść prośbę mają IchMć pp. posłowie nasi, aby mogli mieć placów dwóch świeżo kupionych w mieście Krośnie klasztorowi ich przyległych od ciężarów i podatków Rzptej libertacyą i immunitati ecclesiasticae były przyłączone. **64**. Kościół Nawaryjski w starostwie lwowskiem szczupłością prowentów swoich przyciśniony, wniosą prośbę pp. posłowie do J. kr. Mci p. n. m, aby w prowentach swoich miał aukcyą, łan rolej aby mu był konferowany i kościelnej wolności przyłączony. **65**. Mieszczanie mościscy jako dawno proszą i suplikują do koła naszego, tak też słuszna ich calamitati subvenire godzi się, commiseratione ducti zlecamy pp. posłom naszym, aby aukcya myta nad dawne pułgrosza na oprawę mostów i gaci bardzo rozwlekłej zjednywali im, które kosztem swoim budują kupując drwa co raz. OO. też Dominikanie na gruncie ich osadziwszy sobie przyległym pewnych poddanych, z tegoż gruntu żadnych podatków od Rzptej uchwalonych, jako i księdza proboszcza poddani privata authoritate nie płacą, ani się do nich na żadnych składach nieprzykładają freti panów swoich protekcyą, uczynią instancyą za nimi pp. posłowie, aby equitatem jako privilegiorum i wolności z miastem mają, tak też i onera zarówno ponosili z nimi. **66**. Za IMcią p. Samuelem Balem wniosą prośbę pp. posłowie, aby rewizya na mosty i złe drogi była mu wydana z naznaczeniem myta pułgroszowego. **67**. Za p. Piotrowskim prośbę wniosą IchMć pp. posłowie do króla IMci, aby na zasługi krwawe dla całości ojczyzny i więzienie przez lat kilka cierpiał, podjęte, od

J. kr. Mci były mu nagrodzone łaską pańską pauperem et egenum kontentując. Wojciech Miaskowsky, podkomorzy lwowski, marszałek na ten czas sejmiku wisnieńskiego ręką swą.

Castr. Sanoc. Rel. 156 p. 1595—1615. Kilkanaście artykułów z petitów począwszy od armata moskiewska (art. 35) w Castr. Leop. 357 p. 849—856. Castr. Prem. 368 p. 111—124. oryginał z pieczęcią. Ręk. B. Ossol. 3566 p. 171—177 v.

216.

W Wisni 8 stycznia 1643.
Laudum sejmiku wiszeńskiego.

My senatorowie, dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo zgromadzone na sejmik wiszeński pro die secunda Januarii wiadomo czynimy, że IMć p. Piotr Ożga, pisarz ziemski lwowski administrator na ten czas czopowego w ziemi lwowskiej, listem swym przed nami uskarżał się i opowiedział to, że Żydzi arendarze czopowego względem tego powietrza, które było we Lwowie nie uczynili dosyć według intercyzy i arendy i nie zapłacili zupełnej sumy z czopowego przychodzącej, potrzebując defalkaty. Co za rzecz słuszną i potrzebną widząc, użyliśmy Wnych IMciów pp. Wojciecha Alexandra Przedwojowskiego, kasztelana lubaczowskiego i IMci p. Stanisława Bonifacyusza z Wielkich Kunczyc Mniszka starostę lwowskiego i IMć p. Jana z Rzeczyce Wydzgę podsędka lwowskiego, aby IMć czas sobie sposobny we Lwowie na teraźniejszem leżeniu ksiąg lwowskich we Lwowie złożywszy, unius absentia non obstante, w te defekty czopowego wejrzawszy uznali i decydowali ex aequo et iusto plenaria ipsis concessa facultate, jakaby defalkata Żydom uczyniona być miała. Tamże ciż IMć z strony furmanki, pilno uczyniwszy inkwizycyą, jakoby arenda jej była sine detrimento publico. Które to laudum nasze zleciliśmy IMci p. podkomorzemu lwowskiemu, jako marszałkowi na ten czas sejmiku i koła naszego z podpisem i pieczęcią do grodu lwowskiego podać. Działo się w Wiszni die octava stycznia anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio. Wojciech Miaskowski, podkomorzy lwowski, marszałek na ten czas sejmiku wiszeńskiego ręką swą.

Ind. Rel. C. Leop. 394 p. 70—72.

217.

W Wisni 9 stycznia 1643.
Sejmik wiszeński stwierdza wniesienie protestacyi przeciw wyborowi Jana Adama Stadnickiego posłem na sejm.

My senatorowie, dygnitarze, uzędnicy i stan rycerski obywatele województwa ruskiego na sejmik wisiński pro secunda Jannuarii do Wisni zgromadzeni, dajemy tę attestacyą IMci p. Marcinowi z Siena Sienienskiemu, iż przy obieraniu posłów naszych, których na sejm blisko przyszły, między onymi też IMci p. Jana Jadama ze Zmigroda Stadnickiego, podczaszego krakowskiego obraliśmy, wniósł kontradykcyą, że tenże p. podczaszy tej funkcyej poselstwa, mając z tymże IMcią p. Sienienskim pewną na sejmie akcyą[1]) z remissy sprawować nie może, a to dla tego, iż prawem koronnem konstytucyą anni millesimi sexcentesimi primi tego specialiter obroniono. Dan w Wisni die nona Jannuarii anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio. Wojciech Miaskowski podkomorzy lwowski, marszałek na ten czas sejmiku wisnieńskiego ręką swą.

Castr. San. Rel. 156 p. 1572—1573.

---

[1]) Dekret sądu sejmowego z daty w Warszawie na sejmie 26 lutego 1643 r. znajduje się w C. San. Rel. 156 p. 1746 i nn.

218.

W Wisni, 12 maja 1643.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego obywatele ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik do Wisni, konstytucyą przeszłego sejmu sześćniedzielnego warszawskiego[1]) na dzień 12 miesiąca maja na namówienie quo genere contributionum summa dwojgu podymnym korespondująca ma być wydawana złożony, zjechawszy się i wprzód posła J. k. Mci p. n. m. na pomieniony sejmik zesłanego przesłuchawszy i z niego postulatum J. kr. Mci p. n. m. ex parte gratitudinis zrozumiawszy i na nie jednostajnie (jeżeli i drugie województwa nemine contradicente toż uczynią) zezwoliwszy, takoweśmy sobie laudum postanowili, które we wszystkiem dotrzymać sobie słowy szlacheckimi objecujemy, z tym jednak warunkiem, iż nie pierwej do wydania summy na desiderium J. kr. Mci p. n. m. pozwolonej przystąpiemy, aż na pszyszłym da P. Bóg sejmiku elekcyej deputackiej, [gdy] o zgodzie drugich województw tak pruskich jak i tych, których posłowie na przeszły sejm nie stawili się, sufficientem informationem mieć będziemy. 2. Ziemia lwowska na zapłatę wojskową pozwala summę dwojgu podymnemu korespondującą, którą administrator czopowego lwowskiego powinien będzie oddać na czas naznaczony z przeszłego sejmu warszawskiego generalnego sub paenis de retentoribus sancitis. A strony zaś wypłacenia długów J. kr. Mci p. n. m. tedy pozwala summę czworgu podymnemu korespondującą, którą do dwóch lat wypłacić objecuje, rozłożywszy to na trzy raty. Pierwszą ratę powinni będą oddać die prima Decembris roku teraźniejszego, za asygnacyą J. kr. Mci p. n. m. zł. dwadzieścia tysięcy i pięć; drugą ratę decima Augusti w roku przyszłym 1644 zł. trzydzieście tysięcy; ostatnią ratę die duodecima Julii w roku 1645 zł. trzydzieście tysięcy i cztery złote, na którą summę prolongują sobie czopowe po wyściu czasu według laudum przeszłego wisnienskiego do dwóch lat po sobie idących naznaczonego, to jest skoro się skończy in anno 1644 duodecima Julii, tedy znowu wybierać się ma to czopowe do dwóch lat, to jest ad annum 1646 ad diem duodecimam Julii. Do którego czopowego wybierania obierają sobie administratora IMci p. Piotra Ożgę pisarza ziemskiego lwowskiego, a to według laudum blisku przeszłego sejmiku wisnieńskiego. Które to czopowe obywatele ziemie lwowskiej powinni będą oddawać według konstytucyej i uniwersałów anni 1624, 1628 et 29, naznaczając takim termin podług dawnego prawa, jeżeliby który nie oddał albo przeszkadzał, w grodzie etiam extra cadentiam querellarum. Szafarza zaś tego czopowego obiera sobie JW. IMci p. Jakuba Sobieskiego wojewodę ruskiego. A IMć p. administrator ma to czopowe arendować plus offerenti, co ma publikować czterema niedzielami przed wyjściem czasu arendy teraźniejszej, aby się plus offerens ozywał. 3. Ziemia przemyska do zapłaty wojskowej adekwując sumę dwojgu podymnemu cztery pobory pozwala, do których i Żydzi wedle konstytucyej teraźniejszej należeć będą salvis abiuratis et desertatis, gwoli czemu cztery tysiące zł. do pomienionych czterech poborów z reszty przeszłego czopowego przykłada, które IMć p. Marcin Fredro podstoli przemyski z administracyej przeszłego czopowego oddać będzie powinien. A te cztery pobory a die prima Junii ad decimam quintam Julii wybierać się mają. Poborca IMć p. Franciszek Dubrawski podstarości przemyski, który praevio fidelis exactionis iuramento te pieniądze z poborów wybrawszy i salarium zwyczajne po groszu od złotego wytrąciwszy wespół z resztą wzwyż mianowaną pro die vigesima septima Julii w roku teraźniejszym do Lwowa odwiezie i za kwitem JW. IMci p. podskarbiego wielkiego koronnego[2]) do skarbu odda; rachunek na sejmiku deputackim wiśninskim uczyni, a regestra podpisane do akt grodzkich przemyskich pada. A co pieniędzy zostanie, także reszta administracyej czopowego przez IMć p. Zygmunta z Pleszowic Fredra stolnika sanockiego

---

[1]) Vol. l. IV, 71. [2]) Jan Daniłowicz.

zł. pięć tysięcy i siedemnaście zł. groszy dziewięć pieniędzy dziesięć i furmanka lat dwu tejże administracyej, podług laudum przeszłego sejmiku te pieniądze na desiderium króla IMci należeć będą i do rąk IMci p. sędziego przemyskiego jako szafarza podług laudum przeszłego sejmiku oddane być mają. Na desiderium J. kr. Mci pana n. m. i wypłacenie długów podług konstytucyej adekwując summę czworgu podymnemu korespondującą poborów dwa i czopowe na lat trzy po sobie idących, po wyściu pierwszego, które się kończyć będzie duodecima Julii 1644 pozwala, przy którym już furmanka chodzić nie ma, ale do skarbu Rzpltej podług konstytucyej teraźniejszej należeć będzie. Exakcya tych dwóch poborów po sejmiku deputackim in anno praesenti a die vigegesima Octobris poczynić się a kończyć prima Decembris będzie; poborca IMć p. Kasper Wojakowski, który uczyniwszy de more w grodzie jurament te pobory wybierać będzie, a wybrawszy pieniądze do rąk IMci p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego ziemie przemyskiej, którego za szafarza sobie do tych podatków obiera, odda. A IMć p. szafarz te pieniądze za assygnacyą J. kr. Mci na dwie racie komu będą należały odda i pierwszą ratę die octava Decembris w roku teraźniejszym 1643 złotych czterdzieście tysięcy z poborów i reszt pomienionych, przyłożywszy do tego dwadzieścia tysięcy zł. z czopowego, które IMć p. Kasper Wojakowski poborca na lat dwie po sobie idących a die duodecima Julii anni 1644 za summę czterdziestu siedmiu tysięcy arendował, które IMć anticipative natenczas pro die octava Decembris ad rationem tej arendy dać podjął się zapłaci. Drugą ratę czterdzieście tysięcy sto ośmnaście zł. z tegoż czopowego reszty i sumy, którą także ad rationem czopowego in anno 1646 duodecima Julii poczynającego się wziąć będzie od p. arendarza potrzeba, tenże pomieniony IMć p. szafarz in anno 1646 die octava Decembris za takowąż asygnacyą J. kr. Mci komu należeć będzie wyda. Warując to jednak sobie, jeżeliby z poborów na zapłatę żołnierzowi naznaczonych, także i na desiderium J. k. Mci pozwolonych, znaczna jaka i pewna aukcya być mogła i pokazało się to, że dwuletnie czopowe przy tych sumach w wypłaceniu desiderii J. kr. Mci wystarczy, tedy czopowe roku trzeciego za nie pozwolone ma być i IMć p. Wojakowski eo respectu tykać się go nie ma. Warując przy tem IMci p. Wojakowskiemu w tej exakcyej czopowego casus fortuitos, jako morowe powietrze, nieprzyjaciela koronnego i ogień przypadkowy na miasta i miasteczka. A pp. poborcowie kwitowego od poborów pomienionych więcej brać nie mają, jeno po groszy sześciu od kwita, miast i miasteczek w to nie inkludując. Z których wszystkich podatków na sejmiku wisnieńskim po zapłacie bliższym rachunek czynić będą powinni. A Ich Mci pp. obywatele ziemie przemyskiej od realnego wybierania czopowego w miastach i miasteczkach tak swoich własnych szlacheckich jako i J. kr. Mci i duchownych przeszkadzać nie będą, sub paenis de retentoribus contributionum sancitis. 4. Ziemia sanocka niemając prawie nic gotowizny i owszem zostawszy in retentis z przeszłych poborowych podatków dwa tysiące dwieście czterdzieście i pięć zł. groszy dwadzieścia i siedm, i znowu za p. Jana Pieniążka poborcy sanockiego złotych pięć set i pięćdziesiąt, uchwaliła i pozwoliła wydać półpięta pobora, tak na wypłacenie tej sumy na retentach zostawującej, jako też na wypłacenie sumy dwojgu podymnemu korespondującej na zapłatę żołnierzowi według uchwały sejmowej, które to półpięta pobora łanowe (do których i Żydzi jako w ziemi przemyskiej podług konstytucyi sejmowej należeć będą) ma wybrać p. poborca IMci p. Samuel Włostowski, komornik graniczny sanocki, zgodnie na sejmiku obrany a prima Junii proxime ventura ad ultimam eiusdem mensis diem, praestito in officio castrensi sanocensi super veram exactionem iuramento etiam extra cadentiam terminorum, którego dnia urząd grodzki sanocki ma attendere. Sukkolektorowie też pana poborcy mają być przysięgli. Ażeby tem prędzej pobory te składane były i w oddawaniu ich omieszkanie nie było, tedy na tych, coby nie oddawali poborów triplicem pensionem zakładamy i urząd grodzki sanocki powinien będzie je sądzić; kwerele w Sanoku pro die septima Julii proxime ventura, dla tych samych retentów etiam sub iudicatione tribunalis palatinatus Russiae terrae et districtus sanocensis. Na których kwerelach wszyscy retentores, którzyby pozwani byli, oddać będą powinni pensionem retentam luitis paenis suprascriptis sub paena bannitionis cum executione constitutio-

nibus regni sancita. A p. poborca teraźniejszy powinien będzie pro die vigesima septima Julii wedle opisania konstytucyej do Lwowa odwieść na zapłatę wojsku summę zł. szestnaście tysięcy dwóch set siedemdziesiąt i siedmiu zł. i groszy dwudziestu siedmiu do rąk IMci p. podskarbiego koronnego za kwitem skarbowym, nie zasłaniając się żadnymi defektami a nihilominus na sejmiku blisko przyszłym deputackim wisnienskim a nie gdzie indziej liczbę uczynić będzie powinien i kwit otrzymać, przy której liczbie nie insze retenta mają ma być przyjęte, oprócz jeśliby na kim banicye na pomienionych kwerelach otrzymał a per executionem tych retent dojść niemógł. Którą exekucyą IMć p. starosta czynić ma celeriter sub paenis legibus regni descriptis. Tamże też salarium zwyczajne od trzech tylko poborów ma mu być przyjęte a od kwitów nie ma więcej wyciągać, tylko od wszystkich poborów po groszy sześciu. A iż te pobory więcej wyniosą nad sumę na zapłatę naznaczoną, tedy residuum tych poborów ma oddać do rąk WIMci p. Franciszka z Wielkich Kunczyc Mniszka kastelana sandeckiego a starosty sanockiego administratora czopowego, za kwitem IMci ręcznym. A ponieważ przeszły p. poborca tak na przeszłym jako i na teraźniejszym sejmiku nie uczynił braci rachunku z wybranych podatków, tedy ziemia sanocka zachowuje sobie z nim salvam repetitionem retentorum, według konstytucyej przeszłego sejmu o dochodzeniu retent uczynionej, któremu zaraz ex nunc laudo praesenti publico naznaczamy termin zawity na pomienionych kwerelach sanockich pro die septima Julii celebrandis absque quavis adcitatione ad instantiam instigatoris publici et delatoris p. poborcy teraźniejszego, aby retenta zatrzymane oddał i usprawiedliwił się, w czem jeśliby był contumax, tedy paenae w konstytucyi opisane mają być na nim nakazane, które laudo praesenti approbantur i exekucya tam in persona quam in bonis każdemu z IchMciów pp. starostow tych trzech ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, sub cuius vel quorum iurisdictione praeventus fuerit, ad primam delatoris requisitionem jest zlecona, którą exekucyą uczynić powinni sub paenis legibus regni o exekucyach fisci opisanych. To się i sukcessorom p. Pieniążka naznacza, z którymi także p. poborca postąpić będzie powinien. A te pieniądze od nich odebrane oddać będzie powinien p. poborca do IMci p. sądeckiego za kwitem IMci. W czem wszytkiem jeśliby nie dosyć uczynił officio suo IMć p. poborca, tedy pozwany ad instantiam cuiuscunque indigenae terrae sanocensis possessionati secundum constitutionem sejmu przeszłego na trybunał inter causas fisci foro et paenis in constitutione descriptis ma podlegać. A iż i ziemia sanocka idąc za powszechnem konsensem na wypłacenie długów J. kr. Mci pana n. m. pozwoliła także summę czworgu podymnemu korespondującą, której dla ufolgowania ubogim poborującym poddanym niemoże tylko z czopowego ziemie swej wypłacać tedy chcąc to czopowe w dobrą rezę i porządek wprawić, taką około tego uchwałę czyni. Naprzód iż to czopowe sanockie laudo praeterito zlecone było in administrationem IMci p. Janowi z Lesznej Leszczyńskiemu, sędziemu ziemie sanockiej do lat dwóch, a rok pierwszy dopiero się kończyć będzie pro die duodecima Julii proxime ventura, na który dał na zapłatę wojsku pięć tysięcy zł., a drugiego roku administracyej i szafarstwa ustępuje, z czego i kwit od sejmiku teraźniejszego odnosi. Jednakże jeśli się to pokaże, żeby pan poborca do rąk IMci p. szafarza większą sumę nad tę do Lwowa odwiezioną oddał, tedy IMć p. sędzia nie zasłaniając się teraźniejszym kwitem, to coby evidenter przy nim zostało, sub paenis in legibus et anteriori laudo expressis oddać będzie powinien. Tę tedy administracyą i uprawnienie w rezę i w aukcyą jako najlepszą czopowego (wyjąwszy stąd furmankę, która tylko podług laudum przeszłego ad diem duodecimam Julii anni 1644 ma currere a potem do skarbu koronnego podług konstytucyej teraźniejszej należeć będzie) bierze na się W. IMć p. Franciszek z Wielkich Kunczyc Mniszek kastellan sądecki starosta sanocki, który począwszy a proxima die duodecima Julii ma administracyę trzymać tego czopowego do lat czterech, to jest ad diem duodecimam Julii anni 1647 i przestrzegać tego, aby to czopowe po wszytkich miastach miasteczkach tak królewskich jako i duchownych także i slacheckich tak i we wsiach królewskich w ziemi sanockiej od sołtysów plebeiae conditionis i od popów którzy karczmy swoje mają, według laudum przeszłego i uniwer-

sałów sejmowych anni 1624 i 1629 i inszych nemine excepto fideliter quamque accuratissime od wszelakich likworów i napojów i od piw także i gorzałek, które z słodów folwarkowych na wywarzenie i wyszynk do miast dawane bywają, oprócz wina wybierane było. W której administracyej i wybieraniu czopowego żaden urząd dzierzawca albo i dziedzic nie ma IMci p. administratorowi ani dozorcom także i sukkolektorom jego, których ea securitate jako sukkolektorów składanego winnego prowidujemy, przeszkadzać ani impedimentu czynić i owszem ma kożdy dopuścić z urzędem miejskim około tego wolne postanowienie czynić, w czem urzędy arbitrio IMci p. administratora mają parere, aby od wszelakich likworów i piwa, także gorzałek, które z słodów folwarkowych na wywarzenie i wyszynk do miast dawane bywają (oprócz wina), czopowe było płacone absque omni fraude et dolo. W czem jeśliby się który z obywatelów ziemie sanockiej tego postanowienia przestępny znalazł i cokolwiek na przeszkodę tego publicznego prowenta czynił, tedy o to przez IMci p. administratora na kwerele peremptorie pozwany, paena duplicis pensionis damni taxati sine appellatione karany być ma a in contumatiam paena bannitionis cum executione nihilominus tamen w wybieraniu czopowego przeszkadzać i z miesczan przeszkadzających sprawiedliwość czynić będzie. A gdzieby w tem IMć p. administrator był remissus, tedy i sam ad instantiam cuiuscunque indigenae sanocensis possessionati ad viciniorem capitaneum na kwerele pozwany simili paenae subiacebit. Z tego tedy czopowego i pieniędzy które od p. poborcy mają być oddane IMć Pan sądecki summę czworgu podymnemu korespondującą, gdy już totalis consensus omnium terrarum et palatinatuum przez autentica documenta na sejmiku deputackim produkowany będzie, płacić ma na cztery raty. Pierwszą ratę na świątki in anno 1644 venturo w Sanoku sześć tysięcy siedm set czterdzieście i jednego złotego; drugą ratę także na świątki in anno sequenti 1645, trzecią ratę także na świątki in anno sequenti 1646 a czwartą ratę i ostatnią in anno 1647. A rationem tego wszytkiego powinien będzie IMć p. administrator na sejmiku deputackim wisnienskiem każdego roku czynić, kędy casus fortuiti, jeśliby jakie przypadły, mają być uważane i defalkowane. Regestra też czopowego każdego kwartału do grodu sanockiego per oblatam podawać. A cokolwiek zostanie tego czopowego od zapłacenia sumy czworga podymnego, to IMć p. administrator na sejmiku wisninskiem po czterech lat przypadającym regestrami dostatecznymi oddać będzie powinien sub onere legis de retentoribus sancitae. A ci pp. administratorowie czopowego ziem wszytkich w zwyż mianowani powinni będą regestra oddać tak przeszłych i teraźniejszych jako i przyszłych exakcyej czopowego, kożdy do grodu swej ziemie, najdalej w niedziel sześć po wyściu czasu tego czopowego laudo praesenti uchwalonego, sub paena mille marcarum ad instantiam cuiusvis w grodzie na kwerelach sine appellatione repetenda. IchMć także pp. szafarze liczbę na sejmiku bliższym po wypłaceniu tego desiderium J. kr. Mci przydającym w Wisni czynić będą powinni. Dan w Wisni na sejmiku die 12 Mai anno millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio. Jakub Maximilian Fredro z Pleszowicz podkomorzy ziemie przemyskiej regent kancelaryej wielkiej koronnej na ten czas direktor sejmiku wisneńskiego.

Castr. San. Rel. 156 p. 1879—1888; Castr. Leop. 394 p. 692—704; Castr. Prem. 368 p. 908—916., tudzież Castr. Prem. 371 p. 219—228. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 178—181 v.

219.

W Wisni 12 maja 1643.

Sejmik wiszeński kwituje poborcę czopowego sanockiej ziemi.

My rady dygnitarze urzędnicy i stanu rycerskiego obywatele wojewodztwa ruskiego lwowskiej, przemyskiej i sanockiej ziemi na sejmik wiśnieński pro die duodecima Mai anni praesentis zgromadzeni, ponieważ IMć p. Jan z Lesznej Lesczyński sędzia ziemie sanockiej wziąwszy na ad-

ministracyą swą na lat dwie funkcyą wybierania czopowego z miast i miasteczek w sanockiej ziemi leżących, ukazawszy większy niż przed tem bywał czopowego dochód i aukcyą, rationibus IMci exigentibus, tenże administracyej, która IMci ex laudo anteriori dalej służy na rok drugi dobrowolnie ustąpuje i za rok jeden na zapłatę wojska złotych pięć tysięcy do Lwowa odniósł, jako o tem nam constat, przetoż za niniejszym zjazdem i mocą sejmiku teraźniejszego IMci p. sędziego sanockiego z tejże administracyej czopowego za dosyć uczynieniem IMci kwitujemy i uwalniamy, zachowując jednak IMci p. sędziemu za teraźniejszy rok usque ad diem duodecimam Julii anni praesentis millesimi sexcentesimi quadragesimi tertii prócz Krosna, któremu miastu arenda ad festum exaltationis sanctae Crucis służy, a to gwoli pogorzelisku, któremu o tym czasie wolność wyszła, wolne względem pierwszego roku dobierania sumy piąciu tysięcy do Lwowa odniesionej. Więc iż nam to IMć p. sędzia jaśnie wywiódł, że w rękach jego żadna reszta podatków Rzptej nie została, a od szafarstwa uwolnionym być chciał, której afektacyej IMci p. sędziego sanockiego wygadzając, onego od tej funkcyej szafarskiej uwalniamy i z podatków Rzptej w jego szafunku będących kwitujemy i wolnymi czynimy wiecznymi czasy na co dać kwit IMci p. marszałkowi koła naszego pozwoliliśmy. Działo się w Wisni prima (sic) Mai millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio. Jakub Maxymilian Fredro z Pleszowic podkomorzy przemyski, regent kancelaryej wielkiej koronnej, na ten czas marszałek sejmiku wisnieńskiego.

Castr. Sanoc. 156 p. 2554—2556.

220.

W Wisni 14 września 1643.

Sejmik wiszeński daje tymczasową attestacyą poborcy sanockiemu i wyznacza mu salarium.

My rady urzędnicy i rycerstwo wojewodztwa ruskiego obywatele ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik electionis deputati do Wisnie pro feria secunda post festum Nativitatis Beatissimae Mariae Virginis zgromadzeni dajemy tę naszą attestacyą IMci p. Samuelowi Włostowskiemu komornikowi granicznemu i poborcy ziemie sanockiej. Gotów był uczynić przed nami podług laudum sejmiku blisko przeszłego wiszeńskiego liczbę z pół pięta wybranych poborów, których regestra przed nami produkował. Produkował i kwit skarbowy z oddanych pieniędzy we Lwowie z sumy szestnastu tysięcy dwóch set siedmdziesiąt i ośm zł. groszy dwudziestu i siedmi, która suma z wybranych poborów jemu nie wystarczyła, ale nie wziąwszy za pracę i za koszty około tego podjęte żadnego salarium, jeszcze swoich dwieście czterdzieście zł. groszy piętnaście przyłożył. Zaczem iż IchMć drudzy panowie poborcowie lwowskiej i przemyskiej ziemie rachunków swoich nie uczynili, tedy też i te rachunki IMci p. poborce sanockiego do sejmiku blisko przeszłego wiszeńskiego odkładamy. A iż uważaliśmy być rzeczą słuszną, aby się IMci p. poborcy sanockiemu koszta jego i wydatek wróciły, pozwoliliśmy jednostajnie na to, aby IMć p. Franciszek z Wielkich Kunczyc Mniszek kasztelan sądecki administrator czopowego w ziemi sanockiej, który jako obecny na sejmiku był od nas o to requisitus, oddał IMci p. Włostowskiemu wydany de suo summę dwóchset czterdziestu zł. groszy piętnastu, a znowu względem salarium za koszty jego pięćset trzydzieście i cztery zł. groszy ośmnaście; to wszystko uczyni złotych siedmset siedmdziesiąt i pięć zł. groszy trzy. A na to miejsce IMć p. sandecki ma rekwirować u IMci p. Fredra poborce przeszłego sanockiego resztej poborów zatrzymanej i drugiej reszty u potomków nieboszczyka p. Pieniążka podług konstytucyej sejmu przeszłego. Co dla lepszej pewności IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Dan w Wisni z sejmiku electionis deputati w poniedziałek po Narodzeniu błogosławionej Maryej Panny bliższy, roku Pańskiego tysiąc sześćset czterdziestego trzeciego. Jan z Siennowa Krzeczowski marszałek sejmiku wisienskiego.

Ind. Rel. Castr. Sanoc. 156 p. 2386—2387.

221.

W Wisni 12 września 1644.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy województwa ruskiego do Wisni na obieranie deputata na sądy trybunalskie na dzień dzisiejszy wedle prawa koronnego zgromadzeni przychylając się do laudum naszego w roku przeszłym tu w Wisni uchwalonego, iż nam J. kr. Mć p. n. m. przez posła swego demonstrative ukazał, że województwa i ziemie inne, które na sejmie przeszłym koronnym jedne posłów swoich nie miały, drugie się zaś w tej mierze do braci swojej były wzięły tą gratitudinem realiter pozwoliły, tedy my też zlecamy to JWnym Wnym i innym Ich Mć pp. szafarzom, aby te gratitudinem, jakąśmy laudo anteriori pozwolili, do rąk JW IMci p. Jana Mikołaja z Zurowa Daniłowicza podskarbiego wielkiego koronnego, któremu za asygnacyą króla JMci są te pieniądze na zapłatę realnego długu jego naznaczone według przeszłego laudum i rat w nim opisanych. 2. To jest, ziemia lwowska ponieważ ma te pieniądze już gotowe i wybrane, jako sama przez niektórych IMć pp. szafarzów i obywatelów na sejmiku będących przyznała i submitowała się summę wszystkie, a ziema przemyska i sanocka to co mają de facto wedle rat w laudum opisanych oddać, a reliquum czego nie dostanie poborami, jako sobie rzekli i pozwolili, wedle tegoż laudum wybrawszy za kwitem IMci ręcznym oddać i skutecznie zapłacić pod winami tak in eodem laudo jako też i w konstytucyach koronnych przeciwko tym, którzy pieniądze Rzptej temere przy sobie zatrzymywają opisanemi. 3. Którą to zgodną wolę naszę omnibus consentientibus, zleciliśmy IMci p. Mikołajowi z Zurowa Daniłowiczowi, podkomorzemu chełmskiemu marszałkowi koła naszego, aby on ręką swoją własną podpisawszy i pieczęcią zapieczętowawszy do lwowskiego, przemyskiego, sanockiego grodów odesłał. Działo się to w Wisni w poniedziałek po narodzeniu naświętszej Panny Maryej roku tysiąc sześćset czterdziestego czwartego. Mikołaj z Żurowa Daniłowicz podkomorzy chełmski marszałek na ten czas sejmiku wisińskiego.

Castr. Leop. Rel. 395 p. 1264, koniec zaś na p. 1257. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 181 v—182.

222.

W Wisni, 2 stycznia 1645.

Sejmik kwituje poborcę.

My rady dygnitarze urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego obywatele ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik ziem naszych generalnych wiszeński, sejm walny koronny na dzień 13 miesiąca lutego w Warszawie złożony uprzedzający, za listami J. kr. Mci sejmikowymi zgromadzeni wiadomo czynimy, iż IMć p. Samuel Włostowski komornik graniczny sanocki i poborca tejże ziemi, odłożony będąc na blisko przeszłym sejmiku deputackim wiszeńskim z czynienia liczby z wybranych poborów do teraźniejszego sejmiku i zjazdu naszego, uczynił przed nami liczbę z wybranych poborów półpiętu na sejmiku wiszeńskim w roku 1643 in Maio przez laudum ziemie sanockiej uchwalonych, których to poborów półpiętu ukazał wybranych zł. szesnaście tysięcy trzydzieście i ośm groszy dwanaście pieniędzy półczternasta a pokazał do skarbu oddanych według ssygnacyej sejmowej zł. szesnaście tysięcy dwieście siedmdziesiąt i ośm groszy dwadzieścia i siedm. Do czego iż swemi dołożył zł. dwieście czterdzieście i groszy piętnaście, jest to jemu oddano una cum salario z czopowego ziemie sanockiej za asygnacyą i zezwoleniem sejmiku deputackiego tegoż roku 1643. A teraz go też z uczynienia dostatecznego rachunku i oddania zupełnego d› skarbu pieniędzy kwitujemy i wolnym czynimy z potomkiem jego, co dla lepszej pewności IMci p. mar-

szałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Datum w Wisni dnia wtórego miesiąca stycznia roku pańskiego tysiąc sześć set czterdziestego piątego. Franciscus Dubrawski marszałek koła wiszeńskiego.
Castr. San. Rel. 158 p. 1227—1228. Fasc. Cop. Castr. Sanoc 99 p. 349.

223.

W Wisni, 11 stycznia 1645.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya sejmiku wiszeńskiego Ich Mciom pp. Mikołajowi Ostrorogowi podczaszemu koronnemu, Jędrzejowi Koniecpolskiemu ze lwowskiej, Władysławowi Myszkowskiemu, margrabi z Mirowa grodeckiemu etc. staroście, Marcinowi z Niedzielska Madalinskiemu z przemyskiej, Mikołajowi z Żurowa Daniłowiczowi podkomorzemu chełmskiemu, Stefanowi z Hoczwie Balowi chorążemu ziemie przemyskiej z sanockiej ziemie na sejm walny koronny w Warszawie dnia trzynastego lutego przypadający obranym posłom dana w Wiszni dnia jedenastego miesiąca stycznia roku MDCXLV. **2.** Od początku zaraz szczęśliwego panowania J. kr. Mci p. n. m. znaczna zawsze i nigdy nie ustająca około obmyślawania tej Korony pokazywała się solicitudo, ale jeśli kiedy, teraz osobliwie, gdy w tak surowym i świętym żalu eminenti regio J. kr. Mć animo z Moskwą pacta wiecznego zawiera pokoju, w instrukcyej swojej nic coby jedno albo do opatrzenia bespieczeństwa granic koronnych albo do poprawy rządu pospolitego należeć się zdało nie opuszczając i owszem nas do tego obojga ojcowskim prawie afektem ledwie nie manuducendo e complexu Reipublicae petere solacia raczy nowym i nie słychanym sposobem z wielkimi przyszłego wieku podzwyszeniem do dostatecznego tego wszytkiego, cokolwiek tylko rem publicam afficere alte desideria nasze słusznie movere mogło, ultro i miłościwie nic nie litując. Za co Ich Mć panowie posłowie nasi przy oddaniu cale uprzejmej wierności poddańskiej J. kr. Mci uniżenie podziękują, Pana Boga prosząc, aby wszytkie zamysły secundum cor samego J. kr. Mci tribuere a nam i ojczyźnie tak pobożne beneficium państw długo i szczęśliwie chować raczył. **3.** Patrząc w tak bliskiej przyległości na pomyślnych państw sąsiedzkich mięszaniny, aby dla dawniejszego granic i państw koronnych ubespieczenia pospolite ruszenie sine divisione belli gruntownie namówione i postanowione było, a jeśliby strzeż Boże co rzetelnego i gwałtownego od którejkolwiek ściany nastąpić miało, aby za powzięciem pierwszej pewnej wiadomości żołnierza powiatowi zaciągano[a]) a sejm dwuniedzielny sine solennitatibus ad hunc solum actum i bez wszelakich sądów, exceptis causis fisci jako najprędzej od króla JMci składany był, offensiva jednak bella i lig żadnych przynosić nam Ich Mć nie mają, a contra subitaneos casus inibunt rationes ne quid detrimenti Respublica capiat salvo praesenti Rzptej statu. **4.** Sejmy ordynaryjne iż ten czas z wielkim obywatelów niewczasem i roztargnieniem składane bywają, lege cavere, aby na potem perpetuis temporibus in Octorbre tylko albo na początku Novembris bywały. A że Rzptej siła należy na porządnym odprawowaniu i konkludowaniu sejmów termin ante omnia który częstokroć szkodliwy publicis consiliis remoram inducere zwykł konstytucyą prohibere tak, że posłowie którzyby najdalej dwie niedziele w sejm nie zjechali, aby już zasiadać w izbie nie mogli, excepto legali impedimento, który przed p. marszałkiem i deputaty izby poselskiej iuramento ma comprobari. A na górę dni pięć przed konkluzyą zachowując się we wszytkiem wedle konstytucyej coronationis aby koniecznie chodzili i już się więcej do izby poselskiej nie wracali, która konkluzya aby już kiedykolwiek pewną i we dnie a nie w nocy stawać mogła, prolongacyi sejmu i jednej godziny pp. posłowie nasi pozwalać zgoła nie mają, w czem limitatissimam im dajemy potestatem. Więc żeby się tem snadnej drugiemu po sejmie

a) zaciągany P.

cum summo praeiudicio status sejmowaniu zabieżało, aby przy konkluzyej tak od króla JMci jako i z senatu były pewne osoby deputowane a z izby poselskiej sam pan marszałek także niech mianuje, którzy wszyscy deputaci aby siedząc osobno przy p. marszałku koła poselskiego, każdą konstytucyą, gdy już zgodnie namówiona będzie, podpisali, tamże ad mundum przepisaną i jeżeliby komu protestacyą jaką zanosić było potrzeba, aby protestowawszy się pierwej in facie Reipublicae u tychże deputatów opowiedzieć powinien był, a ktoby się tam nie opowiedział, tego protestacyą, gdziekolwiek uczyniona jako temeraria żadnej wagi mieć nie ma, oprócz jeśliby pp. posłom po sejmie gdyby konstytucya jaka, o której wzmianki na sejmie nie było, włożona była, albo z konstytucyami takowym jako wyżej sposobem spisanymi do pp. pieczętarza iść chciano, gdyż takowy abusus jako pachnący odmianą status omnino zniesiony być ma, protestować się zdało, a czegoby na sejmikach nie proponowano, aby na sejmie nie traktowano, excepto urgente pod sam sejm periculo. 5. Wakancyi wedle prawa zaraz na początku upomnią się pp. posłowie, a pro vacantibus mają być rozumiane arendy dóbr oprawie królowej JejMci ś. p. podległych, exceptis bonis haereditariis, jeśliby się które w tych kluczach realiter pokazały. Dzierzawy po królewiczu IMci Kazimierzu i incompatibilia, jeśliby jakie były, o których pilno pytać się potrzeba, także rationem senatus consultorum i paenas non residentium przeciwko prawu ciż pp. posłowie urgebunt tego ostrzegłszy, żeby na potem porządkiem jako IchMcie w radzie zasiadają na rezidencye wpisowani byli. Wywiedzą się także u IchMciow których były residencye, czemuby tak wiele residentów króla IMci po cudzych państwach ledwie nie wszytko cudzoziemców było, ponieważ legibus cautum est, że i te poselstwa któreby się Rzptej nie dotykały, nie mają być tylko za wiadomością panów rad obojga narodów przy boku pańskim na ten czas mieszkających odprawowane, providebunt zaraz aby się to więcej nie działo, a jeśliby tego była potrzeba, żeby nie cudzoziemiec ale Polak albo Litwin urodzony szlachcic posyłany był, gdyż to posyłanie cudzoziemców vergit wyraźnie in contumeliam narodu naszego, jakoby się w nim ludzie godni na takowe posługi znajdować nie mieli, albo co żałośniejsza suspecta fides ich Panu zostawać miała. 6. Przypomnieć mają J. kr. Mci pp. posłowie, aby fortece in pactis conventis przyobiecane oznaczone i wystawione były i temu providere, żeby zamki w starostwach ukrainnych, które swoje mają dochody, nie były pustoszone, ale i owszem konserwowane. Classis, którą król IMć in pactis conventis przyobiecał sporządzić i na którą daliśmy czopowe, jako się obraca, aby nam pp. posłowie na sejmiku relacyjnym sprawę zdali. 7. Wielką jest nietylko ozdobą ale i podporą ojczyzny naszej iustitia distributiva, aby J. kr. Mć między zasłużone dobra Rzpltej miłościwie podzielał, na nic żadne respekty, ale na same tylko merita wzgląd mając ludzi zasłużonych, prosić będą pp. posłowie. Miejsca pp. urzędników dworskich koronnych, aby secundum pacta conventa prządek swój konstytucyą opisane miały i żeby tych urzędów nie umniejszali. 8. Ponieważ inducta do drugiego tylko sejmu jest postanowiona [1]), jeżeliby do zniesienia jej przyszło, aby czwarty grosz in vigore suo zostawał wedle dawnych praw omnino starać się będą pp. posłowie i exekucyą zarówno namówią, żeby zarówno pareant wszyscy temu prawu. 9. Retenta kanonów pruskich, jakośmy zrozumieli z IMci p. podskarbiego koronnego [2]), w znaczną już excreverunt sumę, aby w tej materyej poseł ex authoritate Reipublicae do kurfiszta [3]) wyprawiony był dopomogą pp. posłowie. 10. Oświadczała zawsze ta Korona jako królom IchMciom panom swoim tak i świątobliwemu potomstwu powinną wdzięczność, zaczem i teraz na prowizyą najjaśniejszego królewicza IMci Zygmunta Władysława, aby dwie dzierzawie, jedna w Litwie druga w Koronie obrócone były tym sposobem, aby obiedwie slachcie dobrze osiadłej konferowano a oni pewną i słuszną kwotę królewiczowi IMci dawali zezwalamy, tak jednak, jeśli wszytkie województwa i powiaty nemine excepto na prowizyą królewicza IMci pozwolą. 11. Desiderium króla IMci jako już teraz pozwolone, tak aby i wydane

---

[1]) Vol. l. IV, 65 t. Indukta; Ib. p. 75 komisya de pretiis rerum et inductis. [2]) Jan Daniłowicz. [3]) Fryderyk Wilhelm kurf. Brand.

było, jeśliby jednak na sejmie które województwo na nie nie pozwalało, pp. posłowie nasi znosić się będą w tej mierze z temi województwy które pozwoliły i już po większej części wydały i także jako tamtych województw posłowie postąpić sobie mają. **12.** Każdej Rzptej najpewniejsza jest obrona w męstwie i dzielności civium, spaniałych zaś animuszów nic posłowie nie uzbroją i na przyszłe nie odważą niebespieczeństwa, jako za przeszłe odwagi i trudy oddając wdzięczność, dlategoż efficient pp. posłowie, aby JW. IMć pan kastelan krakowski hetman wielki koronny[1]) za czułą czułość swoją i fatygi nietylko z ujmą ale i z odważeniem zdrowia dla obrony miłej ojczyzny w świeżo w przeszłej z pogaństwem potrzebie poniesione, w oczach majestatu J. kr. Mci i wszytkiej Rpltej jako najprzystojniejsze odniósł podziękowanie. Także IMć p. wojewoda bracławski hetman polny koronny[2]), IMć p. wojewoda krakowski[3]), książe IMć p. koniuszy koronny książe IMć Jaremiej Wiśniowiecki, IMć p. starosta kałuski[4]), którzy nie pątrząc na żadne niewczasy i uprzykrzenia lutych mrozów na tamtym placu stawili się, więc i ci, którzy powinności obowiązawszy się swojemi niebespieczeństwy i niewczasami nasze zaszczycają bespieczeństwo. **13.** Wojsku króla IMci koronnemu przy słusznem podziękowaniu za ich straty prace i odwagi w tejże potrzebie podjęte aby pół ćwierci darowane było i nie tylko skuteczne zasłużonego już żołdu zapłacenie, ale też i na przyszłe aż do drugiego da Bóg sejmu nieomylne stipendium (nie spuszczając się na currentia i ordinaria redditus) obmyślone było; także żołd Kozakom i traktamenta oficerom starać się mają pp. posłowie. Więc i to aby do IMci pana krakowskiego przydani byli pewni komisarze tamże na sejmie, i tak od sejmu do sejmu, ludzie znaczni i trybów wojskowych dobrze wiadomi, już nie dla zapłaty, gdyż tu przy IchMciach pp. hetmanach IMci p. podskarbiemu koronnemu dosyć porządnie odprawić się może, ale aby pewną ustawę, znosząc się z pany hetmany, siła żywności z łanu na koń wydawana być ma, ex aequo et bono stanowili. Ciż IchMć zabiegiwać temu powinni będą, żeby koni nad zamiar i czeladzi luźnej plus iusto, co się dzieje z wielkiem utrapieniem ludzi ubogich, pod chorągwiami nie bywało. A że przez częste ciągnienia przechodzących chorągwi mniej potrzebnie ludzie uciążani bywają, inibunt rationes ciż pp. komisarze, żeby wojsko po stanowiskach na Ukrainie rozłożone tu było, chleba, qua commodissima ratione videbitur, postanowienie z dóbr J. kr. Mci i duchowych nullis penitus exceptis przez deputaty zasięgało, co jeśliby stanąć nie mogło, przynajmniej aby alternata w dzierzawach a nie rok po rok stawiane chorągwie były. **14.** Nie tajne są nietylko tej Koronie ale i wszytkiemu prawie światu wysokie merita w Rzptej naszej JW IMci p. wojewody ziem ruskich[5]), który dexteritate et providentia z wielkim kosztem swoim i nadwyrężeniem spracowanego zdrowia wszytkie tej ojczyzny granice od postronnych uspokoił narodów, świadkiem i świeżo dokończona komisya moskiewska, za które takie posługi aby przynamniej w podeszłym wieku swoim regiam króla IMci, przy tych które gotowe są teraz okazyach, uznał liberalitatem prosić gorąco pp. posłowie króla IMci będą. **15.** Aby ludzie zasłużeni powinnę wdzięczność i godne służb swoich odnosili nagrody, więcej na tem Rzptej niżeli jem samym należy, a to dla tego, aby drudzy przykładami i nagrodą ich zachęceni do równych Rzptej posług tem ochotniej ubiegali się. Zlecamy to pp. posłom naszym, aby zaleciwszy IMci pana podczaszego koronnego[6]) i dawne, które od młodszych lat zawsze znaczne oddawał, ojczyznie merita i tę w świeżej przeszłej z pogaństwem potrzebie z kosztem niemałym odwagą własnego zdrowia oświadczoną ochotę prosili J. kr. Mci, żeby i teraźniejszych wakancyi, civi tak de se jako i de Republica optime merito pańską i szczodrobliwą łaską swoją miłościwie oświadczyć raczył. **16.** Merita IMci p. kasztelana kijowskiego[7]) statecznie i odważnie przez tak długi czas Rzptej oddawane godne miłościwego względu J. kr. Mci, poruczamy pp. posłom, aby one przypomniawszy i w teraźniejszej komisyej dóbr i dziedzicznych i danin niektórych jemu służących ochotne odżałowanie

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Mikołaj Potocki. [3]) Stanisław Lubomirski [4]) Łukasz Żółkiewski. [5]) Jakób Sobieski. [6]) Alexander Lubomirski. [7]) Alexander Piaseczyński.

na pamięć J. kr. Mci przywiedli i uniżenie prosili, aby z łaski J. kr. Mci recompensam sufficientem odniosł. 17. Kożdy snadnie baczyć może, jako wiele Rzptej należy na wnętrznej zgodzie i wzajemnej i uprzejmej civium konfidencyej wzłaszcza tych, którzy dignitate albo opibus przed wielu przodkują, doznały niedawne lata, jakoto szkodliwy wrzód i że częstokroć priwatne niechęci były publicarum calamitatum okazyą, czego szerzej nie rozwodząc, wkładamy to na pp. posłów naszych, aby singulari et omnimoda sollicitudine koło tego chodzili, jakoby J. kr. Mść pana naszego miłościwego, przypomniawszy dawniejsze ale i tę świeżą w potrzebie z pogaństwem książęcia IMci przysługę, do tego uniżoną prośbą swoją przywiedli, aby nie regio tylko ale i paterno animo powagę majestatu swego dla całości tej Korony od pana Boga na J. kr. Mść włożoną interponere a IMć p. marszałka nadwornego [1]) koronnego z książęciem IMcią Jaremiem Michałem Wisniowieckim ad deponendas, które między IchMciami zaszły inimicitias miłościwie przywieść raczył, o co wszelakiem sposobem starać się mają pp. posłowie. Jednak jeśliby omnis spes abscissa była, prosić uniżenie króla IMci, aby z urodzonej swej pańskiej ku tej ojczyznie i jej civibus miłości, według praw świątobliwie poprzysiężonych i prywatnych księcia IMci iurium dokumentów sprawę tę jako najprędzej pro benignitate sua rozsądzić raczył. 18. Convenit też nas wszytkich żal i uskarzenie książęcia IMci [2]), który przełożył in conventu, jakoby miano oddać dobra dziedziczne za nieprzyszłe ad male narrata IMci p. marszałkowi koronnemu [3]), przeto iż to aequalitatem nostram afficit, cavendo aby dobra nasze dziedziczne huic calamitati nie podlegały, iniungimus to pp. posłom naszym, aby serio repositionem przywileju tego jako male obtenti instent i żeby się na potem nie działo, aby konstytucya stanęła, ktoby in posterum ważył się dobra dziedziczne in dubium vocare i za takimi przywilejami sobie one upraszać, aby paenae perpetuae bannitionis podlegał. 19. Nie tylko samo równo dulce nomen ale i jednakiż skutek przez traktaty jako i szablą zawartego pokoju, wyciąga to po nas, żeby Ich Mciom, którzy do skończenia komissyej z narodem moskiewskim naznaczeni [4]) sumptibus et opera znacznie się przyłożywszy, one tandem szczęśliwie zawarli honorificentissime podziękowano. A potomstwu p. Trubeckiego podkomorzego starodubskiego, także p. staroście Giżyckiemu p. Wojciechowi Ubyszowi i inszym obywatelom Nowogrodzkim, którzy dla dobra i pokoju pospolitego własnych odstąpiwszy substancyej, one w ręce moskiewskie ex sententia Ich Mciów pp. komisarzów podali, przy podziękowaniu była uczyniona nagroda serio iniungimus pp. posłom naszym. 20. Upominki Tatarom za przeszłe lata po takich ich conatus aby miały być dawane niesłuszna rzecz jest. Zlecamy jednak pp. posłom naszym, aby się w tym punkcie z stanami koronnymi pilno et maturo deliberatoque consilio znosili i onym cokolwiek e Republica fidelissime duxerint statuendi, absolutam dajemy potestatem z tym dokładem, jeżeli się będzie zdawało oddawać przecie te upominki, aby ich dalej Kamieńca albo Chocimia nie wożono a wezerowi i hanowi przy oddawaniu ich upomnieć się, żeby Tatarowie z Budziaków ześli koniecznie i deklarować, jeśliby kiedykolwiek jeszcze wtargnąć w państwa koronne ważyli się, że wiecznemi Rzplta czasy więcej o upominkach myśleć nie chce i oddawać ich nie będzie. Ludzie też ukrainni aby wedle konstytucyej 1590 [5]) przyczyny im do wpadnienia nie dawali. 21. Aczkolwiek przodkowie nasi najwarowniejszymi tej ojczyzny murami przeciwko każdemu nieprzyjacielowi pectora swoje rozumieli, patrząc jednak jako już i między samymi chrześciany sacrosancta pactorum fides słabieć poczyna, i coby za szkoda i dedecus z nagłego jakiego i niespodziewanego przypadku na Koronę przypaść mogły, nie jesteśmy od tego, żeby Kraków miasto stołeczne przynajmniej in casu subitorum opatrzony być nie miał, tak jednak, żeby to przez znacznego z skarbu koronnego nakładu odprawić się mogło. W Inflanciech zaś Dyneborg aby także z skarbu Wielkiego księstwa litewskiego fortyfikowany był włożą się pp. posłowie. 22. Ponieważ Ich Mć pp. bracia W. księstwa ze wszytkich stron bespieczni mniej okazyej do wydatków

---

[1]) Adam Kazanowski. [2]) Jeremi Michał Wiśniowiecki. [3]) Adam Kazanowski. [4]) Vol. l. IV, 49 [5]) Vol. l. II, 1329 t. Porządek z strony Niżowców.

skarbu swego mają przestrzedz i do tego potrzeba, aby abusus niektóre świątobliwej uniej związkiem i praw koronnych w niwec nie obracali. **23**. Niesłuszna rzecz jest zaprawdę, aby to, co się z nieoszacowanym skarbu Rzpltej kosztem nabywa i zatrzymywa, na samych tylko privatorum commodum cedere miało, expedit Reipublicae aby komissya smoleńska [1]) rite et ordine odprawiona była, do której przynamniej dwaj komisarze z Korony sine exceptione absentia alteriusutriusque cum salario de publico naznaczeni być mają. **24**. Zabiegać imminentibus bellis chwalebna zawsze ale między narody chrześciańskimi pobożna i świątobliwa rzecz jest, a że ex vi pactorum około pokoju wiecznego z Szwedami durantibus indutiis traktowano być ma, życzymy aby pp. komisarze prudentia et authoritate insignes tak z senatu jako i z koła rycerskiego z obojga narodów do traktatów mianowani byli, którym instrukcya tamże na sejmie namówiona i salarium skarbu pospolitego naznaczone być ma. A że sub clipeo szczęśliwym wedle starej powieści pacis negotium succedere zwykło, zawczasu in casu niedościa traktatów o obmyślaniu wojny tamtej znosić się z stanem koronnym potrzebną rzecz być rozumiemy. **25**. Na kommutacye, lenna, wszytkie ogółem szlachectwa, które na sejmikach nieproponowane, konstytucye, ciężary jakiekolwiek na dobra Rzpltej zaciągane i artykuły albo sposoby, któreby miały prae se ferre nobilitatis speciem i dawać okazyą odmianie praesentis Reipublicae status, żadną miarą nie mają pozwalać pp. posłowie. **26**. Mielichmy relacyą od wysadzonych na sejmie tysiąc sześć set trzydziestego ósmego komisarzów,[2]) iż dług książęcia IMci de Croye na tych powiatach bitomskim i lemburskiem już wytrzymany, atoli jeśli tego będzie potrzeba, drugiej jeszcze na uznanie słuszności tej sprawy komissyej nie odmawiamy. **27**. Dla postanowienia minnicy aby moneta drobna mogła być szczero srebrna, mają być na sejmie wysadzeni komisarze iurati ex utroque ordine cum absoluta facultate, najwięcej osób dziesięć, a po takowem postanowieniu slachta possessionata ex publico salariati i przysięgli, iuxta rotham na sejmie concipiendam, którzyby wardainow [3]) pilnowali, mianowani być mają. To opatrzywszy jeżeliby poprawa miennice do skutku swego przyszła, aby na potem dobrej monety z państw koronnych nie wywożono, więc o sposobie wygubienia złej monety inire rationes potrzeba. **28**. Nie małe stąd trudności ludziom rosną, kiedy sejmy dekreta trybunalskie, a trybunały sejmowe znoszą; zabiegając tedy temu, postrzegą pp. posłowie, aby sejm dekretów trybunalskich per serias controversias ferowanych, nullo modo nie znosił. Trybunał zaś, zwłaszcza pp. duchowni dekretów za dworem inter bona mere regalia skazanych, aby nie atrektowali i limites swojej iurisdikcyej pozwolonych non excedent. A w sądzeniu regestru wedle postanowienia na początku ordinacyej aby się zachowali. Dekreta in genere zaś, iura legis sapientia według konstytucyej 1627 [4]) ferre trybunał niema. **29**. Mimo prawo i pernicioso exemplo dzieje się na trybunałach, iż kryminały in actiones civiles albo paenales transformują. Zabiegać temu mają pp. posłowie, aby ta metamorfosis na potem nie bywała, ale wedle starych praw criminalia criminaliter sądzono. W nocy też aresztów przywoływać trybunały nie mają, chyba dosądzać sprawy, jeśliby się która przed wieczorem zaczęła. Deputaci też na trybunały, posłowie na sejm aby nie bywali tylko aetate legitima obierani, gdyż jedni z tych de capite et fama civium sądzą, a drudzy o Rzptej decernunt. **30**. Niedochodzenie exekucyej powszechną jest wszytkich prawie obywatelów koronnych skargą, w czem żeby leniment słusznie uskarzającym się dawane być mogło, postarają się pp. posłowie, aby był sposób dostatecznie namówiony, jako sobie pp. starostowie w tych exekucyach postępować mają. **31**. Urzędy wedle praw i statutów umniejszone, przyczynione być nie mają, a w których elekcya idzie, te przy dawnym zwyczaju niech zostawają, tego dołożywszy, jeśliby kto pierwej ważył się uprosić przywilej niż kandydatem zostanie, ipso facto nie ma być capax tego urzędu. **32**. W radach, sądach wszelakich i in senatus consultis, aby się J. kr. Mć in toto według pacta conventa zachował prosić mają pp. posłowie, a iż między pp. senatorami różne bywają

---

[1]) Vol. l. IV, 68 t. obrona Smoleńska. [2]) Vol. l. III, 931 t Komisya do Bytowa i Lemborku. [3]) tj. taksatorów. [4]) Vol. l. III. 547 t. O dekretach trybunalskich.

zdania, tych którzy diversa sentiunt przywoławszy do krzesła, przykładem przodków swoich rationes słuchać i one uważywszy, które będą słuszniejsze i z prawem pospolitem bardziej się zgadzające, aby na tych J. kr. Mć przestawać raczył. A zabiegając temu, żeby w jednej sprawie dwoje diversa decreta, jako się to przytrafiało, nie wychodziły, aby tamże przy IchMciach pp. marszałkach dekreta pisane i ex scripto ferowane, a przez IchMciów pp. referendarzów podpisane bywały. Pisarze też dekretowi, żeby in posterum iurati a nie cudzoziemcy bywali, teraźniejszy pisarz aby był w tym degradowany i karany, ob falsitates w sprawie kapituły lwowskiej commissas. **33.** Publica consilia jeżeli ich pożądany skutek widzieć chcemy, nietylko prudenter, ale też graviter et cum auctoritate odprawować się mają, dlategoż warować konstytucyą, gdy się trafi przychodzić pp. posłom do króla IMci z punktami zważania godnymi, aby wszyscy oprócz posłów z izby ustępowali, żeby tak IchMć pp. senatorowie wcześnie i swiebodnie zdania swoje dawać mogli, nie schylając się i nie zaglądając przez się contra decus ordinis do krzesła, w rzeczach jednak minoris momenti, które za jednego dwu albo trzech zdaniem odprawić się mogą, dawnyż zwyczaj niech będzie zachowany. **34.** Szczupłe arcybiskupstwa lwowskiego dochody, żadną miarą tak wielkiego miejsca authoritatem tueri nie mogą; postarają się o to pp. posłowie, aby opactwo sieciechowskie wiecznymi czasy do arcybiskupstwa inkorporowane było. **35.** Acz nie wątpiemy, że J. kr. Mć na miłościwem baczeniu mieć raczy tych, którzy przy boku samegoż J. kr. Mci z wielkim kosztem i niewczasami tak panu jako i ojczyźnie oddawali usługi, przywiodą pp. posłowie J. kr. Mci na pamięć zasługi IMci p. Raphała Grochowskiego, podkomorzego koronnego, który w Moskwie i w inszych okazyach przez tak wiele lat oddawał i prosić będą, aby jako dobrze i dawno zasłużony uczestnikiem łaski J. kr. Mci zostawał. **36.** Po wielekroć z sejmiku naszego zalecane bywały zasługi IMci p. Adama Stadnickiego podczaszego krakowskiego, którego same moskiewskie przez rodzica sławnej pamięci z znaczną dóbr dziedzicznych utratą uczynione zaciągi dosyć zalecićby miały. A że dotąd jeszcze przyczyna nasza żadnego nie odniosła skutku, prosić będą J. kr. Mci pp. posłowie, aby go na miłościwem baczeniu swem pańskiem mieć raczył. **37.** Dzielność w sprawach rycerskich IMci p. Jerzego Rzeczyckiego starosty urzędowskiego wiadoma, a że żadnej dotąd nagrody nie odnosi, prosić będą króla IMci, aby przy okazyach miłościwe baczenie nań mieć raczył. **38.** Stanem rycerskim dla tego się nazywamy, iż gdyby tego była potrzeba, szablą tej ojczyzny bronić powinniśmy, do czegoż ponieważ potrzebne z młodszych lat ćwiczenie, którybykolwiek szlachcic w dwóch przynajmniej expedycyach nie służył, aby do honorów i dóbr Rzptej żadnego nie miał przystępu. A że stan szlachecki nietylko equestris sui corporis jest sustentaculum, ale też i ordinis senatorii seminarium, słusznie za łaską i szczodrobliwością królów IchMci panów swoich nietylko nad wszystkie większemi w tej koronie szczyci się prerogatywami, ale też sam jeden był i jest capax honorum i beneficiorum tak duchownych jako i świeckich, prosić będą i teraz J. kr. Mci, aby beneficia duchowne pruskie ludziom tylko slacheckiego narodu wedle konstytucyej 1607[1]) rozdawane były, a ihumenstwo świętomikulskie w Kijowie plebeio konferowane i któreby insze plebei przeciwko prawu trzymali, aby ex nunc vacantia były, jednej też rzeczy dwiema i expektatyw z okienkami aby nie dawano. **39.** Onerosum to jest, że J. kr. Mć na miasta i dobra stołu swego bez powszechnego zezwolenia stanów wkłada donatywy i pewne podatki, a że się to dzieje przeciwko wyraźnemu prawu 1575 r. (sic) prosić będą J. kr. Mci pp. posłowie i lege cavebunt, aby tego in posterum nie było. **40.** Obchodziło to zawsze Rzptą, kiedy cudzoziemcy przy dworze zagęszczali, prosić będą pp. posłowie, aby król IMć narodom, którym szczęśliwie panuje, ministeria dedignari nie raczył, a cudzoziemcom od boku swego także i królewicza IMci ammovere chciał; jeżeliby też ludzi cudzoziemskich albo do gwardyej króla IMci, albo do wojska zaciągać kiedy przyszło, aby officerowie więksi i mniejsi, nie inszego tylko polskiego albo litewskiego narodu et ex provinciis Koronie annexis slachta bywali. **41.** Siła Rzptej należy na porządnem zachowaniu pakt z postron-

[1]) Vol. l. II, 1605 t. o dygnitarstwach i beneficiach duchownych.

nymi narody zawartych, przeto jakikolwiek jeno poseł z paktami przyjdzie, aby one przepisawszy oryginały zaraz do skarbu oddawano, pakta też wszytkie perpetua aby z podpisami IMci księdza arcybiskupa gnieznieńskiego i sześciu posłów do druku podane były, aby co się w nich zawiera wszyscy obywatele koronni wiedzieć mogli. 42. Przez zaniedbanie dawnych praw i zwyczajów znaczna jest z wielkim uszczerbkiem w dobrach Rzptej dezolacya, a nawięcej dla tego, że po zmarłej głowie ci, którym dawane bywają, sami je bez wszelakiego odbierają porządku, ostrzec w tem starego prawa i jeśliby kto uprosiwszy u króla IMci ważył się sam odbierać, a nie przez ręce pisarzów skarbowych, aby to beneficium samem tem tracił i pro vacanti zostawało. Prosić także J. kr. Mci, gdy komu starostwo z łaski swej pańskiej konferować raczy, aby pewną kwotę proportionaliter wedle prowentu darowizny w przywilejach na poprawę zamków oznaczać raczył, a kto otrzyma przywilej, przy odbieraniu daniny od skarbu okazać go powinien będzie, aby tak skarb wiedząc summę na restauracyą deklarowaną, wedle tego potem od potomków, jeśliby nastąpiło spustoszenie zamków, rationem exigere mógł. Starostwa też sądowe i ukrainne aby ogołocane nie były i ludziom tylko zasłużonym et debitae aetatis dawane bywały według praw dawno o tem napisanych. 43. Za przypodaniem do Korony województwa czerniechowskiego, także bytomskiego i lemburskiego powiatów słusznie akcessya kwarty do skarbu koronnego przypadać ma, dent operam pp. posłowie, aby lustratorowie tak do województwa czerniechowskiego jako i tych tam powiatów wysłani byli i naznaczona kwota za takowymże jako i dawno warunkiem do Rawy odwożona, oboje nie do p. pisarza polnego, ale wedle zwyczaju dawnego do skarbu koronnego oddawana i ad publicos usus obracana była. 44. Zawodzą się tem częstokroć rachunki pozwolonych podatków, że na co inszego je uchwaliwszy, na co inszego wydajemy, co aby się uprzątnąć mogło, postarają się pp. posłowie, żeby starostwo jakie dobre na posły cudzoziemskie naznaczone było, które w administracyej IMci p. podskarbiego koronnego zostawać ma, a rachunek z jego intraty na kożdym sejmie żeby czyniony był. Która intrata na co inszego obracana nie będzie, tylko na posły, za takowymże, jaki jest o kwarcie opisany, warunkiem. 45. Warowane jest dawnemi i świeżemi prawami uspokojenie religiej greckiej, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby na tym sejmie blisko przyszłym IchMć pp. religiej greckiej skutecznie w prawach swych uspokojeni byli tak, żeby już ani sejmików ani sejmów ta sprawa więcej nie trudziła. 46. Sejmik relacyjny po sejmie dla postanowienia de genere podatków in quantumby do nich przyszło, tak na zapłatę żołnierzowi jako i dalszą obronę przynieść mają nam pp. posłowie, także approbationem laudi, które sobie około tego wojewodztwo wszytko a około bezpieczeństwa od rozbójników i swawolników przemyski i sanocki powiaty na tymże uchwali sejmiku. 47. Mota jest od niedawnego czasu pp. posłom wojewodztwa ruskiego o miejsce w izbie poselskiej od pp. posłów wojewodztwa kijowskiego controversio, która że jest przeciwko dawnemu zwyczajowi i przez dekret izby poselskiej viritim ferowany województwu ruskiemu przysądzona, dabunt operam pp. posłowie, aby lege lata uspokojona była. 48. Wielką w tem niewygodę mają obywatele ziemie lwowskiej, że na księgi swoje ziemskie porządnego schowania nie mają, postarają się pp. posłowie, aby mu plac w zamku niskim lwowskim na zamurowanie sklepu dla ksiąg konstytucyą naznaczony był. 49. Na księgach pospolicie wszytkie dóbr obywatelów należą dyspozycye, zaczem też wszelakiej ochrony w zachowaniu onych potrzeba, a iż ksiąg troje ziemskich przemyskich przez nieostrożność przeszłych pisarzów vetustate dilabuntur, grodzkie także przez lat jedenaście za niedbalstwem antecessorów dzisiejszego p. pisarza niedopisane, aby tak przepisanie tamtych, jako i dopisanie tych prawem warowane było i koszt, którego na to potrzeba.[a] 50. Plac pusty w Przemyślu Żupa nazwany aby p. Jakubowi Maxymilianowi z Pleszowic Fredrowi podkomorzemu ziemie przemyskiej za zgodą wszech stanów na wieczność dany był. 51. Z żalem nam to słyszeć przyszło, że Truch-

a) Ten artykuł jest w Fasc. Cop. C. Prem 14 p. 1154 jako extrakt oblatowany.

cesz Prusak trzysta szlachcica z Mazowieckich jakoby na służbę cesarza IMci[1]) zaciągnąwszy, Rzptej Weneckiej na galery zaprzedał, który aby o to na przyszły sejm pozwany condignas sceleri suo paenas odniósł, gorąco instabunt pp. posłowie, a IMci p. starosty kałuskiego,[2]) który tych niebożąt z takowej wydźwignął niewoli honorifica była uczyniona mentio. 52. Doszło nas wiedzieć, że obywatele województwa kijowskiego i zadnieprscy z gruntów swoich własnych incognita causa przez inkwizycye swoich poddanych od popów klątwą zastraszonych wyzuwani byli, co że jest przeciwko prawu i wszelakiej słuszności, efficient pp. posłowie nasi, aby w województwie kijowskiem in causis expulsionum de particula fundi, aż post cognitionum iurium na inkwizycye dawano, które przez większą część szlachty aniżeli chłopów wywodzone być mają. 53. W kole naszem uskarżał się p. Zatwardnicki, iż od ludzi węgierskich w nocy najechany wielkie poniósł szkody, a że takowe na pograniczu poczęły się zagęszczać najazdy, pilno się postarają pp. posłowie, aby komissya węgierska koniecznie doszła. 54. Zagęściły się akcye o dziesięciny, gdy o nie pozywają z tych dóbr, z których aby kiedy miały być i bywać, podobieństwa nie masz, więc i z pól pustych na folwarki pobranych, na potem tedy któryby pleban pozwał o dzisięciny a fundusza nie ukazał, przysiąc mu nietylko super usum ale też super commissa privilegia et valorem dziesięciny. Tam zaś, gdzie zwyczajnie bywali i na które fundusze niewątpliwie existunt, aby ich religiosi praetextu bullarum Ojca św. nie znosili, ale aby się piis fundujących intentionibus dosyć działo, prosić J. kr. Mci, żeby się znieść raczył cum Sede apostolica, a takowi retentores iure terrestri od dziedziców iura patronatus mających, convenire mają. 55. Securitas boku J. kr. Mci iako iuribus Maiestatis osoby króla IMci słusznie debetur, tak zaś do miejsc jako im namniej nienależąca niesłusznie pociągana bywa, starać się mają pp. posłowie, aby w Warszawie termini tacti nie szły, tylko pod bytność J. kr. Mci. Także aby sędziowie marszałkowscy, ponieważ i na garło szlachtę sądzą, przysięgli odtąd bywali. 56. Wielkie uciążenie ponosi stan szlachecki, gdy niektórych możniejszych przejeżdżających gwardye krzywdy czynią poddanym, żywność i insze rzeczy przez płace biorąc. Tedy żeby tym sposobem tenże stan więcej angariowany nie był, postarają się sedulo pp. posłowie, żeby takowe sprawy na trybunale każdego roku ex speciali regesto zaraz post militares sądzone były. 57. Upatrywali i to dobrze przodkowie nasi, że stan slachecki prędkoby przez wymyślne jakie sposoby a plebeis zniszczony być mógł i dlatego statuta i konstytucya 1550[3]) wszytkie fraternitates albo cechy oprócz tylko porządków kościelnych poznosili, a że przecie po tak wielekroć repressa monopolia powstać usiłują, efficere mają pp. posłowie, aby futer wszelakich wolne Żydom po mieściech koronnych zawsze zostało przedawanie. A jeśliby im w tem cechy czyniły prepedycye albo ktokolwiek inszy, aby takowy pozwany ad officium castrense i convicti winą stu grzywien sine appellatione karani byli. 58. Lubo takowa jest immunitas wolności naszych, iż i królom panom swoim do żadnych podatków i ceł nie powinniśmy, znajdują się jednak privati, którzy w tem equestrem ordinem uciążają, a że te cła na Wiśle zagęściły się jako w Zawichwoście, Zakroczynie, w Wrocławku i na inszych miejscach, aby takie przywileje jeśliby się znajdowały produkowane i które prawu pospolitemu przeciwne będą w niwec obrócone były. 59. Obciążliwa i to być musi stanowi slacheckiemu, iż w sprawach iuris magdeburgici rotułami zapieczętowanymi munimenta do spraw służące oddają, dent operam pp. posłowie, żeby na potem, kiedy się sprawa trafi z szlachcicem otworzysto tak jako in aliis subselliis zwyczaj jest, takowe wydawano procesy. 60. Praeiudicium wielkie dzieje się od miast i miasteczek, gdy sobie zwyczaje stanowią, których przed tem nie bywało, w targi bowiem wywieszają pewne znaki, które póki wiszą nikomu oprocz mieszczan tego miasta zbóż kupować nie dopuszczają, od miary także, której darmo powinni dawać po szelągu od każdego pułmiarka wybierają, warować, gdy w którejkolwiek z tych rzeczy będą przekonani, aby pozwani do urzędu grodzkiego własnego powiatu na pierwszym roku jako zawitym paena centum marcarum sine appellatione karani byli. 61. Konstytucya o miejsce pana czerniechow-

[1]) Ferdynand III. [2]) Żółkiewski Łukasz. [3]) Vol. l. II, 598 art. 47.

skiego iż przez jakąś omyłkę irrepsit,[1]) aby zniesiona była, kasztelan czerniechowski eo ordine jako województwo do Korony przyłączone jest i jako antecessor jego zasiadał. **62**. Należy obywatelom aby o sejmikach w czas wiedzieli. Spytać się też mają pp. posłowie, czemuby listów sejmikowych na ten sejmik do grodu sanockiego nie przysłano. **63**. Uskarżał się w pośrodku nas IMć p. Fredro wojski przemyski, ża mu wieś Wielickowa Słoboda nazwana manu forti odebrano, co że jest przeciwko słuszności i prawu, które nikomu gwałtem rem suam repetere nie pozwala, żeby wieś wzięta przywrócona była, a prawem na potem takowym postępkom zabieżano. **64**. Wnosił także w pośrodek koła naszego IMć p. Olewiński obywatel ziemie lwowskiej, iż przeciwko konstytucyom anni 1588, 1604 i 1607 [2]) zamknięciu exekucyej w województwach ruskiem i podolskiem uczynionym, dany jest przywilej na majętność jego w woiewodztwie podolskiem leżącą, o którą nigdy przed tem antecessor jego nie był inkwietowany, w której sprawie nakazana była inkwizycya na sejmie anno 1641 i termin onej naznaczony per inquisitores, który termin zaniechaniem pp. inkwisitorów desertowany a potem we dwie niedziele wydano mandaty prywatne post terminum desertatum inkwizytory insze naznaczywszy, którzy zjechawszy privata authoritate inkwizycyą wywiedli i sprawę na sejm odesłali, co iż jest przeciwko wyraźnemu prawu, pp. posłom zlecamy, aby ta posterior inquisitio, jako nie swego czasu i nie według dekretu sejmowego wywiedzona in toto zniesiona była i naznaczenie tego terminu żadnej wagi mieć nie mogło. Aby o oddanie sumy czterech tysięcy zł. roku 1641[3]), konstytucya pro meritis p. Hieronima Wrzeszcza rotmistrza króla JMci, z retent naznaczonej wolno było ei cui debetur una cum instigatore fisci z tym, który in nullo iure w skarbie Rzptej powziął, vigore assekuracyej eo nomine do skarbu danej, inter causas fisci na trybunale lubelskim albo na kwerelach, tam gdzie possesyą ma, prawnie czynić. **65**. Z dzierżaw desertat pruskich którym lata wyszły, aby kwarta dupla secundum pacta conventa do skarbu oddawana była. **66**. Wybrańcy przez koszta Rzptej dobrym wojska posiłkiem być mogą, gdy zupełnie w dobrym porządku wyprawowani będą, opatrzą tedy pp. posłowie, żeby i z dóbr Rzptej w pomienionym porządku wydawani byli i około łanników i sołtysa Ich Mciów pp. duchownych doskonała już stanęła ordynacya. **67**. Pisma wszelakie, gdyż perpetuitatem sapiunt, ostrożnie do druku podawane być mają, przeto żeby na potem żadnych ksiąg sine censura et authoritate superiorum nie drukowano, jeśliby już które wydrukowane szkodliwe znajdowały się, aby jako ledajakie lege publica zabronione były. **68**. Iż pod tytułami szlachty pruskiej i kurlandzkiej siła ignobilium prerogatywy szlachty koronnej temere sobie uzupują, żeby na potem o nie na sejmikach i sejmach starać się byli powinni, secus facientes pro plebeis i za cudzoziemce censeri mają. **69**. Prosić będą króla JMci pp. posłowie, żeby się znieść raczył z Ojcem świętym[4]), aby exempty, inhibicye zakonnikom przeciwko jurysdykcyej biskupów dane reskryptem zniesione były. **70**. Komornicy króla JMci przejeżdżając aggrawują ludzi mimo dawne zwyczaje, prosić króla JMci, aby roskazał wydać z kancellaryej uniwersały, gdy się trafi excessivus aby przed którymkolwiek z Ich Mci pp. marszałków koronnych sprawić się powinien był et iudicatum pati. **71**. Są dawne prawa o wójtostwach, iż do starostw przyłączone być nie mają ; przestrzegać tego, aby takowe wójtowstwa wyjąwszy ekonomie od niektórych panów starostów poupraszane pro vacantibus ludziom zasłużonym rozdawane były, salvis modernis possessoribus, a post fata odbierane być mają tylko per manum commissionis. **72**. Dzieje się to cum dispendio publico, że do podatków gdy uchwalone bywają, szafarzom po ziemi ach albo powieciech obrawszy onym salarium naznaczone bywa, a że te salaria słusznie raczej in emolumentum Rzpltej cedere mają, efficient pp. posłowie po wszytkiej Koronie salarią szafarzom aby nie było dawane; cudzo-

---

[1]) Vol. l. III, 865 t. Ordynacya województwa czerniechowskiego. [2]) Vol. l. II, 209 t. Zamknięcie egzekucyi ibidem 1514 tit. Zamknięcie egzekucyi, ale konstytucya jest z roku 1601 nie 1604, zaś w konstytucyach 1607 r. nie ma mowy o zamknięciu egzekucyi. [3]) Vol. l. IV. 26 t. Naznaczenie sumy córce niegdy ur. Hieronima Wrzeszcza. [4]) Innocenty X.

ziemcy aby po jarmarkach broni nie skupowali i za granice nie wywozili wedle dawnych praw. **73.** Pretia rerum aby specifice po czemu jaka materya ma być płacona były postanowione, a że podlejszych niż przed tem bywały materyej kupcy wozić poczęli, co jest z oszukaniem i szkodą znaczną aby przeświadczeni o podłe materye jako o złą monetę karani bywali. **74.** Monopolia wszelakie zawsze są zabronione zwłaszcza w tem królestwie, kiedy na szkodę slacheckiego stanu rzeczywiście dzieją się, zaczem zlecamy pp. posłom naszym, aby prawem warowano było paena et forum coram officio dołożywszy, żeby mieszczanie lwowscy kupcom i żydom przemyskim do Jazłowca i na insze jarmarki jeździć nie zabraniali, salvis utriusque civitatis privilegiis, które mają być rewidowane na tym sejmie. **75.** Mieszczanie aby w rysiach i sobolach oprócz osób na urzędzie będących nie chodzili, a z dóbr które in publicum trzymają, aby dorocznie liczbę czynili przed pp. starostami albo przed tym, kogo z ramienia swego naznaczy. **76.** Prowizorowie szpitalów aby także locorum ordinariis rachunki oddawać byli co rok powinni. **77.** Grekowie potajemnie z Turek różne towary prowadząc nie tylko iż zwyczajne komory mijają i podatków Rzptej zmykają, ale też wyrozumiewając coby się w Koronie działo, za granice passim aż do samej stolice moskiewskiej jeżdżą i stamtąd wolno nazad także do Turek powracają, co iż nie może być tylko z wielkiem podejrzeniem de fide ich zawsze lubrica obviabunt pp. posłowie, aby się na zwyczajnych komorach opowiadali i podatki Rzptej powinne płacili sub confiscatione mercium a na potem aby za granice koronne pod garłem przejeżdżać nie ważyli się. Jarmark też kamieniecki jako tamtemu miejscu niebespieczny aby zniesiony był. **78.** Żydzi wedle statutu i dawnych praw aby przez arendy dóbr nijakich nie trzymali, etiam per subordinatos personas oprócz karczm, stawów i młynów, końmi aby nie kupczyli i czeladzi chrześcian nie chowali.

Petita.

79. Sprawa o wieś Jurykąt p. Zebrzydowskiemu nazad wziętą, aby na tym sejmie sądzona była i albo kommutacya słuszna dana albo taż wieś nazad przywrócona była przyczynią się pp. posłowie. **80.** Iż IMć p. kasztelan lubaczowski pod Kornalowicami na rzece Niestrze most dla przejeżdżających z sposobności postawić chce, aby rewizorowie naznaczeni byli postarają się pp. posłowie. **81.** Na rzece także Wiarze IMć p. sędzia przemyski[1]) na gościńcu wielkim przemyskim most bardzo potrzebny stawi, na który że już rewizya zaszła, aby aprobacya jej stanąć mogła na tym sejmie starać się. **82.** Babica, Dobromil, Biercza, Rudki, Tarnów miasta, aby składy winne mieć mogły. **83.** Za p. Zaleskim aby od delaty przez IMci p. Ligęzę podskarbiego niegdy koronnego podanej autoritate conventus uwolniony być mógł, włożą się pilnie pp. posłowie. Także za p. Piotrem Sieleckim, który na Cecorze w wojsku J. kr. Mci wzięty, co z atestacyej IMci p. krakowskiego kastellana hetmana wielkiego koronnego[2]) pokazuje się, lat dwadzieścia kilka na galerach będąc a teraz wyszedłszy, do czego się mieć nie mając, króla JMci o jakiekolwiek prosi opatrzenie Franciszek Dubrawski marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Sanoc. Rel. 158. p. 1161—1182. Kilka artykułów z tej instrukcyi we Fragm. Castr. Prem. Rel. 371 p. 55—60. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 182—194 v.

224.

W Sanoku, 25 lutego 1645.

Protestacya kasztelana sanockiego Andrzeja Boguskiego przeciwko działalności Fredrów na sejmiku.

Actum in castro sanocensi sabbato in crastino festi Sancti Mathie apostoli anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo quinto.

---

[1]) Jan Fredro. [2]) Stanisław Koniecpolski.

1. Ad officium actaque praesentia veniens ministerialis regni generalis providus Sienko Nalewayko de Grodzisko, ex commonstrato autentico officio praesenti notus, una cum nobilibus Stanislao Myslicki et Jacobo Zaręba, sibi evidentioris testimonii causa adhibitis, publice libereque recognovit, quia ex requisitione iuridica magnifici Andreae a Boguszyce Boguski castellani sanocesis in Boniowice haeredis feria secunda post festum purificationis Beatissimae Virginis Mariae proxime praeterita[1]) sub tempus celebrationis positionis actorum terrestrium praemisliensium, quae feria secunda post festum purificatiois beatissimae virginis Mariae proxime praeterita sub tempus celebrationis positionis actorum terrestrium praemisliensium, quae feria tertia post festum sanctae Agnetes virginis et martyris[2]) ex praescripto constitutionum veteri instituto inchoata de die in diem limitando in hanc diem protracta fuerant et iudicabantur, cum dictis nobilibus praesens aderat, dum praenominatus magnificus castellanus sanocensis primum ad libros actorum terrestium praemiliensium, quibus protunc generosus Ioannes Gorski regens cancellarie praesidebat, post ab hoc reiectus in aula iudiciali coram iudicio celebrationis positionis actorum eorundem generosis Gabriele Birecki notario, Ioanne Bzicki iudicis Ioanne Małeczyński subiudicis camerariis terrestribus praemisliensibus pro tribunali sedentibus ac ius dicentibus in praesentia multae nobilitatis personaliter veniens atque instrumentum protestationis tali tenore conceptae :
2. Coram iudicio praesenti positionis actorum terrestrium praemisliensium personaliter comparens magnificus Andreas a Boguszyce Boguski castellanus sanocensis, inhaerendo protestationi suae in facie totius conventus particularis, in oppido sacrae regiae maiestatis Wisznia ex edicto sacrae regiae maiestatis domini nostri clementissimi ante comitia generalia feria secunda in crastino festi circumcisionis Christi domini proxime praeterita[3]) inchoato et usque ad feriam quartam post festum sanctorum trium regum[4]) in ecclesia parochiali ibidem sita ex veteri legum instituto celebrato, ratione infrascriptorum factae, denuo et iterato ad acta praesentia publica gravi cum querela questus et protestatus est in et contra generosos Iohannem iudicem terae praemisliensis[5]) et Sigismundum dapiferum terae sanocensis Fredry, violentiarum et insolentiarum infrascriptarum mutuos authores et cooperatores, idque ex ea causa. Quia sub tempus celebrationis praedicti conventus feria quarta post festum circumcisionis Christi Domini proxime praeterita[6]), cum protestans ex loco suo satis modestam sententiam de negotiis reipublicae et libertatibus regni iussus diceret, atque inter alia gravamina et hoc eciam non postremum exorbitans hisce verbis conceptis: magistratus Mościwi panowie insolescit, komornika granicznego przemyskiego przeciwko prawu i słuszności kwoli prywacie za uniwersałem prywatnym nam nadstawiono, protestationem przeciwko takowemu postępkowi czynionej ad acta publica proprii districtus tak w ziemstwie jak i w grodzie przyjąć nie chciano deduceret, illico praenominati Fredrowie, facto inter se mutuo consilio et condictamine animo malevolo et praemeditato atque praeiudicato, vocem liberam protestantis per strepitum et importunam suam suarumque partium acclamationem et infestationem interceperunt et compresserunt, et quod magis est, divini et humani iuris immemores, in loco sacro cultui divino destinato publico, non servata reverentia et decentia, in praesentia et consessu illustrissimorum et magnificorum archiepiscopi leopoliensis primi primatis Russiae, palatini terrarum Russiae[7]), premisliensis[8]), czechouiensis, lubaczoviensis castelanorum, supremi thezaurarii regni premisliensisque etc. capitanei[9]), pocillatoris regni, vicepraefecti stabuli regni aliorumque dignitariorum et officialium numerosaque corona nobilitatis pro conventu congregata de libertatibus regni consultantium, splendorem vetustae familiae Bogusionum verbis iniuriosis et seditionem prae se ferentibus increpaverunt mox ad senatum et protestantem fratremque illius castellanum czechouiensem ferocientes obversi mediotenus gladios suos nudaverunt adiectis verbis criminalibus petulantibus dicacibus et procacibus in vitam et necem protestantis inimicitias denunciaverunt, quae verba inhaerendo sta-

[1]) 6. lutego. [2]) 24. stycznia. [3]) 2. stycznia. [4]) 11. stycznia. [5]) Jan Fredro. [6]) 4. stycznia. [7]) Jakób Sobieski. [8]) Felicyan Grochowski. [9]) Jan Daniłowicz.

tuto regni hoc loco non exprimuntur in termino tandem deducentur, et in effectu conceptum suum virus deduxissent, nisi viri illustres praefatos Fredry continuissent tumultum cum suis partibus, quorum ipsi nomina et cognomina melius noverunt, eorumque accusatio et nominatio praecustoditur, excitaverunt atque per continuas horas duas perniciosas turbas praemissis similes exercuerunt, tanto ardore et fervore, ut a dicendis sententiis sequentes viri illustres et ordinis senatorii hac die supersedere et discedere coacti sunt conventusque eiusdem diei disturbatus est. Quo tali temerario ausu sacrosanctorum magistratuum maiestatem conventus, ubi summa pax et tranquillitas esse debebat securitatem et authoritatem, ecclesiae immunitatem violaverunt contaminaverunt, exindeque paenas in constitutionibus regni antiquitus et recens sancitas ac circumscriptas succubuerunt, offerens se pro praemissis iure acturum, salvam sibi meliorationem huius protestationis reservando. Portans praemisso modo protestationem et obtestationem, prout iuris et moris facere volebant et id fieri debere ex legum sanctionibus deducebat. 3. Verum praenomitati iudices positionis et regens cancellariae hanc protestationem suscipere recusaverunt. Illico eadem hora eodem die protestans magnificus castellanus sanocensis cum simili et hac eadem protestatione ad acta castrensia praemisliensia ivit, verum et ibidem generosus Simon Czermieński regens cancellariae eiusdem renunciavit non se suscepturum hanc protestationem. In his itaque praemissis omnibus in contemptum legum et superioritatis magistratus summo cum praeiudicio et gravamine protestantis data opera et consulto in favorem praefatorum Fredrow gestis et admissis tum de paenis et damnis exinde praecedentibus sibi ministeriali et dictis nobilibus circa haec omnia in personis suis existentibus per praefatum magnificum contra praefatos officiales terrestres et castrenses atque generosos Fredry iterum atque iterum obductum et protestatum est, salvam sibi huius protestationis auctionem et melioratianem reservando.

Castr. Sanoc. Rel. 158 p. 1220—1225. Fasc. Cop. Castr. San. 99 p. 345—347.

225.

W Wisni, 10 września 1646.

Sejmik deputacki wiszeński wydaje Strzelbickim swiadectwo w sprawie wywodu szlachectwa.

My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo obywatelów województwa ruskiego lwowskiej przemyskiej i sanockiej ziemi i powiatów na sejmik wisnienski elekcyej deputata na dzień dzisiejszy zgromadzeni wiadomo czynimy, iż w pośrodek koła naszego stanąwszy oblicznie [a]) szlachetni panowie Hrehory Samuel i Alexander Strzelbiccy, dosyć czyniąc dekretowi sądu głównego trybunalskiego lubelskiego w roku niniejszym 1646 miesiąca maja vigesima nona die między nimi a szlachetnym panem Korytkiem Bryszewskim o naganienie w szlachectwie ferowanemu, chcieli i gotowi byli wywód szlachectwa swego przez świadki pokrewne swoje starsze blisze i insze dokumenta i dyspozycye na pismach przed nami wedle prawa pospolitego i opisania w dekrecie trybunalskim uczynić, lecz iż przez niezgodne obrania marszałka sejmik teraźniejszy deputacki województwa i ziem naszych rozerwał się, zaczem przy manifestacyej w kole naszem przed nam o to uczynionej żądali nas o tę atestacyą naszę, którą im z podpisami rąk naszych dajemy i onych do sądu tegoż głównego trybunalskiego lubelskiego z takową naszą o tem attestacyą odsyłamy. Działo się w Wisni na sejmiku elekcyej deputata w poniedziałek pierwszy po święcie narodzenia Najswiętszej Panny Maryej roku Pańskiego 1646. Franciszek Paweł Mniszek kasztelan sądecki. Felicyan z Grochowiec Grochowski kasztelan ziemie przemyskiej. Wojciech Aleksander Przedwo-

---

a) obecznie P.

jowski kasztelan wiski. Jan Mikołaj Daniłowicz podskarbi koronny, Stefan Bal chorąży przemyski, Jan Fredro sędzia ziemie przemyskiej, Samuel Włosinski sędzia ziemie sanockiej, Marcin Fredro podsędek przemyski, Zygmunt Zranski stolnik sanocki, Alexander Fredro czesnik przemyski, Kasper Olszewski L. Z. Ch.

Ind. Ins. Rel. Ter. Prem. 133 p. 1502—1503.

226.

W Wisni, 13 września 1646.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik wiszeński pro die decima tercia Septembris anni praesentis millesimi sexcentesimi quadragesimi sexti zgromadzeni [1], wiadomo czynimy komu to wiedzieć należy, iż uważając tak imminentia pericula, które następują na Rzpltą aby prędkie subsidia tak do zaciągnienia żołnierza, jako też do zapłacenia onemū mogliśmy mieć, uchwaliliśmy z ziemie lwowskiej czopowe na lat dwie po sobie idące, które się ma poczynać a die prima Octobris anno praesenti millesimo sexcentesimo quadragesimo sexto a kończyć się ma dnia tegoż in anno proxime venturo millesimo sexcentesimo quadragesimo octavo. **2.** Którego czopowego administratorem czynimy IMci p. Piotra Ożgę pisarza ziemskiego lwowskiego, a to według lauda tam millesimo sexcentesimo quadragesimo secundo quam et millesimo sexcentesimo quadragesimo quarto annorum [2], które wybierać będzie (praevio iuramento) według konstytucyej i uniwersałów anni millesimi sexcentesimi vigesimi noni, dempto jednak salario, które darował IMć p. pisarz z miłości i ochoty swej na publiczne expensa. **3.** A wybrawszy to czopowe będzie oddawał one do rąk JW p. podskarbiego koronnego [3] a IMć p. podskarbi koronny, submituje się, że tych pieniędzy, choćby mu też i ex senatus consulto kazano, nie gdzie indzie wydawać powinien, tylko tam, gdzie będzie mens i zgoda sejmiku naszego wiszeńskiego. Datum w Wisni die decima tertia Septembris anno millesimo sexcentesimo quadragesimo sexto. Franciszek Dubrawski marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Leop. Rel. 396 p. 2525—2527.

227.

W Wisni, 13 września 1646.

Instrukcya sejmiku wiszeńskiego posłom na sejm.

1. Instrukcya sejmiku wiszeńskiego Ich Mciom pp. Mikołajowi Ostrorogowi podczaszemu koronnemu, Mikołajowi Bieganowskiemu chorążemu lwowskiemu ze lwowskiej, Władysławowi Myszkowskiemu margrabi z Mirowa grodeckiemu etc. staroście, Andrzejowi Fredrowi z przemyskiej; Franciszkowi Dubrawskiemu, Stanisławowi Drohojowskiemu z sanockiej ziemi na sejm walny koronny w Warszawie dnia 25 października przypadający obranym posłom dana w Wisni dnia trzynastego września roku Pańskiego tysiąc sześć set czterdziestego szóstego. **2.** Jako każde J. kr. Mci p. n. m. o Rzpltej obmyślawanie z powinnem poważaniem przymowało koło nasze tak i to teraźniejsze z uniżoną przyjąwszy uprzejmością zlecamy Ich Mciom pp. posłom naszym, aby przy oddaniu wierności poddaństwa naszego, za nie uniżenie J. kr. Mci podziękowali i szczęśliwego

---

[1] Sejmik zwołany uniwersałem król. datow. w Krakowie 25 lipca 1646 r. C. Leop. 396 p. 2311. [2] Ob. wyżej Nr. 214 i 221. [3] Jan Daniłowicz.

na długie lata panowania powinszowali. 3. Z wielkiem nietylko podziwieniem ale strachem et consternatione słyszeć nam przychodzi, kiedy już nie publica, jako przed tem fama, ale sama J. kr. Mci instrukcya wojnę turecką nam niesie, która iż bez wszelakiej słusznej contra foedera pacta bez wiadomości i konsensu stanów przeciwko wszystkim zwyczajom i prawom świątobliwie od J. kr. Mci poprzysiężonym cum summo praeiudicio status przez wojska cudzoziemskie privata authoritate immani numero z niezmiernem i niewypowiedzianem ludzi ubogich stanu szlacheckiego uciśnieniem w państwa koronne wprowadzone zaciąga się, Ich Mcie pp. posłowie zniósszy się z pp. kolegami województw inszych, także z Ich Mciami pp. senatorami obojga narodu zaraz po przywitaniu J. kr. Mci prosić będą, aby nas wiernych poddanych swoich immerentes et innoxios tak ciężko premere J. kr. Mć nie chciał, aby gwardyą swoją jako custodiam corporis do boku swego wziąć i na potem ją zmiejszyć a cudzoziemców in visceribus regni grassantes habdankować i za granicę jako najprędzej (jeżeliby przed sejmem jeszcze się to niestało) wyprowadzić roskazał, aby consilia belli deponere miłościwie raczył a florentissimum statum królewskiego domu swego i osoby swojej pańskiej i wszystkiej Rzpltej, która przodków J. kr. Mci jako i samego króla JMci wolnymi głosami swymi na tronie pańskim posadziwszy, stateczną wiarą, gorącą uprzejmością, odważeniem dostatków i garł własnych przez pół trzecia sta lat i dalej pari integritate zawsze coluit i wzajem od nich jako patribus patriae reddentibus vicem miłościwym affektem pańskim culta w domu rządem i wolnością między postronnymi męstwem i dzielnością dotąd kwitnęła, in casum dare nie chciał. Jeżeliby jednak za przeciwnem jakiem tej Rzpltej szczęściem na uniżoną i po nieraz powtórzoną wszytkiej ojczyzny do nóg swoich upadającą prośbę użyć się J. k. Mć nie dał, dalej w materye sejmowi należące Ich Mcie pp. posłowie żadną miarą postępować nie będą, ale znosząc się invicem z sobą i z senatem a przed się codziennie prosząc providere mają, ne quid respublica detrimenti capiat i wywiedzą się u J. kr. Mci, quibus auxiliis fretus tak ciężką i straszną podejmuje wojnę, zachowawszy wcale wszelaką jako największa oddana być może majestatowi pańskiemu rewerencyą. 4. A że nic zgoła ex vano jest metus, aby cesarz turecki[1]) rozgłoszeniem wojny rozjątrzony ultro wojny nie podniósł, poseł wielki ad confirmanda pacta z nimi aby był jako najprędzej wyprawiony, któremu należąca instrukcya in publico czytana i wszytka odprawa tamże dana być ma. A sejm dwu niedzielny na tymże zaraz sejmie, dla samej tylko wojny tureckiej aby był postanowiony, jeżeliby z jakiej kolwiek przyczyny poganin pokojem wzgardziwszy wojny się napierał. 5. Rozerwany przeszły a) sejm choć żałosnym, potrzebnym jednak na przyszłe czasy i zdrowym nam zostawa wizerunkiem do ustrzeżenia się tych, które przez zaniedbanie po rozerwanych sejmach spraw Rzpltej przypaśćby na nie mogły a straszne inconvenientiae, dla tegoż, jeżeliby sejm, czego strzeż Boże, nie stanął, aby pp. posłowie obojga narodów i z Ich Mciami pp. senatorami do króla JMci poszedszy, o to się postarali, aby tamże zaraz drugi sejm sześć niedzielny sine solennitatibus złożony był, przed którym sejmiki powiatowe wedle prawa i zwyczaju poprzedzić mają, sejmik jednak relacyjny in omnem eventum i we cztery niedziele po konkluzyej sejmu przypadające z Wisni sobie naznaczamy, którego sejmiku laudi approbacyą przynieść nam mają pp. posłowie. 6. Warowano jest prawem, iż królowie IchMciowie polscy sygnetu żadnego ani pieczęci osobnych w sprawach Rzptej należących używać nie mają tam intra quam extra regnum jedno koronnych, lecz że teraz, jako wiadomość mamy, siła ich listy przypowiedne pod pieczęcią pokojową pobrali, aby się to in posterum nie działo starać się będą pp. posłowie, paenam peculatus na transgressores prawem założywszy, a którzy teraz takowe listy pobrali, aby ludzi zaciągnionych in instanti z kup porozpuszczali, czego jeżeliby nie uczynili eidem paenae preculatus subiacere mają. 7. Komisarze do komisyej moskiewskiej aby konstytucyą naznaczeni byli, którzy zaraz i bona privatorum od dóbr Rzptej rozgraniczyć mają a komisya moskiewska, która już stanęła, aby firmiter dotrzymana była, a ponieważ mamy tę wiadomość, że respectu Trubecka

[1]) Ibrahim I. a) pierwszy L.

i innych włości, które do Moskwy odpadły, przestrzeńsze insze dziedziny od Moskwy także odgraniczone są, aby dziedzicom Trubecka i inszych z possessyej swoich wyzutym z tych włości słuszna nagroda uczyniona była, wszakże jeżeliby nie było stamtąd czem nagrodzić, prosić J. kr. Mci, aby za pierwszą okazyą z miłościwej łaski swej pańskiej onym succurere raczył. Processy na komisarzach otrzymane aby konstytucyą zniesione były. Lubo ze strachem i z żalem wszytkim nam słyszeć przychodzi, że IchMść pp. komisarze pierwszy na dobra dziedziczne szlacheckie targnęli się, ażby na potem tego pretextu commissionis sine consensu ordinum nikt się nie ważył prawem obostrzyć, nagrody zaś żadnej, jeżeliby się IchMć pp. bracia W. księstwa względem Trubecka domagali pozwalać nie mają pp. posłowie. 8. Zabiegać imminentibus bellis chwalebna zawsze między narody chrześciańskimi pobożna i świątobliwa rzecz jest, a że ex vi pactorum około pokoju z Szwedami durantibus induciis traktowano być ma, życzymy aby pp. komisarze prudentia et autoritate insignes tak z senatu jako i z koła rycerskiego z obojga narodów do traktatów mianowani byli, którym instrukcya tamże na sejmie namówiona i salarium z skarbu pospolitego pozwolone być ma. A że sub clipeo szczęśliwie według starej przypowieści negotium pacis succedere zwykło, włożą się pp. posłowie, aby Dynenburg w Inflanciech z skarbu wielkiego księstwa Litewsktego fortyfikowany był, ponieważ IchMć pp. bracia w. księstwa, jako ze wszytkich stron bespieczni, do wydatku z skarbu swego mniej okazyej mają. 9. Niesłusza rzecz jest zaprawdę aby to, co się z nieoszacowanym skarbu Rzptej kosztem nabywa i zatrzymywa, na samych tylko privatorum commodum cedere miało; expedit Reipublicae, aby komissya smoleńska recte et ordinarie odprawowana była, do której przynamniej aby dwaj komisarze z Korony sine exceptione absentiae alterutrius cum salario de publico naznaczeni być mają a komissya żeby była odprawiona wedle ordynacyi konstytucyą anni millesimi sexcentesimi decimi tertii opisanej. 10. W każdej Rzpltej ludzie zasłużeni swoją zawsze odnosili wdzięczność, zaczem postarają się o to IchMć pp. posłowie, aby JW. IMć p. kasztelan krakowski hetman koronny [1]) tak za czułość swoją i fatygi, które z ujmą i odważeniem zdrowia dla ostrzeżenia granic koronnych w tak lute i ciężkie mrozy podejmował, jako i za te sollicitudinem, którą w zatrzymaniu niepłaconego wojska dotąd oświadczał i dalej oświadczać przyobiecał, w oczach majestatu J. kr. Mci i wszytkiej Rzptej jako najprzystojniejsze odniósł podziękowanie i tamże prosić IMci, aby disciplinam militarem i wszytkie granice państw koronnych na pilnem oku miał a bez konsensu Rpltej wojsk za granicę nie wywodził. Podziękują zaraz przy tem i IchMciom pp. senatorom i inszym, którzy pod ten czas non defuerunt officio suo w sprawach Rzpltej a prosić będą, aby i na dalsze czasy powinność swoją senatorską pamiętali i oświadczali. 11. Wojsku J. kr. Mci koronnemu przy słusznem podziękowaniu za ich straty, odwagi i prace, tak w potrzebie pod Ochmatowem jako i teraz na Chlornie a) podjęte aby ćwierć darowana była i nie tylko skutecznie zasłużonego już żołdu zapłacenie ale też i na przyszłe da Pan Bóg sejmy nieomylne stipendium (i nie spuszczając się na currentią i ordinarios redditus) obmyślone było starać się mają pp. posłowie. Więc i o to, aby do IMci pana krakowskiego przydani byli pewni komisarze tamże na sejmie i tak od sejmu do sejmu ludzie zacni i trybów wojskowych dobrze wiadomi, już nie dla zapłaty, gdyż przy IMci p. hetmanie, IMci p. podskarbim w. koronnym [2]) dosyć porządnie odprawić się może, ale jeżeli pewną ustawę, znosząc się z IMcią p. hetmanem siła żywności na koń z łanu wydawano być ma, ex aequo et bono stanowili. A IchMcie zabiegać temu powinni będą, żeby koni nad zamiar i czeladzi luźnej plus iusto i zbytniego myślistwa, co się dzieje z utrapieniem wielkiem ludzi ubogich, pod chorągwiami nie bywało. A że przez częste ciągnienia o przechodzących i chorągwie mniej potrzebnie ludzie uciążani bywają, inibunt rationes ciż pp. komisarze, żeby wojskó na Ukrainie po stanowiskach rozłożone tu tylko z chleba quam commodissimum ratione videbitur postanowionego z dóbr J. kr. Mci i duchownych nullis paenitus exceptis przez deputaty zasiągało, co jeżeliby

---

[1]) Stanisław Koniecpolski. [2]) Jan Daniłowicz. a) Chlerle P.

stanąć nie mogło, przynamniej aby alternatą w dzierzawach a nie rok po rok chorągwie stawiane były. **12.** Sejmy ordynaryjne aby na potem perpetuis temporibus in Octobri tylko albo na początkach Novembris bywały lege praescribere. A że Rzptej siła należy na porządnem odprawowaniu i konkludowaniu sejmów, posłowie którzyby najdalej we dwie niedziele w sejm niezjechali, aby już zasiadać w izbie nie mogli, excepto legali impedimento, które przed p. marszałkiem deputatami izby poselskiej iuramento ma comprobare. A na górę dni pięć przed konkluzyą, zachowując się we wszystkiem wedle konstytucyej coronationis, aby koniecznie chodzili i już się więcej do izby poselskiej nie wracali, która konkluzya, aby już kiedykolwiek pewna i we dnie a nie w nocy stawać mogła, prolongacyej sejmu i jednej godziny pp. posłowię nasi pozwalać zgoła nie mają, w czem limitatissimam im dajemy potestatem. Więc żeby się tem snadniej drugiemu po sejmie sejmowaniu zabieżało, aby przy konkluzyej tak od króla IMci jako i z senatu były pewne osoby deputowane a z izby poselskiej sam p. marszałek także niech mianuje, którzy wszytcy deputaci aby siedząc osobno przy p. marszałku koła poselskiego kożdą konstytucyą, gdy już zgodnie mianowana będzie podpisowali, także ad mundum przepisaną i; jeśliby komu protestacyą jaką zanosić było potrzeba, aby protestowawszy się pierwej in facie Reipublicae, u tychże deputatów opowiedzieć powinien był, a ktoby się tam nie opowiedział, tego protestacya gdziekolwiek uczyniona, jako temeraria żadnej wagi mieć nie ma, oprócz jeśliby panom posłom po sejmie gdyby konstytucya jaka o której wzmianki na sejmie nie było włożona była, albo z konstytucyami takowym jako wyżej sposobem opisanymi do pp. pieczętarzów iść chciano, gdyż takowy ausus jako pachniający odmianą status, omnino zniesiony być ma, protestować się zdało, a czegoby na sejmikach nie proponowano, aby na sejmie nie traktowano, excepto ingruente pod sam sejm periculo. **13.** Wakancyej wedle prawa także incompatibilia tak duchownych jako i świeckich jeżeliby jakie były, zaraz na początku upomnią się IchMć pp. posłowie, także rationem senatus consultorum i paenas non residentium przeciwko prawu ciż panowie posłowie urgebunt, tego ostrzegszy, aby na potem porządkiem jako IchMć w sądzie zasiadają na rezydencye wpisowani byli. Wywiedzą się także u IchMciów których były rezydencye, czemu by tak wiele rezydentów króla IMci po cudzych państwach a ledwie nie wszytko cudzoziemców było. Ponieważ legibus cautum est, że i te poselstwa, któreby się Rzptej nie dotykały, niemają być tylko za wiadomością pp. rad obojga narodów przy boku pańskim na ten czas mieszkających odprawowane, providebunt zaraz, aby się to więcej nie działo, a jeśliby kiedy tego była potrzeba, żeby nie cudzoziemiec ale Polak albo Litwin urodzony szlachcic posyłany był, gdyż to posyłanie cudzoziemców vergit wyraźnie in contumeliam narodu naszego, jakoby się w nim ludzie godni na takowe posługi najdować nie mogli i albo, co jeszcze żałośniejsza, suspecta fides ich Panu zostawać miała. Przestrzec i tego będą powinni, aby posłowie cudzoziemscy dłużej nad niedziel cztery przy dworze nie mieszkali, dowiedzieć się przy tem, z czem teraźniejszy wenecki przyjechał poseł i czemu tak długo mieszka. **14.** Reformacya najjaśniejszej królowej Jej Mci Ludwice Maryej paniej n. m. w Koronie i Litwie na tychże dobrach i z takimże warunkiem jako królowej JejMci ś. p. Renacie Ceciliej aby naznaczona była, iuribus et oneribus Reipublicae tum et advitalitatibus nec non iure haeredum in Danielow per omnia semper salvis. **15.** Kwarta także dupla aby z dóbr tych wydawana była a pierwszą oprawę konstytucyą znieść i pacta matrimonii praesentis, żeby publice czytane były, nie pierwej jednak na tę reformacyę pozwolą pp. posłowie, aż król IMć cudzoziemców z Korony wyść rozkaże, wojsko rozpuści i wojny skutecznie zaniecha. **16.** Desiderium króla IMci, jako już raz pozwolone, tak aby wydawane rzeczą samą od wszystkich województw było instabunt pp. posłowie z takąż jako jest o reformacyej napisana kondycyą. **17.** Obchodziło to zawsze Rzptą, kiedy cudzoziemcy przy dworze pańskim zagęszczali, prosić będą pp. posłowie aby król IMć narodów, którym szczęśliwie panuje, ministeria dedignare nie raczył a cudzoziemców od boku swego także i królewicza IMci amovere chciał. A ponieważ królewicz IMć in spem regni, felici daj Boże omine, succrescit, włożą się w to pilnie pp. posłowie, aby J. kr. Mć szlachcica polskiego człowieka godnego

i bez nagany do instytucyej królewicza JMci admovere raczył. Jeśliby też kiedy cudzoziemców za konsensem Rzptej do wojska zgromadniej zaciągać przyszło, aby wielkie pułki nie bywały a officerowie tak wielkiej jako i mniejszej [buławy] szlachta polska albo litewska et ex provinciis coronae annexis bywali. **18.** Posag księżny JMci Nayburskiej, ponieważ tak ciężkich Rzptej czasów aby miał oddany żadnego nie widzimy sposobu, prosić będą pp. posłowie, aby księżna JMć feliciora Reipublicae chciała exspectare tempora. **19.** Dla postanowienia mennice aby moneta drobna mogła być szczero srebna, mają być na sejmie wysadzeni komissarze iurati ex utroque ordine cum absoluta facultate najwięcej osób dziesięć, a do takowego postanowienia szlachta bene possessionati ex publico salariati i przysięgli iuxta rotam na sejmie concipiendam, którzyby wardaginów pilnowali mianowani być mają, to opatrzywszy, jeżeliby poprawa mennicy do skutku swego przyszła, aby na potem dobrej monety z państw koronnych nie wywożono, więc i o sposobie wygubienia złej monety inire rationes potrzeba a mennice tym sposobem w rezę swoję wprawionej dyspozycya przy JW IMci p. podskarbim wielkim koronnym zostawać ma. **20.** Częstokroć doznawamy, że na komissyach facilitate iudicum uszczuplają się grunty dóbr Rzptej, zaczem potrzebną rzecz rozumiemy, aby na potem między punkta przysięgi senatorskiej i urzędników ziemskich przysięgłych i ten włożony był, comissiones iuste expedire, a urzędnicy nie przysięgli aby ad quemvis comissionis actum przysięgali. **21.** Na komissyą szybu pod Wieliczką JW. IMci p. wojewody krakowskiego[1]) pozwalamy, na insze jednak kommutacye, lenna, wszytkie ogółem szlachectwa, indigenaty, które na sejmikach nie proponowane, konstytucye z summy i ciężary jakiekolwiek na dobra Rzptej zaciągające artykuły albo sposoby, któreby miały praeferre speciem novitatis i dawać okazyą odmianie praesentis Reipublicae status, żadną miarą nie mają pozwalać pp. posłowie. **22.** Jako wiele Rzptej należy na uprzejmej civium zgodzie i konfidencyej, nietylko dawne ale i codzienne prawie wywodzą przykłady. Przetoż wkładamy to na pp. posłów naszych, aby singulari et omnimoda sollicitudine koło tego chodzili, jakoby króla JMci do tego przywiedli, aby nie tylko regio ale i paterno animo powag magestatu swego dla całości tej Korony od Pana Boga na się włożoną interponere a książęcia JMci wojewodę ziem ruskich i IMci p. Alexandra Koniecpolskiego chorążego koronnego ad deponendum, które między Ich Mciami zaszły inimicitias miłościwie przywieść raczył. **23.** Iż WJMć p. kasztelan przemyski[2]) dla przedłużenia sejmiku w Wiszni na początek rezydencyej swojej zjachać nie mógł, tedy włożą się w to pp. posłowie, żeby lubo po zaczęciu rezydencyej później przyjedzie, aby żadne peny na nim extendowane nie były. **24.** Siła Rzptej należy na porządnem zachowaniu pakt z postronnymi narody zawartych, przeto jakikolwiek jedno poseł z paktami przyjedzie, aby one przepisawszy oryginały zaraz do skarbu oddawano, pakta też wszystkie perpetua aby z podpisami JMci księdza arcybiskupa gnieznieńskiego i sześci Ich Mci pp. senatorów, także marszałka poselskiego i sześci posłów do druku podane były, aby co się w nich zawiera wszyscy obywatele koronni wiedzieć mogli, a któreby sine istis solennitatibus znajdowały się, do tych dotrzymywania Rzpta nie będzie powinna. **25.** Ich Mcie pp. bracia religiej greckiej disunici aby wedle praw dawnych we wszytkich pretensiach swoich gruntownie uspokojeni byli postarają się omnimode pp. posłowie. **26.** Po wielekroć z sejmiku naszego zalecone bywały zasługi IMci pp. Jana Adama Stadnickiego podczaszego krakowskiego, którego same moskiewskie przez rodzica sławnej pamięci znaczną dóbr dziedzicznych utratą uczynione zaciągi dosyć zalecone być miały, a że dotąd jeszcze przyczyna nasza żadnego nie odniosła skutku, prosić będą J. kr. Mci pp. posłowie, aby go na miłościwem baczeniu swem pańskiem mieć raczył. **27.** Mota jest od niedawnego czasu pp. posłom województwa ruskiego o miejsca w izbie poselskiej od pp. posłów województwa kijowskiego kontrowersya, która że jest przeciwko dawnemu zwyczajowi i przez dekret izby poselskiej viritim ferowany województwu ruskiemu przysądzona, dabunt operam pp. posłowie, aby lege lata uspokojona była. **28.** Za prośbą koła naszego p. Janowi z Pleszowic Fre-

---

[1]) Stanisław Lubomirski. [2]) Felicyan Grochowski.

drowi sędziemu ziemie przemyskiej wydana jest z kancellaryej J. kr. Mci na uznanie kosztów i nakładów, które na budowanie mostu na rzece Wiarze i na naprawę przejazdów i dróg w majętności swojej dziedzicznej wsi Rubieszowicach co rok waży rewizya, która iż na gruncie przez osoby prawem opisane opisana jest, zlecamy pp. posłom naszym, aby na sejmie teraźniejszym omnimode starali się, aby ta rewizya konstytucyą aprobowana i przywilej według niej z warunkiem, iż ni od kogo in dubium wokowany nie będzie wydany był. **29.** Zlecając po dwa sejmy pp. posłom naszym, żeby plac Zupa nazwany w mieście Przemyślu od J. kr. Mci godnej pamięci WJMci p. Jakubowi Maximilianowi Fredrowi referendarzowi koronnemu konferowany za zgodą wszech stanów prawem dziedzicznem temu p. referendarzowi był utwierdzony, na co że zgoda izby poselskiej po dwa sejmy stawała, kiedy jednak na sejmie millesimo sexcentesimo quadragesimo secundo sama tylko obrona stanęła, świeżo zaś przeszły nie doszedł, dla tegoż dotąd ten zgodnie namówiony artykuł in volumen legum nie jest inserowany, teraz za nowym przywilejem J. kr. Mci rodzonemu godnej pamięci JMci p. referendarza koronnego IMci p. Janowi Fredrowi sędziemu ziemie przemyskiej ten plac dostał się, mając w oczach diu meritos tak w Rzpltej jako i w województwie naszem sławnej pamięci IMci p. referendarza koronnego p. sędziego przemyskiego, który po dziś dzień nam meretur, zlecamy pp. posłom naszym, żeby dwóch sejmów zgodne pozwolenie izby poselskiej a nasze singulare postulatum do skutku przywiedli, żeby perpetuis temporibus ten plac konstytucyą sejmową p. sędziemu przemyskiemu et posteritati jego utwierdzony był, o co serio starać się mają Ich Mć pp. posłowie nasi. **30.** Pieniądze podwodne gdzie się obróciły dowiedzą się pp. posłowie. **31.** Niedochodzenie egzekucyej powszechna jest prawie wszytkich obywatelów koronnych skarga, w czem żeby lenimen słuszne uskarzającym [się] dane być mogło, postarają się pp. posłowie, aby był sposób dostatecznie namówiony, jako sobie w tych egzekucyach pp. starostowie postępować mają. Zabieżeć i temu potrzeba, aby z kancelaryej glejtów mimo prawo nie wydawano, gdyż to wielką remoram sprawiedliwości przynosi. **32.** Monopolia i przekupowania wszelakie jako szkodliwe, aby zabronione były sub paena peculatus in iudicio tribunalitio inter causas officii ad instantiam cuiusvis irroganda, urgebunt pp. posłowie. **33.** Urzędy wedle praw i statutów umniejszane i przyczynione być nie mają, a w których elekcya idzie, te przy dawnym zwyczaju niech zostawają, tego dołożywszy, jeśliby kto pierwej ważył się uprosić przywilej, niż kandydatem zostanie, ipso facto nie ma być capax tego urzędu. **34.** Dzielność w sprawach rycerskich IMci p. Jerzego Rzeczyckiego starosty urzędowskiego wiadoma, a że żadnej dotąd nagrody nie odnosi, prosić J. kr. Mci, aby przy okazyach miłościwe baczenie nań mieć raczył. **35.** Kwarta na armatę pozwolona niech in suo vigore zostawa, tylko żeby ich na potem nie dawano do rąk, jedno tych, którzyby proporcyonalną w sumie possessyą mieli; z przeszłej aby kwit dostateczny potomkowi nieboszczyka p. Grodzickiego, aby był dany praevia calculatione. A z tej armaty także i apparatus do niej należących in privatos usus nic obracać nie ma i jeśliby co obrócono, magistratowi artilleriae na liczbie nie ma być przyjmowano. **36.** Składne winne ponieważ podwyższone jest, pytać się będą pilno pp. posłowie, jeżeli jest w nim jaka aukcya i de praeteritis na żadną defalkatę pozwalać nie mają, a in posterum aby absolute w dyspozycyej IMci p. podskarbiego zostawała. **37.** Iż aequalitas w jednej Rzptej anima est concordiae ciężka rzecz jest i świątobliwym w niej związkom przeciwna, że ani do suplementow ani do żołdu kozackiego, ani do upominków tatarskich W. księstwo litewskie nie przykłada się, postarają się pp. posłowie, aby Ich Mć pp. bracia nasi W. księstwa litewskiego braterskiego tego subsidium nam nie denegowali. **38.** Wnosił skargę w pośrodek koła naszego IMć p. Olewiński obywatel ziemie lwowskiej, iż przeciwko konstytucyom anni millesimi quingentesimi octuagesimi octavi i millesimi sexcentesimi primi, millesimi sexcentesimi septimi o zamknięciu exekucyej w województwach ruskim i podolskiem uczynionym[1]), dany jest przywilej na majętność jego w województwie podolskiem

---

[1]) Por. wyżej Nr. 223. artykuł 64.

leżącą, o którą przed tem nigdy antecessor jego nie był inkwietowany, w której sprawie nakazana była inquisitio na sejmie anno millesimo sexcentesimo quadragesimo primo i termin onej naznaczony per inquisitores, który termin za niezjechaniem pp. inquisitorów desertowany, a potem we dwie lecie wydane mandaty prywatne post terminum desertatum inquisitory insze naznaczywszy, którzy zjachawszy privata autoritate inkwizycyą wywiedli, sprawę na sejm odesłali, co iż przeciwko wyraźnemu prawu, zlecamy pp. posłom, aby ta posterior inquisitio, jako nie swego czasu nie według dekretu sejmowego wywiedziona, in toto zniesiona była i naznaczenie tego terminu żadnej wagi mieć nie mogło. **39.** Wielkie stąd rosterki między obywatelami dzieją się, że przeciwko prawu i zwyczajom zgorszeniem wszystkich na jedneż daniny albo urzędy po kilka przywilejów z kancelaryej wychodzi, postarają się pp. posłowie, aby tego więcej nie bywało, ponieważ dzieje się to z wielką powagi samego króla IMci ujmą. **40.** Konstytucya anni 1618 o najazdach multańskiej i wołoskiej ziemie[1]) w tem niech będzie poprawiona, aby nie instygatorowi tylko, ale każdemu o to wolno było pozwać. **41.** Zagęszczają się z niemałą Rzptej szkodą retenta, iż sprawy fisci z remis na sejm przypadające niedochodzą; starać się będą pp. posłowie, aby te remisy na trybunał radomski znowu odesłane były, a potem już ani te, ani żadne insze na sejm nie były odsyłane, ale tam et per definitivam sententiam omnino determinowane zostawały. **42.** I to jest z niemałym skarbu pospolitego uszczerbkiem, iż induktę niektórzy privati różnymi morantur sposoby, aby kupcy wszystcy nemine excepto nie respektując na żadne elibertacye i serwitoraty one płacili i które sprawy ratione indukty już toczą się, aby sądzone bez wszelakich dilacyej były, starać się będą pp. posłowie. **43.** Roki ziemskie sanockie, które post Laurentii sądzą się, aby na potem post festum S. Trinitatis sądzone bywały, pp. posłowie starać się mają. **44.** Zawodzą się tem częstokroć rachunki powolnych podatków, że na co inszego je uchwaliwszy, na co inszego wydajemy, co aby się uprzątnąć mogło, postarają się pp. posłowie, żeby starostwo jakie dobre na posły cudzoziemskie było naznaczone, które w administracyej IMci p. podskarbiego koronnego zostawać ma, a rachunek z jego intraty na każdym sejmie żeby czyniony był. Która intrata na nic inszego obracana będzie, tylko na posłów za takowymże, jako jest o kwarcie opisanym warunkiem. **45.** Opowiadali nam IchMć pp. pisarze przemyski ziemski i grodzki ziemski, iż troje ksiąg [ziemskich] vetustate et usu napsowane, grodzki iż za przeszłych antecessorów akta przez lat dwadzieścia ani wpisane, ani skorygowane są, providebunt IchMć pp. posłowie, aby tak przepisanie tamtych jako i dopisanie tych prawem warowane było i na to koszt obmyślony. **46.** Zagęściło się to, że ludzie viles passim pozwami zadwornymi albo sejmowymi szlachtę w sprawach sądom trybunalskim należących et in simili już od trybunału zwyczajnie sądzonych, na sądy sejmowe albo zadworne evocant, tedy iż to vergit in diminutionem praerogativae stanu szlacheckiego et in convulsionum decretorum tribunalitiorum, pp. posłowie nasi o to się starać będą, aby takowe pozwy i mandaty tam ad praesens jako też in futurum z kancelaryej króla IMci nie wychodzili, a jeżeli jakie eo nomine wyszły, ut nullitati subiaceant, a takowy szlachcica extra forum evocans, aby karan był paena quingentarum marcarum et sessione turris duodecem septimarum. **47.** Prolongacya trybunału wielom się zda być niewygodna, zaczem na dalszą nie mają pozwalać pp. posłowie. **48.** Przełożył był w kole naszem IMć p. Maciej Rybiński jako wielkie ponosi koszty na naprawę mostów we wsi swej dziedzicznej Byszkowicach, którędy gościniec główny idzie, a częstymi wywozami soli skarbowej J. kr. Mci zepsowane częstej naprawy potrzebują, a że szczupłe myto pozwolone, na to żadną miarą nie wystarczy, gdyż ich jest trzy, czego i samiśmy dobrze wiadomi, postarają się IchMć pp. posłowie, aby pułgroszkiem myto nad pierwsze podwyższone było. **49.** Iż wielka się dzieje bene de Republica meritis krzywda, że wójtostwa onym dane starostowie sobie inkorporują i violenter w iurysdykcye i prowenta ich wdzierają się i uzurpują sobie, przeto zabieżeć temu IchMć pp. posłowie mają i serio w to się włożyć, iż jeżeliby który starosta któregokol-

[1]) Vol. l. III, 323 t. paena na tych, którzyby wołoską i multańską ziemię najeżdżali.

wiek z pp. wójtów z okazyej dochodzenia krzywd swych albo poddanych J. kr. Mci ukrzywdził, sive personam ipsius violaverit, albo krzywdę jaką in bonis ipsi collatis intulerit, taki aby pro qualitate delicti paenas luat in foro competenti. **50.** Siła ujmy świętej sprawiedliwości dzieje się, że konstytucya anni 1601 o rozgraniczeniu między województwem bełzkiem a ruskiem [1]) do effektu nie przyszła i dotąd niektórzy umykają świętej sprawiedliwości, dlatego mają się pilnie o to starać IchMć pp. posłowie nasi, aby z sejmu naznaczeni byli pp. komisarze do skutecznego rozgraniczenia. **51.** Iż majestaty pańskie jako sprawiedliwością wspierają się, tak ex clementia nietylko ozdobę, ale i utwierdzenie mają, prosić będą pilnie IchMć pp. posłowie J. kr. Mci za p. Piotrem Grodzickim i inszymi dekretem z sejmu przeszłego in paena infamiej skazanymi, aby pro clementia regia onym występek ten condonare, a samych do honorów ich miłościwie przywrócić raczył, stronie prout de iure venerit salvam viam agendi zostawiwszy. **52.** Sprawa IMci paniej Heleny Sapieżynej, kasztelanki wileńskiej z IMcią p. starostą wołczańskim [2]) aby na pozwy ziemskie sądzona była, przyczynią się pp. posłowie; ponieważ w kancelaryej litewskiej mandatów wydać nie chcą, a sprawa jest sierocinna. **53.** OO. Jezuici lwowscy majętność pewną w powiecie włodziemierskim za sumę czterdziestu i półtrzecia tysięcy w ręce szlacheckie za konsenzem Sacrae Congregationis Cardinalium jako Concilii Tridentini interpretum iure perpetuae donationis puścili, aby na to miejsce w ziemi lwowskiej wolno im było majętność za trzydzieście tysięcy zł. kupić, postarają się pp. posłowie, aby consensum ordinum na to otrzymali, ponieważ i słuszność sama, gdyż to raczejby kommutacyą niż kupnem rozumieć by się miało, więc że i za mniejszą sumę niż przedali kupić chcą. **54.** Summę na zapłatę wojskową proportione inszych województw mają pozwolić pp. posłowie, de genere jednak podatków i o poborce na sejmik nasz odłożą. A jeżeliby względem zapłaty wzięła sobie która ziemia do braciej absolute, toż i oni uczynić będą powinni.

P e t i t a.

55. Miasto Przemyśl przez ustawiczne przechodzących chorągwi stanowiska także różne iurysdykcye prawie w niwecz już zniszczało tak, że obywatele na różne sądy a pogotowiu na kontrakty zjeżdżający tak w stanowiskach, jako et in victualibus żadnej nie mogą mieć wygody, włożą się w to pp. posłowie, aby tak od stanowisk jako i od wszelakich penitus stacyi lege publica uwolnione były i podany sposób, aby ta pluralitas iurisdictionum za nierządem do ostatniego wyniszczenia miasta nie spustoszyła. Także o cło przywilejem Zygmunta Augusta pozwolone, a za odwróceniem na Jaworów gościńca miasta ich niedochodzące, aby je mogli przy grobelnem jaworowskiem wybierać. **56.** Iż IMć p. kasztelan wiski [3]) pod Kornałowicami na rzece Dniestrze most dla przejeżdżających sposobności postawić chce, aby rewizorowie naznaczeni byli, postarają się pp. posłowie. **57.** Wniosą także prośbę naszę za p. Sokołem i p. Kosakowskim, aby od infamiej uwolnieni być mogli stronie dosyć uczyniwszy. **58.** Babica, Dobromil, Nowe miasto Bybel, Nowotaniec, Biercza, Rudki, Tarnów, miasta aby składy winne mieć mogły. **59.** Przyczynią się też IchMć pp. posłowie do J. kr. Mci za p. Piotrowskim, aby za szwanki swoje na wojnie moskiewskiej odniesione, więc i więzienie, które tamże kilkoletnie a srogie cierpiał, mógł odnieść w ostatecznym niedostatku swoim szczodrobliwej łaski J. kr. Mci podźwignienie. **60.** Za p. Zaleskim [a]) aby od deklaracyej przez IMć niegdy p. Ligęzę podskarbiego niegdy koronnego podanej authoritate conventus uwolniony być mógł, włożą się pilno pp. posłowie. A iż niektóre miasta w różnych województwach do tego czasu zatrzymały czopowe, exekucyą IchMć pp. posłowie aby obmyślili, żeby w tej mierze nie szkodował tak bardzo. **61.** Uskarzali się pp. Sozańscy, że sprawa ich z ks.

---

[1]) Vol. leg. II, 1505 t. Rozgraniczenie obywatelów woj. ruskiego, bełzkiego. [2]) Sapieha. [3]) Wojciech Alexander Przedwojowski.

a) Falejskim L.

władyką przemyskim po kilka to już sejmów zwłokę odnosi, co im jako chudej szlachcie bardzo ciężko być musi; przyczynią się IchMć pp. posłowie, aby na tym sejmie skończona być mogła. Franciszek Dubrawski, marszałek sejmiku wysznieńskiego.

Castr. Leop. Rel. 396 p. 2566—2587; Castr. Sanoc. 159 p. 3073—3087; Fasc. Cap. C. San. 99 p. 1427—1440 koniec zaś na p. 1403; Castr. Prem. 372 p. 2400—2415; Ręk. B. Ossol. 3566 p. 194 v. — 198 tudzież ibidem p. 200 v. — 206 v.

228.

W Wisni, 10. stycznia 1647.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się do Wisnie na sejmik relationis, który unanimi consensu zleciwszy Ich Mciom pp. posłom naszym na sejm przeszły z koła naszego wyprawionym w niedziele immediate cztery nam po sejmie przynieść, na którymbyśmy o zapłacie wojsku J. kr. Mci i Rzpltej sposób i podatki obmyśleli, stosując się do zgody inszych województw, tedy otrzymawszy dostateczną relacyą od IMciów pp. posłów naszych, iż nam to i z samej świeżo przeszłego sejmu konstytucyej luculenter patet, że wszystkie województwa na zapłatę wojsku Rzpltej podymne jedno ex nunc wydać przyobjecali, drugie do braci sobie wzięli, my przezierając się w tem dobrze, jako żołnierz angustiatus za kilkuletnią niepłacą i życząc aby emeritum stipendium mógł co prędzej otrzymać, jakośmy zlecali Ich Mciom pp. posłom naszym, aby do zgody inszych województw przychylali się, tak na teraźniejszym sejmiku naszym ochotnie do zapłaty wojska J. kr. Mci i Rzpltej przystępujemy, pewni będąc, że z relacyej Ich Mciów pp. posłów naszych na teraźniejszych sejmikach uznawszy własną potrzebę tego inne województwa za pokazaniem na blisko przeszłym sejmie przez JW. IMć p. podskarbiego koronnego[1]) tak wielkiego długu wojsku Rzpltej, summę dwojgu podymnemu korespondującą równo z nami oraz wydać i do Lwowa pro ultimis diebus Januarii anni praesentis na zapłatę wojsku odwieść rozkażą, tedy tymże sposobem skłaniając się do powszechnej zgody zapłatę wojsku i podatki ex nunc takowe naznaczamy. Ponieważ na sejmie quocumque genere podatków byle tylko podymnemu summa korespondowała wydać pozwoliły wszystkie województwa, tedy ziemia lwowska z retent przeszłego czopowego ziemie swej, które się skończyło in anno millesimo sexcentesimo quadragesimo sexto, a czegoby nie dostawało i z nowego, które w tej ziemi a prima Octobris anni praeteriti currere poczęło wydać na zapłatę wojsku tak wiele, jakoby summę dwojgu podymnemu korespondującą ziemie lwowskiej wynosiło pozwala, aby IMć p. pisarz ziemie lwowskiej pro ultimis diebus Junii do rąk JW. IMci p. podskarbiego koronnego takową summę oddał onemu naznacza. Warujemy to sobie przy tem, ponieważ teraźniejsze czopowe ziemie lwowskiej a prima Octobris anni praeteriti zaczęło się, chociażby sejm przyszły ordynaryjny w takowym miesiącu nie był złożony, ma nasze czopowe ziemi lwowskiej currere aż do dwóch niedziel po skończeniu tamtego sejmu sześć niedzielnego ordynaryjnego. **2.** Ziemia przemyska. Stosując się do uniwersału na przeszłym sejmie na podatki Rzpltej na zapłatę wojsku uchwalonego, sumę korespondującą dwojgu podymnemu wydać takim sposobem się deklarują. Naprzód poborów dwa pozwala, do których poborcę IMć p. Grochowskiego wojskiego samborskiego naznacza, który praevio iuramento w grodzie przemyskim w mieście Przemyślu powinien sexta Martii począć te dwa pobory wybierać, nie oddalając się nigdzie z Przemyśla one continue od poddanych tak królewskich jako i slacheckich odbierać aż do poniedziałku środoposnego. Tenże pomieniony

[1]) Jan Mikołaj Daniłowicz.

IMć p. poborca wybrawszy wzwyż mianowane pobory pro ultimis diebus Junii na zapłatę wojsku Rzpltej sumę z tych dwóch poborów jednemu podymnemu korespondującą do Lwowa odwieść i do rąk JW. IMci p. podskarbiego koronnego oddać, a jeżeliby pro tempore assignato do Lwowa nie stawił się z tymi pieniądzmi IMć p. poborca, powinien się o to w grodzie proprii districtus ad cuius visinstantiam sprawić peremptorie sub paenis in legibus sancitis a rachunek z tych poborów na sejmiku przed sejmem sześć niedzielnym ordynaryjnym uczynić będzie powinien. **3.** Taż ziemia przemyska dosyć czyniąc menti legis oraz i drugą summę podymnemu drugiemu korespondującą, takim sposobem naznacza: IMć p. Kasper Wojakowski podstoli ziemie przemyskiej, lubo mu jeszcze nie expirował czas administracyi czopowego, które w ziemi naszej przez lat trzy trzyma, i aż duodecima Julii anni praesentis jemu wychodzi, a to wygadzając tak prędkiej zapłacie wojsku na dwoje lecie a duodecima Julii anni praesentis po sobie będących toż czopowe ziemi naszej cum melioratione summae arenduje. A że tylko dwadzieścia półczwarta tysiąca przed tem dawał na rok, teraz dwadzieścia pięć tysięcy zł. quotannis oddawać się deklaruje, na teraźniejszą zaś zapłatę wojsku oraz dwadzieścia tysięcy zł. na rok przyszły administracyej swojej, który się zacznie die duodecima Julii anni praesentis, kończyć się będzie tegoż dnia in anno millesimo sexcentesimo quadragesimo octavo ex nunc dać i do Lwowa pro ultimis diebus Junii odwieść objecuje. Na drugi zaś rok IMć p. administrator ziemie naszej powinien czopowe będzie wydawać tym sposobem: do tej sumy jednorocznej której się podjął IMć p. podstoli z arendy czopowego oddawać zł. p. dwadzieścia i pięć tysięcy, przyłożywszy resztę pięć tysięcy zł. która przy IMci p. administratorze zostanie ab anno millesimo sexcentesimo quadragesimo septimo, a pocznie się rok drugiej administracyej duodecima Julii roku quadragesimo octavo od tej sumy dwudziestu tysięcy, którą na zapłatę wojsku do Lwowa odwiezie, tedy te tysięcy pięć przyłożywszy do owej summy, które pro anno quadragesimo octavo z arendy czopowego IMć powinien oddać, wyniesie zł. p. trzydzieście tysięcy. Powinien tedy IMć p. administrator pierwszą ratę roku tego, to jest dziesięć tysięcy zł. p. do rąk IMci p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego i szafarza ziemie przemyskiej pro duodecima Julii anni millesimi sexcentesimi quadragesimi octavi za kwitem IMci oddać; drugą ratę także dziesięć tysięcy zł. wynoszącą primis diebus Januarii anni millesimi sexcentesimi quadragesimi noni do rąk IMci p. szafarza za kwitem IMci tenże IMć p. administrator oddać powinien. Trzecią ratę przy expiracyi arendy dziesięć tysięcy zł. die duodecima Julii anni millesimi sexcentesimi quadragesimi noni IMć p. administrator do rąk tegoż IMci p. szafarza ziemie przemyskiej za kwitem IMci oddać powinien. IMć p. szafarz ziemie przemyskiej odebrawszy te trzydzieście tysięcy od IMci p. administratora czopowego, ni nacz inszego tej summy ani ogółem ani częściami jeno na to, na co będzie zgoda i zezwolenie sejmiku tutecznego obywatelów ziemie przemyskiej wydawać powinien. Waruje sobie IMć p. administrator czopowego ziemie przemyskiej casus fortuitos, strzeż Boże nieprzyjaciela koronnego, morowego powietrza, zniszczenia przez ogień miast i miasteczek, przezcoby musiała być diminucya proventu czopowego, iż za uskarzeniem się na to w kole naszem przez Jego Mcię a zesłaniem z koła tego Ich Mciów pp. deputatów, którzyby evidentiam rei et veritatis uznawali, tedy za doskonałą deklaracyą przez Ich Mciów pp. deputatów uczynioną przed nami w kole tem, iżby się jakie ujmy podatków czopowego w ziemi przemyskiej najdować miały, jakoby assereret IMć p. administrator, powinni będą Ich Mci pp. obywatele ziemi przemyskiej secundum ius et aequum defalkować IMci p. administratorowi. A że na sejmiku in anno millesimo sexcentesimo quadraqesimo sexto secunda Januarii za tegoż IMci p. administratora uskarzeniem się, że przez różne calamitates miast sumy takowej jakowej się podjął z arendy czopowego przeszłych lat wydawać nie wybrał, naznaczeni byli z koła naszego Ich Mcie pp. deputaci do uznania i likwidacyi tego, dotąd na to nie zjeżdżali, tedy tychże Ich Mciów i teraz do tego naznaczamy, absentia unius non obstante i, aby jako na przeszłym sejmiku czas był naznaczony w tym roku w tymże czasie do miasta Przemyśla zjechali, Ich Mciów użyliśmy. **4.** Ziemia sanocka stosując się do konstytucyi sejmu przeszłego i do uchwały ziemie lwowskiej i przemyskiej na teraźniejszą zapłatę

wojsku Rzpltej summę dwojgu podymnemu korespondującą poborami półczwartą oddać się obowiązuje. Poborce do tego obiera i naznacza IMci p. Wacława z Brzeziec Brzyskiego. Pomieniony IMć p. poborca praevio iuramento w grodzie sanockim zjechawszy pro die sexta Martii do Sanoka tak w exakcyach czasu jako i w odwozie do Lwowa i oddawania z tych poborów liczby na sejmiku, a jeśliby reszta jaka była tych poborów oddania do IMci p. szafarza ziemie sanockiej, tak a nie inaczej ma się sprawić, jak IMć p. poborca z ziemie przemyskiej, we wszystkich punktach i klauzulach nic nie excypując. 5. A że ziemia lwowska i przemyska na teraźniejszym sejmiku czopowe ziem swoich po expiracyi czasu tego, które ziemi lwowskiej już wyszło na sejmiku przeszłym duodecima Januarii toż czopowe na dwie lecie IMci p. Ożdze pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu do tego czasu jako się wzwyż mianowało w administracyą puściły, ziemia zaś przemyska na teraźniejszym sejmiku a duodecima Julii anni praesentis IMci p. Kacprowi Wojakowskiemu, podstolemu ziemie przemyskiej na dwie lecie prolonguje vigore laudi praeteriti sejmem approbowanego, tedy my obywatele ziemi sanockiej, lubo nam jeszcze IMć p. administrator czopowego ziemie naszej rachunki z przeszłych lat administracyi swojej uczynić powinien nie uczynił, tedy na sejmiku undecima Aprilis przypadającym w kole naszem luboli z koła naszego na tym sejmiku do tej liczby deputowanym rachunek uczynić IMć będzie powinien. A kiedy IMć już w dalsze dwie lecie następujące nie życzy sobie tej pracy ponosić, tedy na przyszłym da Bóg sejmiku po explanaciej, co się reszty przy IMci zostanie tamto oddać będzie powinien JMć p. administrator, gdzie uczynimy doskonałą obywatele ziemi saockiej namowę; warując to IMci p. dzisiejszemu administratorowi, iż spokojnie ma dotrzymać podług laudum na administracyą IMci zgodnie opisanym. A że JMć p. administrator przeszłych dwóch lat czopowego nie ma w czemkolwiek przeszkadzać, po expiracyej administracyi teraźniejszego administratora czopowego ziemi sanockiej, która przypada anno presenti die duodecima Iulii, użyliśmy IMci p. Kiliana Cieszanowskiego, aby tę prowincyą przyjął na się a na dwie lecie die duodecima Iulii anni praesentis bieżące wziął czopowe ziemie sanockiej w administracyą swoję, cum ea cautela, iż jeżeli JMć p. Cieszanowski sam go trzymać zechce, ma mieć sukkolektory przysięgłe, któreby praemisso iuramento niemniejszą sumę jemuż realiter co z prowentu czopowego ziemie sanockiej wybiorą oddawali. Wolno będzie arendować plus offerenti, byle non cum diminutione summae, ale jeślibyby większa być nie mogła przynajmniej z takową aukcyą, jako teraźniejszy IMć p. administrator one uczynił. Jakim zaś sposobem te raty iść mają i dokąd ich IMć p. Cieszanowski oddawać będzie powinien na sejmiku przyszłym die undecima Aprilis o tem mówić odkładamy. A IMć p. administrator we wszystkich kaucyach casuum fortuitorum referuje się do IMci p. administratora czopowego ziemie przemyskiej, na co my obywatele ziemie sanockiej na teraźniejszym sejmiku pozwalamy. 6. Uczyniwszy dosyć ziemie województwa ruskiego lwowska, przemyska i sanocka uniwersałowi przeszłego sejmu w pozwoleniu i dostatecznem naznaczeniu doskonałej ad mentem legis zapłaty wojsku, koekwując się z inszemi województwy, warują to sobie, iż jeżeliby województwa insze na zapłatę blisko przyszłą wojsku sumy jednemu podymnemu tylko korespondujące do skarbu koronnego pro diebus ultimis Iunii oddawać mieli, Ich Mć pp. administratorowie czopowego ziemie lwowskiej i przemyskiej, także Ich Mć pp. poborcy ziemie przemyskiej i sanockiej nie powinni jemuż sumę jednemu podymnemu korespondującą do rąk JW. IMci p. podskarbiego koronnego oddać a osobliwie IMć p. administrator czopowego ziemie przemyskiej zjechawszy się z IMcią p. poborcą we Lwowie tejże ziemie z summą dwojgu podymnem korespondującą mają się znosić z sobą, iż jeżeliby inszych województw tak administratorowie czo powego jako i pp. poborcy summę temuż jednemu podymnemu korespondującą do rąk JW IMci p. podskarbiego koronnego na zapłatę wojsku oddawali, tedy in quantumby z poborów nie wystarczyła summa jednemu podymnemu korespondująca, powinien IMć p. administrator czopowego z summy tej, którą z sobą przywiezie, p. poborcy dodać, wziąwszy na to od niego assekuracyą, żeby cale summa jednemu podymnemu ziemi przemyskiej korespodująca do skarbu na zapłatę wojska oddana była. A jeżeliby JMć p. administrator czopowego ziemie naszej w niedostatku i nieoddaniu inszych województw pozwolonych po-

zwolonych podatków na zupełną zapłatę wojska od JWIMci p. podskarbiego koronnego był requisitus, aby tę summę, którą vigore laudi nostri do Lwowa pro diebus designatis zapłaty wojskowej odwiózł, aby ją oddał do skarbu na assekuracyą IMci, tedy żadnym sposobem zastanawiając się praesenti laudo nostro nie powinien ich oddawać do rąk JWIMci p. podskarbiego koronnego, ale prosto ze Lwowa residuum summae do rąk IMci p. szafarza ziemie naszej oddać, z którą tak się ma IMci p. szafarz sprawować, jako wzwyż pomienionemi ratami. 7. A że i ziemia sanocka oraz sumę dwojgu podymnemu korespondującą do rąk IMci p. poborcy swojego oddawać się deklaruje, jemuż iniungit do Lwowa wszystkę sumę odwieść, przestrzegać będzie powinien IMć p. poborca tego, aby nie więcej nad to jako ziemia lwowska i przemyska do skarbu koronnego na zapłatę wojsku oddał, a residuum summy do rąk IMci p. szafarza ziemie sanockiej zawiózł i odliczył za kwitem IMci, IMć zaś p. szafarz niema jej ni nac inszego obracać, jeno gdzie będzie zgoda i zezwolenie obywatelów ziemie sanockiej na sejmiku przedsejmowym sześć niedzielnym generalnym. A te podatki które na teraźniejszym sejmiku postanawiamy, ponieważ ziemia lwowska do rąk JW. p. podskarbiego jako szafarza ziemie swojej oddać IMci p. administrowi czopowego ziemi lwowskiej naznacza waruje to sobie, aby ta suma vigore laudum lwowskiego przeszłego nie gdzie indziej, jenoż na samą zapłatę żołnierzowi kwarcianemu obrócona była. A dobrze żeby i od J. kr. Mci JW IMć p. podskarbi koronny był rekwirowany, aby lubo na własną potrzebę króla IMci lubo na posły cudzoziemskie albo też wyprawę posłów naszych ad exteros dał z podatków naszych, które będą w rękach JW. IMci p. podskarbiego koronnego pieniędzy, choćby też ex senatus consulto było, to compellatus IMci zasłaniać się laudo ziemie naszej, które vigore laudorum praeteritorum sejmem approbowanych, na teraźniejszym sejmiku stwierdzamy, żadnym sposobem ruszać ani dawać na żadną inszą rzecz, krom płacy żołnierskiej i na coby z sejmiku naszego naznaczono było pieniędzy naszych, nie powinien. Rachunek zaś tu na sejmiku przed nami przed sejmem sześć niedzielnym ordynaryjnym, jako in praeteritis laudis inszym Ich Mciom pp. szafarzom było iniunctum i dosyć temu uczynili uczynić IMci dosyć będzie powinien, a jeśliby się reszta jakakolwiek z tej sumy została, cale nam pro illo tempore rachunku ma być zatrzymana. Ziemia przemyska, sanocka ponieważ szafarzów swoich inszych mają WIMci p. Franciszka z Wielkich Kuńczyc Mniszka, kastellana sanockiego, przemyska IMć p. Jana z Pleszowic Fredra sędziego ziemie przemyskiej, tedy Ich Mć pp. poborcy ziem pomienionych i administrator czopowego ziemi przemyskiej już jako do skarbu koronnego servatis servandis, co się wprzód dołożyło summy wzwyż pomienionej do rąk JWIMci p. podskarbiego koronnego oddać powinni IMć zaś secundum intentionem universalium sejmu przeszłego powinien postąpić sobie z tymi pieniądzmi i kwity na te sumy które Ich Mć wnoszą do skarbu dać Ich Mciom. 8. Iż unanimi consensu p. poborców ziemie przemyskiej i sanockiej na teraźniejszym sejmiku obraliśmy warujemy to sobie, aby in posterum pluralitate głosów wolno nam było inszych obierać, ani to pro praeiudicato ma haberi. 9. Pokazują niektóre w różnych konstytucyach przeszłego sejmu impertimentia et non suo loco położone pewne punkta, które jako nam referowali Ich Mć pp. posłowie nasi, tak w izbie poselskiej jako i w senacie nie tylko non agitabantur ale o nich ulla mentio była, aby nullitati subiacerent, et in posterum paena sanctita tak na marszałka poselskiego jako na promoventes takie konstytucye były, więc i o złożenie sejmiku sanockiego, który per quendam errorem irrepsit w deklaracyą województwa naszego, przypomnieć na blisko przyszłym sejmiku die undecima Aprilis objecujemy za obszerniejszem zgromadzeniem naszem. De ulteriori securitate nostra przezirając się jako tę zimę stateczną od pogan mieć będziemy i jeżeliby skądkolwiek jakieżkolwiek niebespieczeństwa otwierały się, umowę z sobą dostateczną zachowujemy na tymże blisko przyszłym sejmiku. 10. Pozwolono było na sejmiku przeszłym IMci księdzu plebanowi wisinskiemu na posadzki kościoła, która za gęstymi sejmikami jest zepsowana złotych polskich tysiąc ze wszystkich trzech ziem dać i przy pierwszych podatkach teraz, jakowymby sposobem być miała ta suma księdzu plebanowi wydana, na przyszłym sejmiku o tem z sobą mówić objecujemy. 11. Zgodnie

tedy na teraźniejszym sejmiku naszym namówiwszy to laudum, stwierdzając go laudis praeteritis sejmem aprobowanych cokolwiek w nim jest od nas postanowiono, mamy we wszystkiem to sobie ztrzymać, zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby one ręką swą podpisawszy i pieczęć przyłożywszy do akt grodu lwowskiego przemyskiego i sanockiego podał. W Wisni decima Ianuarii anno millesimo sexcentesimo quadragesimo septimo. Andrzej z Nowotańca Stano podczaszy lwowski, marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. Leop. Rel. 397 p. 63—73; Castr. Sanoc. Rel. 160 p. 19—27; Castr. Prem. Rel. 373 p. 118—130. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 198—200.

229.

W Wisni, 10 stycznia 1647.

Laudum ziemian sanockich na wiszeńskim sejmiku celem poskromienia złodziei i zbójców w sanockiem.

1. My rady dynitarze urzędnicy i obywatele województwa ruskiego ziemie sanockiej na sejmik relationis IchMciów pp. posłów z sejmu przeszłego do Wisznie pro die octawa Januarii anno millesimo sexcentesimo quadragesimo septimo zjechawszy się, podlegając wielkim niebespieczeństwom od łotrostwa i rozbójników z pogranicza węgierskiego, dla tego, iż komissye z Węgrami na każdym prawie sejmie mianowane i postanowione do skutku nie przychodzą, to wziąwszy in cosiderationem, iżby tam to łotrostwo węgierskie nie miało do nas takowego przystępu, gdyby poddani nasi nie byli receptatores, zwodcami, pomocnikami i podobnymi tamtym łotrami, przetoż taki między sobą czynimy rząd, uchwałę i postanowienie: **2.** Aby każdemu z obywatelów sanockich duchownemu i świeckiemu cuiuscunque conditionis tak dziedzicowi jako i zastawnikowi, dzierzawcy i arendarzowi, nawet i ich poddanym, którzybykolwiek byli od łotrostwa, złodziejów i rozbójników uszkodzeni, gdy się dowie, że poddany czyj, tak duchownych, królewskich jako i świeckich, był winowajcą pomocnikiem, skodcą albo zwodcą na szkodę i na niebespieczeństwo, więc i przechowywacielem łotrostwa, wolno było pana jego dziedzicznego, dzierzawcę, zastawnika, arendarza nawet i urzędnika pozwać po grodu citatione litterali ad statuendum praedonem et praedones na querele tygodniem najbliższy przed terminem realiter in bonis przez woźnego pozew położywszy i relacyą położenia pozwu trzeciego dnia po położeniu w grodzie zapisawszy. Po którem położeniu będzie powinien każdy pan tak duchowny jako i świecki, dzierzawca dóbr królewskich, zastawnik, arendarz, nawet urzędnik, sołtysi i wójtowie takowych złoczyńców, o których pozwą, do grodu in primo termino peremptorie stawić sub taxa in citatione posita, a urząd grodzki ma z nich indilate absque figura iuris et appellatione sprawiedliwość czynić. Jeśli będzie miał nań aktor pewne dokumenta, proklamacye albo świadectwa, namniej dwóch ludzi wiary godnych, ma być statutus, na quaestie dany, które porządnie in loco secreto in praesentia tantum actoris et duorum scabinorum ex officio civili tum et vicesgerentis vel vicenotarii iurati mają być odprawowane i pilno a dostatecznie konnotowane i do ksiąg czarnych wpisowane i introligowane, które pro autenticis będą i z nich extrakty każdemu mają być wydane, a od takowych questiej tylką kopę od wszytkiego aktor u sądu ma położyć, co si varians vel contumax statutus videretur iterum et tertio ma repeti pro censura officii, a dopiero z takich quaestiej ma być sądzony i kondemnowany. Na któregoby zaś niebyło dokumentów, proklamacyej i świadectwa, takiemu expurgatio ma iść cum sex testibus ex communitate eligendis, quod sit iustus, bonae famae nec ulli suspicioni obnoxius. A któremu zaś będzie dana expurgatio drugi raz mu nie pójdzie, ale ma per actorem convinci. Jeśliby też na takowego lice jawne było, alboby był in manuali facto captus et comprehensus, takowemu żadne expurgacye nie idą, ale sine convictione ma być per sententiam iudicii seu officii scabinalis garłem karany, praemissis propter confessata, prout praemissum est torturis. **3.** Takowego też każdego złodzieja i szkodcę gdyby kto w majętności swojej na świeżym

uczynku albo w pogoni przy licu pojmał, wolno w majętności swojej tracić, nie stawiając go do grodu, oprócz żeby pan jego potrzebował tego aby był do grodu stawiony, chcąc niewinność jego pokazać, takiego najdalej do trzeciego dnia każdy do grodu stawić powinien, gdy będzie o to przez woźnego i szlachtę requisitus. Z którym urząd grodzki nie wydając go ad fideiussionem panu jego dziedzicznemu, absque iuris strepitu ma in recenti sprawiedliwość czynić i tamże zaraz ukrzywdzonemu wrócić juxta taxam officii. Jeśli się też niwinność jego pokaże, tedy ten co go pojmał, szkody które będzie juramento liquidował tamże zaraz nagradzać powinien, o czem na początku propozycyej ma być fideiussio albo cautio przez urząd rekwirowana. 4. A na kim będzie jeno powołanie ksiąg grodzkich pokazane, temu już żadne suffragia nie pójdą, ale mediante actoris convictione ma być karany. A na kim dwoje, tedy absque convictione non neglectis torturis; exekutorowi też od exekucyej najwięcej tyko kopa ma być dawana. Urząd też grodzki powinien będzie ad primam instantiam actoris et requisitionem zjechać albo vicesgerentem officii sui cum vicenotario iurato zasadzić. A przytem i officium scabinale civitatis do zamku sprowadzić, aby pojmanego i do grodu oddanego in recenti sądzono, aby w tem aktorowi zwłoka nie była. A wszytkiego kosztu i od exekucyej nie ma dać aktor tylko kopę. Więzienie warowne na te winowajce w grodzie ma być obmyślone i straż zamkową ma mieć IMć p. starosta, aby około tego kosztów aktor nie czynił. 5. Gdyby też uszkodzony, postrzegszy szkodników na gwałt zawołał w tejże wsi, albo pobliższej, drugiej i trzeciej, także miastach i miasteczkach, wszyscy na gwałt wypadać mają i rozbójniki albo złodzieje łapać i do grodu oddawać powinni, z tem wszytkim co się przy nich znajdzie, od czego gród nic brać nie ma, i rzeczy kradzione i odbite temu co jego będą wracać powinni, a takowych pojmańców etiam absque delatore omnibus reiectis exceptionibus na garle karać praeviis torturis. A któraby wieś albo miasteczko na gwałt nie bieżało i rozbójników nie imało, takowa szkodę ukrzywdzonemu płacić ma praevio iuramento iniuriati za pozwem także w grodzie na querellach absque appellatione. Toż się ma rozumieć i o tych wsiach, któreby szlaku na swoich torach przypędzonego słusznie i pokazanego nie wydali; pozwane do grodu przysiądz mają przez sześci mężow z gromady, których aktor obierze, że o złoczyńcy nie wiedzą, że go we wsi nie masz a przysiągszy szkodę skarżącemu się według taksy urzędowej nagrodzić. 6. Warujemy przy tem, aby chłopi nasi do Węgier tak na roboty jako dla inszych potrzeb bez listów panów swoich nie chodzili, a jeśliby przeświadczono pod którymkolwiek z nas, że jest taki poddany, który swawolnie bez listu pańskiego do Węgier zabiega, ma być za podejrzanego trzymany i wolno on jako i nawódcę i przewodnika pozwać któremukolwiek slachcicowi. 7. Także targów we wsiach bydła konie kupując aby nie czynili, panowie dóbr swoich dziedzicznych, panowie arendarze zastawnicy i dzierzawcy przestrzegać tego będą powinni. Dokładamy i tego, że za doiściem tego prawdziwem iżby z pod któregokolwiek nas rozbojem się który chłop bawił a potem powróciwszy pod swego pana chciał go jakimkolwiek sposobem przejednywać i pan przyjął go znowu pod się, tedy jeżeliby oń kto pozwał, jako o rozbójniku, powinien go do grodu ad primam citationem stawić. 8. Które to laudum i uchwała ziemi sanockiej aby tem większą wagę miało, na przyszłym da Bóg sejmiku 11 Aprilis przypadającym wyprawując pp. posłów naszych na sejm przyszły, aby sejmem approbowane było onym to zlecamy, i aby to było ręką IMci p. marszałka koła naszego podpisane i pieczęcią zapieczętowane i do grodu sanockiego podane i przez urząd publikowane, które we wszytkiem zachować chcemy, zachowując sobie wolną poprawę albo aukcyę laudi istius do sejmiku drugiego przed sejmem walnym przypadającego. Działo się w Wiśni die 10 Januarii roku pańskiego tysiąc sześć set czterdziestego siódmego Andrzej z Nowotańca Stano podczaszy lwowski marszałek sejmiku wiszeńskiego.

Castr. San. Rel. 160 p. 14—19. Pierwszy punkt tego laudum znajduje się w Castr. San. Rel. 198 p. 1148—1185. Jest to ekstrakt wydany na żądanie Franciszka Stadnickiego chorążego nadwornego w r. 1693. Rp. B. Ossol. 3566 p. 200—200 v. Drukowano laudum jako dodatek do rozprawy: Województwa ruskie w walce przeciwko opryszkom. Rozp. wyd. hist. fil. Akad. umiejęt. z r. 1907.

230.

W Wisni, 11 kwietnia 1647.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego, ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik wiszeński pro die undecima Aprilis zgromadzeni, wiadomo czynimy. Ponieważ wedle laudum naszego w Wisni dnia dwunastego maja w roku tysiąc sześćset czterdziestym trzecim uchwalonego[1]) summa czworgu podymnemu korespondująca na desiderium J. kr. Mci zgodnie od nas pozwolona, a za asygnacyą J. kr. Mci do rąk JW. pana Mikołaja z Żurowa Daniłowicza podskarbiego w. koronnego na zapłacenie rzetelnego długu IMci naznaczona dotąd zupełnie oddana nie jest, tedy powagą teraźniejszego sejmiku naszego iniungimas IchMciom, którzy to powinni byli uczynić już dawno, aby residuum summy do ośmidziesiąt tysięcy sta i ośmnastu zł. niedochodzące takim sposobem na czasy w tem laudum naszem naznaczone, za kwitami ręcznymi IMci p. podskarbiego realiter et effective zapłacili. 2. To jest IMć p. Zygmunt z Pleszowic Fredro stolnik ziemie sanockiej zł. p. siedm set względem furmanki dwuletniej na niedzielę przewodnią blisko przyszłą w roku teraźniejszym [2]), także IMć p. Kacper Wojakowski podstoli ziemie przemyskiej na tenże dzień zł. p. cztery tysiące sześć set dwadzieścia i siedm groszy siedmnaście, pieniędzy czternaście, ostatek zaś, to jest siedm tysięcy sto trzydzieście i jeden zł. we wtorek po św. Agnieszce bliższy w roku tysiąc sześćset czterdziestym ósmym przypadającej durantibus iudicio terrestri vel positione actorum w Przemyślu, co obadwa IchMcie powinni uczynić będą pod winami prawem koronnem contra retentores contributionum publicarum uchwalonemi. In defectu vero satisfactionis tak IMć p. stolnik sanocki jako i IMć p. podstoli w trybunale którymkolwiek koronnym ex delatione thesauri ad instantiam instigatoris iuris causarum fisci peremptorie respondere sprawić się mają. 3. A my wzwyż mianowane kwity ręczne IchMciów p. podskarbiego koronnego przy czynieniu nam rachunków obiema IchMciom za gotówkę pieniądze przyjąć będziemy powinni i przyrzekamy. A dla lepszej wagi laudum to zgodnie postanowiwszy IMci p. marszałkowi naszemu także IchMciom pp. senatorom na ten czas będącym podpisać zaleciliśmy. Datum w Wisni roku tysiąc sześć set czterdziestego siódmego. Franciszek Dubrawski podkomorzy przemyski, marszałek koła wiszynskiego, Franciszek Mniszek kastellan sandecki, Wojciech Alexander Przedwojowski kastellan wiski, Jan Fredro sędzia ziemie przemyskiej, Mikołaj Daniłowicz podstoli koronny, Andrzej Stano podczaszy lwowski, Kasper Wojakowski podstoli ziemie przemyskiej. Piotr Manasterski.

Castr. Prem. Rel. 373 p. 1170—1172.

231.

W Wisni, 11 kwietnia 1647.

Instrukcya sejmiku posłom na sejm.

1. Instrukcya sejmiku wisnienskiego IchMciom pp. Mikołajowi Ostrorogowi koronnemu, Andrzejowi z Nowotańca Stanowi lwowskiemu podczaszym ze lwowskiej, Franciszkowi Dubrawskiemu podkomorzemu ziemie przemyskiej, Andrzejowi z Pleszowic Fredrowi z przemyskiej, Mikołajowi z Zurowa Danielowiczowi podstolemu koronnemu, Marcinowi z Niedzielska Madaleńskiemu z sanockiej ziem na sejm trzyniedzielny w Warszawie dnia drugiego maja przypadający obranym posłom, dana w Wisni die 11 Aprilis millesimo sexcentesimo quadragesimo septimo. 2. Ustawi-

---

[1]) Por. wyżej N. 218. [2]) tj. 23 kwietnia.

czne J. kr. Mci p. n. m. o bezpieczeństwie i dobrze tej Rzptej obmyślowanie i perpes sollicitudo jako omnimodam merentur gratitudinem, tak za nie IchMć pp. posłowie przy przywitaniu i oddaniu wiernego poddaństwa naszego z powinszowaniem zdrowia dobrego i szczęśliwego na długie lata panowania uniżone J. kr. Mci uczynią podziękowanie. 3. Uweseliła niepomału jako wszytkich obywatelów koronnych tak i województwo nasze benigna J. kr. Mci facilitas w odstąpieniu zawziętego i już prawie napiętego zamysłu wojny tureckiej na prośbę stanów oświadczona i rozpuszczeniem wojsk cudzoziemskich skutecznie potwierdzona, lecz że terret znowu tejże wojny obszerniejsza w instrukcyi perswazya, zlecamy IchMciom pp. posłom naszym, aby za pokazaną już dobrotliwość J. kr. Mci uniżenie podziękowawszy, prosili zaraz, żeby J. kr. Mć siebie samego i wszytkiej Rzptej in casum dare nie chciał, ale raczej przy deklaracyej raz Rzptej danej zostawać i cogitare super nos cogitationes pacis et non afflictionis raczył, którąby koniecznie za obwołaniem wojny tureckiej mollem na ojczyznę naszą i na nas nastąpić musiała. Reputet J. kr. Mć miłościwie potęgę i wszytkiego prawie wschodu moc na skinienie cesarza tureckiego[1]) gotową, nie puszczając się na omylne cudzoziemców objetnice, niech uważy od drugiej pogranicznej ściany, od morza, nie ze wszytkiem pewny pokój, w czem nas samże J. kr. Mć przestrzegać raczy. Ażebychmy tem pewniejsi tak potrzebnego zostawali pokoju, postarają się IchMć pp. posłowie, aby Kozacy zaporozcy in officio zatrzymani byli, żeby na morze chodzić żadną miarą nie ważyli się, owo zgoła omnes modos et rationes z stanami inibunt, żeby pokój z Turki secundum federa pacta był zatrzymany i luboby województwa które na wojnę pozwalały, pp. posłowie nasi nietylko sami w to wdawać się nie będą, ale i inszym konferencyi żadnych de bello offensivo ani deklaracyej pozwalać nie mają, w czem IchMciom dajemy limitatissimam potestatem et fide reipublicae debita ligamus. 4. Żądanie teraźniejsze J. kr. Mci, iż prawu świeżemu anni millesimi sexcentesimi quadragesimi tertii, które promoventes także długi paenis de terra sandomiriensi non obliganda subiicit,[2]) przeciwne jest, tedy pp. posłowie nasi nietylko sami wdawać się nie mają koło tego, ale i inszym województwom traktować nie dopuszczali, w czem im także limitatissimam dajemy potestatem. 5. Z żalem tego zażywamy, że J. kr. Mć przykrzemi nadzwyczaj słowy instrukcye swoje na te sejmiki wyprawić raczył. Cała zawsze i nieposzlakowana nigdy narodów naszych ku panom swoim zostawała wierność i gorąca uprzejmość, zaczem gdy się w tem obojgu rachujemy, ciężka rzecz niewinnym i wolnym narodom nie tylko graves, ale i uraźliwe benignissimi principis ponosić querelas; efficiant pp. posłowie, aby IMć p. marszałek ze wszystką izbą imieniem Rzptej prosili J. kr. Mci, żeby tego in posterum nie bywało, bo jako ten J. kr. Mci zawód z świątobliwej poszedł intencyej, tak i ten zelus non nisi ab integerrimo całość praw i swobód naszych optimorum civium miłujących animo początek swój wziął, jako się i skończył, zachowawszy wszelaką majestatu pańskiego rewerencyą. 6. Gdyby zaś cesarz turecki ultro nam wojnę niósł, sejm dwuniedzielny sine solennitatibus za pierwszą pewną wiadomością jako najprędzej złożony być ma i pospolite ruszenie z tego już dwuniedzielnego sejmu w ręku J. kr. Mci niech zostawa sine divisione belli, a to tylko in casu evidentissimi et infallibilis periculi. Także supplementum ordinacyej wojska kwarcianego żeby w służbie Rzptej zostawał, starać się o to mają pp. posłowie, znosząc się de modo ze wszystkiemi województwy. 7. Rozrywane przeszłe sejmy choć żałośnym potrzebnym jednak na przyszłe czasy i zdrowym zostawają wizerunkiem do ustrzeżenia się tych, które przez zaniedbanie po rozerwanych sejmiech spraw Rzptej mogłyby na nie przypaść, a straszne inconvenientia, dabunt operam pp. posłowie, aby uchowaj Boże talem casum Rzplta mogła mieć z tego sejmu ordinarium remedium namówione, do czego jeżeliby nie przyszło, albo ten sejm nie stanął, aby przynajmniej pro tunc obmyślona była securitas publica, dla czego my sobie salvam laudi, konstytucyą z sejmu przeszłego approbacyi na sejmik ten zachowaną [3]), in casum nie namówienia opatrzenia bespieczeństwa pospo-

---

[1]) Ibrabim. [2]) Vol. l. IV, 56 t. O niezaciąganiu długów na Rzptę. [3]) Vol. l. IV, 91 t. Lauda koronne i W. ks. Lit.

litego in pleno robore zostawujemy i sejmik w niedziel pięć po sejmie składamy, który nullitatis ma być, jeżeli sejm stanie. 8. Słuszna rzecz jest aby ludzie wielcy i zasłużeni swoją od ojczyzny otrzymywali wdzięczność, jakoż pp. posłowie nasi starać się mają, aby Ich Mcie pp. hetmani in facie Reipublicae odnieśli podziękowanie za prace et sollicitudinem około bespieczeństwa pospolitego. A prosić zaraz i napomnieć Ich Mcie mają, aby żołnierza in debita modestia contineant, żeby do takiej o jakiej słyszeć się nam dostawa desolacyej dobra Rzpltej i duchowne nie przychodziły. 9. Wojska J. kr. Mci przy słusznem podziękowaniu aby ćwierć darowne dana i zapłata koniecznie obmyślona była postarają się pp. posłowie, jako też i to, aby do Ich Mciów pp. hetmanów przydani byli pewni komisarze tamże na sejmie i tak od sejmu do sejmu ludzie zacni i trybów wojskowych dobrze wiadomi, którzyby znosząc się z Ich Mciami pewną ustawę, siła żywności z łanu na koń wydawaną być ma, ex aequo et bono stanowili. 10. Ciż Ich Mcie zabiegają temu, żeby koni nad zamiar, czeladzi luźnej, myśliwstwa, co się dzieje z wielkiem utrapieniem ludzi ubogich, pod chorągwiami nie bywało, także inibunt rationes, żeby wojsko na Ukrainie i stanowiskach rozłożone wszytko chleba postanowionego qua commodissimum ratione videbitur przez deputaty zasiągało, adhibebunt omnem operam panowie posłowie, żeby już disciplina militaris tandem w ryzę wprawiona była, gdyż to disordine jako się dzieje z wielką opressyą ludzi ubogich tak pewną z wielu miar Rzpltej minatur ruinam. 11. Desiderium J. kr. Mci, jako już raz pozwolone, tak aby od wszyttkich województw realiter wydane było instabunt koniecznie pp. posłowie, gdyżby to niesłuszna rzecz była, aby in aequali Republica aequalia nie mielibychmy ponosić onera. 12. Prowizyą królewicza IMci Kazimierza dostatecznie opatrzyła była Rzplta, a że za odjazdem królewicza IMci dobra te pro vacantibus rozdane, prosić J. kr. Mci, aby w tę sprawę wejrzeć raczył i któreby się z tych dóbr nalazły nie według prawa oddane były, aby królewiczowi IMci przywrócić, a w nagrodę tych, które aequivalens za okazyą żeby dano było deklarować się, jednak wprzód królewicz IMć [oświadczyć] ma, jeżeli duchownego czy świeckiego stanu trzymać się zechce, do czego zgoda wszystkich województw ma accedere. 13. Siła Rzpltej należy na porządnem konkludowaniu sejmów a tem bardziej, że drugie prawie po sejmie sejmowanie u Ich Mciów pp. pieczętarzów odprawowane bywa, czemu żeby się zabieżało, żeby przy konkluzyi tak od króla IMci jako i od senatu były pewne osoby deputowane a z izby poselskiej sam pan marszałek także niech mianuje, którzy deputaci siedząc przy p. marszałku, każdą konstytucyą, gdy już zgodnie namówiona będzie, podpisywać mają, a z konstytucyami takowym sposobem spisanemi, już do pp. pieczętarzów chodzić nie potrzeba, i jeżeliby iść chciano, serio iniungimus pp. posłom, aby się przeciwko temu oponowali i protestacyą zaniósłszy odjechali, gdyż takowy proceder, jako pachniący odmianą status koniecznie zniesiony być ma. Podpisy zaś p. marszałka poselskiego na jakiekolwiek atestacye albo pisma, któreby nie były lege publica utwierdzone, żadnej wagi mieć nie mają, jako i atestacya na defalkatę składu winnego p. Szembekowi na przeszłym sejmie dana, chyba żeby kwotę defalkacyi co IMci p. podskarbiego przy poślech iuramento komprobował. Więc deklaracye województw jako multorum inconvenientium niebespieczna origo, aby konstytucyą koniecznie zniesione były, jako directe prawu przeciwne i wolnej Rzpltej praegraves, oprócz samych tylko podatków. Appendices też vim legis sapientes przy takowych deklaracyach żeby nie bywały, i które na przeszłym sejmie stanęły in cessione były a na prolongacyą sejmu żadną miarą pozwalać nie mają pp. posłowie. 14. Expedit Reipublicae, aby komisya smoleńska recte et ordine według konstytucyej anni millesimi sexcentesimi decimi tertii[1]) odprawiona była, do której przynamniej dwaj komisarze z Korony sine exceptione absentiae alterutrius cum salario de publico naznaczeni być mają, a tak poprawa jako i obrona z tamtychże, które dość przestronne privati mają rozebrali być obmyślone włości. Dynemburg aby przez Ich Mcie pp. bracią W. Księstwa aby był opatrzony, gdyż Ich Mcie

[1]) Vol. l. III, 196.

żadnych okazyi do wydatku z skarbu swego nie mają. A co się tknie Kolmalia[1]) ten aby prawem lennem komukolwiek oddany a przez togoż osadzony był. Także opatrzenie fortecy Kamienieckiej obmyśleć i jarmark dla bespieczeństwa tegoż miasta i miejsca penitus znieść. 15. Dla postanowienia mennice aby moneta drobna mogła być szczero srebrna mają być na sejmie wysadzeni komisarze jurati ex utroque ordine najwięcej osób dziesięć cum absoluta facultate. A po takowem postanowieniu szlachta bene possesionati ex publico salariati i przysięgli iuxta rotham na sejmie concipiendam, którzyby wardainow pilnowali mianowani być mają, to opatrzywszy, jeżeliby poprawa mienice do skutku swego przyszła, aby dobrej monety z państw koronnych nie wywożono. Więc o sposobie wygubienia złej monety inire rationes potrzeba a mienice w ryzę wprawionej dispozycya przy JW IMci p. podskarbim koronnym zostawać ma. A fałszywa cudzoziemska moneta aby w granice państw koronnych nie była wnoszona przestrzegać mają którym de iure competit. A ta która już weszła, aby przez IMci p. podskarbiego koronnego potaksowana była. 16. Jako wiele Rzpltej należy na uprzejmej civium zgodnie i konfidencyej nie tylko dawne ale i codzienne prawie wywodzą przykłady. Przeto wkładamy to na pp. posłów naszych, aby singulari solicitudine koło tego chodzili, jakoby króla IMcię do tego przywiedli, aby nie regio ale i paterno animo powagę majestatu swego dla całości tej Korony od Pana Boga na się włożą interponere, a książęcia IMci wojewodę ziemi ruskich[2]) IMć p. Alexandra Koniecpolskiego chorążego koronnego ad deponendas które między Ich Mciami zaszły inimicitias miłościwie przywieść raczył. Jeżeliby jednak to być nie mogło, tedy prosić J. kr. Mci, aby różnice między Ich Mciami zachodzące jako najprędzej rozsądzić i przeszłe dekreta, jeżeliby dwa jako pretendują najdowały się, deklarować raczył, którego się strony trzymać mają. 17. Dług księżnej Jej Mci de Croie ponieważ jak mamy informacyą już non debetur, aby więcej w instrukcyach nie był kładziony. 18. Straszna rzecz być musi, że się zagęściły po zawarciu egzekucyej upraszania dóbr dziedzicznych pro regalibus w województwach naszych, warować konstytucyą, żeby tacy impetratores inter causas officii w trybunale lubelskim peremptorie pozwani refusione damnorum et paena duorum millium marcarum parti et iudicio totidem tamże in instanti karani byli, co się ma ściągać nietylko na tych, którzyby na potem upraszali, ale i na tych, na którychby dowiedziono być mogło, że już uprosili, a przecie przywileje takie żadnej wagi mieć nie mają; ratione haereditatum summario processu na sejmie aby nigdy nie sądzono, a jeżeliby sądzono dekreta nullitati subiacent. 19. Ponieważ iuxta constitutionem anni millesimi sexcentesimi vigesimi[3]) podwodne pieniądze J. kr. Mć obrócił na ordynacyą poczty i żeby tem więcej pieniędzy na sumpt do postanowienia poczty potrzebny było, in quadruplo podwodne pieniądze miastom i miasteczkom płacić nakazano, uwolniwszy je za to od podwod. O czem że jeszcze wyraźnego prawa nie masz, znajdują się tacy, że przecie listy podwodne wyprawują sobie i podwody biorą z wielką krzywdą ubogich ludzi, którzy i quadruplam pensionem dają do rąk postanowionego pocztmistrza i przecię podwody biorą, starać się o to będą pp. posłowie nasi, aby ta ordynacya poczty in volumen legum wpisana była cum paena na takich, coby w tem ubogim ludziom krzywdę czynili, refusionis damnorum et centum marcarum foroque assignato w grodzie, żeby się iniuriati mogli tem prawem bronić, którzyby ich krzywdzić chcieli. 20. Kwarta na armatę pozwolona żeby do drugiej kwarty na zapłatę oddana była a z armaty sporządzonej, także i apparatus do niej należących in privatos usus nic się obracać ni ma i samej gwardyej J. kr. Mci, jeżeliby co obrócono, magistrowi artilleriae aby nie było na liczbie przyjmowano i powinien to de proprio zapłacić, który względem urzędu swego tytułu generalstwa i żadnej preeminencyej nad antecessora swego windikować sobie nie ma. A ma być possessionatus proportionaliter. 21. Roki lwowskie ziemskie post dominicam Laetare konstytucyą 1611 zniesione[4]) aby reassumowane były a żydaczowskie feria secunda już nie post Conductus ale post

[1]) Czy to nie Koberschanze nad ramieniem Dźwiny naprzeciwko Rygi. [2]) Ks. Jeremi Wiśniowiecki. [3]) Vol. l. III, 377 t. poczty. [4]) Vol. l. III, 9 t. Roki lwowskie.

Misericordiae sądzone bywały. Także przeszłe roli żydaczowskie post Purificationis przypadające, iż dla zebrania rzeki Stryja sądzić się nie mogły a trybunał powiatowy następuje, żeby we dwie niedzieli po sejmie sądzone były. **22.** Plac na sklep na księgi ziemskie lwowskie aby w zamku niskim był wymierzony albo sklép dawny przywrócony. **23.** Dekretów trybunalskich, żeby na sejmie nullatenus nie znoszono sine satisfactione parti; a mianowicie między Ich Mciami p. Piotrem i Samuelem Bolestraszyckim, gdyż takowe dekretów abrogacye dzieją się z wielką szkodą privatorum. **24.** Dziesięciny z dóbr zakonnych gdzie bywały aby były oddawane ordinariis, non obstantibus bullis summorum pontificum. **25.** Exekucya z miesczan przekonanych prawem etiam in casibus, których odpowiadać in foro terrestri albo castrensi powinni, iż niedochodzi, dzieje się z wielkiem obciążeniem stanu szlacheckiego, gdyż coraz większą licentiam sobie summunt, pomierne przeciwko prawom wybierają, zbóż na targach przedawać czapki wywieszając zabraniają, postarają się pp. posłowie, aby z takowych pp. starostowie albo ich namiestnicy tak w mieściech sądowych jako i niesądowych sprawiedliwość czynili A jeżeliby nie czynili, ob non administrationem iustitiae conventi w ziemstwie respondere i szkody sami nagradzać byli powinni. **26.** Z Kozaków w porządku zatrzymanych dobre subsidium wojsko J. kr. Mci mieć może, efficient Ich Mć pp. posłowie, aby komisarstwa i pułkownictwa nie były rozdawane tylko za zleceniem Ich Mciów pp. hetmanów, gdyż za podaniem starszych niesposobnych villescit powaga superioritatis i obawiać się potrzeba, żeby się temu swawoleństwu znowu droga do buntów nie otworzyła. Ci starsi tylko od sejmów do sejmów ordynaryjnych trwać mają aby i sami diuturnitate in dissidiam nie wpadli i Kozaków używając ich ad servilia munia, jako własnych poddanych swoich, a nie ludzi rycerskich sobie powierzonych, indignitate do sedycyej jakiej nie przymusili. **27.** Wybrańcy aby wedle dawnych komputów wcale wydawani byli a pruscy żeby zawsze do obozu chodzili salvis iuribus starostów i possessorów. **28.** OO. Dominikanie lwowscy przez wystawienie wysoko murów cekauzowych bardzo sobie uciążają i proszą, aby w nagrodę ściśnienia z jednej strony mogli się rosprzestrzenić, z drugiej dwie kamienice u Ormian zaraz przy klasztorze kupiwszy i in claustrum przyjąwszy, dopomóc im tego u Rzptej wszelakim sposobem Ich Mć pp. posłowie będą powinni. **29.** Iż JW. IMć p. Alexander Dominik Kazanowski wojewoda bracławski w starostwie swojem bohusławskiem OO. Karmelitów, de antiqua observantia fundować umyślił, włożą się w to pp. posłowie, aby mu to pozwolono było, gdyż w takiej przestronności tamecznych krajów a w wielkim niedostatku duchowieństwa pobożna bardzo i potrzebna rzecz sine ullo notabili Reipublicae detrimento stanąć może. **30.** Ojcowie Franciszkanie lwowscy iż o komisyą proszą, pretendując sobie ukrzywdzenie jakieś w placach, dopomóc im pp. posłowie mają. **31.** Kommutacya IMci p. Prokopa Ludzickiego, jeżeli jest legitime uczyniona, aby in robore suo zostawała. **32.** Wielkie uciśnienie ponosi stan szlachecki przez zdrożenie wina per plebeias a co większa extraneas personas, którzy w monopolia bogaciejąc ordinem equestrem w niwec wyciągają. A że voce publica Portiusa wszyscy primum et principalem authorem takowych monopoliów kładą, omnino pp. posłowie dabunt operam, żeby to iugum z stanu szlacheckiego znieśli, żeby nie tylko Portius ale żaden extreneus etiam ius civitatis habens, nec per se nec per subordinatas personas winem nie handlował sub paena conficationis wina i bonorum, excypując jednak Węgrów od tego na skład wina wywożących, chyba żeby się które beczki małe nalazły, mniejsze niż cztery baryły, jako w prawie są opisane, bo takowe konfiskowane być mają. **33.** Lubochmy na zapłatę wojsku sumę dwojga podymnuemu korespondującą pozwolili, nie będziem jednak powinni do oddawania jej ratione drugiego podymnego, aż wszytkie oraz województwa dwoje także pozwolą podymne i p. Szembek satisfaciet Rzptej lub wróceniem co defalkowano lub comprobatione iuratoria. Inibit też Respublica rationes, aby książę IMć brandenburski[1]) kanony

[1]) Fryderyk Wilhelm.

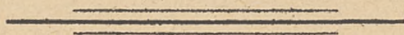
na czasy powinne płacił i to co do tego czasu retinuit, zupełnie oddał. 34. A ponieważ przeszłe artykuły[1]) nasze per iniquitates et angustias temporis promowowane być nie mogły, tedy one wszystkie nullo excepto reassumujemy i serio pp. posłom naszym zlecamy, aby ich tak promowowali, jakoby, w tych teraźniejszych od słowa do słowa popisane i wyrażone były. Franciszek Dubrawski podkomorzy ziemie przemyskiej marszałek sejmiku wiszyńskiego.

Castr. San. Rel. 160 p. 378—386; Castr. Leop. Rel. 397. p. 637—647; Castr. Prem. Rel. 373 p. 930—940. Ręk. B. Ossol. 3566 f. 207—210.

[1]) Por. wyżej Nr. 227.

INDEKSY.

I.

Indeks nazw osób i miejscowości.

I. J.

str.

Sędzia z.:

Narajowski Mikołaj z Narajowa . 29, 37
Ożga Piotr . . 105, 110, 121, 122, 126
Narajowski Józef 139, 140, 141, 144, 152
Narajowski Mikołaj 187, 189, 210, 212, 219
225, 226, 250, 292, 307, 308, 341, 353, 355
331.
Narajowski Marcyan . . 438, 442, 459

Stolnik:

Krasicki Stanisław 39
Podolecki Stanisław 64, 72, 73, 76, 80, 93
Białoskórski Albert . . . 104, 105
Fredro Jakób Maxymilian 331, 332, 340, 341
Narajowski Samuel . 381, 405, 407, 416

Podczaszy:

Leśniowski Jakób . . 56, 59, 76, 98
Cetner Andrzej 188, 210
Stamirowski . . 236, 278, 342, 347
Stano Anndrzej z Nowotańca 463, 503—505

Podsędek:

Brzozdowski Jan z Wołkowa . . 29
Rychlowski Jan 48
Kowalski Wiktoryn . . 55, 73, 76, 80
Ożga Piotr . . 97, 102, 118, 129, 135
Narajowski Józef . . . 118, 135
Morawiec Marcyan 188, 203, 210, 226, 236
250, 267, 276, 292, 307, 309, 323, 325, 341
342, 353, 379, 421.
Wydżga Jan z Rzeczycy . . 443, 472

Podstoli:

Semp 64, 76, 96
Zaliwski Jan 188
Głembocki Stanisław 188, 226, 236, 257
277, 342.
Głębocki Mikołaj 416

Łowczy:

Leśniowski Balcer 84
Pieczyhojski Jan 118
Ożga Mikołaj 188, 226
Korytko Jan 236, 325

Wojski:

Wilczek Marcin 13
Wasiczyński Kasper . . . 71, 76

str.

Kurzański Jan 167, 188, 236, 276, 292, 315
342.

Pisarz z:

Korytko Bartosz 5, 12, 13, 18, 21—28, 236
Swoszowski Jan 87, 98, 105, 110, 112, 117
118, 121, 122, 126, 133, 135.
Trzebieński Alexander 176, 188, 194, 196
Ożga Piotr 210, 226, 233, 236, 250, 276,
292, 307, 323, 325, 331, 342, 353, 365
379, 388, 395, 407, 419, 421, 438, 440—
443, 455, 457, 462, 473, 491, 501.

Miecznik:

Narajowski Mikołaj 118
Janicki Stanisław 188
Truskolaski Marcin . 226, 307, 346, 355

Surogator gr.:

Poradowski Zygmunt . . . 321, 128

Vicesgerent gr.:

Przedrzymieski Stefan 188
Czajkowski Jan . . . 228, 241, 254
Łozinski Stefan . . 284, 296, 310, 359
Łozinski Jan 383, 418

Podstarości:

Ożga Baltazar . 4, 5, 27—30, 37, 48, 52
Dąbrowski Stanisław . . 71, 79—81
Poradowski Zygmunt . . . 103, 135
Morawiec Maryan 141
Zaleski Aleksander 177, 226, 236, 250, 267
Borkowski Marcin 342, 353, 387, 394, 395

Podwojewodzy:

Czołhanski Stefan 188

Pisarz gr.:

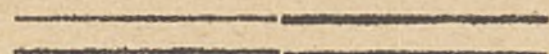
Żochowski Stanisław . . 20, 28, 37, 48
Poradowski Zygmunt . . . 73, 81
Chamiec Zygmunt 141
Wolski Jan 188
Lachowski Maksymilian 228, 250, 276, 292
342.

Burgrabia:

Janicki Jan 307
Krzykawski Seweryn . . . 307, 353
Grzybowski Stanisław 419

T.

U.

II.

Indeks rzeczowy.*)

*) Cyfra grubszym drukiem oznacza Nr. aktu, cyfra zwyczajnym artykuł porządkowy tegoż aktu.

SPIS TREŚCI.

Lauda Wiszeńskie
1572 — 1648.

Omyłki i sprostowania.

Str.	4	wiersz	7	z góry	subscripcit	czytaj	subscripsit
„	17	„	2	„	mniejsze	„	miejsce
„	17	„	23	„	niezawisłye)	„	niezawisłya)
„	33	„	7	„	skazowali	„	skasowali
„	33	„	10	„	sądziecg	„	sądziech
„	33	„	2	z dołu	cofirmationes	„	confirmationes
„	39	„	22	„	Frerda	„	Fredra
„	43	„	8	„	dia	„	die
„	52	„	17	z góry	iceptionem	„	inceptionem
„	62	„	10	z dołu	dia	„	die
„	65	„	7	z góry	2. Naprzod	„	1. Naprzod
„	66	„	1	„	koowokacyej	„	konwokacyej
„	77	„	24	„	Tąbczynski	„	Trąbczynski
„	89	„	9	z dołu	konsytytcyą	„	konstytucyą
„	139	„	9	z góry	Stadnickiego	„	Humnickiego
„	177	„	17	„	offendo	„	offerendo
„	187	„	5	z dołu	grodzki	„	grodecki
„	173	„	13	„	Jkr. Mci aby	„	Jkr. Mci, w czem, że się pochybiło, nie jest tego rozumienia Jkr. Mć, aby...
„	325	„	12	z góry	13. czerwca	„	21. czerwca
„	331	„	18	z dołu	Ioannis Ozga	„	Petri Ozga
„	405	„	7	z góry	6. grudnia	„	16. grudnia

